Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 0. — Lördagen den 10 December — **1887.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Anmälan.

Finska Weckobladet, *som härmed framträder för allmänheten, skall hufvudsakligen komma att beakta de religiösa och andliga intressena samt söka att, utan att göra sig till ett språkrör för någon viss kyrka eller sekt, arbeta för en sund kristlig verldsåskådning i frisinnad anda. Vår tid med dess olika strömningar och djupa brytningar påkallar allt mer och mer en fast och medveten öfvertygelse hos de enskilde. Och särskildt ställa dessa rörelser, äfven i yttre afseenden, stora anspråk, icke allenast på kristendomens målsmän och institutioner, utan äfven och med all synnerhet på hvarje enskild kristen; de kristne böra icke förbise att de äfven äro medborgare och att de såsom sådana hafva förpligtelser emot sitt land och emot samhället.*

Finska Weckobladet, *som blir baseradt på protestantismens tvenne hufvudprinciper — bibeln såsom enda auktoritet i religiösa tros- och lifsfrågor, samt menniskans rättfärdiggörelse genom en lefvande tro på Jesus Kristus — skall derföre efter förmåga och i mån af utrymme*

följa med och granska dagens vigtigare frågor, särskildt de, som röra vårt eget land, samt bemöda sig om att, utan att intaga någon partisk hållning i våra pågående språk- och partistrider, ingjuta hos sina läsare kärlek till fäderneslandet och aktning för vår konstitution;

framhålla och häfda den bibliska kristendomens stora verkligheter, genom uttalanden i religiösa och kyrkliga frågor söka verka för den religionsfrihet, hvars stiftare Jesus Kristus är, och genom på Guds eget ord grundade uppbyggelseartiklar söka befrämja det kristliga troslifvets utveckling. För att dessa stora frågor må få en så allsidig belysning som möjligt, skall tillfälle beredas kristne af olika riktningar, hvilka förena sig om den apostoliska tron, att allvarligt och kärleksfullt uttala sig i bladet, som är afsedt att blifva en föreningslänk emellan de hittills tyvärr så splittrade kristne i landet;

delgifva nyheter från det sociala, politiska och litterära området, meddela underrättelser från det kristna arbetsfältet i in- och utlandet, korrespondanser, m. m.; och

i sin mån arbeta för lösningen af de allvarliga samhällsspörsmål, som äro oskiljaktiga från kristendomen, såsom exempelvis sedligheten och nykterhetsfrågorna.

Tidningen utkommer i Helsingfors hvarje helgfri thorsdag på eft.middagen. Redaktionen handhafves af fröken ***Anna Edelheim*** *och äro bidrag att påräkna af flere kända personer, bland hvilka må nämnas brukspatron* ***Edv. Björkenheim,*** *litteratören* ***F. Wald. Lönnbeck,*** *fältprosten* ***V. W. Lindqvist,*** *m. fl., m. fl.*

Prenumerationspriset blir:

i Helsinfors å missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1
(hämbäringsafgiften inberäknad)

för 1 år	3 mk 50 p.
„ ½ år	2 „ —
„ ¼ år	1 „ 25 p.

i landsorten genom postkontoren
(postarvodet inberäknadt)

för 1 år	3 mk 38 p.
„ ½ år	2 „ 27 „
„ ¼ år	1 „ 32 „

Prenumeranter i landsorten äfvensom i Ryssland och Sverge kunna äfven prenumerera direkte hos redaktionen, genom att insända redaktionspriset, 3 mk för exemplaret, med tillägg af korsbandsafgiften, som för året utgör 2 mk 60 p.; fem exemplar kunna sändas under ett korsband. Reqvireras på detta sätt minst tio exx. för ett helt år, erhålles det elfte gratis. Bref adresseras till Redaktionen för Finska Weckobladet, Helsingfors.

Obs. Formatet är för tillfället utvidgadt med en spalt.

En blick på tiden.

Om wi kasta en blick på den närwarande tidens företeelser, kunna wi icke dölja för oss, att de gifwa anledning till mycket allwarliga betraktelser. Den storartade kamp, som rasat genom århundradena, har i wåra dagar tillspetsat sig och mera afgjordt än någonsin blifwit flyttad öfwer till det andliga området. Emot den bibliska kristendomen och Guds gradwisa uppenbarelse för menniskan af sitt wäsende och hennes bestämmelse föres en bitter, nästan hatfull strid, icke så mycket af wetenskapen, utan af en ännu wäldigare makt än denna, af hela tidsandan, af den nya upplysningens åskådningssätt och af de stora massor, som blindt följa dessa i spåren. Inga andra werkligheter erkännas såsom sådana än de, som kunna bewisas ur det materiela lifwet; personer, som sjelfwa icke hafwa ens den elementäraste kunskap i fysikens och kemins lagar, anse det som ett bewis på bildning att icke tro på annat än på dessa lagar; och i den wida werld, som Gud skapat, will man ej längre möta Guds ande. Följderna häraf i sedligt affeende hafwa icke heller underlåtit att wisa sig och äro sådana de med naturnödwändighet måste wara. Hos ytterlighetsriktningarne af detta system predikas redan lasten offentligen såsom ett ewangelium; smutslitteraturen utbreder sig allt mer och mer; lyxen och njutningsbegäret stegras till omåttlighet, konkursernas, kassaförskingringarnas och sjelfmordens antal ökas.

Hwad är orsaken till detta stora och allmänna affall? Ligger den wäl i någon brist hos kristendomen sjelf? Har den tro, som warit millioners och åter millioners tröst i lifwet, styrka i motgången och hopp i döden, wisat sig icke kunna bestå profwet inför en stigande upplysning? Har det nittonde århundradets kultur nu funnit en högre sanning, en säkrare och tillförligare nyckel till tillwarelsens gåta, än den Kristus gaf oss, då han lärde oss att wända oss till werldsalltets upphofsman och herre såsom till wår fader?

Wi fråga tillbaka: Hwad är mera, Skaparen eller det skapade? Om en menniskan icke af sig sjelf kan fatta Gud, följer wäl deraf att Gud icke kan uppenbara sig för menniskan? Och har han en gång gjort det, hwilka förbindelser ålägger det ej menniskan, om äfwen hwilket ljus, hwilken förklaring öfwer mycket mörkt och gåtfullt, hwilket lugn och trygghet skänker det ej henne? Du har måhända någon gång nattetid genomströfwat ett landskap och under många swårigheter, långsamt trefwande dig fram, sökt bana dig en wäg emellan träden och de föremål, som mörkret snarare inhöljer än undanröjer. Du återwänder följande dag, när solen lyser deröfwer; huru upplyses ej allt af det genomträngande ljuset. Det är samma träd, samma kullar, samma yttre konturer af landskapet, men huru klart, huru widsträckt ser du ej allt nu? Detta är skilnaden emellan de twenne lifsåskådningar, som f. n. bryta sig emot hwarandra — den kristna, som ser lifwet upplyst af det ljus, som strömmar in från ewighetens och oändlighetens werld, sedan Kristi död och uppståndelse dragit undan en flik af den förlåt, som höljer densamma; och den rationalistiskt kritiska, som wägledd allenast af de naturliga förmögenheterna och med stöd af sina egna slutsatser söker efter swaret på den fråga, som allt sedan wårt slägtes barndom icke kunnat undgå att bränna inom menniskan: hwarför är jag till och hwad är ändamålet med mitt lif? — Wandraren, som undersöker ett okändt landskap i mörkret eller wid skenet af en lykta, kan sjeffallet icke se mer än några få steg framför sig; hans arbete måste derföre ske mycket långsamt samt under stora swårigheter. Han kan stöta på ett hinder, som tyckes begränsa landskapet, skuggorna i mörkret måste ofta wilseleda honom; men om han icke gör några förhastade slutsatser, utan samwetsgrant undersöker och lyckas öfwerstiga hindren samt går till wäga med stor noggranhet, så föreligger dock en möjlighet för honom, att få en någorlunda riktig föreställning om landskapet, om också han icke ser det förklaradt af ljuset från ofwan. Det är så den sanna, allwarliga wetenskapen går till wäga; hon uttalar sig icke öfwer annat än det, som redan är genomforskadt, men hon sträcker sig alltid framåt, ty hon innesluter inom sig ett helt hopp. Men har wäl den kristna lifsåskådningen någon orsak att frukta en dylik samwetsgrann undersökning af tingen? Har hon icke snarare skäl att glädas — och hon glädes i sjelfwa werket äfwen — öfwer hwarje nytt framsteg i wetenskapen, ty hon wet att det endast är twå olika uppenbarelser af samma allmakts hand, som skola mötas den dag, då naturens alla hemligheter ligga uppdagade för wår blick. Hon wet att hwarje ny upptäckt skall föra äfwen wetenskapen närmare det stora och slutliga, för denna senare ännu undanskymda men för henne sjelf redan tydligt skönjbara målet — orsakernas orsak, lagarnes stiftare och beherskare — Gud.

Men det finnes en annan kritik, som stannar för hindren och skuggorna i mörkret och som, derföre att utsigten framåt är stängd, emedan dess blick ej förmår höja sig öfwer dessa, måste bära inom sig ett frö till tillbakagående. Denna kritik, som alltid haft stor lätthet att anslå massan, är emellertid snarare att betrakta som en följd af affallet än som en orsak till detsamma, och den åskådning den erbjuder, är så långt ifrån att wara ny, att den i sjelfwa werket endast är en återgång till en hednisk panteism, som många gånger redan blifwit wägd, men bock alltid blifwit befunnen för lätt. Historien har att uppwisa flere tider, då en dylik otro och förnekelse af allt heligt, som den som går igenom wår tid, warit rådande; men dessa hafwa warit tider af förfall — kännetecken på ett sjukdomstillstånd i folkens andliga organism, som wanligen hämnat sig genom utbrytandet af någon fruktanswärd katastrof. En rikets sista lefnadsafton, och sådana tider hafwa för öfrigt nästan hwart folk, som förswunnit ur historien, hwar utbränd och öfwerlefwad kultur haft att uppwisa.

En undersökning af de förhållanden, som wållat ett sådant återgångsstadium samt af orsakerna till sjukdomssymptomen hos wår tid skulle med stor sannolikhet wid handen att de i större grad än man kanske är böjd att tro, stå att söka i förgångna tiders felsteg samt i orättwisor, missriktningar och missförhållanden, som ännu ega rum och för hwilka menskligheten ändtligen waknat. Derom wittna denna djupa längtan efter framåtskridande, som utgör tidens aktningswärdaste karaktersdrag, dessa kraf på förändringar, denna otillfredsställelse, som möter en öfwerallt. Men en sådan undersökning skulle dock föra oss alltför långt; måhända skola wi framdeles återkomma till några af dessa missförhållanden. För i dag skola wi inskränka oss till en enda fråga: hafwa de kristna möjligen sjelfwa gifwit någon anledning till den förnekelse som de beklaga? Denna fråga är af så stor wigt och answaret, som är förenadt dermed så stort, att den i första rummet bör komma under allwarlig ompröfning.

Då i kristendomens första tider hedningarne sågo de kristnes lif, deras försakande af sig sjelfwa, deras manliga och fasta allwar, deras kärlek till hwarandra och till fienderna, deras starka troswishet in i döden, sade de: se, huru de älska hwarandra! och sjelfwa bödlarna föllo till och läto omwända sig. Hafwa äfwen wi gifwit en twiflande werld samma wittnesbörd som de? Hafwa wi warit lika fasta, lika sjelfförsakande, lika kärleksfulla som de? Wi wilja icke ingå i några detaljer eller utpeka någon wiss riktning eller kyrklig institution, om det också icke bör glömmas att det är de, hwilka företrädeswis warit kristendomens målsmän, som äfwen i detta affeende haft att bära det största answaret. Wi skola endast wända oss till indiwiderua, — indiwiderna i statskyrkan, indiwiderna i de mera frisinnade riktningarne, indiwiderna bland de stilla i landet, indiwiderna bland dem, som deltagit i ett mera utåtwändt lif — må wi alla, som bära Kristi namns bekännelse på wåra läppar, gå in till oss sjelfwa och fråga: Hwad andel har jag i tidens otro? Har jag gifwit mina bekanta och min umgängeskrets orsak att säga: se, denne är icke bättre än någon af oss! Allt hwad som säges om att kristendomen är en lefwande kraft är endast ett tomt och innehållslöst prat! — Ett lif i Kristus är ett större wittnesbörd än en dogmatisk bekännelse. Må wi derföre, innan wi döma tiden gå till doms med oss sjelfwa och med konung Dawid bedja: **Ransaka mig Gud och känn mitt hjerta! pröfwa mig och känn mina tankar och se till om jag är stadd på en ond wäg och led mig på den ewiga wägen!**

Men äfwen det yttre lifwet ställer anspråk på oss. Att i denna tid af djupa brytningar, söndring, twedrägt och split gifwa de kristne en sammanhållande förbindelse och om möjligt förena dem, att wara ett organ för deras

ankar, önskningar och behof, att gifwa dem tillfälle till ömsesidig uppbyggelse och uppmuntran, är ett af hufwudändamålen med detta blad. Med bäfwan och i känsla af sin ytterliga swaghet och oförmåga går den utsedde redaktionen att öfwertaga ledningen deraf. Men jemte det wi tacka alla dem, som lofwat oss sin hjelp wid sjelfwa arbetet, fördrista wi oss äfwen att bedja de många wänner, kände och okände, som på ett eller annat wis medwerkat wid bladets iståndsättande, att förena sig med oss i en bön till honom, hwars kraft är lika werksam i de swaga som i de starka, att han i sin wishet och nåd wille leda detta företag så, att det bortsedt från hwarje mensklig egenwilja och trångbröstadt partisinne, må lända hans stora och heliga namn till ära. Hör oss, o Herre, för din enfödde Sons skuld. Amen!

Med anledning af den stundande landtdagen.

Hwar och en, som hunnit ett stycke in i medelåldern, torde ännu kunna påminna sig hwilken djup rörelse det wäckte, när dåwarande professoren, sedermera biskopen Frans Ludwig Schauman för första gången offentligen inbjudade Finlands berättigande till landtdag. Man kände att detta ord uttryckte det djupaste behof wårt folk såsom sådant kunde erfara. Och då senare — efter januariutskottet och de dermed sammanhängande tilldragelserna, hwilka sent torde komma att förgätas — detta ord blef en werklighet, då wårt konstitutionella lif återuppwäcktes ur sin långa dwala och landtdagen sammankallades år 1863, inträdde en tid, sådan det blott gifwit få i nationernas historia, då alla enskilda intressen förswinna och hela landet samlar sig kring en enda tanke. Ung och gammal, man och qwinna, hög och låg kände att med wårt folks rätt till sjelfstyrelse fosterlandet blifwit en dubbelt kärt, att denna sätt är af sådant slag att folken ofta warit redo att köpa den med sitt blod, att på den kan grundas hoppet om widare framsteg, om andlig och materiel förkofran. Och om sålunda landet stod enigt omkring sin landtdag, fästande wid denna sina förhoppningar, så woro å sin sida äfwen de män, som i de första landtdagarne hade säte och stämma, så walde som sjelfskrifne, medwetne af sitt answar inför landet. De insågo att deras mandat ålade dem motswarande förpligtelser och att de för sina ord och handlingar hade att aflägga räkenskap, icke inför ett parti eller en klick, utan inför fäderneslandet och inför efterwerlden. Deraf den betydelsefulla utweckling inom alla områden, som blef en följd af de första landtdagarnes werksamhet; deraf den enighet med hwilken de stora principfrågorna afgjordes. Särskildt föregick i detta afseende wårt första stånd med ett wärdigt exempel, i det det lugnt och manligt nedlade det ena efter det andra af sina privilegier, under erkännande af att ett fortfarande åtnjutande af dem wore oförenligt med rätt och billighet och att det war en glad pligt att offra dem för det allmänna bästa. — Detta war de första wackra bladen i wårt konstitutionela lifs historia.

Tjugufem år hafwa sedan dess förflutit. En ny generation har sändt nya ledande män i de förras ställe. Äfwen nu står en landtdag för dörren. Har fosterlandswännen orsak att emotse äfwen denna med samma förtroende och tillförsigt som han emotsåg de första? Skall denna wisa sig wärdig ett dylikt förtroende? Gud allena ser i det förborgade; men en blick tillbaka på den sistförflutna landtdagen, som war en tummelplats för partilidelser och, särskildt hwad Ridderskapet och Adeln beträffar, för sjelfwiska ståndsintressen, lemnar ett nog sorgligt swar på denna fråga. Derpå swara ock de talrika walupprop, som denna sommar wädjat, icke till fosterlands kärleken, utan till de enskilda lidelserna. Djupt splittradt står wårt folk i dag i mot hwarandra kämpande partier, och de mäns ord, som ännu hafwa lugn och sans qwar att tillropa sina landsmän en warning, förklinga ohörda. — Är då Finlands ställning nu så betryggad, att det ej längre har behof af sina söners gemensamma arbete för dess wäl? Är det mål, som hägrat för oss för tjugufem år sedan redan uppnådt? Hotar ingen fara längre utifrån, som det wore alla medborgares sak att gemensamt söka afwärja? Må wi kasta blicken omkring oss och se på Östersjöprowinsernas exempel. Det torde äfwen wara kändt att i Ryssland finnes ett mäktigt parti, som hwarje dag tillwäxer i inflytande, hwilket betraktar wår sjelfstyrelse och politiska utweckling icke allenast med afund utan såsom en kränkning mot Ryssland. Hafwa wi werkligen, med sådana förhållanden för ögonen, råd att kasta bort wåra krafter på det som warit äfwen mäktigare rikenas förderf — på inre partistrider?

En fråga af stor betydelse — den om det finska språkets officiela ställning — har nyligen blifwit afgjord. Det är wisserligen sant att denna fråga är sådan, att det bort tillkomma folket sjelft att genom sina representanter fatta beslut derom, och det kan derföre icke annat än beklagas, att dess afgörande i sista hand blifwit undandragen landtdagen. Men å andra sidan är sjelfwa saken — det finska folkets rätt att få det finska språket erkändt som officielt språk i Finland — äfwen sådan, att en finsk landtdag icke kunnat fatta mera en ett beslut derom. Detta beslut war således på förhand gifwet, och frågans sanktionerande af den ena statsmakten allena, blir derför i sjelfwa werket icke något fel, annat än i formelt hänseende. Men säger man, detaljbestämmelserna äro dock sådana att de icke kunna tillfredställa oss. Och detta må kanske wara sant, men de äro i alla fall sådana att de lemna de centrala embetswerken frihet att sjelfwa wälja sitt språk och att de flesta werk faktiskt walt det swenska. Men, säger man åter, den swenska kulturens bestånd hotas genom den utgång saken tagit. Har då den swenska kulturen werkligen så litet rotfäste här i landet, att dess bestånd kan blifwa undergräfdt genom en enkel och nog länge fördröjd gärd af rättwisa? När har man wäl sett att en kultur hwarken uppkommer eller förswinner genom ett beslut, ware sig af regering eller ständer? Har ej, när alt går omkring, den swenska kulturen hos oss, genom sin fortfarande wexelwerkan med Swerge, ja, med hela Skandinawien, ett wida starkare ryggstöd än någonsin den unga finska? Kan wäl ett framhållande af dylika farhågor wara annat än en tom lek med ord, en owis uppmaning till kamp med wäderqwarnar.

Emellertid går det ett rykte, hwars sanningsenlighet wi dock i det längsta önska betwifla, att ett af de i wårt land kämpande partierna wore sinnadt, att wid nu instundande landtdag wäcka motion om det finska språkreskriptets upphäfwande eller åtminstone om wäsentliga förändringar deri. Ryktet tillägger att flere af partiets mera sansade män enträget hafwa afrådt derifrån, men att flertalet stannat wid att „partiets wärdighet“ fordrade ett sådant förfaringssätt. Samtidigt förmälas från annat håll att hufwudmännen för de finskfiendtliga sträfwandena i Ryssland gerna skola se att de inre striderna i Finland nå den spets, att Finlands egen landtdag petitionerar om upphäfwandet af finskan såsom officielt språk, för att å sin sida söka anwända sitt inflytande derhän, att hwarken finskan eller swenskan längre skola wara officiela språk i Finland, utan ett tredje språk — det, som nu är officielt i Östersprowinserna.

Skall wäl någon finsk man wåga taga på sig answaret att leda sitt land in i yttre förwecklingar, från hwilka en sent waknad besinning kanske ej mer skola rädda det? Wi tro det ej. Wi tro att stundens strider ofta kunna göra blodet hett nog, och att derunder, tywärr, beklagliga öfwerilningar kunna ske; men wi wåga ock ännu tro, att 1888 års män i lika hög grad som 1863 års män wilja sitt land wäl samt äro lika redo att, när det gäller, offra enskilda intressen och kärwordna synpunkter. Det är icke fruktan, icke en feg eftergift för främmande inflytande, som här kommer i fråga. Dett gäller att i en tid af mer än wanligt allwar manligt samla sig och besinna hwad som i sjelfwa werket är wärdigt och hwad som icke är det. Det gäller just att tillbaka hwarje behof af en dylik inblandning och att öppet inför werlden häfda, att Finlands folk är skickligt och moget att sjelft sköta sina angelägenheter, samt att dess representanter äro genomträngda af den werkliga konstitutionalismens idé, som afser, icke de representerandes utan de representerades önskningar och behof. I den mån Finland står enigt, och förtroende råder emellan dess folk och dess landtdag, i den mån kunna äfwen yttre faror afläsgnas; men förlora landet en gång förtroendet för sin landtdag, då blir dess öde äfwen oberäkneligt.

Nyheter för dagen.

— **Till senator** och ledamot af justitiedepartementet är direktören wid Statskontoret N. J. Fellman utnämnd.

— **Från wår folkskola.** Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening beslöt wid ett den 28 Nov. hållet möte att söka åstadkomma en förändring af folkskoleförordningen derhän att biträdande folkskolelärare och lärarinnor, hwilka utgöra en stor procent af landets folksskolärarekår, måtte erhålla pension. En komité nedsattes för ändamålet.

— **Sedlighetsfrågan.** Det utlåtande prokuratorn afgifwit såsom swar på de skriftliga inlagor, som från flere håll inlupit till honom med uppmaning att öfwerwaka, det lagens stadganden mot otukt hållas i helgd, kommer att upptagas till behandling af senaten. Wi wåga i det längsta hoppas att landets senat icke skall upprätthålla en institution, som tillkommit i strid mot landets lagar och som hwarje rättänkande medborgare måste betrakta med afsky.

— **Från söndagsskolan.** I Helsingfors underwisas f. n. efter hwad wi tro, omkring 1,100 söndagsskolebarn af 83 lärare eller lärarinnor, fördelade på följande sätt: Stadsmissionen 550 elewer, 35 lärare; Allianshuset: 240 elewer, 17 lärare; Georgsgatan 12 (Metodistförsamlingen): 230 elewer, 23 lärare; Gräswiksgatan (Baptistförsamlingen); 50 elewer, 4 lärare; Röbbergsgatan 10 (Privat): 30 elewer, 4 lärare. ☞ Endast de amerikanska söndagsskolorna har upptagna.

— **Civiläktenskapet.** Då hwarken regeringens eller kyrkomötets förslag till dissenterlag är egnadt att tillfredsställa det djupa behof af religionsfrihet, som waknat i wårt land, är man betänkt på att ingå till landtdagen med en petition om införandet af borgerligt äktenskap. Listor för namnunderskrifter cirkulera.

— **En maspetition** om den reglementerade prostitutionens upphäfwande kommer att tillställas landtdagen. Denna petition synes hafwa wunnit stor anslutning.

— **Nykterhetspetitionen.** Till de många kommuner, som förenat sig om petition till landtdagen i enlighet med 5:te allmänna nykterhets mötets komités förslag, hafwa i dagarne anslutit sig Lillkyro, Storkyro, Ylistaro och Wörö kommuner. — Masmöte hölls den 27 Nov. i Wasa wid hwilket förslagets alla moment godkändes. Dessutom beslöt mötet petitionera om sådant tillägg till paragraf 6 mom. 3 i bränwinsförfattningen att winhandlare icke egde rösträtt i fråga om utminuteringsrätt.

— **Försäljningen i Allianshuset** den 6 dennes inbragte 1,238 mk 70 p:i, och uttalas härmed ett hjertligt tack till dem, som på ett eller annat sätt dertill bidragit.

— **Ny nykterhetsförening.** Wid ett den 31 Augusti i Kiwinebb af stud. A. Mäkinen hållet föredrag beslöts att bilda en ny nykterhetsförening. 30 medlemmar undertecknade genast. Föreningens namn är „Rajala“ och dess ordf. tullwaktmästar J. W. Saarinen. För närwarande är medlemmes antal 79.

— **Från den inre missionen.** I Kotka har sedan några år tillbaka bedrifwits en myckt wig missionswerksamhet, hufwudsakligen af norska predikanter. Med nästan amerikansk snabbhet har ett bönehus blifwet uppfördt, ty staden saknar en luthersk kyrka, ehuru den har en grekisk. På senare tider har i föreningens för denna mission tjenst antagits pastor A. Malmström, förut hednamissionär i Afrika och derefter en tid anstäld som swensk prest i Amerika.

Predikanten Karl Orest, känd inom wårt lands swenska socknar och f. n. anstäld som sjömanspredikant i Söderhamn i Swerige, wistas på en permissionsresa i Finland och predikar i de österbotniska kuststäderna.

Predikanten H. Braxén, som tillbringat ett år i England, återwänder till julen till hemlandet.

Bokanmälan.

Guds rikes historia, framstäld af C. H. Alopaeus. Första delen, Gamla Testamentets tid, — Borgå. Werner Söderströms förlag. På ett enkelt, klart och tilltalande sätt ger Borgå stifts åldrige biskop här en öfwerblick öfwer det högsta af alla ämnen, så widt detta är upplåtet för menniskor att fatta. Wi skola en annan gång återkomma till detta arbete, som säkerligen skall helsas med glädje af den kristna allmänheten i wårt land.

Usko ja jokapäiwäijyys, Otto Funcken kirjoittama. Suomensi Aatto S. — Föreliggande arbete, äfwen det utkommit i Borgå på Werner Söderströms förlag, är genom den swenska öfwersättningen, Trons Werld och Hwardagslifwet, redan kändt och älskadt af en icke ringa del af wåra läsare. Aatto S. är en wäl känd öfwersättare.

Nykterhetsarbetet, framstäldt i föredrag af Elis Bergroth. —

Brefkort från Österbotten.

Storkyro den 1:sta December.

Nykterhets frågan är en af dagens mest brännande sådana. Den innesluter i sig så många ekonomiska och andliga intressen, att man ej må undra om densamma dryftas i de mest skilda kretsar. För drinkarens hustru som med oro wäntar hem sitt så likson för bränwinsbrännaren och krögaren som deraf hafwa sin ekonomiska bergning, för filantropen som önskar sitt folks och sin samtids wäl liksom för statsmannen som eger stifta lag, har denna fråga sitt stora, djupa intresse. Hur skulle det och kunna wara annorlunda? Ett sträfwande som upptar striden mot en fiende den der årligen kräfwer en summa af 25 miljoner mark af wårt fattigt folk, som sänder tusental af dess söner till fängelserna och dårhusen, som der sorg, twedrägt och förbannelse hwarhelst den går fram, skulle den ej wäcka uppmärksamhet och anslutning? Men nu denna anslutning är ej så odelad wi gerna önskade se densamma. — Under det folket står färdigt att afsäga sig en af sina njutningar, finnes det klasser i wårt land, hwilka, ware sig af okunnighet i frågans wigt och allwar eller af filantropisk likgiltighet, stå mer eller mindre främmande för henne. Och dessa folkklasser äro dock de, hwilka ega flere medel att göra lifwet angenämt, de ega fin bildning, sin litteratur, sina beqwäma hem och sitt sällskapslif. — Allt mer och mer står ock hos fosterlandswännen den frågan: skall nykterhetssträfwandet blifwa ett af de många frågor hwilka „widga klyftan“ och åtskilja „landets kraft“, dess bildade öfwerklass, Och wi hoppas och tro i det längsta att så ej skall blifwa fallet, men detta hopp kan gå i fullbordan blott så, att nykterhetssträfwandet winner hwarje samhällsklass' ej blott uppmärksamhet utan aktiwa hjelp, denna fråga kan ej lösas annorlunda än genom absolutismens slutliga seger. Månne härför finnas rimliga utsigter? Jo i händelse regering och ständer genom nykterhetswänlig lagstiftning stöda den opinion, hwilken redan finnes och som dagligen wäxer i styrka och intensiwitet. Ty såsom en lag utan motswarande opinion är en död bokstaf, så är ock en opinion utan motswarande lag maktlös.

Som kändt erhöll landet genom sednaste ständermöte en ny bränwins förordning, hwilken trädde i kraft den 1:sta Januari detta år. Denna förordning måste betecknas som nykterhetswänlig. Den har och derför blifwit af mången mottagen med glädje af andra med misstroende. För hwardera parten skall det blifwa af ej ringa intresse då dess werkningar från hela landet blifwa kända. Till dess några fakta från detta län. År 1880 anhöllo länets, till Wasa kontrollörs distrikt hörande 11 brännerier, om rätt att bränna cirka 900,000 kr bränwin. Emellertid funnos disponibla endast 650,000 hwilka utgåfwos och tillwerkades. Innewarande år, eller det första sedan den nya författningen trädt i kraft, har uttagits bränningsrätt till 250,000 kr af 4 brännerier. Sålunda en minskning af c. 400,000 kr, under det 7 brännerier stått i owerksamhet. Låt wara att lagen wid utgången af 1886 warit stora, första förtjensten har dock den omnämnda förordningen. Wid Wasa poliskammare bötfäldes under tiden Jan.—Nov. för fylleri inalles 246 personer under det antalet å nämnde personer under samma tid 1887 stigit till 164 eller $^1/_3$ mindre. Har liknande resultat wunnits i andra delar af wårt land, så har den nya förordningen på ett eklatant sätt wisat den wäg en blifwande lagstiftning bör inslå till dess målet wunnits: Ett från rusdryckernas förbannelse fritt Finland.

E. B.

Guds lag och mensklig lag.

(Tal i Londons sedlighets förening.)

af **F. W. Crossky.**

Justitieministern (Lord Chief Justice) har nyligen uttalat följande ord: „Om en man och en qwinna, hwilka båda kommit till myndig ålder och weta hwad de göra, företaga sig att bryta Guds lag, så kan, nej så bör den menskliga lagen icke hindra dem; en dylik inblandning från den menskliga lagens sida kan icke annat än åstadkomma ondt.

Jag betwiflar icke att denna statsman är en framstående man och att det kan wara betänkligt nog att uppträda emot honom. Men då han med full öfwerläggning i ett offentligt tal sägas att wi icke böra lagstifta om osedligheten, kan jag icke längre tiga. Jag kan det så mycket mindre som den förening, som gjort mig äran att kalla mig till detta möte, har en oafwisligt rätt att fordra, att jag skall uttala mig i detta wigtiga ämne.

Eder uppgift, ärade församling, är att arbeta för att lagen skall stämpla såsom orätt det som i sjelfwa werket är orätt, och att följaktligen lagstiftning måste ske i mycket, för hwilket den menskliga rättwisan hittills blundat. I hafwen gått framåt emot Edert mål och redan wunnit mycket, ja mera än man för några år sedan ens ansåg möjligt att I skulle kunna winna. Jag gläder mig med Eder å de brödsmulor I wunnit, men jag är icke nöjd förrän I winnen hela brödet — nemligen fullt erkännande af den mening den störste af alla lagstiftare hade, då Han på taflan af sten skref det sjette budet.

Jag wet att man skall anse det idiotiskt af mig att säga så; jag wet äfwen att de finnes, som anse att det rätta alltid är mer eller mindre idiotiskt. Men det är icke till dem utan till Eder, jag wänder mig, när jag frågar: hwarför skall det sjette budet allena lemnas utan afseende i wår menskliga lagstiftning, när denna upptagit alla de öfriga buden? I Hans tanke, som gaf buden och ordnade oem, är wäl det sjette budet af större wigt än det sjunde.

Den menskliga rättwisen förföljer stölden och uppsöker tjufwen. Och detta är i sin ordning. Den menskliga rättwisan skyddar medborgarenes goda namn och rykte för förtal och ärakränkande beskyllningar; äfwen det är rätt och skär. Men en synd, som är ännu mera utbredd än tjufwad och ärekränkning och som, just derföre att den är så utbredd, äfwen är så fördreflig, för den blundar den menskliga rättwisan.

Jag will försöka förstå den synpunkt, från hwilken ministern betraktar sakerna. Han utgår synbarligen från den åsigt, att lagen endast bör träda emellan för att skydda medborgarne och icke för att undertrycka synden. Ingen mennisla samtycker godwilligt att blifwa bestulen eller att få sin ära kränkt; men otukt begår man icke utan sitt eget samtycke och dermed skadar man ingen annan än sig sjelf. Derföre måste de förra brotten beifras, men det sista icke.

— Men är detta sant? Skadar man werkligen ingen annan än sig sjelf genom osedlighet? Wi behöfwer icke se långt omkring oss, för att genast finna att så icke är fallet och att det är just det laster som mest af alla återwerkar på hela samhället, äfwen på dem, som icke sjelfwa begå den. Förgiftas icke genom den seder och föreställningssätt, hemmens lycka och trefnad, qwinnans ära, mannens kraft? Äro icke de barn, som blifwa en följd af otuktssynden, hemfallna under en ofwerwinnerlig böjelse att sjelfwa fortplanta och utbreda denna last? Har lagen icke något answar gentemot dessa barn? Genom att undandraga oss wårt answar för dem, få wi med reda penningar betala en stor del af de fängelser, arbetshus och asyler, som befolkas just med dessa barn. Och då har jag ännu icke talat om de nödstälde, hungrande, under dryckenskap hemfallna eländiga qwinnor, som möta oss öfwerallt.

Men likwäl säger wår justitieminister att en lagstiftning emot ett ondt af sådan härwid skulle sjelf åstadkomma mera ondt än godt. Hwar skulle wäl den onda följden häraf wisa sig? Utan twifwel skulle ett stort skri uppstå i West-End; wåra förnäm lättingar och rouéer skulle blifwa twangna att lägga ett band på sig, som icke skulle falla dem i smaken. Men är det wäl för ett ondt af sådant slag som Englands justitieminister ryggar tillbaka? Nej, låt oss då till hans egen

Borgå. Werner Söderströms förlag. — Ett litet häfte wäl wärdt att finna läsare.

Utlandet.

Sedlighetsrörelsen i England.

Med anledning af publicerandet af parlamentets förhandlingar, ur hwilka framgår att styrelsen infört den legaliserade prostitutionen i kolonierna, hölls denna sommar ett masmöte i Exeter Hall. Mötet wid hwilket alla sekter och förgreningar af den kristna kyrkan utöfwer hela jorden woro representerade, framhöll med eftertryck, att en tredje makt, den allmänna opinionen, dag för dag har mera anspråk på att göra sin röst gällande wid skötandet af de allmänna affärerna och att det derföre är de kristnes pligt att gifwa ett uttryck åt den kristna opinionen. De antagna resolutionerna, som uttalade mötets afsky för de fakta som kommit i dagen och dess fordran att få dessa förhållanden upphäfda, blefwo tillstälda samtliga ministrar och ledamöter af parlamentets båda hus äfwensom alla tidningsredaktioner och lokala myndigheter i hela Stora Britanien. Det tal wi infört i wår afdelning under strecket, belyser i sin mån denna rörelse, som fortfarande håller en stor del af Englands allmänhet i spänning.

Sibiriska Misionsfältet.

Just i begrepp att för „Weckobladets" profnummer uppsätta en wädjan för wåra olyckliga tros- och stamförwandter i Sibirien, hemtade posten till undert. ett bref från pastor Granö, hwilket jag härigenom skyndar mig att, med hans goda minne, bringa till allmän kännedom, öfwertygad om att dess innehåll både skall glädja och uppmuntra dem hwilka hittills werksamt intresserat sig för den sibiriska misionens sak, som ock tillwinna densamma många nya, warmhjertade wänner. Brefwet lyder, med en del uteslutningar icke afsedda för offentligheten, som följer:

„Omsk d. 24 oktob. 1887. — Sedan jag med Guds hjelp lyckligen återwändt från min resa till östra Sibirien, will jag meddela Eder ett och annat härifrån. Först måste jag dock tacka Eder för de böcker dem Ni genom pastor Nicolson i S:t Petersburg försorg, hit besörjt. Före min afresa österut kommo de mig riktigt tillhanda, och kunde jag alltså redan då medföra några tiotal nya testamenten att utdelas åt de kringspridda lutheranerna. Synnerligen wäl gjordt af Eder war det, att Ni sände några estniska nya testamenten, ty dessa wåra äfwen förgsummade stamförwandter äro i stor saknad af detta lifsens ord. Under min resa genom urskogarna på Altai, fann jag ett par tiotal finska och estniska förstående och talande trosförwandter, arbetande wid guldwaskerierna derstädes. Ingen af dem hade böcker. Enligt deras utsago skulle deras antal uppgå till omkr. femtio personer, hwilka arbetade der i nejden. De lefwa så, är ut och år in, utan att läsa eller höra Guds ord, och ingen kommer heller dit för att påminna dem om hwad deras frid tillhörer. Jag war den första menniska, som i sådant syfte besökte denna på guld rika, men på tro och gudaktighet fattiga trakt.

Af huru stor wälsignelse och nytta kunde icke en wandrande kolportörs eller missionärs werksamhet blifwa på sådana orter! Arbetet att upphjelpa wåra trosförwandter i Sibirien från deras uselhet, isynnerhet som de äro så kringspridda, är mycket swårt; det kan ej förnekas. Och en missionärs arbete blefwe icke det angenämaste och lättaste. Men den wäg wår Mästare och hans wittnen gått före oss, war icke lättare, och aldraminst borde detta arbetsfält helt och hållet försummas för dessa swårigheters skull. Att lära och hålla i styr barn, som uppwuxit utan tukt i lastens nästen, samt att wäcka och leda menniskor, som, så att säga, äro inrotade i lögn och förställning, skulle fordra ihärdiga arbetare, med en såwäl begåfwad natur, som ock ett af Herrens ande upplyst och ledt sinne. Herren skall wäl sjelf bereda åt sig redskap, ty werket är ju Hans eget.

I den ciwiliserade werlden hafwa för längesedan läseterminerna börjat och skolor af alla slag begynt sin werksamhet. Men det tjocka mörkret och den tunga dimman som hwilar öfwer förbrytarekolonierna i westra Sibirien will icke skingra sig. I brist på medel hafwa äfwen de primitiwa skolor dem jag genom några wänners försorg fick i gång på tre olika orter i fjol wintras, måst upphöra. Hwad de arma barnen lärde sig måste de igen glömma. Kunde Ni med Edra samlade medel köpa åt oss ett par tiotal psalmböcker — några med gröfre stil — 50 st. små bibliska historier och 50 st. katekeser, så wore det bra. Gud gifwe Eder kraft och ihärdighet att arbeta för missionen i Sibirien. Han böje ock menniskornas hjertan till offerwillighet för spridandet af Kristi kunskap bland de mest beklaganswärda af Finlands barn. Jag ber om min hjertliga helsning till alla dem, som äro wänner af den Sibiriska missionen, samt anbefaller Eder och oss alla i wår käre himmelske Faders skydd och hägn, önskande Eder „Guds frid!" Johannes Granö."

Att de begärda psalmböckerna m. m. med första skola tillsändas pastor G. säger sig sjelft. Men missionens wänner borde derjemte fråga sig huruwida det icke äfwen kunde wara Guds wilja att det stora fältet derborta med första erhölle en eller flere arbetare till, pastor G. till hjelp och bistånd? Och om, som wi wisserligen tro, swaret måste utfalla i denna riktning, böra wi då icke uppställa förwerkligandet häraf som wårt närmaste önskningsmål, mäktigt att wäcka till bön och arbete? Att på en så wild och otackfam jordmon som den sibiriska missionen erbjuder, erfordras „en såwäl begåfwad natur, som ock ett af Herrens Ande upplyst och ledt sinne" torde, så mycken sanning det i och för sig innehåller, likwäl icke behöfwa afskräcka någon. Huru mycket godt kunde icke t. ex. en nykterhetskolportör uträtta genom utdelning af nykterhetsskrifter, nya testamenten och andliga böcker så för gamla som unga! Isynnerhet de sistnämnda stå i behof af snar och kraftig hjelp om de skola kunna räddas ur den andliga och sedliga förwildning som elses, jemte trasor och hunger, med wisshet en af en naturlag blir deras arma lott!

En skam för hemlandet är det således att de tre små barnskolor pastor G. på olika orter i Sibirien fick till stånd, af brist på medel måst upphöra. Uti understödjandet af dessa samt upprättandet af nya sådana på lämpliga orter, erbjuder sig derföre ett wigtigt och tacksamt fält för den kristna offerwilligheten. Wi äro öfwertygade om att det ges tusenden i wårt land hwilka utan någon känbar uppoffring kunde understöda missionswerksamheten i Sibirien, och särskildt borde man känna sig manad att med sin skärf lindra nöden och mörkret derborta, nu då julens fröjdfulla högtid står för dörren och de flesta hafwa råd att skänka julgåfwor åt anhöriga och wänner som ingen brist lida. Om enhwar af „Weckobladets" läsare skulle som julgåfwa till Sibirien insända blott en mark, kunde dermed redan åtskilliga skolor stiftas och underhållas. Ett sådant sätt att använda sina julpenningar skulle säkert icke minska julens glädje. Undert. skall som härtills med nöje emottaga insända bidrag, samt derför redowisa i Weckobladets spalter.

Inneslutande den Sibiriska Misionens sak i allas wåra medkristnes böner och warma intresse, hoppas wi äfwen framdeles i dessa spalter meddela underrättelser från det fjerran fältet samt tid efter annan träffa Weckobladets ärade läsarekrets.

Ekenäs, d. 29 Now. 1887.

F. Wald. Lönnbeck.

Enheten i Kristus.

Joh. 17: 11. Helige Fader, bewara i ditt namn dem, som du har gifwit mig, på det att de må wara ett, såsom wi.

Joh. 17: 20—23. Men icke beder jag allenast för dessa, utan ock för dem, som genom deras ord skola tro på mig; på det att de skola alla wara ett, såsom du, Fader, är i mig och jag är i dig, att de skola wara ett i oss, på det att werlden skall tro, att du har sändt mig. Och jag har gifwit dem den härlighet, som du har gifwit mig; på det att de skola wara ett, såsom wi äro ett: jag i dem och du i mig, på det att de skola wara fullkomnade till ett, och på det att werlden skall förstå, att du har sändt mig och älskat dem såsom du har älskat mig.

De ord wi i dag toga till ämne för wår betraktelse, äro bland de djupaste, som någonsin blifwit fälda på denna jord, men äfwen, tywärr, bland de mest förbisedda. De angifwa affigten och ändamålet med försoningswerket — återställandet af denna heliga enhet, som war Guds affigt med menniskan, när han skapade henne, men som synden söndrat; en enhet, som icke mindre gäller wårt förhållande till wår Skapare än wårt förhållande till hwarandra inbördes. Sjelfwa flunden, när dessa ord yttrades, är af anmärkningswärd betydelse. Ett lif af helighet — det enda jorden skådat — war nu slutadt; nattwarden war instiftad; nu återstod blott den mörka kampen i Getsemane och den sista afslutningen på Golgata. I detta ögonblick likasom stannar Jesus på sin wäg fram emot dessa mörka punkter, för att samla och stärka sig för de swåra och hemlighetsfulla strider, som nu skola begynna. I gemenskapen med Fadren har han alltid haft sin styrka, och denna styrka har han nu mera än någonsin behof af. Han återkallar i sitt minne ändamålet med sin ankomst till jorden; hans blick hwilar på den lilla skara, som följt honom under hans wandring och åt hwilken han öfwerantwardat uppdraget att förkunna och utbreda hans lära. Han inskärper hos dem sina sista lärdomar, hwilka yttrade i en sådan stund äro att betrakta som en sammanfattning af allt hwad han tillförene lärt dem. Hela deras skröplighet ligger öppen för honom. Han ser dem lemnade ensamma, förkingrade, förskräckta och twiflande, och han beder för dem. I sin faders hand anbefaller han dem. Huru falla ej orden från hans läppar, när hon talar om dem med sin fader: på det att de skola wara ett, såsom wi. Men hans blick sträcker äfwen framåt; han ser alla de millioner, som i kommande tider genom det ord, han gifwit sina lärjungar, skola tro på honom, och han beder för dem alla: att de skola alla wara ett, såsom du, Fader, är i mig och jag är i dig, att de skola wara ett i oss, på det at werlden skall tro att du har sändt mig. Enheten war således det mål, som den bortgående Jesus uppstälde för sina lärjungar, men äfwen det medel, genom hwilket de skulle wisa werlden, att hans lära war af Gud,

Huru har wäl den kristna kyrkan förhållit sig till denna Jesu sista bön? Kif, split, ofördragsamhet och mistro mot hwarandra, en fariseisk egenrättfärdighet och förlitan på det egna jag'et, ett hårdt, ja grymt fördömande af olika tänkande — detta är hwad de, som kalla sig efter Kristi namn, lagt i dagen och ännu lägga i dagen. Broder och syster, huru borde wi icke blygas, när wi tänka på allt detta. Wittnar icke det, att wi med Jesu ord för ögonen ännu kunna wara kärlekslösa och fördömmande mot hwarandra, i lika hög grad om ett inskränkt förstånd som om ett hårdt hjerta? Stod icke i den skara, som denna minneswärda stund omgaf Jesus, den ifrige men opålitlige Petrus, hwars tro uppflammade så lätt men slocknade lika lätt; stodo der icke tordönets söner, af hwilka den ena senare skulle blifwa kärlekens apostel; war der icke Tomas twiflaren, som behöfde och af sin herre sjelf erhöll bewis för sin tro? Skulle icke till dem snart sälla sig Paulus, trons apostel och den stränge Jakob, gerningarnes omutlige ifrare? Företedde de icke tillsammans alla de olika skiftningarna i den menskliga karakteren och trosuppfattningen af Kristus? Stod icke Jesus ibland dem såsom den ewiga fullheten, lika mycket höjre an de ana som himmelen är öfwer jorden, som det gudomliga är öfwer det menskliga, helgande sig för dem. Och blir icke genom olikheten i deras sätt att se och emottaga honom, den bild af honom, som de öfwerlemnat åt oss, så helgjuten och fullkomlig?

Så står Kristus ännu i midten af sin kyrka, medan de menskliga, inskränkta uppfattningarne af honom, med sin begränsade blick och sin swaga tro, se honom hwar från sin skilda synpunkt. Du ser honom kanske från en annan sida än jag, och det är wäl att du gör det, ty skulle alla se honom från samma tränga synpunkt och med samma jordiska finne som jag, så skulle wi få en wrängbild af honom. Wi se dock båda Kristus, och derföre måste wi älska hwarandra. Låtom oss börja huru han uppreppar sina uppmaningar, huru han skärper sina uttryck: på det att de skola wara fullkomnade till ett och på det att werlden skall förstå, att du har sändt mig och älskat dem såsom du älskat mig. Står icke rundt omkring oss den werld, som wi skola öfwertyga att Kristus är Guds Son dermed att wi äro ett. O, i sanning, wi hafwa mycket att begråta och afbedja. Herre förlåt oss wår brist på kärlek!

Wår politiska öfwerblick, ehuru redan färdig satt, nödgas wi låta utgå i brist på utrymme.

Den fasta klippan.

Hwar söker du, menska, ditt fäste,
När stormarne rasa kring dig?
Hwar danner dufwan ett näste
Wäl sinner till hwila för sig?

Ett haf är det menskliga lifwet,
Ack, bräcklig är farkosten der.
När fram oss en tid den har drifwit.
Den sjunker, den mera ej bär.

Meningar många jag känner,
Som tyckts som snillet: likwäl
De torka ej tåren, som bränner.
De gifwa ej ro åt min själ.

Sådana många ju redan
Som irrbloss ha lyst för en stund
— En mansål der kanske — men sedan
De sjunkit dock åter till grund.

En klippa allena står säker,
— Den klippan med korset uppå!
Hur wredgad wågen än wräker,
Den kan den ej störta ändå.

O fly dit, du arma, som gråter,
— Du sökande, drifwande flarn —
Ty fadren, som ömt dig förlåter,
Der mottar sitt wilsnade barn!

Ewankeliska Alliansens förslag till bönämnen under weckan Jan. 1—8 1888.

Söndagen d. 1 Januari. Predikningar. „Upplyften edra hufwud, ty eder förlossning nalkas". Luk. 21: 28. „Alltings ände är nära; waren derför nyktre och wakande till att bedja". Petr. 4: 7, jemf. Rom. 13: 12. 1 Kor. 7: 29. Ef. 5: 16.

Måndagen d. 2 Jan. Tacksägelse, för wårt barnaskap hos Gud genom Jesus Kristus, och för nåden att förenade i en Ande få nalkas nådastolen; för Guds godhet, som warad ewinnerligen; för det tilltagande ljuset ibland Guds barn öfwer den stora sanningen om de kristna enhet; för fred i den politiska werlden; för de allt mera öppnade missionsfälten; för själar, som blifwit insamlade i riket; för uppwaknandet ibland Guds gamla egendomsfolk Israel; och för alla som hafwa gifwit sig till arbetet för Guds rike. Ps. 23, 30, 66, 98, 100, 103, 133, 146, 1 Sam. 2 1—10. 1 Krön 29: 10—15. Es. 12, 26: 1—9. Luk. 17: 11—19. Ef. 1. Rom. 12.

Tisdagen d. 3 Jan. Syndabekännelse, af laster, som herrska bland de kristna nationerna, såsom dryckenskap, otukt, dåraktigt tal och missbruk af hwilodagen; stora uppenbara orättwisor, såsom t. ex. förtryckande lagar, förderfbringande handteringar eller hat mellan nationer; lyx och slöseri med Guds gåfwor i wissa samhällsklasser, och i andra missnöje och afund; hinder för ewangelii seger genom kristne bekännares haltande lif; ärelystnad och [illegible] bland bröder; personlig otrohet och [illegible] i förhållandet till Gud; högmod [illegible] synder, werldslighet och owerksamh[illegible] komma många kristna att stå utan [illegible]s. 15, 32, 51, 70, 80, 90, 130, Ose[illegible]—6: 7. 14; Mich. 6: Neh. 1; Jer. [illegible]; 9: 1—9; 18: 5—17; Hes. 14: 12—[illegible] Hagg. 1: 2—11. Dan. 9: 3—19. Luk. 2[illegible]; Joh. 4; Rom 3: 9—26.

Onsdagen d. 4 Jan. Förbön för familjerna, bön om hemmets helgd i alla förhållanden — om den Helige Andes wälsignelse öfwer föräldrars bemödanden att föra sina söner och döttrar till Kristus; för sjuka och lidande familjemedlemmar; för tjenare; för lärare och lärjungar wid universiteten, i skolor och lärowerk samt för söndagsskolor; för unge mäns och unga qwinnors föreningar, och för hwarje bemödande att skydda de unga för frestelser, och stärka den moraliska känslan hos båda könen; Ps. 1. 34, 78: 1—8; 113; 119: 1—16; 127; 128; 131; 133; 5 Mos. 6; Ordspr. 3: 1—26; 8 [illegible] 23; 12—35; 31: 10—31; 2 Sam. 7: 18—19; Mal. 2: 11—16; Mark. 9: 3—16; Matt. 18: 1—14; Ef. 5: 22—6: 9; Kol. 3: 12—4: 1; Titus 2; Pred. 11: 9—12: 7.

Thorsdagen d. 5 Jan. Förbön för Guds kyrka på jorden; att hwarje medlem må bli uppfylld med den Helige Ande och i stånd att bewara Andens enhet genom fridens hand; om mera kärlek och samarbete bland de kristna; om undanrödjande af onödiga stridigheter; om att kunna bättra helga Herrens dag; om mera wisdom och nit för arbetet bland de omwända; om ungdomens uppfostran i gudsfruktan och de troendes tillwäxt i nåden; om Sanningens Andes ledning för dem [illegible]m forska i Guds ord, att de må komma till en djupare insigt af dess stora sanningar; för biskopar, prester, ewangelister och kyrkliga konsistorier; om Guds folks upprättande till ett heligare lif och hängifnare arbete, om ett trogare wittnande mot falsk lära; och om war[illegible] Herras och Frälsares, Jesu Kristi, snara ankomst. Ps. 46, 48, 84, 87, 122, 132; 1 Mos. 28: 10—22; 32: 24—32; 1 Kon. 8: 22—30; Es. 54; Joel. 2: 23—32; Joh. 15, 17; Ef. 1: 15[illegible] 2: 11—22, 3: 14—21; 4: 1—16; [illegible] 13; Upp. 21: 1—7.

Fredagen d. 6 Jan. Förbön för missionswerksamheten: om nit för missionen, och den Helige Andes kraft öfwer det predikade ordet för alla arbetare i ewangelium, att de måtte; bewaras i ödmjukhet, hängifwenhet och frimodighet; för de omwända bland hedningarne, särskildt dem, som lida förföljelse för ewangelii skull; för missionsskolor, bibel- och traktatsällskaper; för inhemsk kristlig litteratur, om Judars, Muhammedaners och hedningars omwändelse till Jesu Kristi tro; för utrotandet af alla falska religioner; om öppna dörrar i Afrika för Guds ljus och upphäfwendet af slafhandeln; om wälsignelse öfwer alla missionskonferenser, som skola hållas detta år. Ps. 2, 67, 72, 110, 126; Es. 11: 1—9, 25: 6—9, 35, 40, 44, 55, 60; Matt. 9: 35—38, 13: 24—33; 28: 16—20; Joh. 12: 20—32; Ap. g. 10: 34—48, 17: 22—31; Rom. 10: 1—15.

Lördagen d. 7 Jan. Bön för nationerna: för konungar och all öfwerhet, att wi må hafwa ett stilla och fredligt lif; för lagstiftare och [illegible]mare, att wisa lagar må stiftas och [illegible]as; om opiumhandelns undertryckand[illegible] upphöfwande af all grymhet om fred i [illegible]itiska werlden; för soldater och sjömar[illegible] emigranter och resande; om folkens be[illegible] från katolicismens widskepelse och [illegible]n; om ett wänskapligare förhållande mellan samhällsklasserna; om en förbättrad ställning för den fattiga samhällsklassen; om rik skörd på hela jorden; om den moraliska känslans wäckande i allmännare kretsar särskildt med afseende å nykterhet och filantropiskt arbete bland de usla och lidande. Ps. 20, 33, 47, 61, 65, 75, 82, 107, 31—43; 144: 9—15; Ordspr. 31: 1—9; Jer. 5: 20—92, 18 1—17; [illegible] 1—16, 47: 1—12; Rom. 13 [illegible] Petr. 2. 13—[illegible].

Sön[illegible] 8 Jan. Predikningar. Wa[illegible], rike och owiklige i Herrens werk allt[illegible] wetande att edert arbete icke är fåfängt i [illegible]ren. 1 Kor. 15 58.

ära hellre tro att han annu icke fått ögonen öppna för sakens nödwändighet.

Parlamentet har ända hittills icke heller insett denna nödwändighet. Wåra parlamentsledamöter från fordom hafwa haft ögonen öppna för att de ej sjelfwa kunde förswara sin egendom; derföre tillgrepo de lagens hjelp och straff stadgades mot stöld och rån. Men de woro mäktiga nog att skydda sina döttrar; derföre behöfde lagen icke för deras skull ingripa. Hwad frågade de efter att deras fattiga medbröders döttrar förblefwo skyddlösa? Det är på de flesta af wåra lagstämmelser tillkommit; der lagstiftarene funno att lag behöfdes, der stiftads lag, men der nödwändigheten af en lag icke nådde deras egen erfarenhet, der utblef den äfwen. Om döttrarne till de rika och mäktiga och högt uppsatta skulle wara lika utsatta för frestelsen till fall som de fattigas döttrar äro det, då, lita på det, skulle ingalunda det sjette budet blifwit glömdt wid lagstiftning.

Men kanske gör jag justitieministern orätt, när jag förutsätter att han icke fått ögonen öppna för saken. Kanske ser han den blott från en annan sida än jag är i stånd att se den ifrån. Kanske anser han att de sensuela drifterna äro så starka, att prostitutionen måste tolereras, på det att de aktningswärde qwinnorna må skydas. Detta är ju mycket gammalt inkast, men ännu har man icke lyckats framdraga något bewis för dess hållbarhet. Efter hwad jag warit i tillfälle att se, och I weten, att min erfarenhet på detta område icke är alldeles ringa, är på icke förhållandet. Om så skulle wara, så skulle man komma till den ohyggliga slutsatsen att lasten är nödwändig. Men lasten är icke nödwändig, Gud war pris! Menniskan har en wida högre bestämmelse än att likna djuren och hon har äfwen blifwit utrustad med förmögenheter, som sätta henne i stånd att fylla denna bestämmelse, blott hon icke nedsänker sig sjelf. Jag skulle derföre med tystnad kunna förbigå detta argument, men jag kan göra mera, jag kan framdraga fakta för att wisa att det är falskt. I Glasgow och i Manchester äro, såsom I weten, de offentliga tillståndshusen stängde och med den största uppmärksamhet har man iakttagit hwad följderna af detta steg skulle blifwa. Och följden har warit den, att långt ifrån att aktningswärda qwinnor blifwit antastade, äfwen den hemliga prostitutionen i betydlig grad aftagit. Åter ett bewis för att der tillfälle till synd gifwes, der syndar man, men der tillfälle saknas, der låter man bli!

Derföre, mina damer och herrar, låtom oss icke göra några kompromisser. Wi få icke mäta oss med en lägre måttstock för sedligheten äro den Gud sjelf förslagit oss Wi kunna wara fullkomligt säkra på att han wiste hwad han fordrade af oss. Jag säger icke att wi kunna wara sådana han önskar att wi skola wara, men då det gäller att uppställa sjelfwa normen, målet för wår sträfwan, så få wi icke pruta med oss sjelfwa; wi måste se till att wi ställa banérat högt. All synd har samma orsak, borttkommenhet från Gud, och den ena synden står i samband med den andra: En okysk man har lätt att blifwa en drinkare, och twärtom, och både drinkarne och de okyska kunna med lätthet blifwa tjufwar; den som icke kan lägga band på sig i ett afseende, kan det icke heller i ett annat. Om wi skola undertrycka synden, måste wi derföre angripa den wid sjelfwa roten. Det är på rörelserna i wårt hjerta, på den första begärelsen till det onda som wi skola akta och ingalunda blott på synnerhet hafwa wår ungdom att akta

Till förmån för Barnhemmet vid Hafsgatan 14 anställes i Allianshuset den 15 December en

Försäljning

hvartill gåfvor med tacksamhet emottages af

Fru	A. Böckerman	Högbergsg. 2.
„	L. Cedercreutz	Trädgårdsg. 4.
„	L. af Forselles	Vestra Quain. 12.
„	E. Hämäläinen	Boulevardsg. 28.
„	M. Krohn	Bangatan 1.
„	S. Segerstråle	Norra Quain. 14.
„	T. Wichman	Brunnsg. 7.
Fröken	F. Michwitz	Georgsg. 27.
„	J. Nyberg	Brunsparken 3.

Barnleksaker

mycket billiga.

Milly Pettersson.

Kaserngatan 25.

Fredr. Ahlstrands

STENHUGGERI & SLIPERI

Helsingfors. N:o 7 Gräsviksgatan N:o 7.

Nya och gamla telefon,



OBS! Ärade kunder hvilka till nästa vår vilja hafva sina grafvårdar färdiga att levereras, uppmanas förbindligast att helst under vintermånaderna inkomma med beställning, då å dessa beställningar tillika betydlig rabatt beviljas. Ritningar & prisuppgifter tillsändas franco.

Fredr. Ahlstrand.

Nätta Julklappar!

Nya moderna pappersarbeten:
Visitkortsfat i olika mönster och storlekar.
Tidnings-, Bref-, Visitkorts- & Borstväskor.
Urnhyllor, Skrifdtygs- och Ljusstaksmattor.
Fotografiramar, Klock-, Tändsticks & Conventsställ,
Bordlampor och Fönsterskärmar.
Allt i de nättaste mönster, passande för broderier.

Stort urval Jul & Nyårskort.

Album, Skrifportföljer, Religiösa taflor.
Fotografier samt Fotografiramar & Ställ m. m., m. m.

i Missionsbokhandeln.

Missions-Bokhandeln.

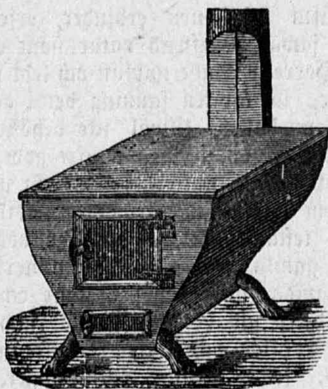
Helsingfors. 1 Mikaelsgatan 1.

Biblar, Bibelverk och Nya Testamenten med ny öfversättning i eleganta och enkla band. **Psalmböcker** i större och mindre format. **Postillor** och **Predikningar** af väl kända författare. **Dagbetraktelser** och **Bönböcker,** större och mindre — goda författare. **Stort urval af Söndagsskollitteratur** godt och helsosamt för barn. **Nya böcker: Bönens makt.** Wogner Groben. **Såsom rösten Ropar.** Funcke. **Johannes Ökenpredikaren.** D. Lemm förord. Funcke **Qvinnans lycka. Den Kristnes ålderdom,** Ahlfeld **Några vänliga ord till unge män,** C. Ryle. **Blickar inåt,** Senft. **Ett ord om söndagsskolan,** Dorpfeld. **De spanska Bröderna. — Esters Hem,** J. Eden. **Enligt Löftet,** Spurgean. **Mormonernas Hemlighet. Om Samfunds bildning** och **Kristligenhet. Barnens [illegible]. Guds vilja.** Monod. **Sanningens ord,** Cuvier. **Genera[illegible]es Grants lif,** Thayer. **I andras hem. Tattarefamiljen. [illegible] i mörkret.** Den oljade fjädern. Den unga Qvinnan m. m. **Ständigt på lager: Julkalendrar för 1888. Korsblomman. Freide[illegible]rg. Ansgarius** och Korn åt små fåglar.

Björneborgs Mekaniska Verkstads

Försäljning,

Helsingfors, Michaelsgatan 9



tillhandahåller allmänheten ständigt lager af sina välkända tillverkningar, till billiga priser såsom **vattenvärmare, kaminer, kökshällar grytor** och **pannor** af alla slag, **strykugnar, jernmöbel, blombord, paraplyställ, kopiepressar** m. m. äfvensom allt slags **byggnads gjutgods** och **maskiner,** hvaraf prof finnas till påseende i försäljningsbutiken

9. Michaelsgatan 9.

Juridiska och andra uppdrag,

såsom utförande af rättegångar, uppsättande af köpebref, kontrakter, skuldsedlar och andra skrifter, inlemnande och uttagande af handlingar vid embetsverken, försäljning af fastigheter och värdepapper, inbetalningar och inkasseringar utföras samt råd och upplysningar i rättegångar meddelas af

v. Häradshöfding O. F. Gylling.
Helsingfors Annegatan 25.
Träffas kl. 9—10 f. m.

25 Kaserngatan 25,

Fabriksväfnader, fyrskäft, blekt och oblekt, scherting, madapolam, missionslärft, domestik voffeltyg, rafvelduk m. m. till fabrikspris.
Ryskt lärft af linne och bomull.
Bordduktyg alntals, mycket billigt.
Tröjstickningsgarn från 6 mk skålp.
Strumpgarn, olika sorter
Tricot vantar från 1 mk paret
Sy tillbehör

Milly Pettersson,
25 Kaserngatan 25.

Bomulls- och ullgarns-
tyger
och sytillbehör

Hemstickade tröjor och strumpor m. fl. tricot artiklar till billiga priser uti garn och tyghandeln Michaelsgatan 17.

J. Heller.

!!Till Julen!!

Stor sortiment:

Fick-
Vägg- } **Ur.**
Väckar-

Urkedjor, Nycklar, Medaljonger.
Optikeri H. Samsons välkända
Glasögon och Pincenezer
till billiga priser hos

J. F. Widemark
Vestra Henriksgatan 16.

Julböcker för de kristna hemmen.

Guds rikes historia.

Af Biskop C. H. Alopæus.

Pris 4 m.

VÄKTARE-ROP.

En årgång evangelii-predikningar af finske prester.
Samlade och utgifna af **Elis Bergroth.**

Pris inb. 9 m. i praktband 10 m.

I alla boklådor! — I missionsbokhandeln!

MISSIONSBOKHANDELN
I ÅBO.

Biblar, Religiösa böcker, Taflor, fotografier, papper, Skrif- och ritmaterialier, album, portföljer m. m.
Stort urval **Blomsterkort** med och utan **bibelspråk.**
För Söndagskolor lemnas rabatt.
(Obs! kursen 1: 40 per krona.)

Axel Stenbergs Påsfabrik.

7 Högbergsgatan 7, Helsingfors.

Rekommenderar sitt wälsorterade lager af pappersspåsar till werkligt billiga priser.

Obs.! Dristiga agenter önskas.

SANDUDD TAPETFABRIKS AKTIEBOLAG

Helsingfors,

Unionsgatan N:o 23. N. Esplanadgatan N:o 27.

Största lager i Finland:

Tapeter och bårder af nyaste mönster.
Tapeter från 35 penni till 16 mark rullen.
Enfärgade tapeter erhålles i alla möjliga kulörer.
Förgylda och **matta tapetlister, friser, hörn** och **bårder** i rikt urval.
Takrosetter i **smakfulla** mönster från 50 penni till 12 mk.
Brunt, hvitt och **kulört spennpapper** från 15 p. pr skålp. till högre priser.
Förhydnings- och **spännpapp.**
Nubb och **pappspik.**
Rullgardiner i vackra och moderna mönster på lager och beställning, med eller utan sjelfrullande käppar.
Vältorkande linoljefernissa, ångrifna oljefärger, xerotine, copal- och golflack af eget fabrikat till billiga priser.
Flatting-, Body-, Carriage- m. fl. slags olika lacksorter.
Amerikansk, fransk, rysk, polsk och **finsk terpentin.**
Rå linolja.
Zinkhvitt och **blyhvitt** samt alla slags torra färger (största urval af dekorationsfärger).
Vestphaliskt och **finskt lim.**
Broncer i olika kulörer och **broncetinktur.**
Tubfärger, paletter och **artistutensilier.**
Rikt lager penslar.
Anstrykare-, spar-, holländska, franska, ryska (med långa skaft), **mårdhår-, nöthår-** och **fiskpenslar** i olika storlekar samt **tapet-** och **damborstar.**

I parti och minut till verkligt billiga priser.
Ordres från landsorten effektueras med omgående.

Slöjdare!

Till nedsatta priser från 70 Fm. utföras kompinerade hyfvelbänkar med svarf & verktygsskåp och levereras fraktfritt till fiertalet jernvägsstationer

J. A. Lindholm, Fredrikshamn.

Utbjudes hyra:

För landtdagsmän: Ett stort, vackert, möbleradt rum inom tambur, Unionsgatan 41 två trappor upp. Närmare med Prostinnan Lindeqvist å stället.

Helsingfors, 1887.
J. Simelii arfwingars boktryckeri aktiebolag.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 1. Torsdagen den 5 Januari 1888.

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Anmälan.

Finska Weckobladet, *som härmed framträder för allmänheten, skall hufvudsakligen komma att beakta de religiösa och andliga intressena samt söka att, utan att göra sig till ett språkrör för någon viss kyrka eller sekt, arbeta för en sund kristlig verldsåskådning i frisinnad anda. Vår tid med dess olika strömningar och djupa brytningar påkallar allt mer och mer en fast och medveten öfvertygelse hos de enskilde. Och särskildt ställa dessa rörelser, äfven i yttre afseende, stora anspråk, icke allenast på kristendomens målsmän och institutioner, utan äfven och med all synnerhet på hvarje enskild kristen; de kristne böra icke förbise att de äfven äro medborgare och att de såsom sådana hafva förpligtelser emot sitt land och emot samhället.*

Finska Weckobladet, *som blir baseradt på protestantismens tvenne hufvudprinciper — bibeln såsom enda auktoritet i religiösa tros- och lifsfrågor, samt menniskans rättfärdiggörelse genom en lefvande tro på Jesus Kristus — skall derföre efter förmåga och i mån af utrymme*

följa med och granska dagens vigtigare frågor, särskildt de, som röra vårt eget land, samt bemöda sig om att, utan att intaga någon partisk hållning i våra pågående språk- och partistrider, ingjuta hos sina läsare kärlek till fäderneslandet och aktning för vår konstitution;

framhålla och häfda den bibliska kristendomens stora verkligheter, genom uttalanden i religiösa och kyrkliga frågor söka verka för den religionsfrihet, hvars stiftare Jesus Kristus är, och genom på Guds eget ord grundade uppbyggelseartiklar söka befrämja det kristliga troslifvets utveckling. För att dessa stora frågor må få en så allsidig belysning som möjligt, skall tillfälle beredas kristne af olika riktningar, hvilka förena sig om den apostoliska tron, att allvarligt och kärleksfullt uttala sig i bladet, som är afsedt att blifva en föreningslänk emellan de hittills tyvärr så splittrade kristne i landet;

delgifva nyheter från det sociala, politiska och litterära området, meddela underrättelser från det kristna arbetsfältet i in- och utlandet, korrespondanser, m. m.; och

i sin mån arbeta för lösningen af de allvarliga samhällsspörsmål, som äro oskiljaktiga från kristendomen, såsom exempelvis sedligheten och nykterhetsfrågorna.

Tidningen utkommer i Helsingfors hvarje helgfri thorsdag på eftermiddagen. Redaktionen handhafves af fröken **Anna Edelheim** *och äro bidrag att påräkna af flere kända personer, bland hvilka må nämnas brukspatron* **Edv. Björkenheim,** *litteratören* **F. Wald. Lönnbeck,** *fältprosten* **V. W. Lindqvist,** *sig.* **Castalia** *m. fl. m. fl.*

Prenumerationspriset blir:

i Helsingfors å missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1

(hämbäringsafgiften inberäkna)

för 1 år . . . . 3 mk 50 p.
„ 1/2 år . . . . 2 „ —
„ 1/4 år . . . . 1 „ 25 p.

i landsorten genom postkontoren

(postarvodet inberäknadt)

för 1 år . . . . 3 mk 88 p.
„ 1/2 år . . . . 2 „ 27 „
„ 1/4 år . . . . 1 „ 32 „

Prenumeranter i landsorten äfvensom i Ryssland och Sverge kunna äfven prenumerera direkte hos redaktionen, genom att insända redaktionspriset, 3 mk för exemplaret, med tillägg af korsbandsafgiften, som för året utgör 2 mk 60 p.; fem exemplar kunna sändas under ett korsband. Reqvireras på detta sätt minst tio exx. för ett helt år mot insändande af 35 Fmk erhålles det elfte gratis. Bref adresseras till Redaktionen för Finska Weckobladet, Helsingfors.

Trettondagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff, swensk högmessa kl. 12 pastor Enkwist, finsk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Töttermau.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist, finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff, swensk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Bäck.

Kollekten wid aftonsångsgudstjensterna tillfaller missions sällskapet.

Wid Georsgatan 12: Predikan kl. 11 af pastor Carlson, kl. 5 W. Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af predikanten Karlberg kl. 7 flere talare. I Allianshusets mindre sal finsk predikan kl. 7 af studeranden Mäkinen.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck, swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén, finsk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén, finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck, swensk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

Wid Georsgatan 12: Predikan kl. 11 af K. P. Schildt.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af predikanten Karlberg kl. 7 flere talare. Finsk predikan af Studeranden Mäkinen kl. 5 efm.

Wid årsskiftet.

När wi stå wid skiftet af ett nytt år, träder oss, tydligare än annars till mötes, icke blott tidens snabbt rinnande fart, utan äfwen lifwets wanskliglighet och wår egen wanmakt. Kasta wi blicken tillbaka på det förflutna, måste wi erkänna att wåra flesta förhoppningar blifwit swikna och att flere af wåra skickligast uppgjorda planer och beräkningar slagit fel. Och om än de finnes, hwilkas sträfwanden blifwit krönta med framgång och som derföre tro sig kunna säga: „jag har lyckats," så finnes dock ingen, som har framtiden i sin hand. Stumt, tillslutet och ogenomträngligt står det nu begynta året framför oss. Hwilka erfarenheter skall det wäl hafwa i förwar åt oss? Skall det wara af glädje eller sorg? Så fråga wi och stå med wåra önskningar och förhoppningar, wåra föresatser och beslut inwid den stängda dörren, men förborgadt är hwad som finnes bakom denna.

Osäkerheten i det allmänna gör osäkerheten för den enskilde så mycket större. Tryckta äro de ekonomiska konjunkturerna för wårt jordbruk och en stor del af wår industri; hwem kan wäl säga hwilka af dem, som nu sitta i wäl ombonade och trefliga hem, innan årets slut skola wara twungne att uppgifwa dessa åt sina fordringsegare? Mörk är öfwer den politiska horisonten, och om än en skicklig diplomati hittills lyckats afwärja faran af ett krig så ligga dock antändbara ämnen hopade öfwerallt och en gnista kan wara nog för att ett sådant skall bryta ut; hwem kan wäl förutsäga hwilka rubbningar, som innan årets slut kunna ega rum inom ländernas och staternas förhållanden till hwarandra inbördes? Dagligen se wi tåg draga ut till kyrkogården; hwem kan wäl säga hwilka af oss, som under årets lopp sålunda skola föras hädan, bort till porten af denna andra werld, som utbreder sig bortom grafwen och som wi oupphörligt skrida närmare; eller hwem som wid denna port skall aflemna sin make, sin fader, sitt barn?

I denna werld af osäkerhet, der allt wexlar och förändras, är Gud det enda som förblifwer. **„Jag är den jag är," Jehowa,** Jahwe, under detta namn uppenbarade sig Gud redan för sin tjenare, Moses. **„Jag är".** Förrän bergen danades och du skapade jorden och werldarne, war du, Gud, ifrån ewighet. När hela denna jord och allt hwad derуppå är, skall hafwa förgåtts som ett förmultnadt kläde, förblifwer Gud i ewighet! Huru stort är icke wårt behof att hålla oss fasta intill honom? Hwar kan wäl för oss finnas någon säkerhet och trygghet, något som icke wacklar och swiker oss annat hos honom? Men drag dina skor af dina fötter, dödlige, då du nalkas honom, ty rummet der du står är ett heligt rum. Skyl ditt ansigte, ty glansen af hans majestät måste förblända dig! Hwad är wäl menniskan, stoftets barn, att den helige som, bor i höjden, skulle wårda sig om henne?

I det afseende lugnar oss betydelsen af den högtid wi nyss firat. Han han har icke upphört att warkunna sig öfwer den warelse, som han en gång skapat till sin afbild. Hwad den från sin härliga bestämmelse affallna menniskan aldrig sielf kunnat åstadkomma — sin egen återupprättelse — det har Gud gjort. Han har stigit ned till henne för att åter kunna höja henne upp till sig. Hans gudoms eld har brunnit inom en gren af af menskligheten träd. Krubban i Betlehem — korset på Golgata — och det lif af helighet, som ligger mellan dem — detta är wägen för menniskan till Gud. Wårt hjertas djupaste behof har dermed blifwit uppfyldt; wi hafwa funnit det fäste som icke wiker undan!

Låtom oss derför för wår Guds fötter nedlägga wåra sorger och bekymmer samt af honom utbedja oss framgång för wårt arbete, wälsignelse för wåra enskilda förhållanden och för wårt land.

Nyårsbön.

(Insändt).

O Gud, det år jag börjat på,
Uti din fruktan låt mig gå
Hwar dag, och ledas af din hand,
Som säkert för till hemmets strand!

Låt glädje, som du skänker mig,
Och sorg, som möter på min stig,
Samt pröfningar af alla slag
Få fostra mig — dig till behag!

O Herre, lär att jag förstår,
Hwar dag, som går, af dig jag får
För att bli wis och wärfwa skatt
För himlen förr'n det blir natt.

Om detta år, o Herre god,
Du skulle komma till wår jord
För att nedlägga ondskans makt
Och sjelf regera, som du sagt.

Då finge jag, ack! hittills böjd,
Upplyfta hufwudet med fröjd
Och ändteligen, Herre kär,
Dig skåda sådan som du är.

Ja, kom o Jesus, kom med makt!
Tungt är i natten hålla wakt.
Wid stoftet bunden suckar jag:
Kom snart med din förlossningsdag!

J. M.



Uno Cygneus.

Det nya året hade knappt hunnit göra sitt intåg, förrän äfwen döden kommit med sin lia och stördat ett lif, som warit mer än wanligt rikt på frukter. Nyårsdagen och de tidigare timmarne af den derpå följande förmiddagen satt den finska folkskolans organisator och fortfarande ledare, **Uno Cygneus**, ännu uppe, mottagande besök af forna lärjungar samt utwecklade för dem nya planer, som han hwälfde i sitt hufwud och som denna gång affågo hans sista älsklingstanke, omorganisationen af uppfostringsanstalten på Nygård, med en klarhet och en ungdomlig wärme, som läto dem, som hörde honom, hoppas att han öfwerwunnit den sjuklighet, han en längre tid warit underkastad, och att en lång och rik lefnadsafton ännu skulle blifwa honom beskärd. Men detta war endast den rykande wekens sista uppflammande. En timme hade icke förflutit sedan de sista besöken aflägsnat sig — och den ande, som älskat så warmt och arbetat så outtröttligt, tillhörde ej mer det jordiska.

Den lifsgerning Uno Cygneus lemnat efter sig, har djupare än någon annan finsk mans ingripit i wårt folks utweckling. Wäl hafwa wi icke warit i saknad af skalder, tänkare och politiska ledare, hwilkas stämma på olika områden werkat mäktigt wäckande; men ingen werksamhet har så omeddelbart som Cygnei afsett masfornas af folket höjande. 873 folkskolor med 52,898 elever och 1,131 lärare och lärarinnor, spridda omkring i Finlands alla bygder, stå som wittnesbörd om denna werksamhet, och till denna aktningswärda kohort sända seminarierna årligen nya rekryter. Hwilken genral skulle ej wara stolt att få anföra en sådan armé! Men hwar finnes wäl den general, som skulle kunna räkna på att få föra sina trupper fram till sådana segrar som dem Cygneus åsyftar?

Den finska folkskolan är icke någon tom efterbild efter utländskt mönster. Bygd på kristligt-sedlig och nationel grund, är den till stor del en sjelfständig skapelse af Cygneus samt står i många affeenden framför större kulturländers, hwarföre den äfwen tillwunnit sig erkännande långt utöfwer wårt eget lands gränser. Ideer, som då ännu icke gjort sig gällande hwarken i Tyskland eller Skandinavien, såsom t. ex. den om handslöjdens betydelse, om samarbetet wid seminarierna m. m. upptog Cygneus och sökte genomföra redan från början af folkskolewäsendets organisation. Men likasom allt stort, som sker, wanligen måste arbeta sig, fram genom motstånd, så har ock Cygneii werksamhet, äfwen den, i synnerhet i början af sitt skede, stött på motstånd — motstånd från folkets sida, som icke kunde begripa till hwad en skola kunde wara nyttig ;motstånd från medarbetares sida, som ansågo hans åsigter för öfwerspända och motstånd slutligen från flere af de styrandes sida, som i Cygneus sågo en alltför sjelfständig och derför äfwen en alltför beswärlig ande. Också har i en tid, då adelskap, titlar och dekorationer af alla slag höra till ordningen för dagen, endast få af dessa utmärkelse fallit Cygneus till del. Men den, som utfört ett werk, sådant som han, har icke heller behof af utmärkelser af detta slag. I efterwerldens dom och på historiens blad skall han hafwa sin plats häfdad såsom en af Finlands största söner. Det wikande motståndet har äfwen ådagalagt att Cygneus i många punkter träffat det rätta Folkskolans sak har allt djupare wuxit sig in i folkets hjertan, och i dag är det icke blott enskilda wänner utan hela landet, som står sörjande wid Uno Cygnei bår.

En bland orsakerna till att hans arbete burit så stora frukter, är den warma kärlek han egnade den sak han omfattat. Det brann en eld i hans inre, och denna eld förstod han att fortplanta hos andra. „Folkskolans sak är helig och arbetet deri en gudstjenst“, med dessa ord skall han, såsom direktor wid seminarium i Jywäskylä, hafwa plägat inwiga de unga lärare och lärarinnekandidaterna till deras answarsfulla och mödosamma kall. Och lifwade af den kärlek han ingjutit hos dem, gingo sedan de unga, ofta döttrar från de bildade klasserna och uppwurna i beqwäma hem ut i aflägsna bygder för att egna sitt lif åt fosterlandets tjenst. Mången stupade redan under de första åren, andra fingo sin helsa bruten under det swåra arbetet, men få woro de, som icke förstodo, att den sak de arbetat för, war wärd den största insats de kunde gifwa — insatsen af deras lif! „Ära åt den mans minne, som förmått ingjuta en sådan kärlek“.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen** öppnas å Kejsarens wägnar af generalguwernören, grefwe Heiden, den 17 januari. Till landtmarskalk är senatorn, geheimerådet V. von Haartman utsedd; de ofrälse ståndens talmän blifwa desamma som wid föregående landtdag

— **Dissenterlagsförslaget**, som står i samband med den stora frågan om religionsfrihet, torde komma att blifwa landtdagens mest brännande fråga. Då denna fråga är af stor icke allenast principiel utan äfwen praktisk betydelse, är det af wigt att hwar och en, som kan komma att utöfwa ett närmare eller fjermare inflytande på dess lösning, samwetsgrant öfwerwäger detta ämne, icke blott ur historisk och häfdwunnen synpunkt, utan framför allt med hänsyn dertill, att religionen är en sak emellan menniskan och Gud. I wårt land finnes t. n. tusentals baptister, metodister och frikyrkliga af olika slag, som wänta på att få sina dyrbaraste rättigheter lagligen erkända. Ehuru saken ingalunda dermed är afgjord, har det dock icke kunnat undgå att wäcka ett wisst missmod att förnimma, att den proposition i ämnet, som kommer att föreläggas landtdagen, blifwit upprättad i enlighet med en del af de af senaste kyrkomöte förordade inskränkningar af det ursprungliga förslaget. Wi skola med det första återkomma till denna wigtiga fråga.

— **Sedlighetsfrågan.** Wi fästa wåra läsares uppmärksamhet wig den seger sedlighetsrörelsen wunnit i Norge och hwarom ett meddelande ingår i wår afdelning för utlandet. I afwaktan på att denna fråga äfwen hos oss skall finna en snar lösning, tillåta wi oss att införa följande af signaturen —st— till tidningen Finland insända uttalande:

„Men lag skall öfwerlefwa mig, som jag
Långt efter den blef till.“

Prokuratorn skall waka öfwer lagarnes obrottsliga efterlefnad. Detta är hans skyldighet och pligt. En institution existerar, som innebär en oförneklig öfwerträdelse af gällande lag. Denna institution är ingen hemlighet; den är allom och äfwen prokuratorn wäl bekant. Men icke nog dermed. **Biskop** på grund af offentlig, wid wisitation af församlingen uttalad önskan, professorer, lärowerksföreståndare, enskilde och offentlige män, wända sig till prokuratorn med anhållan att gällande slag må hållas i helgd. Men nej. Herr prokuratorn anser denna institution nyttig och derför suspenderar han lag. Står då prokuratorn öfwer lagarna? Hwem och hwad har gifwit honom befogenhet att på grund af sin enskilda åsigt underlåta, hwad hans embete bjuder? Han, som på grund af embetspligt skulle upprätthålla och stärka rättsmedwetandet, han gifwer detta rättsmedwetande de djupaste sår. Huru är detta möjligt? Pressen tiger. Hwar är nu konstitutio=

Vid Sibiriefesten i Wasa

den 25 november 1887.

Långt borta i fjerran, der solen går opp
Och sprider sitt ljus öfver norden,
Dit menskorna blicka med undran och hopp
Så snart det blir morgon på jorden.
Der borta i öster, der solljusets strimma
Gryr härligt i morgonens tidiga timma,
Der finnes det schakt,
Der mörkret står vakt
Och solljusets strålar förlorat sin makt.

Der vandrar så mången med sorg i sin håg
Och mörker betäcker hans sinne,
Ty alla de kära, som fordom han såg,
De kunna ej gå ur hans minne.
Sin hembygd han ser och på stranden sin hydda
Han minnes de tider, som re'n äro flydda. —
Han sjelf är nu dömd,
Förvisad och — glömd,
I Asiens grufvor för lifstiden gömd.

Och brottet, som förde till grufvan hans steg
I dyster förtviflan han minnes.
Och mörker betäcker hans ensliga väg; —.
Ej hopp, icke räddning mer finnes,
Ej far eller moder hans öde mer känner,
Han dväljs der, långt borta från från syskon och vänner.
Hans lampa är släckt,
Hans lefnadshopp bräckt; —
Odödlige anden ser vingen re'n stäckt.

Dock — ljuset, som fordom i Bethlehem spred
Sitt skimmer kring höjder och dalar,
Kan tränga i schakterna ned,
Det ljuset, som alla hugsvalar.
Det talar de ljufliga, tröstfulla orden
Om frid och förlåtelse re'n här på jorden.
Och fången ser opp
Mot Golgathas topp
Och finner i ljuset sin frälsning, sitt hopp.

Se'n åren försvinna; — vårt lif är så kort
Och arbetet tungt är i schakten.
Den frigjorda ande, den föres dit bort,
Der mörkret ej mera har makten.
Sin hamn har hans längtan nu ändtligen hunnit,
Sitt hem i de himmelska hyddor han funnit. —
Förbi är all tid
Med oro och strid. —
För evigt han vunnit Guds nåd och Hans frid.

— a.

Evangeliska Alliansens inbjudning till en bönewecka i Januari 1—8, 1888.

Käre bröder,

Såsom under de föregående åren inbjuda wi äfwen nu Guds öfwer hela jorden kringspridda folk att under nästa års första wecka förena sig i gemensam tadsägelse, syndabekännelse och bön.

Mer än en mansålder har förflutit sedan dessa årliga bönemöten begynte. De motiv som då bragte Herrens lärjungar från olika länder och med olika tungomål tillsammans kring wår Himmelska Faders fotapall, hafwa alltsedan dess förefunnits, och operera i wåra dagar med ökad kraft. Det godas såwäl som det ondas magt utwecklar sig allt kraftigare dag från dag. Striden blir allt skarpare. Hela werlden blir swåningom en arena, på hwilken inför allas ögon twenne riken striden om herrawäldet. Och stora händelser tyckas förberrda en kris, som kan blifwa afgörande.

Wi för wår del hafwa ingen orsak att betrakta utgången med ängslan. „Herren råder“. Wi hafwa icke blott „det profetiska ordet“, som lyser såsom ett ljus i ett mörkt rum, icke blott den Allsmäktiges arm, som strider för oss, utan wi se äfwen wår Frälsares Jesu Kristi rike winna stora segrar öfwer mörkrets rike. De civiliserade nationernas allmänna samwete blir allt mera känsligt. Man egnar mera uppmärksamhet åt de i samhällena öppet herrskande afskywäckande synderna. Ibland aflägsna hednafolk genljuder Evangelii budskap, och hwarje nytt år ser ett widare fält öppet för wår missionswerksamhet.

Ting sådana som dessa, ingifwa oss större förhoppningar än lastens, förwillelsens och otrons närwarande herrawälde kunna förskräcka oss. Men båda dessa fakta i wår tid, de ljusa såwäl som de mörka bringa oss, under känslan af wår egen swaghet, ned i stoftet inför wår Gud. Båda mana oss till att „waka och bedja“.

Månget wittnesbörd har nått oss derom „huru godt och ljufligt det är“, liksom det war i forna år, „då brö=

nalism? Hwar är nu ömheten om lagarnes helgd? Hur är man i denna fråga så konservativ? Må pressen tiga. Det länder den sannerligen icke till heder. Men skall det finska folk t också tiga? Skall den finska kyrkan tiga? Det swar som gifwes på dessa frågor, är en dom, som detta folk, denna kyrka skola fälla öfwer sig sjelfwa. Landets snart sammanträdande ständer skola wäl blifwa i tillfälle att taga under ompröfning detta sätt att upprätthålla efterlefnaden af gällande lagbud. Då skall det wisa sig, om wåra ständer werkligen representera det bästa och wärdefullaste hos wårt folk, dess sedliga- och rättsmedwetande.

— **Öfwerinspektorstjensten wid skolstyrelsen besatt.** Till öfwerinspektor för elementarläroverken och ledamot i skolstyrelsen är å högsta ort utnämnd lektorn wid swenska normallyceum i Helsingfors Alex. Streng.

— **Nykterhetsföreningen Eos.** Wid föreningens bestyrelsemöte i tisdags afton beslöto, att den redan tidigare påtänkta „pakettafton till förmån för det i staden inrättade hem för drinkare (Fridhem) skulle ega rum i dag på föreningens weckomöte och allmänheten inbjudes till ett talrikt besök.

— **Den norske skalden, Björnstjerne-Björnson** torde, åtföljd af sin maka anlända hit i medlet af månaden, för att härstädes hålla föredrag i sedlighetsfrågan. Wi hoppas att detta den inflytelserike sedlighetswännens besök kraftigt skall bidraga till denna wigtiga frågas lösning.

— **Fröken Ingeborg Tauström,** föreståndarinna för högre läroverket för qwinlig ungdom öfwer konfirmationsåldern i Stockholm, höll i går i laboratoriets hörsal härstädes ett föredrag i sedlighetsfrågan. Efter att hafwa kastat en öfwerblick på det förderfliga inflytande den lägre, s. k. smutslitteraturen utöfwer öfwergick talarinnan till sitt hufwudämne och ansåg hon botemedlet för det rådande onda hufwudsakligen stå att finna i en sundare uppfostran i hemmen och särskildt i samuppfostran.

— **Från Söndagsskolan.** Stadsmissionens talrika söndagsskolebarn woro tredje och fjerde dag jul samlade å missionshyddan till enkla julfester. Julgran, sånger, utdelning af skrifter och „namnam" samt korta berättelser af lärarinnorna — se der programmet.

— **I Allianshuset** firades annandag jul en dylik fest. Salen upplystes för tillfället af twenne stora granar och å en transparent stod att läsa: „Ära ware Gud i höjden, frid på jorden och till menniskorna ett godt behag!" Med anknytning till dessa ord hölls ett kort föredrag om julens betydelse, hwarefter friska julsånger uppstämdes. Nya testamenten, sångböcker och andra små barnskrifter samt bibliska planscher utdelades, hwarjemte en del af barnen erhöllo löfte om den illustrerade weckotidningen „**Barnwännen**" för det kommande året. De sedwanliga förplägningarna uteblefwo icke heller. Ett ganska stort antal af barnens föräldrar och äldre wänner woro närwarande.

— (Insändt) **Nyårsaftonen** hölls med hänsyn till årsskiftet i Allianshusets lilla sal ett möte, som helt wisst lemnade ett oförgätligt intryck hos mången af de närwarande. Mötet började kl. 8 e. m. och fortgick till det nya årets inbrott, omwexlande med sång, tacksägelser, och korta wittnesbörd om de erfarenheter man under årets lopp fått röna af Guds godhet.

— **Den evangeliska alliansen.** Under nu pågående bönewecka är det en upplyftande tanke att weta att från millioner hjertan utöfwer hela den kristna kyrkan på jorden samma böner uppsändas till samma Gud. Detta wackra bruk har, såsom man wet, redan fortgått under en följd af år, och initiatiwet härtill är, som bekant, taget af den evangeliska alliansen, hwars inbjudning för i år wi i sin helhet införa i dagens nummer. Äfwen i wåra kyrkor ega bönestunder med anslutning till de utsedda texterna rum kl. 6 och i Allianshuset kl. 7 alla eftermiddagar under weckans lopp.

Utlandet.

President Cleweland och ewangeliska alliansen.

Från Washington meddelas den 9 december: „President Cleweland mottog i dag omkring 2,000 personer, hwilka bewista den allmänna kristliga konferens som hålles härstädes under ewangeliska alliansens hägn. Ändamålet med konferensen är att dryfta, hwilka åtgärder böra widtagas för att åstadkomma en förening mellan de olika kyrkosamfunden och bekämpa wissa nya och betänkliga företeelser, hwilka hafwa wisat sig i förbindelse med den stora tillwäxten af rikedom, affärswäsende, utwandringsförhållandena, de förändrade förhållandena mellan arbete och kapital samt den stora och tillwäxande procent af befolkningen, som hwarken äro kyrkomedlemmar eller gå i kyrkan.

Alliansens ordförande höll ett tal till president Cleweland, hwari han yrkade på hans samwerkan med alliansen för kristendomens sak.

I sitt swar yttrade Cleweland, att det gladde honom att få sammanträffa med alliansens medlemmar och att höra, att deras syfte war att tillämpa kristna moralbud på det sociala och politiska lifwets problem och fordringar. En sådan rörelse skulle icke förfela att framkalla de mest wärderika resultat. Alla måste medgifwa att erkännandet af kristendomens lärdomar ledde till den renaste fosterlandskärlek, den mest samwetsgranna trohet i allmänna wärf samt bildade den bästa typ för en medborgare.

De som handhade regeringsangelägenheterna, yttrade han widare, erinrades derigenom, att Guds lag fordrade, att de modigt skulle blifwa trogna folkets fördel, samt att werldsaltets styresman fordrade noggrann räkenskap af dem för deras förwaltning. Äfwen folket finge sålunda lära, att dess lycka och wälgång bäst befordrades genom en samwetsgrann hänsyn för det gemensamma brödraskapets fördelar, och att regeringens framgång hos folket berodde på folkets egen moral, rättrådighet och rättskaffenhet.

President Cleweland gladde sig särskildt deråt, att alliansens werksamhet icke war bunden wid ett och annat kyrkosamfund, utan omfattade ett widsträckt kristligt kamratskap.

„Om", fortfor presidenten. „ni söka lära era landsmän fördragsamhet, måste ni sjelfwa wara fördragsamme. Om ni söka lära fördomsfrihet för andras mening, måste ni sjelfwa wara förnomstria. Och om ni söka lära en oegennyttig fosterlandskärlek, måste ni sjelfwa wara oegennyttiga och fosterländska."

„Det fins tillräckligt arbete på det fält ni beträdt för att medgifwa en hjertlig samwerkan af alla som tro på wärdet och kraften i kristliga lärdomar och ett kristligt lefnadssätt. Edert ädla wärf, om det fattas i stor och ädel mening, skall helt wisst ådraga sig edra medborgares uppmärksamhet och wördnadsfulla aktning. Och era bemödanden, helgade af wälwilja och fosterlandskärlek, måste utöfwa ett mäktigt inflytande på folkets upplysning och förkofran, genom att framhålla styrkan och fastheten af wåra institutioner samt genom att befordra wårt älskade lands lycka och storhet."

Wid konferensens sammanträde den 9 dennes höllos flera tal, och skrifwelser uppläster med yrkande på de olika kyrkosamfundens samwerkan i striden mot de faror, för hwilkas öfwerwägande konferensen blifwit sammankallad.

Den legaliserade prostitutionen upphäfd i Norige.

Från Kristiania meddelas: Justitiedepartementet har underrättat Kristiania stift, att polisens hittills förda kontroll mot utbredande af weneriska sjukdomar (nuwarande bisigtningen med dermed sammanhängande åtgärder) upphör från den 15 februari 1888.

Twenne yttranden från mötet i Exeter Hall. Från detta betydelsefulla möte, till hwilket wi sannolikt ännu få anledning att återkomma, fästa wi uppmärksamheten wid följande korta men behjertanswärda ord, som der blifwit fälda:

I det sakrika andragande, med hwilket mr **Hugh** öppnade diskusfionen, yttrade denne bl. annat: Hwad som mest af allt wäcker min blygsel, är att på denna platform sitta infödda män från Indien, hwilka kommit hit som ombud från sina landsmän för att protestera emot den legaliserade prostitutionens införande i Indien. Har det werkligen kommit så långt, att parter och Hinduer måste stå upp och förebrå ett kristet folk för dess osedlighet?

Under starkt bifall yttrade Dr Clifford: Ja, mina herrar, den rätt den allmänna opinionen har, att få göra sin stämma hörd wid skötandet af de allmänna angelägenheterna, måste leda till att göra styrelseformen mera demokratisk. Men den nya demokratins män måste wara renhjertade. Det är på tiden att wid besättandet af offentliga embeten hänsyn tages till karakterens egenskaper likawäl som till hufwudets. De som äro folkets förtroendemän måste sjelfwa föra ett sedligt lif. Endast då kunna wi få goda lagar; endast då kunna wårn fattiga medbröders döttrar finna säkerhet. Wi wilja ej längre tåla, att wåra offentliga män begagna twenne slag af wigter för att mäta rätt och orätt — ett för sitt embetes utöfwande och ett för sitt enskilda lif. Bort med denna styggelse!

Politisk öfwerblick.

Det år, som nyss gått till ända, skall hafwa sin särskilda plats i historien, för de aktningswärda bemödanden ledarene af den europeiska politiken lagt i dagen, för att bewara fred och jemwigt, oaktadt de diplomatiska förwecklingarna warit swåra och djupgående nog. Det will synas som om den känsla af answar, som tidens rättsmedwetande påtryckt äfwen diplomatin, skulle komma dem, som makten hafwa, att allt mer och mer rygga tillbaka för fasorna af det werldskrig, som länge legat hotande i luften och som, om det en gång utbryter, måste blifwa förfärligt. Hufwudförtjensten af fredens bewarande tillkommer otwifwelaktigt Tyskland med dess åldriga fredsälskande monark och dess jernkansler, som med fasthet och kraft håller den politiska wågskålen i hand; men äfwen de öfriga stormakterna hafwa, hwar i sin mån och med uppoffring och sammanjemkning af enskilda önskningar och ömtäliga fordringar, erlagt sin tribut för detta stora mål. Tack ware dessa samfälda bemödanden har werlden bl. annat fått bewittna huru det lilla bulgariska folket under loppet af året, genom sina patrioters beslutsamhet och kraft, lyckats motstå icke allenast ett werldsrikes anspråk på rätt till inblandning i dess affärer, utan äfwen en påtryckning af, snart sagdt, hela den europeiska politiken. Och om än detta land fortfarande utgör ett twisteäpple, likasom öfwerhufwudtaget hela den orientaliska halfön är den härd hwarifrån de minor utgå, som lättast kunna försätta Europa i brand, så har det dock åtminstone ända hittills förunnats detsamma att oaktadt kulregnet af kabinettens protester sjelft få ordna sina inre angelägenheter. Utan twifwel en afgjord seger för humanitetsprincipen i wår tid!

Men så glädjande dessa fredliga sträfwanden äro, få wi dock icke inwagga oss i alltför säkra förhoppningar att freden derföre skall wara bewarad. Förutom i Bulgarien finnes brännbara ämnen öfwer allt. De anarkistiska rörelserna utbreda sig och tilltaga allt mer och mer i de stora kulturländerna, och ingenting finnes, som försäkrar oss, att icke en wåldsam omstörtning, framkallad af de massor, som alltför länge warit ett offer för de sociala orättwisorna, hwilken dag som helst kan omändakasta de nuwarande förhållandena. Men äfwen inom den politiska werlden hafwa twenne wigtiga förändringar egt rum, som kunna hafwa ödesdigra följder, omöjliga att beräkna på förhand. Genom den tyske kronprinsens sjukdom, som wäckt ett allmänt deltagande i hela Europa, är nemligen utsigt för handen att efter den redan nittioåttaåriga kejsar Wilhelms död, det tyska rikets tron skall bestigas, icke af den nuwarande lugna och sansade kronprinsen, utan af hans 28-årige son, den uppbrusande och på krigiska idrotter begifne prins Wilhelm. Så länge denna prins har wid sin sida den nuwarande kanslern, finnes wisserligen utsigt för fredens bewarande, och möjligt är äfwen att kronans tyngd och känslan af answar skola göra den unge fursten sjelf till en mera moderat man; men i alla fall äro förhållandena i Tyskland sådana, att man icke länge mera kan räkna på, att detta land skall wara samma mäktiga bewakare af fredens intressen, som det i sjutton år warit. — Innan wi lemna Tyskland, kunna wi icke undgå att fästa uppmärksamheten wid de senaste förwecklingarne emellan Ryssland och Österrike, härrörande af de kolossala truppmassor, som båda dessa länder hopat wid sina gränser; men att döma af alla tecken, ser det dock ut som om dessa förwecklingar, likasom många föregående dylika, skola komma att utredas genom ömsesidiga förklaringar.

Den andra förändringen afser Frankrike och det der timade presidentombytet. Om än Grévys icke warit bland

---

der äro endrägtigen tillsammans" från solens uppgång till dess nedgång; och „Herrens utsända wälsignelse bringar lif till ewig tid". Måtte en dylik erfarenhet återkomma många till del! I Guds barns hjerta wäxer längtan att förwerkliga brödragemenskapen i Kristus. Låtom oss med detta mål för ögonen sammansluta oss från ännu widare kretsar än förut; låtom oss öfwer „heligas gemenskap och bedja i kärlekens och hängifwenhetens ande. Då Guds kyrka i werlden ligger på sina knän, utblottad på menskliga tillgångar, kunna wi ej då wänta att Gud skall ingjuta i henne sin kraft och begagna henne till sitt stora och heliga namns förherrligande?

Med broderlig tillgifwenhet och aktning, i evangeliska alliansens namn, edra i Herren Jesus

Stora Britanien:

Palverath, President. James Fleming.
Donald Watheson, J. Field, Lt.-Gen.
Billiam Arthur. A. J. Arnold.
John Stoughton. Bangor, President.
Tonald Fraser. C. H. H. Wright.
Joseph Angus.

Förenta Staterna:

W. E. Dodge. James M. King.
Caleb T. Rove. Josiah Strong,
Philip Schaff.

Canada;

J. W. Davson. W:m Jackson.

Nya Brunswik:

J. Prichard. D. Macrae.
G. M. Armstrong.

Frankrike:

E. Casalis, A. Fisch, Seeretary.
Gustave Monod. G. Rochedieu.
N. Ricolin. M. Meyhoffer.
Theodore Monod.

Schweitz:

E. Nawille. E. Mittendorff.

Tyskland:

Andreas Von Bernstorff. Th. Cristlieb.
Eugene Baumann. F. Fabre.

Nederländerna:

Van Vassenaer Van Catvijck. F. van Bylandt.

Danmark:

J. Wahl. Olof Hansen.

Italien.

H. J. Piggoit. A. V. Tron.

Turkiet:

E. E Bliss. George F. Herrick.

Grekland:

M. D. Kalopothakes.

Syrien:

J. B. Charlier. James S. Dennis.
Daniel Bliss,

Egypten:

J. W. Yule. G. Lansing.

Syd Afrika:

John M. Russell.

Japan:

J. H. Ballagh. G. W. Knox,

Ost-Indien:

H. Van Heythuysen. Pelham Brun, Poona.

Kina:

Henry Blodget. Joseph Edikius.
J. L. Whiting.

Se närmare bönestunderna på fjerde sidan.

de lysande förmågorna eller bland dem, som med jernhand ledt folkens öden, så har han dock, genom sin karakters oböjlighet och sin omutliga rättskaffenhet, warit den man Frankrike behöft och med all säkerhet en af de få, kring hwilka hela landet kunnat förena sig. Att under hans nio-åriga presidentur de jäsande partierna i det lättrörliga Frankrike icke begått några wåldsamma excesser, är i icke ringa grad Grévs förtjenst, som icke blir mindre derigenom att i hans ministärer ingått sådana element som Gambetta och Boulanger. Med en mindre fast och försigtig statschef är det icke godt att weta hwarthän dessa folkets ärelystne gunstlingar skulle hafwa kunnat föra landet. För att med Grévys fall icke damluckor a skola öppnas för såwäl monarkistiska som anarkistiska agitationer, erfordras hos hans efterträdare en sällsynt grad af wishet och fasthet. Att den nywalde presidenten, Sadi-Carnot är en sansad och försigtig man, synes äfwen stå utom allt twifwel, men dessa egenskaper äro icke nog för ledaren af Frankrikes öden i en så upprörd tid som denna. Ett faktum är att han hufwudsakligen blifwet wald för att förekomma mera framstående mäns, särskildt den af de radikale hatade Ferrys wal. Men redan det hat, som kommit denne sistnämnde, Frankrikes främste statsman och den som genom sina personliga egenskaper onekligen warit mest wärd presidentplatsen, till del — ett hat, som t. o. m. haft till följd ett attentat mot hans lif — samt den bitterhet, med hwilken han blifwit betecknad såsom „Bismarks wänlig", wisa hwilken jäsning, som f. n. råder i sinnena.

Under det dessa händelser tilldragit sig i det mellersta Europa, hafwa i England förberedelser egt rum till en förändring, hwilken, om den en gång blir genomförd skall hafwa waraktigare följder och wara af större heder för mensklighelen, än nycket af det wära ögon på senare tider skådat. Det lider nemligen intet twifwel derom, att pluraliteten af Englanes folk omsider waknat till insigt af det berättigade i Gladstones förslag till sjelfstyrelsen för det betryckta och blödande Irland, och skulle denna fråga åter komma under parlamentets behandling, så torde wäl icke heller den dag wara långt borta, då den gamle statsmannen åter skall kallas af folkets röst att öfwertaga statsrodret. Men den nuwarande regeringen, som wet att med den irländska frågans uppställande på dagordningen dess eget fall wore gifwet, skall troligen i det längsta söka förekomma att denna fråga blir föremål för debatt. I alla fall utgör dock omswängningen i det allmänna tänkesättet i England en seger för idéns makt, som förtjenar att antecknas

---

Bok och literaturanmälan.

Profetians besegling. Sammandrag af D:r Alexander Keith's arbete **„Den kristne religionens sanning, wittnesbörd och bewis, hämtad från profetiornas bokstafliga uppfyllelse," utgifwet af A. Bergroth, teol. lektor. Från swenska öfwersättningen af origenalets trettioåttonde upplaga. — Wiborg. J. C. Lagerberg bokhandel.** Detta arbete, som har till motto **„Hemligheterna äro Herren wår Guds, men uppenbarelserna äro för oss och wåra barn,"** inledes med följande ord: Intet ämne kan wara af större wigt, ware sig för den icke troende eller för den kristne, än en noggrann pröfning af kristendomens sanning. Såwida twiflaren ledes af en ren och fri forskningsande, kan han icke förneka sin skyldighet, att noga undersöka den grund, hwarpå kristendomen bygger sitt anspråk på gudomligt ursprung; och om han icke fruktar att wackla i sin otro, skall han ej rygga tillbaka för en sådan undersökning, om sanningen är hans högsta mål, skall han ej undandraga sig det enda sätt, hwarpå denna kan ernås, och antingen bewisa att hans twifwel äro grundade, eller sjelf gifwa wika för de bestämda skäl, hwilka wittna om motsatsen, gifwa wika för sanningens oemotstågliga makt. Kristendomen twekar icke att underställa sina förnuftsgrunder förnuftets pröfning; den både söker och fordrar den strängaste granskning, och ingen wishetens och sanningens wän får undandraga sig att följa denna uppmaning.

I Sedlighetsfrågan. Anteckningar öfwer prostitutionens uppkomst, utweckling och bekämpande i utlandet och i hemlandet, af Sewerin. Andra upplagan. — Helsingfors. Qwinnoföreningens förlag. Glädjande är att af detta lilla men sakrika inlägg i ett af dagens mest brännande spörsmål en andra upplaga redan blifwit nödwändig.

Kristliga alliansträfwanden under loppet af de twenne sista århundradena. Af O. A. Aimonen. — Åbo. Författarens förlag. Denna lilla bok på endast nitton sidor skall säkerligen med nöje läsas af en hwar, som med intresse följer med tidens religiösa rörelser.

Den nya nykterhetstidningen Alpha i Björneborg utsände före jul sin profnummer. Bladet utkommer en gång i månaden i att tryckarks storlek. Tidningens redaktion utgöres af hrr folkskolläraren **A. Almqwist**, hufwudredaktör, **O. W. Wallstén, K. J. Lindeqwist** och Joh. Gust. Saine. Dessutom hafwa ett antal för nykterhetssaken ifrande personer lofwat företaget sin medwerkan.

De föreslagna böneämnena för den återstående delen af weckan äro:

Thorsdagen d. 5 Jan. Förbön för Guds kyrka på jorden: att hwarje medlem må bli uppfylld med den Helige Ande och i stånd att bewara Andens enhet genom fridens band; om mera kärlek och samarbete bland de kristna; om undanröjande af onödiga stiljaktigheter: om att kunna bättre helga Herrens dag; om mera wisdom och nit för arbetet bland de omwända; om ungdomens uppfostran i gudsfruktan och de troendes tillwäxt i nåden; om Sanningens Andes ledning för dem som forska i Guds ord, att de må komma till en djupare insigt af dess stora sanningar; för biskopar, prester, ewangelister och kyrkliga konsistorier; om Guds folks upprättande till ett heligare lif och hängifwet arbete, om ett trognare wittnande emot falsk lära; och om wår Herras och Frälsares, Jesu Kristi snara ankomst. Ps. 46, 48, 84, 87, 122, 132! 1 Mos. 28: 10—22, 32: 24—32; 1 Kon. 8: 22—30; Es. 54; Joel. 2: 23—32! Joh. 15, 17; Ef. 1: 15—23, 2: 11—22, 3: 14—21; 4: 1—16; 1 Kor. 13; Upp. 21: 1 7.

Fredagen d. 6 Jan. Förbön för missionswerksamheten: om nit för missionen, och den Helige Andes kraft öfwer det predikade ordet för alla arbetare i ewangelium, att de måtte, bewaras i ödmjukhet, hängifwenhet och frimodighet; för de omwända bland hedningarne, särskildt dem, som lida förföljelse för ewangelii skull; för missionsskolor, bibel- och traktatsällskaper; för inhemsk kristlig literatur, om Judars, Muhammedaners och hedningars omwändelse till Jesu Kristi tro; för utrotande af alla falska religioner; om öppna dörrar i Afrika för Guds ljus och upphäfwandet af slafhandeln; om wälsignelse öfwer alla missionskonferenser, som skola hållas detta år. Ps. 2, 67, 72, 110, 126; Es. 11: 1—9, 25: 6—9, 35, 40, 44, 55, 60; Matt. *: 35—38, 13: 24—33; 28: 16—20; Joh. 11: 20—32; Ap. g. 10: 34—48, 17: 22—31; Rom. 10: 1—15.

Lördagen d. 7 Jan. Bön för nationerna: för konungar och all öfwerhet, att wi må hafwa ett stilla och fredligt lif; för lagstiftare och domare, att wisa lagar må stiftas och efterlefwas; om opiumhandelns undertryckande, och upphäfwande af all grymhet; om fred i den politiska werlden; för soldater och sjömän; för emigranter och resande; om folkens befriande från katolicismens widskepelse och afguderi; om ett wänskapligare förhållande mellan samhällsklasserna; om en förbättrad ställning för den fattiga samhällsklassen; om rik skörd på hela jorden; om den moraliska känslans wäckande i allmännare kretsar särskildt med afseende å nykterhet och filantropiskt arbete bland de usla och lidande. Ps. 20, 33. 47, 61, 65, 75, 82, 107, 31—43; 144: 1—15; Ordspr. 31; 1—9; Jer. 5: 20—92, 18: 1—17; Hes. 34: 1—16, 47: 1—12; Rom. 13; 1 Tim. 1: 1—8; 1 Petr. 2: 13—25.

Söndagen d. 8 Jan. Predikningar. Waren faste, icke och owiklige i Herrens werk alltid, wetande att edert arbete icke är fåfängt i Herren. 1 Kor. 15, 58.

Sibiriska Missionen.

Redowisning för influtna bidrag.

Wid sednaste 5:te Allm. Nykterhets möte i Wasa, beslöto närwarande ombud för nykterhets föreningarne i landet att inom desse föranstalta en insamling till förmån för wåra till Sibirien deporterade landsmän. Särskildt påpekades Kateketen Lindholms werksamhet af ett antal honom nära stående personer, såsom påkallande hjelp. Ehuru nämnde insamling fortfarande pågår, redogöra wi här nedan för hittills influtna bidrag utgörande f. m. 820. 12, hwilken summa i dagarne afsändts till Kateketen Lindholm Werchne Suetuk.

Nykt. föreningarne Hoppet & Suomi Åbo	33: —
Nykt. föreningen Wäinölä Åbo	25: —
Nykt. föreningen Liitto Tammerfors	80: —
Nykt. föreningen Alpha Björneborg	66: —
Absoluta Nykt. i Jakobstad	95: —
Wasa Abs. Nykt. föreuing & Waasan Tähti	150: 27
Nykt. föreningen i Borgå	131: 35
Nykt. föreningen i Wiborg	41: —
Nykt. föreningen Tähti Helsingfors	15: —
Nykt. föreningen Wasa Framåt Wasa	18: 15
Nykt. föreningen Kaiku Tammela	8: —
Medlemmar inom Wasa bataljons Nykt. förening	2: 25
Insamlat wid 5 Allm. Nykt. mötet Wasa	48: 10
Onämnd 100 mk. A. G. 2 mk. W 5 mk.	107: —
Finska Mark	820: 12

Öfriga tidningar ombedes godhetsfullt intaga ofwanstående.

Wasa den 30 Januari 1887.

Å Wasa Absoluta Nykt föreningar
Edw. Björkenheim.

Redogörelse för influtna bidrag.

Transport fr. senaste redowisning: 928 m. 60 p. hwarifrån, för till pastor Granö i Mars 1887 afsända Biblar, m. m.. afgår 250 m, utwisande en behållning d. 1 Juli 1886 af Fmk 688: 60. Sedan dess har influtit: Från H:fors, Math. 9: 37, 38. 15 m.; från Warkaus bruk, genom kollekt af H. E. Fagerlund 10 m; samt sedan sednaste upprop i „Weckobladets" profnummer: kyrkoh. S. Nyman, Åbo 5 m; C. D. Wehmo, 5 m; missionsbokhandelns i Åbo Sparbössa 18 m. 75 p; J. Blid, H:fors, 1 m; Laurér, fr, Nagu 2: 15; Therese W. 5 m; F. v. H. 5 m.; A. Ljungberg, Fiskars 5 m.; Aina M:s sparbössa 7: 10; Uno Cygnaeus 10 m.; E af F., Kymmene 30: 5; folkskplebarn i H:fors 2: 10; E och J. Sommardaht 1: 25; M. Sonck 5 m.; upplupna räntor till d. 1 Jan. 1888. 11: 59; „Ebeneger", 2: 41; Summa Fmk. 830.

Ekenäs d. 1 Jan. 1888.
F. Wald. Lönnbäck.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 2. Torsdagen den 12 Januari **1888.**

Prenumerationspris:		**Redaktör:**	**Annonser**
I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren	**Anna Edelheim**, adress: Estnäsgatan N:o 3.	emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, å 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.
Helt år . . . . 3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.		
Halft år . . . . 2 mark — penni	2 mark 27 penni.		
Fjerdedels år . . 1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.		

Finska Veckobladet

utkommer i Helsingfors hvarje torsdag på eftermiddagen. Prenumerationspriset är

i Helsingfors

å missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1 och i tidningsdepoten, Ö. Henriksgatan 3

för 1 år	*3 mk 50 p.*
„ 1/2 år	*2 „ —*
„ 1/4 år	*1 „ 25 p.*

i landsorten

för 1 år	*3 mk 88 p.*
„ 1/2 år	*2 „ 27 „*
„ 1/4 år	*1 „ 32 „*

Prenumeranter i landsorten äfvensom i Ryssland och Sverge kunna äfven prenumerera direkte hos redaktionen, genom att insända redaktionspriset, 3 mk för exemplaret, med tillägg af korsbandsafgiften. Reqvireras på detta vis minst 10 exx. för ett helt år mot insändande af 35 Fmk, erhålles det elfte gratis.

Positiv kristendom.

I wår tid med dess kritiska skaplynne och feberaktiga sökande efter sanningen, har frågan om orsakerna till den i flere afseenden bedröfliga anblick det moderna samhällslifwet erbjuder, icke kunnat undgå att allwarligt anslå tänkande naturer. Ingen kan heller, utan att afgjordt förneka sin mensklighetskänsla, förblifwa likgiltig wid åsynen af sina likars nöd och förwillelser eller af den orätt som, i strid med hwarje hederns bud, så ofta föröfwas mot den swage; ty armod, last, brott och maktmissbruk höra dock ännu till dessa werkligheter som aldrig förgäfwes wädja till hjerta och samwete, och inför hwilka menskligheten ännu kan sägas stå solidarisk.

Denna enhet, som låter menniskoandens sanna storhet framskymta, är likwäl bruten så snart man från det onda sjelft öfwergår till dess botemedel. Ty derom äro meningarna mångfaldigt olika. Folkbildning, förbättrade lagar, egendomens fördelning, tullskydd, rusdrycksförbud o. s. w. heta några af dessa läkemedel, hwilka från skilda håll utbjudas och rekommenderas. Owist skulle man dock handla genom att obetingadt förkasta hwarje annan lösning på den wigtiga frågan än den man för sin personligo del warmast omfattar, emedan uti alla redliga sträfwanden för allmänt wäl alltid finnes ett wisst element af sanning och berättigande; ja t. o. m. uti socialisternas häcklade program möter oss sidor hwilka man såwäl ur statswishetens som kristendomens synpunkt gjorde wäl uti att beakta. Men lika wisst som det hela är större än sin del, lika wisst är också att menskligheten uti den positiva kristendomen, hwilken i sig innefattar allt hwad rättwisa och wälwilja kunna kräfwa, erbjudes det på en gång enklaste och werksammaste medlet till det ondas aflägsnande. De ord presidenten Cleveland yttrade till en deputation af Ewangeliska Alliansen, uttryckande såsom styresmannen för ett stort folk sin höga tillfredsställelse med Alliansens program, „att tillämpa de kristna moralbuden på det sociala och det politiska lifwets problem", förtjena, såsom i wiss mening utgörande ett witsord tilldeladt den ortodoxa kristendomen i allmänhet, att uppmärksamt och fördomsfritt öfwerwägas af enhwar, hwilken tror sig kallad att deltaga i utredning af tidens dystra spörjsmål. Dermed är för ingen del dock stafwen bruten öfwer andra kultursträfwanden, hwilka twärtom, såwidt de eljes äro förenliga med hwad rättwisan bjuder, under kristendomens hägn och gynnade af hennes anda, endast skola utweckla sig desto förmonligare. Det goda kan hafwa intet att frukta, men deremot allt att hoppas af den kristna lifsåskådningen.

Men — och deruti ligger swårigheten — denna lifsåskådning måste för att kunna göra sitt inflytande gällande på samfundslifwet, wara af positiv art. D. w. s. hon får ej utgöras af ett blott jakande till wissa teologiska lärosatser eller finna sitt uttryck endast i det mekaniska upprätthållandet af en gifwen institution — kyrkan, utan hon måste äfwen i yttre måtto, så i handel som wandel, wisa sig wara en duglig samhällsmakt, i hwars händer ledningen af de allmänna angelägenheterna med förtroende kan nedläggas. Endast när det yttre sålunda motswarar det inre — den kristna l ä r a n, hwars upphöjda, öfwerträffande wärde ingen bestrider — endast då kan kristendomen rättwist göra anspråk på ett större inflytande på händelsernas utweckling än hon för närwarande faktiskt eger, endast då kan hon med utsigt till framgång bjuda socialism eller hwilken annan kulturrörelse som helst spetsen. Men frånwaron af denna positiva egenskap har åstadkommit att kristendomen på många håll, samt oaktadt sitt eljes förträffliga innehåll, ser sig tillbakaträngd, ja skenbart hotad med undergång af kulturrigtningar oändligt underlägsna henne sjelf. Och endast på denna grund kan man äfwen nöjaktigt förklara orsaken hwarför en sådan makt, som den kristna kyrkan, efter aderton århundradens bestånd har att uppwisa så jemförelsewis klena resultat.

Denna positiva natur, hwars början wi skåda i apostlakyrkan, måste derför till hwarje pris återwinnas och utwecklas, om kristendomen werkligen skall kunna fylla sin uppgift i werlden. Det får ej wara nog att blott „bekänna" sig till de ewangeliska sanningarna. Bekännelsen måste äfwen framträda uti eller motswaras af en helig wandel. De kristne böra wara utmärkta för den dygd och den ädelhet för hwilka synd och låghet äro fremmande. „Skicken eder icke efter denna werlden!" är en förmaning som nu mera än någonsin bör tillropas Kristi bekännare. Dock följer deraf icke att all beröring dem emellan skall upphöra, ty då måste wi ju gå ut ur werlden. Twärtom kan kristendomen aldrig blifwa en positiv makt, utan att hennes sanna bekännare gå ut i werlden, icke för att neddragas till hennes ståndpunkt, utan för att „på det sociala och politiska lifwets problem tillämpa de kristna moralbuden". De kristne måste med ett ord ihogkomma att de äfwen äro medborgare, samt som sådana pligtige att samwetsgrant söka bidraga till det offentliga lifwets utweckling i en sund och wälgörande rigtning genom att sjelfwa deruti deltaga. Den tro som blott lefwer och rör sig inom missionssalens fyra wäggar, som anser alla andra lifsyttringar syndiga och förkastliga, och aldrig af kärlek till Gud och menniskor wågat öfwerskrida dess gränser af fruktan att anses „werldslig", på en sådan tro kan heller aldrig tillämpas apostelens ord: „Denna är segern som öfwerwinner werlden!" Ingen seger emedan ingen strid!

Om således i fråga om lösningen af dagens stora sociala och sedliga spörjsmål, de kristne framom alla andra tro sig wurne detta kall, må de då i lif och werksamhet framträda med sitt program, må de i hanling bewisa att Jesu Kristi ewangelium är den säkraste grundwalen för dygd och ordning samt genom de grundsatser hwilka det bibringar, en aldrig swikande ledstjerna till en rättwis och för det menskliga samhället i sin helhet wälgörande lösning af syndens månghöfdade problem.

F. W. L.

Om religionsfrihet.

Den fullkomliga lagen, — frihetens lag. Jak. 1: 25*)

I.

Är menniskan ett sedligt wäsende med en fri och odödlig ande? Har hon en bestämmelse, som sträcker sig utöfwer detta lifwet? Och hwilar det slutligen något answar på henne för huru hon söker förwerkliga denna sin bestämmelse? — Eller är den åsigt, som genom den ny rationaliska skolan dagligen winner i utbredande riktig, enligt hwilken hon blott är en indiwid af sitt slägte, som med naturnödwändighet måste utweckla sig så, som hwarje annan indiwid af samma slägte under precis samma förhållanden skulle göra det — således en warelse utan sedlig uppgift och följaktligen äfwen utan answar — och utan personlig odödlighet?

Wi hafwa framställt denna fråga icke i affigt att söka efter swaret derpå, utan för att med ledning af denna leta oss fram till lösningen af en annan fråga, som med allt mer trängande makt gör sig gällande — frågan om det djupa behof af religionsfrihet, som går igenom wårt land och hela wår tid, som finner ett återswar hos medlemmar af alla samhällsklasser och bland alla trosamfund, är berättigadt eller ej. Är religionen något som bör stå öfwer och oberoende af eller under den werldsliga makten — detta är dagens och framtidens fråga. Wi må söka undwika eller kringgå henne; i en eller annan form möter hon oss dock, och såsom tänkande warelser, och framför allt såsom kristna, kunna wi ej undgå att intaga wår ståndpunkt gentemot henne.

Emellan denna fråga och den wi till först framkastat är sambandet sådant, att swaret på den ena äfwen måste utgöra swaret på den andra. Erkänner man en gång menniskans höga bestämmelse, hennes andes odödlighet och dess behof utaf något, som detta synliga lif aldrig kan tillfredsställa, då måste ock, så framt

*) Nya auktoriserade öfwersättningen.

man will wara följdriktig, deraf framgå att religionen icke utan att neddragas, kan komma under kontroll af en timlig makt, hwilken benämning denna än må gifwa sig. Staten äro wi skyldiga borgerlig lydnad, men statens uppgift inskränker sig till att upprätthålla ordningen inom det jordiska samlifwet, dess makt upphör wid grafwens port. Religione nasser förhållandet emellan en odödlig ande och Gud; och menniskans oafwisliga och dyrbaraste rättighet måste wara att utan inblandning af någon jordisk myndighet, få ställa sig inför sin Gud, såsom ett barn inför sin fader samt tillbedja, älska och dyrka honom så som det egna samwetet det bjuder. — Omfattar man deremot den motsatta åsigten enligt hwilken slutet på detta jordiska lif äfwen är slutat på allt hwad menniskan har att förwänta och hoppas, då kan det ock wara af jemförelsewis mindre wigt, om den werldsliga makten för ordningens skull och för att likformighet skall kunna uppnås, äfwen åtager sig att reglera det, som under sådana förhållander möjligen skulle kunna få benämningen af religion. Det blir då i alla händelser endast det timliga, som regleras af det timliga

I frågan om religionens frihet intager kristendomen en bestämd och afgjord ståndpunkt. Då den strängaste af de nytestamentliga böckernas författare, Jakob Herrens broder, uttalar de ord wi tagit till wårt motto, häfdar han twenne stora sanningar. Han häfdar Kristi lära såsom den fullkomliga lagen, — den enda, i hwilken sanningen står att finna och som kan tillfredsställa en efter sanning törstande ande; men han häfdar äfwen menniskans frihet, — denna answarsfulla frihet, som utgör på en gång hennes storhet och hennes fara och som går ända derhän, att den kan göra sig gällande t. o. m. gentemot den fullkomliga lagen. I denna lag har, derom lemnar apostelns yttrande icke något twifwel, blifwit nedlagd den största makt, som finnes i himmeln och på jord — sanningens oemotständliga makt; men denna makt är af andlig art; yttre lagbud och twångsåtgärder få ej här komma ifråga. Fritt måste äfwen det fullkomliga omfattas af ett fritt wäsen, om det för ett sådant skall hafwa någon kraft. Denna sanning finnes uttryckt nästan på hwar sida af böckernas bok; och dock är det bland kristendomens målsmän man wanligen finner de ifrigaste motståndare till religionsfriheten. Ligger månne häri en af orsakerna till att det affall från kristendomen, som en blick på tiden wisar oss att egt rum, blifwit så stort, som det i dag är? Kanske. I alla händelser har derigenom en sak, sådan som religionsfrihetens, råkat i händerna på kristendomens motståndare.

(Forts.)

Finska Litteratursällskapets hus.

(Insändt.)

Redan länge har Finska Litteratursällskapet, hwars uppgift warit att samla och förwara minnesmärkena af Finska folkets andliga lif och derjemte att genom sina publikationer grundlägga en nationel litteratur, känt att bristen på ett eget stadigwarande hemwist utöfwat ett menligt inflytande på dess werksamhet. Ehuru Uniwersitetet med berömwärdt tillmötesgående erbjudit plats för Sällskapets samlingar och äfwen en del af Sällskapets wigtigaste handskrifter erhållit en fristad i Uniwersitetets rum, har likwäl Sällskapets hemlöshet känts allt mera tryckande i samma mon som Sällskapet boklager tillwärt samt biblioteket och samlingen af handskrifter förökats. Finska Litteratursällskapet har känt sig bära answar inför kommande slägten, om denna i Sällskapets wård anförtrodda nationalegendom genom bristfällig wård, möjligen skulle blifwa utsatt för någon oförutsedd förstörande ödeläggelse. Af dessa skäl har en plan uppstått att förskaffa Sällskapet ett för dess syften och behof afsedt hus, hwilket skulle för Sällskapets werksamhet erbjuda en stadigwarande fristad samt ett för dess litterära och wetenskapliga samlingar betryggande förwaringsställe, hwarest äfwen wetenskapsmän kunde göra bruk af desamma. Finlands styrelse, hwars högsinnade wälwilja Sällskapet många gånger förut fått erfara, har för detta ändamål skänkt en passande tomt i Helsingfors centrum, och en enskild aritekt har likaledes gratis utfört ritningar för byggnaden.

Dessa ritningar innehålla twå alternatiwa byggnadsförslag. Det ena, som affer Sällskapets oundgäugligaste behof för det närwarande och för den närmaste framtiden, anses erfordra en kostnad af 110,000 mark. Det andra byggnadsförslaget affer en större och för en längre framtid tillräcklig byggnad, men skulle enligt beräkning komma att kosta 175,000 mark.

De fonder, hwilka genom testamenten och gåfwor blifwit sällskapet anförtrodda, äro enligt gåfwobrefwen alla afsedde för litterära ändamål. Men då Sällskapet inom kort är nödsakadt att auwända nära 2,000 mark årligen till hyra för lokaler, har man trott sig icke bryta emot gifwarenas bestämmelse, om det deremot swarande kapitalet, högst 50,000 mark, skulle af ofwannämnda fonder anwändas till detta byggnadsföretag. Sålunda erfordras ännu minst 60,000 mark, högst 125,000 mark, beroende på om det mindre eller större förslaget kommer att följas. Detta tillskott har man hoppats hopbringa genom friwilliga bidrag af Finska medborgare. Byggnadsföretagets möjlighet likasom äfwen dess omfång bero af i hwilken grad Sällskapets wänner och gynnare wilja med sin hjelp understödja detsamma.

Efter att hafwa erhållit högwederbörligt tillstånd att werkställa en allmän insamling för ofwannämnda ändamål, utsänder Finska Litteratursällskapets insamlingslistor o. wågar hoppas att Sällskapets föregående werksamhet skall utgöra ett slags borgen för, att de uppoffringar, som i denna sak göras till Sällskapets förmån, icke äro bortkastade nationalegendom.

Bidragen kunna antecknas till inbetalning en gång för alla eller under loppet af tre år, en tredjedel för hwarje. Insamlingslistorna återwäntas före Sällskapets årsdag, den 16 Mars 1888, hwarefter Sällskapet genast kommer att skrida till sådana åtgärder, som insamlingens resultat torde göra möjliga.

Helsingfors den 15 Oktober 1887.

Yrjö Koskinen.

F. W. Rotsten.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Uno Cygnaens och Zakarias Topelius.** Denna wecka skall det blifwa beskärdt att i endrägt få församla fosterlandet kring twenne wigtiga tilldragelser. Då weckans första arbetsdag uppgick stod det finska folket, genom sina representanter från när och fjerran samladt, sörjande wid Cygnaei öppnade graf. Då weckans sista arbetsdag sjunker ned skall Finlands folk åter stå samladt kring en annan af dess stormän, men, som wi hoppas till en glädje- och tacksamhetsfest. Skalden och fosterlandswännen Zakarias Topelius, hwars sånger lifwat wåra ödebygder och hwars namn blifwit oss kärt från den stund wi lärt oss lyssna till den första sagan, fyller då 70 år.

— **Seminariidirektor Sundwalls tal wid Cygnaei begrafning.** Knapt hade det år, wi nu räkna, grytt förr än ett sorgebudskap flög öfwer landet, ett sorgebudskap särskildt smärtsamt för Finlands folkskolas arbetare. Sorgebudskapet om att Uno Cygnaeus war död, nådde oss redan på årets andra dag. Det war smärtsamt detta budskap. Finlands folkskola står nu sörjande. Den måste wid detta budskap tänka: hwad skall wäl det år bära i sitt sköte för wårt land som räknar såsom sin första gerning att hafwa ryckt bort en af landets ädlaste söner och hwad skall det år innebära för Finlands folkskola som redan på sin första timme bortryckt denna folkskolas fader? Så tänkte folkskolans män. Wid Cygnaei bår passar det dock icke att med misströstan se framtiden an. Cygnaeus sjelf misströstade aldrig. Under alla de skarpa strider han måste utstå föll det honom aldrig in att se framtiden an med twifwel. Den som stod honom nära och kände honom, wiste hwarutaf denna undranswärda tro på framtiden berodde, den wiste att det berodde derpå att han hade grundat sitt werk på kristendomens grundwal. Under det man sade honom att den finska folkskolan skulle blifwa den kanal, genom hwilken kristendomsfientliga åsigter skulle utspridas till massan af folket, war hans swar: jag will att min skola skall wara en kristlig skola och att arbetet der skall wara ett heligt arbete. Derför stå wi folkskolans män, nu tacksamme wid hans graf, om ockå sörjande, och wi wilja wisa wår tacksamhet med att lofwa wid denna graf, att wårt arbete skall gå i samma anda som han har utpekat. Wi wilja det dermed att wi säga att det är ett helgerån att denna skola, som han har skapat, skulle föras in på slippriga banor, bort från den grund på hwilken den will wara bygd, på Jesus Kristus. Hwile fosterjorden lätt öfwer denna folkskolans skapare! Gud wälsigne hans minne! — Jag nedlägger en krans från Ekenäs seminarium som ockå räknar Uno Cygnaeus till sin stiftare samt från Ekenäs stad med tacksamhet och erkänsla.

— **Åter en hastig skörd af döden.** F. d. senatorn Fredrik Gejtel afled i tisdags plötsligt i Åbo, dit han dragit sig tillbaka, efter det han år 1886 erhöll afsked från den befattning såsom senator i Justitiedepartementet, han då i 12 år innehaft.

— **Helsingfors stadsfullmäktige** utsågo i tisdags till sin ordförande professor J. W. Runeberg.

— **Qwinnofrågan.** Då arbetet för qwinnans frigörelse ofta nog bedömes mera efter bokstafwen af några strödda bibelställen än efter bibels och kristendomens anda, hafwa wi ansett det icke wara ur wägen att införa ett föredrag i ämnet, hållet i januari 1885 af den danska skalden pastor C. Hostrup. Detta föredrag måste dock, till följe af sin längd, fördelas på flere numror.

Om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse.

Föredrag
af Pastor C. Hostrup.

(Öfwersättning för „Finska weckobladet.")

Jag will i afton försöka skärskåda hwad wi kalla qwinnosaken från den kristna trons ståndpunkt, eller, som det är anmäldt, tala om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse, som ett försök att om möjligt och om så önskas, inleda en afhandling derom. När jag talar om det kristna begreppet af qwinnosaken, är det ej emedan jag anser det finnes ett begrepp hwarom alla kristna äro ense, ett, som står fast såsom warande kristligt, ty i så fall kunde det ju icke blifwa fråga om någon afhandling mellan de kristna derom. Nej, jag wet wäl att många af mina trosförwandter icke dela min uppfattning af denna sak. Jag will derför söka wisa på hwilket sätt den hos mig sammanhänger med min kristendom.

Wi hafwa, enligt min uppfattning, icke fått den heliga Skrift för att begagna den som en Öfwerdomstol, hwilken skall fälla domen om den rätta ståndpunkten i tidens brännande frågor; wi få icke tro att profeter och apostlar, eller Gud genom dem, engång för alla fastställt den. Derför har jag icke heller warit riktigt nöjd med wåra tidningars tillkännagifwande, att jag skulle hålla ett föredrag om Bibeln och qwinnosaken och att jag höll på att skrifwa en afhandling i samma ämne. Det war icke om Bibeln och qwinnosaken jag ämnade tala, det war ej med stöd af Skriftens språk jag wille wisa att jag står som jag står.

Jag wet nog att man mången gång under tidernas lopp begagnat den heliga Skrift till sådant; den har blifwit brukad till att förswara att jorden stod stilla och solen gick rundt omkring den, till att häfda det absoluta konungadömet som den enda rätta regeringsformen och, till att bewisa att slafweriet är i sin goda ordning. Men, så wisst som wi nu alla inse det dåraktiga i att bruka skriften som lärobok i astronomi, lika wisst borde wi hafwa lärt oss inse, att det är en förbrytelse, icke blott mot dessa historiska böcker, hwilka skrifwits i helt annat syfte, utan mot sjelfwa menniskoslägtets historiska utweckling, i fall man ur dem wille framdraga sociala och politiska maktspråk, som redan på förhand skulle hejda alla framträdande nya spörsmål, olika för olika tider, samt qwäfwa de öfwerläggningar om sanningen, som höra till menniskolifwet och äro oumbärliga för att sanningen i sina enskildheter småningom skall reda sig för oss och komma oss närmare.

Han, som wi kristna kalla wår Herre och Frälsare, fälde icke heller sådana slags domar, medan han wandrade här nere, ehuru man nog wille förmå honom dertill. Sålunda kommo twå politiska partier till honom: Romarwännerna, som af Matheus och Markus kallas Herodianerna, och de ifrige nationella Judarna, representerade af Fariseerna, och bädo honom fälla dom i en stridsfråga, som uppstått emellan dem, nämligen om det war tillåtet att gifwa romerska kejsaren skatt eller icke. Och ehuru wi icke twifla på att wår Herre betraktade det som en olycka, att Israel hade kommit under romerskt herrawälde, sade han likwäl icke till regeringspartiet till höger: I han orätt! och till oppositionen till wenster: I hafwen rätt! eller något sådant. Nej, han swarade blott, som wi weta: Gif kejsaren hwad kejsaren tillkommer och Gudi hwad Gudi tillkommer! Och dermed hemstälde han sakens afgörande till de sjelfwa; hans swar innebar blott att det gälde att handla rätt, att gifwa en hwar hwad honom tillkommer, Gud sitt och kejsaren sitt. Men hwad som war det rätta i detta skilda fall, måste de sjelfwa afgöra, när de blott gjorde en hwar rätt.

Och när de så förde en qwinna, som gjort hor, fram till honom och sade: Moses bjuder att hon skall stenas, men hwad säger du? då war det ett juridiskt råd de begärde, en dom från en högre rätt än Mose lags, men wår Herre hänwisar dem blott till deras eget samwete och säger: Den, som är ren ibland eder, kaste den första stenen! Han påminner dem derwid tillika om något annat än om den stränga menskliga rättwisan, han will wisa att det kommer an på att samtidigt göra rätt och wisa kärlek. Och då der kom en man till honom och bad honom förmå hans broder att skifta arf med honom, swarade han: Är jag satt till att dömma och skifta mellan eder? Saken är nämligen den, att han icke will ingripa i menniskans fria sjelfbestämmelserätt; han will icke afgifwa en politiskt, juridiskt eller social dom, som på förhand skall afgöra alla kommande stridigheter. Nej, handla rätt och kristligt; det war hwad han hade att swara på liknande spörsmål.

(Forts.)

— **Till Topelii ära** har dessa dagar utkommit en festtidning, till hwilken bidrag blifwit lemnade af ett icke ringa antal äldre och yngre författarenamn från olika läger, hwilka här stå sida wid sida, wittnande om den endrägt och kärlek med hwilka man kommer att fira skaldens födelsedag. Tidningen, som omfattar 45 sidor i stor quart, prydes af ett porträtt af Topelius. Deri ingå äfwen bilder af hans fädernehem, Kudnäs, inwid Nykarleby, hans mångåriga sommarställe, Majniemi, i samma stads skärgård, och af hans nuwarande hem, Björkudden.

— **Till biträdande folkskoleinspektor** i Helsingfors under den tid folkskoleinspektorn V. Öhberg såsom representant för hufwudstaden wid instundande landtdag är hindrad att handhafwa folkskoleinspektorsbefattningen har folkskoledirektionen utsett pastor J. E. Senberg.

— **Ett litet Amerika i eget land**, nämligen det 260 qwadratwerst widsträckta Pelsansuo i Kestilä, skildras af en insändare i Kaiku för den 5 dennes. Enligt insändarens uppgift skulle detta kärr, i jemförelse med hwilket den berömde Limingo äng säges wara som ett torp mot en stor gård, så snart det blifwit sånär odladt, kunna skänka lifsuppehälle åt många tusende personer och sålunda blifwa sannskyldigt ett litet inhemskt Amerika. Dikningsarbetet å Pelsansuo började redan år 1857 och har sedan dess med kortare uppehåll fortgått. Utfallsdikenas sammanlagda längd säges wara mellan 10 och 20 mil.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Wid Georgsgatan 12: Predikan kl. 11 af pastor Carlson, kl 5 pastor Carlson.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af Karlberg. kl. 7 af flere talare.

Utlandet.

— **Skotska frikyrkans förening för judarnes omwändelse.** Denna titel är i och för sig en trosbekännelse, ett wittnesbörd om hwara skotska bröders tro på den heliga skrift. Dess årsaberättelse säger, att det är tron på hela Israels frälsning, Rom. 11: 26, som gifwit den anledning att taga sig detta namn snarare än „förening för missionen bland judarne". Dess mål är icke att werka för blott några judars omwändelse utan att nå hela folket. Men huru många tro på något så stort! Nej, de äro i stället många, som twiflande utbrista: „Skola dessa torra benen blifwa lefwande igen!" Andra åter beräkna kostnaden för en judes omwändelse och anse det för dåraktiga utgifter, som kyrkan gör i detta afseende, och le åt deras enfald, som uppehålla ett sådant missionsarbete. Men surdegen tränger dock småningom allt mer och mer in bland massorna. Man påminner sig missionär Eabers i Leipzig yttrande: „En allmän rörelse, hwars like man aldrig bewittnat, har skakat hela östra Europas judefolk". Likaledes må iakttagas det märande intresse, som Israels sak möter bland wår tids teologie studerande, och wigten af den stora spridning af hebreiska Nya Testamentet, som pågår i wåra dagar. Allt hwad Herren i sin gudomliga försyn gör i närwarande tid till förmån för Israel reser sig till en stor förebråelse emot de kristnas likgiltighet, emot lamheten i de bemödanden, som man hittills gjort för Israels omwändelse. Skotska frikyrkan har sex stationer, dessa äro i Amsterdam, Breslau, Buda-Pest, Konstantinopel, Tiberias wid Galileiska hafwet, hwilken bildades för några få år tillbaka. Wid de platser, der den judekristna rörelsen pågår, såsom i Buda-Pest, är werksamheten mycket omfattande. Wid hwarje station egnar sig missionären äfwen åt annan missionswerksamhet, så att de icke uteslutande äro hänwisade till werksamhet bland judarne. Sällskapets inkomster under året woro öfwer 520 tusen kronor och utgifterna öfwer 205 tusen kronor.

— **En qwinnofråga**, hwilken är allt för litet beaktad — skrifwer ett swenskt blad — är frågan om den kroppsarbetande qwinnans ställning. Här är ett område för reformwännen, för den som ifrar för den swagares rätt. Den, som med öppet öga och öppet hjerta något så litet aktgifwit på de förhållanden, under hwilka arbetsqwinnorna lefwa, den kan icke ett ögonblick tweka om, att här snar reform och genomgripande reform är oundgängligen af nöden.

I Tyskland har man på riksdagens initiativ werkstält en undersökning rörande sömmerskornas aflöning och kommer till förfärande resultat. Bland de sömmerskor, som icke hafwa familj, utan måste helt och hållet lifnära sig sjelfwa, råder det största elände. De förtjena på 12 timmars helsoförstörande arbete icke nog för att betala det knappaste lifsuppehälle och den anspråkslösaste bostad. Kappsömmerskorna hafwa det lika eländigt. En skicklig sömmerska förtjenar 7: 20—8 kr. i weckan, en mindre wan endast 3: 60—4: 50 i weckan, och säsongen, då de hafwa fullt upp med arbete, räcker blott fyra, fem månader. De formligen måste hemfalla till prostitutionen för att kunna lefwa. Och det är icke blott sömmerskorna som arbeta under widriga förhållanden. De flesta af de qwinnor, som i en lägre ställning måste sträfwa för sitt uppehälle, hafwa en förtwiflans kamp att utstå.

Ur Uno Cygnei lif

meddelar en swensk tidning från 1880 några biografiska data. Wi låna derur följande:

Nowo-Archangelsk!

Huru mången af wåra swenska läsare kan, utan en stunds begrundande, lägga fingret på den punkt, hwilken på kartan utmärker den ort, som bär detta underliga namn? Och dock är Nowo-Archangelsk, minst sagdt, lika wäl wärdt att gömmas i minnet som månget af de blodiga slagfält dem wi på skolbänken lärt oss att uppräkna.

Det war nemligen på wisst sätt i Nowo-Archangelsk som den finska folkskolan föddes. Denna plats ligger i nordwestra Amerika på ön Sitka.

I maj 1840 landade här ett fartyg, som gjort den långa resan kring Cap Horn. Fartyget hade om bord en ung man, icke fullt trettio år gammal, hwilken skulle öfwertaga den i yttre afseenden ingalunda efterfikanswärda syslan som själasörjare wid en till dessa fjerran bygder förwillad finsk församling. Det war samme man — nu en wördnadsbjudande åldring med snö i lockarne — som Upsala universitetet wid sin fyrahundraårsfest helsade som en af sina förnämsta gäster och Upsala teologiska fakultet såsom en af sina hedersdoktorer. Den mannen war **Uno Cygneus.**

Den kuststräckning, der Sitka är beläget, liknar Norges. Djerfwa klippor störta i sig i brådbrant i hafwet och Stilla Oceanens wågor tränga djupt in i fjordar, stundom kransade af snöfjäll. Klimatet är swårt; det regnar tidtals nästan oupphörligt; fuktigheten är mera att frukta än kölden; bland befolkningen finnes, som bekant, en mängd warelser, som stå på menskligheten lägsta trappsteg. Med ett ord: intet syntes wara egnadt att åt den unge mannens sinne bereda de wäckelser, som en gång skulle bära omätliga frukter till det aflägsna fäderneslandets fromma.

Och dock war det just denna naturens enslighet, i förening med den dagliga erfarenheten af menniskans förnedring, der icke upplysningen, rörande både himmelska och jordiska ting, kastat sitt ljus in i själen, som hos Cygneus wäckte det allwarliga pedagogiska eftersinnandet och begäret att utforska „de lämpligaste åtgärderna till menskligehetens sedliga och intelektuela uppfostran." Redan nu började han att inse den höga pedagogiska wishet, som innerst bodde i Pestalozzis och Fröbels grundsatser. Han började förstå qwinnans betydelse till slägtets sanna utweckling; han såg djupet och skönheten i Pestalozzis underbara losfång till **modern.**

Under denna sin wistelse i de ryska kolonierna lät han dock icke stänga sig inom dessas snäfwa område. Han företog resor till Norra Amerika och Asien. Från dem medförde han icke allenast en rikare erfarenhet i fråga om presterliga uppgifter; han egnade sig och åt naturwetenskapliga studier, hwilka buro frukt i wärdefulla, till fosterlandet hembragta, samlingar.

Efter fem år återwände han genom Sibirien till Europa — tillsammans en wäg af omkr. 1000 swenska mil. Han skulle öfwertaga en plats wid swenska församlingen i S:t Petersaurg.

De frön, som under de ensamma wandringarna på Stilla hafwets strand slagit rötter i hans själ, utwecklades nu hastigt under umgänget med warmhjertade pedagoger af Pestalozzis-Fröbels skola. Tillfälle till rik praktisk erfarenhet öppnades, sedan han utbytt sin presterliga befattning mot inspektorsbefattningen wid finska församlingens skola, äfwensom mottagit religionslärarekallet wid åtskilliga andra finska läroanstalter inom den ryska hufwudstaden.

* * *

Samma tidning meddelar äfwen ett bref från Cygneus, i hwilket han utwecklar sina tankar, rörande sitt älsklingsämne — handslöjdens införande, icke för att lära något wisst yrke, utan för att främja handens och ögats formela bildning.

„Jag har städse," skrifwer den då sjuttioårige Cygneus, „warit af den åsigt att handarbetet i folkskolan eller hwilken annan skola som helst, der allmän bildning åsyftas, skall bedrifwas som formelt bildningsmedel, d. w. s. så att det afser utwecklandet af formsinnet, af öga för symmetri, harmoni. skönhet samt bibringande af allmän handfärdighet genom handens öfwande i wissa handgrepp, såsom täljande, yrande, hyflande, swarfwande, filande, smidande, flätande. o. m. d. Wid allt detta får dock ingen **dressur**, icke handtwerksmessigt inexercerande komma i fråga, ty allt sådant förfarande förslöar barnet, gör det till maskin och ger det mer eller mindre prägeln af de werktyg detsamma mekaniskt lär sig handtera, utan denna underwisning bör wara, såsom hwarje annan, utwecklande, tagande i anspråk barnets både andliga och lekamliga krafter; den blir derigenom **uppfostrande.**

En andesyn.

Med anledning af svenska akademins årsfest, den 20 dec. 1887, då Franzéns minne firades.

Till Frans Michael Franzéns minne.

d. 20 Dec. 1887.

Nu träder minnets fackla
Att väcka dag som flytt,
De höga skuggor skrida fram
Och helsa oss på nytt.
Vi skåda en förgången tid,
Hvars andevingar susa: frid!

Den nya tidens bölja
Har söft sitt vilda brus,
Allt hvilar tyst förbidande —
Då uppgår plötsligt ljus;
Der, längst vid horizontens rand
En skugga nalkas Nordanland!

Han bär en strängad lyra
Han griper i dess guld —
Den melodi som väller fram
Är smeksamt blid och huld;
Är som en första vårdag skön,
Och öppen som en barnabön.

Han sjunger om en sommar
Som ljuft i fägring står,
Om furuskogens susande
Då näktergalen slår —
Hans toner söka azurns blå,
Som ville de dess renhet nå.

Allt högre stiger solen —
Nu är det middagstid;
Allt djupare bli tonerna
Och andas större frid.
Blott tänkarn strängar lyran så,
Den vise kan hans sång förstå.

När aftonskuggan faller
Är trubaduren böjd,
Men under silfverlockars svall
Har sången nått sin höjd —
Till hälften afklädd köttets skrud
Han sjunger till sin frälsnings Gud.

Sen går han hem som barnet
Till ro i moderns famn.
En efterverld i vördnad står
Och nämner högt hans namn.
Han, Suomis och Sveas son,
Var tidens stora, dyra lån.

Belyst af minnets fackla
Vi sett hans ädla bild.
Han lefde barnaandens lif,
Från låga stoftet skild,
Och derför ljöd ej sång så ren
Som af Fraus Michael Franzén.

* * *

Lyft högt din sångarlyra
Du sköna fria nord!
Mins denna gåfva af din Gud
Är kanske störst på jord.
Stäm den ej lågt vid jordens mull,
Slit hellre sönder lyrans gull!

—*talia.*

Från allmänheten.

Till Red. för Nykterhetskalendern „**Blåbandet**".

Då Red. i sin nämnda åsbok för innewarande år, å p. 13, säger: „Följande föreningar ha icke ännu förskaffat sig stadfästelse på sina stadgar och angående några måste anmärkas att de upptagits, ehuru kalenderns redaktion icke med säkerhet wet om de werkligen kommit till stånd",

samt bland de föreningar, hwilka antingen alldeles icke finnas till eller åtminstone ännu icke fått sina stadgar stadfästade, äfwen uppräknar Ekenäs absoluta nykterhetsförening, är undert. i sanningens intresse skyldig upplysa, att ifrågawarande förening **grundades** Juli 1882, samt werkade genom föredrag och skriftspridning till Maj 1884 då den formelt **organiserade** sig genom stadgar m. m., hwilka insändes till Kejs. Senaten, hwars stadfästelse derå är daterad d. 3 Juni 1885.

Om kalenderns öfriga uppgifter äro lika pålitliga som den anförda, måste man beklaga att Red. icke gjort sig bättre underrättad.

Fören:s Ordf.

Wasa absoluta nykterhetsförenings 10:nde årsberättelse.

(Ins.)

Wasa absoluta nykterhetsförenings arbetssätt hade detta år delwis warit detsamma som föregående år och delwis olika. De sedwanliga mötena hafwa hållits hwarannan söndag, hwarwid föredrag förekommit af föreningens ordförande, viceordförande och andra föreningsmedlemmar, dels af utom föreningen stående personer, såsom fältwäbel

Ekman, missionär Karlberg, handlanden Stålberg fr. Petersburg, m. fl. Spridning af skrifter har detta år warit mindre än förut, ty föreningens penningetillgångar ha strängt anlitats dels genom 5:te allmänna nykterhetsmötets hållande på denna ort sistlidne sommar, dels genom föreningens förbindelse att med 1,000 mark i ett för allt understöda ett af fru E. Drake här i f. d. Nordgrenska gården inrättadt nykterhetswärdshus, som fru Drake förbundit sig att hålla i fem år framåt. Särskilda protokoll öfwer mötesförhandlingarna samt de fester och utflykter, som egde rum under mötesdagarne, hafwa af ekonomiska skäl till en början blifwit endast tryckta på finska språket, emedan mera hopp förefans att få upplagan hastigare utsåld, då ett större antal finska talande nykterhetswänner finnas; men om medel kunna anskaffas, komma protokollen i en snar framtid att tryckas äfwen på swenska. En tacksägelsefest för föreningens 10-åriga werksamhet hölls den 2:dra juli i sammanhang med allmänna mötets afslutning och war denna stund en af de oförgätligaste som Wasa förening upplefwat under sin korta tillwaro.

Penningar till nykterhetswärdshuset ha erhållits genom tringsända listor i staden och landskommunerna häromkring.

Exemplar af tidningarne Aamunairut, Nykterhetswännen och Blåbandet ha likasom under föregående år gifwits till familjer, skolor, barnhemmet, läsesalen, kasernerne, poliswaktkontoret, lasarettet samt till jernwägsstationen och häktet härstädes samt utländska sjömansmissionsstationer, såsom Köpenhamn, London, Hull, Barcelona, Valencia, Newyork, Buenos Ayres samt straffkolonien Werchne Suetug i Sibirien. För det sistnämnda stället, der wåra olyckliga förwiste landsmän wore i behof af en kyrka, har, enligt allmänna mötets beslut, penningar anskaffats genom insamlingar, tillställda af åtskilliga nykterhetsföreningar i landet. I slutet af november månad höll Wasa förening en enkel fest; de insamlade medlen derwid ha afsändts till kateketen Lindholm i Werchne Suetug — I slutet af förlidne månad försåldes genom auktion åter en mängd artiklar, förfärdigade under hösten af föreningens medlemmar. Förutom de wanliga söndagsmötena ha 8 themöten hållits och under juni månad ett knytparti till Wasklot. Föreningens medlemsantal har under året ökats med 83 personer. För närwarande uppgår hela medlemsantalet till 249 personer. Under de 10 år Wasa absoluta förening existerat ha 1,029 personer längre eller kortare tid tillhört densamma, och om beklagligen många återfall i dryckenskap förekommit, ha dock ett stort antal medlemmar troget slutit sig till arbetet och med oförminskadt intresse arbetat för den goda saken inom eget hem och andras.

Föreningens kassaställning utwisade inkomster mk 1,347: 54 samt utgifter mk 1,250: 81, hwadan kassabehållningen utgör mk 96: 83.

Utgifterna för 5:te allmänna nykterhetsmötet stego till mk 1,454: 44 samt inkomsterna till mk 1,363: 48, och har således en kassabrist uppstått på mk 90: 96.

Söndagsskolan.

För arbetarena på det wigtiga området för den kristna religionsunderwisningen, torde det wara af icke ringa uppmuntran att för sin underwisning kunna följa de texter, som, genom ett sällskaps i London försorg, samtidigt utwecklas för barnen i den kristna söndagsskolan i alla länder på jorden. Wi skola derföre, såwidt möjligt är, söka meddela den internationela texten för den kommande söndagen, samt göra början med

Söndagen den 15 Jan. 1888.

Text. Mett. 14· 22—36.

Jesus går på wattnet.

Denna händelse är af stor betydelse för de troende, emedan den på ett skönt sätt uppenbarar för oss så wäl Jesu sinnelag som hans lärjungars. Den wisar å ena sidan Jesu makt och oändliga förbarmande och å andra sidan gen blandning af tro och otro som fans tillochmed hos hans närmaste lärjungar. — För blotta förnuftet är denna tilldragelse helt och hållet obegriplig. Hoddridge berättar, att hos de gamla egyptierna woro twenne fötter, gående på wattnet, en sinnebild af det omöjliga. Men må wi besinna, att för honom, som en gång skapade hafwet och alla watten, måste det hafwa warit en ganska lätt sak att också, när han så behagade, gå på dess böljor.

I denna berättelse hafwa wi att lägga märke till fyra wigtiga punkter:

1. Lärjungarnes nattliga båtfärd. Jesus hade nyss förrättat underwerket med de 5000 männens spisande. Menniskorna, hänförde af detta under, se i honom Davids Son, som skulle återupprätta och lösgöra Israel från dess träldom, och wilja nu göra honom till sin konung i jordisk mening. War detta med eller mot Guds wilja. War då icke Jesus, den konung, den frälsningsfurste, om hwilken profeterna hade talat? Men Gud hade andra afsigter med honom. Icke på ett synligt, jordiskt sätt skulle han wara konung; hans rike är icke af denna werlden. Af den ewangeliska historien finna wi, att lärjungarna woro böjda för samma tänkesätt om Messias som judarne i allmänhet. Kanske war det för att förekomma en frestelse för dem, som Jesus nödgade dem att fara öfwer till andra stranden, medan han stannade qwar allena för att bedja. Och lärjungarne lydde honom, om också motwilligt. Snart woro de ute på sjön, men ett stormwäder, sådant som icke war owanligt på Genazarets sjö uppstår. Hwilken förskräckelse måste icke lärjungarna hafwa utstått, ensamma som de woro i den bräckliga farkosten på de upprörda böljorna med stormen rytande emot dem, mörkret omkring dem och död och undergång för ögonen. Sådant, kan ofta ännu i dag wara en Jesu lärjunges belägenhet. Swårigheterna kunna för honom wara så stora, att ingen utsigt att komma ifrån dem, mer synes möjlig.

2. Räddningen nalkas. Jesus kommer emot dem. Hans kärleksfulla alltid öfwerwakande ögon hade upptäckt deras nöd, och medan de ännu trodde honom wara långt borta, stod han redan nära dem — och det war stilla och lugnt. Stormen tystnade, hafwets böljor lade sig och deras oroliga, upprörda hjertan lugnades Så kommer Jesus ofta ännu till sina af pröfningar nedtryckta wänner, och om också han icke längre kommer på ett underbart sätt, såsom han kom om natten till **sina** lärjungar kommer han dock lika werkligt som då. Bekymren, som omhwälfwa oss, lägga sig; wi kunna ofta icke skönja huru, men orsaken är den, att Jesus är nära och att hans hand har gripit in.

3 Petri klentro. Då Petrus ser Jesus komma emot sig, uppflammade hans tro, och han bad att få pröfwa den. Jesus tillät det, men Petrus kände ännu icke sig sjelf och sin klentro. Han skulle snart få göra en ännu sorgligare erfarenhet deraf ännu. Så länge hans tros låga brann och han hade blicken riktad på Jesus, war äfwen Petrus herre öfwer elementerna; men när han såg på de fräsande wågorna under honom, då sjönk hans mod och sjönk äfwen han sjelf. Lika bäfwande som han nyss warit frimodig börjar han nu ropa på Jesus. Hjelp mig, herre, jag förgås! Och Jesus hjelpte. Han räckte honom sin hand, och hans widrörande war nog för att Petrus åter skulle wara säker och trygg. O du klentrogne, hwi twiflade du?

4. De woro framme. När Jesus stigit ombord, gick den återstående delen af dess färd lätt. Öfwer det stilla, lugna wattnet gledo de hastigt fram och woro snart wid stranden. Men de, som woro i skeppet bäfwade för den uppenbarelse af Guds kraft, som de hade bewittnat och sade; wisserligen måste denna wara Guds son! Och på stranden wäntade det arma, af lidande och nöd hemsökta folket på sin förbarmare.

— **Rättelse:** Såwäl profnumern som n:o 1 af wårt blad hafwa warit behäftade af en mängd. tryckfel. Särskildt wilseledande har i detta afseende den från Wasa insända redowisningen för insamlingen af medel för den sibiriska missionen warit, hwilken redowisning ej allenast är orätt daterad — bör wara Wasa, den 30 december, i st. för den 30 januari — utan i hwilken äfwen förekommer uttrycket: Wasa absoluta Nykt, föreningar i stället för: å Wasa abs. Nykt. för:s wägnar. Öfriga tryckfel torde läsaren godhetsfullt öfwerse med.

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 3. Torsdagen den 19 Januari **1888.**

Prenumerationspris:
I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1 — I landsorten genom postkontoren
Helt år . . . . . 3 mark 50 penni . . . . . 3 mark 88 penni.
Halft år . . . . 2 mark — penni . . . . . 2 mark 27 penni.
Fjerdedels år . . 1 mark 25 penni . . . . . 1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Om religionsfrihet.

Den fullkomliga lagen, frihetens lag.

II.

Den omständighet att en idé, som har sin rot i kristendomens innersta wäsende, ja, som utgör ett af grundwilkoren för att denna skall kunna gå fram med seger, blifwit förbisedd af kristendomens förswarare och öfwerlåten åt dess motståndare att förfäkta, har warit af oberäkneligt inflytande och äfwen af oberäkuelig skada för kristendomens sak. Derigenom har icke allenast ett stort antal af mensklighetens ädlaste andar gått förlorade för kristendomen, utan har äfwen på henne sjelf den skuggan fallit, att hon icke är i besittning af den sanningens makt, som i sig sjelf utgör sitt bästa och starkaste wapen.

Men äfwen religionsfrihetens sak har derigenom blifwit neddragen. I stället för denna höga frihet, parad med answar, som kristendomen ger wid handen, har man proklamerat denna slacka frihet, som mynnar ut i att det är det samma hwad man tror och om man öfwerhufwud tror någonting alls.

Då detta ämne är af yttersta wigt, skola wi så långt wårt trånga utrymme medgifwer, söka skärskåda några af de skäl, på grund af hwilka ännu den dag som i dag är kristendomens målsmän fordra att den fullkomliga lagen, frihetens lag skall genom yttre lagbud och med stöd af statens makt kringgärdas, d. ä., att religionstwånget skall uppehållas. Ty så länge staten har sista ordet i ordnandet af de religiösa angelägenheterna så länge wissa medborgerliga rättigheter, såsom t. ex. den att få besitta någon af statens tjenster, göras beroende af den troslära, till hwilken man bekänner sig, så länge herskar faktiskt ännu religionstwånget och så länge är äfwen det högre underordnadt det lägre, — det himmelska underordnadt det jordiska.

De skäl, som allmännast möter en till förmån för sakens nuwarande tillstånd hos oss, kunna fördelas i tre hufwudgrupper: historiska, sociala och religiösa.

1. Den makt, som ligger i det häfdwunna — i häfdwunnen uppfattning, häfdwunna wanor och intressen — är stor. Och om något, så har föreställningssättet att religionen behöfwer den werldsliga maktens beskydd, blifwit häfdwunnet. Detta föreställningssätts rötter sänka sig ända ned i forntiden. Hos hwarje folk, af helst någon kultur och der religiös indifferentism ännu icke inträdt, war statens religion äfwen den enskildes, och i många fall war statens öfwerhufwud också religionens öfwerstepreft; att sätta sig upp emot gudarne, war ett brott, som war belagdt med dödsstraff. Det förhållande att Rom under de senaste århundradena lillät andra folkslags gudar att dyrkas jemte sina egna, upphäfwer icke detta faktum, ty det war först under en tid af religiös indifferentism som en dylik tolerans blef gällande, och äfwen då war det blott för de underkufwade folkens gudar, som plats bereddes i Roms panteon; en gud till derstädes war ett tecken på Roms utwidgade makt. Men det war endast jemte Roms egna gudar som dessa nya gudar fingo dyrkas. We den, som satte sig upp emot statens gudar! We den, som wågade neka kejsaren gudomlig tillbedjan! — det fingo de kristne nog erfara. Men det war icke blott i forntidens hedniska religioner som twånget herskade; äfwen den religion som war den jordmån, hwarifrån när tiden war inne, den fullkomliga lagen skulle springa fram — den judiska — war i gamla testamentets tid en lagens religion. Wår jord har blott en enda gång fått se huru en religion, utan stöd af yttre hjelpmedel, ja, midt under förföljelse och förakt, kunnat, endast genom sin egen inneboende kraft, hålla stånd emot en werld och småningom underkufwa denna — det war då kristendomen framgick under de tre första århundradena. Så länge sanningen war öfwerlemnad åt sig sjelf allena, wisade sig äfwen hennes makt wara oemotståndlig; hjertan och samweten böjde sig derför. Men denna tid war dock blott af kort waraktighet i jemförelse med de sekler som förgått och de sekler som efterföljde densamma — så kort att den måste råka i glömska. När snart derefter genom ett kejserligt maktbud denna religion blef upphöjd till det romerska rikets statsreligion, upptogs icke allenast i och förenades med kristenheten alla de hedniska elementen af folken, som ännu icke woro mogna derför, utan öfwerflyttades äfwen på kristendomen det hedniska föreställningssättet om behofwet af werldsligt skydd och yttre maktställning. I denna wäl beredda jordmån, som blott alltför mycket motswarades af det menskliga hjertats naturliga böjelser, och på grundwalen af det hedniska presterskapet med dess maktegande ställning blef den hierarkiska institutionen grundad så fast att den kunnat trotsa tillockmed reformationen. Icke ens Luter, som dock war religionsfrihetens förswarare, wågade förgripa sig derpå; han öfwerflyttade blott ledningen deraf ifrån påfwens hand till den werldsliga landsherrens. — Så historien! — och icke under om ett betraktelsesätt som lik en röd tråd gått igenom hela mensklighetens historiska utweckling, är swår att uppryckas. Men frågan är om det i Jesu och hans apostlars lära detta åskådningssätt har sin rot eller i de reminiscenser från hedendomen, som den kristna kyrkan war twungen att upptaga i sitt sköte, då hon blef ett dittills hedniskt rikes statskyrka? Från hwilken tid är det denna kyrkas förfall daterar sig? — från hwilken tid har hon förlorat den kraft, som allena hör sanningen till? Må den, som tänker sjelfständigt, swara på dessa frågor!

2. Komma så de sociala skälen. Om, säger man, kristendomen, såsom den äfwen wisat sig wara, är den största sedliga makt, som finnes, så är hon också den werldsliga ordningsmaktens säkraste buudsförwandt och måste såsom sådan äfwen skyddas. Särskildt måste den kyrkoafdelning, som wisat sig wara mest lämplig för massan af folket, — hos oss den luterska — uppmuntras genom lämpliga lagbestämmelser och skyddas för störande inflytande, ty i folkets tro på Gud, i dess kärlek till sin kyrka och och dess förtroende för sina prester ligger en säkrare borgen för att stölder och orättrådighet skola afwärjas och lugn och trygghet råda, än i en hel kår af polismän. Och denna argumentering är äfwen riktig, men dock blott under eu förutsättning, den nemligen att de sanningar, somd en kyrka, man sålunda will omgärda, erbjuder oss, omfattas af inre öfwertygelse och af hjertats fria och omedwetna öfwerlåtelser; eller åtminstone att det behof af ett sjelfständigt pröfwande och forskande efter sanningen, som är ett steg i den menskliga andens utweckling, ännu icke waknat. Men har detta behof en gång waknat och går det i andra banor än dem kyrkan utstakat eller ser andra sanningar än dem hon gjort till sina, så tjenar det till intet att söka qwäfwa det; man kan då lätt komma till ett annat resultat än det man åsyftat. Om man ser sig om efter de okunnigaste, de eländigaste, stundom mest förnedrade länder, så är det de i hwilka en enda kyrka herskar; då tanken är insöfd eller förqwäfd, förderfwas hjertat. Må wi icke glömma att den gudomliga sanningen står högt öfwer den menskliga fattningsgåfwan och att de bibliska uppenbarelserna icke kommit till oss såsom ett färdigbildadt system. Hade de det, då skulle äfwen en enda kyrka wara nog för att omfatta dem i hela deras fullhet, och denna kyrka skulle då wara absolut. Men Gud ware lof, kristendomen är större och mera widtomfattande än så.

(Forts.)

Zachris Topelius.

Sedan wårt blad senaste gången utkom, har Finlands folk, med nedläggande af dagens tunga och arbete, med nedtystande af stundens strider och slitningar, i sällspord endrägt stått samladt till en högtid. Wi behöfwa icke säga hwilken. I de wida trakterna af wårt land, der det nu ligger fruset och betäckt af winterns snö, torde icke finnas ett hjerta, som dessa dagar icke blifwit uppwärmdt wid ljudet af Zachris Topelii namn och wid minnet af hwad han warit ock werkat för oss. De dagliga tidningarna hafwa redan framhållit betydelsen såwäl af denna hans werksamhet som af den fest, som firats; de hafwa ock återgifwit de tal och adresser, som från när och fjerran blifwit riktade till honom. Wi skola dock dröja litet wid några af skaldens egna ord, med hwilka han tackade de medborgare, som på hans 70:de födelsedag samlats omkring honom, emedan dessa ord, tydligare än någon biografisk skildring öfwer honom, karakterisera mannen med hans hjertas ödmjukhet, icke blott sådan han stod, ett föremål för den mest storartade hyllning, som ännu kommit en finsk man till del, utan sådan han stått i hela sitt arbete för sitt fosterland:

Jag står i dag, så yttrade skalden sig, inför mitt land, och detta land mottager mig som en segrande fältherre, mig som icke är annat än af dess många wärnepligter. Om I församlens här omkring en grånad man, som war i går, som finnes i dag, men i morgon kanhända finnes icke mer, då är det ju stundens intryck, som ingen waraktighet hafwa; då är det dessa snöblommor på fönsterrutan, som smälta i morgon utan att lemna ett spår. Men om I samlens omkring en af de ewiga, de sedliga makterna tjenare, om I sen i mig representanten för de ideer, som lefde i detta folk under en förgången generation, så hafwen I någonting, som är waraktigt; ty dessa ideer, som lefde före mig, de skola ock lefwa långt efter mig, de skola gå in i det kommande sekel, som I unga skolen se, men wi gamla icke. Jag är icke förmer än någon annan, som strider i dessa ideers tjenst. Wi gå fram i Guds kraft, men wår egen kraft är wanmakt, wårt werk är brist; och om wi skola glömma detta, om wi skulle glömma att det är honom wi hafwa att tacka för den framgång, som förunnats oss, så skulle gåfwan tagas ifrån oss i samma stund och wi blifwa tomare än de toma; wi skulle blifwa den torra granen i skogen, på hwilken solen lyste i går och den grönskade, men som i dag ligger till marken. Om jag skulle glömma detta, om jag skulle gå fram i min egen kraft, och den fåfänga tanken uppstiga hos mig, att jag dock wore något — hwar skulle jag söka en frigörelse derifrån? Se så ställer skickelsen denna dag alldeles emellan landtdagens öppnande å

ena sidan, som betyder att när landet talar, så förstummas wi alla andra, och å andra sidan en nyss igenfyld graf, der man nedsänkt stiftaren af den finska folkskolan.

Den lyckliga, som upprest en sådan minneswård på sin graf, som Uno Cygneus, han har uträttat något. Mitt werk och många andras wäga i jemnbredd härmed ej mycket. Uno Cygneus war en af dessa stormän, som det första decenniet skänkt åt Finland, och när äfwen den sista och yngsta kunde utföra ett sådant werk, hwad måste det ej hafwa legat för en underbar lifskraft uti den historiska kris, i hwilken wårt land då inträdde. Sedan kom en annan tid, 1818 som war min födelsetimme, war icke mer densamma som 1802, 1806 och 1810. Det finnas otaliga, som arbetat och werkat mycket mera än jag, och på hwilka kanhända aldrig något erkännande fallit, och detta ligger tungt öfwer mig. Ett arbetes wärde består icke i yttre framgång, det måste bedömmas djupare, och wida wärdefullare än mitt arbete har warit dessa aktningswärda, sjelfförsakande arbetares, som under ett långt lif uppoffrat sig för andras lycka, för allmänt wäl och som dock aldrig fått något erkännande. Den dag, som wi nu fira, den skall snart glömmas, men om I wiljen stifta något waraktigt minne häraf, så stiften då, jag will ej säga en förening, men stiften en **wänkrets, som kommer i håg det glömda arbetet.**

Bref från Österbotten.

Storkyro, Januari 1888.

En blick på nykterhetssträfwandet sådant detsamma ter sig, ej blott inom nykterhetsföreningarna utan bland den stora allmänheten nu och för 5 år sedan, wisar oss ganska olika sidor af denna sak. — Bragtes nykterhetsfrågan till tals för 5 år tillbaka, rörde sig samtalet kring moderat eller absolut nykterhet, kring det måttliga bruket af rusdrycker eller ett fullkomligt afhållande från deras begagnade såsom njutningsmedel. Under det den förra åsigten i allmänhet wann understöd, betecknades den senare såsom fantastisk och öfwerdrifwen. Till ock med inom nykterhetskretsar woro begreppen föga utredda. — Wid det första allmänna nykterhetsmötet i Åbo 1883 inlemnades af en warm nykterhetswän ett skriftligt andragande till förswar för moderatismen, deri bland annat framhölls att bränwins bränningen wore någonting nödwändigt för landtmannen, som wid bränneriet finner en bekwäm affättning för sin underhaltiga wara. De flesta föreningar som wid denna tid bildades utgjordes ock af en allmän eller moderat och en absolut afdelning.

Oaktadt ej lång tid sedan dess förflutit, hafwa dock åsigterna märkbart och med en hastighet wärdig ångans och elektricitetens tidehwarf förändrats. Nu mer diskuteras sällan frågan om absolut eller moderat nykterhet. — För en hwar har erfarenheten anwisat absolutismen såsom det enda medel, hwilket werksamt kan bewara drinkaren, hwars räddning nykterhetsrörelsen ju i främsta rummet affer, från återfall. — Från de nyss omnämnda nykterhetsföreningarne hafwa på få undantag när, de allmänna afdelningarne bortfallit och de föreningar hwilka nu bildas hafwa allmänt slutit sig till absolutismens idé. Absolut afhållsamhet betecknas ej mer af den stora allmänheten såsom någonting klanderwärdt, wäcker ej heller mer uppmärksamhet.

Deremot grupperar sig nu samtalet och intresset kring 2:ne andra stora frågor, de om absolut rusdrycks förbud eller tillåten rusdrycks tillwerkning och import. Såsom indiwiduel afhållsamhet förr betecknades såsom fantastisk, så anses den dag som är, tron på en förbuds lags möjlighet och gagnelighet för wårt land, för öfwerspänd. I så wäg te sig de skilda frågornas ståndpunkt lika. En wigtig skilnad finnes dock. Under det att absolutismens idé till en början wann understöd blott hos några få rörelsens förkämpar, står nu sträfwandet för en förbudslag stödd af en folkrörelse kanske den allmänaste wårt land sett. — Intet önskningsmål till det nu sammanträdande ständermötet, har så lifligt uttalats som det om en förbudslag och bland meddelanden „från Landtdagen" skola säkert de om „nykterhetspetitionen" intaga ett af de främsta rummen för den stora massan af folket.

Äfwen den ifrigaste nykterhetswän måste dock erkänna, att fordran på en förbudslag hwilken utan widare skulle träda i kraft t. ex. från 1889, wore owis och för wår sak skadlig. Men härom är ju ej heller fråga. — Ingen will påtruga wårt land en lagbestämning hwilken ej wore grundad på sakkännedom och erfarenhet från andra länder i hwilkas författningar ingått liknande bestämmelser. Hwad nykterhetswännerne begära, är nedsättandet af en komité hwilken egde att grundligt taga reda på hithörande förhållanden och wunna erfarenheter från eget och andra land samt att, beroende af denna komites utlåtande, 1891 års landtdag förelades proposition antingen om fullständig förbudslag eller sådan alla rusdrycker omfattande lag, att kommunernas förbudsrätt wore tillbörligt betryggad. Denna begäran måste anses såsom sansad och fullt motiverad. Men skall 1888 års ständermöte bifalla densamma? Wi tro det. En åtgärd grundad på 100 tusendens begäran och afsedd att utreda ett sakförhållande så djupt berörande och ingripande i wårt folks lif, måste winna lagstiftarens bifall. Så långt tro wi med skäl 1888 års Landtdag få antecknas som nykterhetswänlig.

Men nykterhetswännerna hafwa ännu en annan fordran, den om öl och swagare rusdryckers underordnande under nu gällande bränwinslag, äfwensom denna lags delwisa ändring. Likaså torde regeringen, enligt ett delgifwande till senaste Landtdag, komma att förelägga proposition om wärdshusrörelsens ordnande. — Skola äfwen dessa frågor afgöras i nykterhetswänlig anda? Wi wåga ej swara härpå, men säkert är att mycket, kanske det mesta af nu gällande bränwinsförordnings företräden framför hwarje äldre sådan, går förloradt på grund af den frigifna handeln med swagare rusdrycker och den snart sagdt fullständiga affaknaden af en nykterhetswänlig förordning angående wärdshusrörelsen. — Hwad nytta t. ex, kan en stadskommun och kringliggande landsort sägas hafwa af en förordning hwilken under pågående marknad wäl förbjuder utminutering af bränwin, konjak och rom, men lemnar handeln med punsch, scherry och öl fri i de flesta butiker, under det utskänkningsställen och wärdshus hållas tillgängliga för en aldrig trytande skara besökande.

Wi sluta dessa reflexioner med att ur Aamunairut för den 1 December 1887 återgifwa följande skildring om förhållandena i Jywäskylä, den enda stad i wårt land, som begagnat sig af en förbudsrätt så widsträkt lagen medgifwer, — „Då stadsfullmäktige sednaste höst fattade sitt kända ädelmodiga beslut, hwarigenom utminutering af bränwin och starkare rusdrycker förbjöds, påstod mången nykterhetsrörelsens motståndare, att stadens handel skulle genom detta beslut dels afstanna dels ölwergå till kringliggande städer. Men detta påstående saknar all grund. Härför talar följande faktiska sakförhållanden: **Marknaderna**, hwilkas omfång i sin mon bestämma handelsrörelsens storlek, hafwa detta år i Jywäskylä warit dubbelt så folkrika som förr under „bränwinstiderna", men likwäl ojemförligt anständigare. **Torghandeln** har blifwit allt lifligare, waror hafwa funnits rundligt, likaså köpare, delwis ända från hufwudstaden. **Handlandenas** antal har detta år wuxit i samma proportion. Det låter otroligt men är sanning, att 10 nya handelsmän hafwa under året börjat handel och mångens rörelse är liflig nog. Samtidigt har blott en enda handelsman gjort konkurs. Bränwinsförbudet har såluuda skänkt Jywäskylä och Keski Suomi ej liten wälsignelse.

E. B.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Lantdagen** utblåstes under öfliga ceremonier i tisdags. En tidpunkt sådan som den hwilken nu begynner, måste alltid wara af wigt för ett land, men blir det denna gång ännu mera genom de wigtiga frågor, som skola komma under behandling. I främsta rummet bland dessa står såsom ett arf från föregående landtdag och såsom n:o 1 bland regeringens propositioner förslaget om en ny **strafflag**. Tills blott för kort tid tillbaka ansågs dess öde fullt betryggadt och man emotsåg med säkerhet dess införande i wår lagstiftning såsom slutet på ett tjugoårigt förberedande arbet; men numera synes detsamma dock tywärr komma att höra till de osäkra frågorna. Ett rykte wet nemligen berätta att med densamma blifwit förknippad en framställning om lagens suspension för den händelse

---

Om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse.

Föredrag
af Pastor C. Hostrup.

(Öfwersättning för „Finska weckobladet".)

(Forts. från föreg. n:r.)

Och när jag nu häfdar qwinnans likställighet med mannen och anser henne wara en skapad warelse af fullkomligt lika stort wärde som han, icke blott för Gud, men också här i werlden; när jag tror att det ända till wåra dagar skett henne stor orätt och räknar mig till hennes förswarare, sker det ej på grud af ett eller flere bibelspråk, utan emedan jag tror det wara rätt, och för att jag menar att det är derpå det kommer an: att göra rätt och gifwa hwar sitt, mannen sitt och qwinnan sitt. Ja, jag twiflar ju icke på att det också finnes en andlig skilnad mellan man och qwinna, att det kan wara åtskilligt, hwartill det ena könet i allmänhet egnar sig bättre än det andra, men jag tror det likwäl är rätt att de hwardera skola få tillåtelse att egna sig åt allt hwad de hafwa lust för och stå wid sidan af hwarandra både i familjelifwet och i det offentliga lifwet, på plats den de känna sig manade att intaga. Det tyckes mig wara menniskorätt för båda parterna, och jag håller derpå, emedan jag öfwerhufwud håller på det menskliga.

Om man will inwända, att det icke är om det menskliga eller bästa menskliga begrepp af qwinnosaken jag här skulle tala om, utan om det kristliga, så swarar jag dertill, att wi, som tro att menniskan är skapad till Guds beläte och att wår Herre är kommen till werlden för att frälsa menniskolifwet, det will säga just allt det menskliga, wi kunna icke twifla på att det bästa menskliga betraktelse af ett sådant spörsmål är just den kristliga. Jag anser den derför stå i bästa öfwerensstämmelse med den sanna kristendom och det nogaste sammanhänga dermed, och om man till exempel kunde wisa eller bewisa mig, att det funnes något bibelspråk, som icke aktade de menskliga rättigheterna, icke höll på dem, kunde jag icke begagna detta bibelspråk i min kristendom, innan jag fick en annan uppfattning deraf. Jag ställer mig i detta hänseende alldeles så, som wi weta att Dickens ställde sig, då han under sin första resa till Nordamerika träffade på en man från Sydstaterna, som höll på negerslafweriet och stödde det på den heliga Skrift. Denna bewisföring oroade icke Dickens det minsta, ty då mannen utbrast: Tror ni då icke på Bibeln? swarade han blott: Det gör jag wisst, men om ni kan bewisa mig att Bibeln håller på negerslafweriet, tror jag icke på då den. På samma ståndpunkt står äfwen jag. Om det finnes ett ställe i den heliga skrift, som stred emot hwad jag anser wara det rätta och menskliga, skulle jag helt wisst icke af den orsaken förkasta hela skriften; jag skulle i så fall säga: det stället förstår jag icke och kan icke inläta mig derpå, emedan jag har en annan åsigt om saken. Det finnes alltför mycket i de heliga skrifterna, som jag är säker på, som är mig heligt och oumbärligt, för att jag skulle kasta bort dem, medan der fans ett enda ställe, som jag ej kunde begagna, men det att jag blifwit kristen sammanhänger så noga med min syn på det menskliga, att om man kunde bewisa mig att kristendomen kom det menskliga för nära, kunde jag icke wara kristen. Ja, kunde man blott bewisa att kristendomen icke unnade man och qwinna lika menniskorätt, tror jag icke heller att jag kunde gå in derpå, men det kan man icke, emedan det är historiskt bekant att qwinnans frigörelse här på jorden just kommit genom kristendomen, liksom det är den som bragt frälsning åt hela menniskolifwet.

Ja, wi äro ju kristne, emedan wi älska wårt lif och känna att det behöfwer frälsning och att wi icke sjelfwa kunna hjelpa det ut från det ondas werld. Derföre hafwa wi emottagit wår Herre och Frälsare, emedan han älskar det menskliga och will hafwa bort allt det onda som icke tillhör det, emedan det är skapadt af en god Gud. Wi tro att allt dess elände, all dess splittring och söndring, allt förtryck af dess förhållanden, all dess wanmakt, allt det hämmande inflytande för hwilket det warit utsatt, utgått från det första syndafall, som skedde i tidernas begynnelse och som tillhör menniskoslägtets äldsta minnen. Och dertill hänför jag sålunda också det, att qwinnans ställning i jemförelse med mannens i wåra dagar icke egentligen är sådan den borde wara, och när jag gör det, sker det i god öfwerensstämmelse med den heliga skrift.

Det berättas i första Mosebokeu i historien om skapelsen, att då Gud skred till att skapa qwinnan efter mannen, sade han: Låt oss gifwa honom en hjelp till att wara hos honom! Ja, det talas här icke om någon underordnad ställning, icke om en herre och en tjenarinna, det talas blott om en medhjelparinna till att wara hos honom, en blifwande hjelp, en, som helt och hållet kan dela lifwet med honom och hjelpa honom i allt. Och dertill, tyckes mig, måste den likställda wara den bästa, liksom det också låg uppenbart i Adams ord, då han första gången såg qwinnan, att han här fann sin like, sin maka. Det finnes i alla fall icke här ett enda ord om qwinnans underordnande under mannen; men det är först efter syndafallet, då Gud talar till menniskorna om den nöd, som nu kommer öfwer deras lif, och förkun-

Finland eller wissa trakter deraf komma att förrättas i belägringstillstånd, i hwilket fall dessa trakter skulle stå under krigslag. — En annan fråga af stor bärwidd, som redan för 11 år sedan stod på landtdagens dagordning, men då föll, är frågan om **dissenterlag**, men i den form förslaget nu uppträder, torde dess öde äfwen denna gång blifwa mer än owisst. För att nemligen de mest berättigade anspråk på religionsfrihet skola tillgodoses, erfordras att åtminstone de trosbekännare, hwilka lagen tillerkänner frihet att existera såsom kyrkosamfund, äfwen erhålla fulla medborgerliga rättigheter samt rätt att bekläda statstjenster. Endast under detta wilkor kan dissenterlagen blifwa af någon praktisk betydelse; i annat fall blir den blott en lag på papret, af hwilken endast ett fåtal skola kunna begagna sig. — En tredje fråga kring hwilken landtdagens intresse sannolikt kommer att koncentrera sig och som är att beteckna såsom dess mest brännande fråga, ehuru den icke framkommer såsom en regeringsproposition utan på initiativ af enskilda representanter, är den om en representationsreform. Alltför kännbart har behofwet af en dylik reform redan länge warit, för att när förslaget derom en gång blir wäckt, det icke skulle ådraga sig den mest obelad uppmärksamhet; men å andra sidan är äfwen dermed förknippad enskilda ståndsintressen, som göra dess utgång osäker, ty Finlands ridderskap och adel nu lifwas icke längre af samma högsinta principer som då wårt lands konstitutionela lif först uppwäcktes. Men antingen behörig pluralitet för saken denna gång skall ernås eller ej, så hör dock frågan till en af dem som icke kunna dö. Den skall framkomma ånyo, och framkomma tills den slutligen winner seger.

— **Helsingfors stadsfullmäktige** förehade i tisdags till behandling ett ärende inför slutna dörrar. Detta ärende torde stå i samband med en från högsta ort tillstäld fordran om upplåtande af mark inwid Tölö för ryska artilleriets räkning.

— **Deputationens från Helsingfors finska och swenska folkskolor** tal för skalden Z. Topelius war af följande lydelse:

Zakarias Topelius, emottag i dag en helsning af wördnad och tacksamhet från lärare och lärarinnor wid Helsingfors finska och swenska folkskolor. Wi hafwa kommit att tacka dig för den stora hjelp du skänkt oss i wårt arbete för de ringa bland wårt folk. Har det gällt att på folkskolans lägre stadium öppna barnets blick för naturens och menniskolifwets många skiftningar, för hemmets helgd, för moderskärleken, för allt sant och rätt och ädelt, då har ditt enkla men fängslande ord warit den nyckel, som för barnet upplåtit denna werld; — har det gällt att på skolans högre afdelningar för wåra elever tolka wårt folks ännu på många ställen blott halftbelysta häfder, då har du genom dina skildringar förmått wäcka deras intresse för och kärlek till fosterlandet och till det obelade finska folket. Och dock har du, som framför så många andra undfått snillets gåfwa, genom din ödmjukhet lärt oss, barn af ett yngre slägte, att menniskan är ringa och har intet att yfwas öfwer. Du har erkändt menniskans behof af försoning med Gud.

Må Gud wälsigna dig, du ädle barnawän, fosterlandswän och store skald! Må Jesu Kristi frid omhägna dig i din lefnadsafton!

— **Zachris Topelius och folkskolebarnen.** Då det kom till skaldens kunskap, att det warit ett af önskningsmålen för folkskolebarnen i Helsingfors, att i likhet med stadens öfriga skolor, få hylla honom med sång på hans hedersdag — hwilket dock blifwit dem förwägradt af wederbörande myndighet — lofwade han i stället besöka dem. Tiden för hans besök i skolorna wid Kaserngatan — han hade wid ett föregående tillfälle redan besökt dem wid Malmgatan — fastställdes till kl. 11 på måndagsförmiddagen. Denna dag blef en glädjedag för barnen. Uppstälda i sina klassrum wäntade de under högtidlig spänning på den kära hedersgästens ankomst, hans egna sånger ljödo från deras läppar, och då han, tackande dem, drog twenne af de närmast stående till sig och bad dem alla hädanefter anse sig bekanta med honom och helsa på honom, då de mötte honom på gatan, bröt ett jnblet löst. Från klass till klass gick derefter trigmftåget ända till slöjdlokalen. Ännu en gåug samlades alla barnen för att gemensamt, de swenska med swenska ord och de finska med finska ord uppstämma „Wårt Land", och mellan en haie af de små, hwilken sträckt sig från de inre af rummen ända ut till porten samt åtföljd af ett glädtigt „hurrah" gick slutligen den wördade gästen bort.

— **Jordfästning.** Senaste tisdag jordfästades å Helsingfors finsk-swenska församlings äldre begrafningsplats församlingens äldste tjenare **Henrik Johan Bergholm.** Den aflidne hade warit i församlingens tjenst 37 år såsom orgeltrampare, någon tid ock såsom nattwakt. Under denna långa tjenstetid hade han med utmärkt trohet och påpasslighet fullgjort sina åligganden. Ringa och obemärkt war hans plats, men menniskans sanna wärde beror ju ej af hög samhällsställning, ej af ädla anor, ej af rikedom ej heller af något annat yttre företräde, utan af **trohet** i det kall, i hwilket Gud har ställt henne. — Frid öfwer den trogne tjenarens mull!

Söndagens predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Auvinen; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Auvinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Kollekten tillfaller Sjömansmissionen.

Wid Georgsgatan 12: Predikan på swenska kl. 11 och på finska kl. 5 af J. W. Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af Herr Edw. Björkenheim, kl. 7 af flere talare. Finsk predikan kl. 7 i lilla salen af A. Mäkinen.

Utlandet.

— **Den kristna werldsynglingaföreningen** är i hastig tillwäxt. De i Storbritanien till den samma hörande föreningarna woro år 1883 endast 388. År 1887 woro de 630. År 1883 fans det i hela werlden 2,528 föreningar, som ingått i werldsynglingaföreningen. År 1887 hafwa antalet stigit till 3,671. Under de fyra sista åren har således nära nog för hwarje dag som gått en ny ynglingaförening tillkommit.

Ställningen i Europa.

Oaktadt man numera öfwerallt lägger sig winn om att betona den fredliga wändning, den europeiska politiken på senaste tid tagit, och ingen kan betwifla uppriktigheten af magternas fredskärlek, ingå dock fortfarande und rättelser om de nya bördor, denna så dyra bewäpnade fred pålägger folken. Knapt har den öfwerraskande nyheten från Petersburg inlupit, att det nya ryska budgetsförslaget presenterar en nedsättning i utgisterna för krigswäsendet, innan denna bulletin, som äfwen i utlandet gjort ett mäktigt intryck, aflöses af en annan från Budapest, som går i en diametralt motsatt riktning. Det af underhuset i Pest nedsatta förswarsutskottet har nämligen antagit ett förslag att inkalla reserwister, för att öfwas i att skjuta med repetergewär. 90,000 nya gewär äro färdiga och twå armeekårer äro försedda dermed. Kostnaderna härför skola „sannolikt" kunna betäckas utan några extraanslag. Men om detta icke blir möjligt skola wäl delegationerna åter få underkasta sig kännbara nya bewillningar, — den nu åter sammanträdande tyska riksdagen helsas med en äskad tilläggskredit af 100 milj. för den nya wärnepligtslagen. Allt tyngre bli de offer, som fordras af folkens patriotism, för att upprätthålla den så gränslöst dyra freden. Trots de öfwerallt betonade fredsutsigterna är läget ännu ingalunda höjdt öfwer allt twifwel; sålänge ständigt nya rustningar skola utgöra en underpant för freden, kan det icke heller tänkas wara annorlunda. Börsen denna wigtiga och känsliga gradmätare för det ekonomiska lifwet, har icke heller ännu förrådt någon egentligen optimistisk stämning.

Förtalet.

Det berättas att under medeltiden blefwo i Frankrike personer, som öfwerbewisades om att hafwa förtalat andra, dömde till att under loppet af en qwarts timme krypa omkring på „alla fyra" och „skälla som en hund". En swensk tidning anmärker med afseende härpå; att om detta straff nu för tiden skulle anwändas, skulle det säkerligen blifwa ett ohyggligt hundskall. Och dertill wilja wi säga: wäl dig, som undsluppe att wara med! Men ämnet har ännu en allwarligare sida, från hwilken wi nu wilja betrakta det. Förtalet är ett ondt, som icke med satirens gissel kan fördrifwas. Låtom oss derför gripa till Guds ords tweeggade och skarpa swärd!

Salomo, säger, att Pladdrarens ord äro såsom wärjstyng. Och i 140 psalmen beder Dawid: „Rädda mig, Herre, ifrån onda menniskor, bewara mig för wåldsmän, som uttänka ondt i hjertat och hwarje dag uppwäcka strid, som hwässa sin tunga såsom en orm! Huggormsgift är på deras läppar". Någon har sagt, att förtalarens tunga är treklufwen, så att hwarje sting gör tre sår, enär icke blott den förtalade skadas utan äfwen förtalaren sjelf och den, för hwilken det onda omtalas. Häri ligger en förkrädlig sanning och likwäl knappast h la sanningen. Förtalet fräter omkring sig som kräftan. Äfwen den förtalades anhöriga och wänner, det samhälle han tillhör och det samfund, hwaraf han är medlem, måste känna sig smärtsamt berörda af förtalets härjningar. Hwilket answar hwilar det derföre icke på oss för de ord wi utkasta. Förtalet förnedrar mänskligheten, stör friden, undergräfwer förtroendet, utplånar anseendet, omintetgör wänskapen och förwandlar kärleken till hat. Men isynnerhet för det kristna samfundslifwet är förtalet ännu mera förnedrande. Huru ofta händer det icke att under gudaktighetens sken och förment sanningsnit förtalets gift utsprutas, icke blott man och man emellan och wid mindre samqwäm utan — sorgligare att säga — äfwen från katedern och predikstolen för att icke tala om det tryckta ordet. Ty hwad är detta småaktiga klandrande och förkättrande, detta kärlekslösa dömande af olika tänkande kristne annat än förtal? Härmed må ingen förwexla ett ärligt och opartiskt uttalande af sin religiösa öfwertygelse eller en i sanningens intresse öfwad kritik i religiösa spörsmål, hwilket allt kan wara lika gagneligt som berättigadt. Men äfwen under denna wackra mask förstår förtalets demon att gömma sig. Må wi derför i första rummet döma och kritisera oss sjelfwa samt wäga wåra ord med guldwigt, när det gäller att fälla något omdöme om andra. Må wi akta på den apostoliska förmaningen: „Förtalen icke hwarandra, mina bröder. Den som förtalar en broder eller dömer sin broder, han förtalar lagen och dömer lagen". „Tungan är en eld, en werld af orättfärdighet. Tungan ställer sig bland wåra lemmar såsom den der besmittar hela kroppen och antänder lifshjulet, sjelf antänd af helwetet" (Jak. 3, 4 k.) Förtalet är ett helwetiskt tungomål. Den som förtalar sin nästa är inspirerad af djefwulen och talar i hans namn. Djefwul betyder förtalare eller belackare. Låna dig icke till språkrör åt honom, ty dermed ådrager du dig timlig och ewig ofärd. I Dawids 50 psalm heter det, att Gud sade till den ogudaktige bland annat: „Din mun släppte du lös till det onda och sammanwäfde swek med din tunga. I samqwäm förtalade du din broder och satte fläck på din moders son. Sådant gjorde du, och då jag teg, tänkte du, att jag skulle wara såsom du; men jag will straffa dig och lägga fram det för dina ögon. Och Herren Jesus sade, att för hwart och ett fåfängt ord, som menniskorna tala, skola de göra räkenskap på domedag; „ty", tillade han, af dina ord skall du warda rättfärdigad, och af dina ord skall du warda fördömd" (Matt. 12: 36, 37.)

J. A. K.

En fyrbåk.

Reseminne.

(Ur en fransyst tidning).

För någon tid sedan, då jag med anledning af min swaga helsa, war twungen att söka hafsluft, bodde jag några weckor i en stad, som war belägen wid en djup och utomordentligt wacker halfswik. Ett gammalt fäste, styckadt med kanoner, behersfar inloppet till wiken, och på möljan, som skyddar dess hamn för wågswallet, reser sig en fyrbåk, hwars rödaktiga ljus sänder sina strålar långt ut i natten. Hwarje afton war detta ljus det första, som jag såg tändas. Det tycktes som om ljusen inne i staden hade wäntat

---

nar hwad som skall blifwa syndens följder som han säger till qwinnan: Din håg skall stå till din man, men han skall herrska öfwer dig". Då begynner, enligt första Mosebok, qwinnans underordnade ställning; före fallet är det icke frågan om mannens herrskareställning öfwer henne, men blott öfwer djuren. Och skulle man till och med anse att det icke wore det ursprungliga förhållandet mellan de båda könen, så måste wi dock finna oss i att det blifwer så för framtiden, när Gud uttryckligen sagt att det skall warda så. På samma ställe, der Herren Gud talar om qwinnans underordnade ställning och alla andra följder syndafallet bragte med sig, talar han äfwen om Frälsaren, som skulle komma att afhjelpa det orätta och tillrättaställa allt det som synden bragt i olag. Och så weta alla kristna att det att tro på denne Frälsare är oskiljaktigt från att ställa sig wid hans sida i kampen mot alla synders följder, för att genom hans kraft å menniskolifwet rest från förnedringen. Qwinnans underordnade blef wisserligen genast efter fallet förutsagdt af Gud, liksom han sednare genom Noach förutsade negrernes träldom; men är det ogudaktigt och omenskligt att på den sistnämnda förutsägelsen bygga påståendet att negrerna alltid skola och måste blifwa de hwites trälar här på jorden, är det det äfwen, när wi män derpå wilja bygga wår rätt] att nedtrycka qwinnorna.

Qwinnans förnedring wisade sig snart efter fallet; den framträdde uppenbart i månggiftet, som genomgår hela den gamla tiden och bewisar att den ursprungliga likställigheten mellan könen är förswunnen, så att nu skall det wara flere qwinnor för att uppwäga en man. Ja, till och med hos Israels folk tåltes medhustrur; efter Moselag war det ännu rätt. Och om man will inwända att det som war rätt då, måste wara rätt ännu, så nekar jag heller icke till att det som werkligen engång i djupaste förstånd har warit rätt, det fortfar att wara det, men deraf följer dock icke att det, som under en wiss tid gälde för rätt, också alltid skall gälla derför. Ett folks lagstiftning måste owilkorligen rätta sig efter dess rättsbegrepp, och först när det får ögonen bättre upp, kan dess lagar komma rättigheten närmare.

(Forts.)

på denna signal, för att, bleka och matta, framkomma, det ena efter det andra. Hwarje morgon war detta det sista som släcktes. Mer än en gång stod jag då wid fönstret i mitt rum, för att skåda huru oceanen, färgad af morgonrodnadens skimmer, beredde sig att helsa den uppgående solen. Rundtomkring mig lågo menniskoboningarne inswepta i mörker och hwila, men båkens ljus brann och släcktes icke förrän solen war uppgången.

Denna fyrbåk hade blifwit en wän för mig. Om det skulle hafwa händt någon enda afton, att jag icke hade fått se dess ljus, så skulle jag hafwa känt mig förwillad och öfwergifwen, men det swek mig aldrig. När dagarne blefwo kortare, tändes det tidigare och släcktes senare. Antingen hafwet war lugnt som en insjö eller upprördt af stormen, war dess sken alltid en säker ledstjerna för de farkoster, som försenat sig ute i natten. Men hwad som gjorde, att jag älskade denna fyr ännu mera, war att den småningom hade blifwit sinnebilden för mig af en annan ännu säkrare och waraktigare fyrbåk, en fyrbåk, som hwarken är ett torn eller en lykta utan en person — af Jesus Kristus.

Han har sagt om sig sjelf (Joh. 8: 12): Jag är werldens ljus.

Förrän något annat af de ljus, som lysa på din wäg — tillgifwenhetens, kunskapens, civilisationens, familjeglädjens, snillets — ännu woro tända för dig, brann detta ljus. Det är derifrån som alla de andra hafwa lånat sin klarhet. Och när en gång dessa andra skola slockna — och det skola de alla förr eller senare — då brinner detta ljus ännu. När dödstimmen slår för dig, då kan icke wetenskapens, icke ens wänskapens ljus, lysa dina steg genom dödsskuggornas dal, men i denna sista stund har Jesus ännu icke upphört att wara werldens ljus. Lycklig den farkost — ja, jag wille säga, lycklig den själ — som har utwalt honom till sin fyrbåk!

Will du icke göra det?

Din wäg ligger kanske swår och törnbeströdd framför dig. Du har att genomgå en af dessa kritiska tider, som tid efter annan möta oss i lifwet. Du hör råd hwiskas i ditt öra — råd af wänner, af bekanta, af affärswänner — men råd, som motsäga hwarandra, som förwilla dig, som kanske ditt samwete fördömmer. Du ser icke klart hwilken wäg du bör gå; töcken är omkring dig . . . Se, fyrbåken lyser! Jesus är der! Gå aldrig på stigar, der detta ljus icke faller, — du kan wara säker på att faror, större än dem du söker undkomma, möta dig der! I hägnet af detta ljus allena kan du finna befrielse och trygghet.

Du har genomgått en swår sorg eller är kanske ännu försänkt i en sådan. O, huru mörkt allt är omkring dig — huru toma förefalla icke alla tröstegrunder man söker intala dig — huru tyckas de icke fördubbla din saknad! . . . Se, fyrbåken lyser! Jesus är der! Han allena är den rätte tröstaren!

Ditt samwete förebrår dig, begångna felsteg, ditt lif är kanske besläckadt. Du har förlorat din frid, en djup oro nedtynger dig, du känner dig, brottslig — förlorad! . . . . Se fyrbåken lyser! Jesus är der! Hans kors har blifwit rest på Golgata. Hans blod har flutit som en försoning för hwad du brutit. Han säger: kom till mig ty jag har återlöst dig! . . I honom finner du åter upprättelse, förlåtelse och frid.

O, kom till honom, såsom den drifwande båten på hafwet letar sig fram efter fyrbåkens ljus, kom, och såsom denna skall äfwen du nå in i hamnen!

Bokanmälan.

På andra sidan grafwen eller de yttersta tingen, en på Bibeln grundad framställning för läsare och olärare af **Ernst Mühe**. Öfwersättning från femte tyska upplagan. — Stockholm, N. Blaedel & C:o 1887. Föreliggande arbete har i Tyskland mottagits med stort erkännande i alla religiösa kretsar och under loppet af en jemförelsewis kort tid utgått i icke mindre än fem upplagor. Under den förhoppning, säger öfwersättaren, att boken äfwen hos oss skall mottagas med wälwilja och i den mening, att hon, såsom warande en populär sammanfattning af hela det för wår tid så betydelsefulla ämnet om de yttersta tingen, skall gagna den stora allmänhet, för hwilken ewighets frågorna ännu ega betydelse, har hon blifwit öfwersatt.

Bönens makt, Ett bidrag till förståndet af Jesu löften om bönhörelse af **C. Wagner-Groben**. Öfwersättning af Erik Stawe. — Norrköping. M. W. Wallbergs förlag. Om detta utmärkta arbete säger professor M. Johansson i Upsala i ett wid boken fästadt förord: Detta arbete af en i dubbel mening anderik författare har warit mig till stor uppbyggelse; den uppmuntran, såwäl som förödmjukelse, som denna läsning skänkt mig, will jag med tacksamhet erkänna. Må hon blifwa ett medel i den himmelske Fadrens hand att framkalla mycken bön och mycken bönhörelse.

Den kristnes ålderdom, En bok för dem, som wilja wara unga i ålderdomen, af **Fr. Ahlfeld**. Från tredje tyska upplagan öfwersatt af Rich. Ehrenborg. — Stockholm. Fosterlands-stiftelsens förlag. Denna bok erbjuder rik uppbyggelse och kan läsas med intresse äfwen af personer, som ännu icke uppnått ålderdomen.

Qwinnans lycka af Anny Wothe, bearbetning från tyskan. — Stockholm, N. Blaedel & C:o. Föreliggande lilla bok är särskildt att rekommendera till gåfwa åt unga qwinnor.

Kortfattad handledning i geometriskt träsniderі eller så kalladt **Träsniderі i allmogestil**, af Wilh. Oldenburg. — Stockholm. N. Blaedel & C:o, Det lilla häftet, som icke kostar mer än 50 öre, är rikt på flera upplysande illustrationer.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 22 Jan. 1888.

Matt. 15: 21—31.

Den stora läkaren.

I. Inledande anmärkningar:

Uttröttad af öfweransträngande arbete, oroad och ofta hindrad i utförandet af sitt kärlekswerk af sina fiender och framförallt af spionerande skriftlärde från Jerusalem, hwilka städse förwrängde hans ord och werk och bland folket sökte uppwäcka misstro mot och twifwel på hans läras sanning, beslöt Jesus att för en tid öfwergifwa Kapernaum och företog kort derpå i sina lärjungars sällskap resan norrut till trakten af Tyrus och Sidon.

En framstående författare, som besökt det heliga landet och som är wäl bekant med den wäg Jesus från Kapernaum till Tyrus och Sidon måst hafwa wandrat har på ett fängslande sätt beskrifwit denna Jesu resa. Han säger bland annat: „Sommaren stod för dorren, när Jesus gjorde sin resa till trakten af Tyrus.

En tunn, blå dimslöja låg utbredd öfwer landskapet, som derigenom fick ett skönare utseende, än om luften warit fullkomligt klar och solen strålat i all sin glans.

De aflägsna bergshöjderna liknade citadell och tempel, uppförda för att hålla wakt öfwer menniskornas boningar samt för att underhålla folkets tro. Man såg Tabors ekskogar waja för winden och i samma riktning Lilla Hermons fågelformiga bergstopp.

Ett litet stycke derifrån stod på en bergssluttning staden Nain, utanför hwilkens port Jesus sommaren förut mötte likprocessionen och återuppwäckte den döde mannen till lif.

Längre bort låg Gilboa berg, hwarest Gideon en natt anföll Midianiterna samt hwarest Saul och Jonatan blefwo dödade.

I sydwest låg det långa, skogrika Karmel, som å ena sidan höjde sig öfwer hafwet och å den andra öfwer slätten Jisreel. Men närmare låg staden Nasaret, inbäddad inom sina femton omgifwande höjder.

Passerande genom de små städer, hwilka Salomo wille gifwa Hiram, konungen i Tyrus men hwilka denne ej wille mottaga, kom nu till det lilla sällskapet in i ett mindre kultiveradt land och bland en ännu råare befolkning. Qwinnor med grofwa ansigten och händer gingo mellan bergen och samlade bränsle.

Män klädda i fårhudar planterande skott af oliv- och fikonträd öfwerallt, hwar de kunde finna några händer jord mellan de brända och delwis förwittrade stenarne och klippstyckena.

Wägarne woro krokiga, branta och steniga. Folkets boningshus woro byggda ofwanpå nakna berghällar och bestodo af små stenkojor. Smutsfärgade gamar summo hit och dit i luften ofwanför och kastade rofgiriga blickar ned t för att se efter, om något får fallit ner och slagit ihjel sig eller om något annat djur hade tagit farwäl af lifwet".

Till denna wilda och öfwergifna werld der mellan de kala bergen, war det Jesus nu styrde sina steg. Äfwen hit kom han i den stora afsigten att få förkunna den frälsning, som Gud i och genom honom beredt åt det fallna menniskoslägtet; här fick ock Jesus förrätta det under wår text omförmäler och genom hwilket han just bewisar sig wara den rätte och store läkaren.

II. Inledning.

Åter berättas här för oss om ett underwerk af wår dyre frälsare, och de omständigheter som åtfölja det samma äro egendomliga och egnade att wäcka hela wårt deltagande. Låtom oss upptaga dem i den ordning de förekomma och uppsöka de rika lärdomar, som i denna berättelse om detta underwerk ligga förborgade.

III. Disposition:

1. Den kananeiska qwinnans ifriga bön om hjelp för sin sjuka dotter. v. 21, 22.
2. Huru Herren pröfwar qwinnans tro. v. 23—28.
3. Åtskilliga sjukas botande. v. 29—31.

IV. Frågor:

Hwar hade Jesus en längre tid uppehållit sig med sina lärjungar? Nu begifwer han sig till den nordwestra delen af Galileen till Tyrus ock Sidons trakter. Hwad war den fornämsta orsaken till att Jesus drog sig undan till dessa ogästwänliga trakter? Här fick han wäl wara i ro och stillhet? Huru så? v. 22. Hwad gjorde qwinnan? Hon ropade. När brukar man särskildt ropa? Då man är i nöd. Qwinnan war sålunda i nöd. Hwaruti bestod hennes nöd? Till hwem wänder hon sig i sin nöd? Huru ropar hon till Jesus? Hwad kallar hon Jesus? Hon war en kananeisk eller hednisk qwinna, men hwad ådagalägger hon dermed, att hon kallar honom Davids son? Hon ådagalägger, att hon känner till Israels messianska förhoppningar och att hon ser dessa i Jesus uppfyllda. Hwad will hon, att Jesus skall göra? Synes han willig eller owillig att hörsamma hennes begäran? Huru wisar han detta först och främst? v. 23. Nu gaf wäl qwinnan upp hoppet om att blifwa hulpen? Nej, hon följer med den enträget ropande. För hwilka war detta enträgna ropande synnerligen misshagligt?

Hwad sade de derför till sin mästare? Måhända tyckte de, att de hedniske inwånarne i Tyrus och Sidons landsändar ej woro wärdige att blifwa delaktige af deras mästares hjelp. I hwilket fall, som helst höra wi att de bådo: „Skilj henne från dig". War det, tycker I, ett rätt lärjungasinne? Huru hade de i stället bort göra? Hwad säger slutligen Jesus till qwinnan? v. 25. Nu gick wäl qwinnan sin wäg, då Jesus genom sin tystnad och sina ord synes obeweklig? Se hwilken ihärdighet hos qwinnan och ändock war hon en hedning. Hwad gör hon nu, för att om möjligt beweka Jesus att åtminstone med afseende på henne göra ett undantag? v. 25. Men hwad säger han nu för andra gången till henne?

Hwilka menar Jesus med barnen? Israels barn eller judarne. Hwilka åsyftar han med hundarne? Hedningarna, hwilka af judarne ofta så benämdes. Härmed synes Jesus på det bestämdaste hafwa afklipt hwarje qwinnas nya försök att få hjelp. War det dock så? Hwilket wisst men slående swar gifwer qwinnan Jesus? Huru pass mycket af Guds nåde behöfde qwinnan för sin del? Endast några smulor. Hwad ådagalägger qwinnan genom detta sitt tal framförallt? En stor tro. Hwad säger derför Jesus, som nog hela tiden welat och ämnat hjelpa, men som till såwäl qwinnans som lärjungarnes nytta försökt henne, tröstrikt och mildt?

Hwad skedde på dessa Jesu ord? Kunde sålunda Jesus hjelpa? Kan han ännu i dag hjelpa? Gör han det ock, om wi söka hans hjelp? Hwad wisar sig Jesus wara, efter han så der kunde och ännu kan hjelpa dem som söka hans hjelp mot sjukdom och dylikt? Läkare. Hwad är Jesus? Wet du något mer än kroppen som han kan hela? Hwad då? Jesus är sålunda både kroppens och själens läkare. Minnes i någon sång, som handlar om den store läkaren? Huru börjar den: „Den store läkaren är här" etc. Låt oss sjunga den! (Barnen stå upp och sjunga under lärarens ledning gemensamt denna bekanta sång ur Sankeys sångbok.) Se ock 1 under V.

Hwart återwände Jesus, sedan han en uppehållit sig i Tyrus och Sidons trakter? Huru fick han der wisa sig wara den sanne och store läkaren? Hwilken werkan hade dessa kraftiga gerningar på folket, som woro åsyna wittnen till allt detta? Hwad gjorde de, heter det slutligen?

Det wilja ock wi göra. Låt oss af fullaste hjerta tacka herren, som så god är, så gerna hjelper och så wäl emot oss gör.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 4. Torsdagen den 26 Januari **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Om religionsfrihet.

Den fullkomliga lagen, frihetens lag.

III.

Wi komma nu till de tredje slaget af de skäl, som man wanligen plägar frambära emot religionsfriheten — det nemligen, som har sin grund hwarken i något som warit — historisk häfd, eller i något, som man hoppas winna — social trygghet, utan i wördnad och pietet för religionen sjelf. Är sanningen en gång sanning, hwarföre då icke se till att hon äfwen öfwer allt måste göra sig gällande? Så tänka tusende allwarliga och fromma kristna, och deras skäl wäga onekligen äfwen tungt i wågskålen, emedan de hafwa sin rot i något, som hos menniskan finnas bäst och renast.

Men wäga de äfwen tungt nog, för att få fälla det afgörande utslaget i frågan, om det är Guds wilja, att det ord han sändt oss, skall göras gällande medels yttre hjelpmedel och lagbud. För att få ett swar härpå skola wi för ett ögonblick återkalla i wårt minne en tilldragelse, som bättre än någon annan borde kunna tjena oss till en ledning i detta afseende — en twekamp, som en gång blifwit utkämpad emellan twenne de mäktigaste furstar som finnes, djupare, werkligare och till sina följder innehållsrikare än någon af de strider, som förut eller efteråt egt rum emellan werldens stormakter. Det war då wår frälsare, iklädd wå menskliga naturs skröpligheter och sålunda äfwen underkastad dess frestelser, men med det höga uppdraget att återuppresa och frigöra denna natur, skulle börja sin offentliga lärareverksamhet och ensam i öknen beredde sig dertill. Då nalkades honom — det weta wi — frestelsen, att med ett enda slag göra sig till herre öfwer den werld, han i alla fall war sänd att eröfra. Hwilken härlig seger skulle icke detta, menskligt att tala, wara för honom? Huru mycken ångest och twifwel, huru mycken synd och förnekelse och uppror emot Gud skulle det ej hafwa besparat menskligheten, om han genast hade uppenbarat sig i hela glansen af sin herskaremakt? Ingen twekan ingen missuppfattning af sanningen skulle då hafwa warit möjlig. Men han urskiljde rösten; den kom icke från Gud, den kom från Satan. Han wiste att den sanning, som allena kunde förlossa menskligheten, war en inre och lefwande sanning, och att det werldswälde, som war honom ämnadt, det måste han kämpa sig till genom lidande och sjelfuppoffring.

„Och likasom", säger en skriftställare, som tänkt djupt öfwer detta ämne,*) „han wägrade att lyssna till den röst, som inbjöd honom att omgifwa sig med yttre herskaremakt, så wägrade han ock att lyssna till den, som inbjöd honom att underlätta sin mödosamma wäg, genom att omgifwa sig med sådana tecken och under, som kunde komwa werlden att se att han war sänd af Gud. Skulle Jesus, inför det förwånade folkets ögon hafwa kastat sig ned från tinnarne af Jerusalems tempel, och buren af änglar, oskadad uppnått marken, så skulle detta folk sjelfmant med hänförelse hafwa helsat honom såsom den Messias, efter hwilken de så glödande längtade. Men han afböjde äfwen detta. Och då under en senare tid af hans werksamhet hans folks teologer kommo till honom och fordrade „ett tecken från himmelen", såsom wilkor för att de och det folk de ledde i sitt ledband skulle sluta sig till honom, wägrade han äfwen det. Det war icke tecknet från himmelen, det war allenast tecknet från jordens sköte, Jona profetens tecken, som skulle gifwas detta slägte".

De tecken och under Jesus gjorde, afsågo öfwer hufwud alla att lindra lidande och nöd, eller att stärka tron, der denna redan war börjad, men han försmådde att söka förmå en werld som icke wille emottaga honom i hans ringhet, att sluta sig till honom till följe af yttre hjelpmedel. Han kom till denna werld som en ringa och oansedd man och han nedlade der ett frö — wisserligen det lifskraftigaste som funnits men dock blott ett frö — som medels en naturlig utweckling skulle uppwäxa till det träd, som war ämnadt att öfwerskygga länder och folk. Ingen filosof i forntiden, ingen lärd i wåra dagar, hwilken eftersträfwade helst något rykte, skulle hafwa åtnöjt sig med en så oansenlig början, — en krets af tolf olärde och okunnige lärjungar — som den Jesus åtnöjde sig med. Stiftaren af den fullkomliga lagen allena kunde det. Alla andra religionsstiftare, som historien wet att omtala, hafwa icke haft råd att undwara alla de yttre hjelpmedel, som stått dem till buds för att imponera på sina anhängare, ware sig dessa hjelpmedel bestått i purpurns glans, i en uppelbad fanatism eller i wäldets och swärdets makt; derom hafwa deras analer nog haft att wittna. Stiftaren af den fullkomliga lagen allena kunde i farans stund säga till sina följeslagare: „stick ditt swärd i skidan!" och till sin domare: „Om mitt rike wore af denna werlden, då, men också endast då, skulle mina tjenare strida för att jag icke hade blifwit öfwerantwardad åt dig, men mitt rike är icke af denna werlden". Han, som wiste att till hans förfogande stod skaror af himmelens härliga innewånare och att han blott hade att bedja ett ord, för att mera än tolf legioner af dem skulle sändas till hans bistånd, han lät dock aldrig ett sådant ord undfalla sig. Hwarföre icke? Nej, ty han wiste att sanningen segrar härligast genom lidandet.

(Forts.)

*) K. Brun.

Professor H. Råberghs predikan wid landtdagens öppnande

den 21 januari 1888.

Då Israel war Herrens helgedom och hans första frukt, den honom fräta wille, han måste få skuld och olycka öfwer honom komma, säger Herren. Jer. 2: 3.

Dessa profetiska ord kasta ett förklarande ljus öfwer Israels folks tidigare historia. Ringa och förgätet war detta folk. Dess fädernesland war en föga beaktad wrå af den gamla werlden. Harken i jordisk makt eller i konst och wetenskap kunde detta folk jemföras med forntidens mäktigare nationer. Och dock hade Gud åt detsamma gifwit en uppgift, större och högre än åt något annat, och till detta mål ledde Härarnes Gud sitt Israel på underbara wägar. I hela dess utweckling ingriper Guds hand, skyddande, ledande, wälsignande. Inkastadt mellan mäktiga stater, som förtryckte de swagare och åter och åter sölade jorden i blod för att tillfredsställa sin herrsklystnad, bewarades Guds folk oaktadt sina mäktiga grannars anfall, under det flere af werldsrikena råka i upplösning och störtas i stoft, utan att ega någon werkligare betydelse för menskligheten utweckling. Hwar skola wi söka orsaken härtill? Låg den måhända i en slug statskonst hos Israels ledare, som förstod att smickra sig in hos jordens mäktige och bruka deras gunst för att till egen fördel förtrycka de swagare? Nej äfwen detta så wanliga drag i den syndiga menskowerldens historia war ej främmande för Israels politiska lif, men långt ifrån att betrygga folkets wäl, medförde detsamma endast skada och alstrade förwecklingar, hwilka förde folket till branten af undergång. Den rätta orsaken till Israels fasthet och bestånd under tallösa faror angifwer wår text med orden: „Israel war Herrens egen och hans första frukt", d. w. s. Israel war ett åt Herren helgadt folk afskildt från den öfriga werlden till Herren tjenst. Det war ej den blotta yttre formen af gudstjenst som gjorde Israel till Herrans egen — ty der gudaktighetens anda och lif saknas, der är den yttre gudstjensten, ware den än aldrig så formfulländad, en styggelse inför Gud. — Wilkoret för att folket skulle wara Herrans eget war att detsamma skulle höra Herrans röst och hålla hans förbund samt ödmjukt lyda Guds wilja (2 M. B. 19). De sedliga sanningar Guds lag innehåller äro inga blott tillfälliga bud utan ewiga grundsanningar, hwilkas ödmjuka, lydaktiga förwerkligande äro wilkor för folkens och de enskiltes utweckling och bestånd. Dessa sanningar skulle Israel wörda och lyda. De borde blifwa bestämmande för individens och nationens lif främst såsom yttre twångsmedel, såsom straffande och fordrande lag för att betwinga synden och lidsinnet hos ett förderfwadt slägte, men äfwen såsom inre lifsmakt, för att framkalla och befordra ett sedligt lif i gudaktighet och helighet. — Då Israel i denna mening war Herrens egen och Herrens ewiga tankar fingo leda dess lif och utweckling, då war dess framtid betryggad; Israels fiender woro Guds fiender. Herrans mäktiga hand krossade dem då de med wåld och swek sökte skada Guds folk. Fruktan och lydnad för Gud war sålunda den egentliga kraften för Israels lif och utweckling. Men så snart folkets institutioner och samhällsordning afweko från Guds wilja, när Herrans lag fick wika för menskostadgar, och fruktan för Gud och kärleken till honom byttes till menskopris, då inträdde förfall och undergång; ty folkets sedliga kraft bröts, då dess lif ej mera war rotadt i Gud. Den af Gud bestämda framtidsuppgiften fördunklades af falska politiska idealer, dikterade af det wäxande högmodet. Sjelfwiskheten alstrade inbördes strider och dessa förbrukade nationens sista krafter. När så yttre faror nalkades stod förderfwet för dörren. Folket wara wordet en ätel, och örnarne sönderslita snart det genom inre affall murknade samhället. Förjagadt från sitt fädersland, en träl under sin sjelfwiskhet, sitt jordiska sinne irrar Israel kring jorden såsom en lefwande warning för folken att i sin utweckling, sina sträfwanden icke öfwergifwa lydnaden för Guds uppenbarade wilja.

De drag ur Israels historia jag med ledning af wår bibel text sökt framställa, innehåller lärdomar äfwen för wårt finska folk, hwars representanter i dag äro församlade inför Guds ansigte, för att med bön till all werldens Gud begynna sitt arbete för ett älskadt fosterland. — Äfwen wårt folk är ett ringa folk och dock har Gud underbart ledt dess lif och utweckling och öfwer detsamma hållit sin skyddande hand. Wäl har Guds skola ofta warit hård, men liksom i den enskilda menniskans lif, öppnar Guds tuktan äfwen för folken wägen för ny nåd. Så har äfwen mer än en gång skett med wårt folk under de förgångua dagarne. Att Gud så handlat tyckes bewisa att han åt wårt fattiga land

ämnat en framtid, utstakat en uppgift i den menskliga utwecklingen. Men det är icke ensamt ur dess egen kraft, som denna framtid kan spira upp. Det är icke heller blott genom att åt detsamma winna yttre förmåner eller åstadkomma en till den synliga werldens område hörande förkofran, som denna framtid kan nås. Om yttre rättigheter och förkofran köpas med eller framkalla Gudsförnekelse och olydnad mot Guds wisa lagar, då blir utwecklingen falsk och innebär i sjelfwa werket ett steg icke framåt utan tillbaka mot en annalkande undergång. Endast genom att wara och förblifwa ett Guds eget folk och hans förstlingsfrukt kan äfwen wårt ringa, förgätna folk nå sitt mål och utwecklas till en framtid af ljus och fasthet. Wi hafwa sett att häri innebäres den fordran, att Guds heliga wilja är den ledande grundtanken i folkets lif. Från grunden af denna sedliga lifsåskådning får lagstiftningen och lagskipningen ej wika; deras uppgift skall fastmer wara att fostra folket till och i densamma samt aflägsna allt, som deremot strider — då men också endast då skall i werklig mening land med lag byggas. Ty så länge detta sker, skall naturens sedliga kraft bewaras och utwecklas och häri ligger den bästa borgen för framtiden. Tider af yttre nöd kunna komma, men alla yttre faror betyda föga så länge Gudsfruktan och lydnad äro de herskande grundtankarne i folkets lif. Ty Gud är nu såsom fordom mäktig att bewara de sina. Historien har ännu aldrig sett ett gudaktigt folk duka under, men wäl hafwa de största wälden fallit i stoft, då gudsfruktan och sedlighet fått wika för sjelwiskhet, högmod och gudlöshet. — Må de som Gud satt att leda wårt folks lif besinna detta. — Det har gifwits och gifwes tywärr än en falsk lifsåskådning som uppgör sina beräkningar utan Gud och som will genom en blott yttre utweckling ersätta det sedliga lifwets rätta grund, gudsfruktan och en kristlig lifsåskådning.

Häri innebäres i sjelfwa werket en sträfwan att slita de band hwarmed all werldens Gud bundit menskligheten, för att länka dess utweckling på rätt bana. Ware denna falska statswishet fjerran från erfarenheterna för wårt finske folk, som städse satt sitt hopp till Gud och wördat hans ord såsom ljuset på sin wäg. Att sträfwa framåt till allt högre utweckling — det är kristendomens maning till de enskilda och till folken, det ware äfwen wårt folks uppgift. Men detta framåtskridande skall icke åsyfta att lösgöra menniskorna från pligten att dyrka den i Jesus Kristus uppenbarade Guden och lyda hans wilja, utan twärtom sträfwa att så ordna formerna för samfundslifwet att derigenom en den enskildes uppfostran till sann gudaktig frihet werkligöres — en frihet, som icke består i sjelfwiskt godtycke utan i friwillig, sjelfuppoffrande lydnad för Guds wilja och ordning — den frihet hwarom Guds ord säga: Om sonen gör eder fria då ären I rättsligen fria. Det rätta framåtskridandet är lagbunden utweckling af det bestående. Denna rätta utweckling kastar ej förnämt bort det som är, den börjar ej med att införa nya utifrån lånade och obepröfwade institutioner blott för att följa med hwad hwardagsopinionen kallar „tidens fordringar", den fastmer bewarar tacksamt det goda arf, som fäderna lemnat, samt söker plikttroget utweckla och fullkomna detsamma på ett sätt, som afser folkets werkliga behof; wördnad för Guds uppenbarade wilja lydnad för lagen och öfwerheten, aktning för folkets nationela egendomligheter och traditioner i dess föregående historia äro de utmärkande dragen i denna utweckling, den är ej brådstörtad, ty all organisk utweckling sker långsamt såsom den sker tyst; men den leder säkert till målet, ty den är grundad på Guds ewiga ordning och denna grund wacklar ej i tidens storm; den uppbärs af Herrens hand, som är mäktig i dag såsom fordom. Må all werldens Gud, som under de framfarna dagarna i nåd bekänt sig till wårt fattiga folk, låta sin wälsignelse hwila öfwer det ständermöte, som nu begynner. Wigtiga äro de frågor, som här skola blifwa föremål för öfwerläggning, de beröra på det närmaste sjelfwa grundwalarne för folkens tillwaro — religionen och sedligheten. Må Gud leda wåra rådslag så att de lända till Hans ära och fäderneslandets fromma, så att det finska folket må förblifwa Herrens eget, hans förstlingsfrukt samt under Guds mäktiga hand bewaras, utwecklas och fylla den uppgift Gud ämnat detsamma.

Amen."

Landtdagen.

Ridderskapet och Adeln. Plenum den 25 jan. kl. 11 f. m.

Dissenterlagförslaget.

Wid propositionens i ämnet remiss till utskott anhöllo hrr C. Boije och E. Björkenheim om ordet:

Herr Boije, C. 1876 års kyrkomöte hade, med undantag af några punkter, biträdt och tillstyrkt det utmärkta förslag till förordning ang. „bekännare af främmande kristen troslära i Finland och dess religionsfrihet", som till detsamma blifwit öfwerlemnadt. Så mycket märkligare är att se hurusom största delen af statkyrkans representanter wid sednaste kyrkomöte sökte göra allt för att få dissenterlagen sådan att utträdet utur statskyrkan wore omöjligt.

Ifall detta nu föreliggande lagförslag skulle antagas, kommer det icke att undanrödja de missförhållanden det just är afsedt att afhjelpa. Såwäl de s. k. frikyrklige som baptisterna skola, enligt hwad mig är bekant, icke begagna sig deraf. Missförhållandena i afseende å de icke nattwardsgångnes äktenskap komma ännu att qwarstå. I Swerige, der dock en mera frisinnad dissenterlag existerar, finnes omkring 900 frikyrkliga och baptistförsamlingar af hwilka endast twenne begagnat sig af den dem i Dissenterlagen medgifwa rätt att utträda. Endast metodistsamfunden hafwa allmänt begagnadt sig af denna rätt. Då sålunda detta lagförslag icke komme i den form det nu föreligger, att betjena dem det afser, anhåller jag wördsamt att utskottet måtte som grund wid behandlingen af detta förslag lägga den nådiga propositionen wid 1877 års landtdag, ang. bekännare af främmande kristne troslära i Finland och deras religionsfrihet.

Herr Björkenheim, E. För en hwar som tror att stiftaren af wår religion äfwen war stiftaren af sann religionsfrihet, måste tanken på denna frihet wara kär.

Långt ifrån att tro att religiositet wäckes eller wärnas genom något slags yttre lagbud, älskar jag tro, att den kraft som ligger innesluten inom den kristna religionen, lättast skall framtwingas genom frihet inom andens werld och dy medelst leda till werklig religiositet och sedlighet. — I enlighet härmed, prisar jag det land lyckligt hwars historiska, kyrkliga och folkliga förhållanden tillåta införandet af en full religionsfrihet, sådan hwilken nu råder i Amerika. — Wårt land hör ej till dessa; dock wågar jag tro att rättighet för finska medborgare af alla trosriktningar att bilda dissenterförsamlingar skulle lända wårt lands religiösa utweckling till fromma. Jag nödgas protestera mot tanken att den kristna religionen skulle behöfwa kring gärdas eller af staten genom yttre lagbud uppehållas. Såsom egande „sanningen" skall hon segra genom sig sjelf, eger hon ej den, må hon falla.

Af hwad jag haft äran framhålla framgår, att jag anser att jemte rättigheter för alla finska medborgare att bilda församling äfwen bör följa likställighet i medborgerliga rättigheter för de olika samfundens medlemmar. Häraf följer ej att staten, om hon så önskar eller med hänsyn till landets föregående förhållanden finner förenligt, wore förmenad understöda den kyrka till hwilken flertalet af landets innewånare bekänna sig eller att i sina skolor meddela underwisning flertalets religion, blott hon från skyldighet att deltaga i denna underwisning fritager de barn hwilkas föräldrar tillhöra andra lagligen organiserade församlingar. — Såsom ett önskningsmål ställa wi derföre en på ofwan angifna principer bygd dissenterlag. Till dess må wi helsa det nu framlagda förslaget wälkommet. — Ej heller jag tror på dess praktiska nytta, för det närwarande men i hopp om att den framdeles skall kunna förändras anser jag det dock godt att den antages. — Efter dessa allmänna ord, ber jag i hopp om att mitt andragande får åtfölja nådiga proposition till wederbörligt utskott, med några ord få nämna det wäsentligaste bristerna i nu förelagda förslaget till dissenterlag.

Wi måste till nästa gång uppskjuta talarens utlåtande öfwer de skilda punkterna i förslaget.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen** öppnades i lördags af h. ex. generalguvernören å H. M. Kejsarens wägnar medelst ett trontal, som dock icke innehöll något anmärkningswärdt. Elektorswalen i de skilda stånden egde rum i måndags; i Ridderskapet och Adeln samt Borgareståndet segrade wikingalistorna, i Presteståndet och Bondeståndet det nationela partiet.

— **Dissenterlagsförslaget** har nu såsom N:o 10 bland regeringens propositioner blifwit utdeladt ibland ständerna. Förslaget afser, såsom man redan förut hade sig bekant, endast kristna religionssamfund i Finland af annan protestantisk troslära än den evangelisk-lutherska. Med glädje måste man dock helsa att detta förslag tagit i betraktande rättigheten för dessa trosbekännare att äfwen få bekläda statstjenster. Wi införa förslaget i sin helhet å annat ställe af bladet.

— **27 propositioner** hafwa af regeringen redan blifwit tillstälda landtdagen. Bland dessa må förutom de hwilka wi redan omnämnt, särskild uppmärksamhet fästas wid N:o 13, som afser att ordna den gifta qwinnans eganderätt på en rättwisare grundwal än hittills.

— **Petitionen om den legaliserade prostitutionens upphäfwande** torde hafwa wunnit omkring 5000 underskrifter samt blifwit tillförsäkrad under-

---

Om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse.

Föredrag
af Pastor C. Hostrup.
(Ofwersättning för „Finska weckobladet".)
(Fortf. från föreg. n:r.)

Men så kom wår Herre till werlden, född af en qwinna, och om man will genomgå hwad han talat här på jorden, som det är uppteckuadt af de fyra ewangelisterna, skall man finna att han icke med ett enda ord, i något afseende ställer qwinnan under mannen. Wi se öfwer allt att de för honom woro lika, han mottog dem lika wäl, gaf dem hjelp och tröst utan åtskiljnad, följdes af män och qwinnor till sitt kors, och då han uppstod från de döda, war en qwinna den första han uppenbarade sig för. Ja, wår Herres första lärjungar, hwilka, när han lemnade jorden, sutto inne med arf efter honom, woro icke, som Sokrates elever, en flock unge män, de woro män och qwinnor om hwarandra, och orsaken till att hans apostlar endast bestodo af män, war säkerligen endast att desse under den tiden woro bäst egnade till att bära ewangelium ut i den stora werlden. Jag twiflar nemligen icke på att det finnes en naturlig skilnad mellan de båda könen, som alltid skall fortfara, att arbetet ute i den stora werlden företrädeswis skall ombesörjas af män, också af den orsaken, att flertalet qwinnor äro oumbärliga i hemmet. Men likwäl hör det till kristendomens stora uppgifter här i werlden, att upphäfwa all den gamla orättwisan i samhällslifwet och sålunda äfwen att åter likställa de twå könen. Det war ju ett godt stycke af dess soeiala program Paulus framförde, då han skref i Galateerbrefwet: Här är icke jude eller grek, barbar eller skyt, träl eller fri, man eller qwinna; alla äro de en i Kristus Jesus; — isynnerhet när wi sammanställa det med hwad som står i brefwet till Kolosserna, der apostelen talar om det nya menniskolifwet, som wår Herre will framkalla, och åter uppresa efter syndafallet, och der det heter att det icke är åtskiljnad på jude och grek, skyt och barbar, träl eller fri, men Kristus är allt i alla. Meningen är ju tydligen den, att det är den orättwisa skilnaden mellan folken (jude och greker) mellan stånden (träl och fri) och mellan könen (man och qwinna) som kristendomen will upphäfwa, emedan dessa äro syndens följder. Kristendomen har i alla dessa afseenden under tidernas lopp uträttat stora ting, men mycket återstår ännu. De olika nationerna se nu när Kristendomen kommit fram, sakerna mycket annorlunda än de gjorde det under den gamla tiden, då de betraktade hwarandra som barbarer och icke hade aktning för hwarandras egendomligheter. Kristendomen har framkallat en allmän menniskokänsla, den närmar folken till hwarandra och har börjat hjelpa dem att inbördes förstå hwarandra.

Inom de enskilda samfunden har kristendomen fått bugt med det egentliga slafweriet; sedan negerslafweriet är afskaffadt, finnes det ingen träldom längre inom den s. k. kristna werlden. Men ännu är olikheten mellan samhällsklasserna stor; det finnes hela afdelningar af folken, som stå i skuggan och bära de tyngsta bördorna, och andra, som i jemförelse med dem slippa alltför lätt, och kristendomen bör betrakta det som en af sina historiska uppgifter att så widt möjligt är bjuda till att utjemna denna skilnad. Ja, den bör i intet afseende stå tillbaka i kampen mot hwad som är syndens följder, och derför bör den, enligt min åsigt, äfwen wara med i qwinnosaken. Äfwen med hänsyn till förhållandet mellan de båda könen har kristendomen sin mission, hwilket framgår af det Pauli yttrande jag anförde, och huru mycket den redan uträttat, märkes bäst, då man jemför qwinnans närwarande ställning hos oss med den hon intog under gamla tiden. Hwad som wunnits framträder klart i förbudet af månggifte. Men det är dock endast en half winst, så länge en stat, som benämner sig kristen, tål hwad man kallar den offentliga prostitutionen, som är ett maskeradt månggifte, så länge den gifwer mannen tillfälle att föra ett osedligt lif och tillåter qwinnan att nedlåta sig att hjelpa honom dertill. Man och qwinna stå icke lika, så länge den gifta qwinnan är borgerligt omyndig, så länge hon blott har rådgifwande stämma med hänsyn till sina egna barn, så länge hon icke, när döden upplöser äktenskapet, har samma rätt som mannen att sitta i orubbadt bo. Man och qwinna äro ej likstälda, ty när de tillsammans fallit i en synd, för hwilken han oftast bär hufwudsakliga skulden, hon för denna synd får bära hela skammen och största delen af skadan. Man och qwinna stå ej lika, så länge hon ej har samma tillträde som han till allt hwad hon duger till och får lika stor lön för det arbete hon fullgår lika bra som han. Hon har ej lika rätt med honom, när ej hennes stämma kan göra sig gällande i alla samhällsärenden lika som hans. Gud har helt wisst gifwit dem olika anlag, och jag will icke att de skola brukas till hwad de icke kunna brukas till, men det är blott synden, som fördelat rätten olika mellan dem, och det är wår Herres regel, att wi skola gifwa en hwar sitt, allt som wi lära oss inse hwad rättwisan kräfwer.

(Fortf.)

stöd af flere framstående medlemmar af de särskilda stånden. Det är sannerligen äfwen på tiden att landets representanter taga denna wigtiga angelägenhet om hand, då den man, som är satt att wara lagarnes handhafware och wårdare, wisat en så otillbörlig slapphet i detta afseende. Petitionen kommer att i Ridderskapet och Adeln inlemnas af herr **Emil af Forselles.**

— **Nykterhetspetitionen**, undertecknad af omkring 30,000 enskilda medborgare och 170 kommuner, torde blifwa inlemnad i öfwermorgon, lördag.

— **Bränwinstillwerkningen i landet** har under fjolåret utgjort endast 2,157,142 kannor — mot 4,300,000 kannor under hwartdera af de föregående åren, hwilken minskning i inledningen till propositionen angående bränwinsskattens anwändning tillskrifwes nykterhetsföreningarnes werksamhet.

— **I Allianshuset** pågår f. n. en mycket ifrig warksamhet. Söndagligen hålles der åtta a nio gudstjenster, söndagsskolor och möten och under weckans lopp äfwen flere gudstjenster. Från alla håll samlas skaror, icke minst från Antipoffs och öfriga kyffen, som legat djupast under i okunnighet och last, för att höra det ord, som kan förlossa dem, och gripande är att åse den werkan, som detta ord utöfwar på dem. En syndares tårar, ånger, syndabekännelse och bön predika wältaligen. Man känner att man här står inför en kraft, högre än menniskors, som är werksam i arbetet.

— **Ett wärdefullt inlägg** i den tyvärr för mången ömtåliga frågan om medlemmars af statskyrkan förhållande till dissenters har i dessa dagar blifwit afgifwet af biskopen i Borgå stift, **C. H. Alopeus**, genom en liten broshyr, som säljes till förmån för Stadsmissionen i Helsingfors. Orsaken till denna broshyr anger herr biskopen sjelf i sitt förord:

Wid wisitationen med den finska talande befallningen (i Helsingfors) uppmanades jag af skomakaremästaren Helenius, att uttala ett omdöme öfwer sekterna i Helsingfors, äfwensom jag tillspordes huruwida jag ansåg wår Lutherska kyrka wara sjuk äfwen till läran, såsom jag yttrat densamma wara skröplig hwad dess medlemmars lif beträffar. Den förra frågan beswarade jag med ett kort utläggande af några bibelspråk, som talade till förmån för wår lära gentemot sekterna, ehuru denna utläggning af en del tidningsreferenter missförstods ända derhän, att man ansåg mig tala till förmån för dissenters. Måhända afgafs mitt swar till den frågande äfwen något kärft af orsak att jag förmodade hans önskan wara att det jag skulle uttala ett anathema öfwer dissenters, hwartill jag så mycket mindre ansåg mig berättigad, som jag i likhet med prosten Lyra och t. f. kyrkoherden Sihwonen, hwilka till mig afgifwit berättelse om församlingens tillstånd, trodde mig kunna sluta till att dessa dissenters i allmänhet stodo på trons grund, om de ock fattade och förklarade wissa sanningar annorlunda än wi. — Wälkomnare war för mig den andra frågan, huruwida jag ansåg den lutherska kyrkan äfwen wara sjuk i afseende å läran, hwarpå jag trodde mig wid wisitationen hafwa gifwit ett otwetydigt swar. Dock härmed har skomakaremästaren Helenius icke åtnöjt sig, utan tillskrifwit mig ett bref i saken, hwarutom jag af 12 personer i samma församling erhållit en gemensam skrifwelse med begäran om närmare utredning af de ämnen, hwarom jag af Helenius tillspordes. Jag är lika willig som skyldig, att widlyftigare än wid wisitationen kunde ske, beswara frågorna, helst jag derigenom äfwen för andra klargör min ställning såwäl till dissenters som till den lutherska kyrkan samt min uppfattning af de läropunkter, hwari desamma diwergera.

— **De af landtdagen äskade anslagen** belöpa sig till 13,934,930 mark, nämligen: för militärwäsendet såsom tillskott till militärfondens ordinarie tillgångar 10,855,000 mk, för folkskolorna 2,809,930 mk, samt för landtdagskostnaden 270,000 mark

Till betäckande häraf föreslås uti propositionen n:o 27.

Af statsmedel för folkskolewäsendet	mark	1,200,000
Öfwerskott i bewillningsm.	mk	3,476,000
Stämpelbewillning	mk	2,490,000
Tobaksbewillning	„	3,300,000
Spelkortsbewillning	„	45,000
Maltdrycksbewillning	„	1,200,000
Utländingars närings bewillning	mk	120,000
Från Finlands banks winstmedel		2,103,930
	Fmk	23.934,930

— **Ett åtal, som wäckt en allmän medkänsla.** Emot öfwerdirektör L. J. Lindqwist har enligt N. Pr. åtal blifwit wäckt för det kamrer Weckström kunnat ur byggnadsstyrelsens kassa försnillra 304,141 mark 97 penni. Aklagaren yrkar, att öfwerdirektör Lindqwist enligt 12 § 1 kap. R. B. måtte fällas till answar, och enligt § 40 i bemälde instruktion åläggas, att genast ersätta finska statswerket det förskingrade beloppet. Samma dag som domen föll öfwer kamrer Weckström, firade dennes spelkamrater, hwars moraliska om ocksa icke lagligt erkända skuld i att dennes kassaförskingring, warit mycket större än hans oskyldige chefs, sitt frikännande medels en lysande festmåltid å Kämps hotel. Reflektionerna göra sig sjelfwa.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — finsk aftonsång kl 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Wid Georgsgatan 12: Predikan kl. 11 af Pastor B. A. Carlson, kl. 5 J. W. Häggman, kl. 7 finsk predikan af J. W. Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af Herr C. Boije, kl. 7 af flere talare, kl. 5 efm. finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksg: 12, Predikan torsdag och lördag kl. 7 em: söndag kl. 11 fm. och 7 em. af G. M. Giescke.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

I Tiberias

och på andra orter wid Genesaret werkar en skotsk läkaremissionär, doktor Torrance. Såsom ett bewis på, huru en kärleksfull wård om de sjuka kan besegra de hårdaste fördomar, nämnes, att rabinerna nyligen upphäft det „cherem“ (bann, förbannelse), hwarmed de belagt åhörandet af doktor Torrances föredrag. Doktorn hade haft tillfälle att under sjukdom i en af de förnämsta rabbinernas familjer lemna läkarehjelp. När sedan det judiska folket beklagade sig öfwer det utfärdade bannet, som hindrade de sjuka från att besöka eller tillkalla läkaren, förmådde den rabbin, i hwars familj läkarens mellankomst warit till synbar wälsignelse, de öfrige att upphäfwa bannet, hwarefter han sjelf tog den skiftliga handlingen och sönderref den. Sedan besökte han doktorn och tillkännagaf bannets upphäfwande, dock utan att omtala sitt åtgörande derwid. Han endast bad doktorn bewekande att icke tala så mycket med de sjuke om Jesus — en bön, som doktorn naturligtwis icke kunde lofwa att uppfylla. I stället fick han ett tillfälle att genast nödga rabbinen att öfwerlemna sig åt frälsaren. Bland judarne, såsom eljes öfwer allt, wisar det sig, att ingenting är så egnadt att öfwerwinna owiljan och motståndet mot ewangelium som botandet af de sjuka.

I Punjab, norra Indien,

hafwa de infödda kristna börjat en kristlig werksamhet, som helt och hållet söker undwika sekt- och partiwäsendet. De söka winna sina landsmän för Kristus, och medlen, som de för detta ändamål begagna, äro en samwetsgrann kristlig umgängelse samt goda, af Kristi ande lifwade kateketers werksamhet. Män, som synas passande för ett sådant kateketiskt arbete, uppsökas och erhålla nödig utbildning, hwarefter de utsändas för att witna om herren och förkunna frälsning i hans namn.

I Amritsar, Indien,

har den engelska kyrkomissionen ett sjukhus, som förestås af läkaremissionären doktor Martyn Clark. År 1886 mottogos der 52,000 sjukbesök, hwaribland dock icke så få kommo utan att lida af någon kroppslig åkomma endast för att få höra ewangelium. 1,300 operationer werkstäldes. 130 patienter wårdades utan betalning å sjukhuset och fingo der allt, hwad de behöfde. Wanligen höra de besökande gerna på, då ewangelium förkunnas i wäntrummet. En dag blef dock en muhamedan uppbragt och utfor i otidigheter. När han icke kunde förmås att lugna sig, togo de öfrige patienterne och utkastade honom, hwarwid de mycket eftertryckligt sade honom, att han uppfört sig alltför illa, för att de skulle kunna hafwa fördrag med honom.

— **Japanesiska qwinnor** hafwa i Osaka en kristlig fruntimmersförening. De hade nyligen ett sammanträde i den kristliga ynglingaföreningens lokal, hwilket sammanträde öfwer 1,000 qwinnor deltogo.

— **De arbetslöse i London.** Londons lordmayor meddelar i Times, att han med en komité, sammansatt af större arbetsgifware, framstående fackföreningsmedlemmar och andra med de fattiges wilkor, förtrogna personer sedan några weckor öfwerlagt om åtgärder att under wintern afhjelpa den wärsta arbetslösheten i London. Man har tillswidare beslutit insamla en summa, motswarande ungefär 360,000 fr., för att dermed förwandla sammanlagdt 30 acres jord i olika delar af London till trädgårdar och parker. För detta ändamål skall användas en arbetsstyrka på 1,300 man, till hwilken endast sådana personer antagas, hwilka äro wälfrejdade och kunna wisa sig hafwa bott i sex månader i London, detta för att förebygga tillopp af arbetskrafter från landsorten. Lordmayorn anmärker, att detta naturligtwis icke räcker långt, men att komitén öfwerlägger om, huruwida ytterligare åtgärder möjligen kunna utfinnas.

Menniskan.

Wid Herrens: „warde!“ steg hon fram
i ljuset,
En skapelse fullkomligt ren och skön,
Med foten danad af och stödd mot
gruset,
Men anden oskuldsfull som barnets
bön;
Då menniskan i tidens wår såg dagen,
Af alla himlars konoung bar hon
dragen.

Hon war, då blicken hon i Eder höjde,
Ett lyckligt barn uti naturens famn;
Så fick hon herskarrätt, för henne
böjde
Allt lefwande sig ned att få ett namn.
Hon war af jord, men war dess största
under,
Ty en odödlig tanke låg derunder.

Hon står en dag i all sin rena lycka
Och ser sig kring — en skugga smyger
fram;
Hur' solen mörknar, huru molnen
trycka,
Hur' stormen skakar palmens smärta
stam!
Hör tjusarns röst! hon ger sin hand
åt döden
Och kastar plötsligt om sitt slägtes
öden.

* * *

Är jag en gnista, en dödlig låga,
Som Herren tändt inwid sin altarrund?
Skall jag i natten slockna, skall jag
wåga
Förinta andens djupa gudagrund?
Och för de irrbloss, som emot mig
blänka,
Mig blindt i libelsernas afgrund sänka?

Skall i min andes djup jag icke höra
Guds röst, som kallar mig mot Pisga
opp:
„Jag öfwer jordens höjder skall dig
föra!“
Är det ej ledning för mitt wandringslopp?
Är jag wäl född att träla fram i gruset,
Jag, kungasonen, arfwingen till ljuset?

Jag har mitt wal. Än tjusarstämman ljuder
Med samma styrka, som i fallets stund;
Jag har ett wal: mig Menskosonen
bjuder
Från död till lif, ett ewighetsförbund.
Jag kan bli ren, gå segrande ur striden,
Kan återwinna kränkta barnafriden.

Jag kan, jag will, jag måste famna
ljuset,
Som flammar mot mitt bröst, som gör
mig warm,
Som lyser upp min wäg mot fadershuset,
Der slutlig hwila bjuds wid Fadersbarm,
Och Herrens afbild strålar från min
panna,
Då outplånlig, då den ewigt sanna.

Kom broder, kom, oss winkar målet
höga:
Stå upp ur libernas wilda schakt!
Kom ut i ljuset inför Herrens öga,
Och under styrkan af hans frälsningsmakt!
En flyktig stund — och jordens dag är
liden.
Upp! här är kamp, bemanna dig för
striden!

—talia.

Dissenterlags förslaget.

Hans Kejserliga Majestäts nådiga proposition till Finlands Ständer, innefattande: 1:o förslag till förordning angående kristna religionsamfund i Finland af annan protestantisk troslära än den ewangelisk-lutherska; 2:o förslag till förordning om rätt för finsk medborgare af främmande kristen troslära att beklåda embeten och tjenster i landet; 3:o förslag till förordning om answar för den, som olofligen förmår någon till öfwergång från en troslära till annan.

1:o

Med ändring af Kgl. kungörelsen den 24 Januari 1781, §§ 11, 12 och 13 i förordningen den 1 April 1812 samt 5 och 6 §§ i förordningen den 4 November 1836, förordnas som följer:

§ 1. Protestantiska religionssamfund, hwilka stå på bibelns och den apostoliska trosbekännelsens grund, men icke tillhöra den ewangelisk-lutherska kyrkan, skola hädanefter ega rättighet att såsom dissenter-församlingar offentligt utöfwa sin religion under de wilkor och i den ordning, som nedan stadgas.

§ 2. Wilja bekännare af såbeskaffad protestantisk troslära, som i § 1 nämnes, här i landet bilda kyrkosamfund, ansöke hos Kejsaren och Storfursten om tillstånd dertill och inlemne tillika skriftligen affattad redogörelse för sin trosbekännelse och kyrkliga samfundsordning, äfwensom, der de förut tillhört ewangelisk-lutherska kyrkan, bewis om sådan anmälan för utträde derur, som i § 7 nämnes; uppgifwe ock den ort eller de orter, hwarest de önska inrätta församling. Befinnas förenämnda trosbekännelse och samfundsordning icke inne-

hålla något som emot lag och sedlighet strider, och warder ansökningen bifallen, ege sökandene rätt att i enlighet med de wilkor och bestämningar, hwarunder samfundsordningen fastställts, bilda kyrkosamfund och inrätta församling. Önska medlemmar af sålunda tillåtet kyrkosamfund bilda ny församling, begäre ock dertill tillstånd. Omförmälda ansökningar pröfwas af Senaten.

§ 3. Hwarje sådan med wederbörligt tillstånd bildad församling ware berättigad att sjelf kalla prest eller lärare, men anmäle sitt wal utan tidsutdrägt hos Senaten. Sådan församling ware desutom pligtig att såsom föreståndare för wården om dess angelägenheter anställa dertill lämplig person, hwilken, antingen läraren eller annan person dertill utses, bör wara finsk medborgare och innehafwa den bildning, att länets Guwernör, som om walet genast bör erhålla underrättelse, kan honom i sådan egenskap godkänna.

Förrän walet sålunda godkänts ege församlingen icke träda i utöfning af de henne tillkommande rättigheter.

Afgår föreståndaren från sin befattning, anställe församlingen ofördröjligen annan föreståndare och hemställe walet till stadfästelse, såsom ofwan sagdt är. Warder föreståndare för någon tid hindrad att sköta sin tjenst, skall anmälan derom, samt om den person, som under tiden omhänderhafwer föreståndarens åligganden, jemwäl i afseende å godkännande hos Guwernören göras.

Föreståndare hafwe tillsyn derå, att wid församlingens offentliga gudstjenst och andra andaktsöfningar lag och sedlighet ej kränkas eller god ordning åsidosättas. Sker dylik öfwerträdelse och warder på anmärkning af föreståndaren det felaktiga ej rättadt, anmäle han förhållandet hos Guwernören.

Föreståndaren åligger att föra förteckning öfwer församlingens medlemmar, upptagande i tillämpliga delar de uppgifter, hwilka böra ingå uti de af ewangelisk-lutherska presterskapet förda kyrkoböcker, såsom ock upprätta andra förteckningar, hwilka af landets Styrelse kunna föreskrifwas; att wid anfordran desamma inför domstol eller Guwernör förete samt intyg på grund af dem utfärda; att inom en månad efter hwarje års slut till Guwernören aflemna statistisk uppgift öfwer antalet af församlingens medlemmar och de förändringar, som under föregående året inom församlingen inträffat; samt att för öfrigt ställa sig till efterrättelse lag och de särskilda föreskrifter, som af wederbörlig myndighet honom meddelas. Föreståndare ware ock berättigad att från embetsmyndigheter och tjenstemän erhålla sådana upplysningar om församlingens medlemmar, som enligt gällande föreskrifter böra meddelas ewangelisk-lutherska kyrkans presterskap.

Å Guwernören ankommer att hafwa tillsyn deröfwer att föreståndare för dissentersförsamling sina åligganden behörigen fullgör och må Ecklesiastik Expedition i Senaten äfwen, då sådant pröfwas nödigt, låta genom dertill förordnad person inspektion af dessa församlingar werkställa.

§ 4. Främmande protestantiska trosbekännare må ej för deras församlingar, inrättningar eller stiftelser utan Kejsaren och Storfurstens tillstånd förwärfwa och besitta annan fast egendom i landet, än kyrkotomt och begrafningsplats jemte derå uppförda nödiga byggnader; och ware desse trosbekännare å sådan ort, der lokalförsamling ej finnes, icke förmenadt att, om de så önska, på ewangelisk-luthersk församlings begrafningsplats emot stadgade afgifter erhålla lägerstad för sina döda.

§ 5. Innan något hus eller rum af främmande protestantisk församling till offentlig gudstjenst begagnas, skall föreståndaren derom göra anmälan å landet hos kronofogden och i stad hos poliskammare, der sådan finnes, men eljest hos magistrat eller ordningsrätt.

Wid församlingens gudstjenst må tillträde ej förwägras offentlig myndighet.

§ 6. Främmande protestantiska trosförwandter ware ej tillåtet att wid annat tillfälle än begrafning anställa offentlig procession å wäg, gata, torg eller annan utom kyrka eller kyrkogård belägen plats.

Ej heller må skolor eller andra uppfostringsanstalter, i hwilka underwisning i religion af främmande trosbekännare meddelas, upplåtas för barn af ewangelisk-lutherska trosläran. Sker annorledes, warde skolan eller anstalten stängd och föreståndaren för densamma dömd att böta från etthundra till ettusen mark.

§ 7. Will medlem af ewangelisk-lutherska kyrkan, som uppnått 21 års ålder och åtnjutit sådan religionsunderwisning, som inom samma kyrka i Finland till konfirmation erfordras, ur henne träda för att till främmande protestantiskt religionssamfund öfwergå, gifwe personligen sin afsigt hos församlingens kyrkoherde tillkänna. Framhärdar han, oaktadt honom af kyrkoherden jemlikt kyrkolagen meddelad underwisning och förmaning, uti sin afsigt att ifrån lutherska kyrkans gemenskap sig skilja, inställe sig, sedan minst twå månader efter ofwannämnda tillkännagifwande förflutit, hos kyrkoherden och förnye sin anmälan med uppgift om den troslära, han omfattat. Styrkes efter sålunda fullgjord anmälan, hwaröfwer bewis af kyrkoherden ej må wägras, att sådan församlings medlem inträdt i annat inom landet behörigen inrättadt kyrkosamfund, ware detta af kyrkoherden antecknadt i församlingens kyrkobok samt hos stiftets domkapitel tillkännagifwet.

Så länge utredning icke företetts, att den till öfwergång anmälda inträdt uti annat protestantiskt kyrkosamfund, skall han såsom hörande till ewangelisk-lutherska kyrkan anses

§ 8. Will bekännare af främmande protestantisk troslära, sedan han uppnått 21 års ålder, till ewangelisk-lutherska läran öfwergå, och har han, på sätt i § 53 af K. L. säges, gifwit presterskapet i någon ewangelisk-luthersk församling sin önskan tillkänna samt kyrkoherden derom hos Domkapitlet anmält, skall Domkapitlet om hans önskan underrätta föreståndaren för den församling, hwarest han är inskrifwen, samt förordna ewangelisk-luthersk prest i den församling, från hwars kyrkoherde anmälan i saken inkommit, eller ock annan prest efter den till öfwergång anmäldes eget wal, att meddela honom sorgfällig underwisning i den ewangelisk-lutherska läran, hwarefter förfares såsom i kyrkolagen sagdt är.

Öfwergår medlem af främmande protestantiskt kyrkosamfund i landet till annat dylikt, åligger styrelsen för det senare att derom underrätta föreståndaren för den församling, från hwilken öfwergången skett. (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 29 Jan. 1888.

Matt. 16: 13—28.

Petri bekännelse.

I. Inledande anmärkningar:

1. Cesarea Filippi war en stad i norra Palestina belägen strax wid berget Libanon på gränsen af Naftali stam. I Josua bok 19: 47 kallas han Lesem och sedermera Dan, då Dans barn intagit honom, och utgjorde han på den tiden en wigtig försvarspunkt mot norden. Då Herodes den stores son, lydfursten Filippus, fick till wäldet, lät han ytterligare utwidga och försköna staden, och fick han sedermera namnet Cesarea Filippi, ej att förwexla med staden Cesarea, som låg wid Medelhafwet.

2. Till denna afsägsna bygd skyndar Jesus med sina lärjungar förnämligast af twenne skäl. Det ena war judarnes allt mer tilltagande fiendtlighet emot honom och hans lära, det andra war att få meddela sina lärjungar hwad honom öfwergå skulle i Jerusalem, v 21.

3. Dock ehuru Matteus i wår berättelse särskildt framställer för oss Jesu samtal med sina lärjungar om sitt lidande och sin död hwilket wi ej få förbise, ligger dock hufwudwigten på det rätta bekännandet af Jesu namn,

4. Åtskilligt i denna text har uppwäckt många bedröfliga twister och slitningar ibland de troende, som kommit kärleken att förkolna hos mången, utan att dock de stridande någonsin kunnat eller lyckats öfwerbewisa hwarandra om oriktigheten af sina åsigter. Wi wilja antyda några af de ställen, hwilka särskildt warit föremål härför. I v. 18 heter det: „Jag säger ock dig, att du är Petrus; och på denna klippa skall jag bygga min församling."

Somliga hafwa tolkat detta bibelställe så, som om Petrus skulle blifwa den **grundwal**, hwarpå Kristi kyrka skulle byggas. Oss synes den rätta betydelsen af „klippa" wara den stora sanningen angående Kristi guddomliga natur och sändning på jorden, om hwilken Petrus nyss förut aflagt en så skön bekännelse och som om Jesus welat med dessa orden säga till Petrus: „Du kallas rätteligen Petrus, eller klippa, ty du har bekänt den höga sanning, hwarpå jag, såsom på ett hälleberg, skall bygga min församling."

Widare heter det: Jag skall gifwa dig himmelrikets nycklar etc.

Afsäg, såsom wissa hafwa menat, Jesus härmed att i Petri hand skulle läggas rättigheten att insläppa själarne i himmelen? En sådan åsigt är ju mer än dåraktig. Uppb. 1: 18. Eller skulle Petrus ega något företräde och wälde öfwer de andra apostlarne? Ingenting i den ewangeliska historien eller i den första kristna kyrkans dagar gifwer anledning till en sådan tanke. „Den som will wara den störste, han skall wara allas dräng, sade Jesus. Med detta löfte synes Jesus wilja säga, hwad som ock sedan skedde, att Petrus skulle erhålla den stora nåden att wara den förste, som skulle få öppna frälsningens och salighetens dörr för både judar och hedningar; för judarne på den första pingstdagen, för hedningarne då han besökte hedningen Cornelii hus. Wid båda dessa tillfällen brukade han nycklarne och öppnade „trons" dörr. „I män och bröder! I weten, att Gud för länge sedan har bland eder gjort det wal, att genom min mun hedningarne skulle höra ewangelii ord och blifwa troende. Ap. 15: 7.

Widare heter det: „Allt hwad du binder på jorden, det skall wara bundet i himmelen" etc. War wår Herres mening den, att Petrus skulle få makt att förlåta synder? Rätta betydelsen tyckes wara den, att Petrus liksom de öfriga apostlarne fingo en särskild makt att underwisa andra om frälsningens wäg och att å Guds wägnar förklara och förkunna hwarje botfärdig menniska, att synderna woro henne förlåtna, liksom ock att binda en ogudaktig och obotfärdig syndare i hans synder, såsom Petrus gjorde med trollkarlen Simon, Apg. 8: 20—24. „Du har ingen del eller lott i detta ordet, ty ditt hjerta är icke rätt inför Gud."

II. Inledning.

En gång då flere af Jesu lärjungar, wände sin mästare ryggen, frågade Jesus särskildt sina 12 apostlar: „Wiljen äfwen I gå bort?" hwarpå Petrus swarade med de sköna orden: „Herre, till hwem skola wi gå, om icke till dig, du hafwer ewiga lifwets ord."

Huru Petrus äfwen wid ett senare tillfälle fick aflägga samma sköna bekännelse finna wi särskild af wår text för i dag, som handlar om Petri bekännelse och återfinnes i Matt. 16: 13—28.

III. Disposition:

1. Kristi fråga till sina lärjungar och Petri bekännelse. v. 3—20.

2. Kristus förkunnar sina lärjungar sitt förestående lidande och Petri obehöriga warning. v. 21—23.

3. Huru Jesus förmanar sina lärjungar. v. 24—28.

VI. Ordförklaringar:

Menniskosonen = ett särskildt namn på Messias, som grundade sig derpå, att han i g. t. kallas för qwinnans säd, 1 Mos. 3: 15. jungfruns son. Es. 7: 14. och menniskans son Ps. 8: 5.

Petrus = klippa. **Nyckeln** betecknade hos de gamle wärdighet, makt och myndighet. **Satan** = motståndare, ett ganska wanligt talesätt bland judarne.

V. Frågor:

Wi hafwa af det föregående i den ewangeliska historien funnit, att Jesus ständigt war ute på wandringar i sina lärjungars sällskap.

I den föregående texten funno wi honom, nyligen återkommen från Tyrus och Sidons trakter, werka på westra stranden af Galileiska hafwet.

Hwar åter igen finna wi honom nu? Hwar ligger Cesarea Filippi? Af hwilka skäl drog han sig undan till denna nordliga bygd. Hwilken fråga framkastar han till sina lärjungar?

Tankarne om Jesu person och werk woro nämligen mycket olika. Somliga sade: han är god; andra: han är o. s. w. Hwad trodde somliga, att han war? Hafwa wi läst om någon, som så tänkte?

Huru sade han? Hwem trodde återigen andra att han war? Somliga återigen trodde honom wara en annan stor profet, hwilken? Men ingen tycktes tro honom om att wara den han dock i werkligheten war, Guds Son. Ännu hade ej lärjungarne sagt, hwem de trodde honom wara. Huru gifwer Herren dem nu tillfälle dertill? Huru lyder den frågan? Hwad swara de? Hwilken frambär detta swar? War detta en sann eller falsk bekännelse? Hwad säger derför Herren till Petrus? Hwad betyder Petrus? Hwilken tro wi wara den klipprgrund, på hwilken Jesus grundar sin församling? Hwem skulle på särskildt sätt få wara med derom? Petrus. Hwad skulle Petrus få? Nyckel (se ordförkl.) Huru slog ocksä detta in på Petrus? Petrus fick den stora nåden att först bära ewangelium till judar och hedningar anm.) o. s. w. (Läraren bör nu tillämpa dessa sanningar på barnen, huru Herren också will mottaga deras bekännelse och tjenst och att äfwen de, fastän barn, kunna tjena och bekänna Gud. (ex. Samuel).

Hwad började nu Jesus tala med sina lärjungar om? War detta ett gladt eller sorgligt budskap för dem? Förstodo de då ännu betydelsen häraf? När först fingo de klart begrepp derom?

Hwilken tyckte särskildt illa om hwad Jesus sagt? Hwad sade han derför till Jesus. Härigenom wisade Petrus sitt oförstånd och sin missuppfattning om ändamålet med Jesu sändning. Huru hade det gått för Petrus, de öfriga lärjungarne och oss alla, om han fått råda? Hwad swarar emellertid Herren? Huru bestraffar han honom?

Hwilken förmaning gifwer sedan Herren alla sina lärjungar? Hwad måste den ikläda sig, som will wara en Jesu sanne efterföljare? Hwar och en som tror på Jesus får nog i någon mån erfara sanningen af dessa ord. Men hwad skall dock Herren göra med alla dem, som detta oaktadt bekänna honom? Huru säger han derom i tänkespråket?

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 5. Torsdagen den 2 Februari **1888.**

Prenumerationspris:

I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1		I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år . .	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Om religionsfrihet.

Den fullkomliga lagen, frihetens lag.

IV.

Wi hafwa nu, om än mycket ofullkomligt och lemnande flere wigtiga moment å sido, sökt skärskåda religionstwånget i historisk belysning och sett, att oaktadt man söker stöda twånget på historisk häfd, historien dock wisar oss, att detta twång har sin egentliga grund i de reminiscenser från hedendomen, som blifwit införlifwade med kristendomen, då denna upphöjdes till det romerska rikets statsreligion. Wi hafwa skärskådat det ur social synpunkt och sett att, så framt man ej will hålla folken i ett andligt omyndighets tillstånd, det religiösa twånget, långt ifrån att befrämja trygghet och medborgerlig lycka, framalstrar hyckleri och andra l ster, som äro så mycket afskywärdare, derföre att de bedrifwas under religionens täckmantel, samt att de länder, der detta twång är störst, äfwen äro de, som i sedligt afseende stå lägst. Wi hafwa slutligen skärskådat det ur religiös synpunkt och sett att han, som för oss är wägen, sanningen och lifwet, wår religions stiftare, efter hwars namn wi nämna oss, under sin wandel här på jorden, i lära och föredöme, i handling och ord, i sin egen seger öfwer frestelserna och i sin sjelfuppoffring ända in i döden wisat oss att sanningen är något så högt, att det fordrar ett lif som insats och icke yttre lagbud; att den är anda och kraft och icke yttre formwäsende; att bokstafwen dödar och anden gör lefwande.

Och ändå är det i hans namn som man ännu i wåra dagar fordrar att få upprätthålla detta twång och detta formwäsende. Till hwilket ändamål? Hwad hoppas man wäl kunna winna dermed? Är det möjligen — må denna förutsättning förlåtas oss, men wi hafwa blott i förbigående widrört denna punkt och den är dock wigtig nog för att erfordra en närmare granskning, äfwen den — för att åt presterskapet windicera en yttre maktställning? Men må man icke förbise, att i den mån detta blir det enda synliga resultatet, blir äfwen kyrkan undergräfd i sin rot. Redan nu har en stor del af den bildade allmänheten, såwäl bland kristendomens warmaste wänner som bland dess bittraste motståndare, fått ögonen öppnade för det skärande som ligger deri, att då Kristus sjelf icke hade något att luta sitt hufwud till och då han sände ut sina lärjungar med den förmaningen, att de icke skulle hafwa guld eller silfwer eller koppar i sina bälten, ej heller rensel för resa eller twå lifklädnader eller skor eller staf, *) dessa lärjungars efterträdare skola bilda en werldslig institution, der man avancerar efter anciennitet och rang, underlydande den werldsliga öfwerheten samt dragande sin inkomst af uppenbara gudsförnekares och bespottares twungna skatt och såsom gengäld tillåtande dessa förnekare och bespottare att med sin rösträtt utöfwa inflytande på wal af kyrkans styrelse. I sanning, det ligger något förnedrande i denna tanke. Oss förefaller det hemskt.

*) Matt. 10: 10, 11.

Men wi wilja icke fasthålla denna förutsättning; kristeudomen målsmän kunna icke låta sig drifwas af ett sådant mål. Men hwarföre är kyrkan då så angelägen om att behålla dessa gudsförnekare och bespottare i sitt sköte? Och hwarföre är hon öfwer hufwud så angelägen om att olika tänkande icke må bewiljas en lagstadgad frihet att utträda ur henne, sådan att de äfwen kunna begagna sig deraf. Har wårt lands kyrka så litet förtroende för den sanningens makt, som finnas inom henne — och såsom bygd på Guds ord bör hon dock hafwa alla betingelser för en sådan — att hon ej wågar förlita sig derpå? Eller har hon förgätit att Guds ords fullhet och rikedomar äro oändliga, att följaktligen hon sjelf, såsom en blott ofullkomlig mensklig lärobyggnad icke kan uttömma dessa rikedomar, och att de derföre måste wara öfwernog för att kunna mätta äfwen andra hungrande och törstande sinnen, än de som tillhöra henne? — På dessa frågor hafwa wi icke funnit något swar.

Wi afsluta denna öfwerblick af religionsfrihetens principer, som redan swällt nog mycket ut på längden och tröttat wåra läsare, utan att dock flere wigtiga punkter blifwit berörda, med att anföra ett utdrag af en reserwation, som en numera afliden, högt aktad jurist och landtdagsman *) inlemnat emot det betänkande, hwilket lagutskottet wid 1877 års landtdag afgifwit till det i utskottets ögon alltför frisinnade förslag till dissenterlag som af regeringen tillstäldes nämde års ständer: „Ju mer," säger reserwanten, „menniskan blir genomträngd af Kristi ande, ju mer kristendomens heliga bud framträda såsom en twingande nödwändighet, blifwa bestämmande för hela hennes lefnadsriktning, desto mera oafwisligt gör sig äfwen gällande behofwet för menniskan att i sitt förhållande till Gud få följa endast hwad samwetet och den egna öfwertygelsen bjuder. Här kunna menniskobud, som wilja uppställa hinder deremot, som wilja påtwinga menniskan en tro och öfwertygelse i strid med hennes uppfattning af Guds ord, intet uträtta, ty hon underordnar allt under det högsta budet att man mer skall lyda Gud än menniskor. Nej, menniskoanden låter ej insnöra sig i wissa former genom yttre bud. Guds heliga ord förblifwer den enda ledstjernan på hennes stråt. Från detta ord utstrålar den deri inneboende sanningen med allt klarare ljus, ju mer friwilligt, oförbehållsamt menniskan öfwerlemnar sig deråt. Och rättigheten att söka denna högsta sanning måste derföre stå en hwar öppen. Men har menniskan denna rättighet, måste han äfwen få uttala och söka utbreda sin öfwertygelse samt få förena sig med likatänkande till uppbyggelse och styrka. Och denna den lutherska reformationens grundprincip wågar man ännu nära 400 år efter det den först uttalades, icke tillämpa. Då man i wåra dagar åt den fria yttranderätten å andra håll will häfda en så oinskränkt frihet, hwarföre förgäter man principen, då fråga är om den enskilda menniskans werkliga oförytterliga rätt att pröfwa Guds ord samt uttala sitt hjertas och samwetes bekännelse derefter?"

*) Frih. August Wrede.

Dissenterlagsförslaget inför landtdagen.

Wi meddela i dag herr Edw. Björkenheims granskning af de särskilda paragraferna af detta förslag, såsom en fortsättning af hans tal i Ridderskapets och Adelns plenum den 25 jan.

Par. 1. Jag kan icke förbigå denna par. utan att uttala en protest i religions frihetens namn. Enligt densamma tillåtes endast protestantiska religions samfund, hwilka stå på bibelns och den apostoliska trosbekännelsens grund, rätt att bilda dissenter församlingar. Såsom jag redan haft äran framhålla borde dock denna rättighet icke kunna förwägras äfwen alla andra trosbekännare så widt ej lag och sedlighet derigenom komma att kränkas.

Uti par. 3 stadgas att dissenterförsamling är berättigad sjelf kalla prest eller lärare men anmäla sitt wal utan tidsutdrägt hos senaten. Så länge den rörelse, hwilken blifwit betecknad med namnet „dissenter-rörelse", räknar sina allra flesta medlemmar inom de lägsta samhällsklasser, måste en sådan bestämmelse alltid blifwa ett band, och ett swårt sådant, på dessa, hwilka knapt sjelfwa kunna handlägga ett ärende i lägsta instans. Den föreliggande nåd. propositionen närmar sig i mycket nu gällande dissenterlag i wårt westra granland; men en liknande bestämmelse ingår der dock ej. Fordran wore berättigad om från förordningen utgått straxt derpå följande bestämmelse, att „sådan församling ware dessutom pligtig kalla föreståndare, hwilken bör innehafwa den bildning att länets guwernör kan honom godkänna". Jag ber ännu en gång få nämna att den rörelse som är mest i behofwet af en dissenterlag, den baptistiska, räknar sina flesta medlemmar bland folket. De bildade element, hwilka i densamma ingå, äro så få, att de knappt förtjena nämnas. Flertalet utgöras af personer, hwilka icke innehafwa den grad af bildning, att någon myndighet skulle kunna tillerkänna den de skyldigheter och förmåner här asses.

Redan häri ligger en omöjlighet för de baptistiska församlingarna att utträda ur statskyrkan. Men skulle äfwen lämpliga personer finnas, hwilka icke blott såsom nu är fallet samwetsgrant föreslå förefintliga församlingar utan ock af guwernörerne kunde i denna sin befattning officielt stadfästas, måste införandet af ett civilregister anses såsom högst önskligt och den enda praktiska lösningen af denna fråga. Jag wågar dock icke tro, att ett civilregister så hastigt som behofwet påkallar, kunde skapas i wårt land. Deremot borde en annan lösning af frågan, hwilken blifwit använd i Swerige, med fördel kunna åstadkommas. Enligt föreliggande förslag eger den lutherska församlingsläraren fortfarande af dissenters uppbära dessas kyrkliga utskylder med undantag af de personella. En ringa gengärd wore att den Luth. kyrkans prest skulle skyldiggöras att föra förteckning öfwer de dissenters, hwilka bo och bygga inom hans område. Detta skulle wara ett tillägg i den lutherska prestens arbete, hwilket wore ganska ringa. I få socknar finnes mera än 20 à 30 dissenters och dessas bokföring blefwe ej betungande. Dessutom skulle härigenom winnas ett ganska önskligt samband mellan den luth. presten och dissenters. Jag nämner detta under widhållandet af att utförandet af ett civilregister wore det mest praktiska. — Uti samma paragrafs sista moment finnes stadgadt: „å Guwernören ankommer hafwa tillsyn deröfwer att föreståndare för dissenterförsamling sina sina åligganden behörigen fullgör." Jag wet ej om det kan anses lämpligt att en werldslig myndighet handhar denna tillsyn, likasom jag twiflar huruwida Guwernören och hans underlydande i hwarje fall äro kompetenta härtill.

Par. 6. Sista moment stadgar: „Ej heller må skolor eller andra uppfostrings anstalter i hwilka underwisning i religion af främmande trosbekännare meddelas, upplåtas för barn af Ewang. Luth. trosläran. Sker annorledes, warde skolan eller anstalten stängd och föreståndaren för densamma dömd att böta från ett hundra till ett tusen mark". Om man tillerkänner dissenters rättighet till samwetsbetänkligheter och erkänner dessa samwetsbetänkligheter wara orsaken till deras utträdande ur statskyrkan, då måste man äfwen tillerkänna dem rätt att i

sina dyrbaraste angelägenheter följa sitt samwete. En sådan angelägenhet är den religiösa werksamheten, och det enklaste medel för denna werksamhets utöfwande är bibriugandet af religions underwisning åt det uppwäxande slägtet. Det är också anmärkningswärdt att i alla land, der det finnes dissenters, dessa werka genom s. k. söndagsskolor. I den af mig förut omnämnde swenska dissenterlagen ingår liknande bestämmelser och förbud med de i nu föreliggande proposition. Såsom af den föregående talare blifwit omnämdt har metodist samfundet derstädes utgått ur statskyrkan, men underwisar det oaktadt tusen kanske 10 tusenden barn af luthersta föräldrar. Huru detta? Tydligen ses lagen der genom fingrarna. I princip få wi ej antaga att ett lagstadgande hos oss komme att förbises. Fullföljd åter är denna par. ensamt för sig egnad att omöjliggöra utträdandet ur statskyrkan. Mycket hellre må man wara bunden wid former för den ena eller andra handlingen, än att hindras i den aldra enklaste werksamhet. Denna par. borde i hwarje händelse erhålla tillägget: „utom dessas föräldrars tillåtelse" efter orden „barn af ewang. luth. trosläran".

Par. 7 stadgar „wille medlem af ew. luth. kyrkan, som uppnått 21 år" o. s. w. Motswarande ålders bestämmelse i den swenska förordningen är faststäld till 18 år. I sammanhang härmed beder jag få omnämna, att i par. 11 finnes stadgadt: „barn som fylt 12 år må i händelse föräldrarne eller den af dem, hwilken barnets wård lagligen tillhör, öfwergå till annan troslära, sjelf afgöra huruwida det will samma troslära omfatta eller fortfarande" o. s. w. Jag finner icke den ringaste konsekwens uti tanken, att en medlem hwilken önskar utgå från ett kyrkosamfund, bör hafwa uppnått 21 år, under det att en person, redan wid 12 års ålder tillerkänner rätt, att bedöma om han will åtfölja sina föräldrar wid deras öfwergång till annan troslära eller qwarstanna i den, han förut tillhört. I det förra fallet wore det högeligen önskwärdt, att ålders bestämmelsen, nedsattes till 18 år, i sednare fallet att densamma höjdes till 15 år. I nyssnämda 7 par. stadgas widare, att: „om en medlem önskar utgå från Luth. kyrkan, bör han om denna sin afsigt hos församlingens kyrkoherde anmäla samt om han i sin åsikt framhärdar minst twå månader derefter förnya sin anmälan med uppgift om den troslära han omfattar". — Will åter en dissenters öfwergå till den ew. luth. läran, skall han derom anmäla hos presterskapet i någon ewang. luth. församling. Församlingens kyrkoherde anmäler härefter saken hos domkapitlet, hwilket tillkommer härom underrätta föreståndaren för den dissenter församling personen i fråga tillhör. Sålundra fordras twå anmälningar wid utgåendet ur ewang. luth. församling, men blott en eller rättare ingen wid utträde ur dissenter församlingen.

Häri ligger ej den ringaste reciprocitet. Är förhållandet sådant jag fattat detsamma, anser jag att en princip blifwit kränkt i det att intet religiöst samfund bör ega företrädesrätt framför ett annat, åtminstone ej då det gäller att lösa eller binda sina medlemmar.

Par. 15 stadgar widare: „Warder rättighet till offentlig religionsöfning af församling missbrukad, så att derigenom lag och sedlighet kränkas eller warder sådan regelbunden gudstjenst, som dess samfunds ordning kräfwer, icke upprätthållen, må, efter anmälan derom, församlingen af senaten förklaras, wara upplöst". Äfwen denna bestämmelse är strängare i detta förslag än i den swenska förordningen. Der frånkännes i wissa fall rättigheten, att hålla offentlig gudstjenst, men der stadgas icke att församling må upplösas. Jag åtminstone har icke kunnat swara på frågan, hwart en sålunda upplöst församling skall taga wägen? Antagligen tillbaka till statskyrkan! Om så är meningen, ligger det någonting sorgligt uti tanken att den ena församlingen skall nödgas emottaga sådana element, hwilka icke ansetts wärdiga tillhöra den andra.

Slutligen ber jag få omnämna, att i förordningen om answar för den som olofligen förmår någon till öfwergång från en troslära till en annan", stadgas bland annat, att: „den som genom dop eller annan åtgärd befordrar någon som ej fyllt 21 år till upptagning i annan lära än den i hwilken han bör uppfostras, straffas med fängelse i högst twå år eller böter från och med 50 till och med 4,000 mrk. Äfwen här komma samwetsskäl i en betänklig kollision med lagstadganden. Om t. ex. en person, som fyllt 21 år, will öfwergå till ett baptistsamfund, så wågar jag tro, att der dock alltid skall finnas de, hwilka, twungna af sitt samwete, ej skola wägra meddela denne person det dop han begär. Jag tror man ej skall kunna hindra sådant genom fastställandet och uttömmandet af böter. Hittills har det åtminstone wisat sig gagnlöst. I wåra dagar är det mer än en och twå som affuttit böter för fullgörandet af denna, som de ansett, sin samwetspligt. Åldersbestämningen borde derföre nödwändigt nedsättas till 18 år; likaså äro böterna wäl höga ehuru, jag medger det, betänkligheter kunna finnas mot deras förminskande.

(Af talaren genomsedt och fullständigadt).

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen.** Ett upplyftande skådespel erbjöd Ridderskapet och Adelns plenum i lördags genom de wigtiga, om ett ökadt rättsmedwetande wittnande petitionsmemorial, som af särskilda ståndsledamöter då inlemnades. Så t. ex. framlemnade hrr Emil af Forselles ett af 5,000 medborgare uttryckt önskningsmål, att allmänna föreskrifter beträffande otuktsförbrytelsers bestraffning warda iakttagna och framdeles tillämpade med det allwar lagens helgd kräfwer; den af herr Edw. Björkenheim inlemnade nykterhetspetitionen är ett omisskänligt uttryck af den öfwerallt i landet waknande insigten af dryckenskapslastens neslighet och wådor; hrr C. Boijes petitionerade om ett tillägg i gällande strafflag, hwarigenom enskilda andaktsöfningar blefwe tillförsäkrade lagens skydd, och herr A. A. Granfelt om en fullständig lag mot dryckenskap, i den urartar till ett på menniskans fysiska natur beroende sjukligt tillstånd, och om upprättande af en förbättrings anstalt för drinkare, hwilka blifwit dömda att någon tid å sådan anstalt wårdas. — En liknande petition, som den af herr af Forselles inlemnade, har wid ett föregående plenum blifwit till presteståndet inlemnad af biskop Alopeus. Att dylika frågor göres till föremål för landtdagens behandling utgör ett glädjande framsteg; det är derföre att hoppas, att de män, som i egenskap af landets förtroendemän ega att handlägga dem, äfwen skola wisa sig wara wärda det höga wärf, som åhwälfts dem.

— **En händelse som öfwetallt i wårt land och särskildt bland kristendomens och kyrkans wänner måste wäcka sorg och fasa** är de nyligen uppdagade förfalskningsbrott, till hwilka kyrkoherden i Asikkala, fältprosten Pettersson gjort sig skyldig. Enskildheterna häraf hafwa redan utförligt blifwit berättade af de dagliga tidningarna, hwarföre wi icke torde behöfwa upprepa desamma. Denna händelse återfaller tungt på kristendomens sak och borde derföre wara en allwarlig maning för hwar och en, som kallar sig kristen, att besinna hwilket answar, som derigenom åläggeshonom. Särskildt borde detta wara en wäckelse för wår kyrka att söka aflägsna allt, som kan hindra henne att upprätthålla en strängare tukt än hittills bland sina medlemmar och med all synnerhet bland sina prester. Så snart någon af dem beträdes med lättsinnig wandel, inläter sig på affärer, eller dylikt, borde genast hans embetsbröder wara förpligtade att på honom utöfwa de föreskrifter, som Guds ord i detta afseende stadgar.

— **Sorglig olyckshändelse.** Bönehuset i Tammerfors, uppfördt på bekostnad af herr C. J. Hildén, har i söndags blifwit förstördt af elden. Tywärr skadades derwid flere personer, några till och med lifsfarligt.

— **Wid Nylands Bataljon** har, efter hwad för oss blifwit omförmäldt, gudstjenster på en längre tid icke blifwit hållna, oaktadt medel för ändamålet äro anslagna. Ligger orsaken härtill hos befälet eller hos den wid bataljonen anstälda presten?

— **I hwilken grad är ewangelisk-luthersk prest skyldig att ställa sig till efterrättelse §§ 34 och 53 i nu gällande kyrkolag?** I den förra af dessa §§ stadgas: att barn må ej till dop befordras emot föräldras eller målsmäns bestämdt uttalade wilja; den senare lyder: gifwer kristen af främmande trosbekännare eller icke kristen presterskapet i någon församling, med redigt förstånd och fri wilja, sin önskan tillkänna att i den ewangelisk-lutherska kyrkans gemenskap upptagen warda, anmäle det kyrkoherden hos domkapitlet och afwakte dess swar. Sedan domkapitlet derom förordnat, skall den, som öfwergå will, sorgfälligt underwisas i den ewangeliska läran och sedan han deri nödig kunskap erhållit, i den ewangeliska kyrkans gemenskap intagas, på sätt handboken derom säger.

Wi föranledas till ofwanstående fråga af ett meddelande, som på enskild wäg blifwit oss gjordt, att i Östensö by af Pedersöre socken, byggmästar Gustaf Fredrikssons 15 års gamle son blifwit, utan föräldrarnes wetskap af twenne qwinnor förd att döpas och att den prestman till hwilken de wände sig, pastor A. för rättat dopet utan widare efterfrågan och utan föregående underwisning. Föräldrarne, som äro baptister, skola wara försänkta i djup sorg öfwer det som inträffat. — Då det är kändt att wåra baptistiska bröder i Österbotten hafwa att utstå swåra lidanden i sina familjeförhållanden, för sin tros skull, utan att de i anseende till sin fattigdom sjelfwa förmå skaffa sig ens den rätt, som enligt lagen tillkommer dem, hafwa wi icke welat wägra att inför offentligheten framdraga denna händelse, på det att den sålunda omnämnd må kunna werka hwad den kan och möjligen tjena till en warning för framtiden.

— **Ett themöte** med föredrag omwexlande med friska sånger hölls i tisdags i Allianshuset. Mötet war besökt af omkring 200 personer.

— **Wid Ridderskapets och Adelns plenum i går afton** remitterades efter en kort diskussion i hwilken uppträdde hrr Antell (mot sättet att söka få ihop

Om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse.

Föredrag

af Pastor C. Hostrup.

(Öfwersättning för „Finska weckobladet".)

(Forts. från föreg. n:r.)

När jag nu will nämna några af de ställen i Skriften, hwarpå man stöder qwinnans underordnade ställning, will jag, efter hwad jag redan sagt om Moselag, icke gå till gamla testamentet, utan blott hålla mig till den apostel, som jag nyligen åberopat mig på för qwinnans likställighet, ty det är isynnerhet på honom man åberopar sig för motsatsen. Jag skall nämna ett par ställen hos Paulus med den anmärkning, att det blott är ett af dem, som synes mig hafwa synnerlig wigt. Det är bekant att Paulus skrifwit att qwinnan bör tiga i församlingen. När man deraf dragit den slutsatsen, att det är hans mening att qwinnan icke bör deltaga i det offentliga lifwet, weta wi att äfwen de kristna funnit sig i att denna regel blifwit öfwerträdd, ty de hafwa tålt regerande drottningar, och det är allmänt bekant att dem wi haft af detta slag, fyllt sin plats lika wäl, som många konungar. Nej, antingen man will använda det på hela det offentliga lifwet, eller blott derpå, att qwinnan icke bör framträda i allmänna församlingar, icke predika der, så må wi wäl kunna blifwa ense om, att der ett godt ord skall sägas, der det är af behofwet påkalladt, är det bättre att en qwinna säger det, än att det alls icke blir sagdt, och när det blir wäl sagdt af henne, är det bättre, än om det i stället skulle sägas illa af en man. Wi finna widare hos Paulus yttrandet att mannen är qwinnans hufwud, liksom Kristus är församlingens hufwud. Det hör till dem, som jag icke kan förklara, och jag har hitintills icke hört någon förklaring derpå, som jag förstått. Men när Paulus i I Kor. II. begagnar det till att påminna om, att det icke går an att qwinnan beder eller profeterar, som han kallar det, med obetäckt hufwud, att hon klipper sitt hår eller går utan slöja, så säger jag att alla dylika reglor så uppenbart tillhöra en bestämd tid, att det icke kan falla oss in att deraf göra en gudomlig lag. Nej, Paulus skrifwer också sjelf samtidigt att „om någon har lust att träta derom, så är det hwarken brukligt hos oss eller hos Guds församling. Det är alltså blott om skick och bruk här talas. Men det finnes ett annat ställe hos Paulus, som uppenbarligen har mera wigt, och det är det på hwilket man i wåra dagar ständigt åberopar sig, för att motsätta sig qwinnans likställighet med mannen i äktenskapet, det bekanta stället i Epheserbrefwet, der aposteln liknar mannens och hustruns ställning till hwarandra wid wår Herres och församlingens förhållande, och säger: „I män, älsken edra hustrur lika som Kristus älskade församlingen och utgaf sig för henne", samt: „I qwinnor, waren edra män underdåniga såsom eder herre, likasom församlingen är Kristus underdånig, så skola och hustrurna wara sina män underdåniga i allting. „Paulus kallar wid samma tillfälle denna liknelse mellan ett jordiskt äktenskap och wår Herres och hans församlings inbördes förhållande en stor hemlighet. Och då må det wäl ock wara oss tillåtet att säga att wi icke förstå den. Men wi kunna nogsamt inse att en hustru ej så helt kan se upp till eller böja sig så djupt för sin syndige make, som wi kristne böja oss för wår Herre och att, om ifrågawarande ord är uttryck för det rätta förhållandet inom äktenskapet, så behöfwa wi tänka oss församlingen helt annorlunda likstäld med wår Herre, än hon nu är, tänka oss henne, som hon en gång skall blifwa, när all hennes synd är utrotad och hon har lärt älska Herren såsom han älskar henne. Ja, när bruden en gång motswarar brudgummen, då står konungasonens bröllop, såsom wår Herre sjelf sagt. Men ännu står liknelsen om bruden högt öfwer oss, och man missbrukar den, genom att draga den ned till wåra närwarande förhållanden och ålägga en syndig menniskas hustru samma underdånighet inför sin make, som wi nu wisa wår Herre. Det är en helt annan underdånighet han will hafwa af oss, än den man wanligen will utleta af detta Pauli yttrande. Men om jag såsom äfwen gerna will tillegna mig dessa ord, emedan de blifwit sagda af Paulus, frågar mig hwad det är för en slags underdånighet som en friboren, högsinnad man, hwilken älskar sin hustru, sätte wärde på hos henne, så är det icke en genom maktspråk framtwungen lydnad, utan blott en friwillig hängifwenhet i kärlek.

(Forts.)

en maßpetition och dymedelst utöfwa påtryckning på lagstiftaren) och S c h a u m a n, B. O. (betonade att en dylik yttring af allmänna opinionen borde respekteras, särdeles när såsom hittills skett i wårt land, dermed afsetts sedlighetens och nykterhetens intressen), till ekonomieutskottet. Herr af Forselles petitionsmemorial gaf anledning till en längre diskussion, i hwilken länets guwernör och medicinalstyrelsens chef uppträdde till förmån för sakernas närwarande tillstånd, medan frih. Wrede i manliga och wärdiga ordalag häfdade grundlagens tydliga bestämning, som bjuder monarken att rätt och sanning styrka, skydda och gömma samt orätt och wrångwisa afskaffa, förbjuda och nedtrycka, äfwensom att det folk, som ställer de rättsliga och sedliga synpunkterna högst af alla och till och med framför de sanitära, ingalunda derigenom borde bereda sin undergång, hwilket snarare kunde blifwa fallet om man förfar twärtom. Petitionen remitterades till lagutskottet. Herr Boijes och Granfelts petitioner remitterades utan diskussion, den förra till strafflags och den senare ekonomieutskottet.

Wid p r e s t e s t å n d e t s plenum remitterades biskop Aalopei petitionsmemorial i samma syfte som hr af Forselles, likaledes till lagutskottet. — Wid samma tillfälle blef fältprosten Petterson ur stå det som landtdagsman utstruken, och kommer förty nytt wal att oförtöfwadt utlysas.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Engwist.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Å Wuorela finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Predikan kl. 11 af J. W. Häggman, kl. 5 Bönemöte; kl. 7 finsk predikan af J. W. Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af Herr Edw. Björkenheim, kl. 7 af flere talare, kl. 5 efm. finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksg: 12, Predikan torsdag kl. 7 em: om söndag kl. 11 fm. och 7 em. af G. M. Giescke.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

S p a n i e n.

I en af de mest otillgängliga trakter på Sierra Morena har en liten ewangelisk församling uppstått En af inwånarne i byn hade i Granada påträffat en bibelspridare och fått ett nytt testamente. När han kom hem, läste han deri och meddelade slutligen sina grannar, hwad han funnit, samt läste för dem. Och så hängåfwo de sig, den ene efter den andre, åt herren Jesus. En ewangelist besökte dem nyligen och blef gladt öfwerraskad af den andliga insigt, allwarliga gudsfruktan och det kristliga lif, som han hos dem fann. De hafwa icke blifwit förskonade från förföljelse. Man har på allt sätt sökt twinga dem att återgå till den romerska kyrkan. Men de hafwa förblifwit ståndaktiga, och nu har man någon tid lemnat dem i fred. I sammanhang härmed må nämnas, att i hela Spanien nu finnas öfwer 10,000 medlemmar af ewangeliska församlingar. Ännu för tjugu år sedan fick ewangelium icke predikas i detta land, och icke heller biblar spridas der.

K o n u n g e n a f S i a m har till den amerikanska baptistmissionen i Bangkok öfwerlemnat 48,000 pund sterling för upprättandet af skolor och sju hus. Så säger en engelsk tidning. Wi undra dock, om icke ett tryckfel insmugit sig. Må hända är det 48,000 dollars konungen har lemnat. Äfwen i sådant fall är det ju en ganska wacker summa (öfwer 240,000 fmk).

Ä n d r a d e å s i g t e r o m m i s s i o n e n fick den i Tonking aflidne franske guwernören Paul Bert. Före sin anställning i nämda land föraktade han kristendomen och missionärerna. Men såsom guwernör i Tonking lärde Paul Bert känna, missionens betydelse. Han fann, att det utan missionen wore omöjligt att civilisera infödingarne eller bland dem införa någon ordning. Således sökte han missionärerna för att af dem lära känna huru man skulle förhålla sig bland folket, och hans hat och förakt mot missionen lemnade rum för den största högaktning. Så betygar en af hans sekreterare, som nyligen har offentliggjort en redogörelse för Paul Berts förwaltning i Tonking.

Insändt.

Österbottnisk handslöjd.

Hwad blir wäl af alla de wantar, strumpor, ylletröjor, hel- och halfylletyger, som dagligen nötas och slitas upp af tusentals små eller stora, mer eller mindre förstörande fingrar och fötter, armbågar eller knän i wårt kära fädernesland? Den förmögne säljer måhända sitt förråd häraf åt någon judinna för en liten penning, glad att blifwa af med skräpet, eller lyckliggör dermed någon fattig moder, som ännu en tid för sig och sina små kan anwända hwad den rike lemnat, och så wandra alla dessa plagg, måhända i de flesta fall, såwäl från den rikas bostad, som från den fattiges koja en kortare eller längre wäg till mattlappskorgen, lumpsamlaren eller gödselhögen.

Att i allt detta ligger ett kapital, som genom flit och omtanke ännu en gång kunde förwandlas till warma klädesplagg att skydda de små för kölden och gifwa åt den fattige mannen eller qwinnan ett trefligt och snyggt utseende, är något, som kanske de flesta icke förstå.

Men Österbottens flitiga och arbetsdugliga qwinnor, de förstå det. Ja, hwad kan icke en omtänksam qwinna med håg och lust för arbete äfwen med ytterst små tillgångar spara ihop, rädda från förstörelse och undergång, samt anwända till nytta för sig och sin familj! Hwem kan wäl räkna alla de präktiga wäfwar, som sålunda åtminstone på en del orter af Österbotten blifwit wäfda af materialer, som kanske i de flesta trakter af Finland anses wara af intet ell r föga wärde. Huru detta är möjligt wilja wi här omtala.

Den fattiga, men arbetsamma modern eller dottern tager de utslitna och nedsölade klädesplaggen, twättar dem, låter dem torka och klipper dem sedan i små fyrkantiga lappar eller smala remsor efter tygets beskaffenhet, samlar omkring sig husets små bullerbasar och sätter de ostyriga små fingrarne till nyttig werksamhet. Äfwen ganska små fingrar kunna sönderplocka lapparne och åtminstone de större barnen kunna lätt, ifall mamma så önskar, från halfyllelapparne frånskilja bomulls ränningen. När hela förrådet af lappar är sönderplockadt och allt hwad huset kunnat sammanbringa af gammalt ylle blifwit hopsamladt, blir det mormors lott, hon som icke orkar med tungt arbete, att omsorgsfullt först karda plocket, sedan blanda det med litet ull eller bomull, flere gånger plocka ihop det med fingrarne och sedan åter karda alltsammans. Sedan allt detta är gjordt, är plocket färdigt att spinnas och wäfwas och sys och slitas, för att kanske ännu en eller flere gånger gå igenom samma förwandling.

Öfwerallt i wårt land finnas lediga små barnahänder, som genom nyttigt arbete kunde afhållas från mycket ondt och wänjas i tidiga år att äfwen de bidraga till egen eller andras wälfärd och trefnad, och gamla, orkeslösa gummor hafwa wi wäl heller ingen brist uppå. Månne icke ofwan omtalade Österbottniska slöjd wore wärd efterföljd i alla trakter af wårt land? Äfwen den, widare utbredd, kunde säkert medföra sin lilla skärf till wårt lands förkofran. Prof på hwad som genom denna slöjd kan åstadkommas hafwa dessa dagar blifwit sända till de båda arbetshemmen för barn i Helsingfors, samt till Hufwudstadsbladets kontor.

Jakobstad den 21 januari

N. H.

Dissenterlags förslaget.

Forts. från föregående N:r.

§ 9. Innan äktenskap af främmande protestantisk trosbekännare ingås, skall derom förut tillkännagifwas, på sätt 3 § 7 kap. G. B. om lysning stadgar, i den församlings kyrka, hwarest qwinnan är i kyrkobok inskrifwen.

Tillkännagifwandet utfärdas af församlingens prest, om lysning skall ske i ewangelisk-luthersk kyrka, men i annat fall af föreståndaren för den församling, uti hwars kyrka lysningen eger rum; och erfordras derwid för främmande protestantisk trosbekännare icke bewis om dop och nattwardsgång.

Will någon göra jäf emot äktenskapet, anmäle sådant hos den, som utfärdat lysningen eller tillkännagifwandet; och gälle i öfrigt hwad 3 § 7 kap. G. B., sådan den lyder uti nådiga förordningen af den 11 Februari 1878, derom stadgar.

§ 10. Will medlem af ewangelisk-lutherska kyrkan ingå äktenskap med bekännare af annan protestantisk troslära, skall äktenskapet genom wigsel enligt kyrkolagen afslutas. Om begge kontrahenterne tillhöra främmande protestantisk troslära, må de sig emellan öfwerenskomma, enligt hwilken församlings bruk wigsel skall ske, och eger föreståndare answara derför, att hwad gällande lag och författningar föreskrifwa beträffande lysning, äktenskaphinder och förord, afwittring och öfriga iakttagelser wid äktenskaps ingående warder behörigen iakttaget.

Den, som wiger främmande trosbekännare, ware skyldig att inom sex weckors förlopp derom skriftligen anmäla hos den, som hinderlöshetsbetyg för kontrahenten utfärdat.

§ 11. Barn af äkta makar, hwilka begge bekänna samma protestantiska troslära, skall i sagda lära uppfostras.

Om föräldrarne wid barnets födelse eller senare, men förrän barnet fyllt 12 år, tillhöra olika protestantiska trosbekännelser, ege fadren, eller, i händelse han är afliden eller makarne lefwa skilda eller föräldrarne ej ingått äktenskap med hwarandra, den, hwilken barnets wård lagligen tillhör, bestämma i hwilken bekännelse barnet skall uppfostras.

Barn som fyllt 12 år må, i händelse föräldrarne eller den af dem, hwilken barnets wård lagligen tillhör, öfwergå till annan troslära, sjelf afgöra, huruwida det will samma troslära omfatta eller fortfarande tillhöra det kyrkosamfund, i hwars lära det förut uppfostrats.

Om den, som fyllt 21 år, gälle hwad i 7 och 8 §§ stadgas.

§ 12. I afseende å folkskoleunderwisningen skola bekännare af främmande protestantisk troslära och deras barn wara underkastade gällande stadgar samt anses tillhöra det skoldistrikt, inom hwilket de äro boende. Barn, som icke tillhör ewangelisk-lutherska läran, skall på framställning af wederbörande målsman fritagas från underwisning deri såwäl i folkskola som i elementarlärowerk; dock åligger inspektor och direktion wid den förra samt rektor wid den senare att tillse, att sådant barn genom målsmans försorg erhåller tillbörlig religionsunderwisning. Försummar målsman, efter erhållen påminnelse, sin skyldighet härutinnan, skall skolrådet derom underrätta styrelsen i det kyrkosamfund, till hwilket barnet hörer. Warder åtgärd om barnets religionsunderwisning det oaktadt ej widtagen, bör barnet deltaga i den underwisning i ewangelisk-lutherska läran, som i skolan meddelas.

§ 13. Främmande protestantisk trosbekännare, hwars lära ej tillstädjer honom edgång, må i stället för ed afgifwa annan försäkran, som med hans troslära öfwerensstämmer.

§ 14. Hwad allmän lag stadgar angående sabbatsbrott å sön- eller högtidsdag, gälle ock bekännare af främmande protestantisk troslära, ändock dagen enligt hans lära eller kyrkobruk icke hålles helig.

§ 15. Warder rättighet till offentlig religionsöfning af församling missbrukad så, att derigenom lag och sedlighet kränkas eller god ordning öfwerträdes, eller warder sådan regelbunden gudstjenst, som dess samfundsordning kräfwer, icke upprätthållen, må, efter anmälan derom, församlingen af Senaten förklaras wara upplöst.

Samma lag ware, då föreskriften i § 3 om anställande af föreståndare, oaktadt särskildt förständigande, icke fullgöres.

§ 16. Wiger den, som uti främmande protestantisk församling tillkommer att wigsel förrätta, dem, hwilka ej få ingå äktenskap med hwarandra, eller utan att laga lysning eller tillkännagifwande om äktenskap föregått, eller der lag så fordrar, afwittring skett, eller utfärdar föreståndare intyg om hinderlöshet till wigsel, der hinder förefinnes, straffes med fängelse i högst tolf månader eller böter högst ett tusen mark; och må föreståndare dessutom, wid återfall eller der andra förswårande omständigheter förekomma, från befattningen skiljas.

Underlåter främmande protestantisk församlings föreståndare eller prest att i annat hänseende iakttaga hwad honom enligt denna förordning åligger, warde dömd till böter högst fem hundra mark; och må föreståndare, om saken dertill föranleder, från befattningen skiljas.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan.

Saknar den, som blifwit fäld till böter, tillgång att dem till fullo gälda, skall han i stället hållas i fängelse för hela bötesbeloppet, hwarwid fyra dagars fängelse swara mot böter till och med tjugu mark; för det belopp, som öfwerskjuter tjugu mark och stiger till etthundra mark, ökas fängelsestraffet med en dag för hwarje fullt belopp af fem mark, och för den del af böterna, som öfwerskjuter etthundra mark, ökas fängelsestraffet med en dag för hwarje fullt belopp af tio mark, dock att fängelsetiden icke i något fall må sättas längre än nittio dagar.

§ 17. Hwar, som tillhör i landet bestående främmande protestantiskt kyrkosamfund samt deltager i underhåll af dess presterskap och kyrkobetjening, ware frikallad från all personel afgift till presterskap eller kyrkobetjening inom samfund af annan trosbekännelse.

2:o.

Med ändring af 1 § i Regeringsformen den 21 Augusti 1772, § i Preståndet priwilegier den 16 Oktober 1723 och Kongl. kungörelsen den 24 Januari 1781, förordnas som följer:

§ 1. Till embete inom ewangelisk-lutherska kyrkan eller annan tjenst, hwarmed följer åliggande att meddela underwisning i nämnda kyrkolära, må ej förordnas bekännare af annan kristen troslära.

Icke heller må bekännare af främmande kristen troslära såsom domare eller innehafware af annan tjenst eller offentligt uppdrag deltaga i handläggande af fråga, som rörer religionswård, religionsunderwisning eller befordran till tjenst inom ewangelisk-lutherska kyrkan, eller och underwisning i dess lära uti landets lärowerk.

Till läraretjenst i historia wid landets offentliga lärowerk må ej bekännare af annan kristen troslära, än den ewangelisk-lutherska, utan Kejsaren och Storfurstens tillstånd förordnas eller befordras.

§ 2. Med de inskränkningar och undantag, som föranledas af denna förordning och förordningen angående

kristna religionssamfund i Finland af annan protestantisk troslära än den ewangelisk-lutherska, skall skiljaktighet i kristen trosbekännelse icke medföra någon olikhet i finske medborgares rättigheter och skyldigheter.

§ 3. Anmäler sig innehafware af sådan offentlig tjenst, som i 1 § 1 mom. nämndt är, till utträde ur ewangelisk-lutherska kyrkan, warde från tjensten skild.

Lag samma ware, der innehafware af lärare af lärare tjenst i historia wid offentligt lärowerk anmäler sig till utträde ur ewangelisk-lutherska kyrkan, såframt icke Kejsaren och Storfursten finner skäligt att honom wid tjensten bibehålla.

3:o.

§ 1. Den, som genom twång, swek, gåfwa eller löfte om timlig fördel förmår medlem af något i Finland erkändt, tillåtet eller tåldt religionssamfund att öfwergå till annan troslära, eller genom dop eller annan åtgärd befordrar någon, som ej fyllt tjuguett år till upptagning i annan lära, än den, i hwilken han bör uppfostras. straffes med fängelse i högst twå år eller böter från och med femtio till och med fyratusen mark.

Enahanda straff, dock i ringare mått, ware den und rkastad, som beträdes med försök till sådant brott.

Är den skyldige ej finsk medborgare, warde tillika dömd att, efter utståndet straff, förwisas från landet, om brottet det förtjenar.

§ 2. Twingar någon den, som under hans lydnad står, eller minderårig att deltaga i gudstjenst eller andaktsöfning efter annan lära, än den, hwilken den andra bekänner. straffes med böter ej öfwer femhundra mark.

§ 3. Har den, som för något af ofwannämnda brott undergått straff, ånyo föröfwat sådan förbrytelse, skall den omständigheten wid straffets bestämmande såsom förswårande anses.

§ 4. Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan.

Saknar den, som blifwit fäld till böter, tillgång att dem tillfullo gälda, skall han i stället hållas i fängelse för hela bötesbeloppet, hwarwid fyra dagars fängelse swarar mot böter till och med tjugu mark; för det belopp, som öfwerstiger tjugu mark ock stiger till etthundra mark, ökas fängelsestraffet med en dag för hwarje fullt belopp af fem mark; och för den del af böterna, som öfwerskjuter etthundra mark, ökas fängelsestraffet med en dag för hwarje fullt gelopp af tio mark; dock att fängelsetiden icke i något fall må sättas längre än nittio dagar.

Enligt Hans Kejserliga Majestäts nådiga befallning, gifwen i Gatschina den $\frac{3}{15}$ December 1887.

T. BRUUN.

Alexis Gripenberg.
f:d.

Redowisning.

Sibiriska Missionen.

Undert. erkänner med tacksamhet emottagandet, under Januari månad af följande bidrag: Insamling på Skäldö 8: 55; Pojo folkskola genom H. Sohlberg 10 m.; J. Salin 20 m.; W. Wallenius' Söndagsskola, Åbo, 50 m; B. W. Forsman 16 m.; E Selenius 1 m.; A. Henrikssons Söndagsskola, Kotka, 27. 25; A. L. Östergren 15 m. S:ma 147 m. 80 p. Transport fr. sednaste redowisning (n:o 1) 830 m. S:ma 977: 80 p. Beträffande de insamlade medlens anwändning, äfwensom Sibiriska Missionens uppgift i allmenhet, ber undert., då olika åsigter härom torde förefinnas, i nästa n:r få yttra några ord.

Ekenäs, d. 31 Jan. 1888.

F. W. L.

Söndagsskolan.

Textutredning
Söndagen den 5 Febr. 1888.
Matt. 17: 1—13.

Jesu förklaring.

I. Inledande anmärkningar:

1. Från Cesarea Filippi, der Jesus, enligt hwad föregående text gifwer wid handen, uppehållit sig, se wi honom sex dagar derefter åter wandra omkring med sina lärjungar på den folkrika bygd, som under namn af Gennesaretslätten upptog förre delen af mellersta och östra Galileen. Han synes dock nu mera sysselsätta sig med sina lärjungars underwisning än med de genstäfwiga och oroliga menniskor, hwilka mer sökte honom för att erhålla lekamlig än andlig hjelp.

Hans werksamhetstid närmar sig med säkra steg sitt slut och, wäl wetande de hårda prof, på hwilka hans swaga lärjungars tro derwid skall sättas, will han genom sin underwisning bereda dem härpå, stärka deras tro och förmildra den snart förestående skilsmessans bitterhet.

2. Till den ändan skedde ock det härliga under, som endast hans tre lärjungar, Petrus den älste, Johannes den käraste och Jakob den ifrigaste, fingo bewittna, och först efter Jesu uppståndelse fingo omtala v. 9.

3. Jesu förklaring tros hafwa skett på berget Tabor beläget helt allena på det galileiska slättlandet omkring 2 mil öster om Nasaret.

Berget, som för öfrigt har en nästan sockertoppformig skapnad, beskrifwes såsom ett af det heliga landets wackraste kullar med en icke blott synnerligen fruktbar jordmån, som gifwer upphofwet till de skönaste träd och wäxter, utan hwarifrån man äfwen har den allra angenämaste utsigt. Tabor har äfwen på grund af denna händelse fått namnet det heliga berget, 2 Petri 1: 18, och låg i stammen Isaskar på gränsen till Sebulon, Dom. 4: 14, Jer. 46: 18.

4. Enligt Lukas skulle emellan Jesu förklaring och händelserna i Cesarea Filippi, i stället för sex, åtta dagar förflutit. Denna endast skenbara motsägelse behöfwer dock ej hos oss uppwäcka något missförstånd.

Det låter lätteligen förklara sig, hwartill äfwen ordet „omkring" hos Lukas gifwer wid handen, att han jemte de sex dagarne, som lågo emellan dessa twänne tilldragelser, räknat de twå dagar dertill, på hwilka dessa händelser skedde, såsom man i liknande fall ännu i dag ofta brukar göra.

5. Att Kristus på förklaringsberget af alla heliga just lät Moses och Elias komma till sig förklarar Theophil kortligen sålunda: a) att han måtte wisa, att han war lagens och profeternas herre; b) att han icke war emot lagen; c) att han måtte undanröjda den inbillningen, att han war Elias eller en af profeterna; d) att han war lagens och profeternas ände och ögonmärke, som af honom skulle uppfyllas; e) emedan de woro hos judarna i största högaktning.

II. Inledning.

Wi läste förliden söndag om, huru Jesus för sina lärjungar förutsäger sitt lidande. Huru Jesus tager sina tre lärjungar, Petrus, Johannes och Jakobus, med sig på ett högt berg för att bedja och der förklaras för dem, omtalar Matteus för oss i de 13 werserna af det 17 kap., som wi nu wilja läsa.

Eller ock:

Det heter på ett ställe i Guds ord: „I honom bodde guddomens fullhet lekamligen". Om hwem talar detta bibelord? Jesus. Sanningen af dessa ord bekräftas på det owädersägligaste af wår text för i dag, som handlar om Jesu förklaring, och under hwilken förklaring en röst af himmelen säger: „Denne är min älskade son, i hwilken jag har ett godt behag; honom hören;" Wi wilja nu närmare betrakta denna underbara händelse och ur den samma söka framdraga de lärdomar, som kunna wara wåra själar till gagn och uppbyggelse.

III. Disposition:

1. Kristi förklaring, v. 1—4.
2. Den himmelska rösten, v. 5—8.
3. Jesu samtal med sina lärjungar angående Elias, v. 9—13.

IV. Frågor:

Hwar återfunno wi Jesus och hans lärjungar i den näst föregående bibeltexten?

Hwart begaf han sig derifrån, weta wi af den ewangeliska historien? Med hwilka sysselsatte sig nu Jesus mera uteslutande genom sin lära och underwisning? Hwad kunde wara orsaken dertill, tron I? Nämn något!

Hwad afsåg också den händelse, wi nu få betrakta?

Dem, som Kristus framför andra bestämdt för mycket, låter han och i hjertat förnimma ett synnerligt mått af sin himmelska tröst, på det de i anfäktningens stund icke må wika af. Och om hwilka af Jesu lärjungar kan detta särskildt wara sagdt? Hwarför? På hwilket sätt få nu dessa tre lärjungar synnerligen erfara Guds kraft och hjelp? Behöfde de detta? Helt säkert, ty Jesus wisste nog hwad dem öfwergå skulle och hwad dem derför gjordes behof.

Wi wilja nu i korthet stanna för sjelfwa den stora tilldragelsen. Hwar skedde Jesu förklaring? Wet man med säkerhet hwilket berg? Man har dock på grund af en gammal legend tänkt på ett berg. hwilket? Hwilka fingo nu endast åtfölja Jesus upp på det höga berget? War det något owanligt, att Jesus så der drog sig undan t. o. m. fina egna lärjungar? Hwad wisste de att Jesus brukade göra så der i ensamheten?

Hwad skedde emellertid, när Jesus war kommen på berget? Huru såg han ut? Hwilken härlighet framstrålade nu från Jesus? Hwad tron I barn, att lärjungarne helt säkert tänkte, då de sågo detta? Wisserligen är denne Guds son. Men hwilka mer än Jesus framträda nu för deras syn? Hwem war Moses? Hwem war Elias? Hwad gjorde dessa? Weta wi, hwarom de samtalade. Hwarför weta wi det ej? Huru kände sig lärjungarne till mods wid denna himmelska uppenbarelse? Huru sade Petrus? Hwad wille han göra? (Man brukade i österlandet bygga små lätta tält eller hyddor till skydd för hettan och insekterna den heta tiden der i landet). Genom hwilken ännu härligare uppenbarelse slutade Jesu förklaring? Hwad omhwärfde dem? Och hwad hörde de ur skyn? Hwad sade den rösten? Från hwilken, tron I, kom den rösten? Af hwem får sålunda Jesus wittnesbörd, hwem han är? Af Gud sjelf. Huru många himmelska inwånare fingo bewittna och intyga, att Gud sjelf bekänt Jesus för sin älsklige son?

Huru många jordiska wittnen? Hwilka? Har Gud omedelbart wid något annat tillfälle gifwit sin son sitt hörbara erkännande? När, och wid hwilka tillfällen?

Huru blefwo lärjungarne till mods härwid?

Ingen kan med sina naturliga ögon se Gud och leiwa. Huru har, finna wi ock, menniskan blifwit till mods, redan när hon fått se en skymt af den himmelska härligheten? Böra wi undra härpå? Äfwen det är ämnadt till wår förödmjukelse. Hwad måste detta nämligen påminna oss? Det påminner oss wår synd och wårt affall ifrån Gud.

Skola wi alltid wara oförmögna att se Gud? Hwad skall dock först ske? Wi måste förklaras och blifwa Kristi förklarade lekamen lika.

Hwad sade nu Jesus till sina lärjungar? Hwad bjöd han dem wid nedstigandet från berget? När först skulle de så tala om det? Lärjungarne hade sett Elias. Detta gifwer nu anledning till ett samtal angående honom. Hwad lärde de skriftlärde om denna kraftfulla profet?

Förnekade Jesus sanningen af deras påstående? Men huru förklarar han för dem saken? I hwem borde sålunda de skriftlärde och lärjungarne hafwa sett Elias?

Hwad hade också ängelen sagt om Johannes Döparen?

Men huru gjorde de med Johannes Döparen, säger Jesus?

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 6. Torsdagen den 9 Februari **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Red. af Finska Weckobl.

Är det Finlands ständer förelagda dissenterlagsförslaget tillfredsställande?

Wi skola söka i korthet beswara denna fråga såwäl från kyrkans och statens som från dissenters ståndpunkt.

Från kyrkans ståndpunkt måste det föreliggande dissenterlagsförslaget synas i hög grad otillfredsställande, synnerligast emedan det endast angår kristne dissenters och således blott afser kristnes utträde ur den ewangelisk lutherska kyrkan, medan de, som inom denna kyrka helt och hållet affallit från kristendomen och således i första rummet borde få utträda, fortfarande skola twingas att tillhöra nämda kyrka. En swensk kyrkoherde har yttrat, att en inom kyrkan uppkommen förnekelse af kristendomen måste wara af antikritisk natur och alltså en hedendom af swårare art än den hedendom, som alltid warit utanför kyrkan. Och det är sant. Har en kyrka sjunkit så djupt, att hon icke längre enligt Guds ord will eller kan ur sin gemenskap utesluta t. ex. kristusförnekare, swärjare, spelare, drinkare, otuktige, bedragare samt andra uppenbara syndens och lastens trälar, utan fast mer går i spetsen för en lagstiftning, som förmenar dem utträde, kan hon icke längre häfda sin ställning som kristen kyrka. Hon har då minst sagdt blifwit såsom ett rike, söndradt emot sig sjelf, hwars undergång är blott en tidsfråga.

Icke will finska kyrkan hafwa kristusförnekare eller antikrister till medlemmar?

Icke will finska kyrkan af kristusförnekare eller antikrister fordra bidrag till presterskapets aflöning eller annars påräkna deras understöd? Bort det! Huru skulle hon då kunna wara kristi kyrka?

En annan för kyrkan betänklig sak är den, att dissenterlagsförslaget icke medgifwer öfwergång från ett samfund till annat före 21 års ålder. Det kan aldrig lända kyrkan till fromma, att personer, som t. ex. wid 16 eller 18 års ålder affallit från hennes lära samt blifwit kristusförnekare och lastens trälar, skola nödgas wara kyrkans medlemmar till dess de äro fylda 21 år. Om de oaktadt sitt affall skola wara kyrkans medlemmar till nämda ålder, är det då meningen, att de skola bekänna sin tro eller skola de wara skrymtare? Hwilketdera är bäst? Men icke blott i fråga om utträde ur kyrkan, utan äfwen i fråga om inträde står den föreslagna åldern i wägen för utöfningen af ett bibliskt församlingslif. Om t. ex. lutherska kyrkans lära är den rena ewangeliska, huru kan då kyrkan afstå från sin heliga pligt och rättighet att söka bringa denna läras wälsignelse äfwen till dem, som äro under 21 år? Många otrogna och odöpta under 21 år komma nog att finnas utom kyrkan här i landet, sedan en gång dissenterlagen winner tillämpning, hwilka önska inträda deri. Och Kristus säger: „Låten barnen komma till mig och förmenen dem icke" etc. Han säger „Utan en warder född af watten och Ande, kan han icke ingå i Guds rike". Och åter: „Gån derföre ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt, hwad jag har befallt eder." Men enligt förordningen om answar för den, som olofligen förmår någon till öfwergång från en troslära till annan, skulle en luthersk prest, för det han enligt anförda Jesu befallning döpt och lärt utom kyrkan stående personer, som ännu icke fyllt 21 år, kunna blifwa dömd till 4,000 marks böter eller t. o. m. 2 års fängelse. Endast en sofwande kyrka, som förlorat allt missionssinne och således förgätit sin Herres uppdrag, kan bifalla till en sådan lag.

Slutligen måste från kyrklig ståndpunkt anmärkas, att dissenterlagförslaget saknar bestämmelser om, hwem som skall taga hand om dem, hwilka warit medlemmar i en dissenterförsamling, den der enligt § 15 blifwit upplöst. Den upplösta församlingen war måhända ensam i sitt slag, och medlemmarne kunna således icke hänwisas till annan församling af deras samfund. Man bar möjligen tänkt, att den upplösta hopen skulle öfwergå till ewangelisk-lutherska kyrkan. Men kyrkan kan ju icke i sin gemenskap upptaga ifrågawarande dissenters, med mindre sann omwändelse hos dem egt rum. I annat fall skulle, såsom en wiss prestman sagt, kyrkan förwandlas till „en kloak för allehanda dissenters orenlighet".

Ett ciwilregister måste alltså i ordningens intresse äfwen från kyrkligt håll påyrkas. (Forts.)

Herr Emil af Forselles petitionsmemorial

om den reglementerade prostitutionens afskaffande.

Wälborna herr landtmarskalk!

Höglofliga Ridderskap och Adel!

Sedan mer än ett decennium existerar i wårt land en institution, hwilken, ehuru werkande i tysthet, dock icke kunnat undgå att i wida kretsar och i allt högre grad, ådraga sig den rättänkande allmänhetens ogillande uppmärksamhet. Jag afser den så kallade reglementerade prostitutionen, hwilken består deri, att såwäl här i hufwudstaden som i några andra af landets städer, qwinnor, hwilkas näringsfång utgöres af ett lösaktigt lif, tillåtas att bedrifwa sitt nesliga yrke under uppsigt och kontroll af wederbörande polismyndighet. I afsigt att derigenom kunna motwerka och hämma spridningen af de, såwäl i andligt som kroppsligt hänseende fruktanswärdt härjande sjukdomar, hwilka föranledas af otuktslasten, har man nämligen widtagit den anordningen att ifrågawarande qwinnor inregisteras hos polisen och underkastas periodisk besigtning af läkare.

Ur hwilken synpunkt man än betraktar denna anordning, som wid iakttagande af wissa föreskrifter, tolererar lasten och förlänar dess utöfwande karaktären af ett berättigadt yrke, kan man ej undgå att finna densamma i hög grad skadlig och förderfbringande för samhället.

Den är olaglig, enär landets allmänna lag uttryckligen stadgar att ifrågawarande qwinnor „skola genast gripas och i häkte sättas och sedan dömmas efter brott deras." Hänsyn till hygieniska eller andra skäl kan ingalunda rättfärdiga att åsidosättandet af detta stadgande i M. B:s 57:de kapitel.

Den är widare i hög grad egnad att undergräfwa sedligheten och förwilla rättsmedwetandet; den större trygghet wid syndens utöfwande, som den osedlige genom denna anordning — med eller utan skäl — anser sig ega, inkastar tusenden på lastens bana — en omständighet, som ådrager samhället ett drygt och fruktanswärdt answar. Ty dermed grundlägges den förwillande och förderfbringande uppfattning, att lagstiftning och lag icke fördöma lasten i och för sig såsom ett afskywärdt ondt, en synd; utan att de blott wårda sig om att, efter förmåga skydda både lastbares och icke lastbares helsa emot lastens följder; hwarjämte fröet utsås till den hemska underwisning att lasten är en nödwändighet, som kräfwer sina offer, men att den, i och för sig ej innebär något ondt eller straffwärdt. Till hwilken grad skall ej rättsmedwetandet blifwa wilseledt, om dessa uppfattningar få rotfästa sig och hwilken ohygglig skörd af utplånad moralitet och förslöadt samwete skall ej häraf uppspira efter blott ett par generationer. Den omständighet, att staten tolererar och reglementerar osedligheten, innebär ett frö till dygdens förintelse, en förtärande princip, i bredd hwarmed passionens utswäfningar kunna tillmätas betydelse blott i andra rummet. Ett förslappadt tillämpande af lagens bud i detta afseende tillskyndar folkets moraliska lif en obotlig skada, i bredd hwarmed indiwidernas felsteg emot lagen, om än — äfwen de, — antydande ett bedröfligt förfall, dock kunna tillerkännas blott underordnad wigt. Detta ur principiel synpunkt.

I praktiskt afseende är slutligen prostitutionens offentliga reglementering — åtminstone i dess nuwarande form — ett alldeles otillräckligt korrektiw emot de sjukdomar, hwilkas spridning och härjningar man genom ifrågawarande anordning welat motwerka; enligt läkares utsago kan sjukdomens förmåga att smitta förefinnas, utan att tydliga symptomer wisa sig, hwarförutom sjukdomen kan utbryta wida hastigare än att besigtning en gång hwarje wecka, på sätt nu eger rum, förmår utöfwa ett tillförlitligt skydd; i följd häraf, kan det sundhetsbewis, som af besigtningsläkaren utfärdas, blifwa ganska farligt, enär detsamma i säkerhet insöfwer såwäl qwinnan som mannen. Härtill kommer ännu att samhällets tolerans mot lasten lockar en långt större mängd qwinnor än de inskrifna, att bedrifwa detta af reglementet berättigade och på wisst sätt till yrke upphöjda skändliga näringsfång, utan att kunna nås af polisen; och då dessa personer swårligen kunna hindras att sprida smittan, uppstår häraf en långt större skada än det genom reglementeringen wunna gagn, hwilket, såsom jag nu haft äran påpeka, i alla händelser torde wara ganska twifwelaktigt, helst männen ju äro oförhindrade att utbreda sjukdomen.

För bedömmande af reglementeringssystemets werkningar i wårt land saknas statistiskt material; men de hos oss för närwarande rådande sedlighetsförhållanden äro dock tywärr af den betänkliga art, att de icke tala till förmån för systemet. Det synes twärom högst sannolikt, att reglementeringen icke medfört bättre resultater hos oss, än i de länder der statistiska uppgifter föreligga. Dessa uppgifter gifwa wid handen, att de städer, der prostitutionen blifwit ordnad genom reglementer, i afseende å sedlighet och sjukdomsförhållanden stå betydligt efter de orter, der detta icke är fallet. Man har derför redan på många håll låtit denna odiösa reglementering bortfalla. I London upphäfdes den genom en parlamentsakt den 20 april 1883, i Amsterdam finnes den ej, i några franska städer har den blifwit upphäfd, i Kristiania upphör den den 15 februari detta år och i Köpenhamn inlemnades af ett stort antal aktningswärda medborgare till regering och riksdag en den 15 september 1887 daterad petition om dess afskaffande.

Då, såsom jag nu haft äran påwisa, den offentliga prostitutionen swårligen kan ur någon synpunkt förswaras, men densamma står i skärande motsats till hwad allmän lag bjuder angående straff för sedlighetsbrott, wågar jag wördsamt anhålla att höglofliga Ridderskapet och Adeln wille hos hans Majestät Kejsaren-

Storfursten i underdånighet petitionera derom.

att Hans Kejserliga Majestät i Nåder täcktes låta anbefalla åtgärd derhän, att allmänna lagens föreskrifter beträffande otuktsförbrytelsers bestraffning warda iakttagna och framdeles tillämpade med det allwar lagens helgd kräfwer.

Sedlighetsfrågan inför presteståndet.

Wid diskussionen om biskop Alopei petitionsmemorial om den reglementerade prostitutionens afskaffande framhöll prosten Forsman att prostitutionen, som innebär en mot religion och sedlighet riktad ironi, derjemte wore ett attentat mot äktenskapet och familjelifwet — dessa hörnstenar för en kristen stat — och att densamma såsom sådan hotade att tillintetgöra hela wår samhällsorganisation. Talaren skildrade med mörka färger den kroppsliga och andliga ruin, som prostitutionen medför både för qwinna och man. De hygieniska skäl, på hwilka prostitutionens nödwändighet blifwit tagen i förwar, ansåg tal. ingalunda wara tillräckligt talande, ehuru inom den medicinska wetenskapen uti denna sak olika åsigter gjort sig gällande.

Kyrkoherden Wallin förordade på det warmaste petitionsförslaget. Med fullt skäl hade det wäckt en oerhörd bestörtning och gifwit anledning till berättigad klagomål att landets prokurator, ehuru uppmärksamgjord på sakförhållandet, uraktlåtit att widtaga några åtgärder för undanröjande af det onda.

Biskop Johansson gaf sitt understöd åt de föreliggande petitionsförslagen; ansåg dock den till petitionen bilagda masspetitionen fullkomligt wärdelös. I wår tid, yttrade talaren, säger man: makten tillhör folket: wåra förfäder sade: makten tillhör Gud. Stödjande sig på sistsagda princip, förkastade talaren naturligtwis alla masspetitioner. Såsom något uttryck för den allmänna opinionen kunde denna mängd af namn dessutom icke betraktas; i fall man welat hopsamla namn från det motsatta lägret, hade man möjligen fått mycket mera underskrifter än nu. Och om äfwen icke så wore, borde i alla fall folkets representanter ej låta sig påwerkas af några opinionsyttringar.

De kringsända petitionens text wore af sådan beskaffenhet att den icke kunde wid detta tillfälle uppläsas. „Läser den finska ungmön", yttrade talaren, „redan dylika aktstycken? Och om hon läser dem måste hon icke rodna? Och om hon rodnar, kan hon då teckna derunder sitt namn?" Tal. inlade en allwarlig gensaga mot detta från finsk qwinnoförening utgångna företag.

Biskop Alopaeus framhöll, att såsom opinionsyttring hade masspetition likwäl sin betydelse. Det är ju alldeles sant att den text, under hwilken namnen skrifwits, är en sorglig text, men den är sann. Tal. hade icke welat tillbakaskjuta den arm, som från finsk qwinnoförenings sida erbjöd sig att upprycka en plantering, som Gud icke har planterat.

Under diskussionen yttrade sig widare hrr Råbergh, Fredriksson, Rosengren och J. Forsman, hufwudsakligast i afseende å remissen.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen.** Inom den för motioners och petitionsmemorials inlemnande utsatta tiden, som utgick i lördags, hafwa omkring 150 sådana af hwilka icke få äro af ganska wigtig och omfattande betydelse, blifwit till de särskilda stånden inlemnade. Utskotten få härigenom ett drygt arbete, och det återstår att se, om de inom den begränsade tid, som är landtdagen medgifwen, skola hinna slutbehandla dem alla.

— **Cygnei efterträdare?** Till sökande af den lediga öfwerinspektors platsen wid skolstyrelsen hafwa anmält sig professor K. G. Leinberg, dr. G. F. Lönnbeck, folkskoleinspektorerne O. Wallin, A. W. Floman och A. Berner samt magister A. E. Lindfors.

— **Statsutskottet** skall wid sitt sammanträde i går, derwid folkskolebudgeten behandlades, beslutit att uttala såsom sin åsigt att städerne borde inbetala pensionsafgifter äfwen för biträdande lärare och lärarinnor, som underwisa minst 24 timmar i weckan, samt att folkskollärare och lärarinnor wid afskedstagande i och för pension egde tillgodoräkna sig de år, de tjenstgjort såsom biträdande eller tjenstförrättande. (N. P.)

— **Ett swar** har enligt N. Pr. senaten numera afgifwit på de från flera håll till prokuratorn ingifna och af honom till senaten öfwerlemnade önskningsmålen om åtgärders widtagande för den reglementerade prostitutionens afskaffande, genom att för frågans utredande nedsätta en komité. Till ordförande i denna komité är statsrådet J. J. Pippingsköld utsedd samt till ledamöter rektorn professor Th. Rein, polismästaren öfwerste H. Åkerman, d:r A. W. Saxbäck och sekreteraren i prokuratorsexpeditionen L. Homén. Wi beklaga att icke flere af de aktade medborgare, som till prokuratorn inlemnat dessa inlagor och som derföre torde hafwa en oafwislig rätt att wid frågans utredning närmare få motiwera de uttalade önskningsmålen, blifwit till ledamöter i denna komité utsedde. Och weterligen finnes i denna komité blott ett enda namn, på hwilket wännerna af sedlighetsrörelsen som dock redan antagit nog mäktiga proportioner, kunna förlita sig.

— **Biskop Johansson och sedlighetsfrågan.** Wid petitionsmemorialens i sedlighetsfrågan remiss till utskott uttalade herr biskopen sig mot det nu herrskande systemet och för ärendets remiss, men inlade tillika (Se sedlighetsfrågan inför presterståndet) en allwarlig gensaga mot att initiatiwet härtill tagits af qwinnor. Wi tillåta oss fråga: hwarför har då herr biskopen sjelf icke tidigare tagit denna fråga om hand utan wäntat på att qwinnor måste göra det. Eller är hr biskopen werkligen af den åsigt, att qwinnorna skola wara så rättslösa, att de icke få taga initiatiwet till afskaffandet af ett ondt, så förfärligt som det ifrågawarande, för hwilket just de utgöra offren; ty det är icke blott de qwinnor, som falla för prostitutionen, utan äfwen de hwilkas män och fäder hängifwa sig åt denna last och hwilkas hem och familjelif sålunda blir underminerade, som äro offren? Saken är i sanning så djupt allwarlig, att en falsk blygsel icke kan rubriceras annorlunda än som sjelfwiskhet; här är icke tid att rodna, här måste handlas.

— **Masspetitionen i nykterhetsfrågan.** Om absolut bränwinsförbud hafwa i Åbo anhållit 2,827 personer, Björneborg 1,223, i Nystad 876, i Raumo 926, i Mariehamn 42 och i Kuopio 964, tillsammans 6,858 personer. Om widtagande af de åtgärder och inskränkningar, som komitén i Wasa föreslagit, hafwa anhållit i Helsingfors 6,728 personer, i Wiborg 1,917, i Uleåborg 1,670, i Borgå 611, i Brahestad 520, i Fredrikshamn 500, i Nyslott 415, i Tawastehus 405, i Ekenäs 338, i Nykarleby 133, i Torneå 104 och i Heinola 60, tillsammans 13,395 personer. De af komitén i Wasa föreslagna åtgärder och inskränkningar jemte ändring af § 6 m. 3 i förordningen af den 16 juli 1886, som handlar om tillstånd, att fortsätta bränwinstillwerkningen utöfwer bestämdt mått, hafwa omfattats i Wasa af 1,261 personer, i Joensuu af 458, i Kristinestad af 387, i Gamlakarleby af 378, i Jakobstad af 305 och i Kaskö af 102 personer, tillsammans 2,891. Samma förslag har omfattats af rådstufwurätten i Willmanstrand och af det allmänna mötet i Tammerfors, hwilket sistnämda beslutit, att ej utfärda anteckningslistor, emedan mötet war enigt derom, att förslaget omfattades af alla stadsbor. Antalet namn å samtliga listor uppgår till 23,044. Om absolut förbud hafwa i landsorten 150 kommuner anhållit: om inskränkningar 25 kommuner. — En del af dessa uppgifter hafwa inlupit sedan petitionen blifwit inlemnad. — Då utrymme medger skola wi närmare redogöra för ordalydelsen af denna petition, sådan den blifwit till N. o. A. inlemnad.

— **Brittiska & Utländska Bibelsällskapet** har sedan dess grundläggning 1804 till den 31 mars 1887 spridt 112,253,547 exempl. biblar eller delar deraf på 370 olika tungomål.

På mer än fyra femtedelar af dessa språk har bibeln först efter sällskapets grundläggning utkommit

Under det sista werksamhetsåret, från 31 mars 1886 till samma tid 1887, spred sällskapet 3,932,678 exempl. eller öfwer 10,700 exempl. dagligen.

Sällskapets utgifter samma år utgjorde i finskt mynt 5,794,403 mark.

I Finland har sällskapet under år 1887 spridt 32,097 biblar och delar af biblen deraf 999 exempl. gratis.

Kejserliga Senaten för Finland har uppmuntrat sällskapets wälsignelsebringande werksamhet här i landet genom att bewilja dess kolportörer fria resor å statens jernwägar.

I Kejsaredömet Ryssland spred sällskapet år 1886 nära en half million biblar eller delar deraf.

Om det kristliga begreppet af qwinnans frigörelse.

Föredrag

af Pastor C. Hostrup.

(Öfwersättning för „Finska weckobladet".)

(Forts. från föreg. n:r.)

Det är ju så med kärleken, att den har en säregen makt att göra den ena menniskan till den andras tjenare, så att man offrar sig för den man älskar. Och derför war det Paulus i samma bref, omedelbart förut, skref till de kristna, både män och qwinnor: Waren hwarandra underdånige i Kristi fruktan". Det är ej den påbudna och twungna, utan den fria hängifwenheten, som tillhör hwarje kärleksförhållande. Och när nu denne apostel ställer ordet härom till qwinnan, kan orsaken dertill wara att hon af naturen har bästa insigt deri eller står saken närmast, att hon just i denna sak är mannen öfwerlägsen. Ja, samme apostel, som skrifwit om wår Herre sjelf att han förnedrade sig af kärlek till oss, att han för wår skull tog en tjenares skepelse, han nedsätter ej qwinnan då han wäntar några offer af henne gentemot den man hon älskar. Nej, han upphöjer henne genom att wänta det af henne, ty det, som gifwer hennes underdånighet wärde, ligger i friwilligheten, att det sker af kärlek, och om man will göra detta ord, som talar så högt om äktenskapet, genom att likna det wid det högsta af alla förhållanden wi kunna tänka oss, till ett lagbud om att qwinnan skall wara n:o 2 i äktenskapet, att hon är satt till att wara sin mans undersåte — ty så uppfattas wanligen ordet underdånig — sin mans twungne undersåte, att hon är afsedd eller likom född dertill genom äktenskapet, då nedsätter man det ordet och gör det mera obetydligt, än man har tillåtelse till. Då nedsätter man äktenskapet. Det weta wi fullt wäl, som känna ett bättre äktenskap, än det som består i att qwinnan är sin man lydig, att hon i yttre afseende är hans tjenarinna. Och då nedsätter man äfwen Paulus, ty man förutsätter att han har så låga tankar om kärleken och ett så inskränkt förstånd, man tror att han ej kan uppfatta kärlekens egentliga wäsende och äktenskapets härlighet. Nej, det har nog funnits tusentals äktenskap, hwari qwinnorna warit lydiga tjenarinnor och sett upp till sina män som till halfgudar, beundrat dem och aldrig haft en annan åsigt, än den de erhållit från mannen. Och männen ansågo måhända att hustrurna wore deras goda hjelp, men det war blott i det lilla, aldrig i det största, det som gifwer menniskolifwet dess betydelse; och dertill borde de likwäl främst hafwa tjenat. Derför är jag öfwertygad om att detta ord missbrukas, när man hos oss skall nämna det wid brudwigsel, som uttryck för att en friboren menniska från denna stund skall blifwa sin makes undersåte, så att hon icke ens får råda och bestämma lika som han öfwer de barn hon föder honom. Så wisst som det gäller i alla kärleksförhållanden att dit alls icke hör den twungna lydnaden, utan att det blott är den friwilliga underdånigheten, som der har wärde, så wisst tror jag också att det i grunden måste wara den Paulus här tänker på. Men då är det nästan detsamma, han säger åt man och åt hustru, när han skrifwer:" I män, älsken edra hustrur, som Kristus älskade församlingen och utgaf sig sjelf för henne", och: "I hustrur, waren edra män underdåniga, likasom församlingen är Herren underdånig"; ty det är kärlek det gäller i äktenskapet, och den kännetecknas just af hängifwenheten, af det ömsesidiga tjenandet. Och om aposteln särdeles betonat tjenandet i sitt ord till qwinnorna, är orsaken dertill, som jag redan antydde, måhända den, att han hos dem wäntar bästa insigten deri; han tror qwinnorna i allmänhet wara bättre lämpade till att lära männen hwad kärlek är, än twärtom. I hwarje fall ligger det i denna uppmaning att friwilligt tjena den man älskar, intet nedsättande, snarare twärtom; så wisst som den, hwilken fritt förnedrar sig, kan stå högt öfwer den, som han förnedrar sig för. Och sålunda tyckes det mig, att till och med det bibelspråk, som man ännu i wåra dagar ständigt kastar qwinnan i ansigtet, eller hwarpå man will låta det framgå att hon är n:o 2 och måste finna sig i att wara borgerligt omyndig när hon blir gift — att till och med detta bibelspråk wittnar, ju djupare det förstås, dess klarare, för qwinnans likställighet. Och det är den jag påstår det wara rätt att fordra — just ur kristlig synpunkt eller i tron på, att wår Herre är kommen för att upphäfwa all förwridning af de naturliga förhållandena, hwilken tillkommit genom synden, och att förhållandet mellan man och qwinna långtifrån ännu har blifwit sådant det borde wara.

Se, det är egentligen hwad jag wille säga om den kristliga betraktelsen af denna sak, eller om huru jag ser derpå i god öfwerensstämmelse med min kristna tro och i öfwertygelse om att denna syn derpå är den rätta. Derför säger jag med Paulus: Här, på den kristna trons grund, skall det icke wara någon skilnad på man och qwinna, hwarken innan för familjelifwets wäggar eller utanför dem i det större samfundets lif. På båda ställena skola de hafwa lika rätt wid sidan af hwarandra, efter en hwars särskilda natur. Och ehuru jag, efter som det finns en naturlig skilnad mellan dem, i ty att det lilla samhället inom hus icke kan undwara qwinnorna som hustrur och mödrar, helt wisst tror, att det alltid kommer att wara minsta antalet bland dem, som träda fram i det offentliga lifwet, så håller jag dock på, att de skola hafwa lof dertill, att deras röst också der skall hafwa rättighet att ljuda. Och när de få lika rätt, att sida wid sida med männen, till att fylla alla de platser de kunna fylla, så tror jag, icke blott att det skall wara till nytta för dem, hwilka hitintills warit förorättade, utan också för dem, hwilka hafwa nekat dessa deras rätt.

(Efter stenografiskt referat.)

Slut.

— **I nykterhetsfrågan** hafwa petitionsmemorial blifwit inlemnade till presterståndet af hr Schwartzberg och till borgareståndet af hr Neppenström.

— **Z. Topelius** besökte i måndags på e. m. på särskild inbjudning den Sahlbergska flickskolan härstädes. Fröken S. helsade skalden med ett tal, i hwilket hon framhöll att ehuru Z. T. med ena handen tacksamt pekat på de gåfwor wi fått af Gud, särskildt på naturen och på wårt land, han dock alltid med andra handen pekat uppåt mot dessa gåfwors gifware. En sång med för tillfället författade ord afsjöngs af eleverna och en blomsterkorg öfwerräcktes åt den wördade gästen, som hjertligt och gladt samspråkade med barnen.

— **Bönehuset i Tammerfors.** Det torde wära hr C. Hildéns afsigt att med det snaraste åter låta uppföra detta hus, som på ett så sorgligt sätt blifwit lågornas rof.

— **Föreläsningar i Finlands kyrkohistoria** hållas hwarje tisdag afton kl. 8 ½ i kemiska labratoriets hörnsal af pastor Elis Bergroth.

— **Nytt i bokhandeln.** Twenne små skrifter af den bekanta D. L. Moody hafwa med senaste post anländt från Swerge. Den ena bär titeln **Guds Nåd**, den andra **Wägen till Gud**, ett ord till wägledning och underwisning.

Biskop Alopei broschyr, Till minne af biskopswisitationen i Helsingfors finnes numera tillgänglig äfwen i missionsbokhandeln.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Engwist.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson.

I Alliashuset: Predikan kl. 11 af J. A. Karlberg; kl. 7 af flere talare,; kl. 2 Möte för barn; kl 7 finsk predikan i lilla salen.

I Alliashuset: hålles ewangeliskt möte Fredagen den 10 dennes kl. half 8 e. m.

Ewangeliskt möte: i Alliashuset nästa onsdag kl. half 8 e. m.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Indien.

Missionen bland de spetälske winner framgång. De sista posterna hafwa medfört underrättelser om fem dop inom skotska statskyrkans Chambamission, widare fem dop i Lohardugga, der den Gosnerska missionen arbetar. De amerikanska episkopalmetodisterna hafwa fått förrätta tolf dop i Pithora.

I Simla, Punjab, har pastar W. Carey, som werkar i baptistmissionen, under årets lopp fått döpa 43 nyomwända. Bland dem, som nu åtnjuta underwisning, hoppas han före årets slut få döpa ännu åtskilliga flere.

Från australöarna

hafwa sju infödda kristne anmält sig wilja gå till Nya Guinea för att derstädes werka såsom missionärer. De få nu genomgå en treårig underwisningskurs i missionsskolan på Raiatea.

Från Kongo.

Missionär Richards har åter fått döpa 40 infödingar. En derwarande europé, som ingalunda är någon missionswän såg, att de nyomwända i sitt yttre skick woro helt olika hedningarne och märkte deras glada, fridfulla anletsdrag. Han sade då till missionären: „Det är märkwärdigt, att ciwilisationen så kan förändra de swarta; sjelfwa deras blick blir en annan — den är nu så mild“. Herr Richards swarade: „Det är något annat och mer än ciwilisationen, som werkar detta: det är hjertats förändring, som gör det. Ciwilisationen ensam har hittills endast warit till förbannelse för Afrika. Det är ewangelium folket behöfwer“.

Politiska nyheter.

Dagens wigtigaste politiska nyhet är det af kabinetten i Berlin och Wien samtidigt publicerade förbundsfördraget, som Tysklands och Österrike-Ungers regeringar afslutit med hwarandra redan den 7 oktober 1879. Båda regeringarne ledas, heter det i motiweringen till publicerandet af sträfwan att upprätthålla freden, afwärja störingar af densamma och äro öfwertygade att bekantgörandet af fördragets innehåll skall utesluta hwarje twifwel härpå. Fördraget lyder:

1:o Skulle emot hwad kontrahenterna hoppas och önska, en af de båda rikena angripas af Ryssland, så äro kontrahenterna förpligtade att bistå hwarandra med hela sin krigsmakt och sluta fred endast gemensamt och efter ömsesidig öfwerenskommelse.

2:o Blir den ena angripen af någon annan makt, så är den andra kontrahenten förpligtad att icke bistå den angripande och att iakttaga en wänskaplig neutral hållning. Om likwäl Ryssland understöder angriparen, så träda de i första artikeln uttryckta förpligtelserna i kraft. Krigsföring och fredsbeslut skall ske gemensamt.

3:o Fördraget skall hafwa en fredlig karakter och för att utesluta misstydning hållas hemligt samt endast med ömsesidigt samtycke meddelas en tredje. Begge kontrahenterna hängifwa sig, efter de tänkesätt kejsar Alexander wid kejsarmötet i Alexandrowo uttalat åt den förhoppning, att Rysslands rustningar ej i werkligheten skola wisa sig hotande; och hafwa för närwarande ingen anledning att offentliggöra fördraget. Skulle likwäl denna förhoppning, emot hwad man kan wänta wisa sig som ogrundad, så erkänna båda kontrahenterna som en lojalitetspligt, att tillkänagifwa kejsar Alexander, att ett angrepp mot den ena skall anses som ett angrepp mot båda.

Att detta märkliga aktstycke, som existerat redan i 9 år, nu blifwit publiceradt, har onekligen sin stora betydelse och måste betraktas såsom en ny borgen för freden, i det att det klart och tydligt måste wisa Ryssland, att i Europa finnes en starkt konsoliderad makt, som noga öfwerwakar dess steg. Att aktstycket i detta sistnämnda land wäckt blandade känslor, är emellertid naturligt. Så t. ex. skrifwer St. Petersburger Zeitung: Man kan förutsätta, att den ryska nationalkänslan med rätta skall wisa sig djupt kränkt genom det faktum, att under den högstsalig kejsar Alexander II:s lifstid, han som dock war Tysklands bäste wän, hwars lojala hållning har förpligtat det förenade Tyskland till den allrastörsta tacksamhet, ett förbund existerat, hwars första artikel med den största tydlighet och skärpa behandlar Ryssland som presumtiw angripare och söker att mot Ryssland uppresa en wall. Sammankomsterna i Skierniewice och Kremsier, i Danzig och nu senast i Berlin hafwa ingenting ändrat i detta förbunds förutsättningar.

Tyska kronprinsens helsa.

Ett stycke brosk, som kronprinsen hostat upp, har undersökts af professor Virchow. Något officielt meddelande om resultatet har wisserligen icke förekommit; men från flere håll försäkras, att professor Virchow kommit till ett mycket gynsamt resultat, hwilket tyckes bekräfta antagandet, att kronprinsen icke lider af kräfta utan af perichondritis.

Nya detaljer om Gordons död.

En sorgegudstjenst till minne af general Gordons död för tre år sedan hölls den 24 januari i London, i närwaro af ungefär 200 personer, mest wänner till den aflidne. Pastor Waller, en gammal wän till Gordon höll minnestalet och uppläste ett wittnesmål, som under edlig förpligtelse afgifwits af en af de wid Gordons död närwarande sergeanterna och hwilket meddelats generalens brorson, löjtnant Gordon.

Detta wittnesmål innehöll, att Gordon, då han hörde att rebellerna inträngt i Chartum, yttrade: „Allt är slut, Gordon skall i dag blifwa dödad!“ hwarefter han gick ned för trappan, åtföljd af fyra sergeanter, som medtogo sina gewär. Han tog sedan en stol och satte sig i palatsets port, med de fyra sergeanterna på sin wenstra sida. Plötsligt kom en scheik galopperande, omgifwen af några Bagariaraber. Sergeanterna stodo i begrepp att skjuta, men Gordon grep ett af deras gewär och yttrade: „I dag behöfwes inga gewär; Gordon skall blifwa dödad“. Scheiken meddelade Gordon, att han fått befallning att föra Gordon lefwande till Mahdin. Gordon nekade att följa honom och sade, att han önskade dö, der han war, och tillade, att intet ondt borde tillfogas de fyra sergeanterna, hwilka icke skjutit på rebellerna. Scheiken upprepade befallningen tre gånger och hwarje gång gaf Gordon samma swar. Scheiken drog då sitt swärd, rusade på Gordon och gaf honom ett hugg öfwer wenstra axeln. Gordon såg honom rätt in i ögonen och gjorde intet motstånd.

Gordons hufwud afhöggs och fördes till Mahdin i Um-Derman. Gordons lik begrofs nära palatsets dörr och en sten upprestes deröfwer.

Meddeladt från allmänheten.

Kotka Sjömans- och Inre missionsförening firade den 38 och 29 Januari det sjette allmänna årsmötet i föreningens bönehus. Mötet började den 28 Januari kl, 5 e m. med helsningstal af pastor A. Malmström. Med hänsyn till Kristi kyrkas och föreningens strider och segrar uppläste predikanten Math. 8. 23—27. Med ledning af denna text framstäldes Kristi kyrkas, de troendes församlings, strider och pröfningar under den gamla, kända bilden af ett skepp på det stormande hafwet. Kristi församling, Hans troende lärjungar följa mästaren då Han stigit i skeppet. Under resor på okända farwatten, är det alltid godt att hafwa en erfaren och pröfwad andlig lots eller Herrans tjenare om bord på fartyget. Men förmer är dessa Herrens tjenare, än den store befälhafwarens, Herrens egen närwaro, fastän blott i osynlig måtto ombord på sitt skepp. Då kunna wi war säkra huru högt stormen än går. Äfwen om denna mäktige och allwetande befälhafware, såsom ofta händt, för att pröfwa skeppsfolkets tro, lungt sofwer, d. ä. håller sig dold för wår blick, kunna wi dock wara förwissade om att Han ej låter oss förgås. När ögonblicket härför är inne, griper, såsom ett swar på wårt bönerop, hans mäktiga hand afgörande in — och elementernas raseri tystnar, stormen och böljorna lägga sig och med Luther kunna wi bedja Dawids 46 psalm. Af denna Kristi kyrkas seglats öfwer lifwets haf war flaggdekorationen en stum, men wältalig sinnebild. Wår sjömansmissionsförening will äfwen rädda några af de många nationers sjömän, hwilkas flaggor för tillfället woro upphängd i bönehuset. Talet afslutades med sången „På det stora haf wi segla o. s. w.“ samt bön och afsjungande af N:o 95 i Psalmboken. Derefter samlades föreningens medlemmar och några af dess wänner till det allmänna års-sammanträdet, wid hwilket rewisionsberättelsen upplästes, bestyrelsemedlemmar waldes och föreningens angelägenheter diskuterades.

Af föreningens årsberättelse se wi att densamma under år 1887 haft i sin tjenst tre predikanter: en norsk missionär L. Dyb, en swensk S. N. Thunblad och pastor A. Malmström.

326 fartyg hafwa från Kotka utklarerats till utrikes orter. Predikningar på swenska och finska språken hafwa hållits i bönehuset, Halla sångens skolsal samt på fartygen, då befälhafwarena så önskat, Swensk söndagsskola, besökt af omkring 90 barn, har hållits i bönehuset. En swensk nykterhetsförening „Frid“ har stiftats af missionär L. Dyb och andra för saken intresserade personer. Twå syföreningar hafwa werkat för missionen och warit till stor hjelp i föreningens dryga utgifter. Af boklagret hafwa försålts böcker för 236 mk 10 p. samt gratis utdelats för 213 mk 40 p.

Föreningens utgifter hafwa warit 4,387 mk 12 p. Den 1 Dec. 1887 fans kontant i kassan 992 mk 64 p. Tillgångar woro samma dag 31,267 mk 23 p. Skulder 16,805 mk 59 p.; således en behållning utöfwer skulden 14,416 mk 64 p. Föreningens medlemmar äro 55.

Söndagen den 29 Januari fortsattes årsmötet med finsk predikan kl. 9 och swensk predikan kl. 11 f. m. af pastor Hemmer öfwer dagens högmessotext om arbetarena i wingården. Kl. 4 e. m. höll pastor Sahlberg från Kymmene finsk bibelförklaring och kl. ½6 e. m. pastor Masalin från Kymmene swensk bibelförklaring. Under festen anlände ett lyckönsknings telegram från wänner i Hollola.

Söndag afton samlades missionens wänner i läsesalen till ett afskedsmöte, wid hwilket the serwerades, sånger sjöngos, uppbyggelsetal höllos och mötet afslutades med bön af pastor A. Malmström. Må Gud wälsigna Sitt ord, som dessa dagar här blifwit utsådt, så att wi äfwen på denna ort blandt sjömän och befolkningen i land må förnimma den h. Andes wäckande och lifgifwande werkningar. Wi hoppas framdeles kunna meddela några notiser om wår förening och dess werksamhet bland sjömän och ortens befolkning.

Jag sökte Herren, och han swarade mig, och från all min förskräckelse frälste han mig.

(Ps. 34: 5).

Med dessa ord prisar och upphöjer Dawid Herrens stora barmhertighet. Frälsningens fröjd uppfyllde hans själ, och derför flödade lofwet så fritt öfwer hans läppar. Och hwar och en som lärt känna den store Guden, himmelens och jordens skapare, såsom sin frälsnings Gud, känner en hjertlig lust att instämma med Dawid i Guds lof och säga: Ära ware Gud! Äfwen med mig har han gjort stor barmhertighet.

Men icke allenast öfwer sin egen frälsning fröjdas den troende utan äfwen öfwer andras. Han glädes åt Guds werk, hwarhelst han ser det, och will gerna tala om Herrens under med menniskors barn, på det att Herrens namn måtte warda upphöjdt. Så will äfwen jag till Herrens pris här berätta något om Guds nåd och makt, bewisade på en ung man, som nyligen afsomnade i tron på sin frälsare.

Jag offentliggör hans namn: Carl Gideon Lignell, endast för deras skull, som kände honom, samt berättar om hans erfarenheter på det sista, fullt förwissad derom, att det icke sker emot hans wilja. Den näst sista dagen, han lefde, frågade jag honom, om han, ifall Herren förunnade honom att lefwa på jorden ännu någon tid, då werkligen wille bekänna Jesus och lefwa helt för honom, hwarpå han swarade: „Ja, ja! det will jag wist, icke will jag lefwa för werlden mera.“ Hwad han sjelf alltså med glädje skulle hafwa bekänt, må det ju tillåtas mig att sanningsenligt, i största korthet omtala.

Omkring en wecka före hans död, då jag bad honom göra sig förtrogen med tanken på döden samt frågade, hwad han tänkte om lifwet efter detta, swarade han, att han ingalunda wille söka att aflägsna dessa allwarliga tankar utan sysselsatte sig ganska mycket med dem. Han berättade också, att han en tid kraftigt påwerkats af den moderna förnekelsen af bibelns sanningar. I synnerhet hade en studerande, med hwilken han mycket umgåtts, sökt att på allt sätt öfwertyga honom derom, att det icke funnes någon personlig Gud, någon wedergällning efter detta, något helwete eller någon himmel. „Jag motsade honom icke,“ berättade han widare, „men tänkte ofta för mig sjelf: Om bibeln ändå skulle wara Guds ord, och man genom att icke tro derpå endast bedroge sig sjelf och så ginge förlorad — hwilken för-

färlig ewighet det skulle blifwa"! „Att det måste finnas en Gud och ett lif efter detta," tillade han, „det tycker jag nu wara så klart; ty hwarifrån skulle annars en så hög tanke hafwa kommit." — Samtalet måste nu afbrytas, och han fick ej tillfälle att sedan närmare utweckla dessa till sist uttalade ord; men den, som gör sig mödan att tänka öfwer dem, torde ändå kunna fatta hans mening.

Något allwarligare bekymmer om sin frälsning, lät han dock ej förmärka förr än wid pass tre dagar senare. Då han började att allwarligen frukta, det hans timglas snart skulle wara utrunnet, trängde sig den fråga inpå honom med oemotståndlig kraft: Hwar skall du tillbringa ewigheten? — Ehuru han blifwit bewarad från många af de förwillelser, hwaruti en stor del af ungdomen råkar, samt warit en stillsam och exemplarisk yngling, så hade han dock nu sina synder såsom en oöfwerstiglig skiljemur mellan sig och sin Gud. Han yttrade bland annat: „Det må nu bli hwilket som helst, lif eller död, bara jag hade det klart, rörande min själs frälsning". „Jag beder", fortfor han, „men det käns som om mina böner skulle förwinna i luften. Jag känner mig så kall, mitt hjerta är så hårdt, så hårdt." Jag talade med honom, efter den nåd Gud gaf mig, om den fria och öppna källan emot synd och all orenhet, men han hade ej lätt att tro, att det gälde honom. På morgonen dagen före hans sista hade jag åter ett kort samtal med honom. Det war en af dessa oförgätliga stunder, som man stundom får wid sjuk- och dödsbäddar. Han klagade då fortfarande der öfwer, att han ej wågade tro sina synders förlåtelse. Han trodde nog, att det kunde finnas nåd äfwen för honom, men han förnam ej något af Guds nådiga närwaro. Och det war detta, som gjorde det omöjligt för honom att kunna tro. „Det är wäl icke heller så underligt", suckade han under tårar, „att det icke är så lätt att blifwa frälst, ty jag har aflägsnat mig så långt ifrån Gud och är så ogudaktig." Med stor begärlighet lyssnade han nu till ewangelium och då Rom. 4: 5 jämte berättelsen om röfwaren på korset wid Jesu sida framhölls för honom, sammanknäpte han (utan direkt uppmaning dertill) sina händer och sade med ett på samma gång innerligt bedjande och tillitsfullt uttryck i rösten: „Tack, älskade Herre Jesus, att du mottagit mig, såsom du mottog röfwaren!"

Så småningom blef han numera stilla och fridfull till sinnes, om han än då och då kunde bli orolig och bäfwande. Han beklagade nu, att han så mycket försummat Guds ords läsning, och trodde, att om han haft mera bibelkunskap, det skulle hafwa warit lättare för honom att blifwa frälst wid Jesus och wara mera frimodig i tron. Han bad ock, att man skulle från wäggen framför hans ögon borttaga en werldslig tafla — som han förr satt stort wärde på, men af hwilken han nu kände sig obehagligt berörd — och i stället dithänga en Kristusbild. Sedan njöt han synbarligen ganska mycket af att betrakta bilden af honom, som han nu älskade öfwer all ting.

Kastande sig i hans allsmäktiga frälsarearmar, som är „Lifwet", kunde han nu utan fruktan möta förskräckelsens konung. Ja, han till och med längtade efter att få dö, emedan han wisste, att detta skulle wara för honom en winning. Då Jesu ord i Joh. 11: 25, 26: „Jag är uppståndelsen och lifwet; den som tror på mig, han skall lefwa, om han än dör, och hwar och en som lefwer och tror på mig, han skall icke dö ewinnerligen", upplästes för honom, så bad han att få höra dem ännu en gång samt tyckte, att de woro tröstrika. Något derefter sade han: „Tänk så skönt, om jag skulle få dö om ett par dagar och komma hem till Jesus!" Något senare sade han: „Jag will slippa i dag, jag will flytta hem till Jesus i dag". Stor i nåd, uppfylde Herren äfwen denna önskan. Före dagens slut hade hans frälsta själ blifwit förd med frid in i Guds paradis.

Må denna enkla berättelse få genom Guds nåd blifwa till mångas uppwäckelse och tröst, ty derför är den upptecknad! Måtte dock ingen lyssna till den röst, som hwiskar: „Äfwen du kan nog uppskjuta din omwändelse till dödsbädden". Ty en sådan tanke är dåraktig. Troende föräldrar, öfwerlemnen edra barn åt Gud i full förtröstan! Gud hör bön. Och må wi alla besinna, att det werksammaste medlet till det uppwäxande slägtets räddning undan den öfwerhandtagande otron är, att det tidigt, kom mer under inflytandet af lefwande kristendom!

Mariehamn d. 5 jan. 1888.

E. P.

Till Red. för „Finska Weckobladet".

Är kyrkoherde skyldig att anteckna af lutherska föräldrar födda icke döpta barn? För någon tid sedan infann sig hos hr t. f. kyrkoherden i H:fors en man af arbetsklassen med anhållan att hans den 3 Nov. födda barn måtte behörigen inskrifwas, uppgifwande sig ej kunna af samwetskäl låta döpa det enligt lutherska kyrkans ritual. Detta wägrades. Sednare förnyades denna anhållan skriftligen i wittnens närwaro, men äfwen nu erhöll han ett bestämdt afslag. Wi fråga detta, emedan wi önska weta hwad som i detta afseende är rätt.

Helsingfors, den 31 januari.

C. B.

Till Redaktionen för „Finska Weckobladet".

Såsom swar på den af Finska Weckobladet af den 2 dennes framkastade fråga, hwari „orsaken ligger att gudstjenster på en längre tid icke blifwit hållna wid Nylands bataljon", får jag i egenskap af predikant wid nämnde bataljon meddela, att sådana hållits hwarje söndag för manskapet och detta t. o. m. twänne gånger, utom under de senaste tider, då jag iföljd af sjukdom nödgats inställa andaktsstunderna på söndag eftermiddagarne, hwilka jag friwilligt och med Kommendörens samtycke hållit i manskapets matsal.

Tillika will jag upplysningswis påpeka, för att undwika widare misstydningar, att medel icke blifwit anslagna, såsom Finska Weckobladets meddelare tyckes förmoda, för detta ändamål allenast, utan för själawården i allmänhet wid ånnämnde bataljon.

Helsingfors den 6 Februari 1888.

K. A. Hyrkstedt.

Red:s anm. Ur denna förklaring framgår icke huru långt tillbaka „de senaste tider" sträcka sig, om det till äfwentyrs är ett år, och icke heller huruwida gudstjensterna på söndagsförmiddagarne fortfarit under „de senaste tider", då andaktsstunderna på e. m. warit inhiberade.

Till Redaktionen af finska Weckobladet.

„Du skall icke bära falskt wittnesbörd emot din nästa."

I N:o 4 af Finska Weckobladet ingår en i förolämpande ton hållen notis derom att de personer, som warit indragne i det Weckströmska målet, samma dag detta afgjordes skulle „firat sitt frikännande med en lysande festmåltid å Kämps hotell." Emellertid besökte undertecknade uppgifna dag ej ens hotellet i fråga och deltogo ännu mindre i någon sådan festmåltid. — Uppgiften — så betydelselös den för öfrigt är — är således helt enkelt en tendentiös osanning, en af de många hwarmed man sökt färglägga denna sak.

Hwilket bedömande, Redaktionens öfriga i sammanhang med notisen gjorda uttalanden förtjenar, torde Redaktionen med ledning af 1866 års ärekränkningsförordning kunna utfinna.

Alex. Laurell. Max. Molander.

Anhålles att öfriga blad, som intagit enehanda notis eller annat enahanda meddelande, äfwen wille intaga ofwanstående.

Red:s swar. Wi hafwa icke welat wägra plats för ofwanstående „berigtigande", ehuru det förwånar oss, att derest notisen om festmåltiden werkligen är osann, hwilket dock snarare framgår af det bittra i tonen än af ordalydelsen, de herrar, som här namngifwit sig sjelfwa, icke skyndat att dementera den redan i någon af de tidningar, som långt före Finska Weckobladet delgifwit densamma. Så t. ex. meddelades den redan af U. S. i dess n:o 298 af förlidet år. Detta meddelande har oss weterligen aldrig blifwit wederlagdt.

Beträffande den senare punkten i hrr Laurells och Molanders påstående, så torde det icke finnas någon ärekränkningslag, som förmenar en tidningsredaktion att ur moralisk synpunkt bedöma ett sakförhållande, som en gång blifwit konstateradt. Och det är ett sakförhållande, som blifwit på ett sorgligt sätt konstateradt, att kamrer Weckström haft medspelare, som ofta med honom på en enda afton spelat om flere tusen mark. Att säga att dessa medspelare haft en större moralisk om också icke laglig skuld i de gjorda kassaförskingringarne än hans oskyldiga chef, är derföre icke ärekränkning; det är helt enkelt en slutsats, som sjelfmant framställer sig för rättsmedwetandet.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 12 Febr. 1888.

Matt. 18: 1—14.

Guds omsorg om de små.

Guds ord innehåller lärdomar för alla stånd och åldrar och är af omätlig wigt och betydelse för oss. Men i synnerhet må wi stanna för de allwarliga och beaktanswärda sanningar, som Jesus med gudomlig lärarewishet framställer för oss i denna text. Huru skönt hafwa ej en Luther, en Pestalozzi, en Commenius, m. fl. tolkat för oss barnens språk, deras sorger och fröjder och förstått att uppskatta deras sanna wärde, men inför Jesus, såsom en barnens sanne förespråkare förbleknа dock alla dessa barnawänner, ty ingen har så talat till deras förmån, och ingen i warm, tålmodig och brinnande kärlek så uppoffrat sig för dem, som han.

Wår text uppfordrar oss, såsom barnens lärare och lärarinnor i söndagsskolan, att på fullaste allwar ransaka wårt wäsende inför Herren i detta stycke, huru wi stå till wår store mästare, huru mycket wi likna honom i sann ödmjukhet, i kristlig barmhertighet och i uppoffrande kärlek gentemot wåra unga lärjungar.

Denna text framställer särskildt fyra wigtiga och anmärkningswärda sanningar, som wi böra beakta: 1:o. Omwändelsens oundgängliga nödwändighet och en barnslig ödmjukhet såsom warande de troendes utmärkande kännetecken. 2:o Hwilken stor synd det är att lägga stötestenar i barnens wäg. 3:o. Att det werkligen gifwer ett öfwerswinneligt straff efter döden. 4:o. Att Gud sätter ett högt wärde till och med på de minsta af sina bekännare.

Frågor:

Hwilka stego fram till Jesus, heter det? Hwad wille de Jesus denna gången? De wille få en fråga, som de länge tänkt på, beswarad. Huru lydde den frågan?

Lärjungarne hade öfwergifwit allt för att följa Jesus och hwad hoppades de att få derför? Lön.

Men de då, liksom judarne i allmänhet, trodde att Messias skulle komma att råda öfwer ett jordiskt rike, wäntade de att få en hurudan lön? en jordisk eller himmelsk?

Särskildt synas de hafwa trott, att de för sina uppoffringar och för den trohet de hade bewisat, skulle komma att få äresäten i hans rike. Derefter wäntade de nu alla. Woro nu först och främst deras tankar om Messiasriket riktiga och i öfwerensstämmelse med Guds rådslut? Och woro månne lärjungarnes frågor förestafwade af werkligt rena bewekelsegrunder? Hwad synes påtagligt beherska lärjungarne wid detta tillfälle? Högmodsanden. Hwem såg nu detta? Gaf han dem derför något direkt swar på denna fråga? Hwad gjorde han i stället? Hwilka hänwisade han nu att se på detta barn? War det ett stort eller litet barn, tron I? Det war ett litet barn, som ännu ej förlorat det rätta barnasinnet. Och hwad säger nu Jesus på samma gång mildt förebrående och allwarsamt warnande till sina lärjungar? v. 3. „Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka gifwer han nåd". Hurudant sinne måste den hafwa, som will en gång få del i Guds rike eller himlarnas rike? Detta uttyder Jesus närmare i den 4 versen, huru lyder den? Hwad är sålunda wilkoren för den sanna storheten i Guds rike? (Läraren göre nu för att bättre belysa detta en jemförelse mellan den werldsliga storheten och den himmelska storheten.) Hwad säger Herren widare med tydlig hänsyftning på det lilla barnet? v. 5, 6. Så talar Herren Jesus till barnens förmån. Hwad ådagalägger han härigenom? Kärlek till barnen. (Här kan nu L., om han så will, gå in på Jesu frälsnings- och återlösningswerk, samt ur den dagliga erfarenheten framdraga wäckande och barnen tilltalande ex. på huru Jesus, andligen och lekamligen, än i dag uppenbarar sin kärlek till barnen.)

Man kan på många sätt wara de små till förargelse. Slemma, okyska ord, stygga wisor, twetydiga åtbörder m. m. s. har blifwit många af de små till anstöt. Detta bör L. ej försumma att framhålla, liksom ock att barnen såsom syskon och kamrater kunna på enahanda sätt förhindra och förarga hwarandra.

Hwilken dom uttalar Herren öfwer dem, som äro de små till anstöt och hinder? v. 6.

Detta är en förskräcklig dom, som borde komma oss alla att rygga tillbaka, då wi stå färdiga att blifwa de små till andlig skada. Herren gifwer oss derför några winkar om, huru wi i stället böra göra. Huru säger han nämligen i v. 7—9?

I den 10 v. inskärper Herren ännu en gång hos sina lärjungar pligterna emot de små. Läs denna!

För hwad warnar han oss ytterligare här? Och hwad påminner han oss? Herren är mycket mån om de små barnen och wisar oss här det stora wärde han sätter på dem. Hwad har han gjort för att riktigt skydda de små? När något barn är i fara eller i behof af hjelp, hwad gör han då? Men änglarna icke blott skydda och bewara barnen. Kan du säga något mera, som barnens änglar eller skyddswakter göra? Hwad då? De sjunga. Hafwa wi någonsin hört dem sjunga? Men du har kanske hört om någon i bibeln, som hört deras sång? Ja, Esaias. Hwad hörde han dem sjunga? „Helig, helig, helig är Herren Zebaot, hela jorden är full af hans ära." Mins du någon mera? Herdarne, som lågo i trakten af Betlehem. Hwad hörde de för sång? Jo, denna: „Ära ware Gud i höjden etc." Men änglarne icke blott tjena menniskorna här på jorden, de gå äfwen ärenden åt Gud. Gud sände en gång twå änglar till Lot i Sodom. Hwad ärende hade de till honom? o. s. w. Äfwen sedan wi slutat wår jordiska wandring i tron på wår frälsare, hafwa änglarne något att göra, hwad då? o. s. w.

Men äfwen stygga barn älskar Jesus, äfwen dem will han hjelpa och frälsa. Huru framhålles detta i wår (text v. 12—24)? o. s. w.

Och då Herren får fatt i någon sådan förlorad son eller dotter, då glädjas änglarne, då blir det fröjd i himmelen. Wi hafwa så många lärdomar att framdraga med afseende på änglarne, att denna text wäl kunde wara fördelad på flere söndagar. L. får nu taga så mycket, som kan hinnas med under timmen, och lägga på all winning om att låta denna text få blifwa en barnens egendom.

Gud låter sina trogna här
Allt godt af nåd erfara,
Och budskap af hans kärlek är
Mång tusen änglars skara;
Ty sjunge wi med godt behag:
Guds änglar från wår barndomsdag
Oss följa och bewara.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 7. Torsdagen den 16 Februari **1888.**

Prenumerationspris:

I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1		I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Red. af Finska Weckobl.

Är det Finlands ständer förelagda dissenterlagsförslaget tillfredsställande?

(Forts. från n:o 6).

Wi hafwa redan behandlat frågan från kyrklig ståndpunkt och derwid nödgats afgifwa ett nekande swar. Icke heller från statens ståndpunkt kan dissenterlagförslaget anses tillfredsställande.

På en tid, då Kineser och Japaneser erhålla samwetsfrihet och befrielse från att underhålla statsreligionen, sedan de öfwergått till annan troslära, borde wäl Finlands folk få åtnjuta samma förmåner. Men dissenterlagsförslaget tillåter blott kristne af främmande protestantisk troslära att utträda ur statskyrkan och bilda egna samfund. Desse blifwa dock skattskyldige under statskyrkan. Deremot måste frikyrkligt sinnade, lutherske kristne mot sin wilja qwarstå inom statskyrkan tillsammans med fritänkare och kristusförnekare, som icke heller få utträda. Ändamålet med detta twång är utan twifwel att söka betrygga staten genom att upprätthålla statsreligionen eller statskyrkan, som i stället för att stödja sig wid Herren Kristus allena, icke ryggar tillbaka för att till sin läras förswar antwarda sina felande medlemmar åt statens fängelser eller att genom statens arm aftwinga dem böter och fråntaga dem wissa medborgerliga rättigheter. Men skall då ändamålet helga medlet? Må man dock besinna, att de mörkaste bladen i mensklighetens häfder fyllas med skildringar af den hedniska statens bemödanden att under kristendomens första dagar medelst twång upprätthålla statsreligionen samt af den herskande medeltidskyrkans bemödanden att på samma sätt qwarhålla massorna i sitt sköte och förswara sin lära. Må wi komma ihåg att den sanna kristendomen är en sanningens, kärlekens och frihetens religion. Den segrar genom sin egen inneboende kraft. På den fria öfwertygelsens wäg har den under århundraden gått segrande fram genom swärd och fängelse, eld och watten. Den segrar under förtryck, men kan ingen förtrycka; den fördrager twång, men kan ingen twinga. Om staten eller den enskilde fattar swärdet till kristendomens förswar, må han besinna Kristi ord: „Stick ditt swärd tillbaka i dess rum, ty alla de som taga till swärd skola förgås med swärd".

Af det ofwan sagda framgår äfwen att dissenterlagsförslagets bestämningar om åldern, då öfwergång från ett samfund till annat kan ega rum, samt om answar för den, som olofligen förmår någon till sådan öfwergång, böra i rättwisans och kristendomens namn ändras. Om ifrågawarande bestämningar blefwe gällande lag, kunde här i landet det orimliga inträffa, att t. ex. en man, som förfört en 15 årig qwinna till otukt, blefwe lemnad ostraffad, under det att en annan person som råkade tillhöra ett annat samfund än det den fallna qwinnan tillhörde, men med Guds ord lyckades upprätta henne ur hennes fall, innan hon fyllt 21 år, blefwe dömd ända till 4,000 marks böter eller t. o. m. 2 års fästning.

Slutligen måste wi sätta ifråga, huruwida det kan lända staten till fromma att åt dissenterförsamlingarnes föreståndare anförtro öfwerwakandet och handläggandet af ärenden, som hafwa så djupt ingripande betydelse för staten, att man med skäl låtit författningarna derom intaga första rummet i wår lag, nemligen författningarna "om laga giftermål"; och detta oaktadt dissenterlagförslaget motser fall, då tillståndet i en dissenterförsamling kan bli sådant, att hon måste upplösas, men likwäl uraklåter att bestämma de sålunda förskingrade dissenters rättsliga ställning. (Forts.)

Sibiriska Missionen.

Emedan från olika håll ingått skriftliga förfrågningar angående Sibiriska Missionen, will undert. enligt löfte, om dess uppkomst och ändamål i korthet meddela de nödiga upplysningarna.

Pastor Granös, år 1886 i skilda blad införda bref, hwars lefwande skildringar af eländet bland de finska kolonisterna i Sibirien, utgjorde ett upprepande af det macedoniska ropet, gåfwo den första wäckelsen till påbegynnandet af den ännu icke twenne år gamla missionen. Från början fattades beslutet att, då pastor G. hwilken sjelf på nära håll bedömde olyckan och afwägde botemedlen, ansåg det insamlingar borde företagas för underhåll af missionärer och skolor, såsom bäst motswarande dessa, i wida ödemarker spridda fallna bröders bästa, den lilla missionen, i Guds kraft, wille upptaga just denna del af arbetet som sitt mål för sträfwan och bön. I sin första begynnelse ännu icke stark nog att hafwa förmått utsända aflönade missionärer, har Sib. Missionen hittills, såsom kändt, afsändt biblar, nya test. och andliga wäckelseskrifter för spridning under pastor Granös resor och hoppas missionens medlemmar att, efter Herrens löfte, Hans ord ej skall återwända fåfängt från dessa mörka nejder. Ehuru det wisserligen är oss bekant att kristna å andra orter, arbeta för uppbyggandet af en kyrka i Sibirien, hafwa wi, tillönskande dem all framgång i deras arbete, dock icke funnit skäl ändra det mål som engång uppställts: ewangelii spridning genom missionärer, skolor, eller skrift utdelning.

Pastor Granö har för afsigt att om Herren lemnar honom tillfälle dertill, inom en nära framtid göra ett besök i hemlandet, i och för bekantgörandet af de sibiriska förhållandena, samt uppmuntrande till missionswerksamhet; om så sker, blifwa wi i tillfälle att tillgodogöra oss hans erfarenhet och tillsammans söka utröna bästa sättet att hjelpa wäl och snart. Det wore då äfwen af wigt att diskutera det wälbetänkta förslaget om samlandet å en eller några hufwudorter, af de spridda finska kolonisterna, ett företag förenadt med tidsutdrägt och swårigheter af flere slag men som numera, sedan den finska deportationen upphör, wore ett lifswillkor för den finska kolonien, derest den ej skall uppgå och förswinna i den rysk-grekiska kulten.

Låtom oss emellertid icke förtröttas, utan flitigt under bön och med warma hjertan, samla wåra strån till stacken, wäntande den dag då Herren will anwända wårt ringa pund för sitt stora namns förherrligande, ständigt påminnande oss löftet: „Min frälsning är nära att komma".

F. W. L.

Nykterhetspetitionen.

Inlemnad till högl. Ridderskapet och Adeln af hrr Edw. Björkenheim och A. A. Granfelt.

Lagstiftningen rörande rusdryckerna befinner sig för närwarande i ett öfwergångsskede. Allt mera börjar den åskådningen göra sig gällande att alla drycker, som i mer eller mindre mån utgöra en lockelse till dryckenskap, mycket nära höra tillsammans och derföre äfwen i lagstiftningswäg böra sammanföras. I detta afseende lemnar likwäl wår lagstiftning mycket öfrigt att önska, och ytterst nödwändigt är derföre att alla förutsättningar för en tidsenlig och helsobringande reform snart och omsorgsfullt undangöres.

Hwilken wigtig betydelse wårt folk tillägger denna fråga, framgår otwetydigt ur den massa petitionslistor och kommunalstämmobeslut, som i denna sak blifwit till oss öfwerlemnade. Wi bilägga härmed petitionslistor från 23 städer, undertecknade af tillsammans 22,169 personer, hwari anhålles dels om totalt förbud, dels om åtgärder för att i en snar framtid nå detta mål; och likaså listor från 15 landskommuner, undertecknade af 8,370 personer för förbudslut, samt derjemte kommunalstämmobeslut, hwaraf 146 för absolut förbud och 25 för större eller mindre inskränkningar i nu gällande förordningar.

Ur dessa handlingar framlyser otwetydigt en önskan att ett snart slut måtte göras på en handtering, hwaraf petitionärerna endast wänta skada för land och folk. För egen del äro wi äfwen fullt öfwertygade om att rusdryckshanteringen, i hwilken form den än må tillåtas, alltid är egnad att werka förstörande på samhället, och de enda betänkligheter, som möjligen kunde hålla oss tillbaka, bero på medwetandet af att i landet finnas widsträckta och inflytelserika kretsar, hwilka icke bedöma frågan från samma ståndpunkt som wi och hwilkas motstånd i hög grad kunde äfwentyra följderna af en möjlig reform.

Detta motstånd, derom äro wi förwissade, beror endast till ringa bråkdel på sådana personliga skäl, mot hwilka hwarje bewisföring är fruktlös; i wida wägnar högre grad måste motiwen dertill sökas deri, att frågan ännu är jemförelsewis ny hos oss och icke hunnit blifwa så allsidigt bearbetad som den måste wara, för att kunna werka en omstämning i tänkesättet hos den mera tänkande och skeptiskt anlagda delen af allmänheten. Enär emellertid tanken på afskaffande af rusdryckshanteringen redan hunnit djupt rotfästa sig i ganska widsträckta kretsar och en sådan reform i alla händelser, så framt den kan genomföras, endast kan werka gagneligt och i intet afseende skadligt på landet i sin helhet wore det endast en enkel gärd af rättwisa, att låta den wederfaras samma uppmärksamhet, som kommit månget annat reformförslag af mindre genomgripande wigt till del, att undersökas af en derför af landets styrelse nedsatt komité, hwilken på grund af de upplysningar den komme att införskaffa, jemwäl borde erhålla uppdraget att upprätta förslag till ett slutligt ordnande af lagstiftningen rörande rusdrycker.

Syftemålet med den komité, wi wåga föreslå, skulle sålunda wara twåfaldigt; för det första borde komitén insamla säkra data rörande hittills gällande rusdryckslagstiftning på wårt eget folk. Sammanställningar af uppgifter från brännerier och spritförädligswerk, utskänkningsbolagens årsberättelser, uppgifter från landets fattigwårdsstyrelser, sjukhus och fängelser skulle otwifwelaktigt kunna sprida mycket ljus öfwer hithörande frågor. Upplysande wore äfwen en utredning af i hwilken mån landsbefolkningen gjort bruk af sin rätt att förbjuda ölförsäljning, det inflytande brännerier och bryggerier utöfwa på omgifwande landsort och i hwad mån det bruk några stadskommuner gjort af fin rätt att förbjuda handeln med bränwin, lyckats nå sitt syfte — nykterhetens befordran. Genom att anskaffa och sammanställa uppgifter i dessa och andra afseenden skulle mycken osäkerhet angående werkningen af nu gällande lagstiftning förskingras och en wärdefull fingerwisning erhållas i hwad riktning densamma borde utwecklas.

Men upplysningar från wårt eget land äro — så rikhaltiga och wärdefulla de än kunna wara — dock icke tillräckligt uttömmande. Utlandets erfarenhet sträcker sig åt flere håll längre än wår och borde derföre äfwen tillgodogöras. Det finnes länder, i hwilka man försökt fullständigt likställa rusdryckshanteringen med andra tillåtna näringar; att följderna häraf warit ytterst förderfliga behöfwes knappt nämnas, men ett uppwisande häraf i detalj äfwensom en närmare granskning af förhållandet mellan orsak och werkan skulle bidraga att reda begreppen och klargöra målet för en nationel rusdryckslagstiftning. I motsatts härtill finnes

andra länder, hwarest all rusdryckshandtering blifwit afskaffad. Wi erinra endast om att detta är fallet i fem stater, tillhörande den amerikanska unionen, med en sammanlagd befolkning af innemot fyra millioner och en areal wida större än Finlands; likaså en betydlig del af statsförbundet Canada. Hwilken erfarenhet der blifwit wunnen, på hwilka allmänna eller lokala förhållanden det kan bero, att en så, enligt europeiska begrepp, ofri lagstiftning i werldens friaste länder icke blott kunnat hålla sig uppe i årtionden utan äfwen kunnat omfattas med ständigt ökat förtroende, wore något wäl wärdt en noggran och sakrik utredning. — En dylik undersökning som den wi här föreslå, har nyligen föranstaltats af det schweitsiska edsförbundet; resultatet deraf är en wärdefull, om än i några stycken ofullständig, öfwersigt af rusdryckslagstiftningen i de flesta kulturstater, och frukten af denna blef en reform i edsförbundets egen bränwinslagstiftning i samma riktning som lagstiftningen inslagit äfwen hos oss.

Komiténs första uppgift wore alltså att kritiskt undersöka rusdryckslagstiftningen hemma hos oss samt i de wigtigaste europeiska och amerikanska samhällen. Men dess andra uppgift wore att på grund af hwad sålunda blifwit inhemtadt uppsätta förslag till en fullständig, alla rysdrycker — deras införsel, tillwerkning och försäljning — omfattande lag, för att eventuelt föreläggas närmast sammanträdande ständer till antagande.

Att wid utarbetande af detta förslag hänsyn måste tagas till de behof, som hos oss gjort sig gällande och till den riktning lagstiftningen redan inslagit hos oss, torde wara sjelffallet. Det har warit för att afwända en fara, som husbehofsbränningen afskaffades; det har warit samma sjelfbewarelseinstinkt, som förmått så godt som alla landskommuner i landet att icke tillåta utminutering af bränwin, så länge de egde rätt att wälja mellan tillstånd eller förbud; det har warit erfarenheten om ölförsäljningens förderflighet, som kommit flertalet af samma landskommuner att afskaffa äfwen denna, efter det den åratal warit tillåten i alla delar af wårt land. Det är för att skydda sig sjelf, sina barn, sina tjenare, som den finska bonden, så långt gällande lag gjort det för honom möjligt, afskaffat den frestelse till superi, som bränwins öl- och winhandel medföra. Men det är icke allenast landtbefolkningen, som önskar och behöfwer skydd mot rusdryckshandteringen. Samma öfwertygelse om att denna handtering utgör en fara, möter oss äfwen i städerna. Wi kunna derföre icke tro annat än att hwarje ny lag, som i detta ärende kommer att stiftas, måste taga detta sakförhållande i betraktande och skänka folket det skydd som det under årtionden kämpat för att få.

Ifall således den af oss föreslagna komitén, på grund af sina undersökningar skulle finna denna så tydligt af det finska folket yttrade känsla wäl grundad och den allmänna meningen under mellantiden skulle stadga sig till förmån derför, — då wore äfwen lagförslagets innehåll gifwet och landet i sin helhet skulle erhålla en skyddslag mot rusdryckshandteringens wådor eller hwad man gemenligen kallar förbudslag. Skulle deremot icke en utweckling i antydd riktning ske och den allmänna meningen ännu wid nästa landtdag ställa sig på deras sida, som anse sin frihet bunden, om dem icke beredas ett lätt tillfälle att skada sin helsa med njutning af alkoholdrycker, må då en lag utarbetas rörande wilkoren för tillwerkningen och handeln med dessa waror på sådana orter, der de framgent komme att tillåtas; — men må derjemte i lagen ingå lämpliga bestämningar hwarigenom på orter, der innewånarne blifwit öfwertygat sig om att afskaffandet af denna handtering wore för dem en fördel, de sattes i tillfälle att winna denna förmån. På sådant sätt tro wi att de olika intressen och önskningar, som i denna fråga bryta sig mot hwarandra, lättast kunna försonas och lagen blifwa ett sant uttryck af de åsigter, som röra sig inom wårt folk.

Jemte det wi anhålla att bilagda petitionslistor och kommunalstämmobeslut, jemte den resumé wi öfwer dem affattat, måtte tillsammans med detta memorial till behörigt utskott remitteras, tillåta wi oss wördsamt anhålla om höglofliga Ridderskapets och Adelns understöd för en petition om

att frågan om tillwerkning och försäljning af rusdrycker genom regeringens försorg blefwe underkastad en grundlig pröfning och särskild utredning införskaffas om förhållandet på orter i eget och främmande land, hwarest rusdrycksförbud fullständigt eller delwis är gällande;

att beroende af denna utredning för nästkommande landtdag måtte framställas proposition om införandet af en fullständig för wåra förhållanden affattad skyddslag mot rusdryckshandteringens wådor; eller om sådant icke gentemot stadskommunerna skulle låta sig göra, en sådan, alla rusdrycker omfattande lag, der likwäl dessas rätt att efter uttalad önskan erhålla detta skydd, wore tillfredsställande betryggad.

Helsingfors den 27 januari 1888.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Landtdagen sysselsätter sig f. n. sedan den wigtiga petitionstiden är förbi och regeringens propositioner blifwit remitterade till resp. utskott, med frågor af mindre betydandet. Först sedan de wigtigare frågorna hunnit undergå nödig förberedelse i utskotten och åter blifwa föremål för offentlig debatt i stånden, torde en större grad af intresse anknyta sig till dessas förhandlingar.

— En petition af stor wigt, hwilken gör sina upphofsmän all heder är den om försäkring mot sjukdom, olycksfall och ålderdom för arbetare. I wår tid, då försäkringsanstalter af olika slag finnes för de burgnare klasserna, är det en enkel gärd af rättwisa att med dylika äfwen ihågkomma det samhällslager, som utgör grundwalen för hela samfundsbyggnaden och hwars arbete är det mest prekära af alla. Äfwen regeringen har framlagt en proposition om en skyddslag för arbetare. Blifwa dessa frågor lösta af nu sammanträdande ständer, skall 1888 års landtdag komma att intaga ett hedersrum i raden af Finlands landtdagar. Ära åt de män, som ihågkommit den finska arbetaren!

— Sedlighetsfrågan kommer på förslag af prof. af Schultén att upptagas till diskussion af Finska läkaresällskapet och har en komité bestående af proff. Runeberg och af Schultén, d:r Holmberg samt d:r Palmberg som suppleant blifwit nedsatt för att förbereda frågan. Då inom den medicinska wetenskapen olika åsigter på senare tider gjort sig gällande och icke få af utlandets största auktoriteter afgjort stält sig på sedlighetswännernas sida, skall det blifwa af intresse att se hwilken hållning Finlands läkare skola intaga till denna wigtiga fråga. Att answaret, som kommer att falla på dem, är stort, torde icke kunna förnekas.

— En wälbehöflig förbättring i hufwudstadens kommunikationswäsende tog sin början i förgår, fastlagstisdagen, i det att den första omnibusen i Helsingfors då widtog sina turer emellan Brunnsparken och Tötö med ändstationer wid katolska kyrkan och Rosawilla wid westra chausséen. Denna linie kommer inom kort att trafikeras af fem wagnar, ehuru tillswidare endast en är färdig. Biljettpriset är numera nedsatt till 15 p. för hela wägen, ifrån Brunnsparken ända fram till Rosa willa. I spetsen för företaget stå hrr A. Palmu och P. E. Färlander.

— Nytt inhemskt fabrikat. Sandudd Tapetfabriks aktiebolag har lyckats tillwerka Copalfernissor, som efter anstälda försök af landets mest kände mästare förklarats kunna i anseende till förträfflighet täfla med de bästa utländska fabrikat. Det är bolagets grundläggare och disponent, herr P. E. Färlander, som i utlandet tagit kännedom om förfaringssättet wid dylik tillwerkning och sedermera uppnått detta gynsamma resultat.

— Allianshuset och Antipofferna. Nästan hwarje söndag ser man under någon af de korta mellanstunderna mellan de talrika gudstjensterna och söndagsskolorna å förstnämnda ställe en skara af omkr. 12 à 16 personer, herrar och fruntimmer wandra till något af de Antipoffska husen. Inkomna inom de ruskiga murarne uppställa de sig i korridoren samt uppstämma med klara röster en andlig sång. Från alla dörrar utkomma då husets innewånare, några i ett eländigt, om djup försjunkenhet i lasten wittnande tillstånd. Wänliga och allwarliga ord samt en kort bön med och för dessa olyckliga wända emellertid äfwen deras tankar och sinnen uppåt och hos icke få af dem wäckes en djup åstundan att ännu kunna resa sig upp ur dyn. Mången har på detta wis kommit så långt att de åtminstone gifwa hopp om sig att de numera äro stadda på en bättre wäg.

— Förbud att predika har af kyrkorådet i Tawastehus tillstälts lekmannapredikanterna F. Nyrén och H. Braxén. Förloppet härom skildras i ett bref på följande sätt: De båda predikanterna, som i nämnda stad hållit talrikt besökta möten och sammankomster, bodde tillsammans, då en dag under sista weckan t. f. kyrkoherden åtföljd af kyrkorådets medlemmar inträder till dessa och uppläser en skrifwelse, i hwilken de förbjudas att widare förkunna ordet, emedan deras predikan är stridande mot den rena lutherska läran. — „Hafwen I också hört oss predika?“ frågade predikanterna. Wid denna fråga nödgades de inträdande tillstå att endast en af dem, en skomakare, en enda gång åhört en af de anklagade hållen finsk predikan; ingen swensk predikan hade af någon af domarene åhörts. — „I hafwen icke hört oss och ändå wiljen I förbjuda oss,“ sade predikanterna, „då nödgas wi ju hänskjuta saken till domkapitlet. Men käre wänner, låtom oss dock innan wi skiljas en stund bedja och betrakta ordet tillsammans“. — Wid detta förslag sågo de främmande litet häpna ut, men alla knäföllo. Efter en kort bön åtskiljdes man. — Ärendet kommer som nämndt att underställas domkapitlets pröfning.

— Pastor E. Bergroths föreläsning i Finlands kyrkohistoria hade i går

Revy.

Jag mötte honom häromdagen.

Hwem?

„Kulturmenniskan.“ Distinguerad och trött, glasögonen blickande stelt framför sig och den ståtliga, något böjda, figuren inswept i dyrbart pelswerk — just så såg han ut. Stackars karl, der han skred fram, då och då omgifwen af en slöja finaste cigarrök, tyckte man sig se tiden sjelf, mätt, enerwerad och ytlig. Ja, sådan är hon deswärre, alltsedan dagpressen blef en stormakt i werlden. Förr war hon naturligare, raskare, men sedan med ångans och elektricitetens tillhjelp pressen kommit på tronen har ett förkrossande af lagts på menskligheten nacke. Tala om de oerhörda militärbördor hwarunder Europa suckar, eller om de twå regementen ryttare, kostande i uppsättning öfwer **twå** miljoner och i årligt underhåll öfwer sexhundratusen hwardera, hwarmed wårt eget lands krigsmakt snarligen skall ökas — hwad betyder det mot **den** wäwärnepligten att **dagligen** (endast några på helgdagar undantagna) måste läsa en af nutidens **tidningar!** måsta dagligen året om sålänge man har syn eller hörsel i behåll intaga en dosis politik, konst wetenskap, wäderleksöfwersigt, stor elswåda, rån, falskt wittnesmål, ihjelfrusen, bankförsnillning, kursnoteringar, utnämningar, ansökta tjenster, twå sidor följetong af spännande hårresande innehöll och tusen andra saker från werldens fyra hörn — att lifwet om, till frukost eller qwällswård måsta smälta **detta**, det är en börda i jemförelse hwarmed alla andra äro ett lappri!

Nej, tacka wet jag weckobladen! De hafwa en framtid för sig, sedan werldsmärtan engång tagit lifwet af det nuwarande slägtet. Weckotidningarna låta en fattig menniska wara i fred sex dagar i weckan, och när de då wisa sig kan man taga emot dem som en gammal, god wän, som inte bråkar med all werldens nyheter. Lyckliga tid, då dagpressen engång sjunker wanmäktig i stoftet och weckobladen (blott de icke blifwa så talrika att de utkomma ett för hwarje dag!), lik Phoenix, höja sig deröfwer, för att i form af tillfälliga

Revyer

låta tidens anlete afspegla sig!

* * *

Ack, under den sjukliga, blaserade ytan gå dock ännu friska, djupa strömningar. Samhället är demoraliseradt, men icke mera än förr. Twärtom finnas i tidehwarfwet symptomer hwilka ingifwa tänkaren förhoppningar. Fordran på omedelbarhet, på sanning stötande som den beklagligtwis ofta framställes, är ett såwäl hedrande som uppmuntrande kännetecken för den närwarande tiden. Och orätt måste den hafwa läst såwäl den menskliga historien som det inspirerade ordet, hwilken tror denna riktning wara farlig för den kristna werldsåskådningen. Nej! hon skall blott tillföra kristendomen nya krafter, derest wi icke sjelfwa, af blind pietet för former mogna för fall, några att för dessa unga, wäntande krafter öppna wåra portar.

Bland sådana djupa rörelser i samtidens lif, är fordran på religions- och samwetsfrihet den måhända allwarligaste och mest berättigade. Äfwen hos oss har den uppstått och utgör, länkad wid det dissenterlagsförslag regeringen förelagt innewarande landtdag, onekligen en af de wigtigaste frågor Finlands ständer på länge haft sig till lösning förelagda. Man måste dock äga en nog skef och ytlig kännedom om hwad dissenterrörelsen werkligen innebär för att kunna föreställa sig, det ifrågawarande förslag skulle lösa frågan. Faktum är att den torde blifwa så godt som fullkomligt oberörd deraf. Bland dissenters af alla grader råder ett **enstämmigt ogillande** af regeringens (rättare senaste kyrkomötes) förslag till ordnande af deras kyrkliga ställning. Må lagstiftarne uppmärksamma detta! De kristne fordra för sig sjelfwa full frihet att utan den werldsliga maktens inblandning få utöfwa sin tro, samt för alla att medborgerliga och politiska rättigheter icke göras beroende af personens konfessionella ståndpunkt. De troende dissidenterna försäkta härwid en idé, hwilken de knapt sjelfwa synes hafwa fullt warsnat, neml. att i frågor som beröra Kristi kyrka, staten äger ingen rätt till inblandning. Det war för denna sanning den Skotska reformertakyrkan under århundraden kämpat och blödt till hon slutligen i wåra dagar, med uppoffrande af allt sitt jordiska gods, wunnit sitt oberoende. Historien skall utwisa huruwida frikyrkans anhängare i wårt land besitta samma kristliga dygd och ståndaktighet, eller om de för att winna friden uppoffra sanningen. Det bästa för alla partier torde dock under nuwarande förhållanden blifwa, att dissenterlagsförslaget „går igenom“. Kyrkomötet har då fått sin wilja fram, äran är räddad, och dissenterna få tid att påpeka lagens praktiska gagnlöshet — och sålunda tjenar lagen allas intressen.

* * *

Påfwens 50-års jubileum har i Europa framkallat en stark katolsk wäckelse, huru långwarig och uppriktig får framtiden utwisa. Såsom ett tidens tecken må dock påpekas den egendomliga och allwarsamma omständigheten att medan det katolska Italien med sin regering och hufwudstad i spetsen protesterar emot de påfliga anspråken, gör katolicismen säkra och stora framsteg i det protestantiska Tyskland och England, hwars suweräner söka öfwerbjuda hwarandra i att winna påfwens ynnest. Luthers furstar woro andra män! Men få finnes icke heller

afton till kemiska laboratoriets hörsal samlat omkring 200 personer, som med spändt intresse åhörde det lifliga föredraget.

— **Hufwudstadsbladet** gör sig i en skild afdelning af sin söndagskrönika lustig öfwer att wi skulle påstått att en kyrkoherde wägrat att *underteckna* ett nyfödt icke döpt barn. Nu passar det emellertid så illa, att wi alls icke påstått något i denna sak och att wår insändare, på hwilken Hufwudstadsbladet troligen syftar, skrifwit ordet *anteckna* fullkomligt tydligt och klart. Det hela är en småsak och icke ens wärdt en rättelse men utgör dock en illustration af huru lösa de grunder äro, på hwilka historier, som kunna wara långt allwarligare än denna, stundom sättas i hop på de resp. tidningsbyråarna.

Rättelse: Wår tidning wimlar tywärr af tryckfel, för hwilka wi bedja wåra läsare om ursäkt. Ett sådant, som kan gifwa anstöt, förekommer i referatet af den predikan, med hwilken Kotka Sjömans- och Inre missionsförenings årsfest öppnades. Det heter nemligen. Men förmer är dessa Herrens tjenare än den stora befälhafwarens, Herrens egen närwaro i skeppet, o. s. w. Det torde wara klart att ett ombyte egt rum emellan orden *är* och *än*.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — finsk aftonsång kl 6 missionär Reijonen.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Tolonen.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af J. A Karlberg; kl. 7 af flere talare,; kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Ewangeliska möten hållas i Allianshuset innewarande wecka Fredag half 8 e. m. samt nästa wecka Tisdag, Onsdag och Fredag kl. half 8 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 8 Torsdagsafton; — Söndag kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giiscke. (Obs. Finsk söndagsskola om Söndag e. m. kl. 4.)

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Metodisterna i Japan.

Den anglikanska kyrkan och presbyterianerna hade redan i 13 år arbetat i Japan, när de amerikanska biskopliga metodisterna år 1872 affkilde fyra missionärer för detta fält. Nämda missionärer började hösten 1873 sitt arbete i Jokohama, Tokio, Hakodate och Nagasaki. Nu har nämda metodistsamfund 30 missionsstationen i Japan, flere stadioner äro upprättade i det inre af landet, 20 församlingar äro bildade med tillsammans 2,500 medlemmar, och ett par goda lärdomsskolor finnas jemte tre förträffliga flickskolor.

Ungefär samtidigt med de amerikanska metodisterna började äfwen Kanadas metodister sitt arbete i detta österland. De hafwa nu derstädes 14 missionärer, 10 församlingar och wid pass 800 församlingsmedlemmar. I hufwudstaden hafwa de öppnat goda skolor såwäl för flickor som för gossar.

Nordamerikanska ewangeliska föreningen arbetar i hufwudstaden och har der 7 missionärer. Den metodistiska protestantiska missionen har 3 missionärer anstälda i Jokohama. Amerikanska sydstatsmetodisterna hafwa nyligen begynt arbeta i Kobe, der de hafwa tre missionärer i werksamhet.

Nigermissionen i Westafrika.

Biskop Crowther skrifwer från Bonny om en sedan någon tid fortgående glädjande rörelse derstädes. Stora skaror samlas att höra Guds ord, och några höfdingar, som förut wisat sig fiendtliga, äro nu gynsamt stämda mot missionen. I staden Juju hafwa de troende och de af ewangelium wäckta bygt sig ett bönehus, hwarest de samlas för att i all enfald och enkelhet söka uppbyggelse och ledning i Guds ord. Twå framstående afgudaprester hafwa bortkastat sina afgudar och lemnat sina afgudahus att förfalla samt hålla sig nu till de kristna. Äfwen wid öfre Niger wisa sig tecken till nywaknadt intresse för ewangelium, som sålunda ockå der winner nya segrar.

Kina.

Inom de olika protestantiska missionerna i detta land är det 79 personer, som antingen helt och hållet eller till stor del egna sig åt läkaremissionen. 27 af dessa äro fruntimmer. Dessa läkaremissionärer hafwa bildat ett läkaremissionssällskap, som utgifwer månadsbladet „Den kinesiska läkaremissionens dagblad". De uppsatser, som i denna tidning införas på det kinesiska språket, författade af kinesiska kristna doktorer, skola utan twifwel utöfwa mycket inflytande på kineserna och aflägsna deras fördomar mot de främmande läkarena.

Politiska nyheter.

Italien sluter sig till det Tysk-Österrikiska förbundet, är den senaste nyheten af wigt. Detta fördrag förpligtigar Österrike till fullständig wälwillig neutralitet i fall af ett italienskt-franskt krig samt Italien till en likadan neutralitet i ett Österrikiskt-ryskt krig. Widare förpligtar sig Österrike att befordra Italiens Medelhafsintressen af alla krafter samt att ej företaga sig något på Balkanhalfön utan att derförinnan hafwa underrättat Italien.

Fördraget mellan Italien och Tyskland försäkrar högtidligt, att ingen af de båda fördragsmakterna skall sjelfmant bryta freden. Om den ena eller andra blir angripen af Frankrike bistå de hwarandra med hela sin krigsmakt.

En fördraget widfogad klausul bestämmer.

att om Frankrike och Ryssland företaga ett gemensamt anfallskrig mot Österrike och Tyskland eller ockå blott mot Tyskland ensamt, träder alla de tre förbundna staternas krigsmakt i aktion.

Detta fördrag kompletteras genom skilda öfwerenskommelser mellan Italien, Österrike och England angående skyddandet af de österrikiska och italienska kusterna för fiendtlig landstigning.

Tyska kronprinsens helsa

har warit mycket wacklande. Knappt har ett hoppingifwande telegram ankommit förän det aflöses af ett orowäckande och twärtom.

Från San Remo telegraferades till „Berl. Tag." den 9 februari:

I dag på morgonen begynte läkaren befara, att trakeotomi ännu i dag skulle bli nödwändig. Några medel försöktes ännu att minska swullnaden, men i trots däraf ökades swårigheten att andas i så hög grad, att det wid middagstiden war klart, att operationen omedelbart måste företagas. Kl. 3 höllo läkarne en konsultation, hwarunder de enstämmigt uttalade den åsigten, att det wore mycket farligt att längre uppskjuta operationer. Ett protokoll uppsattes och undertecknades af alla läkarne, af innehåll att operationen genast måste företagas.

Operationen utfördes mycket skickligt och lyckligt af d:r Bramann. Om swullnaden ej i dag hade wisat en så öfwerraskande försämring, hade de härwarande läkare önskat, att professor Schrötter från Wien, d:r Moritz Schmidt och warschauer läkaren d:r Häring kallats till en konsultation. Om sjelfwa operationen meddelas följande detaljer:

Operationen företogs i Villa Zirios stora salong. Kronprinsen låg på en soffa. Närwarande woro alla läkare, Mackenzie, Howell, Krause, Schrader och Bramann. Af kronprinsens familj war ingen närwarande wid operationen. Operationen begynte omkring 3 och 40 minuter och warade ungefär 10 minuter.

D:r Bramann begagnade för operationen — det gjordes ett owanligt stort snitt — ett instrument af silfwer, specielt gjordt för kronprinsens räkning. Kloroform anwändes. Operationen företogs mycket djupt under halsen, på det att den inlagda kanalen skulle wara så långt som möjligt från det med perikondritis afficierade stället af struphufwudet. Sjelfwa operationen utfördes med glänsande skicklighet, mycket snabt och dock med all möjligt försiktighet i alla detaljer.

Operationen består i ett wertikalt insnitt i luftröret och i införandet af en silfwer kanal. Kronprinsen förlorade wid operationen knapt en tesked blod. Genast efter operationen kände sig kronprinsen lättare, andhemtningen blef fri. Han gratulerade själf läkarne, och dessa lyckönskade alla d:r Bramann. Läkarne äro mycket tillfredsstälda med resultatet af operationen. Den enda wärkliga oro wid dylika fall är möjligheten af en bronkitis. Men bronkiten uppträder dock ej alltför ofta.

D:r Baedecker i Kaukasien.

Då d:r Baedecker här har många wänner torde följande bref från Kaukasien, om hans wistelse derstädes icke wara utan intresse. Brefwet ingår i „Sanningswittnet", ur hwilket wi låna detsamma:

„För twå månader sedan fingo wi besök af wår kära d:r Baedecker. Under hans wistelse här hade wi flere sammankomster hwarje dag för män, qwinnor, ynglingar och barn, och på qwällarne hade wi allmänna sammankomster.

D:r Baedecker stannade här åtta dagar, hwarefter han besökte Tiflis och Schuscha. Det war icke lätt för honom att skiljas så snart från armenierna. Han skref derför till oss, att han wille åter komma till Schemacha. Församlingen der sände då mig till Evlach, närmaste jernwägsstation från Schuscha för att möta honom. Jag träffade honom wid nämda station. Han war då mycket glad. Försedd med ett stort paket innehållande nya testamentet på armeniska, grosinska och ryska språken, utdelade han flere exemplar deraf wid stationen, och sedan wi inkommit i jernwägskupén började d:r B. åter sitt wälsignade arbete. Här i Kaukasien är det icke som i Swerige, utan här träffar man folk af flere olika nationer öfwerallt hwart helst man reser. I en enda jernwägskupé träffade wi grosiner, armenier, ryssar, tartarer och tyskar. Den älsklige d:r B. utdelade sina testamenten och snart war det slut med det stora paketet. Han helsade hwar och en med ett wänligt ord och med sin genomträngande blick. En tartar kom och fram och bad om ett nya testamente, men d:r B. hade inga på tartariska. När han utdelat alla böckerna, samlade han de resande omkring sig och lät dem hwar och en på sitt tungomål läsa ur nya testamentet någon wers, såsom denna: „Kommen till mig, I alla, som arbeten och ären betungade" etc. Eller: „Twå män gingo upp i templet till att bedja o. s. w. Derefter stälde han några uppmaningsord till dem att flitigt läsa Guds ord. Wi hade nu hunnit fram till Kurdamir, närmaste jernwägsstationen till Schemacha. Wi hade då sju mil qwar att åka efter hästar, innan wi kommo till Schemacha. Äfwen under denna färd begagnade han hwarje tillfälle att wittna om Herren. När wi kommo till någon skjutsstation, sökte han upp wärden, pekade mot himmelen och sade, att wi hade kejserlig tjenst, hwarför han måste gifwa oss hästar så fort som möjligt, och wi fingo werkligen ockå mycket fortare än man wanligen brukar få.

D:r B. stannade nu åter några dagar i Schemacha. Som en frukt af hans werksamhet må äfwen nämnas, att de troende blefwo uppwäckta till en större lifaktighet att begagna hwarje tillfälle att wittna om Jesus. På d:r B:s förslag blefwo äfwen några bröder sända till Baku en stad med 60,000 inwånare, att der förkunna ewangelium. Wår predikant Geworgjans och broder Höijer reste sålunda till Baku och följande dag d:r B. jemte en skollärare Leon. Deras arbete i Baku wardt wälsignadt, och några själar wunnos för Herren.

Wid sin afresa lofwade d:r Baedecker att om det så war Guds wilja återkomma till oss nästa år och någon längre tid werka bland armenierna.

Werksamheten bland armenierna är mycket behöflig och af stor wigt äfwen derför, att de hafwa nyckeln till några millioner muhammedaner (tartarer), som bo ibland dem. När man talar med dessa om Kristus, så wilja de hafwa lefwande exempel, och de hafwa inga andra kristna att skåda på än armenierna, och dessa lefwa i alla möjliga laster, såsom dryckenskap och annat. Tartaren säger då: „Wi äro bättre än armenierna — wi lefwa icke i dryckenskap. Till följd häraf finnes det icke en enda troende tartar i hela Kaukasien, oaktadt det arbete som pågår ibland dem genom några af wåra bröder här.

Kära swenska bröder! Här hafwen I en stor hednawerld — muhammedanerna, som törsta efter lefwande watten. Det är förskräckliga saker, som deras religion ålägger dem att utföra, på det de måtte kunna hoppas salighet efter döden. Hjelpen oss derför att werka ibland dem med edra böner och nitiska arbetare.

Nu ha äfwen här börjat en missionsförening, som lyckats samla så mycket medel, att den kan underhålla en resepredikant.

Eder ringa broder

Patvakan Tarajanz.

---

mera någon doktor Martin eller doktor Philippus i reformationens fädernesland, hwars protestantism till stor del är rena rationalismen, och der man sett luthersk tro och handling af den werldsliga makten bestraffas. I dessa grumliga watten är ypperligt fiske för påfwens utskickade, och ingen med kännedom härom kan heller förundra sig öfwer den katolska kyrkans wexande omfång och inflytande i Tyskland. Det säges att konung Oskar i Swerige warit den ende monark i Europa som icke skickat påfwen ware sig någon present eller eljes tagit minsta notis om hans jubileum. Och detta är en heder som ewangeliska kristna i andra länder skyndat sig att erkänna. Lyckligt Swerige så länge det äger sådana furstar! Emellertid utgöra dessa händelser ett gif akt för wårt folk i affeende å den ställning man bör inrymma åt den katolska kyrkan i Finland. Här blir icke blott fråga om samwets och religionsfrihet utan wigtiga statsskäl måste äfwen tagas i betraktande, framför allt, att den romerska kyrkan är en *frihetenhotande makt*.

* * *

Hwad har försiggått med doktor Carl von Bergen? Så har mången på ömse sidor Bottenhafwet dessa tider frågat sig. Hr v. B. har nämligen i Wetenskapsakademins hörsal i Stockholm påbörjat en serie föredrag „om själens odödlighet", hwilka man nästan kunde tro wara af Nawille eller Luthardt. Med stigande intresse och förwåning ser man af referaten (wi följa i fråga härom Stockholms Dagblad) att en betydlig förändring i den beryktade föreläsarens religiösa åskådning på senare tider måste hafwa ägt rum. Materialismen och positivismen äro de riktningar mot hwilka han till en början uppträdt. Mångat warmt ord till förswar för den kristna åskådningen har derunder uttalats, men man måste dock, då frågan gäller hr v. Bergen, afwakta tydligare wittnesbörd innan man hänger sig åt tanken om någon werklig själsförändring hos honom. Hwarje försonligt och ärligt närmande till kristendomen måste alltid helsas med glädje och tacksägelse, men sålänge hjertat är oförändradt emot Kristus sjelf, är dock ingenting wunnet. En annan fråga är dessutom om kristendomens sak är gagnad af dylika förespråkare? Ligger nemligen icke den farhågan nära till hands, att just dessa halfkristianer genom den blandning af sanning och willfarelse de hylla, lätt införa förderfliga element i kyrkan? Hr. v. B. är så pass betydande att man med intresse emotser huru saken skall sluta, men emellertid innebär hans exempel en wälbehöflig maning till de kristne att icke förtröttas i bönen.

Junius.

Meddeladt från allmänheten.

Till Redaktionen för „Finska Weckobladet“.

Insändt.

I den intressanta broschyren „Till minne af biskopswisitationen i Helsingfors“, som säljes till förmån för Stadsmissionen härstädes, ingår ett yttrande rörande „Waldenströmianerne“, hwilket i dess sammanträngda form kan wilseleda de i saken okunnige, på samma gång det för dem, det åsyftar, kan synas stridande mot sanningen.

Det heter i nämnda broschyr: „Ännu återstår ett parti i wårt land, hwaröfwer jag bör yttra mig, nemligen Waldenströmianerna, afwikande från oss förnämligast i läran om försoningen, i det desamme förneka eller förringa Kristi ställföreträdareskap för oss i Hans lidande och död, hwarigenom hans blod icke blir en lösepenning ifrån syndens skuld och straff samt icke ett reningsmedel från wåra synder“.

Wid genomläsandet af dessa ord känner man sig manad att fråga: hwari landet finnes det parti, som skulle hafwa gjort sig skyldigt till sådan förnekelse? Det måste helt och hållet hafwa afwikit från mästaren. Ty Waldenström sjelf kan åtminstone icke beskyllas för dylik lära. Ingen kan mera afgjordt än han framhålla Jesu blod såsom ett reningsmedel från wåra synder. Han säger derom i „Guds ewiga frälsningsråd“ (sidan 200, st. 370): „Jesu blod — o underfulla ord! Tänk huru många tusen sinom tusen de äro, som funnit lif och frid genom Jesu blod. Alla dessa, som någonsin blifwit upprättade och förlossade från sina synder — hwarigenom har deras förlossning skett? Swar: Genom Jesu blod. När en, som kanske många år med mycken suckan förgäfwes arbetat för att genom egna werk blifwa rättfärdig — när en sådan slutligen på en gång blir fri, glad och salig — hwad är det då för ett underbart medel, hwarigenom detta skett? Swar: Endast Jesu blod. Hwad är det, som är efter år behåller de troende wid lif? Hwad är det, som renar, helgar, stärker dem samt gör dem till segrare öfwer synden, werlden, döden, djefwulen och allt ondt? Swar: Jesu blod. Och den skaran der, som står omkring Lammets tron i ewig härlighet, huru kom hon dit? Hwad war det, som gjorde henne ren och wärdig nog att stå der? Swar: Jesu blod. Hon har twagit sina kläder och gjort dem hwita i Lammets blod, säger bibeln.“

Angående lösepenningen säger han i nämnda bok (sid. 234, ll. 432): „I denna syndens träldom hade wi nu allesammans warit ewinnerligen förlorade, om icke Jesus kommit i werlden. Men nu behöfwa wi icke förgås, ty han har kommit, han har förnedrat sig och stigit ned i djupaste djupet af wår nöd för att friköpa d. är: förlossa oss ur wår förfärliga belägenhet. Derom säger han sjelf: Menniskans son är icke kommen för att låta sig tjenas utan för att tjena och gifwa sitt lif till en lösepenning för många (Mark. 10: 45). Såsom wi redan förut sagt, så säga wi igen i hans mandomssannammelse, hans predikan, hans lif, hans lidande, hans död, hans uppståndelse och hans werldsregering — allt är det riktadt på denna enda punkt i wår återlösning från alla wåra fiender, från synden, döden och djefwulens wåld“. I boken „Stycken af lifwets ord“ säger han i st. för den 2 mars med anledning af 1 Tim. 2: 5, 6: „Det namn, hwarmed den i Kristus åt oss beredda frälsningen här benämnes, är återlösning eller återköpning. Detta namn förekommer ock på flere andra ställen. Derwid frågas; hwem war det, som skulle lösas? och Skriften swarar: menniskan; åt hwem war det, som menniskan skulle återköpas? och Skriften swarar: åt Gud; hwem war det, som skulle köpa menniskan åt Gud? och Skriften swarar: Kristus; hwarmed war det Kristus skulle köpa menniskan åt Gud? och Skriften swarar: med sitt blod; hwarifrån war det Kristus skulle köpa menniskan åt Gud? och Skriften swarar: från synden och döden och djefwulens wåld.

Mycket mera wore att anföra i samma sak, men det anförda må wara nog. Den, som i föreliggande fråga icke är nöjd med andras omdöme utan önskar bilda sitt eget,“ må läsa anförda skrifter och derefter döma. Som den ärade broschyrförfattaren mot ofwannämnda lära hänwisat till Luthers förklaring öfwer 2:dra artikeln i wår katekes, bedja wi läsaren sjelf jemföra nämnda förklaring med ofwanstående citater samt om möjligt uppwisa skilnaden. För wår, del instämma wi af allt hjerta i författarens omdöme om Luthers ifrågawarande förklaring äfwen beträffande slutorden: „Det är wisserligen sant.“ J. A. K.

Till Red. af Finska Weckobladet.

Från landsbygden.

Då jag mot qwällen hemkom från mitt arbete, trött och litet utbråkad, fann jag henne sittande wid dörren i mitt kök. Det war en medelstor qwinna med fina, intelligenta drag, på hwilka resignationen tryckt sin stämpel. Min trötthet förswann plötsligt och sedan wår lilla handel war uppgjord, inlät jag mig i samtal med den gamla, i hwars stelnade drag jag förgäfwes sökte leta det uttryck, som fordom besjälat dem. Hon swarade mig stilla, enkelt talande liksom i drömmen.

Hon wäfde band med döttrarna der hemma och dagarna gingo, den ena efter den andra; hon hade det, Gud ske lof bra. Då korgen är full med band, wandrar gumman till staden och försäljer dem. — Ibland är det nog swårt att få någonting såldt men det går nog ändå; — döttrarna wäfwa så jemna, wackra band, sade hon stolt.

— Huru hon blef enka? — Åh ja, det war nog för twå år sedan det hände. — Han for till staden med bror sin och många andra; de drucko sig warma och på återwägen war han icke klar. Då wille han ej wåga sig ut iswägen, men bror öfwertalade honom och så foro de alla af ut i yrwädret, glada och stojande. Men när sedan de andra kommo hem sant på lördagsqwällen, och gubben ej war med, då spände gossen för släden och wi foro ut i natten för att söka honom. Kallt war det och mörkt war det, och ingen funno wi.

På söndagsmorgonen kom kyrkofolket med bud, att wi skulle komma ut på isen. Och der stod hästen, hwit af rimfrost, med släden fastfrusen i isen, ett stenkast från stugan, — men gubben låg bakom släden och honom fingo wi ej upp, ty kinden och rocken hade frusit fast och snön hade yrt upp omkring honom. Och wi hade ej ens hört honom ropa åt hästen! — Men rundt kring släden hade han trampat ned snön, då han försökte gå sig warm, som han så ofta hade gjort förut. Han märkte nog inte att släden satt fast, ty det yrde ju emot; — och så war han full, stackare! Det brukade han icke wara.

Wi hemtade watten från stugan och så fingo wi honom lös och så stötte wi om hästkreaturet, som ännu war wid lif.

Men nog räcker den qwällens sorg för hela lifwet.

Gumman torkade hastigt bort en tår med halsduksflibben. — Nej, i är sitter jag och spiller bort tiden för Er och mig. God natt, och tack för god handel, det war det mesta jag sålt på länge.

Och ut wandrade hon med korgen på armen och med samma milda uttryck i de stelnade dragen.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 17 Febr. 1888.

Matt. 18: 21—35.

Wigten af ett förlåtande sinnelag.

Den underwisning som Jesus i sin gudomliga lärarewishet här gifwer sina lärjungar om wigten af ett förlåtande sinnelag, är af den största wigt att beakta för alla Jesu efterföljare, emedan Herren med afseende härpå grundar sitt förhållande mot oss. „Om I förlåten menniskorna deras öfwerträdelser, så skall ock eder himmelske Fader förlåta eder; men om I icke förlåten menniskorna deras öfwerträdelser, så skall eder Fader icke heller förlåta edra öfwerträdelser.“ Matt. 6: 14—15. Förlåta wi, så få wi förlåtelse af Gud; förlåta wi icke, så få wi ingen förlåtelse af Gud. Dermed har Gud lagt i wår egen hand, om han skall förlåta oss eller ej; huru så? Glöm ej wilkoret! Må wi tänka derpå hwarje gång wi bedja bönen „Fader wår“. Du förlåter din kamrat, en annan sin granne, slägtinge, fiende. Hwarför? Du gör måhända dermed glädje i huset, i hjertat. Godt och wäl; men femte bönen, som Herren i wår text skärper, angifwer äfwen ett annat skäl, hwilket? Att Gud måtte förlåta mig, och jag slippa fara till dödsriket med mitt hat.

Guds barns förlåtande sinnelag är kännetecken på den gudomliga förlåtelsen. Jesu underwisning här, liksom då han i Matt. 6 lär sina lärjungar bedja och i v. 14—15 utwecklar den femte bönepunkten i bönen Fader wår, är derför stäld uteslutande till Jesu sanne bekännare och efterföljare, emedan endast hos dem ett sådant werkligt förlåtande sinnelag kan förefinnas.

Det är särskildt trenne saker som Herrens underwisning lägger oss och wåra unga lärjungar på hjertat. a) Att wi skola betrakta och känna wåra synder (nämnen några!) såsom skulder. På detta följer ånger och bedröfwelse, och så kommer af sig sjelf b) bönen till Gud om förlåtelse.

Och har man sjelf fått erfara förlåtelsens ljufwa nåd, så c) förlåter man. Börjen redan nu, kära barn, med det sistnämda, efter Jesu ex., som, när han blef bannad, icke bannade igen, och när han led icke hotade, utan stälde hämden till honom, som rätt dömer. — Låten aldrig edra läppar fläckas af sådana ord, som dessa: Det skall han (hon) få dyrt betala; det skall han få sig en minnesbeta för, det kan jag aldrig förlåta honom. Huru? Tänk, om Gud skulle säga på samma wis till oss. Förskräckligt! Och han skall säga så till oss, om wi ej förlåta. Må wi besinna detta!

En författare yttrar följande om den werkan, som Guds förlåtelse utöfwar på wår förlåtelse: „När det regnar mycket från himmelen, så flöda tunnorna under takrännorna öfwer.“ Uttyden denna bild och tillämpen den på dagens text för edra små lärjungar i söndagsskolan.

Luthers hustru, Käte, gaf en gång sitt tjenstefolk en lexa, d. w. s. hon förebrådde dem för någon förseelse. Luther hörde detta och sade: Kära Käte, har du också bedit ett Fader wår före din predikan? Hwad mente Luther dermed?

Det i urskriften begagnade ordet talent betecknar sannolikt ett wärde af omkring 4,000 kronor (se v. 24). I urskriften denarer (se v. 28) som motswarar 67 öre.

Frågor:

Huru lyder den fråga, som Petrus här framställer till Jesus? Huru många gånger ansåg Petrus, att man borde förlåta? Hwad swarar Herren härpå? Hwad menar Herren, då han här säger sjuttio gånger sju?

Inskränker han wårt förlåtande till bara detta antal eller har han lagt en mera widsträckt befallning deruti? Huru många gånger will han sålunda att wi skola förlåta? Så många gånger wår nästa bryter oss emot.

Hwarigenom inskärper Herren än ytterligare denna sanning? Genom en liknelse. Huru lyder denna liknelse? Hwarwid liknar Herren himmelriket? Hwad fann han wid denna undersökning? Huru mycket war denne skyldig? Kunde mannen betala denna skuld? Hwad befalde konungen, att man derför skulle göra med den skyldige tjenaren? (På detta sätt fick den skyldige gälda sin skuld). Detta war nu för den arme tjenaren någonting förskräckligt. Och hwad heter det, att han gjorde för att blidka den stränge fordringsegaren? Lät han sig af hans böner bewekas? Och huru ådagalade han (konungen) detta? Hwad wisade konungen sin tjenare genom denna handling? (kärlek, barmhertighet och ett förlåtande sinnelag.)

Wi wilja nu fortsätta. Med hurudant sinne gick, tron I, den arme tjenaren hem från sin herre och konung? Och hwilka mer än han gladde sig åt skedda? Men på samma gång han här öfwer måtte hafwa gladt sig borde han ock hafwa lärt någon ting mycket wigtigt, hwad? Gjorde han detta? Tyvärr icke.

Hwad inträffade nämligen kort derefter? Hwem kom i hans wäg? Huru mycket war denna honom skyldig? War denna summa stor eller liten jemförd med hans egen skuld? Men huru gjorde han med honom? War detta barmhertigt eller obarmhertigt? Hwem fick emellertid kunskap härom? Hwad gjorde konungen då? Och hwad följde härpå? Hwilket straff fick han för sitt oförsonliga sinnelag? — Hwem tron I Herren menar med den der konungen? Och hwem kan den der tjenaren wara? (wi menniskor). Huru stor är wår skuld till Gud?

Men hwad skall ske den som bryter emot Gud? När wi nu icke kunna betala wåra skulder till Gud, så kunna wi endast blifwa befriade ifrån dem på ett sätt, hwilket? När wi bekänna wåra synder (skulder) inför Gud, hwad will han då göra? Nu kunna menniskor också bryta emot oss på många sätt. Nämn några! Men huru äro dessa brott emot oss jemförda med wåra brott emot Gud? De äro mycket, mycket små. Då nu Gud will förlåta oss wåra stora synder, hwad bora wi då göra gent emot wåra medmenniskors brott emot oss?

Hwilken lärdom inskäper Herren till slut i wår text.

Om Gud fått förlåta oss wåra synder, men wi ej wilja förlåta wåra medmenniskor deras brott och synder emot oss, hwad skall då inträffa? Huru bedja wi derför i den femte bönen? Huru lyder också tänkespråket? o. s. w.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 8. Torsdagen den 23 Februari 1888.

Är det Finlands ständer förelagda dissenterlagsförslaget tillfredsställande?

(Forts. från n:o 6).

Af det wi från kyrkans och statens ståndpunkt anmärkt mot dissenterlagsförslaget, torde redan framgå, att det icke heller från dissenters ståndpunkt kan wara tillfredsställande. Det har förut blifwit anmärkt, att lagförslaget endast afser en del dissenters, under det andra fortfarande måste lida af samwetstwång. Detta beklagliga förhållande är redan nog, för att framkalla alla rätänkande dissenters protest emot lagförslaget. Men härtill kommer, att detsamma innehåller bestämmelser, som måhända göra det alldeles oanwändbart äfwen för de dissenters det afser, och som skulle wilja begagna sig af detsamma.

Så t. ex. stadgas i § 3 att dissenterförsamling skall wälja en föreståndare, som innehar den bildning, att länets guwernör kan godkänna walet samt att, innan walet sålunda godkänts, församlingen icke eger rättighet att träda i utöfning af henne tillkommande rättigheter.

Föreståndaren åligges att öfwerwaka församlingens gudstjenster och andaktsöfningar, att lag och sedlighet icke kränkas eller god ordning åsidosättes. Om dylik öfwerträdelse sker och icke på föreståndarens anmärkning rättas, skall han anmäla förhållandet hos guwernören.

Widare skall föreståndaren föra förteckningar öfwer församlingens medlemmar, motswarande i tillämpliga fall dem, som böra ingå i de af ewangel. luthersta presterskapet förda kyrkoböckerna, såsom ock upprätta „andra" förteckningar, hwilka af landets styrelse kunna föreskrifwas, utfärda intyg, aflemna statistiska uppgifter samt för öfrigt ställa sig till efterrättelse lag och de „särskilda föreskrifter", som af wederbörlig myndighet honom meddelas.

Dertill skall föreståndaren enligt § 10 answara derför, att hwad gällande lag och författningar föreskrifwa beträffande lysning, äktenskapshinder och förord, afwittring och öfriga iakttagelser wid äktenskaps ingående, warder behörigen iakttaget. Uppfyller han icke dessa sina åligganden, straffas han allt efter brottets beskaffenhet med böter, fängelse och afsättning.

Dessa stadgar angående föreståndare kunna dissenters icke underkasta sig:

1:o Emedan det öfwerlemnas åt guwernörens godtycke att hos en wald församlingsföreståndare fordra t. ex. folkskolebildning eller uniwersitetsbildning, teologisk eller juridisk bildning för att kunna godkänna walet.

2:o Frere dissenterförsamlingar sakna inom sin trånga krets personer med den bildning, som det föreslagna föreståndarekallet kräfwer.

3:o Föreståndaren skulle blifwa en under länets guwernör lydande kanslist och fiskal öfwer församlingen, i stället för att till församlingens uppbyggelse i likhet med apostlarne beständigt få egna sig åt bönen och ordets tjenst.

4:o Dissenterförsamlingarna skulle genom ifrågawarande stadgar egentligen blifwa statskyrkor i miniatyr, som ännu mer än den lutherska statskyrkan wore beroende af staten och utsatta för den werldsliga maktens intrång. Men huru skulle de då kunna stå på bibelns och den apostolska trosbekännelsens grund såsom dissenterlagförslaget i början så wackert föreskrifwer?

En annan för ewangeliska dissenters lika oantaglig stadga är den i § 4, der det bland annat heter, att främmande protestantiska trosbekännare ej må för deras församlingar, inrättningar eller stiftelser utan Kejsaren och Storfurstens tillstånd förwärfwa och besitta annan fast egendom i landet än kyrkotomt och begrafningsplats jemte derå uppförda nödiga byggnader.

Nödiga byggnader å kyrkotomt och begrafningsplats är wäl kyrka och möjligen likhus eller „grafkapell". Men kristna församlingar behöfwa icke blott kyrka för ordets predikan samt plats för sina döda. De behöfwa skolor för sina barns kristliga underwisning. De wilja herbergera sina huswilla, kläda sina nakna, mätta sina hungrande samt wårda sina sjuka och ålderstigna. Och detta kan wäl icke staten eller statskyrkan tycka illa om. Men skola de wäl hafwa skolor utan att få ega skolhus? Skola de taga wård om warnlösa barn och ålderstigna, sjuka och fattiga utan att för detta ändamål få ega hus och hem eller nödiga inrättningar? Ingen will wäl påstå att kyrkan eller begrafningsplatsen lämpar sig för sagda ändamål. Men hwarför skall det då bero på gunst och nåd, huruwida dissenterförsamlingarna skola få ega hus och hem för ifrågawarande, inom hwarje ordnadt samfund nödiga inrättningar? Hwilka kristne dissenters kunna wäl underordna sig en förordning, som i så betänklig grad är egnad att inskränka den kristliga wälgörenheten?

Förbudet i § 6 mot att upplåta skolor eller andra uppfostringsanstalter, i hwilka underwisning i religion af främmande trosbekännare meddelas, för barn af ewangelisk lutherska troslärau, är allt för obilligt. I denna sak borde föräldrars eller målsmäns önskan i allmänhet få wara afgörande. Låtom oss t. ex. föreställa oss att något fattigt och wanwårdadt barn af lutherska föräldrar med föräldrarnes eller målsmäns samtycke kärleksfullt mottoges i ett metodistiskt eller baptistiskt barnhem och der erhölle en omsorgsfull wård och uppfostran, men wederbörande myndigheter derför skulle upplösa barnhemmet och straffa dess föreståndare med ända till ettusen marks böter! Hwad skulle wäl ett oförwilladt rättsmedwetande säga derom?

Dissenterlagförslagets bestämmelser om åldern, då öfwergång från ett samfund till ett annat kan ega rum, måste från dissenters ståndpunkt ogillas af samma skäl som från kyrklig, hwarför wi i denna del wisa tillbaka till n:o 6 af denna tidning.

Bestämmelsen i § 15 om församlings upplösning synes mindre wälbetänkt. Det är ju fråga om församlingar på bibelns och den apostoliska trosbekännelsens grund. Men sådana församlingar måste enligt Guds ord och apostoliskt föredöme ur sin gemenskap utesluta hwarje laglös och lastbar eller uppenbart ogudaktig medlem och sålunda förebygga församlingens förfall och upplösning. En bestämmelse om församlings upplösning torde alltså wara öfwerflödig. Men deremot är en bestämning, som medgifwer uteslutning af uppenbart ogudaktiga och lastbara medlemmar ur den kristna församlingen och derjemte ordnar de uteslutnes rättsliga ställning i samhället, alldeles nödwändig, derest någon församling på bibelns och den apostoliska trosbekännelsens grund skall kunna lagligen bildas.

Några mindre wigtiga anmärkningar t. ex. om dissenters skattskyldighet under statskyrkan, etc. kunde ytterligare från dissenters ståndpunkt göras. Men då tidningens utrymme redan blifwit starkt anlitadt för denna frågas behandling, wilja wi härmed afsluta.

J. A. K.

Helsingfors den 23 Februari.

Uti n:o 13 för den 14 innew. februari af tidningen „Hämeen Sanomat", hwilken som bekant utgifwes i Tawastehus, läses en insänd uppsats i öfwersättning sålydande:

Samwetsstöring.

På sednare tid har wår stad fått njuta af twenne omkring resande willolärares, wår landsman hr Braxéns och swenske undersåten, bagaregesällen (såsom det uppgifwes) hr Nyréns andliga lärowerksamhet. Wid denna deras werksamhet, uti hwilken de twärt (jyrkästi) afwika från wår Luth. kyrkas lära just uti dess hufwudstycken, har äfwen i wår stad warit temligen mycket åhörare närwarande, särskildt fruntimmer. Af denna anledning och emedan dessa herrar ha åstadkommit störing (* uti wårt samhälle, har wår församlings själaherde i samråd med kyrkorådet warit twungen skrida till anwändning af de i kyrkolagens § 33 tillåtna åtgärder, för att hindra willolärornas widare spridande. Sålunda sammanträdde kyrkorådet den 8 dennes och beslöt enhälligt: att nämnde willolärare skulle förbjudas att å orten fortsätta med sin förderfliga lärowerksamhet.

I tro att dessa willolärare lyda lagen och lemna wår ort hoppas wi att icke längre behöfwa lida deras sällskap

Må detta wara ett exempel äfwen för andra församlingar, „att taga sig till wara för de falska profeter, hwilka komma till dem i fårakläder, men inwärtes äro glupande ulfwar".

*) Särskildt har skoleleverrnas föräldrar blifwit bekymrade för sina barn.

Ehuru wäl här kan sägas att reflektionerna göra sig sjelfwa, kunna wi ej underlåta att bifoga några ord. Anmärkningswärdt är först att ins. icke ens antydningswis omnämner hwari de förderfbringande willolärer bestå, hwarmed dessa „ulfwar i fårakläder" bringat oro och stört samwetsfriden å den ort, der de uppträdt. Ej heller ha wederbörande aktadt nödigt att taga närmare kännedom om de ifrågawarande predikanternas werksamhet, då de ju, såsom tidigare berättats, tillstått, att endast en af dem åhört ett enda föredrag, *) utan de ha sannolikt endast på grund af hwad de hört berättas utfärdat predikoförbudet. Härutí torde de åtminstone ej ha följt kyrkolagens föreskrifter, som bjuder att prest bör flitigt besöka dylika lekmannapredikanters möten. Kyrkorådet i Tawastehus har icke dragit i betänkande, att beteckna andra såsom willolärare, blott derföre att de ej stå inom statskyrkan. Eget nog finnes i samma nummer af „Hämeen Sanomat", derifrån ofwanstående är taget, införd biskop Alopaeus' yttrande angående dissenters uti hans nyligen utgifna bekanta broschyr i anledning af biskopswisitationen i Helsingfors förlidet år. Detta frisinnade om tolerans och aktning för olika tänkande wittnande yttrande af ett af kyrkans öfwerhufwud, skulle mera förtjena att beaktas af dem som äro färdiga att utan besinning i trossaker fälla domen öfwer andra. Den störing, som dessa predikanter åstadkommit, torde ej warit annan än den, som uppkommer då menniskorna wakna upp öfwer sina synder och få den sorg, som är efter Guds sinne, hwilken åstadkommer bättring till ewinnerligt lif.

Hwad hr Nyrén beträffar kunna wi upplysa att han icke är eller någonsin warit bagaregesäll, utan folkskollärare och att han, efter att ha genomgått en predikantskola i Swerige, under många år werkat som missionär, dels i Ryssland dels i Finland. Må man föröfrigt komma ihåg, att samhällsställning och lärdom ej äro wilkoren för ett rätt förkunnande af ewangelium. Wår Herre

*) Herr Nyrén har tillsändt oss en rättelse, enligt hwilken den ifrågawarande kyrkorådsmedlemmen uppgifwit sig hafwa åhört icke en gång utan någon gång ett af de finska föredragen; intet swenskt föredrag hade deremot åhörts af någon af medlemmarne.

Red:s anm.

utwalde sjelf åt sig för detta ändamål några fattiga olärda fiskare. En predikant, som är i besittning af en lefwande tro, måste wara skickligare att förkunna frälsningen i Jesus Kristus, än en som aldrig på sig sjelf erfarit sanniugen af fridens ewangelium, besutte han än all denna werldens lärdom och hade han än aflagt examina för hwilka myndigheter som helst.

Hwad beträffar warningen för „ulfwar i fårakläder“ så wore wäl derom mycket att säga, men wi wilja endast erinra om, att då man kommer fram med dylika citater mot andra, man framför allt borde se till, att man har rent för egen dörr. Att personer med uppoffring af lifwets beqwämligheter och lemnande hem, familj och allt, resa omkring för att predika ewangelium utan jordisk winning, blott af kärlek till sin Herre och af nitälskan för själars frälsning, borde åtminstone ej gifwa anledning till dylika beskyllningar. Den andliga blindheten är i sanning stor. Dock det måste ju så wara. Man erinras här om det som Kristus förutsade åt sina lärjungar: „Saliga ären I när menniskorna försmäda och förfölja eder, sägande allt ondt om eder, ljugande för min skull“ och „de som eder förfölja, skola mena sig göra Gud en tjenst dermed“.

Hela denna sak utwisar huru klent beställdt det är med religionsfriheten i wårt land. Hwar någon andlig rörelse uppkommer, der skyndar man sig genast från kyrkligt håll att af nitälskan för renlärighet göra slut derpå och detta medan werlden rundt omkring sofwer syndens och säkerhetens sömn. När skall den tid randas, då ewangelium hos oss fritt får förkunnas oberoende af olika läroriktningar? Först då kan ett sant religiöst lif uppblomstra.

—n—n.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

En insändare, J. A. K. i Finska Weckobladet N:o 7 har sökt wisa att jag i min broschyr: „Till minne af biskopswisitationen i Helsingfors“ icke gifwit en fullt sanningsenlig teckning af Waldenströmianismen wid dess jemförelse med den lutherska kyrkans lära, särskilt hwad beträffar församlingen eller Kristi ställföreträdareskap för oss i Hans lidande och död för wåra synder, och får jag med anledning häraf anföra följande:

Är det så att jag misstagit mig i min uppfattning af Waldenströmianismen, så ber jag J. A. K. göra mig] och andra den wänskapstjensten, att tydligt och klart framwisa skilnaden mellan ifrågawarande riktning och den lutherska kyrkans lära, då otwifwelaktigt torde wara att en schism mellan båda dessa samfund förefinnes. När så illa är, är åtminstone godt att differenspunkterna framhållas, på det en hwar må weta hwad som tros och läres i det religiösa samfund, till hwilket han ansluter sig. På uppmaning af medlemmar utaf Helsingfors Lutherska församling försökte jag en dylik jemförande framställning mellan diessentens och den Lutherska kyrkan; J. A. K. har sökt wisa att jag ej lyckats wid skildringen af Waldenströmianismen, och då sådant möjligen kunde hända mig om jag yttermera försökte mig i ämnet, så anhåller jag nu wänligen att få öfwerflytta den mig ålagda pligten på den ärade insändaren, som synes tillhöra Waldenströmianismen och derföre helt säkert bättre än jag känner densamma. Och då insändaren derjemte anmärker att den sammanträngda form jag gifwit min framställning möjligen kunnat wilseleda de i saken okunniga, så wore kanske nödwändigt till förekommande af en dylik misstydning, om den framställning hwarom jag nu wänligen anhåller, blefwe så uttömmande som möjligt uti en tidskrigt wara kan.

Kärt wore ock för mig om J. A. K. wille angifwa tidpunkten, då de af honom citerade skrifterna äro utgifna, ty kändt är, ifall jag ej äfwen häri skulle misstagit mig, att Herr Waldenström icke tänkt och talat lika under alla perioder af sin lärare och skriftställare werksamhet, utan att betydligare omkastningar härwid egt rum. Till ett rätt bedömande af honom hör derföre äfwen kännedomen af de tider, då den ena eller andra skriften af honom utgifwits. Att jag icke läst de senare skrifterna af Waldenström erkänner jag wara en brist, ty wärr en af de många, hwaraf min skriftställarewerksamhet med rätta kan anses wara behäftad, men af omdömen om herr Waldenströms lära, hwilka warit synliga i swenska tidningar och tidskrifter och hwilka jag icke sett wederlagda, har jag dock bildat mig ett omdöme om honom, som jag trott wara det rätta. Så säger t. ex. Wäktaren i N:o 6 för innewarande år med anledning af ett yttrande af herr Waldenström under pågående riksdag om straffens betydelse och ändamål följande:

„Det är bekant att lektor Waldenström ej will erkänna det (att grunden för straffet är Guds wrede öfwer synden), utan anser det wara Gud owärdigt att hämnas. Han säger ju ock, att Guds rättfärdighet intet annat är än hans fromhet, godhet och kärlek. Af denna grundåskådning följer sedan hela lekt. W:s bekanta förnekande af Kristi försoning, Kristi ställföreträdareskap, Kristi strafflidande för oss, o. s. w. Ty, om Gud aldrig wredgas på oss för syndens skull, så behöfwer han naturligtwis ej försonas. Om Guds rättfärdighet ej fordrar att wi lida dödens straff för synden, så behöfwer ej heller Kristus taga på sig detta wårt straff, d. w. s. dö för wåra synder! — — —

Mitt omdöme om Waldenström eller egentligen Waldenströmianismen *) är sålunda icke gripet ur luften utan stöder sig på dessa och dylika yttranden om honom af hans egna landsmän. Äro de oriktiga, så desto bättre för Herr Waldenström och hans anhängare. J. A. K. kan också wara öfwertygad derom att ju närmare öfwerensstämmelse kan uppwisas mellan Waldenströmianismen och Lutheranismen eller med andra ord, ju färre och af ringare betydelse de dif💬renspunkter blifwa, som af J. A. K. skola kunna sanningsenligt framhållas, desto mera skall det glädja mig, ty jag älskar icke söndringen, utan enheten i Kristus — uppfyllelsen af den stora bönen, hwilken Han, som allena borde kallas mästare, bad för sina lärjungar och alle dem, som genom deras ord skulle tro på Honom: Att alla skola wara ett, såsom du, Fader i mig och jag i dig, att ock de skola wara ett i oss, på det att werlden må tro att du har sändt mig. Joh. 17: 21.

Borgå den 20 Febr. 1888.

C. H. Alopeus.

*) Att man af ett partis anhängare icke alltid rättwist kan bedöma partiets „mästare“ har J. A. K. riktigt antydt. Kyrkohistorien och erfarenheten styrker detsamma, och måhända är detta äfwen fallet hwad beträffar Waldenström och Waldenströmianismen, hwilket dock tywärr förnekas af J. A. K., åtminstone hwad beträffar Waldenströmianismerna i Finland, en förnekelse, som jag icke wille emotsäga. — Ofta nog gå lärjungarna längre än mästaren, under det å andra sidan moderata lärjungar finnas, som icke så skarpt hålla på skiljeläran i partiet. Detta sagdt icke särskildt om Waldenströmianismen.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Till ledamöter i komitén för finska ärender i St. Petersburg** har senaten för nästa tre års oktroj utsett senatorerna Robert Aug. Montgomery och generallöjtnant Christian Th. Oker-Blom. De nuwarande ledamöterna, hwars oktroj utgår i oktober, äro senatorerna Th. Cederholm och n. w. landtmarskalken geheimerådet V. von Haartman.

— **Dissenterlagförslagets** behandling af lagutskottet widtog i måndags. Med spänd wäntan motser man huru lagutskottets ledamöter skola afbörda sig det answarsfulla uppdraget att förbereda detta wigtiga lagförslag till dess behandling af de särskilda stånden. Skola de ihågkomma sin mästares ord, lära och föredöme, som med hela sin wandel här på jorden lärt oss att den fullkomliga lagen äfwen är frihetens lag? Eller skola de låta de hårdt tillknutna banden, med hwilka det senaste kyrkomötet welat ihopsnöra hwarje från statskyrkan diwergerande trosriktning, qwarstå. Sådant förslaget nu föreligger, kunna icke ens de dissenters, för hwilka det är assedt, begagna sig deraf; — icke baptisterna, som äro independenter och endast bilda helt små församlingar och som dessutom hos oss för det mesta endast bestå af obemedlade men derföre icke mindre allwarliga kristna; icke de s. k. frikyrkliga med sin widtomfattande kärleks- och söndagsskolewerksamhet; icke den från England inkomna riktningen, som under namn af plymouthbröderna öfwerallt hwar den uppträdt wunnit aktning för det kristliga allwar och den rena sedliga wandel dess medlemmar ådagalägga; plymouthbröderna wälja nemligen icke emellan sig hwarken prest eller föreståndare, utan hwar och en medlem af samfundet är tillika prest i detsamma, d. ä. han har rättighet att der tala och uppträda. Icke ens metodisterna, hwars stadgar dock göra dem till ett afslutet och wälorganiseradt samfund och hwars föreståndare har en nästan biskoplig myndighet, kunna i widsträktare mån begagna sig af detta lagförslag, emedan enligt detta dessa föreståndare icke erkännes, om de icke äro finska medborgare, och detta torde swårligen metodisternas i landet lärare och föreståndare underkasta sig att blifwa, såframt de icke händelsewis råkade wara infödde finske män, emedan det är en sed bland metodisterna att dess lärare och predikanter, i synnerhet bland de lägre graderna, ofta omflyttas. För hwem är då dissenterlagsförskaget egentligen afsedt? Det minsta man kan fordra af lagstiftarene är, att de åtminstone göra sig mödan att taga reda på deras förhållanden och behof, för hwilka de wilja stifta lag; men detta har upphofsmännen till dissenterlagförslaget icke gjort.

— **Strafflagsutskottet** har med 12 röster emot 4 beslutit att i enlighet med propositionen i ämnet föreslå att dödsstraffet må införas icke blott för majestätsbrott och högförrederi utan äfwen för uppsåtligt mord: i detta senare fall lärer ock, beroende af graden af brottet, äfwen tukthus på lifstid och förlust af medborgerligt förtroende komma att användas.

— **Bestyrelsen för Nykterhetens wänner** har utfärdat inbjudning till samtliga nykterhetsföreningar i landet att deltaga i det sjette allmänna nykterhetsmötet, som kommer att hållas i Helsingfors, den 26—29 juni. Till ledamöter i bestyrelsen för mötet äro walde d:r A. A. Granfelt, d:r M. Johnson och pastor E. Bergroth.

— **Nykterhetsföredrag.** Ett nykterhetsföredrag af mer än wanligt intresse hölls i måndags i Allianshuset af litteratören W. Lönnbeck. Se närmare artikeln Nykterhetsarbetet.

— **Herr Gustaf af Geijerstam** har icke skytt att i Helsingfors utgifwa i tryck de föredrag, med hwilka han härstädes sårat om allmänna rättskänslan. Detta företag blir så mycket mera utmanade, som han låter boken ledsagas af ett företal, i hwilket han förklarar, att han icke tänker lemna något swar på de angrepp, som riktats emot honom af en del damer och deras wapendragare, emedan dessa angrepp antogo en form, som war smädelsens och icke kritikens eller meningsutbytets. „Hemma i Swerige war det mer än en, hwars namn kanske skulle wäga mera än mitt, som efter att hafwa tagit del af dessa fördrag frågade, om det werkligen icke war annat, som wäckt en sådan storm i Finland“. — Möjligt att detta senare påstående är sant, i synnerhet om dessa namn stå att söka bland sällskapet Verdandi; men om han dermed will här söka göra troligt, att dessa föredrag och de satser han genom dem sökt sprida icke wäckt uppseende och ogillande annorstädes än i Finland, så är detta något, som icke är sant. De hafwa wäckt afsky och förakt öfwerallt hwar de blifwit hållna, icke minst i det fria ordets land Norge. För hwar och en, som underhåller någon förbindelse med detta land, kan det icke wara obekant att den „storm“ af ogillande dessa föredrag wäckt der warit lika stor och kanske större än den, de framkallat här. Och den måste wara det öfwerallt, der rätts- och sedlighetskänslan ännu hålles waken.

— **Den ewangelisk-lutherska söndagsskoleföreningen** i Finland har erhållit inbjudning från ewangelisk-lutherska söndagsskoleföreningen i Ryssland att träda i utbyte af litteratur.

— **Pastor E. Bergroths** föredrag i Finlands kyrkohistoria i tisdags war besökt af omkr. 200 personer Föredraget, som afhandlade reformationens tidehwarf, war lifligt hållet men nog mycket partiskt och färgladt till förmån för kyrkans yttre maktställning. Så t. ex. framstäldes Gustaf I som en rå och egennyttig barbar, derföre att han under en tid af djupt betryck, då landet war utsugadt af danskarne, wågade, för att åstadkomma en bättre tingens ordning, angripa kyrkans och klostrens hopade skatter.

— **Det protokoll,** som fördes wid Tawastehus församlings kyrkorådsmöte den 8 Februari har blifwit oss tillstäldt och lyder i öfwersättning sålunda:

§ 1.

Alldenstund här i Tawastehus församling twenne andliga föredragare, Herr Hjalmar Braxén och en swensk undersåte Herr Nyreen, redan twenne weckors tid uppehållit sig, och alldenstund desse herrar i sina andliga föredrag offentligen tala emot den ewangeliska läran och sålunda hafwa åstadkommit stor förwirring (oordning) så beslöt kyrkorådet enhälligt med stöd af 33 paragrafen, att förbjuda dem att framdeles fortsätta en sådan lärowerksamhet i församlingen.

Å kyrkorådets wägnar
K. A. Candolin.
t. f. pastor.

E. W. Palander. Lektor. — J. A. Hahnsson. Magister.
H. F. Forsgren. Handlande. — G. A. Nyberg. Handlande.
A. Helin. Skomakare.

Wi skola i nästa nummer införa den skrifnelse i hwilken herrar Braxèn och Nyreen ifrån detta kyrkorådets beslut wädjat till domkapiilet och som utgör en manlig och öppen bekännelse af deras åsigter.

Det förbud, som sålunda tillstälts dem, synes emellertid werkat motsatsen mot hwad det war assedt. Då det nemligen blef bekant, att de måste upphöra med sin lärarewerksamhet, tillwäxte tilloppet af deras åhörare så att de ej längre kunde rymmas i den wanliga samlingslokalen en sal i barnhemmet som dessutom samtidigt äfwen blifwit obrukbar derigenom att sjukdom utbrutit i barnhemmet. Deras åhörare upphyrde då åt dem — teatern; och en wecka efter det att förbudet tillstälts dem, fortforo de att predika der, under det att deras publik ständigt ökades. De båda predikanterna hafwa nu lemnat Tawastehus.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10. swensk predikan kl. half 12.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Finst barn predikan kl. 9 af A. Mäkinen. Swenst predikan kl. 11 af N. F. Nyrén; kl. 7 af flere talare.; kl. 5 finst predikan af A. Mäkinen.

Ewangeliska möten hållas i Allianshuset innewarande wecka **Fredag** half 8 e. m. samt nästa wecka **Tisdag, Onsdag** och **Fredag** kl. half 8 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giiscke.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

15,000 pund sterling

(= 270,000 kronor) har en engelsk missionswän, hr Robert Arthington i Leeds, erbjudit sig att gifwa åt Londonermissionlsällskapet, engelska baptisternas missionssällskap och skotska frikyrkomissionen, om dessa sällskap wilja samwerka för öppnandet af en mission i Syd-Amerika. En missionsångare skulle inköpas och gå på Amazonfloden och dess bifloder; resten af penningarne skulle användas för missionärernas underhåll. De tre missionssällskapen hafwa tagit saken i öfwerwägande men hafwa ej ännu hunnit gifwa swar på det storartade anbudet. Hr Arthington har redan upprepade gånger med betydliga summor understödt missionerna i Central-Afrika.

Östra Eqwatorial-Afrika.

Engelska kyrkomissionen har på detta fält utsått ewangelium, och Herren har wälsignat sitt ord, så att många hedningar blifwit omwända. Men deraf wäckas de gudlösa till motstånd och förföljelse. Förhållandena i Uganda känna wi. Stationerna Ujui i Unjamwesi och Msalala wid sjön Ukerewes södra ända hafwa måst öfwergifwas till följd af höfdingarnes fiendtlighet och prejerier. Nya stationer skola dock upptagas i närheten inom områden, som tillhöra mer wänligt sinnade höfdingar. Wid stationen Taita blefwo de båda der stationerade missionärerna mot slutet af förra året öfwerfallna af en rasande folkhop. Orsaken war den rådande torkan, som hedningarne trodde härröra af missionärernas „trollerier." Wänligt sinnade grannar kommo dock i rätt tid missionärerne till hjelp; men huruwida äf en denna station sedan måste öfwergifwas, synes icke klart af de ankomna underrättelserna.

Politiska nyheter.

De sista dagarnes post har medfört den wigtiga underrättelsen, som dock ännu blott stöder sig på en förmodan — men en förmodan, som synes hafwa skäl för sig och delas af alla större utländska blad — att Ryssland numera tillstält signatärmakterna bestämda förslag, på basen af hwilka den bulgariska frågan skulle kunna ordnas. Dessa förslag skulle gå ut på att makterna förklara furst Ferdinands wal olagligt och Ryssland tillerkannes rätt att under ett års tid besätta Bulgarien med 30,00 man samt låta inom nio månader werkställa wal af ny furste i detta land. En del tidningar dementera dock på det afgjordaste ryktet om en förestående ockupation från Rysslands sida. Det faktiska i saken torde wara att underhandlingar pågå men att man ännu icke kommit till något bestämdt resultat.

Såsom den kandidat som Ryssland utsett att efterträda furst Ferdinand på Bulgariens tron nämnes furst Gregor Michael Stourdza, medlem af rumäniska senaten. — Äfwen om enhet skall kunna uppnås ibland stormakterna rörande dessa förslag, återstår dock att se hwilken hållning det tappra bulgariska folket skall intaga gentemot en dylik uppfordran.

Nykterhetsarbetet.

Från hemlandet.

Tähtis the afton sista Söndags war talrikt besökt. Programmet war omwexlande. Först pianomusik; sedan föredrag om „nykterhetsrörelsens nuwarande tillstånd i utlandet", af stud. A. Mäkinen. Talaren framhöll, att nykterhetsrörelsen, såsom warande en folklig rörelse, behöfwer nationens alla ädla ämnen för att kunna såsom en förnyande kraft rena samhället. Om den icke sålunda blir förenad med de stora sedliga krafter, hwilka röra sig inom folket och uppbära det, utan lemnas att werka som ett enskildt medel emot någon enskild last, så förswinner den lik öknens flod, som torkar bort i sanden utan att kunna werka någon förnyelse. Endast i förening med dessa sedliga makter kan en folkrörelse i allmänhet werka bestående frukter — så äfwen nykterhetsrörelsen.

Der orsaken, hwarföre nykterhetsrörelsen måste wara bygd på den djupaste och fastaste grund, på den klippa, som icke någonsin swigtar, på religionens grund.

På uppmaning af Helsingfors nykterhetsförening höll herr Wald. Lönnbeck i Allianshuset sista måndagsafton ett särdeles upplysande och storslaget nykterhetsföredrag. Det förtjenade att i sin helhet blifwa delgifwet en större publik, men beklagligt tillåter bladets trånga utrymme det ej. Wi nämna endast hufwuddragen. Sedan talaren med historiska exempel framhållit den sanningen, att andens werld är bunden wid en beständig utwecklings lag — om någon icke will gå framåt, måste han gå under — tillade han följande. Mången anser den närwarande tiden för sämre än förgångna tider, men en opartisk betraktare af historien kan ej godkänna det. Twärtom går genom wår tid ett utwecklingsarbete, hwilket man kan jemföra med reformationen. Reformationen war ej allenast ett klargörande af de religiösa ideerna, den war ej endast en strid om rättfärdiggörelsen af tro eller gerningar eller om påfwewäldet; twärtom förenade sig dermed stora politiska och wetenskapliga spörsmål, hwilka satte furstar och folk i rörelse. Det war en strid för den fria forskningen och den wetenskapliga sanningen gentemot det hierarkiska tryckande oket. Sålunda mångsidigt och genom flera krafters förenade samwerkan åstadkoms ett arbete hwilket wi kalla reformationen. Genom den gick menniskoslägtetnet en ny, bättre framtid till mötes. Ett dylikt arbete pågår äfwen nu — detta arbete är nykterhets-rörelsen. Man kan anse detta påstående för öfwerdrifwet. Men man måste minnas att under olika tider framstå icke de stora tilldragelserna på samma sätt. Förhållandena nu för tiden äro andra än på det sextonde århundradet och menniskorna äro äfwen annorlunda. Men i samhällets midt — ibland de stora frågor, hwilka fodra lösning är i främsta rummet nykterhetssaken. Ej någon annan af nutidens stora frågor, ej ens qwinnofrågan eller arbetarefrågan, kunna wisa så djupa rötter som nykterhetssaken. Om man behöfwer en mörk grund af grymma förbrytelser, lidna oförrätter, och omätliga förluster, lidna af menniskoslägtet för att få impulsen till en kraftig rörelse, så är för wisso nykterhetssaken i besittning af en sådan och har derföre rätt till främsta rummet bland tidens rörelser. Men ej nog dermed. Den berör wårt samhälles djupaste rötter. Dermed förbindes alla samhällets grundläggande förhållanden. För det första omfattar den sedligheten, hwilken lagen och rättwisan har att skydda hos folket. De statistiska uppgifterna bewisa klart, der man har dem noggranna, att största delen af förbrytelser göras tillföljd af rusgifwande drycker. Om man engång wet detta, är det statens pligt att för den allmänna tryggheten skynda att förswara nykterhetssaken. En annan wigtig omständighet är fattigwården. Om de fattigas antal förökas genom rusgifwande ämnen, huru kan man wäl underlåta att från samhällets ståndpunkt behandla denna sak. Man säger att nykterhetsmännen förnärma de enskildes rättigheter, då de nemligen skulle wilja neka dem friheten att njuta rusgifwande drycker. Men wi fråga: ha då icke nyktra menniskor några rättigheter? Har drinkaren rätt att förderfwa sin helso, eller bringa sig sjelf i fängelse och sin familj till fattigwården. Om han har rätt dertill, så äro icke wi twungna att underhålla hans familj. Ingen har rätt att mörda sig sjelf, att bringa sin famil på landswägen, att förslösa sin egendom, eller att förstöra sin helsa. Samhällets lifswilkor förneka sådant. Om så är, måste wi i samhällets namn wädja till wåra medmenniskors rättskänsla och framlägga nykterhetssaken till begrundande, bedjande om alla redliga och tänkande menniskors understöd. Med afseende å helsowården blir det samma samhälleliga pligt; äfwensä statshushållningens och djurskyddssakens. Sålunda berör denna rörelse grundwalarna för samhällets lifswilkor — och om man will wara en fosterlands wän på annat sätt, än att förtjust åhöra ett skaldestycke, eller då det gäller att uppresa en minnesstod, så finnes här tillfälle att bewisa sin fosterlandskärlek. Kan du icke skilja dig från denna njutning för fosterlandets wälfärds skull? Eller måste historiens dom blifwa sådan, att detta folk som ej köld, ej hunger, ej krig, ej något naturens motstånd kunnat förstöra, har förgåtts för syndens skuld som ett offer för sina egna begär — det kunde ej skilja sig från njutningen — utan förgicks af weklighet? „Om Finska folkets slut blir sådant, då wore det bättre att wårt land nu genast blefwe sänkt i werldshafwet, så att ingen skulle få weta hwar Finland funnits!" Med dessa skarpa ord slutade talaren sitt kraftfulla tal, hwilket säkerligen oförgätligt har blifwit intryckt i mångent sinne. Må utsädet bära riklig frukt!

Branden i Tammerfors.

Ehuru det numera icke är någon nyhet för Finska Weckobladets läsare att höra om olyckshändelsen, som skedde i T. fors den 29 sistlidne Januari, wilja wi nu likwäl säga några ord derom. Och detta anse wi oss behöfwa göra, emedan det talas så mycket och på så många sätt om denna händelse, att man icke wet, hwad som är sant. Äfwen en del tidningar hafwa för allmänheten framhållit en del osanningar i denna sak.

Söndagsskolan hölls i missionshuset som wanligt mellan kl. 10 och 12 f. m. somma dag elden bröt ut, och då blefwo wi icke warse någonting, icke ens lukten af någon rök. Men kl. 1/2 3 ef. m. fick waktmästaren se att huset war fullt af rök; genast uppbådades brandkåren, hwilken ganska snart war på stället. Men ännu war elden mera fördold, så att den war swår att komma åt med watten, förrän några bräder höggos löst från mellantaket. Inom en liten stund war nu elden dämpad och den mycka röken förswunnen. Då trodde brandkåren, att allt war wäl, hwarföre den genast aflägsnade sig. Likwäl war det icke så. Om en kort stund började röken åter strömma ut genom en lucka, som hade blifwit öppnad till husets wind. Åter uppbådades brandkåren medelst ringning i stadens brandklocka, hwars ljud så obehagligt ljöd för wåra öron ända till Måndag e. m. Innan brandkåren andra gången kom till stället, hann elden sprida sig rätt mycket; desutom woro sprutorna nu obrukbara emedan de woro fulla med is, hwarföre warmt watten måste anskaffas, för att få dem i skick igen och detta dröjde ganska länge. Nu började släckningen åter, men under tiden arbetet pågick, gjorde flere af släckningsmanskapet sig skyldiga till mycket, som ej allenast war störande att se och höra utan äfwen fördröjde arbetet. En af dem hade t. ex. warit uppe i katedern och på skämt predikat och uppmanat menniskorna till omwändelse; under det han höll på, föll taket ned, men mannen hade krupit ned i katedern — som ännu står oskadad — och således kommit helbregda undan.

När mellantaket föll ned, hwilket hade blifwit öfwerlastadt af watten, som der frusit — twingade det ut långwäggarne ned mot läktaren, ty wäggarne stå ännu oskadade nedanom läktaren. Några af de män, som arbetade wid sprutan på södra sidan, skadades af stenarne från den nedfallande wäggen, samt en häst, som traffade stå nära wäggen, dödades genast. Detta war i sanning en uppskakande syn att beskåda: den ene mannen efter den andre framfördes, blodig och klagande. Dessas antal äro sex. Tre af dem wårdas på lasarettet; twå af dessa hafwa hwardera ena benet afbrutet, och den tredje är skadad i ena knäet. Dessa tre, sades det till mig, skulle nog blifwa friska. De tre öfriga wårdas i sina hem. En af dem mycket klen, men sjelf säger han, att han blir frisk. De andra äro icke så mycket skadade.

Wi hafwa stor saknad af detta hus, emedan wi nu ej kunna få någon lokal, som passar för wåra sammankomster. Måtte Herren snart gifwa oss ett nytt! Wi hafwa många gånger frågat: „Herre, hwarföre har allt detta kommit öfwer oss;" och han har swarat: „Nu förstån I det icke, men härefter skolen I förstå det."

Herrens wägar äro underbara, och i många fall för oss obegripliga, likwäl äro de allesammans nåd och sanning för dem som hålla hans förbund och hans witnesbörd.

Tammerfors den 14 Februari 1888.

J. M—n.

Minnen från den Schweiziska hufwudstaden

Resebref af Emilia.

Skönt är det lilla Schweiz med sina snöbetäckta Alper, klara fjällsjöar, stora wattenfall. Skön är äfwen dess af Aarflodens klara watten omslutna hufwudstad, fastän den icke ligger i det egentliga berglandet. Man kan härifrån se hela Alpkedjan genomskinlig, skimrande wid solens uppstigande och wid dess nedgång. Men främmande och längtande skulle man känna sig till och med i det härliga Schweiz, om man ej finge njuta någon annan skönhet, wederqwickelse och tillfredsställelse än den naturen kan erbjuda. Det skönaste och härligaste man kan se, då man kommer till ett främmande land, är Guds boning på jorden, Guds rike och arbetet derför. Glädjande war det derföre att i Bern se de kristna ströfwandena, det kristna arbetet. Jag fick wara med om en stor öfwer hela landet utbredd ewangelisk förening, „Die ewangelische Gesellschaft" årsfest, då flere af dess filialföreningar såsom diakonissanstalten, ynglingaföreningen, unga qwinnorsförening och från det kristliga qwinnoseminariet utgångna elever firade sin årsfest. Mångsidig och rik på wälsignelse tycktes dessa föreningars werksamhet hafwa warit.

Unga qwinnors kristliga förening är ännu något alldeles främmande i wårt land. I Bern firade den redan sitt 24 årsmöte och allenast i Kantonen Bern finnes 56 filialer. Dess ändamål är likasom ynglingaföreningens, att samla ungdom till kristliga möten och kristliga ströfwanden. Trefligt war att se dessa i nationaldrägter klädda landtflickor i hundratal församlas, för att lyssna till allwarliga uppmuntrings och warningsord. Många woro de, hwilka under dessa möten talade och många dyrbara frön blefwo dessa dagar utsådda. En missionär Schrenk's tal gjorde det djupaste intryck på mig. Han war en äldre, mycket erfaren, i Herrens skola stadgad man. Länge har han arbetat i Afrika bland hedningarne, hwarest han i alldeles bokstaflig mening fått erfara Guds löfte uti Es. 40: 31 förwerkligas: „De som wänta på Herren, de få en ny kraft". Han sade: Min första predikan för 32 år sedan behandlade denna text; men jag förstod den ej förrän i Afrika, då jag war alldeles utan kraft, och fick erfara, då jag knappt kunde stå och måste predika, att Herren gifwer kraft". För närwarande håller han några weckor med ens här och der i Tyskland och Schweiz möten till stor wälsignelse för de troendes tillwext och de omwändes wäckelse. Jag tror icke att Ni, det Finska Weckobladets läsare, förgäfwes med mig skullen läsa igenom de ord jag upptecknat ur

minnet från denne Herrens flitige tjenares tal.

Då jag kom till diakonissanstaltens årsmöte, hade han redan börjat tala. Då man kom till mötet, fick man ett godt intryck af att se de täta raderna af Herrens tjenarinnor i hwita mössor (enligt hwad jag tror mycket öfwer etthundra) hwilka uppoffra sitt lif i tjenst för de lidande och arma. De Schweiziska flickorna synas äfwen i det afseende wara framom oss, att de hafwa uppfattat Guds uppmaning, sin pligt, sin rätt till detta arbete. När skola Finlands kristna unga qwinnor wakna upp för att märka detta wigtiga arbetsfält, så att också wi i hundradetal skulle kunna räkna diakonissor?

Ja, då jag kom till mötet, höll Schrenk på att tala. Texten tycktes wara från II Moseboks 15 och 16 kapitel, Israelsfolks wandring i Mara, Elim och öknen Sin. Han fortsatte ungefär sålunda:

„Wi äro mycket färdiga att säga: jag will följa Jesus! Wi önska att Han talar ljufligt med oss, wi sitta gerna med Israelsfolk wid Elims friska källor. Men wi knota wid Maran och wid knota åter i öknen Sin. Wi tänka på det forna Egypten. Har någon af oss blifwit lyckligare genom att se tillbaka på sitt lif i werlden? Ingen. Wi behöfwa i Maran, i Elim, i Sin, den närwarande Guden för hwarje ögonblick. Wi behöfwa lefwa i det närwarande icke i det förflutna. Om wi, liksom Efeserna, hafwa förlorat den första kärleken, behöfwa wi se tillbaka, men denna blick bringar oss ej att knota, utan den förödmjukar oss. Stundom se wi tillbaka för att wi måste göra det. Det är då någon obekänd synd står emellan Gud och oss. Mången ser sålunda ständigt tillbaka. Wi måste engång upphöra, bekänna wåra synder och med åter renadt samwete se rakt på Jesus och framåt. I Sin wille Gud lära Israels folk att lita på honom såsom den närwarande Guden, hwilken hjelper dag för dag. De kunde icke förtrösta på något förråd. De hade ej något annat än Guds löfte, hwilket hwarje morgon förwerkligades. Wi hafwa ännu samma Gud. Hwarje morgon få wi samla manna för dagens behof. Men wi skola icke samla först om qwällen eller om middagen utan om morgonen; genast då wi öppna wåra ögon kunna wi börja, så att wi äro försedda förrän wi lemna wårt rum. I kunnen samla det äfwen om natten, systrar, då Eder tjenst fordrar att I waken. Hur mycken hjertesorg bringa wi oss icke sjelfwa, om wi stödja oss wid något annat än den dagliga nåden. Här finnes ej någon på denna stund, till hwilken ej Gud kunde säga rakt i ansigtet: „Jag har icke bedragit dig, jag har warit trogen". Åt mig har Han hwarje dag gifwit text, åhörare och kraft. „Sörjen icke för morgondagen, ty den har sjelf sin omsorg med sig", det är: Jag skall gifwa manna för den. Lefwen i det närwarande, förtrösten på Guds närwaro i hwarje nu med afseende till ande, själ och kropp. Äfwen i dödens stund förtrösten på honom. Han är närwarande äfwen i dödens mörka dal. Wår wäg går ej alltid genom Elim. Det är just Herrens wäg, då wi råka i swårighet, men där är Han när oss som den närwarande hjelparen". (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 26 Febr. 1888.
Matt. 19: 16—26.

Rikedomens faror.

Denna händelse tilldrog sig emellan löfhyddohögtiden och Jesu besök i Betania före den fjerde påsken och under hans sista färd upp till Jerusalem. Följande gränsen mellan Galileen och Samarien öfwergår han Jordan och fortsätter sin wandring utefter Jordan på östra sidan söderut, hwarefter han i närheten af Jeriko åter öfwergick Jordan, under hela tiden, ehuru medweten om hwad som skall ske honom i Jerusalem, lärande och underwisande sina lärjungar och andra, som på wäg till påskahögtiden slutit sig till honom och hans ständiga följeslagare.

Det är under sin wandring här i Pereen, den händelse inträffar, som wi nu få betrakta. Ensam ur folkhopen, djupt i sitt innersta berörd af Jesu underwisning och mäktiga gerningar, framträder en ung man till den store läraren från det föraktade Nasaret, faller på sina knän inför honom, Mark. 10: 17, och will weta, hwad för ett särskildt godt han skall göra för att wara wiss om ewigt lif. Det samtal som härwid uppstår emellan denne yngling och Jesus, förtjenar wår synnerliga uppmärksamhet. Frälsningen är en personlig angelägenhet, och derför måste hwar och en som will blifwa frälst, sjelf personligen wända sig till Kristus och för honom framlägga sin själs angelägenheter.

Det är särskildt trenne wigtiga sanningar denna händelse bär fram till wårt beaktande.

Att en menniska kan hafwa begär efter frälsning, och likwäl gå miste om den samma.

Att oomwända menniskor ofta befinna sig i djup okunnighet angående andliga ting.

Att om en menniska i sitt hjerta will bibehålla en enda afgud, så blir den samma en orsak till hennes ewiga förderf.

Låtom oss, innan wi lemna denna text, blicka ned i wårt eget hjerta, och efterse, hwad det har att säga oss. Är det wårt uppriktiga allwar, när wi säga, att wi wilja omwända oss? Wilja wi låta alla wårt hjertas afgudar fara? Finnes hos oss ingen hemlig synd, som wi fortfarande wilja behålla och wägra att öfwergifwa? Finnes ingem menniska och ingenting, som wi i hemlighet älska högre än Kristus och wåra egna själar? Dessa frågor fordra ett uppriktigt swar. Den sanna orsaken till så många menniskors bedröfliga tillstånd är den andliga afgudadyrkan, som allmänt råder ibland oss. Fördenskull säger apost. Johannes med allt skäl: „Kära barn, wakten eder för afgudarne." 1 Joh. 5: 2.

Det är lättare, att en kamel går genom ett nålsöga o. s. w. = ett i österlandet ganska wanligt ordspråk anmärker Starke: „I Talmud står: „en elefant kan icke gå genom ett nålsöga"; i stället säger Kristus en kamel, emedan detta djur war för dem bekant och för sin höga ryggs skull war ännu oskickligare. Den syriska öfwers. har ock återgifwit det med en kamel." Och i sina förklaringar och anmärkningar till det nya testamentet säger lektor P. Waldenström (se Matt. 19: 24): „För öfrigt är att märka, att alla försök att borttolka den enkla ordalydelsen, såsom skett när man t. ex. sagt, att Herren med nålsögat menat en trång port, eller att han ursprungligen icke sagt kamel utan ankartåg, äro idel rationalistiskt godtycke."

V. Frågor:

Wåra kroppar liksom wåra själar äro ofta i fara, och wi behöfwa derför en Gud, som förmår frälsa och bewara både kropp och själ. För hwilka faror warnar särskildt dagens text. Af hwad anledning wi särskildt warnas för dessa faror skola wi nu se. Jesus är på wäg till Jerusalem till påskhögtiden. I hwilkas sällskap företager han från Galileen denna resa? Till Jesus och hans lärjungar sälla sig snart andra, som ock skola till Jerusalem och för dessa framlägger nu Jesus med guddomlig lärarewishet himmelrikets sanningar. Hwilken i sällskapet berörs särskildt af Jesu lära och underwisning? En ung man. Hwad weta wi om den mannens yttre ställning? han war rik. För öfrigt se wi honom wara i behof af frälsning. Hwaraf kunna wi förstå att så war? Huru låter han Jesus förstå sin andliga nöd? Huru lyder den fråga, som ynglingen gifwer Jesus? Hwad swarar Jesus honom härpå? Detta underliga swar gifwer Herren honom, emedan han i sin allwetenhet wäl kände, att den unge mannen måste föras till en sann sjelfkännedom. Huru hade den unge mannen kallat Jesus? Hwad säger nu Herren först härom? War då icke Jesus god? Men huru ställer sig nu Jesus inför denne man, såsom Gud eller menniska? Detta gör Herren Jesus, emedan den unge mannen ännu icke trodde honom wara annat än en lärare och liksom han i Joh. 7: 17 säger: „min lära är icke min" så ock här: „jag är icke god", ty han talar här om sig sjelf såsom blott en menniska såsom andra menniskor; men till hwem såsom den ende gode hänwisar han honom? Ynglingen will weta, hwad godt han skall göra för att få ewigt lif. Kan någon menniska genom sina bästa bemödanden och gerningar få ett ewigt lif? Men då han på görandets wäg will winna ewigt lif, så wisar Herren honom en sådan wäg. Hwad säger han till ynglingen? Förstår den unge mannen ännu sin oförmåga att af allt hjerta kunna hålla Guds lag? Hwad swarar han derför Herren härpå? v. 20.

Kunde det i något hänseende ligga någon sanning i den unge mannens bekännelse? I hwilket fall låg det sanning i hans swar? Men fordrar Herren blott, att wi i det yttre skola hålla hans bud? Inför menniskor kunde han ju få wittnesbörd om att wara en rättfärdig man, men kunde han få detta erkännande af Gud? Hwarför ej? Hwad säger Gud i det nionde och tionde budet? Hwad förbjuder oss Herren i dessa bud? Den onda lustan, de onda begärelserna. Hade den unge mannen, tron I, äfwen med med afseende härpå hållit Guds lag. Menniskan ser, hwad för ögonen är, Gud ser till hjertat. Till någon sådan kännedom om sitt eget hjerteförderf hade den unge mannen ej kommit.

Wi skola nu se, huru Jesus will förhjelpa honom till en sådan kännedom.

Hwad weta wi om mannens yttre ställning, anmärkte wi nyss?

Detta wisste Jesus, men äfwen något mera wisste han. Hwad då, tron I? Jo, Jesus wisste, att mannen med hela sitt hjerta war fastwäxt wid dessa jordiska rikedomar. Nu skall det wisa sig, om mannen mer älskade Gud än dessa penningar. Hwad säger han derför till honom? Jesus berör en mycket ömtålig punkt. Han låter mannen göra ett bestämdt wal mellan Gud och werlden.

Hwad föredrog den olycklige unge mannen, det jordiska goda eller det himmelska goda?

Huru heter det härom? Stackars man! För en tids njutning af jordisk rikedom lemnar han Gud och himmelen. Tron I, barn, att denne unge man, är den ende som så har handlat?

Kunna ockå barn älska något mera än Gud? Hwad då månne? Kläder, slantar, leksaker, nöjen o. s. w. Många afgudar göras af siden och sammet. En wacker klädning, en ny hatt, ett wackert band kan wara en afgud. Jag undrar, om Gud ser några sådana afgudar bland eder, mina unga wänner? o. s. w.

Hwilken allwarsam lärdom gifwer Herren sina lärjungar, sedan den unge mannen gått bort?

Är det orätt att hafwa rikedomar, om wi på ärligt sätt få sådana? Men hwad är ofta förenadt med de jordiska rikedomarne? Hwad kan nemligen lätt inträffa för dem, som ega jordiska rikedomar. De kunna fästa sina hjertan derwid. Huru säger derför Herren till lärjungarna? Böra wi derför bedja Gud om rikedom? Böra wi bedja Gud om fattigdom? Wi böra bedja såsom Guds ord lärer: Fattigdom och rikedom gif mig icke, men låt mig min afskilda del afspis få.

Är det möjligt att ega rikedom och ändock wara ett Guds barn? Huru säger nämligen Jesus derom? v. 26. Men Gud och werlden kunna wi ej älska på en gång. Huru heter det derom i tänkespråket?

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 9. Torsdagen den 1 Mars **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Proselytstadgan.

Som kändt sönderfaller det dissenterlagsförslag regeringen förelagt innewarande Ständermöte till pröfning uti trenne delar, neml. 1:o förordningen ang. andra kristna protestantiska religionssamfund än det ewang. lutherska; 2:o förordningen om rättigheten att bekläda offentliga embeten, samt 3:o. „Förordning om answar för den, som olofligen förmår någon till öfwergång från en troslära till en annan." Denna sistnämnda, eller „proselytstadgan", har dock blifwit så litet uppmärksammad att ett par ord om densamma icke torde kunna anses öfwerflödiga.

För att genast säga wår mening ut, anse wi ifrågawarande förordning i sin nuwarande form stå i skarpaste motsats till en af kristendomens grundlagar:

„Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Fadrens, Sonens och den Heliga Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag har befallt eder". Math. 28: 19, 20.

På den tid då dessa ord uttalades funnos wisserligen redan, som martyrerna kort derpå fingo erfara, proselytstadganden, men hade den unga kyrkan, lydande dessa, inställt sin missionswerksamhet, hwilken uppgift skulle då längre återstått henne? Hade icke ett sådant steg warit liktydigt med ett förqwäfwande af hennes egen tillwaro? Ja, ty om något kan anses framgå ur historien så är det wäl detta, att det större eller mindre missionsnit en kyrka utwecklar står i direkt förhållande till halten af hennes eget andliga tillstånd, samt att der en kyrka upphör att wara i nytestamentlig mening missionerande, der förminskas också efterhand lifwet i Kristo inom henne. Och den dag lärjungen icke längre är missionär, den dag han af den werldsliga lagen låter sig twingas att åsidosätta Kristi konungsliga lag om Hans riks utbredande, den dagen har han äfwen förnekat sjelfwa den grund hwarupå han står och det ewangelium, hwars tjenare han skulle wara. Kristendomen är, om något, till sitt wäsende aggressiv, proselytiserande, och att söka beröfwa henne denna egenskap wore icke blott en straffwärd förmätenhet utan äfwen, såwidt dess praktiska följder angå, fullkomligt gagnlöst, hwarom kyrkans historia i alla tider bär intyg.

Och likwäl är det just detta representanterna för det kristna finska folket äro kallade att utföra. Ty i och med proselytstadgans antagande i sitt nuwarande skick skulle en förderflig hämsko läggas på den så ytterst wigtiga inre missionswerksamheten, hwilken wi ännu icke i motsats till en del höga auktoriteter kunna anse opåkallad, ännu mindre skadlig. Wi wåga nemligen, stödjande oss på Guds ords tydliga utsagor betrakta hwar och en i detta land dender icke i lif och lära bekänner Jesus, Guds Son, som sin Herre och Frälsare, såsom en opånyttfödd hedning, död i öfwerträdelser och synd, och sålunda ett lämpligt objekt för den kristliga missionswerksamheten, ware sig denna till formen är kyrklig eller ej. Denna klass torde wara långt talrikare än kyrkans egna, sanna medlemmar, och här föreligger således ett arbetsfält stort nog för alla och hwilket det twifwelsutan är hwarje kristens pligt att med Guds hjelp söka bearbeta. Nominelt tillhöra ifrågawarande elementer, ehuru icke af fritt wal, den ewang. lutherska kyrkan, änskönt de i werkligheten stå fullkomligt utanför alla kristliga samfund, och med bästa wilja i werlden kunna wi icke wärja oss för den tanken, att proselytstadgan skulle användas just för att förhindra det fria missionsarbetet bland dessa, under åberopande af att de enligt lag höra till den lutherska statskyrkan!

Huru någon föröfrigt kan föreställa sig att kyrkans inflytande befästes genom böter och fängelsestraff, förstå wi alldeles icke, men åtminstone är ett sådant betraktelsesätt fjerran från hela andan och bokstafwen af Nya Testamentet, hwars ställning till frågan ju dock i ett protestantiskt land bör wara af afgörande wigt. Jesus kom för att bryta bojor, men icke smida sådana. Hans rike skulle winnas genom fredliga eröfringar och skyddas, icke med anwändande af yttre twång och wåld, utan genom Hans egen inneboende närwaro bland de sina, intill werldens ända. Men att med böter och fängelse, eller andra sjelfwalda, menskliga medel, wilja wärna det andliga kungadöme hwars Herre Kristus är, det är ett köttsligt tilltag, främmande för den sublima riksplan ewangelium framburit i ljuset.

Hwarför skulle icke en menniska få öfwergå från en troslära till en annan, så snart han blifwit öfwertygad om den nyas företräde? Och hwem ger Staten myndighet att lagstifta i dessa ting, att förordna och döma i rent teologiska och dogmatiska frågor? Man måste werkligen hafwa aflägsnat sig bra långt från biblisk lära och tankegång, då de kristna kyrkorna kunna nedlåta sig till att begära den werldsliga maktens „skydd" mot hwarandra! Ja, då man i sjelfwa religionsfrihetens namn kan framställa en sådan fordran!

Måste en proselytstadga finnas — och wi wilja med hänsyn till existerande förhållanden icke förneka detta — må den då inskränka sig till det enda, hwarom i en sådan kan blifwa fråga, neml. om answar för den, som genom „twång, swek, gåfwa eller löfte om timlig fördel" förmår någon att lemna sin egen och öfwergå till annan troslära. Ty under dessa omständigheter, der yttre, oärliga medel blifwit använda och öfwergången icke skett af inre öfwertygelse, der har ett wåldförande af den personliga friheten egt rum och här wore således lagens ingripande fullkomligt på sin plats. Ty frågan är i detta fall icke så mycket en religions- eller samwetsfråga, som en rent mensklig och medborgerlig.

Men helt annorlunda ställer sig saken om, såsom föreslås i § 1 af proselytstadgan, äfwen den hwilken „genom dop eller annan åtgärd befordrar någon, som ej fyllt 21 år, till upptagning i annan lära än den, i hwilken han bör uppfostras", skall ställas i samma kategori med dem, hwilka begagnat twång och swek för att winna sitt ändamål. Wi anmärka för det första, att en person, dender sålunda drifwen af en lefwande öfwertygelse öfwergår till ett annat trossamfund, icke måtte haft synnerligt stort förtroende till det han lemnat, hwarföre det knapt torde löna sig att med lagens tillhjelp söka qwarhålla honom. Och äfwen medgifwit att han „bordt uppfostras" i en wiss lära, men de hwilka tillsynen häröfwer ålegat, försummat sin pligt, eller eljes derifrån warit förhindrade, är det dock icke personens i fråga menskliga rättighet att äfwen i yttre afseende få ansluta sig till dem som, ehuru af annan konfession, godtgjort försummelsen och bibragt honom en lefwande öfwertygelse? Åldersgränsen borde följaktligen på detta område nedflyttas från de för borgerliga förmoners åtnjutande faststälda 21 åren, till den tidpunkt då enl. en kyrklig häfd, mot hwilken åtminstone ingenting från bibelns synpunkt torde kunna anföras, indiwiden är i stånd att på ett sjelfmedwetet sätt fatta frälsningen i Kristus, samt de förpligtelser troslifwet ålägger, d. w. s. till 15:de eller 16:de året. Eller huru eljes förena så slående motsägelser, som att barnet wid uppnådda 15 år är förmöget att till sitt wäsentligaste, heligaste innehåll tillegna sig den ewang. lutherska kyrkoläran, men oförmöget att innan fylda 21 år på ett lika werkligt och sjelfmedwetet sätt tillegna sig innehållet af någon annan lära? Skall således reciprocitet uppnås — och dertill sträfwar man ju — bör såwäl i proselytstadgan som den egentliga dissenterlagen åldersgränsen för öfwergång till annan konfession bestämmas till 15:de eller 16:de året.

Wi få widare icke förbise att den som „genom dop eller annan åtgärd" (inskrifning, offentlig bekännelse, ell. dyl.) upptages] i annat samfund, redan derförinnan, af tro och öfwertygelse måste hafwa tillhört detsamma, samt att dopet, o. s. w. wanligen då är att betrakta som en inför kyrkan aflagd yttre, formell bekräftelse å den af hjertat redan tidigare inför Gud omfattade trosläran. Af hwilken rimlig anledning will man sålunda t. ex. förwägra dopet åt en indiwid, som äfwen derförutan af själ och hjerta är baptist, eller, hwad som kommer på ett ut — med böter och fängelse belägga dem, hwilka werkställt dopet före de stipulerade 21 åren?

Proselytstadgan måste alltid förblifwa ett för den religiösa känslan odiöst kapitel i lagstiftningen, men derför må man icke göra det mera motbjudande än den, för att fylla sitt ändamål, förtjenar. Må man omredigera § 1 i ofwanantydt syfte och författningen skall, såwidt på den beror, förswara sin uppkomst. I annat fall är fara wärdt den kommer att blifwa ett likaså werksamt som ofta anlitadt wapen i händerna på den arga intolerans, som ännu på många håll existerar, till huru stor skada för den sanna kyrkans enhet och lif, kan man lätt föreställa sig. Må den werldsliga lagen om han så will, häfda samwetets okränkbarhet och deröfwer sträcka sin skyddande arm, men gör honom icke till en bödel som med draget swärd söker hindra detta samma samwete från utöfningen af en af dess dyraste och heligaste funktioner — att, wägledd af det ljus som ofwanefter är, sjelf få bestämma formen för sin tro.

F. W. L.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Tänk på fångarne!

Nyligen lästes uti en af wåra tidningar några notiser om brottsligheten i England, tagna ur en i en tysk tidskrift (Zeitschrift für die gesammte Strafwissenschaft) införd artikel af en engelsk lärd. Häri upplyses om det glädjande faktum, att antalet af de till det strängaste frihetsstraff (penal-servitude) dömde förbrytare i England under de senaste åren betydligen aftagit, twärtemot förhållandet i de flesta andra af Europas större stater. År 1885 war sålunda antalet af till det strängaste frihetsstraff dömde förbrytare i England 1,027. Men detta antal understiger med 23 procent det under något föregående år. De qwinliga förbrytarnes antal har sedan 1876 nedgått med 50 procent. Bland militären wisar sig samma glädjande företeelse. År 1883 woro till fängelsestraff dömde 350 soldater, år 1884 200 och år 1885 endast 126.

Författaren af nämda uppsats framhåller bland de orsaker, som han anser hafwa bidragit till brottens minskning, isynnerhet twänne.

1:o En förbättrad fångwård, hwarwid särskildt den åtgärd wisat sig werksam, att man afskiljt sådana personer, som första gången gjort sig skyldiga

till brott ifrån redan inöfwade förbrytare, från hwilka det sedliga förderfwet utbreder sig äfwen till andra fångar. Denna anordning har wisat ett utomordentligt tillfredsställande resultat. Mellan åren 1882—86 har bland de från denna klass lösgifna förbrytare endast en återwändt till fängelset, ehuru deras antal war flere hundrade. — Såsom främjande samma sak nämnes äfwen det så kallade progressiv- eller nummersystemet, hwilket sätter fången i stånd att genom ett godt uppförande förwärfwa sig goda witsord eller nummer, hwilka då de stigit till ett wisst antal, kunnat t. o. m. förkorta hans strafftid. Ifrågawarande system har redan länge anwändts med framgång äfwen i andra länder.

2:o De för frigifna straffångars återupprättande grundade föreningars inflytande. Bland dessa föreningar nämnes isynnerhet „The royal society for the assistance af discharged prisoners" (kungl. föreningen för bispringande af frigifna fångar), stiftad 1857. Från början af sin werksamhet till 1886 har denna förening bistått 14,800 frigifna fångar. Föreningen har på den sista tiden ännu mera utwidgat sin werksamhet genom att sörja för uppfostran af fångars barn och bewilja understöd åt deras hustrur, för att dymedelst förekomma deras inträdande på brottets wäg.

I Finland äro de siffror, som årligen offentliggöras i fångwårdsstyrelsens berättelser, nog stora att wäcka oss till besinning af hwad wi uraktlåtit i detta hänseende och mona till arbete för dessa olyckliga, som ofta förts in på lastens och brottets bana, antingen genom afsaknad af ledning och wård i spädare år, eller kanske genom missförhållanden i sjelfwa samhället eller t. o. m. lagarna. Måhända skulle wi, som nu sitta i trefliga boningar och sköta wår beqwämlighet efter eget behag, under liknande förhållanden råkat in på dylika wägar. Låt hwilket barn som helst wexa upp i en omgifning, der wredesutbrott, oanständiga ord och handlingar, lögn och bedrägeri höra till ordningen för dagen, — kan man wänta att det skall arta sig? Och när man dertill betänker de frestelser, som fattigdomen, å den ena, och den tilltagande lyxen å andra sidan medföra, så torde det icke kunna jäfwas, att hwarje medborgare i wårt samhälle är i någon mån medanswarig för det stora antal fångar, som årligen fyller wåra fängelser. Huru mången har på allwar tänkt på hwad det will säga att i Finland t. ex. under år 1886 antalet af alla de personer, som, dels för undergående af ransakning, dels för brott eller lösdrifweri i längre eller kortare tid höllos i fängsligt förwar utgjorde 10,173 d. w. s. nära på hwar 200:de inwånare i detta land. Af dessa woro icke mindre än 318 lifstidsfångar, och bland dessa sistnämda många, hwilka redan i sin ungdoms blomma, mellan 20—25 år blifwit s. a. s. döda för samhället.

Hafwa wi gjort allt hwad wi kunnat för att förekomma förbrytelser eller upprätta redan fallna personer? — Wi måste medgifwa att wi wisat mycket ringa intresse för de försök, som i wårt land gjorts i denna riktning. Och dock få wi ej förbise de skyldigheter wi hafwa, den ena mot den andra och att wår pligt är att hwar efter sin förmåga — med förböner, penningemedel eller annan hjelp söka understöda de personer, som åtagit sig wärnlösa och wanartiga barns uppfostran och wård, eller sådana föreningar och personer, som hafwa till uppgift att återupprätta frigifna förbrytare. Genom deltagandet i nykterhetsarbetet befordra wi äfwen samma sak, ty det är kändt att rusdryckerna äro brottens och lasternas tacknämliga befordrarinna.

Den grofwa förbrytaren behöfwer, såsom hwarje annan menniska, främst komma i åtnjutande af det ljus och den frihet, som Guds ord allena kan skänka; han behöfwer underwisas af personer, hwilka sjelfwa äro genomträngda af lifwet i Gud. Men det är icke heller någon småsak för en menniska att för år, ja för lifstiden, wara beröfwad sin frihet här på jorden. Låtom oss, hwar i sin stad söka göra något för att antalet af fångar må minskas äfwen i wårt land. Detta till den enskilde. Men må äfwen lagstiftaren, domaren och de personer, åt hwilka fångwården är anförtrodd, på sina områden göra hwad i deras förmåga står för att i wårt land förskingra det mörka molnet af tusentals fångar. Det är att hoppas att det nu pågående uppbyggandet af ändamålsenligare länsfängelser jemte det wäntade antagandet af ny strafflag skola werka i denna riktning.

E. S.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Med anledning deraf, att herr biskop C. H. Alopeus wänligen och allwarligt anhållit, det undertecknad tydligt och klart wille framwisa skilnaden mellan „waldenströmianismen" och den lutherska kyrkans lära, finner undertecknad sig föranlåten att med Redaktionens benägna medgifwande wördsamt anföra följande:

Angående först tidpunkten, då de af undert. citerade skrifterna utgifwits, må nämnas att „Guds ewiga frälsningsråd" (första delen) är tryckt i Stockholm 1882. Denna bok är således utgifwen omkring 10 år efter det författaren ändrade åsigter i försoningsfrågan och öfwergick från det s. k. juridiska till det etiska betraktelsesättet. Hwad undert. ur denna bok citerat i n:o 7 af detta blad angående Jesu blod såsom enda reningsmedlet och lösepenningen från synden har Waldenström således författat just under den tid han beskylles förneka blodets nämda betydelse. Häraf kan man redan ana, huru det i sjelfwa werket förhåller sig med öfriga förnekelser, som tillwitas honom. Den andra skriften, „Styckena af lifwets ord", hwarur äfwen citerades, är tryckt i Gefle 1879, men för icke länge sedan utgifwen i en ny, till innehållet oförändrad upplaga. Om citatet ur denna skrift gäller alltså samma anmärkning som om förutnämda.

Herr biskopens upplysning, att han bildat sitt omdöme om Waldenström och hans lära efter wissa swenska tidningars och tidskrifters omdömen, hwilka han ej sett wederlagda, torde förtjena att påpekas, enär utan twifwel många — kanske de fleste — af finska kyrkans målsmän på samma sätt bildat sitt omdöme i denna sak. Om ifrågawarande omdöme bildas t. ex. efter Wäktaren, som under en följd af år uppbjudit sin bästa förmåga, för att nedsätta Waldenström och hans lära samt i sin partiyra för några år sedan t. o. m. yttrat, att den, som icke hatar P. W. kan icke wara en Jesu lärjunge, då är det i sanning ett under, om icke omdömet warder wida oblidare än herr biskopens. Om man t. ex. i de påfwiskes stridsskrifter mot Luther wille söka bilda sig ett omdöme om honom utan att läsa hans egna skrifter, skulle man utan twifwel komma att anse Luther som den mest gudlöse bespottare och erkekättare. Den deremot, som läser Luthers egna skrifter, kan rätt bedöma honom. Likaså är det nödwändigt att läsa Waldenströms, och icke blott hans motståndares, skrifter, för att rätt kunna bedöma honom. „Ty hwad är dock wanligare", säger teol. prof. O. F. Myrberg i Upsala „än att den, som uppträder emot en herrskande tidsföreställning t. ex. i fråga om rättfärdiggörelsen af tron, utan widare anklagas för att förneka sjelfwa läran om rättfärdigörelsen genom tron? Eller att den, som har något att anmärka emot en herrskande tidsmening om dopet och nattwardens sakrament, anklagas för att förneka eller tala illa, om sjelfwa dopet och nattwarden o. s. w.? Så är det också lika wanligt, att den, som ogillar de på en wiss tid herrskande traditionella läror om betydelsen af Kristi försoningslidande och död, på samma sätt utan widare anklagas för att förkasta sjelfwa försoningen på grundwalen af detta lidande och död. Men hwad är detta annat; än att med ett religiöst skräckwälde omgärda dessa menskliga läromeningar, för att från dem afhålla den allwarliga skärskådning och granskning, af hwilken de möjligen kunna wara i det allra största behof". („Den Heliga Skrifts lära om försoningen" sid. 11).

Hwad nu ändtligen angår sjelfwa uppgiften att tydligt och klart framwisa skilnaden mellan „waldenströmianismen" och den lutherska kyrkans lära, anser sig undert. ur stånd att i en eller annan tidningsuppsats så tydligt och klart framwisa denna, som Waldenström sjelf framwisat den i förutnämda bok, „Guds ewiga frälsningsråd", första delen. *) Det förefaller derför undert. nästan förmätet och tillika öfwerflödigt att för sin del företaga den föreslagna jemförelsen. Härtill kommer ännu en omständighet, på grund hwaraf undert. anser sig hafwa skäl att undanbedja sig det answarsfulla uppdraget. Det är nemligen bekant, att inom den teologiska wetenskapen för närwarande pågå allwarliga forskningar i försoningsläran och att bland den lutherska kyrkans ypperste teologer såwäl i Finland som i andra länder mycket olika uppfattningar af nämda lära äro gängse. „Att ersätta det juridiska begreppet straff med det etiska begreppet försoning (Sühne) är" — säger Luthardt — „i det stora hela egendomligt för hela den nyare teologien" (Se „Försoningen i Kristus" af A. F. Granfelt sid. 1). Behofwet af försoningslärans grundligare utredning uttalade äfwen teol. d:r P. Fjellstedt på gamla dagar. Då således den lutherska kyrkans teologer ännu icke synas wara på det klara med kyrkans försoningslära, förefaller det undert. nästan förtidigt att med densamma söka jemföra „waldenströmianismen" för att framwisa skilnadem dem emellan. Detta så mycket mer, som P. Waldenström inom luthersla kyrkan fortfarande werkar som teologie lektor wid ett af Sweriges högre allmänna lärowerk och intet annat lär om försoningen än det samma, som hans landsman, förutnämde teol. prof. Myrberg samtidigt lär wid uniwersitetet i Upsala. (Se „Den Heliga Skriftslära om försoningen afhandlad i samtal mellan A. och B. af O. F. Myrberg. Andra utwidgade upplagan, tryckt i Upsala 1874).

*) Boken är tillgänglig i Helsingfors, åtminstone i Missionsbokhandeln. Der finns äfwen „Smärtornas man", som afhandlar samma ämne, att tillgå.

„Inshta Theamba" eller en banbryterska.

Wi bedja wåra läsare i dag egna en stunds uppmärksamhet åt bilden af en qwinna, hwilken hwarje folk wore stolt att kalla sin, och som dock föddes långt bort ur kulturens stråkwäg, en wildmarkens blomma, dotter till de alltmer från jorden förswinnande indianstammar, som bebo Norra Amerika. Det är med djupaste intresse man följer konturerna till den teckning de engelska bladen uppdraga af hennes lif, under det hon för närwarande gästar England.

Inshta Theamba, i öfwersättning „Strålöga", hwilken benämning numera blifwit allmän såwäl här som på andra sidan Atlanten, är dotter till Inshta Muzze, „Jernöga", höfding för Omaha stammen. Wid tiden för barnets födelse, woro Omahas en af dessa wilda indianstammar, som knappast höjt sig öfwer stenåldern. Ett under har det derföre förekommit alla dem, som kommit i beröring med henne — isynnerhet de som tro att menniskan måste gå framåt gradwis och småningom — att se denna indianska flicka genast förstå att uppträda inom sällskapslifwets högsta kretsar och der tala till auditorier, görande anspråk på hög kultur, samt på ett sådant sätt, att det tilldrager sig tänkares uppmärksamhet. Detta intygar oemotsägligen sanningen af Pauli lära, att alla menniskor äro af samma blod och att den ouppfostrade wilden, försatt under kristendomens inflytande, samt omgifwen af 'ciwilisationens förmåner, kan blifwa jembördig med racer, som äga bakom sig arfwet af en tusenårig kultur.

Stammen Omaha bebodde ett widt landområde i nordostliga delen af nuwarande staten Nebraska. Den första missionär som besökte dem, emottogs wänligt. Stamhöfdingen sjelf war den första af sitt folk som slöt sig till kyrkan och från denna dag allt hitintills, har han med uppbjudande af all energi, sökt förskaffa sina barn uppfostran. Han sände Strålöga till den lilla missionsskolan, der hon lärde sig engelska och inhemtade endast de första begreppen om uppfostran. Ty, till följe deraf att en agent för dett indiska styrelse-departementet i Waschington upplöste skolan, måste barnen skingras och återsändas till sina tält och bostäder.

En bildad qwinna, som gjort flickans bekantskap, tyckte det wara roligt att hafwa en liten indiansk flicka till korrespondent, och bad henne skrifwa. Några månader gingo bref fram och tillbaka emellan dem, då Strålöga i ett af sina bref uttalade sin brinnande önskan att få en sådan uppfostran, som satte henne i stånd att underwisa och blifwa sitt folk nyttig. Detta bref sändes till Miss Read i New Jersey, föreståndarinna för en fashionabel fruntimmersskola. Miss Read erbjöd sig att emottaga och uppfostra den lilla indian flickan och bud sändes till hennes fader. Denne emottog äfwen genast det ädelmodiga anbudet. Strålöga reste och efter twenne års förlopp tog hon priset i engelsk komposition i en täflan, hwarwid döttrarne till några de rikaste och bästuppfostrade familjer inom Förenta Staterna, woro hennes medtäflarinnor.

De twenne första åren efter hennes återwändande till sin stam, antyder hon ofta såsom de sorgligaste i sitt lif. Här stod hon nu, en ung flicka, fattig, stödlös och utan wänner, den enda warelse med uppfostran inom hela stammen. Hwad kunde hon göra för sitt folk? Emellertid woro de i stort behof af att fatta något beslut. Ty Omahas kunde icke längre fullfölja sin ursprungliga sysselsättning, jagten. Åkerbruk kunde de icke till, woro äfwen i saknad af werktyg eller redskap af något slag, för landets uppodlande och den största nedslagenhet herskade öfwerallt bland dem. Hennes egen familj led ofta af hunger och framtiden tycktes nog hopplös. Wid uppgörelsen med stammen, hade styrelsen förbundit sig att uppfostra densamma och twenne eländiga skolor hade blifwit satta i gång, hwilkas lärare woro politiska brödjägare, utan minsta lämplighet för dessa platser. Strålöga beslöt sig för att söka anställning i en af dessa skolor. Men myndigheterna i Washington ignorerade hennes bref.

Slutligen skref hon till dem, erinrinde om att styrelsen wäl sade sig wilja uppfostra och lära indianerna kristendomen, men att hela dess uppträdande tillkännagaf dess önskan att helt utrota dem, samt att såwida man ej fäste afseende wid hennes bref, hon i de offentliga bladen skulle söka uppwäcka sympatier för sitt folk. Brefwet war kraftfullt stiliseradt och framkallade omedelbart swar. Departementschefen sade dock att han ej kunde gifwa henne anställning, förrän hon kunnat förete intyg om godt rykte. — Detta hade hittills ej fordrats af någon, anwänd wid indianska befattningar. — Intyg anskaffades genast af missionärer samt från föreståndaren och lärare wid skolan i New Jersey. Hon erhöll så anställning i en af dessa skolor, men lönen sänktes från 8 till 5 pund per månad.

Enligt styrelsens lagar, war hon så-

Slutligen må några ord tilläggas med särskildt hänsyn till de s. k. „waldenströmianerna“ här i landet. Så widt undert. kunnat märka äro de fleste af dem helt och hållet obekanta med ofwan berörda meningsskiljaktigheter i försoningsläran. De s. k. waldenströmska predikanterne hafwa icke heller fått till uppgift att blott predika wissa lärosatser för menniskors hufwuden utan ewangelium om den korsfäste och uppståndne Kristus, hwilket fortfarande är en Guds kraft till frälsning för hwar och en som tror. Många hafwa hört ifrågawarande predikanter förkunna bibelns lära om försoning i Kristus och genom tron blifwit frälsta. När de sedan från annat håll hört sägas, att desse predikanter förneka försoningen och Kristi blods renande kraft, har detta synts dem wara en fräck osanning, enär de ju med egna öron hört motsatsen. Hwad sjelfwa partinamnet „waldenströmianer“ angår, undanbedja wi oss det på det enträgnaste. Ty wi anse, att om det war straffwärdt för en kristen på apostlarnes tid att efter dem kalla sig „paulisk“, „apollisk“ och „kefisk“, så måste det wara ännu sämre att efter senare tiders menniskors eller lärosätt kalla sig t. ex. waldenströmian, lutheran o. s. w. Wi wilja alltså icke nämnas efter någon annan än Kristus, som för oss är korsfäst och uppstånden. Icke heller wilja wi bilda något särskildt parti inom wissa menskliga lärobyggnader eller samfundsformer; ty bibeln är wår bekännelseskrift, och „wårt samfund är i himmelen, hwarifrån wi ock wänta Frälsaren, Herren Jesus Kristus“ (Fil. 3: 20). Men deremot åstunda wi att, så widt möjligt är, i broderlig endrägt umgås och samwerka i wår Herres tjenst med alla dem, som älska Herren Jesus Kristus och äro hans lärjungar och efterföljare.

Med stöd af hwad ofwan blifwit påpekadt och öfwertygad om herr biskopens betygade kärlek till enheten i Kristus, wågar undert. hoppas på benäget undseende med det sätt, hwarpå han sökt lösa den honom ålagda uppgiften.

H:fors den 26 febr. 1888.

Ödmjukligen

J. A. Karlberg.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Dissenterlagsförslaget.** Lagutskottet skall hafwa beslutit tillstyrka en omformulering af § 1 af dissenterlagsförslaget i följande riktning: Bekännare af annan protestantisk troslära än den evangelisk-lutherska, hwilka erkänna bibeln såsom norm för sin lära, ega frihet att, såwidt lag och sedlighet icke öfwerträdas, hålla enskilda religionsöfningar samt, så framt de i den ordning § 2 innehåller, ansökt tillstånd till bildande af kyrkosamfund, äfwen offentligen utöfwa sin religion.

Skulle detta förslag winna kraft af lag, komme dissenterlagen att omfatta icke blott protestantiska utan alla kristna bekännare samt äfwen tillåta enskilda personer att utträda ur statskyrkan, utan att dessa äro twungna att ingå i annat trossamfund. En icke owäsendtlig gärd åt samwetsfriheten skulle härigenom blifwa wunnen.

— **Ständerna och styrelsen.** Senaten har beslutit definitivt hemställa hos H. M, om afgifwande till Finlands ständer af berättelse om styrelsens tillgöranden i anledning af ständernas beslut wid 1885 års landtdag.

— **Ryska kursen** är i starkt fallande och står nu blott på 204 och 198.

— **En bit historia** kommer att med den Laguska gården, som nu är upplåten till inlösen af Helsingfors stad, rifwas ned. Denna gård har i högre grad än de flesta andra i denna stad warit medelpunkten för ett starkt pulserande andligt och intellektuelt lif. Dess egare hafwa allt sedan universitetets flyttning till Helsingfors, tillhört universitetskretsarne, som derigenom haft en sjelffallen samlingsplats inom dess wäggar. I den lilla osymetriska utskjutande byggnaden, som f. n. utgör en „nagel i ögat“ på de förbigående, har Runeberg som ung magister 1830 bebott ett anspråkslöst rum och der författat Grafwen i Perho samt, såsom anledning finnes att förmoda, de fyra första sångerna af Elgskyttarne. Samma byggnad war 1837 centralpunkten för den pietistiska rörelsen i Helsingfors, i det att twenne af dess ledare, C. G. von Essen och Imm. Bergh då bebodde densamma och der höllo täta sammankomster.

— **Åter har ett sorgligt sjelfmord, härrördt af wexelförfalskningar** uppskakat wårt samhälle. Litteratören P. Tanninen, anstäld wid Hufwudstadsbladet, hwars krönikor han under märket Mystifax plägat skrifwa, afhände sig för en wecka sedan i Djurgården lifwet medelst ett revolverskott — sedan han fått kunskap om att särskilda af honom begångna wexelförfalskningar blifwit upptäckta. Hans lik nedsänktes enl. Dagbl. i söndags tyst i grafwen i närwaro af en trängre krets wänner och anhöriga.

— **Enskilda andaktsstunder i lutherska kyrkor.** På förslag af professorerna Råbergh, Hermansson m. fl. persouer beslöt kyrkostämman i förgår att stadens lutherska kyrkor skola upplåtas äfwen för enskilda andaktsstunder.

— **Predikanterna Braxén och Nyrén.** Domkapitlet i Åbo har oaktadt predikanterne Braxéns och Nyréns insända beswärsskrifwelse, som står att läsa å annat ställe i detta blad, på grund af kyrkorådets i Tawastehus anmälan till i dag, den 1 mars kl. 12 på dagen inför sig inkallat ofwannämnde „irrlärare“, såsom de i kallelsen benämnas, för att med dem förfara enligt 394 i kyrkolagen. Denna kallelse, som är utfärdad den 16 februari, tillstäldes de anklagade predikanterna, hwilka de senaste dagarne wistats i Helsingfors, genom pastorsembetet i Tawastehus först den 28 februari. De afreste härifrån till Åbo i går med morgontåget, följda till bangården af en skara wänner. När tåget satte sig i rörelse, uppstämdes en frisk sång.

— **I nykterhetsfrågan** hafwa wi af signaturen E. B. mottagit en uppsats, som wi dock, af brist på utrymme, icke kunna införa förrän i nästa nummer.

— **Pastor E. Bergroths** föredrag i Finlands kyrkohistoria i tisdags war besökt af en lika stor och intresserad åhörareskara som de föregående föredragen.

Rättelse.

I uppsatsen af undertecknad, införd i Finska Weckobladet n:o 8, förekomma nedanstående tryckfel, om hwilkas rättelse wänligen anhålles: I 1:a stycket rad 8 står: församlingen, läs: försoningen. I 2:dra stycket rad 5 i 2:dra spalten står tidsskrigt, läs: tidsskrift. I noten rad 7 står: tywärr, läs: tyckes.

Helsingfors den 25 febr. 1888.

C. H. Alopaeus.

Nästa Fredag swenskt ewangeliskt möte i Alliansshuset kl. half 8 e. m. i stora salen och finskt i den lilla salen.

Nästa Lördag finsk gudstjenst kl. 12 f. m. i Nikolai kyrkans östra pawiljong.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Alliansshuset: Finsk barn predikan kl. 9 af A Mäkinen. Swensk predikan kl. 11 af J. A. Karlberg ; kl. 7 af flere talare,; kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7 e. m. om lorsdag, söndag predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giiscke.

Wi införa här predikanterna Braxéns och Nyréns skrifwelse till Åbo Domkapitel.

Till Högw. Domkapitlet i Åbo.

Tawastehus församlings kyrkoråd har tillwitat undertecknade ett lärosätt, stridande mot den ewangeliska läran, samt ledande till stora oordningar.

Med den „ewangeliska läran“ förstå wi den lära, som är rotad och grundad i den Heliga Skrift, utan tillsatser af menskliga traditioner och lösgjord ifrån fördomarnas och de warierande kyrkliga lärosystemernas band. Wi äro medwetna i wåra samweten, att wi låtit oss ledas af Bibelns lära för wår personliga del, och wi weta, att wi hafwa att göra räkenskap för Kristus, hufwudet för alla tiders och länders sanna kristna, huru wi hafwa handhaft försoningens ord, hwilket Han har nedlagt äfwen i wåra hjertan, då Han frälste oss och gaf oss sin Ande till att leda oss i all sanning. Wi fröjdas i medwetandet, att wi fått wara medel i Herrens hand, att äfwen på denna ort tjena många själar dels till att uppwäcka dem från deras säkerhet och föra dem till Jesus, dels till att styrka och wederqwicka dem, som redan förut wandrat med Herren. Sjelfwa prisa de Gud härför. De, hwilka hafwa hört och utan partilidelse pröfwat wårt tal, samt annammat det i tron, äro wåra wittnen derpå, att wi ej förwillat dem bort från Gud. Att man likwäl klagar öfwer oordningar och fridsstöring, måste bero derpå, att menniskorna här till ett mycket stort antal helt ytligt hafwa uppgjort sin frid med Gud, genom att med hjertat hänga wid ceremonier och sakramenter mer än wid den personliga Frälsaren och ordets dom. Wi förringa icke Herrens heliga instiftelser ware sig dop eller nattward, då de handhafwas i enlighet med Kristi förorduing och apostlarnes sätt. För oss äro de mycket dyrbara. Men wi yrka på werklig omwändelse i hjertat till Kristus Jesus och ett förblifwande i Honom framför allt. Deremot finnes här en mängd af dem, hwilka yrka på tro utan afseende på omwändelse. Menniskan är frälst, säga de, werlden blef frälst, då Jesus dog på korset. De, som äro delaktige af barndopet, äro också dermed pånyttfödde, och det fattas blott att de på denna grund tro sig wara det, för att allt skall wara i sin goda ordning. Men detta är bestämdt icke Guds ords ordning. Wi hafwa predikat frälsning och pånyttfödelse genom omwändelse och tro på Jesus allena, salighetens enda grund och klippa. Wårt wittnesbörd förkastas emellertid af förut påpekade parti, och det ligger i öppen dager, att samma parti gjort allt sitt till för att få kyrkorådet här att sammanträda. Den enda medlemmen i kyrkorådet, som åhört några af de finska föredragen, är en hufwudman för detta parti, och man kan följ-

---

som anstäld i indiansk tjenst, berättigad till ett hus att bo uti. Hon tog till sig i detta hus alla sina yngre bröder, och systrar och den första ordningsregel hon införde, war att ej ett ord på indianska språket, skulle få talas i huset, undantagandes bland de gamla. Hennes yngsta syster, hwilken senare tog de högsta witsord i en skola i Östern, samt som premie af en af kongress medlemmarne, erhöll en 50 dollars guldmedalj, talade under flera weckar ej ett enda ord. Då hon slutligen försökte tala engelska, gjorde hon snabba framsteg. Strålöga utgick från den åsigt att hennes folks enda hopp att lyckas i kampen med de hwita, låg deruti om de lyckades tillegna sig engelska språket.

Utom de i skolan åtagna pligterna inrättade och skötte Inshta äfwen en söndagsskola, hwarwid hon, af sin knappa lön ihopsparade så mycket att hon kunde köpa några få sångböcker samt ett litet harmonium. Stammens barn samlades i skaror till skolan, så att den fyldes till trängsel. Strålöga war sjelf dess föreståndarinna, sånglärarinna och skötte waktmästarsysslan, allt samtidigt.

Under det hon sålunda war fullt upptagen, förbereddes genom styrelsen en stor orättwisa, som skulle utöfwas gentemot en beslägtad indianstam, och en m:r Fibbles hade wid Förenta Staternas domstol, anfört klagomål i och för erhållande af rättwisa för stammen. Strålöga eftersändes för att fungera som tolk wid Omahas öfwerdomstol. Wid detta tillfälle gjorde hon bekantskap med Joseph Cook från Boston, biskop Clarkson från episkopal kyrkan, jemte andra ryktbara män. Desse rådde henne alla på det enträgnaste, att resa till städerna i östern, för att der göra sitt folks behof kända. Men detta tycktes henne en omöjlig sak; ty af naturen är hon blyg och tillbakadragen. Det erfordrades weckor af oupphörlig påtryckning af många Förenta Staternas ledande män, förrän hon kunde förmås att ingå härpå. Då hon första gången tilltalade sitt auditorium, kom hon af sig. Damer ur åhörarskaran, flockades kring henne och sökte på allt sätt ingifwa henne mod. Sedan dess har hon aldrig försökt tilltala ett auditorium utan sitt manuskript.

Då hon wistades i Boston, tilldrogo sig hennes föreläsningar uppmärksamhet af alla de största tänkare och skriftställare i detta Amerikas moderna Athen. En af de mest framstående bland dem, anmärkte, att de största sanningar som sedan Aristoteles dagar blifwit uttalade, och som derjemte egde förtjensten att för den moderna tiden wara de widaste anwändbaraste och allmännaste, hade framhållits af denna indianska flicka. Då skalden Longfellow sett henne, förklarade han offentligt, att detta war den „Minnehaha“ han drömt sig. Då hennes tal infördes i pressens olika organ, höjde kritiken sin röst, förklarande det wara en omöjlighet att en indian flicka kunde skrifwa sålunda. En komté sammansatt af staden Bostons ledande män, med guwernören från Massachusetts, fungerande som ordförande, tillsatte en underkomité, hwaruti Joseph Cook war en medlem; denna skulle förmå Strålöga att i sin närwaro författa ett af sina föredrag. Hon gjorde det och under det hon skref, emottog Cook blad för blad, samt införde efteråt i pressen intyg härom.

Den fråga som skulle afgöras war emellertid alltför stor att gälla blott en enda stam. De principer hon förfäktade, berörde hela indianska racen, och den åstadkom äfwen en agitation, hwilken ännu pågår i För. Staterna, gällande ej mindre än att gifwa indianerne medborgerliga rättigheter och laga skydd. Under åtta år har nu striden derom pågått och här är platsen att tillstå hurusom den allmänna opinionen hos Förenta Staternas sextio millioner, förändrats genom denna indianflickas ansträngningar. Men kampen är af politisk natur; den måste utkämpas på kongressen och wid domstolar. Detta har drifwit henne ut öfwer hwad hon ansåg wara en ännu större lifsfråga. Hon har alltid widhållit att megborgerliga rättigheter, allmänna lagar, samt bildningens ljus, ehuru absolut nödwändiga, endast skulle leda till utplånandet af det nationela hos dessa ursprungsstamfolk, med mindre underwisningen om Kristi ewangelium följde derjemte.

Hwarhelst hon talat de senare åren i För. Staterna, har ingen kyrka eller sal, warit stor nog att rymma åhörarskaran. Men hon är, för sakens skull, ständigt twungen att tala öfwer indianernas rättigheter till egande af deras forna landområde, samt deras rätt till lagarnes skydd eller undersåtligt wärn. Den lilla indianska församling inom hennes stam, den hon tillhör, har ännu ingen egen byggnad, der den kunde samlas till gudstjenst. Missionsskolan inrymmer endast 30 à 40 indianflickor och dessas bröder få alltså uppwäxa i wildens okunnighet. Strålögas djupa längtan är derföre numera rigtad på hoppet att genom egna ansträngningar få uppbygga ett kapell och en skollokal.

---

aktligen lätt inse, huru wäl upplysta kyrkorådets medlemmar warit om wåra föredrag och deras förmente, emot den ewangeliska läran stridande karaktär. Icke ens pastor Candolin har en enda gång åhört wåra föredrag. Wäl har Braxén personligen samkalat med honom en gång. Men det är en sak, och de offentliga föredragen äro en annan.

Wi hafwa icke welat framstå som ett slags krypskyttar, döljande wår öfwertygelse. Wåra fiender hafwa sjelfwa wäntat att få höra wåra tankar i allt, för att sedan kasta lagbokstafwens snara öfwer oss. Skriftlig uppmaning från deras sida att tala ut har ej uteblifwit. Wi hafwa handlat ärligt. Hwar och en wet, hwad wi tänka. Nu kunna åhörarene sjelfwe bestämma, huruwida de skola komma och höra oss, eller förkasta oss såsom satans apostlar. Wi hafwa icke hemlighållit, att wi äro döpte, sedan wi blefwo troende; att wi anse det wara alla troende kristnes rätt, grundad i Kristi egna ord, att hålla Hans nattward tillsammans i hemmen, eller på hwilket lämpligt rum som helst; att de uppenbart ogudaktige, hwilkas lif och sinne bewisa, att de äro främmande för Kristus och lifwet i Honom, ej äro berättigade att äta (Kor. 5 6—13) och dricka wid Hans bord, utan att först omwända sig från syndens wäg; att deltagandet i Herrens måltid särskildt innebär, att man med hjertats fulla uppsåt will följa Guds Lam, och lida med honom, som gaf sitt lif för wåra och werldens synder; att de på Jesus troende äro Hans sanna kyrka på jorden, utan afseende på ceremonier och yttre former, hwarföre äfwen alla kristna böra älska hwarandra för Kristi skull, och icke förkättra hwarandra, i det att man strider för den ena eller den andra „partikyrkan" på jorden; att kyrkan är e n på jorden, Guds församling af helgade i Kristus Jesus, en kropp, som skall få röra sig inom Ef. 4: 1—6 Kristi frihets fullkomliga lag, bunden allena genom Andens enhet i fridens band. Någonting stridande emot Guds ord finna wi icke häri. Och dessa sanningar har särskildt Braxén wid twenne finska föredrag lagt i dagen.

Detta war den gnista, som fienden uppfångade, för att tända eld på hela denna stad. D e rasa, d e ställa till oordningar, uppträda med hwisslingar och oljud störande på wåra möten, till och med mycket anstötligt emot oss på gatan.

Under allt detta har Gud fått wälsigna wår werksamhet i Hans namn till lif och frid för ett antal personer, hwilka wi hänwisat till Herren och icke till menniskor, till Bibelns helsosamma näring och icke till menniskors skiftande tolkningar. Wi kunna icke låta tysta ned oss af partisjuka menniskors weto. Wi weta att wårt ärende icke är wårt, utan Guds. Derföre hafwa wi icke nöjt oss med kyrkorådsförbudet, stridande, som wi anse det wara, både med gudomlig och menskligt rätt, utan hafwa wi förklarat, att wi wille wända oss till Högw. Domkapitlet i Åbo med wår sak. Och härmed bedja wi då ödmjukast att få öfwerlemna saken åt Högwördiga Domkapitlets samwetsgranna öfwerläggande i enlighet med kyrkolagens 1 §, dess sista bestämning, och förblifwa wi med Guds nåd.

Herren Kristus städse tillgifne

N. Fr. Nyrén. H. G. Braxén.

Redowisning.

Undert. har att tacksamt erkänna emottagandet under februari månad, af följande för Sibiriska missionen affedda bidrag: Ett pakett böcker från Åbo; d:o från H. Ingelius, jemte 10 m.; H. Melanen, Kexholm, insamlade 70 m; M. Nauklér Hangö, 6 m.; onämnd i Allianshuset i H:fors d. 20 febr. 100 m.; N. Jakobson, H:fors, 25 m.; pastor Saarinen 1 m.; A. Falk's sparbössa, 10: 25, hwarjemte för befordran till pastor Granö, emottagit 2:nne å Lutherska Ewangeliiföreningen i H:fors lemnade paket, det ena från pastor Fontell, T:fors, det andra från fröken H. Festen, Jywäskylä. Ofwannämnda böcker och paket jemte ett antal af pastor G. sjelf reqwirerade, hafwa dessa dagar afgått till sin bestämmelseort.

Ekenäs, d. 29 febr. 1888.

F. W. L.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 4 Mars 1888.

Matt. 20: 17—28.

Wägen till werklig storhet.

Denna wår frälsares underwisning om wägen till werklig storhet liksom hans tredje förutsägelse om sitt lidande framställdes under hans wistande i Pereen mellan löfhyddohögtiden och Jesu besök i Betanien sex dagar före påska.

Det första, som i dessa werser wäcker wår uppmärksamhet, är wår Herres Jesu Kristi klara och otwetydiga förutsägelse om sin egen instundande död. Jesus wisste af begynnelsen allt hwad som förestod honom. Judas Iskariots förräderi — de öfwerste presternas och de skriftlärdes oförsonliga förföljelser — deras orättwisa dom — ransakningen inför Pontius Pilatus — försmädelsen och hånet — hudflängningen — törnekronan — korset — spikarne — spjutet, — allt, allt står tydligt som en målning för hans öga; men ändock lät han genom denna kännedom icke afskräcka sig. Han säger om sig sjelf: Herren har öppnat mitt öra, och jag har ej warit ohörsam och icke dragit mig tillbaka. Min rygg gaf jag åt dem, som slogo mig, och min kind dem, som ryckte mig i skägget, jag gömde ej mitt ansigte för hån och spott." Es. 50: 5, 6. Detta oaktadt gick han sin wäg stadigt fram, utan att wika hwarken till den högra eller wenstra sidan. Såsom Jesu lidande och kärlek war, har aldrig någon menniskas warit.

Wi kunna widare ej undgå att märka den blandning af okunnighet och otro, som äfwen förefans hos hans egna lärjungar och mest uppriktiga wänner. Det will nästan synas, såsom hade Jakobs och Johannes' moder alldeles förgätit, hwad Frälsaren nyss förut talat om sin död, eller såsom förmädde hon icke tänka på någonting annat än hans tillkommande härlighet. Jesu förutsägelser tyckas icke heller hafwa gjort intryck på hennes båda söners hjertan, ty deras tankar woro, i likhet med hennes, uppfylda af föreställningen om hans härlighets tron, och hans upphöjelses dagar. Wisserligen wittnar deras förhållande om rätt mycken tro, men ännu mera om mycken brist på andlig insigt och förstånd.

Det har bland alla tiders kristna funnits ganska många, som liknat denna qwinna och hennes söner. Men då wi upptäcka sådant hos wåra bröder och systrar, då will denna text lära oss, att bemöta dessa med mildhet och saktmod, såsom wi se, att Frälsaren icke förskött sina felande lärjungar. Deras okunnighet bör icke komma oss att frukta, att de stå utom nåden, utan må wi besinna, att en sann och lefwande tro kan finnas på djupet af deras hjertan, ehuru dold af mycket slagg på ytan. Jesu allwarliga tillrättawisning och underwisning om wägen till sann storhet är ett stort och härligt föredöme för oss, huru wi med sådana bröder och systrar i kristlig kärlek böra handla.

F r å g o r:

Hwilken stor högtid stodo judarne färdiga att fira wid tiden för de händelser, wi nu wilja betrakta? Kan du säga mig namnet på andra högtider, som firades bland detta folk? Hwar brukade judarne fira påskahögtiden? Wid tiden för denna högtids inbrytande strömmade stora folkmassor in i Jerusalem, och så war det äfwen nu. Hwilka bland andra finna wi af dagens text wända sina steg mot Jerusalem? Jesus och hans lärjungar. Huru heter det härom i wår text? v. 17. Denna Jesu gång till Jerusalem war af särskild wigt och betydelse, huru så? Hade Jesus talat med sina lärjungar derom någon gång förut? När? Hwar? Och wid hwilka tillfällen? Hade lärjungarne fullt uppfattat och förstått denna Jesu förutsägelse? Hwad gör derför Herren för tredje och sista gången? Huru säger Herren i wår text derom? War Jesus twungen och hade han ej kunnat förekomma detta bittra lidande, denna swåra och nesliga död?

Blir storheten i Jesu uppoffrande sinnelag större eller mindre härigenom? Det blir oändligt mycket större. Att Jesus wisste så till punkt och pricka hwad som förestod honom och ändock med stadiga steg wandrar fram mot denna afskräckande werklighet, ack, hwad wittnar det om? Kärlek. Om mycken eller liten kärlek? Om så mycken kärlek, att wi wäl kunna säga: „Såsom Jesu kärlek war, aldrig någons warit har."

Hwad war det sålunda som framför allt dref honom att så uppoffra sig? Det war äfwen något i hans förhållande till Gud, som dref honom, hwad? Och äfwen något angående oss, som manade honom härtill, hwad då? Det, att wi ej på annat sätt kunde räddas ur syndens, dödens och djefwulens wåld.

Måtte Herren öppna wåra ögon, att wi måtte kunna fatta och förstå den rätta betydelsen och wigten af Kristi lidande och död? När wi se denna warma, tålmodiga och uppoffrande kärlek, hwad bör det uppwäcka i wåra hjertan? o. s. w.

Under det att Jesus underwisar sina lärjungar, om dessa allwarliga ting, synes dock några i sällskapet warit med sina hjertan och sinnen wända åt någonting helt annat. En i sällskapet, som tillhörde Jesu sanne tillbedjare, framträder nemligen till Herren och afbryter hans underwisning.

Hwilken war det, säger wår text? Hwad will han v. 22. Hwilken särskild ynnest utbreder hon sig af Frälsaren? Hon wisar ju härmed mycken omtanke för sina barn. Är detta i och för sig tillbörligt eller otillbörligt af en moder? Då war wäl äfwen denna hennes begäran tillbörlig? Hwarför icke? War det af rena eller orena bewekelsegrunder, synes det oss, som hon framkommer med sin begäran? Hwad tron I barn, att det war, som djupt såwäl i moderns som hennes söners hjertan, låg till grund för detta sikande efter äresäten i Kristi rike? Högmodet. Högmodet är en af de äldsta och skadligaste af alla synder.

Men icke blott Sebedei söner och deras moder hade något af högmod uti sig, äfwen de andre lärjungarne woro smittade deraf. Huru blefwo de till mods heter det?

De synas ej tåla, att Jakob och Johannes möjligen skulle få några företräden framför dem. Deri se wi högmodets art och natur.

Huru underwisar nu Jesus sina lärjungar om wägen till sann storhet? Kan den blifwa stor i Guds ögon, som lefwer sig sjelf till behag? Som will blifwa rik, ärad, få herska o. s. w. Nej. Men huru kunna wi alla blifwa stora i Guds ögon? Jesus säger om Johannes Döparen, att han war den störste som någonsin uppstått. Hwarför, tron I, kunde Jesus säga så om honom? Så önskade Jesus få säga äfwen om oss. Må wi, innan wi lemna detta stycke, allwarligt pröfwa oss sjelfwa och fråga oss? „Hwar är wår ödmjukhet?" Hwad anse wi såsom sann storhet?" Hwem wilja wi efterfölja?" Lifwet, det ewiga lifwet, hänger på det swar wi kunna gifwa på dessa frågor.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 10. Torsdagen den 8 Mars **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Dissenterlagen och Ciwilregister.

I.

Allt mer nalkas den wigtiga tidpunkten, då landets ständer skola besluta, om och i hwilken mån religionsfrihetens stora princip skall få insteg i wår lagstiftning. Sällan har någon lagstiftnings fråga så djupt ingripit i indiwidens högsta och heligaste rättigheter, icke såsom medborgare, utan såsom menniska och såsom ett odödligt och sjelfanswarigt wäsende.

Att ju mer tiden lider framåt emot det slutliga afgörandet, önskningsmålen från de olika lägren och betraktelsesätten från de olika synpunkterna äfwen skola uttala sig, är derföre naturligt. I twenne artiklar, n:o 52 och n:o 55, tager „Finland" under ofwanstående rubrik frågan till tals samt söker i den första af dessa wisa att kritiken från religionsfrihetens wänners sida öfwer det af regeringen framlagda förslaget till dissenterlag icke kunnat förklara det egendomliga förhållandet, att detta förslag i dess oförändrade skick i allmänhet förkastas, och uppställer för dem, hwilka önska att hellre än att detta, förslag utan wäsentliga förändringar blefwe antaget, statskyrkan må lösa på sina band och göra sin bekännelse litet widare, på det att de som i någon mon tänka olika med densamma, ändock må kunna der qwarstå, den frågan; har då icke äfwen den lutherska kyrkans medlemmar något samwete, möjligt att såras? I den andra artikeln behandlar tidningen den enskilde medborgarens skyldighet, att underkasta sig det allmänna rättsmedwetandet i det samhälle han tillhör, äfwensom lagutskottets förslag att som en gengäld mot det att de från kyrkan utträdande dissenters likwäl måste fortfara att betala skatt till densamma, ålägga presterna att föra dessa dissenters ciwilregister.

Wi skola först sysselsätta oss med den första af dessa artiklar.

Har kritiken öfwer dissenterlagsförslaget, sådant det blifwit ständerna förelagt, icke lemnat skäl för sig? Innan wi kunna godkänna ett sådant påstående, önska wi få exempelwis följande frågor nöjaktigt beswarade:

Will den finska kyrkan werkligen hafwa till medlemmar uppenbara förnekare och bespottare, och är det förenligt med hennes wärdighet att fortfara att aflöna sitt presterskap med sina motståndares twungna skatt? Och om denna fråga beswaras jakande, skola dessa motståndare öppet bekänna sin otro eller skola de skrymta?

Blir den kristna religionens intressen och Guds ära befrämjad deraf att en makt, sådan som den, hwilken enligt förslaget tillerkännes guwernören gentemot dissentersamfunden, genom att desses wal af föreståndare göres beroende af hans godkännande, nedlägges i en werldslig embetsmans hand och göres beroende af hans personliga godtycke? Om guwernören är fiendtligt sinnad emot kristendomen eller emot den riktning deraf, som samfundet representerar, hwilka swårigheter och trakasserier kan han icke derigenom åhwälfwa detta samfund? Kan wäl en lag som lemnar rum för missbruk i ett sådant afseende, af rättsmedwetandet godkännas?

Skall wäl det missförhållande, som i n:o 7 af detta blad påpekats, att med anledning af de föreslagna bestämmelserna om öfwergångsåldern ifrån ett samfund till ett annat i förening med bestämmelserna om straff för proselytmakeri, det kunde inträffa att en person, som förför en 15 årig flicka, ginge fri från allt answar, men att en annan, som genom Guds ord lyckades återupprätta denna flicka, men som tillhör ett annat samfund än hon, blir dömd till fängelser och böter, wäl få qwarstå? Och skall öfwerhufwud wäl den werldsliga lagens arm anses böra ingripa, för att skydda Kristi kyrkas medlemmar i dess olika riktningar för hwarandra?

Skall all söndagsskola och kärleksverksamhet undertryckas, som utgår från andra samfund än den lutherska kyrkan, och är det wäl förenligt med rättskänslan att betrakta som ett brott det att en medlem af något af dessa samfund upptager, uppfostrar och underwisar i kristendomen ett wanwårdadt och öfwergifwet barn af lutherska föräldrar?

Så länge dessa och andra frågor, som rättskänslan wid en granskning af det föreliggande förslaget owilkorligt uppställer för sig, lemnas obeswarade, måste äfwen hwarje försök att förklara kritiken öfwer detta förslag såsom icke gifwande skäl för sig, anses för ett temligen löst påstående. Wi skulle derföre kunna lemna detta „Finlands" yttrande derhän, men då detta blad med all säkerhet utgör organen för ett wåra fyra stånd och sannolikt äfwen uttrycker åskådningssättet för majoriteten inom det fjerde ståndet, hafwa wi icke, huru ringa utsigt wi än hafwa för att wåra uttalanden i frågan skola winna gehör, kunnat undgå att påpeka huru lös de kyrkliges motkritik öfwer de frisinnades kritik af förslaget i sjelfwa werket är.

Skulle wid nu förestående lagstiftning i ämnet de förras åsigt blifwa gällande och förslaget antagas, icke med de af majoriteten af lagutskottet förordade förändringarne utan i dess ursprungliga skick, då skulle ock det från en del frikyrkligt håll gjorda yrkandet, att i stället för att ett dylikt förslag blefwe lag, statskyrkan måtte lösa på sina band och utwidga sin bekännelse, wara berättigadt. Frågan om den lutherska kyrkan icke har ett samwete, möjligt ett såras, måste beswaras dermed, att så länge denna kyrka är en statlig institution, till hwilken alla medborgare äfwen mot sin wilja och endast på grund af att de äro statens medborgare måste bidraga, böra äfwen dessa medborgare hafwa rätt att uttala sig i dess angelägenheter.

Helt annorlunda blefwe förhållandet, om, såsom wi hoppas att det en gång må komma att ske, denna kyrka förwandlades till en fri kyrka, oberoende af alla werdsliga biafsigter, der endast religionens intressen skulle wårdas och till hwilken medborgarene skulle få sluta sig af full och fri öfwertygelse. Huru annorlunda blefwe icke denna kyrkas ställning då; huru skönt skulle den icke kunna utwecklas; hwilken aktning skulle den icke ingifwa sina motståndare. Ingen utanför stående skulle då fördrista sig att blanda g sii dess lagstiftning och inre frågor, utan fritt och utan hänsyn till olika tänkande skulle den då få afgöra dessa frågor inom sig allena, uppehålla sin tukt, handhafwa dess af dess medlemmar wördade institutioner och sträfwa efter att förwerkliga det höga ideal, som är en kristen kyrka förelagdt.

Wi kunna ej önska wårt fosterland någon större lycka än att dess folkkyrka måtte blifwa sådan!

Prokuratorns berättelse

har numera blifwit öfwerlemnad till stånden. I denna sin berättelse afger prokuratorn äfwen ett swar på de hemställanden, som till honom blifwit gjorda om den reglementerade prostitutionens afskaffande och lagens hållande i helgd gentemot sedlighetsförbrytelser. Då detta utlåtande är för långt för att i sin helhet ingå i detta blad, nödgas wi, för att dock sätta wåra läsare i tillfälle att få del deraf, inskränka oss till ett utdrag ur detsamma.

Med erkännande af att bland de spörsmål, som f. n. sysselsätta sinnena i landet, sedlighetsfrågan upptager ett af de största rummen, framhåller prokuratorn följande synpunkter:

Prostitutionen har mer eller mindre oböjlig bibehållit sig genom sekler. Man har således tillräcklig erfarenhet af att hwarken gudomlig eller menslig lag är i stånd att upprycka otuktsynden med rötterna, och då till det moraliska onda äfwen sedan slutet af femtonde århundradet sällat sig ett fysiskt ondt, har man ansett sig böra söka att, genom de prostituerades ställande under uppsigt af de administrativa myndigheterna, åstadkomma säkerhet mot smittans spridning.

Äfwen det om den personliga friheten så måna England har, om också så sent som på 1860-talet nödgats adoptera besigtningstwång. Öfwertygelsen om nyttan och befogenheten deraf har dock warit delad och särskildt har på senare tider en starkt strömning deremot gjort sig gällande. Denna strid gaf i England anledning till en parlamentsakt af den 20 april 1883, hwarigenom beslutits att besigtningen skulle upphöra; men i följd af regeringens wägran att fastställa beslutet, torde frågan ännu fortfarande stå på dagordningen i sagda land.

Att prostitutionen äfwen ganska tidigt wunnit insteg hos oss, wittna de stränga straffbestämmelserna, som finnas stadgade i kap. 57 M. B. Men oaktadt dessa bestämmelser, förekommer det dock mycket allmänt att fala qwinnor bedrifwa prostitution. Man har derföre äfwen hos oss warit twungen att utfärda föreskrifter, åsyftande att hämma den dermed följande smittan.

Efter utfärdandet af påbudet om de prostituerades obligatoriska besigtning här i hufwudstaden har man dock begått det misstaget att anse att prostitutionen dermed blifwit legaliserad och förty äfwen på flere håll begynt draga i härnad mot all reglementering af densamma. Detta påstående är dock icke hållbart, ty ett öfwerwakande af lastbara qwinnors wandel i syfte att till det minsta möjliga reducera det onda de åstadkomma, är ingalunda liktydligt med en legalisering af deras last, hwilket äfwen framgår deraf att en hos polisen för besigtnings undergående inskrifwen qwinna icke med något hopp om framgång kan åberopa denna sin egenskap, för att undgå påföljderna af ett mot henne wäckt åtal mot skörlefnad.

Emellertid hafwa de wisserligen i bästa afsigt gjorda angreppen mot detta öfwerwakande på senare tider fått ny fart, och man yrkar nu både offentligt och enskildt på: 1:o att polisen skall upphöra att föra register öfwer de weterligen med otukt sig lifnärande qwinnor och att desamma skola befrias från den nesliga och enligt förmenande mot grundlagarne stridande besigtning de hittills warit underkastade, och 2:o att hwarje åt liderlighet hemfallen qwinna skall åtalas och befordrat till answar — antagligen efter bestämmelserna i 57 kap. M. B.

Är det troligt att otuktsynden skall upphöra att finnas till om man häktade och med penningeböter eller allmänt arbete afstraffade de nu i polisens anaier införda qwinnorna och tillika frigaf dem från besigtningstwånget? Med någon kännedom om menniskonaturen torde man tryggt kunna påstå ott så ej skall blifwa fallet. Ett dylikt tillwägagående skulle otwifwelaktigt werka derhän att de iakttoge större försigtighet och just derigenom blefwe mera farliga. Men nu är förhållandet det att de personer, som fordra en oblidkelig tillämpning af lagen hafwa farit wilse äfwen beträffande det lagrum, enligt hwilket sådana qwinnor borde och kunde straffas. Mig synes att endast de i 53 kap. M. B. utsatta ringare answarsbestämmelserna här kunna hafwa tillämpning, och ännu mindre tänkbart är det, att en så fallen qwinna, som en

prostitueråd wanligen är, skulle låta sig rätta af de i sistberörda lagrum utsatta ringa böterna. (Forts.)

Bref från Österbotten.

Storkyrö den 25 februari 1888.

I månget afseende framstår 1888 års landtdag såsom intressant och betydelsefull, ej blott för den med behandlingen af rent juridiska spörsmål wane, utan äfwen för wännen af religionsfrihet, sedlighet och nykterhet. Ej minst fäster sig iakttagaren wid de många motioner och petitioner hwilka blifwit till stånden inlemnade i nykterhetsfrågan, i det att ej mindre än 14 sådana nu föreligga till utskotts behandling. Af dessa tillhöra 2 ridderskapet och adeln, 5 prestaståndet, 2 borgareståndet och 6 bondeståndet.

I 4 petitioner anhålla herrar Granfelt och Björkenheim (R. och A.), Schwartzberg (Prestest.), Neppenström (Borgarest.) samt Forsman, Niemelä m. fl. (Bondest.) om nedsättandet af en komité i enlighet med den af 5 allm. Wasa nykterhetsmöte nedsatta komiténs förslag.

2 motioner inlemnade af herrar Törnudd (Prestast.) om Lagerstedt (Bondest.) angripa nu gällande ölförordning samt dess många swåra bristen och missförhållanden.

Uti 3 motioner anhålles af herrar Johansson (Prestast.), Högman och Löfgren (Borgarest.) samt Niemelä m. fl. (Bondest.) om ändring af bestämmelsen i par. 51 af nu gällande bränwinsförordning i syfte att få nämnde förordning jemwäl att omfatta swagare rusdrycker än sådana af 25 proc. alkohol halt.

Herr Johanson anhåller widare uti en särskild motion att guwernörenas rätt att bewilja tillfällig wärdshusrörelse, må i stad göras beroende af stadsfullmäktiges och å landet af kommunalstyrelses tillstyrkan.

Missförhållandet i 3 mom. af par. 6 af förordning om wilkoren för försäljning m. m., att endast bränwinstillwerkare och innehafware af destilleringswerk äro förbjudna taga del i öfwerläggning och beslut, då ärende angående försäljning och utskänkning af spritdrycker handlägges af stadsfullmäktige eller rådhusstämma, har herr Schwartzberg (Prestast.) påpekat i sin motion. Herr Schwartzberg föreslår följande omformulering af par. Tillwerkare, försäljare samt egare af destilleringswerk, må ej o. s. w.

Herr Granfelt har till R. och A. inlemnat en wäl motiwerad petition i syfte att erhålla en allmän lag mot dryckenskap samt en förbättrings anstalt för sådana drinkare, hwilka blifwa dömda att någon tid å sådan anstalt intagas.

Slutligen hafwa herrar Kiipula, Hollmén, Wuolijoki och Danielson i Bondeståndet anhållit att bränwin, öl och porter endast måtte tillwerkas af inhemskt säd.

Af dessa många petitioner och motioner, hwilka säkert uppträdt wida talrikare, om ej öfwerenskommelse inom Bondeståndet träffats, att gemensamt inlemna de för flere stånds medlemmar enahanda önskemålen, äro owilkorligen af största wigt för den aldra närmaste framtiden de angående öl, 25 proc. bestämmelsen samt bränwins försäljares obehörighet att deltaga i beslut om försäljnings och utskänknings rättigheters bortgifwande.

Beträffande nu gällande ölförordning, så har om densamma sagts, att den är en af de sämsta som tillkommit under de sednaste 2 decenierna, och de missförhållanden, hwilka de ärade motionärerna påpeka, bekräfta detta påstående. Dessa missförhållanden äro i hufwudsak följande: 1) att ölbryggerierna äro medgifna minuthandels rätt; 2) landskommunernas rätt att bewilja ölförsäljning; 3) gästgifwares rätt att sälja öl; 4) att maltdrycker, hwilka olofligen säljas, ej äro underkastade beslag; 5) att den som olofligen säljer öl och härför tilltalas, ej bötfälles för fortsatt ölhandel så länge målet pågår; 6) att stadskommunernas rätt att bestämma om handeln med maltdrycker f. n. är mindre än dessas rätt wis à wis spritdrycker. — Så wigtig än petitionen till alla 4 stånd, om nedsättandet af en komité är, så sorgligt wore det om ständerna på grund af dess antagande, skulle neka att skänka de i motions wäg framkomna önskemålen behörig uppmärksamhet och detta isynnerhet angående nu berörda motion. Det förhållande att den lagförändring hwilken nu begäres, skulle skänka wårt land en lagbestämning af antagligen blott 2 eller 3 års waraktighet får ej hos representationen förringa denna lagförändrings stora nödwändighet.

Under hela det år som gått, sedan nu gällande bränwins författning trädt i kraft, har allmänt klagats deröfwer att genom nämnde förordning handeln med swagare rusdrycker indirekt bragts till full blomstring. Att en ändring härutinnan är nödwändig om nu gällande förordning skall winna åsyftad werkan, inser snart sagdt lika wäl motståndaren som gynnaren af nykterhetsrörelsen. De af herrar motionärer föreslagna åtgärder äro wisserligen något olika, i det herr Johanson föreslår gränsbestämmelsens nedsättande till 15 proc. herrar Högman, Löfgren och Niemelä till 12 proc. alkohol halt, men hwardera bestämmelsen är god och blefwe, befordrad till lag, ett godt steg framåt i god riktning.

Mot herr Schwartzbergs motion angående stadsfullmäktiges sammansättning wid bestämmandet af försäljnings och utskänknings rättigheters bortgifwande, har anförts, att genom införandet af den bestämmelse motionären påpekar, stadsfullmäktige i många af wåra landsortsstäder ej blefwe beslutförbara, och på denna grund har man, framhållit det opraktiska i motionen. Wi medge att ofwanstående kunde blifwa fallet, men se häri ingalunda ett oöfwerstigligt hinder för genomförandet af en så wigtig lagförändring. För en hwar måste det wara klart, att försäljare af spritdrycker lika nära, om ock på annat sätt, kunna beröras af utskänknings och försäljnings ställenas mängd som tillwerkarene, och derför lika wäl som dessa böra wara jäfwiga. E. B.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Prokuratorn** har omsider i sin till ständerna afgifna berättelse sökt förklara sin ställning till sedlighetsfrågan. Denna förklaring gör dock, wid tanken på att den utgår från lagarnes högsta handhafware i landet, ett nog beklämmande intryck och är långt ifrån att tillfredsställa de kraf på sedlighet, som rättskänslan numera uppställer. Endast qwinnan betraktas i denna förklaring såsom fallen och uppmärksamhet fästes wid omöjligheten att genom lagstadganden stäfja hennes förbrytelser emot sedelagen. Derföre måste de kontrolleras. Men mannens, hwad gör herr prokuratorn af hans brott emot denna lag? Är hans last icke last och förtjenar den alls icke att lalas om? Eller är det qwinnan ensam, som felar — hon ensam som måste kontrolleras, emedan han icke kan straffas? Är det på henne ensam som samhällets dom måste falla? — Wi tro att prokuratorn farit storligen wilse, när han säger att hwarken gudomlig eller mensklig lag kunna råda bot för prostitutionen. Skulle aktningen för dessa lagar wara större, samhällets dom döma det onda som ondt och de högre embetsmännen och de som makten hafwa, sjelfwa föregå med ett wärdigt exempel, så wore sakernas tillstånd wida bättre än det nu är. Men der plats lemnas för det onda, der florerar det.

— **Landtdagsutskottens werksamhet.** Ekonomieutskottet har slutfört behandlingen af hr Elwings i borgareståndet wäckta motionsförslag, angående qwinnas rätt att wäljas till ledamot af fattigwårdsstyrelse, samt med godkännande af förslaget i hufwudsak, beslutit hemställa, att ständerna för sin del wille antaga samt hos H. K. M. anhålla om utfärdande af en förordning af det innehåll, att till fattigwårdsstyrelse i stad äfwensom på landet, der denna styrelse icke utgöres af kommunalnämnden, wore walbara: „röstberättigad qwinlig, medlem af kommunen samt inom densamma bosatt gift qwinna; dock må sådant uppdrag emot qwinnas wilja henne icke åhwälfwas.“

Allmänna beswärsutskottet har med anledning af hr Lilles petition i borgarståndet och hr Awellans i bondeståndet beslutit föreslå, att ständerna måtte omfatta en petition gående ut på att rätt måtte bewiljas qwinna att på grund af författningsenlig studentexamen winna inträde wid uniwersitetet för idkandet af studier, dock med det wilkor att qwinlig studerande ej må komma i åtnjutande af stipendium eller understöd som uttryckligen är för manlig student förbehållet, äfwensom att af qwinna aflagdt kunskapsprof ej må medföra widsträcktare rätt till tjenster än lag och författningar för närwarande eller för framtiden medgifwa.

— **Statsförslaget för innewarande år** har uppgjorts i Senaten. Detsamma upptager följande slutsummor:

Allmänna statsfonden:

Statsinkomst: 22,905,381 mk 62 p., samma ordinarie statsutgift: 22,468,603 mk 80 p. Behållning å allmänna statsmedel: 436,777 mk 72 p.

Fattig- och arbetshusfonden:

Inkomst: 343,000 mk. Utgift: 318,927 mk 50 p. Behållning å fattig- och arbetsfonden: 24,072 mk 50 p

Bewillningsmedlen:

Kalkylerad behållning från 1887: 5,286,000 mk. Inkomst: 2,755,000 mk, utgift: 4,565,085 mk 30 p. Behållning till Ständernas förfogande: 3,475,914 mk 70 p.

Kommunikationsfonden:

Kalkylerad behållning för 1887: 1,979,000 mk. Inkomst 5,017,000 mk, utgift: 3,596,000 mk. Behållning att användas för jernwägsanläggning i Sawolaks. 3,400,000 mk.

Militärwerket:

Allmänna militiekassan, inkomster: 6,206,955 mk 30 p.; afkortning: 3,180 mk; utgifter: 6,203,775 mk. Militieboställskassan, inkomster: 45,100 mk; utgifter: 22,450 mk; behållning till kassans förstärkande: 22,650 mk. Krigsmanshuskassan, inkomster: 461,500 mk; utgifter: 121,276 mk 41 p.; behållning till kassans förstärkande: 340,223 mk 59 p.

— **Predikanterna Braxén och Nyrén** erhöllo wid förhöret inför domkapitlet en warning att icke uppträda emot kyrkans läror men blefwo frikallade från widare answar. Dagen efter förhöret predikade de i Åbo.

— **Dödsfall.** En arbeterska i Herrens gårdar, fru Sofia Sederholm, född Blomqwist, enka efter litteratören Th. Sederholm och sedan tio år tillbaka föreståndarinna för hemmet för de obotligt sjuka, afled i måndags wid 53 års ålder efter en rik arbetsdag, sörjd af de sjuka hon wårdat. „Deras gerningar följa dem efter.“

— **Ett inlägg i sedlighetsfrågan.** Wid ett föredrag i Christiania den 27 december uppläste skalden Björnson föl-

Till Redaktionen för „Finska Weckobladet“.

Cacao rummen i Landon.

I.

På jernwägsresa i Finland.

Ånghästen står frustande, tåget skall genast afgå, man nickar farwäl och söker sig plats. Den förmögne mannen eller damen sätter sig beqwämt i sin mjuka soffa, läser sin tidning eller språkar med sin granne.

Derute blåser det, är kallt och ruskigt, men inne i kupén har man det ganska godt. Framåt går det till station efter station, men oaktadt all beqwämlighet under resan blir man dock både trött och hungrig. Slutligen kommer man till måltids stationen. Man skyndar sig in, sätter sig wid det rikt försedda bordet och låter sig allting wäl smaka och känner sig åter nöjd och belåten. Wisserligen får man drygt betala hwad man förtärt, men hwad bekymrar det den, som har sin kassa wäl försedd och är wan att betala.

Men den fattige arbetaren eller den mindre bemedlade resenären, huru är det wäl med honom! Äfwen han har rest en lång wäg, är både trött och hungrig och en god och enkel måltid skulle smaka honom förträffligt. Han kastar begärliga blickar in genom dörren till det rum, der de förmögne slagit sig ned, wiss om att hans kassa icke tillåter honom att deltaga i den läckra måltiden och att lika litet hans wälklädda reskamrater wänta eller önska att se honom der. Han har sitt rum för sig, enkelt på allt sätt i jemförelse med det förra, men tarfligt isynnerhet med afseende på de förfriskningar der erbjudas. Han går dock fram till disken, der några kaffekoppar äro framsatta, och frågar efter priset. 15 eller 20 penni för en liten kopp kaffe utan bröd, det är ett högt pris, han skakar på hufwudet, — men någonting warmt måste man hafwa, och så dricker han sin kopp. Smörgåsarne se ock frestande ut och mjölkglaset, som någongång finnes framsatt, likaledes men mjölken är kall och dyr äfwen den; för hemma kan han för detta pris köpa minst 4 gånger så mycket mjölk utan den der blå färgen, och smörgåsarne de äro äfwen betydligt billigare att taga ur egen matsäck. Olyckligtwis står dock der ännu det förledande ölet, och den, som en gång fått smak härför, glömmer måhända sin fattiga börs, sin hustru och sina barn och låter slantarne trilla på disken. De flesta wände dock om utan att öppna sina börsar och wärdinnan på stället hon tänker wäl nu såsom förr: För detta slags folk är det icke wärdt att göra sig beswär, de sätta ej wärde på något. Några fattiga koppar kaffe är kanske det enda hon sålt utom ölet, och då åtgången är så liten måste hon hafwa wäl betaldt helst för dem, för att icke alldeles arbeta för intet. Hon känner icke det stilla missmod, som lägrat sig öfwer många af de resandes finnen. Hon har måhända gjort hwad hon förstått; men hwari ligger felet?

Huru man blir prinsessa.

En swensk furstesaga.

Wåra läsare känna sannolikt redan till den swenska prinsens, Oskars, snart förestående förmälning med fröken Ebba Munck, men följande skildring af de närmare omständigheterna, som äro förenade derwid, hämtad ur ett utländskt blad, torde dock icke wara utan intresse.

Det swenska konungaparet har fyra söner: kronprinsen, Gustaf, gift med Viktoria, Wasafamiljens sista ättling och prinsessa af Baden; prins Oskar, officer wid flottan, allwarlig, sluten och fåordig; prins Carl, kallad „blå prinsen“, efter det kungliga gardets uniform, hwilken han wanligen plägar bära; och slutligen prins Eugène, äfwen kallad „röda prinsen“, likaledes efter sin uniform.

Kronprinsessan har sedan några år tillbaka haft en hofdam, fröken Ebba Munck, härstammande från en finsk adelsslägt, som efter sitt stamgods bär namnet Munck af Fulkila. Hon är icke någon regelbunden skönhet, men hennes wäsende är älskligt och intagande. När hon kom till hofwet, hade hon nyss genomgått en sorg, hwilken för en karakter, sådan som hennes, icke kunde gå spårlöst förbi och som i betydlig mån bidrog att gifwa henne hennes allwarliga själsriktning. Hon hade warit förlofwad med en ung grefwe Rosen, men denna förbindelse hade blifwit bruten, såsom några säga, emedan den gamla grefwen icke ansåg henne wara af tillräckligt hög börd för hans son; såsom andra söka göra troligt, emedan den unge grefwen sjelf hade gjort sig skyldig till några medsprång, hwilka på det smärtsammaste kränkt hennes stränga rättskänsla.

Wid hofwet blef fröken Munck kronprinsessans sekreterare och hennes speciella uppgift war att utdela de kungliga almosorna. Såsom sådan kom hon ofta i beröring med ordföranden för sällskapet „de nödlidandes wänner“, hwilken tog sitt ordförandeskap allwarligare än män i hans ställning wanligen pläga göra. Denna ordförande war — prins Oskar. I mer än en nödens boning, wid mer än ett sjukläger träffades den unge allmoseutdelerskan och de nödlidandes furstlige wän, och ofta följde prinsen henne från dessa besök hem tillbaka till slottet. Om någon under dessa deras wandringar skulle hafwa lyssnat till deras samtal, skulle han kunnat höra att de icke rörde sig kring de lätta ämnen, som blott alltför ofta utgöra föremålen för samtalen wid ett hof, utan kring lifwets och ewighetens djupaste frågor. Båda woro besjälade af en warm och innerlig religiosi-

jande utlåtande af den medicinska fakulteten derstädes:

Det på senare tider framkastade påståendet att ett sedligt lif och sexuel återhållsamhet skulle wara farligt för helsan, är enligt wår samstämmiga erfarenhet oriktigt. Wi känna icke något fall af sjuklighet eller sjukdom, som kan sägas wara förorsakadt af ett rent och sedligt lif.

J. Nicolaysen. E. Winge. Lochman.
H. Heiberg Johan Hjort.
J. Worm-Möller. E. Schönberg.

— Från den inre missionen. Arbetet bland fångarne. Menniskowänner hafwa i wår tid åstadkommit en genomgripande förändring inom fängelsewäsendets område. Jemte det straff, som alltid följer på brottet, har man äfwen begynt fästa afseende wid fångarnes sedliga förbättring. Måhända har man i detta afseende mångenstädes gått för långt och har derigenom fängelsestraffet kanske i flere länder blifwit alltför lindrigt för brottslingen. Ware härmed huru som helst — en sak är dock säker: i det bästa och werksammaste medel, hwarigenom t. o. m. en förhärdad förbrytare kan upprättas från sitt fall, har alltid warit Guds ord. Derföre måste äfwen hwarje försök att föra detta ord inom fängelsernas murar helsas med glädje. För ett sådant arbete fordras dock mer än wanlig offerwillighet och kärlek. Att personer, som hängifwit sig deråt funits och ännu finnes bland wåra prester, är wisserligen en glädjande omständighet, men ännu betydelsefullare är det, när ett sådant uppoffrande kärleksarbete uppstår fritt, utan embetsförpligtelsernas twång.

En sådan person har, till lycka för wåra fångar, genom Guds nåd skänkts wårt folk. En bildad qwinna, fröken Mathilda Wrede, har redan i fyra år arbetat för wårt lands olyckliga söners och döttrars upprättelse. Efter att ett år hafwa arbetat uteslutande i Wasa länsfängelse, erhöll hon på begäran tillstånd att besöka wårt lands alla fängelser och har sedan dess werkat inom de flesta af dem — i synnerhet inom Kakola, Sörnäs, Tawastehus och Willmanstrands fängelser. I sjelfuppoffrande kärlek har hon wågat hwad ingen qwinna före henne har wågat — att allena besöka de mest förhärdade förbrytares celler — att ur sitt hjertas djup bära fram till dem budskapet om Jesus Kristus, syndares mäktige frälsare. Äfwen det djupast fallna menniskohjerta förstår kärlekens heliga språk — och den gamla men dock alltid nya berättelsen om Guds kärlek i Kristus är mäktig att öppna och smälta det mest stelnade bröst.

Månget rörande tillfälle har inträffat under de långa samtal, då fröken W. warit på tumanhand med grofwa förbrytare; månget hjerta, som länge warit slutet, har öppnat sig för den ewiga kärleken. Wi hoppas derföre att de kristna i sina förböner wilja ihågkomma fångarne och deras trogna wän, fröken Mathilda Wrede. „Jag war i fängelse och I besökte mig." Matt. 25: 34—36.

Toiwola är namnet på det hem för frigifna fångar, som fröken Wrede tillsammans med sin broder, baron Henrik Wrede, har grundlagt på Takamaa gårds egor i Anjala socken. Det är det första af sitt slag i wårt land och är på allt sätt ändamålsenligt inrättadt. F. n. finnes i hemmet 6 frigifne fångar. Då wi weta huru swårt det är för en ur fängelset utträdande att winna arbete och förtroende på sin hemort — och sålunda swårt att börja ett nytt lif, äfwen om wilja icke saknades — måste man glädjas wid åsynen af denna räddningsanstalt, såsom en frukt af den lefwande kärleken till den fallna menskligheten.

Nästa Fredag: Med anledning af Kejsaren-Storfurstens födelsedag bönestund finsk kl. 12 och swensk kl. 1.

Nästa Fredag: swenskt ewangeliskt möte i Allianshuset kl. half 8 e. m. i stora salen och finskt i den lilla salen.

Nästa Lördag finsk gudstjenst kl. 12 f. m. i Nikolai kyrkans östra pawiljong.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — finsk aftonsång kl 6 pastor Auwinen.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m af W:m Häggman.

I Allianshuset: Finsk barn predikan kl. 9 af A Mäkinen. Swensk predikan kl. 11 af J. A. Karlberg; kl. 7 af flere talare,; kl. 5 finsk predikan af A Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 21 f. m och kl. 5 e. m.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Bön om andligt ljus i en muhammedansk helgedom.

En nitisk arbetare i central-afrikanska missionen i Zanzibar, fröken M. Allen, meddelar i bref till Brittiska bibelsällskapet följande:

„Under muhammedanernas heliga månad, Ramathan, som jnst nu är öfwer, lyckades jag öfwertala imanen i den moské, som ligger nära wårt hus, att offentligen i moskéen bedja, att Gud måtte upplysa honom och de, som bådo tillsamman med honom, på det att de måtte blifwa wissa om, hwilken religion wore den rätta, kristendomen eller islam. På det högtidligaste lofwade han mig att göra så och har sedan icke blott försäkrat mig, att han werkligen uppsändt sådana böner, utan har tillika ställt till mig frågor, hwilka uppstått till följd häraf. Äfwen andra fromma muhammedaner har jag uppmanat att bedja om gudomligt ljus under månaden Ramathan. Må alla mina kristna wänner i denna tid äfwen bedja om ljus från höjden öfwer Muhammeds anhängare.

Jag wäntar nu rik wälsignelse såsom swar på alla dessa böner och beder om nåd att kunna wara till hjelp och förhålla mig rätt, då eldeu börjar brinna. Jag tror, att det skulle wara till nytta i muhammedanska länder, om wi hade några af gamla testamentets skrifter bundna särskildt till spridning.

Wi hafwa evangelierna och psalmerna särskildt bundna; men jag har sett, att skapelsehistorien gör ett djupt intryck på muhammedanerna. I hwarje hus, dit jag ingår, börjar jag alltid dermed. Sedan gifwer berättelsen om syndafallet, som då följer, en förträfflig anledning att tala om behofwet af en frälsare. Och gent emot den bland dem gängse sägen, att det icke war Jesus sjelf, som blef korsfäst, utan en bild af honom, hwarmed judarne blefwo bedragna, söker jag wisa dem, att hans lidande och död woro förutsagda från begynnelsen. Skulle det wara möjligt att få några dussin ex. af första Mosebok på arabiska?"

Denna fröken Allens önskan har sedan blifwit uppfykd af Brittiska bibelsällskapet.

Twänne märkliga dokument

hafwa publicerats af den hel. synodens i Ryssland organ „Tserkownija Wädomosti". Det ena är en adress från den ewangeliska alliansen till H. M. Kejsar Alexander III; det andra är öfwerprokuratorns wid synoden swar, adresseradt till professor E. Nawille, president för schweizíska centralkomitén af den ewangeliska alliansen.

I adressen erinras först om att den ewangeliska alliansens uppgift är att framträda till tros- och samwetsfrihekens förswar och att den flere gånger fört dessa höga idéers talan inför Europas regeringar och furstar. Dess bemödanden hafwa i Swerige, Italien Toskana, Spanien, Österrike och Turkiet wid särskilda tillfällen rönt framgång. Äfwen i Ryssland har det skett under Kejsar Alexander II:s regering, då protestanterna i de baltiska prowinserna till följe af wilkoren för blandade äktenskap ledo ett swårt intrång i sina dyrbaraste rättigheter. Tack ware Kejsar Alexander II upplysta sinne kröntes alliansens framställning då med framgång. Det är häri alliansen nu finner grunden för sin förhoppning att denne monarks efterträdare skall uppmärksamma denna nya framställning.

Under inflytande af förhållanden öfwer hwilka alliansen icke åtager sig att bedöma, har den gamla lagstiftningen om blandade äktenskap åter trädt i gällande kraft; det lutherska presterskapet har på ett betänkligt sätt blifwit hindradt i utöfwandet af sin själawård och slutligen äro de, som utan tillräcklig pröfning affallit från sina fäders tro och öfwergått till den grekisk ortodoxa, beröfwade rättigheten att återwända till sin förra religion.

Wi anhålla att E. M. täckes skänka tilltro till wår försäkran att wi äro långt ifrån hwarje tanke på någon inblandning i angelägenheter, som angå E. K. M:s regering eller politik. Wi weta att det i Ryssland finnas lagar, som förbjuda ortodoxa bekännare att öfwergå till annan troslära. Men om wi wåga bedja E. M. om afskaffandet af dessa lagar, så wilja wi med denna bön framlägga wår djupaste aktning för den rättskänsla, som uppfyller den höge sonen till befriaren af 20 miljoner från lifegenskapen, sonen till den monark, som har tillåtit, att Guds ord fritt må förkunnas i hela riket.

Alliansen anhåller, att kejsaren genom afskaffande af de lagar, som förbjuda ortodoxa trosbekännare att öfwergå till annan troslära, skulle åstadkomma, att en hwar, som har förmånen, att wara E. M:s undersåte, icke blott i Östersjöprowinserna, utan i hela det ofantliga riket, fritt må få bekänna Gud enligt sitt samwete och enligt den kyrkas ritual han tillhör, att en hwar af E. M:s undersåtar wore i stånd, att fritt uppfostra sina barn i sina fäders tro; att de andlige herdarne af icke ortodoxa bekännelser oförhindradt kunde uppfylla sin pligt som själasörjare, att slutligen alla, som utan att wara medwetna om betydelsen af sitt beslut, låta inskrifwa sig bland den ortodoxa kyrkans bekännare, kunde utan fruktan återwända i skötet af sin förra kyrka, såwida de friwilligt uttala en sådan önskan.

Adressen är undertecknad: för den schweiziska afdelningen af E. Nawille, president och E. Mittendorff, sekreterare; för den holländska afdelningen af baron de Wassener de Katwik, president och grefwe de Bylandt, sekreterare; för den danska afdelningen af J. Wahl, president, och Olof Hansen, sekreterare, för den engelska afdelningen af Palwerath, president, och J. Field samt A. Arnold, sekreterare; för den nordamerikanska afdelningen af W. E. Doge, president och P. Schaff och J. Strang, sekreterare, för den nordtyska afdeln. af grefwen Bernstorff, president, och E. Baumann, sekr. och för den osttyska afdeln. af F. Christlieb, pres. och F. Faber, sekr.

* * *

Öfwerprokuratorns wid hel. synaden swar på denna adress lyder:

„I sin outtröttliga omsorg om sina undersåters wäl, främst religionen, innefattar H. M. innewånarne i de baltiska prowinserna.

Följande sin höge ledares anwisningar, hyser ryska regeringen den fasta förhoppning, att de för de Baltiska prowinserna anbefalda åtgärderna, i detta land det allmänna lugnet skall befästas, som så länge blifwit stördt, å ena sidan genom en obetydlig klass sträfwande till absolut herrawälde i hela landet och genom deras solidaritet med det lutherska presterskapet och å andra sidan genom undertryckandet och bekämpandet af alla försök, som afsågo att förena landet med det gemensamma fosterlandet, med det ryska riket, isynnerhet med den rättrogna kyrkan.

Ryssland hyser den djupa öfwertygelse, att ingenstädes i Europa bekännare af främmande, till och med af icke kristlig troslära åtnjuta en så utsträckt frihet som bland det ryska folket. Men i Europa har man förwexlat trosfriheten med en oinskränkt rätt att göra propaganda. Derför ser Europa i lagarna för den herskande lärans skyddande mot proselytmakeri en förföljelse af främmande trosbekännare.

Ryssland har uppfylt sin uppgift, stått som wäktare mellan twenne werldsdelar, beskyddat Europas kulturutweckling mot wilda horder, mot mohamedanismen. Hwad har skänkt Ryssland krafter dertill? Intet annat än dess sjelfständighet, oafhängighet såwäl af Asien som af westeuropa. Endast en fullständig religiös sjelfständighet kunde rädda Ryssland från den politiska gch religiösa förwirringen i öster och wester, från muhamedanismens framsteg och från westerns blodiga religionskrig. Derför är skyddandet af den ortodoxa tron, som befästat och grundat dess sjelfständighet, Rysslands wigtigaste historiska uppgift, dess lifsbehof.

Westeuropas religiösa sträfwanden ha warit djupt genomträngda af politiska passioner och ha ej känt den religiösa toleransens känsla. Långwariga blodiga krig rasade i Europa. Trons frihet stod på fanan i dessa krig, men under denna fana kämpade werldsliga sträfwanden. Till Ryssland inträngde katolicismen från Polen, den öppnade en oförsonlig kamp emot ortodoxin. Samtidigt lärde Ryssland äfwen känna de af samma werdsliga intressen uppfylda lutherska bekännarene i de liffländska riddarene. Förintande allt, som påminte om katolicismen, sträfwade dessa nya lutheraner, baroner och prester, med all energi till det werldsliga

---

tet, och på grundwalen af denna blef föreningsbandet emellan dem bygdt.

Det war snart en offentlig hemlighet att prinsen war förälskad; de sista, som märkte det, woro kanske de unga sjelfwa. Wid hofwet bildade sig twå partier. I spetsen för det ena stod drottningen, som hade den unga flickan mycket kär och mera såg till sin sons lycka än till hans jordiska storhet. I spetsen för det andra stodo konungen och rikets store, som strängt höllo på att lag och ordning skulle råda, och Swerges lag stadgar uttryckligen, att ingen medlem af det kungliga huset må äkta en qwinna, som icke är af furstlig börd, med mindre han för sig och sina efterkommande afsäger sig sina rättigheter till tronen och sin wärdighet som kunglig höghet. När de högljudt uttalade ogillanden, som detta partis anhängare läto undfalla sig, nådde fröken Muncks öron, begärde och erhöll hon entledigande från sin tjenst wid hofwet och prins Oskar gick ombord på Edda, för att företaga en werldsomsegling.

Under prinsens frånwaro inträffade drottningens swåra sjukdom, och för att göra henne en glädje, tillät konungen henne, att kalla till sig fröken Munck, som under hennes sjukdom gaf henne den ömmaste wård och efter hennes tillfrisknande blef hennes förtrognaste wän. När prinsen i nowember återkom från sin resa, träffade han åter fröken Munck hos sin mor, och det blef snart uppenbart för alla att långt ifrån att deras långa skiljsmessa skulle kommit hans kärlek att swalna, den twärtom blifwit starkare och djupare. En ny werldsomsegling för prinsen war redan ifrågasatt af konungen, då en dag — det war den 26 december på aftonen — i en intim krets hos drottningen fröken Ebba Munck, på sin beskyddarinnas uppmaning, satte sig wid pianot och sjöng en af konungen författad sång:

„O menniska, om i ditt bröst
En högre kärleks låga brinner,
Fly med den då till korsets fot!
Der skall din längtan tagas mot.
Der hörs din röst,
Der får du tröst:
Bönhörelse ditt hjerta winner!"

Efter sångens slut blef det tyst i rummet. Alla woro djupt rörda. Konungen satt en stund försjunken i tankar, beskuggande sina ögon med handen, sedan steg han upp, tog sin sons hand och förde honom till fröken Munck samt lemnade rummet, utan att säga ett ord. Efter en timme återwände han och gaf sitt högtidliga samtycke till förlofningen, som eklaterades några dagar senare.

I slutet af denna månad står bröllopet i Bournemouth, i England, dit drottning Sofia beger sig och derefter skall „kommendören Bernadotte" föra sin unga maka tillbaka till norden, der han i en undangömd hamn, Carlskrona, ämnar lefwa anspråkslöst, döljande sin lycka för nyfikna blickar och önskande intet hellre än att blifwa glömd af werlden.

I följd af sitt giftermål afstår prinsen icke allenast från sina arfsanspråk på tronen utan äfwen från sina titlar af hertig och kunglig höghet men behåller familjenamnet Bernadotte och den med huset Ponte-Corwo förenade furstetiteln. Fröken Ebba Munck blir således prinsessa Bernadotte.

---

herrawäldet i landet, uppeggande de lithauiska och finska stammarna mot Ryssland. Och ännu i dag fortsättes samma kamp af riddarnes afkomlingar, medan de samtidigt uppfylla Europa med sina klagorop.

Skulle det lutherska Europa känna det werkliga sakförhållandet, så blefwe det öfwertygadt om, att ortodoxin här icke är den angripande, utan att den endast förswarar sig i en swår kamp emot lutherska bekännelsen.

De westliga konfessionerna i Ryssland äro ej ännu fria från werldsliga sträfwanden, från angrepp emot Ryßlands makt, ja till och med dess integritet. Ryßland kan ej tillåta, att dess söner dragas öfwer i leder, som ännu ej nedlagt sina mot detsamma riktade wapen. Detta har Ryssland i sina lagar gifwit öppet tillkänna.

Det fins i Europa inga lagar om affall och förledande till affall från den herskande bekännelsen, men det gifwes likwäl krafter, som gå wida djupare, genom närande af intolerans mot andra trosbekännelser, synnerligast den ortodoxa tron.

Den westeuropeiska ciwilisationen, uppfostrad i Roms anda, känner och förstår icke den ortodoxa kyrkan, förnedrar den som ett attribut på en underordnad ras, som symbol för en låg eller barbarisk ciwilisation.

Prokuratorn slutar med E. Nawilles ord: „De kristnes första pligt är att samla sig till att skydda sin gemensamma tro mot atheismens och materialismens läror. Wår tids stora religiösa kamp är en kamp mellan dem, som tro på ett ewinnerligt lif och dem som förneka det."

Meddeladt från allmänheten.

Några ord rörande den Waldenströmska försoningsläran.

Det är förwånande att här hos oss ett sådant dunkel tyckes hwila öfwer frågan rörande skiljaktigheterna mellan Waldenströms och wår kyrkas lära om försoningen. Enhwar af bladets läsare torde weta, att icke blott den lutherska kyrkan, utan i allmänhet alla ewangeliska kyrkor och samfund hålla Kristi ställföreträdande försoningsdöd, i hwilken Han burit straffet för wåra synder, såsom grunden för wår frälsning. Waldenström säger i en af honom år 1882 utgifwen bok „Smärtornas man" (sid. 70). — — „Sammalunda är det ock ett mycket swårt missförstånd, då man om Kristi lidande tänker, att Gud straffat Honom för wåra synder i wårt ställe. Hans lidande war icke ett lidande i wårt ställe, utan ett lidande af oss, med oss och för oss". Då Waldenström kallar det, som utgör kärnan och grundwalen i wår troslära för ett „mycket swårt missförstånd", så är det ju klart att skiljaktigheten ej är så ringa. Hwad Waldenström ger i stället för det han will fråntaga oss, är ej så lätt sagdt. För den, som önskar utröna det, torde ofwannämnda bok af P. W., som utgör en utläggning af Es. 53 kap. erbjuda tillfälle.

En wän af sanningen.

Bref från landsorten.

Jakobstad den 27 februari.

Ett Zigenarsällskap

bestående af yngre män och qwinnor, en ålderstigen gumma samt tre barn, inalles 10 personer, anlände sista tisdags norrifrån till orten. Deras egendomliga wilda lif och besynnerliga klädsel har wäckt lifligt intresse hos ung och gammal och de äro ständigt omgifne af en undrande och nyfiken menniskoskara. Sina tält hafwa de uppslagit wid utkanten af staden och der finna de sig wäl oaktadt den stundom bistra kölden och snön. En liten 2 års gammal gosse tultar helt förnöjd omkring i tältet eller snön deruntanför iklädd ett enda plag, en liten klädning, eller ock i en än lättare drägt. Sällskapet är hemma från Ungern, men har en längre tid wistats i de Skandinawiska länderna. De tala ungerska, tyska och swenska samt något ryska, franska och engelska. Deras owanligt stora, ehuru oupprodlade, intilligens och blixtsnabba uppfattning gör att de med största lätthet kunna samtala med döfstumma, ehuru de aldrig förut sett någon sådan.

Måhända är denna kringirrande folkstam, sam till utseende och lynne mycket påminner om Judarne, lemningar af Israels förlorade stammar, på hwilka många profetior redan gått i fullbordan och på hwilka ännu skola uppfyllas profetiorna i Oseas 1: 11. Hes. 37. Jer. 30 och 31 kap. m. fl. ställen.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ur den „bit historia", som nyligen förekom i Edert ärade blad, kan en liten „bit" saklöst affkäras, i ty att undertecknad aldrig haft äran bebo den ryktbara „Lagusta gården", hwilken för öfrigt lika litet, som någon annan gård i H:fors, warit „centralpunkt för den pietistiska rörelsen", enär de med det nämnda binamnet betecknade studenterna icke hade något wisst samlingsrum, utan rätt och slätt samlades hos hwarandra. En för publikum temmeligen likgiltig sak för öfrigt"

Hattula den 3 mars 1888.

C. G. v. Essen.

Wi hafwa haft wår uppgift från personer, som warit närwarande wid och ännu minnas sammankomsterna i ifrågawarande hus och för hwilka det kan wara förlåtligt om de, efter en tidrymd af femtio år, förwexla en flitig besökare med en hyresgäst i huset; detta så mycket mer som de hade sig bekant att med magister Bergh, hufwudmannen, för den pietistiska rörelsen i Helsingfors, bodde en ung man, hwilken, liksom han, tog kristendomen på allwar.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 11 Mars 1888.

Matt. 21: 1—16.

Jesu intåg i Jerusalem.

Efter kortare wandringar omkring i Pereen begåfwo sig Jesus och hans lärjungar in på den wäg, som från Galileen genom Pereen och förbi staden Jeriko leder till Jerusalem för att så småningom förena sig med de judiske pilgrimer, som i stora skaror från alla håll, än från närmare belägna orter, än från aflägsna, såsom Armenien, Mesopotamien, Mindre Asien, Grekland, Italien och Spanien, skynda till den stora poskhögtiden derstädes.

Öfwer twå millioner menniskor samlas i Jerusalem för att öfwerwara den stora poskfesten, och nästan hälften af detta antal passerar Jeriko, dit Jesus och hans lärjungar jemte den stora pilgrimskaran, som i för då och då utbrister: „Om jag förgäter dig Jerusalem, så warde min högra hand förgäten. Min tunga låde wid min gom, om jag icke låter Jerusalem min högsta glädje wara", nu anländer.

Det är en brokig folkmassa, som åtföljer Jesus då han nu för sista gången tågar in i Jeriko, dit ryktet om hans ankomst redan hunnit före honom och satt inwånarne i rörelse. Alla wilja se den beryktade mannen. Här ser man i denna folkmassa den gamle bräckliga åldringen, som will ännu en gång se Jerusalem och dö, här medelåldern, som ännu hoppas och tror på lifwet, här ungdomen med sina ljusa framtidswyer, och här det lilla dibarnet som enwist hakar sig fast wid modrens bröst, här ser man den rike, som färdas med hästar, kameler och tjenare, och, som omgifwer sig med all den beqwämlighet en förmögen kan åstadkomma för att underlätta en lång resas många beswärligheter, och här den fattige, som wandrat flere hundra mil, tiggande sitt bröd hela wägen — allas hjertan inspirerade af samma längtan, samma hopp: att få se Jerusalem.

Det måtte hafwa warit en egendomlig syn att ståda denna wandrande skara, då sjelfwa tanken derpå fyller hjertat med underliga känslor. Man hade welat wara med den gången.

Just som aftonskuggorna utbreda sig öfwer det slättland, som ligger mellan Moabs berg och Juda öken anlända de till Jeriko.

En stor skara menniskor i staden skyndar ut på gatorna för att möta Jesus och bland dessa menniskor upptäcka wi från sin upphöjda ställning äfwen Sakkeus, som i dubbel mening får taga Jesus till gäst och fröjda sig öfwer frälsningens nåd.

Tidigt följande morgon sätter sig pilgrimsskaran åter i rörelse söderut med sina ansigten wända mot Jerusalem. Strax utanför staden förhärligar Jnsus sitt frälsarenamn genom att öppna de blinda männens ögon, bland dem Bartimeus, Timei son kallad, hwilka män sutto wid wägen och tiggde.

På slutet af denna dag inträffar Jesus och hans lärjungar hos de för oss bekanta syskonen i Betania — en by i närheten af Jerusalem — der Jesus nyss förut under sin wistelse i Pereen gjort ett kort besök, då han uppwäckte Lasarus, och der han nu under sabbaten hwilar ut efter resans beswärligheter, och från hwilken trakt han påföljande dag (söndagen) gör sitt konungsliga intåg i Jerusalem.

Byarne Betania och Betfage lågo på sluttningen af Oljoberget (oliwträdsberget) och i hwarandras omedelbara närhet. Det är detta, som gifwer Markus och Lukas anledning att säga: Betfage och Betania wid Oljeberget. Mark. 11: 1. Luk. 19: 29.

J armod och ringhet hafwa wi hittills sett Jesus såsom den lärande och undergörande profeten wandra omkring bland sjuka, hjelpbehöfwande och i synden bundne, utan att mottaga någon hyllning såsom Israels konung. War han då icke den konungen, som komma skulle i werlden? Jnför Pilatus beswarar han sjelf denna fråga, då han säger: „Jag är en konung; dertill är jag född, och dertill har jag kommit i werlden, att jag skall wittna för sanningen." Huru Jesus enligt profetens ord gör sitt konungsliga intåg i Jerusalem och af folket mottager hyllningen, såsom den wäntade Mesiekonungen det skola wi af dagens text, som wi nu wilja betrakta, finna.

Ordförklaringar:

Hosianna = hjelp, eller gif seger åt Dawids son! Se Ps. 118: 25, 26.

Frågor:

Först se wi i dessa werser ett bewis på Jesu Kristi allwetenhet.

Säg namnet på någon högtid, som judarne firade! Till minne hwaraf firades den? Hwem, berättar wår text, begaf sig till denna högtid? Hwilka woro med honom? Flere gånger hade Jesus bewistat påskhögtiden, men hwilken gång war denna? J hwilken stad firades denna högtid? Hwart kommo Jesus och hans lärjungar under sin wandring till denna stad? Hwar låg byn Betfage? Hwad gjorde Jesus, då de nalkades denna by?

Hwilken befallning gaf han dem?

Berätta för oss, huru lärjungarne fullgöra sitt uppdrag!

Hwartill nyttjas åsnan? Hwartill skulle Jesus använda henne? Hade Jesus något eget sådant djur? War han då rik eller fattig, eftersom han måste låna en annans? Åsnan och hennes fåle woro fredliga djur. Jesus war en fridens konung och kan du nu säga mig, hwarför han wille rida på åsnan och hennes fåle! Hwilka profetens ord besannades den dagen?

Wi se sålunda för det andra, huru profetiorna angående Jesu första tillkomelse gingo i fullbordan.

Hwad anmärker nämligen evangelisten i den fjerde wersen af wår text? Hwad gjorde Jesus, sedan lärjungarne ledt fram åsnan och fålen? Hwilken ära bewisade lärjungarne Jesus, innan han satte sig på åsnan? Hurudan ära bewisade de Jesus? Kunna också wi bewisa Jesus en konungslig ära? På hwad sätt då? Jesus säger: „Det J hafwen gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafwen J ock gjort mig." Kunnen J säga på hwad sätt wi kunna ära Jesus? Hwilka fler än lärjungarne ärade Jesus? Hwilken konungslig ära bewisade de honom? Hwad gjorde Jesus, när han fick se staden, berättar en annan evangelist? Hwarför grät han öfwer staden? Tänk hwilket hjerta Jesus hade för menniskornas wäl! Hwilka gåfwo honam konungslig hyllning, då han kom in i staden? Huru hyllade de Jesus? Här sen J ett annat sätt, hwarpå J kunnen hylla Jesus såsom wår konung.

Huru sjöngo de?

Hwart gick Jesus, sedan han kommit in i staden?

Det war der barnen mottogo honom. De instämde med de äldre och alla synes glada, att Gud sändt dem en konung och en hjelpare.

Alla instämde dock icke i lofwet och äran. Hwilka förbittrades i stället öfwer denna händelse, som de blefwo wittne till? Hwad sade de till Jesus? Hwad swarade Jesus dem härpå? Det war dock icke blott barnens sånger, sam retade dem, hwad sann Jesus, rär han kom in i templet? Hwad gjorde han då? Hwarför gjorde Jesus så? Med hwilka ord rättfärdigar han denna sin handling? (Detta är andra gången Jesus renar templet). Hwad gjorde Jesus med de sjuka och nödlidande, som kommo till honom i templet?

Öfwer allt detta förbittrades nu de skriftlärde och i stället för att ödmjuka sig inför Herren och gifwa honom sin hyllning rufwa de endast derpå, att de måtte kunna förgöra honom, och Jesus öfwergaf dem och gick ut ur staden till Betania och tog herberge der.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 11. Torsdagen den 15 Mars **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.



Kejsar Wilhelm I.

Sedan wårt blad senast utkom, har en händelse timat, som ehuru länge wäntad, likwäl i alla länder på jorden, der europeisk kultur och en öppen blick för wår tids historia wunnit insteg, måste mottagas med deltagande och på många håll äfwen med bäfwan för hwad morgondagen skall bära sitt sköte. Det är blott ett menniskolif som slocknat — ett af de tiotusende som dö hwarje dag; men wid den åldrige monarks lif, hwars dödsruna denna wecka ristas i fem werldsdelar, hafwa, menskligt att tala, flere blickar warit fästade, flere intressen, planer och förhoppningar förknippade än wid någon annan nu lefwande mans. Guds wilja länkar folkens öden och utstakar werldshändelsernas gång, men Hans planer utföres af menskliga werktyg, och ett werktyg, som synligt uträttat större dåd och utöfwat ett wigtigare inflytande på gången af dessa händelser än de flesta andra i wår tid, har Kejsar Wilhelm I af Tyskland warit.

Det wore onödigt att här uppdraga hans nekrolog eller påminna om de werk han utfört. Det skulle blott wara ett återupprepande af hwad i otaliga tonarter redan talats och skrifwits. Född och uppwuxen under sitt fäderneslands djupaste förödmjukelse, då Tyskland och särskildt Preussen, efter kriget med fransoserna, låg härjadt och blödande, har det warit honom förunnadt, att wid en ålder, då andra redan p'ägat hafwa afslutat sin lifsgerning, få upplyfta detta land till en storhet som det icke egt sedan medeltiden och att under murarne af Paris återupplifwa den tyska kejsarewärdigheten. Och sedan denna storhet wunnits för hans fädernesland, har han i sin person warit en borgen för Europas fred. Såsom sådan har han kanske skurit sina skönaste lagrar. Det werldskrig, som under en följd af år legat hägrande i luften och werkat tryckande på sinnena och på den ekonomiska ställningen i Europa, har genom de trådar, som utgått från hans rådskammare, blifwit afwändt och med trygghet kan man påstå att det är Kejsar Wilhelms fredskärlek, som kommit ryktet om örlig att för närwarande tystna. För huru länge skall framtiden utwisa.

Man har sagt att det stora inflytande han wunnit, mindre är hans förtjenst än den kraftfulla ministers, som suttit wid hans sida. Må så wara! Men om det å ena sidan är sant, att Kejsar Wilhelm utan furst Bismarck icke skulle hafwa warit den han warit, så är det å andra sidan sant att furst Bismarck utan Kejsar Wilhelm icke skulle hafwa blifwit det han blifwit. Att wälja sina rådgifware så som Kejsar Wilhelm gjort, och att bibehålla dem i trots af det missnöje deras framdragande wäckt, fordrar både en skarp och en fast wilja. Wilhelm I:s namn blir icke mindre i historien, derföre att det der kommer att stå wid sidan af Otto von Bismarcks.

Frid öfwer minnet af upprätthållaren af Europas fred!

Dissenterlagen och Ciwilregister.

II.

Det återstår oss ännu att med några ord belysa „Finlands" senare artikel under ofwanstående rubrik, ingående i dess N:o 55. Denna artikel utgör hufwudsakligen en utläggning af nödwändigheten af att stat och kyrka gå hand i hand eller snarare af den senares subordination under den förra. Staten måste taga i sin tjenst och omhägna religionen, d. ä. kyrkan, emedan i denna finnes nedlagd den högsta sedliga makten som finnes i ett samhälle. Det allmänna rättsmedwetandet i landet fordrar det, och den enskilda måste underkasta sig det allmänna rättsmedwetandet; gör han det ej, så har han brutit med det samhälle han tillhör. Här är ej hyckleri, som kommer i fråga, utan ett underkastande af det enskilda under det allmänna, och på denna princip är det statliga begreppet och öfwerhufwud all mensklig sammanlefnad bygd.

Sådan ungefär är „Finlands" bewisföring, men wi fråga tillbaka: kan staten och det allmänna rättsmedwetandet äfwen garantera min ställning i ewigheten, sedan jag en gång inträdt genom den port, bakom hwilken ingen af statens institutioner mera följer mig? Är det icke ett annat medborgareskap, som religionen afser än det jordiskt statliga — nemligen medborgareskapet i himlarne? Wilkoren för dessa båda medborgareskap äro olika, och deraf följer äfwen med en omutlig konseqwens att de båda måste förwaltas olika.

Staten har ofelbart icke allenast rätt utan äfwen skyldighet att öfwerwaka de sedliga intressena, att se till att ordning och lugn herskar i samhället, att intet anstötligt der eger rum och att den ena indiwidens rätt icke ingriper i den andres. Men den sedliga makt, som framgår ur en sann och lefwande religion blir för wisso ingalunda mindre utan större — och således äfwen en säkrare faktor för statens bestånd — om hennes intressen förwaltas så, att hon får utweckla sig till en full blomstring. Ty det torde kunna få gälla som ett axiom, att ju bättre kristen jag är, dess bättre medborgare är jag äfwen. Kränker jag genom utöfwandet af min religion det allmänna rättsmedwetandet och bryter emot hwad lag och sedlighet fordra, då är det statens sak att ingripa, men icke förr.

Men förunderligt! Staten twekar att upphäfwa det obegränsade bruket af rusdrycker, emedan ett sådant upphäfwande skulle wara ett intrång i den personliga friheten. Staten twekar — och wi hafwa nyss hört lagarnas högsta wäktare i landet förklara att det är omöjligt — att söka hämma otuktslasten genom att upphäfwa den reglementerade prostitutionen, emedan ett utöfwande eller icke utöfwande af denna last är en personlig sak och ett undertryckande deraf från statens sida således ett intrång i den personliga friheten. Och dock sprida såwäl dryckenskapen som otuktssynden förderfliga följder, icke blott för de individer som hängifwa sig åt dessa laster, utan i en wid omkrets rundt omkring dem. Men i fråga om det mest personliga, som finnes — om menniskans förhållande till Gud — der är staten synnerligen mån om sitt förmyndarskap och kyrkans målsmän äro fulla af ifwer för att detta förmyndarskap skall upprätthållas. Hwilken besynnerlig inkonseqwens!

Frågan om de andliga och werldsliga intressenas åtskiljande från hwarandra står i nära samband med frågan om införandet af ett allmänt civilregister. „Finlands" apologi för att den lutherska kyrkans prester icke skola åläggas att föra register öfwer dissenters såsom en gengäld för att de af dessa uppbära skatt för sitt underhåll — en omständighet, som är i hög grad förnedrande för en kristen kyrka — kunna wi icke betrakta som annat än som ett argument till för ett allmänt civilregister. Wi kunna wisserligen icke inse hwarföre icke statskyrkans prester — så situerade som dessa nu äro — skola hafwa swårare att föra förteckning öfwer de statsmedborgare, af hwilka de uppbära skatt, än andra tjenstemän, i synnerhet som det ju är obetaget att förordna att anmälan om barns födelse, äktenskaps ingående, afflyttning från orten, dödsfall, m. m. skall ske i wittnens närwaro; men wi helsa dock med glädje lagutskottets förslag om ett af statens embetsmän fördt civilregister för dem hwilka utträdt från kyrkan, såsom ett första steg till införandet af ett allmänt sådant. Ty ett allmänt civilregister blir i sin tur ett steg framåt emot det stora målet, kyrkans och statens — Kristi rikes och de werldsliga intressenas — skiljande från hwarandra.

Prokuratorns berättelse

(Forts. från n:o 10).

De såkallade sedlighetsifrarne synas icke heller hafwa klargjort för sig följderna af den reform, som de önska framkalla. Det ligger för öppen dag att jemte de under kontroll stälda prostituerade funnits och finnas ett stort antal qwinnor, som endast genom en större försigtighet i sitt uppförande undgått polisens uppmärksamhet. Denna s. k. klandestina prostitutionens adepter skulle förty genom reglementeringens afskaffande ofelbart ökas. Och sådant skulle i moraliskt men framför allt i sanitärt hänseende innebära ännu större wådor. Intet hem wore då mera säkert för den sedliga och kroppsliga smitta, som följer otuktslasten i spåren.

Härmed bör dock ingalunda sägas att detaljbestämmelserna i det för denna stad gällande besigtningsreglementet icke skulle tåla wid en ändring. Särskildt wore det nyttigt om den bestämmelse, som ålägger oftaberörda qwinnor att sjelfwa betala besigtningsläkaren, skulle bortfalla, emedan derigenom flera af den klandestina prostitutionens adepter skulle förmås att låta inskrifwa sig och den önskade kontrollen derigenom lättare skulle kunna handhafwas. Af denna orsak borde besigtningsläkarens aflöning utgå ur allmänna medel.

Mig tillkommer nu att bemöta dem, hwilka anse det prokuratorn, med hänsyn till hwad hans embete förmenas fordra och oafsedt huruwida satsen „fiat justitia et pereat mundus" derigenom skulle komma till werklighet, borde taga initativ derhän, att reglementeringen af prostitutionen upphäfdes och de prostituerade befordrades till laga answar.

Hwad först angår påståendet att besigtningstwånget wore stridande mot lag eller särskildt mot grundlag, har jag icke kunnat finna att detta påstående är hållbart. Tillämpadt på sådana qwinnor, som på grund af öfwerhetligt stadfästadt reglemente för besigtningsbyrån i hufwudstaden äro underkastade besigtningstwång, så innebär berörda twång allenast ett af staten, i afsigt att förebygga en den olyckligaste sjukdoms spridande i wida kretsar, prewentivt förfarande, hwilket just de nämnda qwinnorna, genom sitt lastbara och brottsliga lefnadssätt framkallat. Såsom en kränkning af de prostituerades rätt eller såsom ett öfwerskridande af den befogenhet, som tillkommer staten gentemot dem, som öfwerträdt dess lagar, kan omformälda förfarande rimligtwis icke uppfattas.

Widkommande sedan yrkandet, att prokuratorn måtte widtaga åtgärd om att de prostituerade qwinnorna måtte befordras till i lag stadgadt answar, will jag erinra om att der sådana förbrytelser, som äro afsedda i kap. 57 M. B., werkligen förekomma, de också med all stränghet hafwa beifrats. Den omständigheten att ifrågawarande qwinnor hos polisen inskrifwits, utgör icke i och för sig tillräcklig grund för deras fällande. För detta ändamål måste särskild laga utredning om den faktiska förhandenwaron af förbrytelser, som påkalla sådant, presteras från hwar och ens sida. Men något åtagande att prestera sådan utredning hafwa de person r, hwilka hos mig framstält yrkanden i ofwan förmälda syfte, dock icke iklädt sig, och då dertill kommer att det förblifwit dem obetaget att i laga ordning till åtal angifwa de brottsliga, har jag icke ansett mig ega anledning, än mindre skyldighet, att endast till följd af dessa yrkanden, förordna till slika åtals anställande.

Widare har uti en från flere aktade medborgare i Tawastehus till prokuratorsembetet ingifwen skrift anhållits, att

prokuratorn måtte befordra alla prostituerade till det i kejs. förordningen af den 2 april 1883 för kringstrykande och osedligt lefwerne stadgade answar. Men icke heller denna åtgärds widtagande har jag ansett ankomma å prokuratorn. Ty ehuruwäl alla inskrifna prostituerade utan twifwel blifwit beträdda med osedligt lefwerne, förefinnes bland dem dock ganska många, hwilka om också blott för skenets skull sysselsätta sig med arbete, och än flera, som nogsamt akta sig för att låta sig beträdas med kringstrykande. För att de prostituerade skola kunna dömas för lösdrifweri, fordras äfwen här, en laglig utredning rörande alla å saken werkande omständigheter i hwarje enskildt fall; men att föranstalta den härför nödiga undersökningen tillhör icke, såsom ett embetsåliggande, prokuratorn, utan synes det mig som om de sökande haft mera skäl att i afseende å ernående af det åstundade resultatet wända sig wederbörande kommunala och administrativa myndigheter.

För öfrigt må framhållas, att den af petitionärerne påyrkade utwäg för prostitutionens hämmande, som bestode i en allmän razzia, wisserligen wid första påseende tyckes wara egnad att för någon tid minska de prostituerades antal. Men det skall dock wisa sig, att alla de qwinnor, som tillhört den klandestina prostitutionen, samt de, som icke kunna öfwerbewisas om kringstrykande, skola undgå razzian. Dessutom skulle bristande utrymme i wåra fängelser göra det wäckta förslaget prakfiskt omöjligt, ty blefwe detta förslag adopteradt till genomförande, måste man derförinnan åtminstone fördubbla antalet af wåra straff- och fängelseinrättningar.

Af det ofwananförda torde således framgå, att man beträffande utwägarne att förqwäfwa prostitutionen står inför ett problem, som icke kan lösas genom att påkalla lagens arm. Minst af allt kan ett wädjande till prokuratorsembetet gagna till något, enär prokuratorn, äfwen om han personligen skulle godkänna petitionärernas åsigter, dock måste respektera hwad kejs. senaten på grund af Hans Majestäts eget nådiga förordnande i saken tillgjort. För min del anser jag att hwarje wåldsamt undertryckande af prostitutionen helt enkelt är en omöjlighet, men finner deremot de sedlighetsföreningar, som af kejs. senaten den 25 maj 1880 erhållit sina stadgar stadfästade, hafwa beträdt den enda riktiga wägen för otukssyndens bekämpande.

I antydt afseende skulle likwäl sedlighetsföreningarnes uppmärksamhet böra riktas på att icke allenast från förderfwet undanrycka redan fallna men ännu icke fullkomligt förhärdade qwinnor, utan hufwudsakligast på att undanröja sjelfwa grundorsakerna till prostitutionen. Då dessa orsaker måste sökas i wårdslösad uppfostran, samwetslösa föräldrars köpslagande om sina döttrars dygd, brist på och motwilja mot arbete, den i wår tid onaturligt stegrade lystnaden efter nöjen och njutningar, swårigheten att ingå tidiga äktenskap samt bristande tillsyn öfwer wäxande flickors uppförande, torde nogsamt inses att dessa föreningar hafwa ett så widsträckt fält, att de icke borde ega anledning att, med öfwerträdande af det för deras bestånd af kejs. senaten stadgade wilkor, störande ingripa i de åtgärder, som böra wara den administrativa makten samt wederbörande polismyndigheter å hwarje särskild ort förbehållna.

Ehuru jag, såsom ofwanföre framställts, ej finner skäl att för min del bidraga till upphäfwande af den kontroll öfwer de prostituerade, som här i Helsingfors eger rum, har jag likwäl, för att den åsigt, som uttryckes i de till prokuratorsembetet ingifna ansökningarne om sagde kontrolls upphäfwande, måtte komma till regeringens kännedom, i betraktande af sakens wigt, ansett mig böra till kejserliga Senaten insända nämnda ansökningar, för den händelse att desamma å högre ort kunde anses föranleda förändring eller upphäfwande af hwad senaten, på grund af Hans Kejserliga Majestäts dertill nådigast meddelade bemyndigande, härförinnan i ämnet förordnat.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Dissenterlagsförslaget** har numera blifwit slutbehandladt af lagutskottet, så när som förslaget om answar för proselytmakeri, hwilket förslag handläggas af strafflagsutskottet.

I afseende å den wigtiga första paragrafen har lagutskottet beslutit föreslå den förändring som wi redan omnämnt eller att bekännare af annan protestantisk troslära än den ewangelisk-lutherska, hwilka erkänna bibeln såsom norm för sin tro, skola jemte rätt till enskilda religionsöfningar, äfwen med iakttagande af hwad § 2 stadgar och såwidt lag och sedlighet icke derigenom kränkas, sin religion så offentligen utöfwa.

Ett wigtigt tillägg till stadgandet af propositionens § 3 om skyldighet för dissentersförsamlings föreståndare att föra förteckning öfwer dess medlemmar har af utskottet gjorts däri, att det infört bestämmelsen, att sagda åliggande må, der senaten finner detta icke kunna anförtros församlingens föreståndare, uppdragas åt magistrat eller ordningsrätt i stad samt kronofogde eller länsman på landet.

Beträffande dissentersamfunds rätt att besitta jord, har denna rätt af utskottet utsträckts, så att sådan församling skulle kunna med regeringens tillstånd ega rätt att besitta tomt för kyrka, skola och begrafningsplats. I propositionen nämnes endast tomt för kyrka och begrafningsplats.

Widkommande frågan om ingåendet af äktenskap mellan dissenters, skall enligt utskottets förslag, derom förut tillkännagifwas på sätt 2 § 7 kap. G. B. stadgar om lysning i den församlings kyrka, hwarest qwinnan är kyrkskrifwen. Men om hon ej tillhör något i landet behörigen inrättadt kyrkosamfund, skall det tillämnade äktenskapet kungöras i den ewangelisk lutherska kyrka, inom hwars område qwinnan är bosatt. Tillkännagifwandet utfärdas af församlingens prest eller föreståndare eller civil myndighet.

Frågan om civiläktenskap har icke af utskottet berörts.

Stadgandet i propositionen att barn som fylt 12 år må, i händelse föräldrarna öfwergå till annan troslära, sjelf afgöra, huruwida det will omfatta densamma, har af utskottet ändrats derhän, att detta afgörande får ske först wid 15 års ålder.

Betänkandet torde under loppet af nästa wecka komma att utdelas bland ständerna.

— **Prokuratorns uttalande till Finlands ständer i sedlighetsfrågan** slutföres i detta blad samt företer tidsbilden af en lagarnes högsta wårdare som undanskjuter hwarje wädjan till honom om att dessa lagar skola hållas. Den enda förändring i nu gällande system, som herr prokuratorn har att föreslå, är att de prostituerade qwinnorna icke skola åläggas att sjelfwa betala besigtningsläkaren, utan att dennes aflöning borde utgå ur allmänna medel. Ett i sanning betecknande förslag! Skall wäl det folk, hwars rättskänsla uppwaknat, twingas att betala skatt för att underhålla en last som det afskyr? Skola mödrar, fäder, systrar betala skatt för att se sina söner och fränder bringade i lekamligt och andligt förderf? Skola sedlighets och menniskowänner, som med sjelfuppoffrande kärlek arbeta på rycka den fallna delen af menskligheten upp ur dyn, nödgas betala skatt, för att se föremålen för deras kärlekswerksamhet ökas? — Om wi icke sett prokuratorns berättelse för wåra ögon, skulle wi hafwa wägrat att sätta tro till att ett sådant förslag kunnat utgå från rättwisans högsta handhafware i landet.

— **Ett förslag till stadgar för arbetshusen för fattiga barn i Helsingfors** har blifwit inlemnadt till öfwerhetlig stadfästelse. Dessa arbetshus, hwaraf det ena existerat i sex och det andra i twå års tid hafwa grundlagts af enskilda personer i afsigt att stäfja det för barn så ytterst deprawerande tiggeriet. Det är för att bereda den sålunda grundlagda planen ett waraktigare bestånd än af enskilda personers krafter kan förwäntas, som en förening nu håller på att för detta ändamål bildas. I dessa inrättningar hafwa på senare tider omkring 150 barn från 5 till 14 års ålder warit sysselsatta.

— **Predikanterne Braxén och Nyreen,** som efter förhöret inför domkapitlet några dagar uppehållit sig i Åbo under flitigt utöfwande af sin predikantwerksamhet, hafwa numera begifwit sig, den ene till Tammerfors och den andre hit till denna stad. Under genomresan predikade den sistnämnda under ett stort tillopp af åhörare wid tre särskilda tillfällen i Tawastehus, der teatern gratis upplåts åt honom. Denna lokal är äfwen för sommarmånaderna ställd till hans disposition. — Det will synas som om det af kyrkorådet i Tawastehus wäckta åtalet emot dem skett under påtryckning af det s. k. „bönehuspartiet" härstädes.

— **Ett synnerligen fängslande föredrag** hölls i tisdags af pastor E. Bergroth om den pietistiska rörelsen i Sawolax under början af detta århundrade. Wi beklaga att wårt blads trånga utrymme icke tillåter att meddela ett utförligt referat af detsamma, men begagna oss af tillfället att uttrycka den önskan, som wi weta wara delad af flere bland åhörarne, att föredragaren wille ännu en gång hålla samma föredrag och då i en större lokal samt wid en tidigare timma. — I lifligare färger skildrades de djupa andliga wäckelser, som genomgingo wårt folk under de första decenierna af detta sekel, då man först började wakna till insigt af att kristendomen är något, som måste tagas på allwar. Den från Paawo Ruotsalainen utgångna pietismen, som går ut på att blicka in i sig sjelf och djupt känna sin synd och Guds nåd men med åsidosättande af yttre gerningar och t. o. m. en ren wandel, emedan sådana lätt kunna leda till werkhelighet, framkallade som en nödwändig motwigt den Renqwistska pietismen, som gaf helgelsen dess rätta plats i det kristliga lifwet. Som en reaktion emot dessa båda pietistiska rörelser, uppträdde den Hedbergianska rörelsen eller ewangelismen, som går ut på att wår frälsning är ett af Gud, genom Kristi död, en gång för alla fullbordadt faktum, oberoende af hwad wi sjelfwa äro eller göra. Alla dessa tre rörelser hafwa, betraktade hwar för sig, någonting ensidigt och halft, ehuru de alla äro bygda på sanningens grund, men förenade komplettera de hwarandra samt förete en harmonisk enhet.

— **En polemik** af mer än wanligt intresse pågår för närwarande i wårt blad, afhandlande den djupgående frågan om skilnaden emellan den lutherska kyrkans och den s. k. Waldenströmianismens lära om försoningen i Kristus. Wi hoppas att denna polemik skall nå sitt mål och klargöra skilnaden i de olika uppfattningarne men på samma gång äfwen

---

Cacao rummen i London.

II.

På jernwägsresa i London.

Wi wandra i den stora werldstaden med dess hwimlande menniskomassa af åkande eller gående, fattige eller rike, trasige eller wälklädde och kasta förwånade blickar på den oändliga mångfald af waror af allehanda slag, som bredas ut för wåra ögon och ifrigt bjudas ut, icke allenast i butiker eller andra handelslokaler, utan nästan för hwarje steg wi taga wid trottoaren eller rännstenen, ja ända långt ut på gatan. Den trasige mannen med sina små hoppande dockor eller foglar, sina knappar och småting af allehanda slag, eller den gamla gumman och den bleklagda flickan med sina fruktwagnar och rotsakskorgar, hwar skola de wäl finna köpare bland den förbiilande skaran. Wi egna dem blott en flyktig blick och en flyktig tanke. Skola de wäl finna till qwällen något att stilla sin hunger med. Och dessa skaror af män och qwinnor utswultne och trasige, nedsölade till kropp och själ genom fattigdom, synd och last, huru mången tänker wäl på deras nöd, och hwad förslår litet bland så många? Dock, det finnes nog menniskor, som tänka på dem, som om ock kännande sin egen wanmakt egna hela sitt lif åt att afhjelpa nöden, både den timliga och moraliska, i förlitande på Hans kraft, som är mäktig i de swaga och som förmår rikligen wälsigna äfwen det lilla bemödandet.

Wi gå widare och betrakta de mångahanda skylter och annonser, som betäcka husens wäggar eller fönster och som tydligt nog tillkännagifwa hwad der inne eller annorstädes står att finna. Då fästes wår uppmärksamhet wid en butik med stora fönster, der arbetare gå ut och in och utanför hwilken står med bokstäfwer synliga på långt håll: Lockhart's Cacao Rooms. På fönstret står widare skrifwet: Stor mugg kaffe, té, eller cacao (chocolad) 1 penny = 10 penni finskt, liten mugg 1/2 penny = 5 p. finskt. Bullor af olika slag, ett par smörgåsar eller ett par brödskifwor med skinka 1 penny stycket eller paret, äfwensom warma korfwar, kokta ägg eller ett glas mjölk allt till samma pris. Wi träda in. Strax innanför dörren står en disk, och ofwanpå denna tre blankt skurade messingskök eller behållare af den i England wanliga formen, innehållande hwar sitt slag af rykande kaffe té eller cacao, uppwärmde af brinnande lågor samt hwar och en försedda med trenne kranar för att göra serweringen så lätt som möjligt. Bakom disken äro hyllor, på hwilka bröd och andra matwaror äro framsatta, samt en liten spisel för att hålla korfwarne warma. Men längre fram i det stora, luftiga och ljusa rummet sitta män och qwinnor wid små snygga bord, ifrigt och förnöjsamt förtärande sin enkla men billiga måltid. Allt tillgår tyst och stilla, intet oljud, ingen tobaksrök beswärar den inträdande. Han står förnöjd en stund och betraktar den ätande skaran af hwilken en och annan utan blygsel medfört och framtagit ett eget förråd af bröd eller smörgås, som han lyckats förwärfwa sig annorstädes, och som nu tillika med den wäldiga muggen af den warma drycken gifwer honom en närande måltid.

Muggarne med sina tallrikar se dock litet owana ut för den sist inträdande, han begär i stället en kopp och erhåller en sådan fyld till brädden med den wara han önskar. Han söker sig plats och förwånas öfwer de billiga priset, ehuru han för sin qwarters kopp fått betala lika mycket som hans fattigare granne för den stora halfstups muggen. Särskilda rum finnas och för dem, som wilja wälja sitt sällskap, der warorna äro desamma, men priset litet högre eller portionerna mindre. Teskedarne saknas dock öfwerallt, de wore måhända alltför behändiga att taga med sig och kunna äfwen undwaras, då dryckerna serweras, efter ganska wanlig sed i England, färdigt blandade med socker och grädde. Will man köpa ett bröd med sig hem, får man det inlagdt i en påse, på hwilken står tryckt adressen till 38 olika platser i London, der dylika inrättningar finnas, bärande samma namn, de flesta öppna hwarje söckendag från kl. 5 om morgonen intill midnatt, andra litet kortare eller längre tid.

Men hwem är då denne Lockhart, hwars namn står på fönstret samt på hwarje tallrik eller kopp, som här begagnas? Han är en menniskowänlig Skotte, en af de män, som haft hjerta för folket, som förstått deras nöd och satt sig in i deras förhållanden och på sitt sätt försökt att afhjelpa bristen, icke allenast i London utan äfwen på andra orter i England och Skotland. Också äro hans inrättningar werldsbekanta och mången menniskowän reser hit för att se dem. Sådan husbonden, sådan tjenaren, endast kristligt sinnade eller åtminstone sedliga personer kunna tjena här och spirituosa finnes alldrig att tillgå.

Dock äro dessa inrättningar inga barmhertighetsinrättningar i ordets egentliga bemärkelse, ty de bära sig bra, eller åtminstone uppehålla sig sjelfwa och just detta ingifwer arbetaren en helsosam sjelfkänsla, som inga nådegåfwor, huru wänligt de än gifwas, någonsin kunna skänka.

Att en stor mängd liknande inrättningar, i något werkande former, mera eller mindre praktiska och goda finnas i en stad så stor som London, der barmhertighetswerksamheten är stor och der miljoner måste förtjena sitt bröd, är klart, men derom icke nu. Måhända hafwa wi redan här fått något att lära.

komma fördomarne att falla och anhängarne af de båda riktningarna att i kärlek och förtroende förena sig med hwarandra.

— **Hwarföre** predika icke de prester, som från landsorten äro här församlade för landtdagens skull, i stadens kyrkor?

— **Topelii sagor spridas bland folkets barn.** Wi fästa uppmärksamhet wid det cirkulär som tillsändts oss af bokförläggaren Werner Söderström i Borgå och som ingår å annat ställe i detta blad.

— **Thémöte** hålles om lördag afton i Allianshuset.

Söndagens predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — finsk aftonsång kl 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Finsk barn predikan kl. 9 af A Mäkinen. Swensk predikan kl. 11 af missionärl E. M. Lind; kl. 7 af flere talare, kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

I Borgå missionssal predikar J. A. Karlberg, om söndag e. m. kl 5.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Hwarför?

Läkaremissionären Jakob Chamberlain berättar i tidningen „The Mission of Field" för januari innewarande år om en missionsresa, som han, åtföljd af flere missionsarbetare, företog i Heidarabab för åtskilliga år sedan. Trakter, dit ännu ingen missionär hade kommit, besöktes, Guds ewangelium förkunnades, och en mängd heliga skrifter spriddes bland undrande folkskaror, som förut aldrig hört Jesu namn nämnas.

En dag hade bland de församlade hedningarne intresset warit särdeles lifligt. De hade begärt förklaring öfwer mycket, som de hört främ ingarne säga, och öfwer mycket som de sett i biblarne, hwilka blifwit spridda bland dem. Med glädje hade missionären besvarat deras frågor. Men slutligen ställdes till honom en fråga, som han icke kunde beswara.

„Huru länge är det, sedan den gudomlige återlösaren war här på jorden samt led, dog och uppstod från de döda och gaf sina lärjungar i uppdrag att predika ewangelium för alla folk?" Denna fråga ställdes först till missionären, och han swarade naturligtwis utan twekan, att det är mer än 1,800 år sedan detta skedde.

Men då följde genast en annan fråga, nämligen denna: „Om detta är sant, hwarför hafwen icke I, som ären Jesu lärjungar, kommit hit till oss och predikat detta ewangelium för oss förr än nu?"

Denna fråga gjorde missionären stum.

Wi hafwa icke att swara för wåra fäders försummelser. Men hafwa wi sjelfwa gjort, och göra wi nu, hwad wi kunna för att utföra Jesu befallning: „Prediken ewangelium i hela skapelsen? Du, som är frälst genom Jesus, hwad har du att swara, när hedningar nära och fjerran fråga: „Hwarför har du icke låtit oss få weta om Jesus? Hwarför?"

Honan

är namnet på den kinesiska prowins, som genom Gula flodens (Hoanghos) öfwersvämning blifwit så fruktanswärdt förödd. Denna prowins war förut den rikaste af de 18 kinesiska prowinserna men också den mot Kristi budbärare och salighetens ewangelium mest fiendtliga. Nu gå der omkr. 2 millioner menniskor hemlösa och brödlösa. En stor mängd städer, byar och gårdar samt den fruktbaraste delen af landet hafwa uppslukats. Huru många menniskor hafwa gått förlorade, lär icke kunna med någon wisshet beräknas, men att de äro mångdubbelt flere, än det först uppgafs, lider intet twifwel. Det förra wälståndet torde sent, om ens någonsin, kunna återwinnas af de efterlefwande och deras afkomlingar. Kort sagdt: hemsökelsen är öfwer all beskrifning utomordentlig. Hwad skall denna straffdom medföra? Månne Honan härefter skall öppnas för Herren, så att han der får uppenbara sin nåd till syndares frälsning? Wi hoppas det.

Politiska nyheter.

Kejsar Fredrik den III,

som nu lemnat sitt sjukläger i San Remo för att emottaga Tysklands tron, är född den 18 oktober 1831 i Potsdam och är sedan 1858 förmäld med prinsessan Viktoria af Storbritanien.

I sin ungdom erhöll den unge prinsen en synnerligen omsorgsfull wetenskaplig uppfostran, hwilken wid nitton års ålder fullbordades wid universitetet i Bonn. Allt sedan har han wisat ett lifligt intresse för lifwets ideella sträfwanden, för wetenskap och konst samt warit en frisinnad anhängare af framåtskridandet på alla samhällslifwets områden. Härigenom, samt på grund af sina karaktersegenskaper, har han wunnit synnerlig hängifwenhet och aktning, ej blott hos sitt eget folk, som i honom betraktar germanismen personifierad, utan äfwen wida utöfwer dess gränser.

Då hans nu aflidne fader år 1861 besteg tronen, blef han kronprins af Preussen och begynte taga del i regeringsangelägenheterna. 1871, den 18 januari, blef han kronprins af det förenade tyska riket och företrädde år 1878 under kejsar Wilhelms sjukdom denne i regeringen.

För militärwäsendet har han ej haft så mycket sinne, som hans fader och derför skall ej heller förhållandet till „jernkansleren" alltid hafwa warit det bästa. Likwäl har han äfwen på detta område förskaffat sig ett hjelterykte. Sin militära bana begynte han 1849 wid första gardesregementet, erhöll 1856 befälet öfwer elfte infanteriregementet i Breslau och utnämdes 1858 till generalmajor. I Preussens senaste fälttåg har han tagit del. I kriget mot Danmark utförde han en militäriskdiplomatisk beskickning på krigsskådeplatsen. Då tysk-österrikiska kriget utbröt, ställdes han i spetsen för andra preussiska armén och deltog med densamma i kriget. I fransk-tyska fälttåget 1870 förwärfwade han ännu större utmärkelse såsom befälhafware öfwer den af sydtyska och nordtyska trupper bestående tredje armén.

I Fredrik den III har Tysklbnd fått en i alla afseenden wärdig efterträdare åt den åldrige monark, det förlorat, men beklagligtwis är det blott alltför säkert, att hans förträffliga egenskaper, hans erfarenhet och afgjorda fredskärlek ej länge få gagna hans folk; den sjukdom, som till allmän sorg för tyskland och Europa tär på hans lifskrafter, låter förutse, att han snart skall ryckas bort och lemna ledningen öfwer sitt stora rike i en ynglings händer, åt den nuwarande kronprinsen Wilhelm.

Enligt en telegrafisk underrättelse från Berlin har en bulletin af den 12 mars meddelat att **Kejsar Fredrik lyckligen ankommit till Charlottenburg och trots den ansträngande resan och sinnesrörelsen tillbringat natten wäl samt utan att erfara några smärtor; de lokala symptomerna oförändrade.** Deremot befinner sig **rikskanslerni ett synnerligen angripet tillstånd, icke blott till själen, beroende på förlusten af kejsaren, ty äfwen hans gamla blodrörslidande har åter instält sig.** Lugn och görligaste inskränkning af hans werksamhet skall enligt läkares förordnande wara en trängande nödwändighet för honom.

I morgon, fredag, på e. m. skall kejsar Wilhelms högtidliga jordfästning ega rum.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

„E n w ä n a f s a n n i n g e n" uttrycker i n:o 10 af detta blad sin förwåning öfwer det dunkel, som här hos oss synes hwila öfwer frågan rörande skiljaktigheterna mellan Waldenströms och wår kyrkas lära om försoningen. I några raska drag söker derpå nämde wän uppwisa, att Waldenström kallar det, som utgör kärnan och grundwalen i wår (kyrkans) troslära för ett „m y c k e t s w å r t m i s s f ö r s t å n d."

Undertecknad, som alltid lider af att se klyftan mellan olika tänkande widgas, derigenom att skiljaktigheterna dem emellan framställas större, än de i werkligheten äro, känner sig nu såsom wid åtskilliga tidigare tillfällen, manad att i frågan inlägga några medlande ord.

Alltså frågas: Hwad är det, som Waldenström kallar för ett „mycket swårt missförstånd"? Swar: „D å m a n o m K r i s t i l i d a n d e t ä n k e r, a t t G u d s t r a f f a t H o n o m f ö r w å r a s y n d e r i w å r t s t ä l l e". Men är icke detta kärnan och grundwalen i kyrkans troslära? — Så tyckes „e n w ä n a f s a n n i n g e n" påstå. — Men står det så någonstädes i bibeln? Swar: Ingenstädes. — Hwad säger Skriften om kärnan och grundwalen i den kristna trosläran? Swar: „E n a n n a n g r u n d k a n i n g e n l ä g g a ä n d e n s o m ä r l a g d, h w i l k e n ä r J e s u s K r i s t u s (1 Kor. 3: 11). Säger Waldenström att äfwen detta är ett m y c k e t s w å r t m i s s f ö r s t å n d? — Nej och åter nej! Han bygger sjelf på denna grund och är angelägen om, att äfwen andra må göra det. Derom säger han bland annat: „O huru ofta har man icke hardt när till döds marterat uppriktiga själar med det, att man bundit deras salighet wid tron på allehanda hårfina läror, om hwad Kristus genom sin död och sin lydnad uträttat för oss o. s. w. Käre, låt du allt sådant fara och håll dig enfaldigt wid denne p e r s o n e n, som Gud uppwäckt och gjort till en frälsare för dig och mig och hela werlden. Den eller den l ä r a n skall aldrig frälsa dig; nej, det är p e r s o n e n Jesus, som skall göra det, och har du h o n o m, då har du frälsning för tid och ewighet. Hwad du får nåd att f ö r s t å af sanningen, det tacka Gud för, men ehwad du förstår mer eller mindre, alltid förstår du det, att h a n ä r H e r r e n o c h l e f w e r, *) och då förstår du, såsom wi redan sagt, allt hwad du behöfwer förstå, för att kunna tro på honom och warda frälst. (Boken „S m ä r t o r n a s m a n" sid. 136 st. 194).

Ja men, säger någon, nog är Jesus Kristus, den uppståndne, kärnan och grundwalen icke blott i den lutherska kyrkans utan i alla ewangeliska kyrkors och samfunds troslära. Är det så werkligen så? Gud ware lof! Då borde det wara uppenbart, att kärnan och grundwalen i Waldenströms och kyrkans trosläror är den samma. Låtom oss då till sanningens och den kristliga endrägtens fromma i kärlek och ödmjukhet framhålla detta glädjande faktum samt nederlägga och tillbakawisa hwarje påstående, som reser sig deremot. Om wi derwid skulle blifwa missförstådda, ja, beskylda för oärlighet, så låtom oss fördraga det med tålamod. Herren Kristus sjelf, som war fullkomlig i ord och gerning, led med tålamod det missförstånd och de falska beskyllningar, hwilka gjorde sig gällande mot honom. Huru mycket större orsak hafwa då icke wi att med tålamod lida och fördraga sådant, wi, som både i ord och gerning dock äro behäftade med så mycken ofullkomlighet och brist.

Men ware det å andra sidan långt ifrån oss att förneka eller förringa skiljaktigheterna mellan de mot hwarandra stälda lärorna! Gud gifwe att hwar och en finge upp ögonen till att se dem! En gammal erfaren kristen här i landet kallar det för en soluppgång ifrån höjden, då ljus uppgick öfwer detta ämne. Man måste beklaga att ett så stort dunkel ännu hwilar öfwer denna fråga, att t. o. m. den, som förwånar sig deröfwer, sjelf synes wara omgifwen af det samma. Ett bewis på detta dunkel utgöra t. ex. följande ord: „Hwad Waldenström ger i stället för det han will fråntaga oss, är ej så lätt sagdt". — Och dock hade man blott behöft läsa och citera twå rader till ur boken „S m ä r t o r n a s m a n" sid. 70 för att wara på det klara med denna sak. Der heter det: „T y m e d o s s l e d h a n, a f o s s l e d h a n, o c h f ö r w å r a s y n d e r s b o r t t a g a n d e o c h w å r f r ä l s n i n g l e d h a n". — Gud ware lof för det! Låtom oss wid jemförelsen mellan Waldenströms och kyrkans lära taga kärnan i stället för skalet! Dermed skola wi mest gagna både oss sjelfwa och wåra medmenniskor.

J. A. K.

Också en wän af sanningen.

*) Man kan förstå det, ty Guds ord säger det. Insk:s anm.

Till Red. af Finska Weckobladet.

Borgå, den 8 mars 1888.

S. H. T.

Topelius är wåra barns uppfostrare genom sina utmärkta arbeten. Han har, wäl inseende att wetandet icke får wara allt, då menniskoanden behöfwer wärme lika nödwändigt som ljus, äfwen sökt gifwa hwardera, och wärme framför allt genom sina oöfwerträffade sagor och sånger. Såsom barnens skald förstår Topelius äfwen att med den warmaste sympati omfatta deras lif i alla dess former, han ger rik och sund näring åt fantasin, han utwecklar den rikaste skatt af munterhet och godt lynne och wid allt detta går såwäl genom hans sagor och sånger som läseböcker en djup och mäktig underström af de högsta idéer, framstälda under den enklaste form.

Wid den storartade hyllning, som wårt land egnade skalden på hans sjuttioåriga födelsedag, woro äfwen barnaskarorna med och deras tack till honom kom från när och fjerran.

Dock ha icke alla Finlands barn, ja icke på långt när alla, blifwit i tillfälle att få smaka de goda, helsobringande frukter han bjuder på. Få af folkets barn ha fått höra eller läsa hans sagor och sånger.

Wid en enkel folkskolefest, som hölls i Borgå, utdelades åt hwarje elev ett häfte af dessa sagor och sånger, sedan först en af sagorna blifwit uppläst, och den förtjusning, hwarmed denna lilla gåfwa emottogs, målades tydligt i barnens glada anleten. Detta gaf mig anledning att tänka ut något medel att få dem spridda i hela wårt land till alla, äfwen de fattigaste barn och jag wände mig med ett förslag till författaren. Såsom jag kunde hoppas, upptog han förslaget med största wälwilja och sålunda är jag nu i tillfälle att anmäla om utgifwandet af en upplaga, afsedd just att kunna spridas i de widsträcktaste kretsar genom sitt osantligt billiga pris.

Häftet, som kommer att fylla cirka 100 sidor, erbjudes till 25 penni (inbundet 38 p:ni) eller endast ¼ af wanligt bokladspris och kommer icke heller att i bokladorna hållas till salu till detta pris. Att wåra kommuner skola bestämma sig för inköp, att Finlands barnawänner öfwerallt skola werka för häftets spridande, har jag wågat räkna uppå, ty endast genom att få trycka en mycket stor upplaga kan boken säljas till ett sådant pris. Röner mitt anbud allmänt bifall, egnas härigenom åter Topelius en icke så ringa hyllning och hwilken genom sin beskaffenhet dertill skall kunna

lemna i barnawerlden waraktiga spår efter sig.

För att kunna bestämma upplagans storlek wore synnerligen önskwärdt att jag snart och redan innan den 10 april finge weta, huru många ex. till hwarje ort önskas. Häftet tryckes såwäl i swensk som i finsk upplaga och i wårdad utstyrsel med illustreradt omslag; författaren har sjelf utwalt för dess innehåll följande sagor och sånger:

Skyddsengelns röst. — Den stora frågan. — Hedra fader och moder. — Den barmhertige är rik. — Björken och stjernan. — Pikku Matti. — Den första lärkan. — Eli Rhem. — Myreborg och Gråmossa. — Ängsblommornas wisa. — Den bättre wägen. — Sampo Lappelill. — De små fåglarnes klagan. — Mirza och Mirjam. — Det wissnade löfwet. — Wallflickan. — Olle, som gick på kdor. — Hwar få wi en julgran? — Julwisa.

Högaktningsfullt

Werner Söderström.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 18 Mars 1888.

Matt. 2: 33—46.

Liknelsen om wingårdsmännen.

Sluthändelserna i Jesu jordiska lif böra wara af särskildt intresse och wärde för oss, emedan wi se honom utan ringaste tecken till twekan steg för steg närma sig sitt mål, ehuru han alltjemt likson ser skuggan af korset framför sig, och ehuru han wet, att af hans jordiska wärf icke återstår något mera än det sista stora offret på Golgata, samt emedan han i förbidan på detta öfwer måttan stora och swåra offerlidande likwäl är nöjd och glad att få göra detta stora offer för menniskornas frälsning.

Passionsweckans tilldragelser beskrifwas också på det omständligaste uti den ewangeliska historien. Det ser ut som hade hennes heliga och inspirerade författare haft swårt att lemna dessa tilldragelser från en tidsperiod i deras och den store mästares lif, som hos dem måste hafwa qwarlemnat outplånliga intryck, och liksom wille de tillropa hwarje läsare häraf: „Gå icke flyktigt och tanklöst förbi denna del af wår dyre frälsares historia.

Wi wilja i all korthet från de sista dagarne af Jesu jordiska lif teckna oss till minnes följande händelser.

Lördagen (judarnes sabbat, den 9 dagen i den månaden Nisan (april) och 6 dagar före påsken, Joh. 12: 1) anlände Jesus och hans lärjungar efter en swår och tröttsam wandring från Jeriko till den lilla byn Betania, der de i de kända syskonens, Lasarus, Maria och Marta, anspråkslösa hem fingo njuta af en wälbehöflig hwila efter den ansträngande resan.

För hans mottagande hade särskilda förberedelser i det lilla hemmet blifwit widtagna.

Då Jesus och hans lärjungar anlände, war det gästwänliga huset uppfyldt af främmande, hwilka, dels för att få se Jesus, dels ock för att få se den från de döda uppwäckta Lasarus, hade från Jerusalem infunnit sig.

En aftonmåltid war anordnad, och under det gästerna ännu qwarhöllo sina platser kring bordet, utför Maria den kärlekshandling, som af förrädaren Judas blef så illa bedömd, men af Jesus förswarad (se Joh. 12: 1—8).

Söndagen (den 10 dagen i Nisan, 5 dagar före påsken) gjorde Jesus sitt första inträde i Jerusalem under passionsweckan, och hwilket fick utseendet af ett storartadt triumftåg. Under jubel och sång af wäl en half million menniskor, som följde honom, mottager han, ridande på en åsna och hennes fåle, Matt. 21: 7, hyllningen såsom Israels rättmätige konung och herre. Tåget skrider sakta fram öfwer det öfter om staden liggande Oljoberget. Från denna plats ser han hela denna stora wackra stad, med dess dyrbara förswarswerk, dess tempel, palats och byggnader; han ser och hör den jublande folkmassan och i sin allwetenhet, tänkande på huru dessa menniskor inom kort skola föra sig sjelfwa och denna stad i olycka och förderf, utbrister han i gråt.

Sakta närmar sig den stora processionen staden och templet. Jesus stiger in i templet, betraktar der noga allt, Mark. 11: 11, och återwänder sedan, emedan det war sent, till Betania igen.

Måndagen (den 11 dagen i Nisan, 4 dagar före påsken) begaf sig Jesus och hans lärjungar tidigt på morgonen tillbaka till Jerusalem; bannar under denna wandring det ofruktsamma fikonträdet, som på tisdagens morgon, då lärjungarne åter gingo der förbi, war förtorkadt, renar templet, utför flera underwerk, förswarar de hosianna-sjungande barnen samt återwänder till Betania på qwällenn.

Tisdagen (den 12 dagen i Nisan, 3 dagar före påsken) wisar sig Jesus åter gen bland den inom tempelmuren till trängsel samlade folkmängden. Detta är Jesu offentliga läroämbetes sista dag. Hans fiender angripa honom häftigare än någonsin och söka på alla upptänkliga sätt snärja honom genom spetsfundiga frågor och wäl beräknade inkast. Men alla försök misslyckas. Han blifwer dem icke swaret skyldig på en enda fråga, och undwiker på ett så mästerligt sätt alla deras utlagda snaror, att de alla falla i förundran.

Sedan Jesus slutligen uttalat öfwer sina fiender det fruktanswärdaste we, återwänder han till Betania igen, under wägen underwisande sina lärjungar om Jerusalems förstöring, werldens ände, sin ankomst till domen etc.

Onsdagen (den 13 dagen i Nisan, 2 dagar före påsken) hwilar Jesus stilla i Betania under bön och samtal förberedande sig sjelf och sina lärjungar på hwad som komma skall, under det hans fiender med Judas' tillhjelp uppsinna ett sätt att utan ord gripa honom och få honom ur wägen.

Föreliggande text talade Jesus på tisdagen före sitt lidande under den dagens besök i Jerusalem.

Frågor:

Hwarom handlar den liknelse wi här uppläst? Hwilka kallas med rätta för wingårdsmän? Finnes hos oss några wingårdar? Hwad hos oss kan närmast likna en wingård? I de warmare länderna finnes det deremot godt om wingårdar och i Palestina fans på Jesu tid utester bergsluttningarne talrika och fruktsamma wingårdar? Jesus ansluter sig nu härtill, och hwad säger han? v. 33—39.

Wi wilja nu tillse, hwilka lärdomar wi kunna hafwa att hemta af denna liknelse.

Wi se då först och främst, hwilka utmärkande företräden Gud understundom behagar skänka wissa folk.

Hwilket folk åsyftar Jesus förnämligast med denna liknelse om wingården? Judafolket. Hwad hade Gud i gamla testamentet gjort med detta folk? På samma gång gaf han dem oräkneliga förmåner framför hedningarne, som fingo gå sina egna wägar. Säg några dylika förmåner! Han gaf dem sin lag och sitt förbund o. s. w. Gud handlade sålunda med Israel på samma sätt som en menniska, som inhägnar och odlar ett stycke land, under det de andra åkerfälten ligga orörda och ouppodlade. Israel war Herrens wingård. Åt hwilka öfwerlemnade husbonden wingården? Hwilka kan Herren närmast mena med desse tjenare? Judafolkets ledare.

Widare se wi, huru illa menniskor understundom anwända sina företräden.

Hwad hade, synes eder, Herren rätt att fordra af sitt egendomsfolk, då han hade gjort dem så mycket godt? Trohet och lydnad. När en menniska gjort sig mycken möda med sin wingård, hwad har han då rätt att wänta sig af den samma? Fick Herren hos Israel se de frukter, som han hade rätt att få se? Hwad fick han i stället se? Olydnad, otrohet, ett upprorist sinne o. s. w. I stället för att dyrka Gud, hwad gjorde de? I stället för att lyssna till de tjenare, som han sände till dem, hwad gjorde de med dem? Alldeles som Jesus i liknelsen framhåller. Huru gjorde wingårdsmännen med somliga? Nu öfwergaf wäl Herren Israel, då de så förtogo sig på hans tjenare? Hwad gjorde husbonden i stället? För honom hade wäl wingårdsmännen försyn? Huru sade de nämligen, då de fingo se honom? Werkstälde de sina hotelser? På hwad sätt? Herren sände sina profeter till sitt egendomsfolk, men huru gjorde de med dem? Då Israel ej wille akta på dem, hwad gjorde då Gud i tidens fullbordan? Huru heter det i Joh. 3: 16 derom? Nu ödmjukade wäl judarne sig och anammade Jesus? Huru gjorde de med honom?

Alldeles som Jesus här förutsäger i liknelsen?

Herren har bewisat oss mycket godt, mycken kärlek. Hwad skola wi göra öfwer oss, om wi ej akta härupå? Äfwen många ibland oss handla nu alldeles som judarna då handlade emot Jesus. De förkasta honom. Måtte ej wi göra så! Måtte det ej en gång heta om oss, såsom Johannes säger om judafolket: Han kom till sitt eget, och hans egna mottogo honom icke“.

Det är en mycket allwarlig liknelse, denna, och den manar oss att icke genom synden liksom på nytt korsfästa härlighetens Herre, och draga öfwer oss ett dubbelt straff.

Slutligen märka wi här samwetets makt.

Hwad märkte slutligen de skriftlärde, som hörde denna liknelse? Det borde ju hafwa warit ett tillfälle för dem, att nu akta på warningen och mottaga Jesus, men togo de det så? Hwad gjorde de i stället, finna wi? Och hwad hade de gerna welat göra? Hwarför gjorde de det då ej?

På folket hade Jesu werksamhet haft det med sig, att de ansågo honom wara en profet, ett Herres wittne och sändebud. Nyss förut hade de ock wisat detta, ja, att de ansågo honom wara ännu något mera, hwad då? o. s. w.

Såsom Messias, såsom Guds Son hade de dock ej annammat honom, det wisa de några dagar efter denna tilldragelse, då de skräna: „Korsfäst, korsfäst honom o. s. w.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 12. Torsdagen den 22 Mars **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark -- penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Dissenterfrågans kärnpunkt.

„En annan konung Jesus" Ap. 17: 7.

Det är en anmärkning hwilken man tidt och ofta hört uttalas och hwars sanning wi ingalunda heller förneka, att dissenterfrågan är en af de wigtigaste, som på långa tider tagit den allmänna uppmärksamheten i anspråk. Men lika wisst är äfwen att denna fråga, sin stora betydelse till trots, aldrig blifwit populär i wårt land. Det stora flertalet, ej blott af landets i sin helhet, utan, enligt iakttagelser, äfwen städernas befolkning, är jemförelsewis likgiltig för hwilken lösning frågan får, dels emedan den icke berör dem personligen, och dels af obekantskap med dess werkliga natur och bärwidd. De österbottniska baptisternas hårda ställning har isynnerhet så ofta och under en längre följd af år offentligt påpekats, att mången fått en dunkel föreställning, det dissenterfrågan hufwudsakligast rör sig kring dem, samt möjligen äfwen affer wissa rättigheter för andra i landet uppkomna „sekter".

Man måste i sanningens namn beklaga att en så stor idé, redan i sin början råkat på afwägar, hotande att förkrympa till ett simpelt köpslående om rättigheter och skyldigheter, derwid den ewang. lutherska kyrkan fungerar som säljare, dissenters som köpare. Huru manglas och prutas härwid ej! Och dock ser ingendera parten belåten ut. Kyrkan tycker sig redan hafwa medgifwit allt hwad hon rimligtwis **kan**, och dock komma å andra sidan ständigt nya anspråk i dagen — man nödgas ju rent af förlora tålamodet!

Erkännas måste att frågan om religions- och samwetsfrihet — som ingenting annat är än dissenterfrågan — ännu är alltför litet förberedd. Mycket litet har skrifwits och talats, ännu mindre tänkts deröfwer. I de uttalanden som i affeende härå, under senare år sett dagen, saknas ofta sjelfwa den ledande idén, och följden har blifwit en osäkerhet och twekfamhet i uppfattningen, hwilken fortfarande inwerkat på frågans sunda och naturliga utweckling.. Emellertid har den nödtorftiga diskussion saken underkastats i pressen, dock medfört det goda, att skiljaktigheterna mellan dissenters och icke-dissenters med all möjlig tydlighet pointerats. Och härefter bör ingen kunna tweka huruwida han dissenterar eller ej, ännu mindre på hwilken grund han gör så.

Det är tidningen „Finland" wi hafwa att tacka för denna lyckliga wändning. Som rätt och tillbörligt war, har Red. för „Weckobladet" skyndat sig att till bemötande upptaga „Finlands" artiklar om „Dissenterlag och Ciwilregister" och undert. kan således trygt lemna åt Red. att till sin rätta halt belysa bladets djupsinniga teorier om det „allmänna rättsmedwetandet", under hwilket indiwiden måste böja sig eller — gå under. För wår wär del wilja wi, om än i känslan af en twingande nödwändighet, under det man hellre iakttage en wördnadsfull tystnad, hänwända oss till en äfwenledes i „Finland" (n:o 56 för d. 7 mars) synlig artikel, af den kända aktade signaturen C. G. v. E. Det är dock endast en sats deruti wi wilja taga som text, emedan den klart uttrycker tendensen i det hela, hwarjemte dess axiomatiska form gör den särskildt framstående. Satsen lyder:

„Hwad åter statens uppsigtsrätt beträffar, så ligger den så helt och hållet i samhällets intresse, att det wore att betraktas rent af som en förbrytelse mot detta samhälle, derest lutherska kyrkans målsmän wille undandraga, ware sig eget eller andra kyrkosamfund, statens berättigade kontroll".

Det är således på denna grund striden skulle föras. Wälan! Men nog hade wi för den lutherska kyrkans i Finland skull, hellre sett att denna utmaning blifwit outtalad. Ty långt, långt måste man dock hafwa aflägsnat sig från det biblisla kyrkobegreppet", för att i så oförtäckta ordalag göra „församlingen", denna Kristi skapelse och ensamma tillhörighet, till statens ödmjuka tjenarinna!

Staten äger en „berättigad" kontroll öfwer kyrkan. Hwem gaf honom denna rätt? Icke Kristus, kyrkans hufwud! Och ännu mindre äga hans tjenare makt dertill. De äro satta till att wakta och wårda hans kyrka, men ingalunda att sälja densamma till andra herrar. Må man ihågkomma att kyrkan icke är presterskapets utan Kristi egendom och att presterskapet följaktligen **icke äger rättighet** att, såsom wore **de** kyrkans herrar, öfwerlemna kontrollen öfwer henne, ware sig till stat, kommun, eller enskilda.

Skall kyrkan kunna erkänna några anspråk såsom „berättigade" gentemot henne sjelf, då måste dessa anspråk äga skäl och stöd för sig i Skriften. Enkor och faderlösa, fattiga, sjuka, olyckliga o. s. w. äga sålunda wissa skriftenliga anspråk på kyrkan, hwars pligt det är att kärleksfullt åtaga sig dem. Men förgäfwes skall man i samma heliga ord leta efter något bud om „statens berättigade kontroll" öfwer församlingen. Twertom inskärpes på det tydligaste hos lärjungarne skilnaden mellan stat och kyrkan, att gifwa Cesar hwad Cesar tillkommer och Gud hwad Gud tillhörer; att Kristi rike icke är af denna werlden o. s. w. Utan att djupare behöfwa efterleta orsaken dertill, finna wi redan i statens werldsliga karaktär och oandliga sinne, skäl, hwilka tydligt göra honom oskicklig till utöfwande af uppsigt öfwer det andliga rike kyrkan representerar.

Man talar med harm om „förbrytelse mot samhället", derest luth. kyrkans målsmän wille undandraga ware sig eget eller andra kyrkosamfund, denna statens „berättigade kontroll"! Men om förbrytelsen mot „en annan konung, **Jesus**", bryr man sig mindre, will det nästan synas. Det är icke för **Hans** ära man här drager i fält; Kristus fäster mau mindre affeende wid. Det är „kyrkans målsmän", hwilka nu styra och ställa, och deras werksamhet bör naturligtwis gå ut på — icke att söka återwinna kyrkans oberoende af staten, ty i så fall wore man en „willoande", en andlig fribytare, o. s. w. — utan att ännu djupare böja nacken under Cesars häl. Hwar igenfinna wi nu den gyllene medelwägen" mellan „den katolska kyrkans allt uppslukande objektiwism och de protestantiska sekternas tillintetgörande subjektiwism"? Djupare kan en kristen kyrka, som historisk institution betraktad, icke förnedra sig, än att sålunda sjelfmant, utan någon twingande anledning, lik en trogen slaf, ödmjukt lägga sig wid statens fötter och **tillåta** — nej! **inbjuda** honom att öfwa kontroll öfwer sig!

Må man dock lemna detta derhän. Den ewang. lutherska kyrkans målsmän, skola sjelfwa en dag answara för huru de förwaltat sitt pund, om till Mästarens ära eller ej. Äfwen om de icke äga rättighet att i sin egenskap af herdar för Guds hjord, sälja denna hjord åt främmande, så äga åtminstone wi icke **någon** rättighet att döma dem. Men **en** rättighet återstår dock, och dess utöfwade blir under förhanden warande förhållanden nära nog en skyldighet — nemligen att affäga sig all gemenskap med en kyrka der statens herrawälde i andliga och kyrkliga ting så hänsynslöst proklameras! Må den lutherska kyrkan i Finland kontrolleras huru mycket hon behagar af staten, men fordre hon icke att kristne skola följa henne på denna farliga wäg! Här skiljas wägarna; här är dissenterfrågans kärnpunkt.

Å ena sidan en teori, som åt den i werldsandens tjenst stående staten, will windicera ett afgörande inflytande öfwer kyrkan och själarna; å den angra en bestämd fordran att den kristne skall, såwäl enskildt som offentligt, få dyrka sin Gud, **utan någon somhelst inblandning från statens sida.**

Uppställer den lutherska kyrkan antagandet af det förra alternatiwet som ett wilkor för kyrklig „renlärighet", och stämplar hon dem, hwilka obetingadt ställa sig på grunden af det sednare, såsom dissenters, då säga wi utan twekan — **då äro wi dissenters.** Och då hoppas wi till Gud att mångtusende flere skola uppstå, då frågans bärwidd engång blir dem klar.

Seklernas strid gäller kyrkans frihet. Fjettra denna himmelska gestalt och hon blir en hexa. Sök bryta hennes band och hon skall ånyo blifwa hwad hon **alltid** borde wara — **en Kristi brud,** ren, helig och obefläckad. Dissenterfrågan rör sig kring hennes öde i dagar som komma. Om än famlande och osäkert, letar man sig dock fram mot ljuset, fram mot den härliga sanningen om kyrkans seger, då denna werldens riken äro blefna wår Guds och hans Krists.

F. W. L.

Qwinnans ställning i samhället och 1888-års landtdag.

Wid innewarande landtdag föreligga fyra förslag — ett såsom regeringsproposition och tre såsom petitioner — åsyftande att afhjelpa några af de orättwisor, hwilka qwinnan såsom medborgarinna i samhället warit underkastad och att i socialt affeende i någon mon upphjelpa hennes ställning.

Det wigtigaste af dessa förslag och det som otwifwelaktigt kommer att djupast utsträcka sina rötter, är regeringens proposition N:o 13 om gift qwinnas eganderätt.

Gällande lagstiftning angående makars förmögenhetsförhållanden hwilar på grundwalen af egendomsgemenskap makarne emellan — en egendomsgemenskap från hwilken endast ärfd eller före äktenskapet förwärfd fastighet på landet utgör undantag — samt på mannens målsmanskap för hustrun. Hela boet, hustruns enskilda fasta gods icke undantaget, står under mannens förwaltning, och wid afhändande eller förpantning af den samfälda förmögenheten är hustruns medwerkan icke nödwändig i annat fall, än då det gäller hennes enskilda fastighet. Genom föreord, ingånget mellan makarna före äktenskapet, kunna i enskilda fall afwikelser från denna allmänna regel göras och föremålen för egendomsgemenskapen eller hwarderas andel i samfäldt gods utwidgas eller inskränkas; men föreord kan icke upphäfwa mannens rätt att ensam förwalta det hela; endast i det fall att mannen är wansinnig eller förlupit sin hustru eller annars är frånwarande kan, utan att boskilnad göres nödwändig, hustrun under wissa wilkor försorga öfwer boets egodelar.

Med mannens förwaltningsrätt sammanhänger, att han är berättigad, att med förbindande werkan för båda makarna göra gäld och att sådan gäld blir

gemensam efter samma förhållande som makarne ega giftorätt i boet, men att hustrun icke utan mannens samtycke eger ingå förpligtande aftal. Endast för enskild gäld, åsamkad före äktenskapet, eller för sådan gäld, som bewisligen blott blifwit gjord i den enas af makarne intresse, häftar den gäldbundna maken i första hand med hwad han före äktenskapet ingående egt samt med dess giftorätt i boet.

Det nu föreliggande lagförslaget afser att förändra hustruns ställning derhän, att hon sjelf eger förwaltningsrätt öfwer sin enskilda lösa egendom och allt hwad hon genom arbete kan förwärfwa, samt genom förord äfwen erhåller rätt att förwalta sin fasta egendom och afkomsten deraf. Med denna rätt följer äfwen att hustrun eger sjelf söka och swara i mål, som angår egendom, hwaröfwer hon råder. Tillika göres båda makarnas friwilliga samtycke och underskrift i twänne wittnens närwaro nödwändig wid all försäljning, bortgifning, skiftning eller förpantning af fast egendom, i hwilken båda hafwa giftorätt, samt tillägges hustrun rätt att göra gäld då hon sjelf råder öfwer sin fasta egendom eller efter behörig anmälan bedrifwen näring.

Förslaget ordnar äfwen huru äktenskapsförord skola upprättas och lagföljas samt bestämmelserna om boskilnad på en enklare och rättwisare grundwal än hittills. Såsom synes afser detta förslag en icke owäsendtlig förbättring i den gifta qwinnans rättsliga ställning.

Ett annat wigtigt förslag, som på petitionswäg (genom hr Lille i borgareståndet) blifwit underställdt den lagstiftande maktens pröfning, är det om qwinnans tillträde till uniwersitetet. Redan länge hafwa föreläsningarne och öfningarne wid uniwersitetet warit publika, så att hwem som helst, äfwen qwinnor kunnat göra sig dem till godo; men då det gällt för en qwinna att göra sina kunskaper till föremål för pröfning i en uniwersitetsexamen, för att med stöd af ett dymedelst wunnet godkännande, söka bryta sig en bana i lifwet, har sådant warit henne förmenadt, såframt hon icke behörigen utwerkat sig ett särskildt tillstånd dertill. Att ett dylikt tillstånd wanligen äfwen medgifwits henne är wisserligen sant, men exempel felas dock icke på att detta äfwen, och det utan synbar anledning, blifwit henne förwägradt. I motiweringen till sin petition anför petitionären bland annat ett yttrande, som redan för ett decennium tillbaka eller år 1878, afgifwits af dåwarande rektorn wid uniwersitetet, Zackarias Topelius i samband med en hemställan som af konsistorium, ehuru tywärr utan resultat, inlemnats till kansler rörande detta ämne: „Frågan om qwinnans inträde wid uniwersitetet“, så uttalar sig d. w. rektorn „gäller sjelfwa den grundtanke hwarpå den moderna kulturen och wårt lands underwisningswerk äro bygda, nemligen allas lika rätt till förwärfwade kunskaper. Grundsatsen är så klar och qwinnans rätt till den högsta utbildning samhället kan erbjuda, så sjelffallen, att hennes uteslutande härintills endast kan tillskrifwas samma traditionella fördomar, hwilka utestängt henne från den lika arfsrätten och rätt att wid myndig ålder förwalta sin egendom. Ett sådant underkännande blir för hwarje dag mera en anakronism, icke blott derför att rättsmedwetandet i denna fråga uttalar sig allt tydligare i Europas kulturländer, utan särskildt derföre att samhället och seden — äfwen seden — uti wårt land allaredan in praxi beswarat frågan till qwinnans fördel. Sedan mer än 30 år har hon inträdt i statstjenst såsom lärarinna, sedan 15 eller 20 år är hon anstäld wid posten, telegrafen och särskilda embetswerk, der hennes biträde befunnits lämpligt och gagneligt, för att ej tala om hennes anlitade medwerkan såsom wakcinatris och accouschörska wid läkarewården. Medan samhället sålunda anlitar flere hundra qwinnors biträde i befattningar, hwilka om de än icke förutsätta eller fordra uniwersitetsstudier dock alltid hafwa gagn af en högre teoretisk underbyggnad, måste det wäl anses som en sällsam inkonsekwens att samtidigt utestänga qwinnan från uniwersitetet. Hennes inträde der är icke ett tidens hugskott, det är länge förberedt och man har redan länge sett henne såsom åhörarinna i auditorierna.“

Att tio år hunnit förflyta, sedan ett yttrande, sådant som detta, afgifwits och som redan då hade en stor del af den bildade opinionen för sig, wisar huru allt hos oss går långsamt framåt. Hwilken utgång ett försök att få frågan afgjord wid senaste landtdag, då rönte, är ännu i friskt minne. Emellertid är det att hoppas att saken nu hunnit den mognad som är erforderlig för att den ändteligen skall blifwa afgjord.

Widare föreligga twenne petionsmemorial om rättighet för qwinnan att wäljas till medlem af fattigwårdsstyrelsen och om att hon, i likhet med mannen, må förklaras myndig wid 21 års ålder.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Landtdagen. Oaktadt landtdagen redan warat i twå månaders tid, är dock det synliga resultatet af dess werksamhet ännu jemförelsewis ringa. Endast ett fåtal frågor af andra eller tredje grad hafwa blifwit afgjorda. I utskotten arbetas deremot med feberaktig ifwer, och det ena betänkandet efter det andra sändas till tryckerierna, för att erhålla den yttre utstyrsel, som är behöflig för att de skola kunna framläggas inför stånden. Först efter påsk torde den hufwudsakliga sammandrabbningen mellan de olika meningarna inom sjelfwa stånden begynna.

I går afgjordes frågan om diktaregage i samtliga stånd samt förkastades af twå stånd mot twå. Adeln och borgareståndet hade med mindre afwikelser från petitionen godkänt förslaget.

— I presteståndet intogs i lördags säte och stämma af kyrkoherden A. L. Wennerström, som af Borgå stifts presterskap blifwit wald till landtdagsman i fältprosten Pettersons ställe.

— Föreningen för religionsfrihet och tolerans i Finland. Denna för ett år sedan bildade förening har dessa dagar, efter en nog lång wäntan, af senaten blifwit förwägrad stadfästelse för sina stadgar. Såsom man torde påminna sig, beslöt senaten under loppet af hösten att innan stadfästelse derå bewiljades, infordra domkapitlens utlåtande. Detta utlåtande torde nu hafwa anländt och utfallit afstyrkande. Ehuru wi för wår del icke stå på samma punkt som denna förenings stiftare och icke heller kunna gilla deras sätt att wärfwa anhängare för föreningen, hwilket, om man får tro från särskilda håll inlupna meddelanden i tidningarne, som oss weterligen aldrig blifwit dementerade och än mindre desavouerade, till och med skett „mellan glasen ock bålarne“, tro wi dock att det hade warit rätt att i wår tid, som mera än någon föregående, har till lösen: pröfwen allt! icke wägra denna stadfästelse. Sanningen är af den art, att hon nogsamt tål wid att pröfwas. Äfwen hånad, beledd och misstydd skall hon endast sluta med att stråla så mycket härligare, blott hon får utweckla sig otwunget och i frihet, men omgifwet af yttre skrankor och inkrympt i trånga former skall äfwen hon förtwina och stelna.

— Rätt för qwinna att wäljas till medlem af fattigwårdsstyrelse godkändes i går af borgareståndet.

— Stadsmissionen i Helsingfors firade i förgår sin årsfest med gudstjenster i Gamla kyrkan på finska och swenska språken, den förra förrättad af kyrkoherden Wallin från Uleåborg, den senare af kyrkoherden Wennerström från Borgå. Enligt den wid årsmötet, som efter gudstjensternas slut widtog, afgifna årsberättelsen har stadsmissionen under det förflutna året — det fjerde af des werksamhet — likasom under föregående år med framgång werkat för lindrandet af det ekonomiska och moraliska eländet bland de djupa lagren af stadens befolkning. Föreningens medlemmar och wänner hafwa genom täta besök i de fattigas och fallnes hem gjort sig förtrogna med deras förhållanden och i mån af tillgångar sökt afhjelpa nöden, der denna warit störst. I missionshyddan ha hwarje wecka offentliga bönestunder hållits på finska och swenska språken. 6 syföreningar ha för missionens fromma warit i werksamhet. I missionens 30 söndagsskolor hafwa 577 barn åtnjutit underwisning; härwid ha 13 herrar och 17 fruntimmer med uppoffring af tid och möda, warit werksamma; öfwerinseendet öfwer dessa skolor har handhafts af pastor A. Lönnroth. I den barnkrubba, som finnes inrättad i missionshyddan ha tillsammans 2,875 barn warit intagna. Dessa barn ha tillhört mödrar af den arbetande klassen, hwilka af sitt arbete äro hindrade att om dagen sjelfwa wårda sina barn; mot en afgift af 25 p. för hwart barn (40 p. för twå syskon) försjer krubban för deras föda och wård under dagen, hwarefter de om qwällen återlemnas åt mödrarne. I missionens ynglingaherberge ha alla 10 platserna under året warit upptagna. Detta herberge har stått under uppsigt af teol. studerandene Lillqwist och Petrell. I soppkokningsanstalten ha under 7 månader serverats 4,470 portioner mat, deraf 369 portioner gratis. Dessutom ha middagar för inalles 400 fattiga bekostats af enskilda personer. Till julen utdelades åt de fattiga 600 mk.

Ledningen af hela stadsmissionsarbetet har handhafts af diakonissan Cicilia Blomqwist. Missionstidskrifter utgå i 2,000 exemplar; redigeringen af desamma har ombesörjts af pastor Hildén. Bestyrelsen har under året bestått af följande personer: prof. H. Råbergh, ordf. pastor Hildén, fröken:na Uggla och Appelroth, statsråden Moberg och Åkerblom, prof. Hermansson, guvernementssekr. Silfwast, handl. Jankes, pastor Bäck och pastor Bengelsdorff, hwilken sistnämnde tillika fungerat som sekreterare. Af dessa woro i tur att afgå hrr Moberg, Silfwest, Åkerblom och Bengelsdorff, hwilken senare dock såsam t. f. kyrkoherde i församlingen öfwergått till sjelfskrifwen ledamot. Återwalde blefwo hrr Moberg och Silfwast, och till nya ledamöter inwaldes prot:sekr. E. A. Forsell och pastor A. Lönnroth.

— Helsingfors Dagblad återupplifwadt. Nestorn i wårt lands press, magister A. Chydenius, Helsingfors Dagblads mångårige medarbetare och på senare tider dess hufwudredaktör, som under innewarande år med oförskräckt mod och nästan stående ensam warit utgifware och redaktör af Dagbladet, tillkännagifwer i dagens nummer af detta blad att han med qwartalets utgång ser sig tvungen att upphöra med denna tidning. Ett nytt bolag har med anledning af hans tillbakaträdande bildats för att upplifwa det gamla Helsingfors Dagblad, som kommer att ifrån 1 April återutgifwas. Hufwudredaktör för det nya och dock så gamla bladet blir dr G. Lönnbeck, hwarjemte intendenten L. Gripenberg, dr R. Hult och assessor W. Westzynthius som medwerkande ingå i redaktionen.

— Föredrag om dödsstraffet hålles i tisdag till förmån för blindföreningen af professor W. Bolin.

— Åbo Domkapitels definitiwa utslag i religionsmålet mot hrr Braxén

---

Cacao rummen i London.

III.

Hwari ligger felet?

Wi wilja nu göra ett litet besök i wår egen hufwudstad. Hwar finna wi här dessa ställen så inbjudande för arbetarne, der de weta sig wara wälkomna gäster, kunna känna sig hemmastadda och icke behöfwa förstöra sin kassa utan att erhålla motswarande wärde? Platser öppna för dem finnas nog, tywärr, i öfwerflöd, men hurudana platser! Äfwen här stå dock hjertan och dörrar öppna för dem för att locka dem in på en bättre wäg, på arbetsamhetens och sedlighetens stigar, och huru mången, som genom en utsträckt hjelpande hand blifwit räddad ur synd och last, det wet allena Herren. Barmhertighet och omtanke hafwa beredt särskilda rum, der den nyktre arbetaren kan erhålla sin föda, utan att utsättas för dryckenskapens lockelser.

Men hwar finnas wäl dessa platser och hwarföre äro de så litet besökta? För främlingen äro de ej lätta att finna. Wi fråga oss fram, erhålla adress till nykterhetswärdshuset och söka förgäfwes efter skylten eller dörren. Wi leta oss in genom en portgång, trefwa oss uppför trappor och söka åter efter dörren. Slutligen komma wi fram och erhålla småningom hwad wi begära. Denna inrättning är icke lämplig för den, som har brådska och allraminst för arbetaren. Wi besöka äfwen andra liknande, mindre inrättningar, men alla äro nästan lika swåra att finna och icke just synnerligen tilldragande.

Ofriwilligt smyger sig en känsla af wemod öfwer sinnet, då man jemför dessa inrättningar, så wälmenande och goda, men så undangömda och bortglömda i jemförelse med de lokaler, som öfwerallt hållas öppna, der kropp och själ förderfwande waror bjudas ut i öfwerflöd. Och dock behöfwer arbetaren äfwen här till sin ofta nog torra brödbit något, som kan stärka hans krafter och lifwa hans sinne, om han skall kunna dragas bort ifrån krogen.

Må wi lära oss att strida för nykterhet och sedlighet icke blott med ord utan med handling och kraft, må wi lära oss att icke allenast nedrifwa utan äfwen uppbygga, och må alla de, som en gång allwarligt gripit till werket icke låta modet falla, utan om de misslyckats en gång, försöka om igen, försöka på ett annat sätt!

Seder och bruk äro wisserligen olika här och i England, och den finske arbetaren sätter måhända större wärde på sin gröt eller wälling än på den stora muggen kaffe eller té, som London-bon är wan wid, men om och formerna något wexla, blir dock hufwudsaken alltid densamma. Snygghet och trefnad, billiga priser, snabbhet wid serweringen och wänligt bemötande är hwad kunderna wänta och wärdera, passande lokal alltid lätt att finna äfwen för främlingen, pålitliga tjenare, samt framför allt en god och omtänksam ledning är hwad en sådan inrättning behöfwer för att motswara sitt ändamål.

Men wi fortsätta wår färd. Wi lemna hufwudstaden och låta åter föra oss framåt med ångans kraft. Det trefliga kafferummen i London med sina små bord och bänkar och sina belåtna kunder skymta åter för wår syn och wi undra om ej här wid stationen wore rätta platsen att taga lärdom af dessa.

Hwad är wäl orsaken till att så ringa omwårdnad lemnas hela denna skara af män och qwinnor, som stundom sylla hela wäntsalen, medan i rummet näst intill på allt sätt är sörjdt för den resandes beqwämlighet? Hwad är wäl orsaken till att på en jernwägssträcka från Hangö och Helsingfors ända upp till Uleåborg icke en enda matstation finnes för 3:dje klassens resande? Wittnar det icke främst om en likgiltighet för arbetaren, som icke bör få fortfara? Äro hans behofwer små och hans tillgångar ringa, så har han derföre ej mindre rättighet att se sig skyddad af samhället och wårdad af den enskilde.

Att åtminstone på de största stationerna borde finnas någon enkel, warm och närande maträtt tillreds för arbetaren, kan wäl icke anses för mycket begärdt, isynnerhet som lokalerna äro inredda och åtminstone delwis synnerligt wäl lämpade härför. Och hade man mod och lust att byta ut de små kopparne med de höga prisen mot större och billigare efter den fattiges behof, så skulle måhända wärdinnan en dag med förundran se sin kassa tillwäxa och snart lära sig förstå att det att sälja litet och dyrt lemnar minsta winsten både för henne och kunderna, och hon kunde anser få anledning att utbrista: Det är dock icke förgäfwes att göra sig beswär för den fattige!

---

och Nyreen har ännu icke utfallit. Den warning som gifwits dem att i sina predikningar icke uppträda emot den lutherska kyrkans lärosatser, har endast warit beroende af ett muntligt meddelande.

— **Det föredrag**, med hwilket pastor E. Bergroth i tisdags afslutade en serie delwis ganska lifliga och anslående föredrag om Finlands kyrkohistoria, war besökt af ett större antal åhörare än den lilla lokalen beqwämt kunde inrymma, men gjorde det oaktadt icke något godt intryck. När wår kyrkas prester sjelfwa, såsom pastor Bergroth wid detta tillfälle det gjorde, beprisa sin kyrkas tillstånd och des lärares andliga ståndpunkt, då gifwes det i sanning föga utsigt för att denna kyrka skall kunna renas och höjas. Det första wilkoret för ett framsteg till det bättre är ett ödmjukt inseende och erkännande af de brister, som finnas. Äfwen de wälgörenhetsinrättningar och föreningar, hwilka talaren uppräknade såsom ett bewis på kyrkans blomstring, woro nästan pinsamma att höra. Om ett samfund så mäktigt som lutherska kyrkan i wårt land är, hwilket räknar sina inkomster i millioner, sina prester i tusendetal och sina anhängare i så stora skaror, att hon — kyrkan — utgör en stat inom staten, icke åstadkommit mera än så, då är ett uppräknade deraf ett ömkligt bewis på huru ringa det är som hon uträttat. De från statskyrkan afwikande andliga rörelserna genomgingos nog ytligt och ensidigt, och yrkandet att fritänkare böra få rätt att utträda ur kyrkan, affspisades med den kategoriska förklaringen, att enär kyrkan betraktar dessa fritänkare såsom andligen omyndiga och sig sjelf som deras uppfostrarinna, hon omöjligen kan bewilja dem denna rätt och derföre betyder äfwen allt yrkande på utträdesrätt för dissenters „platt ingenting“. Wi fråga doc pastor Bergroth: gäller Kristi eget bud och föredomar äfwen „platt ingenting?“

— **Finskt themöte** med sång och föredrag hålles i söndag kl. 7 på aftonen i Allianshuset. Entrée 25 p.

Marie bebådelsedag predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson, kl. 5 af W:m Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 f. m. och 5 e m af E. M. Lindh; kl. 7 e. m Finskt thémöte.

Gräswiksgatan 12: Lördagen o. Söndagen predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giescke.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — finsk aftonsång kl 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m af W:m Häggman.

I Allianshuset: Finsk barn predikan kl. 9 af A Mäkinen. Swensk predikan kl. 11 af missionär E. M. Lind; kl. 7 af flere talare, kl. 5 finsk predikan af A Mäkinen.

Utlandet.

Kejsar Fredrik III:s manifest.

Dagens wigtigaste nyhet, hwilken trängt alla andra åt sidan och ifrigt kommenteras af den europeiska pressen, är de båda manifest, med hwilka Tysklands nya kejsare tillträdt sin regering. I dessa dokument utwecklar han det program han fastställt för sin regering, — fred utåt, framåtskridande och utweckling i det inre. Då dessa båda manifest onekligen äro af stor betydelse, icke blott för Tyskland, utan för hela den nuwarande werldspolitiken införa wi dem här.

I.

Till mitt folk.

Kejsaren har slutat sitt ärorika lif.

I min högt älskade fader, som jag begråter och som med mig mitt kungliga hus sörjer i djupaste smärta, förlorar Preussens trogna folk sin ärekrönta kung, tyska nationen grundläggaren af sin enhet, det återuppståndna riket den första tyska kejsaren!

Oupplösligt skall hans höga namn wara förbundet med tyska fosterlandets storhet, i hwars pånyttfödelse preussiska folkets och furstarnes ihärdiga arbete skördat sin största belöning.

I det kung Wilhelm med aldrig tröttnande landsfaderlig omsorg bragte den preussiska hären i höjd med dess allwarliga uppgift, lade han den säkra grunden till de tyska wapnens under hans ledning wunna segrar, ur hwilka den nationella enheten framgick. Han tillförsäkrade derigenom riket en maktställning, som hwarje tyskt hjerta hade längtat efter, men knappt wågat hoppas på.

Och hwad han i heta, dyrköpta strider förwärfwat åt sitt folk, det blef honom beskärt att befästa och wälsignelserikt befordra genom ett långwarigt fredsarbete under mödosamma år af hans regering.

Säkert stödjande sig på sin egen kraft, står Tyskland aktadt i folkens rådslag och begär endast att under fredlig utweckling få glädjas åt det wunna.

Att så är, ha wi att tacka kejsar Wilhelm för, hans aldrig swikande pligttrogenhet, hans oaflåtliga, endast åt folkets wäl egnade werksamhet, stödd på den af preussiska folket oföränderligt bewisade och af alla tyska stammar delade offerwilliga hängifwenheten.

På mig hafwa numera alla rättigheter och pligter öfwergått, hwilka äro förbundna med min ätts krona och hwilka jag är besluten att fullgöra under den tid, som efter Guds wilja skall blifwa min regering beskärd.

Genomträngd af storheten af min uppgift skall det warda hela mitt sträfwande att fortsätta werket i samma riktning, i hwilken det begyntes, att göra Tyskland till en fredsasyl och att i öfwerensstämmelse med de förbundna regeringarna äfwensom med rikets och Preussens författningsenliga organer sörja för Tysklands wälfärd.

Till mitt trogna folk. som under en århundraden lång historia i goda som onda dagar hållit sig till min ätt, hyser jag ett orubbligt förtroende. Ty jag är öfwertygad om att på grundwalen af det oskiljaktiga bandet mellan furste och folk, hwilket, oberoende af hwarje förändring i statslifwet, bildar det Hohenzollerska husets oförgängliga arf. min krona alltid hwilar lika trygg som det lands wälfärd, till hwars regent jag nu är kallad och hwilket jag lofwar att wara en rättwis och i glädje och sorg trogen konung.

Gud skänke mig sin wälsignelse och kraft till detta werk, hwaråt mitt lif framdeles är egnadt.

Berlin, den 12 mars 1888.

Fredrik.

II.

Till rikskansleren och presidenten för statsministeriet.

Min käre furste!

Wid tillträdet till regeringen är det ett behof för mig att wända mig till Eder, min faders mångårige och mångbepröfwade förste tjenare. Ni har warit den trogna och modiga rådgifwaren, som gifwit hans politik dess form och framgångsrikt utfört densamma.

Eder är jag och förblir mitt hus förpligtadt till den warmaste tack.

Ni har derför framför andra rätt att weta, hwilka synpunkter skola bli bestämmande för min regerings hållning.

Rikets och Preussens författning och rättsordning måste framför allt befästas i nationens wördnad och i sederna. Sådana rubbningar böra derför om möjligt undwikas, hwilka föranledas af täta wexlingar i statsinrättningar och lagar.

Befordrandet af riksregeringens uppgifter måste lemna de fasta grundwalar oberörda, på hwilka Preussiska staten hittills hwilat säkert.

I riket böra alla förbundna regeringars författningsenliga rättigheter wårdas lika samwetsgrant som riksdagens, men af båda bör samma aktning för kejsarens rättigheter fordras. Derwid bör hållas i sigte, att dessa ömsesidiga rättigheter endast skola tjena till att befordra den allmänna wälfärden, som skall förblifwa högsta lag, och att städse hänsyn måste tagas till nya framträdande, werkligt nationella behof.

Den nödwändiga och säkraste borgen för det ostörda befordrandet af dessa uppgifter ser jag i det oförswagade bewarandet af landets förswarskraft, min bepröfwade armé och den uppblomstrande marinen, för hwilken allwarliga pligter uppstått genom förwärfwandet af kolonialbesittningar. Båda måste bewaras på höjden af utbildning och wid en fulländad organisation, hwilka omständigheter ha grundlagt deras ära och skola säkerställa deras framtida duglighet.

Jag är besluten att föra regeringen i riket och i Preussen under samwetsgrant iakttagande af riks- och landsförfattningens bestämningar. Desamma ha blifwit faststälda af mina företrädare på tronen under klokt erkännande af de oafwisliga behofwen och af de swåra uppgifter, som måste lösas i det sociala och i statslifwet. De måste iakttagas af alla, för att kunna wisa sin kraft och sina wälsignelserika werkningar.

Jag will, att den sedan århundraden af mitt hus heligthållna grundsatsen af religiös fördragsamhet äfwen framdeles skall lända mina undersåtar till skydd, hwilket religionssamfund och hwilken bekännelse de än må tillhöra. Enhwar bland eder står mitt hjerta lika nära, och alla hafwa ju under farans dagar wisat samma hängifwenhet.

Ense med min faders åsigter skall jag warmt understöda alla sträfwanden, hwilka äro egnade att höja de olika samhällsklassernas ekonomiska wälbefinnande, att försona stridiga intressen och att efter förmåga mildra oundwikliga missförhållanden, utan att jag dock håller det för möjligt att genom statens ingripande göra slut på allt ondt, som widlåder samhället.

I nära samband med de sociala frågorna synes mig wården om den uppwäxande ungdomens uppfostran. Måste å ena sidan en högre bildning göras tillgänglig för allt widare kretsar, bör dock undwikas att genom halfbildning skapa allwarliga faror, att anspråk på lifwet wäckas, som nationens ekonomiska krafter ej kunna tillfredsställa, eller att genom ensidigt eftersträfwande af ökadt wetande den egentliga uppgiften lemnas obeaktad.

Endast ett på den sunda grundwalen af gudsfruktan och enkla seder uppwuxet slägte skall besitta tillräcklig motståndskraft för att öfwerwinna de faror, som under en tid af rask ekonomisk utweckling uppwäxa för det hela genom exemplet af enskildes höga lefnadssätt. Det är min wilja, att intet tillfälle må försummas att i det offentliga lifwet werka derhän, att frestelsen till ett omåttligt slöseri måtte motarbetas.

Hwarje finansielt reformförslag är på förhand försäkradt om mitt fördomsfria beaktande, ifall icke den kända sparsamheten i Pressen gör påläggandet af nya skatter öfwerflödigt och möjliggör en lättnad af de nuwarande bördorna.

De större och mindre korporationer i staten förlänade sjelfförwaltningen anser jag för wälgörande. Deremot torde det böra ställas under ompröfning huruwida icke den dessa korporationer bewiljade beskattningsrätt, som utöfwas af dem utan tillräcklig hänsyn till samtidig beskattning från rikets och statens sida, kan för mycket betunga den enskilde.

Äfwen bör tagas i öfwerwägande, huruwida icke en förenklig af embetswerken kunde åwägabringas i sådan riktning att en förminskning af antalet embetsmän skulle möjliggöra en förhöjning af lönerna.

Lyckas det att bewara i kraft grundwalarna för stats- och samhällslifwet, så skall det wara mig en särskild tillfredsställelse att bringa till full utweckling den blomstring, som tysk konst och wetenskap i så hög grad förete.

I och för förwerkligandet af dessa mina afsigter räknar jag på Eder så ofta wisade hängifwenhet och på understöd af eder bepröfwade erfarenhet.

Må det förunnas mig att under enig samwerkan såwäl af folkrepresentationen som myndigheterna och genom förtroligt samarbete med alla klasser af befolkningen leda Tyskland och Preussen till nya segrar på den fredliga utwecklingens område.

Obekymrad om glansen af ärofulla och stora bragder, skall jag wara tillfredsstäld, om det en gång kan sägas om min regering, att den warit en wälgerning för mitt folk, nyttig för mitt land och en wälsignelse för riket.

Berlin den 12 mars 1888.

Eder wälbewågne
Fredrik.

Reflektioner från landsorten.

I n:o 2 af kyrkliga månadsbladet „Wartija“ förekommer en af pastor K. A. Hildén skrifwen anmälan af hr biskop Alopaei för en tid sedan utgifna brochyr i anledning af sisthållna biskopswisitation i Helsingfors. Denna hr Hildéns uppsats innehåller så många försåtliga insinuationer mot den i widsträckta kretsar högt aktade och hjertligt afhållen stiftsstyresmannen, att dess läsning måste qwarlemna ett i högsta måtto pinsamt intryck hos alla, som icke äro fångne i partilidelsen. Det är likwäl icke för dessa angrepp mot den wördade brochyrförfattaren, afseende att nedsätta honom i det tolrika partis ögon, för hwilket pastor Hildén är ett af de högljuddaste språkrören i landet, som wi t git den nämnda uppsatsen i „Wartija“ till tals. Wi äro nemligen öfwertygade, att biskop Alopaeus skall hädanefter såsom hittills utan att akta på partiernas domslut lugnt werka i sitt dyra answarsfulla kall, om han ock kan känna det smärtsamt att af en kyrkans tjenare blifwa hänsynslöst tadlad för sitt allwarliga bemödande att följa den store öfwerherdens kärleksbud. Men det är den häpnadswäckande trångbröstenhet, om hwilken pastor Hildéns uppsats wittnar, som kommit oss att widröra densamma. Författaren uttalar deri gång efter annan sin förtrytelse öfwer att biskop Alopaeus icke i sin broshyr yttrat något sådant förkastelsens ord om det ena eller andra slaget af kristne dissenters, som herr Hildén, skulle wilja finna deri. Det allena — synes hr H. mena — skulle hafwa warit en biskop i landets luth. kyrka kt wärdigt, och det hafwa denna kyrkas medlemmar rätt att af honom fordra. I sanning, om det är efter sådan måttstock luth. kyrkans biskopar skola bedömas, då är det så godt att hon ock straxt uppger benämningen „ewangelisk“ kyrka. Mer papistisk kan hon ändock näppeligen blifwa. Widare klandrar hr H. ock, att icke den luth. kyrkobekännelsen af hr biskopen förklaras för den i alla stycken obetingadt sanna, och att icke barndopet säges wara oundgängligen nödwändigt (wälttämätöin) — (till saligheten?). Ack, du arma Luther! Och I, konkordiformelns författare! Till hwilka oselbara påfwar hafwen I ej blifwit upphöjde! Och du, arma protestantiska kristenhet, huru will du förswara att du icke döper hednabarnen? Barndopet är ju oundgängligen nödwändigt; men när du först will underwisa hedningarne innan du döper dem, så få de ju icke det oundgängligen nödwändiga dopet. Må det förlåtas oss, att wi i wår landtliga enfald förirrat oss i sådana reflektioner i följd af hwad wi få höra från hufwudstaden.

En annan tilldragelse, som wäckt åtskilliga tankar hos oss, är kyrkorådets i Tawastehus förfarande emot lekmannapredikanterne Braxén och Nyrén. Wi wilja wisst icke förneka, att kyrkorådet enl. § 33 i gällande kyrkolag haft rätt att förbjuda deras uppträdande, i händelse de — nota bene! — uppträdt med „läroföredrag, som strida mot den ewangelifka läran eller ledt till oordningar“. Men just ett sådant uppträdande torde härwidlag tills widare wara obewisadt. Icke utan afsigt torde lagstiftaren i nämnda paragraf af kyrkolagen hafwa begagnat uttrycket „den ewangeliska läran“ (icke den ewang. lutherska.) I hwilka punkter nu än herrar Braxén och Nyrén må afwika från den luth. kyrkobekännelsen, så mycket tro wi oss weta, att de för sitt samwetes skull icke kunnat predika oewangelisk, d. ä. mot ewangelium stridande (papistisk eller hwad den må kallas) lära. Och hwilka de störande oordningar må hafwa warit, som deras predikan skulle förorsakat, är icke heller ännu ådagalagdt; åtminstone har allmänheten blifwit lemnad i okun-

nighet derom. Om wid sådant förhållande den misstanken får insteg här och der, att hela störingen bestått i ett störande af en och annan själs syndaro och hennes uppwaknande till sökande af frälsningen, så må detta icke förundra wederbörande. Och att reflektioner af smärtsamt innehåll härwid tränga sig på många kristligt tänkande i wåra byggder, kan icke heller förhindras. I färskt minne stå ännu de dagar, då ett brödrapar af kristendomsförnekelsens och osedlighetens apostlar skördade både bifall och penningar i wårt land. Mot dem kunde kyrkan icke tillgripa några twångsåtgärder för att hindra den störing de förorsakade i samhället genom förgiftandet af tänkesätt och seder hos det unga slägtet; och wi för wår del önska icke heller att hon skulle kunnat det, ty det är ej hennes sak att strida med sådana wapen. En annan fråga är hwad det borgerliga samhället kunnat och bort emot dem företaga. Men emot dem, som — skördande hwarken ära eller timlig winning till lön derför — wilja bidraga att föra själar till Kristus och derigenom äfwen medelbart göra dem till de nyttigaste samhällsmedlemmar, har landskyrkan makt att ingripa med twångsmedel, såsnart de råka hysa och uttala någon af henne förkastad religiös läromening, äfwen om den icke kan bewisas wara stridande mot Kristi ewangelium, och hon synes äfwen här och der wilja begagna denna sin makt. Skall det ock lyckas honom att med sådana medel förhindra det hon will? Skall hon sålunda kunna sammanhålla de i religiöst afseende uppwaknande själarna inom sitt sköte? Wi tro det icke. Historiens lärdom är en annan. Ju längre dess mer torde hon med detta förfarande ifrån sig drifwa de allwarligaste, under det hon i sitt sköte får behålla de mer eller mindre religiöst likgiltiga, deder iakttaga jemt och nätt så mycket af hennes bruk och föreskrifter, som nödigt är för deras borgerliga utkomst och wälbefinnande.

V. W. L.

Meddeladt från allmänheten.

Till Redaktionen för „Finska Weckobladet“.

„Waldenströmianismen“.

Då undert. redan för någon tid sedan grundligt studerat, utom andra P. Waldenströms skrifter, specielt den nyligen omtalta boken „Guds ewiga frälsningsråd“ samt deröfwer skrifwit en kritik till en enskild person, så tager jag mig friheten att helt anspråklöst yttra mig i frågan, om än med wissa språkliga swårigheter. Något fullständigt kan häraf ej blifwa, emedan jag har hwarken boken eller kritiken för tillfället till hands, och största delen har jag redan hunnit glömma.

„Jesu blod“, som P. W. så ofta omnämner och beprisar, betyder hos P. W. något annat än hwad wanliga kristne dermed förstå. Han bestrider rent ut, att det skulle betyda Jesu lekamliga blod. Jesu blod är enligt P. W. detsamma som Jesu för oss i döden utgifna „gudomliga lif“. Men orsaken hwarföre Jesus utgaf sitt lif för oss, förklarar P. W. wara, att Jesus derigenom måtte bli en „fullkomlig salighetshöfding“. Eller egentligen will P. W. alls icke swara på frågan; hwarföre. Det behöfwer ingen weta, menar han, det är nog att det skedt. Men fastän han sjelf hwarken kan eller will förklara orsaken till Kristi död, förkastar han likwäl i grund den förklaring som kyrkan uppstält härför. Med ett sådant tillwägagående kommer en P. W., då wi dödliga inskränkta menniskor dock ej till fullo kunna begripa, hwad Gud eller hans oändliga egenskaper, „helighet“ och „kärlek“ behöfwa eller icke behöfwa till sin försoning eller förlikning, att i ordets egentligaste bemärkelse disputera — om „påfwens skägg“ (jag ber om förlåtelse för uttrycket). P. W:s personliga tro gillar jag på det högsta; det är blott hans „teologi“ jag anser underhaltig. Så mycket jag ockå högaktar prof. A. F. Granfelt, måste jag sanningsenligt erkänna och bekänna, att prof A. F. G:s teologiska försoningslära uti intet wäsentligt skiljer sig från P. W:s uppfattning af försoningen.

Om lagöfwerträdelsen ej nödwändigt fordrar wedergällning för tillfredsställandet af den gudomliga rättfärdigheten, behöfs det i sjelfwa werket ej något förwärfwande af gudomlig nåd genom ställföreträdande godtgörelse; förblifwer deremot Guds kärlek omedelbart wänd till syndaren, så grundlägger synden egentligen alldeles icke något skuldförhållande mera inför Guds domstol, ty skulden äskar wedergällning, försoning, betalning. Men med begreppet „skuld“ bortfaller äfwen begreppet „straff“, såsom äfwen straffet, såsom ett blott förbättringsmedel, upphör att wara straff. Om syndernas förlåtelse kan derföre ej heller mera wara tal; ty syndaförlåtelsen består i upphäfwandet af skuld och straff, men upphäfwandet af skulden kommer ej mera, i fråga då skuld öfwerhufwud ej existerar, och upphäfwandet af straff är omöjligt, och i sedligt hänseende äfwen förderfligt, om straff blott är ett förbättringsmedel. (Philippi „Kirchl: Glaubenslehre IV 2, Abth. Zweis aufl“ pag. 177).

E. O. S.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Till herr pastor Elis Bergroth

Med anledning af herr pastorns i tisdags hållna föredrag, hwari den finska kyrkans nuwarande tillstånd framställdes såsom öfwerhufwudtaget tillfredsställande, ber undertecknad att få hänwisa till Joh. Upp. 3: 14—22, särskildt w. 17, 18. Låtom oss under bön om Guds andes ledning uppmärksamt genomläsa denna text.

Huru kan man widare med 1 Chor. 5: 13 för ögonen försware uppenbara förnekares och bespottares qwarstående i Kristi kyrka? — Må man genom ewangelii predikan, genom kärlek och föredöme arbeta på att draga utanför stående till kyrkan, men må man icke genom några yttre medel locka eller twinga någon att qwarstanna!

Herre afplana wåra missgerningar och föröka wår tro!

Medlem af lutherska kyrkan i Finland.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 25 Mars 1888.

Psalm 2: 1—12.

Hyllen Sonen.

Då den 25 mars är den sista söndagen under det första qwartalet, har man att wälja emellan en kortfattad repetition af de förut genomgångna texterna eller taga en text efter fritt wal, hwarwid dock gäller, att lärarene i en klassläsande söndagsskola wälja samme text. En sådan text som synes oss lämplig och som äfwen af ett antal söndagsskolans wänner blifwit antagen för denna dag, är den wi anfört här ofwan.

Dawids Psalmer är namnet på en samling religiösa psalmer eller sånger i bibeln af olika författare, såsom Moses, Dawid, Salomo, Asaf, Heman och Etan, och höra dessa sånger till det bästa som den religiösa skaldekonsten någonsin kunnat frambringa. Genom den undergifwenhet för Guds wilja, det förtroende till Gud och hans wilja ledning och genom den religiösa känslas innerlighet och djup, som uttalas i och genomgår alla dessa sånger, måste de hos hwar och en, som läser och begrundar dem, qwarlemna djupa och outplånliga intryck. Dawids psalmer, så kallade, emedan de flesta äro af honom författade, äro till antalet 150 och indelade i fem böcker.

Efter innehållet indelas de i bönesånger, tacksägelsesånger, lofsånger, botpsalmer: 6, 32, 38, 51, 102, 130, 141, krigssånger och segersånger, wallfärds- eller uppfärdssånger för dem, som besökte festerna i Jerusalem och mesianska sånger: 2, 16, 22, 45, 12, 110, som innehålla profetior om Kristus. Elfwa psalmer hafwa till öfwerskrift: „en psalm Korah barns“. Korah barn woro en sångarafdelning af Lewi stam. Huruwida nämda psalmer äro af dem författade eller om de af dem endast skulle sjungas, wet man icke med wisshet.

Öfwerskrifterna äro för öfrigt af många slag och utwisa än författaren, än dens namn, till hwilken den war stäld, än en annan sång, efter hwilken han skulle sjungas, än instrumentet på hwilket den skulle spelas etc. Det ofta förekommande ordet „Sela“ anses hafwa musikaliskt bemärkelse.

Föreliggande text, ps. 2, är en messiansk psalm, som innehåller en profetia om Kristus.

En söndagsskollärare frågade en gång sin klass, hwem som kan sägas wara menskligheten största wälgörare. Flera olika swar afgåfwos, men det bästa war en liten gosses. Han sade: „Jesus är menskligheten största wälgörare, ty ingen har gjort menniskorna så mycket godt, som han.“ Detta är sant, och det war ett godt swar. Men emedan ingen bringat åt menskligheten så mycken timlig och ewig wälsignelse, är heller ingen mer wärd än han att få wåra hjertans hela och odelade kärlek och wördnad.

Wi wilja nu på denna stunden tala med hwarandra härom, då wi gå att betrakta Dawids andra psalm, der wi uppmanas att lemna Guds son den ära och hyllning, som ensamt tillkommer hans namn.

Ordförklaringar:

Hylla = betyga kärlek och wördnad. Förtörna = reta någon till wrede. Förbittra. Bedröfwa. Förtörnelse = anstöt till fall = den, som med uppsåt eller owetande gifwer anledning till andras fall och skada för deras själ. Gud förtörnas, då han, ser att ondskan och orättfärdigheten hota taga öfwerhanden 5 Mos. 4: 25, 31: 29, Esra 5: 42, Es. 34: 2. Guds wrede = hans leda till allt hwad ondt och syndigt är. Guds wrede yttrar sig äfwen i straff etc. 2 Kon. 3: 37, Zak. 7: 12, Ebr. 3: 8, 15. Menniskors wrede = den sinnesrörelse, som uppkommer af föreställningen, att en annan handlat orätt; och begäret att för det kommande sätta honom ur stånd att göra så mera. Misshag: 2 Kor. 7: 12. Hämdbegär. Grymhet.

Frågor:

Mina unga wänner! Wår nyss upplästa text manar oss till någonting synnerligen wigtigt. I minnens öfwerskriften, huru lydde den? Det är om denna wigtiga sak wi nu under bön till Gud wilja tala.

Först och främst gifwes det en klass af menniskor, som icke alls gifwa Gud, hans son Jesus Kristus och hans riksak någon hyllning. Huru beskrifwer psalmisten dem i den upplästa sången? w. 1—4. Hwilka menniskor räknar psalmisten särskildt till denna klass? Hwad göra de, säger han? Mot hwem larma de? Mot hwem rådslå de? Denna psalm är en profetisk psalm. Har det gått i fullbordan, som här säges om Jesus? Hwaraf kunna wi finna att så har skett? Af den ewangeliska historien om Kristus. (L. bör nu genomgå i korthet Jesu lif och historien om hans werk. Han bör wisa, huru Jesus från sin första jordiska tillwaro ända till sin död nästan dagligen war utsatt för förföljelse och onda stämplingar, derigenom skola barnen lättare fatta psalmistens ord). Det finnes åter en annan klass menniskor, som i yttre mening hylla Gud och hans son Jesus Kristus.

Säg något folk, bland hwilka detta synnerligen war fallet! Herrens egendomsfolk. Huru säger Guds ord, att de dyrkade honom? Med tungan, med läpparna. Säg något ex. på, då man i stort wisade Jesus en sådan hyllning! Huru ropade de då? Låg det något djupt allwar i denna hyllning? Huru kunna wi förstå, att det endast war en tillfällig känsloupphrusning, utan någon hjertats tro, som frammanade denna hyllning? Huru ropade de den gången? Korsfäst o. s. w.

Finnes det menniskor i wår tid, som icke alls hylla Herren, tron I? Sådana menniskor har det funnits i alla tider. Dessa wilja ej alls hafwa med Gud att göra, ja, de förneka Gud. Hwad säga dessa om Gud? Om bibeln? Huru kännes kristendomen för dessa? Såsom en tung börda, såsom band och bojor och derför ropa dessa ännu i dag, såsom psalmisten säger, huru? w. 3. Hwad wilja de derför göra med kristendomens sanningar? Och derwid anwända de nu som förr alla upptänkliga medel. Säg några! De strida mot sanningen, förfölja sanningens budbärare, o. s. w. Skola dessa Herrens fiender lyckas i sina rådslut? Nej. Hwad gör Herren under allt deras larm och motstånd? w. 4. Och huru gör han med sin riksak under allt detta? (Missionsberättelser böra här anföras). Är det möjligt eller omöjligt att strida emot Herren? Huru sade Jesus till Saulus på wägen? Det är i sanning swårt att spjerna emot Herren. Guds rike går framåt i alla fall. Huru länge skall ock Jesus regera? Hwad säger psalmisten derom? w. 6—9 o. s. w. Finnes det många äfwen i wår tid, som endast i yttre mening hylla Jesus? Ja. Hwilka äro kännetecknen på dessa o. s. w.?

De som nu icke alls eller endast falskeligen hylla Herren sätta owilkorligen sin ära i något annat, ty något will menniskan ära.

Hwad ära och hylla t. ex. hedningarna i stället för Gud? Kan man ära något annat än afgudar o. d.? Hwad då? Sig sjelf, eller andra menniskor, somliga sätta en ära i att synda, andra hylla och dyrka penningar, sina kläder, dyrbarheter o. s. w. Kan nu en menniska blifwa lycklig på en sådan wäg? Det wet också Herren. Hwartill uppmanar derför Herren jordens folk? w. 10—12. Är det wigtigt eller owigtigt att akta på denna förmaning? Huru så? Huru skall det slutligen gå en hwar, som icke will af hela sitt hjerta hylla, mottaga och annamma Jesus? Huru heter det om den saken i tänkespråket? o. s. w.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 13. Torsdagen den 29 Mars **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Den stilla weckan.

Wårt lif är ett lif af oro och jägtande. Ju högre ciwilisationen stiger, ju mera inwecklade wåra behof blifwa, desto större och mera feberaktigt blir äfwen detta jägtande. Otaliga äro de frågor, som äfwen på det andliga området taga wår tid och wåra tankar i anspråk, omsnärja oss och fordra att blifwa lösta och ordnade.

Men detta jägtande, dessa frågor äfwen de oafwisligaste och rättwisaste — afse dock blott det timliga och yttre lifwets angelägenheter. Om denna werlden skulle wara allt för oss; om wi, i stället för att gå igenom henne, måste stanna qwar deri; om denna jord wore wårt enda fädernesland och wårt arf, då skulle wi ock i denna äflan och i „dessa frågor af djupt intresse" kunna finna den fullhet, hwarefter wår själ åtrår, och den näring, i hwilken wi kunna släcka wår andes törst och hunger. Men wi äro här endast gäster och främlingar; derföre slita de på oss i stället för att fylla oss. Derföre kunna wi i dem icke finna frid och hwila.

Det har derföre warit ett wisst anordnande, wittnande om en djup menniskokännedom, af den kristna kyrkan, sedan dess äldsta tider, att fastställa en tid, då, om möjligt, detta buller och dessa spörsmål måtte afstanna, på det att själen må kunna få den stillhet den behöfwer. Men stillhet är icke liktydigt med owerksamhet. Det är i stillhet plantan sänker sina rötter djupast i jorden; det är äfwen i stillhet menniskoanden sänker sina rötter djupast in i den jordmån, der hon i sjelfwa werket är hemma. Att hålla „den stilla weckan" stilla, är icke en religiös pligt, och flere kristna riktningar hafwa äfwen på denna grund afhållit sig derifrån; men det är ett priwilegium, hwaraf den kristne, särskildt i wår tid och i den mon han deltager i det yttre lifwets oro och jäsning, icke kan hafwa annat än godt att begagna sig af. En stilla stund hwarje dag, afskild från dagens öfliga bestyr, och en stilla dag hwarje wecka äro nästan nödwändiga för det kristliga lifwets sunda utweckling, och af samma orsak måste äfwen, särdeles då, såsom fallet är i närwarande dagar, denna yttre oro och jäsning nått sin höjd, „en stilla tid" werka stärkande och wälgörande. Måtte wi blott till wår själs sunda näring rätt kunna draga de safter, som stå oss till buds från det ewiga lifwets källa men som wi blott alltför ofta lemna obegagnade!

Att kristna finnas, som äro i den lyckliga belägenhet att de ofta kunna för sig afskilja dylika „stilla tider", wilja wi icke förneka. Men oberoende deraf kan det icke wara annat än upplyftande att tillsammans med millioner och åter millioner i alla länder på jorden få begå minnet af de fundamentala tilldragelser, som utgöra, så att säga, centralögonblicken i menniskoslägtets historia — korsdöden på Golgata som kommit förlåten att remna och fritt tillträde till det allra heligaste att gifwas den brottsliga menskligheten — och uppståndelsen, genom hwilken dödens udd blifwit bruten och grafwens herrawälde för alltid sprängts! Och dessa ewärdeligen minnesrika stunder, som föregingo och efterföljde dessa heliga tilldragelser: — Jesu sista samtal med sina lärjungar, i hwilka han på det innerligaste gör sig till ett med oss och framställer sig som det winträd, ur hwilket wi såsom grenar skola söka wår näring; — instiftelsen af Nattwarden, wid hwilken han räcker oss kalken — en sinnebild af sitt för oss utgjutna blod — såsom en underpant på wåra synders förlåtelse; — och själskampen i Getsemane — djupare och oförklarligen ännu än lidandet på Golgata! Hwilket werk har ej här blifwit uträttadt för oss! Och hwilket werk måste ej uträttas i oss genom Hans uppståndelses kraft. Men ofta händer det att wår sorg hindrar oss att igenkänna wår Frälsare, ehuru han står framför oss uti sin härlighets glans; wärdigas derföre, o Herre, så ofta wi förtäras af smärtan och blicka ned i djupet, i nåd påminna oss om Marias sorg, då hon begrät dig, och du, förklarad och uppstånden, stod, henne owetande, i hennes närhet!

En dag skall himlen nedflytta till jorden, och Gud skall åter uttala det mäktiga ord, som frambragt henne. Huru månget ädelt frö, som nu ligger begrafwet, skall icke då uppspira wid kallelsen af detta allsmäktiga ord!

... Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet! Joh. 11: 40.

Twenne tåg.

Wi wilja för en stund fästa wår uppmärksamhet wid twenne tåg, de märkligaste och hwarandra mest motsatta, som någonsin egt rum på wår jord och hwilkas ställande sida wid sida icke kan wara annat än lärorikt.

Det ena är den då kända werldens beherskare, egaren af allt hwad jorden förmår erbjuda, kejsar Tiberius, som bruten i sitt samwete och äfwen till sina kroppskrafter, drager från stad till stad i sitt widsträckta rike, för att söka efter — frid. Twenne werldsdelar lågo wid hans fötter; skatter af guld och silfwer, hemtade från alla länder allt ända ifrån Spaniens berg i wester till Ganges stränder i öster, lågo hopade i hans palats; de utsöktaste rätter stodo på hans bord; en slafwisk senat waktade med ängslig underdånighet på hans minsta befallningar, och i hans hand sammanlupo trådarna till det mest sinnrika och wälorganiserade maskineri som någonsin kommit konungar och furstar att darra. I jemnbredd med den makt, som war hans, är en nuwarande suwerän monarks endast att betraktas som en obetydlig wasalls. Hwad fattades honom då ännu för att wara lycklig? Egde han icke allt det, som i alla tider utgjort föremål för menniskornas diktan och sträfwan, det för hwars ernående, både före och efter honom, de snillrikaste tankar tänkts och de mest energiska ansträngningar blifwit gjorda — höghet, makt, rikedom, ära, glans? Endast ett fattades honom dock — det lilla obetydliga och osynliga, som kallas „frid", och som alltid utgjort det djupaste behofwet i menniskans bröst. Hör huru han sjelf skrifwer härom i ett bref till den romerska senaten: „Hwad skall jag skrifwa eller icke skrifwa till eder? Himmelen må pläga mig med ännu wärre marter än den gör det, om jag det wet! „Werldsbeherskaren war marterad af ett qwal i sitt inre, för hwilket Europas, Asiens och Afrikas förenade rikedomar icke förslogo att förskaffa bot.

Samtidigt som Tiberius sålunda irrar fridlös omkring, drager ett annat tåg en tidig morgonstund ut ifrån en af portarne till en af de obetydligare prowinsstäderna i hans wäldiga rike. Det är en lifsdömd, som följes till afrättsplatsen af sina bödlar och af några gråtande qwinnor och som sjelf bär på sin rygg det nesliga redskapet för sin afrättning! Han har icke beklädt några äreställen och icke besuttit några rikedomar, — ja, han hade icke ens haft något att luta sitt hufwud till. Äfwen han är bruten till sina kroppskrafter, bruten af hugg och slag samt af försmädelser, som han fått utstå — bruten också af något som är för hemlighetsfullt och djupt för oss att förstå; och då han slutligen dignar under sin börda, röres en förbigående — sannolikt en man ur de lägsta klasserna — af medlidande med honom och tager upp hans kors och bär det åt honom fram till „hufwudskalleplatsen".

Kan man wäl tänka sig en större och afgjordare motsats emellan storhet och ringhet, än den som båda dessa skådespel förete för oss? Om man skulle frågat någon från den tiden, hwilken af dessa twå män, som wore förmer än den andre — Ceasar eller den lifsdömde galileern, så hade en sådan fråga blifwit betraktad som wansinnig. „Om du icke dömmer honom till döden, så är du icke Ceasars wän!" ropade folket till Pilatus. Det att fortfarande få wara i besittning af Ceasars gunst, att icke behöfwa falla i onåd hos honom, war det enda målet för Pilati sträfwan, rättesnöret för alla hans handlingar; mot det betydde den obetydlige judens lif ingenting. Att döma honom till döden, war en händelse så föga anmärkningswärd, att dylika inträffade alla dagar.

Och dock är det denna senare händelse som werkat en omgestaltning i menniskoslägtets öde. Wårt slägte är efter denna tilldragelse icke längre detsamma, som det warit före denna; det har wunnit det som Tiberius i all sin makt saknade: — återupprättelse — försoning — frid. Från korset på Golgata utstrålar nu en klarhet, större än Ceasarernas glans någonsin warit och ett wälde, som icke likt deras förgår. Stöder sig äfwen detta wälde på silfwer och guld, på wåldets makt och på legionernas bajonetter? Wi weta det. Tolf fattiga fiskare hafwa grundlagt det och dock har det bestått under seklerna och skall bestå ända till dess att hela denna werlden blir Guds och Hans Krists.

Hwem är nu förmera — Kristus eller Tiberius? Om denna fråga nu skulle framställas, skulle den äfwen nu betraktas som wansinnig. Nitton sekler swara blott alltför tydligt derpå. I spillror ligger Tiberii wälde grusadt sedan ett och ett halft årtusende tillbaka; och han sjelf? — en skugga, ett namn blott i historien, som wäcker afsky och ömkan — medan Kristi rike går framåt från ljus till ljus, från seger till seger. Och dock, förunderligt nog, har Tiberius ännu otaliga efterföljare, som utan hopp ens om att kunna ernå det han ernått, åtnöja sig med att anwända hela sitt lif med att fika efter en bråkdel af det som en gång warit hans, medan Kristi efterföljare äro få.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Werchne Suetuk, den 28 jan. 1888.

Från kateketen P. E. Lindholm i Werchne Suetuk, ha medlemmar af Wasa absoluta nykterhets förening mottagit nedanstående skrifwelse med anledning af bidrag till uppförande af en kyrka å nämnde ort, hwilka af särskilda nykterhets föreningar blifwit insamlade samt till kateketen Lindholm genom W. A. N. F. öfwersände.

I dag har jag haft den glädjen att få emottaga den stora penninge gåfwa 373 rub. som blifwit insamlade genom kristna wänner i hemlandet. Jag wet ej huru jag ens skall uttrycka min tacksamhet för allt detta goda som mig wederfarits. Måtte Herren rikt wälsigna

alla glada gifware för allt, såwäl för möda som för de gåfwor de uppoffrat för sina förirrade landsmän i Sibirien. Och måtte helst några själar, uti denna kyrka af ödmjukt hjerta ångra sina synder samt sucka till Herren om nåd och förlåtelse; då skulle alla som sträfwat för denna sak, hjelpt till att samla själar för Guds rike samt warit menskors fiskare, såsom Jesus fordom sade åt Petrus. — Det heter: om ej Herren bygger huset så arbeta alla fåfängt, som deruppå bygga. Wi hoppas härwid att Herren är just den som bygger huset, d. w. s. werkar på menniskornas själar genom sin ande så, att de komma till tron och sanningens kunskap. Jag är så innerligen glad att jag ej blef med skammen i detta företag; J hafwen dyre okände wänner hjelpt härtill och Herren lemnar Eder icke olönte.

Jag beder derföre om min hjertliga helsning till a l l a wänner, som bidragit och werkat för denna sak, som skaffat mig denna glädje här i detta aflägsna Kedars land.

Med de gåfwor jag nu erhållit, samt med hwad jag förut innehar, kan jag tryggt uppföra och äfwen inreda kyrkan, naturligtwis enkelt men ändå nätt. Jag har redan antagit en entreprenör som för 1,400 rub. skall uppföra den samt äfwen förfärdiga en del af inredningen såsom fönster, dörrar, m. m. Penningar har jag nu tills dato fått ihop 1,810 rub. och ännu hoppas jag inom egen koloni få så mycket att det bör gå till, 2,000 och med denna summa kommer jag tryggt igenom. Gud wore lof!

När allt i blir i ordning skall jag låta fotografera samt sända några kort till minne af kyrka i W. S.

Guds frid önskar Edert ringa sändebud.

Med sann brodslig wänskap.

P. E. Lindholm.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen.** Lagutskottet har wid behandlingen af § 3 i propositionen om makars egendomsförhållanden, enligt hwilken gift qwinna tillerkändes rätt att förfoga öfwer sin enskilda lösa egendom samt öfwer det hon genom eget arbete kan förtjena, efter en liflig diskussion och åtskilliga omröstningar, beslutat f ö r k a s t a propositionsförslaget i denna del samt i stället endast införa den bestämmelsen, att hustrun genom förord kan förfoga öfwer henne enskild tillhörig såwäl lös som fast egendom.

— **Rätt för qwinna att inwäljas till medlem af fattigwårdsstyrelse** är numera erkänd af samtliga stånd.

— **Reformer i senaten.** H. M:t har på derom gjord framställning tillåtit senaten inkomma med förslag till särskilda förändringar i senatens organisation. Denna tillåtelse torde, säger N. Pr., wara föranledd af det förslag i förenämd riktning, som nyligen wäckts inom senaten.

— **Åter har en försnillning af allmänna medel,** denna gång uppgående till närmare 200,000 mk, uppskakat wårt samhälle samt gifwit anledning att besinna hurudant det moraliska tillståndet i dess midt är. Skall „den finska ärligheten" werkligen icke kunna wisa sig mäktig att stå bi i frestelsens stund? — Med anledning af det inträffade har i förgår en petition blifwit inlemnad till borgareståndet om en strängare kontroll från statens sida öfwer de allmänna medel, som gå genom enskilda tjenstemäns händer.

— **Öfwerstyrelsen för Pressärendena** har den 20 innewarande mars meddelat filosofiedoktorn G. Lönnbeck tillstånd att från och med den 1 nästkommande april i Helsingfors stad utgifwa en daglig tidning benämd „Helsinfors Dagblad."

— **Utföre.** Senaste måndag afton egde på Kilpi den yngres möte ett rörande uppträde rum. En i trasor klädd man med ett yttre som wittnade om djupt förfall, hade hamnat derstädes. Under aftonens lopp nalkades han pianot och slog twekande an några ackorder på detsamma, men småningom tycktes han glömma sig sjelf, och det ena stycket efter det andra ur de stora konsertprogrammen började ljuda ur instrumentet; tonerna perlade fram som minnen från flydda tider. Slutligen waknade han och stora tårar började rinna utför hans kinder. Han bad om att blifwa upptagen i föreningen. Hjelpsamma händer förfågo honom äfwen genast rikligt med mat, penningar och kläder. I tiden hade han warit elev af Rubinstein.

— **En eldswåda** af sorgligt slag inträffade i förgår i gården N:o 19 wid Mickaelsgatan. Något efter 3 woro ett par af drogerihandlanden Silfwerbergs apoteksbiträden sysselsatta med att på gården tappa chandorin ur ett 60 kannors träkärl samt begagnade sig derwid af en lykta. Genom en owarsamhet fattade oljan eld och i ett nu stod träwirket å den närmaste huswäggen i ljusan låga. Med en otrolig snabbhet kastade sig elden uppför wäggen ända upp till femte wåningen der skräddarmästar Koponen hade sin bostad samt framkallade der en sådan panik, att trenne arbetare, A u g u s t H j o r t, K a r l L i n d r o s och H e n r i k N i e m i utan besinning kastade sig ut ifrån fönstren ned på den hårda gårdsplanen samt skadade sig så swårt att de alla tre omedelbart måste föras till klinikum. — Brandkåren som ögonblickligen skyndade till stället lyckades dock, ehuru icke utan möda dämpa elden, innan denna hunnit åstadkomma alltför stora härjningar.

— **Helsingfors swensk-finska församlings kyrkoräkenskaper.** Enligt rewisorernas räkenskaper för eklesiastikåret 1886—87 utgjordes kyrkans inkomster under året af:

Uttaxerade kyrkoafgifter för 1885 147,712: 50, begrafningsafgifter 14,803: 54, statsanslag 3,694: 40, kollektmedel 108: 5, räntor 7,835: 26, hyror 145, kapitalkonto 13,835: 60. — Summa 178,134: 35.

Kyrkans utgifter under året 1886—1887 uppgingo till:

Aflöningar 59,041: 24, expenser 400, wärme 924, belysning 1,082, Gamla kyrkans underhåll och reparation 1,069: 52, kyrkoherdebolets d:o 58: 65, kapellansbolets d:o 91: 90, begrafningsplans underhåll 23.000 renhållning 2,867: 55, hyror 1,350, brandförsäkring 120, kommunionsförnödenheter 884: 75, annonser 862: 35, diwerse utgifter 3,625: 9, restituerade kyrkoafgifter 298: 50, utestående rester för 1876—83 81,103: 80, uttaxerade kyrkoafgifter för 1885 815. — Summa 178,134: 35.

Nikolajkyrkan är uppskattad 1,564,722 mk. Gamla kyrkan 101,400 mk. kyrkoherdebolet till 29,850 och kapellansbolet till 20,200 mk. Jemte dessa och andra smärre fastigheter utgör kyrkans tillgångar 2,320,287 mk

Skulder äro: Kyrkobyggnadsfonden 237,861; herr B Wallgren 823 mk. kapitalkonto 2,082,072 mk — Summa mark 2,320,287.

— **Prof: Bolins föredrag om dödsstraffet.** Till den af talaren yttrade åsigten, att den enda orsak, som möjligen kunde förefinnas, för att dödsstraffet ännu icke helt och hållet borde utmönstras ur wår lagstiftning, låge i den förutsättningen, att de nationela striderna hos oss kunde antaga sådana dimensioner, att ett dylikt bestraffningssätt blefwe nödwändigt för den allmänna säkerheten — något som tal. sjelf dock icke trodde, bedja wi för wår del anmärka, att närmare till hands än att tänka att partistriderna inom landet så skulle urarta, hwilket Gud förbjude! ligger det att tänka, att den sociala frågan, derest den icke i god tid blir förberedd och ordnad på ett med rättwisa och billighet förenligt sätt, skall med sina förstörelsebringade idéer i sinom tid, lik en störtsjö utifrån bryta sig in äfwen hos oss och här åstadkomma samma willerwalla som i de stora kulturländerna. Deri ligger onekligen en fara, men en fara, som dock lyckligtwis hos oss ännu synes blott i ett aflägset fjerran.

— **Finska nykterhetsföreningen i St: Petersburg.** Denna förening som stiftats af finska handlandena': Jakob Julin N. F. Janson, D. Petterson och K. N. Stålberg, samt fått sina stadgar stadfästade i Mars 1885, räknar f. n. enligt dess årsberättelse, som blifwit oss tillsänd, omkring 280 medlemmar, hwaraf dock en del kunnat icke erlägga den i stadgarna stadfästade årsafgiften af tre rubel. Föredrag och föreläsningar hafwa i föreningen hållits hwarje sön- och helgdag både på finska och swenska, bl. a. af litteratören Lönnbeck från Eknäs, pastor Bergroth från Helsingfors och handlanden Röst från Sundwall. Föreningens bibliotek af nära 200 böcker, har flitigt blifwit anlitade och för föreningens fromma har en syförening warit i werksamhet. Inkomsterna under det förflutna året utgjordes af 1290 rubel. — Med årsberättelsen följer en tabell enligt hwilken framgår att Finland årligen ger ut för eklesiastikstaten 4,300,000 för jordbruket 2,800,000, för fattigwården 2,600,000, för allm. helsowården 1,200,000 och för missionen 100,000 mk. eller för alla dessa ändamål tillsammans elfwa millioner mk, medan för rusdryckerna ensamt landet offrar 27 millioner, således mera än dubbelt. Ett faktum, som i sanning talar ett förfärande språk!

— **Nytt i bokhandeln. Spridda drag ur Sweriges kyrkliga och sociala förhållanden.** Af K. S. Nyman, kapellan i Åbo. Boken som utgör en berättelse öfwer en med allmänna medel företagen resa i Skandinawien, läses med rätt stort intresse, om den än i wissa fall betraktar förhållandena från en nog ensidig ståndpunkt, såsom t. ex. wid bedömmandet af de från kyrkan afwikande andliga rörelserna. Förf. utgår från den i öfrigt nog riktiga åsigten, att om man engång hör till den lutherska kyrkan, bör man äfwen, särskildt som prest, wara dess bekännelse strängt trogen och icke ens tolerera afwikande meningar; de som ej kunna det må utträda. Derföre bör äfwen dissenterlagen göras så fri som möjligt och öfwergången från kyrkan på allt wis underlättas samt inga yttre lagbud användas för att hålla någon qwar. Äfwen ciwiläktenskapet, obligatoriskt för alla, förordar förf. på denna grund såsom en borgerlig nödwändighet. Men han glöm-

---

Cacao rummen i London.

IV.

Slutord.

„Häng icke brödkakan så högt upp att barnen icke nå den". Dessa ord yttrades en gång af en gammal predikant med hänsyftning på predikanter, som tala så att den olärde ej förstår dem. Men detta ordspråk kan tillämpas äfwen på andra förhållanden.

Denna tid är en tid för föreningar och möten. Man kommer tillsammans för att öfwerlägga och rådgöra, besluta och handla, men ock för att samspråka och roa sig. Äfwen den fattige får ofta wara med, man bjuder in honom och han kommer.

Men mötet är måhända långt och öfwerläggningarne tröttnande. Man måste söka sig wederqwickelse och hwila. Detta är ej heller swårt att finna, ty nära intill står bordet färdigt dukadt och wäntande. Man skyndar sig fram, man äter och dricker, man samtalar och glädes.

Men den fattige, han står der åter stum och förlägen. Äfwen han hade god lust att wara med om fröjden, men ehuru prisen ej äro höga, de äro dock alltför höga för honom. Att göra något särskildt för honom, derpå har heller ingen tänkt. Måhända skall äfwen winsten af hwad man försålt, användas till godo för de fattige, för något wälgörande ändamål. Men man har skjutit litet förbi målet, då man förbisett den fattiges behof wid den närmaste punkten och lemnat honom ensam att undwara och försaka.

Huru swårt är det icke för den, som har allting fullt upp, att sätta sig in i den fattiges förhållanden! Men må åtminstone wi, som bekänna oss wara lärjungar till den Mästare, som alltid hade ett ömmande hjerta för de fattige och hjelpbehöfwande och hade ett öga för deras nöd (Matth. 12: 41—44) alltmera lära oss barmhertighet! Må wi lära oss af de lagar Herren gaf genom Moses att särskildt tänka på den fattige och få håg för att ställa det wäl för honom, och wi skola med det sinnet måhända kunna hemta någon lärdom af Cacao rummen i London.

3 Mos. 5: 7, 11. 12: 8. 14: 21, 22, 32. 19: 9, 10.

5 Mos. 15: — 24: 6, 10—15. 17—22.

N. H.

Rättelse.

I uppsatsen „Cacaorummen i London" N:o 2 har insmugit sig twenne misstag, hwilka äfwen ingått i den finska öfwersättningen, hwarigenom innehållet blir något obegripligt. Om teköken står att de äro försedda med trenne kransar, läs kranar. Ofwanskriften lyder: På jernwägsresa i London, i manuskriptet stod: I London.

Ins. anm.

En dröm af doktor P. Fjellstedt.

(Ur „Praktiken").

Då den inom lutherska kyrkan wärderade läraren, doktor P. Fjellstedt, en gång såsom ung, ängslig och betungad sökte efter frid, hade han följande dröm, som blef honom till mycken tröst och bidrog att för honom förklara ewangelii wäg till frälsning och salighet.

Han tyckte sig wara på en stor, wid slätt, alldeles uppfyld af en tätt sammanpackad menniskoskara, som drifwen af en oemotståndlig makt rusade framåt, en del sorgsna, andra muntra och glada. Inklämd i denna folkmassa, följde han med i dess lopp, utan att weta eller fråga hwarthän det bar. Så gick det en stund framåt, då han blef warse, att ett stycke längre fram war en förskräcklig afgrund och att den ena efter den andra af de främst warande störtade ned deri. Han såg huru de arma menniskorna, då de märkte branten, i förtwiflan sökte wända tillbaka. Men förgäfwes! Den påtryckande folkhopen kunde ej hejdas, utan trängde dem ned i det öppna djupet. Deras ångestrop och skri öfwerröstades af folkmassans sorl. Förskräckt och bäfwande sökte nu äfwen han wända om, innan det skulle bli för sent, men kände snart huru swårt det war. Han blef skuffad och slagen från alla sidor, han fick uppbära förebråelser och bot, såsom den der störde ordningen. Men hwar gång han såg tillbaka, för att återtaga sin gamla wäg, blef han warse huru hans medwandrare föllo ned i afgrunden. Förtwiflan gaf honom styrka. Han aktade intet hwad han fick lida, blott han kom undan. Men efter en stunds brottning med folkströmmen kände han sina krafter uttömda. Han hade redan blott att emotse döden, då i hast en röst, som öfwerröstade mängdens buller, nådde hans öron: "Se uppåt!" Han gjorde så och warseblef då en man med mildt strålande anlete, hwilken swäfwade i himmelens sky, högt öfwer menniskornas hufwnden, klädd i en hwit siden mantel. Från denna mantel nedföllo till jorden en mängd röda trådar, i hwilka emellanåt somliga ur menniskohopen fattade tag. Och hwar och en, som fattade en sådan tråd, blef genast dermed upplyftad öfwer hopen och fördes upp till den hwitklädde mannen deruppe.

Nu blef för drömmaren blott ett angeläget: att kunna hinna fram till en sådan tråd. Men hwad wille han göra, utmattad och wanmäktig, som han war? Jo, han ropade på hjelparen deruppe. Och si, äfwen till honom blef en tråd nedsänkt, i hwilken han ifrigt fattade. Han kände sig nu börja lyftas öfwer jorden. Den förra ångesten och trängseln gaf wika för en ljuflig frid och hwila. I glädjen öfwer att wara räddad, blef det nu hans lifliga önskan, att äfwen de andra måtte gifwa akt på den utwäg till räddning, som han sett. Han ropade derföre så högt han förmådde: „Se uppåt, se uppåt!" Och han hade äfwen den glädjen att åtskilliga lyssnade till hans rop och fattade den tråd, som sändes dem. Men de flesta hörde ej på hans ord, utan rusade framåt till dess det war för sent.

mer att en sådan fri dissenterlag ännu icke existerar hwarken här eller i Swerige, och att tolerera afwikande meningar är derföre tillswidare en pligt och en nödwändighet för kyrkan.

☞ **Ärade qwartals prenumeranter påminnas om att i god tid förnya prenumerationen. Tillika begagna wi oss af tillfället att uppmana tidningens wänner och gynnare att wänligen söka arbeta för bladets spridning.**

Långfredagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Entwist.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10, swensk kl. ½12.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset: Swensk predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; kl. 7 e. m. Sång och wittnesbörd af flere talare; kl. 5 e. m. finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan 12: Predikan långfredagen kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giesecke.

Påskdagen predika:

I Nikolaikyrkan: Finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 Bengelsdorff: — finsk aftonsång kl 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Å Wuorela Finsk predikan kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af E. M. Lind; kl. 7 af flere talare, kl. 5 e. m. finsk predikan.

Gräswiksgatan 12: Predikan påskdagen kl. 11 f. m. af Petter Malmqwist; kl. 7 e. m. af G. M. Giesecke.

Annandag påsk predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Entwist.

I Gamla kyrkan: Swensk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Å Wuorela: Finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 pastor B. A. Carlson, kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 af E. M. Lindh; kl. 7 e. m. af flere talare, kl. 5 finsk predikan.

Gräswiksgatan 12: Predikan annandag påsk kl. 11 f. m. och 7 e. m. af G. M. Giesecke.

Utlandet.

Guds werk i hednawerlden.

Alla missionsunderrättelser äro uppfylda af meddelanden om de många dörrar, som under de sista 50 åren blifwit upplåtna för ewangelium.

Ostindien.

Ostindien, detta land hwarest nu 254 millioner menniskor äro likaså tillgängliga för Guds ords predikan som hwilken europeisk befolkning som helst; hwarest tusentals städer, byar, hus och hjertan nu stå öppna för missionärerna; hwarest Guds ord dagligen förkunnas på gator och i skolor af flera hundra infödda och europeiska ewangelister; hwarest en enda af dessa infödda prester under år 1886 döpt 93 hedningar. och en annan 295; hwarest icke mindre än 528,600 f. d. hinduer och muhammedaner nu tillbedja den ende sanne Guden — detta Ostindien war för 85 år sedan ännu så tillslutet att missionärerna endast med swårighet kunde komma in i landet och ofta blefwo utwisade. Då förklarade en direktör för det engelsk-ostindiska handelsbolaget, „att, det att utsända kristne missionärer till deras asiatiska besittningar, war det wanwettigaste, kostsammaste och dumdristigaste företag, som någonsin blifwit föreslaget af ett dårhushjon", och några år förut hade en annan direktör sagt: „Om det någonsin blefwe 100,000 infödingar omwända, så skulle han hålla det för den största olycka, som kunde komma öfwer Indien". I den dag, som i dag är, tacka de män, som äro insatta i den indiska regeringen, ja, infödda furstar, författare, bramanier och parias *) missionärerna för deras sjelfuppoffrande tjenst. För några månader sedan har till och med wicekonungen öfwer hela Indien gått till nattwarden i den lilla kyrkan i Senila, tillsamman med de swarta kristna derstädes. Hwem skulle wäl för 50 år tillbaka hafwa kunnat drömma om något dylikt? „Af Herren är det skedt och är ett under för wåra ögon".

Kina.

Ända till för helt kort tid sedan syntes det stora kinesiska riket wara hårdt tillslutet för ewangelium. Den infödde kinesiske språkläraren, som underwisade den förste kristne missionären i kinesiska, bar alltid gift på sig, för att dermed kunna förkorta sitt lif, i den händelse han blefwe upptäckt. Nu äro af landets 18 prowinser 17 besatta med missionärer, om också ännu i ringa antal, och ewangelium har trängt in i de högsta kretsarne. Prins Kungs gemål har öfwergått till kristendomen och flera damer i det kejserliga palatset läsa bibeln tillsamman med henne. — Ja, till och med den kinesiske Bismark, Li Hung-Ch'ang (kinas största statsman), hwilkens sjuka hustru blef botad genom en qwinlig läkaremissionär, kom wid detta tillfälle i mycket nära beröring med ewangelium och har till en wiss grad blifwit en wän till missionen.

Japan.

Med afseende på Japan har en wiss d:r Palmer, hwilken mycket längtade efter att detta land måtte blifwa öppnadt för ewangelium, för omkring 50 år sedan yttrat i en predikan: „Om det efter 500 års förlopp skulle tillåtas min själ att åter få komma ned till jorden, så skulle den kanske finna det tillslutna Japan öppet och det derwarande folket underwist i kristendomen". Nu sträfwa både höga och låga efter kristlig underwisning, blott för att få heta kristna och blifwa europeerna jemnlika; japanska prester komma tillsamman för att grundlägga, en egen, af alla missionssällskap oafhängig, Jesu Kristi kyrka. I teatrar och skolhus hållas kristliga föredrag för många tusen menniskosjälar. Hudwudstadens bildade män, sjelfwa ännu hedningar, skulle upprätta en uppfostringsanstalt för sina döttrar och wände sig härwid till den engelska biskopen med begäran att förskaffa dem kristliga lärarinnor. „Af Herren är detta skedt, och är ett under för wåra ögon".

Korea.

Halfön Korea med sina 8 millioner inbyggare, på hwilken ännu för 5 år sedan ingen kristen missionär wågade sätta sin fot, och hwarest katolska prester blott under ständig lifsfara kunde uppehålla sig, har allsedan 1883 warit tillgänglig åtminstone för läkaremissionärer. Konungen sjelf har upprättat ett hospital och tillsatt en sådan läkaremissionär som föreståndare derför samt gifwit honom samma rang som de högre ämbetsmännen i landet. Widare har han förklarat slafweriet wara afskaffadt samt tänker widtaga ännu flera reformer. Det nya testamentet har blifwit öfwersatt på landets språk och från Kina hafwa införts talrika kristliga skrifter. Den goda säden har äfwen der burit frukt. Omkring 200 af infödingarne hafwa omwändt sig till den lefwande Guden.

Afrika.

Äfwen Afrikas inre har blifwit upplåtet! Konungar och lärda, tidningsmän och politici, upptäcktresande och missionärer, engelsmän och tyskar, belgier och fransmän hafwa härwid warit behjelpliga. Talrika missionsstationer hafwa blifwit upprättade. Kongofloden befares med ångbåtar till långt in i det inre. Den blifwande församlingens förstlingsfrukt har äfwen allaredan blifwit döpt, och på en missionsstation, Banza Manteka, skall 500 hedningar hafwa borkastat sina afgudabilder och lyssna nu till ewangelium. På Njassasjön segla twå missionsskepp, och missionärerna erkänna af de genom slafweri, krig och widskepelse så förskräckligt betryckta stammarne mer och mer. I Uganda hwarest de första infödingarne döptes i mars 1882, hafwa under sommaren 1886 öfwer 60 af de kristna förhärligat Jesu namn genom att med glädje lida martyrdöden och hafwa derigenom i gerning bewisat den grymme konung Muanga, att de hafwa en Herre i himmelen och tillhöra ett rike, som icke är af denna werlden. Och under det liken af dessa grufligen lemlästade ännu ligga obegrafna på marken och luften förpestas deraf, smyga sig hedningar, som längta efter frälsning, trots all fara, om natten till missionshuset och bedja enträget om dopet. „Af Herren är ju detta skedt, och är ett under för wåra ögon". På så sätt skulle wi ännu kunna göra en lång resa genom alla werldsdelarne och nästan öfwerallt påpeka Guds werk, som är af den beskaffenhet, att om någon i wåra fäders tid hade förutsagt, hwad som nu är skedt, så skulle de wisserligen icke hafwa welat sätta tro dertill.

Hwad är nu wår mening med allt detta? Månne att blott säga, att allt ser rosenfärgadt ut, att glänsande resultat öfwerallt wisa sig, att det icke ännu är oändligt mycket som återstår att göra, att der i missionen icke förekommit försummelser och brister, och att intet har slagit fel. Nej, sannerligen icke. Men det wilja wi säga, att Herren har begynt ett werk i wåra dagar, som wi måste förundra oss öfwer, under det wi tillika må blygas öfwer wår egen klentro. Sant är det, att mörkrets makt ännu är mycket stor. Ser man i Indien de jättelika templen, i hwilka det ännu dagligen offras till afgudarne, och i Kina de sirliga pagoderna med sina många waningar och talrika prester, spåmän och tempeltjenare, som lefwa af folkets widskepelse. Eller om man ser i Afrika, t. ex. wid södra ändran af Tanganjikasjön, det af folket, såsom wistelseort för andar, med blind fruktan tillbedda M'tomwa eller Berptornen, så känner man sig nästan tillintetgjord öfwer hedendomens oerhörda makt, hwilken — som det synes — har slutit ett oupplösliga förbund, å ena sidan med landets wilda, feberheta natur, och å andra sidan med högt begåfwade folkslags konst och bildning. Men det synes också blott så. Hedningarne hållas wisserligen fångna genom syndens medförda begärelse; men Guds förbund och löften stå dock ännu fastare: „Han gör alla jordens gudar wanmäktiga, och alla hedningarnes öar skola, en hwar ifrån sitt rum, tillbedja honom". Derför skola alla de, som hafwa hjerta för Guds werk och arbeta för hans rikes utbredande, wara utan fruktan. Ty deras arbete är icke fåfängt i Herren, och deras lön skall icke uteblifwa.

Herren hastar i wåra dagar. All tings ände är må hända närmare än wi tro, och domen skall begynna på Guds hus. Det gäller derför att uppstå från sömnen och iklädda sig ljusets wapen.

*) Den lägsta kasten i Indien.

Politiska nyheter.

Medan tronskiftet i Tyskland absorberat werldens uppmärksamhet, har i tysthet den bulgariska frågan tillspetsat sig och tecken tyda på att den närwarande windstillan kanske icke mera skall räcka alltför länge. Från Sofia inlöper enligt „Berliner Tageblatt" den underrättelsen, att man der rustar sig till att beswära hwarje försök till en främmande inblandning med en oafhängighetsförklaring. För Porten är detta icke längre någon hemlighet och derföre intager denna makt äfwen ånyo en mycket reserwerad hållning, som icke i längden kan tillfredsställa Ryssland.

I Bukarest har på föranstaltande af den regeringsfiendtliga oppositionen gatuoroligheter egt rum, och t. o. m. på de palatset närmast omgifwande gatorna hafwa sammandrabbningar inträffat emellan folkmassan och militären, derwid flere personer sårats.

Prins Oskar af Swerige förmälning med fröken Ebba Munck egde rum den 15 dennes i Stephanskyrkan i Bournemouth. Det nygifta paret lärer efter bröllopet komma att tillbringa någon tid på ön Wight.

Det gudomliga medlidandet.

Jag har förnummit deras wedermöda. 2 Moseb. 3: 7.

Så talar ingen menniska.

Själen har många känsliga fibrer, som ej det bästa och ömmaste menskliga medlidande kan nå. Men smärtornas konung, som gått före oss på lidandets tränga stig, „wet hwad wi för ett werk äro". När en grym skilsmessa lagt sig på wårt hjerta såsom ett isblock; när wår närmaste jordiska wän ej kan genomskåda de hemliga skälen till wårt lidande, då kan Jesus det, och Han gör det. Den som har burit mina synder, har äfwen tagit på sig mina smärtor. Den som nu regerar uti himmelen, har äfwen haft sitt öga skymdt af tårar. I alla mina pröfningar kan jag säga: „Jesus war bedröfwad"; i mina tårar: „Jesus grät"! Israel suckade sedan länge under träldomen. Det såg ut som om Gud ej hade wetat det; som om Han, likt Baal, hade somnat in. Likwisst hade Han just då rigtat en blick, full af medlidande, på sitt i bojor slagna folk, och det war då Han sade: „Jag har förnummit deras wedermöda".

Han tyckes ibland glömma och öfwergifwa oss till den grad, att wi utropa: har då Gud förgätit att wara nådelig?" under det att Han i werkligheten wakar öfwer oss med den ömmaste kärlek. Han tillstädjer att wi sålunda drifwas till det yttersta, endast för att räcka oss en hjelpsam hand och för att uppenbara oss hela fullheten af sin nåd. „Herrens ände hafwen I sett; ty Herren är barmhertig och full af medlidande".

Sjelfwa den sanning, att Han „förnimmer wår wedermöda", är en salig borgen för att Han ej pålägger oss en enda, som Han ej anser wara nödwändig. „Med dig will jag icke en ända göra", säger Han, „men jag will näpsa dig med måttlighet". Allt hwad han sänder oss är noga afmätt och wisst fördeladt. Ingenting beror af en slump, ej ett enda törne är öfwerflödigt, ej ett slag hade kunnat oss besparas. „Wåra tårar, som han samlar uti sin lägel". äro alla räknade, droppe för droppe, och ligga besparade såsom skatter uti Guds helgedom.

Bedröfwade kristen, swärdet har kanske trängt djupt in i din själ; gläd dig ändå. Du är kallad till en stor ära: att „lida med Kristus". Lyft dina blickar mot den glänsande båge, som omger din mörka himmel. Jesus, som har lidit, Jesus, som är medlidsam, förnimmer din wedermöda, dina brännande tårar, och Han har „stigit ned för att befria dig".

Låt ej tanken på en obekant och beslöjad framtid oroa dig, utan lemna alla dina bekymmer åt Herren. Gud afpassar sin nåd efter pröfningens natur och waraktighet. Han ger oss ej, om wi så säga, förskottswis ett förråd af nåd, men i nödens stund låter Han oss ej wänta på kraft och hjelp. Han sänder ej regnbågen före molnet; men efter dess uppkomst lyser äfwen bågen. Då pröfningens dag är inne, ger Han oss styrka att uthärda den; på dödens dag nåd nog för att kunna dö.

Grubbla ej sorgset på framtiden. Lef på Herrens löften. Med morgondagens pröfningar kommer äfwen Jesus. Stundens nåd är tillräcklig för stundens behof. Lita på Gud för framtiden. Wi ära ej Gud genom att i förtid rufwa på kommande pröfningar, utan genom att anförtro oss åt Hans trohet och lita på Hans löfte, att ingen frestelse skall blifwa större än måttet af wåra krafter. Om än nyn moln tyckes samla sig efter

regnet, så säg utan twekan: „Jag fruktar intet ondt, ty du är när mig"!

Wi äro af oss sjelfwa oförmögna att bära hwilken pröfning som helst, men wår styrka kommer från Gud. Han säger ej „din nåd" utan „min nåd" är dig nog. „O, låtom oss anförtro oss åt denne Gud, mäktig i allt! „Herren förser wäl". I hwarje pröfningsstund Herren älägger oss skola wi läsa dessa ord: „Som din dag, så skall din kraft ock wara".

(„Under korset").

Minnen från den Schweizifka hufwudstaden

Resebref af Emilia.

II.

Före dessa möten, om hwilka jag förut nämnde, predikade missionär Schrenk twenne weckor i Bern. Hans andaksstunder kl. 3 på e. m. särskildt affedda för de troende, woro i synnerhet dyrbara. Hans ämne för dessa stunder war II Petr. 1 kap. Jag will här skrifwa några hufwuddrag af dessa tal:

W. 2: Nåd och frid föröke sig i Eder genom Guds och wår Herres, Jesu Kristi kunskap. „Nåd är ej endast benådning, syndernas förlåtelse. Apostelen affer dermed någonting djupare, då han säger, att den föröke sig. Hwarigenom kan nådens inwerkan wäxa hos oss? Genom Guds och wår Herres Jesu Kristi kunskap. Men denna Guds kunskap är ej endast wetande. Det är att blifwa delaktig af Honom sjelf (Gottesmitheilung). Detta kan du ej få af predikan, ej af bibeln, om du ej öppnar dig sjelf för Honom och hänger dig åt Guds Andes inwerkan. Denna Guds kunskap är ej något, hwilket genom egna försök och begrundanden kan ernås. Guds Ande gifwer det åt den ödmjuka emottagliga anden.

W. 4. Genom hwilka de dyra och allra största löften äro oss gifna, på det att I genom dem skullen blifwa delaktiga af Guds natur, då I flyn det i werlden genom lustan rådande förderfwet. Den största Guds gåfwa, hwarom bibeln talar, är, att wi kunna blifwa delaktige af Guds natur. Då man talar om rättfärdiggörelsen, äro wi menniskor wäl till mods; men då man talar om det fördolda lifwet, hwilket är förborgadt med Kristus i Gud, om helgelse, om delaktigblifwandet af Guds natur, då blifwa wi bedröfwade. Det bewisar, att wi icke hafwa detta högre lif och att wi tänka oss det såsom något lagens werk, hwilket fordrade af dem. Syndaförlåtelsen är grunden, på hwilken man bör bygga. Då I flyn det i werlden genom lustan rådande förderfwet. Wi måste gifwa Gud tillfälle att tala med oss, göra rum hos oss för hans gåfwor, ej anwända wår tid till onyttiga samtal, till sällskapslif eller till beqwäm lättja. Om hos oss uppstår något tomrum bör Gud få uppfylla det."

Härefter går apostelen till de enskildheter, hwilka höra till delaktigblifwandet af Guds natur och wisar dermed att wårt lif är sammansatt af små enskilda tilldragelser. På det att wi må blifwa mer och mer delaktiga af Guds natur, säger Aapostelen att wi skola anwända all flit att i wår tro ådagalägga dygd. Märk: Anwänden all flit. Gud kan icke göra oss delaktig af sin natur om wi icke sjelfwa anwända all flit. Tron kan wara mångahanda. Det finnes en mycket beqwäm tro. Den bryr sig icke om, om här i Bern finnes 500 eller 1000 troende, ej heller derom, hwilka de äro. En sådan tro finnes ej mycken dygd, hwilket egentligen betyder mod, kraftigt lif. En sådan tro begär ej mycket af Gud, wäntar ej heller, får ej heller. Det är efter Guds sinne att wi bedja mycket af Honom. Då jag en gång war här i Bern lärde jag känna en qwinna, hwilken ej kunde röra sina fötter. Huru mången är ej i andligt afseende dylik, d. ä. drager fötterna efter sig; i henne är ej ett kraftfullt modigt lif. Nu såg jag den qwinnan åter och hon kan gå. Hwaraf denna förändring? Hon hade warit på ett ställe, der man tror mer än annorstädes. Besynnerligt att äfwen tron synes bosätta sig geografiskt. „I dygden förståndighet." Wårt nit, wår kraft i kristendomen får ej wara utan förstånd. „Återhållsamhet." Med afseende härå kunna wi lära något af katolikerna. Man kan ej för alla göra gemensamma stadgar huru man bör bewisa återhållsamhet. Hwar och en måste inför Gud undersöka huru och hwar han bör wara återhållsam. „Tålamod". Detta ord kan äfwen öfwersättas med ordet „wänta". „Gudaktighet" ett widsträckt begrepp, hwilket egentligen betyder en from, kristlig karaktär, lynne, wäsende. Ty om dessa stycken finnas och i rikt mått äro hos eder, så låta de eder icke wara owerksamma eller utan frukt med afseende på wår Herre Jesu Kristi kunskap. Detta uttrycker wår affigt, wår uppgift. Wi skola bringa menniskor att lära sig känna Jesus. Wi få icke wara owerksamma eller utan frukt. Wi böra bära frukt, men den helige Andes, som bor i oss. Om wi hindra Anden, så kan den icke werka i oss riklig frukt. Orsaken till att wi bära liten frukt, kan wara otrohet i inre lydnad; äfwen brist på kunskap. För att kunna bära frukt är det alldeles oundwikligt att känna Herrens wilja, Hans bud, Hans löften. Men wår kunskap bör wara ewangelisk och Kristus medelpunkten för wår kunskap. Om wi komma under lagens tryck och blifwa tungsinta, kunna wi icke bära frukt. Ett gladt, fritt sinne, som ser Gud som en god Fader, är alldeles oundwikligt för att kunna bära frukt.

W. 9. Ty dem som icke har dem, han är blind och kortsynt och har glömt att han blifwit renad från sina forna synder. Om hwilket folk talas här? Om ett folk, som har erfarit rening. Rening är mer än syndaförlåtelse. Kan man ännu, fastän man gjort sådana djupa erfarenheter blifwa andligen närsynt? Ja. Man kan falla fastän man redan hunnit en framskriden ståndpunkt i kristendom. Hwad gör dig blind och närsynt? Synd, mörker. Du låter dig icke åter renas. Det är det första tecknet på huru man blir närsynt. Det är det tillstånd, i hwilket man ej mera will höra Gud tala, ej låter bestraffa sig och tuktas. Om här skulle wara någon som fallit, så ödmjuka dig, böj dig. Då låter Herren döma dig och åter förlitar dig på Honom, så kommer åter frid och klarhet i ditt wäsende. Då en fader måste aga sitt stora barn, måste barnet, så framt det har ett waket samwete fråga sig sjelf: „huru långt har jag wäl redan gått i ondska, då min fader måste tillgripa detta". Gud tager äfwen oss i sina händer med aga; men Hans bemötande är alltid kärlek. W. 10. Huru kan jag göra min kallelse fast? Sålunda att jag följer Honom, som kallar mig. Utkorelsen är ett afskiljande. Mången kristen skulle wilja blifwa med ena foten i werlden, men der är ej ännu ett afskiljande, en fast utkorelse. Wi hafwa frestelser från werldens sida så länge i wårt hjerta ännu finnes sådant, som hör till werlden. Ut från det syndiga, ogudaktiga wäsendet in i Kristus. Wi skola följa Guds nåds werkningar, det är att anwända flit (w. 19), det gör ej Gud i wårt ställe. För dem, hwilka äro förenade med Herren och förblifwa i Honom, är Han en daglig kraft. Dem bewarar Herren. Då jag är i Jesu hand är Han början och slutet för mig. Mitt ankare är fästadt i himmelen. (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 1 April 1888.

Matt. 22: 1—14.

Bröllopsbjudningen.

Enligt textkomiterades förslag har läraren i dag att wälja mellan twänne texter Matt. 22: 1—14 och Luk. 24: 36—48. Då wi längre fram blifwa i tillfälle att beröra innehållet af den senare wilja wi i korthet här taga i betraktande den förra.

Denna liknelse talade Jesus på tisdagen i Jerusalem till fariseerna och de skriftlärde, som nu woro så förbittrade, att de bara sökte efter tillfälle att kunna gripa honom, se Matt. 21: 46. Äfwen denna liknelse syftar otwifwelaktigt i främsta rummet på judafolket; men den eger en widt omfattande betydelse och rörer icke allenast Israel, utan och hwart och ett folk, ibland hwilket ewangelium warder predikadt. Den är en andlig målning, som ännu i dag talar till hwar och en, som har öron till att höra.

Jesus framställer här den salighet, som ewangelium förkunnar, under bilden af ett bröllop. I alla sina liknelser gick Jesus alltid ut från något bekant föremål och ledde sina åhörare att på sätt kunna fatta och förstå de för dem alldeles obekanta eller förborgade sanningar, som han förkunnade. Hos judarne warade ofta bröllopshögtidligheterna i hela 7 dagar. Munterheten och glädjen kryddades dock af allwarsamma samspråk. Merändels framstäldes klyftiga och skarpsinniga gåtor, för hwilkas lösning någon belöning utsattes; men den som ej kom ut dermed, blef belagd med något straff. Domb. 14: 12—17. Den unge Tobie bröllop bör wara ett mönster för dylika tillställningar. Tob. 9: 12. Jesus bör äfwen wara med som gäst, liksom på bröllopet i Kana. Huru det kan ske, lärer Matt. 18: 20. Då först är det ett lyckosamt bröllop.

Enligt bruket hos de österländska folken inbjödos gästerna först en tid förut och sedan wid sjelfwa gästabudstiden, se liknelsen n:o 3.

„Jesu liknelser", har någon sagt, äro lika dyrbara stenar, som äro så slipade, att de kasta sina strålar i flera riktningar" och den liknelse wi nu wilja läsa kan i sanning liknas wid en dylik sten. Guds warma lifwäckande kärleksstrålar lysa fram i hwarje ord, hela liknelsen är en maning från Gud till den i synden wandrande att stå upp och gå hem till sin fader, som bara wäntar derefter, att han skall få sluta den förlorade sonen i sina armar.

Frågor:

Hwarom handlar den liknelse wi här hafwa uppläst?

Hwem har talat den samma? När? Hwar? Till hwilka?

Huru börjar Jesus liknelsen? Hwem åsyftar sannolikt frälsaren med konungen? med sonen? med de bjudna, som icke antogo bjudningen? med de bjudne som antogo den o. s. w.

Först och främst märka wi nu här, att den salighet, som ewangelium förkunnar, liknas wid en bröllopsfest.

Ewangelium innehåller förråd af alla slag till fyllnad för menniskornas behof. Hwad förkunnar oss detta glada budskap först och främst af allt? Till hwilket ändamål? Behöfde werlden denna Guds gåfwa? Hwarför? Äro alla menniskor i behof af denna gåfwa? Säg någon, som icke behöfwer den? Hwad will nu Gud att wi skola göra sedan han i ewangelium erbjuder oss den? Denna gåfwa mottaga wäl alla med tacksamhet? Hwad kan wara orsaken dertill? De fleste kunna icke uppskatta wärdet af den samma. Huru anse de den följaktligen? Är då Guds gåfwa „det ewiga lifwet" en ringa gåfwa? Nej, han är dyrbarare än alla werldens rikedomar. Säg något som den hungrande och törstande själen erhåller, då den mottager denna gåfwa! Hans andliga hunger och törst stillas o. s. w.

Hwar för få wi dock icke blott lära att gåfwan är gifwen utan äfwen lära känna hennes wärde? I ewangelium.

Ewangelium innehåller allt hwad wi behöfwa för att wara lyckliga. Hwad är ewangelium för den andligen hungrande? för den sörjande? för den hemlöse och öfwergifne? för den förskjutne? o. s. w.

Widare märka wi, att ewangelii inbjudning är oinskränkt, fri, obegränsad och utan wilkor.

Huru många inbjuder ewangelium till delaktighet af den ewiga saligheten? Gäller denna inbjudning den rike? den fattig? den friske? den sjuke? o. s. w. Gäller den oss? Finnes det något i liknelsen, som wisar att så är? Kan en menniska motstå eller underlåta att mottaga inbjudningen? Hwad säger liknelsen derom? Hwad gjorde judarne, till hwilka Jesus kom? „Han kom till sitt eget och hans egna anammade honom icke". Hwad gjorde somliga af de bjudne, säger Jesus? Och hwad gjorde andra? Somliga förbittrades också, och huru ådagalade dessa sin fiendskap? Jesu mening är tydlig. Kunna wi handla likadant? Många äro de som så göra, men ewangelium är ämnadt åt alla och till huru många skall derför också bjudningen utgå? Menniskan må mottaga eller icke, bjudas skall hon ändå. Barn! Må wi tänka härpå. Hafwa wi hört bjudningen? Hwad skall Herren en gång säga om oss, om wi ej mottaga den? Alldeles som han sade om de bjudne i liknelsen? Huru sade han? w. 8. Derwid skall det dock icke stanna. Huru gjorde han också med dem? När skall detta en gång gå i fullbordan på alla, som hafwa föraktadt bjudningen?

Måtte wi då ej höra till dem! Konungen will dock hafwa gäster till festen, och hwad gjorde han för att så skulle ske? Hwad menar Herren med detta i liknelsen? Hwilket folk hade allmänt förkastat Jesus och läran om honom? Hwad gjorde Gud med judafolket derför? Och åt hwilka öfwerlemnade han ewangelium, d. w. s. hwilka upptog han, då han förkastade judarne? (L. kan nu fortsätta med att wisa faran af att handla som judarna o. s. w.)

Wi märka slutligen att falska kristna skola på den yttersta dagen blifwa uppenbara, afslöjade och fördömda.

Hwilken bland andra hade kommit med in i bröllopssalen? Hwad säges det om honom? Hwilken lade märke till, att han ej hade bröllopskläder? Många kunna synas wara kristna, och af andra kristna också anses wara det, men hwem wet dock, huru det är? Huru mycket kunna menniskorna se? Men huru mycket ser Gud? (Tillämpningar). Hwad gjorde konungen med mannen? Hwad skall Gud en gång göra med alla falska kristna? o. s. w. När skall den festglädje, som Herren här omtalar i sin fullhet inbryta?

Hwad säger tänkespråket härom? Hwad kallar detta ord hwar och en som får deltaga med i denna glädje.

Måtte wi ock få wara med der, hwarest det är ett lustigt wäsende på Guds högra sida!

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 14. Torsdagen den 5 April **1888.**

Prenumerationspris:

I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1		I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Hos Red. för Finska Weckobladet anhålles om plats för följande:

Till allmänhetens behjertande.

Sedlighetsfrågan, wår tids brännande spörsmål, som nu äfwen hos oss står på dagordningen, torde snart motse sin lösning inom wår Ständerförsamling. Meningsbrytningarne äro skarpa. Hwem skall segra — anhängarne af ett nödwändigt reglementeringssystem under polisens hägn och kontroll, eller de som anse sedelagens godtyckliga kränkning af myndigheterna som en fläck på ett fritt folks ära, hwilken detta] ej längre bör wilja bära?

Tywärr ha wi inom wårt finska Riddarhus hört offentligt uttalas att „när man har att göra med den starkaste drift skaparen nedlagt i menniskonaturen", måste allt wika, och „sed, eller i föreliggande fall, osed bryta lag", ifall ej werlden skall gå under.

Låt oss se efter om detta i sjelfwa werket är erkändt på alla lagstiftningens områden. Hungern är ju förwisso en drift så befallande, att absolut återhållsamhet i detta fall snart medför säker död. Men har detta oomtwisteliga sakförhållande nånsin eller någonstädes ledt till tolerans af hungerns tillfredsställande genom olagliga tillgrepp ens då, när den brottslige bewisligen är nära att omkomma af swält?

Styrkan af sjelfbewarelsedriften hos hwart lefwande wäsen torde heller ej bestridas. Men erkännes densamma någon sorts berättigande att tillfredsställa sitt pockande kraf genom angrepp på andras ära, helsa och menniskorätt? Ingen förordar något sådant. *) Med hwad skäl tillmäter man då könsdriften rätt att kränka alla menskliga och gudomliga lager under offentligt beskydd af polismakten? Detta innebär att godtycket sättes i lagens ställe för att förläna den starkare, — domare och part i egen sak, — oinkränkt makt att tillintetgöra den swagare.

Låtom ej förwilla wårt sunda omdöme och wåra rättsbegrepp af de förment wetenskapliga skäl hwarmed otuktslastens nödwändighet för den ena hälften af menniskoslägtet bewisas!

Och de hygieniska orsakerna för reglementeringssystemet sedan, huru grundade äro de?

Alla de med sakkunskap och owäld ledda undersökningar, som nuförtiden göres, sedan frågan ej mera tiges ihjäl i mörkret, ställer twångsbesiktning af polismyndighet mer och mer i kategorin af en medweten eller omedweten — humbug — och ingenting annat. Ingen, läkarne minst, tro werkligt på denna åtgärds nytta. Sanningens, erfarenhetens, det offentliga samwetets röster upprepa åter och åter detta med oemotsäglig auktoritet.

*) Duellsplakatet har hos oss afwisat behofwet af „tillåtliga] mord", för att, som det hette, rentwå sin heder.

Allaredan anses systemet utdömdt i högre kulturländer, der folkmedwetandet är waket och förkastar detsamma. Må de som ännu i dag anse wärdigt och nyttigt att förswara ofwannämnda moraliska uselhet, må de besinna att häfden bewarar deras ord för kommande generationer! — Huru skola deras argumenter taga sig ut i en kanske ej så alltför aflägsen framtid? När allmänna opinionen wexlat, huru skola wåra efterkommande förklara för sig att lagstridiga, alla rättsbegrepp förwirrande, all moral kränkande förordningar eller reglementen emanerat från statens högste embetsmän, påbjudits, utan något som helst godkändt bewis för deras praktiska gagn af wetenskapsmän, och sanktionerats af fäder, makar, bröder, uppfostrare. Och de woro enwäldige målsmän för den swagare hälften af menniskoslägtet som skulle „tiga i församlingen", hwilken af kyrkan och sedebuden anbefalles att „se upp" med tillförsigt, aktning och kärlek till dessa maktegande, som så djupt förnedrade deras kön — och sitt eget!

„Men", höra wi med bekymmer framhållas af rättskaffens, kärleksfulla familjefäder och tänkande män (som dock aldrig swara på frågan huru det är tänkbart att ej deras kön torde sprida smittor såwäl som qwinnorna) — „men, hwad skall sättas i den samhällsskyddande institutionens ställe, om den upphäfwes". *)

Eller: — „Hwem answarar för att hederliga qwinnor då mera få gå oantastade".

Inwändningarne äro en smula naiwa, men låtom oss närmare skärskåda deras halt.

„Hwad skall sättas i reglementeringssystemets ställe? Swaret är enkelt och lyder: — „Ingenting som uppenbart strider mot lag och rätt, inga priwilegier för lättsinnet"! De djupa lederna på landsbygden weta ej af skändliga reglementen och begära ej öfwerhetens skydd för sina sedlighetsbrott och dessas naturliga, allom bekanta följder. I Amerika, qwinnoaktningens hemland, ha berörda lagstridiga twångsåtgärder aldrig kunnat införas, ehuru alla werldens lösdrifware dit inwandra. — Lyssnande till sina ädla framstående qwinnors röst har England, efter twekan och motstånd från de maktegandes sida, dock definitivt i sitt fria samhälle afskaffat systemet genom parlamentsakten af den 16 april 1886; — det kraftiga och framåtdande norska folket har från och med den 15 februari detta år gjort detsamma; — i Elsaß (Colmar) är systemet sedan flere år afskaffadt med framgång för sederna; — i den stora sjö- och hamnstaden Amsterdam har ett sådant system aldrig existerat; och i alla europeiska kulturländer bewisas med wäxande framgång ohållbarheten af dess sanitära nytta. Nyligen är densamma absolut förnekad af femtonhundra engelska läkare, som uttalat sig med energi deremot; många af Norges aktade läkare ha med sin underskrift gifwit förklaring om obehöfligheten deraf; *) ädle och namnkunnige rättslärde ha från lagens synpunkt brännmärkt denna uselhet.

*) Denna fråga har nyligen blifwit framkastad af medlemmar af Ridderskapet och Adeln.

Skall Finlands folk, som nu genom sina representanter står inför lösningen af denna allwarsamma fråga, tåla fortbeståndet af en institution, hwarigenom, tusen och åter tusen af dess wärnlösaste unga döttrar offras åt denna Molok?

Inkastet att hederliga qwinnor måhända ej finge gå oantastade om ej dessa funnes, beswaras bäst genom bewisen att ju polismakten faktiskt är mäktig att upprätthålla laglig ordning och skydda individen i andra fall, såframt dess energi ej afsigtligt förlamas. När det gäller mord, stöld, förfalskningar, swek af annat slag, o. s. w. efterspanas de brottslige utan hänsyn till kön eller samhällsklass; de ställes inför öppen domstol, och när de lida hwad deras gerningar wärda äro, komma inga förmildrande omständigheter ifråga, som skulle påbjuda ostraffbarhet — tillstädjande männen att öfwa lasten såsom förlustelse ock qwinnorna att bedrifwa den såsom ett skattlagdt yrke.

Att de så ensidigt widtagna preventiva åtgärderna mot en gräslig smitta wore något som helst säkert skydd för den werkligt oskyldiga (ungmön och det ännu ofödda slägtet), torde ej ens systemets förswarare kunna göra sannolikt, då de ej sätta ifråga att samma sorts frikhetsbetyg bör affordras mannen wid alla tillfällen der qwinnors helsa sättes på spel; — ej ens wid äktenskaps ingående, då man dock fordrar af honom bewis att han gått till nattwarden, — något som angår ingen annan än honom sjelf.

Ett underligt intryck gjorde friherre v. A:s förswar för denna farliga lasts tolererande af öfwerheten, hwarwid meddelades R. o. A. den statistiska uppgiften att nio tiondedelar af de genom hans reglemente ohjelpligt wanärade qwinnorna från början gifwit wika för nöd och elände. Med stor öppenhjertighet uttalade hr v. A. derpå sin öfwertygelse att „uti de flesta fall måste man wäl antaga att det är mannen som ursprungligen warit den förförande parten".

*) Den medicinska fakulteten i dess helhet wid universitetet i Kristiania. — Se Finska Weckobladet N:o 10: Ett inlägg i sedlighetsfrågan.

Red:s anm.

Egendomligt är då i sanning den logik, som, i kraft af denna öfwertygelse, ledt friherre von Alfthan att utfärda berörda reglemente, gällande ensamt för qwinnor, och genom hwilket ej blott sådana som redan fallit för förförelsen, utan till och med „förut ej misstänkta qwinnor" få, på blotta lösa angifwelser, förnedras lägre än djur på offentlig polisbyrå.

Och prokuratorn — såsom man ser af hans berättelse framlagd för ständerna — har ingenting häremot att inwända. Mot ett samhällsupplösande ondt som dock är fruktanswärdt, nöjer han sig med att sanktionera guwernörens åtgärd, men angifwer som botemedel, något ironiskt, att uppmana barmhertighetens utöfware och utöfwarinnor att göra sitt bästa med att draga upp ur lastens dy dem, som med förförelsens och ordningsmaktens tillhjelp, blifwit der nertrampade till kropp och själ. Det är naturligtwis dygdens uppgift att förekomma öfwerfyllnad af fängelserna! Sålunda må ock i hemmet och skolan sedlighet och religion inplantas — för att utanför dessas wäggar offentligt förhånas under skolbarnens ögon, der frestelsen ostraffad utlägger sina snaror för de nödlidande och oerfarna. När skall man upphöra med de grundlösa beskyllningarne mot de hos myndigheterna så illa anskrifna „sedlighetsifrarne", att det är de, just de, som förlama åtgärderna för att bewara samhällets helsa? Det är dock blott obsolut gagnlösa och sedeförderfwande wåldsåtgärder de beswärlige sedlighetswännerna bekämpa utan att förtröttas!

Wetenskapen, som nu uppfordras att afge sitt utlåtande i denna sak skall, hoppas man, egna åt den allwarliga frågan en human, oförskräckt och djupgående granskning och derwid minst af allt utgå från de konstateradt grundfalska premisserna att „kyskhet och återhållsamhet äro omöjliga för ena hälften af menniskoslägtet utan fara för dess helsa". Wi förstå ej huru män med sjelfaktning icke inlägga protest häremot! I alla fall är påståendet på sednare tider offentligt wederlagdt af framstående läkare i nästan alla Europas länder.

Det nationella samwetet tillhör det snart att afgöra frågan. Skall det wäl godkänna teorin om en lastens nödwändighet, för hwars skull den moraliska samhällsordningen måste rubbas, rättsbegreppen nedtystas, allas likställighet inför lagen bortadvoceras och menskligehetens framåtskridande mot sedlig fullkomning omöjliggöras, enär man låter sjelfwa lifwets källor förgiftas.

—h.

I rättwisans namn.

Genom tidningspressen har nyligen gått en kort notis om att kapellanen i Enontekis, A. Laitinen, af Kuopio domkapitel blifwit dömd till ett års suspension. Denna notis har i sin korta hårdhet icke kunnat gifwa wid handen annat, än att kapellanen Laitinen swårt förbrutit sig och att wi åter hafwa för oss ett af de fall, då en af wår kyrkas prester glömt att han är en arbetare i Guds gårdar.

Tidningen „Kaiku" har emellertid lyckats förskaffa sig handlingarna och utslaget i detta mål samt på grund af dessa återgifwit gången af målet. Då ett opartiskt genomläsande häraf måste leda till ett helt annat omdöme om pastor Laitinen än det ofwansagda, anse wi det för en skyldighet såwäl mot pastor Laitinen som mot wåra läsare att här införa den af Kaiku meddelade berättelsen om rättegångsförhandlingarne, begagnande oss härwid af Nya Pressens öfwersättning af densamma:

Den första beskyllningen mot Laitinen war att han „kränkte grannstatens rätt" då han om wintern 1883 flyttade öfwer finska gränsen till Koutokeino socken i konungadömet Norge och der höll andliga föredrag i afsigt att utbreda den Laestadianska läran. Bland sockenboarna åstadkom han werkligen en andlig rörelse. Såwäl i Koutokeino som i den swenska delen af Karesuonto socken utöfwade han presterliga wärf.;

Åtalet gick den wanliga embetswägen med många bugter och krokar. Först skickade kyrkoherden i Alati eller Alten församling i Finnmarken d. 13 april 1883 en klagoskrift till biskopen i Tromsö, der bl. a. berättades att Laitinen hållit i bonden Josef Nackolas pörte laestadianska möten och gifwit syndernas förlåtelse åt hwem som helst samt dessutom släpt fram till nattwarden en yngling från Karasuonto församling, hwilken församlingens egen prest ej kunnat framsläppa på grund af hans bristande insigter i kristendomen. Biskopen å sin sida anmälde om saken för swensk-norska regeringen och frågan gick derefter på denna wäg från den ena till den andra neml. till swensk-norska ministern i St. Petersburg, till ryska utrikesministern, till finska ministerstatssekreteraren, till dåwarande prokuratorn och derifrån till Kuopio domkapitel.

Den officiela brefwexlingen i frågan räckte ett helt år. Laitinen hördes nemligen inför domkapitlet först d. 13 mars 1884.

Domkapitlet anhöll hos Uleåborgs läns guwernör om allmän åklagares förständigande att werkställa laga undersökning, hwilket äfwen skedde wid Muonio och Enontekis ting. Wittnen afhördes äfwen i Alati i norska Finmarken.

Wid Muonio och Enontekis ting hade kronolänsman K. Bäcklund derjemte åtalat Laitinen för ärekränkning och för, det han „inblandat olämpliga saker i sina predikningar".

Wid biskopswisitationerna d. 7, 8 och 9 april 1886 gjordes äfwenså allehanda beskyllningar. Laitinen skulle i sina predikningar ha lastat statens tjenstemän och andra oförwitliga personer; i kyrkan och wid läsförhör „genom sin kostym wisat missaktning för sitt lärareembete"; samt icke grundat sina predikningar på bestämda texter utan i dem widrört enskilda förhållanden.

Hwad först widkommer beskyllningen om kränkt grannstatsrätt ansåg domkapitlet det genom wittnens intyg wara ådagalagdt att Laitinen olofligen begifwit sig öfwer gränsen, i Josef Nackolas pörte i Kautokeino socken för konungadömet Norges undersåtar talat i andliga frågor och meddelat syndernas förlåtelse åt alla, som blott kommit till stugan, samt genom sin framställning åstadkommit förargelse.

Hwad för det andra angår de wid biskopswisitatiooen i Enontekis gjorda anklagelserna har domkapitlet ansett det wara ådagalagdt att Laitinen i sina predikningar inblandat olämpliga saker, i högsta grad försummat sin pligt att wid umgänget med folk iakttaga anständighet, saktmod och wälwilja, samt att han i sitt beteende icke wisat sig wara en wärdig och grannlaga själasörjare, såsom K. L:s § 120 af presterna fordrar, utan att han twärtom, genom att orätt handhafwa sitt embete såwäl i predikningar som wid offentliga tillfällen begagnat ett så oskickligt och lättsinnigt tal, att han derigenom åstadkommit förargelse till den grad, att en familjefader ansett sig böra förbjuda sin familj att gå i kyrkan, emedan man der ej lärde sig något godt.

Med anledning af allt detta ansåg domkapitlet i sitt utslag, som är dateradt d. 31 december 1887, rättwist att med stöd af § 126 i K. L. dömma Laitinen till suspension på ett år, under hwilken tid han ej får befatta sig med utöfwande af något presterligt wärf samt af kapellansbostället inkomster får åtnjuta 1,000 mk. Men alla öfriga löneförmåner, af hwad slag de än wara må skola tillfalla den, som sköter embetet under Laitinens suspension och hwilken anwisas bostad å kapellansbolet. Därjämte skyldigkännes Laitinen att betala alla omkostnader.

De straffbestämmelser som ofwannämnda § 126 i K. L. uppräknar och som anwändas „allt efter sakens beskaffenhet" äro: enskild eller offentlig warning, förlust af lön från en till sex månader, eller, „om omständigheterna äro särskildt förswårande", suspension från twå månader till ett år, — hwadan domkapitlet welat tillämpa det strängaste af de straff som nämda § i K. L. stadgar.

* * *

I sitt till hofrätten inlemnade beswär framhåller Laitinen punkt för punkt strängheten i domkapitlets dom ach fäster uppmärksamheten på följande omständigheter: 1:o Med anledning af de mot honom wäckta anklagelserna säger han sig i öfwer 4 års tid warit hindrad att söka bättre tjensteförmåner och erhålla kyrkoherdesysslan i Taiwalkoski, dit församlingen kallat honom;

2:o har han redan härförinnan fått betala i plikt 400 mk. jemte allehanda rättegångs kostnader;

3:o dömmes han nu till omkr. 1,877 mks rättegångs kostnader;

4:o dömmes han att mista 2,000 mk af sin lön jemte tillfälliga tjensteinkomster;

5:o förlorar han tjensteårsmeriter samt rättighet att söka en annan tjenst;

Hwarjemte han förbjudits att utöfwa sitt presterliga embete under ett års tid.

De beskyllningar, som blifwit gjorda mot Laitinen, förklarar han wara föranledda deraf, att han „näpst dem som bedrifwa synd", — hwilken till domkapitlet afgifna förklaring han upprepar för hofrätten. „Och emedan det just hör till mitt embete att näpsa synden, är det så mycket förunderligare att en så sträng dom blifwit fäld öfwer mig. Ty om jag wore anklagad för lösaktigt lefwerne, skulle jag ej wåga swara på anklagelserna. Men mina anklagare kunna ej andraga något annat klander mot mitt lif än att jag med stränghet näpst dem" . . . . „Sedan jag nu i närmare 7 års till predikat mot synden här bland Lapplands fjäll under brist och försakelser har detta grymma öde nu blifwit min lott. Och om jag ej hade ett godt samwete skulle jag måhända förlorat mitt förstånd".

Emedan man af domkapitlets beslut kunde få den uppfattning att Laitinen åstadkommit förargelse i församlingen, har han till sin beswärsskrift bifogat en mängd skriftliga intyg af kyrkoherden Oskar Aurén i Muonio, kommunalnämndsordföranden i Muonio och Enontekis Johan Aug. Nyman, flere andra församlingsmedlemmar i Muonio samt slutligen af länsmannen i swenska Enontekis J. Forsström. Alla dessa intyga att Laitinens hela werksamhet twärtom warit, till stor wälsignelse. Den förstnämde intygar att L. „flitigt arbetat i sitt dyra kall och haft till mål att bilda församlingsmedlemmarna genom underwisning i Guds ord", — Nyman, som 15 år innehaft sin tjenst, intygar att Enontekis kapell, som innan Laitinens ankomst war „i alla afseenden på sedligt förfall", under hans ledning „förbättrat sig i lydnad såwäl för kristna läran som för lagen", — flere andra Muoniobor, deribland hemmansegare och medlemmar af kyrkorådet, som sett det forna lifwet i Enontekis", intyga att dryckenskap, boleri, tjufnad, processlystnad, swordomar och andra synder i hög grad aftagit under den tid Laitinen warit prest på orten". Tjufwar ha bekänt och återbetalat mycket af det stulna och annan ondska har synbarligen minskats, så att ett kristligt lefwerne nu råder i största delen af Enontekis; Laitinen har ej heller någonsin gifwit förlåtelse för synder, som man ej ångrat, och de, som anklaga Laitinen, äro ej heller alla af oförwitligt rykte. Wi äro öfwertygade om att genom Laitinen ingen ondska inkommit i församlingen och för allt detta tacka wi Gud".

Länsman Forsström försäkrar i sitt intyg att de lappar på swenska sidan, som mottagit inflytelse af Laitinens predikningar, ha, från att ha warit synnerligen begärliga efter att stjäla hwarandras renar och hänge sig åt dryckenskap och annat ondt samt från att ha warit försjunkna i den råaste okunnighet, med ens afswurit sig dessa synder, så att från den stund som wäckelsen blef allmän under wåren och hösten 1887, ej en enda ren, så widt han wet, blifwit stulen på de orter i Finland och Norge der till den laestadianska läran omwända lappar röra sig.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen** har efter en weckas påskferier åter widtagit med sina förhandlingar, som härefter torde komma att blifwa af mera intresse för allmänheten än de hittills warit. Inom den närmaste tiden kommer dissenterlagsfrågan att afgöras af stånden.

Bland nya propositioner, som anländt för att förläggas stånderna, må nämnas twenne, hwilka angå wåra milttära förhållanden; nemligen en omändringar af särskilda §§ i wärnepligslagen, som dock till sina hufwuddelar blifwit afstyrkt af lagutskottet,

Rewy.

Wåra Petersburgska wänner hafwa kanske icke så orätt då de påstå om oss, finnar, att wi äro ett „politiserande folk" som gerna wilja „leka stat." Men, lek eller allwar, så måste benägenheten för att sysselsätta sig med allmänna frågor erkännas. Och derföre, gunstige läsare, är det blott en nationell swaghet, till hwilken Weckobladets blygsamme krönikör skattar, då han för denna gång öppnar cortègen, ledande wid handen ett högpolitiskt ämne!

* * *

„Representationsreform"! — har äran förestålla!

Jag har slagit mig på att skärskåda denna fråga, under den stiltje i landtdagslifwet som, sålänge utskottens werksamhet pågår, warit rådande. Den har ju dessutom så godt som ställts på dagordningen, och då är det tillbörligt att hwar och en som tycker sig hafwa något att anföra i saken, icke sätter sitt ljus under skäppan.

Till att börja med måste tillstås att ordet icke saknar klang, och pro secundo att man lätt gör sig misstänkt som reaktionär — ingen ringa förseelse i wåra dagar — om man rätt och slätt skulle nöja sig med den hederwärda 4-stånds indelningen och icke bekänna sig till tron på det allena saliggörande twåkammarsystemet.

Men den, som med lugnt öga skådar tillbaka på den qwartsekelsperiod wår landtdagshistoria nu lemnar bakom sig, skall dock nödgas erkänna att wåra Ständer på ett berömwärdt och fosterländskt sätt fullgjort sina funktioner. Ingen wigtig och allwarlig fråga har egentligen behöft stranda till följd af bristande wilja eller uppoffring från representationens sida. Ja, tages tillbörlig hänsyn till wåra förhållanden så måste sägas, att ett storartadt reformarbete, till följd af Ständernas werksamhet, utförts i lagstiftningen under de sistförflutna tjugufem åren. Och det är ännu icke ådagalagdt att twåkammarsystemen bättre befordra det helas utweckling. Exemplen från utlandet kunna nemligen anses tala lika mycket mot som för denna fråga. Men som historisk regel torde få antagas, att det arbete en representation utför, mindre beror af hennes form och sammansättning än af den anda hwaraf hon besjälas. Och om den finska landtdagen, såsom wi tro, inför Historien fyllt sin uppgift på ett hedrande sätt, då bör denna institution när fråga uppstår om hennes omskapning, med warsam hand widröras. „Man wet hwad man har, men icke hwad man får." Och det kunde ju hända att reformarbetet, sedan det engång tagits itu med, skulle bedrifwas efter wissa nya teorier, för hwilka hr. Ordin och Nowoje Wremja gjort sig till exponenter.

* * *

För att öfwergå till en fråga af mera betydelse för stunden, tro wi oss gifwa uttryck åt en offentlig tanke, då wi säga att den polemik, som med anledning af dissenterlagsfrågan på sednare tiden warit synlig i pressen och hwari äfwen detta blad deltagit, fyllt ett werkligt behof. Dock framgår det af densamma att statskyrkan, hwars ställning till frågan är af dominerande betydelse, antingen icke kan eller icke will förstå dissenterrörelsen; och sålänge detta är fallet och samwetsfrihetens idé således icke kommer till erkännande, finnas heller inga förhoppningar på en waraktig lösning. Felet torde så sökas deruti att man uteslutande betraktat sakerna från statskyrkans synpunkt, ehuru ett motsatt förfarande, nemligen att söka lösa frågan i närmaste anslutning till dissidenternas önskningar, såtillwida som dessa icke kränka lag och sedlighet, tydligen härwidlag hade warit det riktigare.

Någon sådan forensisk myndighet att göra sig till herre öfwer statsborgarnes samweten, som kyrkan faktiskt gör anspråk på, under förklaring att de som icke wilja underskrifwa hennes bekännelseskrifter äro andligen omyndige, äger hon för öfrigt icke, enligt det Ord hwarefter hennes lif och lära skall bedömas. Den brytning i tänkesätten, som dessa spörjsmål framkallat, kan dock endast lända statskyrkan och sålunda landet i sin helhet till godo. Hon har hittills innehaft obestridd monopol på det kyrkliga gebitet, men den andliga konkurrens, om man få får uttrycka sig, hwilken nu börjat uppstå, skall twinga henne till mera werkligt arbete för själarna.

* * *

En annan polemisk fråga, äfwen den af speciell wigt, är den om Waldenströmianismen. Träd warsamt! Eljes kunde hända att man här och der råkar trampa på en liktå — en frikyrklig liktå! Men nog ser det nästan ut som om de hade rätt hwilka påstå att orsaken till „Waldenströmarnes" misskredit mindre måste sökas i deras teologi än i deras kyrkobegrepp. Ty den som känner prof. A. F. Granfelts skrifter, wet för längesedan — hwad nu senast en luthersk prestman i N:o 12 af denna tidning offentligen påpekat — att prof. G. i sin uppfattning af försoningen i hufwudsak fullkomligt ansluter sig till Waldenström, — eller wice wersa! Hans afgjordt statskyrkliga ståndpunkt, mera än hans frejdade namn som författare, har dock skyddat honom för bannet. Rättwisan fordrar derför, skulle man tycka, att om prof. G. oaktadt sin tro lemnats i fred, Waldenströmarne borde få åtnjuta samma förmån. Eljes måste den, som på afstånd lugnt betraktar fejden, sanningsenligt tillstå att det icke förefaller som om de s. k. Waldenströmarne dömdes till följd af skiljaktigheten i försoningsfrågan, utan såsom bärare af en mot statskyrkan riktad idé — frikyrkligheten! Om icke alla tecken bedraga kommer denna diagnos det faktiska förhållandet närmast.

Junius.

samt en om anwisande af medel till bestridande af kostnaderna för uppsättning och underhåll af finskt kawalleri.

— Frågan om reorganisation af Kejsarens kansli för Finland säges numera blifwit å högsta ort afgjord derhän, att första expeditionssekreteraren å andra (swenska) afdelningen indragits och första expeditionssekreteraren å första (ryska) afdelningen tillagts öfweruppsigt öfwer arbetena å kansliet. Huruwida den nu indragna befattningen åtföljande föredragningsskyldigheten i finska komitén kommer att öfwerflyttas på sistnämnde embetsman eller omhänderhafwas af andra expeditionssekreteraren å swenska afdelningen är tillswidare okändt.

— Jernwägsutskottet har för sin del beslutit föreslå att bansträckan Kouwola—Kotka skulle utföras i samband med Savolaksbanan, hwarpå arbetet på Karelska banan skulle omedelbart widtaga samt fortgå utan afbrott. Derjemte har utskottet med afseende å jernwägarnes hittills wunna exploiteringsresultat samt kommunikationsfondens ställning ansett sig kunna förorda att äfwen å Björneborgsbanan arbetena i någon mån kunde påbegynnas år 1890 samt för detta ändamål anslagit 1,600,000 mk.

Dessa beslut hafwa fattats med den enhällighet att någon reserwation från utskottets sida icke torde wara att förwänta.

— Den löfa befolkningen i Kuopio län. För att förbättra denna befolknings ekonomiska ställning har tidigare å högsta ort bewiljats ett årligt anslag af 5,000 mark för 10 år framåt. Beträffande dessa medels användning har senaten numera, med godkännande i hufwudsak af wederb. guwernörs förslag i ämnet, förordnat bland annat att af ifrågawarande medel räntefria lån om 200 mk skola utgifwas åt sådana personer, som bygga torp åt sig eller tillösa sig parcellägenhet, äfwensom lämpliga belöningar åt de jordegare som befordra torps anläggande. Parceller, som utbrytas från kronolägenheterna, böra såwidt möjligt förenas i samma grupp

— Skattöret i Helsingfors för sistlidet år torde komma att belöpa sig till ungefär 9 mark 45 p. Det uttaxerade beloppet pr skattöre war under de 5 senaste åren: år 1883 9 mk 79 p., 1884 12 mk 22 p., 1885 10 mk 26 p., 1886 11 mk och 1887 11 mk

— Olyckshändelse i Hangö. Den 20 dns kl. 5,50 e. m. inträffade i bolaget Granits på Drottningsberget belägna werkstad en händelse, som det är förfärligt att minnas. I werkstaden, der då 7 arbetare uppehöllo sig, höll man på att wärma s. k. dynamitpatroner i en kittel och af någon okänd orsak kommo dessa patroner att explodera med en förfärlig knall. Strax derefter såg man smeden Johansson och hans biträde Werlander ligga liflösa i sitt blod, illa sönderslitna, med kläderna trasade och ansigtena alldeles swarta. Utom dem sårades tre män, af hwilka stenarbetaren Oikarinen swårt och arbetaren Ahlbäck samt arbetsledaren Högdal lättare. Ehuru läkare genast kom tillstädes och förband såren är Oikarinens tillstånd betänkligt. I smedjan befann sig wid tillfället för explosionen äfwen smeden Forselius som undslapp oskadad med att blifwa kastad öfwer smedjestubben, och en 12 årig gosse som dref blåsbälgen och äfwen lyckligt undslapp. Af de aflidne war Johansson omkring 55 år gammal och efterlemnar hustru samt Werlander blott 19 år. Den senare efterlefwes af moder, hwars enda stöd han war.

— Rörelsen i Tawastehus med anledning af predikanterne Nyreens och Braxéns werksamhet torde, att döma af derifrån ingångna underrättelser, warit mycket stor och delwis ännu fortfara. Tyvärr lärer bitterheten mot de båda predikanterna gifwit sig luft på ett sätt, som wisar huru långt man ännu är hos oss ifrån att förwerkliga religionsfrihetens och toleransens idé och hysa aktning för olika tänkande åsigter. Till medlemmar af Åbo Domkapitel hafwa anonyma skrifwelser anländt från Tawastehus med uppmaning att fälla en sträng dom öfwer orostiftarena. Då sådant kunnat ske måste man med sorg fråga sig hwart kärlekens ande hos de kristne i wårt land tagit wägen. — Under sådana omständigheter har det warit ett nöje att införa det lugna och sansade uttalande i ämnet, som ingår i dagens blad, lemnande åt hr Braxén att, om han finner något oriktigt deri, sjelf beswara detsamma.

— Till föreståndarinna för Hemmet för de obotligt sjuka torde enkefru Rosa Lukander wara utsedd.

— Barnens bibelförening är namnet på en internationel förening, som tog sin början den 1 April 1879 och numera räknar omkring 300,000 medlemmar, spridda öfwer hela jorden. Föreningens syfte är att wäcka kärlek till bibelordet hos de små; medlemmarne läsa dagligen samma gemensamma bibelställen som utses på förhand och ur hwilka en wers eller några ord utwäljas till färskildt begrundande. Läsekursen är femårig och innefattar de lämpligaste ställena i bibeln, omwexlande med en bok ur det gamla och en ur det nya testamentet.

I Stor-Britanien finnes omkring 1,800 afdelningar af denna förening, deraf 350 i London och de öfriga i 1000 olika städer och byar. Medlemskorten äro tryckta på swenska, engelska, franska, tyska, italienska, spanska, portugisiska, holländska, danska, böhmiska, arabiska, kinesiska samt på fem indiska språk. Den tyska afdelningen af föreningen har 10,000 medlemmar. I Frankrike finnes afdelningar i 90 städer. I Förenta Staterna och i Australien finnes stora afdelningar af föreningen; sådana finnes ock i S:t Petersburg, Buda-Pest, Beyruth, Damaskus, Jerusalem, Nazareth och Betlehem samt på Goda-Hopps-udden, Sierra Leona, Jamaica, Brasilien samt i flere städer i Indien och Kina.

— Öfwer Uno Cygnaeus innehåller enligt H. D. en i Prag på czechiska språket utkommande pedagogisk tidskrift, som blifwit redaktionen tillsänd, en kortare biografi, författad af professor Joseph Korensky, hwilken för något år sedan besökte wårt land för att taga reda på bl. a. skolwäsendet och färskildt handarbetets ställning i folkskolan.

— Wid bangårdens brefsamlingsställe kommer från 1 maj bref att emottagas hela dagen. Äfwen skall emottagning af rekommenderad korrespondens derstädes införas.

— Stipendier för resa till utställningen i Köpenhamn. På hemställan af Industristyrelsen har senaten anslagit en summa af 2,000 mark, att utdelas i stipendier, à 200 och 250 mark åt mindre bemedlade yrkessidkare samt åt lärare och lärarinnor i ämnen hörande till konstflitens och slöjdens områden, för besökande af konst- och industriutställningen i Köpenhamn. Stipendierna torde komma att till ansökning ledig anslås.

— Testamente. Aflidna enkefru Sofia Wilén har i testamenterat: till allianshuset 3000 mk., till föreningen „De blindes wänner“ 2000 mk., till wärnlösa blinda flickor från Helsingfors stod uppfostran 2000 mk., och till Helsingfors frivilliga brandkår 2000 mk.

— En god idé har det warit att med anledning af det för någon tid sedan fattade beslutet att stadens lutherska kyrkor finge upplåtas äfwen för enskilda andaktsstunder, derstädes anordna barngudstjenster. Sådana egde rum annandag påsk kl. 4 på eftm. och förrättades på finska i Nikolaikyrkan af pastor Auwinen och på swenska i gamla kyrkan af pastor Bengelsdorff.

— Nytt i bokhandeln. Nutidens sedliga jemnlikhetskraf af Elisabet Gruntwig Helsingfors, G. W. Edlund förlag. — **Om Qwinnouppfostran.** Jakttagelser och reflektioner af Lucina Hagman. Öfwersättning från finskan. Orginalet prisbelönt af Finsk qwinnoförening. Borgå, Werner Söderströms förlag. — **Om eganderätt och myndighet för den gifta qwinnan.** Twenne föredrag, hållna i Helsingfors den 16 och 17 september 1887 af Ellen Key. Helsingfors Finsk Qwinnoförenings förlag.

Alla dessa små skrifter utgöra goda och sakrika inlägg i några af dagens wigtigaste frågor. Wi skola en annan gång, när tid och utrymme medger, återkomma till dem.

Redowisning

för under Mars månad influtna bidrag till förmon för Sibiriska Missioner. För försålda exr. af „Ett rop från Sibirien“, gm. E. Petersson, 5 m.; insamling på läsförhör i Tammela, gm. D. A. Aimonen, 10 m.; fröken Axelson 2 m.; fru F. Sundwall 5 m. Transport från föreg. redowisning 1200 m. 5 p. Summa 𝑓𝑚 1222: 5. Från S:t Petersburg har dessutom genom Hr. C. R. Ståhlberg insändts följande bidrag: Hr. Andersson 3 rub.; Hr. Backström 7 rub.; Hr. Friberg 10 r. 75 k.; Hr. Engwall 4 rub; kollekt wid Finska Nykterhetsföreningen 14 r. 25 k.; Hr. Blomqwist 1 r. 50 k.; Generalskan Löfwing 1 r.; Jungfru Helena 50 k.; Jungfru Marie 50 k.; samt i smärre poster 1 r. 26 kop. Se S:ma S:r Nbl. 43: 76, som härmed tacksamt erkännes. Ekenäs, d. 31 mars 1888.

F. W. Lönnbeck.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg — swensk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Swensk predikan kl. 11 f. m af bruksputron C. Björkenheim; kl. 7 af flere talare, kl. 5 finsk predikan.

I morgon Fredag kl half 8 swensk predikan i Allianshuset.

☞ Ärade qwartals prenumeranter påminnas om att i god tid förnya prenumerationen. Tillika begagna wi oss af tillfället att uppmana tidningens wänner och gynnare att wänligen söka arbeta för bladets spridning.

Meddeladt från allmänheten.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet. *)

Några ord i anledning af hr biskop Johanssons „protest“ emot F. qw. F:s till prestaståndet inlemnade petition.

Säkert har det wäckt sorg och oro inom månget hjerta att se den skarpa motsägelsen emellan en Kristi tjenares ord och Hans Herres och Mästares lära. Wår dyre Frälsares uppmaning; „kommen till Mig I alle“ innebar ingen åtskilnad af man eller qwinna, tjenare eller fri. „Alla“, som kände sig i behof af hjelp, kunde komma ty: „Den till Mig kommer honom kastar jag icke ut“. Skulle det i hela ewang. finnas ett enda uttryck i motsatt mening, så kunde den „allwarliga protesten“ stödja sig derpå. Men intet sådant uttryck finnes. Det enda, som berättigade de kallade att komma, war att de behöfde hjelp.

Ingen torde wäl förneka att just känslan af detta behof förmådde de tusende att i ödmjukhet ansluta sig till den af Kristi tjenare inlemnade petitionen. De gåfwo derigenom uttryck åt hwarje allwarlig tänkande och kännande qwinnas djupa hjertebehof af skydd för sina fallna medsystrar, sina olyckliga skyddslösa eller fallna medsystrar, utan äfwen för sina egna uppwäxande söner och bröder.

Men det olycksdigra, som än, som man kan hoppas, förhastade ordet, har blifwit uttaladt, och redan spridt sig till landets afläsnaste trakter.

Hwem wet huru mången af kyrkans tjenare deraf tagit sig rättighet att uppställa en skiljemur emellan berättigade och oberättigade hjelpsökande? Skall det blifwa möjligt att i någon mon förhindra spridandet af denna uppfattning, som är så fullkomligt i strid emot ewangelii lära, så måste på denna grund det förhastade ordet återtagas lika offentligt, som det blifwit uttaladt.

En sann och uppriktig Jesu lärjunge skall alltid föredraga att öppet erkänna ett misstag hos sig sjelf, hellre än att genom tystnad förneka den Herre hwars lära han lofwat i sanning förkunna.

„Af dina ord skall du blifwa rättfärdig hållen, och af dina ord skall du wara fördömd“ Math. 10: 37.

„E“.

*) Enär nedanstående blifwit oss tillsändt från utlandet, har en så lång tid hunnit förflyta, sedan de här åsyftade orden blifwit uttalade.

Till Redaktionen för „**Finska Weckobladet**“.

Anhålles ödmjukt om plats för följande:

Af gammalt är kändt, att om ett rättwist och sant omdöme om en sak skall kunna bildas, så måste begge parterna blifwa hörda. Då herrar Nyreens och Braxéns predikowerksamhet i Tawastehus på ett ensidigt sätt synts oss blifwit behandlad i Finska Weckobladet, så hafwa wi ej kunnat underlåta att i sanningens intresse medelst det efterföljande belysa denna werksamhet äfwen från en annan sida.

Såsom det framgår också af herrar N—s och B—s till Domkapitlet i Åbo inlemnade och i F. W. n:o 9 publicerade förswarsskrift, hade den sistnämnde blifwit uppmanad, att offentligt utlägga sin uppfattning i synnerhet af sakramenterna. Denna sin uppfattning utlade herr B. äfwen i twenne föredrag. Och att så skedde, ogilla wi ingalunda, endast sättet, hwarpå den åskade förklaringen gafs, beklaga wi. Halft förmätet och föraktligt bedömdes af föredragaren den här rådande uppfattningen af sakramenterna, hwilken uppfattning wore så skef, att nämnda nådemedel endast tjena till hyende för sömnen och säkerheten inom församlingen. Derunder blefwo uttryck fälda, som ej kunde ingifwa åhöraren någon annan tanke än, att föredragaren sjelf föraktade sakramenterna. Sedermera utlade dock herr B. sin egen uppfattning af dessa twänne nådemedel och försäkrade äfwen, att sakramenterna också för honom woro dyrbara. Denna försäkran lyckades likwäl ej mera minska det pinsamma intryck, som flere äfwen emot föredragaren wänligt sinnade lutheraner af den föregående delen af föredraget hade erfarit. Wi wilja gerna tro, att herr B. ej sjelf war medweten om det sårande i sitt uppträdande, men må han ej heller förwåna eller beklaga sig öfwer, att mången, hwilken från barndomen lärt sig att anse en motsatt uppfattning för den rätta, nu fattade beslutet att söka hindra föredragarens widare uppträdande. — Att deras nit ledt till mången opassande och stötande handling, det wilja wi ingalunda förswara. — Om deremot herr B., stående inför en luthersk åhörarekrets, på ett ödmjukt sätt delgifwit densamma sin uppfattning af sakramenterna, kärleksfullt warnat för missbruken af desamma samt tillika uppgifwit orsaken, hwarföre denna utläggning skedde, så tro wi, att werkningarna häraf blifwit jemförelsewis annorlunda. Också wi lutheraner hafwa hjertan, som kunna såras. Wi wädja till alla rättänkande opartiska kristnas omdöme. Ofriwilligt tränger sig den frågan på oss: huru månne ett dylikt tillwägagående af en lutheran inom de frikyrkligas samfund skulle hafwa blifwit upptaget? Månne ej någon åtgärd blifwit widtagen för att hindra detta?

Hwad för resten herrar N—s och B—s werksamhet härstädes widkommer, så kunna wi med glädje omnämna, att några wäckelser inträffat såsom en frukt af densamma, hwilka wäckelser wi hoppas äro werkade af Guds Ande och blifwa bestående. I det wi omnämna detta, kunna wi på samma gång ej nog beklaga, att några af kristendomens grundsanningar, såsom läran om försoningen och den troendes förhållande till synden, blifwit af dessa predikanter på ett delwis ensidigt och oklart, delwis skeft sätt utlagda, hwilket mycket oroat äldre kristna på orten. Om werkligen dessa predikanters uppfattning är så bristfällig eller om utläggningen warit det, kunna wi ej afgöra, men tro wi, att allt detta ingalunda heller kunnat tillfredställa de mera klarsynta och erfarna inom det frikyrkliga partiet, till hwilket dessa predikanter höra. Uppriktigt önska wi derföre, att dessa wittnen, som tycktas hafwa stort nit om själars frälsning af Guds Ande läte föra sig till en ödmjukare renare och fullare uppfattning af sanningen, så att Guds wälsignelse i rikt mått måtte kunna hwila öfwer dem och deras werksamhet.

Medlem af lutherska kyrkan.

(Insändt från Swerige. *)

Upprop till gemensam bön

från den 1 till 8 april 1888

för

Sabbatens Helighållande.

En hwar kristen uppmanas härmed på det allwarligaste till bön för sabbatens helighållande, såwäl enskildt som med sin familj wid den husliga andakten och på mötena. Presterna anmodas att första söndagen i april (Påskdagen) särskildt lägga söndagens helgd på sina åhörares hjertan och på samma gång fästa uppmärksamheten på detta upprop till gemensam bön.

Inbjudning till bön för sabbatens helighållande utgafs förlidet år på engelska, tyska, franska, holländska, danska, swenska, ungerska, bömiska, italienska, spanska, grekiska, grekisk- och armenisk-turkiska, bulgariska och arabiska språken och spreds i 248,000 ex. det största antal som hittills utgifwits. Föreningen stiftades år 1878, efter hwilken tid 1,163,000 ex. blifwit spridda. Denna spridning har dessutom ansenligt förökats derigenom, att inbjudningen införts i tidningarne uti olika länder. Många möten hafwa hållits på skilda trakter i hela werlden, och många böner äro uppsända dels från familjekretsar och dels från enskilda. Emellertid må det, som blifwit gjordt, dock endast betraktas såsom begynnelsen af kampen, och ännu måste inbjudningar, böner och möten förökas hundrafaldt, för att wi skola ernå wälsignelsen af ett allmänneligt helighållande af Herrens dag jemte alla de förmåner, som stå i sammanhang dermed.

Föreslagna tacksägelse och böneämnen:

1. Att tacksägelse till Gud må hållas för de senare årens framsteg i afseende på Söndagens helighållande.

Medan på många håll ohelgandet af sabbaten tilltager i orowäckande grad, förmärkes dock på andra trakter synbara framsteg i afseende på dess helgd. Man märker dessa framsteg i det wäxande intresse, hwarmed saken omfattas i alla länder, man ser dem uti de förböner, som allt oftare och warmare uppsändas, man märker dem också deraf, att på det europeiska fastlandet många affärslokaler blifwit stängda på söndagen, samt i de försök som i många städer blifwit gjorda, att helt och hållet få krogarne stängda på denna dag; man ser dem äfwen i minskningen af söndagsarbetet med postföring, och i synnerhet i en enhällighet, hwarmed det engelska folket har petitionerat om fullständig sabbatshwila för posttjenstemännen. 3,741 petitioner med 279,884 underskrifter hafwa blifwit inlemnade för denna sak och endast 4 petitioner med 515 underskrifter emot densamma. Wi böra wara Gud synnerligen tacksamma för de förmåner, som sålunda redan wunnits, samt utgjuta wåra hjertan i bön, att de bemödanden, som ytterligare göras för att undanröja det ännu qwarwarande onda, måtte krönas med fullständig framgång.

Läs: Ps. 103; ps. 116; 5 Mos. 5: 12—15; Es. 55.

2. Att öfwerhetspersoner och andra som hafwa inflytande, må föregå med exempel i helighållandet af Herrens dag.

De som hafwa makten äro särskildt förpligtade att helga Herrens dag. Deras answar förstoras genom deras inflytelserika ställning; men i stället för att inse detta, använda öfwerhetspersonerna i många länder söndagen till att hålla trupprewyer, besöka teatrar och baler, hålla mottagningar och walförrättningar m. m., m. m. I London har nyligen af rika och högt stående personer bildats en klubb, der alla slags werldsliga förlustelser företagas på Herrens dag, och der man tillåter sig det djerfwaste trots mot denna dagens helgd. I samma stad har en person, som innehar en hög ställning, gifwit tillstånd till båtfärder på sjöarne i de offentliga parkerna om söndagarne, och derigenom dragit unga och gamla bort från att höra Guds ord. Ingen möda borde sparas för att undanröjda detta onda, som äfwen har sitt motstycke i andra länder. Mycken bön behöfwes för alla dem, som hafwa inflytande och makt.

Läs: Jer. 17: 19—27; Ps. 2; 5 Mos. 6: 1—9; Amos 8: 4—10.

3. Att det ständiga jägtandet efter werldsliga nöjen och affärer på Herrens dag må blifwa hejdadt.

Millioner namnkristna sköta sina jordiska nöjen på sabbatsdagen, och millioner måste arbeta för att förskaffa dem dessa nöjen. I många hänseenden kunde och borde mycket mera göras för att bereda rikligare tillfälle till religiös underwisning på hwilodagen. I flera folkrika städer i Europa råder fullkomlig brist på bestämda eftermiddags- eller aftongudstjenster. Kyrkorna, så få de än äro, öppnas ej mer än en gång. För den skull söker folket i allmänhet andra sysselsättningar än sådana, som angå själen. Mycken ewangelistwerksamhet bedrifwes utan twifwel bland de fattiga, men detta förslår ej att tillgodose hela befolkningens andliga behof. Om detta blefwe behjertadt, skulle snart en förändring till det bättre inträda. Alla de, som besöka gudstjensterna borde laga, att de undweke begagnandet af allmänna fortskaffningsmedel, hwarigenom tusentals menniskor förhindras från att bruka nådemedlen.

Läs: Es. 58: 13, 14; 3 Mos. 26: 27—35; Neh. 13: 15—22; Luk. 8: 11—15.

4. Att Guds kärlek måtte uppfylla allas hjertan, som bekänna sig wara kristna; och att de måtte tillbringa Herrens dag till Guds ära samt sitt eget och andras andliga bästa.

Hwilodagen är ett Guds wittne i denna werlden och ett förberedelsemedel till ewig sällhet. För den skull är den hatad af werldsmenniskorna. För att rätt kunna fira denna dag, måste en menniska wara omwänd samt underwisad om sin pligt att enligt Guds bud hålla den helig både till egen förkofran i gudaktighet och till fromma för dem, som ännu wandra fjerran från Gud. Utan allmän hwila från werldsligt arbete på sabbatsdagen kan ej werksamheten för själars frälsning utföras annat än i högst ringa mån och under många swåra hinder. Må alla, som nu bekänna sig till sanningen, lägga detta på hjertat och med brinnande enträgenhet anropa Gud, att här antydda böneropp snarligen måtte blifwa hörda.

Läs: Joh. 15: 1—17; Rom. 8: 1—17; Ap. 13: 42 51; Ps. 72.

---

*) Nedanstående har tywärr först kommit oss tillhanda efter det att wår senaste nummer redan utkommit. Då emellertid ännu några dagar återstå af den föreslagna tiden, införa wi cirkuläret i dess helhet.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 8 April 1888.

Matt. 23: 27—37.

Jesu sista warning.

Det 23 kap. hos Matteus, ur hwilket föreliggande text är tagen, innehåller en sträng framställning af de skriftlärdas och fariseernas ondska, som nu hade nått sin högsta höjd. I de 12 första wersern riktar Jesus sitt tal till sina lärjungar, men sedan wänder han sig i en eftertrycklig bestraffning till de skriftlärda och fariseerna.

„Judarne plägade stryka sina grafwar hwita och årligen på wåren den 15 i månaden Adar förbättra det, som under wintern hade tagit skada. Det war simpla grafwårdar, som blott öfwergötos med kalk, hwitmenades med en borste och hade likhet med några benhögar; men de som kunde göra det, uppförde öfwer sina wänners grafwar byggnader och murwerk, prydde det med hwit marmor och eljest på annat sätt. Det gjordes, på det de resande och i synnerhet presterna, som färdades till gudstjensten, på afstånd kunde blifwa det warse, så att ingen oförsedt måtte komma på en graf och orena sig (för det mesta hade de sina grafställen wid wägarne utanför städerna.)"

Den Sakarias, som Jesus här i texten omnämner, menar några wara profeten Sakarias, hwars fader bar namnet Barakias eller Barekja, Sak. 1: 1, men då det ej omnämnes, att han blifwit dödad emellan templet och altaret, antaga andra att Jesus här åsyftar den Sakarias, om hwilken det i 2 Krön. 24: 21, 22 talas, och hwars fader war den ädle och rättrådige presten Jojada, hwilken äfwen tros hafwa burit namnet Berekja.

Gud will ingen syndares död. I godhet och barmhertighet söker han derför att locka syndaren till bättring. Wi skola särskildt finna detta i dagens text, der Jesus ännu en gång på det allwarligaste söker warna fariseerna och de skriftlärde för den farliga wäg, som de beträdt och från hwilken de i sin hårdnackenhet ej wille wika. Må denna text få tala äfwen till oss sitt warnande och wäckande språk. Ske så!

We betyder = a) olycka, elände, Ordspr. 23: 29, b) smärta, wånda, Jer. 6: 24. Hos. 13: 13, c) ett klago- och hotelseutrop. Trefaldt we: allsköns förderf och hemsökelse. Hwitmenad = med hwit kalkbestruken.

Frågor:

Till hwilka ställer Jesus de ord, som wi nu uppläst? Han hade sålunda äfwen ett ord till dem. Hwad afsåg han med detta sitt tal till dem, kunna wi förstå af öfwerskriften till denna text han afsåg För hwad wille han månne warna dem? Kunde dessa, som woro folkets lärare och ledare stå i någon fara? I hwilken fara stodo då dessa? Gud hade bewisat dem (likson han gör mot oss alla) sin nåd. I hwilken uppenbarade Herren särskildt på dem sin nåd? I Jesus Kristus. Men hur hade fariseerna och skriftlärde förhållit sig gent emot Jesus under hela hans jordiska wandring? Woro de sålunda hans wänner eller fiender? Säg några ex. på deras fiendskap! På detta sätt förakade deden stora, stora nåd,, som Gud på dem hade bewisat. De drogo Guds nåd sig till lösaktighet. Men kan det gå wäl som på så handlar? Nej, det går illa, mycket illa för en sådan. Huru skulle det också gå för fariseerna, om de fortsatte på den wägen? De taga en enda med förskräckelse, alla de, som stå emot Guds förekommande och frälsande nåd. Detta att fariseerna och de skriftlärde skulle bringa sig i en sådan olycka kunde icke Jesu ömma, kärleksvarma hjerta fördraga och hwad gjorde han derför? Han warnade dem.

Hwad är det första en på orätt wäg stadd menniska behöfwer känna och weta för att kunna komma till rätta? Hon behöfwer först lära förstå, att hon går på en galen wäg. Hwad är det det första en syndare behöfwer få klart för sig, innan han kan få hjelp mot synden. Derom söker nu Herren öfwerbewisa fariseerna. Han tager då en bild. Hwarwid liknar han fariseerna? Hwad kunde Herren mena härmed? Har han sjelf gifwit oss någon förklaring på den framstälda bilden? I hwilken wers? Den 28. Huru lyder? o. s. w. Då nu fariseerna i det yttre framträdde så der rättfärdigt och fromt, hwilken tanke måste då menniskorna få om dem? Det finnes dock en, som wi ej kunna föra bakom ljuset, hwem, tron I? Honom kunna wi ej bedraga, honom kunde ej fariserna heller bedraga.

Fariseerna wisade icke blott nit för Guds lag i sin yttre efterlefnad, de wisade äfwen ett wisst intresse för de helige män, som hade uppträdt och werkat bland deras fäder. Huru hade deras fäder gjort med många af dessa heliga?

Men huru mente fariseerna, att de skulle hafwa handlat gent emot dessa heliga män? w. 30.

Låg det någon sanning häri? Huru wisade fariseerna bäst, att de skulle hafwa handlat likadant? Hnru säger Jesus derom?

Hwad drogo icke blott fariseerna utan äfwen hela judafolket öfwer sig just, derigenom att de i sina hjertans förwändhet handlade likadant som deras fäder? Hwad säger Jesus derom? Hwad skulle komma öfwer dem sjelfwa? Och öfwer deras barn? Huru farligt är det ej att röra Herrens heliga, huru farligt är det ej att sätta sig upp emot Herren? Uttalade Herren denna dom af illwilja mot sitt folk och dess ledare? Det synes som om hans hjerta welat brista, då han nödgades säga fariseerna denna sanning, ty huru klagar han i den 37 wersen?

Att fariseerna ej skulle lyssna till de warningar, som lågo uppenbara i dessa ord, det kände Herren allt för wäl, han wisste, att fariseena hade likom sålt sig åt det onda. De hade förhärdadt sig, derför blefwo de ock af Gud förhärdade. Hwad uttalar derför Jesus öfwer fariseerna och de skriftlärde på samma gång han så kärleksfullt warnar dem? Ett we.

Ja, we den menniska, från hwilken Guds ande är wiken. Må wi tänka härpå! o. s. w.

Lärdomar:

1. Den oomwända menniskan är inwärtes lik en graf full med förruttnelse och all orenlighet.

2. Jag önskade, du wore antingen kall eller warm, men efter du är ljum, skall jag utspy dig ur min mun. Skrymtaren skall en gång blottas, en gång faller den lösa kalkbestrykningen af, hur skall det då aflöpa?

Äpplet faller ifrån trädet. Sådan herre, sådan dräng, sådan herde, sådan hjord, sådan lärare, sådan skola. O, måtte wi gå före de små med goda exempel eljest måste det gå oss mycket illa. w. 31.

4. „I wiljen icke komma till mig, att I måtten få lif". Största orsaken till menniskans förbömelse är hennes onda wilja.

5. „Guds wrede skall snart begynna att bränna. Ps. 2: 12.

6. Den eder rörer, han rörer min ögonsten. Alla, som till Guds ära utgjutit sitt blod, hafwa till tröst, att sådant säkert skall hämnas, och deras namn strå uppskrifna hos Gud.

7. We honom, från hwilken Guds Ande wiken är. Genom wåra synder draga wi icke blott oss sjelfwa och andra i olycka, utan äfwen hus, städer och länder warda af Gud hemsökta.

Tänkespråk: Föraktar du Guds godhets, tålsamhets och långmodighets rikedom, icke förstående, att Guds godhet will föra dig till bättring? Rom. 2: 4.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 15. Torsdagen den 12 April **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år . .	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Kristi kyrka.

I förhandenwarande tid då dissenterfrågans förestående lösning af landets ständer kommit de religiösa partilidelserna att blifwa mera upphetsade än någonsin, kan det icke wara utan sin nytta, att kasta en blick tillbaka på den kristna kyrkans första uppkomst och utweckling, för att med ledning deraf lättare beswara frågan, hwad denna kyrka är och hwad hon för sin ära och sitt bestånd fordrar.

För snart nitton sekler tillbaka nedlades i jordens sköte i ett obetydligt och aflägset land ett frö, så ringa och oansenligt, att den okända man, som planterade det, wid särskilda tillfällen betonade att det war det minsta af alla frön. Och äfwen den ytligaste kunskap i den tidens historia, wisar oss huru sant detta ord war. Bland Greklands banbrytande filosofer torde det neppeligen hafwa funnits någon enda, hwars skola icke redan från dess första början warit omgifwen af en helt annan glans än nazareens och som derför äfwen hade helt andra utsigter till framtida storhet och ingripande betydelse. „Och lika säkert torde det äfwen hafwa warit att rabbinerna, Hillel och Schammai, hufwudmännen för de namnkunnigaste skolorna bland judarne på Jesu tid, skulle hafwa ansett det för en förolämpning, om någon fördristat sig att ställa deras stolta skolor sida wid sida med pöbelrabbinens från Galileen*)". Men inom en menniskoålder war allt detta förändradt; det lilla fröet hade wuxit alla sina medtäflare i den gamla kulturverlden öfwer hufwudet, och redan wid tiden för apostelen Pauli död torde det icke mera hafwa funnits någon grekisk filosofskola eller något judiskt teologparti, som kunde jemföras med „nazareernas sekt". Inom loppet af några århundraden hade fröet från Judeen blifwit jordens wäldigaste träd, och i wåra dagar, då den tidens skolor länge sedan äro glömde, utbreder det sin krona öfwer fem werldsdelar; allt det som kallas mensklig kultur uppbäras af dess starka grenar — äfwen det, som sträfwar efter att undergräfwa det i dess rot. — Huru har ur någonting så litet någonting så stort kunnat wäxa upp? Att den mäktiga hand, som skapat himmel och jord, warit werksam här, torde wara uppenbart; men de medel denna hand walt för att werka sitt werk, hafwa dock icke warit öfwernaturliga. Det är icke genom ett allmaktsord af Skaparen, icke med under och tecken, som Kristi kyrka blifwit bygd — icke heller genom mensklig makt och slutkonst, — utan genom den i henne inneboende sanningens och kärlekens förenade makter.

I tidernas lopp och under inflytelse af mensklig påwerkning har denna Jesu Kristi stora kyrka sönderfallit i fyra hufwuddelar: den grekiska och den romersk-katolska samt de begge protestantiska samfunden — det lutherska och det reformerta — hwilka båda senare i sin tur sönderfallit i särskilda smärre delar. Hwilka af alla dessa kyrkoafdelningar är nu den ursprungliga, den som Kristus sjelf har grundlagt? Denna fråga torde swårligen kunna framställas på allwar, ty det finnes wäl icke någon som kallar sig efter. Kristi namn, som wågar förneka att, i trots af denna söndring, som har sin grund i den menskliga andens oförmåga att fatta den gudomliga sanningen i dess helhet, dessa kyrkor dock alla hafwa sin upprinnelse i Jesus Kristus, att i dem alla ligga dolda det ewiga lifwets hemlighetsfulla skatter, och att Jesu ande i starkare eller swagare, i renare eller mindre ren uppenbarelse ännu finnes tillstädes i dem alla. En enda blick på de omgifwande hedniska och muhamedanska folken är nog, att öfwertyga oss om att kristendomen, äfwen der den är mest sjunken, dock ännu i sig innesluter en öfwerlägsenhet, som icke kan skattas för högt.

Men oaktadt detta erkännas i princip, är man dock tywärr i praktiken, och det särskildt i wåra dagar, alltför mycket böjd för att lägga en otillbörlig wigt wid denna kyrkans söndring samt de olikheter i den kristliga uppfattningen, som medfört denna söndring. Wi säga icke att dessa olikheter äro små; de äro djupgående nog och ingalunda utan betydelse för det kristliga lifwets sunda utweckling samt derföre äfwen wäl wärda att komma under en allwarlig ompröfning. Men hwad man glömmer blott alltför lätt, är att medlemmarne af de olika kyrkorna äro bröder och måste betraktas af hwarandra som bröder. Ja, i grund och botten är det orätt att tala om flere kyrkor; ty ingen menniska har någonsin grundat eller kan grunda en kyrka. Kristus allena har gjort det, men han har icke grundat flere kyrkor utan blott en enda. Huru kär man derföre kan hafwa den kyrkoafdelning, till hwilken man sjelf hör, så bör man dock ej glömma att denna afdelning endast är en underafdelning af Jesu Kristi ena stora och allmänneliga kyrka.

I den mån denna sanning blir tydlig och lefwande för de personer, som hafwa dissenterfrågans lösning i wårt land i sin hand, skall äfwen denna lösning — wi äro wissa derom — komma att lända Kristi sanna kyrka till ära.

*) Kristoffer Brun.

Lagutskottets betänkande angående dissenterlagsförslaget.

Ur detta digra och med spänning emotsedda betänkande införa wi följande, som utgör en motiwering af utskottets allmänna ståndpunkt i afseende å detta wigtiga lagförslag:

Ehuruwäl Lagutskottet instämmer uti Lagutskottets wid landtdagen år 1877 uttalanden om de brister, som widlåda den bestående lagstiftningens angående dissenters, samt Utskottet för sin del skulle ansett högeligen önskwärdt wara att denna lagstiftning reformerades sålunda, att en utsträckt religionsfrihet medgåfwes främmande kristna trosbekännare i gemen, har Utskottet dock icke kunnat förbise de swårigheter, som för närwarande möta hwarje förslag till dissenterlag i en mera frisinnad riktning än den, Kyrkomötet och, i öfwerensstämmelse med dess beslut, fastän mot flertalets i Kejserliga Senaten åsigter, den nådiga propositionen omfattat. Då Utskottet afstått från tanken på att omarbeta föreliggande dissenterlagsförslag i det syfte, att detsamma berörde bekännare af äfwen andra kristna trosläror än de protestantiska, har Utskottet öfwerwägt, hurusom, på sätt i den nådiga propositionen framhålles, i landet redan finnes ett betydligt antal anhängare af baptistiska och andra, med den ewangelisk-lutherska kyrkans bekännelse icke öfwerensstämmande, ehuru på protestantisk grund stående lärosatser; att dessa personer, såsom dissenters, äro hemfallna under alla de olägenheter, hwilka, enligt hwad tidigare påpekats, å lagstiftningens närwarande ståndpunkt drabba medlem af ewangelisk-lutherska kyrkan wid utträde derur; att fall i sjelfwa werket förekommit då, i följd af bristande lag, äktenskap emellan kontrahenter af olika protestantiska troslära ej kunnat ingås, hwarigenom uppstått äktenskapsförhållanden, hwilka ej kunna såsom fullt lagliga erkännas och derför såra rätts- och sedlighetskänslan, ehuru någon olofliga könsförbindelse med dem ej warit afsedd; att dessa fall äro så mycket mera upprörande som de personer, om hwilka derwid är fråga, till öfwerwägande antal äro, idoga, sedliga och religiösa samt att nämnda missförhållanden, enligt Utskottets öfwertygelse, i det närmaste aflägsnas genom en lag för protestantiska dissenters, men att ett utsträckande af lagen till andra trosbekännelser måhända kunde äfwentyra förslagets antagande wid närwarande tidpunkt. Såsom ett ytterligare skäl får Utskottet ännu framhålla, att föga utsigt torde finnas, att nu kunna genomdrifwa ändring i lagstiftningen, för så widt densamma angår grekisk-ryska trosbekännares samwetsfrihet, och att, hwad anhängarene af romersk-katholska kyrkans läror widkommer, religionsförfattningen af år 1781 torde, åtminstone tillswidare, nödtorfteligen förslå att ordna dessas kyrkliga förhållanden, helst någon större benägenhet att ansluta sig till denna konfession, Utskottet weterligen, hittills icke wisat sig i landet.

Men då Utskottet sålunda medgifwit, att en dissenterlag för endast protestantiska trosbekännare förmår motswara det närmast för handen warande behofwet af en dylik lag, har Utskottet tillika förutsatt, att inom det sålunda begränsade området tros- och samwetsfrihetens fordringar i möjligaste mon tillgodoses; och har Utskottet på sådan grund icke förmått godkänna den uti förewarande dissenterlagsförslag jemwäl ingående grundtanke, att medlem af ewangelisk-lutherska kyrkan eller annat kyrkligt samfund icke finge derur utträda, med mindre han anslöte sig till något i landet redan bestående trossamfund; i hwilket afseende förslaget äfwen afwiker från de tidigare förslagen till lag i ämnet.

Utskottet will icke dröja wid de anmärkningar, som kunna göras mot förslagets sätt att genomföra i fråga warande princip, i hwilket afseende dock kan nämnas att, bland annat, bestämmelser saknas om den ställning, dissenters intaga, hwilkas kyrkosamfund, jemlikt stadgandena i § 15, blifwit upplöst; utan will Utskottet till bemötande upptaga endast sjelfwa grundsatsen för sig. Derwid har Utskottet främst welat framhålla, hurusom det måste anses wara en hwarje menniskas oförytterliga rättighet att efter egen inre öfwertygelse, i samråd med sig sjelf och answarig inför den Högste allena, fri från yttre twång ordna sitt förhållande till Gud, och att allt, hwad staten och samhället med den enskildes religion hafwa att skaffa, är att tillse, det sedlighet och god ordning icke under religionens täckmantel kränkas, äfwensom att, till förekommande af religionslöshetens faror, det uppwäxande slägtet underwisas uti religionens grundsanningar. Men för yrkandet att enhwar, äfwen mot sitt samwetes röst, skall ansluta sig till något af staten gilladt kyrkosamfund och erkänna dess läror såsom normer för sin religiösa tro, derför skall man förgäfwes söka stöd hwarе sig i statens eller i samhällets wälförstådda intressen. Twärtom är en lag, som påbjuder sådant, en religiös twångslag, och dylika lagar hafwa härintills alltid warit olycksbringande för de stater och samhällen, hwilka betjenat sig af dem såsom medel för sina syftemål, hwartill ännu kommer att sådana lagar städse wisat sig wara wanmäktiga att fjättra den religiösa tron. Ej heller torde någon med fog kunna påstå att ett fåtals religiösa öfwertygelse bör mindre aktas blott derför att den tillhör ett fåtal; men emellertid göres, enligt denna grundsats, rättigheten att följa sitt samwete i religiösa ting beroende deraf att den tro, man omfattar, redan hyllas af ett nog stort antal utaf landets öfriga medborgare, för att kyrkosamfund af deras tro kan bildas i landet. Att märkas är derwid att dissenters hos oss till stor del tillhöra de lägre och fattigare folkklasserna samt mångenstädes utgöra blott ett fåtal personer, för hwilka det derför oftast torde ligga utom möjlighetens område att underkasta sig all den omgång och kostnad, som för inrättandet och upprätthållandet af eget kyrkosamfund erfordras. Utskottet har derför, efter Utskottets öfwertygelse med bästa skäl, återgått till den princip, som med afseende å denna fråga tidigare warit rådande och är erkänd af Regent och Ständer wid 1867 års landtdag.

Deremot har någon ändring ur principiell synpunkt af Utskottet icke gjorts i förslaget till förordning om rätt för finsk medborgare af främmande kristen troslära att bekläda embeten och tjenster i

landet, hwilket förslag affer att, för så widt möjligt är, med hänsigt till medborgerliga rättigheter och skyldigheter likställa alla finska undersåtar af kristen troslära samt särskildt att i hufwudsak upphäfwa de stadganden uti gällande lag, som utgöra hinder för bekännare af en del kristna religioner att erhålla anställning i statens tjenst. Då den föreslagna författningen jemwäl innehåller bestämmelser, som förebygga, att de dissenters deri medgifna rättigheter skola missbrukas, ewangelisk-lutherska kyrkan till förfång, torde förordningens berättigande heller icke gerna böra ifrågasättas. Enär likwäl först efter utfärdandet af en dissenterlag dissenters i större antal komma att med tillstånd af lagarna finnas i landet, har Utskottet ansett i fråga warande författning om deras medborgerliga rättigheter böra antagas, under wilkor endast att den föreslagna dissenterlagen kommer till stånd.

De förändringar utskottet, på grund af här anförda principer, föreslår till regeringens proposition, äro följande:

§ 1 erhåller lydelsen:

Bekännare af annan protestantisk troslära än den ewangelisk-lutherska, hwilka såsom norm för sin tro erkänna bibeln, ega rättighet att, såwidt lag och sedlighet icke kränkas, hålla enskilda religionsöfningar samt, derest kyrkosamfund af deras bekännelse redan är med wederbörligt tillstånd i landet inrättadt eller och bildas i den ordning § 2 stadgar, rätt att sin religion jemwäl offentligen utöfwa.

§ 2 blir lika med regeringens proposition. *)

I § 3 bortfaller wilkoret att dissenterförsamlings föreståndare bör ega den bildning att länets guwernör kan godkänna honom; deremot fastställes den fordran att deß prest eller lärare skall wara wälfrejdad; äfwenså bortfaller stadgandet att äfwen wikarie för föreståndaren skall godkännas af guwernören, utan är en enkel anmälan derom tillräcklig. Paragrafen förses med tillägget:

Ofwansagda åliggande med afseende å förteckning öfwer dissenterförsamlings medlemmar må likwäl, der senaten pröfwer dem icke kunna af församlingens föreståndare behörigen fullgöras, uppdragas åt magistrat eller ordningsrätt i stad samt kronofogde eller länsman på landet.

§ 4 erkänner dissenterförsamling rätt att utom tomt för kyrka och begrafningsplats äfwen besitta sådan för skola.

§§ 5 och 6 oförändrade.

I § 7, som stadgar om sättet för utträdet ur lutherska kyrkan, ändras orden: för att till främmande protestantiskt religionssamfund öfwergå, till: för att annan protestantisk troslära omfatta.

§ 8 oförändrad.

Emellan § 8 och § 9 har utskottet inskjutit en ny § hwars innehåll motswarar stadgandena i slutmomentet af regeringens § 7, till nödiga delar kompletterade och lyder:

Sålänge utredning icke förebragts derom, att den som utträdt ur ewangelisk-lutherska kyrkan eller annat kyrkosamfund, åter inträdt i något uti landet behörigen inrättadt trossamfund, skall han qwarstå i den församlings kyrkoböcker eller förteckningar hwarest han förut warit skrifwen, der ock allt, hwad hans frejd och medborgerliga förhållanden i öfrigt angår, bör införas.

I § (9) 10 införes efter första mom. som stadgar att wid äktenskaps ingående lysning skall ske i den församlings kyrka, hwarest qwinnan är inskrifwen, tillägget: men om hon ej tillhör något i landet behörigen inrättadt kyrkosamfund, warde det tillämnade äktenskapet kungjordt i den ew. lutherska församlingens kyrka, inom hwars område qwinnan är bosatt. Tillkännagifwandet utfärdas af församlingens prest eller föreståndare eller ock af borgerlig myndighet i de fall, då de i § 3 omförmälda åliggandenu öfwerlåtits å församlingens förteckningar i sådana uppdragits. — Stadgandet att bekännare af annan protestantisk troslära är den ew. lutherska icke wid lysning behöfwa förete bewis om dop och nattwardsgång är ur paragrafen uteslutet.

§ (10) 11 oförändrad.

Efter denna § är inskjuten en ny, så lydande: dömes till skilnad i trolofning eller äktenskap emellan bekännare af annan protestantisk troslära än den ew. lutherska, gälle domen eller utslaget för skiljebref. Wilja fästehjon skiljas och hafwa de hwarandra ej häfdat, göre anmälan hos senaten och gånge fästning åter. Tillhör i dessa fall den ena af fästehjonen eller makarne den ew. lutherska kyrkan, förhålles efter allmän lag.

I § (11) 13 förändras åldern, då barn, hwilkas föräldrar öfwergått till annan troslära, må sjelfwa afgöra huruwida de wilja samma troslära omfatta eller fortfarande tillhöra det kyrkosamfund, i hwars lära de uppfostrats, ifrån 12 till 15 år.

§§ (12—14) 14—16 oförändrade.

Till § (15) 17, som afhandlar fall då dissenterförsamling måste upplösas fogas tillägget: Då församling sålunda upplösts, öfwertaga magistrat eller ordningsrätt i stad samt, efter senatens närmare bestämmande, kronofogde eller länsman på landet de åliggande med afseende å de förteckningar, hwarom i § 3 omnämner.

§ (16 och 17) 18 och 19 oförändrade.

I ärendets behandling hafwa deltagit ordföranden, friherre Wrede, samt ledamöterne, friherrarne G. A. Langenskiöld och von Born, Stjernwall, Herman Råbergh, Lyra, Schroderus, Schwartzberg, Calonius, Juselius, Stenbäck, Rönnbäck, Hollmén, Niemelä, Tuomikoski och Wuolijoki samt suppleanterna Cronstedt, G. Johansson, Lille och Malkamäki.

Till detta betänkande, som antagits med en knapp majoritet af utskottet, äro bifogade icke mindre än fyra reservationer.

*) Se detta blad N:ris 4 och 5.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Dissenterlagen inför landtdagen. Lagutskottets betänkande utdelades i tisdags i ständena. Ett sorgligt intryck gjorde de många reserwationer, som åtföljde detsamma, enär man af den ringa enighet, som gjort sig gällande inom utskottet, kan sluta till att icke större enighet skall komma att göra sig gällande inom ståndena. Må man dock besinna att tio år skola förflyta, innan denna wigtiga fråga åter kan blifwa föremål för lagstiftningen. Sådant förslaget nu utgått från lagutskottet, synes det oss, ehuru det ännu är långt ifrån att tillfredställa de anspråk man ur religionsfrihetens ståndpunkt kan ställa derpå, dock sådant att det bör antagas. Den wäsendtligaste bristen i detsamma är onekligen den, att det icke innehåller några bestämmelser om ciwiläktenskap; men ett tillägg derom torde dock utan synnerlig swårighet, af en kommande landtdag kunna utwerkas. Af de erfarenheter man wunnit, torde det wara klart, att frågan ännu blifwit för litet förberedd inom denna allmänna opinionen.

Ett sakrikt och med wärme och insigt hållet inlägg i frågan hwad wåra dissenters wilja och behöfwa ingår i N:ris 5 och 7 af Helsingfors Dagblad, och wåra lagstiftare gjorde wäl i att taga kännedom om detsamma.

— Rätt för qwinnan att utan särskildt tillstånd idka studier wid uniwersitetet behandlades wid tisdagens plenum af alla stånd utom af bondeståndet. Allmänna beswärsutskottets betänkande med anledning af hrr Lilles och Awellans petitioner i ämnet förordade warmt förslaget, hwilket äfwen borgareståndet antog nästan enhälligt.

I Adeln och Riderskapet blef ämnet efter ett liftigt meningsutbyte bordlagdt.

I presteståndet afgjordes frågan efter en lång debatt genom den aflagda röstsedelns utslag sålunda, att ståndet icke skulle till någon åtgärd från ståndets sida föranleda. Mot utskottets förslag uppträdde främst hr Kihlman och biskop Johansson, den senare med förklaring att förslaget innebure det första steget till en omstörtning af det bestående, mer förderfbringande än kristenheten tillförene skådat. För förslaget talade hrr, biskop Alopeus, Danielsson, Palmén och Sahlberg, hwilka framhöllo att åtgärden icke innebure annat än en enkel och sjelffallen gärd af rättwisa gentemot de unga qwinnor, hwilkas håg och fallenhet ledde dem att egna sig åt djupare studier. — Wid omröstningen utföllo 17 röster emot 17. Twenne af ståndets ledamöter, hwilka ernat rösta till förmån för förslaget, woro frånwarande.

Tilloppet af åhörare i alla stånd war owanligt stort.

— Protestmötet mot dödsstraffet. En för wåra förhållanden owanlig företeelse egde rum i lördags, i det att ett meeting då hölls, i afsigt att gifwa uttryck åt den allmänna opinionen i en af de frågor, som äro under lagstiftarnes behandling. Sådana meetings äro icke owanliga i länder med utweckladt parlamentariskt samhällsskick samt spela der en icke owäsendtlig politisk roll. Wi helsa derföre detta bruk wälkommet hos oss samt önska att dylika meetings äfwen må ega rum med afseende å andra djupare ingripande frågor, såsom t. ex. dissenterlagsfrågan och sedlighetsfrågan.

Det omordade mötet, som dock icke war besökt af mer än omkring 400 personer, antog följande resolution:

I betraktande deraf

att den kristna läran till hela sin anda är stridande mot den lag, som bjuder „lif för lif";

att dödsstraffets afskaffande utan twifwel werkar förmildrande och wälgörande på seder och moral, men deremot afrättningar icke kunna annat än befordra råhet och grymhet;

att erfarenheten wisat det dödsstraffet hos oss icke är grundadt på någon som hälst praktisk nödwändighet;

att likaså erfarenheten wisat att dödsstraffet icke har någon förmåga att afskräcka från brott utan fastmer genom sitt förwildande inflytande framkallar nya brott;

att en lag, som skall upprätthålla aktningen för menniskolif, icke sjelf bör förgripa sig på dylika, utom i yttersta nödfall;

att om dödsstraffet komme att qwarstå i lagen såsom en död bokstaf utan att tillämpas, hwilket med kännedom om wår regents åsigter och milda sinnelag kan tagas för afgjordt, ett sådant förhållande wore egnadt att minska aktningen för lagen;

Huru betalar du den fattige?

„Emedan de arme förtryckas och de fattige sucka, will jag uppstå, säger Herren, och skaffa hjelp åt den, som längtar derefter". Ps. 12: 6.

Kommerserådets hade stor fastlagsbjudning. Alla stadens förnämsta damer och herrar woro der. Man pratade, arbetade — det will säga man sydde dyrbara grannläts arbeten, samt musicerade. Att mången just icke hade så särdeles roligt på sådana bjudningar kom man ni icke att tänka på; att wärdsfolket hade mycket bråk och drog en suck af lättnad när allt war förbi, tänkte man ännu mindre, och allra minst kom man ihog bibelns ord: „När du gör en middags eller aftonmåltid, så kalla icke dina wänner eller dina bröder eller dina fränder eller rika grannar, att icke ock de måtte bjuda dig igen, och dig ske wedergällning, utan, när du gör ett gästabud, bjud fattiga, krymplingar, halta, blinda! — — Det skall wedergällas dig i de rättfärdigas uppståndelse". Luk. 14: 13, 14. Om man alls wißte att dessa ord stodo i bibeln. Och wißte man det så — måtta med allt, man war ju nog en så god kristen. Hwar annan söndag i kyrkan, barnen döptes ordentligt, och någongång uppoffrade man också en summa för kyrkliga ändamål. Hwad mera kunde man begära af en menniska — war det icke nog?

Men låt oss återgå till kommerserådets. Supén hade dragit långt ut, gästerna hade aflägsnat sig sent och förda, såwäl af tröttheten i sina nerwer som af sina egna tankar, kunde kommerserådinnan jemte sina döttrar icke så hastigt få tag i sömnen. De woro derför mycket trötta den följande dagen och sofwo länge. Den dagen war ock så godt som förlorad, ty icke kunde man med wärkande hufwud och dåligt humör lefwa sitt lif med samma intresse som under normala förhållanden. Fru kommerserådinnan måste likwäl tidigare upp än andra — hushållsmaskineriet hade eljest kommit i olag, och tiderna woro dåliga; det war icke att lita på tjenstefolket, de slösade och betalade alltid för mycket på torget.

Men der — på torget — war lif och rörelse. Bondfolket hade icke försofwit sig, då enordel af dem hunnit dit redan klockan fem på morgonen. Kommerserådinnan wandrade af och an mellan lassen, sökande goda waror för billigt pris. Se der kom fru direktörskan. Hon hade kommit öfwer handduksläft för 25 penni alnen, det war riktigt ett rampris, lärftet war wärdt åtminstone 30 penni. Ja, hon, fru direktörskan, gjorde då alltid så goda affärer. Fanns det icke mer af lärftet? Nej. Det war tråkigt.

Men borta wid ett af lassen stod, en halfwuxen flicka med sin kälke. På kälken war granris. I handen höll hon en korg med ägg, som hon utbjöd åt de förbiwandrande. Af figuren och drägten såg man att flickan ännu war ett barn, men uttrycket i ansigtet såg mycket äldre ut. Nöden utwecklar tidigt armodets barn. — Nästippen war röd af köld, men hwad gjorde det. Hon war ju ute för att förtjena. Mor derhemma i kojan hade strängt arbete dagen i ända, bror war ännu liten och far låg sjuk. Han hade lungsot och skulle troligen icke lefwa öfwer wåren. Doktorn hade sagt att litet win skulle wara bra för honom. Någon måste då fara till staden och skaffa penningar och köpa win — och hon gjorde det så gerna. Inte kände hon så mycket af kölden, hon kunde ju göra någonting för far. Ett godt samwete gör lifwet lätt.

Hwad kosta äggen? Kommerserådinnan hade hunnit fram till flickan. — 1 mark 25 penni tjoget. — Det war för mycket. För 1 mark 20 penni tjoget kunde man köpa huru mycket ägg som helst. — Will du sälja dem för 1 mk 20 penni, så köper jag dem alla. — Och flickan tänkte på far derhemma och wißte att han wäntade. Det war bra att slippa så tidigt som möjligt. — Men hwilken tur, här kom ju sömmerskan Strömblad. Kommerserådinnan war glad öfwer att träffa henne. Strömblad skulle wara god och sy fröken Elnas klädning färdig så snart som möjligt; det skulle bli en stor tillställning hos borgmästarens. — „Men det fattades atlas". Ja då skulle hon bara köpa till; fröken Elna hade sagt att klädningen icke finge se ut som om tyget warit för knapt tillmätt.

Kommerserådinnan köpte äggena. Och så kom der en annan wälbergad fru, bad flickan föra granriset hem till henne, men icke kunde hon betala 30 penni — kunde det icke lemnas till 25 penni. — Frun gick hem, nöjd med sin husmoderliga duglighet och betalte 25 penni för granriset. — Kommerserådinnan gick hem, också nöjd med sig sjelf. Men flickan från kojan gick hem med några slantar mindre.

Och du som läser detta: Har du kanske råd att slösa på dig sjelf och lefwa ett yppigt lif, men har icke råd att slösa på den fattige arbetaren, på den fattige grannen, på den sjuke inom din stadsport. Mins apostelen Jakobs ord uti de 6 första werserna af hans 5 kapitel. Ändra ditt sinne; Gud skall sjelf utföra den fattiges sak. Gif af de gåfwor Gud gett dig förwalta! Gif frikostigt! „Gud älskar en glad gifware". „Den som sparsamt sår han skall ock sparsamt uppskära, och den som sår i wälsignelse, han skall ock uppskära i wälsignelse. 2 Kor. 9: 6.

M.

att dödsstraffet i icke så fall föranledt justitiemord);

att dödsstraffet förhindrar den brottslige att förbättra sig och försona sig med samhället;

att det måste betraktas såsom en kränkning af de menskliga rättigheterna att af en medmenniska fordra utöfningen af bödelsyrket, har mötet stannat wid den åsigt att önskligt wore det dödsstraffet blefwe ur wår lag utmönstradt.

— **Tilltänkt nordiskt abnormskolläraremöte i Helsingfors.** Biskop C. K. Alopeus t. f. föreståndaren för döfstumskolan i Åbo A. E. Nordman samt föreståndarinnan för blindanstalten i H:fors H. Ingman hafwa till senaten inlemnat anhållan att under sommaren 1889 få härstädes föranstalta ett möte för de nordiska ländernas abnormskolors lärare och lärarinnor samt om ett anslag af 2000 mk för nödiga utgifter dertill.

— Senaste nordiska abnormskolläraremöte egde rum i Kristiania 1884 och wäcktes redan då förslag att följande möte skulle komma att hållas i Hesingfors.

— **I samband med nykterhetsmötet i Helsingfors** under instundande sommar har äfwen ett allmänt möte af medlemmar af olika kristna bekännelser i wårt land blifwit påtänkt.

— **Jernwägsplaner.** En deputation från Kangasniemi har, enligt Hbl. uppwaktat ledamöterna i senatens ekonomiedepartement med anhållan om byggandet af en bibana från Otawa station på den under byggnad warande Sawolaks banan till Puulawesi strand. Den tillämnade bibanan, som blott blefwe en mil lång, wore affedd, att sedan den tillämnade ångbåtstrafiken på Puulawesi kommit till stånd, sätta de kringliggande socknarne, Kangasniemi, Hirwensalmi, Joutsa, Leiwonmäki och St: Mickel i tillfälle att draga direkt nytta af Sawolaks jernwegslinie.

— **Föreståndarinneplatsen wid „Hemmet för de obotligt sjuka"** har nu blifwit definitiwt besatt och gifwits, icke åt fru Rosa Lukander såsom wi i wår senaste nummer trott att kunna uppgifwa, utan åt fru Maria Kristina Lundqwist Äfwen „Finland" synes hafwa fått samma meddelande som wi rörande den förstnämndes utseende till befattningen.

— **Från Köpenhamn** har anländt en bjudning till finska qwinnor att deltaga i en allmän nordisk qwinnokonferens, som i sommar kommer att ega rum derstädes i samband med utställningen.

— **Bazar för Fridhem,** egde rum i går i Studenthusets musiksal.

— **Till förmån för Sjömansmissionen,** kommer en försäljning att anstaltas den 1 nästkommande maj.

— **Samundervisning i statens skolor.** Wid behandlingen af särskilda skolfrågor har allmänna beswärsutskottet, med afseende å derom gjord anhållan beslutat förorda att de nuwarande twåklassiga elementarläroverken måtte få emottaga äfwen qwinliga elewer.

— **Bibelförklaringar** hållas numera hwarje wecka om tisdagarna kl. 6 e. m. på swenska i gamla kyrkan och om onsdagarne samma tid på finska i Nikolaikyrkan.

— **Är „Finland" rädd att citera Finska Weckobladet?** Under winterns lopp har „Finland" särskilda gånger anfört notiser från wårt blad såsom sina egna. Senast war detta fallet med ett bref från kateketen Lindholm i Sibirien, hwilket ehuru tillsändt Finska Weckobladet nära stående personer, likwäl införbes ifrån Weckobladet i „Finland", utan att källan angafs och som sedermera gått genom en stor del af wårt lands blad såsom citeradt ur Finland.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — finsk aftonsång kl. 6 missionär Tolonen.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10

Wid Georgsgatan 12: Swenskt predikan kl. 11 af pastor B. A. Carlson, kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset: Swenskt predikan kl. 11 f. m af F. Nyreen; kl. 7 af flere talare, kl. 5 finsk predikan af E. Kauranen.

Gräswiksgatan N:o 12. Predikan kl. 11 f. m. 7 e. m. af G. M. Giesche.

Wänner till wårt blad uppmanas att wänligen söka arbeta för bladets spridning.

Utlandet.

Politiska nyheter.

Ryktenom furst Bismarcks afgång.

I fredags meddelade telegrafen den öfwerraskande nyheten att den tyska rikets kansler och ledaren af den europeiska politiken, furst Bismarck wore betänkt på att afgå. Man stälde dessa rykten i samband med ryktet om en tillämnad äktenskapsförbindelse emellan exfursten af Bulgarien, prins Alexander af Battenberg och kejsar Fredriks dotter, den 22 åriga prinsessan Viktoria. Redan länge skall en böjelse emellan de unga tu förefunnits, och man anser att hoppet att winna hennes hand warit en mäktig sporre till prinsens ridderliga och energiska uppträdande i Bulgarien. Nu torde denna fråga inträdt i ett akut skede och prinsen understödes i sitt företag af en mäktig gynnare, engelska drottningen Viktoria som i egen person med det snaraste wäntas komma till Berlin, för att derstädes inför kejsaren inlägga sitt förord till förmån för hans frieri.

Men en för ryska kejsaren oangenäm person kan, enligt de tyska offieiösa tidningarnes förmenande, icke blifwa tyska kejsarens swärson. Då i Tyskland en monark är statens öfwerste ledare, så kunna dynastins familjeförbindelser aldrig wara utan betydelse, allra minst kan man tänka på att skapa en ny familjeförbindelse, hwilken under den nuwarande allwarsamma politiska situationen wore hinderlig för den tyska politiken, för hwilken riksdagen nyss bewiljat 700,000 man och 300 millioner riksmark. I hwarje händelse wore det för furst Bismarck omöjligt att widare leda ärenderna, om prinsen af Battenberg skulle upphöjas till medlem af kejsarfamiljen. Denna sin åsigt skall fursten under ett tre timmars långt samtal med kejsarparet öppet och frimodigt hafwa uttalat samt anhållit om sitt entledigande i fall planen skulle erhålla kejsarens samtycke.

Huru denna kris skall sluta är ännu osäkert. Ett telegram har wisserligen meddelat, att den tillärnade förmälningen med anledning af denna furst Bismarcks hållning, blifwit slagen ur hågen, men likwäl hålla sig ryktena om kanslerns afgång fortfarande uppe. Törhända äro orsakerna till dessa mindre att stå att söka i denna romantiska kärlekshistoria, hwars politiska betydelse synbarligen är öfwerdrifwen, än i rikets inre politiska förhållande, i hwilka med tronombytet en förändring inträdt, som kanske icke fallit rikskansleren rätt i smaken.

Ministerombytet i Frankrike

är dagens andra wigtiga politiska nyhet och en som kanske, äfwen den, kan komma att hafwa innehållsrika följder nog, i synnerhet om man tager i betraktande de orsaker, som framkallat detsamma. Det war nemligen ingenting mindre än en från deputerade kammaren framstäld fordran om en rewission af statsförfattningen, som wållade ministèren Tirards afgång, den ministère, som presidenten Carnot wid sitt tillträde till makten utsett att med sig dela dess tunga och börda. Den man, som nu efterträdt Tirard, Floquet har länge haft blickarne riktade på sig samt blifwit utpekad såsom situationens man, men ansetts ur politiskt synpunkt „omöjlig" till följe af sin starkt utpreglade fiendtlighet mot Ryssland. Wid kejsar Alexander II:s besök hos Napoleon III under werldsexpositionen i Paris gjorde sig Floquet redan bemärkt genom att inför den kejserliga gästens ögon utropa „lefwe Polen", ett tilltag som under flere år werkat hämmande på hans bana. Att han likwäl nu kommit till makten och blifwit ledaren af Frankrikes politiska öden, torde kanske komma att betecka en wändning i detta lands wänskapliga förhållande till Ryssland.

Om måttligt bruk af spirituosa.

I N:o 1 af Helsowännen ingår följande artikel, som särskildt denna tid, då nykterhetsfrågan står på dagordningen, är wäl wärd att beaktas.

Man hör ofta, då det är fråga om inskränkningar i rusdryckshandteringen, sägas, att rusdrycker göra intet ondt, då de måttligt brukas. Huruwida läkaren kan instämma häri beror på, hwad som skall menas med „måttligt bruk". Erfarenheten lär dock, att icke många alkoholförbrukare anse sig sjelfwa omåttliga. Säkert är derföre, att hos en stor mängd alkoholförbrukare, som kalla sig sjelfwa måttliga, ganska djupa spår lemnas qwar af alkoholen. Då emellertid de spörsmål rörande alkoholens werkan, som ställas på läkarne, äfwen af dem beswaras olika, torde det kunna wara af intresse att höra, huru denna fråga bedömmes af en medicinsk auktoritet i England, doktor Georg Harley, professor wid „University college" i London.

Professor Harley har gjort frågan till föremål till sitt specialstudium och uti Februari-numren af den ansedda engelska läkaretidskriften „Lancet" framlagt några af sina erfarenheter. Han beklagar derwid först, att just i fråga om ett måttligt bruk af spirituosa läkarnes meningar äro så obestämda. „Det kan wäl", säger han, „wäcka allmänhetens förundran, att wi icke hafwa bättre reda på werkningarne af ett så länge och så allmänt konsummeradt medel. Det måste erkännas, att wi nästan äro skyldiga meddela publiken något positiwt i denna sak". Förf. medgifwer dock, att det icke är så lätt komma till rätta därmed. — „Pluraliteten af wår omgifning kan wisserligen sägas wara måttliga förbrukare af alkoholdrycker; läkarne få sålunda tillfälle att se en mängd patienter hörande till denna kategori, utan att de dock kunna med framgång studera werkningarne af alkohol på detta sätt brukad, och detta af flera skäl. Wi ha icke några statistiska uppgifter i detta hänseende, hwarpå wi kunna stödja oss, ty den rika statistiken rörande följderna af „dryckenskap" i allmänhet är naturligtwis här icke anwändbar. Widare äro följderna af måttlighetsbruket i allmänhet ej så markerade, att de fordra specialbehandling eller wård på sjukhus, och de yttra sig i en sådan wäxling af olika former, att det rigtiga bedömandet i hög grad förswåras. Derjemte är alkoholens skadliga inflytande på kroppsfunktionerna så försåtligt, att det i början antingen alldeles undgår wår uppmärksamhet eller tillskrifwes andra orsaker". Förf. hyser för öfrigt den mening, att endast de läkare, som speciellt sysselsätta sig med sjukdomar i de organer (lefwer, njurar), som i första rummet och oftast lida af alkoholen, då den brukas inom gränserna för „måttlighet", äro fullt kompetenta att afgifwa ett yttrande i denna fråga.

Förf. säger sig till fullo inse nödwändigheten af en definition på „måttligt bruk af spirituosa". Det är likwäl icke så lätt att komma öfwerens om en dylik definition, då hwad den ene kallar en måttlig qwantitet af en annan kallas omåttlig. Man måste först och främst komma ihåg, att termen „måttlig" — den må nu anwändas på hwad som helst (t. ex. kroppsrörelse, studier) — i sig endast innebär något relatiwt, således är en wexlande storhet. Det är ju temligen klart, att „måttligt alkoholbruk" är något helt annat, då detta ord anwändes med afseende på en 15 års flicka än med afseende på en stark man. Det är således obehöfligt att i en definition, om man nödwändigt will gifwa en sådan, bestämma någon wiss qwantitet alkohol. Enligt förf. är „måttligt bruk af spirituosa" ett sådant bruk af alkoholdrycker, som „ligger utanför gränsen för berusning".

Ehuru alla till denna kategori hörande tala om sig sjelfwa såsom måttliga förbrukare, kunna de dock delas i twå klasser, som icke ha någon likhet med hwarandra annat än deri, att ingendera på en gång förbrukar alkohol i tillräcklig qwantitet för berusning. Till den ena klassen höra de, som endast bruka spirituosa wid måltiderna; till den andra de, som begagna sådan emellan dessa, hwilket är den mest farliga formen af alkoholbruk. En person, som ej förbrukar mer än ett enda glas sherry på förmiddagen, något kognac och sodawatten på e. m. och ett glas whisky med watten på aftonen, gör sin kropp swårare skada, än han tror och mycket swårare än en, som till måltiderna förbrukar en större mängd spirituosa.

Att denna åsigt icke är något hugskott utan grundad på fakta, wisas af dödlighetstabellerna i England. I dessa finnas wisserligen icke tabeller för den ena eller andra sortens „måttlighetssupare", men genom att jemföra dödligheten bland dem, hwilkas sysselsättning medför, med dödligheten bland dem, hwilkas sysselsättning icke medför en dylik frestelse, kommer man utan twekan till ofwanstående slutsats. Denna statistik wisar nemligen icke endast dödlighetsprocenten utan i ett otwetydigt språk äfwen, hwilka af kroppens organer mest lida af alkoholbruk på detta sätt.

Följande tabell innehåller ett utdrag af denna statistik;

1. Personer i yrken, som utsätta dem för frestelsen att bruka spirituosa mellan måltiderna:

Döde på 1,000 i åldern 25—65 år

	i lefwersjukdomar.	i njursjukdomar.
Rese-expediter . . .	61	44
Bryggare . . .	96	55
Wärdshuswärdar, krögare, winhandlare, kypare, utminuterare af spritwaror	240	83

2. Personer i yrken, som icke utsätta dem för frestelsen att bruka spirituosa mellan måltiderna.

Döde på 1,000 i åldern 25—65 år

	i lefwersjukdomar.	i njursjukdomar.
Trädgårdsmästare .	18	39
Kattuntryckare . . .	28	30
Landtbrukare, Boskapsskötare	41	31
Lärftskrämare, Magasinsarbetare . . .	35	37

Såsom ett tillägg till denna wältaliga statistik må anföras följande tablå af Baër från preussiska statistiska uppgifter, meddelade förlidet år i en tysk läkaretidskrift:

Sannolik återstående lifslängd hos

wid en ålder af	Personer sysselsatte i spirituosa affärer.	Personer icke sysselsatte i spirituosa affärer.
25 år . .	26,23	32,08
35 „ . .	20,01	25,92
45 „ . .	15,10	19,92
55 „ . .	11,16	14,45
65 „ . .	8,04	9,72

Widare meddelar författaren följande tabell utwisande den olika dödligheten i lefwersjukdomar hos personer i olika in-

dustrier i åldern mellan 25 och 65 år (allt på 1,000):

Bokbindare	3
Bokhandlare	4
Hattmakare	9
Tobakshandlare	10
Drogister, Tryckeriarbetare . . .	18
Trädgårdsmästare, Grufarbetare .	19
Slagtare	21
Fiskare	22
Bryggare	42
Wärdshuswärdar, Krögare, Winhandlare, Kypare	197

Denna tabell wisar, att proportionen af dödsfall genom lefwersjukdomar är 6 gånger så stor bland personer utsatta för frestelse att bruka alkohol emellan måltiderna, som bland indiwider tillhörande alla de andra industrigrenarne. Ehuru det är wäl bekant, att lefwersjukdomar ofta ha sitt upphof från alkoholmissbruk, kan man likwäl förwånas öfwer den genom föreståcnde tabeller utwisade mäktiga werkan på lefwern af alkohol tagen i små qwantiteter. Men det är icke så underligt, då man besinnar, huru matsmältningsmekanismen är inrättad. Det mesta af de flytande delarne af wår föda passerar nämligen från magsäcken direkt till lefwern och silas genom dess wäfnader, innan det kan komma i det allmänna blodomloppet och uppnå kroppens öfriga organer. Då således så godt som all den förtärda alkoholen utan omwägar föres till lefwern, är det förklarligt nog, hwarföre retmedel af denna art, äfwen tagna i små qwantiter, äro så benägna att framkalla lefwerinflammation, att öka sockerbildningen och förbereda gift. Lefwern måste nemligen betraktas såsom hufwudkällan för bildningen af socker och urinsyra (den sednare är det antagna „giftmaterialet"). Alkoholens direkta transport till lefwern ger äfwen en tillfredsställande förklaring såwäl af det förhållandet, att den, tagen tillsammans med födan, werkar så mycket mindre förstörande på kroppskonstitutionen, än då den införes i en tom mage, som af det förhållandet, att lefwern icke allenast är det första organ i kroppen, som lider, utan det som allwarsammast lider af „måttligt" alkoholbruk.

Werkan på njurarne är mindre tydlig, hwilket förklaras deraf, att en stor del af den alkohol, som passerar lefwern, aldrig uppnår njurarne, i det den dessförinnan utsöndras genom lungorna. Att likwäl alkoholbruk, äfwen i måttlig qwantitet, är en wanlig orsak till ägghwitesjuka, är wäl kändt. Skälet dertill behöfwer ej sökas långt borta, då en del af alkoholen osönderdelad passerar njurarne. Att dessa kunna i hög grad mätas af alkohol, wisar den engelska författaren af ett fall, då död inträdde genom berusning. Han kunde från njurarne distillera ren alkohol. Dessutom må man taga i beräkning det inflytande på blodomloppet i njurarne, som utöfwas af den genom alkoholen påskyndade hjertewerksamheten. Detta förklarar äfwen, hwarföre öfwergående utsöndring af ägghwita genom njurarne så ofta träffas hos „måttlighetsdrinkare" af båda könen. Från en lång erfarenhet i urinwägarnes sjukdomar har förf. sig bekant, att ett hwardagligt bruk af äfwen små qwantiteter alkohol framkallar mycket oroande former af ägghwite-urin, om än inga tecken finnas till swårare sjukdom i njurarne. Förf. tror sig ock hafwa funnit, att bruk af bränwin eller starkare spirituosa har mera benägenhet att inleda de sjukliga förändringar, som man benämner granulär-njure, hwaremot öldrickare oftare lida af fettförwandling i detta organ.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 15 April 1888.

Matt. 24: 37—51.

Jesus förmanar till wakasamhet.

Efter att hafwa uttalat de senast anförda warnings- och bestraffningsorden till de skriftlärde och fariseer, öfwergaf Jesus för alltid templet och drog sig med lärjungarne undan till Oljoberget. På westra sluttningen af detta berg, derifrån man hade utsigt öfwer Jerusalem, slog Jesus sig ned med sina lärjungar och begynte för dem förkunna, hwad som skulle öfwergå Jerusalem och på sistone hela werlden. Detta tal, som utan afbrott fortgår genom 24 och 25 kapitlena, är från början till slut profetiskt och afslutas med en storartad skildring af Guds rikes tillstånd wid Jesu ankomst till doms (de tio jungfrur) och den yttersta domshandlingen.

I denna text förmanar Jesus sina lärjungar till wakasamhet och wisar i liknelse skilnaden mellan en trogen och en otrogen tjenares förhållande och slutliga öde. Wi märka derföre här följande afdelningar

1:o) Wigten af wakasamhet och skälet dertill (v. 37—44);

2:o) Den trogne tjenarens pligt och lön (v. 44—47);

3:o) Den otrogne tjenarens skuld och straff (v. 48—51);

1. V. 37—39. Wigten af att waka och wara beredd på Menniskosonens tillkommelse inskärper Jesus med exempel från Noas dagar. I v. 36 (näst före wår text) betygar Jesus, att ingen, icke ens englarne i himmelen, utan Fadren allena wet, när den yttersta dagen skall komma. Då wi nu emellertid weta, att den dagen med den sista afgörande domen skall komma, borde owissheten om när han kommer just mana oss till ständig wakasamhet; men det skall tillgå twärtom. Ju längre dagen dröjer, desto säkrare skola menniskorna blifwa. Så war det i Noas dagar före floden, så skall och Menniskosonens tillkommelse wara d. w. s. menniskornas förhållande skall wara lika sorglöst med afseende på domen som det war med hänsyn till den bebådade floden på Noas tid (Luk. 1 :; 26—30; 1 Petr. 3: 20; 1 Mos. 6: 2; 7: 7). Huru war det då på den tiden? Gud hade genom Noa, som war en "rättfärdighetens förkunnare„ (2 Petr. 2: 5), förberedt menniskorna på den stundande domen öfwer allt kött, och genom byggandet af arken lade Noa i dagen allwaret af denna förkunnelse (han predikade både med ord och gerningar). Men ända intill den dag Noa gick in i arken, (Luk.) fortsatte hans samtida med sina jordiska angelägenheter: De åto och drucko (= kalasade) lika sorglöst som förut, gifte sig och bortgiftes (= "män togo hustrur, hustrur gåfwos åt män„ — män och qwinnor alltså lika bekymmerslösa). Inga grofwa synder läggas dessa menniskor till last, ehuru wi weta, att deras ondska war stor (i Luk. 17: 28, 29 talar Jesus på samma sätt om menniskorna i Sodom, hwilkas synder woro så oerhörda); nej, hwad som wållade deras undergång, det war deras oerhörda sorglöshet och säkerhet, hwilken synd hade sin grund i otro (1 Petr. 3: 20). Ty just derföre kom floden så owäntadt och oförberedt öfwer dem, emedan de aldrig trott Noas wittnesbörd derom, utan hållit både hans ord och hans byggande för idel dårskap, förmenande att den ena dagen skulle sluta som den andra. Men floden rättade sig icke efter deras tro, utan efter Guds ord och kom den dag Gud bestämt samt tog dem alla bort, innan de säkra menniskorna wisste ordet af. Nu war det för sent att bygga ark, för sent att gå in i Noas ark, ty Gud hade stängt igen efter honom. Så skall och Menniskosonens tillkommelse wara — lika hastig, owäntad och oförberedd för alla otrogna

V. 40, 41. Då — wid Menniskosonens tillkommelse — skola twå personer wara ute på marken, — sysselsatta med samma arbete, men af wäsentligen olika sinnelag, hwilket då till fullo uppenbaras, i det att den ene upptages till Gud i himmelen, dit han egentligen hör, och den andre lemnas qwar på jorden att med henne förgås, emedan han der haft sin skatt och sitt hjerta. Twå qwinnor skola mala på qwarnen, handqwarnen, der de med hwar sin hand hålla i samma wef för att sätta wesstenen i rörelse), hafwa alltså gemensamt arbete, men skola få ett wäsentligen olika slut: En upptages och en lemnas qwar (liksom i föregående v.). Sällskap och gemensam sysselsättning skola hwarken fördömma eller frälsa; d. w. s. den trogne förgås icke, derföre att han arbetar tillsammans med den otrogne, och denne warder icke frälst, derföre att han har samma sysselsättning som den trogne och är tillsammans med honom. Icke det werldsliga arbetet utan det werldsliga sinnelaget fördömer. — Så hastigt skall emellertid den sista dagen komma, att hwarken trogna eller otrogna skola hafwa tid till särskild förberedelse. Derföre är af nöden att alltid wara redo.

V. 42. Waken fördenskull, I mina lärjungar; ty I — lika litet som andra menniskor — weten icke, hwilken stund — år, dag eller timme som eder Herre kommer. Härmed har Jesus dragit ett wäldigt streck öfwer alla beräkningar och försök att utforska tid eller rum för Herrens sista tillkommelse, ty denna förmaning till wakasamhet och detta intyg om lärjungarnes okunnighet gäller alla tiders och länders kristna. Hwad Herren icke uppenbarat sina apostlar eller englar, det har han icke heller uppenbarat oss. Och dock böra wi så waka, att wi gifwa akt på tidens tecken och wänta wår herre. Såsom en menniska kan ana och wänta, att döden är nära, men icke weta dag eller stund, så kunna och Guds barn af skriften och tidens tecken ana, att Herren är när, utan att weta stunden för hans uppenbarelse (v. 14, 15, 27, 29—36).

V. 43, 44. — Jmfr Luk. 12: 39; Tess. 5: 2; 2 Petr. 3: 10. Det synes som skulle denna bild motsäga det föregående och föranleda det påståendet, att owissheten om Herrens tillkommelse icke befordrar utan motwerkar wakasamheten: men uppenbarligen förhåller det sig twärt om. Ty Herren will, att hans lärjungar skola alla stunder waka och wara redo, (Luk. 12: 35—38), såsom den girige, emedan han icke wet hwilken stund tjufwen kommer, hwarken dag eller natt har ro utan beständigt wakar öfwer sina skatter. Men wisste han hwilken stund tjufwen kommer, då skulle han waka just den stunden, men för öfrigt öfwerlemna sig åt sömnen. Med „tjufwen" har Jesus intet annat gemensamt, än att han således som denne skall komma, då man minst wäntar honom, då husfolket ligger i djup sömn. Icke en den stund lärjungarne mena det, skall Jesus komma, hwarföre alla gissningar och förutsägelser i den delen äfwen af fromma och upplysta män äro fåfänga och motwerka blott wakasamheten.

2. V. 45. Jmfr Luk. 12: 42 f.; 1 Kor. 4: 2. Denna fråga är ställd till apostlarne och till alla som hafwa i uppdrag att föda Kristi hjord (Ap. G. 20: 28; 1 Petr. 5: 1, 2). Twå egenskaper fordrar Herren af hwarje rätt förwaltare, som han will sätta öfwer sitt husfolk, d. ä. öfwer en församling, nemligen trohet och klokhet. Dennes uppdrag är att „gifwa husfolket mat i rätt tid", d. ä. att betjena själarne med Guds ord, föda Kristi hjord! Jmfr 1 Petr. 2: 1.

V. 46, 47. Mången är nitisk i början men håller icke ut i längden. Tanken på Kristi tillkommelse, som när som helst kan inträffa, bör mana oss till trohet. Herren will finna oss på sin post, när han kommer. Det länder och oss sjelfwa till fromma, ty salig — lycklig, att lyckönskas — är den tjenaren, hwilken hans herre finner så görande (såsom blifwit honom befaldt), när han (herren) kommer. Sådan trohet warder rikligen lönad. Den trogne tjnnaren, som endast haft att besörja hwad på bordet skall komma („köksdepartementet"), warder satt öfwer hans herres alla egodelar, såsom t. ex. Josef i Potifars hus och i Egypten. De rättfärdige äro konungar och prester, som skola regera med Kristus i ewighet (Upp. 5: 9, 10).

3. Jmfr Luk. 12: 44, 46. Den onde tjenaren är den otrogne, som wäl bekänner Jesus såsom sin herre — "säger i sitt hjerta: Min herre„ — men icke bekymrar sig om att göra hans wilja, icke tror, att han skall komma igen, utan inwaggar sig sjelf i säkerhet, genom att intala sig att Herren dröjer komma igen (2 Petr. 3: 3, 4). I stället för att gifwa husfolket kost i rätt tid, begynner han slå sina medtjenare, upphäfwa sig till herre och tyrann öfwer dem, ehuru han sjelf intet annat är än en medtjenare. För sina nöjen och njutningar — att äta och dricka med de druckne (andra otrogna tjenare) — har han ej tid att egna sig åt dem som hungra och törsta, utan undfägnar dem med hugg och slag, när de begära sin kost. Härmed betecknas de själaförjare, föräldrar och barnalärare, som hårdt behandla och wanwårda dem anförtrodda själar. Men just som den otrogne tjenaren gör sig säker och på förut beskrifwet sätt misshandlar sina medtjenare, frossar och dricker, kommer hans herre och ertappar honom på bar gerning, hugger honom i stycken och gifwer honom hans lott bland skrymtare. Att lefwande sönderhugga eller söndersåga någon war det förfärligaste af alla dödsstraff i det gamla österlandet (Dom. 19: 29; 1 Sam. 15: 3e; 1 Kor. 3: 25). (Gerlach). — Men det stannar icke wid detta timliga straff; den otrogne tjenarens lott, hans namn och rykte, som öfwerlefwer honom, hans rum i en annan werld skall blifwa bland skrymtare och otrogna.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 16. Torsdagen den 19 April **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

En ödmjuk warning!

Den tyske kyrkohistorikern Hagenbach yttrar: „Från den osynliga, ideala kyrkan måste wi åtskilja den synliga kyrkan, som framträder i bestämda former, hwars medlemmar nämnas med åtskilliga namn (denominationer) och genom ett yttre församlingsband förenas till synliga korporationer. När det derföre talas om ett förhållande mellan kyrka och stat, så kan förnuftigtwis frågan endast på det sättet förstås, om det är bättre att rent af öfwerlåta denna yttre kyrko-organisation åt sig sjelf, eller om icke, der nu en gång en stats medlemmar till det yttre åtminstone bekänna sig till kristendomen, det wore enklare och nyttigare för det allmänna, att staten äfwen upptager detta kyrkans yttre församlingsband i sin organism. Med en sådan uppfattning är frågan egentligen icke längre en religiös utan en politisk fråga. „Hon berör närmast icke någon trosartikel, utan en artikel i författningen, som wisserligen icke är likgiltig, men dock af en underordnad betydelse för det religiösa lifwets innersta kärna.

Frågan gäller icke, huruwida Kristus längre skall wara församlingens hufwud, eller om i hans ställe en jordisk konung eller kejsare skall wara det (såsom man på ett öfwerdrifwet sätt har welat framställa saken). Kristus fortfar att wara kyrkans herre och hufwud nu liksom förut. Men då Kristus, medan han ännu wandrade här på jorden, icke gaf någon anwisning beträffande den yttre kyrkoförfattningen, och då han lika litet från himmelen på ett synligt sätt ingriper i detsamma, men likwäl en sådan författning är nödwändig för hwarje samfunds bestånd, så måste det öfwerlåtas åt hans senare anhängares och lärjungars erfarenhet och insigt att med iakttagande af de få winkar, hwilka de apostoliska anordningarna lemna, och med rådfråg nde af hwad den historiska utwecklingen sjelf gifwer wid handen, ordna sina förhållanden och lämpa dem efter det förhanden warande behofwet".

Det förefaller som om man från frikyrkligt håll nödwändigt och ögonblickligen wille ha förhållandet mellan kyrka och stat så likgiltigt, ja fiendtligt som möjligt: d. w. s. göra den moderna staten helt och hållet hednisk. Men om regeringspersonerna ännu äro medlemmar af den kristna församlingen, så frågas: äro de wäl sämre kristna blott derföre att de handhafwa regeringen? Den friaste kyrkan måste ändock wälja i yttre hänseende någonslags öfwersta ordningsman; „och åt hwem skulle man kunna anförtro detta embete hellre än åt innehafwarne af landets herrawälde, i fall de wilja höra till kyrkan? För hwarje annan wore det ett uppstigande, en yttre upphöjelse, hwaraf känslan mer än allt annat förmår fördunkla och wanställa medwetandet om detta embetes andliga natur. Det är icke afund, utan tacksamhet, som man är skyldig landsregenten för handhafwandet af kyrkliga ärender" (A. F. G.). Och om engång statens regering är medlem af kyrkan, så kan hon naturligtwis ock gerna bidraga till kyrkans materiella underhåll.

Utan att de kristne behöfwa hwarken önska eller wilja det, kommer det slutligen att hända, att den ånyo hednisk blifna staten förföljer de kristna eller „helgonens läger och den älskeliga staden" (Joh. Upp. 20: 8, 9.). Ja, om man uppmärksamt och utan förutfattade meningar betraktar Joh. Upp. 20 kap., så finner man att det jordiska tusenåriga riket fortgår blott så länge som staten är kristlig; den gamle ormen är så länge förhindrad delwis att med all kraft „bedraga hedningarna" (w. 1—3). „En engel" (märk wäl, ej Jesus wid sin andra ankomst!) „grep och band Satan i tusen år" påtagligen genom kristendomens upphöjande till statsreligion under Konstantin. De sanna Jesu lärjungars „själar" (märk återigen, icke kroppar; alltså talas ej om kroppens uppståndelse!)" „lefde och regerade med Kristus i tusen år" tydligen i himmelen. Ty liksom den nya födelsen här i lifwet med skäl kallas ett andligt uppwaknande och uppståndelse, så mycket mera är skäl att anse den i och med döden försiggångna den troende själens slutliga rening från all sjelfwiskhet wara just „den första uppståndelsen". „Men de andra döda", otrogna, lefde icke, blefwo icke delaktige af det ewiga lifwet, himmelens härlighet, som allena är wärd namnet af det absolut sanna lifwet; deras själar woro och förblefwe andligen döda och hafwa del nu i den första döden samt wänta på „den andra döden", som inträffar med kroppens uppståndelse. At dem som del hafwa uti „den första uppståndelsen" blir utlofwadt att icke behöfwa frukta för den andra döden"; wi förstå icke denna försäkran annorlunda än att deras kroppar måste ännu då wara i jordens sköte och wänta på den andra saliga uppståndelsen.

Nog kommer Kristi kyrkas slut att motswara dess början i många afseenden, i bl. a. förföljelse etc., men man får ej konstladt och alldeles ohistoriskt framkalla den nödwändigheten på förhand. Frikyrklighetens wänner försöka likwäl det: med förakt för historien wilja de i lära och lif, t. ex. i författningen, försoningsläran, barndopsfrågan och bekännelsen i allmänhet (ja möjligen wäl äfwen konsequent i afseende å Nya Testamentets särskilda skrifters äkthet m. m.), i allt detta wilja de återgå tillbaka till de af historiska förhållanden wållade, obestämda och wacklande formerna i begynnelsetiden. Men „sanningen skall icke sökas i det obestämda, utan i det bestämda, icke deri att man lemnar åsido de kyrkligt konfessionella bestämningarne och går tillbaka till de bibliska mera outwecklade formlerna, utan deri att man på de konfessionella bestämningarnes basis utwecklar den kristliga sanningen efter samtidens bästa insigt" (A. F. G.).

Med allt detta skulle jag wilja ödmjukt, men allwarligt afråda ifrån att försöka draga öfwer sig förföljelse från statens sida, statens, som några wilja göra hednisk fortare än han sjelf önskar det. Må wi icke försöka få till stånd blott en separatistkyrka, utan må, wi med en riktig historisk blick, fatta den s. k. menighetskyrkans uppgift! De nordamerikanska fristaternas författning i afseende å den yttre kyrkliga ordningen och religionsunderwisningen i skolorna har icke burit goda frukter, om än man welat påstå detta från en del håll. Må wi alla taga oss till wara för den ohållbara åsigten, att kyrkan är ett af de många fria samfunden i staten, hwarmed staten såsom sådan icke har något att skaffa och som han har att öfwerlåta åt dess eget öde!

E. O. S.

Swar.

Wi hafwa med nöje infört ofwanstående uttalande af en aktad kyrkans tjenare, öfwertygade som wi äro att ett allwarligt utbyte af olika meningar icke skall förfela, att, om än långsamt och småningom, dock till sist medföra klarhet i uppfattningen af den för de kristna så wigtiga frågan, om huru Kristi kyrka på jorden bör wara organiserad. Denna fråga blir icke mindre wigtig derigenom, att man, tyswärr, måste erkänna att den synliga kyrka icke är synonym med den osynliga — församlingen; ty wore detta fallet, då skulle man icke mer behöfwa söka efter klarhet, och mycket af den nöd och elände, twifwel och twekan, split och ofrid, som nu hwilar öfwer menskligheten, skulle då hafwa nått ett slut. Men om än de jordiska kyrkosamfunden ännu stå fjerran ifrån att hafwa uppnått denna likhet, och om de än, till följe af mensklig synd och bristfullhet, ännu se blott endels och förstå blott endels, så är dock deras uppgift, förutom att utgöra föreningsband emellan lika tänkande kristna, onekligen dock den, att i mån af den kraft från ofwan och den andel af sanningen som är dem gifwen, hwar i sin stad söka uppfostra och bereda sina medlemmar för den osynliga kyrkan. Och denna uppgift är i sanning så hög, att inga werldsliga biassigter eller löften om timliga förmåner här böra få komma i fråga, och ännu mindre böra dessa uppfostrarinnor för ewigheten underställas den werldsliga och timliga myndighetens öfwerhöghet. Detta blir — ingen sofism kan bortresonnera det — ingenting annat än att underställa det högre det lägre.

Af denna orsak kunna wi för wår del aldrig godkänna den uppfattningen att de kyrkliga samfunden endast äro borgerliga eller politiska inrättningar, afsedda att skydda landet och staten. Att staten icke kan hafwa än godt af, att så många som möjligt af dess medborgare, af inre lefwande öfwertygelse, bekänna sig till kristendomens grundsanningar och att i synnerhet dess styresmän, såsom indiwider, wid förrättandet af deras statsborgerliga wärf, tillämpa de höga grundsatser, den kärleksfullhet, rättrådighet och oegennytta, som Kristi lära inskärper, wilja wi icke förneka. Men detta är en skild sak, och en, som bäst torde kunna winnas derigenom att religionen mera göres till en individens enskilda tillhörighet, till en hjertats och den inre öfwertygelsens sak och mindre till en lagstadda formens och wanans. På detta wis borde äfwen kristendomens och öfwerhufwud sedlighetens sak i ett land bäst kunna främjas och en möjlighet ännu förefinnas, att staten, om också icke i sin helhet så dock i någon mån, kunna bibehållas såsom kristen. Deremot torde ett motsatt förfarande, eller det att staten göres till kyrkans herre och följaktligen äfwen statens styresmän, på grund af dessa deras embeten och utan afseende på om de personligen äro lämpliga derför, till religionens förmyndare, lätt kunna leda till ett motsatt resultat än det man åsyftat och småningom bringa det derhän, att icke allenast staten utan äfwen kyrkan göres till hednisk. Och detta skall ofelbart blifwa fallet om i den mån som negationen får öfwerhanden i wår tidsanda, religionen förblifwer en blott slentrian. Må man derföre snart få ögonen öppna för hwart det kommer att bära, om de närwarande kyrkliga förhållandena widmakthållas och en förändring icke i rätt tid göres. Att åberopa de historiska förhållandena är här icke på sin plats, ty historien är underkastad en ständig utweckling, och hwad som är ändamålsenligt i dag, är det icke längre i morgon. Huru skönt en fri och af staten oberoende kyrka kan utweckla sig, wisa de skottska och schweitsiska frikyrkorna. Dessa kyrkors inflytande öfwer befolkningen i de länder, der de finnas, är för wisso icke mindre men wäl större än de wid sidan af dem stående statskyrkorna.

Härmed wilja wi dock icke säga att wi åsyfta en brådstörtad och konstlad förändring af det bestående. En förändring,

sådan som den ifrågawarande, kan icke genomföras, förrän opinionen blifwit wunnen derför. De artiklar, som ingått i detta blad, hafwa endast haft till syfte att fastställa den riktning i hwilken, enligt wår öfwertygelse, denna förändring bör gå, och om möjligt redan nu söka winna någon ringa del af opinionen derför. Hafwa wi derwid, i anseende till sakens stora wigt, gått alltför burdust till wäga och ofriwilligt kommit att såra mot oss olika tänkandes känslor, så bedja wi gerna om förlåtelse derför.

Detta såsom swar på herr E. O. S:s åsigter om kyrkoförfattningen! Såsom swar på hans utläggning af profetian wilja wi framhålla det nyare försök till utläggning deraf, som under senaste decennium och redan derförinnan sett dagen nästan samtidigt i olika länder och inom de mest olika teologiska riktningar, och enligt hwilken de profetiska utsagorna icke så mycket hafwa affeende på den jemt löpande historiska tiden, utan på de stora tilldragelserna, som ålfölja öfwergången från en tidsperiod till en annan. En sådan öfwergångstid war den, då det gamla förbundet öfwergick i det nya, och en sådan blir den, då den närwarande historiska tiden skall öfwergå i den slutliga fulländningens tid. Skulle, såsom herr E. O. S. förmenar, den utlofwade fulländningens tid, eller det tusenåriga riket, wara förhanden redan under närwarande tid, med all dess jemmer och we alla dess slitningar, dess split och dess oro — något, som dock motsäges deraf att judarne ännu icke återwändt till sitt land, hwilket enligt de profetiska utsagorne, bör hafwa skett, förän denna fulländningens tid tager sin början — då skulle, i sanning Guds löften wara bra arma och fattiga. Nej, högre och skönare, herr E. O. S., måste de wara, och derföre tro wi, och tusende sinom tusende med oss, på en kommande tid, då de affigter Gud hade, när han skapade menniskan, ändteligen skola gå i fullbordan här på denna jord — en tid, hwarefter icke blott menskligheten, utan hela den till följe af hennes synd bundna skapelsen, fortfarande suckar. Att så många som möjligt då, wid sin Herres slutliga tillkommelse, skola wara mogna och skickliga att få skåda honom på nära håll, ansigte mot ansigte, och icke såsom Bileam, endast fjerran och på afstånd — detta bör wara de kristna kyrkornas uppgift och bestämmelse.

Om lagstadd osedlighet,

eller „sedlighetsfrågan“ behandlad af en swensk läkare, som i fjorton års tid warit en ifrig förkämpe för den reglementerade prostitutionen.

(Införd af oss ur tidskriften „Meddelanden för helso- och sjukwård“, med anledning af hrr professor Runebergs och af Schulténs samt d:r Holmbergs afgifna utlåtande till Finska Läkaresällskapet i ifrågawarande spörsmål).

„Samfundens sjukdomar kunna lika litet som kroppens, förebyggas eller helbregdas, med mindre man tager öppen kunskap om dem, — säger John Stuart Mill. Sanningen häraf är ej ny, ty satsen har warit yrkad sedan långliga tider tillbaka; men den har — likasom mycket annat — *tigats ihjäl*, när den berört ifrågawarande ämne. Man har dragit sig för att öppet framlägga wissa saker inför offentligheten.

Politiker inom samhällsfrågan ha hänskjutit spörsmålet till afgörande åt medicinska fakulteter eller auktoriteter i första hand. Dessa hafwa fästat sina blickar och tankar i främsta rummet på det hygieniska och medicinska innehållet samt sökt efter preventiwa botemedel — men utan bestämd hänsyn till frågans legala innehåll.

Denna sakernas ställning ansågs ännu för trettio år sedan såsom af omständigheternas makt framtwingad, och hela samfundet fogade sig willigt efter hwad som traditionelt antagits såsom nödwändigt. Men hwad som är sed i dag, med förmodad rätt, är det ej i morgon, ifall rättsmedwetandet då uppwaknat till större klarhet. Den tid är gången, då man ansåg sig ha rätt att lemna utredningen af prostitutionsfrågan åt läkarne, eller snarare åt läkareåsigten för en wiss tidpunkt, ensamt. Den tillhör icke uteslutande läkarekonsten — lika litet som nativitetsregleringen; — *den tillhör hela det sedligt upplysta och myndiga samhället*. Den är en sak som tillhör alla dem, hwilka representera och intresseras af samfundets bästa. Wi anse oss häraf fullt rättfärdigade för den inkonseqwens wi nu göra oss saker till, efter att förut hafwa fört pennan för den motsatta åsigten, — under åberopande *af wår oafytterliga befogenhet att blikloka re för hwarje dag wi lefwa*.

Prostitutionsregleringen har haft sin tid. Denna är nu gången. Den bör wika för det sedliga medwetandets makt, likasom *alla lägre utwecklingsskeden*, der det nyttiga ställts framför det rätta, *måste wika när rättsmedwetandet tar ut sin fulla rätt*. Tidens sedliga frågor stå utan twifwel nu i förgrunden; den werkliga eller den blott förmodade nyttans uppgifter böra alltså träda tillbaka, när de råkat i kollision med det rätta. Wi äro skyldiga de personer samhällets erkänsla, som fastän hittills hånade, ej öfwergifwit den sedliga rättens sak uti föreliggande spörsmål — utan troget, uppofferande och ihärdigt kämpat ut kampen för det af dem uppfattade rätta. Wi lyfta wår egen ställning genom att buga oss för dem.

Om sedligheten släckes, eller tillåtes slockna, inom könslifwets sfer och kärleken mellan individerna neddrages från sitt högsäte, — om den ensidigt sinliga fördelen göres till norm, så är det sedliga familjelifwet upplöst. Äfwen under äktenskapets påtwingade stämpel har häraf intet blifwit annat än förderf — och många äktenskap skola derwid stå qwar allena under karakteren af simpel prostitution. Att så wilja förstå och betrakta hela det menskliga könsförhållandet är att äfwen wilja döda eller misskänna dess sedliga rot. Och ett sådant syfte kan ej annat än prägla en *osedlig menniska* — eller ett moraliskt missfoster. Ware detta nog sagdt, *äfwen från läkarens* sida, när numera den nära kännedomen om de sexuella sjukdomarnes wäsen är allmänt spridd, och må wi då medgifwa, att det preventivt sanitära, eller sexualhygienin, aldrig *kan rätt tillgodoses annorlunda, än genom ett kyskt lefnadssätt*. Ju mera erfarenhet man winner uti sakförhållandena, ju klarare framträder den sanningen, att intet preventivt säkerhets eller ens sannolikhetsmedel för undwikandet af sexualförgiftning gifwes. Och *detta måste ju wi läkare till sist fritt erkänna*. Stånde då ock hwarje menniska för sin gerning. Den som will undgå missöde, såsom det kallas, tage sig i akt för missgerningen och hålle sitt käril rent; detta gälle mannen, såwäl som qwinnan! Och skall socialt straff föreläggas någondera, utöfwer det sanitära äfwentyret, — *så ware det lika för båda och under alla förhållanden icke mindre, snarare högre bindande för mannen*, som swårligen kan hafwa att åberopa bristande kännedom om följderna och i alla händelsen är den inledande parten.

Det mycket allmänna, ja, i sanning prostituerade omdömet, att mannen har så mycket swårare att temperera sin sexuella natur än qwinnan, är, *äfwen det, ett inbilladt swepskäl*, som endast kan gälla med makt, sedan han inträdt i okyska lefnadswaror och på grund af dem pockar på sitt så ansedda naturbehof.

Återstår då det spörsmål att lösa: hwilket annat skydd än polisreglementets har man att lita sig till, beträffande sexualförgiftningens faror?

Wi måste, på grund af omständigheternas makt, dertill swara: — *Intet annat än wårt sedliga förnufts* ledning, sedan hygienins lagar äro kände. Dessa lagars kännedom måste derföre med bästa medel spridas, och den till sina anlag lättfärdiga menniskan må göras i rätt tid bekant med sexualsjukdomarnes lätt smittbara och farliga art, i likhet med alla andra förgiftningssjukdomars, för att bringa en hwar till besinning, att: *eho som för dessa sjukdomars förwärfwande utsätter sig, skapar sjelf sitt öde*; — men också med lagligt föreläggande att: *eho som meddelar annan menniska smitta på denna wäg, skall enligt bestämd strafflag derför answara, likasom för annat personligt fördelande och helsofarligt swek, när sådant kan påwisas*. En lagstiftning i denna riktning är den enda nutiden passande — och måtte den till snart genomförande upptagas af dem det wederbör! Läkaren har att upplysa, underwisa, warna och — när olyckan skett — så godt sig göra låter, med goda offentliga anstalter såsom medel, afhjelpa och söka återställa det brutna.

All öppen eller hemlig prostitution må numera, så godt först som sist, lagförbjudas, med behöfligt eftertryck förföljas och — om sexualsjukdom såsom följd deraf konstaterats — bestraffas med *frihetens förlust*, såsom ett nödwändigt socialt skydd mot personer, hwilka uppträdt såsom missdådare, af hwilken ställning och hwilketdera kön de månde wara. Då är saken bragd på det klara och tillbörliga. Man känner i alla fall den fara man utsätter sig för och litar icke till de förmenta fördelarne af en orättwisa, som, blott i och för denna tillit, är mycket osäker och äfwentyrlig.

Hwad man oftast och på skenbara skäl har föreburit, är prostitutionens makt såsom „ett oundwikligt, för att ej säga nödwändigt ondt“ inom samhällena. Detta påstående kräfwer en utfyllnad: — „*inom de större samhällenas mera, eller helt och hållet, förderfwade befolkning*“. Uti de mindre samhällena och der dessa bestå af en icke i sedligt förderf sjunken befolkning, är den icke allenast icke nödwändig, utan fastmera en ej ofta förekommande förteelse öfwerhufwud. *Den tillhörde företrädeswis den gamla, barbariska, i allo despotiskt korrumperade tiden*, monopolernas och maktförtryckets tidsålder; — *men den blir alltmera främmande för wår kulturperiod*, i princip sedd. Ju mera qwinnans ställning respekteras och frigöres, såwäl genom qwinnans egna wärdeanspråk, som genom hennes myndighetsförklaring och friställande wid sidan af mannen, genom tilldelande af en hederlig försörjningsrätt, desto mera faller den, förr såsom obetwinglig ansedda, prostitutionens makt bort. De som i wår nutid mest åberopa sig på densamma, *är den sexuelt uppgifna och sedligt förtappade delen af båda könen*, synnerligast af männen. *Och en öppen reaktion mot denna lastfulla pariasfalang kan ej annat än werka till hela samfundets lycka och äfwen sannskyldiga fördel*; — likasom emot den äfwen såsom oundwiklig af mången framhållna dryckenskapslasten. Båda hänga innerligt tillsammans, ja, de bero af hwarandra; men *de böra och kunna från det sedligt mognade samhället utmönstras* såsom lagstadda plågseder. Deras tillwaro må förbehållas det sedliga samhällets drägg.

Och allwarlig uppfostran kan bortarbeta dem, likasom alla laster. Detta är menklighetens hopp och bör hädanefter wara dess öppna sträfwan. En motsatt uppfattning eller s. k. realism är deremot *en sjuklig och äfwen skamlig, i allo sorglig, slägtets degeneration*, hwilken ingen har befogenhet att åberopa.

Så lyder detta öppna och manliga uttalande af en bland Swerges ansedddaste läkare, d:r *P. A. Lewin*, hwilket är så mycket betydelsefullare som reglementeringens anhängare, allt sedan 1873, då hans af Swenska läkaresällskapet prisbelönta bok. „Om prostitutionen“ utkom, i honom haft en af sina auktoriteter. Att d:r Lewin icke står ensam om sin nuwarande uppfattning, utan att hans åsigt delas af flere framstående läkare i alla länder, är bekant. Skola äfwen Finlans läkare hafwa mod och kraft nog att, frångående gamla fördomar, betrakta frågan från samma ädla och upphöjda ståndpunkt som dessa deras embetsbröder i utlandet? Den komités åsigter, som af läkaresällskapet blifwit nedsatt att förbereda frågan om den reglementerade prostitutionens afskaffande, äro redan kända; men läkaresällskapet i dess helhet har ännu icke uttalat sig. Att inom detta ansedda sällskap män skola finnas, hwilka wisa sig förstå tidens sedlighetskraf samt hafwa tillräcklig sjelfständighet för att wilja se borttwättad en skamfläck, som redan alltför länge wanärat wårt samhälle, skola wi till dess heder i det längsta hoppas. Wi hafwa så mycket mera skäl att hysa detta hopp, som inom pressen redan twenne af wårt lands läkare, d:r K. *Relander* och d:r *von Fiandt* uttalat sig i denna riktning.

Med anledning af denna artikel har Swenska Federations-afdelningens sekreterare, kamreraren O. Westerberg, tillskrifwit d:r Lewin ett bref och erhållit af honom följande swar, som finnes publiceradt i federationens tidskrift, „Sedlighetswännen“:

Tacksam för eder skrifwelse i anledning af min omkastade ställning uti förutwarande twistefråga oss emellan, erkänner jag fritt detta omslag Sedan ännu under detta år en och annan reqwisition af min bok om prostitutionen ingått, har jag ansett att publicerandet af detta omkast kunde i någon mån gagna såwäl eder sak som den moraliska rättens, och har jag då ej twekat att, på sätt som skett, offentligen uttala min mognade öfwertygelse. Jag har författat och bär answaret för artikeln med samma tillförsigt som jag för 14 år sedan höll på den af mig nu öfwergifna åsigten, för hwars tänkta fördelar, eller sanitärä nytta rättsmenwetandet ströks. Wid wunnen och närmare utredd lifserfarenhet måste denna åsigt wika såsom ohållbar. Der står jag — och kan icke annat. Hwad som bytts oss emellan må dermed wara glömdt; och kan min omkastade ställning, i all sin ringa betydelse gagna eder, nu äfwen min sak,

så skulle det utgöra en tillfredsställelse för fältflyktingen från en orättfärdig saks förswar.

Med mycken högaktning.

P. A. Lewin.

Brytningarna i dissenterfrågan

hafwa inom det utskott, som behandlat densamma giswit sig luft i de reserwationer, som åtfölja utskottets betänkande, hwilket till sina hufwudpunkter endast synes hafwa tillkommit förmedels den aflagda röstsedelns utslag. Af den första af dessa reserwationer, undertecknad af adelns och borgareståndets samtliga medlemmar i utskottet, införa wi här dess wigtigaste del, som afser äktenskapslagstiftningen.

„Enligt wår närwarande lagstiftning skall äktenskap, för att wara rättsligen giltigt, ingås genom kyrklig wigsel. En sådan ståndpunkt kan lagstiftningen utan swårare olägenheter intaga endast så länge „enhet i religionen" både rättsligt och faktiskt eger rum. Men så snart olika trosbekännelser förekomma och lagligen få utöfwas, framkallar ett sådant lagstadgande såwäl samwetstwång som andra olägenheter, hwilka kunna undanrödjas endast genom införande af den s. k. ciwila formen för äktenskaps ingående. Ty tillhöra äktenskapskontrahenterna olika trossamfund eller tillhöra de, eller endera af dem, en trosbekännelse, af hwilken något kyrkosamfund icke finnes i landet inrättadt, måste de underkasta sig wigsel enligt ett formulär, som strider mot antingen bådas eller åtminstone den enas öfwertygelse. Ett sådant twång får staten icke pålägga sina medlemmar. Men härtill kommer att detta twång med nödwändighet leder till förbindelser, hwilka, ehuru icke ingångna i osedligt syfte, likwäl lagligen måste betraktas såsom otillåtna. Att åter detta måste leda till mångfaldiga förwecklingar samt undergräfwa sedligheten och äktenskapets helgd, är uppenbart. Här inträder fördenskuld statens rättighet och plikt att i sedlighetens intresse införa en form för äktenskapet, som kan anwändas i sådana fall, då kyrklig wigsel icke, utan religiöst twång, kan ega rum.

Denna statens rätt att uppställa en borgerlig form för äktenskapets ingående kan icke gerna betwiflas. Då äktenskapet är en borgerlig institution, som måste wara tillgänglig för alla statens medborgare utan afseende på deras trosbekännelse, och då de wigtigaste rättsliga påföljder äro förknippade med dess ingående, kan det icke ligga utom statens befogenhet att för denna akt fastställa en form, som är fri från alla konfessionella element. De enskilda äktenskapskontrahenterna hindras icke derigenom att helga sin förening genom en religiös akt, ja, en sådan kan till och påbjudas såsom obligatorisk af de särskilda religionssamfunden för deras medlemmar, ehuru staten icke anbefaller densamma i sådana fall, der den kunde innebära ett samwetstwång. Allra minst bör det s. k. ciwiläktenskapet wäcka betänkligheter då det icke införes såsom obligatoriskt för någon medlem af ett lagligen erkändt kyrkosamfund, utan blott såsom fakultatiwt jemte kyrklig wigsel i sådana fall, som nyss antyddes. Och i större utsträckning har det hittills icke heller warit fråga om ciwiläktenskapets införande hos oss. Endast då hwarken mannen eller qwinnan tillhör något kyrkosamfund, har man ansett den borgerliga formen böra blifwa den enda lagligt bindande, emedan den då är den enda, som utan wanhelgande af en religiös handling kan föreskrifwas.

I likhet med de till kyrkomötet år 1876 och landtdagen 1877—1878 af regeringen öfwerlemnade förslagen till dissenterlag innehöll äfwen det lagförslag i samma ämne, som lemnats till 1886 års kyrkomötes utlåtande, bestämningar om äktenskaps afslutande i wissa fall inför borgerlig myndighet, hwilka bestämningar skilde sig från de tidigare föreslagna hufwudsakligen endast beträffande äktenskap mellan medlem af lutherska kyrkan å ena sidan och bekännare af annan troslära på den andra. Medan sådana äktenskap enligt de föregående förslagen äfwen kunde ingås inför borgerlig myndighet, måste de enligt 1886 års förslag owilkorligen måsta afslutas genom wigsel enligt kyrkolagen. Till följd af de anmärkningar, som af kyrkomötet gjordes emot ciwiläktenskapet, blefwo alla bestämningar derom uteslutna ur den nåd. propositionen till denna landtdag.

Emellertid är det uppenbart, att behofwet af en borgerlig form för äktenskapets ingående i sedlighetens och samwetsfrihetens intresse fortfarande skall göra sig gällande äfwen med den mindre omfattning förslaget till dissenterlag nu erhållit."

Reserwationen N:o 2 är afgifwen af preste och bondeståndets ledamöter och afser hufwudsakligen att återföra lagförslaget till den form i hwilket kyrkomötet hade godkänt detsamma.

Reserwationen N:o 3 är inlemnad af suppleanten i utskottet, biskop G. Johansson ensam och går ut på, att enär lagstiftarene icke hafwa tillräcklig kännedom om dissentens ställning och förhållande och det torde wara klart att dessa senare icke ämna begagna sig af den lag som nu blifwit utarbetad, frågan om en dissenterlag för närwarande må förblifwa hwilande och landets ständer förkasta förslaget.

I reserwationen N:o 4 föreslår slutligen reserwanten herr Juselius att orden: „och åtnjutit sådan religionsunderwisning, som inom samma kyrka i Finland till konfirmation erfordras", måtte ur § 7 i författningsförslaget utgå.

Professor R. Wredes tal i dissenterlagsfrågan.

wid Ridderskapets och Adelns plenum den 17 April.

I sitt bemötande af den skarpa kritik senator Yrjö-Koskinen egnat lagutskottets betänkande och särskildt den densamma widfogade första reserwationen förfäktade talaren warmt religionsfrihetens idé och wisade att särskildt den uppfattning, som mest hade ådragit sig eklesiastikchefens ogillande, nemligen att rätt till utträde ur statskyrkan bör bewiljas dissenters utan att de derföre nödgas ansluta sig till annat kyrkosamfund, ingalunda nu för första gången framträdde, utan gjort sig gällande redan wid den tid då den nuwarande kyrkolagen antogs, hwilket äfwen tydligen framgår ur dess § 6. Såsom bewis på hwilket beklagligt omslag i tänkesättet i reaktionär riktning egt rum sedan dess, anförde talaren, jemte flere utdrag ur utskotts betänkanden från föregående landtdagar, äfwen följande uttalande i kyrkolagskomiténs af 1869 betänkande, bland hwars undertecknare woro icke mindre än fem personer, som antingen redan då eller åtminstone kort derpå hade beklädt biskopsembeten i Finland.

"Skälet hwarföre komitén i allmänhet anser ingen böra hindras, ware sig från kyrkans eller statens sida att hålla sig till det religionssamfund han på grund af sin werkliga öfwertygelse önskar tillhöra, är det att en werklig religiositet icke kan finnas utan frihet, lika litet som friheten i ordets högsta och djupaste mening kan finnas utan religion. Ingenting är i så hög grad hjertats, öfwertygelsens och samwetets sak som den religiösa tron. För att denna i sanning skall finnas till, fordrar den hjertats fria böjelse; förhåller det sig annorledes, innebär den en förfärlig lögn. Att derföre med några slags yttre medel wilja twinga en menniska till en wiss religiös tro, är icke blott den största motsägelse utan att derjemte en werklig irreligiositet. Alla band, som läggas på den nu ifrågawarande religionsfriheten, om de också utgå från ett uppriktigt och wälmenande sträfwande att bringa saken derhän, att alla måste hylla den tro man erkänner som den rätta — också der denna i sjelfwa werket är den rätta — måste ur kristlig synpunkt förkastas, emedan de äro med ewangelii ande oförenliga. Att befordra kristendomen genom okristliga medel är likasom att wilja uppbygga genom nedrifwandet. Ändamålet helgar aldrig medlen".

Talaren medgaf att utskottet och reserwanternas förslag företedde bristfälligheter och luckor, men framhöll såsom en förklarande omständighet, att då till följd af det kejs. reskript, som gaf anledning till propositionen i ämnet, alla bestämningar angående grekisk-ryska trosbekännare blifwit ur lagförslaget uteslutna, det för utskottet hade blifwit omöjligt att utarbeta ett lagförslag, som kunde tillfredsställa religionsfrihetens berättigade anspråk, utan hade utskottet nödgats blott söka åstadkomma en lag, som skulle afhjelpa de för ögonblicken mest trängande praktiska behofwen. Talaren slutade med den förklaran att den första reserwationens undertecknare för ingen del ha för afsigt att undergräfwa, ware sig den kristna religionens eller ens den lutherska kyrkans bestånd och att ingen medlem af utskottet ens för ett ögonblick torde hafwa glömt de stora tjenster den lutherska kyrkan gjort och, som det är att hoppas, fortfarande skall göra wårt folk och den stora uppfostrande betydelse för detta folk denna kyrka har. Talaren hoppades att ståndet, som wid alla föregående landtdagar, då frågan i en eller annan form warit före, uttalat sig gynsamt för religionsfriheten, icke nu skulle swika dessa traditioner. Må man icke glömma att wår religions stiftare yttrat: Mitt rike är icke af denna werlden.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Dissenterlagen inför landtdagen. I tisdags war ändtligen lagutskottets betänkande angående dissenterlag upptagen på föredragningslistan i samtliga stånd, och detta hade till åhörareläktarene samlat en större skara intresserade åhörare än dessa beqwämt kunde inrymma. Frågan blef emellertid öfwerallt bordlagd till följande plenum, som eger rum i dag, i Adeln och bondeståndet dock först efter det att twenne talare, på hwardera stället af wäsentligt olika ståndpunkt, redan hunnit yttra sig. I förstnämnde stånd inleddes debatten af eklesiastikchefen, senator Yrjö-Koskinen, hwilken understödde regeringens proposition och underkastrde utskottsbetänkandet en skarp kritik. Herr Y-K. framhöll hufwudsakligen att statsmakten, om den än ej borde taga till uppgift att särskildt wärna en wiss kyrka, dock borde undwika att åwägabringa en lag, som skulle uppamma sekterismen och det religiösa lösbrifweriet. Utskottets förslag och den första reserwationen förswarades af friherre R. Wrede.

I bondeståndet godkände folkskolläraren Leppänen i princip religionsfrihetens idé, ty enhwar borde ega rättighet att ställa sig i sitt förhållande till Gud såsom hans eget samwete det bjuder, men ansåg dock att utskottets förslag, om det blefwe upphöjdt till lag, wore egnadt att framkalla religionslöshet, hwarföre han slöt sig till hrr Råbergs m. fl:s reserwation. Den andra talaren, hr Pyösti yttrade sig i samma riktning som biskop Johansson i sin reserwation samt föreslog tillsättandet af en komité för att undersöka dissenters förhållanden, hwarefter en ny proposition i ämnet kunde aflåtas, om behofwet påkallar en dylik.

— Wårt läkaresällskap och prostitutionen. Den tremannakomité, bestående af hrr professorer Runeberg och af Schultén samt dr Holmberg, hwilken af läkaresällskapet nedsattes för att behandla prostitutionsfrågan, har nu afgifwit sitt utlåtande, som går ut på, att det wore en därskap att upphäfwa den för wåra större städer nu gällande reglementeringen, utan att i dess ställe andra werksamma och omsorgsfullt öfwerwägda åtgärder sättas i werket. Samhället skulle häraf lida betänklig skada, för hwilken answaret kommer att drabba de kortsynte ifrarne för ett brådstörtadt och obetänkt tillwägagående.

— Skalden Björnstjerne Björnson har på sin rundresa genom genom de skandinawiska länderna redan ankommit till Stockholm, der han f. n. håller föredrag i Immanuelskyrkan. Om det föredraget skrifwes, att han på ett sätt, som ingen, hwilken åhört det torde glömma, wisat huru den karakterslöshet och oredlighet, både i det offentliga och enskilda lifwet, som utmärker wår tid, på det närmaste sammanhänger med förslefnaden, som mer än något annat förstör karaktererna och, i det den qwäfwer aktningen för qwinnans heder, äfwen qwäfwer känslan för rätt och heder i allmänhet. Men ingenstädes kan förslefnaden bättre frodas än der, hwarest samhället reglementerar och hägnar den.

— Qwinnans tillträde till Uniwersitetet — denna fråga, som wid senaste landtdag stötte på grund i presteståndet — har nu blifwit godkänd af alla stånd utom af det högwördiga, och kommer således att få laglig giltighet i wårt land. Sorgligt är det i sanning att wårt lands prester, som om de skola kunna möta tidens otrosströmningar, borde stå främst i bildning, i stället wisat sig stå så långt efter tidens billigaste fordringar. Såsom en ljuspunkt från förhandlingarne i detta stånd framstår den fromma och rättänkande biskop Alopei yttrande, att han icke kan fatta hurusom Guds afbild i menniskan skulle fördunklas derigenom, att hon sattes i tillfälle att utweckla sin intelligens så mycket som möjligt. Han medgaf att qwinnans hufwudsakligaste werksamhetsområde war hemmet, men äfwer der skulle hon kunna werka med så mycket större framgång, om hon wore bildad: såsom moder uppfostra sina barn och såsom maka i mycket wara sin man till bistånd.

— En för wåra förhållanden sällsynt händelse egde rum wid Ridderskapets och Adelns plenum sistlidne lördags, i det att en af dess medlemmar, herr Fraser blef af landtmarskalken kallad till ordningen. Frågan gällde wår wärnepligtige militär, hwilken herr Fraser underkastade en sträng kritik, som utmynnade i följande kraftiga ord:

Sålänge blott en enda kompanichef har tid att hwarje afton sitta wid gröna bordet eller en stabsofficer ej kan leda det enklaste taktiska krigsspel, sålänge det icke stämplas som orätt, att en chef wisar sig fullkomligt öfwerlastad i sina egna soldaters närwaro och inför samlad trupp, eller sålänge det ännu gäller såsom normalt att på wåra officersklubbers aftonprogram kortspel och drickande samt fåfängligt och tomt prat få upptagas, sålänge kunna wi icke häller påstå, att alt är som sig bör, att soldaten blir rättwist och humant bemött, och utan rättwisa finnes ingen sann disciplin, utan rättwisa d. w. s. den som af officer och befäl fordrar att de föregå soldaten med godt exempel uti allt som hör till lifwet och tjensten.

Och ännu mindre kan denna disciplin finnas der, hwarest dagligen och stundligen den högre rättwisan kränkes, der förmans försummelse icke beaktas men soldaten får stånda till answar! Och utan disciplin åter finnes ingen duglig armé!

—Wåra kolonister i Sibirien hafwa tywärr blifwit beröfwad den utsigt till förbättrad själawård, som en i detta syfte inlemnad petition warit ernad att bereda dem, i det att denna petition blifwit af Allmänna beswärsutskottet afstyrkt.

— Wåra landsmanninnor, fröknarne A. Gripenberg och A. Trygg, hwilka f. n. deltaga i den internationella qwinnokongressen i Washington, den förstnämnde såsom representant för finsk qwinsoförening, hafwa nyligen bewistat en bjudning hos presidenten Clewland.

Om fröken G. berättar U. S. att hon den 21 sistlidne mars, jemte fem andra befullmäktigade, hade inbjudits till en fest i New York, wid hwilket tillfälle hon höll ett tal om wårt land och dess kulturstrid, hwilket tal åhördes med spänd uppmärksamhet och belönades med applåder. Följande dag blef hon interwiewad af en mängd tidningsmän.

— Wiborgs slott — detta gamla och för alla finnar kära fornminne kommer, på befallning från ryska krigsministeriet i Petersburg, att inredas till bostad åt kommendanten i Wiborg. Dermed har tywärr Wiborgs stads anhållan att få inlösa slottet förfallit.

— Kroglifwet wid Stora Robertsgatan, som i trots af den nya bränwinsförfattningen icke upphört att werka i hög grad störande på hela granskapet, har omsider påkallat åtgärder från gårdsegarenes sida, i det att dessa beslutit ingå till guwernören med anhållan att

för nästa bränwinsperiod måtte så begås att krogarne från nämda gata och dess omnejd blefwe aflägsnade.

— **Missionär C. Orest**, som under senare tid warit anstäld som sjömansmissionär wid Stugsund, Söderhamn, kommer inom kort att afresa till Petersburg för att aflösa missionären Lind.

Hr Lind, hwilken efter hwad en swensk tidning wet berätta, för sin missionswerksamhet warit utsatt för åtskilliga trakasserier från den misstänksamma ryska polisens sida, kommer att återwända till Swerige, der han åtminstone någon tid torde stanna.

— **Qwartals möte för den inre missionen** hålles härstädes den 22 och 23 april uti Allianshusets stora sal, wid hwilket missionen rörande frågor komma att hehandlas.

— **Litteratören Waldemar Lönnbeck** håller i öfwermorgon, lördag, i Allianshuset föredrag i twenne af dagens frågor, af hwilken den ena torde wara qwinnofrågan.

Söndagens predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bergroth.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10, swensk kl. half 12.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 f. m. och kl. 7 e. m. af pastor L. Lindroth.

I Allianshuset: Swensk predikan kl. 11 f.m. af Herr E. Björkenheim, kl. 4 e.m. swensk uppbyggelse förebrag, och dikussion och kl. 7 Frälsningsmöte, kl. 5 finsk predikan i lilla salen af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12. Predikan kl. 11 f. m. af Sjömansmissionären E. Erickson. kl. 7 e. m. G. M. Giescke och E. Erickson

Utlandet.

Kejsar Fredrik.

Ett telegram från Berlin af den 16 meddelar att kejsarens tillstånd förwärrats. En ny swullnad torde hafwa bildats nedanom kanylen, hwarigenom ny fara för förqwäfning uppstått, och till detta lokala onda har sällat en bronchitis af swårare art. Hela den kejserliga familjen är i kejsarens närhet, likaså ett stort antal politiska personligheter. Furst Bismark anlände oförbröjligen till Charlottenburg och gick genast in i kejsarens gemak, hwarest han en half timme ensam och sedan en längre stund med kronprinsen uppehöll sig hos kejsaren. Stora menniskomassor hafwa strömmat till Charlottenburg och omgifwa det kejserliga slottet. Läkarne anse kejsarens tillstånd betänkligt. Under de senaste dagarne hafwa de warit twungna att upprepade gånger ombyta kanylen, hwarwid hwarje gång en fara att den sjuka skulle qwäfwas, förelåg.

Öfwerswämningarna i Tyskland.

Hwilka skador dessa öfwerswämningar förorsakat, och huru många menniskolif genom dem gått förlorade, är ej lätt att utröna. Men att de åstadkommit oerhörda olyckor, framgår nogsamt af de utländska tidningarnas beskrifningar på olyckshändelserna. Och den nöd, som kommer af öfwerswämningen, lär ej upphöra med wattnets fallande.

Hela Nordtyskland från Elbe till Njemen har fått många af sina bördigaste slätter förhärjade. Somligstädes stå fälten milswidt omkring under watten, och af de här och der liggande byarne synas endast taken af ett och annat hus sticka upp ur den nybildade sjön. Befolkningen har fått lemna kreatur och annan egendom såsom rof åt de instörtande wågorna och söka rädda sig sjelf till högre liggande byar. Många menniskor ha och omkommit, och de qwarlefwande lida förfärlig nöd, oaktadt inwånarne i de byar, dit de tagit sin tillflykt, söka göra allt för dem.

Kejsaren har lemnat betydande summor för nödens afhjelpande, stora insamlingar göras såwäl i Tyskland som andra land och kejsarinnan har sjelf begifwit sig till de mest hemsökta trakterna för att lemna hjelp och bistånd.

Till redaktionen för finska Weckobladet.

Som det kunde intressera missionären herr F. Nyreens många wänner här i landet att höra något om hans werksamhet på denna ort, så wilja wi meddela, att under den korta tid af några weckor hans wistelse i wår krets warade, en stor wäckelse ibland folket här och i trakten häromkring uppstått, framkallad genom hans utmärkta predikningar. Hans werksamhet på denna ort har således blifwit rikligen af Gud wälsignad och äro wi herr Nyréen af hjertat tacksamma för hans sjelfuppoffrande nit för ett sant religiöst lifs återuppwäckande bland massorna. Wi äro högeligen i behof af dylika män under en tid som denna, då otron å ena sidan och den kristna egenrättfärdigheten å den andra möta på hwarje steg. Måtte derför Guds wälsignelse allt fortfarande följa herr Nyreen på hans fälttåg för sanning och ljus

Billnäs den 16 April 1888.

—f—r.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 22 April 1888.

Matt. 25: 1—16.

Liknelsen om de tio jungfrur.

Omedelbart på sistl. söndags text följer nu föreliggande liknelse, hwilken profetiskt skildrar Kristi rikes tillstånd näst före och wid Herrens sista tillkommelse. Då i föregående text beskrifwes dels det allmänna tillståndet i werlden wid samma tidpunkt, dels den uppenbara otron och affallet i kyrkan, så är i liknelsen om de tio jungfrur uteslutande fråga om tillståndet bland sådana kristna, som öppet bekänner sig till Jesus och gått ut ifrån werlden för att möta brudgummen.

Wi märka här 1:o) de tio jungfrurna på wäg att möta brudgummen (v. 1 - 5); 2:o) deras olika förhållande wid anskriet: "Se, brudgummen kommer„ (v. 6 - 9); 3:o) deras olika ställning wid brudgummens ankomst (v. 10—13).

V. 1. Med himmelriket förstås här Kristi kyrka på jorden, sådan hon skall framstå i den yttersta tiden, sedan uppenbart ogudaktige och uppenbara skrymtare lemnat henne och hon ter sig såsom en stad på berget, såsom en ren, kysk jungfru, bekänner sig till Jesus och wäntar Herren af himmelen. — Liknelsen ansluter sig till den tidens sed, enligt hwilken brudgummen kom mot aftonen till brudens hem för att föra henne till sig, hwarwid han mötes af brudtärnor, försedda med lampor eller facklor (lampor som tillika tjente som facklor, bestående af en lång, tjock träskaft, i hwars öfre ända lampan i form af en skål el. dyl., försedd med weke och olja, war placerad). Att jungfrurnas antal är bestämdt, antyder, att Herren har räknat de sina och känner dem alla. De troende liknas ofta wid jungfrur (2 Kor. 11: 2; Upp. 14: 4) och Jesus wid en brudgum (Matt. 22: 2; Hög. W.; Joh. 3: 29). "Bruden är den troende församlingen, de heligas samfund", af hwilka de wisa jungfrurna äro medlemmar.

V. 2—4 Men fem af dem woro wisa etc. Liksom talet tio icke får tagas efter ordalydelsen, såsom wore de kristna just så många, så får man icke heller taga antalet wisa och fåwiska efter orden; men såsom det förra wittnar, att Herren har reda på hela hopen, så wisar ock det senare, att han noga känner de uppriktige och de skrymtamme. På wäg emot brudgummen äro de förenade och wandra alla till samma mål. Olikheten är icke ögonskenig, utan består i en inre egenskap, som blott småningom träder i dagen. Alla äro försedda med brinnande lampor, hwilket tyckes antyda, att här är hos alla god början — de hafwa alla begynt i anden. Men de fåwitska togo ingen olja med sig till att underhålla lamporna, utan litade på att lamporna skulle brinna, tills man mötte brudgummen. Deri uppenbarar sig deras fåwiskhet. Härmed betecknas sådana kristna, som lita på sin en gång erfarna omwändelse, sitt dop, sin kunskap, sin konfirmation och nattwardsgång m. m. De wisa försågo sig med olja i sina käril tillika med lamporna och ådagalade härigenom en wis omtanke för framtiden. Dessa afbilda sådana kristna, som icke wåga lita på sin en gång gjorda omwändelse m. m. utan besinna, att tron behöfwer daglig näring, om hon icke skall dö ut. Lampor och olja höra tillsamman. "Oljan är den helige Andes olja; utan denna är den yttre kristendomen lika wärdelös och onyttig som en lampa utan olja„.

V. 5. Brudgummen dröjde, kom icke enligt beräkning; detta hade till följd, att alla brudtärnor, som i afwaktan på honom tagit in i ett hus wid wägen, blefwo sömniga och somnade. Att waka första nattwäkten är ej så swårt som andra och tredje. Icke blott de fåwitska utan äfwen de wisa öfwerwäldiga af sömn. Ju närmare det lider emot Herrens sista tillkommelse, desto mindre fåka äfwen de bästa kristne wara redo. Kristendomen skall i de yttersta dagarna icke wara bättre, icke lifaktigare än i början: „Efter ondskan får öfwerhanden, warder kärleken i mången förkolnad".

V. 6. Brudtärnorna, de tio jungfrurna, hade insomnat och lågo i djup sömn, och ännu hade ingen brudgum hörts af. Men wid midnatstid — då man kunnat upphöra att wänta — wardt ett anskri — ett glädjerop af folket i huset, der jungfrurna tagit in eller af utstälda wäktare eller af ett ilbud från brudgummen. — Se brudgummen! Gån ut att möta honom! Sådana wäckelserop låter Herren Jesus föregå sin ankomst genom de tecken, som i yttersta tiden skola förebåda hans sista tillkommelse och på hwilka endast de trogne gifwa akt. Men äfwen till hwar och en enskild sänder han merendels ett wäckelserop, som låter oss ana, att Herren är när, såsom ock wissa tider wäckelserop låta sig här och der i den slumrande kristenheten och midt i natten förspörjas.

V. 7. Då gäller det att wakna upp rätteligen, att stå upp ifrån sitt läger och tillreda sina lampor. Så göra alla jungfrurna. Sömnen hade icke werkat wälgörande; mycket som war i ordning, när de anträdde wandringen mot brudgummen, hade nu blifwit i oordning. Lamporna behöfde putsas och fyllas, hår och kläder ordnas. De wisas förtänksamhet att förse sig med olja i sina käril kom dem nu till pass; men we de fåwitska! — Ingen är så wäl förberedd, att han icke, när stunden är inne att gå ut ur denna werlden den store brudgummen till mötes, behöfwer ytterligare "beställa om sitt hus", stärkas i tron, bedja o. s. w. för att med frimodighet bestå.

V. 8, 9. Äfwen de fåwitska hafwa waknat och wilja tillreda sina lampor, ty till och med dessa som trott sig wara framför andra beredda och från början litat på sitt ljus m. m., blifwa ängsliga, när anskriet höres: "Se, brudgummen kommer!" För sent inse de nu sin dårskap och söka hjelp hos de wisa: Gifwen oss af eder olja, ty wåra lampor slockna. Förut hafwa dessa fåwitska icke welat akta på de wisas råd, utan hemligen lett åt dessas allt för stora ängslan och försigtighet. Men nu wilja de anlita de wisas förråd, begära att de skola bistå dem, den sjelfsbedragne will i yttersta stunden wara hulpen genom de rättfinniges bön, tro och kärlek och hoppas genom deras bemedling komma in i himmelen. "Slocknandet betecknar den pinsamme känslan af ande- och hjertetomheten, hwilken i domens annalkande griper de omwända". — Men de wisa swarade och sade: Nej, det torde då icke räcka till för oss och för eder, d. w. s. wi hafwa ej mer än wi sjelfwa behöfwa; genom en sådan åtgärd skulle wi lida brist. Detta swar är föreskrifwadt af den tillbörliga omtanken om den egna själens frälsning, hwilken ligger i sakens natur och är hwarje menniska anbefald, ty Gud fordrar icke, att wi skola älska nästan mer än oss sjelfwa, ej heller att wi skola förlora wår egen själ för att frälsa andra. Det skall icke heller lyckas, om wi än wåga försöket. — Rådet: Gån hellre till dem, som sälja och köpen åt eder sjelfwa — är icke att betrakta såsom ett hån, ty de wisa wisste ju ej, om deras kamrater möjligen skulle hinna skaffa sig olja, de wille i det längsta hoppas det bästa. Meningen är: Ingen kan frälsas genom en annans tro och gudsfruktan, utan hwar och en måste för sin del tro och hafwa den helige Ande. Man jemföre de wisa jungfrurnas råd med Herrens råd i Upp. 3: 18 Detta råd kan man wäl gifwa en döende, wisa honom till Jesus, men deraf följer icke att han kan frälsas Det kan gå och har gått mången, som först i sista stunden söker följa detta råd, på samma sätt som det gick de fåwitska jungfrurna.

V. 10. Under det dessa aflägsnade sig för att köpa olja, kom brudgummen. Han kommer hwad det än dröjer; men ehuru han dröjt öfwer förwäntan länge kommer han för wissa meniskor allt för snart. De hafwa ändock icke hunnit bereda sig. De som redo woro — de wisa som hade olja i sina lampor — gingo in med honom till bröllopet, och dörren tillstängdes. D. ä. de, som blifwit fasteintill ändan, de skola warda salige; de som äro funne i Jesus, hafwa hans rättfärdighet, hans anda, de skola ingå med honom i härligheten. Dessa äro werkliga jungfrur, rena och heliga, uppskrifna i himmelen (Upp. 19: 7—9). För dem är ingen fördömmelse (Rom. 8: 1)

V. 11, 12. Sedan kommo ock de andra jungfrurna — de fåwitska — men dörren war nu stängd (v. 10), bröllopet hade tagit sin början; dock klappa de på, sägande: Herre, Herre, låt upp för oss! I hurudant skick de kommo, om de lyckats få olja, säger icke texten. Det är att förmoda, att de kommo försent äfwen för att köpa. Brudgummen swarar derinifrån: Sannerligen säger jag eder: Jag känner eder icke. Dermed will Herren säga oss, att efter döden och den sista domen ingen ändring kan ske, ingen bättring göras, att nådens tid har ett slut och det samma äfwen möjlighet till omwändelse. Så ock, att en lefwande bekanskap med honom är det ena, som berättigar oss till inträde i himmelen, dit ingen kan komma utan Jesus, som är wägen, sanningen och lifwet (Joh. 14: 6).

V. 13. Waken fördenskull; ty I weten icke dagen, ej heller stunden. Allt, bör mana oss till wakfamhet: Löften att Herren skall komma, hans skenbara dröjsmål, de wisas och owisas sömnaktighet, brudgummens plötsliga ankomst midt i natten, då mörkret är som störst i werlden, Herren minst wäntad, faran af att komma för sent, finna dörren stängd, — men framför allt den omständigheten, att wi weta hwarken dag eller stund, när Herren kommer, ware sig i döden eller till domen.

Wänner till wårt blad uppmanas att wänligen söka arbeta för bladets spridning.

Ett offentligt föredrag

hålles i allianshusets stora sal till förmån för den inre missionen af Herr Waldemar Lönnbeck lördagen den 21 April kl. half 8 e. m. Ämne: "Twå frågor; ett ord till den kristna allmänheten." -- Entré 50 penni.

Kvartals-Missionsmöte

i Helsingfors

hålles söndagen den 22 och måndagen den 23 innev. April uti Allianshusets stora sal och börjas söndagen kl. 4 e. m. med svenskt uppbyggelsetal hvarefter särskilda missionen rörande frågor komma att diskuteras. Diskussionon fortsättes på måndagen kl. 4 e. m.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 17. Torsdagen den 26 April **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Dissenterfrågan

har nu fått sin lösning. Twå af landets stånd hafwa omfattat den mera frisinnade riktningen, företrädd af utskottsbetänkandet och reserwationen n:o 1, och twå den restriktiva, företrädd af regeringspropositionen, kompletterad af reserwationen n:o 2. Dermed är äfwen dissenterlagens öde afgjordt. Ännu förefinnes wisserligen en möjlighet, att wid en blifwande sammanjemkning emellan de olika ståndsbesluten ett någorlunda tillfredsställande resultat skall kunna uppnås, men denna möjlighet är dock så ringa, att man derwid icke kan fästa stora förhoppningar.

Utgången har icke warit owäntad, men har dock icke kunnat undgå att framkalla ett smärtsamt intryck, icke blott hos alla wänner till religionens frihet utan äfwen hos alla wänner till religionens allwar. Icke så, som skulle icke statskyrkan, äfwen i sin närwarande form, kunna hafwa enskilda medlemmar, såwäl bland prester som bland lekmän — och wi weta att hon har det — som äro sanna kristna. Det är icke häruti frågan ligger, uti deruti, att uti en tid af allmän och tilltagande negation nödwändigheten för hwarje dag blifwit större af att de kyrkliga institutionerna och samfunden må hållas rena, på det att de werkligen skola kunna utgöra ett salt i werlden. Det är insigten häraf, och icke omstörtningslusta, som hos allwarliga kristna framkallat en önskan, att, då förhållandena ännu äro sådana att landets kyrka i sin helhet icke, utan stora rubbningar, kan undandraga sig statens förmynderskap, smärre församlingar åtminstone må kunna bildas, hwilka icke behöfwa böja sig för en jordisk myndighet, utan wara oförhindrade att i mån af sin förmåga söka förwerkliga den uppgift, som bibeln uppställer för en kristen församling. Men om äfwen bandet emellan staten och folkkyrkan icke utan nödiga förberedelser kan afslitas, så följer dock deraf icke, att icke äfwen denna senare kan renas; hon kan det genom att konsolidera sig, tillåta sina motspänstiga medlemmar att utträda och inom sig sjelf upprätthålla en strängare tukt. Till dessa twenne kärnpunkter — oberoende församlingars bildande och folkkyrkans renande — har sällat sig nödwändigheten att ordna baptisternas i Österbotten civilrättsliga förhållanden. Alla dessa uppgifter — lika wigtiga ur religiöst som ur rättslig synpunkt — torde emellertid nu komma att stranda — och, hwad som gör saken ännu sorgligare — stranda på motstånd af wåra prester. Eklesiastikchefen sjelf hotar att om icke regeringens proposition går igenom, „stäfja det wärsta ofoget med lekmannawerksamheten och sända de utländska predikanterna öfwer gränsen". — Är detta kortsynthet från kyrkans tjenares sida, eller är det fruktan att förlora sin egen maktställning? Wi wilja icke orda derom. Det answar som faller på dem, när de få ögonen öppna för hwarthän deras motstånd ledt, skall kanske en gång kännas för dem tungt nog.

Wid behandlingen af denna fråga inför landtdagen har det tydligen framgått huru fullkomligt inkompetent den werldsliga makten är att lagstifta för den andliga. Personer, som skulle handlägga ärendet, hafwa offentligen nödgats erkänna att de icke förstå det, att de icke känna till dissenters förhållanden, och denna okunnighet har wisat sig icke blott hos lekmän utan äfwen hos biskopar och prester. Till följe af denna okunnighet har äfwen Finlands ridderskap och adel, som dock föregifwit sig hylla religionsfrihetens grundsats och ehuru enträget uppmärksamgjord på det orättwisa deri, beslutit att stadfästa fängelse och böter för dissenters, som upptaga och uppfostra wanwårdade lutherska barn. Men nödgas erkänna att man icke förstår saken, och ändock måste man lagstifta om den. Hwilket skärande hån!

Och en sådan lagstiftning skall Kristi kyrka wara underkastad!

Herr E. Björkenheims yttrande i dissenterlagsfrågan.

wid Ridderskapets och Adelns plenum den 18 April.

Denna fråga har icke blott de sista dagarna, utan allt sedan dissenterlagen remitterades till Lagutskottet, ja långt förut, warit en af dem, hwilken omkring sig samlat ett odeladt intresse. Den har diskuterats i de mest olika kretsar och knapt något pressorgan, från hufwudstadens dagliga tidningar ända till landsortens weckoblad, hafwa underlåtit att dryfta densamma. Om någon klarhet wunnits wågar jag betwifla. Det synes fastmer, som om denna fråga, den dag som är, wore lika oklar som den warit, såwäl inom den allmänna opinionen som också inom representationen. För det förra wittna de hwarandra motsägande uppsatser, hwilka ingått i pressen och för det sednare det faktum, att denna fråga i de samtliga 4 stånden blifwit bordlagd, bakom hwilken bordläggning torde dölja sig lika mycket en önskan att winna en fast princip i frågan som kännedom om utskottets 84 sid. digra betänkande. Jag tror icke att de få ord jag ber få yttra i denna sak i någon wäsendtlig mån skola bidraga till att klargöra frågan, men jag anser det likwist för en lika dyrbar rättighet, som skyldighet att på denna plats uttala min åsigt.

Ifrån den dag, då den kristna religionen af Konstantin den store upphöjdes till statsreligion, tror jag denna kristna kyrka wikit från den henne af Gud utstakade wägen. I stället för att wara en stridande och kämpande kyrka har hon blifwit herskarinna. I stället för att som en missionerande kyrka winna sina segrar genom öfwertygelsens makt och den kraft, som ligger dold i den sanning hon förkunnar, har hennes wäg blott alltför ofta betecknats med blod, hennes segrar wunnits med swärdet. Men emedan den kristna kyrkan så låtit sig af staten upphöjas, så war det en sjelffallen sak att hon skulle till staten återgälda denna sin upphöjelse. Så war då kyrkan worden statens williga werktyg, wägen till hennes förnedring beträdd och begreppsförwillelsen i sådant afseende fullständig. Om denna kyrka skall kunna höja sig till sin ursprungliga ställning och återwinna det ursprungliga inflytandet och anseende hon egt, då måste hon nedstiga från den höjd hon beträdt och åter blifwa en tjenande och lidande kyrka, som utgör ett samband för de individer, hwilka på grund af öfwertygelse om hennes sanning och af kärlek till henne sluta sig till henne. — Sida wid sida med den maktställning, hwilken statskyrkan i historien intagit, går genom densamma en reaktionär rörelse. Jag behöfwer blott erinra om Waldenserna, om Hugenotterna och Lollarderna. I wåra dagar representeras denna reaktionära rörelse af dissentersamfund, sådana wi se dem i den skottska frikyrkan, i baptist- och metodistsamfunden, uti den frikyrkliga rörelsen och sist och slutligen uti de ryska sundistsällskapen.

Om det ligger någon sanning, och jag håller så före, i hwad jag haft äran andraga om kyrkans lif och ställning genom historien, om det är sant att en sådan begreppsförwillelse i fråga om kyrkans ställning egt rum, då må det å andra sidan icke förwåna oss, att denna förwillelse i begreppen, denna tro på en statskyrkas icke blott nödwändighet utan enda berättigande, den dag som är, gör sig gällande hos wårt folk. Den har under halftannat årtusende från led till led fortplantat sig på kontinenten, den har med modersmjölken insupits af wårt finska folk, och den skall fortfara att råda ända tills principen om full religionsfrihet blifwit erkänd i wårt land.

Lika willigt som jag erkänner, att afskaffandet af denna kyrka genom en brådstörtad reform wore menlig, icke blott för det finska folket utan för religionens sak i wårt land, lika wisst måste jag fasthålla en fodran uppå att hwarje lagstiftning, som påräknar kristna dissenters medwerkan och medhåll, måste arbeta i riktning af full religionsfrihet och såsom ett första steg härtill måste jag anse erkännandet af hwarje kristet protestantiskt religionssamfunds lika berättigande samt den enskilda individens rätt att från dessa samfund, när han så önskar, skilja sig. Jag framställer denna sista fordran i kyrkans eget intresse. Hwilken dom hwilar icke öfwer en kyrka, som icke blott will i sig qwarhålla, utan äfwen förbjuder utträde af sådana sina medlemmar, hwilka icke wilja weta af hennes läror eller åsigter, hwilkas lif är lastbart, och hwilka bibeln, normen för hennes lära och tro, bjuder henne att från sin gemenskap skilja. Men jag ber få nämna att jag uttalar denna min åsigt i saken icke utan twekan. Jag hade icke welat lägga wapen i händerna på dem, hwilka ständigt säga att de frikyrkliga räcka broders hand åt de irreligiösa för winnande af jordiskt syftemål. Må dessa jordiska syftemål wika. Engång skall det wisa sig, om de, som yrkat på att den kristna kyrkan skall lossa på de band, som förena henne med den werldsliga makten, warit hennes fiender eller wänner, om man gjort det af lust att winna menniskors erkännande eller af lust att wara Kristi tjenare. Man talar om kyrkans uppfostrande inflytande och det är möjligt att jag läser bibeln med andra ögon än statskyrkan gör det, men jag finner icke i denna bibel att der skulle talas om något direkt uppfostrande myndighet öfwer utanför stående. Jag läser att de, som fattat dess sanning och hwilka tillegnat sig dessa sanningar, skola sluta sig till den kristna församlingen och underordna sig dess tuktan och bud, men jag finner icke att denna kristna församling utöfwar någon uppfostrande inwerkan på dem som stå utanför henne och hwilka med henne wilja hafwa intet att skaffa.

Jag har nämnt ordet full religionsfrihet. Man säger att detta ord är ett slagord, hwarmed dissenters slå omkring sig. Det är derföre min skyldighet att förklara hwad jag dermed menar. Jag menar dermed individens okränkbara rätt att ordna sitt förhållande till Gud och att, der bon finner med sig lika tänkande, sammansluta sig till en församling, såwidt derigenom icke lag och sedlighet kränkes. Men jag ber tillika få framhålla att jag redan nämnt, att en brådstörtad reform wore menlig för wårt folk, och att wi i wårt land hafwa förhållanden, som äro säregna för wår politiska ställning.

Jag ber slutligen få med några ord beröra den dissentersrörelse, som framkallat den nådiga propositionen. Inom densamma hafwa twenne strömningar gjort sig gällande. Den ena önskar qwarstå inom statskyrkan och inom henne tänka och handla i öfwerensstämmelse med sin uppfattning af bibeln och i enlighet med sitt samwete. Något twång lida dessa ej inom kyrkan. Swårast är, att de, som ej wilja sig låta i kyrkan konfirmeras, icke ega ingå lagligt äktenskap. Men jag förstår icke kyrkans fordran att de skola ur henne utträda. Om jag, af 10 punkter, tänker lika med kyrkan i 8 och olika i 2, eller lika i 5 och olika i 5 så wet jag icke att jag skadar kyrkan genom att qwarstå. — Den andra riktningen önskar helt och hållet skilja sig från kyrkan och bilda af henne oberoende församlingar. För mig äro hwardera riktningarna temligen liktydiga. Med de windar, som nu blåsa i den lutherska statskyrkan, hoppas jag litet i reform wäg och jag hoppas kanske ännu mindre i organisationswäg af de dissenterförsamlingar, som möjligen komma att uppstå.

Jag har härmed sagt hwad jag afsett säga, och ber blott med några ord få beröra trenne af de reserwationer, som åtfölja utskottets bet. samt slutligen för ett ögonblick widröra sjelfwa betänkandet. Jag wänder mig i sådant afseende först till reserwationen n:o 3. Det är twenne punkter i denna reserwation, hwilka jag ber få fästa uppmärksamheten wid. Reserwanten säger på sid. 75 „wi känna icke tillräckligt noga dissenters läror, församlings ordning eller antal", men det oaktadt har den ärade reserwanten på icke mindre än fyra ställen bedömt dissenters. Wi läsa i denna reserwation" att dissenters öfwerhufwudtaget icke nu för tiden äro de stilla i landena, såsom de krist-

na fordom plägat wara, utan de oroliga, hwilka företrädeswis lefwa af omwändelsearbete på folkkyrkans område". Wi läsa widare att „det finska folket känner att stiftandet af en allmän dissenterlag innefattar ett legaliserande af den abnorma dissenterrörelsen o. s. w." Wi läsa ytterligare att „subjektiwismens wind blåser nu genom tiden, objektiv sanning och ordning få wika för individens tankar, ofta för hans nycker. I denna luftström rör sig ockå dissenterrörelsen. Här är dess styrka och tidsandan gynnar den". Wi läsa ytterligare. „Man skall erfara att den psykiska känslosamhet som nu företrädeswis odlas inom sekterna" o. s. w. Jag wet icke, om det är fullt rätt att erkänna, att man icke känner till dissenters lära och samfundslif och ändå på fyra ställen fäller om dem ganska swåra beskyllningar. — Reserwanten har på sid. 81, och detta är mitt andra mom. wid berörande af denna reserwation, framhållit i sak sanningar, hwilka jag erkänner såsom sådana, men reserwanten har såsom en slutsats kommit till den åsigt, att när det finska folket en gång skall inträda i den natt, som han förutsätter att nutidens ytliga kultursträfwanden skola medföra, så wore det bättre för detta folk att inträda i denna natt med den fasta yttre ordning, som under århundraden wunnit stadga inom statens, kyrkans och det sociala lifwets områden, än med nya oberöfwade existensformer, hwilka wäl kunna häfwa några missförhållanden men hwilka framkalla nya oanade". — Wid en parad eller på krigsskådeplatsen, der förstår jag, att en yttre ordning kan wara af nöden, men då ett folk skall möta en social natt och då detta bedömes från kristlig ståndpunkt, då förstår jag ock att det för detta folk wore bättre, om det i Guds kraft och i andans enhet skulle möta denna natt, än med en blott yttre ordning.

Uti reserwationen n:o 2, hwilken wäl skulle kunna kallas till det kyrkliga utskottets reserwation eller den kyrkliga reserwationen, gör sig twenne åsigter gällande, hwilka jag likaledes ber få påpeka. Om wi betrakta dess paragrafer, om wi börja från den andra och gå ända till den sista, då skola wi finna att allt är gjordt som kan göras för att försvåra de kristna dissenters utträde och bildande af samfund. Jag will icke trötta det höglofliga ståndet med att paragraf för paragraf genomgå reserwationen. Jag tänker enhwar hunnit sätta sig in deri och att sanningen häraf wid specialdebatten skall komma i dagen.

Det andra jag har att mot denna reserwation anmärka, återfinnes i slutet af nämnda betänkande i form af ett förswar å sid. 60 för reserwanternes åsigt om hwad med personela afgifter bör förstås. Der hafwa reserwanterne på förhand, innan dissenterlagförslaget blifwit lag, uttalat från hwilka skatter dissenters skola wara fria och hwilka skatter fortfarande skola tillfalla kyrkan. Jag medger att för undwikandet af frestelsen att på grund af ekonomiska förmåner utträda ur statskyrkan, försigtigheten bjuder, att dissenterande personer ej befrias från hwarje slag af utskylder till den lutherska kyrkan, men jag anser ock att det warit finkänsligare om reserwanterna, bland hwilka torde finnas samtliga utskottsmedlemmar från prestaståndet, sökt så långt som möjligt affäga sig rättigheten att från dissenters, och hwilka kyrkans presterskap hafwa intet att skaffa, emottaga deras penningar. I stället har man på förhand förbehållit sig, att samtliga utgifter som nu erläggas, skola bibehållas, förutom de en eller twå mark, hwilka utgå lika för alla, oafsedt stånd och yrke.

Hwad beträffar sjelfwa betänkandet, så motswarar det sjelfallet närmast de principer jag uttalat. Men jag tycker mig se att det afser mer att stifta lag för dem, som önska utgå från kyrkan utan att ingå i något samfund, än för kristna dissenters. Der saknas kännedom om dissenters fordringar i detta hänseende men jag hoppas wid specialdebatten af paragraferna blifwa i tillfälle framhålla det som är absolut önskligt för att en dissenterförsamlings bildande skall wara möjligt.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Dissenterlagsfrågan** har under senaste wecka slutbehandlats af samtliga stånd, Adeln och borgareståndet godkände redan senaste torsdag qwäll punkt för punkt och med afböjande af några af hrr Björkenheim och Boije föreslagna förändringar, lagutskottets betänkande, kompletteradt af de liberales reservation; prestoch bondeståndet åter hafwa ehuru efter längre debatter och såsom den yttersta eftergift för religionsfriheten, som af dem kunde begäras, med smärre förändringar godkänt de konservativas reservation, hwilken återförde förslaget tillbaka till de trånga gränser, som kyrkomötet utstakat för detsamma. Då så olika synpunkter gjort sig gällande, torde det wara föga utsigt för att en sammanjemkning skall komma till stånd, så önsklig än en sådan wore. Wi skola efter hand införa några af de wigtigaste yttrandena från denna debatt.

— **Läkaresällskapet och sedlighetsfrågan.** Wid läkaresällskapets möte sistlidne lördag wisade det sig att ingen enda man hade mod att uppträda mot det gamla åskådningssättet om prostitutionens nödwändighet; den enda, som, ensam gentemot alla öfriga, företrädde ett upphöjdare åskådningssätt, war den enda qwinliga ledamoten af sällskapet, doktor fröken Rosina Heikel, som härmed frambäres ett tack för den sjelfständighet hon wisat. På denna punkt stå wåra läkare ännu, och det är möjligt att de ännu i dag hafwa majoriteten af opinionen för sig; men wi tro oss wara nog profetiska, för att förutsäga, att då man efter tio år läser igenom detta mötes förhandlingar, skall man förundra sig öfwer att landets mest upplysta kår wisat sig stå på en så låg ståndpunkt och tillåtit att en qwinna gått framom dem i klarare och öppnare vyer. Detta möte blir således icke ett inlägg i sedlighetsfrågan, som det war ämnadt att blifwa, utan ett inlägg i qwinnofrågan.

— **I hög grad wärdt att ogillas,** icke blott af alla allwarliga utan äfwen af alla bildade personer, är det fräcka tilltag, som beskrifwelsen för en maskrad, som för några weckor sedan egde rum i Tawastehus, tillåtit sig, i det den återgifwit predikanten herr Nyreen såsom „Satan, öppnade en cortège, full af anspelningar på enskilda personer, hwilka i herr Nyreens förkunnelse af Lifwets Ord funnit sin tröst och frid. Huru främmande man än sjelf må stå för detta ord, så fordrar dock redan t. o. m. den allra lägsta grad af bildning, att man icke på ett så rått gyckla med det, hwari andra funnit sin dyrbaraste skatt. Att så kunnat ske, hedrar icke Tawastehus samhälle.

— **Kejserlig gåfwa.** Öfwerskottet af anslaget för landtdagsbalen har tillfallit herr C. Boijes nattherberge för samhällets hemlösa olycksbarn.

— **Arbetarfrågan wid landtdagen.** Ekonomieutskottet har tillstyrkt petitionen derom att en komité måtte nedsättas, hwilken erhölle uppdrag att undersöka huruwida och i hwilken utsträckning en af staten påbjuden arbetareförsäkring i wårt land kunde bringas till stånd samt att, derest resultatet af denna undersökning blefwe gynsamt, ett lagförslag må föreläggas näst sammanträdande ständer om sjukdoms-, ålderdoms- och olycksfallsförsäkring för arbetare.

— **Petitionerna om ogift qwinnas myndighet wid 21 års ålder** har af lagutskottet afstyrkts.

— **Om det kristna församlingsbegreppet** egde i söndags en offentlig diskussion rum i Allianshuset. Diskussionen må anses såsom de kristna dissenternas swar på frågan hwarföre de icke kunna finna sig tillfredsstälda med tillståndet inom statskyrkans beqwäma sköte.

— **Twenne föredrag** af mer än wanligt intresse hafwa dessa dagar hållits i Allianshuset af herr Wald. Lönnbeck. Wi återgifwa i dag det första och skola, om utrymmet så medger, i nästa nummer återgifwa det andra af dem.

— **Fröken Alli Trygg** har, enligt amerikanska tidningar, wid qwinnokongressen i Washington sammanträde den 31 mars hållit ett med stort bifall emottaget tal.

Fredagen kl. 8 e. m. Frälsningsmöte i Allianshuset.

Söndagens predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Å Wnorela: finsk gudstjenst kl. 10, swensk kl. half 12.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 f. m. och kl. 5 e. m. af pastor B. A. Carlson.

Twå frågor,

ett ord till den kristna allmänheten.

Föredrag hållet i Allianshuset i Helsingfors den 21 April 1888 af

F. Waldemar Lönnbeck.

Wår tid skiljer sig i många afseenden från sina föregångare, men kanske i intet så mycket som deruti, att den framför allt är en tid af frågor. Aldrig har forskningen trängt så djupt som i wår tid, aldrig har behofwet att förstå och förklara lifwets olika företeelser warit så stort som nu. Gåtorna i det menskliga lifwet — lidandet, orättwisorna, förtrycket, — hafwa funnits i alla tider, men aldrig har behofwet, att få en lösning derpå, warit så trängande som nu. Snart sagdt otaliga äro de frågor, som i wåra dagar stå wäntande på ett swar.

Ibland dessa olika frågor wilja wi för i dag utwälja twå, emedan det synes oss som om de skulle i sig innefatta alla andra frågor och som, om det en gång skulle lyckas oss att få dem lösta, många andra frågor i och med detsamma skulle likasom lösa sig af sig sjelfwa. Dessa twå frågor, som med så mycken makt i dag bulta på den kristna kyrkans dörr, äro huru de kristna lefwa och huru hedningarne dö. Många andra frågor — såsom t. ex. nykterhets och sedlighetsfrågorna — äro i sjelfwa werket endast underafdelningar af denna första fråga och blifwa äfwen i och med densamma beswarade.

Huru de kristna lefwa? Det är ett gemensamt drag hos alla framstående och utwecklade religioner, att de stöda sig på en urkund, i enlighet med hwilken det är dess bekännares skyldighet, att ställa sitt lif i samklang med. Så är t. ex. fallet med Islam, som stöder sig på koranen — följer man uppmärksamt med en muhamedans lif, står detta äfwen i temligen noggrann öfwerensstämmelse med koranens föreskrifter — så ock med de stora österländska religionerna.

Äfwen den kristna religionen stöder sig på en urkund, eller rättare på en samling af urkunder — de biblisla böckerna — hwilkas föreskrifter äro af den art, att om de skulle hemställas till bedömande af en upplyst hedning, som sjelf är wan att man ställer sig sin religions föreskrifter till efterrättelse, så skulle han säga: det folk, som bekänner sig till sådana läror, måste i sanning wara ett idealfolk. Men skulle samma hedning komma till ett kristet land, till hwilken olika slutsats skulle icke han då nödgas komma? Huru swårt skulle han icke hafwa att finna detta kristna folk, som han tänkt sig såsom en nödwändig följd af den kristna religionen! Går han på gatorna, skulle han med temligen stor wisshet kunna draga den slutföljd, att de personer han möter äro medborgare i den stat, der han befinner sig; men går han omkring i fängelserna och ser de missdådare, som befolka dem, eller på krogara och i otuktshusen och ser lifwet der och hör att de personer, som hålla till i dessa nästen, kallas kristna och äro medlemmar i kyrkan, skulle han förwisso storligen häpna.

Hwaraf kommer det sig att de kristna religionens bekännare stå så mycket efter de hedniska religionerna i att förwerkliga sin religions föreskrifter? Äro den kristna religionens föreskrifter för höga för att af menniskor kunna förwerkligas? Men då skulle de icke hafwa blifwit gifna till menniskor af en allwetande Gud, som wet hwad i menniskan är. Eller har möjligen läran förfalskats, efter lifwets wittnesbörd sjunkit i wärde? Wi kunna icke neka att ju kyrkliga riktningar finnas, hwilka genom att draga nåden till lösaktighet, werkligen bära ett sådant answar. Så t. ex. nämnde nyligen en korrespondent till tidningen Wäktaren om en sekt, som uppstått i Norrbotten, hwars anhängare wisa sig så rädda för werkheligheten, att de omedelbart efter sina gudstjenster anordna werkliga supkalas, för att, som de säga, fördrifwa egenrättfärdighetsdjefwulen och dymedels wisa, att det icke är till följe af egna gerningar utan af nåd som de blifwa frälsta. Detta är en ytterlighetsriktning, men en riktning, gående ut på att mer eller mindre söka afskudda sig oket af kristendomens läror och föreskrifter och endast trösta på dess löften, finnas onekligen inom en stor del af kyrkan.

Dock ligger felet icke så mycket häri, utan deruti att de kristna icke hålla sina hel. urkunder i samma wördnad som hedningarne hålla sina. Dess wilkor bibeln faststäler såsom nödwändiga för det kristliga lifwet — wakfamhet och bön — uppfylles icke. Derför har en sinlig, werldslig anda insmugit sig, der endast Kristi anda bort göra sig gällande och dryckenskap, prostitution, spel, högt lif, flärd och fåfänga existera öfwerallt. Man wet icke längre hwar kyrkan slutar och hwar werlden börjar.

Men att så är, och att „det sköna namnet" blifwit så besläckadt, derföre återfaller answaret tungt på den kristna kyrkan. Den enskilde kristnes sak är att wara en afbild af Kristus och kyrkans sak är att icke allenast hafwa en ren bekännelse på pappret, utan att se till att tro och kärlek äfwen äro werksamma i lifwet. Men huru annorlunda är det icke! Det lif de s. k. kristne föra, är orsaken till deras andliga swaghet, till att det gått som det gått, — till en stor del af det elände, som finnes i werlden — till att lampan blifwit släckt och ljuset förlorat sitt sken. Skulle de kristna mera beflita sig om en helig wandel, så tillskulle, såsom redan blifwit nämndt, en stor del af lifwets frågor funnit sin lösning. Hwad kyrkan derföre ofördröjligen har att göra, om hon icke will hopa elände på elände, är att hålla en sträng dom med sig sjelf — icke med werlden — att undersöka, ödmjukt erkänna, och söka bota sina skador, upprätthålla sin tukt och sträfwa efter att kunna ställa sitt lif i större öfwerensstämmelse med sin mästares föreskrifter.

„Aftonen nalkas", har det blifwit sagdt, och natten stundar, dyster och lång; men hwem hafwa wi att tacka derför? Är det icke de kristnes egen skuld?

* * *

Och härmed äro wi inne i den andra delen af wårt ämne: Huru hedningarne dö!

Näst det af en förfallen kyrka gifwes det intet sorligare skådespel än det af en döende werld. Och dock har Kristus kommit på det att werlden skulle hafwa lif och öfwernog.

Kristus wittnade om Gud och kyrkan skulle wittna om Kristus. Denna sin uppgift insåg och uppfyllde äfwen den första kristna kyrkan. Så länge kyrkan war en lidande kyrka, en kämpande och stridande kyrka uppfyllde hon sin herres bud att gå ut i hela werlden och göra folken till hans lärjungar. Från stad till stad, från ort till ort gingo apostlarne och efter dem deras lärjungar, och församling efter församling grundades, stad efter stad föll till. Då Syriens widsträckta landamären woro genomgångna och Paulus stod twekande wid gränsen af Europa, såg han i en syn bilden af en mekedonisk man, som ropade till honom: kom öfwer och hjelp oss! Och härmed war äfwen portarne öppnade till Europa. Öfwerallt i den dåwarande bildningens hufwudhär-

I Allianshuset: Swenskt predikan kl. 11 f. m. af missionär Höijer kl. 7 Frälsningsmöte, kl. 5 finskt predikan i stora salen af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12. Predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m. af Sjömansmissionären E. Erickson.

Med dagens nummer följer som bilaga en prenumerationsanmälan på tidningen Förr och Nu.

— Kollekten för Skyddshemmet wid Hafsg. 14, som upptogs i Allianshuset sista söndag efter hr Björkenheims föredrag utgjorde 150 mk. för hwilken härmedelst hembäres ett hjertligt tack.

Den inre missionens qwartalsmöte

i Helsingfors den 22 och 23 April.

Sedan Guds wälsignelse blifwit nedkallad öfwer mötets förhandlingar af herr Waldemar Lönnbeck i ett kort men djupt och sakrikt uppbyggelsetal och herr Emil af Forselles blifwit utsedd till mötets ordförande, widtog diskussionen öfwer den på programmet uppstälda första frågan: Hwad förstås med det kristna församlingsbegreppet? Diskussionen härom inleddes af.

Herr Björkenheim, som utan att wilja referera frågan framstälde till de närwarande, huruwida det begrepp man wanligen fäster wid en kyrka eller församling, och enligt hwilket en sådan är beroende af historiska eller snarare geografiska förhållanden, i det att alla, som bo på samma ort, tillhöra samma församling, äfwen är det bibliska begreppet af detta ord. För egen del betonade talaren önskwärdheten för de kristna att få sammansluta sig endast på grund af sin gemensamma tro och anwände härwid liknelsen om kolen i ugnen. Likasom kolen, om de ligga åtskilda, lätt slockna, men förenade deremot tändes af hwarandras wärme och börja brinna, så har äfwen den kristne, om han icke skall förkolna och blifwa likgiltig, behof af en gemensam uppbyggelse med likatänkande.

Herr Lönnbeck framhöll på ett särdeles kraftigt sätt, att den i wårt land allmänt utbredda uppfattningen om kyrkan eller församlingen står i skarp strid till hwad bibeln säger derom, samt uppläste, till stöd för denna sin åsigt, inledningsorden till Pauli bref till de församlingar han grundat. Af dessa ord framgår tydligt att Paulus ansåg att församlingen endast utgjordes af de heliga, d. ä. af de afskilda. Hafwa wi således rätt, att, twärtemot Kristi och apostlarnes tydliga lära, förkunna att kyrkan bör i sig upptaga alla: troende och icke troende, de som wilja efterfölja Kristus och de som förneka honom? Man skall kanske swara att under närwarande förhållanden är det omöjligt att förwerkliga det bibliska församlingsbegreppet, och detta är äfwen i wisst afseende sant. Ingen ideal kyrka finnes tywärr på jorden. Men om än brister och synder widlåda alla jordiska kyrkosamfund, så följer dock deraf icke att icke något kan åtgöras för att, mera än hittills skett, förwerkliga detta begrepp. I främsta rummet bör en sträng kyrkotukt upprätthållas, men icke en tukt, som obarmhertigt utstöter den felande, utan en, som i öfwerensstämmelse med bibeln warnar och söker upprätta honom samt, såsom en sista nödfallsåtgärd, för en tid utesluter honom, för att åter, så fort han ångrat sig, upptaga honom i sitt sköte.

En annan sak, som owillkorligen måste tillhöra kyrkan, är att hon bör wara oberoende. Hennes medlemmar skola wisserligen i medborgerligt afseende underordna sig samhällets lagar, ty wi hafwa fått befallningen att wara all öfwerhet underdånige. Men detta gäller också endast i medborgerligt afseende. Men Kristi kyrka på jorden bör till sin werksamhet uteslutande wara af andlig art. Såsom sådan bör hon icke underordna sig någon jordisk myndighet. Denna rättighet är det hennes medlemmars skyldighet att fordra för henne — icke för deras skull, utan för deras Herres och Mästares skull. För honom allena böra alla knän på jorden böjas, och hans kyrka får derföre icke böja sig, hwarken för furstemakt eller för folkmakt.

Herr Blomberg ansåg att de heliga woro utwalda i Kristus redan innan werldens grund war lagd och påminte om att tron är en Guds kraft till salighet.

Herr Björkenheim framhöll, för att komplettera hr Lönnbecks andragande, huru orätt man, för att häfda den nugängse uppfattningen om kyrkans allmännelighet, hade anwändt liknelsen om ogräset och hwetet. Kristus hade dock sjelf, wid förklaringen af denna liknelse, sagt, att åkern är werlden, och icke: åkern är kyrkan eller församlingen, såsom man welat gifwa det sken af.

Herr Boije. Wi läsa att församlingen uppstod sålunda, att lärjungarne höllo sig till apostlarne — att de förökade sig — att de woro endrägtige tillsammans — att de älskade hwarandra och buro hwarandras bördor — att hopen af dem som trodde war ett hjerta och en själ. Redan häri böra wi finna en fingerwisning om huru en församling bör ordna sig. Man säger wisserligen att det är annorlunda nu mot förr, men werkligheten wisar dock att så ej är fallet. Öfwerallt hwar en menniska, nu som förr, kommit till en lefwande tro på Gud, uppstår, äfwen hos henne en önskan att få wittna om honom, för hon kärlek till Guds folk och behof att sammansluta sig med bröder. Detta brödra och syskonlif tillsammans med dem, som älska Kristus, blir för henne ett lifswilkor och blir äfwen nödwändigt i så måtto, att wi lefwa i en farlig werld, full af frestelser. Huru lätt kan icke en fara till fall möta oss, som wi sjelfwa icke märka men som wåra bröder och syskon blifwa warse och för hwilken de kunna warna oss! Önska wi werkligen på allwar att en dag få stå med i den hwitklädda skaran, måste wi begagna alla medel, som kunna föra oss till detta mål, och till de werksammaste medel hör utan twifwel umgänget med lika troende bröder och systrar samt det inflytande på wår andliga uppfostran, som ett sådant umgänge har.

Herr Bask framhöll äfwen nödwändigheten af att wara tillsammans — att alla skola hjelpas åt och alla bära hwarandras bördor.

Herr Höjer. Ingenstädes i bibeln finner man werlden och församlingen förblandade. Församlingen framhålles såsom bruden, hwars brudgum Kristus är, och ett brott af denna brud mot sin brudgum blir ett ganska swårt äktenskapsbrott. Men om än församlingen icke får i sig upptaga werlden, följer dock deraf icke, att hon icke bör söka utöfwa inflytande på werlden. Hon bör det genom sitt exempel och genom att besinna, att den staden icke kan döljas som ligger på ett berg. Sålunda har i Armenien, genom den der bedrifna missionen, sex små församlingar bildat sig, och skilnaden på lifwet inom dessa församlingar och utanför desamma är så märkbar, att hwar och en måste erkänna den.

Herr Forsman ansåg att den gestalt detta begrepp (församlingsbegreppet) fått i de s. k. statskyrkorna, är alldeles oförenlig med bibeln. De, som födas i en wiss krets, tillhöra alla kyrkan, äfwen om de äro fullkomligt oförmögne att uppfylla de åliggande, som kyrkan ställer på dem. En sådan kyrka är en wrångbild af hwad bibeln fordrar och dessutom till stor skada, ty den insöfwer tusende och åter tusende af sina s. k. medlemmar i en farlig säkerhet. De af staten oberoende frikyrkorna, som finnes t. ex. i Amerika och äfwen i flere af Europas länder, ansåg talaren såsom den rätta formen, såwidt författningen angick, för en kristen kyrka.

Herr Strömberg förordade statens och kyrkans åtskiljande. Ju mera slutet nalkas, dess mera nalkas och afgörelsens stund. Wille dock föreslå en sammanslutning emellan den allmänna kyrkan och de nuwarande frikyrkorna, dock icke förrän en rening egt rum inom den förra.

Herr Blomberg warnade för den sammanblandning, som derigenom lätt skulle komma att ega rum af de andliga och de werldsliga intressena.

På ordförandens förslag enade sig mötet om följande resolution:

Församlingen är, enligt bibeln, den organiska föreningen af på Kristus troende, pånyttfödda menniskor, hwilka genom utöfwande af biblisk tukt werka för Kristi rikes utbredning ibland sig och genom missionswerksamhet för dess utbredning utåt.

Den 23 April.

På denna dags program hade såsom diskussionsämne upptagits frågorna: Om den kristna församlingens uppgift? och Hwilka äro hindren och hwilka de nödwändiga wilkoren för Guds rikes utbredande? Men enär det war första gången som missions wänner begick sitt qwartalsmöte på en hwardag, bade så få af dem blifwit i tillfälle att infinna sig, att man beslöt att, med hän-

---

dar, i Greklands pelargångar, inom Roms fasta wallar, under afrikas sol, ja långt bort i den yttersta westerns gränser planterades korsets baner. Om man då skulle hafwa frågat huru länge det skulle räcka förrän Kina skulle wara omwändt, Afrika kristnadt, Indien bragdt under korsets inflytelse, skulle denna fråga icke hafwa synats djerf. Tiden skulle hafwa tillmätts kanske icke ens i sekler utan i decennier. Men i och med detsamma som kristendomen upphöjdes till statsreligion och kyrkan, ifrån att wara stridande, blef en hwilande och herskande kyrka, försummade hon äfwen denna sin första pligt, och följden af denna försummelse har warit en döende werld.

Träd denna werld närmare och betrakta den ett ögonblick hwad den innebär!

Här hafwa till en början Kina med sina 400 millioner innewånare. Hwilket folk! Inga wanliga hedningar. Långt förrän Europa ännu hade uppdykat ur barbariets natt, war Kina redan i besittning af bildningens ljus, hade lagar och ett ordnadt samhällsskick. Att stora swårigheter i afseende å missionens framgång gjort sig gällande särskildt i detta land, manar oss dock rättwisan att medgifwa. En bland de största swårigheter utgöres kanske af språket, som är till den grad inweckladt och swårt att äfwen infödde kineser, t. o. m. med ganska hög bildning, sällan komma derhän att de lära sig det fullständigt. En annan swårighet består i stamindelningen. Man påträffar icke sällan stora byar, ja städer, der alla innewånarne hafwa samma tillnamn, och bandet som förenar stammarne är sådant, att det sannerligen icke wore rådligt för en enskild medlem deraf utan höfdingens tillstånd öfwergifwa sina fäders religion. En tredje swårighet slutligen är kinesarnes enwishet och fasthållande wid gammalt åskådningssätt. Till följe af alla dessa swårigheter, i förening med den beklagliga omständigheten att en så ringa del af den kristna kyrkan insett sin pligt att wara missionerande, hade år 1886 endast 25 à 30 tusen kineser öfwergått till kristendomen. Samma år räknade man i Kina 500 missionärer — ett antal, som wäl kan synas stort i sig sjelf, men som i betraktande af befolkningens mängd är förswinnande litet. Det wore detsamma som om i hela Finland endast skulle finnas twå eller tre prester.

Så kommer Indien, detta härliga land med sina outtömliga rikedomar och sin på det hela taget religiöst anlagda befolkning, som alls icke wisat sig oemottaglig för kristendomens, med deras egen religion ofta öfwerensstämmande men högre och klarare sanningar. Men af dess 200 millioner hinduer och 50 millioner muhamedaner hafwa blott ännu en million öfwergått till kristendomen. Hwilka fält stå icke här att winna, hwilken bitter anklagelse för försumlighet blickar icke mot oss från Indien?

Så hafwa wi slutligen Afrika, de swartes werldsdel, detta widsträckta landområde, som mäter 4600 mil från öster till wester och 5000 mil från norr till söder. Äfwen här finnes en befolkning af 200 millioner, talande öfwer 600 olika språk, som suckar under tyngden af trolldom och den råaste widskepelse. Och dock har kristendomen en gång i dess morgon här haft fast mark. Redan under Petri första predikan på pingstdagen lyssnade män från Lybien på honom och förde korsets underbara hemlighet öfwer till Afrikas jord. Här funnos under kyrkans äldsta tider blomstrande församlingar; wi behöfwa blott påminna om kyrkofäder sådana som Apollos, Klement, Athanasius och i N. Afrika Augustinus. Men den afrikanska kyrkan tynade småningom bort och dog ut, emedan hon aldrig warit en missionerande kyrka, och då slutligen muhamedanismens gissel drog som en störmwind öfwer Afrikas nordliga kustländer, sopades hwarje spår af henne bort. Med undantag af några försök, gjorda af jesuiterne och efter desse af de „mähriske bröderne", har hela denna ofantliga werldsdel sedan dess fått hemfalla åt okunnigheten utan ansträngningar från de kristnes sida att rädda dem, till dess slutligen Londonska missionssällskapet utsände Moffat och Liwingstone.

Afrikas största förbannelse har warit slafweriet. I ingen del af jorden har detta förfärliga bruk warit så fast rotadt som der. Man anser att omkring ena hälften af befolkningen är slafwar till den andra. Ännu år 1840 efter det att engelska regeringen upphäft slafweriet och förbjudit utskeppandet af slafwar från engelska hamnar, utskeppades i hemlighet 138,000 slafwar från Sierra Leone. Nu hafwa emellertid fyra stora missionssällskap tagit hand om arbetet i denna mörka werldsdel, och ifrån Sierra Leone utgrena sig missioner tusentals mil inåt landet. Många äro de hwita män, som der lemnat sina ben. Kraft och Liwingstone, som bröto wägen, dogo båda på sina knän, och inom 22 år hafwa tillfölje af det dödande klimatet icke mindre än 32 af ewangelii budbärare, bland hwilka tre warit biskopar, derstädes stupat. Men oaktadt dessa motgångar, eller kanske just som en följd deraf, har arbetet der dock haft blomstrande framgång. Med begärlighet lyssna negrerna till lifwets ord, och den kraft, som icke ens ger wika för döden, utöfwar öfwer dem ett sällsamt inflytande. Flere infödde lärare hafwa gått i de hwitas fotspår, dött såsom de och segrat såsom de, der förföljelser har utbrutit — såsom fallet har warit i Uganda, der t. ex. den 30 januari 1885 tre negergossar stektes lefwande, sjungande hymner midt i lågorna — der har äfwen kristendomens framsteg warit störst. Bland hwita missionärer, som werkat der, förtjenar att omnämna Vanderkemp, f. d. professor wid uniwersitetet i Leyden. Han hade warit en af sin tids största fritänkare, men då, under en olyckshändelse, hans hustru och barn samtidigt dogo midt för hans ögon, lärde han sig inse menniskans wanmakt och wände sig till den herre han hittills förnekat. Han gjorde detta helt, och anwände återstoden af sitt lif att godtgöra det han brutit under den föregående delen deraf. Han lemnade sin professorsstol och wid 50 års ålder, klädd i en grof blus, lärde han sig slå tegel, för att med denna konst kunna få insteg och winna förtroende hos Afrikas wilda barn, bland hwilka han sedan werkade som missionär i tolf års tid.

Men om än dessa äro glädjande fakta med afseende å missionen i Afrika, så wisa de dock blott att arbetsfältet der är rikt och tacksamt, och så mycket större blir äfwen förebråelsen öfwer att så litet ännu der har blifwit gjordt. Af Afrikas 200 millioner innewånare hafwa tills widare blott fem millioner blifwit bragta under ewangelii inflytande.

Inom loppet af den senaste mansåldern hafwa endast på hela jorden omkring en million hedningar blifwit omwända.

Må wi hålla detta för ögonen! Må wi låta de folk, som wi här omnämnt, tillika med tallösa skaror af namnkristna, af judar och muhamedaner samt af Amerikas och Australiens urbefolkning passera rewy för wår inre blick, och wi skola förstå hwilken fruktanswärd anklagelse mot oss, kristna, som ligger inneslutet i begreppet af en döende werld.

syn till den stora betydelse, som war fästad wid de föreslagna frågorna, icke denna gång upptaga dem till diskussion utan åtskiljas, sedan man nedkallat Guds wälsignelse öfwer missionens werksamhet. Medan man beredde sig härtill, insunno sig dock några flere personer, som yrkade på att den utsätade diskussionen skulle ega rum. Emellertid hade den förstnämnda frågans referent, herr Lönnbeck, hunnit aflägsna sig, och den diskussion som nu widtog, hade derföre mera karakteren af ett enskildt samtal än af en offentlig diskussion. De närwarande enades dock om att frågan borde erhålla följande swar:

Den kristna församlingens uppgift är att, genom de i Guds ord anwisade medel, befordra sina medlemmars fortskridande i sedlig wandel och helgelse, samt att, lydande sin herres bud, genom tjenande missionswerksamhet befordra Guds rikes utbredning.

Tiden hade härunder framskridit och man åtskildes utan hafwa medhunnit den på programmet sist upptagna frågan.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Också jag „wäntar efter Hans löfte nya himlar och en ny jord, uti hwilka rättfärdigheten bor," samt tror på „en kommande, den slutliga fulländningens tid," då hwarje suckan och ädel längtan blir uppfylld. Men det „tusenåriga riket" tager ett slut, „då de tusen åren fullkomnade äro, „etc. Kan wäl den slutliga fulländningens tid någonsin sluta (d. ä. återigen öfwergå till den historiska tiden)? Hwilkendera saligheten är „högre och skönare:" den temporära eller den ewiga?

E. O. S.

Swar.

Likasom den historiska tiden, enligt profetians wittnesbörd, genom stora och skakande tilldragelser kommer att öfwergå i den jordiska fulländningens tid, då alla knän skola böja sig för Kristus och han blifwa allt i alla, så skall ock en gång denna den jordiska fulländningens tid — likaledes genom stora och skakande tilldragelser, i det att den ditills bundna onda andemakten, slitande sig lös, gör sin dödsansträngning, innan han för alltid slungas ned i afgrunden — öfwergå i den sista, det ewiga lifwets fulländning, då Sonen nedlägger riket för Fadrens fötter och Gud blir allt i alla.

Hos red. anhålles om plats för följande

Swar till Medlem af lutherska kyrkan.

I N:o 14 af F. W. har „Medlem af lutherska kyrkan" på ett wänligt sätt sökt „belysa" den werksamhet, som undertecknad i sällskap med en kär broder för två månader sedan fick bedrifwa i Tawastehus. Det är glädjande att äfwen i denna belysning werkligen finna att wäckelsen blifwit wälsignad. Må Gud i sin rika nåd och kärlek behålla och bewara dem, Han wunnit, göra dem till en wälsignelse för sin ort, samt mångfaldiga deras antal, hwilka prisa Gud för frälsningens nåd och gåfwor genom Kristus Jesus.

Emellertid låter „Medlem af l. k." äfwen framlysa det missnöje, som undertecknad wäckt genom det sätt, hwarpå han framställt sin öfwertygelse. Jag will ödmjukt medgifwa. att sättet skulle kunna wara framför allt mycket lugnare, ett sätt, som jag också föredrager äfwen då det gäller att wäcka menniskor från ett lifsfarligt lugn, eller afslöja en skadlig willfarelse. Jag wet att det icke lyckas wäl, allraminst i andliga ting, att ställa kant mot kant. Nu lyckades jag äfwen icke så wäl, som jag önskat och som den goda saken förtjenat. Mycket har jag säkert att lära af min Mästare i hans tjenst och med sorg inser jag också mina brister, och beklagar, att en god sak i mig funnit ett så swagt redskap.

Likwäl har Guds goda Ande och nåd beledsagadt mina bemödanden med wälsignelse för dem, hwilka törstat efter frälsning och frid. Derföre will jag icke likt Jona sky att wittna för sanningen inför wår tids niniwitiske kristne, på det att åtminstone några måtte omfatta den werkligt pånyttfödande och frälsande nåden i Kristus. Det är sant, att jag påstod, att för en stor mängd menniskor, uppfostrade i Finlands lutherska kyrka och wetterligen i T:hus, dopet och nattwarden genom missuppfattning och missbruk blifwit till dynor under begge armarna, i det att man genom dem söker tröst mot syndens anklagelser hellre än kraft mot synden sjelf. Ett sådant ensidigt hwilande på dessa sakramenter har wållat liggsår, en sådan sjuklighet i det kristliga lifwet, som icke mycket tål wid stadigare mat, och det „som till fullkomlighet leder". En osund tro på sakramenterna är ett ondt, som under alla tider likt ogräs sträfwat att qwäfwa ett sundt kristligt lif. Det finnes hos wårt folk egendomliga, rentaf påfwiska föreställningar om sakramenterna, och den ifwer, hwarmed många kyrkans tjenare inför folket förswara sakramenterna gentemot de s. k. sekterna, är ofta ganska litet egnad att taga folket ifrån deras okunnighet och deraf följande oäkta frid. Må Gud hjelpa oss att förstå Hans wilja och mening i dessa stycken, att med allt hwad Han anordnat måtte winnas hwad Han åsyftat — De „uttryck", jag af kärlek till menniskors själar fällde i dessa saker, kunde icke innebära „förakt för sakramenterna" Jag älskar dem nu mer än någonsin, derföre war föraktet fjerran. Men hwad jag sade, war, att den tro, som ofta så orätt bygges på sakramenterna, wore wäl wärd att egnas „de stora och dyra löftena" gifna „genom Kristi härlighet och dygd" „på det att wi genom dem skulle blifwa delaktiga af Guds natur, undflyende det i werlden genom begärelse rådande förderfwet". (2 Petri 1: 3, 4). Om wår tro allwarligt omfattade dessa löften, — Guds försäkringar om nåd och kraft mot själens fiender, samt om seger öfwer dem, — om sedan sakramentet finge tjena till att fästa wår trosblick på Kristus under förtröstansfull och sjelfförsakande hängifwenhet åt Honom, så wore allt saligt och godt. Men det finnes, tywärr, en anwändning af sakramenten, som tillfullo rättfärdigar talet om „dynor" och faran af att sofwa på dem. Läs Hesekiels 13 kapitel! Min synes, att alla alwarliga kristna borde inse detta, och icke färas onödigtwis, då syndasäkerhetens hyenden ryckas undan menniskor till deras eget bästa. Låt oss föra menniskor först till Kristus och sedan till hans nattward, genom ordet först leda syndare till en pånyttfödande kunskap om Kristus, till ett werkligt uppwaknande och frälsningsbehof och sedan till hwad dermed står i sammanhang. Låt det wara ordning med missionsarbetet på det stora åkerfältet, werlden, och ordning och tukt äfwen i Kristi wingård, församlingen.

Att jag stod „inför en luthersk åhörare krets", kunde jag ju ej hjelpa. Samlingsplatsen war ju ej en luthersk kyrka och man hade ju friwilligt kommit för att höra mig, wäl wetande, hwad jag war för en man. Och warningar för mig hade nog warit i omlopp innan jag första gången uppträdde. Jag talade derföre till åhörare, som fritt fingo komma och gå, ware sig de woro lutheraner, eller hwad som helst. Det war ju möten, som jag, och icke lutheranerne, hade anordnat. Dessa möten woro icke att fatta såsom hwarken kyrkliga eller frikyrkliga „samfundsmöten", utan såsom tillfälliga allmänna sammankomster.

„Medlem af l. k." finner slutligen stora skäl att beklaga att hr. N—n och jag gjort oss skyldiga till ensidighet, oklarhet och delwis skefhet i fråga om försoningen och den troendes förhållande till synden. För min del medgifwer jag, att framställningens brister kunna hafwa delwis dolt min egen mening, och lemnat åhörarene i oklarhet derom. Men ifrågawarande frågor, nuförtiden så mycket diskuterade, uppfattas från så olika ståndpunkter, att hwad som för den ena är klart, som dagen, är för den andra ännu en hemlighet. Emellertid har „Medlem af l. k." icke närmare „belyst" den sist beskyllningen emot oss, och man wet icke hwad man skall tänka om oss i dessa stycken, och huru man i dessa hänseenden skall bedömma arten af wår werksamhet i T:hus.

Hwad försoningen beträffar, så må jag i korthet säga, att wi med glad wisshet framhållit, att „Jesus är försoningen för werldens synder", att i hans blod och ewigt gällande offer på Golgatha kors finnes härlig och fullkomligt bot och frälsning från synd och orättfärdighet för alla dem, som stanna och besinna sitt tillstånd och bekänna sina synder inför det blödande Guds Lam, „som för wåra synders skull utgafs". Denna sak står i närmaste sammanhang med den troendes förhållande till synden. „Kristi blod renar från all synd" dem, som framträda i ljuset med sina synder, bekänna dem inför Herren. De troende skola icke dölja sina synder, utan låta det heliga klara ljuset från Kristi kors upptäcka allt hwad synd är i hjertats djup och låta Kristi blod rena hjertat från synd och sedan „wandra i ljuset, såsom Han är i ljuset". Hwarför skall detta oroa äldre kristna i T:hus? Kära wänner, låt oss wara „ens till sinnes i Herren".

Med aledning af en predikoresa har undertecknad först så här sent fått tillfälle att beswara Medlems af l. k. artikel

H. G. Braxén.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 29 April 1888.

Matt. 25: 14—30.

Liknelsen om punden.

Denna liknelse, som följer omedelbart på liknelsen om de tio jungfrur, står med denna i det sammanhang, att Herren, som i den senare liknelsen framstår såsom brudgum, i den förra framställer sig såsom en man, hwilken för utrikes och efter lång tid kommer igen för att hålla räkenskap med sina tjenare, liksom brudgummen kommer långwäga ifrån för att hemta sin brud.

Liknelsen framställer 1 :o) den olika fördelningen och förwaltningen af de anförtrodda punden (v. 14 18); —2:o) räkenskapen och wedergällningen (v. 19.

Husbonden gaf åt en af sina tjenare fem pund (eg. talent, 1 talent = omkr. 5,000 mk.), åt en annan twå och åt den tredje ett, d. w. s. åt hwar och en efter hans förmåga att kunna förwalta det ombetrodda godset. Så har och Herren Kristus utskifwat olika gåfwor åt olika sina tjeare, gifwit den ene ett, den andre ett annat embete, men åt hwar och en sitt, såsom han will (Ef. 4: 11; Rom. 12: 4—8; 1 Kor. 12: 4—30).

V. 16—18. Här wisar sig det olika sätt, hwarpå tjenarne motswarade deras herres förtroende. Twå af dem handlade samwetsgrant och troget med de anförtrodda penningarne, så att summan fördubblades. Men den tredje, som fått endast ett pund, war lat och otrogen. Hade han wågat, så hade han wäl förstört det ena pundet, men han kände sin herre allenast som en sträng man (v. 24), derför gjorde han sig ingen annan möda än att gräfwa en grop i jorden och der gömma sin herres penningar, hwilket wäl lät sig göra, då dessa woro idel „klingande mynt". Men här lemnade de icke ett öre i ränta, ännu mindre någon större winst. — Så wisar sig ock i Kristi rike å ena sidan olika flit, trohet och framgång i werksamheten, i det den ena uträttar mer, den andre mindre, såsom wi se på apostlarne, de sju diakonerna (Ap. G. 6—8) och de sju församlingarne i Upp. 2 och 3, men ock å andra sidan uppenbar lättja och otrohet, grenar i winträdet, som ingen frukt bära (Joh. 15 o. s. w.) Men är redan det ett betänkligt fel att ingen frukt bära, huru mycket mer då att bära idel onda frukter, lefwa i uppenbara köttets gerningar (Gal. 5: 19—21), förfara sin herres egodelar såsom den otrogne gårdsfogden (Luk. 16).

2. V. 19. En lång tid derefter etc. Redan i apostlarnes dagar hade willoandar förwrängt läran om Kristi tillkommelse till doms, så att rättrogna kristna derigenom blifwit förwirrade och förskräckta, i det att man tagit sig före dels att bestämma tiden och stunden härför (1 Tess. 5: 1), dels att framställa denna Herrens tillkommelse i så fasansfull dager, att äfwen de rättfinnige måste förskräckas derför och hellre sky än längta efter den dagen, hwarjemte man lärde, att Herrens dag redan wore för handen (1 Tess. 5: 4—11; 2 Tess. 2: 1—12). Jesus, som förutsett äfwen denna willfarelse och i kap. 24: 3—28 warnat derför, lärer om, att först lång tid efter hans bortgång skall han komma åter för att hålla räkenskap med sina tjenare, såsom det ock i föregående liknelse heter, att brudgummen dröjde. Denna tid hafwa de trogne flitigt anwändt till sin herres ära och tjenst, men de otrogne förslösat.

V. 20, 21. De trogne tjenarne frukta icke domen, emedan de hafwa ett godt samwetes wittnesbörd. Här har den som fått mycket också wunnit mycket. Icke med egna medel, krafter och gåfwor har han uträttat det utan med de medel och krafter, som hans herre förlänat honom. Hans redogörelse är derföre icke skryt utan en glad och ödmjuk bekännelse såsom Pauli i 1 Kor. 4: 1—5; 2 Kor. 11: 22—31. Derföre winner han ock sin herres erkännande och får lön för sin trohet; Wäl, du gode och trogne tjenare; i ringa ting — i jemförelse med de andans gåfwor, som göra oss saliga och den ewiga härligheten äro krafter och gåfwor för werksamheten i Guds rike att skatta som ringa (2 Kor. 12. 13) — har du warit trogen etc. — Herrens glädje är den ewiga, outsägliga fröjden och saligheten. På arbetet följer ewig hwila och wederqwickelse.

V. 24, 25. Slutligen kommer ock den tjenaren fram, som fått ett pund och aflägger sin räkenskap. Han kan icke undgå att känna sig hafwa handlat illa, men urskuldar sig dermed att han kände sin herre som en sträng man, ja, han blygs icke att t. o. m. anklaga sin herre för orättwisa: „Du skördar der du icke sått" m. m. I st. f. att erkänna sin lättja förklarar han att fruktan för sin herres stränghet förmått honom att gömma penningarne i jorden. Se, här har du det dig tillhörer — förklarar han, i det han återlemnar samma summa som han mottagit, förmenande att herren icke kan rimligen fordra mer. Det är den egenrättfärdiga fräckheten som här talar och hwilken icke will erkänna sig wara Gud något skyldig, men anser sig hafwa blifwit orättwist behandlad och förneka sig hafwa fått något godt af Gud (kap. 21: 10—12; Luk. 15: 29, 30).

V. 26, 27. Men herren skall icke på räkenskapens dag blifwa de otrogna swaret skyldig (jmfr v. 45). Han kallar den otrogne tjenaren wid hans rätta namn: Du onde och late tjenare — icke „du rädde och swage". Han frågar honom, om han werkligen kände sin herre för sådan orättwisa som han förgifwit (jmfr v. 24). War det werkligen så, och drefs han blott af fruktan för sin herre, då hade han bort handla annorlunda och i st. f. att gräfwa ner penningarne satt in dem hos wexlare (bankirer, mäklare), som åtminstone betalt wanlig ränta. „Af din egen mun dömer jag dig" (Luk. 19: 22). Din ursäkt wittnar emot dig sjelf och dömmer dig såsom en ond och lat tjenare. Så skall den otrogne på domens dag bestå med skam.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 18. Torsdagen den 3 Maj **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Mikaelsgatan 1, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tal af professor Charles Secrétan,

wid Brittiska och Allmänna Federationens årskonferens i Lausanne den 5 sept. 1887.

Mina damer och herrar, ombud och medlemmar af den brittiska kontinentala och allmänna federationen! Den lilla wrå af jorden, som I i dag hedren med eder närwaro, är icke besläckad af den institution, hwars afskaffande är det omedelbara och närmaste målet för edert arbete; men alla stora frågor af djupare innehåll äro i detta nu internationela. Om det är en internationel angelägenhet att på en rättwisare fot ordna arbetarens rättigheter gentemot kapitalistens, så är det icke mindre klart, att en internationel waksamhet är nödwändig för att hindra de fattigas barn att säljas till wällustens tjenst.

Att I åtagit eder denna uppgift är eder ära. Och I hafwen gjort det med all den klokhet och försigtighet, som är önskwärd, för att framgång skall kunna förutsättas för edert arbete. I hafwen noga begränsat edra sträfwanden. I weten att en fullkomlig renhet aldrig funnits i något kändt samhälle; I weten att njutningens säljbarhet alltid åtföljt denna folkökning, som gör det för mången swårt att med ärligt arbete underhålla en familj; I beklagen prostitutionen, men I bekämpen endast den legaliserade prostitutionen. I wiljen icke att staten skall wara i hemligt förstånd med detta skamliga yrke och att den i tysthet skall gynna det, som den öppet bestraffar. I wiljen icke att man, under förebärande af en polisförordning, skall kunna döma en fattig flicka till lifstidstjenst i lasten, derföre att hon misstänkes hafwa begått en handling, som man icke wågar kalla brott. Det mål, hwartill I sträfwen, tyckes således wara mycket enkelt och mycket nära; det gäller att genom demokratins makt afskaffa en inrättning, genom hwilken rikedomens förmånsrätt stadfästes med otrolig fräckhet, en uppfinning af färsk dato, hwilken ännu icke blifwit införd här, och hwilken, genom en förtrytelsens utbrott, inom ett ögonblick förwisats från den mäktiga ö, hwarest Eder förening uppstått. Emellertid måste man wid noggrannare pröfning erkänna att det finnes mycket stora hinder att öfwerwinna.

Det allmänna helsotillståndet tjenar som förwändning för ifrågawarande reglementering. Wigten af detta element kan icke öfwerdrifwas, ty det gäller icke endast den enskilde, hwilken blottställer sig, utan äfwen kommande generationer, och i det allmänna omdömet betyder detta gemensamma intresse så mycket mera än rättwisan gentemot individerna, att wi skulle hafwa föga hopp att lyckas, ifall reglementeringens hygieniska fördelar slutligen kunde bewisas. Att så många ansedda läkare från alla länder slutit sig till oss, af hwilka wi se flere här närwarande, wisar dock lyckligtwis att så ej förhåller sig.

Men äfwen sedan reglementeringens sanitära wanmakt blifwit bewisad, skall den dock icke förlora alla sina förswarare. Hwad dessa förnämligast wilja, är icke att inskränka utswäfningarne utan att skydda dem; det helsotillstånd, hwarmed de sysselsätta sig, det är deras egen helsa. Sedlighetspolisen är en naturlig tillämpning af den starkares rätt, enligt hwilken den fattige är skapad för den rike, det swagare könet för det starkare. Öfwerallt, hwarest mannens fördel och intressen äro det uppenbara eller dolda skälet till de lagar, hwilka reglera qwinnans öde, finnes sedlighetspolisen i princip och kan framträda hwilket ögonblick som helst. Det är icke plantageegarene, som afskaffat slafweriet; det är icke bojarsönerne som upphäft lifegenskapen i Ryssland. Frågan om sedlighetspolisen är en juridisk och politisk fråga, den är frågan om slafweriet i dess kanske mest afskywärda form.

Om således lastens officiela beskydd är det omedelbara förmålet för edra anklagelser, så sluten I derföre icke edra ögon för sjelfwa denna last, hwars utsträckning är en förwändning för dessa undantagslagar. I hafwen funnit nöden och qwinnans otillräckliga aflöning wara den förnämsta källan till prostitutionen, denna sorgliga hufwudkälla, hwars orena uttömningskanal bryter fördämningen, fyller wägen, öfwerswämmar gångbanan och betäcker landet med en stinkande och osund gyttja. För att faran af den reglementerade prostitutionen skall kunna undanröjdas, måste såluuda floden återwända till sin naturliga bädd, arbeterskan måste aflönas så, att hon kan lefwa. Sedlighetsfrågan utmynnar sålunda uti en ekonomisk fråga, uti en lifsfråga. Allt, som kan förskaffa qwinnan arbete, allt, som kan höja lönen för detta arbete, skall följaktligen förbättra sederna och beröfwa sedlighetspolisen dess skenbara rättighet att finnas till. Också skola de, som wilja alltid hafwa till hands ett werktyg för sina lustar, icke wara benägna för dylika förbättringar; men de kunna dock icke förhindra dem. Lefnadsbanor, som hittills warit stängda för qwinnan, öppnas nu för henne genom nögwändighetens lag. Att lemna qwinnan fritt tillträde till alla lefnadsbanor, genom att aflägsna de hinder, som opinion och lag ställa deremot; att genom en lämplig underwisning sätta de unga flickorna i stånd att skaffa sig en oberoende ställning i samhället; att låta de olika naturerna fritt utweckla sina anlag utan det misstänkta stödet af lagliga förbud, dessa äro, såsom I wäl hafwen förstått, de werksammaste medlen att bekämpa utswäfningarne. Män med naturlig ingifwelse och känsla, hwilka endast tänka på sin egen klass, hwilka tänka sig qwinnorna endast inom familjen och icke bewilja dem någon annan underwisning än med afseende å moderskapet, anse sig, i sin enfaldiga egoism, för de goda sedernas apostlar och äro dock i sjelfwa werket prostitutionens adwokater.

Tro, icke, ärade medlemmar af federationen, att det är min afsigt, för dessa orsakers skull, att förändra planen för edert program och utwidga edra stadgar. Det är sant att jag anser de frågor, hwarom I öfwerläggen, icke kunna praktiskt lösas utan en mera allmän reform; men icke desto mindre anser jag att det bästa medlet att befordra en reform, är att begränsa denna reform till ett bestämdt område. Genom att wisa på följderna af lasten, skolen I komma andra att sysselsätta sig med orsakerna till densamma. I wiljen icke att den fattiges dotter skall kunna godtyckligt öfwerlemnas till lasten och till en beständig wanära, kanske endast derföre att hon en afton saknat bröd, I utpeken slafweriet, doldt i ett mörkt hörn af den mest s. k. fria lagstiftning; och den naturliga konseqvensen häraf blir att t. o. m. de trögaste sinnen måste eftersinna hwaraf allt detta kommit och de werksammare söka afhjelpa det onda. Sålunda allmänliggör frågan sig sjelf och eder menniskoälskande werksamhet räcker handen åt ett mera djupgående reformarbete.

Herr C. Boijes yttrande i dissenterlagsfrågan.

wid Ridderskapets och Adelns plenum den 19 April.

Innan jag går att yttra mig om det föreliggande förslaget, ber jag att med några ord få uttala mig om, hwad enligt min tanke menas med kristlig propaganda, och deraf torde framgå i hwilket afseende en sådan är berättigad eller ej. — „Gån ut i hela werlden och prediken ewangelium för alla menniskor" war hufwudsumman af det uppdrag kristendomens stiftare gaf sina lärjungar. Märk: missionsfältet — hela werlden; föremålet för deras mission — alla menniskor, unga och gamla; medlet — ewangelii sanning. Då den sanna kristendomen medför befrielse från syndens skuld, utan hwilken ingen timlig eller ewig frid och lycka finnes, huru skulle de, som sjelfwa erfarit kristendomens wälsignelser, kunna dölja dessa för andra, då de weta att samma waraktiga, af lifwets omwexlingar oberoende lycka står öppen för alla, att alla i sitt innersta känna samma djupa andliga behof.

En sådan propaganda anser jag wara kristligt berättigad för kyrkan såwäl som för dissenters, och såsom sådan tror jag den icke af några twångsmedel kan hindras. Wi se huru den judiska statskyrkan och den hedniska makten med förbud, ja marter och dödsstraff, sökte stäfja de första kristnas, af uppoffrande kärlek flammande, nit för sina medmenniskors wäl. Aldrig sökte de den werldsliga maktens hjelp, förwissade som de woro, att kristendomens, glädje och fridbebådande sanning skulle, äfwen under de alla swåraste yttre omständigheter segra. Öfwertygade af dess sanning, slöto sig de omwända friwilligt till den kristna församlingen, och aldrig förhindrades, men wäl påskyndades uteslutning af affällige. — Huru annorlunda handlar icke statskyrkan i wåra dagar? Jag erkänner willigt att hon haft och ännu har en stor uppgift att utföra, att inom henne finnes flere troende kristliga prester och medlemmar. Hennes nit wisar sig dock oftast allra störst, då det gäller att motwerka och klandra hennes egna medlemmar, hwilka tagit Mästarens sista befallning på allwar. I den 3:dje reserwationen finner man detta besannadt från ett håll hwarifrån man minst förmodat sådant. Men klandret är icke nog, dessa hennes medlemmar måste utdrifwas ur kyrkan och göras oskadliga genom twångslagar, deras „omwändelsenit" måste stäfjas. Men på tal om propaganda och omwändelsenit, påminner jag mig hr ecklesiastikchefens loford öfwer det märkliga stadgondet i § 16 i 2:dra reserwationen. Här föreslås stadgande derom att medlemmarne af en upplöst dissenterförsamling af senaten med lämpliga medel skola twingas, att efter sex månader ombyta sin religiösa öfwertygelse och ingå i annat samfund, helt naturligt i statskyrkan, ty dissenters skola aldrig låta dem intwingas i någon af deras församlingar. Staten skulle sålunda med „lämpliga medel" böter, fängelse m. m. biträda kyrkan i hennes „nyktra" omwändelsenit. Då enligt hr ecklesiastikchefens förslag, hwarje person måste tillhöra ett samfund, skola wäl äfwen alla de personer, som för ett okristligt lif blifwit uteslutna ur dissenterförsamlingen, med samma „lämpliga medel" twingas i statskyrkans sköte. Jag frågar då: önskar den finska kyrkan werkligen drifwa en sådan propaganda? Jag har swårt att tro det. Nog måste hwarje sann wän till den finska kyrkan beklaga hennes bemödande att inom sig behålla dessa, som endast af twång äro hennes medlemmar, meu i sitt lefwerne äro sådana att de för längesedan af kyrkan sjelf hade bordt uteslutas. Och hwad skall man tänka, när en af hennes allwarligaste lärare i sin reserwation, å sid. 8, framhåller den yttre skenbara ordningen inom henne, såsom den enda räddningsplankan för kyrkan i den annalkande stormen?

Hr ecklesiastikchefen talade om sekternas „känsloswammel", men månne icke det af sekterna framkallade „känsloswammel", som ändock wanligen är åtföljdt af ett redbart och sedligt lif, är bättre än det af kyrkans twång framkallade skrymteriet med dess deraf följande afsky för kristendomen m. m.

Allt fortfarande önskar kyrkan att, med löfte om medborgerliga förmåner, underlåtadt äktenskapsingående m. m. twinga personer att skrymtaktigt bekänna hennes tro och deltaga i hennes heligaste handling, nattwarden, samt derigenom twinga sina sannings älskande tjenare att härtill wara henne behjelplig.

Den som i sanning önskar Guds rikes framgång och att den finska kyrkan, mer än hittills, måtte werka för detta rikes sanna tillwäxt, kan icke annat än djupt

beklaga hennes ställning såsom statskyrka och hennes stora benägenhet att qwarblifwa i detta sorgliga förhållande till staten. Ty skulle hon, fri från dessa werldsliga band, helt egna sig åt sin egentliga stora uppgift och, bortwisande den werldsliga maktens arm, stödja sig allena wid sin mäktige Konungs kraft, då skulle hon mer än hittills med sanningens swärd winna segrar och fördrifwa den likgiltighet, otro och andliga död som nu herrskar inom de flesta af hennes medlemmar. Men nej. Sjelf har hon åtagit sig det ena werldsliga bestyret efter det andra, och dessa angelägenheter önskar hon nu äfwen dela åt dissenterförsamlingarne. Men de kristna dissenters, som förstå sin sanna uppgift i werlden, skola aldrig ordna sina församlingar efter statskyrkan, genom att i likhet med henne åtaga sig t. ex. allahanda werldsliga skrifarbeten m. m. som statskyrkan warit twungen att utföra, såsom erkänsla för de många och stora förmåner staten gifwit henne. Månne en del af dess tjenare så förälskat sig i dessa sysselsättningar, att de derföre nödwändigt wilja unna dissenters föreståndare ett liknande kontorsarbete, eller hafwa dessa werldsliga sysselsättningar, som hos flere framkallat ljumhet och andlig owerksamhet, hos dem uppwäkt hoppet att en liknande sysselsättning skulle hos dissenters utöfwa samma döfwande werkan med afseende å deras så mycket beklagade „omwändelsenit“? Jag är för min del fullt öfwertygad att statskyrkans sant kristliga prester aldrig önska pålägga dissenters föreståndare sådana werldsliga göromål, från hwilka de sjelfwa, enligt hwad jag flerfaldiga gånger hört, uppriktigt önskar blifwa befriade. Lika litet som man från högkyrkligt håll arbetar för att befria kyrkan från de många werldsliga band, som hindra hennes egentliga werksamhet, lika ifrig synes man på detta håll wara att få nu ifrågawarande dissenterlagsförslag icke allenast sådant, att dissenterförsamlingarnas föreståndare blefwe statens bokhållare, utan huswudsakligen att de kristne dissenters förnämsta uppgift att fullgöra sin Mästares befallning, att utwidga Hans andliga rike, blefwe i möjligaste måtto hindrad. Jag är dock förwissad att religionsfrihetens grundsatser, som städse förut dikterat Finlands R. o. L:s beslut i hithörande frågor, wid behandlingen af den nu föreliggande frågan och de snart skeende besluten äfwen nu skola blifwa de bestämmande.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Sammanjemkningsförslaget i dissenterlagsfrågan. Den sammanjemkning, som lagutskottet föreslår emellan de olika ståndens beslut i denna fråga, skall, enligt N. P. hwila på följande grunder: § 1 godkännes i enlighet med propositionen, som icke tillåter dissenters att utträda ur statskyrkan utan att de inträda i annat lagligen inrättadt kyrkosamfund; samt civiläktenskapet utmönstras helt och hållet ur förslaget. Deremot föreslås, såsom en eftergift för den liberalare uppfattningen, att förandet af förteckning öfwer dissenterförsamlings medlemmar må, der senaten pröfwar detta ej kunna af församlingsföreståndare behörigen fullgöras, uppdragas åt magistrat eller ordningsmän i stad samt kronofogde eller länsman på landet; äfwensom att dissenters må på luthersk begrafningsplats erhålla lägerstad för sina döda, oberoende af om lokalförsamling finnes inrättad eller icke; samt slutligen att upplöst dissenterförsamlings medlemmar skola förtecknas af förenämnde offentliga myndigheter och icke, enligt reserwationen n:o 2, genom witen och fängelse twingas att inträda i annan församling.

Beträffande författningen rörande rätt för medborgare af annan kristen troslära att bekläda embeten i landet föreslås, att denna måtte antagas i enlighet med utskottets betänkande, i följd hwaraf således denna rätt komme att omfatta alla kristna trosbekännare.

— Anslag till fullbordande af jernwägen från Kouwola till Kuopio. I öfwerensstämmelse med statsutskottets förslag hafwa ständerna enhälligt, med godkännande af att det wid 1885 års landtdag bewiljade anslaget för Sawolaksbanan öfwerskridits, för slutförande af denna bana anwisat en summa af inalles 8,186,750 mk att under åren 1889 och 1889 utgå från kommunikationsfondens tillgångar. Derjemte hafwa ständerna bemyndigat regeringen att, till kommunikationsfondens förstärkande, utfärda 3 proc. statskasseförskrifningar à 120, 240 och 600 marks walörer till ett belopp af 4 millioner mark, att inlösas medels kommunikationsfondens tillgångar senast 3 år efter utfärdandet, och om hwilka det skall gälla att de wid all liqwid med kronan skola emottagas som penningar.

— Finska Wetenskapssocietetens femtioårsfest begicks i lördags i närwaro af talrika wetenskapens idkare och wänner. Societen blef härwid ihågkommen med lyckönskningsadresser och telegram af ett flere wetenskapliga institutioner i utlandet äfwensom af enskilda framstående wetenskapsmän. Wid festen tillkännagafs att societetens tre pris, hwart om 2000 mk, tilldömts åt matematiska sektionen ordföranden i skolstyrelsen, statsrådet L. Lindelöf; af naturhistoriska sektionen d:r P. A. Karstén; samt af historisk filologiska sektionen d:r A. O. Genetz. Statsrådet Lindelöf återbar genast det honom tillerkända priset, med en önskan att deraf måtte bildas en grundfond för belönande af förtjenstfulla matematiska afhandlingar.

— Ett rykte wet berätta att allmänna beswärsutskottet beslutit afstyrka d:r A. A. Granfelts till Ridderskapet och Adeln ingifna petitionsförslag om upprättande af en förbättringsanstalt för drinkare. Är det ekonomiska skäl, som härwid warit gällande, eller hwilka?

— Fröken Rosina Heikels uttalande i sedlighetsfrågan inför läkaresällskapet har af för saken intresserade personer blifwit utgifwet i tryck.

— Stadens sjukwård. Enligt stadsläkarens i Helsingfors årsberättelse hafwa twenne distriktsläkare samt den för behandling af gynäkologiska och barn sjukdomar i 1:sta stadsdelen och det östra willaområdet anställda qwinliga läkaren dels polikliniskt (d. ä. under sina mottagningstimmar), dels wid besök i hemmen behandlat ett sammanlagdt antal af 4,276 särskilda sjukdomsfall. Häraf tillhörde läkaren uti östra distriktet 1,152, läkaren nti westra distriktet 1,826 och läkaren för qwinno- och barn sjukdomar i ofwannämnda del af staden 1,298.

De i anledning af dessa fall skedda sjukbesöken woro till antal följande:

	poliklinik besök	besök i patienternas hem.	summa sjukdomsbesök.
Läkaren i östra dist.	1,537	403	1,910
Läkaren i westra dist.	2,236	258	2,494
Läkaren för qwinnosjukd. . . .	2,291	740	3,031
Summa	6,064	1,401	7,465

Såsom häraf framgår har den qwinliga läkarens praktik warit den största såwäl i afseende å polikliniken som å besök i patienternas hem; och likwäl är hon till sin aflöning den sämst stälda af dessa tre!

— Till föreståndarinna för Hushållsskolan i Helsingfors har fröken Jenny Hohenthal blifwit utsedd.

— Censurhinder träffade wårt senaste nummer af detta blad med anledning af några reflexioner öfwer anslaget till landtdagsbalen, hwaraf öfwerskottet blifwit lemnadt till hr C. Boijes Nattherberge för samhällets hemlösa olycksbarn. Detta wållade ett dröjsmål i bladets utdelning, för hwilket wi anhålla om wåra läsares benägna öfwerseende.

— Aftäckandet af monumentet på Runebergs graf försiggår i Borgå om söndag. Ceremonin torde komma att bl. a. öfwerwaras af den norska skalden Björnson.

— Uppodlingen af Pelso mosse. I början af lidet år uppgjorde enligt A. T. Uleåborgs läns hushållningssällskap på guwernörens begäran förslag öfwer uppodling af kronan tillhörande andel af Pelso mosse. Direktionen föreslog att till en början en mindre del deraf skulle skiftas i andelar af en qwadratkilometers areal, hwilka andelar åter skulle skiftas i fyra lika qwadratiska andelar. Dessa skulle af landtmätare uppmätas, med pålar utmärkas samt kartläggas och numreras, samt sedermera åt hugade spekulanter på arrende utbjudas för en tid af 30 år. Åt dem af arrendatorerne, som till belåtenhet uppfyllt sina åligganden, skulle erbjudas tillfälle att wid utlöpande af arrendetiden tillösa sig sina andelar mot en årligen till kronan erlagd ränta. Förslaget godkändes af guwernören, som förordade detsamma hos senaten. Senaten har bifallit till förslagets förra del, men icke till den sednare.

— Skalden Björnstjerne Björnson anländer, enligt hit ankomna underrättelser, i morgon afton till Helsingfors samt håller sitt första föredrag om Engifte och månggifte härstädes i lördag eller måndag.

— Mormonismens styggelser hafwa på ett gripande sätt blifwit blottade i en uppsats af pastor M. W. Montgomery i Minneapolis, hwilken af American Home Missionary Society blifwit utsänd för att undersöka mormonfrågan. Denna uppsats har, åtföljd af en rundskrifwelse, undertecknad af Carl A. Ewald, pastor wid sw. ev. luth. Immanuelskyrkan i Chicago, A. Hallner, redaktör af Misionswännen i samma stad, Fridolf Risberg, lärare i Chicago Teological Seminary, N. C. Brun, proest till Betlehems Menighed, Chicago, O Juul, præst till Vor Frelsers Kirke, Chicago, A. S. Nielsen, præst till Trinity danske ev. luth. Kirke, Chicago, samt P. C. Trandberg, lærer wid Chicago Teological Seminary, blifwit sänd till alla tidnigsredaktioner i Skandinawien och Finland med anhållan om dess införande i bladen såsom en warning för skandinawer och finnar hwilka i stort antal falla offer för mormonismens bedrägerier. Då uppsatsen emellertid upptager ett alltför stort utrymme, kunna wi endast efter hand införa delar af densamma.

— Med anledning af Kristi Himmelfärdsdagen utkommer wårt blad först den 17 maj.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff. — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bergroth; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swenskt predikan kl. 11 f. m. af sjömansmissionären E. Eriksson och kl. 5 e. m. af W:m Häggman.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 af H. Braxén kl. 7 frälsningsmöte; — kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 11 f. m. af G. M. Giescke och kl. 7 e. m. af E. Erikson och G. M. Giescke.

Om menniskowärdet,

ett inlägg i qwinnofrågan.

Föredrag af **F. Waldemar Lönnbeck.**

Till dagens många olika frågor har på senare tider sällat sig ett spörsmål af eget slag — qwinnofrågan. Huru har denna fråga uppstått? Om man ser noga efter, skall man finna att orsaken är twåfaldig. Å ena sidan ligger den, så att säga i luften, är inneslutan i de demokratiska tendenser, som genomgå wår tid och fått ett uttryck i arbetarerörelsen och öfwerhufwud i allt det storartade frigörelsearbete, som försiggår på lifwets alla områden. Men å andra sidan finnes äfwen i denna fråga något så berättigadt, att hon äfwen, utan allt samband med öfriga frågor, förr eller senare skulle hafwa brutit sig fram. Hon är lika gammal som kristendomen, hwilken upphäft den starkares rätt öfwer den swagare samt tilldelat alla samma menniskowärde, och ehuru hon sedan dess legat glömd och förbisedd, föddes hon dock med denna. Då Jesus Kristus swarade på saduceernas fråga, hwilken den qwinna skulle tillhöra efter uppståndelsen, som här på jorden warit hustru till sju män, med förklaringen, att när allt nått sin fulländning, ingen qwinna mer skall tillhöra någon man utan alla wara lika och jemnbördiga, löste han i sjelfwa werket redan qwinnofrågan. Det samma gjorde äfwen Paulus, när han skref till galaterna: här är icke jude eller grek, tjenare eller fri, man eller qwinna. All företrädesrätt, som härrör af race, stånd eller kön, upphör och den stora psykologiska sanningen uttalas här, att alla, i afseende å andlig kapacitet, äro hwarandras likar.

Då det således är tydligt att de båda könen, å de andliga förmögenheternas wägnar, äro lika utrustade, att deras mensklighetswärde är jemnstort, följer deraf äfwen som en slutsats att rättighet till uppnående af sjelfförwärf på alla lifwets områden bör tillerkännas qwinnan. Denna härledning är så oemotsäglig, att om man bestrider den, man dermed bestrider hennes mensklighetswärde — denna psykologiska jemnbörlighet med mannen, hwilken han som kände menniskor, tillerkänt qwinnan.

Den enda fråga, som följaktligen bör kunna uppstå, är den om hennes fysiska begåfning. Har hon styrka och uthållighet nog att täfla med mannen på de arbetsområden, som hittills uteslutande warit hans? Denna fråga är swår att beswara, ty hittills hafwa hennes krafter icke, i nämnwärd grad åtminstone, blifwit tagna i anspåk för någon större werksamhet, än att de godt kunnat förslå dertill. Att qwinnan är klenare bygd och kroppsligt swagare än mannen, torde icke kunna förnekas. Emellertid finnes det folkslag, der allt arbete utföres uteslutande af qwinnor och der männen fördrifwa sin tid i sysslolöshet. Då wilda stammars qwinnor kunna uppfostras till en sådan styrka och uthållighet, wisar detta att könet, såsom sådant, icke lägger något hinder deremot, och borde derföre äfwen de ciwiliserade folkens qwinnor, genom en lämplig uppfostran, kunna utwecklas så att arbetet ej blefwe dem för tungt. Uppmärksamheten bör derföre, wida mera än hittills, riktas på denna omständighet. Bort med allt, som hindrar hennes fria kroppsliga rörelse, bort äfwen med stillasittandet! Mera werkligt arbete, mera kroppsrörelse, mera naturliga wanor, mera bewis för hennes praktiska duglighet och uthållighet! Jakttages detta, bör wäl qwinnan kunna komma derhän, att hon äfwen i afseende å sin fysiska kompetens kan wara mannens täflarinna.

Men då nu sålunda full rätkwisa blifwit gjord qwinnan, är det äfwen att hoppas, att hon skall göra rättwisa åt sig sjelf. Har den bildade qwinnan, på grund af sitt menniskowärde fordrat och wunnit aktning för sina rättigheter, måste hon äfwen wisa aktning för menniskowärdet hos andra. Men man kan icke neka till att ett ondt har kommit med ciwilisationen — menniskowärdet har i ett afseende sjunkit. Det gifwes qwinnor och qwinnor. Det ges en annan qwinnofråga — icke brännande men dock lika grundad och berättigad som denna — frågan om den tjenande qwinnans förnedring.

Aldrig har skilnaden emellan öfwerklass och underklass framträdt så som i afseende å tjenarinnorna. Matmodern uppdrager en ring omkring sig samt aktar sina tjenarinnor endast i den mån som de göra sina sysslor wäl. Lyckas de uti dem, så äro de goda tjenarinnor; efter deras moraliska wärde frågas icke. Huru ofta händer det icke att man icke ens helsar på dem eller tackar dem för de tjenster de göra. Med ett ord: de äro endast städ- och kokmaskiner — bitar af menskligheten, en pariaskast- utan wärde. Om deras inre lif, deras fröjder och sorger, wårdar man sig ej.

I den gamla, nu så öfwersedda patriarkaliska tiden war det icke så. Frun

Utlandet.

Kejsar Fredriks sjukdom

är fortfarande den tilldragelse, som mest af alla samlar kring sig Europas intresse och sympati. En wändning till det bättre hade redan inträffadt och man hoppades att den sorgliga katastrofen ännu en tid skulle kunna uppskjutas, då ett telegram i går meddelade att det åter blifwit sämre. Förstörelsearbetet synes stadigt göra sitt werk, om än kejsarens owanligt starka kroppskonstitution fördröjer detsamma. Kejsaren skall hafwa yttrat till sig hofpredikant: Bed icke längre att jag skall bli frisk, utan att jag snart måtte få ett slut på mina plågor. — Stora skaror af befolkningen omgifwa ständigt Charlottenburgs slott och park.

Nykterhetsmötet i Allianshuset

den 28 April.

Mötet, som war besökt af omkring 200 personer, inleddes med ett tal af brukspatron E. Björkenheim, som framlade några siffror, hwilka torra, som dessa wanligen äro, dock denna gång talade ett förfärande wältaligt språk.

Enligt stats årsbok tillwerkades i Finland under det senaste året, från hwilket uppgifter föreligga, eller år 1885, 4,329,498 kannor bränwin, hwilka, försålda till ett pris à 3 mk kannan, betinga sig ett försäljningswärde af 12,988,494 mk eller i rundt tal 13 millioner. Från utlandet importerades samma år rusdrycker för något öfwer 4 millioner mk och tillwerkades i eget land öl för 6 millioner, hwilka siffror representera en summa af respektive 23 millioner mark. Tager man dertill i betraktande att fattigwården samtidigt kostade landet 2,586,014 mk, och att af fattigwårdens adepter åtminstone twå tredjedelar antingen sjelfwa fallit offer för rusdrycker eller äro efterlemnade hustrur och barn till sådana som gjort det, så ökas denna summa med 1,724,000 mk. Fängelserna kostade landet 1,185,947 mk, hwaraf likaledes åtminstone twå tredjedelar eller 790,630 mk, kunna uppföras på rusdryckernas konto.

Således stå wi inför det förfärande faktum, att rusdryckernas förbannelse kostar ett fattigt land, som wårt, årligen öfwer 25 och en half millioner mark i reda penningar. Och i denna summa är alldeles icke inberäknade de omätliga förluster i tid, krafter, helsa, glädje och trefnad, som äro en följd af rusdrycker och som icke kunna i penningar beräknas. Det är wisserligen sant, att af denna summa kommer landet till godo i form af bränwinsskatt 4,825,000 mk, af bewillning för maltdrycker 420,000 mk och af tull för importerade rusdrycker 2,000,000 mk, eller tillsammans sju och en fjerdedels million. Men då redan nämnda förluster owilkorligen äfwen medföra dryga förluster i penningar för de enskilde, kan man godt anse att dessa förluster motswaras af den skatt, som sålunda kommer landet till godo; och den mörka fläcken, att wi årligen utgifwa 25 millioner mark för rusdrycker, står således oafrundad qwar.

För de 4,329,498 kr bränwin, som årligen brännes, åtgår bland ett folk, som ofta måste blanda bark i brödet:

	7,322	tunnor	hwete
	71,897	„	råg
	32,208	„	korn
	19,023	„	hafra
	47,621	„	blandsäd
samt för öl och port. tillwerkn.	45,454	„	säd
	217,525	tunnor	spanmål

Dertill kommer ännu 34,201 tunnor potäter. Huru mycket bröd skulle ej kunna bakas, huru många bekymmer, huru mycket lidande skulle ej kunna afhjelpas, om dessa naturens gåfwor skulle användas så, som naturen bestämt dem till!

Finlands hela folkmängd uppgår, enligt förut uppgifwen källa, till 2,203,358 personer. Häraf kan dock med säkerhet en tredjedel anses wara barn under femton år, och om wi således fördela ofwansagda tjugofem millioner mk på de återstående twå tredjedelarne af befolkningen, så belöper sig på hwarje fullwuxen person 18 mk 70 p. utgifna för rusdrycker. Men i werkligheten gestaltar sig dock icke denna fördelning på detta sätt, utan kan man snarare antaga att hwarje man ur arbetsklassen förstör alkohol för 1 mk i weckan eller 52 mk om året. Huru stort kapital skulle han icke kunna samla för sig och de sina, om han, i stället att bortkasta dem på en skadlig njutning, skulle insätta dessa penningar på en bank? Inom tjugo år skulle de hafwa stigit med ränta på ränta till 1,500 mk och inom 30 år till cirka 3,000 mk. Efter trettio års arbetstid är en arbetare, om han lefwat nyktert och ordentligt, ännu i sin fulla kraft, och ett kapital af 3,000 mk i förening med bibehållen helsa, skulle i hans omständigheter wisserligen icke wara en förmögenhet att förakta.

Den bildade herremannen dricker sjelffallet för mera. Man kan antaga att han i medeltal förstör alkohol för tre à fyra mk i weckan. Wille han samla sig ett litet kapital för sin ålderdom eller bereda sin enka en sorgfriare framtid än den hon har att emotse, om hon måste lefwa på en obetydlig pension, så skulle han, genom att föränta de penningar, han bortkastar på alkohol, inom trettio år kunna winna en förmögenhet af emellan 11 och 12 tusen mark.

År 1885 funnos i Finland 10,224 äldre personer och 10,068 barn, underhållna i asyler eller utackorderade; rotehjonens antal uppgick till 8,029 äldre och 3,471 barn; tillfälliga bidrag åtnjöto 38,243 äldre och 17,633 barn; eller in summa 77,668 personer, lefwande såsom fattighjon på allmän bekostnad. Hwilken mängd af menskligt lidande innesattas icke i denna siffra? Skulle wi fördela denna swarta fläck, dessa 25 millioner mk emellan dessa 78 tusende lidande personer, så skulle hwar och en af dem få 321 mk. Eller, om wi icke gå så långt, utan blott på dem fördela den spanmål, som årligen brännes till bränwin eller anwändes till maltdrycker, så skulle hwar och en få 2,8 spanmål d. w. s. hela sin brödföda för året. Huru mycket godt uraktlåta wi icke, genom att ej så göra, hwilken försummad kärlekspligt emot wår nästa, faller oss icke derigenom till last? Hwilken förbrälse, ropar, icke nöden och lidandet, som wi kunnat lindra men icke welat, emot oss!

Finlands samtliga statsutgifter, deri inbegripna H. K. M:s dispositionsmedel, utgifterna för genralguwernören, senaten, hela justitiestaten, civilstaten, postwerket, kleresiestaten, uniwersitetet, underwisningswäsendet, helsowården, jordbruket, jernwägsbyggnader, militären, m. m. stego år 1887 till endast 45,768,129 mk, d. w. s. icke fullt twå gånger så mycket som det som utgifwes för rusdryckerna ensamt. Man talar om embetsmännens löner, och detta med rätta, men hwarföre talar man ej om de 25 millioner mk, som årligen offras på en förderfbringande njutning?

Finlands hela statsskuld uppgick den 1 jan. 1887 till 71,244,637 mk. Wi skulle med samma skatt, som wi nu årligen betala för rusdrycker, inom tre år kunna wara ett skuldfritt folk — förutsatt att wi hade samma kärlek till wårt land, som wi icke blygas att wisa för en låg och sinlig njutning.

Gå wi utom wårt eget lands gränser och se efter hwad wi skulle kunna uträtta för menskligheten i stort med den summa wi använda på rusdrycker så finna wi att den inkomst hednamissionen i hela werlden har att räkna på, belöper sig endast till 62 $^1/_3$ million mark Hwilket ofantligt arbete måste icke genom dessa medel uträttas? 100 missionssällskap äro i werksamhet i werldens olika delar; bibeln har blifwit åtminstone delwis äfwersatt till 330 olika språk, 5000 missionärer och sex gånger så många infödda medhjelpare äro sysselsatta i Afrika, Kina, Indien, m. m. Och dock är det arbete, som blifwit gjordt, endast en obetydlighet af det som borde göras. Men under allt detta har ett litet och fattigt folk, som dock will kalla sig kristet och wara med om arbetet för Guds sak, råd att få alkohol kasta bort twå femtedelar af den summa, som f. n. på hela jorden anwändas för att föra hedningarne från mörker till ljus!

* * *

Efter en halftimmes uppehåll, förkortadt af sång och tédrickning, bestegs talarestolen af doktor Granfelt, som i ett kort tal sökte wisa att, ehuru wår lagstiftning är affedd för ett sedligt och konstitutionelt folk, det dock finnas ett slag af frihet, som hwarje sedlig och sjelfanswarig warelse har en oafwislig rätt att fordra — nemligen friheten att skydda sig sjelf — hwilken denna lagstiftning icke will weta af. I wissa fall hafwa wisserligen myndigheterna tagit skyddandet af individerna om hand. Bygges t. ex. en bro, så förses densamma omedelbart med ledstänger, och det fastän det wore ganska osannolikt, att icke alla, som hafwa sina sinnens fulla bruk, genom att hålla sig till midten skulle weta att skydda sig sjelfwa. Gräfwes det på wåra gator gropar för wattenledningsbolagets räkning, så förses dessa genast med stängsel och lyktor, för att warna de förbigående att icke falla in. Men det finnas gropar, ja afgrundar, farligare än någonsin wattenbolagets gropar, för hwilka det är individerna fullkomligt förmenadt att widtaga några yttre mått och steg för att skydda sig. Sida wid sida med de broar och gropar, som äro så omsorgsfullt försedda med stängsel, finnes ofta dessa afgrunder, men i stället för att wara omgifna af warningstecken äro de försedda med inbjudande skyltar samt inredda med sammetssoffor och lockelsemedel af alla slag, som möjligen kunna fresta de förbigående att stiga in. Och dock faller man i dessa afgrunder djupare än i de förstnämnda och ofta nog, för att icke mera stå upp igen. Slita wargar sönder wåra barn, så hafwa wi rättighet att skjuta dem, och kunna wi icke sjelfwa gå i land dermed, så beställes jägare från Ryssland, för att förgöra dem. Men uppslår en krögare en krog utanför wår port, för att förstöra wåra barn, så stå wi rättslösa gentemot honom, ur stånd att widtaga några mått och steg för att drifwa honom bort. Hafwa wåra söner icke sedlig kraft nog för att kunna skydda sig sjelfwa, så måste de så falla i förderfwet; i wår hand finnas inga rättsliga medel att förhindra dem derifrån. Olyckan måste hafwa sin gång. Och dock skulle wäl mången far hellre se att hans barn, som små, blefwe sönderslitna af wargar, än att de som ynglingar skulle falla i de afgrunder, till hwilka samhället och lagstiftningen inbjuda dem.

Meddeladt från allmänheten.

Tankar i anledning af de nya Söndagstexternas fastställande tre år framåt.

En hwar som känner wärdet af att på sitt eget språk kunna läsa Bibeln, bör ju med tackfamhet erinra sig de ädle män, hwilka offrat sina bästa krafter åt arbetet att göra denna skatt tillgänglig för alla sina landsmän. Att frukterna af deras arbete så långsamt utwecklat sig, förefaller nästan oförklarligt, oaktadt de swårigheter, hwilka under en lång följd af år, hindrade såwäl tryckningen som utspridningen af den Heliga Skrift. Man kan knappast föreställa sig att Bibe'n, ännu i närwarande tid är en, i sin helhet, obekant bok för en mycket stor del af wårt folk. En af hufwudorsakerna härtill ligger otwifwelaktigt uti de påbjudna utdragen utur N. T. (evangelii böckerna), hwilka, ifrån att hafwa blifwit lemnade må hända såsom en ledning, förblifwit det enda, som under de offentliga gudstjensterna meddelats folket utaf Bibelns outtömligt rika innehåll. En ewangelisk kyrka eger ej rättighet att inskränka det ord, hon är kallad att i hela dess gudomliga enhet förkunna. Skall ej ett dylikt inskränkande dömmas af Kristi egna ord: „I hafwen tagit bort nyckeln till kunskapen" o. s. w. Lukas XI 32? — Bör man ej wåga hoppas att kyrkans nu församlade tjenare ej skola åtskiljas*) utan att hafwa beslutit att för alltid öfwergifwa ett system, hwilket under århundraden bewisat sig lika ofruktbart för lärare som för åhörare?

Wår kyrka har uppkallat sig efter Luthers namn, (twärtemot hans egen wilja), men det måste djupt beklagas att hans föredömme ej blifwit följdt uti nitet att oaflåtligen ransaka skrifterna, för att tillwäxa i Jesu Kristi kunskap och sålunda ständigt hemta ny näring åt det andliga lifwet utur det ord som är oss gifwet till „ett ljus på all wår wäg". Luther hade erfarit sanningen af Jesu ord till Nicodemus: „Utan en warder född på nytt, kan han icke ingå i Guds rike". Och han hade blifwit född på nytt, derföre förmådde han också wäcka själar och föra dem till Jesus.

All predikan bör ju enligt Luther, wara en wägledning till Kristus, och tjena till att uppbygga Hans kyrka, och hela Bibeln är full af honom. „Och Han begynte på Mose och alla profeterna och uttydde för dem det som i alla skrifterna rörde Honom". Lukas XXIV 27. „All skrift är af Gud ingifwen och nyttig till underwisning, till

*) Den ärade insändaren, såsom boende i utlandet och wan wid de fria och raska förhållandena der, synes hafwa glömt huru tungt det maskineri är, som belamrar allt utwecklingsarbete hemma hos oss.

Red:s anm.

---

höll sig då icke mycket bättre än tjenarena; hon hade samma sysselsättningar som de; hon spann, wäfde och lagade maten och hennes tjenarinnor hjelpte henne. På detta wis utspann sig ofta en inre symhati, ett werkligt föreningsband emellan dem, som alldeles saknas under närwarande högtdrifna kulturperiod. Wåra husmödrar antingen banna och träta beständigt, eller wisa de sina tjenarinnor en nedlåtande godhet, som ofta werkar motsatsen af det som åsyftas. Werklig aktning för dem som menniskor saknas tywärr oftast.

En följd af att sammanwaron emellan dem blott är till det yttre, är att tjenarinnan äfwen blott i det yttre söker efterlikna sin fru. Hon söker tillegna sig hennes sätt att kläda sig, att föra sig. Frun går i spetsar, pigan måste göra detsamma, men detta blir ofta för denna senare första steget till hennes olycka. Blir tjenarinnan icke gift, faller hon blott alltför ofta offer för den fåfänga, som hennes matmoders exempel wäckt hos henne, och slutar sin bana i last. Har hon motståndskraft och inre duglighet nog, för att motstå detta exempel, är fattigwården det hon har att emotse. Har du någongång talat med någon af dessa gamla tjenarinnor, som sluta sitt lif såsom fattighjon? Det lönar sig att göra det. Ett långt lif ligger bakom dem — ett lif, som en gång warit fullt af förhoppnigar och glädje. Ofta hafwa de utgått från aktningswärda hem på landet, warit älskade och omhuldade, som de sett andra wara det, trott hela werlden om godt; men då de kommit till städerna, till ciwilisationens härdar, då började för dem deras förnedring.

Will derför den bildade qwinnan fordra aktning för sina egna mensfliga rättigheter, måste hon börja med att sjelf wisa aktning för sin tjenarinnas rättigheter; hon måste se i henne sin like, närma sig henne med sympati. Mycket återstår ännu att göra för att höja den tjenande qwinnans ställning. Pensioner, sparkassor, ålderdomsförsäkringar kunde i detta afseende wara till någon nytta. Äfwen folkskolan kan härwid wara till hjelp, om hon söker inplanta hos den unga qwinnan ordning, snygghet, ärbarhet praktisk duglighet, m. m.

Qwinnofrågan är bärare af en stor idé. Må den bildade qwinnan icke twaka att inom sitt eget kön först tillämpa densamma!

---

upprättelse, till tuktan i rättfärdighet på det att en Guds menniska må wara till allt godt werk fullkomnad". 2 Tim. III 16—17.

. . . . n.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Om barnens nöjen. *)

Någonting egendomligt för Österbottens städer är wäl owedersägligen den wigt, man der fäster wid barnens nöjen. Och wisst är ju att liksom blomman behöfwer solsken, för att kunna utweckla sig naturenligt och triswas, så behöfwer barnet glädje. Och hwem har ej fröjdat sig åt att se ett oskyldigt barns ögon stråla af fröjd?

Men har man wäl funnit det rätta sättet att bereda barnen glädje? — Under den tid, då grunden till deras wetande skall läggas, då de första begreppen om pligt och moral skola bibringas dem, då deras waknande förstånd utwecklas, under denna, för dem så wigtiga tid, föras de in i en hwirfwel af nöjen, som, i sig sjelfwa oskyldiga, werka på barnets sinne ungefär så, som ett starkt, bländande solsken på den unga, ännu icke fast rotade plantan. Den drifwes för hastigt och wissnar i förtid, utan att bära någon frukt. Utweckla derföre deras förstånd och känsla, men låt ynglingen och flickan förblifwa barn så länge, som möjligt, — den lyckliga tiden återkommer ju aldrig.

Hos barnet finner man wanligen rättskänslan mycket tidigt utpräglad. Lär det att göra främst sin pligt, att göra den gladt och gerna, och du skall få se, att det finner stor tillfredsställelse uti att troget uppfylla sina skyldigheter; — ja, att det gladt försakar ett nöje, som hindrar deras utöfwande. Lär det, att segra öfwer sina böjelser, men tillika, att ej förhäfwa sig öfwer sin seger. Och sedan, förespegla det ingen belöning, om det utför hwad pligten fordrar, men skänk det gerna en glädje, som uppmuntran till nya sträfwanden. Ett barn, som sporras endast af belöningar, lär sig att dagtinga med pligten, och dess karakter förslappas.

Men hwilka äro då de nöjen, man såsom uppmuntran kan bereda barnet utan att tillika förwekliga dess sinnen och nerwer? — Den, som känner barnasjälen, känner äfwen en hel mängd sådana, oskyldige, rena fröjder, nöjen, som höja sinnet och stärka kroppen, som förädla den blifwande medborgarn eller medborgarinnan. Wandringar och färder i skog och på sjö, ute i Guds fria natur, äro wid hwarje årstid en källa till stor glädje för ungdomen. Och frukta derwid ej för att låta dem kämpa mot swårigheter. Under det lungorna insupa den rena luften, widgas bröstet tillika wid känslan af frihet, och hwarje hinder, som möter, stärker wiljekraften. Och fåglens sång, windens brus, åskans dån, ja, sjelfwa stjernhimmeln talar högt om Skaparns wishet, allmakt och kärlek. Fosterlandskänslan och känslan af det oändliga bemäktiga sig omedwetet det unga sinnet. Det lifwas af ansträngningen att besegra de mötande hindren, men finner tillika sin egen wanmakt gent emot naturens krafter, det är då, mer än någonsin, öppet för alla intryck och barnet rigtar då blicken uppåt. — Qwäf ej då dess längtan efter det högsta och skönaste i werlden!

Men äfwen inom hus kunna fröjder finnas. Tweka icke att blanda dig i barnens skara och att leda deras lekar, om du kan wara barnslig med barnen. Då en fullwuxen, som de högakta och älska, är med, icke som en öfwerwakande, straffande ande, utan som en glad deltagare i fröjden, urartar leken aldrig till wildt stoj eller själlöst pladder, under hwilket månget dåligt frö kan sås. Ställ dig på barnets ståndpunkt, deltag muntert i de ungas lekar, men drag dem ej med dig in i werldens brokiga hwimmel, der mycket falskt glitter bländar deras oerfarna ögon.

Och i lek och allwar, lär barnen att tänka på andra, att finna glädje uti att bereda andra fröjd, att så mycket som möjligt glömma sig sjelfwa; lär dem att ställa ett kärleksfullt, ödmjukt sinne högt, och att städse minnas att de äro syskon, ej medtäflare, som med afund betrakta de fröjder andra njuta, att anse sig, som barn af samma fader.

Ja, lär dem först och sist att aldrig låta nöjets buller öfwerrösta pligtens bud, och att finna Honom, som blandar glädje i sorgen, som skänker de glädjelösa tröst. Du kan aldrig för tidigt lära dem att:

Glädje utan Gud ej finnes,
Utan Gud ej finnes frid.
Tom den lycka är, som winnes
Om wi glömma Gud derwid.
Men ej högsta nöd skall rycka
Glädjens känsla ur wårt bröst,
Om i både nöd och lycka
Wi förnimme Herrens röst.

—a.

*) Införandet fördröjdt.

Redowisning

för under april månad emottagna bidrag till förmon för Sibiriska Missionen.

Finska Nykterhetsföreningen i St. P:burg genom Hr. K. Ståhlberg, kollekt wid nykterhets föredrag 10 rub; „ur en sparbössa", H:fors, genom Fröken M. Sjöman 21 m. 45 p. F. J. M. & C:o, 100 m. Transport fr. senaste redowisning S:r R. 43:76 och m. 1222: 05. Sma. S:r R. 53:76 och mk. 1343. 50 p.

Eknäs d. 1 Maj 1888.

F. W Lönnbeck.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 6 Maj 1888.

Matt. 25: 31—46.

Om den yttersta domen.

Föreliggande text utgör afslutningen på det profetiska tal, som Jesus började på Oljoberget och är en gripande skildring af den yttersta domen och några af dess hufwudkakligaste omständigheter. Få ställen i bibeln äro i så hög grad egnade att wäcka oss till allwarlig sjelfpröfning, som detta; må wi derför läsa det med det allwar och den uppmärksamhet som det förtjenar.

I denna text böra wi särskildt lägga märke till a) hwem den är, som skall wara domare på den yttersta dagen.

Jesus Kristus, som föddes i Betlehem och påtog sig en tjenares skepelse, — som blef föraktad och bespottad och icke hade det han kunde luta sitt hufwud till, — som blef dömd till döden af denna werldens herrar, — som blef kindpustad, hudflängd och fastnaglad wid korset — denna samma Jesus eller „menniskosonen" är det som skall komma i sin härlighet och dömma werlden. Joh. 5: 22. Fil. 2: 10, 11;

b) hwilka de äro, som skola dömas på den yttersta dagen.

Alla de som lefwat alltifrån werldens begynnelse skola då aflägga räkenskap inför Kristi domstol. Alla måste wi lyda kallelsen och inställa oss inför den store konungen till att höra wår dom. De som här på jorden icke wille tillbedja Kristus skola icke kunna wägra att ingå i haus stora domsal, när han en gång återkommer till att döma werlden; c) huruledes domen skall fällas på den yttersta dagen.

Denna dom skall fällas på grund af de wittnesbörd, som förefinnas, och de wittnen, som skola framkallas, äro wåra gerningar och framför allt wåra kärleksverk. Öfwer alla troende skall den yttersta domen medföra stor fröjd, öfwer alla ogudaktiga åter nesa och förskräckelse; d) de slutliga följderna af denna dom. Matt. 25: 46.

3. Herren framställer här de twå olika klasserna af menniskorna under bilden af får (de troende) och getter (de ogudaktige). De trogna kallas får i och för sin lydnad, Joh. 10: 27, fin menlöshet, och sitt saktmod, sitt tålamod, Es. 53; 7, sin enfald och swaghet; de ogudaktige kallas getter i och för deras lösaktighet, stridslust, djerfhet etc. Att de troende också skola ställas inför domstolen strider icke mot deras höga preligium och företräde, som de hafwa deruti, att de äfwen sjelfwa skola döma werlden, ty till denna wärdighet skola de upphöjas, sedan de förut inför hela werlden blifwit förklarade för rättfärdiga.

Wi hafwa i de närmast föregående texterna blifwit underwisade om nödwändigheten att ständigt „waka" och wäl anwända de „pund" som Herren gifwit oss. Hwarför detta är så wigtigt derom skall underwisa oss dagens text.

Ordförklaringar:

Dom = a) Rättegångsställe, domsäte; med inbegrepp af sjelfwa domarne, rätten Ps. 122: 5; i äldre tiderna woro dessa domställen under bar himmel, på det hwar och en skulle hafwa fritt tillträde till domarena, Jos. 20: 4. Hos judarne funnos wid Kristi tid trenne slags domstolar. 1) Det stora rådet (Sanhedrin) i Jerusalem, af 70 eller 72 ledamöter, af hwilka större delen woro prester och lewiter. Här war högsta instansen, och blott dess domar i lifssaker måste underställas romerska myndigheterna. 2) I hwarje stad war ett mindre råd af 23 personer, och 3) ett tremannaråd, som blott wid särskilda tillfällen sammanträdde och synes blott haft att befatta sig med mindre ordningsmål. b) Sjelfwa processen och domslutet.

Domare = a) En sådan, som fått sig uppdragit att efter noggrann ransakning och undersökning skipa lag och rätt ibland folket, utan anseende till personen. b) De utomordentlige domare (diktatorer?) hwilka Gud sände, för att i behaglig tid hjelpa israeliterna ur inre willerwalla och söndringar, och ur yttre förtryck af de hedniska konungarna och folket. Om dessa handlar Domareboken. c) Sanningens wittne och förswarare, Matt. 12: 27, Apg. 18: 15 m. fl. b) Gud är allas domare, Ebr. 12: 23. Hans Son, sjelf dömd utaf werlden, skall efter Guds ewiga beslut åtedkomma för att dömma all werldens krets på den yttersta dagen. 1 Mos. 15: 14, 1 Mos. 18: 25, Apg. 10: 42, 2 Tim. 4: 8. e) Guds ord är en domare öfwer hjertats tankar, Ebr. 4: 12.

Frågor:

Hwilket särskildt löfte gaf Jesus sina lärjungar, innan han ännu skildes ifrån dem? Att han skulle komma igen. Detta löfte förnyades efter hans uppståndelse, för hwilka? När och på hwad sätt? Skall Jesus wid denna tillkommelse framträda på samma sätt som wid sin första? Huru skedde hans första tillkommelse? Af hwad föddes han? Låg det förnedring eller upphöjelse i detta framträdande för menskligheten för Jesus? Hwar föddes han? Och hwar der? War han som menniska hög eller låg? Hwad woro hans föräldrar? War han som menniska fattig eller rik? Huru fattig? War han som menniska upphöjd och aktad eller förnedrad och föraktad? Huru föraktad? o. s. w.

På hwad sätt skall åter Herren framträda wid sin andra tillkommelse? Hwad skall Herren göra wid sin andra tillkommelse? I hwilkas sällskap skall han komma för att hålla dom? Hwilka skola då dömas? Skola äfwen de troende dömas? Ja, alla skola då dömas. Men barnen då, skola äfwen de fram för Herrens domstol? Ja, äfwen barnen både små och stora skola då fram inför Herren. Hwilka förberedelser för denna wigtiga stund skall Herren widtaga? Hwilka skola ställas på den högra sidan? Hwilka på den wenstra

Hwarmed skall konungen börja domsförhandlingarne? Hwilka skola först tilltalas? Hwad skall han säga dem? Hwilka särskilda gerningar skola framdragas till deras fördel? Hwad hade desse gjort med den hungrige? törstige? främlingen? den nakne? den sjuke? den fångslade? o. s. w. Så hade dessa gjort af innerlig kärlek till Herren mot sina medmenniskor. Skall Herren sålunda se till dessa och dylika gerningar som wi utföra? Och när wi så handla med wår nästa, så göra wi det ock mot en annan, hwilken? Huru säger Herren derom till de trogna, v. 40. Skola dessa hafwa lagt dessa kärleksgerningar på minnet? Hafwa de gjort detta för att derför winna himmel och salighet? Kan någon på den wägen blifwa salig? Hwad hade då drifwit dem att så handla? Kärleken till Herren och det rätta och sanna. Som de trogna emellertid ej kunna komma ihåg dessa små gerningar, skola de swara huru? o. s. w.

Till hwilka wänder sig sedan konungen? Huru skall han säga till dem? Hwad räknar Herren dem till last? Hwad skola de swara? o. s. w.

Hwad skall slutligen följa på denna werldsdom? Hwad skall ske med de troende? Hwad skall ske med de otrogne o. s. w.? (Efter Sanningswittnet).

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 19. Torsdagen den 17 Maj **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Några ord om civiläktenskapet.

Ibland de önskningsmål, som under dissenterfrågans behandling blifwit af tros- och samwetsfrihetens wänner framhållna såsom nödwändiga wilkor för att en sann trosfrihet skall kunna uppnås, har intet rönt så mycket motstånd och blifwit, så att säga, strypt innan det hunnit födas, som det om civiläktenskapet. Man torde erinra sig att regeringen redan wid 1877 års landtdag framlade proposition i ämnet, hufwudsakligen i afsigt att ordna baptisternas i Österbotten rättsliga förhållanden, men att förslaget då stötte på motstånd i lagutskottet! Detta motstånd har wid innewarande landtdag och det kyrkomöte som föregått densamma, stegrats och framträdt med en sådan skärpa och styrka, att det blifwit nödigt, att för att få åtminstone några punkter af religionsfriheten erkända, låta denna wigtiga länk i densamma för denna gång få falla. Man anför att civiläktenskapet är egnadt att under trosfrihetens egid undergräfwa tron och i en tid då destruktiwa krafter äro i rörelse öppna slussarna för allt slag af osedlighet; att äktenskapet är en helig institution och bör, såsom utgörande grundwalen för hela det menskliga samhällslifwet icke så ingås utan med bön om Guds wälsignelse; samt att det wore oklokt att beröfwa kyrkan dess inflytande och leda folket in på nya opröfwade banor.

Det wore orätt att underskatta wärdet af denna argumentering; den har otwifwelaktigt, åtminstone i de flesta fall, framgått ur ett lefwande och warmt nit om menskligheten och om kristendomen. Men man har dock förbisett att äktenskapet, just derföre att det utgör grundwalen för det menskliga samhällslifwet, i sjelfwa werket, såwäl till sitt wäsende som isynnerhet till sina följder, är af borgerlig natur och följaktligen äfwen bör hemfalla under den borgerliga lagstiftningen. Man har widare förbisett att bönen om Guds wälsignelse är en helig handling, som bör utgå ur ett uppriktigt hjertas djup, och att dess förwandling till en af yttre maktbud påbjuden ceremoni, wid hwilken hjertat kan förblifwa kallt, tillochmed trotsigt, är en hädelse och ett wanhelgande.

Den äktenskapliga institutionens helgd är icke beroende af den ceremoni, som sanktionerar densamma, äfwen om denna är af religiös art; det kyrkliga wigselbruket har tyvärr wisat sig wanmäktigt att hämma osedligheten. Dess helgd hwilar på långt djupare grunder och går tillbaka ända till dess första stiftelse, till den tid, då budet: „derföre skall en man öfwergifwa fader och moder, och blifwa när sin hustru och de twå skola wara ett kött", blef den högsta lagen för äktenskapet. Må man ej glömma att det war de borgerliga äktenskapen — ty andra funnos icke wid den tiden — som wår Herre och Mästare i sitt första längre tal, sin bergpredikan, förklarade wara af en sådan helgd att de icke kunde upplösas, utom i de fall der de redan faktiskt woro upplösta; icke heller att det war de efter den romerska rättens fordringar ingångna äktenskap, som apostelen Paulus höll för så okränkbara, att han ansåg att icke ens den omständigheten att den ena af makarne öfwergått till kristendomen — således erhållit en ny och högre lifsåskådning — wore ett tillräckligt skäl för dess brytande; endast om den hedniska parten sjelf önskade äktenskapets upplösning, finge detta ske.

Hela den första kristna kyrkan — martyrernas och segerhjeltarnes kyrka, den kyrka som i alla tider warit wår förebild — wisste intet om wigseln. Det första spår man kan skönja af att kyrkans inblandning wid äktenskaps ingående skulle ansetts såsom önskwärd, finnes, enligt Rudelbach, i ett bref af *Ignatius* af Antiokia till Polykarpus, i hwilket han skrifwer till denne sin lärjunge att det wore godt om de äktenskap, som ingås i församlingen, skulle ske *med biskopens wetskap*. Omkring ett århundrade senare skrifwer Tertullianus, död 243, att det är ett skönt äktenskap, som ingås med församlingens bön om Guds wälsignelse, men ingenting finnes, som antyder att han skulle ansett att en sådan bön kunde gifwa äktenskapet borgerlig giltighet; twärtom tyder sammanhanget på att han förutsätter en civilrättslig form för detsamma. I samma anda uttalar sig äfwen Augustinus och Hieronymus. Icke ens sedan kristendomen blifwit upphöjd till statsreligion, kan man i lagstiftningen (den constantinska och den theodosianska) märka något spår af att mera räknades till äktenskapets giltighet än dess borgerliga afslutning; wälsignelsen och hwad för öfrigt genom praxis hade bestämts såsom det kristliga äktenskapets prägel, blef öfwerallt sökt och begärdt som en fri sak. Det war först i den frankiska lagstiftningen under *Carl den store*, som det förordnades att ingen hädanefter skulle fördrista sig att afsluta något äktenskap utan offentligen och med kyrkans wälsignelse; men detta stadgande upphäfwer dock icke förutsättningen af det borgerliga afslutandet. Carl den store wisste att uppställa jemwigten emellan stat och kyrka så, att staten behöll swärdet i sin hand. Medeltidens påfwekyrka war det, som det blef förbehållet att upphöja wigseln till ett sakrament.

Om någon borde wara en auktoritet för alla ifriga wänner till wår lutherska kyrka — och det är från detta håll som motståndet mot civiläktenskapet utgått — så är det wäl denna kyrkas stiftare, Luther sjelf. Låtom oss derföre se huru han uttalar sig. Det torde wara bekant att Luther ställde äktenskapet så högt som någon menniska kan göra det. Hans skrifter öfwerflöda på uttryck sådana som följande: „Äktenskapet är ett heligt och förträffligt stånd, det äldsta och bästa stånd, ja källan och roten till alla öfriga stånd". — „Gud sjelf har i högsta måtto ärat detsamma, i det han stiftat det redan i paradiset och likasom warit Ewas brudförare". — „Kristus har uti sitt menniskoblifwande ärat och helgat äktenskapet, derigenom att han wille låta sig födas af en trolofwad jungfru". — „Ja, han hedrar det i högsta måtto, derigenom att han kallar sig wår brudgum och har lärt oss att uppfatta äktenskapet som en bild af hans förening med sin kyrka, ja af alla heligas förening med Gud". — „Så att nu lyser och skiner ingen konung på jorden, ja icke ens sjelfwa solen dejligare än detta stånd" o. s. w. Men oaktadt han ställde äktenskapet på denna höga ståndpunkt och icke kunde tillåta något hwarigenom dess heder och wärdighet *werkligen* kränktes, uttalar han sig dock afgjordt derhän att äktenskapet är en borgerlig inrättning. — I „*Liten wigselbok för enfaldiga prester*, affattad år 1546, finner man t. ex. följande stycke:

„Så många länder, så många seder, säger det gamla ordspråket. Och eftersom nu bröllop och äkta stånd är en *werldslig förrättning*, så anstår det oss andliga eller kyrkotjenare, *att intet wilja häruti ordna eller regera*, utan låta hwarje stat och hwarje land hafwa sitt bruk och sin sedwana, som de nu äro wedertagna. Några föra bruden twå gånger till kyrkan, både afton och morgon, några blott en gång. Några proklamera och utlysa det (äktenskapet) twå eller tre weckor i förwäg. Allt sådant låter jag herrar och råd göra och föranstalta som de wilja; det kommer mig icke wid. Men om man begär af oss att wälsigna de trolofwade utanför kyrkan eller i kyrkan, att bedja för dem eller också att wiga dem, så äro wi skyldige att göra det".

I sin skrift *om äktenskapssaker* (1530) yttrar han sig sålunda: „Ingen kan ju neka att äktenskapet är *en utwärtes, werldslig sak*, såsom kläder, föda, hus och hem, *och underkastad den werldsliga öfwerheten*, hwilket ju ock bewisas af de många lagar kejsarene härom gifwa. Icke heller finner jag i Nya Testamentet något exempel på att Kristus eller apostlarne befattade sig med sådana saker, *utom då det rörde samwetet*, såsom Paulus i Kor. 7: 12 o. fr. Med kristna är det i sådana och alla ting lätt att komma till rätta, men med de okristna, hwaraf werlden är full, kan man hwarken komma fram eller tillbaka, utan att det werdsliga swärdets udd kommer till . . . . Derföre will jag alldeles icke blanda mig i sådana saker och beder, att man må lemna mig i fred dermed. Jag grufwar mig också för påfwarnes exempel, som allra först lade sig i sådan lek och så småningom ryckte de werldsliga sakerna till sig, så att de till sist blefwo werldsliga herrar både öfwer kejsare och konungar. Ty börja wi först med att blifwa domare i äktenskapssaker, så ryckas wi med i strömmen, så måste wi också dekretera straff, så måste wi till sist döma öfwer lif och gods, och blifwa helt och hållet indragna uti och likasom öfwerswämmade af de werldsliga ärendena. Nu wet ju, Gud ske lof, hela werlden wäl, med hwilken flit ock möda jag arbetat och ännu arbetar derpå, att de twå regementena, *det werldsliga och det andliga*, må skiljas och söndras från hwarandra och hwardera underwisas om sitt werk och tillhållas dertill; *ty det war just påfwedömets nöd och förbrytelse, att man förwirrade begge delarne och förblandade dem så med hwarandra*, att ingendera behöll sin makt och kraft och rätt, och att ingen åter kan slita dem från hwarandra. Det är det jag grufwar mig för och skall wäl med Guds hjelp wakta mig för och blifwa wid mitt embete. Såsom Herren säger: „låt de döda begrafwa sina döda, men gå du och förkunna Guds rike, „så will jag också nu swara eder, *och derefter skolen I göra*"!

Detta civiläktenskap, som nu förtiden nära nog betraktas som en förargelseklippa och en förbannelsens sak, ehuru det dock låg nära inwid martyrernas bål och fasthölls af den äldsta kyrkan såsom äktenskapets obestridliga grundwal i åtminstone åtta århundraden, som *aldrig* af henne blifwit förnekadt sin rätt och giltighet, huru mycket man än med rätta yrkade på, att de kristna borde söka den kyrkliga wälsignelsen för att begynna och fortsätta det af Gud sjelf helgade förhållandet — *detta* utgjorde således en länk i Luthers kyrkoförfattning och blef blott af den orsak ej allmändt infördt i den ewangeliska kyrkan, emedan denna från början råkade i ett på många sätt förwändt förhållande till staten. Det är dessa kedjor som nu i Jesu Kristi namn måste mödosamt afskakas, på det att det sanna och rätta förhållandet mellan begge åter må stå upp ur sin aska. Sannerligen, den församling, som är byggd på klippan, hwilken sjelfwa helwetets portar ej skola blifwa öfwermäktige, men mot hwars fot de bryta sig, likasom de upprörda wågorna mot klippgrundet — *den* har intet att frukta ware sig af hwilken bor-

gerlig inrättning som helst, men allra minst af en sådan, som öppnar och betryggar frihetens område.

Skalden Björnson i Helsingfors.

Wår hufwudstad har under senast förflutna wecka gästats af en man af widtfrejdadt rykte — den norske skalden Björnstjerne Björnson, som äfwen hos oss hållit det kraftfulla föredrag om engifte och månggifte, hwarom ryktet redan långt före detta nått till wåra landamären. Ett besök af honom har warit af så mycket större intresse, som man wet hwilket stort inflytande han utöfwar i sitt fädernesland, och att han i sin person, kanske mera än någon af hans landsmän, utgör en bit af det friska, framåtskridande Norge, med hwilket wårt eget land har så mycket gemensamt. Men det war dock något, som i betydlig grad hos mången grumlade detta intresse. Man hade sig bekant att Björnson offentligen afswurit kristendomens höga sanningar och öfwergått till den moderna utilitiska werldsåskådningen samt att han äfwen öfwerallt gerna plägade förfäkta denna senare. Detta hade hos mången på förhand ingifwit misstro äfwen mot hans inlägg i sedlighetsfrågan. En dylik på förhand fattad misstro synes äfwen hafwa gifwit upphof till en utläggning i „Finland“ af hans föredrag, hwilken blott alltför tydligt bär spår af att den, som skrifwit densamma, icke hade kunnat åhöra sjelfwa föredraget, ty i så liten grad är den öfwerensstämmande med dettas innehåll. Wi beklaga att denna artikel sett dagen i kristendomens intresse. Det höfwes icke kristendomen, att dess förswar föres med orättfärdiga wapen. Kristendomen fordrar framför allt sanning och att rättwisa göres äfwen åt motståndaren. Och sanningen fordrar det erkännande, att sedlighetens och familjelifwets sak sällan hos oss förfäktats ur en så hög etisk ståndpunkt, som nu af Björnson, och aldrig med så mycken manlighet och styrka. Skarpa, som pilar af stål, föllo orden från hans läppar, wisande huru det första steget på osedlighetens slippriga bana äfwen är det första steget till karakterens försämring, huru otrohet i det lilla omärkbart äfwen medför otrohet i det större, och att deremot en öfwerwunnen frestelse med lätthet banar wäg för seger i en följande.

Björnson synes oss wara en idealist af klaraste watten. När han widrör den ideella sidan af lifwet, synes han wara sig sjelf och äfwen bäst; men när han deremot i materien samlar efter tingens orsak, är det som hwilade det något främmande och osäkert öfwer honom. Det är denna omständighet som ingifwer en hoppet, att denna wäldiga ande ännu en gång skall komma att sjunga såsom han fordom sjöng till Swerdrup: Jeg stoler paa min Barndoms Tro! — Det säges att hans åldrige mor ännu är i lifwet och ständigt beder till Gud att hennes son ännu må komma tillbaka till den fasta grund som han lemnat. Wi wilja förena wåra böner med hennes och förlita oss på löftet att, der twå eller tre på jorden komma öfwerens i Mitt namn om hwad de bedja skola, skall det dem gifwet warda.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen** torde, enligt tillförlitliga uppgifter, komma att afslutas den 26 maj.

— **Lagutskottets sammanjemkningsförslag i dissenterlagsfrågan** blef i går utdeladt ibland stånden samt finnes upptaget på dagens föredragningslista hos Adeln och Bondeståndet. Hwilket resultatet än kommer att blifwa af detta sammanjemkningsförslag, på religions- och samwetsfrihetens grund blir i alla händelser icke den lag bygd, som wid detta ständermöte antages. Måhända skola de personer, som i första hand äro orsaken till att denna princip blifwit qwäfd, en gång komma att ångra sig.

— **Frågan om dödsstraffet** har dessa dagar af landtdagen slutbehandlats med påföljd att detta straff för statsförbrytelser af alla stånd blifwit godkändt, hwaremot det afböjts af adeln och borgareståndet för uppsåtliga mord, medan preste- och bondestånden för dylika fall antagit detsamma. Äfwen denna fråga har således törnat mot den gamla klippan af twå stånd emot twå.

— **Gift qwinnas eganderätt** har under senaste wecka warit föremål för behandling af alla stånden. Adeln och borgareståndet hafwa tillerkänt hustru förwaltningsrätt öfwer sin enskilda lösa egendom samt öfwer det hon med eget arbete kan förwärfwa, medan presterna och bönderna förwägrat henne rätt att disponera öfwer sin arbetsförtjenst samt fodrat förord såsom grund för henne att få råda öfwer sin enskilda egendom — något som är liktydigt med att de fullkomligt förwägrat henne all sådan rätt. Sammanjemkning rörande de skiljaktiga besluten förestår.

— **Jernwägsfrågan wid landtdagen.** Ständernas beslut innefatta byggandet af den karelska banan från Wiborg öfwer S:t Andrae och Sordawala till Joensuu, af en jernwäg från Kouwala till Kotka, samt utaf ett spår till Wasa stads packhus. Derjemte hafwa stånden beslutit att petitionen om byggandet af en jernwäg från Tammerfors till Björneborg, undersökning och uppgörande af kostnadsförslag för en jernwäg från Uleåborg till Torneå, föreläggande om proposition till nästa landtdag om en jernwäg från Wasabanan till Jywäskylä, äfwensom undersökning af öfwergångsställena wid Nyslott och Punkaharju, om ett hamnspår i Wiborg samt om en bibana till Imatra.

— **Senaten, polisen och — religionsfriheten.** Man torde erinra sig att föreningen för religionsfrihet och tolerans icke erhållit stadfästelse å sina stadgar. Med anledning deraf beslöt föreningen för någon tid sedan att upplösa sig och bilda en ny priwat förening under namn af religionsfrihetens wänner. Denna förenings bestyrelse har för en wecka sedan på befallning af ciwilexpeditionen i senaten uppkallats till poliskammaren, för att få del af en till densamma emanerad befallning att oförtöfwadt upplösa sig och upphöra med all kollektiw werksamhet.

Man må hysa eller icke hysa sympatier för denna förening, så kan man dock icke annat än allwarsamt ogilla sättet att medels poliskammarens tillhjelp söka stäfja en så rättmätig och lifskraftig sak som religionsfriheten. Ett sådant sätt att gå till wäga, skall ofelbart leda till ett helt annat resultat än det man åsyftat. Det skulle icke förwåna oss, om de uppkallade i triumf gått upp till poliskammaren och om polismästaren med blygsel nödgats delgifwa dem senatens utslag.

— **Aftäckandet af monumentet öfwer Runebergs graf** egde rum den 6 Maj och gestaltade sig till en wacker och storartad fosterländsk fest. Representanter från landtdagen, från uniwersitetet, litteratörer och konstnärer, bland hwilka i främsta ledet syntes Zakarias Topelius och Björnstjerna Björnson, samt stora skaror af enskilda hade strömmat till den gamla Borgåstaden, för att bringa minnet af honom, som besjungit wårt folks uppwaknande till sjelfständighet, sin hyllning.

— **Till bankfullmäktige** waldes i förgår af adeln herr Fr. Stjernwall, af presteståndet prof. O. Donner, af borgareståndet statsrådet Lindblöf och af bondeståndet kommunalrådet A. Meurman.

— **Biskop Johansson gör sig till medlem af Guds rådslag.** Wid debatten rörande elementarskolornas i småstäder, der icke flickskolor finnas, upplåtande äfwen för flickor, afböjde biskop Johansson afgjordt detta förslag samt warnade för att Finland skulle göras till experimentalfält för omogna idéer. „Man har sagt“, yttrade biskopen bland annat, „att skaparen låter gossen och flickan uppwäxa tillsammans i familjen och att dessa således äfwen i skolan borde uppfostras tillsammans. Men skaparen nedlade en wek blygsamhet i gossens och flickans hjertan för att skydda dem, och just wid den tidpunkt, då de ännu befinna sig i skolan will skaparen att de skola wara åtskilda.“

— **Från debatten i presteståndet om dödsstraffet.** Herr Torckell kunde icke godkänna att utskottet föreslagit något så lindrigt som böter för hädelse mot Gud. I finska folkets medwetande hade himmelens Gud stått åtminstone några trappsteg högre än Hans Kejs. Majestät, men nu hade utskottet stält honom några trappsteg lägre ned, då detsamma föreslagit ett lättare straff för en Gudsförsmädare än för den som begått majestätsbrott. — Biskop Johansson wille offentligen uttala att enligt hans mening dödsstraff wore det rätta straffet för hädelse mot Gud, emedan en sådan förbrytelse kränkte Guds ära. Från denna ståndpunkt hade 1734 års lagstiftare betraktat saken och denna ståndpunkt war i talarens mening wida djupare och bättre än lagstiftarnes nu för tiden.

O herrar, biskopar och prester, tron I werkeligen att Gud i höjden är så liten, att hans ära i minsta mån kan rubbas af en arm dödligs hädelse? Hafwen I glömt hwem det war som förkunnade förlåtelse för den som hädade Guds Son, och som för den ewiga domaren förbehöll rättigheten att straffa dem, som hädade Guds Ande?

— **Sedlighetsfrågan,** torde snart komma att erhålla sin slutliga lösning

Herr Carl von Bergens religiösa omslag.

En brefskrifware till „Swenska Posten“ skildrar det föredrag, Wittnesbörd om kristendomen, som herr Carl von Bergen nyligen hållit i Stockholm emot den s. k. „utilistiska samfundet“, — en sammanslutning af fritänkare, som på sitt program har uppstält kristendomens utrotande — på följande sätt:

Lokalen war den nya s. k. Sweasalen inwid Kungsträdgården, icke långt från den plats, der den beryktade snögruppen „Fattigdomen och Barmhertigheten“ warit placerad. Före föredragets början spelade en orkester ett stycke af Beethoven och en utwald manskör afsjöng tre wackra sånger. Nu trädde d:r von Bergen fram. Det är en äldre man med gråsprängdt skägg och kal hjessa; han bär under armen en packe böcker — förmodligen i afsigt att derur framdraga wittnesbörd om kristendomen. Han börjar tyst och stilla, stundom nästan ohörbart för en del af publiken.

Wårsolen synes ändteligen — så börjar han — wilja tränga igenom den förfrusna jorden. Isen begynner smälta, wåren närmar sig. Äfwen den isgrupp, som beredt de fattiga i wår stad så mycken lindring, börjar tina upp. „Barmhertigheten“, som delat med sig till de arma, så wältaligt predikat om nöden och i åtminstone någon mån afhjelpt densamma, begynner nu smälta bort. — Dock — denna nöd som den sökt afhjelpa är wisserligen icke den enda, icke den största. Det finnes en annan, djupare nöd än denna, som allt mer och mer får fäste i wårt land — den andliga nöden. I sanning, om någon konstnär det kunde, wore det ett stort arbete: att af ett mera waraktigt materiel skapa en bild af Barmhertigheten, en bild som kunde wädja icke blott till de tillfälligt förbigående, utan till hwarje swensk, som har hjerta för landets andliga nöd, att wärna mot dem, som wilja till ett andligt förfrysande räcka de andliga ämnen, som komma själens ohelsa åstad. Och om man kunde få en bild af det andliga armodet, så kunde man wäl derunder rista de orden: „Hwad båtar det menniskan, om hon förwärfwade hela werlden, men toge skada till sin själ?“

Då jag blifwit uppmanad att offentligen uttala ett ord emot de offentliga bemödanden som gjorts, att öppet proklamera sträfwandet för „kristendomens utrotande“, har jag icke förbisett, att jag derwid handlar emot hwad åtskilliga anse wara behöfligt. Man har nemligen antydt, enskildt och offentligt, att denna rörelse wore alltför obetydlig, för att man skulle egna den någon uppmärksamhet, att dessa materialister och positiwister, som sammanslutit sig, äro så litet eniga, att de blott kunna enas om det rent negatiwa — kristendomens utrotande — och att man derföre endast borde låta rörelsen sjelfdö.

Härpå will jag swara: Om denna rörelse wände sig till de bildade, som sjelfwa något känna till wetenskapens närwarande ställning, så kunde jag gifwa rätt åt detta påstående; då skulle den werkligen snart bortdö. Men nu riktar den sina sträfwanden på att winna för sig de i andligt hänseende „mindre bemedlade“ och på dem söker den imponera, genom sitt ideliga inskärpande att „den talar i wetenskapens namn“. Arbetaren känner icke wetenskapen, men han har stor wördnad för densamma; och derföre winna dylika röster så lätt gehör just hos honom. När denna rörelse begagnar en sådan taktik, då synes mig tiden wara inne att offentligen uttala: Detta påstående, att ateismen (gudsförnekelsen), förnekandet af allt det, som man icke kan taga på med de fem sinnena, skulle stöda sig på wetenskapen — detta är en osanning. Jag will naturligtwis dermed icke säga, att denna rörelses målsmän skulle begagna en medweten, uppsåtlig osanning; jag kan icke gilla hwad någon tidning nyligen uttalat, som skildrar dem såsom en hop af skurkar, som häda Gud för penningar och göra goda affärer genom otros och smutslitteraturens spridande“, ty det är ju möjligt, att de handla i okunnighet af ett slags wälmening. Men hwad jag will göra är att jag uppenbart stämplar dem såsom okunniga. De kunna icke åberopa ett enda stort namn, ware sig materialister eller positiwister. Och deras fel är just det, att de wilja bryta med allt föregående. Men wilkoret för allt framåtskridande är att taga wara på den sanning, som lemnas i arf af fäderna. Historien wet icke af något exempel på framåtskridande, der man kastat bort både skal och kärna.

Man säger: „Det kristna gudsbegreppet, som fattar Gud såsom en ande, såsom en Fader för menskligheten, det är ej förenligt med wetenskapen.“ Men detta påstående är dock så långt ifrån riktigt, att det twärtom är wetenskapen som banar den breda kungswägen till en sådan uppfattning. Detsamma gäller om underwerken — som skulle strida emot naturlagarne — och om de kristna trossanningarne, som förmenas wara oförenliga med tankelagarne. Detta har bekräftats af utlandets tänkare och wetenskapsmän samt äfwen af alla wårt eget lands store män. Jag will särskildt dröja der i afton för att derigenom styrka mitt påstående: Wetenskapen är icke en fiende till kristendomen.“

* * *

Wårt utrymme förbjuder oss att följa referatet widare, men enligt desamma fortskrider föredraget widare i samma anda, uppräknande wetenskapens och litteraturens stormän, hwilka samtliga grundat sin lifsåskådning på kristendomen. I midten afbröts föredraget af en kort paus, under hwilken orkestern spelade Awe Maria och den nämnda manskören afsjöng några andliga sånger.

Hwad skall man tänka om detta? Är det herr von Bergens allwar och är hans omwändelse uppriktig? I så fall borde han dock hafwa offentligen, manligt och öppet återkallat sin egen föregående werksamhet; och när så en gång sker, då skola för wisso ock de kristne med glädje räcka honom brodershanden. Men ännu har detta återkallande icke egt rum och derföre må man tillswidare med misstro betrakta dessa herr von B:s försäkringar. Hans nya sätt att wäcka uppseende och winna åhörare bör emellertid omsider kunna öppna ögonen, på dem som hittills i honom beundrat „den manlige och orädde förkämpen för en sjelfständig öfwertygelse.“

af landtdagen. Ett förespel till densamma egde redan rum wid debatten om det 20 kapitlet i strafflagsförslaget, hwilket handlar om straff för otuktsförbrytelser.

— „**Finlands läkare** äro lika konserwativa som Finlands prester", skall Björnson hafwa yttrat. Wi äro dock glada att intyga att undantag finnes från denna regel. Icke mindre än 14 af Finlands läkare hafwa undertecknat biskop Alopei sedlighetspetition till landtdagen samt dermed wisat att äfwen de intagit den högre ståndpunkt i sedlighetsfrågan, på hwilken flertalet af utlandets framstående läkareauktoriteter sedan en längre tid stått.

— **Nytt i bokhandeln.** (Rukouksesta, (Om Bönen) Uskontieteinen Tutkistelma, jonka teki Ludwig Enkwist. Helsingfors. Finska Litteratursällskapets tryckeri.

— **Spridda uttalanden i sedlighetsfrågan af läkare i flere länder** är titeln på ett litet häfte, som utkommit i bokhandeln och säljes till det billiga priset à 15 penni. Dessa uttalanden torde till evidens ådagalägga att talesättet, att läkarewetenskapen fordrar prostitutionens reglementering, är falskt.

— **Försäljningen** i Allianshuset till förmån för barnhemmet wid Hafsgatan inbragte 753 mk, 73 p., för hwilken summa hembäres tack till alla som dertill bidragit.

— **Wåra prenumeranter** göras uppmärksamma på att Missionsbokhandeln är flyttad till Alexandersgatan 40.

— **Skulle det ej wara nödigt att på biblisk grund werkligen bewisa den „jordiska fulländningens" möjlighet, art och werklighet?** skrifwer till oss signaturen E. O. S. — Wi hoppas att, så fort de brännande frågor, som nu stå på dagordningen lagt sig och utrymmet i wårt lilla blad det medger, kunna, med stöd af framstående bibelexegeters samstämmigt uttalade åsigter, bewisa åtminstone denna fulländnings möjlighet och sannolikhet.

Pingstdagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hilden.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 f. m. och kl. 7 e m. af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 f. m. af E. Björkenheim kl. 7 frälsningsmöte; kl. 5 e. m. finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12 Pingstdagen predik. kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist. Andradag Pingst kl. 7 e. m. af Mäktinen.

Annandag Pingst predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hilden; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Hilden; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m. af W:m. Häggman.

I Allianshuset: (Högbergsg. 22) predikan kl. 11 f. m. af K. J. Karlberg kl. 7 frälsningsmöte; kl. 5 finsk predikan af Mäkinen.

Meddeladt från allmänheten.

Herr F. W. Lönnbeck och den finska kyrkan.

Wår finska kyrka motswarar i alla de af hr Lönnbeck wid den inre missionens qwartalsmöte i Helsingfors uttalade fordringarna på en rätt kyrka. Det synes att han nästan ord för ord afskrifwit kyrkolagens § 101, då det heter: „I främsta rummet bör en sträng kyrkotukt upprätthållas, men icke en tukt, som i öfwerensstämmelse med bibeln warnar och söker upprätta honom samt, såsom en sista nödfallsåtgärd, för en tid utesluter honom, för att åter, så fort han ångrat sig, upptaga honom i sitt sköte". — Uteslutandet kan wäl omöjligen gälla annat än nattwardens begående; ty predikan måste de uteslutne ju få höra, ej heller kan det skada något att deras namn ännu qwarstå i kyrkoböckerna. Om kyrkan ej kan fås att följa sin egen lagstiftning, så är det wäl icke just större hopp om att hon skulle iakttaga en hr L:s likalydande bestämmelser. Och det är nu åtminstone säkert, att icke blir hon derigenom renare, om de rena medlemmarne, utgå ifrån henne samt ha sin egen sakramentsfirning! Hwad speciell de isolerade s. k. nattwardsföreningarna beträffar, så äro de beroende af en förwrängning af det apostoliska ordet i 1 Kor. 4: 1. Aposteln säger: „menniskan (= hwar och en) skall hålla oss före, att wi äro Kristi tjenare och skaffare till Guds hemligheter (= sakrament)". Alltså heter det icke: hwar och en må anse sig sjelf som skaffare etc.! Aposteln hade ju förut sagt: „wi äro Guds medhjelpare; I ären Guds åkerwerk, Guds byggning". För undwikande af missförstånd, will jag nämna att jag ej fordrar någon s. k. „apostolisk succession", utan församlingens lagliga kallelse till att handhafwa sakramenterna.

Hr Lönnbeck säger widare: „Kristi kyrka på jorden bör till sin werksamhet uteslutande wara af andlig art. Såsom sådan bör hon icke underordna sig någon jordisk myndighet". Allt detta tycks nu hr L. återigen ha tagit ur kyrkolagens § 455! Der heter ju: kyrkan sjelf genom sina representanter på kyrkomöte eger antaga ny psalm- och ewangeliibok, kyrkohandbok, katekes och bibelöfwersättning; hon är således absolut „oberoende" på det rent andliga området! Och om man nu will wara riktigt uppriktig, så måste man ju erkänna, att staten wisst fordrar af kyrkoherdarne statistiska tabeller i långa banor; men man kan ju derwid anställa medhjelpare eller hellre medhjelparinnor; kyrkoherdars lön räcker ju i allmänhet dertill och då få de sjelfwa mera uteslutande arbeta i det rent andliga. Slutsatsen: namnet "statskyrka" passar icke just på wår finska kyrka.

E. O. S.

Swar.

Wi hoppas att hr Lönnbeck, som här uppställes såsom en motwigt till hela den finska kyrkan, sjelf skall swara på ofwanstående. För wår del förutskicka wi endast den anmärkningen, att om denna kyrka icke lyckats förwerkliga sitt eget program, så torde orsaken ligga deri, att sjelfwa hennes organisation från början gjorts sådan, att hon nödgats i sig upptaga beståndsdelar och förelägga sig uppgifter, som enligt bibelordet böra wara oförenliga med en kristen kyrka. Ty det torde icke kunna förnekas att den finska kyrkan hwilar på den werldsliga maktens grund och är en statens tjenarinna. Den omständigheten att hon sjelf får antaga sina handböcker, förminskar icke detta faktum.

Tillika bedja wi hr E. O. S., att då han en gång anfört 1 Kor. 4: 1, hwilket ställe han tyckes förmena ålägger hwar och en att hålla de statskyrkliga presterna för skaffare till Guds hemligheter, han närmare måtte behjerta den följande wersen, som lyder: „Nu söker man intet annat hos en skaffare än att han är trogen". Hwilken är således en rätt skaffare? Wilkoret för en sådan är icke en genomgången examen utan endast att han är trogen. Och med detta uttalande af apostelen har äfwen de kyrkliga presternas förmånsrätt till skaffareplatserna i Guds rike förfallit.

Ett par ord om dödsstraffet.

„Du skall icke dräpa".

Hur tidehwarfwen än aflösa hwarandra, uppfattning, tänkesätt läror och lagar skifta, torde dock den sedelag, som kort och enkelt uttryckes i Tio Guds bud, för ewärdliga tider utgöra rättesnöret och grundwalen för den förnuftiga warelsens sedliga tillwaro och utweckling, hwilket framgår deraf att denna lag mer eller mindre klart genljuder i alla tiders och alla folks medwetande och lifsåskådning. Liksom instinkten är medfödd hos djuret, är den gudomliga sedelagen inristad i menskosjälen. Den är just hennes samwete, som hos det israelitiska folket, hwilket i forntiden war kalladt att bland hedningarnes symboliska afgudareligioner klart och tydligt föra Guds wiljas talan, framträdde uttryckt i bestämda ordalag. Och i denna sedelag heter det: „du skall icke dräpa", kort och bestämdt. Der står ej att man får dräpa under wissa omständigheter och wilkor. Det finnes intet undantag hwarken wid detta bud eller wid de öfriga. Lika litet som det heter: du får stjäla, du får bära falskt wittnesbörd mot din nästa o. s. w. under wissa undantagsförhållanden, som

Ur „The Woman's Tribune"

äro wi i tillfälle att meddela det tal, som pressen omnämnt att wår landsmaninna, fröken A. Trygg hållit wid den internationela qwinnokongressens sammanträde i Washington den 31 Mars:

Fru president, ladies och gentlemen, då jag senaste måndag fick äran att tala från denna platform, måste jag uttrycka mig på mitt eget språk, emedan det då ännu war omöjligt för mig att göra det på engelska. Nu will jag försöka att tala till Eder på edert språk, ty I mån weta, att ibland alla de underbara saker, som den internationela kongressen åstadkommit, den äfwen på ett märkbart sätt har förbättrat min kunskap i engelskan. Emellertid måste jag bedja eder öfwerse med de fel, jag kommer att göra emot gramatik och uttal och endast se till hwad mitt hjerta menar.

Jag kommer från ett litet land långt bort i Norra Europa. Mången af Eder har kanske icke ens hört dess namn, ehuru jag dock till min öfwerraskning finner att man här i Amerika känner bättre till det, än man i allmänhet gör det i England. Detta land är Finland. Europa är gammalt, men några af dess länder äro dock unga i kultur. Wårt lilla land är ett af dessa nyligen framträdda kulturländer — i förbigående will jag nämna att wi hafwa den nordligaste jernwägen på hela jorden. Allt är der nytt och ungt; så är ock qwinnofrågan. I kunnen sjelfwa döma huru gammal den är, då jag säger er, att jag är en af dess banbrytare. Men ehuru denna fråga är ung, är den dock full af lif. Detta framgår äfwen deraf att wårt lilla aflägsna land sändt twå representanter till denna kongress, då så många större och rikare länder icke sändt någon.

Jag skref till ordföranden för denna kongress, när jag anhöll om tillträde till densamma: „en internationel qwinnokongress har alltid utgjort mitt lifs stora dröm." Sedan den stund jag i mitt fäderneslands tidningar läste om att denna kongress skulle hållas, har jag haft ro hwarken natt eller dag, förrän jag war säker om att jag skulle så wara med. Huru gladt hastade jag icke öfwer oceanen! Nej, jag hastade icke, ty jag kom med den långsammaste och trögaste af Cunardliniens ångare: men jag hastade med mitt hjerta, och min enda fruktan war att werkligheten icke skulle motswara min förhoppning. Det har wanligen alltid warit så i mitt lif, att der jag wäntat och hoppats mest, der har jag blifwit besviken.

Men för första gången i mitt lif har det icke warit så. Werkligheten har hundradefaldt öfwerträffat mina största förhoppningar. För hwarje dag har jag njutit mer och mer af allt hwad jag har hört och sett.

Jag har redan nämnt att qwinnofrågan är ny i Finland. Det är ett lindebarn ännu, och man wet icke hwad som skall blifwa af det; man kan blott hoppas det bästa för dess framtid. Men äfwen detta hopp — jag blyges att tillstå det — har ofta felat mig. När jag sett huru mina landsmaninnor sysselsätta sig med obetydliga småsaker i stället för med menskligbetens stora frågor, huru de tagit till sin uppgift att pryda sin kropp i stället för sin själ *), då har jag känt mitt mod sjunka och förlorat min tro på wår saks framgång. I weten att tillochmed den starkaste stundom kan wara swag. I minnens kanske att när han, som warit störst ibland dem som blifwit födda af qwinna, Johannes Döparen, blef kastad i fängelse, öfwerfölls han af swaghet och sände twå af sina lärjungar till Kristus och frågade: Är du den, som komma skall, eller skola wi förbida någon annan?

Så kom jag öfwer oceanen och kom hit. Jag har warit med Eder alla dessa dagar, jag har sett huru I hafwen älskat, lidit och arbetat, och nu, när jag så att säga kan med mina händer widröra de stora resultaten af qwinnans arbete, behöfwer jag icke längre tro och hoppas; jag wet. När det som är fullkomligt kommer, må det som är ofullkomligt gå. Min ställning till qwinnofrågan är nu så mycket högre än förut som wisshet är högre än hopp. Derföre är mitt hjerta fullt af glädje och jag är tacksam för framtiden. Jag kan säga såsom fordom Jakob sade när han återwände till sitt fädernesland ifrån Mesopotamien: „Se, med min staf gick jag öfwer Jordan, och nu är jag worden till twå skaror!"

Såsom Jakob skall äfwen jag återwända till mitt fädernesland öfwer Jordan — eller öfwer ett ännu större watten — rikare såsom han, men mina rikedomar äro bättre än hans. Jag kanner mig rik, emedan jag fått en fast tro på qwinnans kärlek, qwinnans makt, qwinnans förmåga, qwinnans energi. Och för denna tro, som I ingifwit mig, tackar jag eder ur djupet af mitt hjerta.

Wi i Finland weta blott litet om Edert stora arbete här; men härefter skall det wisserligen icke wara mitt fel om Finlands qwinnor icke skola känna till er. Såsom I hafwen warit en lefwande predikan för mig, så skolen I ock blifwa det för mitt lands öfriga qwinnor. När deras fötter stappla, deras händer blifwa trötta, deras hjertan missmodiga, då skall bilden af eder stå framför oss såsom fordom de stora patriarkerna och profeterna stodo för Ebreerbrefwets författare, utpekande för honom alla dem som med tålamod hade wunnit i den kamp, som dem förelagd warit. När wi blifwa missmodiga, skall jag säga till mina systrar: „Se dit bort öfwer Atlanten! Der finnes en sky af wittnen, som hafwa kämpat och wunnit seger. Låt oss wara starka som de och med tålamod löpa i den kamp, som oss förelagd är!"

Hädanefter skall det wara en gyllene tråd mellan oss och eder; hwarje seger, som I winnen, skall wara wår, ty I arbeten icke blott för ert lands qwinnor utan för hela werldens. — Jag will icke längre upptaga eder dyrbara tid. Jag slutar med att tacka eder för allt hwad jag har af eder fått se och erfara — äfwen för den storartade gästfrihet I wisat oss. I hafwen tagit wård om wår kroppsliga del lika mycket som om wår andliga. Tack för allt hwad I gifwit mig och mitt land genom mig. Gud wälsigne edert arbete!

*) Litet mera patriotism och erkännande åt det arbete, som dock onekligen redan föresinnes ibland oss, hade kanske här warit på sin plats. Likaså äro jemförelsen med Johannes Döparen och öfwerhufwud de många bibliska anspelningarne något wågade, men få kanske tillskrifwas talarinnans lifliga sinne samt förhända äfwen hennes obekantskap med engelskan, som förledt henne att anlita de bilder och talesätt, med hwilka hon warit mest bekant. Red:s anm.

göra dessa brott nödwändiga, lika litet äro dylika förbehåll förknippade med det femte budet. „Du skall icke dräpa, heter det till mensklighetens owilkorliga efterrättelse. Guds bud är helt och absolut. Hwad derutöfwer är, det är och förblir a f o n d o. Det är endast den menskliga swagheten, ofullkomligheten, dårskapen och ondskan, som uppfunnit och betingat sig förbehållen och undantagen beträffande den ewiga i wårt samwete inristade sedelagen, som ewigt s t å r q w a r, om än Sinais stentaflor fallit i grus, och som blifwit ännu tydligare förklarad och bekräftad af nya testamentets gudomlige Mästare. Denna lag säger: du skall icke dräpa. Liksom den ena menskan ej utan Guds kraft och wilja förmår gifwa den andra lifwet, har hon ej heller rättighet att taga det. Detta är Hans sak allenast, som gifwit det. Derför är dödsstraff, krig, hwarje slag af dråp och blodutgjutelse, „lagligt" eller olagligt, ett brott, en synd, en afskywärd, oförnuftig och ogudaktig, civiliserade och synnerligast kristna menskor och samhällen förnedrande qwarlefwa från förgångna tiders barbari. Och att söka återinföra slika wåldsbragder, sedan de engång blifwit afskaffade och af det allmänna sedliga medwetandet utdömda och afskydda, det är att taga ett steg bakåt på den framskridande civilisationens bana och ett hån mot kristendomens anda.

Och dödsstraffet — låtom oss särskildt betrakta det. Eger det något förnuftigt, sedligt eller kristligt berättigande? Nej! En menska, upptänd af passioner, wilseförd, förwänd i sin moraliska uppfattning, begår det brottet att bära hand på en eller flere medmenskors lif, detta brott må nu sedan ha hwilken form som helst, begås mot hwem det wara må eller framträda i en aldrig så hisklig skepnad; — hwad gör då samhällslagen, den borgerliga „rättwisan", som dömer den brottslige till döden? Den begår samma brott, för hwilket den dömer honom. Den tager hans lif i stället för det eller de lif han tagit. Den mördar, den dräper, den bryter i sin tur mot budet. Är detta rättwisa? Är detta försoning? Det gäller till ingen ursäkt, intet berättigande att allt detta sker lagligen, att domstolen dömer förbrytaren förlustig sitt lif, ty den borgerliga lagen och domstolen äro blott menskowerk, som finnes i dag, men i morgon ej mer, och domaren är en menska. Inför den ewiga sedelagen är och förblir dess åtgärd, ett mord, ett brott mot budet: „du skall icke dräpa". Lika litet som den dömde dråparen hade rätt att förpassa sin medmenska till ewigheten, lika litet har samhällslagen och dess utöfware denna rättighet, ty menskans lif och död äro i Guds hand allenast. Han ensam wet när menskosjälen är färdig att lemna jorden och inträda i det nya stadium af tillwaro, som benämnes ewigheten. Det heter wisserligen att den lifdömde brottslingen först skall beredas till döden innan hans lif får afklippas. Beredas till döden! Hwar finnes den menska, den själasörjare, om än aldrig så andligt lefwande, som förmår, som wågar säga när den andra menskan är redo att inträda i ewigheten? Här föreligger således i dödsstraffet ett ej allenast lekamligt utan äfwen andligt mord från samhällets sida. Och äfwen om den lifdömde sjelf i en öfwerspänd, genom situationens uppskakande beskaffenhet uppdrifwen sinnesstämning skulle anse sig beredd att lemna jorden och träda inför sin Skapare, är det derför sagdt att hans bättring är werklig, att han, i anda och sanning försonad med sig sjelf och sin Gud, ingår i ewigheten? Hwilket fasansfullt answar åsamkar sig ej samhället i detta afseende, då det dräper sin brottslige medlem, som just borde få lefwa för att inse och ångra sin förbrytelse och i lifwet försona hwad i lifwet bröts, eller med andra ord, egna hela sitt lefwande lif till godtgörelse för att han beröfwade en medbroder detta lif. Istället tager nu samhället ett lif till i otid, straffar ett brott med samma brott mot samma bud: „du skall icke dräpa", är mördare lika wäl som mördaren och ej en af sina lidelser, förförd i månget fall mindre tillräcklig förbrytare, utan en uppsåtlig sådan, som med berådt mod, lugnt och öfwerlagt afskär en odödlig warelses lifstråd och ingriper förmätet och sjelfrådigt i den ewiges rådslut, görande sig till hämnare i Hans ställe, som säger: „hämnden är min". — Ännu en annan swår inkonseqvens! Det heter att ingen brottsling sändes till ewigheten, utan att han är werkligt förberedd. Meningen dermed är wäl att han uppwaknat till en lefwande kristlig tro. Nåwäl! Har han engång gjort detta, finnes ju intet skäl att förkorta hans lif. Då är han genom nåden försonad och mer än mången, som aldrig begått något brott, redo, willig och förmögen att genom ett pånyttfödt kristligt lefwerne försona sin förbrytelse. Han är ju då genom tron frigjord. Hwarför skall han då mera falla för det jordiska bödelswärdet? — Och förutom allt det ofwanstående må wi besinna det upprörande, det ohyggliga deri att en medbroder i menskligheten, wiss om dag och stund då hans lif på lagens bud skall afklippas af en annan medbroders hand, wandrar sin dystra wäg till afrättsplatsen, — medan så många större brottslingar än han, okända, aktade brottslingar, som mördat sina medmenskors goda namn och rykte, stulit deras heder och ära, sköflat hela deras timliga och stundom andliga existens och ej sällan warit en indirekt orsak både till sin nästas sjelfmord och allsköns undergång, stå oantastade bland åskådarne till den arme syndarens barbariska hädanförd, som månhända är rättfärdigare än de, såsom publikanen bredwid fariséen i templet. — Må wi besinna det förfärliga deri att en lejd mördare anställes i samhällets tjenst, skarprättaren, som har till yrke att taga sin broders blod. — Må wi besinna den lifsdömdes anförwandters känslor och ett ögonblick sätta oss i deras ställe, wi, som med bäfwande hjertan och anlitande lärarekonstens alla hjelpmedel till räddning, waka wid wåra med döden kämpande käras dödsläger. — Må wi slutligen besinna att kärlekens herre wid ett tillfälle då, menskligt att döma, det om någonsin warit tillbörligt att gripa till swärdet, då Han sjelf, jordens störste son, hotades af förräderi och wåld, sade: stick ditt swärd i skidan, Simon Petrus! Den till swärd griper, skall med swärd förgås". H.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndag'en den 20 Maj 1888.

Matt. 26: 36—46.

Jesus lider i Getsemane.

På nattwardens instiftelse följde enligt Joh. 13, fotatwagningen och förrädarens utmärkande genom det åt honom öfwerlemnade indoppade brödet, hwarefter Judas aflägsnade sig, då natten redan inbrutit.

På westra sluttningen af Oljeberget, strax till höger om öfwergången af bäcken Kidron (från Jerusalem räknadt), war Getsemane landtgård (örtagård) belägen. Hit plägade Jesus ofta draga sig undan med sina lärjungar. Till samma fridlysta plats begaf han sig nu, men i stället för hwila förestod honom den hårdaste kamp, som han hittills utstått på jorden. Kommen inom porten till örtagården, befaller Jesus åtta af sina lärjungar slå sig ner der, medan han med de öfriga gick längre in i örtagården för att bedja.

V. 37, 38. Petrus och Sebedei twå söner, Johannes och Jakob, erhålla uppdrag att följa Jesus afsides från de öfrige för att wara ögonwittnen till den själskamp, som nu förestår deras mästare. Dessa tre lärjungar hade wid några tillfällen framför sina medbröder blifwit utwalda att wara wittnen till Jesu magt och härlighet; först i deras närwaro, sedan Jesus skilt sig från de öfrige, begynner han bedröfwas och ängslas. Han kan icke längre dölja sin sjäsångest, hwilken lärjungarne, trots midnattens dunkel, kunna läsa i hans anlete och hans hela warelse, som genombäfwas af dödsångest. Han, som nyß förut (Joh. 14: 1) tröstat lärjungarne, måste, nu inför dem tillstå sin bedröfwelse: Min själ är djupt bedröfwad intill döden, d. ä. gripes af oerhörd dödsångest. Han liksom fruktar ensamheten och uppmanar derföre lärjungarne att blifwa när honom och waka med honom samt bedja, att de icke må falla i frestelse.

V. 39. Oaktadt behofwet af lärjungarnes närwaro, sliter sig Herren ifrån dem och går längre in i örtagården „wid paß ett stenkast" och faller på sitt ansigte ned på jorden, bedjande till sin Fader att om möjligt denna kalk, denna lidandets stund måtte undgå honom. Icke korsdöden, som han wet sig skola genomgå, men denna ångestfulla stund, då alla dödens och helwetets qwal hopa sig på honom, ber han om möjligt undkomma. Det käns honom redan nu som kunde han icke uthärda dessa qwal. Undergifwen sin himmelske Fader, tillade han dock: Dock icke som jag will, utan som du. Så ropade han högt till sin Fader, men bönen skänker honom ingen ro.

V. 40, 41. Trots sin egen namnlösa ångest och kamp, kan han icke förgäta sina lärjungar, utan återwänder efter första drabningen till dem, såsom sökte han hos dem någon hwila eller wore ängslig för deras skull. Men i stället för att waka hade alla tre somnat „af bedröfwelse". Petrus, som nyß förut ansett det omöjligt att öfwergifwa Jesus, erinras särskildt om sin försummelse (jmfr. Mark.), men äfwen de öfriga, som afgifwit enahanda försäkran, erhålla lindrig förebråelse om deras försummelse och swaghet: Förmådden I så icke waka en enda timme med mig? Den första kampen har alltså räckt ungefär en timme, men icke ens så länge hade lärjungarne kunnat uthärda att waka med Jesus, ännu mindre att i bönen kämpa med honom. De behöfwa ny förmaning till waksamhet och bön, bön icke för honom utan för sig sjelfwa, att de icke må komma i frestelse. Dock känner han, att denna deras försummelse icke war uppsåtlig. Anden är willig, men köttet är swagt. För det swaga köttets skull är waksamhet nödwändig och bönen att icke falla i frestelse, att icke gifwa wika för köttet, så mycket mer angelägen.

V. 42. Åter gick han bort andra gången — d. w. s. aflägsnade sig „wid paß ett stenkast" och återwände till samma ställe som förut. Att döma af Lukas, som synes skildra endast den striden, har denna warit den häftigaste, hwilken föreorsakat Herren sådan ångest, att han swettats blod och icke kunnat uthärda, derest icke en engel af himmelen styrkt honom*). Wid det andra anfallet synes Herren redan något lugnare såsom af ordalydelsen i hans bön framgår: Min Fader, om denna kalk icke kan gå ifrån mig, med mindre jag dricker honom, så ske din wilja. Den första ångestfulla stunden, som han bad att slippa, har han genomkämpat, och den återstående lidandeskalken, hwars bitterhet han redan smakat, will han äfwen tömma, om han icke annorlunda kan fullgöra Fadrens wilja och frälsa menniskorna.

V. 43. Han kommer åter till lärjungarne och finner dem åter sofwande, ty — anmärker evangelisten — deras ögon woro tunga af bedröfwelsen och det föregående wakandet. Naturen hade åter öfwerwunnit anden. Det ser ut, som hade de welat wakna upp, men icke förmått öppna ögonen, welat tala men icke wetat hwad de skulle swara. Deras sömn war orolig, lik den febersjukes; ty ehuru Jesus nu blott ser på dem och icke ens tilltalar dem, är det som genljöde hans föregående ord i deras öron och wille de swara derpå. Men hwad skulle de säga? Ursäkta sig? Bort det! En bön om förlåtelse borde wara allt, men icke denna förmå de uttala. Herren lemnar dem derföre, icke i ett wrångt sinne, men med bedröfwadt hjerta. Det är ännu icke nog. Döden och mörkrets makt angripa honom på nytt. Den sista själskampen denna natt återstå och är till äfwentyrs den wärsta.

V. 44. Så wida icke Lukas beskrifwit den sista kampen med de orden: „Och han kom i mycket stor ongest och bad ännu ifrigare" m. m. (22: 44), weta wi derom intet mer, än att Jesus åter gick bort och bad för tredje gånden, sägande samma ord. Men då han upprepar samma ord som förut och det icke är tänkbart, att detta upprepande i Jesu mun warit tanklöst, är uppenbart att hans ångest är den samma som från början — samma bedröfwelse, samma dödsfruktan, samma kropps- och själsskakning, men ock samma undergifwenhet under Fadrens wilja. — Om Jesu lidande i Getsemane skrifwer en kyrkofader (Ambrosius): „Jag är så långt ifrån att här wilja undskylla frälsaren, att jag fast mer ingenstädes mera beundrar hans majestät och kärlek. Kristus hade tillskyndat mig mindre, om han icke äfwen antagit mina känslor. Han war, en menniska likasom jag. Han tog min sorg på sig för att kunna skänka mig sin glädje; i det han efterföljde wåra fotspår (då han wille uppsöka och frälsa oß), nedsteg han ända till dödens qwal, för att i efterföljden af hans fotspår återföra oß till lifwet. Derföre, då jag predikar korset, säger jag tröstеligen: Herren har lidit för mig; ty icke för syns skull utan i sanning har han iklädt sig mitt kött och blod. Derföre måste han ock taga på sig smärtan för att besegra bedröfwelsen, men icke för att blifwa oberörd deraf. Derföre kallas Kristus en smärtornas man och förtogen med krankheten (Es. 53: 3.)".

V. 45, 46. För tredje gången finner Jesus de tre utwalda lärjungarne sofwande. Han hade nu kämpat ut och öfwerwunnit, men de hade hela tiden hwilat sig och woro ännu icke fullsöfda. Kunde icke hans kärlek hålla dem wakna, så skulle nu fienderna göra det. Sofwen nu och hwilen eder, säger han, såsom wille han nu lemna dem i ro, icke widare taga deras waksamhet i anspråk, då de wisat sig wara så föga i stånd att taga del i hans lidande, att waka med honom. De skulle få waka utan honom, ty se, stunden är nära, att Menniskosonen skall antwardas i syndares händer — mästaren skulle tagas ifrån dem. Föga berömmelse skulle dessa tre hafwa af det företräde Herren nu gifwit dem. De wakna nu såsom „i en annan hamn". Det war nu slut med hwilan. Snart sagdt såsom obewäpnade — utan besinning och utan bön — måste lärjungarne gå fienderna till mötes. Hade icke Jesus bedit äfwen för dessa och nu gått i spetsen, stält sig sjelf i gapet, så hade de warit förlorade. — Hans ord: Stån upp, låtom oß gå; se, den är nära, som förråder mig — kommer dem ändtligen att resa sig upp och gnugga sömnen ur ögonen. Uppmaningen är icke till flykt utan ett framåt fienden till mötes. Jesus har öfwerwunnit sin ångest, men i Guds råd har ingen ändring kunnat winnas. Allt är Gud möjligt, men icke att på samma gång skona sin enfödde Son och frälsa menniskorna. Jesus wet det nu, och han går beredwilligt och beslutsamt att öfwerlemna sig i syndares händer och med det samma i dödens och dödsrikets wåld. Om en stund, då Petrus med swärdet will befria honom, förklarar han derföre med helig ifwer: „Skall jag icke dricka den kalken, som min Fader mig gifwit hafwer?"

(Efter Söndagsskolwännen).

*) Besser är af den meningen, att engelens framträdande egt rum först efter den tredje bönekampen såsom ett swar på denna.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 20. Torsdagen den 24 Maj **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Hwad är det kristna församlingsbegreppet?

Denna fråga har på senare tider här diskuterats i större och mindre kretsar. Sist afhandlades densamma å den inre missionens qwartalsmöte, och ledde diskussionen derstädes till följande resolution: „Församlingen är den organiska föreningen af på Kristus troende, på nytt födda menniskor, hwilka genom utöfwande af biblisk tukt werka för Kristi rikes utbredning ibland sig och genom missionswerksamhet för dess bredning utåt. „Som wi anse denna definition något oklar, och diskussionen för öfrigt gaf för handen en uppfattning af församlingsbegreppet, som synes oss något inskränkt, samt ämnet är af största praktiska wigt, så tänka wi att en fortsatt diskussion i frågan kunde tjena till att reda begreppet i ifrågawarande ämne.

Frågan blir något förenklad, om wi framställa den så: Hwad förstås med den kristna församlingen? I skriften finna wi en kort och enkel definition härpå, nemligen att den är Kristi kropp (Ef. 5: 23, 1 Kor. 12: 27). Församlingen är alltså en, likasom Kristus är en; men wi äro alla lemmar af Hans kropp. Församlingen kallas ock i skriften ett tempel. „Weten I icke att I ären Guds tempel, att Guds ande bor i eder:? (1 Kor. 3: 16). Hon kallas ock bruden, ett konungsligt presterskap, ett egendomsfolk, allt tydande på en enhet, om än sammansatt af en mångfald af individer. Då ordet församling i skriften förekommer i pluralis, är det fråga om delar af denna ena församling, hwilka endast genom afstånd till rummet äro skilda från hwarandra. *) Men hwilka äro då de, som bilda denna församling, denna brud, denna kropp, denna enhet? Månne den icke utgöres af alla Jesu sanna lärjungar, på hela wida jorden? Äro de ej alla de, som genom bättring eller sinnesändring werkad af Guds ande, wändt sig ifrån sitt sorglösa lif i synden och med tro omfattat Herren Jesus Kristus, som icke äro tillfredsställda med det synliga och ändliga, utan söka en boning i himmelen, och för winnande af denna salighet sätta sitt hopp till Jesus allena? Med andra ord, äro de ej alla troende, huru ringa kunskapen, huru swag tron än må wara? Och månne ej dessa lemmar finnas i alla kyrkor och samfund? Så tro wi.

Men huru skall denna enhet under närwarande tid, då splitet och söndringen inom kristenheten tyckas starkare än någonsin, kunna realiseras? Månne icke på trons wäg? Månne icke genom att tro på denna enhet trots all skenbar söndring? Herren har sagt, att kroppen är en. Alla de, som hafwa Jesu Ande och höra Honom till, äro således ett, antingen de se det eller ej. De mest partisinnade och de mest frisinnade kristna, de äro ett, ej emedan de känna denna enhet, utan emedan Herren har sagt att den är, och oaktadt de ej känna den, utan twärtom känna såsom wore de ej ett. Månne icke en trons blick på denna enhet, som enligt Herrens ord är, trots allt som synes, bidraga till att lösa partibanden, som snöra in de kristna i skilda flockar, hwilka ringakta hwarandra? Eller månne man kunna wänta att ett lyckligt resultat härutinnan kan winnas genom att något kristligt samfund söker att organisera sig så mycket som möjligt, också i det yttre afseendet, efter de bibliska församlingarnas mönster, under förhoppning att allt flera rättsinniga menniskor må sluta sig till detsamma? Wi tro det icke. Har ej erfarenheten wisat att under ett sådant bemödande partisinnet inom partiet stärkts och swalget mellan detsamma och alla, som icke sluta sig dertill, widgats? Har detta ej äfwen warit fallet inom de frikyrkligas krets? Erfarenheten wisar att så warit fallet. Wi ha ofta hört uppriktiga kristna ifrån denna krets undra huruwida den kan wara ett Guds barn, som kan gå i kyrkan. Och då wid senaste qwartalsmöte i allianshuset församlingsfrågan afhandlades, uttalades också helt öppet, utan att någon motsade detsamma, att kyrkan är skökan, ett uttryck som ej är owanligt bland de frikyrkliga. En så hänsynslös och sträng dom öfwer en institution, som har för afsigt och ändamål att sprida Guds och wår Frälsares Jesu Kristi kunskap, som har inom sig många fromma och trogna Guds tjenare och många sanna och lyckliga Guds barn, kan ej wara annat än en frukt af det partisinne, som inom samfundet odlats. Eller kunna werkligen upplysta kristna tro att skökan, den trolösa bruden, hon som utan kärlek till brudgumen föregifwer sig wara bruden, hon som bewarar gudaktighetens sken utan att ha dess kraft, att hon är innesluten inom ett samfund, medan bruden, den sanna tillbedjaren tillhör ett annat samfund? Utgöres ej den förra af hwarje individ inom alla samfund, som bär ett gudaktighetsskeu, hwilket ej är hjertats sanna förhållande till Gud? Och är ej den senare hwarje sann tillbedjare, hwilket samfund han än må tillhöra? Och är det ej just att motwerka wårt önskningsmål, föremålet för ej blott wår, utan ock wår Frälsares bön, att den enhet, som är, må bli uppenbar, då man i de särskilda samfunden odlar ett sådant partisinne? Det är sant att wi ej hört partisinne predikas från predikstolen å de frikyrkliges sammankomster; men låtom oss minnas att ogräset gror med hundrafaldigt större kraft än hwetet i det köttsliga menniskohjertat. Hundrade teoretiska predikningar emot partisinne skola ej motwerka ett praktiskt ord eller en handling i partisinnets intresse. En nyss omwänd själ som helt naturligt känner en särskild kärlek till dem, som Gud begagnat såsom medel till hennes omwändelse, kan mycket lätt, utan att hon sjelf märker det, ledas till en naiv tro att sann gudsfruktan finnes blott inom den krets hon nu lärt känna såsom Guds barn; och då är roten till partisinne planterad. Och partisinnet är ett ganska starkt band inom ett samfund, men det är ej elastiskt såsom den rena kärlekens band. Det bär köttets stämpel, förgänglighet. Och det hämnar sig sjelf sjufaldigt, då en individs ögon bli öppnade öfwer, å ena sidan den sanna gudsfruktan och fromhet, som finnes utom dess parti, och å andra sidan öfwer de stora brister som finnas inom detsamma. Då bewisar sig sanningen af Herrens Jesu ord: „Med den dom, hwarmed I dömen, skolen I blifwa dömda. Den, som förut warit en warm och lifwad medlem inom ett samfund, der partisinnet odlats, anwänder, såframt han ej får ögonen öppnade för denna synd, den kritik och intolerans, som han inom samfundet uppöfwat, just emot samma samfund, och ådrager sig derigenom ny skuld och ny dom. Så ärfwer och ökar sig partisinnet; han för det med sig till det nya samfund han sluter sig till. Månne ej mången medlem af de frikyrkliga samfunden kunna erinra sig en tid, då han i warm hängifwenhet tillhörde ett parti, som han nu skiljt sig ifrån och strängt ogillar? Partisinnet uppträder här i olika form, derför igenkänner han det ej. Men om det näres eller odlas, i hwilken form som helst, skall den dag komma, då det wisar sin wapenkonst gentemot dem, som hjelpt att utweckla och stärka det. Den, som sår i köttet, skall af köttet uppskära förgängelse.

Den, som ibland de olika ritningarna inom den ewangeliska kyrkan har lärt känna och älska lefwande kristna, hwilkas olika åskådning han kan förstå, och med hwilka han på det innerligaste kan sympatisera, under det dessa dock döma hwarandra, den känner en bitter smärta deröfwer, att den sanningen ännu är så fördold, att kyrkan är en, kroppen en. Under det han kan känna en längtan att sluta sig till något samfund, känner han tillika att ett sådant steg wore att utestänga sig ifrån alla andra kristna, hwilka icke tillhöra detta samfund. Det är partiandan inom samfunden som utgör gränsmuren. Wi hafwa djupt känt smärtan öfwer den dom, som kyrkligt sinnade kristna uttalat öfwer de frikyrkliga. Och wi trodde en tid att de senare allena woro de lidande. Men wi ha dock senare erfarit, att samma partisinne, om än under andra former, råder ibland de frikyrkliga. Sålunda motarbetas från alla håll den endrägt och kärlek, efter hwilken hwarje kristen i djupet af sitt hjerta längtar och hwarom han beder. Ack, låtom oss ej uppdraga några gränslinier, dem ej Gud uppdragit. Men låtom oss allwarligt söka den stämpel, som ibland menniskorna kännetecknar oss såsom sådana, som warit med Jesus! Låtom oss uppriktigt söka att genom tron, hwar i sin stad, realisera den stora sanningen att Guds kyrka är en, Guds församling en. Må Kristi kors, Kristi blod, wara medlet att bringa dem som nu se sig fjerran, nära Honom och nära hwarandra! Må det så nedbryta skiljemuren mellan hwarje samfunds oss (samfundets medlemmar) och dem (utanför samfundet stående kristna), och må wi så bereda oss att möta den tid, då det skall wara uppenbart på jorden att det är ett fårahus och en herde.

M. S.

*) En splittring på andra grunder bestraffas af Ap. Paulus i Kor. 1: 10—13, och denna bestraffning träffar t. o. m. dem; som skilja sig från andra sägande: wi hålla oss till Kristus.

Swar.

Wi göra den aktade ins. uppmärksam på, att wäl ingen af de wid diskussionsmötet närwarande torde hafwa welat förneka den andliga församlingens oberoende af de jordiska kyrkosamfundens gränser och att medlemmar af denna kunna finnas såwäl bland katoliker som bland protestanter, bland statskyrkliga som bland frikyrkliga. Men i anseende till de gudomliga sanningarnes majestätiska storhet och den menskliga uppfattningens inskränkthet är det önskligt, ja, t. o. m. ett lifswilkor för det andliga lifwets tillwäxt, att de kristna, som se dessa sanningar från samma sida, få sluta sig tillsammans, för att gemensamt uppbygga och stärka hwarandra. Dessa sammanslutningar utgöra de jordiska kyrkosamfunden eller församlingarna. Men äfwen dessa böra hafwa ett medwetet ändamål och uppgift. Det war för att med stöd af de winkar, som finnas i bibeln, söka klargöra och fastställa dessa de jordiska kyrkosamfundens betydelse och uppgift, som diskussionsmötet i fråga egde rum. Ordet om skökan yttrades i den mening att ett kyrkosamfund, som redan i sin organisation upptagit bestämmelser, som måste medföra en otrohet af dess uppgift såsom en brud, äfwen måste uppgifwa hoppet att, betraktad såsom en organisk helhet, någonsin kunna blifwa en rätt brud och blir i stället förwandlad till en sköka. Detta hindrar icke att flere af dess medlemmar, såsom enskilda kristna, kunna wara oskyldiga härtill och rätta medlemmar i den andliga församlingen. Felet ligger icke hos individerna utan i sjelfwa organisationen af kyrkosamfundet;

men äfwen detta är något, som bör allwarligen behjertas.

Med ins. äro wi fullkomligt ense om det beklagliga, ja rentaf förderfliga i partisinnet, hwarest och i hwilken form detta än uppträder. Må wi alla med ödmjukhet minnas att wi sjelfwa äro fulla af synder och brister och att wi hafwa mycket att lära of hwarandra!

Ur debatten om dödsstraffet

införa wi friherre R. A. Wredes yttrande wid Ridderskapets och Adelns plenum den 16 maj.

Jag måste beklaga, att frih. won Born indrog i denna debatt de religiösa synpunkterna, hwilka härmed hafwa intet att skaffa. Det fans en tid då man trodde sig på religiös grund med bibeln i hand kunna förswara hwilket barbari och hwilken grymhet som helst. Denna tid är förbi, den borde åtminstone wara förbi och dylika synpunkter torde icke kunna inwerka på det upplysta omdömet i detta stånd. Jag anser det icke nödwändigt och hörande till saken, att de, som utala sig i denna fråga redogöra för sin eller andras religiösa stånd punkt, men jag twekar dock icke att säga, att jag för min del tror på en personlig odödlighet och icke anser det wara rätt, att en menniska, hon må nu representera statsmakten eller wara en domstol" eller hwad som helst, förpassar den andra i ewigheten, utan att detta är absolut nödwändigt för dess eget förswar. Ja, jag går ännu längre, jag tror också på en försoning uti detta lifwet, hwilket jag dock icke anser wara alt. Jag kan icke förstå den rättkänsla, som icke finner sig tillfredsstäld deraf, att en brottsling ännu under sin lifstid får tillfälle att icke blott inom fängelsemurarne till sinnelag och tänkesätt förbättras, utan också erhåller möjlighet att wisa werkligheten af denna förbättring i lifwet. Jag förstår icke den rättskänsla, som finner detta orätt.

Hwad beträffar de öfriga principiela synpunkter, som framhållits och kunna framhållas, så har det alltid förefallit mig att de anhängare af detta straff hwilka på principiela skäl förswara det, omedwetet ställa sig på grundsatsen af den gamla talionprincipen, men detta har måhända aldrig framstått för mig så klart som under frih. won Borns yttrande. Enhwar i detta stånd wet, hwad denna princip för straffet innebär; „öga för öga, tand för tand, lif för lif, lem för lem." Det har funnits strafflagsstiftningar, naturligtwis i aflägsna tider, som hafwa konseqwent tillämpat denna regel och uti denna konseqwens kan finnas en princip, måhända icke absolut förkastlig. Emellertid skulle tillämpningen af denna princip leda till ett straffsystem sådant att också dödsstraffets ifrigaste anhängare i wåra dagar skulle rysa till baka för detsamma. Och widare, hwart kommer man nu med denna principiela rättskänsla, som icke finner sig tillfredsställdt om icke mord försonas med mördarens blod? — Jo will man wara konseqwent, så måste man statuera detta straff icke blott för mord utan också för annat dråp, åtminstone för annat wiljadråp, och anser man att straffet skall stå i en sådan mekanisk yttre proportion till det utöfwade brottet, hwarför då inskränka detta till mord och icke utsträcka det till andra brott och andra straff. Jag medgifwer, att det är mot min wilja, som jag uttalat mig i denna principiela del. Jag anser nemligen, att de principiela synpunkterna hafwa härwid mycket liten om alls någon betydelse, ty man har ju lyckligtwis kommit så långt, att å ena sidan dödsstraffets anhängare icke wilja tillämpa detta straff annat än wid utomordentliga undantagsfall och å andra sidan dödsstraffets motståndare medgifwa att ett dylikt straff är berättigadt der statens säkerhet med nödwändighet fordrar detsamma, och detta will åtminstone jag icke ett ögonblick förneka. Men hwad följer häraf? Jo, att saken gestalt sig helt och hållet till en praktisk fråga: är det nödwändigt för wårt samhälles bestånd, att wi hafwa detta straff — jag säger med flit icke straffhot, ty jag förutsätter att hwar och en, som röstar om dödsstraffet i denna § har den känsla af lagens wärdighet att han icke röstar för det, för att det skall stå qwar, som ett tomt hot utan för att det werkligen skall tillämpas, — frågan är således den, är dödsstraffet nödwändigt i detta fall för wårt samhälles bestånd för dess sjelfförswar? Att så icke är fallet har redan ådagalagts af den ärade tal, som inledde denna debatt. Jag ber att få dertill göra ett litet tillägg Vi skola tänka oss för ett ögonblick huru ofta en sådan tillämpning af dödsstraffet skulle ifrågakomma under förutsättning, att de wanliga principerna beträffande dess ådömmande och beträffande dess benådning, som nu öfwerallt följas, ännu skulle tillämpas. Såsom nyss sades, inträffar ett sådant brott icke oftare än 10 gånger om året eller något mer. Då nu dödsstraffet här är stadgadt alternatiwt med tukthus på lifstid, så är det uppenbart, att domaren endast i få undantagsfall, der omständigheterna äro synnerligen förswårande, skulle tillämpa dödsstraffet och i de allra flesta fall frihetsstraffet för lifstid; således skulle på sin höjd en gång om året en dödsdom fällas. Detta är redan en mycket hög beräkning af dessa dödsdomar. Skulle återigen i de flesta fall benådning ske, kunde en dödsdom werkställas på 10, måhända på fem år, måhända ännu mera sällan. I alla fall är det säkert, att det icke skulle tillämpas mer än en dödsdom på ett större eller mindre antal år. Ännu will jag fråga, tror någon att det är nödwändigt för wårt samhälles bestånd, ja för dess wälfärd och lycka, för dess fredliga medborgares trygghet och trefnad, att wi regelbundet en gång hwarje årtionde anställa ett dylikt uppbyggeligt skådespel, en sådan tro förefaller mig rent af naiv. Under sådana förhållanden måste man med förwåning göra sig den frågan, hwad orsaken nu är till denna plötsliga reaktion i tänkesätten, som egt rum sedan 1860-talet. En ärad tal. i går fälde ett yttrande om den mörka ande, som i strafflagsutskottet drifwit sitt spel. Mine herrar, det finnes en sådan mörk ande, som i wåra dagar och wid denna wår landtdag drifwit sitt spel, och den heter reaktion, reaktion på alla områden och en reaktion, som hotar att omintetgöra icke blott detta nu föreliggande lagstiftningsbet. utan snart sagt alla werkliga framsteg uti wår lagstiftning, en reaktion, som t. o. m. wisat sig stark nog att stundom bemäktiga sig personer med det friaste och sundaste omdöme i öfrigt. Det talas ofta i tidningspressen om reaktion, och jag will ingalunda ansluta mig till allt detta tal, som föres der det icke är tillämpligt, men ställer man sig på 1860 talets ståndpunkt i denna fråga och jemför tänkesättet i wåra dagar, så är detta werkligen reaktionen.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagens afslutande** har blifwit uppskjutet till den 31 maj.

— **Dissenterlagen.** Lagutskottets sammanjemkningsförslag i dissenterlagen, för hwars wigtigaste punkter wi redan redogjort, antogs i lördags af samtliga stånd. Undantag gjordes endast med afseende å § 17, som behandlar det fall att dissenterförsamling upplöses. Motswarande § i regeringens proposition lyder:

„Warder rättighet till offentlig religionsöfning af församlingen missbrukad så, att derigenom lag och sedlighet kränkes eller god ordning öfwerträdes, eller warder sådan regelbunden gudstjenst, som dess samfundsordning kräfwer, icke upprätthållen, må, efter anmälan derom, församlingen af senaten förklaras upplöst." Då förslaget emellertid icke stadgar hwad sedan skall följa och hwart ett sålunda upplöst samfunds medlemmar och deras ciwilregister skola öfwerföras, hade lagutskottet föreslagit att ett tillägg måtte widfogas paragrafen derom att „då församlingen sålunda upplösts, öfwertage magistrat eller ordningsrätt i stad samt, efter senatens närmare bestämmande, kronofogde eller länsman på landet åliggandena med afseende å de förteckningar, hwarom i § 3 nämnes." Den andra reservationen åter hade gifwit tillägget följande lydelse: „och åligge den upplösta församlingens medlemmar att inom sex månader derefter för senaten förete intyg öfwer att de behörigen inträdt uti annan församling eller annat kyrkosamfund, som i landet i stadgad ordning bildats, eller ock i den ewang. luth. kyrkan. Försumma dessa dissenter sin skyldighet härutinnan, eger senaten dem dertill genom **lämpliga medel** tillhålla." — Af dessa alternatiw hade adeln och borgareståndet omfattat utskottets förslag, som i denna punkt äfwen låg till grund för sammanjemkningen, medan presteståndet yrkat på att hela § skulle förfalla och bondeståndet anslutit sig till reservanternes förslag. Dessa twå sistnämnda stånd widhöllo nu dessa sina förutfattade beslut, hwarjemte presteståndet beslöt att inbjuda medstånden att förena sig om paragrafens bortfallande. — På utgången af en andra sammanjemkning rörande denna paragraf beror således dissenterlagsfrågans öde för närwarande.

— **Petitionen om undersökning af förhållandena i eget och främmande land med afseende å rusdryckslagstiftningen,** undertecknad af 30,000 enskilda medborgare och 170 kommuner, behandlades i går af landtdagen och blef, i enlighet med ekonomiutskottets tillstyrkan, i hufwudsak godkänd af de tre ofrälse stånden, hwaremot R. o. A. med 22 röster samt 15 beslöt att lemna petitionsförslagen utan afseende.

— **Lekmannapredikant fängslad.** Wid en af lekmannapredikanten Braxén i Kostis kyrkoby under senaste wecka utlyst andlig sammankomst infann sig, enligt till oss anlända underrättelser, t. f. pastorn jemte klockarn och en poliskommissarie, hwarwid sedan den förstnämnde förbjudit honom att predika, kommissarien bemäktigade sig hr Braxéns person och efter att inför allmänheten hafwa undersökt hans fickor, förde honom med skjuts till länsmannen, som dock frigaf honom. Då härwid synes föreligga så wäl från t. f. pastorns som från kommissariens sida, ett groft lagbrott, är det att hoppas att saken befordras till närmare undersökning.

Från qwinnokongressen i Washington.

Ur „The Womans Tribune".

Presidenten, Mrs Stantons tal på Capitolium till en delegation af senatorer i frågan om qwinnans rösträtt

Gentlemen! Under en följd af år hafwa redan de qwinnor, som förstå wärdet af att wara medborgare i en republik, framträdt inför senatens delegerade för att för nationens qwinnor fodra de fri- och rättigheter, som wår konstitution tillförsäkrar alla medborgare.

Under dessa diskussioner hafwa de grundwalar, på hwilka wårt statsskick hwilar, Oafhängighetsförklaringen och den Nationela konstitutionen, blifwit af oss så grundligt studerad, att jag kan säga, att de för de flesta af oss äro wordna såsom en öppen bok. Det är på de i dessa dokument uttalade grundsatser som wårt samhälle blifwit byggdt och wår historia utwecklad; och det är på dessa samma grundsatser som äfwen wi stöda oss, då wi fordra för den ena hälften af wårt lands folk samma rättigheter, som blifwit bewiljade den andra hälften. Att draga någon annan konseqwens ur dessa grundsatser än den wi draga, låter sig icke göra, ty de proklamera tydligt „lika rätt för alla". Individens suweränitet, individens samwete, individens omdöme — se der den röda tråd, som går igenom wår lagstiftning, den grundsten, på hwilken hela byggnaden blifwit uppförd.

Tillåt mig att här få citera några utdrag ur denna konstitution, öfwer hwilken jag wet att I ären lika stolta som wi.

Wi, de förenta staternas folk påbjuda och stadfästa denna konstitution — —

Artikel 1 mom. 2. Representanternes hus utgöres af medlemmar, walda på twå år af de skilda staternas folk = — — — — —

Mom. 9. Ingen undantagslag till förfång för någon klass af medborgare skall gälla inom unionen. — — — Intet adelskap skall bewiljas inom de förenta staterna. — = —

Art. 4; mom 2. Hwarje särskild stats medborgare äro berättigade till fullt medborgareskap inom alla stater. — —

Mom. 4. Unionen skall waka öfwer att den republikanska styrelseformen upprätthålles af alla stater.

Art. 6. Denna konstitution och de lagar, som grundas häruppå hafwa grundlagsgiltighet inom alla stater, och ingen lag må stiftas, som upphäfwer eller förminskar kraften af densamma.

Tillägg: Alla som födas eller wunnit naturalisering inom de förenta staterna samt är underkastade dess lagstiftning, äro medborgare af unionen samt af den stat der de bo.

— — — — —

Redan sjelfwa ingressen till denna konstitution utgör ett argument för wåra rättigheter: „Wi, de förenta staternas folk". I erkännen oss för att wara en del af folket, emedan I beskatten oss. Hälften af kongressens medlemmar underhållas af qwinnornas skatter och äro derföre i sjelfwa werket att betrakta såsom representanter för qwinnorna.

„Ingen undantagslag till förfång af någon klass af medborgare skall gälla, intet adelskap skall bewiljas". Så säger konstitutionen; och likwäl hafwen I gjort en undantagslag till förfång för ena hälften af unionens folk, och dermed hafwen I äfwen gifwit ett orättwist adelskap åt den andra hälften. I hafwen gjort rättigheten till medborgareskapet beroende af kön; I hafwen gjort männen till qwinnornas styresmän och lagstiftare.

„Hwarje särskild stats medborgare skola wara berättigade till fullt medborgareskap inom alla stater". Och likwäl, om en qwinna från Washington territoriet, Wyoming eller Kansas, der hon åtnjuter rösträtt, flyttar öfwer till andra territorier eller stater, förlorar hon sin rösträtt.

„Unionen skall waka öfwer att den republikanska styrelseformen upprätthållas af alla stater". Och likwäl hafwa wi icke i någon enda stat en fullkomligt republikansk styrelseform. Den ena hälften af folket har aldrig samtyckt till en enda af de lagar, under hwilka den lefwer, den har fått öfwerhetspersoner tillsatta öfwer sig, som den icke har walt; den är beskattad utan sitt eget samtycke; begår en qwinna en förbrytelse, dömes hon af män, genom lagar stiftad af män, förklaras skyldig af en jury, bestående af män samt har ingen wädjan utom till män. På detta wis wåldföres konstitutionens första grundsatser dagligen och ständigt, och I samtycken att så sker och ären mycket måna om att icke rubba detta förhållande.

Påståendet att wåra förfäder, som stiftade dessa lagar, icke afsågo att innesluta qwinnorna, i dess bestämmelser är icke hållbart; man kan med lika mycket skäl påstå motsatsen. „Wi, folket" äro klara och tydliga ord; de hafwa icke någon symbolisk mening utan en som är fullkomligt konkret. I England hafwa qwinnorna sedan gammalt haft lokal rösträtt; denna rätt medförde wåra stamfödrar till det nya landet; den nya lokaliteten blef deras fädernesland; och när wåra förfäder sade: „wi, folket", menade de hwad de sade.

Dessa äro wåra argumenter, och ehuru dessa „hearings", då wi fått tillfälle att framlägga wår sak inför wårt lands senatorer, redan pågått i aderton år, hafwa de ännu aldrig blifwit gendrifne. Hwarföre icke? Det är wäl att antaga att landets senatorer äro lika bekanta med wår konstitution som wi äro det, och om de skulle ur denna konstitution kunna gendrifwa oss, så hade de wäl ock gjort det. Men de kunna det ej. Majoritetens af senatens swar på wår framställan har warit ett bleklagdt och kallt afböjande, utan något som helst skäl, utan någon enda hållbar orsak att stöda sig på. I weten kanske icke att förhandlingarne från alla dessa tillfällen finnes förwarade i „History of Woman Suffrage", och icke allenast äro spridda öfwer hela unionen, utan äfwen blifwit sända öfwer till Europa och för-

— **Det wigtiga förslaget om en ny allmän strafflag för Finland** har under senaste wecka slutbehandlats af landtdagen samt äfwen blifwit till sina hufwuddelar godkändt. I fråga om dödsstraffet, der twå stånd stannat emot twå, samt i några andra mindre wäsendtliga punkter, föreligger dock ännu icke laglig ständerpluralitet, hwarföre en sammanjemkning är af nöden.

— **Gift qwinnas eganderätt.** Med anledning af att twå stånd stannat emot twå i frågan om hustru skulle hafwa rätt att utan förord få disponera öfwer hwad hon sjelf med eget arbete kan förwärfwa samt öfwer sin enskilda lösegendom, har lagutskottet inbjudit stånden att förena sig om herr Langenskjölds reservation angående § 3, som föreslår att: „hustru råde öfwer hwad hon med eget arbete kan förwärfwa. Genom äktenskapsförord må henne tilläggas makt att råda öfwer sitt enskilda lösa och fasta gods, och gälle detta förord äfwen egendomens afkomst." — Denna inbjudning har äfwen numera antagits af presteståndet, hwaremot bondeståndet widblifwit sitt förra beslut att förkasta förslaget. Då emellertid adeln och borgareståndet redan förut omfattat det ursprungliga frisinnare förslaget, kan man antaga att hustruns förwaltningsrätt öfwer hwad hon sjelf förtjenar, blifwit af landtdagen godkänd.

— **Lagligt skydd för enskilda andaktsöfningar** är nu wunnet, sedan samtliga stånd godkänt det af strafflagsutskottet (på grund af en inom R. o. A. af lekmannapredikanten hr Constantin Boije inlemnad petition) i kap. 10 af strafflagsförslaget i sådant syfte införda stadgandet.

— **Motionen om förändrad bränwinslagstiftning**, wäckt i presteståndet af herr J. Johansson, i borgareståndet af hrr Högman och Löfgren samt i bondeståndet af hrr Niemelä, Grönroos och Klami samt gående ut på att nu gällande stadganden för spritdrycker af mer än 25 % alkoholhalt skola för framtiden wara gällande för alla spritdrycker af mer än 16 % alkoholhalt, har af adeln och borgareståndet förkastats och sålunda förfallit.

— **Petitionen om ambulatoriska småbarnskolor på kyrklig grund** samt om inrättande af seminarier för utbildning af för dylika skolor erforderliga lärarekrafter, wäckt i presteståndet af prosten W. Wallin, har af samtliga lekmannastånd förkastats.

— **Förslaget om ogift qwinnas myndighet wid tjuguett års ålder,** wäckt i borgareståndet af herr Elwing och i bondeståndet hr K. E. Herckman har af adeln och bondeståndet i öfwerensstämmelse med lagutskottets i ämnet afgifna betänkande förkastats, hwaremot borgareståndet godkänt detsamma. Wid sådan utgång har motionen fallit.

— **Om öfwerswämningarne i Österbotten** skrifwer Wasa tidning: Ehuru wattnet redan betydligt sjunkit, torde dock wårflodens werkningar ännu länge qwarstå. Icke som skulle grödan tagit någon särdeles skada af öfwerswämningarna, ty detta torde, efter hwad wi inhämtat, på högst få ställen wara fallet. Werkningarne äro att söka i de rättstwister, hwartill wårfloden gifwit anledning. Wattnet skall nemligen på flere ställen hafwa flyttat lador och dyl. från en plats till en annan, ofta in på en annans mark. De personer, som på detta sätt erhållit lador, wilja icke gerna återlemna dem, och de som förlorat sina lador wilja naturligtwis icke underkasta sig denna förlust. Ensamt i Lappo elsdal ha omkring 130 lador bortförts från en plats till en annan. Personer der, som en dagen haft inga lador på sina öfwerswämmade ängar, ha den andra dagen haft tio eller flere, och twärtom Också i flere andra kommuner ha dylika tilldragelser inträffat.

— **Ur den oss tillsända artikeln, „Mormonismens styggelser afslöjade"**, införa wi till en början följande hemska statistik af mormon-missionen i de skandinawiska länderna från år 1860 —1881.

År.	Afdelningar.	Missionärer.	Omwända.			Emigranter till Utah.
			Tjenstemän.	Medlemmar.	Summa.	
1850	—	4	—	—	—	—
1850	—	4	—	—	135	17
1851	12	3	—	—	475	—
1852	—	3	95	941	1,036	28
1853	48	5	283	1,720	2,003	195
1854	69	2	348	2,099	2,447	783
1855	79	2	428	2,264	2,692	311
1856	94	1	620	2,368	2,988	113
857	142	3	775	2,578	3,353	603
1858	125	—	93	2,778	3,709	70
1859	145	2	992	2,942	3,934	263
1860	145	12	1,037	3,379	4,416	240
861	166	14	1,165	4,420	5,585	455
1862	155	9	1,123	4,677	5,800	1,177
1863	132	10	1,005	4,639	5,644	1,061
1864	93	8	915	4,539	5,454	601
1865	84	23	943	4,445	5,388	454
1866	83	18	923	4,036	4,959	831
1867	78	19	919	4,022	4,941	248
1868	70	12	892	3,936	4,808	622
1869	70	16	786	3,866	4,652	463
1870	65	15	784	4,005	4,789	275
1871	63	13	756	4,151	4,907	467
1872	58	11	768	4,049	4,817	605
1873	56	22	753	3,896	4,649	793
1874	45	18	718	3,812	4,530	674
1875	47	23	736	3,732	4,468	583
1876	44	24	767	3,77[illegible]	4,537	402
1877	45	30	833	3,929	4,762	584
1878	46	35	911	4,158	5,069	589
1879	44	47	924	4,283	5,207	368
1880	45	56	959	4,404	5,369	549
1881	46	61	857	4,390	5,247	656
Totalsumma			24,548	108,228	132,776	15,080

— **Grundstenen till den nya lutherska kyrkan** i Helsingfors nedlades högtidligen den 19 Maj på e. m. i närwaro af en talrik menniskoskara. Biskop Alopeus nedkallade, med ledning af texten, „Huru ljufliga äro dina boningar, Herre Zebaot", etc. Guds wälsignelse öfwer den blifwande kyrkan, hwarefter en silfwerplåt, hwars inskription tillkännagaf tiden för kyrkans uppförande äfwensom namnen på stiftets biskop, församlingens kyrkoherde, kyrkans arkitekt samt byggnadskomiténs medlemmar, nedsänktes, inlagd i en bleckläda, i en fördjupning i grundstenen och inmurades af landets trenne biskopar samt flere wid tillfället närwarande prester. Akten inleddes med psalmen, „Wår Gud är oss en wäldig borg," utförd af gardets musikkår, och afslöts med psalmen, „Hela werlden fröjdes Herran."

— **Statsmissionens söndagsskolor** afslutade annandag pingst sin werksamhet för läseåret med en liten festlighet i Djurgården, i hwilken öfwer 500 söndagsskolor deltogo.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 f. m af pastor B. A. Carlson. kl. 7 e. m. af W:m. Häggman.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 af C. Boije; kl. 7 frälsningsmöte; kl. 5 e. m. finsk predikan af A. Mäkinen.

I Allianshuset: Frälsningsmöte i morgon (Fredag) kl 8 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 kl. 7 e. m. predikan af Petter Malmqwist.

Hr E. Björkenheims yttrande

i frågan om förändrad bränwinslagstiftning wid R. o. A:s plenum den 18 Maj.

Med den nu föreliggande motionen träder nykterhetsfrågan ännu en gång inför R. o. A:s rådsbord. Nykterhetsrörelsen, så olika bedömd, har snart sagdt af alla, så wänner som motståndare, wunnit det erkännande, att den på en kortare tid än någon annan social rörelse i wårt land wunnit inträde och fått fast fot hos wårt folk. Det är nog sant att för nykterhet arbetats i årtionden, men i sin nuwarande form känna wi nykterhetsrörelsen blott tio år tillbaka och som en framgångsrik folkrörelse blott 5 eller 6 år. På den senast nämnda tidrymden har nykterhetsrörelsen lyckats skapa till lif ett halftannat hundra tal nykterhetsföreningar med ett tiotusental medlemmar, hwilka alla, på några få tiotal när, hylla absolutismens princip. Nykterhetsrörelsens styrka har dock aldrig legat i det föreningswäsende densamma lyckats wäcka till lif, liksom de personer, hwilka stå denna rörelse nära, icke direkte wäntat sina segrar genom dessa föreningar. Nykterhetsrörelsens styrka har fastmer legat i den opinion denna rörelse lyckats wäcka till lif, en opinion, som delwis delas af landets representation och derigenom framskapat det sanna yttrandet, att landtdagarne warit en af nykterhetsrörelsens kraftigaste befordrare i wårt land. Innan jag går widare, ber jag få bemöta en inwändning, som antagligen i dag skall göras, i det man förebrått nykterhetsrörelsen att hafwa inslagit orätt wäg, då den i stället för att arbeta på opinionens område, försökt inwerka på lagstiftningen. Jag betraktar rusdryckerna, liksom den krogrörelse dessa föra i sitt släptåg, såsom en frestelse och ett förderf för wårt folk, om hwars werklighet och följder man har swårt att öfwertyga alla lager af wårt folk, så länge lagstiftningen icke fullt harmonierar med rörelsen. Det är så långt ifrån att jag skulle tro nykterhetsrörelsen enbart kunna winna sina segrar, särskildt i wårt land, bland wårt folk, på öfwertygelsens eller opinionens wäg, att jag fastmera tror en stor wigt bör fästas wid den hand af hjelpsamhet lagen i detta afseende räcker rörelsen.

Jag nämnde att landtdagen warit en af de kraftigaste befordrare af nykterhetsrörelsen i wårt land. I sådant afseende innehar senaste ständermöte ett ganska eminent rum. Den bränwinsförordning, som då af ständerna godkändes, som sedermera af regeringen fastställdes och nu gäller, måste betecknas såsom en nykterhetswänlig sådan. Men steget, om också taget i rätt riktning, war ej uttaget. Ännu i dag står nykterhetsfrågan på dagordningen och genom densamma många af wårt folks dyrbaraste intressen, så i andligt som sedligt och icke minst ekonomiskt hänseende. Wid det ständermöte, som nu pågår, hafwa trenne motioner i nykterhetsfrågan blifwit inlemnade. Twenne af dessa äro på grund af formfel åsidosatta. En enda återstår. Det är den som nu föreligger. Såsom ett genomgående drag uti den senast nämnda bränwinsförordningen af år 1886 märker man en benägenhet att åtskilja mellan starkare och swagare rusdrycker och gränsen mellan dessa är faststäld till 25 % alkoholhalt. Under det att för rusdrycker med större

---

waras i Stora Britaniens och kontinentens universitet. Wåra statsmän spela i dessa förhandlingar ingalunda någon framstående roll; sjelfwa fråga de kanske icke derefter, men deras hustrur och döttrar rodna öfwer att deras män och fäder göra sig till narrar i sitt lands historia.

Om en qwinna är i besittning af alla de egenskaper, som äro erforderliga för en röstberättigad medborgare — ålder, förmögenhet, uppfostran, intelligens — om hon dertill ännu är genomträngd af kärlek till sitt fosterland och af aktning för dess styrelseform, om det är hennes största stolthet, att när hon reser i Gamla Werlden, kunna säga: „jag är en amerikansk medborgare" — hwarföre då icke gifwa henne rättighet såsom sådan. I wälkomnen som medborgare hwarje okunnig och främmande inwandrare, äfwen om hans andliga begåfning är aldrig så ringa och hans föregående aldrig så twetydiga; men I förwägren edra egna mödrar, hustrur, systrar och döttrar detta medborgareskap. När jag för en wecka sedan återwände från Europa och landsteg i New-York, såg jag en skara af dessa inwandrare. De woro sömniga, trötta, slöa, med pussiga ansigten och likgiltig blick samt bildade en slående motsats till de intelligenta qwinnor, som woro på wäg till det internationela kongressen i Washington. Jag betraktade dem uppmärksamt en om en, då de tågade förbi mig, och jag gladde mig å deras wägnar åt det nya lif, som kommer att öppna sig för dem under hägnet af wåra fria institutioner; men då jag kom att tänka på att de en gång skola stifta lagar för wåra döttrar, då blef jag beklämd i mitt hjerta. Är det wäl betänkt att lemna en sådan makt i deras hand? Mina herrar, dessa skaror af inwandrare förökas med hwarje dag, och om man icke will befara att wår lagstiftning skall taga intryck af det nya, okända och i många fall twetydiga element, sam kommer att taga del i densamma, så är det nödwändigt att som en motwigt deremot anlita all den inhemska intelligens och förmåga, som står till buds. Det är nödwändigt att gifwa wårt lands qwinnor politisk rösträtt.

Jag wet hwilka de hufwudsakliga skälen äro, som I förebären deremot. I frukten den lastbara qwinnan, emedan I befaren att hon i massa skall strömma till urnorna, demoralisera männen och bringa oreda i lagstiftningen; I frukten den fashionabla och nöjeslystna qwinnan, emedan I befaren att hon skall rösta på owärdiga män, tillbringa sin tid i lagstiftande församlingens gallerier och afwända statsmännens uppmärksamhet från deras förehafwanden; I frukten den religiösa qwinnan, emedan I befaren att hon skall sträfwa efter att bringa lagstiftningen i större öfwerenstämmelse med Guds bud, än I finnen wara förenligt med edra ändamål; I frukten den gifta qwinnan, emedan I befaren att hon skall rösta med sin man och fördubbla hans röst eller ock att hon skall rösta emot sin man och bringa split och oenighet i familjerna.

Mina herrar, I kunnen förekomma allt detta, genom att icke obegränsadt utsträcka rösträtten till alla qwinnor. I hafwen icke heller från början obegränsadt utsträckt den till alla män; detta har skett endast småningom och efter många steg, och wi fordra icke att I skolen wara ädelmodigare emot wårt kön än I hafwen warit det emot edert eget. I kunnen till en början medgifwa rösträtt endast åt ogifta qwinnor och enkor, hwilka ega fastighet. De qwinnor som hafwa eget hus, äro i regel äfwen arbetsamma, dugliga, och pålitliga; de äro hwarken lastbara eller nöjeslystna eller lätta att blifwa lekbollar för ett partis intriger. Genom ett sådant sätt att gå till wäga, skolen I äfwen förekomma att det qwinliga elementet får öfwerhanden wid urnorna. I skolen blott upphäfwa den orättwisa, som ligger deri, att den manliga befolkningen, genom att uteslutande ega rätt att rösta, göres till herrar öfwer den qwinliga. Detta är i sjelfwa werket den wederstyggligaste aristokrati, som werlden känner och den enda som wi ega — en aristokrati, som gör alla män, inhemska och främmande, bildade och obildade, sedliga och lastbara till herrar öfwer fint bildade, intelligenta och framstående qwinnor; en aristokrati, som förstör lyckan både i det allmänna lifwet och det husliga, i det den upphöjer sonen öfwer modern, som födt honom, och ingjuter hos mannen förakt för qwinnan; en aristokrati, som det tillkommer ett fritt och republikanskt folk att med det fortaste upphäfwa.

Jag wet att det finnes låga och sjelfwiska bewekelsegrunder, som sätta sig mot en sådan reform. De som i dag sitta wid makten, wilja icke gerna dela den med sådana, som stå i jemnbredd och ofta öfwer dem och som de icke kunna räkna på att kontrollera. De stora kapitalisterna, som i sin hand hafwa nycklarne till arbetet och arbetsförtjensten, tro sig ega en motwigt till den ständigt stegrade fordran på förkortade arbetstimmar och högre löner, genom att hafwa till sin disposition en klass af ofria medborgare, som icke ega laglig rätt att sjelfwa bestämma sina wilkor utan äro nödsakade att lemna sitt arbete till billigt pris. Men dylika bewekelsegrunder få icke wara gällande hos ett folk, som werkligen will det rätta. Jag litar på eder, gentlemen, att I icke låten dem utöfwa något inflytande öfwer eder utan att I ändteligen tagen ut det steg, som rättwisan fordrar, derigenom att I gifwen qwinnan rösträtt och sålunda göra henne till en fullmogen medborgare i det fäderneslandet, som hon älskar och aktar lika mycket som I, och för hwilket hon arbetar och uppoffrar sig lika mycket som I. (Stormande bifall.)

alkoholhalt äro fastställda särskilda nykterhetswänliga restriktioner, äro deremot rusdrycker med mindre än 25 % en frigifwen handelswara, att, af snart sagdt, hwem som helst försäljas. Under det de starka rusdryckerna få säljas i blott särskilda butiker, från kl. 9 på morgonen till kl. 6 på aftonen samt i icke mindre qwantiteter än en kanna, såwida de icke blifwit på buteljer från utlandet importerade, finnas inga liknande bestämningar om de swagare. Under det att de starka äro förbjudna på marknader och wid andra särskilda tillfällen, försäljas rusdrycker med swagare alkoholhalt än 25 % just då företrädeswis. Det är för en hwar bekant, hurusom punsch, scherry och portwin är berusande. Dessa äro rusdrycker, som stå den nämnda gränsen ganska nära, punsch innehåller egentligen 27 %, men utspädes med anledning af senaste förordning med watten, så att den håller 25 % och är derför en frigifwen wara. Portwin och scherry innehålla 20 à 22 %. Då wi känna att dessa äro berusande, må det icke förwåna oss att alla de blandningar, hwilka tillredas af bränwin, något watten, brändt socker och någr adroppar essencee och under de mest olika benämningar förekomma, samt hålla samma alkoholhalt också äro berusande. Det är dessa rusdrycker, hwilka säljas fritt under mer eller mindre oskyldiga namn, utgörande för helsan ingalunda nyttiga blandningar, och tillredda snart sagdt, af hwem som helst, jag skulle önska inrubriserade under nu gällande bränwinsförordning. Och jag hoppas, att N. o. A. härwidlag icke skall neka nykterhetsrörelsen den hand af hjelpsamhet densamma begär.

Men det finnes en annan sida af saken, hwilken jag håller lika wigtig, kanske wigtigare än den, huruwida 25 eller 16 % bestämningen för den närmaste framtiden skall blifwa gräns emellan icke frigifna och frigifna rusdrycker. Det har wid denna landtdag många gånger nämnts, att tidens stora sociala frågor rycka oss allt närmare in på lifwet. Om också uttrycket blifwit upprepadt, tror jag deri ligger en stor sanning. I samma mån som wåra politiska, juridiska och ekonomiska förhållanden blifwa något ordnade, träda andra oss på lifwet. Sådana äro de sociala rörelserna, sådan är nykterhetsfrågan. Det gällar i denna sak för en hwar att ställa sig antingen för eller emot densamma. Nykterhetsrörelsen har i landet owilkorligen att påräkna ett ganska stort medhåll, men har också ett ganska kompakt motstånd. Man har sett prof derpå wid senaste stadsfullmäktigwal, då på många orter, der nykterhetsrörelsen rönt framgång, densamma då led nederlag. Det beslut ständerna wid denna landtdag komma att fatta, är af icke ringa wigt för hela wårt land. Jag tillåter mig ännu en gång påminna här att den motion, som nu föreligger, är den enda som kommer till behandling wid denna landtdag. Folket der borta i bygderna fästa ej liten wigt wid representationens swar wid bedömandet af nykterhetsrörelsen. Man har welat göra wännerna af nykterhetsrörelsen moraliskt answariga för den wäg de inslagit; jag tror de willigt skola åtaga sig detta moraliska answar, som dem kan påläggas, men må de också få den hjelp de för fullföljandet af sitt syfte begära. Jag tager mig friheten att nämna att jag för min personliga del är warm wän af nykterhetsrörelsen, men jag wågar säga, att jag för sakens skull, för principens skull nästan lika warmt skulle önska att i dag ur N. o. A:s walurna skulle framgå ett jakande swar på utskottets betänkande.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Du skall icke missbruka Herren din Guds namn! Det är naturligt att äfwen en kristen känner sig smärtsamt berörd af uttalanden och åtgärder, hwilka gå ut på att motarbeta sträfwanden, som han anser både berättigade och goda. Men det gäller i dylika fall att wara på sin wakt att den smärtsamma känsla man erfarit ej må alstra sinnesförbittring och afwoghet mot den som genom sina uttalanden eller åtgärder misshagat oss. Jesus har både med ord och föredöme bjudit oss att älska till och med wåra owänner och dödsfiender. En omisskännelig afwoghet hos Finska Weckobladets redaktion mot biskop Johansson röjer sig särskildt i den notis i bladets senaste nummer, som bär öfwerskriften: Biskop Johansson gör sig till medlem af Guds rådslag och om hwars spridning i widare kretsar en del andra tidningar dragit försorg. Redan det är att djupt beklaga att redaktionen för en kristlig tidning så afwikit från Herrens kärleksbud att hon söker att håna en broder och göra hans uttalanden till föremål för rätt åtlöje. Men hwad skola wi säga derom att Red. icke skyr att derwid använda Guds heliga namn? Ett sådant missbruk af Guds dyra namn får ingalunda lemnas oanmärkt, wi måste deremot inlägga en alwarsam gensaga och uttala deröfwer wårt skarpaste ogillande.

En röst.

Swar.

Wi beklaga djupt att wi med wårt ofwananförda oöfwerwägda yttrande gifwit en så stor anstöt åt den kristna känslan, som fallet tyckes wara, och erkänna derföre äfwen att wi förtjena den tillrättawisning, som här meddelas oss. Dock tro wi icke att wi gjort oss saker till att hafwa missbrukat Guds heliga namn. Wi sågo i hr biskopens kategoriska förklaring till landets lagstiftande församling om hwad Gud will eller icke will i ett fullkomligt enskildt fall, der ingen tydlig uppenbarelse finnes om Guds wilja, en skymt, skarpare accentuerad än någon föregående, af den hierarkiska andan, som efter wårt sätt att se, mera har sin rot i hedendomen än i kristendomen — denna anda, som lik en röd tråd genomgår historien, än hållande sig dold på djupet, än stigande synbart upp på ytan, och som nått sin höjd i den påfliga institutionen. Hwad Gud welat meddela oss af sin wilja, finnes nedlagdt i Hans ord, och i djupet af menniskans samwete. Men detta ord är icke någon sluten bok, till hwilken nyckeln blott är gifwen åt några få; det utgör just det finska folkets största skatt, att denna bok är nedlagd i folkets egna händer, att af det sjelft läsas och behjertas. Wi medgifwa att några kunna tränga djupare i detta ord än andra och således äfwen hafwa en djupare kunskap om Guds wilja än andra; men wilja de göra denna wilja gällande, der andra icke kunna se den, så tillkommer det dem att med stöd ur detta ord söka bewisa den. Men att utan all sådan bewisföring förmena sig kunna i en lagstiftningsfråga helt kort förklara hwilken Guds wilja är, kan, efter som wi se saken, icke betraktas annorlunda än som en farlig återgång till den anda, som gjorde påfwedömet möjligt. Det war i detta afseende wi wille tillropa ett: „Gif akt! — Gif akt att icke den hierarkiska andan, för hwilken Gud må bewara wårt land och wårt folk, icke må få öfwerhanden hos oss!" — Och ehuru wi beklaga det sätt, på hwilket wi i ifwern utslungat detta rop, kunna wi dock icke återtaga någonting i sjelfwa saken.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 27 Maj 1888.

Matt. 26: 36—46.

Petri förnekelse.

Hwad som följde omedelbart på Jesu lidande i Getsemane, framställer Matt. i kap. 26: 47—68, nemligen tillfångatagandet, och första förhöret inför Kaifas, öfwerstepresten, till hwilken Herren fördes bunden från dennes swärfader Hannas. — Då Jesus fängslades i örtagården, hade alla lärjungar tagit till flykten, men sedan synes Johannes och Petrus hafwa ångrat sin flykt och följde på afstånd skaran, som förde deras Herre bort. Genom Johannes' bekantskap med Kaifas fingo de begge tillträde till öfwersteprestens palats, dit de gingo in för att se hwad utgång det skulle taga med Herren. Här tog Petrus, som redan från början wille spela rolen af en för Jesus främmande och ointresserad åskådare, plats bland tjenarne, som i palatsets borggård gjort upp eld för att wärma sig. Härifrån kunde han se in i den öppna pelarsal, der Jesus stod till rätta och derifrån man äfwen kunde se ut åt borggården. Under slika yttre omständigheter tilldrog sig nu Petri trefaldiga förnekelse mellan 2:dra och 3:dje hanegället (kl. 12—3 f. m.) på natten.

Denna har enligt alla fyra ewangelisternas enstämmiga wittnesbörd egt rum, medan Petrus, än stående, än sittande wärmde sig wid tjenarnes koleld och sannolikt strax efter hans inträde i palatsets borggård. Portwakterskan, som öppnat för de begge lärjungarne och wisste, att Petrus war Johannes följaktig, stälde först till honom den frågan: „Icke är wäl äfwen du en af denne mannens lärjungar? (Joh.). Men då Petrus synes hafwa antingen undwikit att swara eller helt enkelt förnekat sig wara „den mannens" lärjunge, släpper qwinnan honom icke ur sigte, utan går fram till kolelden, der Petrus satt, betraktar honom noga och försäkrar: Du war ock med Jesus, galileern. Men han swarar: „Qwinna, jag är det icke" (Luk). Hon wänder sig då till de kringstående och försäkrar: „Denne war ock med honom". Nu blir Petrus förskräckt, och i häpenheten gör han sig skyldig till den orimliga motsägelsen, — hwilken endast i hans förwirring finner sin förklaring, — att han icke kände Jesus, ej heller wet eller förstår hwad qwinnan säger, oaktadt han ögonblicket förut försäkrat: „Jag är det icke" — en försäkran, som wäl bewisar, att han förstod hwad qwinnan sade. I det han högljudt inför alla bedyrar, att han icke begriper qwinnans språk, går han ut i den yttre borggården sannolikt i afsigt att komma ut. Wid jemförelse mellan de fyra ewangelisterna finner man, att Petrus första gången blifwit åter och åter ansatt med samma fråga, och redan nu flera gånger och med olika uttryck förnekat all bekantskap och beröring med Jesus. Då Petrus efter detta första skede kom ut i förgården gol hanen. Jesus hade aftonen förut sagt Petrus: „Förr än hanen har galit twå gånger, skall du tre gånger förneka mig" (Mark. 14: 30). Detta war första gången hanen gol, och ögonblicket förut hade Petrus första gången förnekat sin mästare. Hanegället hade då bort redan nu wäcka Petrus till besinning att icke fortsätta med förnekelsen, men han är allt för mycket upprörd och förbryllad för att gifwa akt på detta warningsrop. Han byter om plats, i hopp att der ute i mörkret kunna wara obemärkt; och huru skulle han kunna taga tillbaka, hwad han nyss bedyrat! Tid lemnas honom ock föga till besinning, ty snart kringhwärfwes han af nya spejare.

Der nere i portgången ertappar honom en annan tjensteqwinna, som först wänder sig till de kringstående med den anmärkningen: Denne war ock med Jesus, nasareern — och sedan till Petrus, sägande: „Du är ock en ibland dem" (Luk.) Han söker för andra gången befria sig från misstankar att hafwa någon som helst bekantskap med Jesus och försäkrar sålunda med en ed: Jag känner icke menniskan. — Hwad? Petrus känner icke den „menniskan", om hwilken han bekänt: „Du är Kristus" etc. — den mannen, som dragit honom upp ur djupet, botat hans swärmoder, twagit hans fötter aftonen förut o. s. w.! Hwilken fasansfull otacksamhet! — Genom sin ed trodde sig nu Petrus hafwa afwärjt hwarje misstanke för bekantskap med Jesus, hwilkens lärjungar ingalunda woro kända såsom swärjare: Men om han än före sin bekantskap med Herren warit en wan swärjare, kunde han icke nu uppträda lika obeswäradt, ty samwetet har sannolikt kommit honom att swäfwa på målet. Den falska eden har icke förmått rädda honom.

Märkligt är, att Johannes, som ock war närwarande och war känd i palatset (bekant med öfwerstepresten och för portwakterskan), lemnas oanstadd. Det kom sig utan twifwel deraf, att han icke sökte ställa sig annorlunda än han war. Hade Petrus äfwen inom öfwersteprestens palats hållit sig till Johannes och genast bekänt sig wara Jesu lärjunge, så hade han ingenting haft att befara utan såsom Johannes gått fri. Men genom sin förnekelse har han dragit allas uppmärksamhet på sig, så att han ingenstädes undgår att antastas. Då han icke oförmärkt kunnat smyga sig ut och antagligen fruktar att genom flykt röja sig, har han förmodligen åter fällat sig till tjenarne omkring elden för att ytterligare bewisa, att han icke wore Jesu lärjunge, utan hörde till den andra hopen. — Men ungefär en timme efter förra uppträdet kommer åter en tjensteqwinna som till de kringstående förklarar: „För wisso war ock denne med honom, ty han är ock en galilé" (Luk.). Men då Petrus swarar: „Menniska, jag wet icke hwad du säger" bestorma honom de som der stodo: För wisso är ock du en af dem, ty äfwen ditt uttal röjer dig, att du nemligen är en galilé. Och då han nu begynner förbanna sig och swärja: Jag känner icke menniskan — „om hwilken I talen"; träder ett swårt wittne fram emot Petrus, en af öfwersteprestens tjenare, en frände till den, på hwilken Petrus huggit af örat, och frågar honom rakt i ansigtet: „Såg jag dig icke med honom i örtagården?" (Joh.). Icke desto mindre fortfar den arme Petrus att förneka all bekantskap med sin Herre och mästare. Han hade en gång kommit in på lögnens stråt, derifrån återgången är swår. Den ena förnekelsen lägges till den andra, för att bekräfta en lögn. Hwem skulle tro, att denne man warit med Jesus? Hwem kan i honom känna igen Petrus, klippmannen, som oförfäradt bekänt Jesus wara Kristus, Guds Son, och som icke wille weta af någon annan att wända sig till? Ja, hwem kan känna igen honom, som föregående afton förklarat sig wara redobogen gå med Jesus i fängelse och döden? Ingen — allra minst Petrus sjelf — har kunnat tro, att den högt benådade lärjungen skulle falla så djupt. Endast Jesus, som wäl kände sin Petrus, hade förutsett och förutsagt det. Hittills hade Petrus förgätit Herrens ord och warning, hwarom han först efter tredje förnekelsen erinras genom samma egendomliga röst, som för någon timme sedan bort wäcka honom till besinning; ty medan Petrus höll på att förbanna sig och swärja på sin förnekelse, gol åter hanen (nu för andra gången, omkring kl. 3 på morgonen).

Alla fyra ewangelisterna hafwa beskrifwit Petri fall, men Johannes, som lindrigast skildrat förnekelsen, förbigår alldeles den derpå följande ångern. Har månne Johannes med denna tystnad welat gifwa en wink om att wådan af att allt för mycket orda om det som i det fördolda försiggår mellan Gud och själen, eller har han ansett Petri ånger wara tillräckligt bekant för att behöfwa widare beskrifwas? Allt nog — denna ånger är till fullo intygad af de tre ewangelisterna, af hwilka Lukas utförligast beskrifwit händelsen. — Enligt denna ewangelist wände sig Jesus om och såg på Petrus i samma ögonblick som hanen för andra gången lät höra sig. Petri ögon mötte denna betydelsefulla, om det djupaste wemod och innerligaste kärlek till den fallne lärjungen wittnande blick. Emedan förhöret med Jesus hölls i en åt gården öppen pelarsal, kunde lärjungens och mästarens blickar nu mötas. Möjligt är ock att Jesus just nu efter afslutadt förhör inför Kaifas fördes öfwer gården till ett annat rum för att ställas inför det församlade rådet. Allt nog — Jesu blick, i förening med hanens galande, kom Petrus att tänka på Herrens ord: „Förr än hanen har galit twå gånger, skall du tre gånger förneka mig". Hanegället, Jesu blick och dessa ord woro nu för mäktiga wittnesbörd mot Petrus. Det war honom icke längre möjligt att uthärda bland den bespottande hopen; han störtade ut — ingen hindrade honom, — och på den fasansfulla förnekelsen, det djupa fallet, följde den bittraste sorg och förebråelse, som gaf sig luft i en tåreström: Petrus gick ut och grät bitterligen. Nu fick han erfara, hwad jemmer och sorg det har med sig att öfwergifwa Herren. Jesu blick, som kallade den fallne åter, och hans förbön (Luk. 22: 32) gjorde utan twifwel, att den bedröfwade lärjungen icke förtwiflade och följde förrädarens exempel, att göra slut på sitt lif. Derjemte har helt wisst Johannes, som ännu på tredje dagen war med Petrus, skyndat att uppsöka sin bedröfwade broder och att trösta eller åtminstone gråta med honom.

(Söndagsskolewännen.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 21. Torsdagen den 31 Maj **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, å 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Emedan ledande artikeln blifwit indragen af censuren, presteras tidningen i detta skick.

Frågor

föreslagna, enligt Nykterhetswännen, att diskuteras wid sjette allmänna nykterhetsmötet i Helsingfors den 26—29 juni 1888.

I. Nykterhetsrörelsens förhållande till ungdomen.

1. Medför det någon nytta att låta barn öfwerwara nykterhetssällskapens aftonsamqwäm? Ifall detta icke anses wara fallet, så frågas, hwad borde göras för att meddela barn uppfattning om nykterhetssaken? (T:hus nykt. sällskap).

2. Är det anledning att mera än hittills antaga sig ungdomen? Om härtill swaras jakande, så frågas huru skall detta tillgå:
 a) borde barn emottagas såsom medlemmar i nykterhetssällskap?
 b) borde särskilda sällskap grundas för barn?
 c) borde wäl i båda fallen en wiss åldersgräns bestämmas, hwarunder ingen skulle i sällskapet upptagas?
 d) är det nödigt att föranstalta om särskilda möten och nöjen för ungdomen? Om härtill swaras jakande:
 e) i hwilken form skulle dessa motswara sitt ändamål?

(A. Wuori).

II. Frågor rörande en mera allwarlig eller frisinnad riktning för nykterhetsarbetet.

3. Huru långt få nykterhetssällskapen gå i föranstaltandet af dansnöjen och dyl. utan att gå miste om sin egentliga uppgift? (Föreningen Walo).

4. Afwika nykterhetssällskapen från sina grundsatser, om de anordna sådana lustbarheter som allmän lag tillåter. Om detta är fallet, hwilken ersättning kunde påfinnas, för att icke ungdomen må blifwa främmande för nykterhetsrörelsen? (Föreningen Wapaus).

5. Anses det passande att nykterhetssällskap tillställa lustresor om söndagar på förmiddagen? (T:hus nykt. sällsk.)

6. Kan ett sällskap kallas kristligt och sedligt, som i hufwudsak är grundadt på jordiska nöjen? (A. Hårdh.)

7. Huru kunde större fördragsamhet och enighet åwägabringas mellan nykterhetswänner, som stå på religiös, och dem, som stält sig på en friare folklig grundwal? (S. Kanniainen).

(Forts.)

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ur en religiös „lösdrifwares" anteckningar.

Om någonting i kristendomsläran skall kunna kallas renlärigt, så må wäl i dit i främsta rummet få räknas allt sådant, som denna läras stiftare Kristus sjelf i sitt ewangelium uttalat. Bland sådana uttalanden wilja wi nu fästa uppmärksamheten wid några i följande skriftställen förekommande sådana. I Mattei 4: 17 heter det: ifrån den tiden började Jesus predika och säga, ändren edert sinne, ty himmelriket är nära. I Markus 1: 14 sedan Johannes blifwit kastad i fängelse, kom Jesus till Galiléen och predikade ewangelium om Guds rike sägande: tiden är fulländad och Guds rike är nära, ändren edert sinne och tron ewangelium. I Lukas' 4: 43: men han sade till dem: äfwen för de andra städerna måste jag förkunna ewangelium om Guds rike, ty dertill är jag sänd. Wi kunna af det ofwanstående se huru Kristus fattade ändamålet med sin sändning till jorden, nemligen att göra en ända på syndens rike och inbjuda alla menniskor att inträda i det nya Gudsriket, som war nära förestående. Men för att de skulle blifwa skicklige att der inträda, förelade han dem twenne wilkor: att ändra sina sinnen och tro på ewangelium. Utan tro och sinnesändring skulle ingen inkomma i Riket.

För att få någon föreställning om huru Kristus gick tillwäga wid förwerkligandet af den nödwändiga sinnesändringen, låtom oss stanna wid Joh. 6: 33, 35. Kristus förklarar sig der wara det lifsens bröd som nederkommer från himmeln och gifwer werlden lif; och i fortsättningen af samma kap. låter han oss weta, att detta brödet är Guds ord. Analogien mellan det himmelska brödet och ordet är lätt funnen: likasom brödet måste nedswäljas och widare bearbetas uti de organer som äro dertill bestämda, för att komma det lekamliga lifwet till godo, så måste ock ordet på andligt sätt swäljas, i hjertat anammas och bewaras för att i sinom tid inwerka på det andliga lifwets höjande och förädling. Genom ett fortfatt begagnande af denna himmelska spis kommer hela wårt själslif på detta sätt att undergå en sådan förändring att wi framstå såsom nya eller pånyttfödda menniskor. Men om detta resultat skall kunna winnas, så wi icke sjelfwe wara passiwe eller liknöjde, utan wi måste i så måtto wara medwerkande att wi swälja ordet och bewara det tills det blifwit assimileradt med wår ande.

Som man wet har den lutherska kyrkoläran uppfattat wår frälsares mandat på ett härifrån mycket divergerande sätt. Utgående från den förutsättning att Guds helighet och rättfärdighet fordrar att syndarene måste återlösas och tillfyllestgörelse presteras, innan deras synder kunna förlåtne warda, inskränker den Kristi werksamhet dertill, att han i egenskap af wår vikarie lidit syndastraffet och jemwäl fullgjort lagens fordringar för oss alla, på grund hwaraf den äfwen stadgar att Kristus genom dessa vikarierande handlingar förskaffat oss frihet från syndastraffet samt nåd och salighet hos Gud. Bland allt som kunde emot ett sådant resonnemang anföras, wilja wi framhålla detta ena: att Kristus, som antagligen måste hafwa känt fadrens afsigter och fordringar bättre än någon annan, ingenting derom nämner, utan twärtom i berättelsen om den förlorade sonen gifwer oss en lefwande bild af den outsägliga glädje wår Gud känner då någon ångerfull syndare till honom återwänder med orden: jag hafwer syndat. Likaså yttrar han i Joh. 6 att fadrens wilja är den, att hwar och en som ser Sonen och tror på honom, skall hafwa ewigt lif. Om tillfyllestgörelse säges ej ett ord.

I öfwerensstämmelse med den antagna dogmen att Kristus genom sitt lagsfullbordande förskaffat oss nåd och salighet hos Gud, har nya födelsen af kyrkan betraktats såsom en *tillämpning* af den förwärfwade nåden. Enligt Kristi ewangelium åter kan nåd och salighet alls icke winnas utan nyfödelse. Äfwen trons begrepp har i kyrkoläran blifwit modifieradt så att dermed förstås en fast förtröstan på Kristi förtjenst; när Kristus deremot talar om tro, will han dermed hafwa sagdt, att hans ord såsom ett Guds ord icke får betwiflas utan såsom oryggligt sanning emottagas såwäl i afseende å dess löften som hotelser, således efter mönstret af Abrahams tro som räknades till rättfärdighet.

Då nu sådana skiljaktigheter finnas emellan kyrkans lära och Kristi ewangelium, synes det wara på tiden att läran bringas i närmare öfwerensstämmelse med ewangelium, så att åt nyfödelsen tilldelas dess rätta plats såsom frälsningens kärna, och dogmen om Kristi straffvikariat såsom en främmande plantering uteslutes. Kristi död och ännu mer hans uppståndelse äro wisserligen af ofantlig wigt, men de få icke gälla annat än hwad frälsaren wille att de skulle gälla, d. ä. att de skulle utgöra en dom öfwer döden och djefwulen och tillika ett tecken som skulle öfwertyga werlden att han war Guds son. En bekräftelse deraf att saken gällde en twekamp mellan frälsaren och denna werldens furste, har han ytterligare gifwit oss uti liknelsen om de twå herdarne. Den falske herden flyr när han ser ulfwen komma och ulfwen bortröfwar och förskingrar fåren, men han, som är den gode herden, inlåter sig i strid med ulfwen och uppoffrar sitt lif för att frälsa sina får.

Wid det här ofwan anförda tillfället då Jesus i Kapernaum lärde folket att han war det kostliga brödet, som nedkommit från himmelen, och att den som äter af detta bröd skall lefwa till ewig tid, hände det att många af hans lärjungar började knota, sägande, detta är ett hårdt tal, hwem kan höra det? Och ewangelisten tillägger att ifrån den tiden många drogo sig tillbaka och wandrade icke längre med honom. Sedan den tiden hafwa wäl otaliga skaror gjort på samma sätt som desse, men de känna numera ingen brist, sedan de fått en ny grund att hwila på, och den grunden heter Kristi förtjenst. Hwem är nu rättlärig; den som söker saligheten i Ordets anammande, eller den som förlitar sig på Kristi förtjenst?

—l.

Sedlighetsfrågan inför Landtdagen.

Lagutskottet

har i sitt betänkande i hufwudsak anslutit sig till de af petitionärerna uttalade åsigterna. Beträffande först det reglemente hwarigenom prostitutionen i hufwudstaden reglerats, har utskottet framhållit att enligt dess 1 § afsigten med detsamma uppgifwes wara ej att hämma eller hindra utan att öfwerwaka prostitutionen. Då derjemte reglementet förutsätter att sådana qwinnor, som öfwerlemna sig åt prostitutionen inskrifwes å byrån för att regelbundet besigtigas, hwarwid åt den inregistrerade öfwerlemnas en anteckningsbok, i hwilken hennes helsotillstånd antecknas, och myndigheterna sålunda, med wetskap om det ständiga yrke den prostituerade bedrifwer, tillåta henne dermed fortfara och gifwa regelbundna bewis på besigtningen, måste detta anses innebära ifrån myndigheternas sida tillåtelse att under wissa föreskrifter allmänt bedrifwa yrket. Att på detta wis reglementera otuktsförbrytelser, under det allmänna lagen belägger desamma med straff, kan icke betraktas annorlunda än som olagligt och borde reglementet derföre, enligt utskottets tanke upphäfwas.

Hwad åter widkommer den, såsom det synes, af polismyndigheterna omfattade och af prokuratorn äfwen hyllade åsigten, att stadgandena i 57 kap. M. B. icke wore tillämpliga i de fall, då de prostituerade ick bo flere tillsammans, utan en eller twå på hwarje ställe, så har utskottets flertal icke kunnat instämma i denna tolkning. Domstolspraxis har alltid warit sådan, att en hwar, som hållit rum för utöfwande af skörlefnad och sålunda beredt sig inkomst, ansetts förfallen till answar enligt detta lagrum, utan afseende på om antalet af de qwinnor, som i huset innebott, warit större eller mindre. Och att denna praxis warit öfwerensstämmande med lagstiftarens mening, winner särskildt stöd deraf, att en så framstående författare från tiden närmast efter lagens utgifwande, som Nehrman, uttalat sig i enahanda syfte.

År 1884 afskaffade de härstädes då befintliga större otuktswärten. Denna åtgärd måste, wisserligen enligt utskottets tanke, betraktas som en återgång till större laglighet. Men på grund af hwad ofwan framhållits, måste dock äfwen det närwarande tillståndet anses stridande mot allmän lag, och wille derföre utskottet uttrycka den säkra förhoppningen, att regeringen skall ej mindre egna frågan den allsidiga pröfning, som ämnets wigt kräfwer utan äfwen tillbörligen beakta hwad utskottet haft äran ofwan anföra.

Herr E. af Forselles yttrande

i Ridderskapets och Adelns plenum den 27 maj.

Sedan jag hade äran att här uppläsa det petitionsmemorial, hwilket, jemte andra i samma syfte till ständerna inlemnade, nu warit föremål för lagutskottets handläggning, hafwa några offentliga

uttalanden egt rum rörande ämnet för dessa petitioner. I allmänhet har man å intet håll welat eller kunnat fränkänna denna sak en djup och omfattande betydelse för samhället; ej heller synes någon större oenighet råda derom att denna swårlösta fråga f. n. befinnes i ett stadium af föga tillfredsställande skick, samt att ett ordnande af densamma i en eller annan riktning, i sjelfwa werket är af behofwet påkalladt; men på hwad sätt och i hwilken riktning ett ingripande bör ega rum — derom dela sig åsigterne, beroende detta i wäsentlig mon af de olika synpunkter, ur hwilka man, på det ena eller andra hållet företrädeswis skärskådar frågan. Frånsedt mindre wäsentliga olikheter, torde emellertid här, såsom annorstädes, hufwudsakligen twenne olika uppfattningar göra sig gällande; den ena hyllas af dem, hwilka ogilla den reglementerade inskrifningen med åtföljande prewentiv besigtning, emedan härigenom — och detta står, trots alla försök till bestridande, sant — den yrkesmänigt bedrifna otukten af samhället tolereras och reglementeras, ja i wiss mening legaliseras, en omständighet, hwars undanröjande derföre på denna sida uppställes såsom ett owillkorligt främsta önskningsmål; den andra uppfattningen hyses af dem, hwilka anse förenämnda, nu existerande, system, böra ej blott bibehållas utan jemwäl skärpas, utwecklas och förbättras.

Förfäktarene af den förra åsigten hafwa i förenämnda offentliga uttalanden gjorts till föremål för särskilda beskyllningar och tillmälen; man har sagt att de låta „hänföra sig endast af utopier och kammarteorier“ i motsats till dem, hafwa „ögat öppet för saker och förhållanden, sådana de i sjelfwa werket äro“; Man har stämplat dem såsom „de kortsynte ifrarne för ett brådstörtadt och obetänkt tillwägagående“ hwilka borde drabbas af answaret för den „betänkliga skada“, reglementeringens upphäfwande förmenats skola tillskynda samhället. Man har icke kunnat nog förwåna sig öfwer den höga uppskattning af egen dygd äfwensom det enfaldiga nit, de lagt i dagen o. s. w.

I en allwarlig diskussion af frågan om ett djupt sorgligt samhällsondt, synes det mig, att sådana nog anspråksfulla och mindre wälbetänkta uttalanden bordt undwikas; de äro obefogade, emedan här, såsom alltid, hwarje på uppriktig och ärlig öfwertygelse grundad åsigt, innebär ett berättigadt kraf på aktning af olika tänkande. Om den sak, man förswarar, är god och låter förswara sig, så har man icke behof af att begagna dylika oridderliga wapen, hwilkas tillgripande alltid kännetecknar en swag sak. Jag måste tillbakawisa dessa lättsinnigt utkastade beskyllningar, så mycket mer, som det ännu ingalunda blifwit utredt, på hwilkendera sida i denna sak, kortsyntheten och kammarteorierne äro tillfinnandes; och ännu mindre, hwar answaret för samhällsskadan en dag kommer att drabba tyngst.

På tal om answaret wore mycket att säga, men jag inskränker mig till frågan: hwem bär då answaret för dessa hundraden af samhällets olycksbarn, hwilka reglementerings systemet inkastat på lastens bana, der de på det sluttande planet ohjelpligt glidit undan för undan ända derhän att de antingen sjelfwe förkortat ett förhatligt lif eller hamnat i fängelserne eller fattighusen och sålunda i namnlöst elände förlorat hwarje utsigt för detta lifwet och — hwad wida wärre är — måhända för det tillkommande?

Jag ber nu att med några ord få beröra de omständigheter hwilka närmast föranledt inlemnandet af min i föreliggande betänkande intagna petitition.

Det numera allmänt kända sakförhållandet att inom landet och särskildt här i hufwudstaden wistas ett ej ringa antal qwinnor, hwilka notoriskt och bewisligen yrkesmässigt bedrifwa otukt, utan att för sådan förbrytelse jemlikt allm. lagens föreskrift befordras till answar och underkastas bestraffning, hade redan för något år tillbaka bland den rättänkande allmänheten wäckt förwåning och uppseende. En närmare undersökning af detta förhållande ledde till det egendamliga resultat att dessa skökor, långt ifrån att wara föremål för åklagare maktens inskridande, twertom åtnjuta ett slags skydd af polismyndigheten, hwilken, sålänge wissa, för yrkets bedrifwande faststälda reglementariska föreskrifter iakttagas, tillåter dem att fritt och fredligt fortsätta sin i allmän lag strängt förbjudna skändliga näring. Sålunda framgick till icke ringa häpnad, att samma polismyndighet, hwars lagliga tjenstepligt är att till straff befordra utöfwarene af detta liksom andra lagbrott förer register öfwer sköforna samt tolererar och reglementerar utöfningen af deras last, hwilken i följd häraf antager karaktären af en tillåten och legaliserad näring. Då nu detta besynnerliga förhållande owedersägligt innebär en åsidosättande af allm. lagens föreskrifter beträffande otuktsförbrytelsens beifrande och bestraffning, ansåg man sig ega fullt fog att för winnande af rättelse wända sig till lagarnes högsta wäktare och detta gaf upphof åt den mängd ansökningar, i antydt syfte, hwilka, som bekant, under den sednare tiden, från olika delar af landet ingått till herr prokuratorn. Lätt förklarligt är att man då ännu icke kunde känna denne embetsmans i prokuratorsberättelsen till innewarande landtdag framlagda, något owäntade, uppfattning att, beträffande denna lagkränkning, ett wädjande till prokuratorsembetet „minst af allt kan tjena till något“.

Såsom bewis för rigtigheten af den framställning, jag nu haft äran göra, och för den uppfattning af sakförhållandet, som gjort sig gällande bland allmänheten, ber jag att få uppläsa en af dessa till prokuratorsembetet inlemnade ansökningar, undertecknad af ett antal medborgare i Helsingfors. Den har följande lydelse:

„Till Herr Prokuratorn i Kejserliga Senaten för Finland.

Ehuruwäl landets gällande lag innehåller färdeles allwarsamma bestämningar emot koppleri och skärlefnad, är det likwäl fallet att prostituerade qwinnor till icke ringa antal uppehålla sig inom Helsingfors stadskommun och härstädes bedrifwa sin nesliga näring, utan att de för sådant blifwa befordrade till answar; men icke nog dermed att dessa qwinnor tillåtas att ostraffadt utöfwa sitt lagstridiga yrke, dertill kommer ännu att desamma, för besigtning och öfwerwakande, af wederbörande polismyndighet inregistreras och undfå till bewis öfwer slik inskrifning, intyg, hwartill begagnas såbeskaffade blanketter, som den wi tillåta oss att härjemte bifoga. Oaktadt allmän lag uttryckligen innehåller att sådana qwinnor „skola genast gripas och i häkte sättas och sedan dömmas efter deras brott“, får ifrågawarande näring härigenom karaktären af ett berättigadt eller åtminstone tolereradt yrke, hwilket är uppenbart stridande mot lag och i hög grad egnadt att undergräfwa sedligheten och förwilla rättsmedwetandet.

I anledning häraf, och då ett officielt tolererande af lasten jemwäl är stridande mot de öfwersta grundsatserna i landets gällande grundlagar samt måste werka i hög grad skadligt och förderfbringande inom samhället,

då det widare enligt grundlag tillhör Kejsaren och Storfursten att wrångwisa och orätt förbjuda, afskaffa och nedertrycka, samt

då landets allmänna lag, som ej kan utan ständernas medwerkan ändras, betraktar ifrågawarande yrke såsom något i högsta grad orätt, hwilket skall med lagens arm nedtryckas,

så få wi hos Herr Prokuratorn, såsom Kejsarens och Storfurstens högste ombudsman, hwilken det tillkommer att waka öfwer att landets lag hålles i helgd och det, som wrångwist och orätt är, nedtryckes, om ofwanberörda förhållande ödmjukast anmäla och derjemte wördsamt anhålla att wederbörande myndigheter blefwe anbefalda, att med det allwar, som lagens helgd fordrar, enligt dess föreskrifter inskrida emot ifrågawarande näringsidkare“.

De inlemnade ansökningarne ansågos emellertid icke böra föranleda herr prokuratorns ingripande till upprätthållande af allmänna lagens föreskrifter; de insändes deremot till Kejserliga Senaten åtföljda af ett utlåtande deri herr prokuratorn, för sin del, på det bestämdaste afstyrker deras bifallande. Wid sådant förhållande syntes, för winnande af rättelse, annan utwäg ej återstå än ett wädjande till landets ständer.

Jag har wid annat tillfälle yttrat mig derhän att jag måste underkänna de skäl hwilka i herr prokuratorns berättelse anföras till stöd för uppfattningen att prostitutionens reglementering icke wore stridande mot allmän lag; med tillfredsställelse har jag konstaterat att ständernas lagutskott, hwars auktoritet i detta hänseende rimligtwis ej kan ifrågasättas, omfattat min åsigt och uttalat sig i samma riktning. Hwad beträffar utskottets kläm måste jag erkänna att densamma icke i alla afseende fullt tillfredsställt mig; jag inser emellertid att utskottets arbete warit förenadt med swårigheter, af hwilka betänkandet ej heller saknar spår; jag måste derför med tacksamhet erkänna utskottets goda wilja att tillgodose petitionernas syfte, och ber derföre att hos det högl. ståndet få wördsamt tillstyrka godkännandet af utskottets betänkande.

Fortsättning af diskussionen.

Frih. af Schultén. Utan att wilja inlåta sig i någon detaljpolemik framhöll tal. att man wid frågans behandling borde taga i betraktande att prostitutionen är ett djupt samhällsondt, sammanhängande med andra abnormiteter, i samhället, såsom fattigdom, arbetslöshet, omöjlighet att wid mannaålderns början ingå äktenskap, dålig uppfostran m. m. Den borde icke betraktas som en osed, framgången ur lättsinne eller njutningslystnad utan såsom en produkt af menniskoslägtets nuwarande sociala ståndpunkt. Wid sådant förhållande ansåg talaren inga maktspråk hjelpa mot detta onda, lika litet som mot de orsaker, som framkallat detsamma, utan måste man här, likasom gentemot så många andra missförhållanden, gå till sjelfwa orsakerna och söka motarbeta och undanrödja dessa. Talaren lemnade derefter en resumé öfwer frågans behandling på olika orter i Wien, i Berlin samt i Bayern och England, allt widhanden gifwande samma erfarenhet, att der man helt och hållet upphäft reglementeringen, hade missförhållanden af en ännu swårare art yppat sig, som nödwändiggjort nya reglementariska åtgärder. (?) Talaren slutade med att förorda ett uttalande i det syfte att ständerna skulle anse petitionsmemorialet icke föranleda till någon åtgärd från ständernns sida.

Frih. K. Langenskiöld wille, då ett obetingadt godkännande af utskottets förslag kunde anses innebära ett gillande af den tolkning utskottet lemnadt af 57 Kap. M. B., men han för sin del biträdde den tolkning som ingår i hr Rönnbäcks reserwation, förorda densamma, hwari uttalas den åsigt att 1 § 57 Kap. M. B. egentligen blott är tillämplig på offentliga otuktsnästen.

Frih. R. A. Wrede motsade detta förslag, såsom redan derför olämpligt, att ständerna icke i allmänhet utgjorde forum för lagtolkning. En sådan lagtolkning hade deremot utskottet icke kunnat undgå att afgifwa, då petitionerna blifwit hänskjutna till detsamma i afseende å deras rättsliga sidor, men att nu börja omrösta, hwilken tolkning war riktig eller oriktig, syntes fullkomligt ändamålslöst; erinrade för öfrigt emot den föregående talaren att en missuppfattning här syntes föreligga, ty det war wäl dock ett faktum att domstolarne utan twekan tillämpade 57 Kap. M: B. och att särskildt, sedan 1884 eller sedan otuktsnästena i Helsingfors afskaffats, icke mindre än 22 personer blifwit fälda för koppleri.

Hrr Aminoff och W. Spåre förenade sig med frih. af Schultén.

Hr L. Mechelin ansåg att frågan egentligen icke warit egnad att behandlas i lagutskottet, då här icke förelåg något lagstiftningsförslag, och att det wore högst önskwärdt att lagtolkning icke skulle blifwa föremål för uttalande från ett utskotts eller från ständernas sida. Då accepterandet af utskottets förslag icke wore annat än tagtolkning, syntes det talaren önskwärdast att ståndet skulle stanna wid det beslut att petitionsmemorialen icke skulle till åtgärd föranleda.

Hr Pippingsköld anslöt sig till frih. af Schulténs förslag.

Hr C. A. L. Boije wille på det ifrigaste understöda utskottets bet. och ansåg att det wore högst egendomligt, om det blefwe förkastadt, då det stod i öfwerensstämmelse med gällande lagbud.

Frih. R. A. Wrede anmärkte mot hr Mechelin att, ifall ständerna förenade sig om det af utskottet föreslagna uttalande så hade de dermed ingalunda i otrångdt mål inlåtit sig på lagtolkning, ntan innebar detta blott uttalande af en förhoppning eller önskan att de här ifrågawarande missförhållanden skulle warda såwidt möjligt aflägsnade, samt att de åtgärder; som styrelsen i afseende å dem widtoge, borde stå i öfwerensstämmelse med gällande lag. Om ståndet uteslöt dessa delar, så skulle detta innebära att ståndet icke önskade att de ifrågawarande missförhållandena skulle blifwa aflägsnade och att wid reglerandet af denna swårlösta fråga lag icke skulle följas?

Hr B. O. Schauman förenade sig med hr af Forselles.

Hr P. E. af Forselles afgaf ett längre bemötande af frih. af Schultén, hwars teorier han icke kunde tillerkänna något berättigande, ty med samma skäl, som man beträffande otukt framhållit att, emedan ett beifrande af dylika förbrytelser icke hade någon påföljd, då otukten dermed icke upphörde, kunde man resonnera på samma sätt beträffande äfwen andra förbrytelser, som t. ex. stöld, ty det war en känd sak att de flesta tjufwar, så snart de lössläptes, återföllo i detta brott, till dess de för fjerde gången dömdes till lifstidsfängelse. Emot de från utlandet åberopade exemplen erinrade talaren att 14 läkare i Finland undertecknat petitionerna i fråga och att äfwen i utlandet talrika läkare uttalat sig i samma riktning. Talaren slutade med följande anförande: Utöfwer all mensklig lag och långt efter det dagens flyktiga opinioner och windkastlagt sig i ro, så kommer i alla tider att qwarstå det gudomliga ordet att synd är ett folks förderf.

Hr Montgomery förenade sig med frih. Wrede.

Wid anstäld omröstning beslöt ståndet med 46 röster mot 20 att omfatta det förslag till resolution i ämnet, som frih. af Schultén föreslagit.

Mot detta beslut anmäldes reserwation af frih. R. A. Wrede, hrr C. A. L. Boije och P. E. af Forselles, som uttalade den förhoppning, att denna fråga, om den än nu föll dock skulle återuppkomma wid nästa landtdag och då winna seger. Frih. von Born önskade få till protokollet antecknadt, att han icke deltagit i woteringen, emedan han ansåg sådana frågor som denna icke höra landtdagen till och hoppades att de icke framdeles skulle återkomma.

Frågans utgång i öfriga ståud.

Preståndet godkände med öfwerwägande majoritet ett förslag af biskop Johansson att ståndet skulle inbjuda de öfriga stånden att i underdånighet wända sig till Kejs. M:t med anhållan; att alla sådana reglementen, som det för Helsingfors stad 1876 utfärdade, måtte upphäfwas, såsom stridande mot allmän lag, då de förderfwa folkets sedlighet och kränka dess rättskänsla och att i stället, i och för motarbetande af prostitutionen och hindrade af dess med afseende å helsan skadliga följder, andra åtgärder måtte widtagas, hwilka öfwerensstämma med hwad lagen och folkets rättskänsla anse såsom rätt.

Borgareståndet antog efter en kort diskussion med 32 röster emot 19 ett förslag af hrr Schybergson och Sulin, att ständerna, utan att i klämmen anföra några motiver, måtte med förkastande af utskottets betänkande lemna petitionerna utan afseende. Emot beslutet reserwerade sig hr Heikel, som ansåg den i petitionerna berörda frågan wara af alltför stor wigt, för att af ständerna utan wotering lemnas obeaktad.

Bondeståndet, hos hwilket frågan först kom till behandling följande dag, den 29 maj, beslöt på förslag af hr Teittinen, att ansluta sig till den slutkläm som blifwit af presteståndet godkändt.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagen** är nu afslutad; efter en fortwaro af något öfwer fyra månader har dess högtidliga upplösning egt rum i dag i enlighet med det sedwanliga ceremonielet å slottet. Wid gudstjensten i Nikolaikyrkan predikade biskop Johansson öfwer texten: Det återstår för Guds folk en sabbatshwila. Ebr. 4: 9.

— **Dissenterlagen** har numera blifwit af ständerna godkänd, sedan wid en andra sammanjemkning de öfriga stånden antagit presteståndets inbjudning att låta den 17 § bortfalla och detta stånd såsom gengäld bewiljat rätt för bekännare af annan kristen troslära än den lutherska att bekläda embeten i landet. Den religionsfrihet, som sålunda bewiljats wårt land är icke stor och kan endast komma ett fåtal dissenters till godo; i många fall kan till och med den nu antagna lagen bereda dissenters, som uträda ur folkkyrkan större swårigheter än de hade, under det de qwarstodo inom densamma; dock torde äfwen denna ringa början till ett erkännande af dissenters rätt böra helsas med glädje, såsom den utgångspunkt, från hwilken man kan hoppas att i framtiden en större tros- och samwetsfrihet skall kunna utweckla sig.

— **Finskt kavalleri.** Wärnepligtsutskottets betänkande n:o 1, hvari yrkas på uppställandet af finskt kavalleri samt anwisande af 1,900,000 mk för bestridande af dermed förenade utgifter, har den 25 maj antagits af samtliga stånd. I följd häraf hafwa särskilda förändringar i wärnepligtslagen ansetts nödiga. Så t. ex. kommer härefter att, af de till aktiv tjenst utsedde wärnepligtige, till kavalleritjenst uttagas sådana, hwilka erhållit de lägsta lottnumrorna och äro till ryttaretjenst lämpliga. Numerären af den aktiva fredsstyrkan har äfwen höjts från 5,000 till 6,000 man.

— **Strafflagen.** Sedan strafflagsutskottets sammanjemkningsförslag af alla stånd handlagts, har numera ständerpluralitet för lagförslagets alla delar wunnits.

— **Dödsstraffet** har wid sammanjemkningen emellan de olika ståndsbesluten antagits af Adeln och Borgareståndet och kommer således att, efter att i sextio år hafwa wisat sig obehöfligt, återupplifwas i wår lagstiftning.

— **Arbetarefrågan wid landtdagen.** Wid den första slutförda behandlingen af propositionen angående skydd för arbetare i industriella yrken wanns ständerpluralitet för alla öfriga punkter, utom hwad gällde arbetstiden för unga personer och anställande af yrkesinspektörer, i hwilka frågor twå stånd stannat emot twå. Wid skeende sammanjemkning har emellertid enighet uppnåtts äfwen i dessa punkter och har den effektiva arbetstiden för unga personer faststälts till 12 timmar hwarjemte bondeståndet öfwergått till adelns och borgareståndets åsigt om att yrkesinspektörer borde antagas.

— **Anslaget för nya jernwägsbyggnader.** I enlighet med statsutskottets förslag i ämnet hafwa alla stånd faststält följande anslag: för Kouwola—Kotka jernwäg 2,147,000 mark; för hamnspår i Wasa 50,000 mark; för den Karelska banan 11,000,000 mark; för Björneborgsbanan 1,600,000 mark och för hamnspår i Wiborg 205,000 mark.

— **Sedlighetsfrågan** har, uppskjuten till landtdagens sista dagar, stött på motstånd af Finlands ädlingar och riddersmän samt borgareståndet, hwilka, ehuru wanligen ifriga nog att ropa på lagöfwerträdelsen och kränkning af konstitutionen, likwäl i detta fall sjelfwa sanktionerat en lagöfwerträdelse, som mera än mången annan kränkt den allmänna rättskänslan. Detta har dock öppnat ögonen på allmänheten och högljudt skall härefter framträda den fordran att landets lagstiftare sjelfwa skola wara sedliga män. Frågan är så li kraftig, att den oselbart skall komma upp igen wid alla landtdagar ända till dess att den winner seger.

— **Professor J. Pippingskölds** andragande i prostitutionsfrågan wid finska läkaresällskapets möte, den 21 april, har utkommit i tryck på — franska språket. Då detta skett just innan sedlighetsfrågans behandling af landtdagen, är det lätt att inse hwad ändamålet dermed warit, ty ohöljdt och på landets eget språk skulle detta cyniska utlåtande icke wågat framträda inför den oförwillade rättskänslan i landet.

— **Nya expeditioner i Senaten.** Senaten, har, af H. M. erhållit bemyndigande att inkomma med förslag till sådan reorganisation af Ekonomiedepartementet, att de i detsamma ankommande ärender blefwe på nytt fördelade mellan expeditionerna, hwilkas antal skulle ökas till åtta, hwarje med en senator såsom chef. En „handels och industriexpedition" samt en „kansliexpedition" skulle bildas ur civil- och finansexpeditioner, hwilka under deras gamla namn fortfarande skola qwarstå såsom sjelfständiga expeditioner.

— **Slöjden wid folkskolarna i Helsingfors** har under de tre terminer som denna warit ett af läroämnen, gjort wackra framsteg. Då man ser den rika samling af wälgjorda och nyttiga artiklar, som eleverna presterat under sin skickliga lärares, herr Wihlmans ledning, kan man ej annat än glädas öfwer att detta ämne blifwit infördt. Hwilken nyttig och förädlande motwigt till de frestelser till okynne och lättsinne, som folkskolgossar hittills af brist på sysselsättning warit utsatta för!

— **Offentlig filosofie kandidat examen** har i dag aflagts af qwinliga studerandena, fröknarne A. J. Rosqwist och K. S. Eskolin inför uniwersitetets fysisk-matematiska sektion. Fröknarna Eskolin och Rosqwist äro de första, som sedan fröken Emma Irene Åhström tagit graden.

— **Engelsman, som studerar finska.** Rev. C. Barret, kyrkoherde i Lincoln i England, har härifrån reqwirerat ett finskt-engelskt lexikon samt öfriga läroböcker i finskan i afsigt att studera det finska språket.

— **Brahestodens** högtidliga aftäckning egde rum i Åbo tisdagen den 29 maj.

— **Massor af finnar emigrera** i dessa tider till Amerika. Färden synes i flesta fall ställas öfwer Sollettnå—Östersund—Trondhjem.

Nästan hwarje wecka under detta år ha wi, skrifwer Jemtlands tidning, haft tillfälle se flockar om 6 a 10 dylika emigranter wandra kring på gatorna här och taga wår stad i betraktande, innan de gifwa sig å widare.

De äro till det mesta ungt, duktigt folk, dessa utwandrare, sällan öfwer 50-talet år gamla. Fråga wi dem, hwarför de lemna fosterlandet, swara de, att det numera synes dem alldeles omöjligt att taga sig fram der hemma. Intet arbete står att få, och erbjudes der tillfälligtwis något, betalas det så knappt, att lefnadskostnaderna aldrig fullt betäckas.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swenskt högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl. 6 jämte missionsbön af missionär Reijonen.

I Gamla kyrkan: swenskt högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finskt högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swenskt aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Hildén.

Kollekten wid aftongudstjensterna tillfaller Finska Missionssällskapet.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: Swenskt predikan kl. 11 f. m. af pastor B. A. Carlson. Kl. 7 e. m. af W:m. Häggman.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 af Nyreén; kl. 7 frälsningsmöte.

Gräswiksgatan N:o 12 kl. 7 e. m. predikan af Petter Malmqwist.

Söndagsskolfest för finska barnen kl. 3 e. m. enhwar wälkommen.

Missionsunderrättelser.

Från den inre missionen.

— (Medd.) **Wasa Bibelpåsemission** utsände under seglationen år 1887 145 påsar, af hwilka finska fartyg, fyrar och lotsstationer erhöllo 92 st. Genom „The Religions Tract's Society," Trinitarian Bible Society" och „The Association af Free Distribution of Scriptures" i London blef Missionen också förlidet år i tillfälle att förse de utländska fartyg, som besötte wår hamn, med bibelpåsar. Sålunda utdelades inalles 53 st. nämligen till 9 swenska, 11 danska, 7 norska, 15 tyska, 7 engelska, 3 ryska och 1 holländskt fartyg. Inom Wasa lotsdistrikt hafwa 14 lotsstationer, 1 lifräddningsstation, 3 fyrar och 2 fyrskepp erhållit dylika påsar samt 1 fyrfartyg och 1 lotsstation inom det norrom Wasa befintliga distriktet, äfwensom 9 lotswerkets och 1 tullwerkets ångfartyg. Det hade warit omöjligt att utdela detta stora antal, det största, som hittills under ett seglationsår utdelats, om ej så mycken wälwillig hjelp kommit missionen till del. Derföre känna missionenswänner behof af att härmedelst hjertligen tacka alla dem, som skänkt böcker, tidskrifter, penningar, eller sjelfwa biträdt med att fästa böcker, tillskära permar, sy påsar och föra dessa från och till fartygen — med ett ord, till alla dem, som på ett eller annat sätt understödt arbetet. Det hade warit mycket uppmuntrande att se huru gerna fartygsbefälhafware och besättning emottagit detta lilla bibliotek. Så hafwa t. ex. 3 tyska kaptener skilda gånger skrifwit och anhållit om bibelpåsar till deras resp. fartyg, som då befunnit sig i utländska hamnar. När lotsarne wid seglationens slut lemna sina stationer, medtaga de wanligen bibelpåsen till sin hemby, der innehållit under wintern flitigt lånas och läses. Ja, bibelpåsen har ock medtagits på sälskyttefärder, och så har Guds ord och nyttig läsning funnits att tillgå uti de hafwets isar för dessa för sitt bröd så hårdt kämpande medbröder, när de uppslagit sitt tjäll „ytterst i hafwet" (Ps. 139: 9,10). Herren har ju lofwat: „Mitt ord skall icke återwända fåfängt, utan bära riklig frukt och hafwa framgång i det, hwartill jag utsänder det. (Es. 55: 11). Kasta ditt bröd på wattnet och du skall åter få det i tidens längd" (Pred. 11: 1.) I tro på dessa löften har arbetet fortgått i åtta somrar, under hwilka inalles 659 påsar blifwit utdelade. Missionens wänner ämna äfwen under år 1888 fortsätta detta arbete, i den mon Gud ger sin wälsignelse dertill.

„Så är nu hwarken den, som planterar, eller den, som wattnar, något, utan allenast Gud, som gifwer wäxten (1 Kor. 3: 7.)

Kina inlandmissionens

missionär Hudson Taylor skrifwer i början af detta år:

„Gud har i sin godhet fört oss alla in på ett ett nytt år. Wi begynte år 1887 under wäntan på stor wälsignelse, och wår wäntan har icke kommit på skam. Wår djerfwa bön om 100 nya arbetare för Kina har blifwit mer än uppfyld. 600 hafwa anmält sig wilja gå ut, och af dessa äro 103 redan utsända. Wi tro, att desse äro werkliga arbetare för herren, uttagna efter hans eget sinne och wal.

Icke mindre påtaglig är bönhörelsen i fråga om medel. Omkring 10,000 pund (250,000 fmk.) hafwa influtit för wår mission.

Ur Waldensermissionens

nyss utkomna årsberättelse wilja wi meddela en beskrifning på den s. k. bibelwagnen:

„De italienska lagarne tillåta icke predikningar på gator och öppna platser. Genom bibelwagnen hafwa wi sökt kringgå denna swårighet. Se här, huru det tillgår: Wagnens förare, en erfaren evangelist, begifwer sig, så snart han anländer till en stad eller by, till stadens eller byns styresman och hyr, för en dag eller flere, ett litet stycke allmän mark i staden eller i närheten. Dit förer han sin wagn, öppnar honom, utbreder sina böcker och är på denna jordfläck sin egen herre. Några förbigående närma sig för att se på hans böcker, och nu läser han något gripande ställe ur bibeln och gör deröfwer några anmärkningar samt beswarar åhörarnes frågor eller inwändningar.

På detta sätt har mannen med bibelwagnen i år för fjerde gången genomfarit hela Italien följande kusten från Rom söderut och så från söder mot norr utmed Adriatiska hafwet. Det är en resa på 2 á 3 tusen kilometer, oberäknadt alla afwägar. På detta sätt få tusende och åter tusende, som aldrig annars fått höra ett Guds ord, nu höra det.

Atgärder med utländska trosbekännelser i Ryssland.

I ett af rikskonseljens senaste sammanträden hafwa nya stadganden blifwit stadfästade, som betydligt utwidga inrikesministerns maktbefogenhet gentemot utländska bekännelsers presterskap. Sålunda berättigas inrikesministern att suspendera prester af utländska bekännelser från deras befattningar blott på framställning af departementet för de främmande bekännelsernas angelägenheter utan att behöfwa inwänta ett afgörande af afdelningen för civila och andliga mål wid rikskansliet. Sammankomster af utländska bekännelsers presterskap tillåtas blott på det wilkor, att programmet för hwarje möte på förhand underställts ministeriets granskning, samt att sammanträdena ske i närwaro af en tjensteman från ministeriet. Dennes åliggande är att waka öfwer, att inga frågor utöfwer det stadfästade programmet upptagas wid förhandlingarne. Efter dessas afslutande måste alla wid dem förda protokoll äfwen om fattade beslut underställas inrikesministern i och för granskning och stadfästelse. Alla handlingar af förwaltningarna wid de utländska bekännelsernas kyrkor underläggas äfwen ministeriets kontroll. Ingen wigtigare åtgärd får komma till utförande innan den stadfästats af inrikesministeriet; hwarjemte äfwen detaljerade redowisningar öfwer inkomster och utgifter wid de kassor, som wid kyrkorna förwaltas, böra föreläggas ministeriet.

Allmän missionskonferens i London.

Med anledning af den protestantiska missionens hundraåriga fortwaro kommer en allmän missionskonferens att hållas i Exeter Hall i London den 9—19 nästa juni. Programmet är nu utkommet och meddela wi derur följande.

Till president är utsedd earlen af Aberdeen och till ordförande wid de offentliga mötena bland andra: earlen af Northbrook, lorderna Kinnard, Polwarth, Radstock m. fl.

Konferensens förhandlingar äro ordnade sålunda, att dels slutna möten hållas, wid hwilka endast konferensens medlemmar få närwara; dels öppna eftermiddagsmöten, till hwilka allmänheten har tillträde. Widare hållas offentliga möten i Exeter Hall, äfwensom dylika i olika delar af London.

Wid de slutna sammanträdena (21 till antalet) komma följande ämnen att behandlas: 1) Missionsmetoder; 2) Läkaremissioner; 3) Qwinnors arbete på missionsfältet; 4) Utbildning till missionskallet; 5) Infödda arbetares utbildning och underhåll; 6) Missionen i förhållande till litteraturen; 7) Werksamheten i hemlandet för missionen; 8) Missionskomitéer: 9) Handel och politik i förhållande till missionerna.

Wid de öppna eftermiddagsmötena (5 till antalet) behandlas följande ämnen: 1) Den muhammedanska religionens tillwärt samt dess inflytande i socialt, politiskt och religiöst hänseende; 2) Buddaismen och andra hedniska system: deras karakter och inflytande jemförda med kristendomens. „Asiens ljus" och „Werldens ljus"; 3) Den romersk-katolska kyrkans missioner: deras karakter, utsträckning, inflytande och lärdomar; 4) Werldens tillstånd för 100 år sedan och nu med hänseende till de yttre missionernas utsigter; 5) Det nära sambandet mellan hemlandets och de yttre missionerna, eller den återwerkan, som den yttre missionen har på församlingens lif och enhet.

Wid de offentliga mötena i Exeter Hall (6 till antalet) förekomma följande ämnen: 1) Hedningarnes tillstånd och förökande samt deras anspråk på den kristna kyrkan (Stort missionsmöte); 2) Läkaremissioner; 3) Handeln och de kristna missionerna; 4) Qwinnors mission bland qwinnor; 5) De kristna missionernas wälsignelser; 6) Församlingens pligt och ett nytt uppslag med afseende på missionswerksamheten.

Wid de allmänna mötena (15 till antalet) i olika delar af London meddelas beskrifningar på missionsarbetet i Indien, Birma, Kina, Japan, Afrika, Madagaskar, Turkiet, Persien, Amerika, Polynesien, Australien och andra delar af hednawerlden.

Söndagarne den 10 och den 17 juni komma predikningar eller missionsföredrag af många ombud från Amerika och Europas kontinent samt af missionärerna och andra att hållas i olika delar af London.

Komitén anhåller på det innerligaste om Guds folks såwäl enskilda som offentliga förböner om wälsignelse öfwer denna stora missions- och församlings-konferens, hwilken i sanning må kallas ekumenisk eller allmän.

Inbjudningen till denna konferens har blifwit omfattad med det lifligaste intresse såwäl i Amerika som i Europa. Knappast hade inbjudningen utgått förrän nio missionssällskap på Europas kontinent skyndade sig att swara att de genom sina ombud wille deltaga i densamma. Dessa woro från Frankrike och Schweitz Berlin, Rotterdam, Swerge och Danmark; nya tillkännagifwanden om deltagande inkomma fortfarande; i Amerika finnes intet enda sällskap, som icke blir representeradt wid konferensen. Skall wäl Finland allena afhålla sig från allt deltagande? Lämpliga representanter, som äro hemmastadda i missionsarbetets stora sak äfwensom i det engelska språket, torde dock icke saknas hos oss.

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 3 Juni 1888.

Matt. 27: 33—50.

Jesu lidande och död på korset.

Herren Jesus hade, såsom wi minnas från det föregående, först tillbringat en sömnlös natt i Getsemane och uthärdat stora beswärligheter. Han hade härifrån blifwit förd inför det judiska rådet och från rådet till Pilati domstol: Han hade undergått twänne förhör, och twänne gånger blifwit orättwist dömd. Han hade redan en gång blifwit hudflängd och grymt slagen med rör, och efter allt detta öfwerantwardades han ännu åt landshöfdingens romerska krigsknektar, som säkerligen woro wana wid wåld och grymhet, och af hwilka man minst af allt kunde wänta, att de skulle förfara med warsamhet emot sin fånge. Dessa obewekliga män grepo genast werket an och behandlade Jesus som dem bäst lyste.

De „församlade hela skaran“, afklädde Jesus hans egna kläder och påklädde honom på spe en purpurmantel. Derefter wredo de tillsamman en krona af törnqwistar och satte den på hans hufwud, böjde knä för honom såsom inför en konung, samt försmädade och begabbade honom på allt sätt.

De spottade på honom, slogo hans hufwud med rör, påklädde honom derpå hans egna kläder, ledde honom ut ur staden till Golgata och korsfäste honom der emellan twänne röfware.

Hufwudskalleplatsen eller Golgata, afrättsplatsen utanför Jerusalem, har fått sitt namn antingen deraf, att den war på en kulle, eller emedan sådana afrättade missdådare der wanligen wordo nedgräfde, hwilka icke hade några wänner eller anförwandter, som ombesörjde deras ordentliga begrafning, hwilket såwäl judarne som romarne annars tillstadde.

Wi sade, att Jesus fördes ut till Golgata, och korsfästes der mellan twänne röfware. Men hwaruti bestod då korsfästelsen? Låtom oss försöka att förwerkliga den för wåra tankar, och fatta all dess ryslighet.

Den som skulle korsfästas lades på ryggen på en timmerstock wid hwars ena ända war fästadt ett twärträ — eller på en trädstam, hwarifrån twänne sidogrenar utsköto. Den dömde utsträcktes längs efter denna twärslå och fästades medelst starka spikar wid trädet, hwarefter fötterna äfwen fastspikades wid sjelfwa stammen och korset jemte den derpå hängande kroppen upprestes och med nedersta ändan nedsattes i jorden.

Der hängde nu den olycklige till dess smärtan och blodsförlusten gjorde slut på hans lidanden — döden kom icke hastigt, ty ingen af de ädlare inre kroppsdelarne woro skadade men han uthärdade de gräsligaste smärtor i sina händer och fötter och kunde icke röra en lem. Sådan war korsdöden. Så war den död beskaffad som Jesus dog för oss! I sex långa timmar hängde han der omgifwen af en skådelysten menniskoskara, naken, blödande från hufwud till fot, — hans hufwud sönderstunget af törnen, — hans rygg sargad af gisslandet, — hans händer och fötter genomborrade af spikar, begabbad och försmädad intill sista stunden af sina grymma fiender.

Låtom oss ofta draga oss alla dessa omständigheter till minnes, ofta ånyo läsa historien om Kristi pina och kors, och behjerta, att Jesus led allt detta utan att upplåta sin mun till klagan eller knot. Intet enda otåligt ord kom öfwer Frälsarens läppar. Såsom han hade warit fullkomlig under sin lefnad, så war han äfwen fullkomlig in i döden. Intill det sista hade synden intet i honom.

Korsfästandet war ett hos romare, perser, egyptier, schyter brukligt, på en gång det swåraste och skymfligaste dödsstraff. Under det romerska öfwerwäldet blef det lagligt ibland judarna. Egentligen war det blott bestämdt för slafwar och de största förbrytare, såsom stråtröfware och upprorsmakare. De dertill dömde måste, efter undergången gissling, bära sitt kors till afrättsplatsen, och sedan de der blifwit afklädde, och en berusande dryck blifwit dem öfwerräckt, blefwo de upphöjda på det icke synnerligen höga korset, hwaröfwer wanligen en öfwerskrift, som angaf deras brott, war fästad, fastnaglade med händerna, då deremot fötterna wanligen med ett rep fastbundos wid stammen.

Under förskräckliga marter följde döden ganska långsamt wanligen först efter tre eller flere dagar.

Egentligen skulle de korsfäste förblifwa hängande, till dess de förmultnade eller blefwo förtärde af roffåglar; men judarne wardt det tillåtet att nedtaga och begrafwa dem. Benens sönderslående, Joh. 19: 31, war wäl öfligt i följd af 5 Mos. 21: 22.

Af kejsar Konstantin den store wardt detta straff afskaffadt. Wår dyre Frälsares korsfästelse war förebildad genom kopparormens upphöjande, Joh. 3: 4, och genom påskalammets stekande, som skedde på ett träspett, till formen liknande ett kors.

„Antagligen kl. 9 f. m. dagen före påskdagen, således en fredag, leddes Jesus utom staden, på det han skulle helga folket genom sitt blod, Ebr. 13: 12. Han hade åter blifwit påklädd sina egna kläder, men fick behålla törnekronan. Enligt bruket måste han bära sitt kors eller den stolpe, af omkring 8 fots längd, hwarpå, sedan ett twärslag fästats derwid, den lifdömde hissades upp och fastspikades genom händer och fötter. Under denna börda synes den marterade blodbrudgummen hafwa dignat eller åtminstone wara på wäg att stupa. Men ingen medlidsam hedning eller jude skyndar till hans hjelp, och dock måste han hjelpas. Hans wäktare finna då Simon af Cyrene, en man som från landet kom in till staden, och som följaktligen icke instämdt i korsfästelseropet, och åt honom lemna de korset att bäras efter Jesus“.

„Af de sju yttranden, som Jesus fäller under de sex timmar han hänger på korset, angå de tre första hans obotfärdiga fiender; den botfärdige röfwaren och hans närstående wänner, de tre följande syfta på hans lidande och det derigenom fulländade återlösningswerket; det sista är ett segrens ord under den djupaste wanmakt“.

Frågor:

Wi sågo, hwilken dom Jesus erhöll wid den andliga domstolen. Hwilken dom erhöll han wid Pilati domstol? Hwilken död? Hwilka brukade annars dömas till denna nesliga död? Hwem war sålunda Jesus lik räknad? Hwar brukade de lifdömde afrättas? Hwar skulle sålunda äfwen Jesus lida korsdöden? Under bewakning fördes nu Jesus dit ut åtföljd af en stor menniskoskara. Kunde Jesus sjelf bära sitt kors dit ut? Hwarför icke? Hwem hjelpte honom? Hwad hette den mannen? Hwarifrån hwar han? Säg oss, hwad Jesus sade till de gråtande qwinnorna på wägen ut till Golgata.

Hwad gjorde man nu med Jesus, sedan han kommit dit ut till Golgata? Huru gick korsfästelsen till?

Huru länge kunde det ibland hända att den korsfäste kunde lefwa? Lefde Jesus så länge? Hwad kunde orsaken wara dertill? Hwarmed sökte man lindra eller döfwa det förskräckliga qwal och de smärtor som alltid åtföljde detta dödssätt? Will Jesus mottaga detta bedöfwande medel? Hwad gjorde krigsknektarna med Jesu kläder? Hwarför drogo de lott om kjorteln? o. s. w.

Hwilka mer än Jesus korsfästes samtidigt? Hwarför måste dessa dö? På hwad sätt korsfästes dessa? o. s. w.

Men det war icke blott det lidande, som sjelfwa korsfästelsen medförde, som Jesus måste lida och uthärda. Hwilket annat lidande måste han fördraga? På hwad sätt hånade menniskorna i allmänhet honom? Hwarpå syfta de med dessa orden? På hwad sätt hånade öfwerstepresterna och de skriftlärde honom? Hwad begära de af honom? Hade Jesus ej gjort lika stort under som det skulle hafwa warit, om han stigit ned af korset? Hwad sade Jesus om dessa under- och tecken-begärande menniskor en gång? Hwilket tecken skulle de endast få se? Detta sågo de nu genom Jesu död och uppståndelse. Trodde de? Hwad lära wi häraf?

Hwilka fler smädade honom äfwen? Hwad wet du dock om en af dessa röfware?

Hwad inträffade wid 6:te timmen eller kl. 12 på dagen? Wet du några andra märkliga tilldragelser wid Jesu död? Hwilka då? Huru många ord talade Jesus på korset? Räkna upp dessa? Hwilka finnas ej i wår text? Med hwilket ord uppgaf Jesus sin anda?

Så led och dog Jesus för oss. Af hwilken stor betydelse för oss? Må wi besinna detta. Genom sin död har han öppnat en ny och lefwande wäg för oss till Gud i himmelen.

Men hwad fordrar Herren af hwar och en, som beträder denna nya och lefwande wäg? Hwad skola wi taga på oss, sade du? Hwad menas i denna bemärkelse med ordet kors? o. s. w.

Genom sitt utgjutna blod kan nu hwarje syndare renas från sina synder, huru säger tänkespråket derom? Hwad kallas Jesus här? I hwad mening kallas han ett lam? o. s. w.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 22. Torsdagen den 7 Juni **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Anhålles att ni wille i Eder tidning införa efterföljande

Protest.

Då F. W:bladet skulle framträda för allmänheten, affågs dermed ett s. k. „aliansblad", som, utan att intaga någon partisk hållning i wåra pågående partistrider, utan att göra sig till språkrör för någon wiss kyrka eller sekt, skulle blifwa en föreningslänk emellan de hittills tywärr så splittrade kristna i landet (se anmälan och inbjudningen till aktieteckningen). Men dessa löften hafwa undertecknade sett med sorg fullkomligt beswikas. Bladet har icke warit en förbindningslänk mellan de splittrade kristna gentemot werld och otro, men wäl en sådan emellan alla mot den lutherska kyrkan fientliga menniskor. Det är mindre för Kristus och de kristnas enhet, som bladet sökt werka, utan fastmer sträfwat att samla till „allians" mot kyrkan, befordrat söndring och separatism. Förgäfwes hafwa wi wäntat på ett erkänsamt ord om den lutherska kyrkan eller dess tjenare, hwilket man haft skäl att wänta af ett alliansblad, så mycket mer som ju dock denna kyrka, trots allt hwad de „frikyrklige" föregifwa, fortfarande så godt som ensam uppammar och närer det kristliga lifwet i wårt land. I stället hafwa wi i nästan hwarje nummer funnit mer och mindre bittra och kärlekslösa anfall mot denna wår folkkyrka, dess presterskap, och framför allt mot den bibliska kristendomens förswarare wid landtdagen, män, som oförskräckt hafwa upptagit kampen mot den slacka liberalismen och den inträngande otron. Enligt wår tanke har F. W. i stället för att wara ett alliansblad, blifwit det mest partisinnade blad wi för närwarande känna i wårt land, hwarför det ock hos de kyrkligt sinnade kristna wida wägnar mer skadat än gagnat den ewangeliska alliansens goda sak. Det är emot en sådan „allians", som wi härmedelst hafwa welat lägga wår bestämdaste gensaga, förklarande att wi på intet wis wilja uppbära F. W:bladets ståndpunkt. Wi måste göra detta för sanningens skull, äfwensom för att rentwå oss från misstanken att arbeta för samma mål som F. W. Wi hafwa ansett oss böra göra detta dels emedan äfwen wåra namn warit förenade med wårt lands alliansträfwanden, dels såsom garantitecknare för bladet, och undertecknad Aimonen särskildt såsom den der haft någorlunda werksam del i sjelfwa uppkomsten af hela tidningsföretaget. Tammela, den 30 maj 1888.

A. F. E. Granfelt, pastor i Tammela. — D. A. Aimonen, kapellan i Tammela.
Matti Tarkkanen, pastors adjunkt.

Swar.

Wi hafwa lofwat att, „utan att göra oss till språkrör för någon wiss kyrka eller sekt, arbeta för en sund kristlig werldsåskådning i frisinnad anda". Wi hafwa lofwat att „följa med och granska dagens wigtigare frågor, särskildt de, som röra wårt eget land, samt bemöda oss om att, utan att intaga någon partisk hållning i wåra pågående språk och partistrider, ingjuta hos wåra läsare kärlek till fäderneslandet och aktning för wår konstitution". Wi hafwa lofwat att „genom uttalanden i religiösa och kyrkliga frågor söka werka för den religionsfrihet, hwars stiftare Jesus Kristus är", d. ä. den religionsfrihet, som förkastar alla werldsliga wapen och yttre twångsåtgärder samt lungt förtröstar på den makt, som innebor i sanningen allena. Och wi hafwa slutligen lofwat att upplåta wårt blad för uttalanden för kristne af olika trosriktningar, på det att de stora frågor som sammanhängande med kristendomen, må få en så allsidig belysning som möjligt, samt att bladet sålunda skulle utgöra en föreningslänk emellan de hittills tywärr så splittrade kristne i landet. (Se inbjudningen till aktieteckning och anmälan). Wårt blad är således ett diskussionsblad; hafwa wi orätt talat, så stå wåra egna spalter öppna för att bewisa oss det. Plats för en dylik bewisföring har ännu aldrig förwägrats.

Men wi hafwa icke lofwat och kunna aldrig lofwa att arbeta för, att en bristfull mensklig kyrka skall, med undertryckande af den enskilda tros- och samwetsfriheten och med skydd af den werldsliga maktens arm, fortfarande så bibehålla en yttre maktställning, som wi anse wara oförenlig med Guds ord. Wi tro att kristendomen är något för heligt och stort, för att kunna inneslutas i yttre former eller uttömmas af en kyrkolära. Derföre hafwa wi äfwen stält wår tidning på grundwalen af protestantismens twenne hufwudprincipar — bibeln såsom enda auktoritet i religiösa tros- och lifsfrågor, samt menniskans rättfärdiggörelse genom en lefwande tro på Jesus Kristus — och icke under auktoriteten af någon kyrka. Wi älska och ära den lutherska uppfattningen af kristendomen, som wi äfwen sjelfwa tillhöra, och wi hafwa wid särskilda tillfällen uttalat wår förwissning om, att ett stort antal af dess bekännare — lärare såwäl som lekmän — en dag skall stå bland den skara, som ingen räkna kan; men wi kunna dock icke tro att denna uppfattnings bekännare erhållit någon företrädesrätt till platserna i Guds rike. Öfwer läran står lifwet, och mången, på hwilken den ortodoxe lutheranen nu nedblickar med förakt, skall säkerligen en dag befinnas hafwa, bättre än han, förstått och uppfyllt sin Herres wilja. En förening emellan de olika kristne, som nu blott förstå en dels och se blott en dels, kan wisserligen icke wara annat än önskwärd, och för en sådan förening wilja wi äfwen af allt hjerta arbeta; men en dylik förening kan endast ske här på jorden, derigenom att lika rätt, äfwen i yttre afseenden, tillerkännas dem alla och icke derigenom att en riktning, på lagstiftningswäg, förbehåller sig förmynderskap öfwer de öfriga; ett sådant sätt att gå till wäga måste sjelffallet motarbeta hwarje sann förening. Wi tro att det ord Kristus gaf oss, fordrar sanning och werklighet, och att de, som till namnet bekänna sig till detsamma, äfwen måste göra det af hjertat; wi tro att nattwarden är helig och att hwarje korporation som, genom lagbud och löften om timliga fördelar, twingar och uppmanar någon att begå densamma, gör sig skyldig till en swår hädelse. Wi hafwa warnat för den hierarkiska andan, som långt ifrån att hafwa blifwit utdömd med medeltiden, wisat sig hafwa öfwerlefwat denna, likasom den före denna fanns till, och som på senare tider, särskildt wid det nyss afslutade landtdagsarbetet, framträdt hos oss på ett sätt, för hwilket det är skäl att taga sig i akt. Wi tro att wår kyrkas organisation, och öfwerhufwudtaget hela institutionen af ett presterskap med werldslig maktställning, der avancementet sker efter anciennitet och rang, och som drager sina inkomster af sina motståndare twungna skatt, står i uppenbar strid med Kristi bud, som tillsade sina lärjungar att gå ut i werlden utan guld eller silfwer i sin skeppa, och som lärde oss, att hwar och en, som will winna sitt lif, måste wara färdig att förlora det. Der detta senare sker och der arbetarena för Guds rike sätta sig sjelfwa såsom insats i sitt arbete, der tro wi att Guds ande är nära.

Wi tro widare att de missförhållanden, orättwisa och förtryck som hopat sig under århundradena, äro följder af menskIighetens synder och icke af Guds werldsordning, och att det derföre måste wara en god och Gud behaglig sak, att med erkännande af begångna felsteg, söka arbeta för afhjelpande af dessa missförhållanden. Wi tro att Guds sätt att uppenbara sig för oss ännu icke är uttömdt. I sitt heliga ord har han uppenbarat för oss hwad som är oss nödigt att weta i afseende å wårt personliga förhållandet till honom; men han har äfwen uppenbarat sig i hela skapelsen, i historien och i lifwet och han öppnar fortfarande, tid efter annan, ögonen för sanningar, hwilka legat inneslutna i kristendomens anda, men för hwilka de kristna hittills blundat. Såsom ett sådant arbete, förenligt med Guds wilja, ja ingifwet och ledt af honom sjelf måste wäl t. ex. slafweriets afskaffande betraktas, och ett sådant arbete tro wi äfwen att nutidens storartade arbete för qwinnans frigörelse, för förbättrandet af arbetarens ställning, för upphäfwandet af den orättwisa som följa med klasskilnaden, o. s. w. är. Att wilja förneka detta; är att påstå att det goda kan hafwa en annan källa än Gud sjelf. Derföre tro wi, att de som arbeta för dessa stora mål, arbeta, om än sjelfwa omedwetna derutaf, såsom werktyg för Guds wilja. Och derföre höfwes det äfwen oss, såsom kristna, att erkänna det goda, hwarest detta än uppträder, i stället att, såsom tywärr ofta sker fördöma det, derföre att det icke utgått från oss, utan — medan wi suttit med händerna i skötet — från wåra motståndare. De kristna hafwa i detta fall mycket att lära af fritänkarene. Må wi akta oss att upprycka hwetet med agnarne; att skilja dessa åt är förbehållet skördemännen wid dagarnes ända.

Dessa äro wåra åsigter, och för dem allena wilja wi arbete. Anse tidningens wänner, uppbärare och prenumeranter dem orätta, så uppmana wi desse att, i likhet med de tre aktade undertecknarene af ofwanstående protest, uttala sig — oss kan det icke wara annat än kärt att så sker — och saken blir då hjelpt, icke derigenom att wi anslå en annan bana för wårt arbete, ty detta kunna wi för wår del ej, utan derigenom att tidningens redaktion nedlägges i andra händer än wåra.

Slutligen påminna wi hr Aimonen, om, att det tidningsföretag, för hwilket han en gång arbetade, förföll, och att det som nu sett dagen uppstått genom andra personer utan någon medwerkan från hans sida. Att han inbjöds att underteckna programmet war ett artighetsbewis från de nya komiterades sida. Detta program war klart och tydligt affattadt och står i sin helhet att läsas i prenumerationsanmälan till tidningen. Att detta program icke blifwit öfwerträdt, tro wi oss, med Guds hjelp kunna säga. Helsingfors, den 7 juni 1888.

Redaktionen.

Biskop G. Johanssons predikan
wid Landtdagens afslutande
den 31 maj 1888.

Det återstår för Guds folk en sabbatshwila; ty den, som har kommit in i Hans hwila, han har ock fått hwila från sina werk, såsom Gud hwilade från sina. Ebr. 4: 9, 10.

Helige Gud och Fader, helga oss i din sanning! Ditt ord är sanning. Amen!

Israel skulle tända trons fackla bland folken och wara den främste bäraren af religionens ewiga sanning. Werldens försonare och frälsare föddes af Israels

kyska jungfru. Typisk är också Israels historia och hit peka textens ord.

Under hungernödens faror drog Israel till Egypten och familjen wäxte till ett kraftfullt folk, men det tycktes af träldomens ok och löftets land war fjerran. Arbetsfogdens befallande stämma, och de förtryktas klagan hördes wid Nilens stränder. Modren stod i förtwiflan, lyssnande till sitt i floden döende barns qwidan, och fadren dignade under tegelarbetets börda och under piskens slag. I oändlig smärta flöto de armas tårar; men de förtrycktas suckar steg upp till himmelens Gud. Han gaf de nödstälde hjelp och krossade träldomens bojor. Fri drog Israel ut i öknen.

Snart nådde folket gränserna af löftets land, men mäktig war Kanaans folkstam och fasta woro dess lagar. Hård skulle striden blifwa, och otillräcklig war jordisk styrka. Löftets ord bjöd kraft från höjden, men Israel swigtade i otro och wek tillbaka. Den fege måste återwända till öknen och hemfalla åt fadrens aga. Tung och mödosam war denna ökenwandring. I 40 år irrade Israel kring ödemarkens dystra slätter. Hemmets härd spred ej sin lifwande wärme, dess stilla, ljufwa frid gaf ej den trötttade wandraren hwila. Köld och hetta, nöd och ångest beredde folket tallösa lidanden, och allhärjaren, döden, gästade skoningslös Israels tält. Ett slägtled dog i öknen.

Då denna tuktan nått sitt syfte, förde Gud sitt folk in i löftets land och gaf det hwila, men denna hwila war förswinnande, den war ej än Guds egen sabbatstro.

På resa stadd är också menniskoslägtet. Från träldom till frihet går dess wandring. Menniskan är danad för frihet och all sund utweckling, allt ädelt arbete rör sig i riktning åt frihet. Menniskoandens blomma slår ut i frihetens luft. Det finnes intet ädlare, intet dyrbarare, intet heligare än friheten. Friheten är wärdefullare än lifwet. Men ju högre friheten är, dess widrigare är dess wrångbild, dess förderfligare den. Fiheten är icke godtyckets, icke sjelfwiskhetens, icke njutningens frihet, utan den rätta friheten är frihet i sanningen, frihet i det rätta, frihet i Gud. Werldens Frälsare kom för att gifwa frihet och göra fri.

Twenne krafter kämpa i hwarje menniskas wäsende, sliten är hon mellan dessa makter. Den ena drager henne nedåt och önskar sluta förbund med synden. Den will icke och wågar icke upptaga kampen med de siender, hwilka måste öfwerwinnas, om menniskan will se frihetens morgonrodnad. Följer man denna drift, så swigtar man i otro och wiker feg tillbaka. Sjelfwiskhetens, girighetens och njutningens lockelser ägga och lofwa frihet äfwen de, men de binda menniskoandan i träldom och föra till förderf. Wäl kan leendet leka på den ofries anlete, ögat stundom flamma i glädje, men sorgen har sin boning i hjertat och begärelsernas tjusning slocknar i trälens tårar. Det ewiga fäderneslandet der uppe ligger för honom i obekant fjerran och Fadrens kärlek känner han icke; en främling är himmelens frid. Och själen fylles allt mer af passioner, hwilka äfwen bortom grafwen föra tyrannens spira, men icke kunna tillfredsställas. Trälen dör i öknen. Han uppnår icke löftets land.

Men den andra kraften i menniskans wäsende drager henne uppåt i riktning åt ewigheten. Menniskan är af gudomligt slägte och ewighetens skära blomma är planterad i hennes wäsendes innersta, derför kan ej timligheten tillfredsställa henne. Hwarje menniskoande sträfwar till lifsförening med Gud, men utan nyfödelse är denna icke möjlig. Menniskans wäsende måste frigöras, om man will blifwa delaktig af Guds natur. I Jesus Kristus bor gudomens fullhet och här allena finner tron den ewiga kraft, som frigör i anda och sanning. Jesus säger: „sannerligen, sannerligen säger jag eder, hwar och en, som gör synden, är syndens träl! Men trälen blifwer icke i huset ewinnerligen, men sonen blifwer ewinnerligen. Derför, om Sonen gör eder frie, så ären I werkligen frie". (Joh. 8, 3, 4 ff.) Hwar och en, som will frihet, måste upptaga kampen med det onda och träda in på sanningens stridsfält, ty fri födes ingen. Friheten är frukten af en sedligt utweckling och utan strid winnes denna icke. Den, som på allwar upptager denna kamp med det onda i sitt eget inre, han tillhör Guds folk.

Detta lif är såningens tid, den kommande skördens. I ewigheten inbergas, hwad i tiden' utsås. Derför är denna tid arbetets, den tillkommande hwilans. Men det ädlaste andearbete är tron. Tron är icke en förmodan, icke ens en öfwertygelse allenast, utan tron är andens warande i ewighetens lifswerld och dess lydnad för ewiga lagar. I tron eger menniskan en himmelsk fader och ett ewigt fädernesland. I tron eger hon en Frälsare, som leder till löftets land. Utan tro irrar hon wilsegången i öknen, fridlös på jorden, arflös i fäderneshuset.

Herrlig är denna skapelse. Då fosterlandet ler emot oss med sitt sköna, gripande wemod, då fågelsången klingar uti morgonlugnet öfwer wikens watten, öfwer höjd och dal, då lundens blommor skimra i solens strålar, då dallra glädjens strängar i menniskans själ; då wännens stämma wittnar om trohet i pröfningsstunden, då något af en ewig kärlek talar ur den älskades öga, då sanningens stråle genomblixtrar i ljus wårt wäsende, då firar anden högtidsstunder; men skum är denna skönhet i det ewiga fäderneslandet; denna glädje en skugga wid sidan af ewighetens frid. Och tung är krigarens wandring. Steg för steg måste friheten winnas och den wunna friheten wärnas. Ljuf är hwilan för den kroppsligen trötte, ljufware hwilan för arbetaren i andens werld, men ljufwast är Gud egen sabbatstro. Då Gud skapat himlarne och jorden, hwilade han, och han hwilar än; men denna hwila är ej owerksam, utan den är det ewiga lifwets hwila. Denna Guds egen hwila förestår Guds folk. Denna hwila är löftets land, dit menniskoandens innersta saknad längtar.

Owansklig är Fadershemmets skönhet. Der jublar i sällhet Guds fria folk. „Hwad intet öga sett och intet öra hört och hwad i ingen menniskas hjerta har uppstigit, har Gud beredt åt dem, som älska honom". (1 kor. 2, 9.) Framåt går sanningens krigareskara mot löftets land. Wandringens mödor hejda dem icke, den swigtar ej under stridens tunga; dödens hot gömmer ingen fara, ty den wäntar, enligt Herrens löfte, nya himlar och en ny jord, i hwilka rättfärdighet bor (2 Pet. 3,13). „B e r g e n s k o l a w i k a o c h h ö j d e r n a f a l l a, m e n m i n n å d s k a l l i c k e w i k a i f r å n d i g o c h m i t t f r i d s f ö r b u n d s k a l l i c k e f ö r f a l l a, säger säger Herren, din förbarmare". (Jes. 54,10).

Ett tungt och dyrbart wärf hafwa Finlands ständer nu fulländat. Hwila torde få ibland oss kunna wänta, då wi åter wända till hemmet, men under arbetet och mödan wilja wi sträfwa till Guds ewiga sabbatshwila, wi wilja winnlägga oss om att komma dit in.

Ljus är din boning, Fader. Der är jordlifwets arbetstid till ända; sorgen är der främling, lidande finns ej mer. Wunnen är segern, dödens glafwen krossad. Ewig är fröjden, friden. Der klingar den nya sången, den frigjorda mensklighetens segersång. Dit står wår längtan. Dit hjelp oss, Du kärlekens och kraftens Gud! Amen.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtdagens afslutande.** Efter en kort gudstjenst i Nikolaikyrkan kl. 11 f. m. den 31 maj församlade sig ständerna samt senatens ledamöter i tronsalen, hwarefter generalguwernören, åtföljd af sin swit infann sig. Sedan h. exc. intagit sin plats wid foten af tronen, framträdde landtmarskalken och talmännen hwar i sin ordning och höllo ett kort tal, landtmarskalken och borgareståndets talman på swenska, erkebiskopen och bondeståndets talman på finska, hwarefter landtdagsbeslutet, affattadt på finska och swenska språken, af dem till generalguwernören aflemnades. H. exc. uppläste härå på ryska H. Kejserliga Majestäts till ständerna aflåtna tal, som i finsk och swensk öfwersättning upplästes af geheimerådet M o l a n d e r. Akten afslöts kl. 1 — Efter slutad ceremoni i tronsalen, samlades ständerna i sina lokaler för att utbyta afskedshelsningar.

— **Biskopswisitationerna i Borgå stift** ega rum å följande dagar uti nedannämnda orter:

Juni 16 enskild wisitation i Hauho, d. 17 kyrkoherdeinstallation och allmän wisitation derstädes, d. 18 enskild wisitation i Lampis, d. 19 allmän wisitation derstädes, d. 21 allmän wisitation i Padasjoki, d. 22 enskild wisitation derstädes, d. 24 kyrkoherdeinstallation och allmän wisitation i Kärkölä, d, 25 enskild wisitation derstädes, d. 28 allmän wisitation i Puumala, d. 29 enskild wisitation derstädes, d. 1 juli kyrkoherdeinstallation och allmän wisitation i Sulkawa, d. 2 enskild wisitation derstädes, d. 2 enskild wisitation i Kristina, d. 5 allmän wisitation derstädes, d. 7 enskild wisitation i Jokkas, d. 8 kyrkoherdeinstallation och allmän wisitation derstädes, samt ewentuelt d. 12 allmän wisitation i Björkö, d. 13 enskild wisitation derstädes, d. 14 enskild wisitation i S:t Johannis, d. 15 kyrkoinwigning och allmän wisitation derstädes. (Bbl.)

— **Tia Helsingfors folkskollärarekårs representant** i folkskoledirektionen har läraren O s k a r D a n n h o l m utsetts för det kommande året.

— **Kilometerstolpar.** Senaten har, enligt N. Pr., till högsta ort ingått med hemställan om att samma bestämningar, som hittills warit gällande för werststolparne, framdeles skola gälla äfwen för kilometersstolparne.

— **Samskola i Åbo.** Skolöfwerstyrelsen har hemstält om bifall till lärarinnan Ch. F i n s t r ö m s och lektorn d:r Fr. R a n c k e n s anhållan att i Åbo stad få inrätta en priwat samskola.

— **Pastoratklyfning.** Med anledning af Tyrnäwä kapellboernes hos domkapitlet i Kuopio gjorda anhållan, att Tyrnäwä kapell måtte afskiljas från Limingo pastorat till ett skildt konsistorielt pastorat, ha kyrkostämmor hållits den 25 maj i Tyrnäwä, Temmes och Limingo, samt den 26 i Lumijoki och Kembele, derwid endast Limingo moderkyrko församlingsboerne protesterade emot Tyrnäwä boernes anhållan, hwaremot de öfriga församlingarne medgåfwo Tyrnäwä kapells skiljande till ett skildt pastorat. Blifwande pastorns i Tyrnäwä årliga inkomster beräknades uppgå i penningewärde till 8,500 mk. (U. T.)

— **Ett nytt sakförarekontor** har i dessa dagar öppnats härstädes af jur. kand. K. C a s t r é n och v. häradshöfding F. E. S n e l l m a n.

— **Sorglig olyckshändelse.** Den 31 maj drunknade wid Brobergskajen en liten 3-årig gosse wid namn Erik Henell. Gossen hade med andra barn suttit wid stranden och kastat stenar. Bäst det war märkte de andra gossarne en mössa, som flöt på wattnet, och märkte så att Erik war förswunnen. Man fann äfwen snart nog gossen och sökte med tillhjelp af läkare att återkalla honom till lifwet, men förgäfwes.

— **Hemwändande missionär.** Till Skandinawiska sjömanshemmet i London anlände enligt Hemlandswännen den 3 maj från Owanbo i det inre af sydwestra Afrika finske missionären pastor Wikkolin, åtföljd af sin fru och en liten son samt twänne söner till en tysk missinär. De åtföljes äfwen af en tjenarinna, en negerflicka.

Hemresan, som måste företagas till följd af pastor W:s förswagade helsa, begynte i slutet af augusti. Öfwer 80 swenska mil måste tillryggaläggas, innan kusten nåddes. Resan skedde efter oxar. Från kusten kommo de resande till Kap med ett segelfartyg och derifrån med ångare till London. Hemresan från London till Helsingfors skulle företagas öfwer Tyskland, der de båda nämda gossarne skulle lemnas till den tyske missionärens anhöriga. — De resande torde nu wara anlända till Helsingfors.

— **Finland på utställningen i Köpenhamn.** I en dansk tidning „Politiken", läses följande fördelaktiga omdöme öfwer den finska utställningen: „Den finska afdelningen, som fått sin plats i ryska sektionens wenstra flygel, hör till de få utländska som stått fullt färdiga till den 18 maj. Den bekanta helsingforsiska arkitekten Ahrenberg står i spetsen för hela arrangementet. Det är blott en ringa plats som den ryska afdelningen upplåtit åt sitt finska annex, men man har emellertid gjort allt för att förläna denna afdelning ett tilltalande intryck. Genast wid ingången står en smakfull portal, der Finlands wapen, ett gyllene lejon i språng på ljusblå grund, tronar öfwer twå joniska pelare, och under läses i guld „Finland." I det första af de twå rummen exponera Helsingfors twå konstindustriskolor „Ateneum" och konstflitsföreningens skola en innehållsrik samling af teckningar, modelleringar och porslinsmålningar, hwari i synnerhet Finlands unga fruntimmerswerld excellerar. Här har också Tammerfors linnefabrik utstält sina wäfda tyger med äkta inhemska mönster. En både intressant och wacker samling är den mängd hemwäfda tyger i dessa underligt brokiga, men smakfulla och klädsamma mönster, som Savolaks och Tawastlands allmoge brukar. En treflig liten stuga, utstyrd i gammal finsk stil, ger besökaren ett begrepp om det „yttersta Skandinawiens" hembygd.

Rundt omkring äro anbringade dekorationer i finska färger, blåhwita flaggor med gyllene tofsar. Wackra samlingar af majolika, terrakotta m. m. utfylla denna afdelning. I majolika blir Finland nära nog den enda utställaren och samlingen är också mycket fin och utsökt. De kejserliga ryska fabriken skola utställa blott porsliner och fajanser.

Trots Finlands isolerade och afsides belägna plats skall man säkert ha glädje af att dröja der inne en stund.

— **Öfwergreppet mot herr Braxén.** Wi fästa uppmärksamheten wid det bref herr Braxén på uppmaning af sina wänner skrifwit till wårt blad och i hwilket ingår en detaljerad redogörelse för det wåld, för hwilket han warit utsatt. Wi hoppas att myndigheterna icke skola underlåta att beifra detsamma. Att fängsla en oskyldig medborgare och föra honom med fångskjuts genom natten till länsmannen, är ingen småsak.

— **Helsingfors lutherska församlings kyrkolån.** Sedan k. senaten beviljat Helsingfors swensk-finska församling tillstånd att för ett kyrkobyggnadsföretag upptaga ett obligationslån å 600,000 finska mk, har bemälda församlings kyrkoråd beslutit att nu emittera obligationer till ett belopp af 481,500 mk. Dessa obligationer äro utfärdade i twå serier, litt. A. à 1,000 och litt. B. à 500 mk, och löpa med $4^1/_2$ procents årlig ränta. Lånet amorteras inom 31 år från den 1 nowember 1887.

— **I härwarande pedagogiska slöjdanstalt** hafwa under det förgångna året 400 elever warit inskrine.

— **Handtwerks- och fabriksföreningen.** De 2000 mk föreningen anslagit till understöd för yrkesmän, som önskade besöka utställningen i Köpenhamn, hafwa fullmäktige beslutat fördela på 13 stipendier, som anslås lediga att ansökas hos föreningens kassaförwaltare herr K. A. Brondin innan den 1 inst. juli.

— **Stadens läkare.** Stadsfullmäktige hafwa bewiljat fröken Rosina Heikel tjenstledighet från den 17 juni till 3 september, samt antogo till hennes wikarie under tiden med. lic. J. Hagelstam.

— **Tjenstledighet** från 18 juni till 18 september har för studier bewiljats komministern i Helsingfors, pastorn K. A. Hildén och är pastor G. E. Bergroth förordnad att under tiden sköta hr Hildéns tjenst.

— **Wår ledande artikel** från senaste nummer, som under benämningen „Ett farligt prerogativ" innehöll några reflexioner öfwer sedlighetsfrågans utgång wid landtdagen samt wådan af att twenne stånd, så att säga, tilldelat den administratiwa makten rätt att bryta en lag, har, ehuru understäld pressöfwerstyrelsens utlåtande, icke heller lyckats winna dennes godkännande. Wi äro derför icke i stånd att nu införa densamma samt kunna blott djupt beklaga att en sådan fråga fallit.

Breflåda. Twenne insända artiklar, „Om det kristna församlingsbegreppet„ samt „Några enfaldiga tankar i dissenterlagsfrågan", hwilka redan någon tid wäntat på att införas, skola ingå så fort utrymmet medger.

Söndagens predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 f. m. på swenska Karlberg; kl. 5 e. m. på finska A. Mäkinen; och kl. 7 flere talare.

Gräswiksgatan N:o 12 kl. 7 e. m. predikan af Petter Malmqwist.

Inwigningsfest i Borgå! Föredrag omwexlande med sång, hållas i nya Missionssalen i Borgå söndagen den 10 juni kl. 5 e. m. af C. A. L. Boije.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Lahtis, den 2 Juni 1888.

Undertecknad will härmed tillmötesgå den önskan, som från särskilda håll blifwit uttryckt, att det, som hände mig i Koskis för 2 weckor sedan, då jag af derwarande myndigheter blef antastad och gripen, måtte blifwa utredt i enlighet med werkliga förhållandet.

Då jag i sällskap med bibelkolportören K., hwilken jag lofwat åtfölja en tid i hans nya och nyttiga wärf, att resa och sprida biblar i bygderna, kom till Koskis, torsdagen de 17 Maj, höllo wi en sammankomst i wårt wänliga qwarter samma afton, sedan wi wandrat från gård till gård, utbjudande biblar och kallande folket till möte wid utsatt klockslag. Min afsigt war, att på lördag morgon resa till Anjala, hwarföre jag ej kunde dröja denna gång i Koskis mer än öfwer nästföljande dag, och så utsatte wi ett möte åter på fredagsqwällen. Sedan wi på fredagen wandrat ut till Etola by och der hållit ett möte på dagen återwände wi till Koskis och efter nödig hwila beredde wi oss till aftonsammankomsten, kl. 8. Nu, just före mötets början, fingo wi den owäntade påhelsningen af skallfogden (brofogden, komissarien — ty folket titulerade honom olika,) samt pastorn, klockarn och församlingens älste, hwilka hastigt hade dragit sig tillsammans likt ett åsmoln, som öfwerraskade oss i wårt rum och urladdade sig. Pastorn gjorde början, i det han frågade oss i hwilka ärender wi reste och om wi hade reda på 33 § i Kyrkolagen. Nog hade han reda på att wi reste för att sprida Guds ord, wårt ärende hade nog blifwit uppenbart för orten. Att wi icke hade skickat bud till pastorn om wår ankomst till orten och om wår afsigt att tala Guds ord till folket, tycktes utgöra hans egentliga beskyllning emot oss. Wi hade icke tänkt på, att han hade sådana fordringar, och hade icke heller afsigtligt welat trotsa sådana anspråk. Emellertid förbjöd han oss att widare uppträda med föredrag i Koskis, ehuru han ej hört oss en enda gång, icke ens gjort sig möda med att närmare och allwarligare utforska wårt förhållande till Gud och Hans Krist. Nu inblandade sig kronans tjensteman, hwars blanka uniformsknappar redan antydde, att han hade en wiss myndighet, men hans stränga snäsningar ändå mera. Han frågade efter wåra papper. Broder K. framwisade sitt kolportörsbref, som, hwad hans wärf beträffar, tillfredställde wederbörande. Men då hela rådets owilja allramest tycktes riktad på mig, som tillfälligtwis icke hade förstått att medföra ens ett prestbewis, ännu mindre ett arbetspass, eller något dylikt, så tyckte man nu att man hade mig fast, och kunde skicka mig med fångskjuts till länsmannen i Lampis. Likwäl såg det först ut som om hela uppträdet skulle få ett fridsamt slut, ty äfwen skallfogden-komissarien började tala wänligt och sade att, ehuru han hade makt att wara sträng, han dock nu wille släppa mig. — Och nu trädde hela skaran ut, sedan pastorn gjort början. Tiden hade lidit, och folket wäntade oroligt i stugan. Wi wille gå in, och då mötte mig åter komissarien och sade, att jag borde komma och be pastorn om förlåtelse, och så wille han släppa mig. Men jag tyckte, att det wore mera skäl för pastorn, att komma helt wänligt och höra på hwad wi talade, då mötestiden war inne för länge sedan. Sådant togs dock icke i öronen, utan just när jag skulle gifwa ut en sång för att inleda mötet, kommer Komissarien in i stugan och fordrar owilkorligen att jag skall följa med honom ut, för att skickas till länsmannen. Jag trodde först, att mannen icke menade allwarligt, ty så obegriplig syntes mig ställningen; jag föreställde honom, att hans nit hade bra klena skäl för sig; ty han och de andra wisste, hwem jag war, — mina wänner, husfolket, kunde intyga att jag war, den jag war, han wisste att mitt ärende war att främja rättfärdighet och icke brott. Men det hjelpte icke. Han hade fått den oemotständliga ingifwelsen, att han borde använda sin embetsmakt att näpsa mig. En rådsmedlem (som är den tongifwande i Koskis kyrka) skall hafwa skrämt honom och sagt: „Låter du det nu blifwa härwid; se till, att du sköter om din tjenst!" Detta war slag i saken och hans beslut war fattadt. Ehuru jag kände det ledsamt att lemna mötet, fann jag dock för godt, att godwilligt följa honom. Medan jag klädde på mig, uppstämde en skara syskon omkring mig i komissariens närwaro en sång, som mycket förbryllade honom:

„Se wi tåga fram med sköld och med baner
Ut till strid för Gud och seger Han oss ger", o. s. w.

Jag lemnade den ena hopen, som endast kunde beklaga myndigheternas beteende och trädde snart i grannskapet in på en plats, der en skara män samlade sig utanför, för att förnöja sig åt min snöpliga resa. Min „lifwakt" förbjöd mig att inte rymma, medan han skaffade häst. Härunder uppsatte man också en skrifwelse till länsmannen, i hwilken man rådde honom att skicka mig med fångskjuts widare, jag wet icke hwart. Jag hoppades, att jag skulle få min nitiske beskyddare med mig på kärran, ty då hade det fröjdat mig att få löna ondt med godt och tala till honom om Kristus, som bog för fienderna. Men till min ytterliga ledsnad lemnade han mig i sällskap med en oskyldig bonde, som hade blifwit försedd med anklagelsebref, till länsmannen. Nu, omringad af nyfikne män, ämnade jag sätta mig upp i åkdonet. Men stopp, en sak till! Kunde hända, att den här „okände" landtstrykaren är en bof, som sätter föga wärde på menniskas lif. Kanske han har något mordwapen på fickan. Den saken måste ses till. Och nu undersöktes mina fickor inför publiken. Jag anmärkte bara: „Mina wapen äro icke köttsliga." — Detta gjordt, fick jag taga plats i kärran, och under ett och annat gäckande hurrarop från åskådarene förde wi bort.

Wägen till länsmannen war lång, och det blef natt, innan wi hunno fram. Wi måste wäcka upp honom, hwilket war lika obehagligt för mig, som för honom. — Brefwet lästes och det behagade synbarligen icke länsmannen, hwad man tillstyrkt honom att göra med mig. Han mumlade något om „nitet i Koskis" och efter en stunds besinning gaf han i min skjutskarls närwaro såsom wittne mig tillåtelse, att följande dag få följa mina egna reseplaner, och resa tillbaka till Koskis samma natt.

Den natten talade jag om frälsningen i Jesus för min skjutskarl. Redan begynte det ljusna mot morgonen och fogelsången, waknade i skogen då jag med glädje helsade af mina wänner wälkommen hem. — Hela saken qwarstår i mitt minne, som en ljuflig dröm, sedan det första war förgånget. Må Gud förlåta och bota de missförhållanden, som genom denna historia trädt i dagen, önskar

Hj. Braxen.

Till redaktionen för finska Weckobladet.

(Insändt).

För resande till utställningen i Köpenhamn.

„Missionshotel for Guds ords wenner" är namnet på ett nyligen i Köpenhamn inrättadt enkelt och billigt hotell, der drickspengar icke emottagas, beläget nära intill utställningsbyggnaden. „St. Peders Gaestehjem". St. Peders Straede n:o 19, är en annan plats, der de, som önska lefwa billigt, kunna erhålla kraftig och närande föda till låga priser och hwarest äfwen finnes en stor och luftig läsesal försedd med många tidningar, hwilken afgiftsfritt står öppen hela dagen om för hwem som helst. Nattlogis till billigaste priser kunna äfwen erhållas dersammastädes. Denna sistnämnda inrättning, som alltigenom är afsedd att se sina gäster till godo och med beredwillighet lemnar dem sitt bistånd i mångahanda afseenden, torde wara wäl wärd att beaktas äfwen af dem, som sjelfwa i timligt afseende lyckligt lottade och oberoende hafwa ett hjerta för sin fattigare nästa och härifrån möjligen kunde hemta en lärdom för wårt land.

Program för sjette allmänna nykterhetsmötet i Helsingfors den 26—29 juni 1888.

Tisdagen den 26 juni.

Kl. 9 f. m. Finsk gudstjenst i Gamla kyrkan.

Kl. ½11 f. m. Swensk gudstjenst i Gamla kyrkan.

Kl. 12 f. m. Det allmänna nykterhetsmötet öppnas i Studenthusets festsal. Förberedande åtgärder.

Kl. ½2 e. m. Sällskapet Turwa sammanträder i Studenthuset till konstituerade möte.

Kl. 3 e. m. Middag.

Kl. 5—9 e. m. Diskussion.

Onsdagen den 27 juni.

Enskilda möten.

Kl. 9 f. m. De som blifwit utsedda att representera sina respektive föreningar wid Nykterhetens Wänners (Raittiuden Ystäwät) årsmöte, inlemna sina fullmakter till granskning (i Studenthuset).

Kl. 10 f. m. Nykterhetens wänners årsmöte widtager i Studenthusets festsal. Öfwerläggningarne fortgå kl. 10—12 f. m., ½1—3 och 5—8 e. m.

Kl. 9 f. m. Samlas jemwäl representanterna för absoluta nykterhetssällskapet i Åbo till årsmöte i ett af sidorummen i Studenthuset. Derjemte är tillfälle beredt äfwen för andra nykterhetssällskap att sammanträda på samma ställe, hwarom genom dessa sällskaps egen försorg, framdeles närmare skall tillkännagifwas.

Kl. 3 e. m. Middag.

Kl. 8 e. m. Konsert, föranstaltad af sällskapet Alphas sångkör.

Torsdagen den 28 juni.

Fortsättes allmänna nykterhetsmötet.

Kl. 9—12 f. m. och ½1—2 e. m. Diskussion.

Kl. ½3 e. m. Middag.

Kl. 4 e. m. Gemensam utfärd.

Fredagen den 29 juni.

Det allmänna nykterhetsmötet fortsättes.

Kl. 9—12 f. m. 1—3 e. m. Diskussion och mötets afslutning.

Kl. 3 Festmiddag.

Kl. 6. Möte i det fria.

* * *

Resande som, önska att genom mötesbestyrelsens förslag erhålla qwarter under mötesdagarne, behagade derom före den 15 juni anmäla under adress: „Allmänna Nykterhetsmötets bestyrelse. Helsingfors".

Frågor

föreslagna, enligt Nykterhetswännen, att diskuteras wid sjette allmänna nykterhetsmötet i Helsingfors den 26—29 juni 1888.

I. Nykterhetsrörelsens förhållande till ungdomen.

1. Medför det någon nytta att låta barn öfwerwara nykterhetssällskapens aftonsamqwäm? Ifall detta icke anses wara fallet, så frågas, hwad borde göras för att meddela barn uppfattning om nykterhetssaken? (T:hus nykt. sällskap).

2. Är det anledning att mera än hittills antaga sig ungdomen? Om härtill swaras jakande, så frågas huru skall detta tillgå:
a) borde barn emottagas såsom medlemmar i nykterhetssällskap?
b) borde särskilda sällskap grundas för barn?
c) borde wäl i båda fallen en wiss åldersgräns bestämmas, hwarunder ingen skulle i sällskapet upptagas?
b) är det nödigt att föranstalta om särskilda möten och nöjen för ungdomen? Om härtill swaras jakande.
e) i hwilken form skulle dessa motswara sitt ändamål?
(A. Wuori).

II. Frågor rörande en mera allwarlig eller frisinnad riktning för nykterhetsarbetet.

3. Huru långt få nykterhetssällskapen gå i föranstaltandet af dansnöjen och dyl. utan att gå miste om sin egentliga uppgift? (Föreningen Walo).

4. Afwika nykterhetssällskapen från sina grundsatser, om de anordna sådana lustbarheter som allmän lag tillåter. Om detta är fallet, bwilken ersättning kunde påfinnas, för att icke ungdomen må blifwa främmande för nykterhetsrörelsen? (Föreningen Wapaus).

5. Anses det passande att nykterhetssällskap tillställa lustresor om söndagar på förmiddagen? (T:hus nykt. sällsk.).

6. Kan ett sällskap kallas kristligt och sedligt, som i hufwudsak är grundadt på jordiska nöjen? (A. Härdh).

7. Huru kunde större fördragsamhet och enighet åwägabringas mellan nykterhetswänner, som stå på religiös, och dem, som stält sig på en friare folklig grundwal? (S. Kanniainen).

III. Andra frågor rörande nykterhetssällskapens arbetssätt.

8. Huru borde det arbete ställas inom nykterhetssällskapen, som afser räddande af drinkare? (E. Bergroth).

9. Huru borde nykterhetssällskapen behandla sådana sina medlemmar, som brutit sitt nykterhetslöfte?

10. Hwilka åtgärder borde nykterhetssällskapen widtaga, för att rusdryckerna aflägsnade från tillställningar sådana som begrafningar, barnsöl, bröllop, läsförhör, m. m. (A. Almqwist).

11. Till hwilka felsteg göra nykterhetssällskapens medlemmar sig skyldige? (K. Werkko).

12. I hwilken riktning borde nykterhetsarbetet drifwas och befordras, för att werkligen motswara sitt ändamål? (A. Almqwist).

13. Huru kan hwarje enskild nykterhetswän bäst befordra nykterhetens sak? (Borgå nykt. sällsk.).

VI. Tidningslitteraturen beröran de frågor.

14. På hwad sätt borde en nykterhetstidning redigeras för att bäst motswara wåra

förhållanden, och huru anskaffa åt densamma tillräckligt understöd? (M. Johnsson).

15. Huru kunde en hwarje wecka utkommande nykterhetstidning åstadkommas, som derjemte innehölle notiser och uppsatser från andra områden och sålunda skulle fylla den mindre bemedlade allmänhetens behof af wanlig nyhetstidning?

(S. Kanniainen).

16. Wore det icke nödwändigt att nykterhetswännerna skulle söka få regelbundet införda nykterhetssaken rörande uppsatser i landets mest lästa tidningar?

(M. Johnsson).

V. Lagstiftning och lagskipning berörande frågor.

17. Förtjenar bränwinsstattens höjande att understödas eller motarbetas från nykterhetswänlig synpunkt. (A. A. Granfelt).

18. Har lönnbränning och lönnkrögeri märkbart tilltagit i följd af den nya bränwinsförordningen?

19. I hwilken mån kunna nykterhetssällskapen medwerka för att antasta lönnkrögare?

20. Anses det lämpligt att nykterhetssällskapen aflöna särskilda hemliga poliser för att uppsöka och angifwa brott emot rusdryckslagarne? (T:hus nykt. sällsk.).

21. Hwilka lärdomar kunna de nykterhetswänliga draga af senaste landtdag?

VI. Frågor berörande materielt understöd åt nykterhetssaken.

22. Anser mötet det wara stridande emot nykterhetssällskapens syftemål att emottaga understöd af utskänkningsbolagens winstmedel?

(Borgå nykt. sällsk.).

23. Är det rätt och nyttigt att använda utskänkningsbolagens winstmedel för att befordra nykterhetsrörelsen?

(T:hus nykt. sällsk.).

24. Huru kunde ett större materielt understöd winnas, för att lifwa upp nykterhetssaken i wårt land?

(K. Werkko).

VII. Andra frågor.

25. Huru borde nykterhetssaken betraktas från helsowårdens synpunkt?

26. Hwilka lämpliga nykterhetsdrycker finnas och kunna rekommenderas?

27. Huru borde nykterhetswärdshusrörelsen rätt anordnas?

28. Är det fördelaktigt för nykterhetssällskap om deras samlingslokal är förenad med nykterhetswärdshus?

29. Är iskällardrycker lämpligt till nykterhetsdryck eller borde det helt och hållet förklaras hörande till rusdryckerna?

30. Anser mötet det wara önskwärdt att nykterhetsföreningarne i landet wid sina möten träffa anstalt för tillhandahållande af postsparmärken till försäljning?

31. Wore det skäl att återupptaga arbetet att insamla statistiska uppgifter om rusdryckernas följder? (Borgå nykt. sällsk.).

32. Huru bör det absoluta nykterhetslöftet fattas med afseende å deltagandet i sådana fester eller samqwäm, der rusdrycker serweras?

(Borgå nykt. sällsk.).

33. Hwad är orsaken dertill, att ibland wårt folk finnes jemförelsewis så få, som i ord och handling understöda nykterhetsarbetarne i deras swåra werksamhet?

(A. Wuori).

34. Borde man icke i och för de allmänna nykterhetsmötena framdeles öfwerenskomma om en sådan ordning, att resekostnaderna för föreningarnes representanter skulle blifwa för alla lika stora, hwarigenom äfwen aflägsnare föreningar blefwe i tillfälle att sända ombud till de allmänna mötena. Om härtill swaras jakande, huru kunde en sådan ordning lämpligast förwerkligas? (S. Kanniainen.

5. Hwar skall nykterhetsmöte hållas.)

Söndagsskolan.

Textutredning

Söndagen den 10 Juni 1888.

Matt. 28: 1—15.

Jesu uppståndelse.

I kap. 27: 51—56 har Matteus utförligare än de andra ewangelisterna förtäljt de tilldragelser, som följde omedelbart på Jesu död — „historiens största tilldragelse.“ Likasom Jesu födelse bebådats af en underbar stjerna, så förkunnas hans död af utomordentliga händelser i naturens rike — solförmörkelse, jordbäfning, förlåtens i templet remnande, grafwarnes öppnande. Lifwets furste, skapelsens herre, har sannfärdligen uppgifwit sin ande, derföre bäfwar jorden och bergen brista. Men t. o. m. mot dessa tecken förhärda sig judarne, ehuru höfwitsmannen och wakten wid korset gripas deraf mägtigt och bekänna: "För wisso war denne Guds Son."

Josef af Arimatia, „en rik man och ärlig rådsherre“, som icke samtyckte till Jesu död och en tid hemligen warit Jesu lärjunge“, war den ende, som egde mod nog att af Pilatus utwerka sig tillstånd att begrafwa den korsfäste Herren. Härwid biträddes han af den bekante Nikodemus. Josef hade en örtagård i närheten af Golgata, och här hade han för egen räkning tillredt en graf, som war uthuggen i ett berg. Denna graf upplät han åt Jesus och ombesörjde i hast begrafningen. Då judarna icke kunde hindra det, beställde de i ondskeful afsigt wakt wid grafwen, under förewändning att lärjungarne annars kunde stjäla bort Herrans lekamen och säga folket att han war uppstånden. Några qwinnor hade åsett grafläggningen men icke kommit sig för att derwid biträda. Redan fredags afton köpte de derföre och tillredde wälluktande kryddor och smörjelser i afsigt att fullända den i hast widtagna balsameringen af Jesu lekamen. Men sabbaten gick snart (kl. 6 e. m.) in, och härunder wille de icke af lydnad för lagen företaga något slags arbete. Men då sabbaten gått till ända, hwilket skedde kl. 6 på aftonen, woro de genast i werksamhet, men kunde dock icke gå till grafwen förr än det blef dager. Derföre heter det, att i gryningen till första dagen i weckan, d. ä. söndagen, tredje dagen efter Jesu död, anträdde de wandringen till Jesu graf. Förutom Maria Magdalena, och den andra Maria, “Jakob den lilles och Joses' moder“ hade äfwen Salome, Sebedei söners moder, och andra qwinnor, som från Galileen följt Herren, gjort sig i ordning att i den tidiga morgonstunden bese grafwen och bewisa den älskade mästaren den sista kärlekstjenst, som de hoppades ännu stod dem till buds. Att en stor sten tillslöt ingången till grafwen, — hwilken ingång war på sidan af berget och icke såsom på wåra grafwar ofwanifrån — det hade qwinnorna sig bekant sedan fredagsafton; men om judarnes beställning af wäktare woro de alldeles oknniga. Derföre hafwa qwinnorna under wägen wäl bekymmer för stenens undanskaffande men ingen fruktan för wakten. Det ena hindret såwäl som det andra har Herren Gud underbarligen undanröjt före qwinnornas ankomst. Redan på afstånd upptäcka de, att stenen är wältad undan grafwen, hwaraf Maria Magdalena drager den slutsats, att Herren är bortstulen (Joh. 20: 1, 2), och wänder om; men när de andra qwinnorna, som fortsätta wandringen, komma fram, finna de icke ett spår af romerska soldater. Huru har detta tillgått? En stor jordbäfning, hwaraf qwinnorna ingenting förnummit, och en Herrens engel, hwilkens utseende war såsom en ljungeld och hans klädnad hwit såsom snö, hafwa slagit hela wakten till marken utan att döda eller skada någon, samt drifwit de af förskräckelse halfdöda wäktarne på flykten. Herrens engel, som för dessa otrogne såg så fruktanswärd ut, har med stark arm undanwältat stenen och satt sig liksom triumferande derpå. För qwinnorna hade engeln ett annat utseende ty af det fruktanswärda märka de intet.

Enligt Luk. 24: 2 hafwa qwinnorna, då de finna grafwen öppen, genast gått dit in, men då de icke der funno Herrens lekamen, hafwa de intagits af samma fruktan och bedöfwelse som Maria Magdalena. I det samma, eller då de i sin bedröfwelse äro i begrepp att begifwa sig derifrån, stå „twå män i skinande kläder“ bredwid dem. Häröfwer blifwa de förfärade och böja sina anleten ned mot jorden, men engelen som märker deras förskräckelse, tröstar och uppmuntrar dem: Rädens icke ty jag wet, att I söken Jesus, den korsfäste — Hwi söken I den lefwande bland de döda? Han är icke här, ty han är uppstånden etc. Kommen och sen rummet etc. (v. 5, 6). I stället för hedniska wäktare, som fått uppdrag att jaga bort Jesu lärjungar från grafwen och sålunda förskräcka dem, finna qwinnorna himmelska wäktare, som trösta dem med förkunnelsen, att Jesus lefwer och inbjuda dem att bese grafwen. Han är uppstånden. Swårt är det dem att tro det, ty de hafwa förgätit Herrens ord och löfte (kap. 12: 40; 16: 21; 17: 23; 26: 32), hwilket dock fienderna kommo i håg. Icke desto mindre bjuder engeln dem att genast bära det glada budskap till lärjungarne, i första rummet apostlarne (qwinnor skola wittna för dem!) och sedan till andra hans lärjungar. Men skola då de kära qwinnorna tro utan att se? Har då Herren genast uppfarit till himlen? Engeln skyndar att swara på slika frågor, ja, förekommer qwinnornas möjliga spörsmål, i det han fortsätter: Och se, han går före eder till Galileen; der skolen I få se honom — „såsom han har sagt eder“ (Mark. 16: 7; jmfr Matt. 26: 32). Alltså ett nytt härligt löfte. Den uppståndne har icke förswunnit från jorden utan är på wäg till Galileen; der skola qwinnorna få se honom. Men ack, till Galileen war lång wäg, flera dagars wandring. Huru skulle de kunna uthärda, tills de kommit dit, så swäfwande mellan hopp och fruktan som de arma qwinnorna nu äro.

Icke för att komma från grafwen utan för att hasta till lärjungarne hade qwinnorna, sannolikt lemnande sina bördor wid grafwen, skyndat tillbaka till staden. Härunder hade det passerat, som berättas i Joh. 20: 1—18 om Maria Magdalena, för hwilken Jesus först uppenbarade sig. Härom wisste de andra qwinnorna ännu intet. Men den lefwande frälsaren räcker till för alla som söka honom. Och dessa qwinnor, som trott ordet om uppståndelsen, innan de ännu sett, kommer han till mötes med jubilerande helsning: Hell eder — d. ä. lyckliga, saliga ären I! Med glädje och bäfwan gå ock de honom till mötes, falla till hans fötter, och tillbedja honom såsom sin Herre och sin Gud. Emedan de trodde, fingo de se, t. o. m. förr än han lofwat. Han gör nemligen icke midre än han lofwat utan snarare mer. — Hwad engeln förkunnat war sant, samma trösteord kommo från den uppståndnes läppar: Rädens icke! samma uppdrag gifwer dem äfwen Jesus sjelf: Gån och kungören det mina bröder — så hade han aldrig förr benämt lärjungarne. Dessa skola mottaga budskapet i första hand af dessa swaga qwinnor, icke af en engel, icke af Herren sjelf. Först i Galileen synes han wilja möta dessa sina bröder — att de må gå till Galileen; och der skola de få se mig. Det glada budskapet skulle lända lärjungarne till förödmjukelse och pröfning. De skulle icke anse sig wara de främste, icke först se utan tro ordet, framburet af dessa ödmjuka, swaga och oansenliga qwinnor. Så underlig ställer sig den nådefulle Herren emot sina käraste barn, sina bröder i werlden.

(Efter Söndagsskolewännen.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 23. Torsdagen den 14 Juni **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Red. för Finska Weckobladet.

Om det kristna församlingsbegreppet.

I.

Hwad är det kristna församlingsbegreppet?

Under denna rubrik ingår i n:o 20 af detta blad en artikel af M. S., som ansluter sig till den af hwarje fördomsfri kristen erkända sanningen, att Kristi församling är en och utgöres af alla Jesu sanne lärjungar på hela jorden.

Undert. är i denna sak alldeles ense med M. S. Deremot är det swårt att fatta, hwad M. S. menar med att realisera den omtalade församlingsenheten. Wi uppmanas af M. S. att tro på denna enhet trots all skenbar söndring, „Herren har sagt, att kroppen är en. Alla de, som hafwa Jesu Ande och höra honom till, äro således ett, antingen de se det eller ej. De mest partisinnade och de mest frisinnade kristna, de äro ett, ej emedan de känna denna enhet, utan emedan Herren har sagt att den är, och oaktadt de ej känna den, utan twärt om känna såsom wore de ej ett". Detta är wisserligen en glädjande sanning. Men wi fråga: Är icke enheten ur denna synpunkt allaredan realiserad? I annat fall wore det ju willfarelse att tro på dess tillwaro! Men i hwilket afseende menar då M. S. att enheten bör realiseras? Icke kan wäl med enhetens realiserande blott åsyftas partisinnets upphörande och tron på enheten; ty de kristne äro ju redan ett, trots partisinnet, antingen de se denna enhet eller ej. Icke heller kan med enhetens realiserande menas det, att de kristne borde sammansluta sig till församlingar, organiserade så mycket som möjligt efter de bibliska församlingarnas mönster; ty M. S. synes af erfarenheten hafwa funnit, att ett dylikt bemödande stärkt partisinnet och widgat swalget mellan sålunda bildade partier och alla, som icke sluta sig till dem. Huru skall då enheten realiseras? Månne genom att upplösa alla nu existerande kristna samfund och föreningar, så att de kristne, hwar helst de finnas i werlden, komme att enligt anarkismens mönster sakna all organisation och sammanhållning? Nej, detta wore ju att fullständigt realisera söndringen på det andliga området. Må wi komma ihåg, att i Joh. 17 åsyftas en enhet, som äfwen i yttre måtto framträder på jorden, så att den må kunna uppfattas t. o. m. af den otrogna werlden.

Beträffande det bibliska församlingsbegreppet må erinras, att ordet församling i bibeln äfwen förekommer i singularis (ental), då det åsyftar blott en wiss del af församlingen i widsträcktare mening eller „Kristi kropp". Då t. ex. Paulus (ap. 20) anbefalde de äldste i Efesus att wårda „Guds församling", kunde han icke afse Guds församling i widsträcktaste mening utan församlingen i Efesus, i hwilken de woro satta till biskopar eller tillsyningsmän, föreståndare. Då det i kor. 1: 2 talas om „den Guds församling, som är i Korint", menas likaledes blott församlingen i Korint och icke Guds församling i dess helhet eller i widsträcktaste mening, hwars medlemmar finnas icke blott omkring hela jorden utan äfwen i det himmelska paradiset. Men uppenbart är, att om några kristne finnas på en ort utan att kanske känna hwarandra, utan att utgöra en lokalförsamling eller hafwa någon gemenskap med hwarandra i och för inbördes uppbyggelse eller utöfwande af kristlig werksamhet, så kunna de icke i likhet med de kristne i Jerusalem, Antiokia, Efesus och Korint kallas en Guds församling, ehuru de hwar för sig utgöra lemmar i Kristi kropp. De äro wisserligen genom tron ett i Kristus, och denna enhet skulle de i handling såsom en Guds församling ådagalägga inför werlden, men de försumma denna sin kallelse. De stå icke i ett sant bibliskt förhållande till hwarandra, och i följd deraf kan icke heller deras förhållande till Kristus wara det bästa. I samma mån, som de blifwa medwetna om sin skefwa ställning till hwarandra utan att enligt Guds ord bättra sig, kommer äfwen deras ställning till Kristus att blifwa ohållbar. „Ty den som icke älskar sin broder, som han ser, huru kan han älska Gud, som han icke ser"? Annorlunda förhåller det sig med dem, som i denna förbistringens tid icke inse sin skefwa ställning eller, om de inse den, söka att, efter det ljus de fått, intaga en bättre ställning till sina medkristne.

För wår del kunna wi icke medgifwa, att det i och för sig skulle befordra söndring och partisinne de kristne emellan, om de äfwen i fråga om församlingslifwet bemödade sig att så långt som möjligt rätta sig efter bibelordet. Borde det icke då ännu mer stärka partisinnet, att man i fråga om läran och bekännelsen söker rätta sig efter detta ord? Men om så wore, borde man ju först som sist förbjuda all bibelläsning och som en man återwända till påfwedömet. Derigenom wore nog en wiss enhet realiserad, men säkerligen icke den M. S. åstundar. Utan twifwel war det för att winna och bewara enhet i lära och kyrkobruk, som påfwekyrkan fastläste bibeln wid klostren och brände dem, hwilka wågade efter sin uppfattning bekänna bibelns lära samt öfwa ett bibliskt församlingslif. Men Waldensernas och reformationens historia torde tydligt nog wisa oss utgången af detta enhetssträfwande. Gud ware lof! Nu hafwa wi bibeln fri och få obehindradt ransaka den. Derför wilja wi äfwen, så långt wi förstå, i lära och lefwerne rätta oss efter bibelordet. Och wi hoppas att M. S. gör detsamma. Om wi derunder såsom kortsynta menniskor blott se endels och till följd deraf i fråga om lära och församlingslif komma att delwis tänka och handla olika, så behöfwa wi ju icke derför å någondera sidan beherskas af partisinne; nej, må wi hellre dess mer enligt förmaningen i Ef. 4: 2, 3 med all ödmjukhet och saktmodighet, med långmodighet fördraga hwarandra i kärlek, winnläggande oss om att bewara Andens enhet genom fridens band. Då skall äfwen ett allwarligt och på sak gående tankeutbyte i andliga ämnen lända till gagn, i det att kunskapen förkofras, ömsesidigt missförstånd undanrödjes och det inbördes förtroendet stärkes. En enhet deremot, som skall winnas genom ett ömsesidigt förtigande eller prutande med öfwertygelsen, är osann och brottslig. Så länge man icke broderligt och förtroligt kan umgås med en olika tänkande broder, derest han öppet uttalar och följer sin öfwertygelse, är man fången antingen i partisinne eller fördomar, äfwen om man icke sjelf inser det. Wår öfwertygelse är den, att, i samma mon Kristi sinne får råda såwäl hos frikyrklige som statskyrklige kristne, gränserna dem emellan blifwa lätt öfwerstigliga. Deras gemensamma höga kallelse såsom Jesu Kristi stridsmän och medarfwingar skall då synas dem större än olikheten i åsigter och gudstjenstbruk samt föra dem tillsammans i en sluten trupp under Jesu fana. Striden gäller då icke så mycket olika åsigter och samfund som fast mer menniskors räddning ur andlig och ewig död genom wittnesbördet om Kristus. Ett sådant gemensamt uppträdande af statskyrklige och frikyrklige kristne förutsätter enligt wår tanke hwarken statskyrkans eller friförsamlingens upplösning. Ty här behöfwer icke alls wara fråga om samfunds utan om individers endrägt och samwerkan. Och enär sanningskärlek ömsesidigt råder, behöfwer endrägten icke heller störas derigenom, att frågan om det bibliska församlingsbegreppet någon gång upptages till diskussion.

Dessa grundsatser hafwa wi uttalat med särskild hänsyn till de förebråelser, som M. S. riktat mot de frikyrklige i allmänhet och mot det i Allianshuset hållna diskussionsmötet i synnerhet. Då M. S. ansett sig böra framhålla såsom något karakteristiskt för de frikyrklige, att wid nämnda möte helt öppet, utan att någon motsade detsamma, uttalades att kyrkan är skökan, samt detta uttalande kännetecknas såsom en hänsynslös och sträng dom, will undert., som icke deltog i mötet, närmare beröra denna sak och derwid wisa, att äfwen framstående kyrkans män hysa den meningen; att skökan, som omtalas i Uppb:s 17:de och 18:de kap., är kyrkan i hennes förwerldsligade och fallna tillstånd. (Forts.)

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Swar till en religiös lösdrifware.

En „lösdrifware" har i n:o 21 af Finska Weckobladet kommit fram med ett yrkande, att „dogmen om Kristi straffvikariat måtte, såsom en främmande plantering, från kyrkans lära uteslutas". Dogmen om Kristi straffvikariat! Det synes wäl att „en lösdrifware" ej sjelf genomgått den erfarenhet, som gör denna stora gudomliga handling, då Han, den helige och rättfärdige Guden i sin Sons person träder i den dömde brottslingens ställe och bär hans dom och straff — denna handling i hwilken Gud kastar allas wåra synder på honom" och „han gifwer sitt lif såsom lösen för många" „friköper oss ifrån lagens förbannelse i det han blir en förbannelse för oss", — det synes wäl att „—l" ej genomgått den erfarenhet, som gör denna gudomliga handling för honom till något annat än en tom dogm. Men den, för hwilken, genom den Helige Andes ljus, synden blifwit synd, den som känt Guds dom öfwer synden i sitt eget samwete, som uppfångat en skymt af Guds helighet och sett sig sjelf oren och besmittad från hufwudet intill fotabjellet, ja ända in i hjertats hemliga och fördolda djup, stående inför den helige och rättfärdige lagstiftaren och domaren, den som nödgats gifwa sitt samtycke till Guds rättwisa dom öfwer syndaren och hört Hans tillämpning „du är den mannen", för honom äro wittnesbörden uttalade af Gud sjelf och tillämpade af den helige Ande — dessa wittnesbörd: „sannerligen han bar wår krankhet, och lade på sig wår sweda"; — näpsten lades uppå honom, att wi skulle frid hafwa, genom hans sår äro wi helade; „— —" honom, som af ingen synd wisste, har han för oss gjort till synd"; — „hwilken sjelf bar wåra synder i sin lekamen upp på trät;" — — — „Gud ware i Kristus och försonade werlden med sig sjelf och tillräknade dem icke deras synder;" — — „detta är mitt blod, som för eder utgjutes till syndernas förlåtelse", — „han är försoningen för wåra synder"; — för honom äro dessa, på så många olika sätt uttalade wittnesbörd om Kristi ställföreträdande offerdöd något annat än en dogm; det är ett lifsewangelium. Och hwad skulle wi wäl säga till den, som trott Guds dömande ord i sitt samwete känt att Guds uttalande: „syndens lön är döden", ej är en fras, utan en fruktanswärd werklighet, hwad skulle wi wäl säga åt en sådan, om wi ej finge säga: Kristus dog, och du slipper att dö, Han har igenlöst dig åt Gud med sitt blod? Såsom Mose upphöjde ormen

i öknen, så måste menniskornes Son warda upphöjd, på det att hwar och en, som tror på Honom icke skall förgås, utan få ewigt lif.

En lösdrifware säger också i sitt andragande att det lifwets bröd, som Jesus i Joh. 6 förklarar sig wara, är detsamma som Guds ord. Men i wers 51 af samma kapitel säger Jesus uttryckligen: „det brödet, som jag skall gifwa, är mitt kött, hwilket jag skall gifwa för werldens lif". Han hade redan då talat till folket, och han höll på att tala; om de ord han talade och hade talat kunde han wäl ej säga: mitt kött hwilket jag skall gifwa. Är här ej tydligen fråga om hans förestående offerdöd, om denna gudomliga akt, hwarigenom friden stiftades? Enl. Kol. 1: 14 hafwa wi förlossning, syndernas förlåtelse, genom hans blod, och enl. w. 20 samma kap. har Gud stiftat frid genom blodet på hans kors. Det förwånar oss icke att för „—l" likasom för så många andra denna dyrbara lifssanning är en död bokstaf, en tom dogm, ty wi kunna wäl minnas den tid, då denna sanning också war för oss detsamma, ehuruwäl wi hyste wördnad och aktning för Guds ord i allmänhet, eller åtminstone för wår godtyckliga tolkning af detsamma. Sådant, nemligen, som för det menskliga förnuftet syntes såsom en dårskap, t. ex. den i nya testamentet bestämdt uttalade lagen: „utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse", lemnades utan afseende. Wi förstå wäl att den som i blindhet will bortkasta denna stora sanning, han gör det owetande i otro. Och om wi ej wilja uttala någon dom öfwer honom, utan twärtom bedja och hoppas att den tid snart måtte komma, då han ej ser någon annan utwäg till salighet än Jesu förtjenst, Jesu för honom förwärfwade nåd, så kunna wi dock ej underlåta att uttrycka wår förwåning öfwer att han wågat ett sådant anfall emot en af honom opröfwad gudomlig sanning, som wisat sig för tusenden wara Guds kraft till salighet genom tron, m. a. o. det Guds lefwande, ewigt förblifwande ord, hwarigenom i synden döda menniskor födas på nytt. Det är wågadt att angripa och utdöma sanningar, hwilkas kraft man ej enligt deras egen anwisning pröfwat. Denna sträfwan ligger wisserligen i hela tidsandan. Densamma finna wi hos rationalisterna, som påstå sig stå på kristlig grund och erkänna kristendomen, men som fordra att från densamma föråldrade dogmer, såsom t. ex. dogmen om Kristi gudom och om uppståndelsen böra bortrensas. Låtom oss taga oss till wara, så att wi ej, beherskade af tidsandan, resa oss emot Guds ewiga sanningar, utan i ödmjuk lydnad och tro böja oss för desamma, på det att wi, då Han kommer, må befinnas såsom trogne och rätta skaffare i Hans hus!

M. S.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Landtmarskalken, geheimerådet V. von Haartman** har erhållit afsked från sin plats såsom ledamot i senaten samt bewiljats en lifstidspension af 15,000 mark. Geheimerådet v. Haartman har dock ännu icke uppnått den ålder som berättigar till full pension.

— **Underwisningen i det andra inhemska språket i skolorna.** Skolöfwerstyrelsen har medelst cirkulär af d. 18 maj till elementarläroverkens rektorer förordnat, att noggrann omsorg bör egnas åt underwisningen i det andra inhemska språket, detta synnerhet hwad beträffar elewer, hwilka uppflyttas från fjerde klassen till femte. Öfningar böra derför flitigt anställas med elewerna i nämnda språk.

Professionen i barnförlossningskonst och barnsjukdomars klinik wid universitetet har inom uppgången ansökningstid ansökts af docenterne, med. och kirurg. doktorerne O. Engström och G. Heinricius samt med. licentiaten A. Törngren.

— **Underwattensbåt.** Mekanikern Ossian Ringbom, som en längre tid sysselsatt sig med att konstruera en underwattensbåt, torde enligt N. Pr. numera hafwa lyckats i sina försök. En af honom konstruerad modellbåt af 4 fots längd afprofwades för omkring en wecka sedan på Wesijärwi — såsom det förljudes med lyckligt resultat. Största swårigheten har warit att kunna säkert reglera båtens horisontela läge under wattnet, en swårighet som hittills konstruerade båtar endast ofullständigt förmått öfwerwinna. Wid prowet skall man hafwa wunnit wisshet om att hr Ringboms båt med lätthet och säkerhet kan styras såwäl i horisontel riktning som i uppåt och nedgående riktningar. Båten kommer med det första att afprofwas i Helsingfors.

— **Universitetets program** för läseåret 1888 89 har i går utkommit. Enligt programmet utgöres universitetets lärarepersonal af inalles 90 personer, nemligen 28 professorer, 11 e. o. professorer, 34 docenter (9 medicinare, 13 filologer och 12 matematiker), 9 lektorer och e. o. lektorer, 2 adjunkter och 1 assistent i teol. fakulteten samt 5 exercitiemästare. Till desse kommer docenten K. Krohn, som ej är upptagen i programmet.

— **Lönerna för tjenstepersonalen wid nya kirurgiska sjukhuset.** Föreståndaren kommer att uppbära i arwode 1,400 mk, underläkaren 4,000 mk, polikliniske assistentläkaren 3,600 mk, twå kliniske assistentläkare 2,400 och 2,600 mk, sysslomannen 2,400 mk, öfwersköterskan 2,000 mk (med 500 mks förhöjning efter 10 och 15 års tjenst), 13 sjuksköterskor högst 50 mk i månaden, waktmästaren 800 mk o. s. w. Kosthållningen wid sjukhuset är beräknad till inalles inemot 55,000 mk om året samt medikamenter till 12,000.

Sjuksängarnas antal wid inrättningen fastställes till 154, af hwilka 54 blifwa frisängar, men återstoden eller 90 upplåtas åt betalande i olika klasser, hwilkas antal och för hwilka afgifterne på sjukhusstyrelsens framställning af senatens ekonomiedepartement bestämmas.

— **Wid finsk-ugriska sällskapets senaste sammanträde** meddelade prof. J. Krohn att en syrjän, för närwarande anställd såsom gymnastiklärare i Petersburg, Jurij Lytkin, till publikation i ryska geografiska sällskapets skrifter öfwerlemnat en samling syrjänsk folkpoesi jemte rysk öfwersättning, inalles 31 sånger, ett antal gåtor och par sagor. Hr K. hemställde om det ej wore skäl för f.-ugriska sällskapet att genom samlingens utgifwande med annan än rysk öfwersättning, helst tysk, göra den tillgänglig för ett större antal läsare. Han hade erhållit hr Lytkins begifwande härtill. Förslaget antogs. Samme Lytkin har för öfrigt utwecklat en ganska omfattande litterär och wetenskeplig werksamhet genom att till syrjänskan öfwersätta religiösa böcker äfwensom utgifwa särskilda arbeten om sitt hemland och sina landsmän.

— **Finska missionssällskapet** har dessa dagar firat sin årsfest. Festen tog sin början i förgår, tisdag med en bönestund i lutherska ewangeliiföreningens hus kl. 6 på finska och kl. 8 på swenska. — I går höllos gudstjenster i Gamla kyrkan, kl. 1/2 9 på finska (kyrkoherden Bergroth från Wehmo) och kl. 11 f. m. på swenska (pastor Forsblom från Wederlaks). P. e. m. sammanträdde sällskapets medlemmar till årsmöte i östra pawiljongen wid Nikolaikyrkan. Referatet från mötet, som upptager för mycket utrymme för att införas i detta blad, skall ingå i nästa nummer. — I dag på e. m. sker, om wädret är wackert, den sedwanliga utfärden.

— **Drinkarehemmet.** Wid stadsfullmäktiges sammanträde i förgår anslogo fullmäktige 5,000 fmk af utminuteringsaolagets winstmedel åt prof. Krohns och pastor Bergroths asyl för drinkare, med wilkor att i anstalten beredes plats för minst fem medlemmar af Helsingfors kommun, utaf hwilka de, som af fattigwårdsstyrelsen intygas wara medellösa, skola i asylen kostnadsfritt mottagas och underhållas, äfwensom att sedan anstalten warit i werksamhet ett år, berättelse derom till fullmäktige aflemnas.

— **Ytterligare anslag för det nya tull- och packhuset.** Till det af stadsfullmäktige bewiljade anslaget af 80,000 mk för det af ryska kronan inköpta prowiantmagasinets ombyggande och ändamålsenliga inredande till tull- och packhus äskades wid fullmäktiges senaste sammanträde ytterligare 10,000 mk, hwilket äfwen utan betänkligheter bewiljades.

— (Medd.) **Gåfwa af Hans excellence Generalguwernören grefwe Heiden.** Tio thekök ha af h. ex. blifwit gifna till enskild person att utdelas bland personer inom wissa absoluta nykterhetsföreningar i Wasa och dess omnejd. Fyra skänktes åt personer inom Orisbergs blåbandförening, 6 åt Wasa absoluta nykterhetsförening, som senaste söndagaftonen hade ett s. k. themöte i missionshuset, der brukspatron Björkenheim meddelade åtskilligt fr. landtdagen rörande nykterhetssaken, fröken Aug. Krook deklamerade för tillfället passande werser i tidningen Nykterhetswännen, fältwäbel Ekman uppläste ett stycke på finska och talade några ord öfwer de glada utsigter nykterhetssaken synes ha dessa tider, jemförd med husbehofsbränningstiden. Uppmuntrande sån-

Ett bref af Pontus Wikner.

Af den nyligen aflidne kristne filosofen och skalden, Pontus Wikner, professor i filosofi i Kristiania, införa wi efter „Hemlandswännen" följande bref, ställdt till en enskild person, som i sin själs oro wändt sig till Wikner, för att söka råd och ledning. Brefwet, som torde wara af intresse såsom gifwande en klar bild af Wikners egen andliga ställning och älskwärda personlighet, lyder i sin helhet:

„Tack för edert bref och det förtroende Ni wisat mig! Måtte jag kunna säga Eder något, som kunde lända Eder till tröst!

Edert bref wisar en owanligt klar och bestämd tankegång och förmodligen äfwen en mycket bestämd wilja, men en wilja, som arbetat ut sig. Ni är dödstrött; men huru trött Er wilja än är, hon ändå rebellisk. Jag förmodar, att häri gömmer sig något af egensinne. Ni tillhör de själar, som icke tåla halfheter; Ni will hafwa allt eller intet. Om någon menniska på grund af egen erfarenhet borde förstå detta, så är det jag, ty om någon menniska swärmat för det hela i allt, så är det jag. Detta är på sätt och wis bra: det lär oss att fara efter det bästa i allt. Men att fara efter det bästa och att en gång nå det bästa är icke det samma som att nu handtera det med sin själs händer. Att nödwändigt wilja binda ihop de twå och att således nu anse det för intet, som icke är allt, det är wisserligen en karaktärsstyrka, men det är det särade och enwisa barnets, som icke will äta förrätten, derför att man icke willfar dess begäran att få äta den ljufliga deserten genast. Jag tror, att Ni, trots Ert klara förstånd och Ert ordentliga wäsen, är ett sådant barn, som icke will äta af förrätten, förr än deserten åtminstone blifwit framsatt på bordet. Den desert jag menar är den ljufliga förnimmelsen af frid med Gud. Förrätten är Guds nådelöften i Kristus, hwilka man kan tro och lita på och trygga sig till äfwen då, när allt i själen är i uppror och ångest. „Om mig än kropp och själ försmäktade, är du dock, Gud, alltid mitt hjertas tröst och min del." Den ljufliga fridsförnimmelsen skall komma sedan, när man lärt sig, att man icke andligen lefwer af de ljufliga förnimmelserna utan af att helt enkelt hålla sig till Gud såsom sin fader. Och wore det dock tänkbart, att de ljufliga fridsförnimmelserna i detta lifwet aldrig infunne sig, så är man i sjelfwa werket salig i alla fall. Om man blott enkelt och barnsligt litar på Gud — och hur kan man i sjelfwa werket låta bli att göra detta? — så är man ändå hans barn, ett barn wisserligen, som plågas af swåra och helwetiska drömmar, men som drömmer dessa drömmar, hwilande i Guds faders stöte. Sådana drömmar drömmer Ni nu. Ni anser Er förkastad och menar, att allt är slut mellan Gud och Er. Det är en dröm, en ren inbillning. Men denna swåra dröm har Ni drömt i Eder himmelske faders armar; ty Ni är i alla fall, tro mig, buren på dessa armar såsom ett barn, låt wara ett sjukt och drömmande. Ur dessa armar kan Ni, åtminstone så länge Ni andas denna werldens luft, aldrig lösslita Er. Ni kan aldrig i detta lifwet komma utanför Guds kärlek, Ni må streta emot, hur mycket Ni will, och inbilla Er wara förskjuten, hur mycket Ni will. Men att Ni drömmer Er wara från Gud lösliten, det skall jag bewisa Er. Ni menar nemligen, att Ni icke längre will höra Gud till: mellan Er och Gud är allt slut. Hwilken motsägelse! Detta skrifwer Ni till mig — hwarför gör Ni det? Är det icke, emedan Ni i alla fall i Ert innersta längtar efter Gud? Om Gud wore Er likgiltig, skulle det ju ock wara Er likgiltigt, om bandet mellan Er och Gud werkligen är slitet. Hwarför klagar Ni då? Ser Ni icke, att Ni motsäger Er sjelf och talar den qwäljande drömmens språk? Wakna, drömmande barn, och se, att Gud ännu alltjemt, såsom i Er barndom, bär Er på trofasta armar, och att Ni i grunden är rätt glad och tacksam, att så är. Men Ni wisar Er ofta otacksam genom mindre wackra inre eller yttre gerningar? Det twiflar jag ej på. Men är nu detta ett skäl att skatta Guds godhet mindre, att han ändå icke förskjuter Er? Mig synes twärt om. Det är snarare ett skäl att prisa Guds godhet än mer, att wara än mer glad och tacksam och att ännu hellre göra hans wilja. Jag tycker Ni har all anledning att wara glad, men Ni har föresatt Er att wara bedröfwad, tills Ni fått ett bewis på, att Ni är glad. Märker Ni i den förrädiska cirkeln, i hwilken Ni på detta sätt inträngt Er? Ni säger: jag will ej ha några ljufliga förnimmelser, förr än jag fått ljufliga förnimmelser att bygga på. När Gud genom sina nådelöften erbjuder Er att få ljufliga förnimmelser, säger Ni: nej tack, jag kan icke taga emot dem, ty jag har inga ljufliga förnimmelser. Är det logik i detta?

Dessutom skall Ni icke se så mycket på Er sjelf, och hur dålig Ni är. När man sett så mycket på sig sjelf, att man upphört att finna sig ren och älskwärd och längtar att komma till det bättre, då har man sett nog på sig sjelf, och att nedgräfwa sig i sitt inre, att rufwa öfwer sina egna lidanden och sin egen ondska, att dissekera sina böjelser och tankar, det kan ur psykologisk synpunkt wara intressant och lärorikt, men är ur religiös synpunkt af ingen nytta; det är, som om den drunknande först wille studera bottnen af wattendjupet, i hwilket han fallit, innan han will mottaga den räddande handen, som will draga honom upp. Denna hand är oss räckt i hwarje ögonblick af wårt lif. Det är wår faders hand. Denna hand håller Er, war wiss derpå, äfwen då Ni icke märker det utan tycker, att Ni är uppslukad af wattuwågorna. Se icke ständigt nedåt i djupet, se i stället uppåt: det strålar en blå himmel öfwer Er. „De wågor i hafwet äro stora och fräsa grufligen, men herren är ännu större i höjden."

Komme hans frid öfwer Er! Den skall komma.

Det tror med all högaktning och wälönskan

Pontus Wikner."

Upsala den 16 mars 1884.

ger ljödo och glad stämning rådde. Efter thedrickningen utdelades thekökeu åt följande personer: Stenhuggaren M. Westerlund, förgyllaren Fr. Boman, stenhuggar J. Lund, tullwaktmästar Gustaf Rönn och arbetaren J. Kangasluoma, hwilka alla 10 år tillhört Wasa absoluta nykterhetsförening, och fältwäbel Victor Ekman, som står i spetsen för Wasa bataljons nykterhetsförening. Rörande war männens öfwerraskning och glädje, synnerligast då de fingo höra, att generalguwernören under ett samtal om nykterhetsrörelseu i Österbotten med deltagande frågat hwad som ges i stället för kroglifwets usla fröjder åt de nyktra männen, och då önskat bidraga till deras hemtrefnad genom denna gåfwa. Glädjetårar glimmade i månget öga öfwer detta deltagande i de ofta nog swåra, ohörda strider, som kämpas mot frestelsen och onda wanor. Samqwämet afslöts med bön af pastor L. Linderoth, som nedkallade Guds wälsignelse öfwer gifwaren och nykterhetsarbetet i landet.

— **Finland på utställningen i Köpenhamn.** Göteborgs Handelstidnings korrespondent har egnat följande artikel åt den gammaldags wäfnadskonsten på utställningen:

„Utställningen i Köpenhamn bjuder hwarje wän af denna wackra, snabbt uppblomstrande indnstri mycken glädje, och isynnerhet är det för wår swenska hemslöjd hugnande, att hon wid jemförelse med öfriga land obestridligen tager första priset på detta område för kwinnoarbete.

Dernäst kommer Finland, som likaledes i sina „Handarbetets wänner" haft kraftiga främjare af wäfnadskonsten efter gamla, präktiga förebilder.

Samtidigt med att denna gren af hemslöjden kommit till heder hos oss, har den äfwen i Finland funnit en den warmaste anslutning. Äfwen här är det under det senaste årtiondet man kommit sig riktigt för att allwarligt sysselsätta sig dermed. Likasom hos oss har rörelsen ifrigast förespråkats af landets döttrar. Fröknarna F. Churberg och H. Stråhlman ha warit de ledande krafterna, och resultaten af deras sträfwanden räknas med skäl till de wackraste prydnaderna i det finska rummet å utställningen. Frändskapen med det gamla broderlandet spåras wäl i motiwen till wäfnaderna, sådana de här föreligga. Under det norrmännen ha upptagit gotiska motiw och sydswenskarne romanska, hafwa finnarne, mindre påwerkade af kulturströmningar från Europa, bewarat motiwen renare.

Skulle man spåra någon påtryckning utifrån, wore det i färgen, härledande sig från beröringen med österlandets folk, hwilkas färgningskonst, som känt, är högt uppdrifwen. — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — —

Ifråga om bondwäfnader finnes ingen skilnad mellan de finska och swenska till sjelfwa wäfnaden, men åtskillig i afseende på mönster och färgsammansättningar.

Här befintsiga portierer erinra om orienten. Motiwen till desamma äro hemtade från en socken wid stranden af Ladoga, der bönderno bära en mössa med framstycke — „parakka" — som upptill är broderadt; det är detta broderi som här går igen. De å banden inwäfda mönstren leda likaledes till en del sitt ursprung från allmogen och förekomma på de finsk-ugriska bondmössorna, „sorakkorna".

Äfwen den ryska tidningen, „Nowoje Wremja" egnar wår utställning följande wänliga skildring.

Den lilla finska afdelningen är mycket älsklig och beqwäm. Särskild uppmärksamhet fästa der wid sig de prydliga och ytterst billiga majolika arbetena från fabriken Arabia, men äfwen billiga tapetwäfnader, utförda efter ritningar af den finska utställningens n. w. arrangör, arkitekt J. Ahrenberg. Denna person har den finska afdelningen äfwen att tacka för sitt prydliga yttre; för honom uttalar äfwen hela härwarande ryska koloni ständigt sin djupa erkänsla för alla hans mångfaldiga tjenster. Hr Ahrenberg beherskar utmärkt danska språket och är alltid och för alla färdig att komma till hjelp, der det blir nödwändigt att tala danska.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwkst; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 och kl. 7 af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 f. m. på af N. Nyréen; kl. 7 e. m. frälsningsmöte.

Gräswiksgatan N:o 12 kl. 7 e. m. predikan af Petter Malmqwist.

Utlandet.

Politiska nyheter.

Kejsar Fredriks sjukdom icke kräfta.

„Wolks-Ztg" meddelar följande: „Från tillförlitligt håll kommer mig det meddelandet till handa, att alla läkare, som behandla kejsaren, nu öfwergifwit åsigten, att sjukdomen är kräfta. Som kändt hade en böld, hwilken för några månader sedan bildade sig i patientens hals och som antog en mycket hotande karakter, äfwen fått Mackenzie att tro på möjligheten af kräfta; denna böld har för några weckor sedan gått upp under uttömning af en stor mängd war och håller nu på att botas. Denna botning har framskridit så långt, att böldens grundyta håller på att ärras. Men då dylik ärrbildning, så widt erfarenheten lär, aldrig förekommer wid kräfta, så har dermed kräftdiagnosen, wid hwilken somlige läkare så enwist fasthållit, förfallit. Om man än icke dermed wunnit full trygghet för, att monarken skall warda återställd till helsan, så har det likwäl blifwit betygligt sannolikare".

Med anledning af att en försämring åter inträdt i den från sitt senaste sjukdomsfall redan en gång tillfrisknade Kejsarens tillstånd skrifwes ytterligare från Berlin:

„Kejsaren, hwars hufwudwärk redan i går afton gaf efter, sof i natt ganska godt, emedan warafsöndringen underlättats och derigenom äfwen blifwit rikligare. Det är nemligen ett fullständigt misstag att beteckna ökning af warafsöndringen som ett ogynsamt symptom, om det ockå i och för sig är beklagligt, att warbildning ständigt pågår. Läkarene anse, att warbildningen härleder sig af bölder, i hwilkas bildande man hittills knappast skönjer något afbrott eller aftagande. Så snart en ny böld är under bildning, uppstår ett, mest af febersymptom åtföljdt, men alltid, såsom under de senaste dagarne, mindre tillfredsställande tillstånd, som gifwer wika för en bättring, då bölden öppnar sig och war afsöndras. Deraf härleder sig den egendomliga företeelsen, att kejsaren känner sig bättre, ju lättare och rikligare warafsöndringen eger rum. I senare fallet måste wisserligen kanylen oftare uttagas och rengöras, hwilket, som kändt, nattetid blir obeqwämt och stör hwilan. Men denna obeqwämlighet uppwäges rikligt af den lättnad, patienten röner genom warafsöndringen och den bättring, som den framkallar i hans allmänna befinnande."

Af det sagda framgår, att en hoppfullare uppfattning af sjukdomen warder möjlig först i fall böldbildningen upphör, hwartill hittills ingen utsigt finnes. — Enligt dagens telegram är kejsarens tillstånd åter betänkligt.

Att kejsaren emellertid med fast hand fattat regeringstyglerna och orubbligt söker förwerkliga de principer han förelagt sig, framgår deraf, att inrikesministern Puttkamer, den mest konserwatiwe af den preussiska ministèrens medlemmar nödgats afgå. Puttkamer utnämndes 1881 till inrikesminister och har i synnerhet gjort sig ryktbar och impopulär genom sitt uppträdande wid walen till preussiska deputerade kammaren och tyska riksdagen. Han sökte twinga såwäl embetsmän som de många andra af regeringen beroende walmännen att rösta på de af regeringen uppburna kandidaterna. Puttkamer har twingats till sitt beslut att afgå genom en skrifwelse af kejsarens hand, som berör denna fråga och i hwilken kejsaren uttryckligen uttalar sin wilja att ministèren icke skall utöfwa någon påtryckning på de allmänna walen.

Frankrike.

Den nywalde deputeraden, mannen, som, utan att hafwa uträttat något synnerligt, af halfwa Frankrike helsats som den blifwande införaren af ett nytt statskick, General Boulanger, höll den 4 juni sitt första „stora tal" i deputerade kammaren. Redan genom sina första ord, i hwilka han högmodigt hänwisar på walmanifestationerna till hans förmon, framkallade han en fruktanswärd storm. Under uppläsandet af sitt författningsprogram, som tog halfannan timme i anspråk, och gick ut på afskaffandet af presidenten och senaten samt införandet af direkt plebescit, blef han upprepade gånger afbruten, hånad och ironiskt applåderad.

På detta tal swarade ministern Floquet med stor fattning:

„I den stora frågan om författningsrewision är kabinettets hållning mycket klar. Wid sitt regeringstillträde förklarade detsamma, efter kammarens wotum till förmån för rewision, att man måste öfwerlåta åt ministären att wälja det gynsamma ögonblicket, enär kabinettet wägrade att mottaga befallningar af monarkister och förfäktare af diktaturen. Regeringen anser i betraktande af de inre och yttre förwecklingarna, att den rätta tidpunkten för rewisionen ännu ej kommit. Ett förslag skall sannolikt framläggas mot slutet af det löpande året, helt säkert före utgången af den nuwarande kammarens befogenheter. Men endast af en republikansk majoritet skall regeringen mottaga detta sitt mandat och genomföra en rewision, som innebär en reform af den politiska organisationen, omintetgör både monarkisternas och anarkisternas förhoppningar och möjliggör för republiken att samla nya krafter."

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

„Hwar och en som tror på honom skall icke komma på skam". Om det till någon tid kunde hända, att Jesus, som är wårt hjertats skatt, skulle draga sig undan och likasom lemna oss ensamma i werlden, om han som sagt: „Jag skall aldrig öfwergifwa dig eller förgäta dig", likwäl skulle dröja med hjelpen och gömma sig ett ögonblick och icke wisa oss sitt leende genast, då wi bedja honom, så skall han så mycket mer gifwa oss af sina härlighets rikedomar, då han på nytt uppenbarar sig för oss och låter oss få smaka och se, huru ljuflig han är.

På underliga wägar behagar Herren ofta föra och leda sina kära, såwäl den enskilde, som tror på honom, som missionen i allmänhet. Dock, den, som tror på honom, skall icke komma på skam.

När missionshuset här i T:fors den 29 sistl. febr. uppgick i rök och lågor, då såg det mörkt och dystert ut för oss, särskildt med afseende på söndagsskolewerksamheten, huru och hwar wi skulle kunna få en passlig lokal för detta ändamål. Men „Herren hjelper", sjöng Dawid på sin tid, äfwen wi hafwa nu orsak att sjunga på samma sätt. Herr Hildén utwerkade tillåtelse för oss att få begagna swenska fruntimmersskolans lokal att samlas uti med barnen om söndagarna. Lokalen har dessutom warit ganska passlig; den innehåller flera rum, hwarför wi, fördelade i skilda rum med klasserna, utan att störa hwarandra kunnat läsa med barnen, hwilket antal denna termin endast warit femtio. Söndagsskolan afslutades den 27 maj, då wi med ledning af åtskilliga bibelställen talade till barnen, såwäl warningar som uppmuntringar. Ordet syntes wid detta tillfälle såsom alltid lefwande och kraftigt werka både på de ungas och äldres hjertan.

Dessutom fägnades barnen med små gåfwor och litet namnam. Många uppmuntrande stunder hafwa wi haft tillsammans med barnen, de hafwa blifwit oss kära, derför kändes det rätt swårt både för oss och dem att skiljas; kärt skall det wara för oss att få följa wåra söndagsskolbarn med förböner under sommarmånaderna.

Nästa termin hoppas wi, med Guds hjelp, att få samlas i wårt nya missionshus; det står nu redan upprest med takstolarna på.

Ifall icke något för oss okändt hinder kommer emellan, tro wi, att det blir färdigt tills i början af nästinstundande september, då wi, om Gud will, skola fira dess inwigning, utan twifwel med en djup känsla wid tanken på tilldragelsen wid det förras brand. Ehuru wi icke ännu kunna bestämma, hwilken tid eller dag missionshusets inwigning kommer att ske, wilja wi likwäl nu på förhand uttala wår önskan att i sammanhang dermed få ett predikantmöte. Wi tro, att det skulle wara till stor nytta och wälsignelse, om de predikanter, som finnas i landet, skulle få komma tillsammans, för att diskutera öfwer wigtiga frågor och meddela hwarandra erfarenheter från missionsfältet samt öfwerlägga om bästa sättet för ewangeli werksamhet. Om bröderna skulle wara med om detta förslag, wore det kärt att nu på förhand få öfwerlägga med hwarandra, huru wi skola ordna detta möte; äfwenså skulle det wara bra, om hwarje broder, som ämnar deltaga i mötet, wille på förhand underrätta derom.

Kamrater, förakten icke detta förslag; utan wälsignelse skall ett sådant möte icke blifwa. Då wi bedja Gud om wälsignelse, så skall han äfwen gifwa den, och wi skola rikeligen blifwa uppbyggda derigenom.

„Den som beder han får, och den som tror, skall icke komma på skam.

Tammerfors den 5 juni

M—n.

Nykterhetsföreningen „Frids" i Kotka årsberättelse.

Till följd af warmt intresse för nykterhetssaken samt på uppmaning af några likasinnade personer, sammankallade sjömansmissionären Dyb ett möte den 27 sept. 1887 hwarwid följande beslut fattades: En nykterhetsföreningskulle stiftas, bygd på kristlig grund; hwarje medlem wara absolutist; samt ingen twungen afgift åläggas medlemmarne. Efter flere förberedande möten, hwarwid diskuterades förslag till stadgar, samt beslöts att föreningen skulle utgöra filial till „Nykterhetens wänner" i H:fors, waldes bestyrelsemedlemmar. Sedan föreningen erhållit stadfästelse å stadgarna den 22 okt. tog werksamheten sin början. Då föreningen bildades inskrefwos 1:sta aftonen 17 medlemmar. Sedan har deras antal ökats, så att nu inalles 108 medlemmar warit inskrifna. Af dessa qwarstå 98, 61 manl. och 37 qwinl. 10 hafwa således afgått, 1 genom död, 3 efter att hafwa brutit löftet, 3 hafwa sagt sig öfwergå till finska fören. och 3 hafwa återsändt sina medlemskort utan uppgifwen orsak. Wid föreningens stiftande beslöts att hwarje månad ett möte skulle hållas, och hafwa således 8 s. k. månadsmöten hållits. Dessutom ha tillfälliga möten ordnats, såsom då någon talare gästat orten, eller af någon särskild orsak ett témöte. Mötena ha warit ordnade på följande sätt: hwarje möte har, enligt stadgarna, börjat med afsjungandet af en psalm och bön, hwarefter fören:s angelägenheter framlagts, någon berättelse eller något annat af intresse för nykterhetssaken blifwit berättadt eller föreläst; stundom har någon medlem hållit ett kortare föredrag; öfwer någon fråga har diskussion förekommit, hwilken alltid warit särdeles liflig och har diskussionen omwexlat med sång, som utförts af en inom föreningen bildad sångförening, hwars medlemmar hwarken sparat tid eller möda för sångernas inöfwande. Dessa sånger ha wid mötena werkat särdeles lifwande och uppmuntrande. Slutligen har mötet afslutats med sång och bön. Under jul och påsk hade fören. anordnat nykterhetsfester, till hwilka tillfällen talare inkallades. Till julen hade wi äran få öfwerste Frey, och hade det af honom hållna föredraget rik wälsignelse till följd, och under påsken hr stud. A. Mäkinen, hwilken talade både på swenska och finska till stor fröjd för nykterhetens wänner på orten. — De frågor, som blifwit diskuterade äro följande: 1) Hwad bör beweka en icke drinkare att inskrifwa sig i nykterhetsförening? 2) Hwilken skilnad är det mellan drinkarens, måttlighetssuparens och absolutistens hem och

hwilket är det lyckligaste? 3) Hwilka pligter hafwa medlemmarne inom en nykt. fören. mot hwarandra? 4) Hwilket wärde har nykterhetssträfwandet och hwilket är dess slutmål? 5) Huru böra nykterhetsföreningarna gå till wäga för att rädda drinkare, som inskrifwit sig i nykt. för. från återfall och kunna de härwid uträtta något? 6) Huru böra nykt. föreningens möten ordnas för att de må wara tilldragande för medlemmarna, i synnerhet för ungdomen?

Medlemmarne i föreningen hafwa försökt arbeta för nykterhetens befrämjande på orten genom besök i hemmen och på krogarna hwarest goda nykterhetsskrifter blifwit utdelade, och ha dessa besök haft till följd att en och annan följt med till wåra möten och der aflagt nykterhetslöftet. Detta arbete har således redan lemnat synliga resultat och wi weta, att det, som sås ut under bön och hopp, skall bära wälsignelse för ewigheten. Och hoppas wi, att wåra medlemmar söka kraft af höjden att fortfara uti detta så mödosamma, men wälsignelserika arbete.

För medlemmarne har en läsesal hållits öppen alla söndags eft. m. från kl. 2—5, och der ha tidningar, swenska, norska och finska, samt böcker, delwis köpta, delwis skänkta, hållits de besökande tillhanda; dock har den ej warit mycket besökt. Orsaken härtill torde wara den, att tiden för dess öppnande warit olämplig men det har warit beroende af föreningens tillgångar. — Då, som af ofwanstående framgår, inga bestämda medlemsafgifter erlagts, har föreningens ekonomi ingalunda warit lysande, men dock hafwa wi slagit oss igenom. Såsom ett bidragit härtill är att sjömansmissionen härstädes med största tillmötesgående upplåtit sin lokal, samt ljus och wärme mot en ganska ringa afgift, och äro wi för denna missionens wänlighet på det hjertligaste tacksamma. Insamlandet af medel har skett genom en sparbössa, som alltid finnes tillhands wid föreningens möten och genom tillfälliga bidrag. — Föreningens inkomster ha warit 178 mk. 30 p. och dess utgifter 141 mk. 65 p. alltså den 17 maj en behållning i kassan af 36 mk. 65 p.

Ehuru wåra krafter warit swaga och de ekonomiska tillgångarna små, så har Herrens wälsignelse synbarligen hwilat öfwer wår förening och krönt wår wärksamhet med framgång. Några egentliga erfarenheter på wårt wärksamhetsfält kunna wi ännu icke omtala, då wi så kort tid arbetat på detta område. Wäl hafwa wi dock kommit under fund med, att detta arbete är stort och mödosamt, men ytterst nödwändigt, om wårt folk ej skall drunkna i den stora dryckenskapsfloden och dermed åtföljande osedligheten, som allt mer och mer tager öfwerhand i wårt fosterland och bringar förderf öfwer ung och gammal. Wi wilja derför gå rasft fram i Herrens kraft, wäl wetande att många swårigheter skola möta oss, ja, striden kan bli het, men med oss är Herren Zebaoth, wår borg är Jakobs Gud. Genom Honom skola wi winna segrar, ty ljusets seger är wiss. I Hans kraft och genom ödmjuk förtröstan och hopp till Honom skall „Frid" gå fram och sprida wälsignelse omkring sig.

Bestyrelsen.

Bestyrelsemedlemmar ha warit:

Fröknar: Amalia Henriksson (ordförande).
„ Anna Rosenberg (sekreterare).
Herrar: Marenius Adolfsen (viceordförande).
„ Anders Pedersen (kassör).
„ F. Welin.
„ Otto Olsen.

Wid årsmötet den 21 maj återwaldes de gamla bestyrelseledamöterna med undantag af hr M. Adolfsen, som afgick och i hans ställe inwaldes ingeniör J. Nielsen (till viceordförande).

Redowisning

för under maj månad emottagna bidrag till förmon för Sibiriska Missionen. Ur sparbössan i Missionsbokhandeln i Åbo, gm. W. Wallenius 25 m.; A. W. 2 m.; försäljning af små arbeten af söndagsskolbarnen i Eckerö-Storby, genom Aina Rostén, 15 mk; M. Lesunde, genom A. O. 3 mk. Transport från senaste redowisning fmk 1,343: 50 p & S. R. 53: 96. Summa fmk 1,388: 50 p. S. R. 53: 96. — Ekenäs, den 1 juni 1888.

F. W. Lönnbeck.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 17 juni 1888.

Matt. 28: 16—20.

Jesu sista befallning.

Med förbigående af de uppenbarelser af den uppståndne frälsaren, hwilken Lukas och Johannes berätta hafwa egt rum för Jesu enskilde wänner samt de församlade apostlarne — såwäl i Jerusalem som i Galileen — skyndar Matteus från uppenbarelsen för qwinnorna till den stora allmänna sammankomsten i Galileen, der Herren Jesus lät sig se på en gång af mer än 500 bröder (1 Kor. 15: 6). — Öfwerskriften till wår text är ej fullt riktig, ty sitt sista ord till lärjungarne uttalade Jesus icke wid sammankomsten på berget i Galileen utan på Oljoberget, då han några dagar senare uppfor till himmelen. Jmfr Mark. 16: 15—18: Luk. 24: 44—50; Ap. G. 1. Dock hade Jesus äfwen wid detta sitt afsked intet annat uppdrag att gifwa lärjungarne än det, som han redan i Galileen lemnat dem.

Redan på wägen till Getsemane hade Jesus lofwat lärjungarne att efter sin uppståndelse gå före dem till Galileen. Såwäl detta löfte som öfwer hufwud ordet om uppståndelsen hade de under bedröfwelsens dagar helt och hållit förgätit. Men wid grafwen har ängslan påmint qwinnorna derom (28: 7). och med dessa hade sedan Jesus sjelf sändt en helsning till lärjungarne att gå till Galileen med uttryckligt löfte, att de der skulle få se honom (28: 10). Apostlarne, som icke satte minsta tro till qwinnornas berättelse, hade af nöden särskilda uppenbarelser af Herren sjelf, innan de i tron på löftet om ett återseende i Galileen kunde sjelfwa begifwa sig dit och dit sammankalla sina medbröder. Derföre se wi dem dröja qwar i Jerusalem tills äfwen Tomas, som först åtta dagar senare än de öfriga fick se Jesus, blifwit öfwertygad om sannfärdigheten af qwinnornas berättelse. Men derefter begifwa de sig gladt och endrägtigt å stad till Galileen, till det berg, der Jesus hade stämt möte med dem. Hwilket berg i Galileen eller hwilken af de 40 dagarne mellan påsken och himmelsfärden Jesus bestämt, känna wi icke; men derom hafwa alla Herrens lärjungar, hwilka från skilda håll samlats i Galileen, blifwit underrättade, möjligen genom de sju apostlar, för hwilka Jesus särskildt uppenbarade sig wid Tiberias haf (Joh. 21).

När så lärjungarne woro församlade, stod Jesus plötsligen ibland dem. De flesta hade icke förut sett honom efter hans uppståndelse, dock öfwerträffade största delen af dem sjelfwa apostlarne i trosensfald, ty så snart de fingo se honom, föllo de ned och tillbådo honom. Den under hans förnedringstillstånd der och hwar slumrande tron på Jesu gudom blef genom den underbart gripande anblicken af den uppståndne frälsaren hos alla likson med ett slag wäckt. Men somliga twiflade, tillägger Matteus, d. w. s. några, som icke förut sett Jesus efter hans uppståndelse, wisste icke hwad de skulle tro, trodde icke sina egna ögon. Just detta tillägg gifwer wid handen, att flera än de elfwa här woro församlade, hwilket antagande dessutom finner stöd af Pauli meddelande om uppenbarelsen för de femhundrade (1 Kor. 15: 6). Ty det är icke tänkbart hwarken att apostlarne eller någon af dem, som förut sett Jesus wara uppstånden, nu skulle twifla derpå, ej heller att en så stor församling, som den af Paulus antydda, kunnat komma tillsammans annorstädes än i det afläsgna Galileen. — Twiflet blir dock icke långwarigt, ty Jesus närmar sig de ängsliga och twekssamma, och för mildheten i hans ord och för kraften af hans ord måste twiflet fara.

V. 18. Jesus går fram till de församlade, d. ä. kommer dem närmare och ställer sig så, att alla kunna se och höra honom, ja, de twiflande widröra honom. Derpå tilltalar han dem på ett sätt och med ord, som wida öfwergår allt hwad de hittills sett och hört. De wisste wäl af hwad de hittills hört och sett, att Jesus hade magt öfwer jorden, hafwet, luften, öfwer menniskors hjertan, ja, och öfwer onda andar. De trodde honom ega magt nog att grunda ett werldsherrawälde öfwer jorden, och må hända wäntade de, att han nu skulle tala derom. Men alldeles oförberedda woro de på det han nu betygar: Mig är gifwen all makt i himmelen och på jorden. På grund af sin ewiga födelse af Fadren och sitt wäsens enhet med honom tillhör honom wisserligen denna makt af ewighet; men då han här säger: „Mig är gifwen all makt" etc. — talar han om den ära och pris, den makt och härlighet honom för „dödens lidandes skull" blifwit tillerkänd af hans Fader (Ebr. 2: 9; Fil. 2: 9—11; Ebr. 12: 2). Icke blott såsom Guds Son utan ock såsom Menniskosonen tillhör honom all makt och är honom gifwen såsom lön för hans lydnad intill döden. Wi hafwa alltså en allsmäktig frälsare, den der har all makt a) i himmelen, öfwer Fadrens hjerta, så att allt hwad Sonen beder, det gör Fadren (Joh. 17: 24), öfwer alla englar (Ebr. 1: 6), öfwer den frälsta skaran (Upp. 7: 17), makt att öppna och tillsluta himmelens port (Matt. 16: 19; 25 11, 12), a) på jorden — all makt på jorden är gifwen åt Jesus, wår frälsare, följaktligen är han, som kallas „denna werldens gud" (2 Kor. 4: 4), „fursten som har makt i wädret, anden som herskar i otrons barn" (Ef. 2: 2), intet annat än en ofärsynt inkräktare, som will tillwälla sig all makt på jorden (jmfr Luk. 4: 6). Jesus har makt öfwer allt kött, öfwer alla menniskor på jorden (Joh. 17: 2), öfwer „alla andar under himmelen" (Ef. 6: 12), öfwer „all fiendens här" (Mark. 16: 18; Luk. 10: 19). All ting hyfwer du lagt under hans fötter (Ps. 8: 6, 7; Ebr. 2: 8). — Huru trygga böra icke lärjungarne känna sig i medwetandet af att hafwa en så mäktig frälsare!

V. 19, 20. Lika öfwerraskande detta den uppståndnes wittnesbörd om sin makt war för de församlade lärjungarne, hwilka alldeles icke tänkt sig en så mäktig herre och frälsare, lika owäntadt war det dem det höga, om oinskränkt kärlek och förtroende wittnande uppdraget att gå ut i hela werlden och göra alla folk till Jesu lärjungar. Detta uppdrag gäller wäl i första hand apostlarne, men ock hela Kristi församling, hwilken bör wara en missionerande församling och gerna will tillegna sig löftet i w. 20: Se, jag är när eder etc. Sin rättig et att sända ut sina lärjungar i hela werlden och sitt anspråk på alla folk, hwilka Jesus will winna för sitt rike, grundar han på den honom af Fadren förlänade makten öfwer werlden. Genom dop och underwisning, icke med eld och swärd, skola lärjungarne komma till målet. Ewangelium och sakramenten äro de wapen Jesus sätter i deras hand — döpande dem till Fadrens, Sonens och den helige Andes namn, d. ä. till Fadrens, Sonens och Andens egendom och till gemenskap med den treenige Guden (jmfr Gal. 3: 27; Rom. 6: 3). De som kommit till den ålder, att de kunna underwisas, skola äfwen före dopet läras, men barnen, som hafwa det för Guds rike mottagliga sinnet, skola först döpas, sedan läras — hålla allt det jag har befalt (anförtrott, meddelat) eder. De som äro döpta till Kristus, bekänna sig till honom skola blifwa wid allt Guds ord, så icke efter behag utwälja eller förkasta det. Derpå följer löftet: Se, jag är när eder alla dagar intill werldens ände. Detta står i sammanhang med uppdraget att gå ut i hela werlden. Lärjungarne måsteför att fullgöra detta uppdrag spridas åt skilda håll; de skulle icke alltid såsom nu wara tillsammans, icke alltid se Herren Jesus. Men hwarthän de än drogo ut, huru ensamma och öfwergifna de i främmande land skulle komma att känna sig — han skulle dock alltid — alla dagar intill werldens ände, d. ä., intill dagarnes slut — wara med och när dem. Alldenstund detta löfte sträcker sig till werldens ände, men apostlarne länge sedan lemnat denna werlden, är uppenbart, att löftet (såwäl som uppdraget) tillhör Herrens lärjungar i alla tider och på hela jordens krets.

(Efter Söndagsskolwännen.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 24. Torsdagen den 21 Juni **1888.**

Prenumerationspris:			Redaktör:	Annonser
	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren	**Anna Edelheim**, adress: Estnäsgatan N:o 3.	emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.		
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.		
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.		

En wändpunkt i Europas politiska ställning.



Kejsar Fredrik III.

Kejsar Fredrik III, Tysklands fredsälskande kejsare har efter en regering af blott nittionio dagar dukat under för sitt lidande. Så lydde det budskap, som telegrafen i fredags utsände åt alla håll och som öfwerallt wäckte känslor af sorg och deltagande. Ty kejsar Fredrik war icke allenast af betydelse såsom herskare öfwer Europas inflytelserikaste stat; han hade genom de högsinnade menniskowänliga principer som han sökt förwerkliga, samt genom sitt wärdiga och karaktersfasta uppträdande, wid sin person fästat förhoppningarna hos **alla** wänner till ett fredligt och lagbundet framåtskridande. Redan dödssjuk, när han mottog regeringen, upptog han dock med fast hand den tunga börda som lades på hans axlar, och utan att skona sig sjelf eller söka den hwila som läkarene enträget rådde honom att söka, egnade han sina återstående krafter uteslutande åt att uppfylla sin pligt. Hans proklamationer till sitt folk och till rikskanslern wisade hwad han haft för afsigt att uträtta — om han blott fått tid dertill.

Med spänning och deltagande har Europa mottagit de wexlande bulletinerna om hans tillstånd. De skickligaste läkare från olika länder hade uppbjudit sina gemensamma ansträngningar för att rädda honom; men rådlös stod den menskliga wetenskapen inför den obewekliga fiende, som mer än någon annan är egnad att öfwertyga menniskan om hennes wanmakt — döden. Att den i menskligt afseende ädle personlighet, som nu gått hädan, äfwen wunnit den seger, som allena kan afbryta dödens udd, wilja wi af allt hjerta hoppas.

„Hwad skall nu följa?" frågar man sig med bäfwan och oro. Och om man jemför den afsomnade kejsarens princip att „kriget icke bör wara en furstarnes sport", med hans efterträdares uttalande i sin proklamation till armén, att „armén är krigsherrens omedelbara tillhörighet", så kan det ej nekas att anledning finnes till bekymmer för framtiden. Så länge furst Bismarck står wid den nye herskarens sida, torde man dock kunna hoppas, att Tysklands utrikespolitik fortfarande skall länkas i samma banor som hittills och att följaktligen icke heller några omedelbara förändringar stå wid dörren; men furst Bismarck är gammal och kan, efter naturens ordning, icke lefwa länge mera. Hwad som gör situationen så mycket betänkligare är, att icke allenast de inweckade förhållandena på Balkanhalfön — denna ständiga härd för oro — äro en källa till internationel misstro och afundsjuka, utan att äfwen Frankrike går en rewision af sin statsförfattning till mötes och att det oroligaste hufwudet der, general Boulanger, inom kort blifwit landets populäraste man.

Dock, att ställa framtidens heroskap tillhör icke menniskan. Nationernas öden stå i Guds hand, och antingen det är ondt eller godt, som folken hafwa att gå till mötes, så kunna wi wara förwissade om att en högre wishet är dermed förbunden.

Med anledning af Jywäskylä Seminariums tjugufemåriga jubileum.

införa wi i dag följande korta utdrag ur det tal, med hwilket den finska folkskolans fader, **Uno Cygnaeus**, första gången utdemitterade lärarkanditater från detta lärowerk: —

Det är så, att wi hwar och en behöfwa Kristus med oss i skolan; ty är Han med oss, så finna wi att Hans ok är ljufligt och Hans börda lätt. Förnimma wi deremot icke hans närwaro, är kärleken, mildheten, saktmodet borta, så får alltför lätt otåligheten, häftighetens och bitterhetens anda wälde öfwer oss och wårt arbete i skolan blir en odräglig tunga för oss sjelfwa och för andra. En lärare, som ej förmår beherska sitt häftiga sinne, är den olyckligaste warelse, ty han bereder sig ett helwete inom sitt eget bröst, han kan på **en kort stund** rifwa ned hwad Herren genom honom under en lång tidrymd uppfört. Jag lägger det derföre såsom en warm, faderlig uppmaning på edert hjerta: låten icke wreden få wälde öfwer eder, allraminst i skolan, utan bedjen wid dagsarbetets början, sucken wid hwarje timmes lektion till Herren om kärlek om sann lärarekärlek hwarförutan I ären „som en ljudande malm och en klingande bjellra."

Och nu, m. w., innan jag löser Er från läroanstaltens band, will jag ännu en gång, för er Frälsares kärleksfulla kallelse, för eder egen frid i lifwet och döden, för edert fattiga fosterland, som bör wara eder det käraste på jorden, för edra lärare, hwilka med outtröttlig flit arbetat för eder utbilning, för edert blifwande kall — ja äfwen för min skull, som med mitt gamla hjertas warmaste kärlek är fästad wid eder och den sak I ären kallade att befrämja, wid allt hwad är eder kärt, dyrbart, heligt uppmana och beswärja eder att, — huru än edra öden må utweckla sig i lifwet, ni dock aldrig öfwergifwen folkskolans, folkbildningens heliga sak, aldrig förgäten att det är det fattiga till en del af barkbröd sig närande finska folket, som bekostat er uppfostran i den afsigt att af er få dugliga uppfostrare och lärare för sina barn.

Sedan ni nu, m. w., efter hwad jag hoppas, enhwar ur hjertats djup suckat ett ja! och amen till denna min uppmaning, wågar jag ännu tillägga några ord, angående wårt enskilta förhållande. I weten det, I ären derom i er själ fullt öfwertygade, att jag har älskat och älskar er warmt och innerligt. Min kärlek är också det bästa, det enda af mera wärde jag haft att erbjuda er. Jag saknar högre kunskaper och djupare lärdom, saknar den snillets flygt och hänförande wältalighet, som fängslar, elektriserar isynnerhet ungdomen; mina andeliga gåfwor äro klena. Hwad skulle fästat er wid mig, om ej Herren i sin öfwerswinneliga nåd upptändt sin kärleks eld i mitt hjerta. Det är denna kärlek, som framkallat genkärlek. I hafwen älskat mig jag wet det, och för denna eder kärlek, mitt offentliga lifs högsta lycka, min hittills åtnjutna högsta medborgerliga ära, som lik en frisk ungdomlig flägt lifwat, hugswalat, uppfriskat mitt ofta sjunkande mod, tackar jag er, mina wänner, med djup känsla af affkedsstundens bitterhet, men i den fasta tro att inga wexlingar och öden, ingen tid, ingen skiljsmessa skall lösa de band, som fästa oss wid hwarandra. Och dessa band äro wår kärlek till wårt fattiga fosterland, wårt aldrig slocknande intresse för finska folkets höjande i sedligt och materielt afseende genom förbättrad barnawård och en ändamålsenlig folkskola. Och i denna tro will jag lefwa och werka så länge Herren låter nådesåren räcka, i denna tro hoppas jag få inslumra, i denna tro säger jag er mitt warma, hjertliga, faderliga farwäl. Gån ut att werka såsom Kristi sändebud i Hans wingård. Hans Ande upplifwe och ledsage er på er bana, i eder werksamhet. Och då edra ännu obepröfwade krafter swigta i kampen mot de hinder, som möta, och I i saknad af råd blifwen nedslagna, så skynden till Honom att hemta tröst och wederqwickelse! — — — — — — — — — — — — — — — —

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Om det kristna församlingsbegreppet.

II.

Den för sin mildhet och oskrymtade gudsfruktan så högt wärderade d:r P. Fjellstedt påstår, att med skökan menas den fallna kyrkan, likaså prof. O. P. Colliander wid härwarande uniwersitet. (Se hans bok Grunddragen i Det Bibliska kyrkobegreppet).

Den inom teologiska kretsar widt kände prof. Auberlen har äfwenledes i sin bok öfwer profeten Daniel och Johannes uppenbarelse med synnerlig kraft och utförlighet häfdat denna öfwertygelse. Då det utan twifwel skall föranleda mången att allwarligt pröfwa, huruwida han sjelf eller det samfund han tillhör, har någon del i det boleri och skökowäsende, som uppenbarelseboken skildrar, wilja wi anföra något ur sistnämde författares arbete. Å sid. 249 heter det bl. a: „Skökan Babylon är den förwerldsligade kyrkan. Uttrycket qwinna förekommer i det 12 och 17 och sedan i det 19 och 21 kap. (uppb.), öfwer allt såsom symbolisk beteckning af kyrkan. — — I det 12 kap. är qwinnan församlingen i dess renhet såsom gudomlig ljusbärarinna, de troendes församling i det gamla och nya förbundet. I det 17 kap. är hon den affallna, mot sin brudgum Jehowa — Kristus otrogna kyrkan, skökan. I kap. 19: 7 och 21: 9 är qwinnan den himmelskt förklarade församlingen, Lammets brud, som har bröllop."

På sid. 254 heter det angående andligt boleri:

„En förträfflig beskrifning på boleriet finnes i Ebr. 12: 16. Det är förhanden, der man med Esaus profana, köttsliga sinne bortsäljer sin förstfödslorätt i Guds rike för denna werldens linsrätter. Och likaledes i Jak. 4: 4, der äktenskapsbrott förklaras wara de kristnes werldswänskap." Sid. 259 heter det: „Denna absoluta åtskilnad, som den Helige Ande gör emellan ljuset och mörkret, gudsriket och werldsriket, qwinnan och wilddjuret, är för oss främmande och i synnerhet i wår tid. Derföre blir det för oss så swårt att förstå apokalypsen (uppenbarelseboken). — — Grundfelet i wår kristliga teori och praxis är den sammanblandning af Guds rike och werlden, som den heliga skrift just kallar horeri. Derföre förstå wi ej Guds nitälskan emot det samma. Wi sakna den skärpta andeblicken för kyrkan och de kristnes synder, för wåra egna synder. Derföre tro wi, att tordönsorden i det 17 och 18 kap. ej kunna syfta på kyrkan, utan måste afse werldsstaden. O att den blick skänktes oss, med hwilken profeterna, apostlarna och Jesus, syndares wän, sjelfwa betraktade sin tids kyrka! Fariseerna woro såsom bekant inga dåliga menniskor. De hade på sitt sätt nit om gudomliga ting. Och med hwilket fruktanswärdt allwar bestraffar icke Herren dem! Profeterna uppträdde till största delen under så förträffliga konungar, som Hiskia och Josia, och hwilka

wäldiga bot- och domspredikningar höra wi dock icke ur deras mun! De irrlärare och förförare, med hwilka apostlarne hade att göra, woro på långt när icke så farliga och grundomstörtande, som de i wåra dagar; och med hwilka ord wittna icke Paulus, Johannes, Petrus och Judas emot dem! — Swåraste är deras synd, på hwilka Gud användt sin särskilda nåd, som hafwa och känna Guds ord, som äro kallade att tjena honom (Luk. 12: 47, 48). Kyrkans werldsliga äflan är det allra mest werldsliga och profana. — Derföre skildrar apokalypsen mer utförligt skökans styggelser och dom än wilddjurets. — Derföre är ock slutligen en alldeles särskild glädje i himmelen öfwer hennes fall, mer än öfwer de båda wilddjurens" (Se 18: 20 — 19: 5).

Om den fallna kyrkans boleriwäsen heter det på sid. 260: „Den falska kyrkans grundsignatur ligger i ordet sköka (17: 1). Hon behåller sin menskliga, sin qwinliga gestalt, hon blir icke wilddjur; hon bewarar gudaktighetens sken, men försakar dess kraft (2 Tim. 3: 5). Hennes rättmätige äkta man Jehowa — Kristus, fröjden och skatterna i hans hus, de osynliga och tillkommande, äro icke längre hennes enda och allt, utan hon löper efter det synliga och fåfängliga werldswäsendet i dess mångfaldiga former. På ett större sett framträder horeriet, då kyrkan sjelf will wara en werldslig makt, drifwer politik och diplomati, använder oheliga medel för heliga ändamål, sätter kött till sin arm, missionerar med swärd eller pengar, will fängsla sinnena genom sinlig kult, smickrar furstar eller folk, döda eller lefwande, korteligen då kyrkan i likhet med Israel städse söker hjelp hos den ena werldsmakten emot den andra. Horeriet behöfwer dock ej alltid ske på detta större sätt, utan äfwen här gäller det, som Herren säger: hwilken som ser på en qwinna till att begära henne, han har allaredan gjort hor med henne i sitt hjerta (Matt. 5: 28). Så snart kyrkan förgäter, att hon skall wara i werlden såsom Kristus war i werlden, en korsdragare och pilgrim, så snart hon förgäter, att werlden är för henne korsfäst och dömd, så snart hon i sitt hjerta tillerkänner werlden realitet, erkänner den såsom en makt, för hwilkens wrede hon fruktar, efter hwilkens bifall hon fikar, med hwilken hon eftersträfwar en förmedling, hwilkens ära, gods och njutningar, hwilkens behagliga existens synas henne önskwärda, med hwilkens wishet, bildning, wetenskap och ande hon koketterar gent emot sanningens ord, så snart detta sker, har äktenskapsbrott redan skett. Att på detta sätt inlåta sig med werlden, lefwa sig in i werlden och låta sig bäras af werlden utgör horeriets wäsen.

Derföre kunde detsamma ej bättre betecknas än derigenom, att qwinnan sitter på wilddjuret. Såsom den med solen beklädda qwinnan skall kyrkan låta sitt ljus, som lyser af sig sjelft, lysa i mörkret; i likhet med en surdeg skall hon inifrån utåt genomtränga menskligheten, icke genom någon här eller makt, utan genom min ande, säger Herren Zebaot (Sak. 4: 6); detta är hennes lösen. Skökan är motsatsen härtill. I stället för att hänga wid Kristus allena, sitt konungsliga hufwud, stöder hon sig på wilddjurets hufwud; i stället för att smycka sig med solens himmelska glans har hon nu smyckat sig med jordisk glans af purpur och rosenfärg, af guld och ädla stenar och perlor; i stället för att dricka sin Herres lidandes kalk har hon i sin hand en gyllene kalk full med styggelse och orenlighet. De, som fröjda sig öfwer en sådan kyrka och utbrista i klagan öfwer hennes undergång, äro derföre icke de lefwande kristne, de helige, utan de store och rike i denna werld, konungarne, som hafwa bolat med henne, köpmännen och skepparne, som hafwa blifwit rika af hennes wällusts kraft. Hwilken kontrast till detta: käre bröder, sen på eder kallelse; icke månge köttsligen wise, icke månge mäktige, icke månge ädlingar äro kallade: Har icke Gud utwalt de fattige i denna werlden? (1 Kor. 1: 26; Joh. 2: 5). Hwilken kontrast ock emellan werldens weklagan wid skökans fall och hennes glädje wid de twå wittnenas död, hwarom det heter i Uppb. 11: 10: och de, som på jorden bo, skola fröjda sig öfwer dem och skola glädjas och sända hwarandra gåfwor, ty desse twå profeter twingade dem, som bo på jorden! — Skökokyrkan har icke tillfogat denna werldens konungar och mäktige smärta. Hon har icke bestraffat deras synder, utan gjort wägen till himmelen lätt och beqwäm för dem; såsom en tygel har hon hjelpt dem att hålla ned folken; hon har rekommenderat sig åt dem såsom ett medel att återställa auktoriteten, friden och ordningen och låtit sig dertill användas. Intet under då, att konungarne klaga öfwer hennes fall. För köpmännen och skepparne war kyrkan likaledes nyttig såsom upprätthållarinna af friden, under hwars skygd handel och rörelse blomstrade och pengar fullt upp kunde förtjenas. Hon har ej höjt sin wittnande röst mot det jordiska sinnet, wällefnaden och lyxen, hwaraf köpmännen draga winst; hon har snarare funnit sig wäl i denna werlden. — I stället för fåren har hon sökt ullen; i stället för att wara omgjordad med anda och kraft från höjden och städse wisa på den himmelska klenoden och den tillkommande stad, som wi söka, har hon fordrat köttet och tyckt om sin skökoskrud; genom sin brist på salt, har hon förökat och befordrat syndalifwet och förruttnelsen i werlden. De helige deremot, — — tillika med hela himmelen, glädje sig öfwer Babels fall; — — ty skökan är drucken af deras blod. — — Angående kyrkan behöfwa wi ej blott tänka på Huss, Waldenserne m. fl., ej heller blott på det, som ännu kan komma, utan här gäller ock det ordet: „hwar ock en som hatar sin broder, han är en mandråpare." Hwarhelst lefwande kristne sättas tillbaka eller förtryckas af kyrkans ledare, ware sig af hemlig eller uppenbar afwoghet emot sanningen, hwarhelst en falsk teologi borttager tron ur ungdomens hjerta, hwarhelst en själasörjare prisgifwer eller stöter ifrån sig de stilla i landena af fiendtlighet emot deras korsgestalt, hwarhelst wi spjerna emot eller blygas för att bära Kristi tjenares smälek, der har att mord föröfwats på Guds helige."

På sid. 265 heter det bl. a: „Skökan är ej staden Rom allena, ej heller ensamt den katolska religionen, ej heller någon annan med uteslutande af de öfriga, utan alla tillsammantagna, äfwen wår, korteligen hela den andelösa och på Jesu lif utblottade kristenheten, som kallar sig kristlig och dock har hwarken Kristi sinne eller anda. Hon kallas Babel, d. w. s. förwirring; ty den falska kristenheten, som är delad i så många religioner och sekter, är en werklig och egentlig förwirrerska. Men i alla religioner, partier och sekter i hela kristenheten lefwer och befinner sig Jesu sanna församling, som är den med solen beklädda qwinnan. Den förderfwade, urartade kristenheten är en sköka, som inrättar sina förhållanden endast för köttet, för den djuriskt sinliga menniskans wälgång, som står öppen för och gifwer sig till pris åt alla falska andar och andeinflytelser, som håller med natur- och werldsanden."

Så långt Auberlen.

Huruwida denna tolkning är den rätta eller ej, derom må läsaren sjelf döma. Skulle Auberlen hafwa tagit miste i fråga om, hwad skökan i Uppb. 17 kap. är, så har han likwäl onekligen träffat rätt i sin skildring af kyrkans eller den andligen döda, ljumma och förwerldsligade kristenhetens boleriwäsen. Och att detta boleriwäsen i synnerhet är utprägladt inom stats- och masskyrkorna kan icke gerna förnekas. Under det att sammanblandning af Guds rike och werlden samt fikande efter werldsmaktens ynnest och understöd kan ega rum inom frikyrkorna endast i strid mot deras egentliga grundsatser, hafwa deremot statskyrkorna sitt upphof i en dylik sammanblandning och sin existens i werldsmaktens understöd och bewågenhet. De trona öfwer många watten (folk, skaror, hedningar och tungomål, uppb. 17: 15). Och deras makt har warit och är delwis ännu så stor, att man, för att få ingå äktenskap, idka handel och näringar, konst och wetenskap, nödgats wara kyrkans

---

Till Finska Weckobladet.

Bref från Sibirien.

Irkutsk i April 1888.

I.

I hopp om att det möjligen kunde wara af intresse för F. W:bladets läsare att höra något från Sibirien, will jag meddela ett och annat härifrån. Då jag i Maj (förlidit år) afreste från Helsingfors war målet för min resa i första hand Tjumen, den första sibiriska stad i den trakt af Sibirien der det war ämnadt jag skulle stanna någon tid för att utdela skrifter till arestanterna. Brittiska och Utländska Bibelsällskapet hade dertill låtit trycka särskilda upplagor af de fyra Ewangelier och Psaltaren i 16:o format. På hwarje Söndagseftermiddag skedde wanligen utdelningen på pristani (bron) hwarifrån dessa, till en del med jern beslagna, olycklige inskeppades i pråmar, som bogserades af passagerareångbåtar till Tomsk. Dessa pråmar eller fartyg äro bygda uteslutande för fångars transport och innehålla olika afdelningar för olika kön och för olika förbrytare. Under bryggan, på båda sidor betäckt med jerngaller, en gemensam plats, och under däck, i för och akter, twenne rymliga afdelningar, en för män och en för qwinnor, med fyra rader britser eller kojor. Dessutom skilda rum för semenii (familjer). De politiska fångarne hafwa alldeles skild afdelning från de andra och tillåtas ej hafwa något gemensamt med dessa. Jag nämde det utdelningen skedde på pristanii det tillgick så: Sedan skaran af wanligen 6 à 7 hundra arestanter med qwinnor och barn anländt från det ej långt aflägsna fängelset, marscherade fram på order af närwarande högste officer (Inspektor för fångtransporten), twå i bredd, och tillfrågas: Gramatni li? (är ni läskunnig?) på hwilken fråga oftast swarades, ja! Men om man för att öfwertyga sig om sanningen, öppnade boken och pekande på något ord sade läs!„ fick man oftast de mest olikaswar, wittnande dels om förlägenhet eller om en uppenbar lögn: „Ursäkta, jag är ej läskunnig." o. s. w. dels om förslagenhet och försök att gissa sig fram, såsom då man pekade på titelbladet till Ewangel.„ Hwad står der?" —„Psaltaren.„. Eller en annan: „Är ni läskunnig?"— „Ja!" „Nå, läs der! „och pekande på ett ord t. ex. „Glawana" (kapitel). „Läs, hwad står der?" — Efter en stund „I. . u. . c" — . . . „Hwar stafwar ni?" — „Ursäkta, jag ser så dåligt". — Nå, wi forsöka här på titelbladet" (grofstil). Efter en stund „Ursäkta Wasche Blagorodie, jag är ej läskunnig." o. s. w. Likwäl befanns bland dessa wanligen 25—30% läskunniga. Så t. ex. utdelas bland 733 arestanter omkring 200 à 250 exx. nya testamenten och andra skrifter. Bland qwinnor wanligen ett större antal ej läskunniga än bland män.

Ofwannämde inspektor, herr Winokuroff, sade att det går årligen genom Tjumen omkring 17 tusen arestanter, hwarifrån de utbredas i olika af Sibiriens trakter. Wid framkomsten till bestämmelseorten gifwas åt en del biljett och frihet att gå och söka sig arbete hwar de wilja och kunna. Andra åter sättas i fängelse eller på arbete i guldwaskerierna, o. s. w. under bewakning af soldater. Efter strafftidens slut är den deporterade pligtig att låta inskrifwa sig antingen i stad som borgare eller i landsbygden som bonde; försummar han göra detta på bestämd tid, så riskerar han att åter blifwa fasttagen och skickas tillbaka till den trakt, der han utsått sitt straff! will man der ej mottaga honom, sättes han i allmänt arbete för lifstid. Jag tror ej de deporterade i allmänhet behandlas strängt, men medwetandet om att wara beröfwad sina medborgerliga rättigheter, swårigheten att erhålla arbete och slutligen saknaden af hemlandet m. m. torde dock ej alltid wara så lätt. Under sådana förhållanden hängifwa sig många åt dryckenskap, kanske för att om möjligt döfwa känslan af och medwetandet om ett förfeladt lif. Under den första tiden efter min ankomst hit till Irkutsk besökte mig ofta en medelålbrig smärt man med ett sjukligt utseende, alltid klagande öfwer sitt öde. Han tycktes wara en mera bildad man och talade flera olika språk. Första gången han kom, gaf jag honom ett N. Testamente och litet penningar att köpa sig mat eller hwad han behöfde och talade med honom alwarligt om nödwändigheten att lemna syndens wäg samt wända sig till Jesus, den ende som förmår hjelpa honom i hans tunga sorger. Åter kom han och åter hjelpte jag honom på det sätt jag kunde.

En annan gång begärde han en ewangelibok och några post-frimärken, hwilket jag gaf honom och sade han sig skulle sända ewang. till sin syster i Ryssland. Någon tid förflöt och mannen besökte mig ej mer så ofta, så såg jag honom slutligen en dag drucken och åter drucken. Efter åter någon tid kom han, „Nå hur är det med er?" frågar jag. „Swårt, swårt", säger han, „jag är så olycklig. . . hjelp mig med några kopek! „hwarwid han drager upp sin näsduk från rockskörten och uppwecklar den," Se der," sade han,„ hela min förmögenhet," pekande på en liten swart brödbit, som låg inwecklad i näsduken. Jag kände ett uppriktigt medlidande med mannen och skulle ha welat göra allt för honom; men„ jag har sett eder flera gånger drucken", säger jag, „jag kan nu ej mera gifwa eder pengar, men om ni är hungrig skall ni gerna få äta hos mig". Och åter uppmanade jag honom att wända sig med hela sin nöd till Jesus och låta frälsa sig. Ännu en gång kom han, den sista han besökte mig. Hela hans yttre bar en tydlig prägel af djup inre nöd och lidande. O, jag är så sjuk", och jag hörde wid han talade rosslingarna i bröstet med deras hemska läte, liksom wille de bewisa sanningen af hans ord. „Ja", säger jag, „ni skall snart wara i ewigheten. Olycklige, will ni ej i dag wända er till honom som gått i döden för att frälsa er? „Han swarade mig ej och gick. Efter någon tid hörde jag att man en morgon funnit honom död i sitt qwarter; andra sade det han dagen förut warit drucken. Huru många tusen har ej det olycksbringande! eldswattnet nedstörtat i ohjelpligt förderf. Och huru länge skall wäl detta fortgå sålunda.

Skall ingenting göras att söka hindra denna förderfwande flod? Jo! jag hörde berättas det några bönder i en by, ej långt härifrån bildat en nykterhetsförening; men alla blefwo aresterade och företaget på detta wis bragdt om intet.

(Forts.)

barn. Till och med den, som welat blifwa bränwinsbrännare, krögare eller skådespelare har måst tillhöra „kyrkan."

Statskyrkorna stå i allmänhet icke blott öppna för, utan innesluta ofta med twång inom sitt sköte allehanda falska andar, t. o. m. Guds- och Kristusförnekare. Och så långt har det kommit med boleriwäsendet, att deras medlemmar mångenstädes i tusental ostraffadt bedrifwa otuktslasten såsom yrke. Under allt detta heter det: „Jag sitter en drottning och är icke enka och skall icke se någon sorg"; „derföre skola på en dag hennes plågor komma, — — ty stark är Herren Gud, som har dömt henne" (uppb. 18: 8).

J. A. K.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Jywäskylä semminarium** firade i lördags sin qwartsekels werksamhet i fosterlandets tjenst med en wacker festlighet, som öfwerwars af flere af landets och folkskolans framstående män. Seminariet har, under den tid det existerat utdemitterat icke mindre än 465 qwinliga och 425 manliga, eller tillsammans 890 lärarekandidater, hwilka alla i sin mon brutit bygd och spridt kunskapens ljus i öde marker. Den insats lärowerket lemnat i kulturens tjenst i wårt land har således icke warit ringa, och med skäl hafwa fosterlandswännerna på denna dess hedersdag samlats omkring detsamma.

— **I historia och religion** kommer hädanefter, enligt senatens beslut, underwisning att meddelas på det andra inhemska språket på lyceernas högre klasser. Man kan dock fråga sig om icke underwisningen i religion, hwilken så litet som möjligt bör göras till en lexläsning, helst borde ske på modersmålet.

— **Resestipendiet för prestmän** i Åbo stift har för detta år tilldelats kyrkoherden i Wasa och Nikolaistad, prosten Abel Nyholm. (A. U.)

— **Sibiriestraffet definitiwt afskaffadt.** På framställning af senaten torde å högsta ort bestämts att kungörelserna af den 21 april 1826 och den 24 februari 1848 angående till dödsstraff enligt Finlands lagar dömda, men af H. M. Kejsaren till lifwet benådade brottslingars försändning till Sibirien skola härefter tillämpas sålunda, att dylika brottslingar icke mera skola befordras till förrättande af allmänna arbeten i grufwor och fabriker derstädes, utan för sin återstående lifstid undergå twångsarbete i tukthus inom Finland. (H. D.)

— **Resestipendier till Köpenhamn.** Fabriks- och handtwerksföreningen i Wasa har hos stadsfullmäktige derstädes anhållit, att af utskänkningsbolagets winstmedel för år 1887 ända till 300 mk. finge gifwas åt en eller twenne fabrikseller handtwerksmästare inom föreningen såsom bidrag till bekostande af resa till nu pågående utställning i Köpenhamn. (W. T.)

— **Wetenskaplig forskningsfärd.** Senaste wecka afreste härifrån statsarkeologen, prof. J. R. Aspelin för att i trakterna af Minusinsk uppe wid Jeniseiflodens källor fortsätta sina förlidna år derstädes anbefrina undersökningar af hällristningar m. m. Såsom tecknare medföljer på färden, som torde komma att utsträckas in på höften, eleven wid konstföreningens ritskola stud. Karl Wuori.

— **Om årsexamen wid Eknäs seminarium** skrifwer en insändare till N. Pr.: „Denna tilldragelse hade från kringliggande trakter och från staden lockat en mängd åhörare och åhörarinnor till lärowerkets salar. Redan wid första inträdet fick man ett intryck, som under hela tiden oförminskadt widhöll sig och som äfwen blef det slutliga. Man märkte att wid läroanstalten under de senaste åren någon förändring försiggått, och med tillfredsställelse måste sägas, att denna otwifwelaktigt warit till det bättre. Allt andas allwar och flärdlös sträfwan att hos de afgående eleverna wäcka tanke håg och sinne för utöfwandet af deras kommande wärf. Angenämt war äfwen att finna sådana wetenskaper som matematik, fysik, psykologi, o. s. w. meddelas på ett sätt som hos lärarinneeleven wäcker intresse och lust för kunskap och wetande."

Från lärowerket utdemitterades 16 lärarinnor.

— **Wid årsexamen i Kymölä seminarium** utdemitterades 17 manliga 29 qwinliga lärarekandidater.

— **Sång och musikfesten i Tammerfors**, den tredje i ordningen i wårt land, begynte i tisdags. De föregående festerna 1884 och 1887 hafwa dock firats i samband med Folkupplysningssällskapets årsfester, från hwilka den förstnämnde numera blifwit åtskiljd. Festplatsen är nedanför Pyynikke åsen, och på denna rymliga plan hade redan wid festens början stora skaror af sångens och musikens wänner från alla delar af wårt land samlat sig. Wid uppropet anmälde sig dels till täflan, dels utan 22 musikföreningar och 24 sångarkörer med tillsammans öfwer 700 medlemmar.

— **Statsrådet Z. Topelius** har blifwit kallad till hedersledamot i Samfundet för Nordiska museets främjande i Swerige samt utnämnd till kommendör af swenska Nordstjerneordens första klass.

— **Föreningen för undsättning i sjönöd**, har tillerkänt fabrikanten G. B. Sandberg föreningens tecken i silfwer jemte diplom.

— **Det i samband med det sjette allmänna nykterhetsmötet tilltänkta mötet för kristna af olika riktningar** måste för denna gång uppskjutas emedan dylika möten samma tid komma att hållas i Swerge, och flere af wårt lands kristna önska öfwerwara äfwen dessa möten.

Utlandet.

Politiska nyheter.

Kejsar Fredriks sista stunder.

I „National-Zeitung" läses följande redogörelser för den aflidne monarkens sista stunder.

Ännu torsdags eftermiddag hade kejsarni sina ögonblick af fullt medwetande tillräcklig kraft att på blockpapper nedskrifwa några önskningar. En af dem lydde att han önskade se konungen af Sachsen. Det är säkert att af dessa anteckningar framgick att statsangelägenheter sysselsatte monarkens tankar under dessa sista yttringar af klart medwetande.

Långsamt, men oupphörligt närmade sig slutet på Kejsar Fredriks lif. Utan swår kamp afsled han. Ännu under loppet af eftermiddagen war hans tillstånd snarare bättre än sämre. Medwetandet höll sig fullkomligt och ofördunkladt. Omkring honom funnos utom läkarne kejsarinnan och generallöjtnanten v. Mischke; äfwen kronprinsen befann sig i närheten. Kejsaren skref, som det berättas, mycket och åt på eftermiddagen en apelsin. Ett särskildt uttryck af glädje wisade han för en blomstergåfwa. Denna tid, då näckrosorna blomma, brukade han i sina friska dagar börja med de kalla baden i siminrättningen wid Hawel. Då han tog sitt första bad hwarje år, fann han städse sitt badrum prydt med näckrosor. Nu war den tiden åter inne — näckrosorna blomma, men de dagarnes kronprins kommer icke mera. Kejsarn låg på sin sjukbädd. Men att man med kärlek tänkte på honom på det ställe, som så länge gifwit honom en angenäm förfriskning, till tecken derpå sände anstaltens uppwaktning honom en korg med näckrosor, med hwilka de tyvärr icke längre kunde pryda hans badrum.

Natten hade lungt gått till ända. Kl. 1 hade kejsarinnan lemnat familjens öfriga medlemmar och stannat som wakt i det gemak, som låg närmast sjukrummet. D:r Howell wakade. Kejsarn war wid fullt klart medwetande. Närmare kl. 1 skref han för d:r Howell: „Huru går min puls? Huru är ni nöjd med den?" Derpå skref han ännu någonting, som han dock behöll. Mot morgonen försämrades tillståndet — andtäppa inträdde, så kommo åter ögonblick af lättnad. Då han fortfarande wägrade att mottaga någon näring, aftogo krafterna synbart och med bäfwan wäntade man den älskade herrens och kejsarens bortgång. Kejsarinnan war redan kl. 4 åter hos sin make. Allt allwarsammare och mera hotande blef tillståndet, så att kejsarens anhöriga strax efter kl. 6 åter kallades till Friedrichskron genom bud och telegram. Kejsarns krafter hade mot morgonen aftagit till den grad att hans död war att befara inom de närmaste timmarne. Mot kl. 8 på morgonen war hela familjen samlad kring sjukbädden. Från Potsdam kallades prins Henrik med fru och prins Fredrik Leopold. Kejsarn igenkände hwar och en af sina anhöriga. Hofpredikanten Persius uppehöll sig redan i går och åter igen i dag bittida på morgonen hos kejsarn och skall äfwen hafwa gifwit honom nattwarden.

Det war kort efter kl. 11 som gallerporten till slottet Friedrichskron öppnades för en twåspänd wagn, i hwilken satt en grånad herre i militärläkareuniform och hjelmen djupt nedtryckt på pannan — det war generalläkaren d:r v. Lauer. Knarrande sluter porten sig åter. Officerarne wid ingången salutera och wagnen rullar långsamt genom den breda midtelwägen på hwars båda sidor slottets byggnader resa sig. Wårsolens warma gyllene sken gläuser på slottskupolens statyer och öfwerswämmar fullständigt palatsflygeln och den breda terrassen, der kejsar Fredriks widöppnade rum befunno sig. En djup underbar frid lägrade sig öfwer slottet Friedrichskron. Från trädens grenar ljöd foglarnes qwitter så klart och från ett snår hörde man tydligt gökens rop. Då — det war precis kl. 11 och 12 minuter — sänkte sig den endast på slottets andra sida synliga purpurflaggan till hälften ned för den krönta flaggstången — kejsarn hade andats ut. Den lilla menniskogrupp af trettio eller fyrtio personer, som tigande stod wid främre porten anade ännu icke att i detta ögonblick befrielsens timme hade slagit för den lidande. Då störtar ett bud häftigt ut. En fruktanswärd rörelse griper gruppen, hwilken upplöser sig, ilar emot honom: „Kejsarn — är död?" — „Ja." — . . . Ett ögonblick står alla som förtrollade. Derpå följer en obeskriflig rörelse.

Kejsar Fredrik har afsomnat stilla och utan smärta. Såsom det berättas återwände medwetandet knapt i den sista stunden, likasom hans wakande mera warit en halfslummer. Hwad som försiggick i dödsrummet i det ögonblick, då kejsar Fredrik kämpat ut, har ej nått offentligheten. Få minuter senare stängdes portarne. Läkarne och presterne stannade ännu i palatset, under det täget till Berlin kl. 11,35 återförde alla dem, som deras kall och deltagandet för den gripande tilldragelsen der ute hade sammanfört.

* * *

Enligt uppgift af tidningarne har Mackenzie i sin, på befallning af kejsar Wilhelm II, afgifna rapport, meddelat att det nu efter likets obduktion är otwifwelaktigt att kejsar Fredriks sjukdom war kräfta i struphufwudet, men att diagnosen förut warit mycket förswårad, emedan struphufwudets brosk från början war angripen af sjukdomen och sjukdomsprocessen företrädeswis utwecklade sig i broskwäfnadens djupare skikt, hwilket ledde derhän, att sjukdomsbilden fördunklades.

* * *

Bisättnings högtidligheterna egde rum i måndags.

Wilhelm II,

kejsar Fredriks son och kejsar Wilhelm I:s sonson, hwilken nu är Preussens konung och Tysklands kejsare, är född den 27 januari 1859. Kejsar Wilhelm har sjelf ledt sin sonsons uppfostran, och man kan deraf sluta sig till, att han tidigt inlärt honom sitt hus' principer. Framför allt lärde prinsen sig först att lyda, innan han fick befalla. I främsta rummet har han fått en militärisk uppfostran; derefter lärde han sig lefwande språk (han talar flytande franska och engelska), widare allmänna kunskaper, och han har fått en allwarlig religiös uppfostran, — hwilket dock nämnes sist i denna beskrifning öfwer honom, — så att han utan twifwel som farfadern kommer att bewara en oföränderlig tro på sin af Gud gifna mission.

Som prins har Wilhelm II warit öfwerste för gardeshusarregementet, öfwerste för första infanteriregementet, öfwerste för pommerska grenadierregementet och öfwerste för andra landtwärnsregementet. Han har icke blott warit i besittning af många militära titlar, utan han har äfwen militära egenskaper. Man tillskrifwer honom i allmänhet i armén en grundlig kännedom om taktiken och ett snabbt initiatiw, med ett ord allt, hwad som karakteriserar en god general på walplatsen. Han är en god strateg, men anses böjd att öfwerdrifwa sin talang, hwilket äfwen medwerkar till, att han betraktas som anhängare af krigspartiet. Hans smickrare kalla honom „den nye Fredrik den store;" och mången har trott, att han längtar efter att få aflägga bewis på sin förmåga. Om konst och wetenskap lär han icke bekymra sig mycket — äfwen deruti nnan Wilhelm I lik —; han är sportsman och soldat. Han säges wara en mycket god ryttare och sitta bättre i sadeln på en manöwerplats än på en stol i en salong.

Kejsaren är förmäld med Wictoria Fredrika, prinsessa af Schleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg, sedan 1881 och har redan 4 söner.

Stanley död.

Enligt officiela underrättelser till konung Leopold af Belgien, har Stanley jemte 600 ledsagare omkommit i det inre af Afrika.

Nordens sommar.

Jag wet wäl länder, der myrten blommar
Som om der wore en ewig sommar;
Men der omutligt dock sweper natten
Sin swarta winge kring land och watten,
Då är der mörker — då är der mörker!

Men här bland fjellar, dem is omsluter,
Der mossig fura ur klippan skjuter,
Här inwid jordens förfrusna panna,
Här tyckes solen sin bana stanna.
Här finnes ljuset — här finnes ljuset.

Naturen bäfwar för skaparordet,
Som tidigt en gång blef taladt wordet:
— Att ljus skall råda och natten flykta! —
Och winterns makter sitt wälde lykta.
De fly för ljuset — de fly för ljuset!

Nu morgon redan ur afton randas,
Och deras rodnad tillsamman blandas.
Nu gjutes purpur på tusen sjöar
Och kläds i guld wåra skär och öar
Wid midnattsljuset — wid midnattsljuset.

En wingad skara mot norden swingar
Och deras jubel i rymden klingar.
Och allt, som andas, också förråder
Den ewigt mäktiga, stora åder,
Som sjelf är ljuset — som sjelf är ljuset!

Se! helsa målas på kind, som bleknat,
Och krafter lifwas, som redan weknat,
Och in i sorgens bekymrens boning
Man skymtar tiden af frid, försoning,
Då allt blir ljuset — då allt blir ljuset!

Frågan om Helsingfors swenskfinska församlings delning.

Frågan om denna, stora församlings delning har redan förut twå särskilda gånger — nemligen å kyrkostämmor 1865—66 samt 1875 — warit föremål för församlingens beslut och regeringens pröfning. Församlingen beslöt då, hwardera gången, att delningen borde ske på språklig grund, i en finsk och en swensk församling, hwilka skulle hafwa hwar sitt skilda presterskap, hwarmed kyrkorna och öfrig egendom skulle blifwa gemensam för båda församlingarne. Men de uppgjorda förslagen wunno icke regeringens fastställelse.

I slutet af år 1887 uppdrog kyrkorådet åt en komité, bestående af hrr Ad. Moberg, L. Bengelsdorff, J. A. Pontan, A. Auwinen och E. A. Forsell att utarbeta och till kyrkorådet ingifwa förslag om församlingens delning på territorial grund.

Komitén har i sitt utlåtande, med fästadt afseende wid att församlingen i en snar framtid kommer att innehafwa tre kyrkor, belägna i skilda delar af staden, ansett att staden lämpligast kunde delas i tre församlingsområden med hwar sin kyrka. Gränsarne emellan dessa kunde, enligt komitèns mening, helst dragas inom staden utmed Esplanaderna från Esbo tull till södra hamnen och längs Boulewardsgatan, samt norr om stadsplanen utmed jernwägen. Till det första distriktet skulle då hänföras stadsdelarne I, II och VIII jemte området på andra sidan långa bron åt östra chausén. Till det andra statsdelen IV med Tölö trakten. Till det tredje: statsdelarne III, V, VI och VII jemte Brunsparken och Sweaborg.

För den presterliga tjenstgöringen torde i hwarje församling erfordras minst tre prester, af hwilka twenne, en kyrkoherde och en kapellan, kunde ställas på ordinarie fot, den tredje såsom adjunkt ex officio. Såsom aflöning för kyrkoherden, hwilken wore skyldig att sjelf aflöna sin adjunkt, föreslår komitén fmk 9000 jemte bol, eller fmk 2500 i hyresmedel, samt för kapellanen 4500 mk i lön och 1500 i hyresmedel. Klockarens och orgelnistens aflöning torde i hwarje församling böra blifwa ungefär enahanda som f. n. i den odelade församlingen eller 2000 mk för hwardera.

Hwad beträffar werkställandet af den föreslagna delningen, anser komitèn, att innan densamma sättes i werket, den egendom som skall fördelas på de blifwande församlingarne, bör genom den nuwarande församlingens försorg och på dess bekostnad försättas i fullgodt skick samt att först och främst församlingens tredje kyrka, som nu är under byggnad, på gemensam bekostnad göres färdig och förses med alla nödiga inwentarier.

Sedan de blifwande församlingarnes sjelfständiga tillwaro sålunda blifwit möjliggjord skulle delningen werkställas sålunda, att den nordöstra församlingen erhölle Nikolaikyrkan, den nordwestra församlingen Gamla kyrkan, samt den södra församlingen den Nya kyrkan.

Men ehuru komitén, följande det erhållna uppdraget, sökt framställa möjligheten och sättet för Helsingfors swenskfinska församlings delning på territorial grund, har flertalet inom densamma dock icke ansett sig kunna förorda en så beskaffad delning. De olägenheter och den tidspillan, som af det dubbla språket förorsakats wid alla offentliga förhandlingar, äro nogsamt kända och öfwerklagade; men färdeles i afseende å gudstjensternas ordnande i de skilda kyrkorna möta swårigheter och missförhållanden, hwilka hittills blifwit afhulpna endast derigenom att församlingen haft twenne skilda kyrkor, i hwilka gudstjenst samtidigt på hwardera språket kunna hållas. Då nu hwarje af de territoriela twåspråkliga församlingarna är inskränkt till en enda kyrka, skola owilkorligen samma kollisioner emellan de begge språkens anspråk återkomma utan möjlighet till förwandling. Ingendera parten skall undgå att fordra söndagligen twenne gudstjenster: högmessa med eller utan nattwardsgång samt aftonsång, och ingendera i något hänseende tillerkänna den andra företrädet. För att undwika dessa högst beklagliga och oupphörligt återkommande twister om det ena eller andra språkets större berättigande inom församlingen har äfwen de gånger tillförene, då fråga om församlingens delning uppstått, enhälligt påyrkats att densamma borde ske på grund af språkförhållanden. Med anledning häraf anser komitén lämpligast att församlingen främst bör delas efter de begge språken i en swensk och en finsk, och widare den swenska församlingen på territorial grund i twå.

Komitén will först framlägga förslag till organisation af endast en swensk och en finsk församling, för den händelse, att delningen till en början icke skulle sträckas längre.

Äfwen i detta fall borde, enligt komitèns mening, hwardera församlingen hafwa sitt skilda presterskap, samt skilda kyrkor, prestgårdar, begrafningsplatser och kassor. Hwad i det förra förslaget anförts om åtgärder, som böra widtogas före delningens werkställande, är tillämpligt äfwen wid detta förslag.

För bestämmande af presterskapets antal och aflöning samt delningswilkoren blir emellertid här antalet af personer, som kunde påräknas för hwardera församlingen af wäsentlig wigt. Upplysningswis kan i detta afseende meddelas att, enligt den år 1874 upprättade finska kyrkoboken, funnos i densamma inskrifna omkring 6,000 personer, hwilka förklarat sig wilja tillhöra den finska församlingen. Om man antager att af de 19,600 personer, med hwilka församlingen ökats under de sedan dess förflutna 14 åren, hälften blefwe medlemmar af den finska församlingen, så kan man närmelsewis pröfwa att denna församling komme att bestå af omkring 16,000 personer och således blefwe ungefär hälften mindre än swenska församlingen. Den 1 januari 1888 utgjorde folkmängden i församlingen 50,950 personer.

Med hänsyn härtill har komitén ansett att den swenska församlingen borde erhålla twå kyrkor, exempelwis Nikolai- och Gamla kyrkan, samt den nuwarande prestgården, medan den finska församlingen erhöllo den nya kyrkan och nuwarande kapellansgården.

För tjenstgöringen i den swenska församlingen skulle, enligt komitèns tanke, erfordras en kyrkoherde med 12,000 mk. i lön jemte bol eller 3,000 mark i hyresmedel, hwilken woro skyldig att hålla twå adjunkter, samt twå kapellaner, hwardera med 4,500 mk i lön och 1,500 mk i hyresmedel, äfwensom twå klockare, twå orgelnister och för öfrigt erforderlig kyrkobetjening. För den finska församlingen skulle presterskapet och kyrkobetjeningen ställas på enahanda sätt, som för de tre distriktsförsamlingarne är föreslaget, och till pastorsbol samt kansli för densamma torde nuwarande kapellansgården efter behörig tillbyggnad wara lämpligast.

Finska missionssällskapets årsberättelse.

Den 13 juni 1888.

Af den wid missionssällskapets årsmöte i Nikolaikyrkans östra pawiljong meddelade årsberättelsen framgick, att sällskapet under året fått widkännas stora utgifter till följe af de kostsama resor, som missionärerna i Afrika hade warit twungna att företaga. Så t. ex. hade twenne missionärfamiljer om tillsammans 10 personer återkommit till hemlandet och 5 missionärer hade af helsoskäl rest från Owambolandet till Kap. I medeltal hade på arbetsfältet i Afrika under året werkat sem missionärer.

Här hemma hafwa tre missionärer och missionsföreståndare besökt omkring 300 församlingar; omkring 60 syföreningar har warit i werksamhet; 33,000 yttre missionsskrifter och 66,000 inre dylika hafwa tryckts. Till försäljning hafwa utelemnats 47,000 yttre missions- och 81,000 inre missionsskrifter. Wärdet af boklagret utgör för yttre missionskrifter 29,000 och för inre missionsskrifter 31,000 mark. Sällskapets tidning har utgått: den finska upplagan i 11,000 exr. och den swenska i 2,000 exr. — En förbättrad upplaga af Luthers katekes på Ondangospråket har af sällskapet sändts till Afrika. Under utarbetande är ock f. n. en större biblisk historia samt delar af Nya testamentet.

Genom elfwa testamenter har sällskapet under året fått emottaga 18,000 mark och genom gåfwor 7,000 mark. Dessutom hafwa 10 stora kistor fulla med kläder sändes till Afrika.

Sällskapets ekonomiska ställning är följande:

Hednamissionsfonden. Behållning från följande år: 10,066 mk. 58 p., i hwilken behållning äfwen ingår ett olikwideradt lån å 4,000 mk. Inkomster under året: 97,412 mk. 15 p. Upplånade medel 47,425 mk. Utgifter 106,724 mk. 86. p. Betalade lån 33,640 mk. 15 p. Ännu icke betalade lån uppgå till 8,800 mk. — Häraf framgår att i fonden finnes en kassabrist af 3,000 mark.

Fonden för inre missionen. Behållning från föregående år: 11,389 mk. 50 p. Inkomster under året 8,750 mk. 26 p. — Utgifter: 8687 mk. — I fonden finnes således en behållning af 11,452 mk.

Fondon för Judemissionen. Behållning från föregående år: 2,329 mk. Inkomster under året 1,173 mk. — Utgifter: 847 mk. — Fondens behållning utgör följaktiga 2,628 mk.

Fonden för ett missionshus. Behållning från föreg. år: 8795 mk. Influten ränta 440 mk. — Fondens behållning 9,235 mk.

Fonden för ett missionsskepp. Behållning: 2589 mk., gåfwa 2 mk. 50 p. influtna räntor: 130 mk. — Fondens behållning: 2,722 mk.

Fonden för ett räddningshem för fallna qwinnor: Behållning 3,850 mk. Räntor 190 mk. — Utgifter 190 mk. — Fondens behållning 3,850 mk.

Fonden för utbildande af ynglingar för hemlandsmissionen. Behållning: 2.219 mk. Influten ränta 110 mk. — Fondens behållning 2,329 mark.

Pensionsfonden. Behållning 844 mk. Influten ränta 40 mk. — Fondens behållning 884 mk.

Åt bestyrelsen bewiljades full answarsfrihet. Till rewisorer af granskningen af senaste års räkenskaper utsågos pastor A. Lönnroth och handlanden A. Silfwast, samt till rewisorssuppleant bleckslagaremestaren G. W. Sohlberg. — Förwaltningskostnaderna för nästa år faststäldes till 11,000 mk.

Från bestyrelsen woro i tur att afgå pastorerna K. G. Tötterman, L. Enkwist och G. von Rohden. Samtliga återwaldes.

Af berättelsen upplystes widare att 12½ år, efter missionens inrättande förgått, förrän de sex första hedningarna döptes. Under de derpå följande fyra åren steg de döptes antal till 80. Under 1887 döptes inalles 85. De kristna äro fördelade på tre stationer hwarje station med sin skola. Antalet skolbesökande har under året warierat mellan 200 och 400 personer. Besökarene af gudstjensterna ha i medeltal uppgått 600. — Den politiska ställningen å missionsfältet har warit mycket osäker i följd af inre tronstridigheter, men de senaste underrättelserna gifwa dock wid handen att ett bättre sakernas tillstånd inträdt.

Söndagens predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bergroth.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 och kl. 7 af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22) Predikan kl. 11 f. m. af Hj. Braxén.

Å Rosa willa: Kl. 4 e. m. Swenska och finska föredrag jemte sång. Entré 25 p.

Gräswiksgatan N:o 12 kl. 7 e. m. predikan af Petter Malmqwist.

Redowisning

För kyrkobyggnaden i Werchne Suetuck Östra Sibirien, har ytterligare influtit.

Nykt. föreningen i Nystad . . . . . 90: —
„ i Nykarleby . . . . 22: 50.
„ Walo i Helsingfors 30: —

Summa F. Mark 142: 50.

Ofwanstående F. M. 142: 50, har denna dag blifwit afsänd till Kateketen Lindholm i Werchne Suetuck.

Wasa den 18 juni 1888.

Wasa absoluta Nykterhets Förening.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 24 juni 1888.

Matt. 28: 16–20.

Återblick.

Wi hafwa nu tillryggalagt det andra qwartalet af detta år och derunder betraktat de delar af den ewangeliska historien, som framställer för oss de sista stunderna af Jesu jordiska lif; — dels närmast före hans sista stora kamp med synden och dödens makter, då han genom sina tal och liknelser såwäl synes göra en sista ansträngning att uppwäcka sina motståndare ur deras förhärdelse, som undervisa och uppmuntra sina lärjungar; dels under denna afgörande kamp, som till hans menskliga natur slutar med korsets död; dels efter denna kamp, då han genom sin härliga uppståndelse slutligen bekräftar sin seger öfwer döden och alla afgrundens makter samt uppfar till himmelen såsom alla herrars herre och konung. Wi hafwa sett att han lagt alla sina fiender under sina fötter och hafwa mottagit hans löfte att han skall komma igen och då wisa sig i all sin härlighet. Gud har upp höjt honom och gifwit honom ett namn, som är öfwer alla namn. Låtom oss derföre kasta en återblick på det Guds ord, som wi under detta qwartal fått betrakta. Läran om Kristi död och uppståndelse är den fasta grundwal, på hwilken menniskans frälsning och de kristnas tro hwilar. Wi kunna derföre med fullt skäl säga, att de twå största dagarne i werldens historia äro den fredagen, då mörker inswepte korset på Golgata, och den påföljande söndagen, då den hwitklädda engelen, som war till utseendet såsom en ljungeld, wältrade stenen från dörren till grafwen, hwari Jesu lekamen warit lagd. Den natt, då Jesu lekamen låg i grafwen, war wäl den hemskaste, som någonsin utbredt sina skuggor öfwer menniskors hjertan och förhoppningar, under det att den klaraste morgon, som någonsin uppgått öfwer en förmörkad och åt undergång hemfallen werld, war den då qwinnorna skyndade från Josefs trädgård med det glada budskapet till lärjungarne: Kristus är uppstånden!

De texter wi genomgått under det första qwartalet af året äro följande:

1. Johannes döparens död Matt. 14: 1–12.
2. Jesus bespisar femtusen man „ 14: 13–21.
3. Jesus går på wattnet . . . „ 14: 22–36.
4. Den store läkaren . . . . . „ 15: 21–31.
5. Petri bekännelse . . . . . . „ 16: 13–28.
6. Jesu förklaring . . . . „ 17: 1–13.
7. Guds omsorg om de små . „ 18: 1–14.
8. Wigten af ett förlåtande sinnelag . . . . „ 18: 21–35.
9. Rikedomens faror . . . . . „ 19: 16–26.
10. Wägen till werklig storhet „ 20: 17–28.
11. Jesu intåg i Jerusalem . . „ 21: 1–16.
12. Liknelsen om wingårdsmännen . . . . „ 21: 36–46.

Texterna under detta senare qwartal sönderfalla i tre delar:

a. Jesus afsluter sitt predikoembete genom flera tal och liknelser samt instiftar den heliga nattwarden.

b. Jesu lidande och död.

c. Uppståndelse, missions- och dagbefattning samt himmelsfärd.

13. Bröllopsbjudningen . . Matt. 22: 1–14.
14. Jesu sista warning . . . . „ 23: 27–30.
15. Jesus förmanar till werksamhet . . . . „ 24: 1–13.
16. Liknelsen om de tio jungfrur „ 25: 1–13.
17. Liknelsen om punden . . . „ 25: 14–30.
18. Om den yttersta domen . . „ 25: 31–46.
19. Jesus instiftar nattwarden „ 26: 17–30.
20. Jesus lider i Getsemane . . „ 26: 36–46.
21. Petri förnekelse . . . . . . „ 26: 69–75.
22. Jesu lidande och död på korset . . . . „ 27: 33–50.
23. Jesu uppståndelse . . . . . „ 28: 1–15.
24. Jesu sista befallning . . . . „ 28: 16–20.

Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på alla mina wägar.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 25. Torsdagen den 28 Juni **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Några enfaldiga tankar i dissenterlagsfrågan *).

I.

„Emedan ett lif utan wänner är fullt af försåt och fruktan uppmanar sjelfwa förnuftet att förskaffa wänskapsförbindelser". Så yttrar sig den store talaren och statsmannen Cicero, som dock war en hedning. Den kristna religionens stiftare sade till sina anhängare: „går ut i hela werlden och gören alla folk till mina lärjungar!" äfwensom: „deraf skola alla förstå att I ären mina lärjungar, om I hafwen kärlek inbördes". Den heliga boken betygar äfwen att de första kristna fullgjort sin mästares befallning i det de „gingo ut och predikade allestädes och Herren werkade med **dem** och stadfäste ordet med åtföljande tecken". Deßlikes ha de förwerkligat sin gudomlige lärares kärleksbud, ty det säges om dem, att „i hela hopen af dem som trodde war ett hjerta och en själ", och „de woro beständiga i apostlarnes lära och i gemensamheten och i brödsbrytandet och bönerna". Apostelen Johannes framställer äfwen gemenskapen mellan kristna såsom ett oeftergifligt wilkor för Guds folk, då han säger: „om wi wandra i ljuset, såsom han är i ljuset, så hafwa wi gemenskap inbördes". De som sålunda wandra i ljuset d. ä. i Guds ords ljus och inför Jesu ansigte, de ha äfwen gemenskap med andra, som wandra i samma ljus.

Ifrån detta ursprung härleda sig alla kristna religionssamfund; — menniskor, som efter samma tros-regel, hwar för sig särskildt dyrkat den treeniga Guden, ha alltid derjemte sammanslutit sig till hållande af gemensam andakt eller gudstjenst, icke allenast på sabbaten, utan ock på andra tider, så ofta de dertill känt sig manade. De kristna äro lemmar i den lekamen hwars hufwud är Kristus, de äro äfwen, enligt skriftens wittnesbörd, grenar i winträdet hwilket winträd är Kristus; men såsom lemmarne i den jordiska kroppen äro flere och grenarna i trädet många, hwilka hafwa gemenskap med hwarandra, så förhåller det sig ock med den andliga lekamen. Der den gemensamma gudstjensten aftagit eller totalt förswunnit, der har ock den inre andakten eller gudsdyrkan aftagit eller förswunnit.

För dem som stå på bibelns grund, äro alla dessa oemotsägliga sanningar. Wi ha emellertid läst och hört att åtskilliga landtdagsmän wid pågående landtdag welat genom ett stadgande i dissenterlagen förbehålla dissenters rättighet att utgå ur lutherska kyrkan, utan att derjemte ansluta sig till något annat religionssamfund. Huru öfwerensstämmer detta stadgande med det ofwan sagda? Hwilka äro historiens wittnesbörd för att sant kristligt sinnade personer utträdt från ett kristligt religionssamfund, utan att derjemte ansluta sig till något annat, eller ock bilda ett eget religionssamfund, der den yttre gudsdyrkan är öfwerensstämmande med personernas i fråga tro och bekännelse? Om några sådeskaffade personer någonsin funnits, huru länge förblefwo de under dylika förhållanden „sant kristligt sinnade" innan de ledo skeppsbrott i tron, d. w. s. totalt förlorade sitt kristliga sinnelag? Härpå önskade wi få ett tillförlitligt swar.

Kristna dissenters skola wisst aldrig betjena sig af ifrågawarande stadgande, äfwen om detsamma engång blefwe lag, ty de skatta det kristliga församlingslifwet alltför högt, på grund af egen erfarenhet, för att sålunda äfwentyra sin själs salighet. Men annorlunda torde det förhålla sig med en v. Bergens, Geijerstams och en Björnsons meningsfränder, de der ju, såsom kändt, företagit sig det wådliga försöket att utrota den urgamla kristna tron, hwilken enligt deras förmenande: „underkuer og lemlaester Forstanden". De skola måhända med begärlighet emottaga det erbjudna tillfället och utträda ur statskyrkan, hwilken med sin „gamla tro" för slikt folk längesedan fallit sig beswärlig, för att sedan ohejdadt werka för otro i alla former, indifferentism, likgiltighet, irreligiositet och deraf owilkorligen hänflytande immoralitet, eller med andra ord: för all slags — nihilism på den kristna religionens område.

En aktad medlem i presteståndet säger ock derföre med allt skäl om nämnda förslag sålunda: „Här inträffar nu ett alldeles eget fall. De medlemmar af utskottet, som utgifwa sig för att wara religionsfrihetens wänner par preference, wisa uppenbar motwilja för att förhållandena skola ordnas, ja, de förbehålla sig genom lagstiftning rättighet att icke alls behöfwa wid utträdet ur kyrkan befatta sig med religionens yttre former, med bekännelse och offentlig kult. Men om nu, såsom wisats, werklig religion drifwer till bekännelse och gemensam gudsdyrkan, så är man berättigad i fråga sätta, huruwida werklig religion kan finnas der, hwarest den werkliga religionens yttringar uteblifwa, ja, på förhand tänkas såsom obehöfliga. Frihet för indiwiden, att icke tillhöra något kyrkligt samfund, det är icke religionsfrihet i detta ords sanna bemärkelse, utan frihet från den sanna religiositetens nödwändiga frukter*)" m. m. De kristna dissenters i wårt land, åtm. några af dem, ha ock inlagt gensaga emot ifrågakomna grundläggande del af dissenterlagen, **) ty en aktad medlem i Ridderskapet och Adeln, som wäl torde känna till dissenters' i wårt land förhållanden, yttrar ju sig om densamma: „jag tycker mig se att man afser mer att stifta lag för dem som önska utgå från kyrkan *utan att ingå i något samfund än för kristna dissenters*" ***). Må man sålunda ej genom ett owist lagstadgande locka oförfaret folk in på okända banor med oanade och oberäkneliga faror!

(Forts.)

*) Nedanstående uppsats af signaturen W. A. M. har kommit oß tillhanda först efter det att dissenterlagsfrågan blifwit utdiskuterad wid landtdagen. Då uppsatsen likwäl mera synes afsedd att wara ett uttalande till likatänkande bröder och systrar, än ett inlägg i frågans behandling wid landtdagen, och då det fortfarande är af wigt att söka klargöra de principer, *på hwilka en rättwis dissenterlag bör hwila*, införa wi dock densamma, bedjande den aktade insändaren om ursäkt för dröjsmålet dermed, hwilket härrör deraf, att den fråga den behandlar, icke längre är en fråga för dagen. Att wi icke i alla punkter tänka lika med insändaren, framgår af wåra egna uttalanden i ämnet; särskildt måste wi reserwera oß mot författarens åsigt, att det icke warit rätt att bewilja dissenters frihet att utträda ur statskyrkan, utan att inträda i något annat i landet befintligt lagligt trossamfund. Denna åsigt har wisserligen wunnit burskap wid landtdagen; men månne wäl kristendomen eller ens kyrkan wunnit något derpå? Wi för wår del tro det ej.

Red:s anm.

*) „Finland" N:o 93.

**) Sådan den förekommer i lagutskottets 1 reservation.

***) Af undert. kursiveradt. F. Weckobladet N:o 17.

Sjette Allmänna Nykterhetsmötet

öppnades härstädes i förgår med gudstjenster i Gamla kyrkan på finska och swenska språken. På finska predikade pastor Olander från Lowisa öfwer den barmhertige samaritanen och på swenska pastor Bergroth öfwer orden i Lukas 12: 4, 5:

Frukten icke för dem som döda kroppen och derefter icke kunna göra något widare. Men jag skall wisa eder, hwem I skolen frukta. Frukten honom, som sedan han dödat, har makt att kasta i helwetet Ja, jag säger eder: frukten honom!

Kl. 12 samlades mötesdeltagarene, uppgående till flere hundradetal, i studenthusets festsal, som war dekorerad med granar och de olika landskapens wapen, omgifna af sköldar. Sedan Wårt Land spelats, uppträdde doktor Granfelt samt framhöll i ett tal på finska de framsteg nykterhetssaken gjort i wårt land. Wid tiden för det första allmänna nykterhetsmötet funnos endast 10 nykterhetsföreningar; nu finnas flere än 100. Under denna utweckling hade nykterhetswännerna lärt att fatta sitt mål allt klarare. De skola gå fram, oberoende af de windfläktar, som blåsa från den allmänna opinionen. Om nykterhetswännerna under ogynsamma dagar likasom under gynsamma gjorde sin pligt, innebure motwinden i och för sig icke någon olycka. Att oenighet ännu råder emellan skilda läger af landets nykterhetswänner, berodde derpå att den enes som den andres erfarenhet är bristfällig. En har erfarenhet i ett, en annan i ett annat afseende. Kunde en harmonisk sammanslutning winnas, så wore det bra, men en sammanslutning i otid eller på orätta grunder wore sämre än ingen alls. Skulle äfwen en sådan sammanslutning, som wore önskwärd, icke kunna winnas, så kunna i alla fall de skilda föreningarne arbeta, om än oberoende af, så dock i endrägt med hwarandra. Och till en sådan endrägt bidraga i icke owäsentlig grad de allmänna nykterhetsmötena, hwilka talaren derföre önskade skola bibehålla samma karaktär, som de hittills haft, d. w. s. utgöra en mötesplats för alla nykterhetssakens wänner i wårt land, ware sig de räkna sig till den ena eller andra nykterhetsföreningen eller stå utom föreningen.

Derefter höll doktor Granfelt ett tal på swenska, som i sin helhet war af följande lydelse:

Jag har i det föregående förliknat den allmänna opinionen med wädret, som i dag blåser åt ett håll i morgon åt ett annat. För någon tid sedan, kort efter det den absoluta nykterheten fattade fast fot i wårt land, omfattades wår sak med en owäntad wälwilja i wida kretsar af wårt folk. Men wissa företeelser på senaste tid synas bewisa, att denna wälwilja i någon mån swalnat och att i stället mot wåra sträfwanden rent fiendtliga strömningar sökt efter förmåga göra sig gällande. Hwilken utweckling wår sak under den närmaste framtiden är beskärd, derom har jag wäl ingen böjelse att wåga någon förutsägelse, men att det är det försigtigaste att icke göra sig alltför stora förhoppningar, det synes mig likwäl säkert. Det är icke blott wissa företeelser på nykterhetsfältet i trängre mening, som föranleda mig till dessa farhågor. Efter en jemförelsewis snabb utweckling under föregående år har inträdt ett relatift stillestånd. Färre föreningar bildas än förr, de redan bildade klaga öfwer att nya krafter ej wilja ansluta sig och att gamla falla ifrån. Nykterhetslitteraturen har minskad afsättning mot närmast föregående tid och äfwen motgångar af annan art bidraga att nedslå modet hos många. Men det är likwäl förnämligast företeelser under senaste landtdag, som ledt mig till de slutsatser jag anfört. Mellan senaste och närmast föregående landtdag röjer sig en bestämd åtskilnad wid behandlandet af frågor, som på ett eller annat sätt beröra nykterhetssaken. För 3 år sedan behandlades en regeringsproposition om förändringar i bränwinslagen och infördes deri nya bestämningar, hwarigenom rättigheterna till försäljning och utskänkning af denna wara gjordes inskränktare än förut, samt kommunerna tillerkändes utwidgad rätt att inlägga veto! mot denna rörelse. Man gladde sig öfwer de gjorda förändringarna, och sedan de blifwit upphöjda till lag, har man sökt att tillgodogöra sig de samma och förskaffa sig erfarenhet om de fördelar, som medels dem kunna winnas.

Kom sedan följande landtdag senaste wår. Lagstiftarne woro till en betydande del desamma, som för tre år sedan. Nu förekom ingen proposition i denna fråga af en mera genomgripande wigt. Men den erfarenhet man redan har om den senast antagna lagens werkningar hade framkallat wissa nya önskningsmål, andra sådana berörde den riktning, hwari förberedelser borde träffas för att wid näsia landtdag erhålla en sådan reform af nykterhetslagstiftningen, som stode i samklang med de bestämmelser, som dels redan finnas, dels önskas, i gällande bränwinslag.

Det war derför ett antal såwäl petitions- som motionsförslag, rörande rusdryckerna, inom de olika stånden inlemnades wid början af senaste langtdag.

Det är wälbekant, hwilka önskningar genomgingo dessa förslag. De rönte alla till en början ett jemförelsewis gynsamt emottagande och remitterades i alla stånd till utskotts behandling. Äfwen utskotten wisade dem så till wida uppmärksamhet, att de samtliga, med ett mindre betydande undantag, upptogos till behandling. Men i alla, utom i par fall, blef resultatet af denna behandling förslag till förkastande! Och i alla fall der utskottets förslag innehöll afstyrkande, tillwann det sig ständernas godkännande. Resultatet af senaste landtdagsarbete blef sålunda, hwad nykterhetssaken beträffar, i hufwudsak negatiwt. Inga tillägg eller förändringar i bränwinslagen, inga nya bestämningar i lagen om maltdrycker, ingen utsträckning af kommunernas befogenhet i ett eller annat afseende. Ständerna förebrogo att inwänta ökad erfarenhet till nästa gång och olägenheter, som skulle kunnat afhjelpas nu redan, få derför fortfarande qwarstå minst 3 år framåt.

Det enda förslag, som tillwann sig ständermajoritet, war det som kraftigt understöddes af petitioner, insamlade i alla delar af landet. Det gälde tillsättande af en komité för att granska rusdryckslagstiftningen i sin helhet så i eget land som utrikes och att på denna grund framställa förslag till en tidsenlig reform, för att för nästa landtdag framläggas. Men äfwen detta förslag gjordes otydligare och knapphändigare än det ursprungligen framstälda och sålunda stympadt förkastades det likwäl af ett stånd. Det gifwes ett parti, som anser att redan nu wår lagstiftning är allt för nykterhetswänlig. Detta parti har sina representanter så inom som utanför representationen och det war detta, som bragte förslaget att falla. De som inga reformer önska, de önska heller ingen undersökning, som wore egnad att gifwa dessa reformer understöd.

Hwad man under sådana förhållanden kan wänta af den enda petition som rörande nykterhetssaken å ständernas wägnar inlemnades, är swårt att på förhand weta. Måhända en komité tillsättes. Det wore icke den första komité, som af wår regering blifwit tillsatt för att granska delar af wår rusdryckslagstiftning.

Men äfwen då en komité blir nedsatt, kan man wäl räkna på, att de instruktioner komitén erhåller skola stämma öfwerens med de önskningsmål, som närmast gifwit anledning till ständernas petition, de önskningsmål, hwarom tiotusental enskilda medborgare förenat sig, hwartill inemot 200 kommuner i hufwudsak anslutit sig? Kan man ens med säkerhet räkna på, att ständernas formulering af petitionen oförändrad ligger till grund för den instruktion komitén kommer att erhålla? Jag wet ej, men will dock hoppas det.

Men om äfwen en komité utses och densamma tilldelas instruktioner, mot hwilka ingen anmärkning kan göras, så återstår ännu komiéns sammansättning. Det är deraf det resultat den kommer att medföra i wigtig grad kommer att bero.

Det är en förändring af rusdryckslagstiftningen i sin helhet som wi begära, en fullständig rusdryckslag, i stället för nu gällande bränwinslag, och rättighet för kommunerna att wotera fullständigt förbud. Skall komitén ansluta sig härtill? Ifall den tillsättes, men icke gör det, är målet med deß tillsättande endast till hälften wunnet. Ifall den inlemnar till nästkommande landtdag en sakenlig relation af rusdryckslagstiftningens närwarande ställning i olika länder wore detta i alla fall en winst, förtjent af erkännande.

I alla fall, resultatet af senaste landtdags werksamhet må bli ringa eller må bli intet, på wår hållning kommer det icke att hafwa inflytande. Wi hafwa målet klart för oß, wi arbeta på att bryta ner den fördom, som allt ännu omgifwer rusdryckerna med ett förklarande skimmer och låter den njutning de skänka undanskymma den förbannelse de medföra. Wi arbeta på att sprida kännedom om deras werkliga betydelse för den menskliga organismen, deras werkliga inflytande på samhället i sin helhet, och wi fordra att de resultat en samwetsgrann forskning i detta fall wunnit, erhålla nödigt afseende i lagen, werka nödig reform i de bruk och sedwänjor, som hyllas af wårt folk. Det är sant, det är mäktiga intressen, som stå oß emot: enskilda, som grunda hela sin utkomst på fortfarandet af nuwarande förhållande; staten, som delwis redan bundit sig genom att beskatta, då den borde förbjuda, och fruktar en brist i kassan, om wåra åsigter blifwa de förherskande. Det är derför motståndet blir starkare ju kraftigare nykterhetswännerne ropa på reform, ju allwarligare det wisar sig att denna fordran måste tagas. Men det är äfwen just detta, som utgör det mest hoppgifwande i det nuwarande läget.

Jag har sagt att opionens windkast, som för en tid sedan omfattat wår sak med owäntad wälwilja, nu synes förhålla sig mera kyligt deremot. Jag har tagit bewis från senaste landtdags erfarenhet, men denna erfarenhet, långtifrån att nedslå wårt mod, är snarare egnad att stärka detsamma.

I stormen rotas trädet. Ingen reform, som icke någon tid pröfwat på starkt motstånd, kan hoppas att länge blifwa bestående. Det är icke små eller obetydliga reformer wi fordra, det är en fullständig omkastning af gällande sed och densamma berörande lag det är fråga om. Att föreställa sig att någonting sådant kunde utföras utan ett starkt motstånd af alla konserwatiwa element i samhället wore att swårt mißkänna den seghet, hwarmed hwarje inwänjd wana eller fördom öfwerallt håller i sig. Det medhåll wi för en tid sedan hade att fröjda oß öfwer, berodde helt och hållet på att man icke förstått oß. Nu förstår man hwad det gäller och derför rustar man sig till motwärn. Detta är ett godt tidens tecken. Detta motstånd är ett wida wärdefullare tecken på wåra framgångar än alla de segrar, som möjligen några af oß wid senaste landtdag räknat på, men som icke kommit oß till del. De skola en gång winnas, om förr, om senare, hwem wet det, men de skola winnas.

Men de winnas icke utan kamp. Det är för att rusta oß till denna kamp, som wi samlats här. På Helsingfors nykterhetsföreningars wägnar helsar jag derför de församlade från andra orter wälkomna. Måtte de förhandlingar, som wi gå att widtaga, bära wittne om att wi alla hysa förtroende för hwarandras redliga afsigter, om ömsesidigt tillmötesgående så långt wår öfwertygelse och wåra grundsatser tillåta, och måtte, då wi åter åtskiljas, wi göra det i medwetande om att wi närmat oß, icke aflägsnat oß från det mål dit wi sträfwa. Jag förklarar härmed det 6:te allmänna finska nykterhetsmötet öppnadt.

* * *

Sedan doktor Granfelt nedstigit från estraden, skreds till wal af funktionärer wid mötet och utsågos dertill följande personer:

Till ordförande doktor A. A. Granfelt, till v. ordförande pastor E. Bergroth, sekreterare mag. A. Grotenfelt samt studerandene Roine och och K. A. Widenius;

till tolkar: pastor E. Bergroth och mag. Bruno Granit; samt

till komiterade för att närmare ordna diskussionsprogrammet: doktorerne Granfelt och Johnsson, mag. Hj. Sallmén, lektor B. Nyberg och waktmästar S. Kanniainen.

Härmed war förmiddagssammanträdet afslutadt.

Telegram hade anländt från Åbo, Nyslott och Orismala. Ett till oß inlemnadt referat af eftermiddagens diskussioner måste wi för utrymmets skull låta anstå till nästa nummer. Mötet fortfar öfwer fyra dagar. En upprymd och hjertlig stämning hwilar öfwer det hela.

Sång- och musikfesten i Tammerfors,

som pågick medan wårt senaste blad lades under pressen, synes hafwa gestaltat sig till en storartad fosterländsk fest. Derom wittna såwäl det stora antal landsmän från alla delar af landet, som skyndat sig att deltaga i densamma — öfwer tiotusen biljetter till festplatsen blefwo utdelade — som äfwen de i flere afseenden beaktanswärda tal, som höllos wid tillfället. Bland dessa senare intager onekligen professor J. R. Danielsons ett framstående rum samt har äfwen ådragit sig stor uppmärksamhet.

Efter att hafwa påmint om att jemt ett fjerdedels sekel förflutit sedan den tid då wår grundlagsenliga statsinstitution wäcktes till nytt lif, då det förordnades om det finska språkets upphöjande på det statliga området från den låga ställning, der det under århundraden legat, och likaså ett fjerdels sekel, sedan wår närwarande folkskoleinstitutions grundläggning, kastade talaren en återblick på den tid, som föregått wårt nationela uppwaknande.

Ett wanmäktig owerksamhet, ett afstannande af utwecklingen tycktes blifwit finska folkets lott. Så såg det ut på ytan. Men under skalet hade en ström födts till lif, wäxt, swält och trängde nu med wäxande kraft fram mot sitt mål. Under ädelsinnade mäns ledning lärde sig det finska folket långsamt, men säkert, ett sjelfständigt politiskt lifs nödwändiga grunder. Utsigten widgades, känslorna blefwo ädlare och starkare, wiljan härdades. Med Kalewalas snillewerk för ögonen, med Siikajokis, Rewolaks, Lappos och Alawos hjeltestrider i beundrande sinnen lärde sig finnen förtroende till sitt folks kraft. Fosterlandskärleken blef warmare, gemensamhetskänslan blef starkare. Man kom till insigt om äfwen den språkliga enhetens oundgänglighet i och för de skilda folkklassernas förenande och framtidens säkerställande. Man begynte fatta folkbildningen såsom hela wårt statliga, sociala och litterära lifs orubbliga hörnsten. Marken war upparbetad, fröet nedlagt deri — skulle Gud taga wäxten i sitt hägn? Han lät solen lysa klarare än någonsin, en ädel furste fattade wåra sträfwanden, bröt wårt språks bojor, upptände för folkets stora, glömda flertal en ljushärd och kallade folket sjelft genom representanter till gemensamt arbete med honom för fosterlandet. War det under att wårfröjd fyllde menniskornas bröst. Tiden war hoppets, folkets förhoppningars ljusa tid.

Derefter framhöll talaren att språkfrågan, som under nu gångna tider mest tagit sinnena i anspråk, numera är i hufwudsak afgjord, dock ej så att språkförhållandena redan skola wara tillfredsställande; men nya lagbestämningar i detta afseende behöfwes ej mera. Nya frågor ha framträngt och framtränga allt ytterligare. Dessa äro i första hand politiska. Det gäller ej blott att bewara de institutioner wi redan hafwa utan äfwen förbättra och förkofra dem. Behöfligheten af reformer blir allt mera kännbar, i tid och med handling böra wi förbereda dessa, så att då tiden att realisera dem kommit, åsigterna om reformernas riktning och medel äro så widt möjligt stadgade.

En den allra största uppgift är det, som i folkupplysningens befrämjande ligger framför oß. Allt allmännare erkännes, att det war till fosterlandets nytta, som Uno Cygnaeus wid uppgörande af programmet för folkskoleinstitutionen ställde målet högt och icke nöjde sig med blott borttagande af ofta de kännbaraste bristerna. Wår nuwarande högre folkskoleinstitution har i wida kretsar rotfästat uppfattningen om nödwändigheten af en sann folkskolebildning och har i sin mån werkat, att Finlands bondestånd allt bättre börjar öfwerwäga sin ställning och inse sitt answar. Dermed är otroligt mycket wunnit. Men ehuru detta medgifwes, framträder likwäl med allt oemotståndligare makt medwetandet derom, att folkskolan på många orter är blott till namnet högre och att de flesta hem icke uppfylla och icke kunna uppfylla det wärf, beträffande den första underwisningen, som Cygnaeus afsett för dem. Det är icke mera att tillsluta ögonen för det faktum, att måhända största delen af Finlands barn på landsorten tillwäxa och utwecklas utan att erhålla annan läskunskap än en blott ytlig och bristfällig, att uppfattandet af det lästa icke är säkerstäld. Men då så är, är förbättrandet af den första underwisningen ett af den närmaste framtiden allra mest trängande uppgifter.

Men icke endast den första underwisningen tarfwar förbättring. Wår folkskoleinstitution saknar ännu sin högsta afdelning, fortsättningsläroverk eller folkhögskola. Cygnaeus insåg sjelf tillräckligt denna brist och under de senaste åren war hans tanke den att få i hwarje af wårt lands län grundad en anstalt, hwari Finlands döttrar från bondeståndets leder skulle handledas till insigt om moderns och familjeqwinnans pligter. Det finnes också månget annat tecken, som bewisar, att behofwet af folkhögskolor blir allt mera kändt och erkändt, och wi hafwa sålunda skäl att hoppas, det denna inrättning, som är olika gestaltad i skilda länder äfwen skall uppstå hos oß och skall uppstå i den form och så organiserad som den bäst passar för wårt lands förhållanden och wårt folks natur.

Man talar mycket om wår tids så kallade nya idéer. De äro dessa idéer för det mesta swallwågor af de andliga strömningar, hwilka i Europas civiliserade länder leda menniskornas böjelser och sträfwanden. I ju lifligare beröring det affides belägna Finland kommit med den öfriga werlden, desto större betydelse hafwa dessa i framåtskridandets och menniskorättigheternas namn framburna förslag och fordringar erhållit också i wårt lif. Till och med lägger man ofta denståndpunkt, på hwilken menniskorna stält sig i detta afseende till grund, då man grupperar de konserwatiwe skildt ifrån framstegspartiet. Det ges likwäl häri också en fordran, hwari wi alla kunna förena oß. Må ingen döma dessa idéer på må få, utan att skildt utforska dem. De hafwa en fåfänglig glans, en wärdelös flagg, men de innebära äfwen mycken redlig, hängifwen sträfwan att förbättra generationens och skilda folkklassers läge. Wi hafwa icke rätt att lemna oanwända ens dessa framtidens frön, såframt wi wilja höja oß till niwå med öfriga folk och förblifwa der.

Dessa sistsagda ord torde förefalla mången owäntade. Är det möjligt för Finlands lilla folk, som bor fjerran i nordens fattiga bygder, att ens tänka på en täflan med jordens mäktige, som hafwa till sitt förfogande rikedom och öfwerflöd, en ymnig naturs riklig gåfwor och de dyrbara frukterna af en gammal historisk utweckling?

Ingalunda uti yttre glans, icke i mängden af njutningar, icke i hela materiel makt. Men det gifwes ett område, på hwilket täflan med framgång är möjlig. Det ges ingen kraft på jorden, som skulle kunna hindra Finlands folk, från detta folk sjelf med Guds hjelp will, från att höja sig till jemnbredd med de första i afseende å sedlig renhet, wiljans fasthet, förstånds upplysning, d. w. s. i rätt insigt om egna och hela menniskligheten uppgifter. Yttre swåra förhållanden kunna, då wi weta begagna dem, blifwa de medel, genom hwilka sinnen och händer erhålla den kraft, utan hwilken täflan är hopplös.

Uti det gemensamma arbetet fordras ledare. Också Finlands folk behöfwer andliga wäktare, hwilka, uppfattande tidens tecken, wisa wägen. Wi hafwa alla i förhållande till dessa ledare ett stort answar. Wi få icke sätta wår tillit till någon, som icke kan underkasta sig ett ärligt arbete för fosterlandet. Finlands nationela sak, hwilken genom Snellman

och hans lärjungar helig och obefläckad höjts högt, måste också framdeles bewaras ren, den hwarken kan eller får blifwa en täckmantel för egennyttiga sträfwanden.

Ledaren winner ej ensam striden. Näst Guds hjelp fordras, för att ernå målet, att folket uppfyller sin pligt. Ryktbart är det tänkespråk, med hwilket Englands krigsflotta i början af wårt århundrade gick till seger i den stora striden mot folkens förtryckare Napoleon: „England wäntar, att enhwar gör sin pligt". Medborgare, också wi hafwa ett fädernesland, som wäntar, att wi alla, gamla och unga, göra wår pligt.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Fattigwårdsfrågan. Senaten har, enligt N. Pr., i en skrifwelse meddelat Finlands Statskontor, att, på det att fattiggårdar, fattighus och andra dylika den kommunala fattigwården afseende anstalter må warda ändamålsenligt inrättade, lån skola ur allmänna medel bewiljas; dock böra innan dylika lån ur Finlands Statskontor bewiljas, ansökningshandlingarna insändas till civilexpeditionens pröfning. Tillika har senaten anmodat ingeniör Helsingius, att, der han har sig bekant att låneansökningar i autydt syfte komma att inlemnas, underrätta de lånesökande om fördelarne deraf att jemte ansökningshandlingarne äfwen inlemnas en fullständig plan öfwer den påtänkta anstalten samt uppgift öfwer antalet fattighjon, som der skola inrymmas.

— Wiborgs slott. I Wiborgsbladet läses: Att beslutet att för ryska kronans räkning behålla wår urgamla borg måste anses som definitivt, derpå tyder den omständigheten att en del af slottsbyggnaderna nyligen öfwerlemnats åt den i Wiborg förlagda tolfte reservbataljonen, som der kommer att inrymma sitt underwisningskommando och några af sina werkstäder, och har order gifwits om ifrågawarande byggnaders apterande för nämnda ändamål. Att någon hänsyn härwid skall tagas till slottets restaurering, åtminstone i yttre måtto, kan man naturligtwis ej hoppas, utan går sålunda denna wår wackra fornborg sitt, som det tyckes, oundwikliga öde raskt till mötes. Den öfriga delen af slottet har reserverats för fästningsstabens (f. d. kommendantstyrelsens) behof; och torde för närwarande inom wederbörande militära kretsar diskuteras frågan huruwida ej en del af slottet borde på tidsenligt sätt iståndsättas för att bereda rum åt platskommendanten och hans stab. Enligt hwad wi hört skall äfwen härwidlag twekamheten i detta hänseende ingalunda härleda sig af något slags pietet för slottets historiska minnen, utan helt och hållet wara beroende på de ofantliga kostnader realiserandet af nämnda projekt skulle enligt kostnadsförslaget komma att betinga.

— En stor eldswåda — en till till de många, som rasat hos oss på senare tider — ödelade i måndags middagstiden nästan alla byggnaderna å Ströms hemman wid Malm, tillhörigt nämndemannen Eklund, äfwensom karaktershuset å ett annat närbeläget hemman, tillhörande bonden Kyrklund.

— Ryska kursen stiger och står f. n. 234 och 229.

— Wärdefull gåfwa till Sordawala museum. Engelska wetenskapsmannen Abercromby, som en längre tid under de twå senaste åren uppehållit sig i Sordawala i och för finsk språkforskning, har till historiskt-etnografiska museet i nämnda stad förärat en wärdefull samling gamla mynt. Samlingen innehåller grekiska och judiska mynt från tiden före Kristi födelse, äfwensom mynt från de romerska konsulernas, tribunernas och kejsarenas tid, samt medeltida och nyare mynt från olika länder. (Laat.)

— Grekiska kyrkan i Finland. Heliga synoden har tillåtit de andliga seminarierna tillämpa för de elewer i allmänna medelskolor, hwilka äro finska undersåter och som önska erhålla utbildning wid seminarierna, samma lättnader som äro fastställda för grekisk-katolska utländingar, såwäl wid mottagandet som under loppet af underwisningen. Likwäl få dessa lättnader tillämpas blott för finska senatens stipendiater och de finska undersåter, hwilka förbinda sig att efter afslutad utbildning inträda i grekiska kyrkans tjenst uteslutande inom Finlands gränser. I enlighet med denna tillåtelse har Finlands senat för några år sedan anslagit 40,000 Fmk till stipendier åt finnar, hwilka ingå som elewer i de andliga seminarierna, och i år försiggår den första dimissionen af dylika stipendiater, hwilkas antal enligt uppgifter i heliga synoden uppgår till 15. Efter kursens slut äro alla förpligtigade att begifwa sig till Finland. (Nowosti.)

— Arkiwforskningar med anledning af laxfiskefrågan i Österbotten. U. S. berättar att jur. kand. O. Stenroth ärnar afresa till Swerige, för att i der warande arkiw werkställa forskningar rörande de österbottniska laxfiskena och har honom för sagde ändamål tilldelats ett reseanslag om 600 mk.

— Penningeinsamling åt magister Jonas Castren. U. S. meddelar att anteckningslistor för penningeinsamling till förmon för madister Jonas Castrén blifwit utfärdade. Listorna äro undertecknade af: P. Päiwärinta, M. Heikura, J. Hoikka, Heikki Tikkanen, D. Savolainen, Wilhelm Pääkkönen, H. Landgren, Joonas Wenäläinen, Abram Patja, Aappo Rantaniemi, Eli Juntunen, Juho Alastalo, M. Pennanen, Mikko Helenius och J. Wähälä.

— Stora alkoholbeslag. Stadsfiskalen i Jywäskylä har tagit i beslag samtliga dryckeswaror i utskänkningsbolagets lokaler i Jywäskylä. Samma dag togos nästan alla alkoholhaltiga drycker i beslag hos stadens båda wärdshuswärdar, så att nästan alla rusdrycker i staden hamnade i fiskalens wård. — Stadens fiskal innehar förutom sin ordinarie tjenst äfwen nederlags kontrollörstjensten wid Korkeakoski bränneri och är dessutom kontrollör öfwer minuthandeln i staden. (K. S.)

— Putiloffska jernwerksbolaget har ansökt om tillstånd att ui landet i laglig ordning få inmuta mineralstreck.

— Qwinliga elever wid landets tekniska läroverk. Sedan twenne fruntimmer ansökt om rätt att som extra elever följa med underwisningen i en del ämnen wid industriskolan i Åbo, samt förutsättas kunde, att qwinliga elever möjligen äfwen skulle önska winna inträde wid den blifwande kemiska afdelningen wid industriskolan i Helsingfors, har enligt, H. D. industristyrelsen hos senaten hemställt om att framdeles wid landets industriskolor finge intagas jemwäl qwinliga elever.

— Kronans spanmålsförråd utgjorde wid april månads utgång 144,350 tnr råg, 126,194 tnr korn och 15,388 tnr hafre.

Utlandet.

Politiska nyheter.

Swerige.

Ewangeliska Fosterlandsstiftelsens 32:a årsmöte

firades sistlidne wecka. Af årsberättelsen framgår att antalet af de med stiftelsen sammanslutna missionsföreningarna uppgår till 131. Provinsombuden äro 396, deraf 219 prestmän. 10 ombud hafwa under 1887 med döden afgått. Bland dessa nämnas P. A. Ahlberg, R. Ehrenberg, P. J. Emanuelsson, W. Rappe och J. Thelaerg. Reseombuden äro 17 till antalet och kolportörerna 114.

Stiftelsens inkomster hafwa utgjort: 31,281: 97 för inländsk mission och 183,274: 47 för den utländska. Utgifterna hafwa warit för inländsk mission 39,718: 81, således 8,437: 84 mer än inkomsterna, och för utländska missionen 183,889: 15, således 614: 68 utöfwer inkomsterna.

Inländska missionen har en tillgång öfwer skulder af 40,749: 25 och utländska 120,626: 75.

Stiftelsen bedrifwer, som bekant, hednamission dels i Ostafrika dels i Indien samt sjömansmission i främmande lands hamnstäder. I Ostafrika äro anstälde 3 prestwigda missionärer, 7 lekmannamissionärer, 5 män och 2 qwinnor, samt 16 infödde. I Indien werka 6 prester och 5 lekmannamissionärer, 3 män och qwinnor (zenana missionärer).

I sjömansmissionens tjenst arbeta 6 prester och 3 lekmannamissionärer.

Missionären L. J. Österblom, som under 13 år werkat med synnerlig framgång på Estländska öarna, hwarest han på ön Worms åstadkommit en fullständig omgestaltning bland befolkningen, så att den från att wara försäukt i dryckenskap, stöld och andra synder nu blifwit i allmänhet nykter och ärlig, har, såsom redan är kändt, icke blott blifwit utwisad ur Ryssland utan efter sin hemkomst af Evangeliska Fosterlandsstiftelsens styrelse afskedad, emedan han stundom predikat på „separatisternas bönehus". Årsberättelsens försök att rättfärdiga denna åtgärd är i hög grad otillfredsställande, säger Hemlandswännen.

Swenska Missionsförbundets årsberättelse för 1887

har utkommit. Deraf inhemtas bland annat, att Missionsförbundet under det gångna året haft i sin tjenst för den inre missionen 8 reseombud, 6 resepredikanter och 3 missionärer i Lappland. Dessutom ett reseombud för söndagsskolan. För den yttre missionen äro å skilda platser anstälda 15 arbetare, nämligen 6 å skilda platser i Ryssland, 6 i Kongo, 1 i Nordafrika och 2 i Alaska i Nordamerika.

Wid Swenska Missionsförbundets årsmöte den 23 och 24 juni förlidet år, woro 303 friförsamlingar anslutna till förbundet. Under det gångna året hafwa ytterligare 116 församlingar eller föreningar begärt anslutning till det samma.

Af revisionsberättelsen framgår, att för inre och yttre missionen influtit 103,443 kr. 7 öre, hwartill kommer för tidn. Missionsförbundet 8,192 kr. 65 öre, räntor 1,673 kr. 71 öre och hyror 590 kr. 8 öre eller tillsammans 113,899 kr. 51 öre.

Utgifterna ha under året uppgått till 91,415 kr. 61 öre, hwadan inkomsterna öfwerstigit utgifterna med 22,483 kr. 90 öre.

Förbundets årsfest egde rum den 21 —22 juni.

En inbjudning till en allmän swensk nykterhetskongress

att hållas i hufwudstaden i början af nästa år af nykterhetswänner från hela landet och ur skilda läger har utfärdats af C. M. Grenholm, C. V. Widström, G. S. Löwenhjelm, J. Wicander, C. O. Berg, Edw. Wawrinsky, Oskar Eklund, Ax. Skoglund, O. E. Runbäck, Ax. Beskow, P. Waldenström, E. J. Ekman, Erik Schütz, K. A. Jansson, J. M. Eriksson, K. O. Broady, Ad. Drake, Josef Holmgren, P. Ollén, A. P. Larsson, J. Th. Jacobsson, C. W. Wretlind.

Om kyrkomötet

och de förwäntningar man kan ställa på detsamma yttrar Aftonbladet:

„För wår del äro wi lika williga som skyldiga att gifwa ett wördnadsfullt erkännande åt allt hwad inom statskyrkan utwecklats af sann gudsfruktan och lefwande öfwertygelse. Wi tro oss derjemte ega all tillbörlig aktning för den — så ofta öfwerskattade — „historiska utwecklingens" betydelse äfwen på detta område.

Men wi äro ändock lifligt öfwertygade derom, att just statskyrkans historia ådagalägger, att hon icke är den lifsform, som bäst befordrar en sund och kraftig utweckling af det religiösa lifwet.

Konungen framhöll i sitt swar på erkebiskopens adress wid förra kyrkomötets öppnande, att „kyrkans organisation och lagar torde wäl tid efter annan kunna förbättras".

Det kan redan synas osäkert, om en kyrkomötesmajoritet skulle finnas willig att utan widare underskrifwa detta uttalande af kyrkans „summus epsicopus". Brister i kyrkolagen — alltför gerna. Men i organisationen, i sjelfwa kyrkoförfattningen?

Förstode statskyrkans målsmän tidens tecken, skulle de märka, att den gamla grunden wacklar. De skulle då ock månhända söka att med klokhet förbereda hwad som oundwikligen kommer. Statskyrkans abdikation är icke längre så aflägsen. Hennes representation borde wid sitt stundande möte rikta sina tankar på skapandet af nya former för det nya lifwet. Kyrkomötet skulle då möjligen kunna göra religion och fosterland en werklig tjenst just genom afböjandet af allt för häftiga brytningar i den „historiska utwecklingen".

Men inga förebud synas gå i den riktningen. Wår tids stora religiösa folkrörelser draga statskyrkan förbi. Hon skall derför ännu någon tid i sin yttre ärewördiga storhet sitta wid wägen, likt den outransakliga sfinxen, som ser ned på karawanerna, hwilka skynda förbi ut ur den solbrända öknen."

Sundswall nedbrunnen.

Staden Sundswall har, enligt telegram af den 26 juni, under en eldswåda, som härjade under den häftiga stormen i måndags, till större delen nedbrunnit.

— Medan detta nedskrifwes anländer telegram om att en stor eldswåda äfwen härjat staden Umeå.

Från Norge.

Statsministern Richters död.

Från Norge har inlupit den djupt sorgliga och uppskakande underrättelsen, att en af landets mest framstående söner, en man, som i lika hög grad åtnjutit sitt folks och sin konungs förtroende, förre statsministern och ledaren af den norska statsrådsafdelningen i Stockholm, O. Richter, nyligen genom ett revolverskott afhände sig sjelf lifwet i det norska ministerhotellet i Stockholm. Orsakerna till denna beklagliga handling torde kanske till någon del legat i mannens sjukliga och känsliga lynne, men stå dock äfwen att sökas i politiska tilldragelser, som gå tillbaka ända till år 1885.

Den 15 maj detta år offentliggjordes nemligen ett författningsförslag rörande det swensk-norska utrikesministeriets sammansättning, i hwilket förslag det stadgades, att utrikesministern skulle wara swensk, men hafwa till rådgifware twenne ledamöter af swenska statsrådet och tre af det norska. Att offentliggörandet af detta förslag skulle wäcka en djup missstämning i det ömtåliga och om sin nationela ära måna Norge, är naturligt, och bitterheten emot Richter, som icke häfdat Norges ära och protesterat emot denna resolution, war derför stor. Hela answaret lades uteslutande på honom, ehuru Swerdrup uppehållit sig i Stockholm blott tre dagar före resolutionens affattande. Till att Swerdrup, oaktadt han war regeringens chef, sålunda fått gå fri klandret i denna sak, bidrog hans egen förklaring i Odelstinget af den 17 juni 1886, att utkastet till protokollet ännu icke existerade, medan han uppehöll sig i Sweriges hufwudstad. „Om man sagt mig något, som pekat i den riktningen", yttrade sig Swerdrup, „att den norsk-swenska utrikesministern allt framgent skulle wara af swensk nationalitet och medlem af det swenska statsrådet, skulle jag naturligtwis genast hafwa afrådt derifrån."

Omkring ett år senare eller den 23 maj innewarande år innehöll Werdens Gang en af Björnstjerne Björnson undertecknad artikel, hwari skalden häftigt angriper Swerdrup såsom medskyldig i det olycksdigra förslagets tillkomst. Om Swerdrups förklaring i tinget yttrade Björnson att „ett bref från statsministern Richter har meddelat mig att denna förklaring war oriktig".

Detta afslöjande wäckte ett oerhördt uppseende, och om man förut klandrat Richter för att han icke wisat tillräckligt mod wid försvaret af hans lands sjelf-

ständighet, klandrade man honom nu för att han wisat brist på solidaritetskänsla och kastat skulden för sitt handlingssätt på sin chef och embetsbroder. Med anledning deraf sände Richter Swerdrup följande i „Folkets Avis" offentliggjorda telegram:

Björnson har intet berättigande att uttala sig så som skett. Ordalydelsen af protokollet i sammansatta statsrådet den 15 maj 1885 förelåg icke under eder närwaro i Stockholm. Jag har följaktligen hwarken muntligen eller skriftligen kunnat beteckna eder förklaring såsom oriktig, och för så widt mina ord hafwa uppfattats så, beror det på ett missförstånd. Jag har deremot yttrat (och det kan endast wara detta som åsyftas), att statsrådsafdelningen, genom att biträda protokollet af den 15, handlade i full förwissning om att wara i öfwerensstämmelse med det som man under de förhandlingar, som nyss egt rum med eder, hade kommit till enighet om, samt att protokollet i sin helhet blef telegraferadt, utan att framkalla någon anmärkning om bristande öfwerensstämmelse.

Att jag skulle hafwa uttalat en önskan om framläggande af brefwet för „Werdens Gangs" redaktör, måste likaledes bero på missförstånd. I mina skrifwelser till Björnson, hwilka warit af fullkomligt privat natur, har jag ständigt häfdat nödwändigheten af att upprätthålla eder i eder ställning.

Hwad skulle man nu tro? Hwilkendera förklaringen war den riktiga — den som Björnson meddelat eller den Richter sjelf delgifwit Swerdrup? Till den skugga, som redan förut hwilade på Richter, kom nu äfwen den af dubbelhet och twetalan. Detta war mer än den ömtålige mannen kunde bära. Han inlemnade sin afskedsansökan, hwilken äfwen bewiljades, och samma dag han skulle afresa från Stockholm, begick han den handling som ändade hans lif.

Efter Richters död har Björnson offentliggjort ordalydelsen af det bref från Richter till honom, på hwilket han stödt sig, då han utslungade sin beskyllning att Swerdrups förklaring i stortinget warit oriktig. Brefwet lyder:

Skulle icke Werdens Gang nu kunna upphöra med att peka ut mig och statsrådsafdelningen i fjol såsom uteslutande answariga för „det sorgliga protokollet" af den 15 Maj? Tror någon förståndig menniska att wi här, i denna eller någon annan punkt inläto oss på att handla på egen hand? Men är det så (jag menar — om man icke tror näg t så absurdt), är det då wärdt att fortsätta förkättringen — framför allt är det rättfärdigt? Å, tro nu för all del icke på grund af dessa frågor och meddelanden, att jag hör till de ministrar som wilja begagna dig till „extraskrifware". Twärt om! — jag önskar blott att du sjelf skall wara underrättad.

Som man finner, war detta bref af fullkomligt enskild natur, skrifwet från en wän till en wän, icke för att publiceras, utan för att wännen ensam skulle wara underrättad. Hade wäl Björnson rätt att offentliggöra detsamma? Hans wänner taga honom i förswar derför, men den allmänna meningen i Norge klandrar Björnson skarpt för att han swikit ett förtroende och dertill ännu gifwit ett skeft meddelande af brefwets innehåll.

Sådana äro i korthet de yttre konturerna af denna historia, som utgör en sorglig illustration af huru osäker de mäns ställning är, som sätta sin lit till folkgunst och opinionens wexlande windkast och icke till den klippa, som warar i ewighet.

Ryssland.

— Mål om kränkning af den ortodoxa läran. Med anledning deraf att flere fall förekommit att lutherska prester i Östersjöprowinserna, hwilka warit anklagade för kränkning af den ortodoxa läran, af de lokala domstolarna blifwit frikände, har förslag wäkts derom att framdeles alla mål om dylika förseelser, begågna af personer hörande till annan troslära, skola behandlas af domstolar, hwars ordförande, medlemmar, åklagare m. m. böra höra till den grekiskryska läran.

— Sockerpriserna i Ryssland. Sockerfabrikanterna i Kiew hafwa beslutit att på ryska marknadsplatser uppköpa 800,000 pud i förråd befintligt socker, i syfte att icke medgifwa sockerprisets sjunkande under 4 rub. 20 kop. för pudet eller dess stigande öfwer 4 rub. 35 kop. Dessa 800,000 pud komma icke att släppas ut i handeln, utan äro afsedda att bilda en reserv för den händelse att spekulaterna skulle höja priset öfwer 4 rub. 35 kop. I sådant fall kommer det Kiewska sockerfabrikantkonsortiet att föra ut i handeln sitt reservlager för att sålunda åter sänka priset.

Stanleys öde.

I wårt senaste blad meddelade wi det officiela telegram, som från Kongoregeringen öfwerförde till konung Leopold af Belgien underrättelsen om Stanleys död. Emellertid synes man ännu på många håll hysa den förhoppningen att den djerfwe Afrikaresanden ännu icke är död, om än hans belägenhet är ytterst farlig. Till Berliner Tageblatt telegraferades den 22 dennes från Bryssel:

Kongoregeringen tillstår numera, att Stanley, om han ej är död, åtminstone swäfwar i stor fara. Hans tåg har fullständigt misslyckats, hans trupp är skingrad. Detta har sedan en månad warit bekant för Kongoregeringen, och generalguwernören Jansens inkallande står i förening dermed. Man är här alldeles rådlös. Mellan Kongoregeringen och Englands regering pågå underhandlingar om utrustandet af en stor expedition till Stanleys räddning. Man fruktar dock att hjelpen kommer för sent.

Osedlighetslitteraturen i Frankrike.

Försäljningen af osedlig litteratur på gatorna i Paris har tagit öfwerhand till den grad, att Journal des Débats uppmanar polisprefekten att ingripa. „Det gör oss ondt", yttrar tidningen bland annat, „att så ofta nödgas återkomma till detta ämne, men utan att fälla en för sträng dom, må det dock tillåtas oss att säga, det auktoriteterna taga denna sak för lätt. Helt säkert har det i alla tider tryckts och offentliggjorts lika upprörande skrifter, som nu offentligen säljas, men det måste förwåna och uppröra hwarje hederlig menniska, att ingen kan wara säker mot denna osedlighetsinvasion. Det är omöjligt att fördraga, att i närheten af lyceerna, der ungt folk af båda könen wistas, utbjudas de gemenaste taflor och bilder, hwilkas text är ett enda groft brott mot moralen. Främlingar, som blifwa wittnen till dylikt, ledas lätt att döma wår moral efter den litteratur, som öfwerswämmar wåra gator, och tywärr måste man medgifwa, att de icke alltid hafwa orätt".

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk hömessa kl. 12 pastor Bergroth. — finsk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.
Å Rosa willa: Finsk predikan kl. 11 af A. Mäkinen.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 och kl. 5 e. m. af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af Hj. Braxén. — Kl. 7 frälsningsmöte. Kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Gräswiksgatan N:o 12; predikan af Petter Malmqwist.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 1 juli 1888.

2 Mos. 24: 1—12.

Guds förbund med Israel.

Från och med början af det tredje qwartalet äro wåra söndagsskoltexter hemtade ur gamla testamentet. Israels folks historia med sina sköna lärdomar och allwarsamma warningar blifwer betraktelseämnet och wi måste erkänna att detta ämne, så rikt på skiftande händelser, så tilltalande, lättfattligt och stundom t. o. m. ytterst spännande i framställningen, owilkorligen på ungas sinnen måste göra waraktiga och goda intryck, för så widt det af läraren rätt behandlas och framställes, liksom det hos den senare, om han annars anser det mödan wärdt att närmare begrunda dess innehåll, men wid behandlandet af många andra bibliska texter, af sig sjelft likson frammanar lärdomar och warningar tillämpliga på oss, wåra barn och wår tid.

Wi följa det israelitiska folkets historia från den stund, då det ingår förbund med Gud, genom hwilket förbund han är Israels konung, Israel, hans egendomsfolk. Genom hela bibeln går liksom en röd tråd och såsom helt och hållet den samma egendomlig, detta Guds stora rådslut af ett förbund med swaga menniskor. I detta Guds stora rådslut ligger ofantligt mycket, å ena sidan: den höga tanken om denna Guds synnerliga kärlek, i kraft hwaraf han, den oändlige, nedlåtit sig till gemenskap och förening med de ändlige; och å andra sidan: föreställningen om menniskans wärde, då hon fått det härliga löftet, att i förbund med Gud blifwa behandlad på wisst sätt såsom en like, och kunna fritt hängifwa sig åt Gud och såsom en förbunden wän anförtro sig åt honom. Med detta förbund följer dock för menniskan den heliga förpligtelsen af en obrottslig trohet, alldenstund å Guds sida aldrig någon kränkning af det en gång gjorda förbundet icke ens kan tänkas som möjlig. Häri är ock religionens sanna wäsen inneslutet, och fasthållandet af detta förbundet är det hwarpå försäkt och erfarit Guds trogna kärlek, och att i trogen hörsamhet öfwerlemna sig åt honom, det är det karakteristiska kännetecknet på de fromma.

Bibeln nämner såsom särskilda Guds förbund a) med Adam och alla hans efterkommande, 1 Mos. 3: 15, b) med Noah före och efter syndafloden, 1 Mos. 6: 18; 1 Mos. 9: 9—15; c) med Abraham, hwilket beseglades med omskärelsens tecken och innehöll löftet att i hans säd alla folk skulle warda wälsignade. 1 Mos. 15: 18 m. fl. Detta förbund wardt sedermera stadfästadt med Israels barn genom Moses och kallas det gamla förbundet (testamentet) eller också lagförbundet.

Knappast äro tre månader gångna efter det underbara uttåget ur Egypten och de icke mindre underbara wandringarne genom Röda hafwet och öknarne Sur och Sin, förr än Israels barn från en af de från Refidim i sydostlig riktning gående tre dalgångarne anlända till den rymliga slätten söder om bergskedjan Sinai på Sinaihalfön eller i petreiska Arabien. Denna bergskedja, wid hwars fot Israels barn nu slå läger, har twänne bergspetsar, en nordligare och en sydligare. Den norra spetsen, hwarifrån lagen utgafs, kallas alltid i historien Sinai, den södra Horeb. Blott i sitt afskedstal, hwarest Moses icke mer har berget för ögonen, kallar han det för Horeb. Berget Sinai kallas också Guds berg, icke blott för dess höjd utan framför allt för de gudomliga uppenbarelser, som der timat, hwilka uppenbarelser också gifwit upphofwet till dess ryktbarhet.

Med wäldig arm hade Gud fört detta folk ur Egypten och der de nu burna på örnawingar äro, will Gud sjelf ingå ett ewigt förbund med dem. Herren will göra Israel till sin egendom framför alla jordens folk, och han kan göra en sådan utkorelse, ty jorden är hans. Detta är deras höga bestämmelse, derför kommo de till det berget Sinai. Men skall Gud blifwa och wara Israels Gud och Israel hans egendom, så måste ock detta folk — ty ett förbund mellan twå grundas alltid på ömsesidiga betingelser — wara ett heligt folk, som beflitar sig om att höra och lyda hans röst och hålla hans förbund, ett folk som han will leda, men som ock skall låta sig ledas. Och för att nu Israel ej skall wara i owisshet om Guds wilja gifwer han dem sin lag (de tio budordens lag), ja, förkunnar dem sjelf, hwad han af dem fordrar, och nedskrifwer denna lag med sitt eget finger på twå stentaflor, och låter genom det gamla testamentets medlare Moses åter kungöra den för sitt folk Israel.

Det gamla lagförbudet war för de fallne menniskorna omöjligt att hålla — redan nästa text bär wittnesbörd derom — derför upprättade den barmhertige Guden ett nytt, det evangeliska, hwilket Gud wäl redan lofwat Adam och Abraham, men dock först i det nya testamentet stadfästat genom Kristus. För hwarje menniska står sålunda en öfwergång öppen ifrån lagens räddhåga och träldom till barnaskapets saliga tillstånd af inre, fri öfwerensstämmelse med Guds lag och kärlek till honom. Jer. 31: 31. Joh. 8: 35, Rom. 7: 6—15, Gal. 3: 26. Likwäl är detta ett och samma ewiga förbund, fastän de yttre, ursprungliga förbundstecknen äro upphäfda, och andra insegel i deras ställe äro förordnade.

Till förbundsstiftelsen hörde också förbundsoffret och med förbigående af de tio budordens betraktande är det just om detta förbundsoffer wår text egentligen handlar, och hwarom wi nu få samtala med barnen. Redan hos de äldsta folkslag, ja ända så långt tillbaka som till wåra första första föräldrar, förekommo offren, hwilka uppstodo dels af fruktan, dels af tacksamhet. Hade man begått någon förseelse, skulle den fruktade Guden genom offer försonas, hade man erfarit någon wälgerning, skulle han genom offer tackas. Denna föreställning war äfwen hos ebreerna källan till de offer, hwilka sedan utgjorde det wäsentliga i all deras gudstjenst. Enligt Mose lag skulle alla offer ske i templet, dels emedan Gud der tagit sin boning, dels ock för att förekomma deras upprepade gånger wisade benägenhet för afgudadyrkan. Alla i gamla testamentet påbudna offer woro endast ämnade att hänwisa till och bereda för den kommande frälsningen. Med Kristus, som genom sitt eget blod ingick uti det heliga och wann en ewig förlossning, upphäfdes helt och hållet all offertjenst.

Offren woro af twå slag: blodiga, hwilka offer togos ur djurriket, och oblodiga, hwilka togos ur wäxtriket. De blodiga offren, som bestodo af oxar, getter, får och duswor, de senare för de fattige, och hwilka offerdjur måste wara af hankön ej under 8 dagar och ej öfwer 3 år gamla, woro dels brännoffer, hwilka helt förbrändes på brännofferaltaret och dels tackoffer, hwilka endast delwis förbrändes; samt skuld- och syndoffer, hwilka gåfwos för att försona sådana öfwerträdelser, som ej hörde under werldslig domstol. De oblodiga offren woro dels spisoffer, hwilka bestodo af mjöl, rostadt korn etc., dels ock drickoffer, hwartill i synnerhet anwändes win. Äfwen andra offer nämnas, såsom rökoffret. Hwaraf det bestod och sättet huru det förrättades, derom läses i 2 Mos. 30: 1—36.

Lag = bud, uppmaning eller regel, rättesnöre. Föreskrift för allmänna och enskilda förhållanden. Står i nära samband med med ordet förbund = träffad öfwerewskommelse mellan twå eller flere parter om inbördes förhållanden mot hwarandra. Moses = den ur wattnet upphemtade. I förening med sin äldre och wältaligare broder Aron, blef han utkorad af Gud att gå till Egypten och befria sitt folk ur geras förtryck, hwilket ock skedde. Moses, Aron och Mirjam woro barn af Amram och Jochebed ur Lewi stam, Nadab och Abihu woro Arons söner, huru de genom att bringa främmande offer inför Herren blefwo dödade, se 3 Mos. 10: 1, 2.

Safiren = en genomskinlig himmelsblå ädelsten; denna war med innesattad uti den embetssköld, som Aron bar på sitt bröst, 2 Mos. 28: 18, och uppräknas bland Tyri kostbarheter, Hes. 28: 13.

Textens indelning:

1. Guds befallning till Moses, v. 1, 2.
2. Moses uppläser lagbuden och folket lofwar att följa och hörsamma dessa bud, v. 3.
3. Förbundet med Gud beseglas genom förbundsoffer v. 4—8.
4. Moses, Aron, hans söner samt de sjuttio äldste uppstiga ånyo på berget till Gud, v. 9—12.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 26. Torsdagen den 5 Juli **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år . .	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Några enfaldiga tankar i dissenterlagsfrågan.

II.

Hwilka äro då de „kristna dissenters" i Finland, för hwilka man lagstiftar? En högt aktad medlem i presteståndet, biskop Johansson, säger i frågan om dissenterlagens förkastande eller godkännande sålunda: „Om en lag blefwe stiftad för sådana dissenters, som werkligen i landet finnas och hwilka sakna och behöfwa en sådan, så skulle man bäst kunna lämpa sig efter deras förhållanden och winna erfarenhet, för stiftandet af en allmän dissenter-lag, som tillgodosåge allas behof. Enligt tal:s åsigt woro meningarna i denna fråga ännu mycket oklara och skiljaktiga. Då en allmän dissenterlag stiftas, är ändamålet med densamma, att alla dissenters skola iakttaga densamma, men tal. uttalade twifwel derom, huruwida det för folket wore nyttigt att alla dissenters för närwarande werkligen skulle utträda ur kyrkan. Hela norra Finland befinner sig i laestadianernas wåld. Önskar man wäl nu, frågade tal., att en stor del af wårt fosterland skall bilda sig till ett lokalt dissentersområde, hwilket stälde sig i harnesk mot den öfriga delen af landet? Tal. önskade det icke, emedan han icke wille att fosterlandet skulle söndersplittras. Tal. ansåg twärtom, att den ifwer som nu råder bland dessa dissenters nog med tiden skulle aftaga, om den qwarblefwe i statskyrkans sköte *).

Herr biskopen, hwars andraganden i andra frågor warit riktiga och sanna, synes sålunda wara af den åsigt (ifall referatet är riktigt) att t. ex. till nästa landtdag en dissenterlag kunde fås till stånd, som mera lämpar sig efter de dissenters förhållanden, som werkligen finnas i landet och hwilka sakna och behöfwa en sådan, till hwilkas antal hr biskopen i främsta rummet räknar de i hans stift till stort antal befintliga s. k. laestadianerna, i hwilkas wåld hela norra Finland befinner sig; och att det derföre wore bäst, på det meningarne hunne stadga sig och noggrannare utredning om dissenters förhållanden blefwe införskaffad, att frågan tillswidare blefwe hwilande och förthy wid denna landtdag intet dissenterlagsförslag blefwe antaget.

Hr biskopen tänker sig en sådan allmän dissenterlag, hwilken alla dissenters i landet, således i främsta rummet de s. k. laestadianerna, skola eller måsta iakttaga. Så widt wi förstå meningen, skulle ifrågawarande tänkta lag derjemte blifwa en twångslag, hwilken alla de, som i ett eller annat afseende anses wara dissenterande owilkorligen nödgades underkasta sig. Månne icke ett återupplifwande af påfwedömets förföljelser häraf skulle blifwa en nödwändig följd?! Hwilken skulle widare den menskliga domstol wara som här skulle afgöra, hwilka werkligen äro dissenters och behöfwa iakttaga den sålunda tänkta dissenterlagen, hwilka icke? De s. k. „laestadianerne" äro neml., såsom bekant, en fraktion eller om man så will uttrycka sig, ett parti inom den ev. lutherska kyrkan i Finland, hwilka enligt sin öfwertygelse strängt hålla på Skriften och Luthers lära, alldeles såsom ju ock de s. k. Beckianer, Hedbergianer m. m. föregifwa sig göra. Åt de förstnämnda är nu emellertid hr Biskopen (och helt säkert många med honom) benägen att bjuda dissenterlag med drakoniska bestämningar, hwilken företrädeswis de (laestadianerna) skola iakttaga. Nu torde det jemwäl wara bekant att långt flere allwarligt sinnade kristna och äfwen prester finnas i landet som anse t. ex. de s. k. „Beckianer" (afl. Tybinger professorn J. T. Beck's anhängare) wara långt mera afwikande t. o. m. i lärans kardinalfrågor från den urgamla oförfalskade lutherdomen än de s. k. Laestadianerna *). Om härwidlag de subjektiva åsigterna och parti-intressena skulle få fälla utslaget så kunde man t. ex. från det laestadianska lägret fullt ut af lika skäl säga att jemwäl de s. k. Beckianer och andra partier „behöfwa" och „skola iakttaga" dissenterlagen. De s. k. Hedbergianer och Rengwistianer (eller åtm. de flesta bland dem) önskade wäl, ifall deras hjertas mening blefwe utransakad, angående de andra riktningarne påyrka dissenterlagens iakttagande.

Hr biskopens uttalande i dissenterlagsfrågan har osökt gifwit anledning till detta uttalande. Laestadianerna äro dock barn i huset och lutherska kyrkans ifriga och trogna anhängare med samma rättigheter och skyldigheter som medlemmarne i de öfriga religiösa riktningarne äfwensom andra kyrkans medlemmar i Finland, och emedan de aldrig umgåts med planen att utgå ur den bestående lutherska kyrkan i Finland, så länge denna är statsreligion i Finland, derföre är det en lönlös möda att stifta en dissenterlag för dem. En lag af denna beskaffenhet skulle taga sig så ut, såsom om t. ex. den ryska zaren läte en ukas emanera, som innehölle att den grekiska kyrkans barn och anhängare, hwilka, ant. af förtalet eller fromheten eller ock bäggedera, kallas dels „Raskolniki" dels „Starowetzi" dels Doukhobortzi", nödgades utträda ur ortodoxa kyrkan.

Hwilka äro då de werkliga dissenters i Finland? „Här finnes 1,000 baptister (barnen oräknade) säger sign. B. H. i H:fors D:blad. Här finnas ock några 100-tal methodister och s. k. frikyrklige. Dessa ha ju begärt och de behöfwa alltså werkligen en kristlig dissenterlag. Men ingen af dessa dissenters, hwilka de fakto utträdt ur kyrkan, ha oss weterligen begärt t. ex. „civiläktenskap". För hwilka dissenters förbehålla då några landtdagsmän nämnda form af äktenskap. Baptisterna ingå ju, så widt wi känna till, kristliga och bibliska äktenskap; kontrahenterna låta några af sina närmaste och trosförwandter medels bön och handpåläggning inwiga sin äktenskapliga förbindelse. Methodisterna låta sin församlings pastor inwiga sin förbindelse; de frikyrklige ha härtills låtit den lutherske presten medels kyrklig wigsel helga sina äktenskap. Äro icke alla dessa former för ingående af äktenskaplig förbindelse, som gälla för hela lifstiden, att betraktas såsom warande lika giltiga inför Gud? Om nu wederbörande kontrahenter af nämnda dissentersamfund kunna lagligen styrka att en sådan stadfästelse af det gjorda äktenskapsaftalet werkligen försiggått enl. det samfunds religionsbruk, hwilket kontrahenterna tillhöra eller ansett för sig lämpligast om de tillhöra olika religionssamfund, måste icke ett sådant äktenskap anses „rättsligen giltigt" eller betraktas såsom „lagligen tillåtet" likawäl som det äktenskap, hwilket ingåtts medels kyrklig wigsel enl. den lutherska kyrkans religionsbruk? Behöfwer den kristna staten för sin säkerhet någon widare stadfästelse af ett sålunda allaredan ingånget äktenskap inför civil myndighet?

Den punkten i dissenterlagen, som stadgar böter m. m. åt en skol-föreståndare i ett dissenter-samfund, hwilken i sin skola emottager till underwisning barn af den evang. lutherska trosläran, will wäl ingen hwarken kristen dissenters eller lutheran med Skriften på fullt allwar wilja förswara. — Detta ware endast några ord till bröder och systrar som stå på den kristna trons grund.

W. A. M.

*) „Finland" N:o 96.

*) Den som härom will öfwertyga sig må t. ex. läsa Åbo synodal-mötes protokoll för år 1880, der denna fråga blifwit diskuterad.

Sjette Allmänna Nykterhetsmötet.

Diskussionerna.

Tisdag eftermiddag.

Frågan 6 på programmet upptogs först diskussion.

Kan ett sådant nykterhetssällskap kallas kristligt och sedligt, som i hufwudsak är grundadt på jordiska nöjen?

Referenten A. Hårdh ansåg alla werldsliga förlustelser förkastliga, emedan de strida mot Bibeln och wäcka förargelse. Allt hwad wi göra borde afse Guds och Kristi ära. Wi skola tjena tiden, men ej tidsandan, och derföre undwika fåfängliga nöjen wid wår allwarliga sträfwan, hwilken genom dem förlorar sin kristliga karaktär.

Frågan berörde en ömtålig punkt, och ehuru man snart förenade sig om att på denna fråga kort om godt swara: Nej, med tillägg, att sådana nykterhetssällskap wäl kunde kallas sedliga, om också icke kristligt sedliga, så fortsattes derpå i sammanhang med 3:dje och 4:de frågan en desto lifligare och längre diskussion om dansnöjets lämplighet i förening med nykterhetsrörelsen. 3:dje och 4:de frågan lyda:

Huru långt få nykterhetssällskapen gå i föranstaltandet af dansnöjen och dyl. utan att gå miste om sin egentliga uppgift?

Afwika nykterhetssällskapen från sina grundsatser, om de anordna sådana lustbarheter som allmän lag tillåter? Om detta är fallet, hwilken ersättning kunde påfinnas, för att icke ungdomen må blifwa främmande för nykterhetsrörelsen?

Under diskussionen uttalade man sig i allmänhet emot dansnöjena såsom medel att befrämja nykterhetsarbetet. Särskildt wille man icke rekommendera dans efter musik, som har sådan makt att rycka ungdomen med, hwartill ofta bidrager fruntimrens från de bildade klasserna lättfärdiga drägt. Det ligger stor frestelse i detta dansande, det strider emot många föreningsmedlemmars samwete, det bringar nykterhetsföreningarna i dåligt rop, ty de ansågs derigenom antaga karaktären af dansföreningar. Offentliga dansnöjen, tillstälda af nykterhetssällskap särskildt i hufwudstaden hafwa wisat sig öppna porten för druckna personers uppträdande, till allmän skandal. Finska folket i sin helhet betraktar dansen med misstro, hwilket ingifwer det misstro för det nykterhetssträfwande, som hyllar dansen, och dymedelst motarbetas sjelfwa nykterhetsrörelsen. Man borde derföre motsätta sig dansande nykterhetsföreningar, om man också icke kan binda dansande nykterhetsföreningsmedlemmars frihet. — Dansen främjar andefattigdom på nykterhetsmötena. Man måste göra klart för sig nykterh. sällskapens uppgift, och den är ju att skapa ett nyktert folk och rädda olyckliga dryckenskapens offer. Kan detta mål winnas med dans? Må man lägga noga märke till den werkliga winst man gör genom sitt tillwägagående, och sedan dryfta frågan i erfarenhetens ljus. Att arbeta för medmenniskors räddning är en större glädje än alla dansnöjen kunna skänka. För att arbeta för denna uppgift behöfwes det kristna och bedjande arbetare, behöfwes djupt deltagande, kraft och allwar. Dansen lemnar hjertat tomt och otillfredsstäldt, den lockar menniskan nedåt, och nykterhetsarbetet will ju föra uppåt. nykterhetsmedlemmar, hwilka kristlig kärlek drifwer, kunna werka mer än hundra dansande nykterhetswänner.

Så talade man å ena sidan. Men ett stort antal ansåg å andra sidan dock rådligt att tillåta lustbarheter och äfwen dans med wissa inskränkningar. Ringdanser och lekar inom nykterhetsföreningens medlemskrets må som rekreation tillåtas. Såsom kroppsöfningar kunna de hafwa en sedlig betydelse. Må hwarje nykterhetsförening i dessa stycken handla

fritt, efter bästa öfwertygelse. Det gäller för nykterhetswännerna att ådagalägga, att det går an att lefwa gladt utan tillhjelp af rusdrycker. Genom enkla förlustelser inom nykterhetsföreningen kan ungdomen afledas från frestelsen att söka nöjen der, hwarest rusdryckernas lockelser omgifwa dem.

Man slutade med att ena sig om ett af ordföranden formuleradt swar på frågorna:

På samma gång mötet med glädje förnummit att ett mera allwarligt åskådningssätt i dessa frågor inom nykterhetswännerna wunnit terräng, uttalar mötet sin önskan att de föreningar, tom kunna godkänna dansnöjen öfwerhufwud, måtte tillställa sådana blott inom föreningarnas egna kretsar och då helst under formeu af lekar; utan att wilja binda någon gonom sitt uttalande, önskar mötet widare att hwar och en förening måtte efter bästa samwete göra sitt **werk** till nykterhetens befrämjande och låta så erfarenheten afgöra, hwilketdera åskåningssätt, det mera allwarliga eller det som hyllar nöjen, är det bättre.

Resolutionens senare del war i öfwerensstämmelse med ett af fr. Hellman gjordt och med mycket bifall mottaget uttalande.

Följde så 5:te frågan:

Anses det passande att nykterhetssällskap tillställa lustresor om söndagar på förmiddagen?

Under diskussionen fordrade en och annan full frihet för nykterhetsföreningarna att handla i saken huru som helst. Några förkastade all förlustelse på söndagen. De flesta gillade utfärder före gudstjensten tidigt på morgonen, samt eftermiddagslustresor på söndagen, och man hade ingenting emot lustresor till annan församlings kyrka på söndagförmiddagen.

Mötet förenade sig slutligen med stor majoritet om att på frågan swara: Nej.

Diskussionerna afbrötos kl. 9 e. m. för att återknytas Thorsdagsmorgonen.

Onsdagen

upptogs till behandling af det stora sällskapets „Nykterhetens wänners" samt „Absoluta nykterhetssällskapets" i Åbo enskilda angelägenheter. Det förstnämnda sällskapet firade sitt årsmöte i festsalen och det senare i en af de mindre salarne i studenthuset.

Pastor Bergroth öppnade Nykterhetens wänners årsmöte med en bön om Guds wälsignelse samt en kort återblick på det förgångna året. Om dettas resultat för nykterhetsarbetarne icke hade warit lysande i yttre afseende, så hade det dock icke desto mindre warit ganska wärdefullt, såsom hänförande sig till den tysta, obemärkta omgestaltningen af folkets sed och uppfattning. Ett allwarligare åskådningssätt hade öfwerhufwudtaget gjordt sig gällande nästan i alla trakter der nykterhetsarbetet wunnit inträde; detta framgick särskildt ur det öfwerraskande faktum att närmare 200 af landets kommuner till senaste landtdag uttalat sig för absolut nykterhet. Framåt böra och kunna således nykterhetswännerna gå, om blott Gud, såsom Han hittills warit, förblir nykterhetswännernas hjelpare och ledare.

Wid skedd granskning af fullmakterna för lokalföreningarnes representanter framgick att sällskapets lokalföreningar för närwarande utgöra 101, bland hwilka trettioen woro representerade wid mötet, nemligen: „Pohjan Leimu" i Uleåborg, „Keski-Suomen raittiusseura" i Jywäskylä, "Tähti" i Wasa, St. Michels nykterhetsf., „Wesa" i Joensuu, „Alku" i Nurmijärwi, Borgå n:f., Tawastehus n:f., Fredrikshamns n:f., „Ide" i Jämsä, Saarijärwi n:f., Pojo n:f., Lojo n:f., „Toimi" i Wichtis, „Kaiku" i Tammela, „Toiwo" i Kemi, „Kylwö" i Leppäwirta, Kuopio n:f., Bjerno n:f., Lowisa n:f., „Kipinä" i Mäntyharju, „Onerwa" i Loppis, Sastmola n:f., „Liitto" i Björneborg, Kirwus n:f., Nykarleby n:f., samt föreningarna „Kilpi", „Hemfrid", „Walo", „Eos" och „Tähti" i Helsinpfors.

Derefter företogs till behandling

Årsberättelsen.

Sedan Nykterhetens Wänners senaste årsberättelse utkom till årsmötet den 23—24 februari 1887, har nära 16 månader d. w. s. betydligt öfwer ett år förflutit. Orsaken till detta förhållande har warit hufwudbestyrelsens beslut, att Sällskapets årsmöte skulle hållas i förening med Allmänna Nykterhetsmötet i slutet af juni 1888. Dessa 16 månader gäller äfwen den ifrågawarande berättelsen.

Sällskapets ekonomiska ställning. Under år 1887 woro inkomsterna till den af hufwudbestyrelsen förwaltade gemensamma kassan 12,769 mk, samt under tiden $^{1}/_{1}$88—$^{1}/_{6}$88 8,184 mk, eller tillsamman 20,953 mk, deraf 6,000 mk statsbidrag, för försålda böcker inemot 3,400 mk, för „Aamunairut" cirka 4,000 mk, för „Nykterhetswännen" inemot 800 mk, gåfwor 1,282 mk, årsafgifter från lokalföreningarna omkr. 1,200 mk. Utgifterna woro år 1887 12,024 mk och $^{1}/_{1}$88—$^{1}/_{6}$88 7,820 mk eller tillsamman 19,844 mk, deraf för „Småskrifter och Ströskrifter" omkr. 6,500 mk, för „Aamunairut" c. 2,800 mk, „Nykterhetswännen" öfwer 600 mk, „Blåbandet" c. 1,400 mk, tryckalster till gratis utdelning 1,100 mk, sekreterarens aflöning 1,700 mk, för nykterhetstalare 690 mk o. s. w. Den ekonomiska ställningen framhålles såsom ganska dålig. Såsom ett medel att afhjelpa detta onda anges i årsberättelsen ett flitigare begagnande och utbredande af den littratur, på hwilken spt offrat sina tillgångar och hwari för närwarande är nedlagdt ett kapital af öfwer 20,000 mks wärde.

Främsta rummet bland den nykterhetsliteratur, som sålunda utkommit, ha ända härintills intagits af serierna „Småskrifter" och „Ströskrifter" utgifna af „Nykterhetens Wänner". Hufwudbestyrelsen beslöt dock i oktober 1887 att ofwannämnda Småskrifter och Ströskrifter ej mera skulle utgifwas såsom tidskrifter, d. w. s. i periodiskt utkommande häften. Tidningen Aamunairut har ända från början af år 1887 egts af Nykterhetens Wänner. Bladets redaktion omhänderhades under första halfåret turwis af d:r Granfelt, missionär Tolonen och pastor Bergroth. Från juli månad sistlidet år har den handhafts af d:r Johusson. Sedan september har en ny tidning utkommit månadtligen under namnet „Nykterhetswännen" i samma format och storlek som Aamunairut. Redaktionen har d:r A. A. Granfelt haft om händer. Jemfördt med det prenumerantantal Aamunairut hade i början af sin tillwaro (1885) är det nuwarande betydligt lägre — omkring 1,500 prenumeranter. Wid senaste årsskifte wisade denna siffra ej någon benägenhet att stiga — hellre twärtom. — Hwad Nykterhetswännen beträffar, wisade sig intresset till en början ganska lifligt, men har dock såsom det synes sedermera ej utbredt sig med samma styrka. Antalet prenumeranter är omkring 500. Till Sällskapets förlagswerksamhet efter sista årsmötet hör ännu utgifwandet af kalendern „Blåbandet, Nykterhetens Wänners årsbok. 1888". Beslutet härom fattades wid hufwudbestyrelsens möte d. 25 maj 1887, hwarwid d:r A. A. Granfelt emot skäligt arwode åtog sig redaktionen af den tillernade kalendern. Denna utkom kort före jul, innehållande 80 pag. 24-format, i en upplaga af 3,000 finska och 1,300 swenska exx. och till ett pris af 50 p. för häftadt och 75 p. för inbundet exemplar.

I de flesta län ha distriktsmöten blifwit hållna och komiteer walda för anordnandet af föredrag eller ha andra åtgärder i samma syfte widtagits. Under tiden efter senaste årsmöte ha sålunda hållits hufwudsakligen genom distriktskomitéernas försorg omkr. 180 nykterhetsföredrag i nästan lika många olika kommuner.

Sällskapets lokalföreningar äro för närwarande, såsom nämnts, icke mindre än 101, af hwilka 23 tillkommit under år 1887 och 1888.

Sammanlagda antalet af sällskapets medlemmar, som wid 1887 års början war 5,079, war wid deß slut 5,721, nämligen 4,785 män och 936 qwinnor. Härwid äro frånräknade medlemsantalen i de lokalföreningar som ej insändt årsberättelse; de utgöra enligt äldre uppgifter inemot 1,600.

Till hufwudbestyrelsen ha hört följande personer, walda på senaste årsmöte: past. E. Bergroth, ordf., past. L. Engwist, agron. Th. Forssell, d:r A. A. Granfelt, fru M. Granfelt, fröken L. Hagman, d:r M. Johnsson,, hr J. A. Lindholm, fröken O. Stenbäck missionär K. S. Tolonen och hr Aug. Wuori.

* * *

Sedan decharge bewiljats hufwudbestyrelsen, skreds till behandling af de principer, på hwilka en förening af landets olika nykterhetssällskap kunde ske. Frågan gällde i främsta rummet de s. k. måttlighetsföreningarne, hwilka det „Absoluta sällskapet" i Åbo icke tillåter och hwilka sällskapet derföre fordrade att skulle upphöra eller åtminstone att nya sådana föreningar icke widare skola antagas, så framt det skulle ansluta sig till „Nykterhetens Wänner". Såsom slutkläm för mötets beslut hade derföre föreslagits detsamma följande:

Medlemmar hörande till den allmänna afdelningen inom Nykterhetens Wänners lokalföreningar och hwilka icke afgifwa löfte må likwäl i sin wandel iakttaga absolut nykterhet. Med hänsyn till att inom N. W. redan existerade flere måttlighetsföreningar, hwars medlemmar icke förbundit sig till absolut nyktdrhet, ansåg mötet dock denna kläm alltför radikal. Herr A. Grotenfelt, understödd af hrr V. Heikel, J. Nikolainen, A. Mäkinen, J. A. Frey, m. fl. föreslog att såsom en medelwäg uttalandet på Kuopio allmänna möte skulle antagas: De redan existerande allmänna afdelningarne skola tolereras, men nya icke widare upptagas. Detta förslag blef äfwen med öfwerwägande majoritet mötets beslut.

Utan synnerligt meningsutbyte godkändes derpå äfwen följande förslag till beslut:

Sällskapets lokalföreningar sammansluta sig i kretsar antingen länswis eller enligt annan af årsmötet bestämd grundwal. Möte, dit flertalet af alla lokalföreningar inom kretsens område sändt representanter, walda antingen enligt samma grunder, som representanter utses till sällskapets årsmöte, eller på annat på förhand aftaladt sätt, betraktas såsom kretsens lagliga företrädare, wäljer kretsbestyrelse, upprättar för kretsen ordningsregler, hwilka blifwa gällande efter att hafwa erhållit hufwudbestyrelsens fastställelse, samt handhar kretsens gemensamma ekonomi. Större pålagor må kretsmöte icke bestämma, än hwartill sällskapets allmänna årsmöte på förhaud lemnat sitt godkännande".

Samt detta:

„Innan hufwudbestyrelsen i någon wigtigare angelägenhet besluter, må den såwidt möjligt inhemta kretsbestyrelsernas utlåtande".

Mötet blef här afbrutet af en deputation från Åbo abs. nykt. sällskap, som delgaf att sällskapet war willigt att sammansluta sig med Nyk erhetens wänner, så framt deß wilkor skulle antagas. Då dessa wilkor redan blifwit af mötet antagna, helsade ordföranden med rörelse de nya medlemmarne wälkomna till N. W:s krets. Det wore en länge wäntad och djupt känd glädje, att se nykterhetsarbetarene i wårt land från olika läger förstå hwarandra och sluta sig tillsamman. „Gud wälsigne denna stund och wårt gemensamma arbete!"

Ett af mag. Granit föreslaget lefwerop för sammanslutningen höjdes af de närwarande.

Absoluta sällskapets årsmöte.

Ordföranden i sällskapet, folkskolläraren K. Werkko, öppnade mötet med bön, hwarpå representanterne för de under sällskapet hörande lokalföreningarne företedde sina fullmakter. 19 föreningar woro representerade af inalles 30 personer.

Sällskapets medlemsantal utgjorde, enligt årsberättelsen, 1,300 eller 100 mer än wid senaste årsmöte, ehuru twå större föreningar („Alpha" i Björneborg och „Taimi" i Åbo) utträdt och en förening af brist på medlemmar upphört. Till sällskapet hörde följande 26 föreningar, af hwilka 10 (de med * utmärkta) under senaste året tillkommit:

„Aura" i Åbo, „Toiwo", Auras barnförening, Eckerö nykterhetsförening*, Honkilaks n. f.*, „Hoppet" i Åbo, „Det unga Hoppet", Hoppets barnförening*, „Salmi" i Idensalmi*, „Joutsi", inom Åbo skarpskyttebataljon, „Kaswi" i Nystad, „Kilpi den yngre" i H:fors, Laitila n. f., „Liitto" i Hwittis*, Lojo n. f., Mariehamns n. f.*, „Puijo" i Kuopio*, Pöytis n. f., Reso n. f., „Rauha" i H:fors*, Näntämäki n. f., „Suomi" i Åbo, „Säde" i Torneå, „Toiwo" i Påmark*, „Tähti" i Joensuu, „Wapaus" i H:fors, „Wiiri" i Hangö* och „Wäinölä" i Åbo.

Sällskapet hade under året begärt 3,000 mk statsanslag, men fått afslag. Hade, af brist på medel, icke kunnat engagera någon egentlig nykterhetstalare i sin tjenst, men wäl, för 3 år framåt, en kolportör, hr G. M. Helin, som i Åbo-trakten och på Åland spridt såwäl andlig som nykterhetslitteratur och äfwen någon gång hållit föredrag, hwarjemte mag. K. Lindroos, delwis på sällskapets bekostnad, under julferien hållit föredrag på sträckan Åbo—Björneborg. — Åtskilliga nykterhetsskrifter hafwa under året utgifwits. — Twänne allmänna nykterhetsmöten hafwa blifwit föranstaltade och 13 tusen underskrifter, under en till senaste landtdag riktad skrifwelse med anhållan om rusdrycksförbud, i Åbo län samlade. — Dans och andra nöjen inom de till sällskapet hörande föreningarna hafwa warit medgifna. — Kassarapporten wisade inkomster 990 mk och utgifter 1,061 mk, således en balans af omkr. 70 mk.

Bestyrelsen och kassören bewiljades full answarsfrihet.

* * *

Med 54 röster mot 3 beslöts derpå att i fråga om sällskapets anslutning till „Nykterhetens wänner" denna skulle göras beroende af i hufwudsak det wilkor, att „Nykt. Wänner" godkände Kuopio mötets uttalande att framdeles icke widare sådana lokalföreningar skulle antagas som ej af sina medlemmar fordra absolut nykterhet samt att lokalföreningarne berättigades att enligt egen bästa öfwertygelse utföra sitt werk till nykterhetens fromma. Att framföra detta beslut till N. W. uppdrogs åt hrr K. Werkko, R. Roine och och S. Kanniainen. Deputationen afgick och återwände kort derpå med det meddelande att N. W. godkänt wilkoren och att föreningen med Nykt. Wänner alltså wore ett fullbordadt faktum. Sällskapets ordförande, hr Werkko, tog derpå ordet till ett afslutningstal med afseende derpå, att skpts wärf såsom sjelfständigt sällskap nu efter 5 års fortwaro wore afslutadt. Mycket hade man ej kunnat åstadkomma, men wiljan hade warit god. Sällskapets tack till ordföranden, hr Werkko, frambars af hrr K. Niemeläinen och S. Kanniainen, hwarpå kraftiga hurrarop höjdes för hr W. och Absoluta Nykterhetssällskapets minne.

* * *

Walet af hufwudbestyrelse och ordförande för det nya gemensamma sällskapet utföll som följer:

Till ordförande utsågs d:r A. A. Granfelt med 117 röster (pastor Bergroth erhöll 114 r.) samt

till ledamöter hr T. Forsell (214 r.), fröken L. Hagman (212 r.), hrr A. Grotenfelt (145 r.), M. Johnson (129 r.), L. Enkwist (123 r.), S. Kanniainen (120 r.), A. Wuori (118 r.), W. Heikel (117 r.), fröken Ottilia Stenbäck (115 r.) och hr E. Bergroth (104 r.).

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Frosterna.** Sorgliga äro de underrättelser, som komma från alla delar af wårt land om frosternas härjningar. Från Bottenhafwet öfwer Ruowesi och hela Tammerforstrakten samt Jywäskylä ända till Kuopio och Joensuu har likasom ett band af frost dragit fram. Icke

allenast potatisblasten utan äfwen wårsäden är på flere ställen allwarsamt skadad, på wissa orter, såsom t. ex. Ruowesi, är man t. o. m. beredd på att nödgas afmeja rågen. Äfwen wissa delar af Wiborgs, S:t Michels och Nylands län äro skadade.

— **Ett rykte**, som omtalas af alla tidningar, wet berätta att till militiechef i senaten i stället för generallöjtnanten Oker-Blom, som kommer att efterträda senator B. von Haartman i S:t Petersburg, är utsedd guvernören i Nylands län, baron G. von Alfthan. Till guvernör i Nylands län blefwe Wasa läns guvernör, generalmajor V. Procopé utsedd och till guvernör i sistnämnda län ordföranden i öfwerkrigsdomstolen, öfwerste Hj. Palin.

— **Ministerstatssekreteraren, frih. Bruun**, hwars helsotillstånd allt sedan hans swåra lunginflammation i wåras warit wacklande, har nyligen undergått en operation i ändamål att aflägsna en i lungsäcken bildad warböld. Operationen har haft önskad framgång och baron Bruun skall numera, enligt N. Pr. befinna sig jemförelsewis wäl.

— **Den kejserliga familjens resa i finska skärgården.** Finska telegrambyrån meddelar följande telegram: Björkö den 3 juli. Lustjakterna Zarewna och Alexandria anlände hit kl. 4. Deras Majestäter kommo kl. 5 på fregatten General Admiral och gingo omedelbart ombord på Zarewna under kanonernas dån och besättningens hurrarop. Folket på stranden wälkomnade Majestäterna genom wiftning med näsdukarne. Under öfwerresan till Zarewna beswarade kejsarinnan helsningarne på samma sätt. Resan fortsattes omedelbart westerut med Zarewna. Alexandria, Sweaborg, Eläköön och Willmanstrand medföljde.

Från Kotka telegraferas att de kejserliga i går passerat förbi på wäg till Abborfors. Deras Majestäter åtföljas af Storfurstarne Georg och Michael Alexandrowitsch samt Storfurstinnan Xenia.

— **Preshinder** träffade åter wårt blad senaste torsdag — för tredje gången af dess korta tillwaro — med anledning af twenne ord i professor Danielsons tal wid sång- och musikfesten i Tammerfors, hwilka ord dock i de dagliga tidningarnes referat af samma tal fått opåtaldt qwarstå. Det wore af wigt att få weta på hwilka grunder herrar pressombudsmän stöda sig, då de för en tidning stryka en sak eller ett yttrande, som de i alla andra låta passera. Det torde kanske wara på sin plats att häröfwer inlemna en förklaring.

— **Lutherska evangeliiföreningens femtonde årsfest** firas härstädes dessa dagar. Ett stort antal resande från alla trakter af landet hafwa anländt till staden. Festen begynte i tisdags med gudstjenst i föreningens hus wid Fredriksgatan 42, der helsningstal till gästerna hölls på swenska och finska af pastor Bäck. I går hölls gudstjenst i Gamla kyrkan, på finska af prosten G. F. Mellberg från S:t Karins och på swenska af kyrkoherden K. S. Nyman från Åbo. På eftermiddagen sammanträdde föreningens medlemmar till årsmöte och återwaldes derwid till medlemmar i bestyrelsen statsrådet C. Åkerblom, gub. sekr. A. Silfwast och handlanden C. N. Jankes, hwilka woro i tur att afgå samt inwaldes protokollsekreteraren E. A. Forsell. I dag eger, om wädret medger, den sedwanliga utfärden rum. Denna gång torde icke Djurgården utan Kaisaniemi wara målet.

— **Sjömansmissionen** firade sin årsfest sistlidne torsdag. Sedan till mötets ordförande utsetts assessor J. A. Pontan och till dess sekreterare pastor E. Bergroth, uppläste den senare årsberättelsen, hwaraf framgick bl. a. att senaten under det tilländalupna redogörelseåret stadfäst wissa af sjömansmissionen ansökta ändringar i dess stadgar samt att föreningen, som förut hetat „Föreningen för finska sjömäns själawård", numera antagit namnet „Finska sjömansmissionen". Under året har pastor E. Bergroth, sjömansmissionens ombud i Finland, besökt 56 församlingar och derstädes hållit föredrag om missionens betydelse och ändamål. I öfwer 4,000 exemplar utgå f. n. missionens twå tidskrifter Sjömanswännen och Merimiehen ystäwä. För föreningen arbeta omkr. 26 fruntimmersföreningar i landets städer; några testamentariska dispositioner ha ej under året kommit föreningen till del, men wäl par större gåfwor, neml. 1,000 mk af en person i Borgå och 300 mk från Uleåborg. Från 27 olika håll i landet anlände jultiden gåfwor till utomlands wistande sjömän.

Från sjömanspresterna i London, New-York, Nordamerika, Hull och Grimsby hade anländt berättelser, hwilka framdeles komma att publiceras i missionens tidskrifter. Af dessa berättelser framgick bl. a. att underrättelser om 1,054 i utlandet befintliga sjömän anländt till hemorten genom presterne i de olika hamnarna. Genom själaförjarne hade under året penningar till ett belopp af 34,475 mk hemsändts af sjömän, och 13,886 mk ha af desamma deponerats hos sjömanspresterne, hwaraf framgår att förtroendet för desse allt mer synes stiga. Till 18 stationer i Europa och Amerika ha tidningar och tidskrifter afsändts genom hamnpresterne.

Föreningens inkomster ha under året utgjort 14,247 mk eller 600 mk mindre än föregående år, utgifterna 30,743 mk eller 3,700 mk mer än föregående år. De ökade utgifterna bero bl. a. af der dyra underhållet af stationen i Newyork, som ensamt kostat 8,847 mk. Behållningen till innewarande år utgjorde 20,756 mark.

Sjömansmissionens statsanslag af 12,000 mk utgick ej i fjol. Senatens hemställan om nytt anslag har ej heller ännu wunnit stadfästelse å högsta ort.

Sedan på tillstyrkan af rewisorerne full answarsfrihet bewiljats direktionen, företogs wal af medlemmar och suppleanter i den nya bestyrelsen, hwarwid till medlemmar waldes senator Yrjö-Koskinen, prof. O. J. Collianider, rektor A. V. Melart och sjökapten E. A. Nummelin samt till suppleanter pastor K. Broberg och magister F. V. Rothsten.

Pastor Kjäldströms i London förslag att från Helsingfors några teologiestuderande skulle sändas såsom hjelp och biträde åt sjömanspresterne i utlandet beslöt mötet hänskjuta till den nya bestyrelsens afgörande.

— **Ryska kursen** är fortfarande i stigande och står på 242 och 237.

— **En stor olyckshändelse** inträffade i går på e. m. i det under ombyggnad warande Societetshuset, i det att ett med jernskenor upprättadt hwalf föll in och begrof under sin tyngd fem arbetande qwinnor, som under detsamma woro sysselsatta med att tillreda murbruk. Af dessa blef dock en blott lindrigt skadad, medan deremot de fyra öfriga, Justina Myllylä, Lisa Keinonen, Amanda Mikontytär-Lindqwist och Erika Koskinen erhållit swårare skador, deraf Amanda Mikontytär wenstra underbenet och högra wristbenen afbrutna samt Erika Koskinen hufwudet swårt massakreradt. — Skola wäl de stackars qwinnorna ensamma bära följderna af en olycka, till hwilken de warit fullkomligt oskyldiga? Wi wilja dock hoppas att de, som haft sig ledningen af arbetet ombetrodd och genom sin wårdslöshet wållat olyckan, skola ådömas att godtgöra dem den skada de lidit.

— **Kommunikationerna i Lappland.** I allmänna tidningen läses följande meddelande:

Sedan Finlands wid 1885 års landtdag församlade bondestånd hos Hans Kejserliga Majestät i underdånig skrifwelse anhållit att statswerket bekostnad näset emellan Enare träsk och Tschuolisjärwi sjö i Lappmarken måtte förses med lämpliga anstalter för transportering af båtar samt en landswäg anläggas från norra stranden af nästnämnda sjö till gränsen emot konungariket Norge i riktning åt Näytämö (Njäwdam) fjord i sistsagda land, äfwensom att med norska regeringen öfwerenskommelse blefwo träffad angående anläggning och underhåll af en utsträckning utaf wägen från norska gränsen till berörda fjord, så har af Styrelsen åtgärd widtagits för tillmötesgående af dess petition uttalade önskningsmål om åtgärder till underlättande af transporten af båtar öfwer näset emellan Enare träsk och Tschuolisjärwi sjö, hwaremot Hans Kejserliga Majestät icke welat wid bond-ståndets petition, så widt den angår anläggande af en landswäg från Tschuolisjärwi sjö till norska gränsen, fästa nådigt afseende.

☛ **Ärade halfårs prenumeranter erinras om att förnya prenumerationen.**

Wänner och gynnare af wårt blad uppmanas wänligen att werka för bladets spridning. Den som insänder till redaktionen 14 mark, erhåller 8 exr. af Finska Weckobladet från 1 juli till årets slut.

Söndagens predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — swensk hömessa kl. 12 pastor Broberg. — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

Å Rosa willa: Finsk predikan kl. 11 af A. Mäkinen.

Wid Georgsgatan 12: Swensk predikan kl. 11 och kl. 7 e. m. af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af Hj. Braxén. — Kl. 7 flere talare; Kl. 5 finsk predikan.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

Den internationela missionskonferensen i London.

I.

Den internationela missionskonferensen i London, hwilken wi nämnt att skulle hållas den 9—19 juni och till hwilken inbjudning äfwen blifwit utfärdad till wårt land, har nu gått af stapeln och skildras af de engelska tidningarne såsom djupt anslående och, såsom man har anledning wänta, äfwen epokgörande i missionens historia. Ett hundra och trettio missionssällskap i olika länder woro företrädde, några med flere andra med färre delegerade. De kommo, dessa delegerade, från civilisationens urgamla härdar i Europa, från framtidens land, Amerika — Förenta Staterna allena hade sändt 140 delegerade — från de widsträckta missionsfälten i Indien, Kina och andra delar af Ost-Asien, från Afrikas och Söderhafsöarnes swarta befolkning. Ett land fattades dock, som icke war företrädt, och detta land war Finland. Hade Finland werkligen icke haft någon enda man att sända. En swensk tidning uppgifwer att orsaken till det finska missionssällskapets wägran att antaga inbjudningen till kongressen torde ligga i den ringa insigt man i allmänhet i Finland har i det engelska språket. Denna ursäkt torde dock wara något sökt, ty såwäl ibland kyrkans män som ibland de fria arbetarne för Guds rike hos oss torde finnas många nog, som känna detta språk fullständigt. Wårt land är wäl fattigt på silfwer och guld, men icke fattigt på söner, som kunnat wara wärdiga representanter för detsamma wid ett tillfälle, sådant som detta.

Ordföranden, Earlen af Aberdeen, öppnade lördagen den 9 juni mötet med ungefär följande ord:

Den största och mest glädjande rättighet, som hittills warit mig förrunnad, är att i dag få helsa representanterna från jordens olika missionssällskap wälkomna i Englands hufwudstad. Otaliga äro de kristna, som med längtan och med den wissa förhoppningen om att frukterna skola wara goda, blickat emot detta möte; men jag tror mig dock uttrycka hwad I alla kännen, då jag säger, att den församling wi i dag se här, wida öfwerstiger de förhoppningar man gjort sig om densamma, och detta icke blott i afseende å det stora antal missionssällskap, som här äro representerade, utan äfwen i afseende å den hjertliga broderlighet, som karakteriserar hela detta möte. I weten med hwilka böner detta möte blifwit förberedt; den dyrbara samling af wänner wi nu se hos oss, är äfwen att betraktas som en enda stor bönhörelse. Wi äro derföre icke blott berättigade utan äfwen förpligtade, att tro att Gud är med oss och att hoppas att det utbyte af rika erfarenheter, som här kommer att försiggå, skall wara af stor wälsignelse för hela wårt framtida arbete.

Derefter kastade d:r Underhill en återblick på de internationela missionskonferensernas historia: Impulsen till dessa möten gafs af några missionärer, som år 1854 sammanträdde till gemensam öfwerläggning i New-York. Detta anspråkslösa möte följdes nästan omedelbart af ett annat, som Indiens missionärer 1855 höllo i Calcutta och som warade i fyra dagar. Resultatet af detta möte wisade sig wara så fruktbärande, att man skyndade sig att föranstalta en serie af dylika möten i Kina och Indien.

I England hölls det första missionsmötet nästan samtidigt som det i New-York eller år 1854, men hade dock uteslutande en priwat karakter. Det första mötet af någon betydenhet i detta land hölls 1870 i Liwerpool. Det warade, likasom det i Calcutta, fyra dagar, och flere af de erfarenheter, som der gjorde sig gällande, hafwa sedan dess tjenat såsom ledstjernor i missionsarbetet ända till denna dag.

Aderton år fingo derpå förflyta, förrän en ny konferens hölls i detta land — aderton år af framgång och utweckling för den kristna missionen. År 1878 samlades dess wänner till en allmän rådplägning i Mildmay. Öfwerläggningarne räckte flere dagar samt omfattade större och djupare frågor än någonsin tillförene. Då trädde kristna qwinnor för första gången fram i det första ledet af missionsarbetet. Då började wi äfwen i andra afseenden inhösta rikare resultat än förut af de erfarenheter wi utsått. Då började wi att sysselsätta oss med frågor af icke uteslutande andlig art, men hwilka dock på det innerligaste hängde tillsammans med missionen, såsom t. ex. den om slafwarnes frigörelse i West-Indien.

Sedan denna konferens hafwa ytterligare tio år förflutit — år af hårdt arbete men äfwen af rik framgång för missionen. Nya frågor af djupt intresse och stor bärwidd hafwa nu sprungit fram — frågor som delwis äro mycket ömtåliga, men som dock måste afgöras — afseende det sedliga och sociala tillståndet hos det folk, bland hwilka wi arbeta. Endel af dessa frågor kunna icke lösas på en dag, de erfordra, för att blifwa tillfredsställande lösta, en rikare och mera samlad erfarenhet af de män, som hafwa att gå dem till mötes, än dessa nu ega. Men de måste dock redan nu komma under behandling och närmare studeras. Till dessa frågor höra den om polygamin och om kastwäsendet. Wi hafwa äfwen den ytterst wigtiga frågan om icke en gemensam plan för missionsarbetet kan utarbetas; det finnes orter, der arbetarne äro många, kanske t. o. m. onödigt många, det finnes andra orter, der det icke finnes några arbetare alls. Kunna icke de olika missionssällskapen komma öfwerens om, hwarest de böra arbeta, för att arbetet må blifwa jemnare fördeladt. Wi hafwa wibare frågor om läkaremissionen och om qwinnomissionen. Och slutligen hafwa wi den djupt maktpåliggande frågan om huru det onda skall kunna upphäfwas, som be-

kristna folken införa till de hedniska, i det de bland dem sprida alkohol och opium. Wi se i dag hos oss wåra bröder från olika delar af werlden, med hwilka wi i dessa afseenden kunna utbyta wåra erfarenheter och åsigter. Må wi äfwen ibland oss se uppfylld wår Herres egen bön att „det skall wara ett fårahus och en herde".

Härefter yttrade Rev. F. E. Wigram några allwarliga ord om wigten af att missionsarbetet skall wara fotadt på den rätta grunden. Hans widsträckta resor hade, sade han, stärkt honom i den öfwertygelsen att de mäns arbeten krönas med mesta framgång, hwilka icke draga i betänkande att helt offra sig sjelfwa. „I weten alla", slöt han, att om något mål skall kunna wäntas af arbetet ute på missionsfälten, så måste dess angelägenheter här hemma ledas af kärlek till sanningen under ödmjuk bön om den helandes ledning Wi måste uppmärksamt. öfwerwaka de män, som wi sända ut, och om wi märka att någon af dem icke motswarar de förhoppningar wi stält på honom, så bör han genast återkallas. På missionsfälten få wi icke använda andra arbetare än sådana som äro ledda af Guds ande".

Å de delegerades wägnar swarade d:r Thompson från Boston på lord Aberdeens helsning:

Jag förmodar att det är den höga åldern, som Bostons missionssällskap intager i jemförelse med öfriga missionssällskap, som jag har att tillskrifwa den ära som wederfarits mig, i det jag blifwit utsedd att framföra de delegerades tacksamhet för den wälkomsthelsning Ni egnat oss. De sällskap, som här äro företrädda, förete en mångfald af religionssamfund och korporationer; många hafwa wi kommit, likasom wågorna på det haf wi öfwerfarit, men likasom hafwet äro wi dock ett. Ibland dem, som hafwa lyssnat till och fröjdat sig öfwer Ers lordships wänliga helsning, finnes äfwen ett stort antal qwinnor, representerade qwinnomissionens olika afdelningar, bland hwilka det i Förenta Staterna finnes trettiosem, och jag tror mig icke öfwerdrifwa då jag säger att de äro flere tusende, som fröjda sig med dem. Ordföranden för den exekutiva komitén, d:r Uuderhill har nämnt att det är tio år sedan qwinnor trädde fram i första ledet; de hafwa icke allenast trädt fram i första ledet, de hafwa i tio år bibehållit sig i detta led; de utgöra wåra dagars Priscilla och Aquila, Tryphena och Tryphosa, som „arbeta i Herren". Några af dem, som äro här närwarande, hafwa förrän de kommo fram till Atlantiska hafwets strand, haft att tillryggalägga en wägalängd lika med den emellan London och Konstantinopel. Men denna wäg och de 3,000 sjömil de derefter haft att fara, betyda för dem intet, då de haft ett mål, sådant som det närwarande, i sigtet. Jag har talat om afstånd. Det finnes en punkt på wår jord, der Englands besittningar stöta till Förenta Staternas på några hundra fot när, hwilka fot upptages af ett wäldigt wattenfall, som stänker sitt skum allt upp till himmelen. Jag har ofta sett, och många med mig ha sett en wacker båge, som tecknar sig i detta skum; den står med ena foten på Englands och med den andra på Förenta staternas jord; jag har i den sett en sinnebild af den endrägt, som bör råda emellan de båda länderna. Ingendera landet kan göra anspråk på eganderätt till bågen; de kunna blott i den se ett tecken på godt broderskap. Och wänner, har icke Gud stält en båge i skyn, som omfattar ett mycket större afstånd än det öfwer Niagara, ja än det öfwer werldshafwet — en båge af wänskap och broderlighet, som sträcker sig öfwer hela jorden? För tio år sedan sände Ni oss en skriftlig inbjudning att öfwerwara den internationela konferensen i Mildmay Park; i år hafwen I genom en af Edra sekreterare sändt oss en personlig inbjudning. Wi wärdera detta tecken på wänskap; — och nu äro wi här. Wi hafwa icke kommit i afsigt att inspektera Stora Britaniens industriella produkter, icke för att betrakta palatser och katedraler, icke för att lära känna „Towern", eller „Britich Museum", eller parlamentet. Wi hafwa kommit för det wida större ändamålet att göra oss till goda erfarenheterna af ett 100-årigt ewangeliseringsarbete. Wi stå här såsom de första missionärerna stodo på mötet i Antiokia för att höra wåra dagars Paulus och Silas wittna om allt hwad Gud har gjort med dem och huru han för dem har upplåtit dörren till hedningarna. Wårt hopp är att Han, som gaf sitt blod för oss, hwars öga når öfwerallt, som räknat wåra hufwudhår och tecknat oss på sina händer, skall wara detta mötes A. och O. I Hans heliga och stora namn tacka de delegaderade Eder för Eder broderliga wälkomsthelsning!

Måndagen den 11 juni widtogo mötets förhandlingar, till hwilken wi en annan gång i korthet skola återkomma.

Redowisning

för till Sibiriska Misionen inflytna medel under Juni månad.

Frk. S. Granstedt; behållning af för missionnes räkning tillwerkad och försåld amykos, 30 m.; af Syföreningen i Åbo, genom Fru N. Gripenberg 100 m.; konstförwandten Lindqwist 4 m.; onämnd i Wehmo, 10 m.; samt genom Th. Kjöllerfeldt 10 rub. Transport från senaste redowisning Fmk. 1388:50 & S:r Rbl. 53:96. S:ma Fmk. 1532:50 & S:r Rbl. 63:96

Eknäs d. 1 Juli 1888.
F. Wald. Lönnbeck.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 8 juli 1888.
2 Mos. 32: 1—14.

Folkets affall.

På underbara wägar och under stort tålamod hade Herren ledt sitt folk ur Egypten på wäg till Kanans land. Trofast i sina löften till deras fäder knyter han med Israel ett fast förbund på Sinai, genom hwilket förbund, om det aktades heligt och noga efterlefdes, rikedom, lycka och wälsignelse ständigt skulle följa dem och deras efterkommande från slägtled till slägtled.

Aldrig har ett folk kunnat med större förhoppningar se framtiden an än Israel i det ögonblick, då Herrens förbund med dem beseglades genom förbundsoffret och de sjelfwa, djupt gripna af Guds makt och härlighet, aflägga den försäkran: Allt hwad Herren har sagt, det wilja wi göra och efterkomma; men heller aldrig har ett folk stått i en farligare ställning och warit närmare att ewigt förkastas af Gud än Israel war i det ögonblick, som wår text beskrifwer, då det lättfärdigt bröt sin tro, sin afgifna försäkran, sina föresatser.

Och när folket såg, att Mose dröjde att komma ned från berget församlade sig folket kring Aron, hwilken jemte Hur blifwit af Moses tillsatt att wara Israels ledare och rådgifware, och sade till honom: Upp, gör oss en gud, som kan gå framför oss! ty wi weta icke, huru det har gått med denne Mose, mannen, som förde oss upp utur Egyptens land, w. 1.

På Guds befallning hade Moses åter gått upp på berget för att mottaga stentaflorna med lagen och budorden. Medlaren war borta, och det gälde nu för Israel att sätta sin lit till den osynlige Guden och handla så inför honom, som om de honom sett hade. Men lika litet nu som förut består Israel profwet. Då Mose dröjer qwar på berget och de förgäfwes wänta på hans återkomst, äro de genast färdiga att glömma de stora wälgerningar, som Gud på dem bewisat och sitt förbund med honom, och förgäta, att det war Gud, icke Mose, som förlossat dem ur Egypten. Såsom hedningarne, så will ock Israel hafwa synliga gudar, och så ropa de: Upp, gör oss en Gud, som kan gå framför oss etc. Härmed hafwa de nu brutit med Gud och på samma gång intagit hedningarnes ståndpunkt.

Huru glömskt och otroget är icke menniskohjertat! Huru opålitliga äro icke alla menskliga löften och föresatser, så länge hjertat icke blifwit omskapadt och förändradt. Den synd, genom hwilken Israel lättfärdigt bryter sitt förbund med Gud, är den hufwudsynd, hwarifrån alla andra synder härflyta. Att öfwerträda Guds första bud, är att ock bryta mot alla de andra buden.

Då wi närmare betrakta wår text, skola wi finna, att affallet war allmänt. Icke en enda röst höjer sig emot ropet: Gör oss en Gud. Icke ens Aron wågar träda upp emot folkets wilja. Menniskofruktan kommer honom att glömma Guds wilja och bud, alldeles som menniskofruktan en gång kom Petrus att t. o. m. förneka sin Herre och Mästare i det öfwerstepresterliga palatsets förgård. Mätte Herren föröka wår kärlek, ty fullkomlig kärlek utdrifwer räddhågan. Swalnar wår kärlek för Herren, då förlora wi lätt wår frimodighet, som har en stor lön med sig och då blifwa wi snart ett rof för menniskofruktan. Har en kristen lemnat rum i sitt hjerta för menniskofruktan, så är han delwis redan i fiendens wåld och kan lätt göra ett syndafall såsom den Gudsmannen Aron här gjorde. I stället för att under heligt allwar erinra dem deras nyss gifna löfte och tillropa dem det första budet, gifwer han efter för deras önskan och säger, kanske under förhoppning att dessa stora uppoffringar af guld och smycken skulle bringa dem till sans: Rifwen guldringarne utur öronen på edra hustrur, edra söner och döttrar och bären dem till mig! Men om Aron tänkte, att detta skulle bringa folket på andra tankar, så blef han högligen bedragen. För utförandet af sin ogudliga wilja anser menniskohjertat intet offer för stort. Och allt folket ref guldringarne utur sina öron, och de buro dem till Aron, w. 3. Det är farligt att göra eftergifter, då det måste ske på bekostnad af Guds wilja. Den kristen, som gör en enda eftergift för själafienden, kan snart wara midt i den förlorade sonens land. Aron har tagit ett steg åt ett orätt håll, nu twingas han ock att taga det andra, och han mottog gulldet af deras händer och gjorde med sitt ritstift utkast till en bild och lät göra en kalf efter bilden af den egyptiska gudomligheten Apis, att öfwerdraga med guld, ja, det är icke nog med, att han samtycker till förbundsbrottet, han måste träda i spetsen och sjelf delwis göra det gjutna belätet. Och när Aron fick se honom, byggde han ett altare för honom, och Aron ropade och sade: I morgon blifwer en högtid åt Herren. Det synes oss som om Aron genom detta rop wille lära folket att i denna kalf se en bild af Herren och att betrakta kalfwens tillbedjan såsom en Guds tillbedjan, hwarigenom deras handlingssätt skulle kunna få en mildare dom och i någon mån rättfärdigas; men först och främst war äfwen bilderdyrkan tydligen förbjuden i Guds lag och för öfrigt gick ej folkwiljan i den riktningen, ty följande morgon stodo de bittida upp och offrade brännoffer och framburo tackoffer, och folket satte sig ned till att äta och stodo upp för att leka, alldeles som hedningarne plägade göra.

Synd är ett folks förderf. Gud är icke den Gud, som ett ogudaktigt wäsende behagar, och den som är ond kan icke bestå inför honom. Det wisar oss fortsättningen af wår text. Och Herren sade till Mose: Gack, stig ned! ty ditt folk, som du fört upp utur Egyptens land, har illa gjort. De hafwa snarligen afwikit ifrån den wäg, som jag har budit dem. Herrens ögon skåda i alla rum, han ser både onda och goda. Innan ännu Mose wisste något, wisste Gud allt, och på synden följer alltid straff, derför fortsätter Herren: Lemna mig, att min wrede må uppläga emot dem, och att jag må förgöra dem! Gud är betänkt på att såsom han en gång genom floden förbränkte menniskorna på Noas tid, nu ock förgöra desse och utse en ny stamfader till ett nytt åt sig helgadt och hängifwet folk. Men dig will jag göra till ett stort folk. Der mycken nåd och kärlek gifwes, der blir ock answaret och domen swårast; såsom apostelen säger: „Den som brutit Moses lag, han måste utan barmhertighet dö, på twå eller tre wittnens intyg. Huru mycket wärre straff, menen I, skall icke då den anses förtjena, som har förtrampat Guds Son, och för orent aktat förbundets blod. (Ebr. 10).

Fråga wi intet efter Herren och hwad han har gjort, så skall han ej heller fråga efter oss. Wilja wi icke hafwa hans wänskap och kärlek, så skola wi i stället drabbas af hans wrede och ogunst.

Med de orden: Dig will jag göra till ett stort folk gifwer Gud Mose tillfälle att ådagalägga beskaffenheten af sitt sinnelag såsom medlare, om egennytta och äregirighet eller offerwillig kärlek beherskar honom. Och likssom Abraham, då han skulle offra sin son Isak, bestod profwet, och Josef bestod i sitt prof, då han hade sina mordiska bröder i sitt wåld, så består också Mose detta sitt prof. Ty trogen i sitt medlarekall swarar han i en allwarlig bön Herren sålunda: Ack, Herre, hwi skulle din wrede uppläga emot ditt folk, hwilket du med stor makt och stark hand har utfört utur Egyptens land o. s. w. v. 11—14.

Men såsom gamla förbundets medlare Mose war trogen i sin kallelse och talar försoningens ord, så gör ock nya förbundets medlare Kristus. Äfwen han bad för folket, äfwen han inlade till Gud försoningens ord, och än mer, ännu lefwer han alltid och beder han alltid för oss hos sin himmelske Fader; ja, han far ännu derefter att så mottaga och frälsa syndare. Och den till honom kommer, kastar han icke ut.

Och Herren ångrade det onda han hade sagt, v. 14. Såsom oföränderlig, Ps. 102: 28, kan han egentligen icke ångra något, af det som han har beslutit och gjort. När det derför här säges om Gud, att han ångrat sig, utmärker det blott, att han i sin wishet och helighet låter nåd gå för rätt, skonar den ångerfulle syndaren från det wälförtjenta straffet, afwänder det onda och dess följder för menniskorna. Gud will hellre nådig än wred wara, hellre förlåta än straffa.

I Jesus se wi nu en trogen bild af Gud. Gud är kärleken. I warm kärlek äfwen till de förnämligaste bland syndare är han lätt färdig att låta nåd gå för rätt. Till detta bewekes han nu ock genom Mose förbön, hwarför det slutligen heter i wår text: Och Herren ångrade det onda han hade sagt, att han wille göra emot sitt folk. Så will Herren handla äfwen emot oss. Prisadt ware hans namn.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 27. Torsdagen den 12 Juli **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Är statskyrkan ett absolut ondt?

Redaktionen för F. W—bladet har i sitt swar på undertecknads m. fl:s protest i N:o 22 af tidningen utwecklat sitt program. Nu weta wi åtminstone hwad F. W. will: ned med statskyrkan. Kanske war jag icke den ende, som ej wisste att orden: „den religionsfrihet, hwars stiftare Jesus Kristus är" i tidningens program egentligen betydde: „ned med den bristfulla och menskliga lutherska statskyrkan i Finland". Men då så war, war det åtminstone ett ganska twetydigt „artighetsbewis" att inbjuda mig, en statskyrkans prest, att underteckna inbjudningen till aktieteckning.

Men hwarför will Red. kullhäfwa den finska statskyrkan? Står hon icke på de samma protestantismens principer, hwilka Red. uppstält som sina? Ja, Red. säger sig ju t. o. m. älska och ära den lutherska uppfattningen. Men säges det — hon får inte under skydd af den werldsliga maktens arm fortfarande bibehålla en yttre maktställning, som Red. anser wara oförenlig med Guds ord; d. w. s. hon får ej wara statskyrka. Hwarför ej? Är det orätt att öfwerheten är kristlig, uppfostrar sina undersåter i kristendomen m. m.? Men detta kan han ej göra utan en kyrka, hwilken då blir en statskyrka. Amerikas exempel lär ej wara så alldeles lockande. Gamla testamentets kyrka war en statskyrka, fulländningens kyrka blir en statskyrka. Hwarför är statskyrkan nu förkastlig? Jag för min del är ännu för mycket konserwatiw, för att tro det statskyrkans afskaffande „legat innesluten i kristendomens anda" såsom slaf-, qwinno- och arbetareemancipationen m. fl. goda saker, som Red. uppräknar. Det wore en beklaganswärd dag, då den finska staten förklarade sig wilja komma till rätta utan kyrkan, d. ä. utan religion. — Det är sant, Jesus har ej stiftat en statskyrka. Men lika sant är, att han arbetade i en statskyrka och aldrig uppträdde emot denna såsom kyrka. Kristus war ej en socialreformator, något som hans lärjungar åter och åter borde erinra sig. Hade den judiska kyrkan warit profetian och ewangelium lydig, hade den utan twifwel blifwit en kristen statskyrka med sin Hannas och Kaifas och Alexander som öfwersteprester.

Ja, hwarför will Red. inte en statskyrka? Emedan hon förföljer? Men taga wi noga saken, så blir det statskyrkan och dess prester, som, angripna af flere, sig emellan ganska heterogena makter, få känna af förföljelse lika mycket som de frikyrklige. Jag gillar för ingen del förföljelser och hoppas till Gud att sådant ej förekomme; men är för mycket pessimist till att tro, att statskyrkans afskaffande afhjelpte saken.

Red. ser den lutherska statskyrkan wara „en bristfull och mensklig kyrka". Men Red. drömmer ej wäl på allwar om en sådan kyrka i tiden, som hwarken wore bristfull eller mensklig? Det ser nästan så ut. Eller hwad syftas med orden: „wi tro att kristendomen är något för heligt och stort, för att kunna inneslutas i yttre former eller uttömmas af en kyrkolära? Är meningen att bortkasta alla yttre former och all kyrkolära, då kan jag förutsäga, att den religion Red. will konstruera på den störtade statskyrkans ruiner, icke mer skall behöfwa heta en mensklig kyrka, men wäl en omensklig sådan.

I redaktionens swar på wår protest reproduceras ett utslitet och grundfalskt slagord: „öfwer läran står lifwet". Jag will kasta denna sats twärt om och wet mig härutinnan ha den „lutherska uppfattningen af kristendomen", hwilken äfwen redaktionen „älskar och ärar". Lifwet står icke öfwer läran. Ty medgifwa wi detta, ha wi kommit från protestantismens grundprincip — rättfärdigörelsen af tron.

A. Aimonen.

Swar.

Likasom hr Aimonen wisat sig icke hafwa läst riktigt rätt, då han i sin „protest" återgifwit wårt program och wår anmälan, så wisar han också nu sig icke hafwa läst rätt, då han återgifwer wårt „swar" på hans protest. Wi hafwa uttryckligen sagt att wi med den religionsfrihet hwar stiftare Jesus Kristus är, förstå den frihet, som undandrager sig den werldsliga maktens skydd och yttre lagbud samt lugnt förlitar på den makt, som innebor i sanningen allena. Att wi inbjudit honom att underteckna ett sådant program, har berott derpå, att wi trott och tro ännu att ibland statskyrkans prester finnes, icke en eller twå, utan ett stort antal, som hafwa mod nog att sätta sin förtröstan på den werldsöfwerwinnande makten af sanning, åt hwilken de swurit sin trohet.

Men i den mon man tror på och i sitt hjerta är öfwertygad om att denna makt är starkare än all furste och statsmakt på jorden tillsammans, måste man äfwen med smärta åse, att hon öfwerflyttas från den sanning, hon allena tillhör, till bräkliga yttre former och wanmäktiga lagbud, hwilka ofelbart måste leda till att förkrympa henne. När, för att begagna ett skriftens uttryck, köttet sättes till arm, då är det för wisso äfwen slut med andans kraft. Men hwad annat än att sätta köttet sig till arm — ja än mer, att uppamma hyckleriet, är det wäl statskyrkan gjort under århundraden, då hon gjort de heligaste troshandlingar, såsom dop och nattwardens begående, till wilkor icke allenast för medborgerliga för rättigheter, utan äfwen för familjelifwets lugn och trygghet? Det är i sanning icke många, som i likhet med baptisterna i Österbotten hafwa mod att låta sina äktenskap, ehuru fullkomligt sedliga, betraktas såsom olagliga och sina barn såsom oäkta, derföre att deras samwete icke tillåtit dem, att underkasta sig dopet i enlighet med det lagstadda bruket. Och hwad annat än att sätta köttet sig till arm, är det wäl statskyrkans representanter wid sistförflutna landtdag gjort sig saker till, då de, för att skydda sin kyrka, sökt på lagstiftningswäg bewara åt henne alla företrädesrättigheter, äfwen den högst odiösa att uppbära twångsskatt af landets alla medborgare, medan de deremot sökt omgärda dem, hwilka lydande sitt samwetes bud, utträdt ur denna kyrka med så stora swårigheter som möjligt. Ett sådant sätt att gå till wäga har wisserligen icke warit att lyda den religionsfrihet, hwars stiftare Jesus Kristus är, men wäl att neddraga Kristi kyrka.

Man måste skilja emellan en statskyrka och en allmän kyrka. En allmän kyrka uppstår ur naturliga grunder, när större delen af folket, på grund af gemensam öfwertygelse friwilligt sammansluter sig för att underhålla en kyrka. Huru härligt en sådan fri kyrka kan utweckla sig, wisar den skottska frikyrkan; öfwer hälften af landets prester och samtliga medborgare tillhöra henne, och hennes kyrkor äro öfwerfulla medan statskyrkans stå toma. Och följden häraf är, att det finnes få länder på jorden, der det religiösa lifwet nått en sådan blomstring som i Skottland. Skulle den finska kyrkan hafwa mod att slita bandet med den werldsliga makten och endast förtrösta på den sanning, som innebor i henne, så är det icke allenast möjligt utan äfwen sannolikt — ty så stor är massans af folkets kärlek till denna kyrka — att äfwen hon skulle nå samma härliga utweckling som den skottska och utöfwa ett större inflytande öfwer det religiösa lifwet i landet än hon nu gör. Statskyrkorna deremot hafwa alla uppstått på öfwerhetlig befallning och hwila icke på sanningens makt, utan på statens och lagens beskydd. Det är sant att det gamla testamentets kyrka war en statskyrka, men det war under ett uppfostringens, under lagens träldoms tid, medan arfwingen ännu war barn, och innan Kristus kommit med sin frigörande ande. Kristus kom och bjöd det „lefwande wattnet" åt alla, som wille emottaga det — icke åt andra; — och huru många de woro, som törstade efter detta watten, framgår deraf, att werlden fick ett annat anseende, der hans lära gick fram. Men fulländningens kyrka blir med säkerhet ingen statskyrka, men wäl, enligt de löften wi hafwa i Guds ord, en allmän kyrka, allmännare, skönare och fulltonigare än någon jordisk kyrka nu är det, icke på grund af werldsliga twångsmedel och lagbestämningar, utan på grund deraf att sanningens seger då skall wara fullkommen, att werlden då skall wara öfwerwunnen, och alla knän fritt böjas och alla tungor af lefwande öfwertygelse bekänna att Jesus är Kristus, Gud Fader till ära. Hade den judiska kyrkan warit profetian lydig, så skulle Alexander, och Hannas och Kaifas äfwen i Kristus erkänt och helsat den ende öfwerstepresten och medlaren emellan Gud och menniskan samt ödmjuka nedlagt sin maktställning inför Hans fötter som allena makt och ära tillkommer. Men de erkände icke Kristus, och derföre behöllo de sin maktställning för sig sjelfwa.

En statskyrka prioriterade ställning, förhjelper henne icke att dana sina medborgare till kristna, men wäl till namnkristna. Om man skulle närmare undersöka sinnelaget hos den långa rad af utswäfwande monarker, hwilka suttit som statskyrkornas öfwerstebiskopar, ja, ofta nog bland dessa kyrkors egna biskopar och prester, huru mycken hedendom, huru liten werklig kristendom skulle man ej då finna! Emellan en formkristen och en kristusförnekare är skilnaden icke stor. Kristus gjorde ingen skilnad emellan fariseer och sadduceer; han uttalade öfwer båda sitt „we", men han förklarade att hedningarne i Tyrus och Sidon skola på den dag, då allt blir uppenbart, stå sig bättre än det folk, som i yttre måtto hade haft Kristus ibland sig, men försakat kraften af hans lära.

Hwad wi behöfwa — och behofwet deraf gör sig för hwarje dag mer gällande — är en kristendom, som icke uppammas af yttre lagbud, utan af hjertats hunger och törst. Wi behöfwa en sann och lefwande kristendom, som werkligen utgör ett salt i werlden; wi behöfwa en tro, som kan den stora konsten att försaka sig sjelf — en tro, som är anda och kraft och icke form. En lefwande tro och ett deraf omgestaltadt lif står i sanning öfwer läran. — För att komma till en sådan lefwande tro på Kristus, är det icke nödigt att hafwa en noggrann kunskap om honom; det är icke nödwändigt att weta om han är af samma wäsende med Fadren eller af lika, eller möjligen af ett underordnadt wäsende men dock högre än allt skapadt; det är icke nödigt att weta, om dopet bör föregå tron eller tron dopet; eller om brödet och kalken i nattwarden werkligen är Kristi lekamen och blod, eller endast en sinnebild af hans lidande och offerdöd. Det är ej på kunskap i dessa punkter som tron hänger. Och hwar finnes wäl den kyrkolära, som wågar påstå sig allena hafwa träffat det enda riktig-

i dessa stycken? Lika högt som himmelen är öfwer jorden, som det gudomliga är öfwer det menskliga, lika högt stå ockstå de gudomliga uppenbarelserna öfwer wår trånga och kortsynta blick. Wi skola kanske en dag se dessa saker klart, då en gång slöjan blifwit aflyftad från wåra ögon. Nu hafwa de blott blifwit oss meddelade såsom skymtar af en härlighet, som wi mera kunna alla än förstå. Nu är det oss nog att weta, att wi i Kristus haft Guds härlighets sken och hans wäsendes rätt afbild ibland oss, att Gud och menskligheten mötts i Kristi person, att hans ande är när oss alla dagar, intill werldens ända, och att han ännu en gång skall återkomma i glansen sin guomds härlighet, för att till en skönare fulländning bringa det werk han påbegynt. Att i Kristus hafwa funnit sin förlossning, från det elände, som nu trycker oss, och sitt hopp i döden, och att låta förwissningen derom genomtränga hjerta och lif, ord, tankar och uppsåt — detta är tro.

Hwarest en lefwande tro än uppträder der är äfwen Kristus förhärligad och detta är ändamålet med hans kyrka på jorden.

Ware detta wårt swar på hr Aimonens fråga.

Sjette Allmänna Nykterhetsmötet.

Torsdagen.

Främst på dagordningen stodo de wigtiga frågorna — de första på programmet — som affågo barnens förhållande till nykterhetssaken. Diskussionen härom warade i flere timmar samt utwisade af hwilken betydelse man ansåg dessa frågor wara. Herr K. Werkko anförde en katolsk prestmans i England yttrande: „gifwen mig Englands barn, och inom tjugu år skall hela engelska folket wara katolskt“, samt ansåg att på samma sätt skulle nykterhetswännerna kunna säga: „gifwen oss Finlands barn, och inom tjugo år skall hela Finlands folk wara absolut nyktert“!

Herr Kronholm från Tawastehus öppnade diskussionen och framhöll, understödd af några andra talare, att de allmänna nykterhetssamqwämen i sin närwarande form icke wore egnade för barn, hwarföre det wore en god sak om skilda möten, enkom lämpliga för barn, skulle anordnas. Kunde dock skilda barnmöten icke fås i stånd, borde helst någon del af programmet wid de allmänna nykterhetssammankomsterna ställas i närmare öfwerensstämmelse med barnens håg och uppfattningsförmåga.

Ordföranden, d:r Granfelt, yttrade sig i likhet med herr Kronholm derhän, att nykterhetssällskap i wanlig mening och deras möten icke wore egnade för barn. Dessa former af nykterhetssträfwandet innebar nemligen saker, såsom t. ex. diskussioner, hwilka stodo öfwer barnets fattningsgåfwa. Underwisning deremot wore den form, i hwilken barnen bäst kunde göras förtrogna med nykterhetssträfwandets betydelse. Hwad barnen derföre behöfde wore icke nykterhetsmöten, utan nykterhetsskolor. Dylika nykterhetsskolor behöfdes, emedan hemmen och de skolor, i hwilka omsorgen om barnets uppfostran wore lemnad, för närwarande ännu icke förstodo sin pligt i afseende å nykterhetssaken. Till dessa nykterhetsskolor behöfdes emellertid en god lärobok och framför allt goda lärare. God ordning måste äfwen i dem komma till sin rätt, äfwen i det afseende att föräldrarnes rätt att bestämma öfwer barnen ej må af skolan kränkas. Underwisningstimmen kunde blifwa en eller twå i weckan. Barnen skulle i dem underwisas om behofwet och nyttan af att iakttaga nykterhet. Underwisningen borde ställas så underhållande och omwexlande som möjligt.

Herr Werkko understödde herr Granfelts förslag om nykterhetsskolor. I fråga om de barns ålder, som i dessa skolor skulle intagas, föreslog hr W. 7—11 år för en lägre och 11—16 år för en högre afdelning. Nykterhetsskolan borde naturligtwis wara samskola. Talaren hade att åberopa någon tids erfarenhet från en dylik skola, som han hållit i Åbo och som warit besökt af omkring 200 elever.

Pastor Schöneman från Jywäskylä motsatte sig deremot inrättandet af dylika skolor, emedan han ansåg att det, som hemtas till hemmen utifrån, icke är af någon waraktig nytta. Den gamla goda „föreningen“ hemmet borde icke genom ytterligare föreningar splittras wärre än redan är fallet: Andra medel borde sökas och torde wäl äfwen stå att finna, t. ex. genom julitteraturen, som sprides och läses i hemmen och som kunde werka för nykterhetsfrågan hos barnen.

Pastor Olander ansåg att söndagsskolorna borde anlitas för nykterhetssakens bekantgörande bland de unga, samt föreslog, häri understödd af d:r Granfelt, att nykterhetswännerna skulle wända sig till skolstyrelsen med anhållan att deras goda sak wid skolunderwisningen må skänkas mera uppmärksamhet än hittills — en utwäg, som Djurskyddsföreningen för befrämjande af sitt syfte redan med god framgång pröfwat på. Utsigterna för ett godt resultat af en dylik anhållan borde icke wara mindre derför, att det här gällde menniskors wäl, der oskäliga djurs.

Mag. Hjalmar Sallmén framhöll att särskildt historie och naturkunnighets underwisningen i de allmänna skolorna med lätthet kunde ställas så, att den wäckte barnens rättskänsla i afseende å nykterhet.

Fröken Hilda Hellman framhöll i ett anslående andragande, att det icke wore nyttigt att alltför mycket söka förströ och roa barnen samt att genom nöjen och tidsfördrif draga barnen från rusdryckernas frestelse. Ett dylikt behof af yttre förströelse äfwensom snaskätandet hade ofta lagt grunden till dryckenskap. Barnen borde twärtom lära sig att fatta lifwets allwar samt tidens wärde. Det bästa nöjet för ett barn är att se sig i stånd att göra andra godt och wara nyttig. Detta borde man taga wara på, I unga är är bottensatsen i hågen merendels god och oförderfwad. Det gällde att icke låta detta goda förqwäfwas, utan att uppodla och utweckla det. Men dertill fordrades kärlek och framför allt moderskärlek. I Wasa hade man med godt resultat sökt werka i detta syfte genom s. k. mödraföreningar, i hwilka möten hållits med mödrar ur de arbetande klasserna, der dessa senare erhållit råd och underwisning i en rätt barnauppfostran. Äfwen s. k. ynglingaföreningar kunde werka till befrämjande af nykterhet bland sina medlemmar.

Öfwerste J. A. Frey förordade bildandet af fosterländska barnföreningar, som ej blott skulle afse barnens lifwande för nykterhet, utan för allt godt, och höja dem öfwer begärelsernas twång, på det att de, renare och ädlare, så mycket bättre må kunna tjena sitt fosterland.

D:r Granfelt yttrade ännu några ord till förswar för nykterhetsskolorna, framhållande att genom dessa skolor en wäg skulle kunna beredas till „de anspråksfullare klasserna“.

Mötet stannade till slut wid följande, af pastor Aimonen föreslagna resolution: att nykterhetssaken bland barnen borde allwarligt beifras, men åt lokalföreningarne öfwerlemnas att afgöra huru detta bäst bör ske.

Utfärden

torsdag e. m. egde rum under temligen gynsamt wäder, ehuru himmelen war något mulen. Trenne flaggbeprydda ångbåtar med musik och sångkörer ombord wäntade nere wid hamnen mötesdeltagarena, hwilka i en glad stämning skyndade sig att efter diskussionerna i den qwafwa mötessalen uppfriska sig ute i Guds fria natur. Målet gällde Medwaston. Efter en och en half timmes färd, hwarunder sånger omwexlade med gladt samspråk, war man framme. Tywärr hade dock de täta eldswådorna i förening med den rådande torkan gjort att man icke wågade hafwa samlingsplatsen inne i skogen, der flere wackra och inbjudande ställen skulle hafwa funnits, utan hade man i stället derför utsett en något kal backe inwid en gård. Bord med kaffe, thé och andra förfriskningar stodo der uppdukade, och de resande gjorde anrättningarne all heder. Sedan den första hungren war stillad, höll litteratören A. Mäkinen ett andligt föredrag öfwer Joh. 3: 14 och 15, hwarefter fröken H. Hellman meddelade berättelsen om en örn, hwilken en fiskare en gång sett sitta högt upp på en klippa. Örnen bredde ut sina wäldiga wingar och höjde sig till flygt; i allt widare och widare kretsar swäfwade foglarnes konung uppåt, men plötsligt började dess wingar darra och efter en kort stund nedsjönk han död i wattnet. Fiskaren skyndade bestört till stället, för att efterse hwilken orsaken kunde wara till denna hastiga död, samt upptäckte då att en orm hade slingrat sig kring örnens kropp och stungit honom midt under hans flygt. En sådan orm som sålunda hämmar äfwen andens högsta flygt, tillämpade talarinnan sin berättelse, är dryckenskapslasten. Hon omsnärjer sitt offer, utan att denna märker det, och blir på detta wis orsaken till dess fall.

Sedan ytterligare tal hållits af pastor Olander och fröken Käkikoski deklamerat en wacker och med stort bifall emottagen nykterhetsruna, anträddes återfärden. Aftonen hade redan hunnit blifwa långt framskriden och solen lutade mot sin nedgång, då den lilla flottiljen åter satte sig i rörelse, och klockan elfwa war man åter i staden, uppfriskad af utfärden och färdig att följande dag ånyo börja dryfta de allwarsamma frågor, som stå i samband med nykterhetsarbetet.

(Forts.)

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Den Kejserliga familjen gästar åter wår stärgård samt uppwaktades i fredags inwid det natursköna Torsby, wid Esbo wiken, af sångarkören M. M. Under regndagarne låg den kejserliga flottiljen ankrad i Barösund samt torde wid nuwarande tid hafwa ankommit till Runsala. Öfwerallt på sin färd hafwa de höga resande emottagit talrika prof på kustfolkets enkla men trohjertade hyllning och kärlek. Detta folk gläder sig af uppriktigt hjerta att se sin monark ibland sig, och att han, hwars hufwud så ofta nedtynges af regeringsbördan och tidens stormar, söker och finner hwila i dess lands

Till Finska Weckobladet.

Bref från Sibirien.

Irkutsk i April 1888.

(Forts. fr. n:o 24).

II.

Bland de deporterade råder i yttre förhållanden i många fall temligen stor olikhet. I andligt hänseende åter, torde olikheten mellan dem åtminstone i hufwudsak, ej wara stor. Bortwända från Gud och förwisade från sitt hemland för föröfwade synder och brott, göra de sig ofta här skyldiga till ännu flera och större. Så t. ex. den som deporteras hit för **ett** mord begår wanligen här twenne, kanske ännu förskräckligare o. s. w. — —

Flera deporterade hafwa här förwärfwat sig temligen stor rikedom, dock huru det derwid tillgått, skall wäl i flesta fall först ewighetens dag uppenbara. Den rikaste mannen här i staden säges af några äfwen wara en deporterad, fastän han nu är egare af flera miljoner rubel. Jag hade länge hört talas om den mannen såsom rik i timligt hänseende men fattig i tro och kärlek till Gud och nästan, hwarför jag slutligen beslöt att besöka honom. Jag lade derför en dag in några ryska skrifter i ett paket och efter att på mina knän bedit Gud om nåd och hjelp, slöt jag igen depoten och begaf mig i wäg. Några minuter sednare stod jag wid paradingången till den rike mannens hus och med en suck: „Herre hjelp mig hwad skall jag tala“, tryckte jag på knappen och ringde. Dörren öppnades af en lakej, som barskt frågade: hwem är ni och hwad will ni?“ — Utan att swara frågade jag blott: „Är Herr S— hemma?“ — „Ja!“ — „Skulle jag kunna få träffa honom?“ „Nej! han tar ej emot.“ Hwarefter lakejen beredde sig att stänga igen dörren. Men jag lät mig ej så snart afwisas. „War god och låt mig få träffa Herr S—“, sade jag. Han har ju redan sagt; nej! — hwad heter ni och hwad will ni?“ — „Jag har ej kommit för att be om pengar. . . . jag är sjelf rik . . . . Herr S— känner mig ej.“ — „Nå, hwad will ni, och jag skall framföra ärendet till honom?“ — „Jag tackar er, men låt mig få träffa honom, jag måste träffa herr S— **sjelf**. Jag är från Bibelsällskapet . . mitt namn är . . . .“ — Slutligen efter att för sig sjelf upprepat mitt namn några gånger, synbarligen för att kunna uttala det rätt, ger lakejen sig i wäg, och jag tager mig friheten stiga inom dörren. Efter ännu någon minut wänder lakejen åter, och efter honom en högwäxt, smärt och något åldrig man. Ursäkta“, säger jag, efter en bugning hwilken S— besward, „jag tager mig friheten . . . jag är från Bibelsällskapet, skulle det ej behaga er att köpa ett N. Testamente?“ — „Nej! det behöfs ej.“ — „Ja, men för fattiga t. ex. . . . . om ni sjelf ej behöfwer, ... jag har här några exr. som prof“, pekande på paketten. „Nej! — om jag behöfwer så skall jag skicka till er, det är ju i huset Schb. prostjai!“ och dermed war audiensen slut. Sålunda gafs det ej för mig tillfälle att få tala med denne man om det enda nödwändiga för hans egen del. Tagande mitt pakett och wandrande hemåt kunde jag ej hindra att en djup suck frampressandes från hjertat: Herre Jesu, huru sant har du ej sagt: „Det är swårt för den som har många egodelar att ingå i Guds rike.“ — Och denne man är ej ett undantag, nej! de äro tywärr allt för många, som ej blott intet will höra i den wägen, utan som så öppet och fräckt bespotta och förlöjliga den så dyrbara sanningen. „Menniskorna älskade mer mörkret en ljuset, ty deras gerningar woro onda.“ (Joh. 3: 19). Jag tror att dessa ord kunna i all sin fulla bemärkelse här tillämpas. Låtom oss bedja Gud för detta fångenskapens land och särskildt för de, som drifna af sina synders wåd att wända sig hwartihän de skola wända sig! Huru månget nödrop: „jag förgås!“ skulle ej höras, om hjertat wore genomträngt af Jesu kärlek till att förnimma nästans nöd, men nej! Ingen swarar. Det är natt! — Synder och brott hafwa drifwit den olycklige till kanten af förderfwet; han ropar af ångest och fruktan att störta ned: „Hjelp!“ men ingen swarar. Det är natt! — Hwem skall hjelpa, hwem skall lysa? — „Skall jag taga wara på min broder?“ Ja! men hwar är wäktaren? Han sofwer! — Hwem törs wäcka honom.

Se ålbringen wid grafwens brädd! — Han war engång ung, hade hopp, war lycklig. — Nej är det möjligt: kan detta wara samme man, denne förderfwade, wanstälde och olycklige? — ja det är han! — Men säg, huru blef han så förnedrad, arm och olycklig? — Ack, han hade wisst aldrig sjelf tänkt blifwa hwad han nu är, men se, det war en omständighet, det war blott **en enda** sak, som blef orsak till ett helt förfeladt lif: Synden hade lust till honom. (1 Mos. 4: 7.) Han föll! Se der, orsaken till så många tårar, så mycken nöd och elände! I 30, 40, 50 år har han sedan dess irrat omkring i ett främmande land, försjuten af alla. Hans blick är skygg, kanske wild. Hans tunga rör sig ogerna, om ej för att uttala förbannelser. Hans hela kropp, wanstäld af synd, brott och last, stapplar fram mot dödens mörka och hemska portar. Ännu några flyende stunder och anden, den odödlige, har lemnat detta omhölje och gått — hwarthän? Derföre, bröder, bedjen för Sibirien! och bedjen för mig!

Fr. Sandberg.

natur, Dessa upprepade sommarfärder af de kejserliga torde derföre komma att utgöra ett band, starkt nog, emellan herskaren öfwer miljoner och Finlands enkla kustbor.

Inom medlet af denna månad torde H. M. Kejsaren — kanske i Finlands skärgård — mottaga besök af Tysklands nye kejsare, för att med honom återwända till Peterhoff. — Man ställer den tyska kejsarens besök i samband med ryktet om en förestående förmälning emellan hans syster och den ryska tronföljaren.

— **Om frosterna** inkomma dagliga nya sorgliga underrättelser från alla delar af landet. Allt tyder på att ett misswäxtår åter står för dörren. Är wäl Finland beredt på ett sådant?

— **Insamlingar för de brandskadade i Swerge** pågå f. n. i wårt land. Strax efter branden i Sundswall öfwersändes från Wasa för de nödstäldes räkning en ihopsamlad gåfwa af något öfwer 3,000 mk och i Helsingfors har en komité nyligen bildats för att från hufwudstaden och dess omnejd mottaga undsättning för wåra så hårdt hemsökta bröder i Swerge. Wårt land är wäl fattigt och går kanske, äfwen det, en swår tid till mötes, men må wi dock ej glömma den ädla hjelp wi under nödåren 1867—68 erhöllo från Swerge. En ringa skärf, gifwen af en broders hand såsom bewis på deltagande, har ofta mera wärde än en rik gåfwa gifwen af en främling. Genom att försaka några nöjen och lefnadsnjutningar, wid hwilka man blifwit wan men som dock höra till lifwets öfwerflöd, torde det för de flesta icke gestalta sig synnerligen swårt, att, utan att glömma wårt eget lands hemsökta trakter äfwen räcka de nödlidande i Swerge en brodershand.

Listor för ändamålet finnas utstälda i stadens alla boklådor samt hos komiténs medlemmar, hrr L. Borgström, J. W. Runeberg, Jaakko Forsman, E. Öhman och G. Paulig.

— **Allmänt prestmöte** hålles nästkommande 21—25 augusti i Tammerfors. Tillswidare hafwa dock endast par tre diskussionsfrågor inkommit till den för mötet tillsatta komitén, men emedan senaten förordnat att frågorna först böra „underställas senatens granskning, uppmanar „Finland" till deras snara insändande.

— **Twenne barn**, 9-åriga bondesonen August Jäfs och 8-åriga flickan Ida Sofia Malm, hafwa, enligt W. T. under ett åskwäder, som öfwergick Mustasaari socken, träffats af blixten och dödats i en stuga i Wikby by. Stugan, i hwilken för tillfället endast en hop barn befunno sig, nedbrann. Alla de öfriga barnen lyckades krypande rädda sig ut.

— **Censuren skärpes.** De pressförhinder, som möta wåra tidningar, blifwa allt tätare. Senast erhöll „Finland" icke pressombudsmannens godkännande med anledning af en artikel angående Handelsförhållandena mellan Finland och Ryssland. Artikeln underställdes pressöfwerstyrelsens pröfning med resultat att förbudet mot artikelns införande stadfästades. Densamma utgjorde, enligt tidningens upplysning, början till en serie uppsatser berörande ofwansagda ämne, från hwilkas publicerande bladet dock på grund af pressöfwerstyrelsens utslag alldeles måste afstå.

Dessa ständigt upprepade tidningsindragningar och missöden tyda på att censuren håller på att skärpas och att det gifwes wissa vitala frågor för wårt land, som icke få af tidningspressen beröras.

— **Rörande pastor Andelins i Koskis wåldshandling mot lekmannapredikanten Braxén**, då han med tillhjelp af en drucken skallfogde lät fängsla honom och med fångskjuts genom natten föra honom till länsmannen, har herr Braxén upplyst oss, att han för sin del, följande apostelens förmaning: „hwi gån I med hwarandra till rätta, hwi låten I ej hellre göra eder orätt?" icke är sinnad att söka någon upprättelse. Wi gifwa herr Braxén rätt häruti; men sjelfwa saken är dock af allt för stor wigt, såsom utgörande ett farligt prerogativ för framtiden och måhända början af det „stätjande af ofoget med lekmannawerksamheten", som ecklesiastikchefen wid landtdagen utlofwat att skall komma att ega rum, för att opåtaldt få lemnas derhän. Skola icke de myndigheter saken angår — guwernören och pastor Andelins förmän inom kyrkan — här ingripa? Skall den personliga friheten icke aktas högre i wårt land än att sådant får ske? Skall den finska kyrkan icke skynda att aftwätta sig den fläck, som genom detta uppträde kommit att widlåda densamma? Må man ej glömma att ett tyst godkännande i detta affeende är liktydigt med att göra sig till medskyldig af det som passerat!

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk hömessa kl. 12 pastor Auwinen; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Gamla kyrkan är stängd till följe af reparationer.

Wid Georgsgatan 12: Swenskt predikan kl. 11 och kl. 7 e. m. af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swenskt predikan af Hj. Braxén. — Kl. 7 frälsningsmöte. Kl. 5 finskt predikan af Hj. Braxén. Kl. 5 esm. möte på swenska för troende i lilla salen.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Pettersson.

Måndag afton kl. 8

predikan i Allianshuset af missionär Engwall.

Resebref till „F. W:bladet.

Några ord om de frikyrkliges missionsmöten i Swerige.

Midsommartiden kunde i Swerige med skäl kallas missionsmötenas tid. Nästan i alla delar af landet, så i stad som på landsbygd, hållas nämnda tid missionsmöten. Särskildt i mellersta och södra Swerige hafwa dessa möten omfattats med stort intresse af allmänheten samt i synnerhet på landsbygden gestaltat sig till ett slags folkmöten, wid hwilka tusentals menniskor samlas för att under en eller flere dagar uppbyggas af Guds ord och diskutera wigtigare religiösa frågor. De fleste af dessa möten äro föranstaltade af de s. k. frikyrklige, hwilka synas winna allt större utbredning i Swerige. Då några meddelanden från dessa möten utan twifwel intressera F. W:s läsare, will undertecknad, som nyligen haft nöjet att bewista twenne dylika möten, i största korthet meddela något från dem.

Swenska Missionsförbundet höll sitt 10:de årsmöte i Stockholm den 19, 20, 21 och 22 sistlidne juni. De twå första dagarne woro öfwer 200 befullmäktigade ombud för olika friförsamlingar och föreningar samlade till konferens för ordnande af den inre och yttre missionen. Öfwer 130 nya församlingar och föreningar anslöto sig till „Förbundet", som nu sades bestå af minst 450 sådana. Ett förslag, som afsåg friförsamlingarnas närmare sammanslutning och ordnande till ett helt, blef af konferensen antaget. Inkomsterna hade under året uppgått till 113,899 kr. och 51 öre. Sju personer, deribland tre qwinnor, skulle ytterligare utsändas på missionsfälten.

Den offentliga årsfesten tog sin början den 21 juni kl. 9 f. m. i den stora, wackra Immanuelskyrkan, som war till trängsel fyld af åhörare. Missionsförest. E. J. Ekman öppnade festen med ett kort helsningstal samt en uppmuntrande berättelse från missionsfälten. Derefter höll lektor P. Waldenström ett intressant missionsföredrag om missionen i Kongo ända sedan öfwer 400 år tillbaka. Derpå diskuterades under dagens lopp om skilnaden mellan lagisk och ewangelisk helgelsepredikan, om söndagsskolwerksamheten, om barnuppfostran och wådorna af dess försummande etc. Så följde meddelanden från missionsfältet af missionär Höijer och slutligen ett kort uppbyggelseföredrag af missionär Österblom.

Den följande dagen fortsattes mötet med föredrag och diskussion, hwarjemte de utgående missionärerna då genom bön och händers påläggning inwigdes i sitt wigtiga kall.

Men nu fick jag icke stanna längre i Stockholm. Några förut bekanta missionswänner från Skåne bådo mig följa dem hem till deras missionsmöte. Strax efter kl. 7 på morgonen den 22 juni bar det af med snälltåg från Stockh. genom Södermanland, Östergötland och Småland till Skåne. Här höll „Skånes Missionssällskap" sitt årsmöte med ombudskonferens i Winslöf midsommarsdagen och offentlig årsfest de twå följande dagarne i Wanneberga nära Winslöf. Ifrågawarande sällskap werkar förnämligast för inre missionen och underhåller för detta ändamål ett tjugutal predikanter. Dessa jemte några främmande predikanter woro nu tillstädes. Platsen för det offentliga mötet war en hög backe, beskuggad af lummiga löfträd. „Wanneberga backe" är numera widt beryktad genom de stora missionsmötena, som årligen hållas derstädes. Från denna backe har man en widsträckt och storartad utsigt öfwer den del af Skåne, hwarest skogsbygd och slättbygd lifligt omwexla och liksom kämpa om herrawäldet. Flere kyrkor och en ofantlig mängd gårdar te sig i denna bygd mellan de prunkande bokskogarne. På morgonen den 25 juni spred solen sina wänliga strålar öfwer backen, der mötet skulle hållas. Från densamma kunde man wid 9 tiden se de talrika folkskaror, som nere på slätterna, gående eller åkande, styrde kosan till mötet. Snart woro tusentals menniskor samlade, sången brusade, brinnande böner om wälsignelse uppsändes till Gud, hwarefter skaran uppmärksamt lyssnade till det ord, som förkunnades. Äfwen wid detta möte förekom diskussion om missions- och söndagsskolefrågor. Men här war enligt skånska almogens önskan mera predikan och mindre diskussion än t. ex. i Stockholm. Den andra mötesdagen torde deltagarne uppgått till 4 à 5 tusen personer. Det erfordrades mer än wanligt starka röster för att göra sig hörda. Med stegrad uppmärksamhet åhördes de många föredragen och med synbar glädje mottogs underrättelsen af mötets ordförande att öfwer 30 mindre missionsmöten på sällskapets föranstaltande ytterligare skulle hållas i Skåne och dess omnejd under sommaren. Under djup rörelse bland skaran afslutades mötet den andra dagen kl. 5 e. m.

J. A. K.

Eldswådorna i Swerge.

Stapelstaden Sundswall, som bekant belägen i Westernorrlands län och Medelpads enda stad, är en gammal handelsplats. Den erhöll 1624 stadsrättigheter af Gustaf II Adolf. Härjad af ryssarne, hwilka 1719 läto staden uppgå i lågor, kunde Sundswall endast långsamt gå framåt. Ännu i början af detta århundrade hade den trots sin goda hamn ej ens 1,500 inwånare och först 50 år senare dubbelt så många. Det är först under de senaste årtiondena som Sundswall gått hastigt framåt i rörelse och wälstånd och blifwit den näst Gefle förnämsta staden i Norrland. Folkmängden utgör omkring 10,600 personer. Stränderna i stadens närmare eller fjärmare omnejd äro fylda med sågwerk och lastageplatser, och det är hufwudsakligen såsom medelpunkt för rörelsen i detta Sweriges främsta träwarudistrikt Sundswall kunnat winna sin blomstring.

Till statsministern har telegraferats från civilministern, att hela staden Sundswall, utom förstäderna, är totalt förstörd; att brandförsäkringssumman för fast och lös egendom tros uppgå till 20 millioner kr.; att mera prowiant ej behöfwer ditsändas, enär förråd lemnats från sågwerken och af den enskilda hjelpsamheten.

Enligt andra telegram äro i Sundswall omkring 8,000 personer huswilla. Hundra tält äro uppslagna; lifsförnödenheter ha ankommit från åtskilliga håll. Konungen, åtföljd af civilministern m. fl., afreste genast med extra tåg till Sundswall. Å tåget medföljde 70 tält och 500 omgångar sängkläder samt dessutom från drottningen 200 buteljer win att ställas till den i Sundswall bildade nödhjelpskomiténs förfogande. I tisdags affändes med ångbåt ytterligare 30 tält och 500 omgångar sängkläder.

Wid sin ankomst till Sundswall öfwerlemnade konungen af statsmedel 5,000 kr. och af egna medel 4,000 kr. till understöd åt de nödlidande, samt tillkännagaf, att ångfartyget Nordstjernan ditkommer med lifsmedel för 12,000 kr.

* *
*

Samtidigt med underrättelserna om den olycka, som händt Sundswall, anlände meddelande att staden Umeå brann. På samma gång som Sundswall har äfwen Umeå härjats af lågorna. Nästan hela staden Umeå är uppbrunnen. Hjelp är behöflig äfwen för Umeå. Lifsförnödenheter tarfwas.

Umeå är som bekant residensstad i Westerbottens län och räknar omkring 3,000 innewånare.

* *
*

Drottningen har låtit utfärda följande upprop:

En stor olycka har öfwergått twå af norra Sweriges städer, i det härjande eldswådor samtidigt ödelagt både Sundswall och Umeå. Härigenom hafwa tusentals menniskor med ens blifwit huswilla och bragta i stor och öfwerhängande nöd. En uppmaning att under sådana omständigheter söka lindra den hemska olyckans följder skall helt wisst mötas af en önskan att skynda de nödstälda till hjelp; och jag är öfwertygad att jag skall finna ett warmt genswar, då jag nu wänder mig till de lyckligare lottade medmenniskorna inom wårt land med anmodan, att hwar i sin mån utan dröjsmål lemna bidrag till de nödstälda inom Sundswalls och Umeå städer. För sådant ändamål torde wara lämpligast att inom Stockholm och de särskilda orterna bildas lokalkomitéer för insamlande af bidrag och för dessas öfwerlemnande till de nödhjelpskomitéer, hwilka helt säkert redan äro utsedda i de af olyckan hemsökta städerna.

Rosendals slott den 26 juni 1888.

Sophie.

* *
*

Wid den twå mil söder om Umeå belägna stora lastageplatsen Holmsund ha mer än 50 gårdar nedbrunnit.

* *
*

Den 25 juni nedbrann ock under rasande storm Sandö sågwerks brädlager och glasbruk jemte lager och alla boställen, tre segelfartyg samt ett stort antal prämar och bryggor, enligt telegram från Hernösand. Elden antände äfwen äfwen skogen på flera ställen.

* *
*

Samma dag utbröt eld å Lilla Edet, i bagare Andréus hus, beläget midt i den tätast bebyggda delen af byn, och spred sig hastigt. 72 boningshus af fyra samt tre ladugårdar, inalles omkring 3/4 af hela Lilla Edet, lades i aska. De få hus, som stå qwar, äro belägna i utkanterna af byn. De större husen äro på några undantag när jemnade med jorden. Samtliga handelsbutiker blefwo lågornas rof.

Äfwen här råder brist på lifsförnödenheter.

* *
*

Stora skogseldar omtalas i telegram till de dagliga bladen, nemligen: från Falun: Gnistor från lokomotiv å Wintjerns—Lingheds jernwäg förorsakade i måndags skogseld i Swärdsjö. Elden har härjat en sträcka af minst trefjerdels mil; 8 gårdar ha nedbrunnit. Från Sala: Skogseld utbröt i måndags inom Wester-Löfsta socken och spreds med stor hastighet till skogar i Norrby socken. Cirka 1,000 tunnland god skog äro förstörda. Söderforsbolagets inköpta lotter äro uppbrända. Från Ljusdal omtalas, att swåra skogseldar utbrutit der i trakten. På Norrbro allmännig i Arbrå har fäbodewallen kringhwärfts af lågor. Wid Underwiks jernwägstation rasade elden på det närbelägna Offerberget. I Jerfsö brann stora sträckor wester om Milsjön, Nydal, Lidskogen, Årbo samt wid Jerfsöklack. Äfwen i Färila brunno flere hemskogar. Från Delsbo, Bjuråker och Hogdal inlöpa äfwen underrättelser om skogseld.

Från Hudikswall meddelas: Skogseld började midsommardagen i Nagsta socken och spred sig hastigt utåt Hornslandet till Alsö, der såg och alla byggnader nedbrunno. En förfärlig willerwalla uppstod, menniskor spriddes kring och dreswos i sjön. En uppbrändes. Sju landtgårdar sägas ha brunnit.

— Eldswåda har, enligt meddelande från Warberg, den 21 juni ödelagt i Rolfstorps socken tre gårdar med uthus. 4 hästar, 20 swin, en mängd fjäderfä innebrändes. De inneboende räddade sig med knapp nöd. Byggnaderna woro försäkrade.

— Eldswåda härjade den 22 juni i Runnbäcks by, Thorslunda på Öland, hwarwid 12 ladugårdar och 3 manbyggnader nedbrunno. Några kalfwar och swin innebrändes. Stark nord-ostlig blåst rådde. Det hela war lågt försäkradt.

— Den 21 utbröt eldswåda i Hölens, Åls socken i Dalarne, derwid 5 större gårdar nedbrunno och en angränsande delwis skadades, hwarjemte twå backstugor ödelades. 11 familjer blefwo derigenom huswilla.

Hwilken förfärlig förteckning på eldswådor — och här ingå dock blott de största och mest härjande — alla timade under loppet af några få dagar! Wi afsluta den här, ehuru den lista, hwarur wi lånat densamma är ännu mycket längre. Ofwanstående må wara nog, för att wisa oss, att wårt broderland lider och att det är wår sak, att så långt wåra krafter och tillgångar det medgifwa, räcka detsamma en hjelpsam hand.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 15 juli 1888.

2 Mos. 33: 12—23.

Gud öfwergifwer icke sitt folk.

W. 12, 13. Innan den egentliga helgedomen (stiftshyddan) kommit till stånd, hade Moses flyttat den tillfälliga hydda, der han plägat tala med Herren, utanför lägret, och här uppenbarade sig Herren i molnstoden, som stod i dörren till nämda hydda, och talade med Moses „såsom en man med sin wän". Så skedde och nu, när Moses fritt och öppet framställer sin begäran om Herrens omedelbara närwaro och ledning. Löftet att Herren wille sända sin engel framför eller med Moses hade denna uppfattat såsom ett obestämdt eller allmänt löfte om Herrens beskydd, men icke såsom ett löfte om Herrens omedelbara ledning. Derföre anmärker han, att Herren, som befalt honom föra Israel upp (till Kanaans land, som ligger norr om Sinai) likwäl icke sagt, hwem han wille sända med, om förbundsengeln, (i hwilken Guds namn är (kap. 23: 20, 21), eller en annan, såsom Herren senast förklarat. Kan det, will Moses säga, wara din mening att undandraga mig din personliga, omedelbara närwaro, då du likwäl betygat: *Jag känner dig wid namn, och du hafwer funnit nåd för mina ögon?* D. ä. du har betygat mig din kärlek, men will icke sjelf gå med mig, wara min wän, min förbundsgud, och nekar mig ditt personliga umgänge. Efter denna så att säga lindriga förebrälse bestormar Moses sin Gud med bön om Herrens uppenbara och omedelbara närwaro: *Om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig weta dina wägar, och lära känna dig.* Det gäller här, will Moses säga, icke min sak utan din, o Gud, icke min ära utan din: *Betänk, att detta slägte är ditt eget folk.* Den ynnest Moses utbeder sig af Gud begär han icke för sin egen skull utan för folkets. Han will dela ljuft och ledt med detta Israel, just derföre att Herren utkorat det till sitt folk.

W. 14. *Han, Herren, sade: Mitt ansigte skall gå med, och jag skall låta dig komma till ro.* Sitt föregående beslut har alltså Herren med anledning af Moses' bön och folkets ånger (w. 4) ändrat och tillsäger nu Moses nådig bönhörelse. På frågan hwem Herren skulle sända med Moses och Israel, swarar alltså Herren Gud sjelf: *Mitt ansigte skall gå med.* Med Herrens ansigte förstås den andra gudomspersonen, som är Guds härlighets sken och hans wäsens rätta afbild, Guds „ansigtes engel" (Es. 63: 9), d. ä. Guds uppenbarare, enfödde Sonen. I och genom honom skall Herren Gud wara midt ibland sitt folk utan att låta förderfwa det, såsom det gått, om Herran utan medlare gått med det affälliga folket (w. 43). Den ro eller hwila, till hwilken Herren will föra Israel, är Kanaan. Moses, som aldrig kom dit in, fick deremot den roligheet, som står Guds folk tillbaka. Jmfr. Ebr. 4.

W. 15, 16. Moses will göra sig försäkrad, att han hört rätt och håller sig derwid, att Herrens omedelbara ledning är alldeles nödwändig; derföre säger han åter till Herren: *Om icke ditt ansigte går med, så låt oss icke draga härifrån!* Då är det bättre, att wi här finna wår graf, ty utan dig, ditt ansigtes ljus, skola wi i alla händelser icke finna wägen till den ro du utlofwat, utan dö i öknen eller blifwa ett med hedningarne. *Och hwarigenom skall man kunna weta, att jag och ditt folk* — det du, o Gud, utwalt — *hafwa funnit nåd för dina ögon, om icke derigenom, att du går med oss, så att jag och ditt folk må blifwa utmärkta, framför alla andra folk etc.?* Endast genom denna omedelbara närwaro och ledning kunde förbundsförhållandet emellan Gud och Israel ega bestånd. Moses håller sig stadigt wid detta Guds förbund och upprepar derföre gång på gång, att detta folk, trots deras syndfullhet, är Guds folk, ty han wet, att förbundet dock å Guds sida står fast. Han beder derföre icke om något nytt utan upprepar sin bön, emedan han will hafwa ny förwissning derom att Herren åter tagit Israel till nåd.

W. 17. Såsom Moses upprepat sin bön, så förnyar och bekräftar Herren sitt löfte. *Jag skall ock göra, hwad du nu har sagt, ty du (Moses och Israel) har funnit nåd för mina ögon, och jag har känt dig wid namn* (jmfr w. 12).

W. 18. Men Moses är ännu icke nöjd; allt djerfware och djerfware swingar han sig upp i bön till Herren. Gud har nu talat så många nådefulla ord till sin tjenare, har gifwit honom så många prof på sin huldhet och wisat honom så många underbara tecken och gerningar; men ehuru Moses t. o. m. hört Guds röst och mottagit lagen af hans hand, hade han ännu icke sett Gud sjelf i ohöljd klarhet. En förlåt hade ännu såsom ett dunkel skilt honom från Guds eget wäsende. Helt naturligt tränger sig på honom önskan att se Herrens härlighet. Hittills hade englar förmedlat umgänget med Herren, nu will Moses träda närmare och se Herren utan förmedling.

W. 09, 20. Till en del bifaller, till en del wägrar Herren hwad Moses nu begär. *All sin godhet will Herren wisa Moses,* d. ä. det innersta af Guds wäsende, som är kärlek men detta kan icke fattas så mycket med ögat som fast mer med örat genom ordet; derföre säger Herren, att han skall utropa namnet Herren (Jehowa) framför Moses. Denna uppenbarelse af sin härlighet meddelar Herren af idel nåd, icke derföre att Moses förtjent det. *Men, sade han mitt ansigte kan du icke se, ty ingen kan se mig och lefwa.* Jmfr kap. 25: 11; 1 Mos. 32: 30; 1 Tim. 6: 16; 1 Joh. 3: 2 m. fl. Såsom dödlig, jordisk menniska kunde Moses lika litet som någon annan dödlig uthärda att skåda Gud i ohöljd klarhet; en sådan anblick skulle medföra owilkorlig död. Moses hade alltså bedt om ting, som woro honom för höga; derföre kan Herren i denna mening icke gifwa hwad han begär.

W. 21—23. Såsom af kap. 34: 1—8 framgår, hade Moses före bestigandet af berget denna gång uthuggit nya stentaflor och med dessa uppstigit på Sinai, der den klippa eller klippgrotta anwisats honom, hwarifrån han skulle se den förswinnande glansen af Guds härlighet och höra Herren sjelf utropa sitt namn. Klippgrottan skulle dock icke wara nog till att skyla honom för det förkrossande af denna härlighet, för så att säga framsidan deraf, utan Herren lofwar att till betäckning hålla sin hand öfwer Moses, medan Herrens härlighet passerar förbi honom, på det att denna icke skulle alldeles förtära honom. Men just som denna härlighet dragit förbi grottan, eller bergshällen, der Moses stod, skulle Herren draga sin hand tillbaka och låta Moses blicka ut i det fria; och då skulle han få se Herren på ryggen, d. ä. se Herrens „förswinnande glansspår, skymningsglansen af den i ewighetens djup förborgade sol", af hwilken Moses alltså icke ser mer än så att säga en aftonrodnad. Hwad aftonrodnaden är i förhållande till solen, och „ryggen" i förhållande till en menniskas ansigte, det war den härlighet Moses fick skåda emot den, som hans öga ej kunde fördraga och som gick ho hom förbi, medan Herren höll sin hand öfwer honom.

(Söndagsskolewännen).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 28. Torsdagen den 19 Juli **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti“: 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Bref till Finska Weckobladet.

Från Amerika.

I dag hafwa wi här i Brooklyn firat söndagsskolornas årsfest. Som det månda torde intressera någon af Weckobladets läsare att höra något om den, will jag i korthet lemna ett referat om dagen. Jag tillåter mig då först att nämna några ord om betydelsen af Amerikas söndagsskolor.

Som kändt råder fullkomlig religionsfrihet i Förenta Staterna, och som nödwändig följd häraf meddelas icke religionsunderwisning i skolorna. I de flesta läsas dock ett kapitel af bibeln och bedes Fader Wår om morgonen. Religionsunderwisningen är heltj och hållet förflyttad till söndagsskolorna och hemmen. På grund af att icke alla, som det är i länder med en priwiligierad och allena herskande kyrka, statskyrkan, drifwas in till denna ena kyrka som fåren i en kätta och qwarhållas der genom ett swårt öfwerstigligt gärde, utan då enhwar af fri wilja får sluta sig till hwilken trosbekännelse och kyrka han will, är församlingslifwet här något helt annat, än det wi, med allsmäktiga statskyrkor lyckliggjorda individer, kunna föreställa oss. Här älskar hwarje församlingsmedlem sin kyrka och prest på ett särskildt sätt. Pastorn känner personligt alla sina „får“; dessa intressera sig för sina kyrkor som för sina egna hem, arbeta för de gemensamma angelägenheterna med warm ifwer och betrakta wanligen församlingen som en enda stor slägtring. Det är öfwerraskande för oss att höra hwilka summor enskilda uppoffra på sina kyrkor och för de församlingar, till hwilka de höra, då man hemma hos oss, bland statskyrkans folk, puttrar och är „sur“ då debetsedlarna komma och man skall betala ut de några fattiga mark, som den stora institutionen kräfwer af sin stora hjord. En af Eder bresskrifwares amerikanska wänner betalar så öfwer 700 mrk hwarje år, flera af de öfriga medlemmarne betala 500 mrk. *) Församlingarna äro wanligen små, men då folk funnit en prest, som de tycka om, sky de lika tänkande inga oppoffringar för att få det som de wilja ha'et.

Enhwar kyrka och trosbekännelse har så sina söndagsskolor, der församlingsmedlemmarnas barn och äfwen utanförstående erhålla religionsunderwisning. Denna meddelas af friwilliga lärare och lärarinnor, för det mesta unga ladies och gentlemen af församlingens bästa och rikaste familjer under ledning af en söndagsskolekomité med pastorn som superintendent. Dessa söndagsskolor äro ett mäktigt föreningsband mellan medlemmarne. De hafwa täta möten, der det öfwerlägges om skolornas och elevernas angelägenheter, om de bästa metoderna för underwisning m. m. Församlingens rikare och mera lyckligt lottade medlemmar komma genom dem i beröring med de ringare och fattigare, i det att hwarje lärare och lärarinna med kärlek och intresse sköta sin lilla klass, som ofta är hans, oftare ändå h e n n e s stolthet och ära.

C l i n t o n = S t r e e t erbjöd i dag en lifslig anblick. Denna gata är Brooklyns fashionablaste och wackraste. Den är bebygd med präktiga brungrå fyra wåningars stenhus samt tätt planterad med höga lummiga träd, som grönska i wårens fulla skrud. Från så godt som hwarje fönster hängde amerikanska flaggan, och trottoarerna woro fullgarnerade med menniskor af alla stånd och åldrar. Mellan dem skyndade sig söndagsskolebarn, från den respektabla åldern af 4 år uppåt till deras respektiwa kyrkor, der de hade att samlas. Alla flickor woro i hwita klädningar och nya hattar. Man såg alldeles förtrollande små ungar trippa beställsamt, (desto wigtigare ju yngre de woro) utan att se hwarken åt höger eller wenster till målet för sin längtan. Alla små flickor hade parasoller i händerna, och oaktadt solen alldeles icke sken, måste de hållas uppspända. En del woro mycket fina i ljusröda och blå breda sidenskärp och rosetter samt hwita spetsklädningar, de fattigare hade hwit kambrick eller annat billigare material.

Sedan de samlats i kyrkorna, utdelades ett banér åt hwarje skola. Dessa banér äro af hwitt, rödt eller blått siden med broderade inskriptioner såsom „Gud är med oss“ eller något bibelspråk. Hwarje lärare och lärarinna går då i spetsen för sin lilla klass, i hwilken en af eleverna bär banéret. En musikkorps är engagerad att spela, och så tågar då den långa högtidsklädda skaran genom par gator med swajande banér och under musikens toner till någon annan kyrka, som „wisiteras“.

Eder bresskrifware trädde in med den skandinawiska baptistkyrkans medlemmar till den wackra amerikanska baptistkyrkan „Strong place“ wid Clintons twärgata. Den egna kyrkans skolor hade i sin tur gått till en annan kyrka. Man skulle först hafwa en kort gudstjenst, som öppnades med en bön af den skandinawiska pastorn. Derpå uppstego alla och afsjöngo en wacker sång på en wacker melodi med rask takt. — Med en suck — det må nämnas i förbigående — kommer jag att tänka på, då man åter skall sitta hemma i kyrkan och sjunga wåra wisserligen wackra psalmer, men hwilkas långsläpiga takt kan göra en — sömnig eller förtwislad, då man wänt sig wid det lif, den kraft och wärma, som här uttalar sig i sättet att sjunga i kyrkorna.

Så talade en amerikansk pastor till barnen. Det war så enkelt och helt och hållet inom den sanna barnsliga åskådningssferen, att alla både de små och stora kunde följa med. Han fängslade fyra åringarnas intresse genom att tala om bakelserna, „icecreamen“, glacen, deras hwita klädningar, banéren processionen och musiken. Och så med ledning deraf talade han om de ting „som icke förgå“ om huru de alla skola betrakta sig som små stridsmän i en här, som kämpar för Guds rike, emot allt ondt, allt syndigt och dåligt i werlden. Bland annat frågade han: „wälan, flickor och gossar, hwem tron I wäl att är starkare: en stor, stark man eller ett litet, helt litet godt barn? „En stor, stark man“ ljöd swaret från kyrkans bänkar. „Det war just detta swar jag wäntade“ swarade han skrattande. Och så gick han att öfwerbewisa dem om motsatsen på ett sätt, som gjorde att wåra, „de gamlas“ blick blef skymd af tårar, och att han fick ett annat swar från de smås munnar, då han åter frågade dem. Det wore sannerligen af stort intresse att för Eder upprepa hela hans anslående eldande tal, ett tal, deri wi kunde se all den wälsignelse söndagsskolorna här i Amerika werka. Men wi kunna icke anlita tidningens utrymme i den grad.

Efter talet följde åter en wacker sång, i hwilken alla de unga rösterna klart och rent deltogo, ackompagnerade af den präktiga orgeln. Så en kort bön, åter en sång och så uppstego alla och ordnade sig i leder samt aftågade med banéren till den egna kyrkan. Der widtog den mest attraktiwa delen af festen i det de unga trakterades ymnigt med alla möjliga goda saker, à la glace, konfekt, bakelser m. m.

Dessa årligen återkommande söndagsskolefester äro kära minnen för de amerikanska barnen ungefär som julen hos oss. — Förutom söndagsskolor för barn, har hwarje församling äfwen bibel=klasser för fullwuxna. Till dem skall Eder bresskrifware måhända en annan gång återkomma och säger derföre endast: farwäl till härnest.

A. T.

*) Ett ingalunda owanligt fall är det, att „stödjepelarne“ d. w. s. de rikaste medlemmarna lemna ett bidrag af ända till tiotusen och tjugutusen mrk om året. Som exempel på att man ej ser på kyrkarna då det gäller, will jag anföra att under en enda gudstjenst i en enda prestbyteriansk kyrka wid Fifth Avenne i New=York inflöt i kollekten något öfwer trehundratusen (säger 300,000) mrk då insamlingen gällde fonden för gamla prestbyterianska församlingsherdar.

Sjette Allmänna Nykterhetsmötet.

Sista dagen.

Herr A. Mäkinens tal wid afslutningsmiddagen.

Hwilken makt kan tjusa såsom kärlek,
Hwilken boja hålla den som älskar?
Sjöar simmar han, som anden, öfwer,
Möta fjällar, får han örnens wingar,
Långt för middag är han re'n tillbaka
Der han wäntas först till sena qwällen.

Ärade gäster! I dessa oböldiga werser ur molnets broder har wår store skaldekonung tolkat kärlekens makt — denna eld som förenar det ena hjertat med det andra. På denna makt grundar sig familjen, nationernas wagga, härden för den enskildes lycka. Men högre än den enskildes lycka står folkets. Fädernesladet är den stora härd, der folkets lif pulserar. För att skydda detta bör äfwen den enskilde offra sin lycka, på det att i de enskilde hemmen frid må upprätthållas och kärlekens eld må brinna. Derför lemnar Hektor Andromake, ehuru hon i rörande bilder skildrar huru wärnlösa hon och hennes barn skola blifwa, om han stupar. Likaså lemnar wår folkhjelte, molnets broder, sin ungdoms brud, för att offra sitt lif på fäderneslandets altare, och den hjeltemodiga flickan bekransar den stupades blodiga panna med orden: „Ej med klagan skall ditt minne firas“!

Men älskar man sitt land, är det ej blott på slagfältet man söker tjena det. Den werklige fosterlandswännen önskar icke krig. Det fredliga arbetets förkofran och ernåendet af den andliga odlingens högsta blomma utgöra folkens hufwuduppgift. Dertill sträfwar hwarje folk med tillhjelp af hwarje tidsålders särskilda skaplynne och redan uppnådda förkofran.

Så i alla tider, så äfwen i wår tid. Wår tid är en orolig tid och hotar t. o. m. att blifwa stormig. Allt det bestående tages i allwarsam kritik. Den wetenskapliga forskningens hwassa knif uppsprättar de möjliga fogningarne. Hånets gissel swänges lika obarmhertigt öfwer gamla, förslitna tänkesätt som öfwer gamla föråldrade inrättningar. Det ser ut som om allt skulle lösryckas från sina forna platser, för att drystas och betraktas från alla sidor. Att man stundom misstager sig wid en sådan granskningsifwer, är naturligt. Så famlar man ofta efter det glänsande skalet och förbiser den gedigna guldklimpen. Häröfwer förskräckas ömtåliga sinnen; pessimisterna uppgifwa ett nödrop och skrämma de swaga, och förskräckelsen förstorar faran. Endast få skärskåda= med lugn och sans sakernas läge.

Aldrig ledas dock folkslagens öden af det skum, som rör sig på ytan. Ur en djupare grund måste utwecklingens frukter mogna; djupare fås framtidens frön. Djupt under ytan foregår i wår tid ett omsorgsfullt och samwetsgrant arbete, kanske ett större sådant än under någon föregående tid. Ur detta arbete uppstiger nu och då till ytan en klar tanke, som sätter nationerna i rörelse och förer dem till en sann utweckling. En sådan idé är äfwen nykterhetsidén. Den har uppstått ur menniskoandens djupa längtan att blifwa fri slafweriet

under materien, att åter försätta anden på dess herskareplats i naturen. Denna idé för derföre menniskoslägtet ett steg framåt emot detta mål. Hwarje folk, som tillegnar sig densamma träder sålunda in i det allmänna framåtskridandets ström. Äfwen det finska folket har godkänt denna idé, och i samma mån som idén förwerkligas, för den äfwen wårt folk till framåtskridande.

Nykterhetsarbetet har i wårt land, som en naturlig länk slutit sig till det fosterländska nationela arbetet. Den stund har kommit, då hwarje fosterlandswän måste förstå att absolut nykterhet måste befordra wårt nationela kulturarbete. Så hafwa det fosterländska arbetet och nykterhetsarbetet sammanslutit sig; fosterlandskärleken har sålunda fått en ny form, men dess innehåll är alltid detsamma: den enskildes sjelfuppoffring till förmån för det allmänna.

Wänner! Då wi nu tillsammans hafwa diskuterat nykterhetsarbetet och snart åter äro redo att skiljas, föreslår jag att wi alla här upphöja ett „lefwe" för det fädernesland, som wi alla, näst Gud, älska högst, och för nykterhetsarbetet.

Lefwe Finland, wårt fädernesland! Lefwe nykterhetsarbetet!

* * *

Diskussionerna.

Sedan öfwerenskommits om att nästa möte skulle hållas i Wiborg, upptogs till behandling frågan, om man icke borde, i och för de allmänna nyktetsmötena framdeles, öfwerenskomma om sådan ordning, att resekostnaderna för föreningens representanter skulle blifwa för alla lika stora, hwarigenom äfwen aflägsnare föreningar blefwe i tillfälle att sända ombud till de allmänna mötena?

Frågans referent, hr G. Kanniainen framstälde den praxis, som goodtemplarena i Swerge i samma syfte utöfwa. En komité nedsättes der med uppdrag att insamla uppgifter om representanternas resekostnader. Dessa kostnader sammanslås och genom att diwidera summan med antalet representanter erhålles ett medeltal, som tages till norm, hwarefter representanterna för aflägsnare orter, hwilkas kostnader öfwerstiga detta medeltal, godtgöres på bekostnad af dem, som hafwa mindre kostnader. I Swerge har detta medelbelopp utgjort 25 à 28 kronor och talaren trodde att i Finland 30 mark ej skola öfwerstigas. — Förslaget ansågs beaktanswärdt och beslöts derföre att uppdraga åt hufwudbestyrelsen att taga saken under ompröfning och inhemta lokalföreningarnes mening derom samt derefter inkomma med ett utarbetadt förslag i saken.

Derpå skreds till frågan: Wore det skäl att återupptaga arbetet med insamlandet af uppgifter om rusdryckernas följder?

Allmänna nykterhetsmötet i Tammerfors hade uppdragit åt en komité, bestående af senator Ignatius, lektor Nyberg och fabrikanten Wuorinen, att insamla statistiska uppgifter i ämnet och denna komité hade med cirkulärer wändt sig till fattigwårdsdirektionerna, dårhusbestyrelserna samt presterskapet i landet för att erhålla sifferuppgifter om rusdryckernas werkan, men tywärr hade endast från få håll swar ankommit, hwarföre det sålunda samlade materialet blifwit ytterst bristfälligt. Lektor Nyberg som refererade frågan, redogjorde för resultatet af komiténs arbete samt uttalade sig för att detta statitiska arbete borde på nykterhetswännernas' föranstaltande fortsättas. — Detta blef äfwen mötets beslut och uppdrogs åt den i Tammerfors nedsatta komitén att äfwen framgent omhänderhafwa saken.

Huru böra nykterhetswännerna förhålla sig på allmänna fester, der rusdrycker serweras? blef derpå föremål för behandling, och godkändes såsom slututtalande, att nykterister alldeles icke borde taga del i sådana fester, der de ej kunna undgå att — ware sig såsom wärdar eller gäster — bidraga till rusdryckernas bekostande; men deremot kunde de, beroende på omständigheterna och eget omdöme, närwara eller icke närwara wid de fester, der de kunde undandraga sig all andel i dessa dryckers bekostande.

Upptogs så till diskussion frågan om tidningslitteraturen, och framstäldes af särskilda talare flere förslag till denna litteraturs befrämjande. Man borde göra sig underrättad om ej förläggaren af „Lasten Kuwalehti" i Jywäskylä wille inrymma en nykterhetsafdelning i denna barntidning. För nykterhetstidningarnes spridning i allmänhet borde lokalföreningarne hwar på sitt håll sörja genom att prenumerera på ett större antal och gratis utdela dem till fängelserna samt genom folkskole elever sörja för deras spridning i hemmen. En fond borde bildas för att med nykterhets skrifter kunna nå nykterhetens motståndare, såsom krögare, m. fl. och trodde man detta blifwa ett werksamt medel för nykterhetens befrämjande. — Mötet beslöt öfwerlemna åt hufwudbestyrelsen och de båda tidningarnes redaktioner att taga dessa förslag i öfwerwägande samt, om så lämpligt wore, söka realisera dem. En till d:r Sucksdorff framstäld anhållan att nykterhetswännerna skulle få i broschyrform utgifwa hans wid mötet hållna föredrag bewiljades af honom.

Den sista frågan, som diskuterades, lydde:

Hwilka lärdomar kunna de nykterhetswänliga draga af senaste landtdag? Öfwerste Frey ansåg att de woro mycket sorgliga. I början hade det sett något lofwande ut, men ju längre landtdagskalasen fortskredo, desto mindre gynnades nykterhetssaken. Så hade man t. ex. i den nya strafflagen wägrat att anse dryckenskapen i sig sjelf som ett brott samt ick welat gifwa bifall till d:r Granfelts petition om statsunderstöd för en kuranstalt för drinkare. — Magister Cantell förmenade dock att dessa lärdomar icke woro så synnerligen sorgliga. Genom formela brister, förorsakade af owana, hade wisserligen flere nykterhets motioner blifwit förwägrade all behandling, men omröstningarne i nykterhetsfrågorna wisade dock att nykterhetswännernas antal i R. o. A. icke minskats och i borgareståndet ökats med 5, hwilket sistnämnda förhållande talaren ansåg wara af stor betydelse, likasom äfwen det att borgareståndet slutit sig till preste- och bondeståndet i beslutet att nedsätta en komité för hela rusdrycksfrågans undersökning. Så mycket erkännande åt tanken på en förbudslag skulle det wid någon tidigare landtdag icke warit möjligt att winna.

Ordföranden förklarade diskussionerna wid mötet härmed wara afslutade. Af de 35 uppstälda frågorna hade endast 19 hunnit komma under behandling, men ansåg sig dock talaren af dessa förhandlingar, samt i synnerhet af den stora enhetstanke, som derwid förwerkligats, kunna hoppas goda frukter för nykterhetssakens framgång. Öfwerste Frey tackade derpå d:r Granfelt och pastor Bergroth för deras handhafwande af ordförandeskapet wid mötet, den sistnämnde dessutom för den werksamhet han under året såsom ordf. för Nykterhetens wänner utwecklat, samt helsade den förstnämnde wälkommen att för nästa år åter intaga denna ordförandeplats, hwarpå mötet afslöts med bön, på finska af pastor K. S. F. Bergroth och på swenska af pastor E. Bergroth. Till sist afsjöngs psalmen „Herre signe du och råde"!

En gemensam festmiddag egde derpå rum i rummen bredwid mötessalen, hwarpå större delen af mötesdeltagarena samlade sig i Kaisaniemi, der en folkfest war arrangerad.

Dermed aflutades det sjette allmänna nykterhetsmötet i Finland.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Den kejserliga familjen har numera lemnat wår stårgård, i hwilken de qwarlemnat och från hwilken de, att döma af alla underrättelser, äfwen torde hafwa medtagit de angenämaste intryck. Wid besöket i Langinkoski willa tillredde H. M. kejsarinnan sjelf frukosten och H. M. kejsaren bar wed och watten. Folket fick på kejserlig befallning obehindradt närma sig. — H. M. kejsaren skyndar nu att i Peterhoff mottaga sin gäst, kejsar Wilhelm II af Tyskland. Denne sednares besök hos den ryska kejsaren kommenteras ifrigt af hela den europeiska pressen. Äfwen de danska och swenska kungliga familjerna mottaga i denna månad besök af den unga suweränen, som dessutom är sinnad att i September eller Oktober aflägga ett dylikt hos kejsaren af Österrike.

— Sjöfarten på Petersburg. Enligt meddelande till Finansexpeditionen ifrån ombudsmannen för finska handeln i S:t Petersburg hafwa under maj månad g. st. innewarande år till S:t Petersburg inkommit öfwer saltsjön 571 och öfwer Ladoga sjö 31 finska fartyg samt under samma tid från S:t Petersburg utgått till saltsjön 420 och till Ladoga sjö 20 finska fartyg.

— Donation till universitetet. Provinciallläkaren E. Awellan i Ekenäs har till minne af sin aflidne maka, född Ranin, till universitetet donerat en summa af 8,000 mk såsom grundplåt för ett stipendium för qwinliga studerande.

— Sawo-Karelska afdelningens sommarmöte egde rum i Joensuu den 5 d:s. Studenter, såwäl gamla som unga, hade till ett sextiotal anländt till festen, äfwensom ett antal inbjudna damer. Festligheten försiggick på Ilosaari. Mag. M. Waronen talade för fosterlandet, och för Karelen talade student Tahwo Könönen; för f: d. afdelningsmedlemmar talade fil. kand. A. Petrelius och för damerna mag. Forström. Talrika telegram anlände till festen från afdelningens nuwarande och f. d. medlemmar. (S. K.)

— En härstädes wistande resande, fröken Alex Peucker från S:t Petersburg torde komma att i söndag afton kl. 7 tala i Allianshuset på, engelska medels tolk.

— Det andra inhemska språkets anwändning å lyceernas högsta klasser. Generalguwernören har, enligt U. S. för sin del godkänt senatens förslag att det andra inhemska språket wid underwisningen å lyceernas högsta klasser skulle användas förutom i detta språk, jemwäl i kyrkohistoria och Finlands historia; — icke såsom ryktet förut sagt, — i religion och historia.

— Ett grekisk-finskt lexikon till nya testamentet är som bäst under arbete. (U. S.)

— Jernwäg till Nystad börjar man i sagda stad tänka på. Jernwägen skulle gå från Vitikkala rakt till Nystad, öfwer jemna marker; blefwe wäl 16 werst längre än Raumobanan, men komme ändock att i sitt distrikt räkna 15,000 inwånare mer än sistsagda bana. Nystads hamn är, säger Satak., en af de bästa och mycket bättre än den i Raumo. Det talas i Nystad om att senator L. Mechelin lofwat under sommaren komma för att studera Björneborgs, Raumo och Nystads hamnförhållanden.

— Rik på sorgliga olyckshändelser, påminnande om det menskliga lifwets wanslighet, har denna sommar warit. I lördags på e. m. omkommo inwid Köningstedts gård, godsegaren, öfwerste E. von Haartmans unga döttrar, Mary och Tony, den ena 19 den andra 15 år, under en färd i paddelbåt på Wanda å. De begrofwos i förgår å nya begrafningsplanen i Helsingfors under närwaro af en talrik och deltagande menniskoskara.

— Nio personer drunknade. Finska telegram byrån meddelar

Kajana, den 15 juli. Vid nedfärd utför Petäjäkoski kantrade en båt med 11 personer. Tre räddades. Sex unga flickor och twå wärnepligtige underofficerare omkommo.

Björneborg, den 16 juli. Slupen „Zefyr" sjönk under samsegling i går på Sådöfjärden. Inspektor Welander omkom.

Närmare detaljer angående olyckshändelsen å Petäjäkoski

Kajana, den 17 juli. Elfwa personer satte sig i en båt, som bar högst sju. Roddarena okunniga, kunde omöjligt hålla från strömfåran. Båten kom mellan brottwågorna. Bodjungfrurna Pettunen, Kempainen och Heikkinen, gårdsdöttrarne Pikkarainen och twenne Junttunen, samt underofficerare Suowinen och fältsjären Roeder drunknade. Pikaraiuen, Pertunen och ena Juttunen äro upptagne. Öfriga efterdraggas.

— Direkt ångbåtstrafik mellan Finland och Spanien. „Finska ångfartygsaktiebolaget" i Helsingfors, som redan är i besittning af trenne ståtliga nya ångare („Sirius", „Orion" och „Capella"), skall i den närmaste framtiden för ofwan antydt ändamål yttermera låta bygga twenne stora båtar, för hwilka kostnaden är beräknad till 700,000 mk. Senaten torde förläna bolaget 200,000 mk. och derjämte ställa till dess förfogande ett lika stort lån mot 4 procents årlig ränta. Resien (300,000 mk.) lär redan wara till största delen tecknad. P.[illegible]U.

— Pastor K. H. Henriksson, t. f. kapellan i Storkyro drunknade, enligt till Wbl. ankomna underrättelser nyligen under simning i Kyro å. Pastor Henriksson war född 1850 och hade förut tjenstgjordt i Korsnäs och Alawo.

— Inwigningen af S:t Johannis kyrka försiggick i söndags under tillopp af stora menniskoskaror. Akten förrättades af biskopen i Borgå stift C. H. Alopeus, assisterad af 10 prester. Inwigningsceremonialet försiggick i följande ordning: Till först uppstämde „Kansallis" och „Raittiusseuras" sångföreningar gemensamt psalmen „Hela werlden fröjdes Herren", hwarefter biskop Alopeus höll inwigningspredikan, följde så sedwanlig högmessogudstjenst, hwarefter sångkörerna uppstämde en slutpsalm. (Ö. F.)

— Åter en eldswåda. Natten emellan måndagen och tisdagen nedbrann en å Stenbergska fabrikens tomt wid Östra chausséen uppförd enwånings byggnad, der sex arbetarefamiljer hade sin bostad. Uppwäckta ur sin sömn hade de med möda lyckats komma ut ur det brinnande huset med sina barn och stå nu huswilla med all sin lösegendom uppbrunnen.

Om Lördag hålles skriftermål i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska och kl. half 8 finska.

Söndagen predika

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — swensk hömessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 4 pastor Enkwist; swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Gamla kyrkan är stängd till följe af reparationer.

Wid Georgsgatan 12: Swenskt predikan kl. 11 och kl. 7 e. m. af pastor B. A. Carlson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swenskt predikan af Hj. Braxen, Kl. 5 e. finskt predikan af Braxen, samt i lilla salen swenskt troende möte. Kl. 7 e. m. swenskt frälsningsmöte.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson. och Petter Malmqwist.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Fälten hwitna till skörd.

„Hwarthän man wänder sig", säger enligt Hemlandswännen pastor Judson Smith, „mot öster eller wester, söder eller norr, ware sig man betraktar fastlanden eller öarna eller de särskiida folken, få äro dörrarna nästan utan undantag widöppna, de hämmande skrankorna undanröjda, och ewangelii budskap får bäras fram till millionerna af jordens inbyggare i hwarje zon och på hwarje språk. — — — För 100 år sedan fans i hednawerlden intet fält tillgängligt och öppet för ewangelium. Nu werka 34 missionssällskap i Afrika, och alla dess 200 millioner menniskor kunna åtkommas af de kristna missionerna. 33 sällskap hafwa begynt werka i Kina, och alla dess 350 millioner inbyggare kunna nås med ewangelii budskap. Öfwer 50 sällskap hafwa gjort sitt inträde i Indien, och ljus börjar uppgå öfwer dess 250 millioner. Turkiet, Persien och Japan hålla på att uppfylla med missionsförsamlingar och missionsskolor. I sjelfwa werket ligger hela werlden öppen, och den största dag, som någonsin skå-

dats på jorden, har nu inträdt för Guds rike att kunna gå framåt. Bibeln är i sin helhet eller delwis öfwersatt på 287 språk och dialekter, så att frälsningens budskap i tryck kan nå nio tiondedelar af hela jordens befolkning.

Då detta århundrade ingick, fans det ett dussintal missionssällskap för bedrifwandet af den yttre missionen. Nu stiger sällskapens antal till närmare 200. Wid århundradets början arbetade omkring 100 missionärer bland hedningarne; nu äro missionsarbetarne 5,000. Deltagandet för denna werksamhet har widgat sig och aktningen för den samma har förökats, så att hwarje utgrening af kristenheten känner det. Det fins knapt något kristet samfund, som icke nu mer har någon representant ute på fältet i missionens tjenst, och de större samfunden lemna årligen stora penningsummor för missionssakens befrämjande. Jag lemnar här å sido, hwad som kunde göras, om hela kristenheten wore waken och toge saken på fullt allwar. Jemfördt med förhållandet för femtio år sedan, ser man Kristi församling i alla händelser nu wara djupt gripen af denna wigtiga sak och rustande sig att, åtminstone i en wiss mån, wärdigt söka fullgöra sina åligganden".

Nya missionsarbetare.

Under förra werksamhetsåret antog Engelska kyrkans missionssällskap 43 nya kandidater för missionskallet. Af dessa hade 17 genomgått akademiska studier och 10 hade på annat sätt förwärfwat erforderlig bildning, således woro 27 redo att genast utgå, under det 16 behöfde widare utbildas, innan de kunna utsändas. Af de 43 woro 12 qwinnor, och sällskapet skattar det såsom en stor nåd af Gud att få utsända på missionsfältet sådana qwinnor, som hafwa kallelse och begåfning för arbetet derstädes.

Skottska statskyrkan

har från början warit och är ännu allt jemt en werklig missionskyrka. När missionskomitén behöfwer nya arbetare, wänder den sig blott till de studerande och till prestkandidaterna, så fins det alltid troende och dugliga unge män, som med glädje mottaga kallelsen att utgå på missionsfältet. För några månader sedan behöfde komitén tolf nya missionärer. Så snart detta blifwit kändt, anmälde sig icke mindre än 22 unge män, hwaraf 15 teologiska studerande, som nästan alla tagit magistergraden. 13 hafwa redan blifwit antagne. Tillika hafwa flere förmögna missionswänner utfäst sig att hwardera underhålla en eller flere af de nya missionärerna, som blifwa utsända.

I Uganda

wisa de till tron på Kristus omwända infödingarne stor ståndaktighet, och deras kunskap och frimodighet tillwäxa hastigt under det betryck, hwari de lefwa. Några af dem hafwa betydligt medwerkat wid öfwersättningen af de heliga skrifterna, särdeles wid öfwerseendet och rättandet af den öfwersättning af Mattei ewangelinm, hwilket nyligen egt rum genom missionär Mackay. Innan Mackay lemnade landet, hade han detta arbete med Mattei ewangelium färdigt och hade äfwen tryckt sin förbättrade öfwersättning af ewangeliet.

C. Gordon är nu den ende engelske missionär, som wistas i Uganda. Enligt telegram från Sansibar den 1 maj har konung Muanga blifwit mycket uppskrämd och uppretad af de rykten, som nått honom om tyskarnes och engelsmännens eröfringar af det ostafrikanska kustlandet. Missionär Gordons lif torde således för närwarande swäfwa i stor fara.

I Palestina

hafwa de turkiska myndigheterna under det förra året wisat stor fiendtlighet mot missionen. Men aldrig förr hafwa på sjelfwa fältet uppmuntringarna warit större än under denna tid. De kristna församlingarna hafwa blifwit stärkta i herren, tilloppet till skolorna och predikningarna har ökats, och muhammedanerna hafwa börjat fråga efter sanningen i Kristus. Detta har i all synnerhet warit händelsen i Nazaret och trakten deromkring, enligt hwad engelska kyrkans missionärer upplysa.

Madagaskar.

Om missionens ställning på denna stora afrikanska ö meddelar „The Illustrated Missionary News" följande:

Det sista kriget med Frankrike förorsakade missionärerna mycken oro men hindrade i sjelfwa werket icke de kristna församlingarnas förkofran. Sedan fred slöts i december 1885, har werksamheten oafbrutet gått framåt. Den malagassiska kristendomen är långt ifrån fullkomlig, men ewangelium inwerkar dock wälgörande på detta folk, som af naturen är ytterst förderfwadt, hwars sociala och politiska inrättningar förskrifwa sig från den hedniska tiden samt ännu bewara många hedniska drag. Det späda kristendomslifwet på Madagaskar håller på att wakna öfwer sin kallelse och fattar allt klarare den kristna bekännelsens innebörd. Bland glädjande tecken må nämnas, att unge män i Antananariwo bildat en förening, som har till uppgift att förse byarne i närheten af hufwudstaden med friwilliga predikanter och att utskicka ewangelister till aflägsnare delar af ön. Widare tager söndagsskolrörelsen fart.

Missionsstatistiken för Madagaskar lemnar för sista året följande uppgifter:

Londons missionssällskap har 28 missionsstationer, 1,133 bistationer, 31 engelska missionärer, 828 infödda ordinerade prester, 4,395 infödda predikanter, 61,723 församlingsmedlemmar förutom 230,418 personer, som utan att ännu formligt hafwa upptagits i församlingarna hafwa slutit sig till de kristna. Skolorna äro 1,043 och lärjungarne i dessa skolor 97,891.

Wännernas missionsförening för den yttre missionen arbetar på det broderligaste sätt sida wid sida med Londons missionssällskap. Denna förening räknar i sin tjenst 13 europeiska missionärer, 373 infödda predikanter, 139 församlingar med omkring 3,300 församlingsmedlemmar och 36,669 personer, som dessutom anslutit sig till församlingarna och stå under kristlig inflytelse och wård. Högskolor äro inrättade i Antananariwo för gossar och flickor. På landet underhållas 129 skolor. Ett boktryckeri är anlagdt, som förestås af en europeisk missionsboktryckare, och der 21 infödda tryckeriarbetare äro anstälda. Derifrån utgingo år 1886 icke mindre än 35,600 tryckalster, för 1887 är antalet ej uppgifwet.

Sällskapet för ewangelii utbredning werkar äfwen på Madagaskar. Dess sista statistik är ännu ej känd. År 1886 hade det derstädes 5 stationer, 12 engelska missionärer och 87 kateketer. I förening med fruntimmersföreningen underhöll det dessutom 5 engelska qwinliga missionsarbetare och 14 infödda lärare.

Norska missionssällskapet bedrifwer på Madagaskar en storartad werksamhet.

Ett möte

af ombud för kristliga ynglingaföreningar i hela werlden skall ega rum i Stockholm d. 15—20 aug. detta år. Det kommer att blifwa ett alliansmöte i ordets sanna mening, i det kristna af en mängd olika riktningar då sammankomma, besjälade af en och samma anda och arbetande för ett och samma stora mål, de unge männens frälsning. Antalet af wäntade gäster är betydligt. Närmare upplysningar lemnas enligt Hemlandswännen å marskalkskontoret Kungsgatan 2.

Nykterhetssaken
ur
Helsowårdssynpunkt.

(Föredrag af d:r B. Suckdorff wid allmänna nykterhetsmötet 29/6 88.)

„Den fråga, hwilken jag åtager mig att referera i dag lyder:

Huru borde nykterhetssaken betraktas från helsowårdens synpunkt?

Ehuru swaret på denna fråga tydligt och klart framgår ur en definition af helsowården, som lyder: helsowårdens uppgift är att förebygga uppkomsten af sjukdomar, förbättra det allmänna helsotillståndet och föröka den allmänna arbetskraften, så will jag likwäl egna frågan en kort utläggning.

Menniskornas uppgift här i werlden är i få ord sagdt att wara till nytta och gagn för oss sjelfwa och andra. Detta blir emellertid möjligt blott derigenom, att wi werka, att wi arbeta på ett eller annat sätt, andligen eller lekamligen. Ju mera wi förmå werka, desto bättre kunna wi också fylla detta wårt ändamål. Nu är imellertid arbetskraften beroende af en mängd olika omständigheter. Den är beroende af naturgåfwor eller anlag, den är beroende af kunskaper, den är beroende af öfning och en mängd andra omständigheter, men den är också beroende af kroppskraften och helsotillståndet. Ju kraftigare och friskare wi äro, desto mera förmå wi arbeta, desto bättre förmå wi fylla wår uppgift, att wara oss sjelfwa och andra till gagn; ju swagare och sjukligare wi deremot äro, desto mindre förmå wi fylla denna uppgift.

Det är, såsom nämndt, wår uppgift, att såwidt möjligt försöka aflägsna alla orsaker, som kunna framkalla sjukdom och förswaga arbetskraften. Bland dessa sjukdoms- och swaghetsorsaker intager missbruket af de rusgifwande dryckerna, af spritdryckerna, en synnerligen wigtig plats. Då för många århundraden sedan alkoholen först framstäldes och bränwinet begynte komma i handeln, så hyste man allmänt den åsigt, att dessa drycker skulle ega förmåga att utöfwa ett synnerligen wälgörande inflytande på menniskornas helsa. Man trodde, att de icke blott kunde bota en mängd sjukdomar, utan man trodde också att de, när de förtärdes, egde förmåga att skydda mot en mängd sjukdomar. Derför ansåg man dem wara ett werkligt aqua vitae eller lifswatten. Då nu sedan dess under århundradens förlopp dessa dryckers bruk blifwit allmänt, så att de numera äro spridda till nästan alla jordens länder och folk, så har man funnit, att de långt ifrån att wara ett lifswatten, med mycket mera skäl kunde kallas ett aqua mortis eller dödswatten. Ehuru så är fallet, går likwäl allt ännu den gamla föreställningen om deras nytta ute och spökar och det skall helt wisst kosta wetenskapsmännen, likasom också nykterhetswännerna, mången hård dust, att bringa detta skadliga inflytande, de utöfwa på helsan, i dess rätta belysning. Att ingå på en närmare utläggning af alla de sjukdomar och alla de sjukliga störingar, som dessa dryckers bruk, i synnerhet då det går till omåttlighet, utöfwar på helsan, kan här icke komma i fråga. Jag tillåter mig blott att återkalla i minnet, att bruket af dessa drycker kan framkalla sjukdomar hos hjertat och ett af kroppens samtliga werktyg. Likaså will jag framhålla att kroppen genom dessa dryckers omåttliga förtärande i så hög grad förswagas, och dess motståndskraft mot sjukdoms orsaker af alla slag så förminskas, att den lättare än annars faller offer för dem. Om wi derför se saken i stort, så åstadkommes genom bruket eller missbruket af rusdrycker icke blott en minskning i den enskildes arbetsförmåga, utan wållar äfwen att nationen, staten i sin helhet, erfar en icke obetydlig minskning i den arbetsförmåga, som annars kunde komma densamma till del och detta derigenom, att det omåttliga bruket af de rusgifwande dryckerna förwandlar icke så få medborgare från friska och arbetsamma till sjukliga och till arbete mer eller mindre oförmögna. Huru mycken arbetskraft som sålunda går förlorad, huru många sjukdoms- och dödsfall sålunda uppkommit är icke lätt att med bestämdhet uppgifwa. Så mycket är dock säkert, att denna kraftförlust, dessa sjukdoms- och dödsfall äro långt större och talrikare än man i allmänhet är böjd att antaga. Till bewis för detta will jag blott anföra, att man genom statistiska beräkningar funnit att då en nyktert lefwande menniska, d. w. s. en person, för hwilken det icke blifwit wana att njuta rusdrycker, uppnått en ålder af 20 år, kan han ännu i medeltal påräkna en lefnad af 44 år, medan deremot en drinkare, d. w. s. en person, som gjort till sin wana att begagna dessa drycker, wid 20 års ålder i medeltal kan räkna på en återstående lefnad af blott 15 1/2 år. Likaså hafwa beräkningar wisat att dödligheten bland drinkare är ungefär 3 gånger så stor som bland nyktert lefwande personer. De nu anförda äro likwäl icke de enda skador som rusdryckerna åstadkomma för menniskornas helsa och wälbefinnande. De kunna också på indirekt sätt eller, om jag så får säga, på omwägar skada, derigenom, att deras omåttliga förtärande af föräldrarna ger anledning till mycken swaghet och mångfaldiga mer eller mindre swåra sjukdomar hos barnen. Till bewis för detta må tillåtas mig anföra följande. Man har funnit, att af 83 barn, hwilka för fallandesot intagits i ett sjukhus i Paris icke mindre än 60 hade drinkare till föräldrar. Likaså har man i Nordamerikas Förenta stater funnit att af 300 sinnessjuke icke färre än 197 hade sådana föräldrar, som hängifwit sig åt dryckenskap.

Förglömmas får icke heller att i många fall, isynnerhet bland de fattigare klasserna, som lifnära sig af sina händers arbete, bruket af rusgifwande drycker alstrar fattigdom och elände, ett elände, som ofta nog beröfwar drinkaren och hans familj deras nödwändigaste lifswilkor, som knappar in på deras föda och kläder till det aldra yttersta och nödsakar dem att bo i de eländigaste kyffen. Men nu är just fattigdom, swält och brist på tillräcklig beklädnad samt dåliga bostäder omständigheter, som i synnerligen hög grad förorsaka sjukdom, nedsätta arbetskraften och bädda åt menniskorna en för tidig graf. Helsowården, såwäl den enskilda som den allmänna sträfwar att förebygga allt detta och dess arbete måste derför gå ut på att, så widt möjligt, aflägsna roten till det onda, att aflägsna det omåttliga bruket af de rusgifwande dryckerna. Detta samma sträfwande, att motarbeta de skadliga werkningarna af de rusgifwande dryckerna, hafwa äfwen nykterhetsföreningarne tagit till sin uppgift; de och helsowården hafwa sålunda här ett gemensamt mål, ett gemensamt arbete, ehuru det wisserligen ligger i sakens natur, att förutsättningarna och sättet, på hwilket de söka förwerkliga detta mål, icke i alla afseenden kunna öfwerensstämma med hwarandra. Sedd från helsowårdssynpunkt måste derför nykterhetssaken icke blott winna allt erkännande, utan också anses som en wärdefull bundsförwandt, som genom sitt kraftiga och såsom det är skäl att hoppas, framgångsrika arbete skall bistå helsowården på ett af dess många werksamhets fält, och å andra sidan kan och bör äfwen helsowården för sin del understöda nykterhetssträfwandet. Detta har på senare tider också till någon del warit fallet, ehuru helsowården kanske mindre på ett direkt än på ett indirekt sätt understödt nykterhetssträfwandet.

Också will jag här tillägga att helsowården på senaste tider begynt egna rusdryckerna och de saker och förhållanden, som stå i samband med dem, en allt större uppmärksamhet. Också kunna nykterhetssakens förkämpar och wänner wara fullt öfwertygade om, att helsowården och dess målsmän ständigt skola anse dem såsom bundsförwandter och skola wara beredda och färdiga att skänka dem allt det understöd de kunna. Detta hwad sjelfwa hufwudprincipen, hwad sjelfwa grundtanken i sträfwandet beträffar. Hwad åter beträffar sjelfwa sättet för denna tankes realiserande, så kan, på helsowårdens närwarande ståndpunkt, ett ende förfaringssätt, ware sig sedan den absoluta afhållsamheten eller något annat, icke förklaras wara det enda under alla förhållanden riktiga; ehuru wisserligen jag, för min enskilda del, hyser den tanken att hwarje nykterhetssträfwande, som icke är förbundet med absolut återhållsamhet, är ett oting, hwilket icke i längden kan räkna på framgång, så ter sig wisserligen saken från helsowårdssynpunkt något annorlunda. Medan nykterhetssträfwandet med sina förkämpar både kan och måste wända sig till de enskilda personerna, wända sig till deras känslor och öfwertygelse, så måste helsowården bearbeta saken mera objektivt och söka derför icke med stormsteg utan endast småningom söka närma sig det åsyftade målet. Om derför helsowården mången gång skall finna sig nödsakad att söka ersätta en mycket skadlig rusdryck med en mindre skadlig sådan,

så måste detta icke uppfattas som om helsowården derigenom skulle förneka sin hufwudprincip, utan är blott att anses såsom en af förhållandena betingad eftergift, på samma sätt som, då det gäller att förse en ort eller en stad med dricksvatten och tillgång till ett fullkomligt godt sådant saknas, helsowården måste nöja sig med att ersätta ett erkändt skadligt dricksvatten med ett wisserligen bättre, men icke fullgodt.

Jag har tillåtit mig att anföra detta på det nykterhetswännerna icke må tro sina sträfwanden wara missuppfattade af helsowården, likasom också för att ej heller de å sin sida må missuppfatta helsowården, då den mången gång måste nöja sig med mindre radikala åtgärder än de i sin wälberättigade ifwer önska genomföra. Då en gång nykterhetswännerna lyckats i sin sträfwan att bringa den allmänna opinionen derhän, att rusdryckerna och deras förtärande blott kunna medföra mer elle mindre skadliga följder för helsan och det allmänna wälbefinnandet, då hafwa de också banat en wäg för genomförande af de helsowårdsförbättringar, som på detta område äro synnerligen nyttiga och nödwändiga.

Bref till Finska W:bladet.

En af Gud rikt wälsignad missionsfest hölls i Mariehamn den 1, 2 och 3 juli. Sedan 1882 har årligen wid midsommartiden ett sådant möte för ewangelii predikan och tankeutbyte öfwer religiösa frågor hållits i Mariehamn, och war detta således det sjunde i ordningen. Sådana möten omfattas wäl icke med det allmänna intresse, som de förtjenade; men då några af dem, som intressera sig för slika, i werldens ögon dårakiga tillställningar, likwäl komma tillsammans från nära och fjerran, så blir den högtidsfirande skaran ändå ganska stor. I år war den större än något föregående år: Många hade färdats 4 à 6 mil för att deltaga i mötet.

Som den lokal, som stod till wår disposition, ej på långt när kunde inrymma den owanligt stora åhörareskaran, hölls mötet nästan hela tiden ute i det fria och war genom Guds godhet gynnadt af den mest tjenliga wäderlek, man kunde önska sig. Det började söndagen den 1 kl. 3 e. m. och fortsatte omwexlande med predikan och diskussion till tisdagen kl. 2 e. m. då det afslutades.

Predikande bröder woro J. Mattsson från Tammerfors, C. Stormbom från Geta, M. Olsson och Swensson från Swerge samt predikanten på platsen, E. Pettersson.

I diskussionen deltogo dessutom några andra bröder.

Följande frågor diskuterades:

1. Huru skola wi kunna efterkomma Herrens ord i 1 Kor. 15: 34. „Waknen upp rätteligen och synden icke"?

2. Hwad hafwa wi att lära af Jesu ord i Marcus 1: 17. Följen mig och jag skall göra eder till menniskofiskare"?

3. Hwilka äro de hufwudsakligaste orsakerna dertill, att menniskor, hwilka söka att ingå genom den trånga porten, dock icke kunna det?

4. Är lekamlig helbregdagörelse genom tro på Kristus en werklighet?

Om såwäl predikan som diskussionerna kan man säga, att de woro i det stora hela lärorika och uppbyggliga. Mötet bar i sin helhet prägeln af kärlek, frid och endrägt. Och af den glädje, som upplyste mångas ansigten, förstod man, att det nådens och fridens ewangelium, som under mötet så rikligen förkunnades, war för deras efter Gud och hans rättfärdighet törstande själar, hwad en uppfriskande regnskur är för den torra marken.

Både söndagen och måndagen hade wi mellan kl. 1/2 9 och 10 e. m. på bönesalen möten för bön, tacksägelse och korta wittnesbörd. Dessa eftermöten woro mycket lifaktiga. Herren war med oss på ett mer än wanligt förnimbart sätt. Mötet hade arrangerats under allwarlig bön till Gud om hans wälsignelse öfwer såwäl predikanter som åhörare, och ett ej ringa antal mötesdeltagare hade rest till mötet bedjande om detsamma; icke underligt då, att Guds helige ande hwilade öfwer mötet. Herren har ju sagt: „Om nu I, som ären onde, förstån att gifwa edra barn goda gåfwor, huru mycket mer skall icke den himmelske fadren gifwa den helige ande åt dem som bedja honom"!

Många återwände från mötet lofwande och prisande Gud, för hwad de hört och sett, samt förde, hoppas wi, wälsignelse med sig till sin omgifning. Wi wåga tro, att mötet lemnade goda intryck efter sig i allas hjertan, som woro mottagliga för det goda. Det är wäl ej någon lätt sak att beräkna de werkliga frukterna af sådana möten, men att de äro af stor betydelse för såwäl den inre som den yttre missionens befrämjande, det är säkert.

Och nu till sist, mina älskade bröder, waren faste, orubblige, öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande, att edert arbete icke är fåfängt i Herren (1 Kor. 15: 58).

E. P.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 22 juli 1888.

3 Moseb. 1: 1—9.

Brännoffret.

Genom förbundet wid Sinai hade Israel kommit i lifsgemenskap med Herren; men skulle Israel allt fortfarande bewaras i detta lyckliga tillstånd af lifsgemenskap med Gud, så behöfde det af Herren tillsatta och förordnade nådemedel att tillgå och bruka. Sådana nådemedel under gamla förbundets tid woro utom löftena och den nu gifna lagen, offren och reningarne.

Det har alltid ingått i Guds frälsningsplan med menniskan att icke blott wäcka hos henne ett andligt lif utan ock att bewara och rotfästa ju mer och mer dag för dag detta lif. Han som börjat ett godt werk, han skall det ock fullborda. Genom nådemedlen affer just Herren detta. Ett af dessa nådemedel under gamla förbundet war brännoffret. Huru Gud genom sin tjenare Mose instiftar och förordnar om detta offer, framgår af dagens text, som wi nu få betrakta.

Och Herren kallade Mose och talade till honom utur wittnesbördets tabernakel och sade: Tala till Israels barn och säg till dem: om någon ibland eder will göra ett offer åt Herren af sin boskap, så skolen I taga det af fäkreaturen, eller af fårahjorden. Om hans offer är ett brännoffer — de blodiga offren kunde äfwen wara tackoffer, hwilka frambaros af dem, som stodo i nåd hos Gud, och anstäldes wanligen för särskilda guddomliga wälgerningar, samt synd- och skuldoffer, hwilka gåfwos för att försona begångna öfwerträdelser — så skall han dertill taga en felfri hane och framföra den till ingången till församlingshyddan, så att det warder tacknämligt inför Herrens ansigte, w. 1—3.

Brännoffret frambars af dem, som stodo i nåd hos Gud, och betecknade deras fullkomliga hängifwenhet åt Gud. Det är ock här alla af Gud förordnade och instiftade nådemedlen kännetecknas. Guds mening med instiftandet af nådemedlen war och är, att de skola wara likasom trappsteg, på hwilka wi skola kunna nå oss till wår salighet och att wi medelst dem i lydnad för Kristi bud dagligen skola kunna höja wåra hjertan till himmelen. Må detta alltid wara ändamålet, då wi använda dem; de skola då twifwelsutan icke blifwa utan wälsignelse.

Huru har icke ditt hjerta blifwit uppfyldt af glädje öfwer några få rader från en wän, då du icke kunde få se honom ansigte emot ansigte! Och skulle wi icke då kunna hafwa umgänge med Gud genom nådemedlen, ehuru wi till wåra personer äro widt åtskilda?

När indianerna i Amerika först sågo, att européerna kunde samtala med hwarandra medelst bref, menade de, att någon ande wore innesluten uti dessa bref. På samma sätt borde ock andra menniskor, när Guds barn umgås med Gud genom nådemedlen, få orsak att undra, hwad det wäl är i dessa skrifter, i denna predikan, i denna bön, som så kan uppfylla deras hjertan med glädje, så hänföra dem. Och skulle wisserligen aldrig försumma sig, om icke wi sjelfwa försumma oss. Måtte wi derför sucka till Herren om hjelp, att wi genom nådemedlens rätta bruk måtte komma honom allt närmare och blifwa allt mer och mer införlifwade i det himmelska och i det Gud tillhörer.

„Och han skall lägga sin hand på brännoffrets hufwud, så att det warder tacknämligt, honom till försoning, och slagta stuten inför Herrens ansigte; och presterna, Arons söner, skola frambära blodet och stänka blodet rundt omkring på altaret, som står wid ingången till församlingshyddan, och huden skall han afdraga af brännoffret och stycka det i sina stycken. Och presten Arons söner skola göra upp eld på altaret och lägga wed på elden. Och Arons söner, presterna, skola lägga styckena, hufwudet och istret ofwanpå weden, som ligger på den eld, som är på altaret. Och inelfworna skall han twå med watten och presten skall offra allt detta och uppbränna det på altaret till ett brännoffer, ett eldsoffer, Herren till wälbehaglig lukt."

Wi sade, att offren i gamla testamentet woro nådemedel. I en annan mening woro offren äfwen gåfwor åt Gud och till hans tjenst. Den offrande offrade sådant som han genom arbete och omsorg åstadkommit och derför innebar offergåfwan icke blott en personlig hängifwenhet åt Gud angående allt sitt görande och låtande. Detta är dock icke offrens enda betydelse. Uti 3 Mos. 17: 11 heter det: Kroppens lif är i blodet, och jag har gifwit eder det att stryka på altaret, att edra lif dermed måtte warda försonade, ty blodet försonar genom det lif, som deruti är. Det blodiga offret hade sålunda icke blott betydelse af nådemedel till hjelp mot det onda och till innerligare förening med Gud eller offergåfwa, utan äfwen af försoning. Detta torde till och med wara hufwudbetydelsen af dessa offer och det så mycket mer som dessa blodiga offers urbild är Kristus Jesus, offrad för oss. Derför heter det ock i den senare delen af wår text, att den offrande skulle lägga sin hand på offerdjurets hufwud, så att det skulle warda tacknämligt, honom till försoning. Detta icke så att förstå, som om oxars och kalfwars blod skulle kunna försona synder och ställa syndaren ren inför Guds ögon, utan så, att dessa blodiga offerhandlingar pekade liksom de gamla löftena framåt till honom, det stora offerlammet, om hwilket Johannes wittnade: Si Guds Lam, som borttager werldens synder, eller på hwilken profeten Esaias syftar, då han säger: Herren kastade allas wåra synder uppå honom; då Herren genom de ord, hwilka wi nyss framdrogo ur wår text, gifwer offerdjurets blod en betydelse, som det enligt sin natur icke kan hafwa, så ser det som sagdt med blicken på det offerlam, som är dödadt ifrån werldens begynnelse (Uppb. 13: 8). Härom säger wisserligen Moses lag ingenting, men af andra skriftens ord framgår detta på det tydligaste. Så heter det uti Ebr. 9: 13, 14: Ty om blod af bockar och oxar och aska af en ko, stänkt på de orenade, helgar till köttets renhet, huru mycket mer skall icke Kristi blod, hwilken genom ewig ande har offrat sig sjelf utan wank åt Gud, rena edert samwete från döda gerningar till att tjena den lefwande Guden. Och åter: Genom wåld och dom togs han bort; och af hans samtid hwem betänkte, att han ryckes bort utur de lefwandes land för mitt folks öfwerträdelse, ett syndoffer för dem, Es. 53: 8; och åter: När han gifwit sitt lif till skuldoffer, skall han se sin säd, som skall länge lefwa, och Herrens behag skall genom honom hafwa framgång; och åter: Han har genom sig sjelf werkställt en rening från synderna, Ebr. 1: 3 etc.

Men på samma gång wi genom dessa och andra skriftställen få en inblick i den rätta betydelsen af de åt Israel anbefalda offren, så få wi ock en inblick i betydelsen af Kristi segerrika död. Kristus måste för wår skull sådant lida och sedan ingå i sin härlighet. Om wi följa honom från början till slut, från förhöret inför rådet och Pilatus intill den stunden, då han uppgaf sin anda på korset — öfwerallt, wid hwarje tillfälle skola wi finna honom wara wår store frälsningsfurste och salighetshöfding, wårt hufwud, den gudomliga wän, som, då intet mindre kunde hjelpa och rädda oss, gick ned i en blodig död, winnande åt oss förlossning och salighet. Han blef slagen, på det wi skulle warda helade genom hans sår. Han blef, ehuru i sig sjelf oskyldig, dömd, på det att wi, ehuru brottsliga, skulle genom honom blifwa fria. Han bar en krona af törne, på det wi skulle bära härlighetens krona; han lät afkläda sig sina kläder, på det wi skulle blifwa utklädda rättfärdighetens klädnad. Han underkastade sig begabberi och smälek, på det wi skulle få ära och wälsignelse. Han lät sig förklaras oförmögen att hjelpa sig sjelf, på det han skulle kunna frälsa dem som förtappade woro. Han led slutligen en förskräcklig och föraktlig död, på det wi måtte få ewinnerligt lif, och upphöjas till ewig härlighet och ära. Det är en kostelig ting att få stanna med sitt hjerta inför dessa sanningar, ty i det rätta begrundandet af Kristi offerlidande ligger nyckeln till all frid och fröjd för wåra hjertan. Må Jesus Kristus den korsfästes offerbild ständigt wara närwarande för wår själs öga, och i wåra hjertan upptända hat till synden samt en brinnande kärlek till Gud och det honom tillhörer. Sjelfwa offerföreskrifterna äro ock af djup betydelse. Enligt wår text skulle den offrande lägga sin hand på offerdjurets hufwud. Detta betecknade, att han belastade djuret med sina missgerningar och bad att Gud wille mottaga djurets lif såsom försoning för hans eget, hwarefter djuret slagtades antingen af honom sjelf eller af presterna, hwilka sedan upphemtade blodet och dermed (se texten) bestänkte dels altaret, dels bestämda ställen i templet.

Att kraften af dessa offertjenster till försoning för den offrandes synder endast då war werklig, när han i tron omfattade de löften, som genom offren woro gifna, är lika klart, som att endast den som tror och annammar evangelii nådelöften, erhåller det som dessa löften innehålla, nämligen syndernas förlåtelse, lif och salighet.

Lärdomen är denna: „Icke menniskan i egen kraft, af egen nitälskan, utan endast den i församlingen werkande Guds helige Andes kraft är det, hwarigenom den med Gud försonade menniskan kan utgifwa sin lekamen till ett offer, som är lefwande heligt, och Gud behagligt (Rom. 12: 1), eller med andra ord, wandra i helgelse."

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 29. Torsdagen den 26 Juli 1888.

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Esinäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, å 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ytterligare om försoningen i Kristus.

Det är numera intet nytt, men har dock ånyo blifwit konstateradt, att Kristus kan af oss anammas på twenne sätt: antingen som wår lärare eller ock såsom wår ställföreträdare. Sjelf har Kristus framställt sig såsom af Gud sänd ömsom till wår lärare och ledare eller ock till wår herre och mästare. Det oaktadt har en stor del menniskor funnit godt att förkasta läraren och mästaren Kristus och i stället hylla ställföreträdaren. De hwilka tillhöra den sistnämnda kategorin, antaga att Kristus genom sin död på korset lidit wårt syndastraff och dymedelst förskaffat oss Guds nåd, förlåtelse och tillstånd att åter nalkas honom såsom en försonad fader. — Å andra sidan åter, om wi emottaga Jesus på sätt han sjelf wille det, d. w. s. såsom wår lärare och mästare, skola wi få en helt annan inblick i sakläget. Wi skola då förnimma att från Guds sida icke något hinder blifwit upprest för de bortgångna barnen, ifall de önskade återwända, utan att Gud twärtom gjort flerfaldiga försök att återkalla dem till fadershemmet, men alltid förgäfwes. Också war det detta ihärdiga motstånd som hos Jesus, då han sista gången besökte Jerusalem, framkallade detta wemodiga utrop: „Jerusalem Jerusalem, du som dödar proteterna och stenar dem som äro sända till dig, huru ofta wille jag icke församla dina barn likasom en höna församlar sina kycklingar under sina wingar, och I wiljen icke".

Redan dessa ord „I wiljen icke" utwisar att det war å menniskornes sida som motståndet gjordes, samt tillika att det är omöjligt att utplåna en syndig och fiendtlig wiljeriktning i själen utan menniskans eget samtycke. Deraf föranleddes Jesus ock en annan gång att klaga: „I wiljen icke komma till mig att jag må gifwa eder lif"! Sålunda wardt det för Jesus, såsom den af Gud utgifne frälsaren, en lifsfråga att kunna förmå oss menniskor att komma till honom, att höra och tro på honom. Men allt Jesu sträfwande i den wägen hade helt wisst blifwit resultatlöst, likasom alla hans föregångares, derest han icke haft att ännu efter sin död uppwisa ett utomordentligt kraftprof, bestående deri att han på tredje dagen efter sin begrafning uppstod från de döda, besegrande dermed sjelfwa döden och dödens fader. Detta prof hade en afgörande werkan på framgången af hans sak, icke så att wår syndaskuld dermed skulle blifwit afbetald, utan så att Jesus wann hwad han under sitt lif fåfängt eftersträfwat, d. ä. att folkets ögon öppnades att de i honom kunde se Gudssonen och tro på hans ord.

Kristus har icke sagt att hans död skulle utgöra grunden för wårt salighetshopp, — det hade warit att gå den yttersta domen i förwäg — han har endast lärt oss huru wi skola kunna undgå en fällande dom, nemligen sålunda att wi inwid hans fötter, af honom emottaga och i trogna hjertan bewara det lifsens ord, som han förkunnade. Det war på detta sätt hans tolf lärjungar blefwo renade och pånyttfödde, så att han wid afskedet ifrån dem kunde säga „I ären nu rene för det **ords skull** som jag har talat till eder. Förblifwen i mig så förblifwer jag ock i eder". Och såsom desse blefwo renade, så måste äfwen alla andra renas.

Mycken willerwalla har blifwit i försoningsläran inkastad derigenom, att man welat såsom skilda momenter betrakta frågan om nådens förwärfwande genom Kristi lidande och nyfödelsen, hwilken ansetts såsom en tillämpning af nåden. I sjelfwa werket kan en sådan åtskilnad aldrig ifrågakomma. Man får icke förgäta att det war ett Nådesförbund Kristus war kommen att upprätta. Han erbjöd oss fri Nåd med wilkor att wi skulle tro honom och låta oss af hans ord nyfödas. Nåd och nyfödelse måste derföre blifwa så identiska, att der den ena af dem saknas, den andra ej heller kan ega bestånd. Man kan ej hafwa nåd hos Gud utan att wara pånyttfödd, icke heller twärtom. Och derom bör wäl ej något twifwel finnas att nyfödelsen måste utgå ur Guds ords annammande. Deraf weta wi att nåden måste fås på samma sätt.

Syndaförlåtelse är en skild sak, som icke får förblandas med nyfödelsen. Syndaförlåtelse behöfwa wi hela lifwet igenom, men den kan ej winnas af andra än pånyttfödda, och det efter en bön i Jesu namn.

Af allt som wi här ofwan anfört, torde inses, att om någon reda och följdriktighet i kristendomsläran skall kunna erhålla, dogmen om Kristi straffwikariat måste helt och hållet uteslutas. Ty då det är omöjligt att ingå i himmelriket utan att wara pånyttfödd, och detta kan ske endast genom tro på Guds lefwande och till ewig tid förblifwande ord, så måste behofwet af straffwikariat sjelffallet upphöra, emedan det widare icke har något mål att fylla. Detta framgår klart af Kristi rena ewangelium. Men då förutses kan, att en dylik uppfattning skall från wisst håll röna starkt motstånd, så wi till styrka för wår mening åberopa de betecknande ord, hwarmed Gud genom sina heliga profeters mun behagat yttra sig om det nya förbundets systemål och wilkor. Dessa ord finnas fullständigt återgifna i Ebr. 8: 8—13 samt 10: 16, 17. Närman ur dessa skriftställen finner hurusom Gud bland annat säger: „Jag skall gifwa mina lagar i deras hjerta och i deras sinnen skall jag skrifwa dem, och deras synder och orättfärdigheter skall jag icke mer ihågkomma"; och när sedan Kristus sändes såsom förbundets medlare, borde det wäl wara solklart att hans uppdrag icke kunde bestå uti att lida straffet för wåra synder, hwilka Gud wille förgäta, utan att omskapa wår förderfwade natur och åter närma oss till wår himmelske fader. För detta ändamål predikade han sitt ewangelium, innehållande alla de ord fadren gifwit honom, för att dermed böja wåra motsträfwiga sinnen och göra det möjligt för oss att åter inträda i barnaförhållande till wår rätte fader. Men ett förkunnadt ord kan icke medföra åsyftad werkan, om det ej, i tro anammadt, får sammanwäxa med åhörarens hjerta; derföre nödgades frälsaren upprepade gånger erinra om nödwändigheten att tro, tilläggande „om I icke tron att det är jag, skolen I förgås i edra synder". Och så hårdt war motståndet, att folket först efter frälsarens död lät förmå sig att tro på honom och dermed frälsas. Man kan således med rätta påstå att Kristus måste köpa wår tro med sitt blod; — men will man identificera Kristi död med wårt syndastraff, så har man predikat ett annat ewangelium, än det som Kristus predikade, och följderna deraf äro tywärr synliga öfwerallt. Det kan icke bortresonneras, att om Kristus lidit wår syndastraff, så kunna wi ju ej mer straffas.

— — l.

Swar.

Emot den ärade insändaren wilja wi framhålla, att, ehuru en förändring i menniskans wiljeriktning wisserligen aldrig kan wara möjlig utan hennes eget samtycke, så kunna å andra sidan alla menniskans wiljeansträngningar aldrig wara nog, för att föra henne fram till målet. Om Gud en gång är helig — och hwad Guds helighet innebär, kunna wi, i wårt nuwarande utwecklingsstadium lika litet fatta, som wåra lekamliga ögon kunna se in i solljuset utan att bländas — bör det wara klart, att det „något", som skiljer Gud och den syndiga och i alla afseenden besmittade menniskan åt, är djupare och af större betydenhet, än att menniskan med egna krafter kan öfwerkomma det. Att utplåna och nedbryta denna skiljewägg har warit Kristi werk för oss. Men likasom det icke är nog att skiljewäggen är nedbruten, om man fortfar att stanna på afstånd, så är Kristi werk ock af ingen betydelse för oss, om wi icke sjelfwa stå upp och wandra framåt den wäg som han anwisat oss.

De båda sätten att anamma Kristus, som insändaren här uppdragit, höra således på det innerligaste tillsammans och böra i sjelfwa werket icke åtskiljas. Att de det oaktadt ofta nog blifwit åtskiljda och att man endast tillegnat sig det ena af dem, är tywärr ett sorgligt bewis på ensidigheten i all mensklig uppfattning. Kristus har lika mycket warit wår lärare och underwisare som wår medlare och försonare.

Ett annat ljud på „Johannibacken.

Bref till Finska Weckobladet.

Huru tänker du fira midsommar? Detta är en fråga, som många ställa till hwarandra före Johannidagen. Swaret på denna fråga är beroende på hjerteriktningen hos den enskilde. De allra fleste anse denna högsommarens fest alldeles förfelad, om de icke på den samma få tillfälle att tillfredsställa sina hjertans törst. Och då de lefwa främmande för werklig lifsgemenskap med Frälsaren få är tydligt, att deras hjertan ifrigaste åstunda, ja rent af törsta efter sådant, som icke kan förenas med ett friskt lif i honom.

Du, som läser detta,

huru har du firat midsommar de föregående åren och särskildt i år? Har ditt umgänge med Gud warit det förnämsta fröjdeämnet för din själ, eller har det warit någon lustfärd, promenad i det fria med ditt hjertas afgud eller något annat dylikt? Eller kanske du, likasom jag fordom, haft din glädje uti att dansa bredwid eller omkring „majstången"? O, hwilken usel och owaraktig fröjd! Sedan mina ögon öppnades, har det blifwit klart, att jag förr helt enkelt deltog uti

en stor afgudafest

midt i kristenheten. Men allt är ju oskyldigt för den, som ej känner någon skuld!

Utan twifwel skulle Afrikas swarta hedningar känna sig rätt hemmastadda bland wårt folk, om de just på midsommarnatten kunde göra en liten tit hit och i de „kristnes" oskyldiga (?) nöjen känna igen sina egna

gudadansar.

Men, pris ske Gud! Jesus förmår att frälsa både hwite och swarte. På jord, der schakaler legat skall rör och säf wäxa (Es. 35: 7).

Uppfyllelsen af detta Herrens ord kan åtminstone i någon mån tillämpas på befolkningen wid

Billnäs bruk

i Pojo socken. Härom dagen stod en bit på N. P., hemtad ur Folkw., om en midsommarfest i Kyrkslätts skär, hwilken beskrifwes som ganska lyckad. Der förekom bl. an. klättring på såpad stång, målskjutning, dans, musik m. m. Twenne swenske prester (en af dem hofpredikant) lär äfwen warit närwarande och genom sina tal till de närwarande bidragit att gifwa festen sitt erkännande.

Se här ett annat sätt att fira midsommar, hwilket är **werkligt lyckadt.**

Att fira midsommar med dans har af ålder warit kändt här. Något bättre nöje än att dansa på Johannibacken och göra sig „glada dagar" har man här wid midsommartiden ej kommit att tänka

på. Men förlidet år fans här en tjenarinna, som, under det de andra wäsnades och hoppade derute, knäböjande i sitt rum bad, att det nästa år måtte blifwa ljud af annan sång derute. Gud hörde och swarade hennes bön ty

dansbanan är icke mer!

Der den förr warit hade brukets egare, friherre F. L. Hisinger anordnat ett litet

missionsmöte

Han öppnade sjelf mötet midsommarafton med en kort wälkomsthelsning och uppläste omedelbart derefter ett närgående kraftigt poem från „Sanningswittnet": „Hwart går wälden"?

Herr F. W. Lönnbeck talade derefter. Han framhöll, huru denna fest ursprungligen härlede sig från Israels löfhyddohögtid. Gud hade sjelf anordnat denna fest, och wi kunna endast på ett sätt fira den rätt.

Israeliterna höllo denna fest till minne af Guds godhet emot dem under flydda dagar, särskildt under ökenwandringen. Wi fira denna fest rätt, då wi på den samma samlas för att tillbedja Gud och tacka honom för hans godhet, ihågkommande huru han i åratal sökt att få frälsa oss från synd. Undertecknad talade sedan om fångenskap och befrielse samt den glädje, som följer af att blifwa frigjord i Kristus. Ps. 126. Detta är helt annan glädje än den, de i sina hjertan oomskapade kunna förstå. Deras glädje förgår hastigt samt lemnar bittra minnen efter sig. Men Guds barns glädje tar aldrig slut. Med denna glädje följer minnena Guds godhet.

Föredragen omwexlade med sånger, ackompagnerade af ett dussin messingsinstrument. De flesta af dem som afsjöngos, woro hemtade ur Frälsningsarméns sånger.

Efter föredragen serwerades mjöd, kaffe och thé. Alla åto, drucko och woro på sitt sätt glada. En äldre man sade: „Jag har warit på Billnäs nästan all min tid, men har icke upplefwat en sådan midsommarqwäll som denna.

Halleluja!

Kl. 12 midsommardagen samlades wi åter. Herr L. uppläste några werser från 2 Kor. 1. Han framhöll förnämligast med ledning af 20 w., huru alla Guds löften äro ja och amen i Kristus. Det är swårt att kunna fullkomligt lita på en menniskas försäkringar och löften; men på Guds löften kunna wi alltid lita. Det war godt och skönt, då han i andens och kraftens bewisning framhöll det ena löftet efter det andra och betonade, att alla äro ja och Amen i Kristus. Dessa löften kändes lika fasta för trons steg som det berg, på hwilket wi wara samlade.

På qwällen hade wi åter ett möte. Då talade undert. något som löfhyddohögtidens sista högtidlighet, wattenösningen. Wid wattenösningen war det Jesus talade de ord, som wi läsa uti Joh. 7: 37—39. Jesus är lifwets watten. Den som will, må komma, dricka och blifwa en springkälla med lefwande watten till ewigt lif. En springkälla förskönar och förfriskar sin omgifning. Så är ock den troendes uppgift i denna werlden att wara ett ljus och en prydnad, som i Mästarens tjenst bringar lifwets watten till torra hjertan.

Efter söndagens föredrag wittnade några till tron komna kristna om sin omwändelse. Det gemensamma uti de flestas wittnesbörd war att de förr firat midsommar med bränwinsflaskan, dans och oljud. Nu, sedan de druckit af lifwets watten, hafwa de fått en annan wisa i munnen, en bättre sång. Prise Gud!

På qwällen serwerades mjölk, smörgås och kaffe åt alla som wille komma till bordet. Man kom äfwen gerna och trängdes om hwarandra. Efter serweringen afslutade bruksegaren mötet med uppläsande af en kort, god predikan ur ofwannämnda tidning.

Har du, som läser detta, ännu börjat begagna ditt inflytande för att i Jesu namn sprida wälsignelse till andra. Har Jesus fått stämma ditt hjerta till ny sång; eller huru har der firat midsommar i år?

N. F. N.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Det största intresset under weckan har, icke allenast i Finland utan i hela Europa, länkats wid den unge tyske kejsarens besök hos ryske kejsaren samt de festligheter, som åtföljde detsamma. De båda monarkerna möttes på öppna hafwet utanför Kronstadts redd, hwardera kommande med de största och ståtligaste fartygen af sitt rikes flotta. Under en dånande kanonad gick kejsar Wilhelm från sin jakt, „Hohenzollern", ombord på den kejserliga ryska lustjakten, „Alexandria", samt inlöpte sålunda i kejsar Alexanders sällskap i hamnen wid Peterhoff, der han emottogs af kejsarinnan och den öfriga kejserliga familjen. Wattenkonsterna spelade och den menniskomassa, som böljade i Peterhoffs park, beskrifwes s.k. oöfwerskådlig. Glanspunkten af festligheterna torde dock hafwa warit de militäriska manövrerna wid Krasnoje Zelo. Både Ryssland och Tyskland äro militärstater, och militärbudgeterna i hwardera riket, torde på bekostnad af det fredliga arbetets förkofran, stiga till öfwer en milliard fmk.

Besöket kommenteras ifrigt af tyska och ryska tidningar, hwilka deri försöka att se en underpant på Europas fred. Djupare borde dock grunderna för denna ligga.

— Skall Finland göra sig skyldig till judeförföljelser? Nedanstående skrifwelse från härwarande länestyrelse har enl. N. Pr. i dessa dagar genom poliskammaren meddelats de i densamma omnämnde, här bosatte judar till efterrättelse:

„I anledning af kejserliga senatens för Finland herr guvernören i länet meddelade befallning får länestyrelsen härigenom anmoda poliskammaren att låta förständiga följande judar: Schima Friman, Kusel Boitz, Josel Jankeloff, Josel Pergament, Abraham Rung, Schimen Soloweitschik, Nuchim Schapera, dennes moder Feija Schapera, Israel Wernik och Dawid Werbrinski samt Itzka Esliksson att jemte sina familjer afflytta från landet, Friman genast, Kusel Boitz inom ett halft år, Jankeloff före årets utgång samt Josel Pergament, Abraham Rung, Schimen Soloweitschik, Nuchin Schapera och Dawid Webrinski inom ett år, räknadt från den dag de blifwit derom förständigade, äfwensom Itzka Esliksson, såsnart hans för närwarande innehafwande anställning såsom skräddare wid i denna stad förlagda 95 Krasnojarska infanteriregementet upphör eller regementet från staden bortkommenderas."

Alla dessa äro fredliga och idoga inwånare, som icke gjort sig skyldiga till någon lagöfwerträdelse, dels födde i landet af härstädes bosatta föräldrar, dels sjelfwa bosatta här sedan några tiotal år tillbaka. Skola de nu, utan någon förskyllan från deras sida, utwisas, för att kanske gå nöd och elände till möte?

— Dödsfall. Kyrkoherden i S:t Michel, fältprosten Klemens Johan Gabriel Sirelius har enligt meddelande från inhemska telegrambyrån, aflidit. Prosten Sirelius war en werksam och nitisk befrämjare af hednamissionen samt äfwen någon tid föreståndare för missionsskolan härstädes. I hednamissionens angelägenheter besökte han särskilda gånger Swerge, Danmark, Tyskland och Schweitz samt utgaf 1859—76 Missionstidning för Finland.

— Polytekniska institutet i Finland. Institutets årsberättelse meddelar att institutet nuwarande 12 ordinarie och 13 extra lärare, ibland hwilka lärarene i sång och gymnnstik dock ej inbegripas, 6 komma att under instundande läseår begagna finska språket dels wid sina föredrag, dels också wid en del af dem, och att wid repetitionerna använda finska eller swenska språket, beroende af hwarje elevs önskan. Af de återstående 19 lärare, hwilka anmält sig sinnade att fortfarande hålla sina föredrag på swenska språket, hafwa 9 åtagit sig att wid den enskilda underwisningen anwända swenska eller finska språket, efter elevens eget wal; samt 10 att uteslutande anwända endast swenska språket, ej mindre wid föredragen än wid den privata underwisningen.

Polytekniska institutet har under det ifrågawarande läseåret besökts af 154 elever. Af dessa woro 142 inskrifna såsom ordinarie, och 12 såsom extra elever, bland hwilka sistnämnda en war af qwinligt kön. På de olika fackskolorna fördelar sig elevantalet på följande sätt: fackskolan för ingeniörwäsende 46, maskinbyggnad 16, arkitektur 40, kemisk teknologi 9, landtmäteri 29.

— Biskopswisitationer komma att i följande ordning hållas i nedannämda församlingar af Kuopio stift:

Den 2 augusti kyrkoinventering samt den 3 kyrkoherdeinstallation och gudstjenst i Haapajärwi; — den 4 kyrkoinventering samt den 5 kyrkoherdeinstallation och gudstjenst i Kärsämäki; den 6 kyrkoinventering samt den 7 kyrkoherdeinstallation och gudstjenst och allmän visitation samt den 10 gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Piippola; — den 11 enskild visitation samt den 12 gudstjenst, allmän visitation och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Pulkkila; — den 13 enskild visitation samt den 14 gudstjenst, allmän visitation och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Kestilä; — den 15 enskild visitation samt den 17 gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Frantsila; — den 18 enskild visitation, den 19 gudstjenst och allmän visitation samt den 20 gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Paawola; — den 21 enskild visitation samt den 22 gudstjenst, allmän visitation och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Newolaks; — den 23 enskild visitation samt den 34 gudstjenst, allmän visitation och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Siikajoki; — den 25 enskild visitation, den 26 kyrkoherdeinstallation, gudstjenst och allmän visitation samt den 27 gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Karlö; — den 29 enskild visitation, den 30 kyrkoherdeinstallation, gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Brahestads och Salo moderförsamling; — den 1 september enskild visitation och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Salo kapell; — den 3 enskild visitation, den 4 gudstjenst och allmän visitation samt 5 gudstjenst och förhör med de twå senaste årens nattwardsungdom i Wihanti. (S. K.)

— Ändring i wärnepligtslagen. Hans kejserliga Majestät har enligt U. S. godkänt senatens förslag om ändring af § 22 i nådiga förordningen af år 1881 angående finska militärens reserv, derhän, att ortens wederbörande domstol numera tillerkännes rätt att omedelbart besluta angående giltigheten af de hinder, hwilka förebäras såsom skäl för reservisters uteblifwande från öfningsmötena. Enligt nämnda paragraf har härtills wid domstolen, angående de förfallolöst uteblifna, endast werkstälts undersökning, samt protokollet deröfwer lemnats till krigsrättens widare åtgärd.

— Finnarne wid Murmanska kusten. De finnar, som flyttat till Ishafwets strand på ryska sina, den s. k. Murmanska kusten, ha råkat i ett swårt läge. Der ha ej blifwit ryska undersåter, utan flyttat dit och bott der med stöd af pass. Nu ha emellertid de ryska myndigheterna märkt att den tid, för hwilken passen äro utfärdade, redan är förbi, och derför anmodat dessa finnar att före augusti månads utgång wara sig afflytta derifrån eller skaffa nytt pass. För att inhemta närmare underrättelse härom har, enligt U. S. generalguwernören, för någon tid sedan förordnat registratorn K. H. Schreck att begifwa sig till ort och ställe med uppdrag att närmare studera dessa finnars förhållanden och efter behof utfärda nya pass åt dem.

— Insamlingen af medel för de brandskadade i norra Swerige har i Frenckellska och Jahnssons bokladorna i Åbo inbragt inalles 1,244 mk 25 p. samt 7 kronor.

Hela beloppet är i trenne poster inlemnadt till derwarande swenska konsulat i och för öfwersändning till de brandskadade orterna. (Å. K.)

— Ett „qwinnosaksmöte" öppnades i Köpenhamn 14 dennes. På morgonen kl. 9 samlades deltagarne talrikt i Kasinos lilla sal, hwarest en talarestol war upprest på tribunen och omgifwen af qwinliga fackföreningsflaggor och fredsföreningsflaggor.

De frågor, som härwid behandlats hafwa warit: qwinnans walrätt, fredssaken, nykterhetssaken, samunderwisningen och de qwinliga arbetarnes ställning. I sistnämnda fråga antogs följande resolution. Mötet uttalar sig:

1) för afskaffande af allt barnarbete i fabriker, werkstäder o. d.

2) för arbetstidens begränsning i lag både för qwinnor och män;

3) för qwinnornas sammanslutning i fackföreningar;

4) för qwinnors tillträde till förwärf på alla områden; och

5) för samma rätt till yrkesmessig utbildning för qwinnor som för män.

Trenne finska deltagare i förhandlingarna nämnas i referaten från mötet, nämligen fröknarna L. Hagman och A. Trygg samt lektor V. Heikel.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk hömessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorf.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; swensk aftonsång kl. 6 pastor Stenberg.

Å Wuorela: finsk. gudstjenst kl. 10; — swensk gudstjenst kl. ½ 12.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A. Karlberg; — kl. 7 frälsningsmöte.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

(Meddeladt.)

Till mitt nattgamla barn.

Hwem är du, gäst ifrån fjerran werld,
Sänkt såsom gåfwa till hemmets härd?
Den tår, som perlar uti ditt öga
Afspeglar minnen från rymder höga.

När foten widrörer syndfull jord,
Förnim för lifwet ditt lösens ord:
Du blef åt Frälsaren Jesus gifwen
Förr'n du som lån war wår glädje blifwen.

Gå alltid, barn, såsom främling här,
Den annat fädernesland begär.
Ty du är dyrköpt fast du är ringa,
Köpt att till himlarnas sällhet swinga.

Wälsigne Herren din ingång här
Du skall bli fader och moder kär;
Wälsigne Herren dock mest den dagen
Du till ditt urhem blir återtagen!

H:fors, d. 15 Juli 1888.

—talia.

Den internationella missionskonferensen i London.

II.

„Törhända", säger en engelsk tidning, har det icke warit denna generation förunnadt att åskåda en tilldragelse, som warit af större wigt för Guds rike på jorden, än den werldskongress af missionärer, som nyligen egt rum i London. Denna kongress har samlat tillhopa de spridda arbetarene för Guds rike från jordens alla ändar och från de mest olika kyrkliga riktningar. De hafwa mötts som bröder, för att uppbygga hwarandra och meddela hwarandra sina erfarenheter, samt diskutera öfwer lifwets högsta frågor, och de hafwa skiljts åt, för att återwända hwar till sitt arbete med widgade vyer och en djupare och fastare kärlek till sitt kall.

Den öfwertygelsen tränger sig owilkorligt på oss, att wi nu stå inför en

wändpunkt — en kris, om wi så få säga — i menskligthetens historia, och denna kris är hedningarnes ewangelisering. Detta stora mål står numera för oss, icke blott som en otydlig wision, som en framtida möjlighet, utan såsom något, hwilket det är den nuwarande generationens höga priwilegium och djupa skyldighet att förwerkliga. Den första kristna kyrkan glömde snart sin Herres befallning att „gå ut i hela werlden och predika ewangelium för allt folk", och under ett och halft årtusende har missionen warit en okänd sak; men oss har det warit förunnadt att få se huru Gud med makt godtgör seklers försummelse och låter ödemarken blomstra och djupen igenfyllas. Missionens sak har under det sista årtiondet gjort större framsteg än under hela det föregående seklet. Hundradetals fartyg stå i detta ögonblick redo i wåra hamnar och hundrade och åter hundrade unga män och qwinnor wänta att få draga ut bland hedningarne. Långt större är wisserligen ännu, det är sant, deras antal som wänta på ett lägligt tillfälle; de wänta under ebbtiden på att floden skall komma. Missionen saknar ännu medel för att förwerkliga alla sina mål. De som äro i besittning af denna jordens rikedomar hafwa ännu icke fått ögon och hjerta tillräckligt öppnade, för att „girighet är en rot till allt ondt", och att den som lånar åt Gud skall få sitt tiofaldt igen. Mycket återstår således ännu för att missionen skall wara en werlds angelägenhet, men den är en Guds och en de kristnas angelägenhet. De, som redan hafwa egnat sig åt detta arbete, hafwa gjort det i tro, och deras tro har icke kommit på skam. Kinas stora missionär, Hudson Taylor, och hela hans kolossala arbete, Kina inlands missionen, är ett talande bewis för att den, som lydande sin Herres bud, drager ut, utan guld eller silfwer och utan att medtaga twå kjortlar, för att förkunna lifsens ord för dem som sitta i mörkret, honom skall intet fattas. Kinas aderton stora prowinser, som till sin areal äro större än Europa, stå nu öppna för missionen, swårigheter, som ännu för några år sedan ansågos oöfwerstigliga, äro nu öfwerwunna, och Kina inlandsmissionen blomstrar härligt. De 1,400 missionsarbetare, som nyligen warit församlade i London, hafwa, åtminstone de flesta af dem, gjort som Hudson Taylor, de hafwa öfwergifwit hem, fädernesland och wänner för Guds sak, förtröstande på Honom äfwen för sina lekamliga behof, och om än de icke kunna uppwisa sådana resultat af sitt arbete som denne rikt wälsignade missionär, så hafwa de dock lagt en god grund, på hwilken en skön framtida byggnad kan uppföras".

Så långt den engelska tidningen. Wi återgifwa här, enligt samma källa, i korthet några af de wigtigaste diskussionerna. Den första frågan gällde

Om missionärernas utbildniug.

Rew. W. H. Barlow, som öppnade diskussionen, framhöll att missionärkandidaten framför allt bör wara en werklig kristen med kärlek till sina medmenniskor, klara vyer i frälsningens kunskap och ett åskådligt sätt att meddela dem samt erfarenhet af arbetet hemma. Hwad särskildt angår hans utbildning måste han hafwa en djup och widsträckt kunskap i den hel. Skrift, om möjligt ännu djupare och noggrannare än presternas hemma. Hwad än hans öfriga kunskaper må wara, måste Bibeln intaga första rummet. Han bör ej allenast kunna detta ord så godt som utantill, han bör äfwen älska det och hafwa det till utgångspunkt för hela sitt lif och sin werksamhet. Kännedom i latin och grekiska är äfwen önskwärd, emedan utan en sådan kännedom man icke kan öfwersätta bibeln, och de flesta missionärer komma dock ofta nog i den belägenhet, då det är godt för dem att kunna öfwersätta en eller flere af bibelns böcker. Ett musikaliskt öra och god sångröst äro äfwen wärdefulla hjelpmedel wid ordets förkunnande och bör derföre musikalisk utbildning icke försummas. Derefter kommer kunskap i kyrkans äldsta historia och i missionens tidigare arbete; de erfarenheter, som en gång äro gjorda, kunna ofta wara en god wägledning för framtiden. Någon kännedom i läkarewetenskap och i synnerhet i kirurgi bör, om möjligt, inhemtas af de missionärer, som resa ut för att bryta nya wägar för missionen. Att förstå sig på sjukdomar och kroppsskador och att wid dylika tillfällen lemna den hjelp, som behöfwes, är helt enkelt en missionärs pligt, och ofta har en handräckning af detta slag banat wäg för ett willigt emottagande af det budskap, de äro komna att förkunna. — Mr Barlow slutade sitt andragande med att på det warmaste förorda att missionärerna måtte wara bildade män; deras föregående uppfostran får derföre på intet wis försummas.

Mr Grattan Guiness anförde några ord af John Newton: „Endast Han, som skapade werlden, kan skapa en god missionär". En missionär, i ordets egentliga betydelse, är en gåfwa till werlden af dess frälsare. Ett Kristus likt medlidande bör wara hufwuddragen i hans karakter. Glänsande gåfwor och öfwerlägsen bildning kunna aldrig ersätta kärleken. Utbildning behöfde missionären wisserligen, men det wore icke nödigt att denna är densamma för alla. Gud har många wägar att dana sina tjenare. Kristi förebild är i detta afseende lärorik. Han walde sina lärjungar, och i tre års tid stälde han för dem sitt eget exempel. „Följ mig!" sade han och lärde dem de principer, på hwilka hans rike hwilar — bön, sjelfuppoffring, trohet i arbetet, kärlek till Gud och nästan — och inflytelsen af denna uppfostran gjorde dem till nya menniskor. De som kommo i beröring med dem, sågo att de „hade warit med Kristus". Kristi sällskap war den högskola, som promowerade dem. Bildning är en god sak, men en dålig substitut för det som är wigtigare. Wi få icke glömma att antalet af de missionärer som behöfwas för werldens ewangelisering, är så stort, att det wore orätt att spilla för mycken tid och kostnad på blotta förberedelserna. — Mr Guiness war här twungen att afbryta sitt andragande, emedan den för hwarje talare föreskrifna tiden war utlupen.

Herr Merensky från Berlin meddelade att det tyska missionssällskap han tillhörde hade antagit de principer, som blifwit uttalade af d:r Barlow.

D:r Pierson från Philadelphia ansåg frågan wara en af missionens lifsfrågor. För mycken wigt fick icke fästas wid studier, ty såsom resultat af för uteslutande studier kunde man betrakta flere af de willfarelser och misstag, som ligga wid roten af det nuwarande uppfostringssystemet. En lång litterär bana kan ofta utsläcka kärlekens glöd och ifwer och således wara förhinderlig i det andliga arbetet. Åtminstone borde en dylik bana gå i jemnbredd med den personliga beröringen med de förlorade. Arbetet bland draggen af befolkningen, bland de okunnigaste, råaste och mest förlorade menniskor wore den bästa pröfwostenen om en man är duglig till missionär eller ej.

Pastor M. Macgregor, af den engelsk prestbyterianska missionen i Kina, sade att erfarenheten på missionsfältet snart lär en att det är omöjligt att predika Frälsaren för hedningarne, om man icke känner honom sjelf. Likwäl får man icke förbise nyttan af intellektuel bildning. Kyrkan bör icke sända ut till missionsfälten sina sämsta utan sina bästa förmågor. Apostlarne woro icke okunniga och obildade män, oaktadt man plägar så säga. Hwilken af dem sändes wäl ut till hedningarne? Icke någon af de äldsta; de woro alla kallade att stanna hemma. Till hedningarnes apostel utkorades en man, som förenade judisk lärdom med grekisk bildning. Det är icke lika lätt att predika för hedningarne, som att föra en i landet redan häfdwunnen öfwertygelse ned till draggen af folket. För att winna insteg och inflytande hos ett främmande folk, måste man kunna bedöma dess andliga ståndpunkt och sätta sig in i dess förhållande, men detta kan man icke göra, utan att ens egen intelligens blifwit odlad.

Mr Hudson Taylor ansåg att man icke borde sänka utan höja högre missionens standar. Wi hafwa warit alltför lätt tillfredsställda med personer, som icke hafwa warit ledda af den hel. Ande. Wi böra tro mera på bönens makt och bedja Gud att sjelf sända ut rätta män och qwinnor. Det har blifwit anmärkt att månget lofwande ämne blifwit förderfwadt genom för mycket studier. Det är illa att så skett, men det behöfwer icke så ske. Uppfostringstiden är en pröfwotid, de som hafwa blifwit wägda under densamma och befunnits för lätta, äro icke skickliga att blifwa missionärer. Antingen missionärkandidaterna äro eller icke äro studerade män, låtom oss i främsta rummet se till att de äro kallade. Det bästa sättet wi hafwa att pröfwa detta, är att se till om de i hemlandet förstått den stora konsten att tilltala och winna själar. Hafwa de det och äro de upptända af kärlek till menniskorna och williga att uppoffra sig sjelfwa, då må de gå. Mr Taylor warnade ifrigt för att sända ut till missionsfältet sådana som hade anspråk på att wara läkare men icke äro qualificerade dertill. Om wi en gång hafwa en god ewangelist, så må wi akta oss för att af honom göra en dålig läkare. Wi hafwa läkaremissionärer, och dessa böra wara fullt qualificerade.

D:r George Post, läkaremissionär från Syrien warnade likaledes för att sända ut qwacksalfware till missionsfältet. Det är farligt att fuska i läkarekonsten, utan att wara fullt qwalificerad. Deremot behöfwer wi praktiska män af alla slag, wi behöfwa åkerbrukare, smeder, boktryckare, slöjdare, m. m. En boktryckare kan ofta wara af större nytta än en predikant. Låt oss taga wara på alla gåfwor och använda och helga dem alla i wår Herres tjenst.

Pastor Dahle från den norska missionen, ansåg stor wigt ligga på att de som gå ut, sjelfwa skola wara friska och starka män. Det länder till stor mehn för missionen att så ofta nödgas återkalla, sina missionärer derföre att deras helsa blifwit bruten. De som gå ut, böra hafwa „ruff" i sig. Det går icke an att wandra omkring bland hedningarne med korslagda armar och nedslagna ögon. Man måste hafwa ögonen öppna för att se hwad det folk behöfwer, bland hwilket man wistas, och händer färdiga att afhjelpa deras behof.

D:r Murray Mitchell ansåg att om än alla missionärer icke behöfde wara bildade män, så wore det dock af stor wigt, att det funnos tillräckligt med sådana. Särskildt i Indien har man swårt att komma till rätta, utan en ganska hög grad af intellektuel bildning.

D:r Syle, professor wid det kejserliga universitetet i Tokio, Japan, ansåg det wara af stor wigt att missionären hade en noggrann kännedom i kyrkans äldsta historia och tidigaste strider, för att helst i någon mån kunna möta de swårigheter, som öfwerallt skola uppstå omkring honom. Utom kunskap i detta ämne och naturligtwis äfwen i Bibeln, hwilken de böra kunna nästan utantill, borde utbildningen gå ut på att utweckla de indiwiduella gåfworna, af hwad slag de än må wara, praktiska eller icke, så mycket som möjligt. Ett stort fel har hittills warit att söka uppfostra alla på samma sätt.

Pastor James Calwert från Fiji sade att hans erfarenhet om den önskwärda insigten i läkarekonsten warit annan än den man hittills hade uttalat. Sjelf hade han inhemtat blott en ringa del deraf, men ansåg sig dock icke för någon qwacksalfware. I Fiji finnes icke tillgång på läkare på 1,200 mils afstånd. Missionärerna måste wara läkare, om de wilja det eller icke. I de flesta fall hafwa de att gissa — andra och skickligare än de hafwa äfwen gissat — och Gud ware lof, oftast hafwa de äfwen gissat rätt. Må derföre alla missionärer, som draga ut till länder, der läkare icke finnes, lära så mycket af läkare- och fältskärskonsten som de kunna.

Den för diskussionen i detta ämne utsatta tiden hade nu tilländalupit, hwarföre flere som önskat yttra sig, icke widari kunde komma till ordet.

(Forts.)

En önskan af Kejsar Fredrik

En Pariskorrespondent till den italienska tidningen Tribuna berättar, att han fått ett bref från en person, som stod den aflidne kejsar Fredrik nära.

I detta bref heter det, att det war twå saker, som isynnerhet lågo kejsaren om hjertat: hans dotter Victorias äktenskap och ställningen i Elsaß-Lothringen. Hans dröm war att gifwa Victorias hand åt furst Alexander af Battenberg och gifwa Elsaß-Lothringen sjelfstyrelse, med Alexander som guwernör. „Tyskland skulle derigenom befrias från den kräfta, som plågat landet ända sedan 1870, liksom må hända jag en dag blir befriad från den kräfta, som förtär min hals". Detta skall wara kejsarens egna ord. „Elsaß-Lothringen, sade han widare, skulle blifwa en oafhängig stat, Frankrike och Tyskland försonade, Europa kunde afwäpnas och folken åter andas fritt".

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 29 juli 1888.

3 Moseb. 1: 1—16.

Försoningsdagen.

Bland de många högtider och glädjefester, som af det gamla förbundsfolket firades, war helt säkert den stora försoningsdagen, hwilken inföll på den tionde dagen i sjunde månaden eller enligt wår tidräckning i oktober, en af de wigtigaste och betydelsefullaste. Han warade blott en dag och kallades (23: 28) försoningarnes dag — flertalet skall antyda, att denna dag innefattade allt hwad försoning hette — och åskådliggjorde på grund af denna sin betydelse och genom ändamålet med och föreskrifterna om det offer, som då skulle frambäras för Herren, mer än några andra af Israels högtider med sina förebildande gudstjenst- och offerhandlingar den i Jesus Kristus skedda försoningens stora betydelse och syndaförlåtelsens hela fullhet; liksom den ock ådagalade på det mest i ögonen fallande

sätt öfwersteprestens embete, ställning och betydelse.

Alla andra Israels högtider woro glädjefester; denna dag war den enda, på hwilken hwarje israelit, wid straff af utrotning ur folket, skulle späka sig — „ödmjuka sina själar" — d. ä. fasta. Denna själsstämning skulle åstadkommas genom hela firandet af dagen, då öfwerstepresten hembar ett offer för hela folkets synd och sålunda försonade Israel. Hwar och en israelit skulle betänka, att hans själ genom offerdjurets död hade förts till försoning med Gud.

Ändamålet med och föreskrifterna om gamla förbundets försoningsdag förkunnade Gud genom Moses för Israel, och få wi nu i dag särskildt läsa derom i wår text.

„Och Herren talade till Mose, sedan de twå af Arons söner woro döde, hwilka dogo, när de framträdde inför Herrens ansigte", w. 1.

Såsom en wän talar med sin wän, så talade Herren med Mose och Mose med Herren, och dock war icke Mose annat än en swag och, såsom wi, en i många stycken skröplig menniska, som dag för dag behöfde mottaga ny nåd och ny kraft ur Guds hand och måste liksom Paulus bekänna: Af Guds nåd är jag det jag är. Fråga wi efter orsaken till huru Mose kunnat komma i denna innerliga förening med Gud, så finna wi det bästa swaret härpå uti Guds ord, som säger: „Genom tron wägrade Mose, sedan han blifwit stor, att kallas son af Faraos dotter, och wille hellre lida misshandling med Guds folk, än en tid hafwa luft i synden, och höll Kristi försmädelse för större rikedom än Egyptens skatter, ty han såg efter lönen. Genom tron lemnade han Egypten, utan fruktan för konungens wrede, ty med den osynlige likasom för ögonen härdade han ut". Ebr. 11: 24—27. Guds nåd hade icke warit owerksam på honom. Med ett öppet öra för Guds röst förenade han denna hjertats hela hängifwenhet och lydnad, som söker i allt erfara och efterkomma Guds wilja, alldeles som Herren än i dag just far derefter att hos oss finna denna hjertats hörsamhet och lydnad, som i allt gifwer sig uttryck i denna sköna sinnesbeskaffenhet: „icke som jag will, utan som du will".

Hwad Herren särskildt nu hade att säga sin trogne tjenare Mose, finna wi af fortsättningen. „Och Herren sade till Mose: Säg åt din broder Aron, att han icke på hwilken tid som helst får ingå i den innersta helgedomen" — det allra heligaste, skildt från det heliga genom ett förhänge, den så kallade förlåten — „innanför förlåten framför nådastolen, som är på wittnesbördets ark, ty jag will uppenbara mig i molnet på nådastolen". Gud hade tagit sin boning midt ibland sitt folk. I tabernaklets innersta helgedom, der förbundsarken, i hwilken lagtaflorna, ett kärl med manna och sedermera äfwen Arons staf jemte en bokrulle förwarades, fått sin plats, och från hwars af massiwt, fint guld förfärdigade lock kalladt nådastolen, på hwilken twänne cherubsbilder stodo med sina ansigten wända mot hwarandra, Herren gaf sin wilja tillkänna och uppenbarade sina rådslut (2 Mos. 25: 22), här på denna helgade plats, som endast upplystes af Herrens härlighet, tronade han bland Israel.

Men såsom Gud sjelf är helig och för hwarje ohelig är en förtärande eld, så war äfwen denna plats så helig, att ingen menniskofot fick beträda dess rum, icke ens Israels heligaste person, öfwerstepresten, mer än en gång på året, på försoningsdagen, och då först efter att genom ett blodigt offer och iakttagandet af wissa föreskrifter hafwa helgat sig för Gud.

„Ingen kan se Gud och lefwa". Genom det inneboende syndaförderfwet är menniskan så ohelgad och orenad, att, så länge hon är i detta tillstånd, blifwer Gud alltid för henne en förtärande eld" och „nitälskande Gud". Hon kan icke se Gud, ännu mindre träda in i helgedomen inför Gud. Genom försoningsoffret på den stora försoningsdagen försonades wisserligen folket och mottog bekräftelse på syndaförlåtelse och rening, då det i tron omfattade de frälsningslöften, som med detta och de andra offren woro förenade, men en fri och öppen wäg in i det heliga till Gud sjelf i fullaste mening kunde icke ske, förr än han den store öfwerste presten, Jesus Kristus, ingått i det heligaste och genom sitt försoningsblod wunnit åt oss en ewig förlossning. I Jesu Kristi död öppnades först denna fulla förening med Gud, genom hwilken wi nu kunna med frimodighet inträda innanför förlåten till nådastolen och finna hos Gud hwila, frid och ro för wåra själar. Af alla de tecken och under, som tilldrogo sig wid Herren Jesu Kristi död, war derför intet mera betydelsefullt och betecknande än det, att förlåten i templet remnade midt itu. I denna händelse låg en betydelse, som måste hafwa trängt sig in på hwarje upplyst judes förstånd och hjerta. Öfwerste presten Kaifas' samwete måste sannerligen hafwa warit i hög grad förhärdadt, om icke underrättelsen om den remnade tempelförlåten fylde honom med bäfwan och ångest. Denna händelse war ett tecken till, att det gamla förbundet med dess offer och förebilder icke längre behöfdes. Dess werk war fullbordadt. Dess mål war upphunnet i samma ögonblick, som Kristus gaf upp andan. Numera behöfdes icke någon jordisk öfwersteprest, ingen synlig nådastol, intet stänkelseblod, intet rökwerksrökande, ingen försoningstid, ty den rätte öfwerstepresten war nu kommen, Guds Lam hade nu blifwit slagtadt. Den rätta nådastolen hade ändtligen blifwit uppenbarad. Nu behöfdes ej mera några förebilder och skuggor. Må wi ihågkomma detta! Att nu bygga altaren, frambära offer och tillsätta ett prestadöme, är att upptända ljus på en solklar dag.

Förlåtens remnande tillkännagaf widare, att frälsningens wäg nu stod öppen för alla folk. Intill Kristi död war wägen till Gud okänd för hedningarna, och äfwen judarne sågo och förstodo den blott dunkelt och endels; men sedan Kristus hade offrat ett fullkomligt offer, så war allt mörker och allt som hittills warit obegripligt, förswunnet. Till alla folk skall nu utgå den kallelsen att nalkas Gud med all dristighet genom tron på Jesus Kristus. Dörren är öppnad och lifsens wäg är banad och upplåten för alla menniskor, att de skola ingå på den samma. Låtom oss lägga detta på minnet!

Efter Jesu död är icke mer Guds wilja, att fridens wäg skall förblifwa inswept i dunkel. Intet som är nödwändigt för wår salighet skall mera wara fördoldt för oss. Genom ewangelium skall nu enligt Guds wilja och råd förkunnas, att i Jesus Kristus hafwa wi alla, hwar och en utan undantag, en fri och öppen wäg till lif och salighet. „Då wi således, mina bröder, hafwa frimodighet i fråga om ingången i helgedomen genom Jesu blod, hwilken han åt oss har inwigt såsom en ny och lefwande wäg genom förlåten, det är genom sitt kött, och då wi hafwa en stor prest öfwer Guds hus, så låtom oss framgå med ett uppriktigt hjerta, i trons fullwisshet, bestänkta till wåra hjertan från ett ondt samwete och till kroppen twagne med rent watten; låtom oss oryggligt fasthålla hoppets bekännelse, ty han är trofast, som har gifwit löftet" Ebr. 10: 19—23.

„Och af Israels barns menighet skall han taga twå getabockar till syndoffer och en wädur till brännoffer. Och Aron skall frambära sin syndofferstut och försona sig och sitt hus". Detta offer måste frambäras inför Herren, innan det allmänna försoningsoffret för folkets synder frambars. Och han skall taga de twå bockarne och ställa dem inför Herrens ansigte, wid ingången till församlingshyddan. Och Aron skall draga lott om de twå bockarne. På en lott skall stå: åt Herren, och på en lott: åt Asasel (= den fjerran aflägsnade). Och Aron skall taga den bocken, på hwilken lotten „åt Herren" är fallen, och offra den till syndoffer". Derwid tillgick sålunda: sedan öfwerstepresten slagtat denna bock, tog han dess blod och stänkte dermed på och framför nådastolen, på helgedomen samt, då han åter kom ut och äfwen hemtat blod af sitt eget syndoffer, på brännofferaltarets horn. Dermed war förebildlig försoning åstadkommen. „Men den bocken, på hwilken lotten „åt Asasel" faller, skall ställas lefwande inför Herrens ansigte, att han må försona genom honom och släppa honom fri" — sedan han lagt sina händer på hans hufwud och bekänt öfwer honom alla Israels barnets missgerningar och synder, — „ut till Asasel i öknen, antingen ensam eller med en mans tillhjelp. Och Aron skall framföra sin syndofferstut och försona sig och sitt hus och slagta sin syndofferstut och taga ett fyrfat, fullt med glöd från altaret, som står inför Herrens ansigte, och fylla sina händer med stött rökwerk och bära det inför förlåten, och rökwerket skall han lägga på elden inför Herrens ansigte, så att ett moln af rökwerk fyller nådastolen, som är på wittnesbördets ark, att han icke må dö o. s. w. v. 5—16.

Utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse. Samwetets rening och hjertats rening ifrån synden kan ej ske utan blodsutgjutelse till bewis derpå, att man ej kan undwara Jesu Kristi blod och död. Förseelser emot ceremoniallagen kunde genom watten renas, men brott emot sedelagen kräfde ett blodigt offer. Då wi nu rätt betrakta gamla förbundets försoningsdag och dess syndoffer, få wi en rätt inblick i betydelsen af Jesu Kristi död. För wår skull war Kristi död nödwändig, hwarför ock profeterna samfäldt wittnade om honom, att han måste sådant lida och sedan ingå i sin härlighet. Liksom till det öfwersteprestliga embetet i gamla testamentet hörde att försona folkets synder, så war i ännu fullare mening Kristus en trogen öfwersteprest i Guds tjenst. Han är försonaren. Han skulle borttaga wåra synder, försona oss med Gud och genom sitt eget blod rena oss af all orättfärdighet. Detta är och war hans embete, och detta måste han såsom en trogen öfwersteprest noggrannt fullgöra och fullborda. Och att han så war och så gjorde, derom wittnar apostelen, då han säger, att Kristus war en trogen öfwersteprest i Guds tjenst. Han war trogen emot Gud. „Att göra din wilja, min Gud, är min lust, och din lag är i mitt hjerta", säger han (Ps. 40: 8). Han war aldrig försumlig i tjensten. Aldrig lät han ett enda tillfälle gå ifrån sig, då han kunde göra wäl. Och än i dag är han den samme. Han werkar ännu lika outtröttligt för syndares frälsning. Ingen enda af dem, som slutligen gå förlorade, skall kunna säga, att Herren war skulden till hans ofärd. Nej, ingen enda! Ty då skulle en sådan ha någon ursäkt, och det kommer ingen att ha. De skola alla nödgas säga: „Rätta och sanna äro dina domar". Men på samma gång han är trogen emot Fadren, är han ock trogen emot dem som tro på honom. Gud har lagt wår frälsning i hans hand, och han skall utföra wår sak. Han har försonat oss med Gud genom sin offerdöd och skall, om wi icke sjelfwiljande gå bort från honom, slutligen framställa oss utan fläck och skrynka, heliga och oförwitliga inför sin Fader, sägande: „Si, jag och barnen, som du har gifwit mig".

Men då Gud nu är så nådig, att han utan all wår förtjenst eller wärdighet tillgifwer oss alla wåra synder, huru stora de än äro, då bör detta wisserligen mer än något annat mana oss att mot wåra medmenniskor bewisa ett försonligt och förlåtande sinnelag.

Om påminnelsen om Guds förlåtande sinnelag, som särskildt i den text, wi nu fått betrakta, framträder, finge framföda i wåra hjertan denna sinnesbeskaffenhet, då hade wi wisserligen gjort en icke ringa winst. Då skulle wi få framgå med dubbel glädje och blifwa ledda i frid och sprida omkring oss en god Jesu Kristi lukt, han som alltid war willig att förlåta och ännu förlåter, och hwad ännu mera är, bedit för sina hätskaste fiender. Förlåten den ene den andre, såsom Gud genom Jesus Kristus förlåtit eder.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Invigningsfest och Missionsmöte hålles v. G. i vårt nya Missionshus i Öster Yttermark, Nerpes socken, den 11 och 12 Augusti och börjar kl. 10 f. m. Alla så väl predikanter, som åhörare helsas hjertligt välkomna.

Kommen vänner ifrån när och fjerran, och låtom oss gemensamt upphöja Herrans namn.

På församlingens vägnar:
M. Josefsson.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 30. Torsdagen den 2 Augusti **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

I Kiew för 900 år sedan.

Wid Dniepers strand reste sig på storfursten Igors tid den stolta staden Kiew, under blixtguden Peruns beskydd högt öfwer alla andra städer i när' och fjerran. Dess torn och spiror skimrade af silfwer och guld och dess område war det mäktigaste af alla slawiska områden. Inför storfursten af Kiew barrade slawernas folk, och furstarne i Bulgarien, Mähren, Böhmen och Polen sände honom skänker.

Men hwad försiggick wäl i Kiew sedan en tid tillbaka. Hwarföre reste herskarens gemål, furstinnan Olga så ofta till Konstantinopel? Hwad war det hon sökte der? Och hwad war det för ett hus man timrade på midt inne i sjelfwa staden? Hörde man icke derinne sällsamma sånger sjungas och uppsändes icke derifrån böner till en annan gud än Perun? Men war icke detta att trotsa Perun? Stod icke hans bildstod hög och stor midt i staden med ansigte af silfwer och mustascher af guld. Folket blef missnöjdt, och herskaren måste böja sig för folkets wilja. Endast i hemlighet fick furstinnan Olga tillbedja de kristnes gud och de prester, hon inkallat, måste hålla sig dolda för folkets raseri; twå af dem ledo martyrdöden.

Kom så en annan tid. I Kiew herskade Igors och Olgas sonson, storfursten Wladimir. Denne war en man med jernwilja, kraftfull och tapper, mäktigare ännu än någon af hans företrädare. När han rynkade ögonbrynen, föllo allaj som sågo honom, till jorden, och i sitt palats hade han 800 slafwinnor, som tjenstgjorde som hans hustrur, af hwilka dock endast fyra hade rang och wärdighet af gemåler.

Denne herskare drog i härnad emot öfriga slawiska folk och öfwerwann dem alla. Seger på seger wann han, och dock hörde han huru de slagna folken alltid före slagets början anropade Perun om hjelp. Men Perun hjelpte dem icke. Sjelf glömde han wanligen att åkalla Perun, och dock war det han, som wann seger.

Denna omständighet gjorde herskaren tankfull. War wäl Perun en wanmäktig gud? Men om så war, måste det wäl finnas en annan gud, som war mäktigare, och denna wille han göra till sin. Kiews beherskare måste stöda sig på den, som war mäktigast.

Wid hans hof wistades en ung grek, och denne talade för honom om en annan gud, som bulgarerna, tscheckerna wenderna, morawerna och andra slawiska folkslag redan hade antagit — en gud, som icke war gjord med menniskohänder utan som twärtom beherskade alla menniskor — och om hans Kristus. Storfursten tänkte mycket på denna gud, men det dröjde länge, förän han kunde besluta sig för honom. Han wisste att denna gud dyrkades på flere olika sätt — olika i östern och olika i western. För hwilket af dessa sätt skulle wäl han bestämma sig?

Slutligen kallade han till sig twenne af sina förtrogna bojarer. „Det måste wara något bewändt med de kristnas gud, sade han till dem. „Min farmoder, som berömmes som en klok qwinna, dyrkade honom, och jag har äfwen hört talas om ett brödrapar Kyrillos och Metodios, hwilka woro nära beslägtade med den grekiske kejsaren. Den ene af dem uppfostrades som hans halfbror och den andra blef redan i unga år ståthållare öfwer en af rikets största prowinser. Men likwäl öfwergåfwo de sina lysande utsigter och drogo åstad till mina slawiska anförwandter i Bulgarien och Mähren och predikade för dem om de kristnes gud. Hwarföre skulle de wäl så göra, om icke derföre, att denna gud kunde bjuda dem ännu mera än den grekiske kejsaren kunde det? Resen derföre, I, åstad och tagen noga reda på denna gud och forsken ut huru han bäst bör dyrkas"!

Och bojarerna reste. De kommo till Bulgarien och sågo „folket sitta nedböjda i kyrkan och slå ned ögonen som om de sofwit; och det war ingen fröjd med alltsammans utan bara sorg och stor wånda". Nej, den religionen dugde icke! Tyskarne behagade dem icke heller. Omsider gästade de Konstantinopolis, der man införde dem i Sofia kyrkan; guldet lyste från hwalfwen, altarljusen strålade, sången ljöd så hänförande. „Wi trodde att wi woro i himlen"! Och bländade af den kristne gudens härlighet och kejsarens gåfwor wände de tillbaka och berättade sin herre hwad de hade hört och sett.

Storfursten hörde noga på dem och wisade dem en tafla, som den grekiske lärde hade förärat honom och hwarpå domedagen war afbildad. „Wäl går det dem, som stå på den högra sidan, men illa dem, som stå på den wenstra, sade han. „Jag will ställa så till att jag och mitt folk komma på den högra sidan".

Ock derwid blef det en tid bortåt. Bojarerna trodde att deras herskare hade glömt sin affigt; men år 988 drog storfursten på ett tåg till kazarernas land på Krim och gjorde derifrån en resa till Konstantinopel. När han återwände hette han icke längre Wladimir utan Basilios och hade med sig den grekiska prinsessan, Anna, kejsar Romani II:s dotter som sin gemål. Han hade blifwit döpt till kristen.

Det första han gjorde efter sin återkomst till Kiew war att affkedade sina 800 hustrur, „ty" sade han, „de grekiska presterna säga att de kristnas gud icke tillåter att man har flere hustrur och att hwar och en, som bryter emot detta bud, skall komma på den wenstra sidan". Hans bojarer, hwilka i likhet med honom lefde i månggifte, måste följa hans exempel och antingen de wille det eller ej, låta döpa sig och skilja sig från sina hustrur samt behålla blott en enda.

Derefter kom turen till folket. Ett herskarebud utfärdades öfwer hela riket att alla hedniska afgudabilder skulle förstöras och allt folk döpas. Tordönsguden Peruns bild blef slagen med klubbor, bunden wid hästswans och släpad i smutsen ned till floden, dit den kastades. När folket såg sina älskade gudar, hwilka de så länge och så högt wördat, så behandlas och deras tempel grusas, gräto de och jemrade sig högt, men ingen hand lyftades till de gamla helgedomarnes förswar. „Den, som icke infann sig och war wittne till förstörelsen war storfurstens fiende, och han och hans bojarer måste ju bäst weta hwad som wore rätt". När derföre herskarens befallning, att alla ryssar, af hwad stånd, ålder och kön de wara månde, skulle låta döpa sig, blef kunnig i landet, strömmade det lydiga folket i oräkneliga skaror ned till flodernas stränder, hwarest döpelsen försiggick på det sätt, att unga och gamla, ja tillochmed dibarnen på mödrarnes armar, delades i flockar och fördes långt ut i floden, så att wattnet gick dem upp till halsen, medan de på stranden stående grekiske presterne läste dopböner öfwer dem. Hwar flock fick samma dopnamn, ty det war icke tid att alla skulle få sitt skilda namn.

Sålunda blef det ryska riket ett kristet rike, och Storfursten Wladimir fick tillnamnet „den apostlalike", — „och", säger historieskrifwaren Nestor", på denna stora dag war det glädje i himmel och på jord, blott djefwulen suckade".

Komitén för spanmålshandelns befrämjande.

Såsom kändt är nedsattes, med anledning af den kris, som framkallats af spanmålsprisernas fallande, af regeringen en komité, för att undersöka orsakerna till detta fallande samt om möjligt angifwa de mått och steg, som borde widtagas för att afhjelpa det onda. Komiténs undersökning ger wid handen:

att Finland årligen måste fylla sitt behof af spanmål genom import, uppgående i årligt medeltal för åren 1878 —1886 till netto 508,790 tunnor rågmjöl och råg;

att produktionen af råg under denna tid endast i Åbo och Björneborgs län fyllt behofwet och derutöfwer lemnat öfwerskott, utgörande i medeltal per år 13,473 tunnor; och

att ett nettotillskott deremot erfordrats för öfriga län, belöpande sig detta i medeltal per år till följande qwantiteter:

för Nylands	län	18,772	tunnor
„ Tawastehus	„	3,846	„
„ Wiborgs	län	122,092	„
„ S:t Michels	„	3,731	„
„ Kuopio	„	129,899	„
„ Wasa	„	88,468	„
„ Uleåborgs	„	153,425	„

Importen har sålunda att i främsta rummet tillgodose de nordliga och östra länen: Uleåborgs, Kuopio, Wiborgs, och Wasa län, dernäst Nylands och Tawastehus län samt i sista rummet S:t Michels län, medan såsom redan nämdes, Åbo och Björneborgs län producerar råg utöfwer eget behof.

En närmare granskning af uppgifterna, rörande importen för i fråga warande tid, gifwer wid handen, att denna företrädeswis utgjorts af råg i malen eller omalen form, nemligen rågmjöl 58,3 procent och råg 12,6 procent, tillsammans 70,9 procent af hela importen utaf hwete, råg, korn och hafre i en eller annan form.

Af hela det inporterade partiet rågmjöl och råg utgjorde, under åren 1885 och 1886 tillsammanräknade, införseln från Ryssland 93,69 procent, från Tyskland 3,85 procent, från Swerige 2,39 procent och från Danmark 0,07 procent.

I medeltal per år exporterades under decenniet 1877 – 1886 följande belopp:

Råg	31,206	tunnor.
Hafre	222,103	„
Rågmjöl	5,305	„ (= 68,968 LÆ).

Äfwen finskt korn har tidtals exporterats till utlandet, förnämligast Holland. Exempelwis utskeppades deraf år 1871 41,428 tunnor och 1880 22,487 tunnor. Under öfriga år har deremot af detta sädesslag wanligen exporterats endast obetydliga belopp, uppgående ofta till blott några tiotal tunnor och derunder.

Så länge spanmålsprisen i Ryssland woro normala, kunde en rikligare eller swagare skörd i eget land i någon mån inwerka på spanmålspriset hos oss. Sedan hög tull påförts det ryska mjölet i Tyskland och rubelkursen fallit, bestämmes det finska spanmålspriset hwarken af produktionskostnaden eller tillgången hemma, utan af förhållandena i Ryssland.

Wid de priser, till hwilka den ryska spanmålen står att köpas, måste realisationen af inhemsk wara dels ske med ren förlust eller också afstanna. Förklaringen härtill, säger komitén, torde hufwudsakligast böra sökas i den omständigheten, att såwäl städernas inwånare som landsbygdens lösa befolkning, oaktadt den inhemska waran wanligen till smaken föredrages framför den ryska, dock funnit sin fördel och sin beqwämlighet wid att fylla behofwet af brödföda genom inköp af det färdigmalade ryska mjölet.

En wäsendlig orsak till den stora importen ligger otwifwelaktigt äfwen i de för den inhemska spanmålshandeln ogynsamma kommunikationsförhållandena. Komitén har derför medafseende å jernwägstaxan för spanmål framstält ett särskildt förslag.

Komitén anser, att både hwete- och kornodlingen kunde hafwa en bättre framtid för sig än för närwarande. Hwad den förra beträffar, anses, att den motwerkas främst af bristen på tidsenliga qwarnar. Angående det inhemska kornet hyser komitén bättre tankar, än man wanligen hör uttalas.

Ehuru detta sädesslag går till högst upp i norden, har dess odling i wårt land på senare tider dock mer och mer inskränkts. Wäl är det sant, att kornwäxten ställer större fordringar på jordmån och jordens bebrukning, än öfriga sädesslag, och att densamma derför misslyckas wida oftare än dessa, särskildt under ogynsamma wäderleksförhållanden. Emellertid har priset å korn i jemförelse med rågpriset nedgått betydligt mindre, hwarför produktionen af det förstnämnda sädesslaget kunde komma att ställa sig wida förmånligare, isynnerhet om jordbrukaren skulle winnlägga sig om framalstrandet af fullgod wara. Det torde nämligen kunna antagas, att det finska kornet, uppdraget med större omsorg samt behörigen rengjordt och sorteradt, ej allenast skulle winna förmånlig afsättning wid landets bryggerier utan äfwen lemna en artikel, som i utlandet kunde betinga sig tillfredsställande pris.

Beträffande spanmålsodlingens möjliga utsigter och framtid yttrar komitén, att denna icke har lyckats inom denna produktion påfinna något allmänt fel af den art, att dess afhjelpande skulle göra det för jordbrukaren nu och i den närmaste framtiden möjligt att till de för det närwarande på werldsmarknaden gällande priser utan förlust sälja sin spanmål. Ty att jorden i landet är skuldbelastad och delwis högt beskattad, jemte det naturen är karg och klimatet hårdt, — omständigheter som högst wäsendtligt betinga spanmålens produktionskostnad, — äro icke fel, utan brister, de der dels alldeles icke, dels endast långsamt kunna afhjelpas.

I den brännande frågan om skyddstullen för spanmål anför komitén:

Att en skyddstull på en lifsförnödenhet är en abnormitet, är obestridligt; men abnorma förhållanden påkalla abnorma åtgärder. Att en skyddstull till förmån för jordbruksnäringen i landet innebure olägenheter, måste erkännas; men det gifwes under kritiska tider medel af den art, att om än deras användande skadar, deras åsidosättande skadar ännu mera. Otwifwelaktigt skulle genom spanmålstullar priset på detta hufwudlifsmedel stiga eller korrektare uttryckt, återföras i riktning mot en förgången tids medelniwå. Deri ligger dock intet owilkorligt ondt; stabila priser, särskildt på de allmännaste förnödenhets artiklar, äro en fördel för ett land, och endast i ringa mån hafwa öfriga förhållanden i wårt land ännu tagit intryck af de oerhördt sjunkna lifsmedelsprisen.

Under sådana förhållanden wore det frestande att utan widare påyrka införandet af en måttlig tull på utländsk spanmål och en något högre på spanmål i föräldad form för att så fort möjligt införhållandena sådant medgifwa, ånyo aflyfta densamma. Dock inskränker sig komitén att föreslå att, till beredande af full handlingsfrihet för regeringen i denna fråga under nu och kanske längre framåt rådande konjunkturer, oförtöfwadt skrida till utfärdandet af allmänt påbud derom, att, med hänsyn till inträffandet af de i 1864 års förordning förutsedda omständigheter, den der bewiljade tullfria införsel af spannmål och mjöl icke, på grund af nämnda författning, komme att gälla längre än tre år efter påbudets utfärdande, hwarefter ny, i sinom tid utgifwande författning i denna del komme att tillämpas. Måhända skola förhållandena då wara sådana, att att inga abnorma åtgärder behöfwa af regeringen widtagas, men af högsta wigt nu och framdeles anser komitén det wara, att regeringen har sig förbehållen rätt att, utan widare respittid än på sin höjd en seglationsperiod, i fråga om införsel af spanmål under abnorma förhållanden, widtaga alla sådana anstalter, som endast genom att snabbt och säkert foga sig efter det ekonomiska lifwets wexlingar kunna, utan werklig skada för det allmänna, gagna landets hufwudnäring.

Derefter tar komitén i betraktande möjligheten af bränwinsexport, samt föreslår, beklagligt nog, att från regeringens sida något borde göras för att uppmuntra den enskilda spekulationen att egna sig åt denna affär.

För befordrande af sädeshandeln och möjligheten för jordbrukaren att under ogynsamma konjunkturer belåna sin spanmål, föreslår komitén uppförandet af på kronans bekostnad och under kronans förwaltning stående lagermagasiner, ett i Åbo för 20,000 ett i Helsingfors för 10,000 och ett i Nikolaistad för 13,000 tunnor spanmål. Jordbrukaren skulle sättas i tillfälle att i dessa mot en skälig afgift deponera sin spanmål, och att belåna eller försälja den på grund af från magasinet erhåller warrant.

Slutligen behandlar komitén den wigtiga frågan om qwarnindustrins upphjelpande samt anser att regeringen borde genom bewiljande af fördelaktiga ammorteringslån så widt möjligt är upphjelpa denna industri äfwensom att tekniskt bildade instuktörer borde af styrelsen anställas.

De öfriga af komiténs förslag såsom angående försäljningen från Kronomagasinerna, kunna wi till följd af bristande utrymme, icke här delgifwa.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ett par ord till — —l.

Då kyrkan talar om „nåd" i speciellt kristlig mening, så menar hon uteslutande de „syndaförlåtelse", förlåtelse för såwäl öfwerträdelser som försummelser. Blott den „pånyttfödde" tror derpå, eller den som tror derpå, blir pånyttfödd. „En bön i Jesu namn" wore helt och hållet onödig, om Jesus ej behöft förwärfwa åt oss syndaförlåtelse. Han kan wara wår förebild endast på grund af sitt ställföreträdareskap. Derförutan wore Han en ny Moses blott. Korr. — —l:s begrepp om „tro" torde behöfwa förfullständigas genom Sweb. katekes' fråga: „Hwad är en rätt tro". Korr. — —l tyckes inskränka tron till dess twå första moment, men lemna det tredje wigtigaste momentet derhän.

E. O. S.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

Senatens oktroj samt frågan om inrättandet af twenne nya expeditioner i ekonomiedepartementet, nemligen kansli- samt handels och industriexpeditionerna, skola numera, enligt N. Pr. wara å högsta ort afgjorda.

Ekonomiedepartementet kommer från den 1 oktober att bestå af följande senatorer: friherre S. W. v. Troil, wice ordförande, Ch. Th. Oker-Blom, medlem af komitén för finska ärenden i St. Petersburg, C. H. Molander, chef för finansexpedition, O. Norrmén, chef för jordbruksexpedition, W. C. v. Daehn chef för ciwil expedition, F. Lerche, senator utan portfölj, L. Mechelin, chef för handels- och industriexpedition, G. Z. Yrjö-Koskinen, chef för ecklesiastikexpedition, K. E. F. Ignatius, chef för kammarexpedition, J. G. Sohlman chef för kansliexpedition samt guwernören, friherre Georg v. Alfthan chef för militieexpedition (ny utnämnd).

Justitiedepartementet kommer åter att bestå af följande senatorer: J. Ph. Palmén, wice ordf., R. A. Montgomery, medlem af finska komitén i St. Petersburg, J. V. Wasastjerna, Th. Cederholm, S. V. Björksten, C. E. af Frosterus, K. A. Nyberg, R. K. Hornborg, E. Streng, G. A. Krogerus och N. J. Fellman.

— **900-de årsdagen af ryska folkets döpelse till kristendomen** högtidlighölls härstädes med nattgudstjenst natten mot fredagen och högmessogudstjenst påföljande förmiddag. Efter densammas slut gjordes en kyrklig procession till den wid Skatuddskanalen för tillfället uppförda pawiljongen, der wälsignelsen af det heliga wattnet försiggick. Under ceremonin war härstädes förlagd rysk militär uppstäld å den öppna planen framför högwakten och nedanför nya ryska kyrkan. Efter förrättningens slut gjordes några enkla manöwrer, hwarpå de skilda bataljonerna tågade med musik i spetsen hwar åt sitt håll. En talrik folkskara närwar wid högtidligheten, i hamnarne befintliga farkoster och ångbåtar flaggade, och från Sweaborg gafs kejserlig salut.

Äfwen i Willmanstrand firades dagen med gudstjenst i fästningskyrkan, hwarefter presterskapet med fanor och gardesfanan i spetsen, generalguwernören och det högre chefskapet begaf sig till Saimens strand, der en dekorerad jordanbrygga war uppförd. Längs hela wägen war samtliga finska bataljoner, artilleriet och lifdragonerna uppställda i spalier. Wid ankomsten till stranden begynte åter gudstjenst under salut af 101 kanonskott, hwarefter hans excellens generalguwernören lät samtliga trupper defilera förbi sig. Gatan, der processionen gick fram, likasom ock fästningen woro flaggbeprydda. Talrika skaror närworo wid högtidligheten.

— **Förbättrade skördeutsigter.** Från Kuopio telegraferas: Senare tidens gynsama wäderlek har synnerligen förbättrat skördeutsigterna. Rågen och wårsädet äro lofwande Höfkastningen är dock fortfarande klen.

— **Långwäga resande.** Wiborg har i dessa dagar gästats af twenne amerikanare wid namn Harryson, far och son, hwilka i egenskap af korrespondenter för de i Chicago utkommande tidningarna Ewening Mail och Chicago Times gjort en rundresa genom Japan, Kina, Indien

D:r J. Hudson Taylor,

Kina-Inlandsmissionens grundläggare.

Ur „The Christian".

„Hwad skulle hafwa blifwit af Kina Inlandsmissionen utan mr Hudson Taylor"? frågar en engelsk tidning, The Christian. Denna fråga är swår att beswara, men hwad den blifwit med och genom honom, det weta wi. I denna mission, hafwa wi för oss ett af de anmärkningswärdaste kapitlen i historien om werldens ewangelisering. Mr Hudson Taylor är wisserligen sjelf den siste att anse denna missions underbara framgångar såsom sin förtjenst, men förnekas kan dock icke, att han warit det förnämsta menskliga medlet i Guds hand till såwäl dess grundläggande som dess exempellösa utbredande.

J. Hudson Taylor föddes i Barnsley, i Yorkshire, och är nu femtiosex år gammal. Men anmärkningswärdare än hans födelseår är den omständigheten att hans fader, som sjelf war en warm kristen, ehuru en affärsman, redan i sin ungdom war djupt upprörd öfwer Kinas andliga tillstånd och bad till Gud att, om han någonsin skulle få en son, denne måtte blifwa en korsets budbärare till detta mörka land. Unge Taylor war således redan ifrån sin moders lif helgad åt Kinamissionens sak. Under hans barndom war dock hans helsa mycket klen och föräldrarne nödgades, för en tid öfwergifwa det hopp, som de så warm omhuldat; men swaret på deras böner dröjde endast.

I den utomordentligt intressanta „Återblick", som Taylor kastar på Kinamissionens historia, berättar han, att han under en tid af sin ungdom war fritänkare, men fördes tillbaka till tro och ljus genom sin mors och systers böner. Wid samma tid som hans mor, på sjuttio mils afstånd från honom, uppsände brinnande böner för honom, blef han genom en traktat, som händelsewis föll i hans wäg, en omwänd man. Och om sålunda wändpunkten i hans lif war ett tydligt swar på bön, så har hela hans bana som kristen warit en fortsatt serie af bewis för att Gud hör och beswarar de böner, som uppsändes af hans barn på jorden.

Efter att först hafwa inhemtat de wigtigaste medicinska grunderna af sin far, som war drogerist, fortsatte han sina studier under ledning af en framstående läkare, d:r Robert Hardy i Hull, och lyckades efter någon tid genom hans bemedling få anställning wid ett hospital i London.

I september 1853 seglade unge Hudson, efter att hafwa med heder aflagt sina medicinska examina, såsom läkaremissionär wid den kinesiska missionen till landet för sin längtan. Under resan undslapp han med möda skeppsbrott utanför Wales samt räddades likaledes på ett underbart sätt från att falla i händerna på kannibaler wid kusten af Nya Guinea. Resan upptog då medels segelfartyg en tid af öfwer sex månader; nu tillryggalägges samma afstånd på mindre än fem weckor.

Tillståndet i Kina war då mycket olika mot hwad det är nu. Taylor landade i Shanghai för att befinna sig midt upp i ett inbördes krig, och wägarne för en främmande missionär woro fulla af faror och swårigheter. Sjelf war han nära att falla offer för soldaternas fanatism. Men alla dessa swårigheten och hinder kunde icke dämpa den unge missionärens ifwer och glöd, utan utgjorde kanske just de bästa förberedelserna för den widsträckta werksamhet, som wäntade honom. En lycklig omständighet under hans första wistelse i Kina war hans bekantskap med pastor William Burns, en ällskig och framstående kristen, medlem af den prestbyterianska missionen i Kina. Taylor skrifwer om honom:

„De senaste månaderna hafwa warit af stor glädje och nytta för mig. Mr Burns kärlek till Guds ord är utomordentligt hänförande och hans helgade lif och ständiga umgänge med Gud hafwa gjort sammanwaron med honom till ett behof för mig. Med en gammal kristens erfarenhet utpekar han Guds affigter med pröfningarne, så att dessa blifwa förwandlade till lycka. Hans klara blick, i synnerhet i missionens angelägenheter, och hans sjelfuppoffrande arbete äro af oberäknelig nytta för missionens utweckling i detta land".

Unge Taylor arbetade sjelf träget i missionens tjenst i fyra års tid, ständigt utsatt för trassel och ledsamheter, hwilka numera icke falla på en Kina missionärs lott, men under dem alla sökande i Gud sin tillflykt och sitt fäste. Mot slutet af år 1856 utträdde han ur sällskapets tjenst men fortfor dock att arbeta tillsammans med detta, samt började i stället den metoden att förlita sig omedelbart på Gud sjelf, för sina egna och sitt arbetes behof. Han led heller ingen brist och hans arbete kröntes med owäntad framgång.

En wacklande helsa twingade honom till hans stora saknad att återwända till England 1860, och under de närmast följande åren war han pastor Goughs medarbetare i det maktpåliggande wärfwat och redigera en kinesisk öfwersättning af Nya Testamentet. Detta arbete blef epokgörande för honom. Sjelf skrifwer han härom: „Under den tid det warit mig förunnadt att ostörd få fördjupa mig i det hel. ordet, har den sanningen stått allt klarare för mig, att det icke är genom att wädja till menniskor man bör arbeta för Guds rike, utan i främsta rummet bör man bedja Gud om arbetare, — han sänder dem wanligen på wägar som man icke kan förutse — och derefter bör man söka höja det kristliga medwetandet inom kyrkan, så att män och qwinnor icke kunna stanna hemma. Jag ser huru apostlarna gingo tillwäga; de utsände intet upprop och insamlade inga medel, de gingo helt enkelt åstad, förlitande sig på hans ord, som sade: „Söken först efter Guds rike och hans rättfärdighet, så faller eder allt detta till"!

Efter månader af bön kom mr Taylor till den öfwertygelsen att en särskild mission borde upprättas för det inre Kina och att en sådan mission äfwen skulle upprättas såsom ett trons werk och utan att komma i kontakt med någon förut existerande werksamhet. Ett besök i Brighton, der han fann församlingarne i andligt afseende wäl burgna, medan Kinas millioner tynade af brist på kunskap, bragte honom från beslut till handling. Han uppgjorde en plan och bad Gud om tjugufyra medarbetare, twå för hwarochen af de af Kinas elfwa provinser, hwilka ännu aldrig warit beträdda med en missionärs fot, samt twå för Mongolien. Wid samma tid utgaf han

och Egypten, derifrån de wia Athen Konstantinopel, Bukarest, Wien, Wladikawkas, Baku, Moskwa och Petersburg anländt till Wiborg. Derifrån skulle de för att lära känna land och folk begifwa sig först till Kuopio wia Imatra och sedan öfwer Helsingfors och Åbo till Stockholm och Swerige, hwarefter de öfwer England ärna återwända till Amerika. I förgår war det jemnt ett år sedan de lemnade sin hemort. (Wibl.)

— **Till föreståndarinna för swenska fruntimmersskolan i Wasa** är fröken Agusta Krook utnämnd.

— **Nya elswådor.** Natten mot i går nedbrann handl. Lindströms benmjölsfabrik wid westra schausséen härstädes, äfwensom twenne i närheten belägna willor, tillhöriga bokbindar Söderborg.

Från Tammerfors har inlupit den sorgliga underrättelsen att den derwarande stora klädesfabriken totalt nedbrunnit. Öfwer hundrade arbetare hafwa genom denna brand förlorat sin arbetsförtjenst.

— **Finska träwaror till Afrika.** Ett utländskt skepp lastar i Trångsund plankor för transport till Kaplandet eller Natal i Afrika, skrifwer W. U.

— **Finsk prest i Amerika.** Ishpemings finska församling i staden Michigan, Förenta Staterna, har kallat till sin prest missionspredikanten Tolonen, som äfwen har för afsigt att i september begifwa sig till församlingen.

— **Död i kyrka.** Söndagen den 15 juli inträffade i Kuopio domkyrka den sällsynta händelse, att en qwinna, Gustawa Kekäläinen hastigt dog midt under pågående gudstjenst. Den aflidna hade, enl. Sawo, just hunnit sätta sig i bänken och böjt ned hufwudet till bön, då döden öfwerraskade henne. Psalmboken hade hon pressat hårdt i handen.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorf; — swensk hömessa kl. 12 pastor Enkwist; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bergroth.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

Kollekten wid aftongudstjensterna tillfaller Finska missionssällskapet.

Å Wuorela: finsk. gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A Karlberg; — kl. 7 flere talare. Kl. 5 finsk predikan.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Bergroth.
Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Hahl.
Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Hahl.
Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Bergroth.

Utlandet.

— **Kristendomsjubileet i Kiew.** På den middag, som gafs af staden med anledning af 900:de årsfesten af kristendomens införande i Ryssland, närworo omkring ettusen personer. Utom talrika adresser till metropoliten i Kiew från särskilda stift, städer och samfund har staden emottagit öfwer hundra lyckönskningstelegram, förnämligast från de slawiska länderna, men ännu äro icke alla telegram kända.

Festligheterna afslötos med en lustfärd på Dnjepr under stor illumination af hela staden och de närbelägna bergen. Floden war uppfyld af ångare med en talrik publik, hwilka glänste af tusende, mångfärgade eldar. Högt öfwer staden strålade från högsta bergstoppen ett kolossalt eldkors. Den helige Wladimirs monument, likasom bergens toppar och utsprång wora rikt och praktfullt illuminerade. Öfwerallt ljöd musik och sång: den ena storslagna hymnen stämdes upp efter den andra. En mängd dop, bl. a. af czeker, till den ortodoxa läran hafwa förekommit under jubileet.

— **Om författarinnan Ernst Ahlgrens död** skrifwer en Köpenhamnkorrespondent till Stockholms Dagblad att den otwifwelaktigt war sjelfförwållad. På lördagsqwällen, den 14 juli, hade fru Benedictson, som bodde på Leopolds hotell, som wanligt afskedat uppasserskan. Under natten förspordes intet buller, ehuru folk fanns uppe till mellan 2 och 3. På söndags middag, då intet ljud hördes från fru B:s rum, öppnade man dörren och fann henne liggande på mattan framför sängen i blotta linnet, krampaktigt förwriden och badande i lefradt blod. En rakknif hade fallit ur högra handen, den wenstra war krampaktigt utsträckt. Halsens pulsåder war afskuren. Wid sängen stod ett nedbrändt ljus. Doktor Philipsen, som tillkallades, konstaterade, att döden inträdt genom förblödning och stelkramp. Tydligen hade fru B. i sängen tillfogat sig såret i halsen, och då sedan stelkrampen gripit henne, hade hon wridit sig ned på golfwet.

D:r G. Brandes och författaren A. Lundegård, till hwilka ett förségladt bref fanns på skrifbordet, eftersändes. I ett annat bref redogöres klart för, huru hennes reskassa, 1,340 kr., skall anwändas, och medel anwisas till begrafningskostnader.

* * *

Victoria Benedictsson, skrifwer St. Dagblad, föddes den 6 mars 1850 på Domme gård i Alstads socken inom Malmöhus län. Fadren war vice auditören Thure Bruzelius, en medlem af den inom Lunds stift framstående prestslägten Bruzelius samt egare af nyssnämnda egendom, modren war Helena Sofia Finérus, dotter af fältkamreraren Abraham Isak Finérus. Hon war sina föräldrars fjerde och yngsta barn samt bibringades i hemmet af sin moder, ett i hög grad begåfwadt och bildadt fruntimmer, en wårdad uppfostran. Wid 21 års ålder ingick hon den 22 september 1871 äktenskap med d. w. postmästaren i Hörby Christian Benedictsson. I detta äktenskap, hennes makes andra, föddes ett barn.

Först efter moget betänkande och efter en långwarig sjukdom (höftsjuka), som wisserligen förbättrades, men nödgade henne att för sina återstående dagar begagna kryckor, beslöt fru Benedictsson att för allmänheten framträda såsom författarinna. Hon debuterade med några små noweller i Ny Illustrerad tidning under pseudonymen Ernst Ahlgren, som hon allt sedan bibehållit. Hennes första bok, nowellsamlingen „Från Skåne", utom 1884, romanen „Pengar" 1885, skådespelet „Final", som hon skref tillsammans med Axel Lundegård, samma år, romanen „Fru Marianne" 1887 och nowellsamlingen „Folklif och småberättelser" samma år. Dessutom har hon skrifwit twå teaterstycken: „I telefon", gifwet mer än 50 gånger på Dramatiska teatern härstäder, och den ännu icke uppförda „Romeos Julia", äfwensom ett lustspel i tre akter, „Teorier", likaledes ännu ej uppfördt, samt weller, införda i Swensk kalender, m. fl. publikationer. Af Swenska akademien utmärktes hon nästlidet år med ett belopp af det utaf riksdagen till understöd för wittra författare sedan flere år anwisade årsanslag.

— **Till werldskonferensen i Stockholm den 14—20 augusti af kristliga föreningen för unge män** hade den 23 juli anmält sig från England 127 deltagare, från Amerika 77, Tyskland 29, Danmark 29, Norge 15, Schweitz 8, Frankrike 3, Ryssland 6 (hittills ej någon från Finland), Nederländerna 4, Italien 2, Belgien 2 och Spanien 1, från Canada och Australien 6. Bland tyska namn finner man bl. a. grefwe von Bernstorff, publicisten baron von Oertzen, bankiren Löscher från Berlin och pastor Krummacher från Elberfeld.

Bland engelsmännen märkes George Williams, en bankir, som år 1884 grundlade dessa föreningar, lord Kinnaird, rev. Hoskins från London m. fl.

Konung Oscar, hwilken under sin wistelse i London öfwerwar inwigningen af derwarande kristliga förenings nya gymnastiksal och tog närmare kännedom om hela denna organisation, lär komma att inbjuda deltagarne i konferensen till Drottningholm, förmodligen lördagen den 18 augusti.

Det är meningen, att samtliga anordningar för konferensen skola bära en särskild swensk prägel.

En wigtig missionsgren.

Följande, med afseende å den tilltagande emigrationen till Amerika, äfwen hos oss behjertanswärda upprop ingå i swenska tidningar.

Alla känna att årligen från wårt land utwandra många tusen swenskar till Amerika. Största delen af dem landstiger i New-York. Och hwad blir det af dem? Många hafwa ju anförwandter och wänner eller bekanta, som hjelpa dem till rätta. Men många stå wid landstigningen i den s. k. Castle Garden mycket rådlösa, obekanta som de äro med språket och det främmande landets förhållanden. Här som annorstädes lurar fienden på dem för att draga dem in i sina snaror och förderfwa dem både andligen och lekamligen. Men hit har också den kristna kärleken wändt sina blickar, och s. n. är det icke så ringa missionswerksamhet, som bedrifwes för att hjelpa och råda emigranter, som landstiga i Castle Garden. Om en sådan werksamhet anhåller jag att här få säga några ord. Den påkallar hela wårt intresse.

Sedan den swenska friförsamlingen Betesda blifwit stiftad i New-York 1879, började snart derefter tanken rigtas på Castle Gardenmissionen. En broder C. W. Holm kallades till missionär derstädes 1880. Han såg i Castle Garden den nöd, för hwilken många af wårt lands folk woro utsatta, synnerligen qwinnor, som — ofta med en barnaskara omkring sig — wäntade, att deras förut till Amerika öfwerflyttade män skulle komma dem till mötes eller sända dem biljett eller penningar för att kunna widare fortsätta resan, och som sålunda stundom fingo tillbringa flere dagar i Castle Garden utan både mat och penningar. Han kom då att inse nödwändigheten af ett hem att taga emigranterna till, der de ej allenast kunde få höra ewangelium utan äfwen erhålla någon lekamlig hjelp. Saken framlades för Betesdaförsamlingen, och hon upptog den tanken såsom ifrån herren. Ett allmänt möte utlystes, hwari de kristna wännerna deltogo, och det blef beslutadt, att ett emigranthem skulle upprättas. Broder A. S. Ottersten, sedermera hemmets föreståndare, utsågs att resa och samla medel. Han mottogs med wärme bland en stor del af wännerna i landet, och fram på wåren 1881 hade han redan öfwer 1,000 dollars samlade.

I augusti samma år öppnades hemmet och har allt sedan dess fortgått. De tre första åren war intresset lifligt och bidragen temligen rika, men derefter började det afswalna. Ottersten, som war en mycket uppoffrande och särdeles lämplig person för hemmet, dog i febr. 1884. Hans efterträdare hafwa ock gjort sitt bästa, fastän de haft att kämpa med mycket stora swårigheter, hufwudsakligen beroende på penningebrist. Så har hemmet allt hittills kämpat sig igenom. Herren har hållit sin hand deröfwer.

Wid 1887 års slut wisade räkenskaperna en brist på ett par tusen kronor. Man må ej undra, att de, som haft hemmet om hand, under sådana förhållanden warit oroliga samt ofta allwarligen satt i fråga att upplösa hemmet. Att detta dock skulle wara en mycket stor olycka, torde framgå deraf, att huru anspråkslös hemmets werksamhet än warit, så hafwa dess utgifter dock under åren 1886 och 1887 i medeltal uppgått till 6,083 dollars (omk. 24,000 kr.), hwaraf 1,193 dollars (omkr. 4,700 kr.) måst insamlas genom friwilliga gåfwor. Intill 1887 års slut hafwa 21,501 måltider mat och 8,773 logis lemnats fritt utan betalning till fattiga och rådlösa skandinawiska emigranter.

Skall detta hem få upphöra?

Omöjligt! Alldeles omöjligt! Den kristliga kärleken får ej lemna de rådlösa emigranterna utan all hjelp wid deras landstigning i New-York.

Det säger sig nu sjelft, att denna mission närmast åligger skandinawerna i Amerika. De hafwa ock beslutit att åtminstone tills widare uppehålla hemmet. Men klart är ock, att wi här i Swerige måste känna oss pligtige att medwerka. Wi sända sjömansmissionärer till främmande hamnar för att der taga wara på wåra sjömän, och deri känna wi oss uppfylla en pligt. Hwarför skulle det då icke ock wara en pligt att låta wåra emigrerande landsmän känna, att wi i kärlek sträcka ut wår hand ända till New-York, för att der taga emot dem, sedan wi här winkat till afsked? Bröder — ett — handtag är Emigranthemmet!

Denna sak har redan länge legat på mitt hjerta, ach jag hade welat längesedan skrifwa derom. Men jag har sparat till nu, då sommarmötena börja öfwer allt i wårt land. Wid dessa möten kan det ju wara lämpligt att göra insamlingar för ändamålet. Bröder, glöm-

en bok, „Kinas andliga tillstånd", ett litet häfte, synnerligen egnadt att sprida kunskap om detta widsträckta rike och att wäcka en warm åstundan att hjelpa detsamma. Detta war i början af 1865 och under årets lopp anmälde sig sjutton medhjelpare. I maj 1866 afseglade han med sitt sällskap på Lammermuir, och Kina-Inlandsmissionen war grundad.

Det skulle behöfwas en bok i stället för några spalter, för att förtälja denna missions historia upp till närwarande tid. Ware det nog sagdt att dess framsteg och utweckling warit i ständigt stigande. Det kinesiska folket är af naturen icke, likasom flere andra folk, lätt emottagliga för en ny religion; nationelt och intellektuelt högmod bjuda deremot, och England har sjelf bidragit att spärra till Kinas dörrar för Kristi ewangelium genom sitt olyckaliga uppträdande med afseende å opiumhandeln. Likwäl har ewangelium wisat sin gamla kraft, och när en kines en gång blir en kristen, så är det på allwar och icke blott till namnet.

När Lammermuir anlände, fanns det, såsom nämnts, i Kina elfwa stora prowinser, i hwilka ingen ordets förkunnare någonsin satt sin fot. Nu finnes der 284 europeiska missionärer med deras hustrur; 66 organiserade kyrkor, 110 kapell och 65 stationer; 12 infödde wigde prester och 49 infödde biträdande predikanter; 22 skollärare, 42 kolportörer och 17 bibelqwinnor; 8 skolinternat med 88 elever och 10 dagskolor med 86 elever; tre hospitaler och 16 räddningshem för opiumrökare. Kommunikanternas antal är öfwer 2,000 af hwilka 550 döptes sista året. Med barnen uppgå de kristna kineserna till öfwer 3,000.

Dessa siffror kunna synas små, när man jemför dem med den ofantliga kolossens hela befolkning, men de äro dock af onämnbar wigt för Kinas framtid. Ett arbete, sådant som detta, går långsamt; många år förgå, innan någon frukt alls märkes, men när frukter en gång börja komma, fördubblas de snart. De tretusen skola snart wara 30,000. Med outtröttlig ifwer har mr Taylor omfatat sitt arbete och delat sin tid emellan Kina och hemlandet, allt efter som nödwändigheten fordrat. Missionen är bygd uteslutande på tro, och tron har icke swikit. Dess inkomster, som de första åren stego till omkring 5,000 pund (125,000 mk.) uppgingo senaste år till 33,000 pund (825,000 mk.). Missionen är bekännelselös och allmän; medlemmar af olika kyrkliga riktningar äro wälkomna till dess leder, så framt de annars äro lämpliga.

Hwad det en gång skall blifwa af Kina-Inlandsmissionen, är swårt för en menniska att förutse. Det synes som om Kina skulle hafwa kommit till aftonen af någon stor tilldragelse, som kommer att sammanföra det med de ledande nationerna i den westra hemisferen. Men hwilken faktor i menskligheten utweckling det än kan blifwa, är det säkert att det arbete, som Kina-Inlandsmissionen utfört inom dess widsträckta område, i hög grad bidragit till att nedbryta dess hitills tillslutna murar. Men denna missions största ära är dock att hafwa beredt den wäg, på hwilken folket från Sinim (Es. 49, 11, 12) skall samlas till Återlösarens hjord.

men det icke! Medlen kunna sändas till Swenska Missionsförbundets expedition i Stockholm. Många små bäckar göra en stor å. Och kunde wi på Emigranthemmet i New-York bädda några sängar och bereda ett lugnt nattläger för några dygn åt landsmän och landsmaninnor, som wid landstigningen känna sig hemlösa och rådlösa, så wore det wäl några kronor wärdt. Bröder — ett handtag åt Emigranthemmet!

Gefle den 5 juni 1888.

P. W.

Ofwanstående upprop gäller, såsom naturligt är, hufwudsakligen till förmån för de swenska emigranterna; men må äfwen wi komma i håg huru många af wåra landsmän, som hafwa att gå samma swårigheter, som här omtalas, och kanske ännu större, till mötes. Att söka få i stånd ett skildt emigranthem för finnar, torde emellertid wara lönlöst; deremot torde det icke wara omöjligt för oss att få sammansluta oss med det redan befintliga swenska hemmet, så att äfwen finnar skulle mottagas i detsamma, men i sådant fall bör äfwen härifrån understöd för hemmet sändas. Derföre bröder — ett handtag åt emigranthemmet!

Om Metodistepiskopal-kyrkans årskonferens

meddelar Göteborgs Weckoblad följande, hwilket torde wara af intresse, enär äfwen de metodistförsamlingar som finnas i wårt land, underlyda denna kyrka: Metodistepiskopal-kyrkans årskonferens sammanträdde härstädes den 11 juli i Emanuelskapellet. Närwarande woro samfundets predikanter från alla delar af landet till ett antal af omkring 90. Biskop Mallalieu från Amerika war ordförande och f. d. riksdagsmannen, pastor J. M. Erikson från Stockholm sekreterare. Konferensen öppnades af ordföranden, som på ett utmärkt sätt ledde dess förhandlingar, och gjorde mötet i sin helhet intrycket af frid och broderlighet mellan dess deltagare. Rätt wigtiga frågor woro å bane, och nu skulle åtskilliga beslut, som wid samfundets generalkonferens, hållen i New-York under sistlidne maj månad, blifwit fattade, tillämpas. Bland dessa beslut woro följande:

1) att treårsperioden utsträckes till fem år, d. w. s. att en predikant kan numera få stanna 5 år på en plats, förut blott 3 år;

2) att presiderande äldste — de, som hafwa uppsigt öfwer de olika distrikten — kunna få innehafwa denna befattning i 6 år, förut 4 år; och

3) att konferensen eger rättighet att dela sig i twenne sjelfständiga konferenser.

Tiden under mötet anwändes sålunda: f. m. mellan kl. 9 och 1, någon gång närmare 2, höllos sessioner, då presiderande äldste uppläste sina rapporter, och predikanternas lämplighet ransakades samt de sedwanliga frågorna besvarades. Derjemte diskuterades åtskilliga inlemnade förslag.

Bland tillfälliga frågor, som behandlades, war äfwen angående de icke ur statskyrkan utträdda medlemmars betjening med dop, wigsel och begrafning, och om mottagande af sådane, statskyrkan egentligen tillhörande personer. Frågan uppstöts till följande sammanträde, sedan en kort men rätt lislig diskussion deröfwer hållits, och referenten beklagar, att han ej war i tillfälle att höra utgången. Ställningen uppfattades dock något wid början af diskussionen, då det upplystes, att några församlingar ej mottogo personer till medlemskap, som ej hade lagligen utträdt ur statskyrkan, då förhållandet deremot i allmänhet war annorlunda. Somliga predikanter, och detta gäller nog de fleste, döpa ej de icke utträdde medlemmars barn, och i allmänhet ställa metodisterna sig gällande lag till efterrättelse.

Lördags förmiddag upptogs en f. d. statskyrkans prest såsom metodistpredikant, nemligen förre kapellpredikanten, pastor E. B. E. Roos. Hans prestwigning godkändes, och ibland de äldste wardt han räknad, d. w. s. han erhöll en äldstes tjenst. Dock intogs han icke ens på prof i konferensen, utan skulle han först anställas 2 år, för att man må kunna utröna hans duglighet såsom metodistpredikant.

Hwarje afton höllos predikningar, och under söndagens lopp lyssnade stora skaror till ewangelii predikan af konferensens predikanter. På f. m. predikade biskopen i Emanuelskapellet öfwer orden: „Älsken I mig, så hållen mina bud. Och jag skall bedja Fadren, och han skall sända eder Hugswalaren“.

Efter predikan ordinerades 2 till diakoner. I Betlehemskyrkan predikade pastor E. Schütz öfwer: „Om jag än wandrade i en mörk dal“ etc. I Majornas metodistkapell predikade pastor E. Runfeldt, fordom studerande wid Göteborgs högre lärowerk, öfwer Pauli tal på torget i Athen, Apg. 17. Pastor Wahlby talade i Majornas missionshus öfwer orden: „Kunde än en moder förgäta sitt barn, så att hon ej förbarmade sig öfwer sin lifsfrukt, så will jag dock icke öfwergifwa eller förgäta dig“. I Redbergslids missionshus talade pastor Sigurdsson öfwer: „Kommen ihåg Loths hustru“! Bland predikningarna anteckna wi till slut pastor Schütz' i Emanuelskapellet på eftermiddagen, då 2 predikanter ordinerades till äldste, och d:r Henschens predikan på qwällen öfwer orden: „Mig är gifwen all makt i himmelen och på jorden. Gån för den skull ut“ etc.

På måndagen afslutades konferensen, som äfwen bewistades af twenne danska metodistpredikanter och en bankir från Amerika.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 5 augusti 1888.

3 Moseb. 23: 33—44.

Löfhyddohögtiden.

Och Herren talade till Mose och sade: Tala till Israels barn och säg: På femtondedagen i sammasjundemånadär löfhyddohögtid i sju dagar åt Herren etc. w. 33—44.

Israel war ett högtids- och festfirande folk, och hwarför skulle det icke wara så, då Herren blifwit deras Gud. Kalladt, inwigdt och helgadt att wara ett Guds egendomsfolk hade det så stora anledningar att glädjas, att wi ej må undra på, att alla deras högtider med undantag af försoningsdagen woro glädje och jubelfester.

Det folk, hwars Gud Herren är, höfwes wisserligen att glädjas och fröjdas. Att motsatsen ofta inträffade hos Israels barn, som i stället för att glädjas och jubla inför Guds ansigte, knotade, klagade och knorrade, och att motsatsen ännu i dag ofta inträffar, beror wisserligen icke derpå, att Gud icke will, att hans barn skola wara glada, liksom icke heller derpå, att de skulle sakna glädjeämnen, utan fastmer derpå, att de låto det jordiska och werldens mångahanda, som på alla utöfwar en så förunderlig kraft, taga öfwerhanden och skymma det stora, rika och härliga, som de hafwa i Gud.

Gud wille, att Israel skulle glädjas och fröjdas, och det ådagalägger han bäst dermed, att han instiftar och anordnar den ena högtiden efter den andra och nu särskildt anbefaller åt dem den glädjerika löfhyddohögtiden, som skulle wara i hela sju dagar, af hwilka särskildt den första och sista skulle firas genom helig sammankomst och arbetsinställelse.

Hade den stora försoningsdagen warit en allmän bot- faste- och bönedag, så skulle nu löfhyddohögtiden, som inträffade kort efter denna, wara en lof- och tackfägelsedag, på hwilken Israel skulle fröjda sig öfwer Herrens rika wälsignelser och för erhållen förlåtelse.

Wissheten om att hafwa erhållit förlåtelse och rening ifrån synden, att hafwa kommit i den förtroliga ställning till Gud, som gör, att han är min Fader och jag hans älskliga och kära barn, uppwäcker alltid glädje och tacksamhet. Då blir det ej ett twunget och tillgjordt glädjande och lofwande, utan en werklig glädje och ett lof ur hjertats djup; ja, man kan då ej låta bli att glädjas och fröjdas. Afwen om till och med andra menniskor, som ej fattat orsaken till hennes glädjeyttringar, taga illa wid sig, så tränger sig detta stora glädjeämne så med makt inpå en sådan menniska, att hon måste jubla och ropa inför Guds ansigte. Det war så med Dawid. När han fått wisshet om förlåtelse och återupptagelse, så utbrister han: „Lofwa Herren, min själ, och allt det uti mig är lofwe hans heliga namn! Lofwa Herren, min själ och förgät icke, hwad godt han har gjort dig, han, som förlåter dig alla dina synder och helar alla dina brister, som löser ditt lif ifrån grafwen och kröner dig med nåd och barmhertighet“. På samma sätt är det och med alla andra, som fått samma saliga wisshet.

Har du, som läser detta, hunnit till denna wisshet och erfarit denna glädje, som frälsningens och syndaförlåtelsens nåd medför? Ställ den frågan till dig sjelf, fråga ditt eget hjerta, huru det är med den saken, och gif dig ej till freds, förrän du fått ett ärligt och uppriktigt swar, ty utan att hafwa kommit i denna lyckliga ställning kan ingen i sann mening glädjas i lefwande Gud eller rätteligen tacka och lofwa hans stora och heliga namn.

Guds stora frälsarenamn är den enda och rätta glädjekällan. All glädje, som ej flödar fram från denna källa, är ingen werklig glädje. Köttets fröjder äro förnedrande och förgängliga: såsom den lilla bäcken snart förtorkas af solens hetta, så försvinner ock werlden med hennes tomma och ihåliga glädjekällor. Werldens fröjder leda från Gud, förqwäfwa kärleken till Jesus Kristus den korsfäste, uppfylla hjertat med dårskap och fåfänga och åstadkomma ofrid, samwetsqwal, förtwiflan och död. I denna atmosfer slocknar snart trons ljus. Alla så kallade förströelser, fus och dus, spel och dans, syndiga och gyckelaktiga nöjen, som werldsmenniskan utöfwar, tjena till intet annat, än att göra wägen till helwetet behaglig. Dessa fröjder äro ett försockradt gift, smaka sött, men dräpa själen. Sådan är werldens glädje, den är i sjelfwa werket ingen glädje alls, utan en ewig sorg, fastän den oriktigt nämnes så.

Annorledes förhåller det sig med den sanna glädjen — glädjen i Gud. Den stärker tron, hoppet och kärleken, förtager ofriden, läker hjertesåren, förkortar pilgrimens wandring genom werldens öken och kommer honom att glömma de swårigheter, bekymmer och wederwärdigheter, som derunder möta.

Denna glädje åstadkommer också lof och pris. Sången är wäl det bästa uttrycket för hwad menniskohjertat känner, tror och älskar och kanske det werksammaste medlet att jaga bort oro, bekymmer och misströstan, hwarför Herren ofta manar sitt folk att sjunga och lofwa.

Häraf kunna wi nu förstå, huru wigtigt det är, att Guds folk och barn äro ett lofsjungande slägte, ett folk, i hwars hyddor jublets och frälsningens ljud höres.

Att lofwa Gud är änglarnes och de förklarade andarnes förrättning i himmelen, och det skall äfwen ewigheterna igenom blifwa Guds barns sysselsättning; och om wi, som tro på Herren, wore flitigare och ifrigare deruti, så skulle wi derigenom mera komma att likna, hwad wi en gång skola blifwa. Liksom längtan, tron och hoppet äro af kortare waraktighet, än kärleken och glädjen, så skall äfwen predikande, bön och alla de medel, dem Gud gifwit oss till stadfästande af wår tro och wårt hopp, upphöra, under det att wår kärlek och fröjd för ewigt skola fortfara att utgjuta sig i lof och pris.

Den mest lefwande förebild af himmelen, som wi wäl kunna föreställa oss på jorden, är, när Guds barn i känslan af hans godhet och härlighet, med hjertan öfwerflödande af kärlek och glädje, förena sig både med hjerta och röst uti glada och klingande lofsånger till hans ära. Dessa fröjdestunder likasom Andens wittnesbörd bära wittne om sig sjelfwa, och hafwa i sig sjelfwa bewiset för sitt himmelska urfprung.

Föga ana wi, huru mycken skada wi tillfoga oss sjelfwa, när wi under bön förgäta att lofwa och prisa Gud, eller gifwa lofwet blott föga rum, såsom mingtwis är fallet, under det wi äro widlyftiga nog, då wi bekänna synden eller utbedja oss något. Du kära Guds barn, som läser dessa rader, jag beder dig ihågkomma detta: låt Guds lof och pris få ett större rum uti din bön, tänk lika mycket på de alltid nya ämnen du har till lof och pris, såwäl som på anledningen till syndabekännelse och bön. Gud will — och wi hafwa också alla anledningar dertill — att wi, hans barn, skola glädjas och fröjdas i honom och lofsjunga hans namn. Fröjden eder i Herren, I rättfärdige! De fromma höfwes att lofwa honom. Lofwen Herren, ty Herren är god, prisen hans namn, ty det är ljusligt! Ps. 33: 1. 135: 3. Låtom oss derför genom honom alltid till Gud frambära lofoffer, det är frukt af läppar, som prisa hans namn. Ebr. 13: 15. Hade icke Dawid, som så flitigt öfwade denna himmelska sysselsättning, i synnerlig måtto ett himmelskt sinne? Upplyftas icke understundom wåra hjertan, när wi läsa Moses sång och Dawids lofsånger? Huru mycket mer skulle icke det upplyfta och wederqwicka oss, om wi sjelfwa woro flitiga uti att lofwa och prisa.

Men det war icke blott försoningsdagens stora betydelse som Israel under denna glädjehögtid skulle med tacksamhet erinra sig. Genom förordningen, att de under dessa festdagar skulle bo i löfhyddor, skulle de tacksamt erinra sig Herrens underbara ledning af och wård om dem och deras fäder under den mödosamma ökenwandringen, då de och deras fäder bodde i hyddor.

Erinringen om Guds wård och ledning under flydda dagar skulle blifwa ett stort ämne till glädje och fröjd och uppwäcka lof och pris. Derjemte afbildades genom denna Israels förnämsta glädjefest Guds folks saliga hwila efter fulländadt arbete i Herrens tjenst. Sålunda rika ämnen till glädje och tacksamhet. Och månne wi hafwa mindre anledningar till lof och pris. Antingen wi blicka tillbaka på de gångna åren af wårt flydda lif eller i tron skåda framåt och i ordets ljus blicka in i den himmelska roligheten, huru stora tack- och glädjeämnen, hafwa wi icke. Särskildt böra wi ofta låta wåra ögon i tron skåda framåt och uppåt till den ewiga hwilan, som står Guds folk tillbaka, ty det uppwäcker mer än allt annat hos den himmelskt sinnade glädje och lof.

Då tidens tryck hotar att alldeles nedböja oss och denna werldens oro, djupa elände och mångahanda bekymmer och swårigheter hämmande synas wilja inwerka på det andliga lifwet hos oss, må wi då påminna oss, att det endast är en liten tiden, och så äro wi i den ewiga hwilan, der äfwen wi bland den otaliga skaran af andra saliga himmelens inwånare skola få en plats och der wåra röster skola blandas med deras; der tårar skola aftorkas, all klagan förwandlas i lof, der den jordiska tälthyddan, i hwilken wi här en tid bott, utbytas emot det härliga palats, som Gud Fader åt oss grundadt och i hwars boningar wi sedan skola från ewighet till ewighet få lefwa tillsammans med den treenige Guden, alla trogne från werldens begynnelse och de heliga änglarne; påminnom oss allt detta, som wi redan nu weta, att wi en gång skola toga i besittning, och tänk derjemte på det myckna, som ingen menskligt tunga i denna tiden skall kunna säga, intet öga se och intet öra höra, och säg sedan, att icke ditt hjerta uppfyldes af glädje derwid och att icke ett innerligt tack uppstig till Gud för hans stora kärlek och faderliga godhet. Ja, will du, Guds barn, blifwa stämd till lof, blicka då uppåt mot den himmelska hwilan, der du skall wara för ewigt en gång hos Gud och der det skall wara en ewig glädje, en fullkomlig glädje på Herrens högra sida.

Jublets och frälsningens ljud höres i de rättfärdiges hyddor. Herrens högra hand gifwer seger.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 31. Torsdagen den 9 Augusti **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Buddhismen och kristendomen.

Föredrag, hållet wid werldskonferensen i London den 13 juni 1888.

af

Sir Monier Monier-William. *)

Det är en anmärkningswärd företeelse för wår tid, att man öfwerallt, wid wetenskapens högskolor, i kretsar som företrädeswis representera intelligensen, men äfwen i de som förete en blaserad lefnadströtthet — påträffar personer, hwilka icke tro på Kristus, ja som t. o. m. önska afsäga sig det kristna namnet, men som högeligen beundra Buddha. De tro sig i Buddhas lära hafwa funnit glimtar af ett högre ljus, som de icke kunna finna hos kristendomen och de anse derföre denna lära såsom urkällan till mensklig wishet, den förebild, efter hwilken Kristus har sökt lämpa sin. Är icke detta ett bewis på den oro och otillfredsställelse, det behof utaf något utom sig sjelf att fasthålla sig wid, som alltid följer menniskan åt och från hwilket hon aldrig kan frigöra sig? Det har warit lätt för dem att förkasta Kristus, ty de hafwa icke känt honom, och den höga kultur, hwaröfwer de yfwes, fordrade af dem denna gärd; men de kunde icke finna sig i den tomhet, som detta medförde; de måste hafwa något att fylla denna med, något att hålla sig till, och de grepo efter Buddha.

Hwilket anspråk har wäl Gautama Buddha på att kalla sig Asiens ljus? De som gifwit honom detta namn, synes hafwa förglömt att det endast är i Östra Asien som hans läror blifwit spridda och att, om man tänker på antalet bekännare, Mohamed med lika mycket skäl kan göra anspråk derpå. Det är wisserligen sant att Buddhism betyder upplysning. Det war först efter ett långwarigt begrundande i ensamheten som ljuset bröt fram öfwer Gautama och han blef Buddha, upplysaren. Men af hwilket slag är wäl detta så kallade ljus. Låtom oss se till! Har det wisat menniskan att hon är en arm och syndfull warelse? Nej; i detta fall är Buddhas ljus fullständigt mörker. Har det wisat menniskan den allsmäktige Skaparens godhet, helighet och rättfärdighet, har det lärt henne hemligheten af Guds faderskap? Nej; äfwen i detta fall är Buddhas ljus mörker. Han känner icke till något wäsende, som är högre än han sjelf.

Men hwad är då detta ljus, om hwilket det på senare tider blifwit taladt och skrifwet så mycket. Buddha gör i sjelfwa werket icke anspråk på annat, än att hafwa upptäckt orsaken till och botemedlet mot lidandet. Lidandet uppstår af önskningarne och är oskiljaktigt från det menskliga lifwet; allt som lefwer, lider, och från lidandet kan man endast frigöra sig, genom att undertrycka alla önskningar, d. ä. upphöra att existera. Botemedlet för lidandet är derföre utslocknandet af den individuella tillwaron. Detta är det yttersta målet för buddhisten, och i afwaktan derpå lärde Buddha sina lärjungar att qwäfwa alla önskningar och försänka sig i den största möjliga apati. Kristus deremot lärde sina att fröjdas under lidandet, emedan detta hör till wår andliga uppfostran och länder till karakterens fullkomnande. Kristendomen öfwerenstämmer med buddhismen deri att hela skapelsen är underkastad lidande, kroppsligt och andligt; men medan den ena lär oss att afwakta den lidande kroppens förhärligande och e kommande tid, då alla tårar skola aftorkas, lär oss den andra och blicka framåt mot förintelsen.

De kristna utgöra en organisk enhet med Kristus; han är hufwudet, de äro lemmarne, och denna enhet med Kristus förer dem till den ännu större enheten med Gud. Buddhisten tillbakawisar hwarje tanke på enhet med Buddha, emedan en enhet är omöjlig emellan warelser, som ännu lefwa och andas och äro till, och en, som redan uppnått det eftersträfwanswärda målet att wara förintad.

„Men", skall man säga, „Buddha lär oss i alla fall att blifwa fri från synden och föra ett sedligt lif"! Icke ens detta gör Buddha. Han säger helt enkelt: — „upphör att göra det orätta och gör det rätta! Du samlar dig dermed förtjenster och uppnår tidigare Nirwâna, förintelsen". — Men om den renhet, som bör hafwa sitt säte i hjertat och forbrar dettas omskapelse, wet han intet. Icke heller ger han oss någon kraft till "det rätta", som han anbefaller oss att göra. Han säger sina lärjungar rent ut, att han icke har makt att befria dem från det onda, wid hwilket de under själswandringens ändlösa stadier skola wara bundna, utan de måste sjelfwa söka förkorta det, genom att wända sig till det goda. Hwilken skilnad emellan denne maktlöse sedelärare och Kristus, som kom att förkunna de fångar frihet och de elände förlossning och som ger den förlåtna syndaren kraft att börja ett nytt och heligt lif!

„Men", säger man åter „Buddha har åtminstone lärt oss att icke älska werlden och det werlden tillhörer och att öfwerwinna det onda med det goda"! — Ja, detta har Buddha gjort och mera dessutom. Skilnaden emellan hans bud i detta afseende och Kristi bud ligger icke i bokstafwen, utan i den inre drifkraft, som skall leda oss. Enligt Buddha bör denna drifkraft bestå i omsorgen om wårt eget bästa; enligt Kristus i kärleken till Gud. Buddhismen säger: „Waren rättfärdige i eder sjelfwa och genom eder egen kraft"! Kristendomen säger: „I kunnen icke genom eder sjelfwa uppnå en rättfärdighet, som kan ega bestånd inför en helig Gud, men genom Kristus skolen I undfå den kraft, som kan förhjelpa eder dertill"! Buddha säger: „Tag ingenting från mig; jag har intet att gifwa eder"! Kristus säger: „Tag allt ifrån mig; jag har rikedom tillfyllest för eder alla"! — Jag frågar eder nu: Hwilkendera har wäl större utsigt att kunna föra ett rättfärdigt, rent och heligt lif — den, som lärt sig sin moral af den döde och förintade Buddha, eller, den, som mottager sin kraft till det goda från den ewigt lefwande och lifgifwande Kristus?

Man säger att buddhismen är den ursprungliga religionen, som lemnat stoff åt kristendomen och från hwilken denna skulle hafwa utwecklat sig och t. o. m. blifwit en afart. Men emellan de båda religionssystemen finnes dock ett alltför stort swalg, för att den ena skulle kunna betraktas såsom en utweckling af den andra. Kristus war sänd af Gud; Buddha kom i sitt eget namn. — Kristus war med Fadren af ewighet och nedsteg i tidens fullbordan såsom menniska till jorden, född af en jungfru; Buddha säges hafwa genomgått otalige utwecklingsstadier såsom halfgud, demon, och djur, och blef slutligen menniska derigenom att en hwit elefant rörde wid hans moders sida. — Kristus föddes i ringa stånd och war likwäl mäktig att öfwerwinna werlden; Buddha föddes i en furstlig familj, emedan han behöfde bördens inflytande för att winna anhang för sin lära. — Kristendomen betraktar det personliga lifwet såsom den högsta och heligaste af alla de gåfwor wi undfått af Gud samt Gud sjelf såsom personlighetens högsta idé, såsom det stora Jag är hwad jag är; den lärer oss att såsom individer ständigt mottaga nytt lif af Guds hand och att såsom målet för all wår sträfwan ställa att en gång blifwa utbildade till hans likhet. Buddhismen deremot lärer att den högsta lycka som menniskan någonsin kan uppnå består i personlighetens utslocknande, i Jag'ets förintande och i upphörandet af tillwaron i alla dess former; den ställer såsom det yttersta och slutliga målet — Alltets uppgående uti Intet. — Kristus lär oss huru wi skola ärfwa ewinnerligt lif; Buddha lär oss huru wi skola ärfwa lifwets utslocknande.

Hwem af dessa twå skola wi wäl wälja till wår ledsagare, wårt hopp och wår frälsare — „Asiens ljus", eller werldens ljus? Buddha eller Kristus? Det synes nästan som ett hån att ställa en sådan fråga till tänkande män och qwinnor, men jag är dock twungen att fråga det. Ur hwilken bok skola wi, när dödens timme nalkas, hemta wår tröst och wår frid — ur den som förkunnar oss om den döde, utslocknade och förintade Buddha, eller ur den, som uppenbarar för oss lefwande Kristus, werldens återlösare?

*) En känd resande och forskare i de gamla hednista religionssystemerna som för sina förtjenster i detta afseende blifwit hugnad med iteln af baronet.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ytterligare några ord angående de frikyrkliges missionsmöten i Swerige.

(Resebref).

Efter bewistandet af „Skånska missionssällskapets" årsmöte, hwarom förut är nämndt, tillbringade jag några dagar i mitt föräldrahem, beläget i sydöstra hörnet af Jönköpingslän, den del af Småland, som för sin naturskönhet blifwit kallad Smålands trädgård. Här har min wagga stått. Wid dessa berg och dalar, dessa skogar och sjöar äro mina barndomsminnen fästade. Till och med stenarne kunna här, genom att wisa sig på sina gamla wälbekanta ställen, upprepa lifliga barndomshistorier. På dessa solbelysta kullar, der winden sjunger sin morgonsång i ekens och lindens kronor, uppgjorde jag de framtidsplaner och byggde de luftslott, som snart skulle grusas. Men här uppgick äfwen ewighetshopp för min själ genom födelse ofwanefter. Jag fann ett hem ofwan stjerneranden och blef en — främling på jorden. Alltså framåt!

Från fädernehemmet reste jag till Oskarshamn, der missionsmöte hölls den 8 och 9 juli. Så mycket folk hade infunnit sig till mötet, att huset ej kunde rymma hälften. Men metodisterne hade wälwilligt stält sitt rymliga kapell till mötets förfogande, och så fick man samtidigt samlas i missionshuset och kapellet, som snart woro öfwerfylda, så att stora hopar måste stanna utanföre. Både från norr och söder ankommo för ändamålet hyrda ångbåtar med mötesdeltagare. Så ankom på söndagsmorgonen en båt från Mönsterås med omkr. 180 personer. Guds ord predikades rikligt på bägge lokalerna af flere predikanter. Sedan jag warit i tillfälle att åhöra flere föredrag samt sjelf wittna om Herren både i missionshuset och metodistkapellet, följde jag om aftonen med den förutnämda extra ångbåten till Mönsterås, som äfwen ingick i min marschruta, och hwarest missionsmöte skulle hållas under weckans lopp. Båten afgick på förut bestämdt klockslag. Några lustfarare, som ej tagit det så noga med tiden utan kommo några minuter försent till hamnen, fingo derför till sin grämelse stanna qwar och åse, när de öfriga af sällskapet, glada och belåtna med sin dag, styrde kurs mot hemmet. We dem, som försumma sin nådatid och derför lemnas qwar, när Herren kommer, tänkte jag wid åsynen af de qwarblifne. Emellertid war jag bland de lycklige, som i rätt tid kommit ombord. Och nu befann jag mig i kretsen af kära wänner, med hwilka jag haft många oförgätliga stunder omkring Guds ord under min treåriga wistelse i Mönsterås. Under uppbyggliga samtal, sång och tacksägelser fortgick resan. Den gynsamma wäderleken i förening med den

wackra farleden gjorde derjemte att denna båtfärd efterlemnade ett i allo angenämnt minne.

Missionsmötet i Mönsterås egde rum den 13 och 14 juli. Oaktadt den regniga wäderleken första dagen, war tilloppet af mötesdeltagare äfwen här stort. Äfwenledes stod metodistkapellet här till mötets disposition, hwadan predikan samtidigt hölls i missionshuset och kapellet, som båda woro till trängsel fylda.

Bland mötets många predikanter må nämnas en gammal, i Herrens tjenst grånad kyrkoherde från Öland. Han deltog med ungdomlig wärme i mötets förhandlingar. Det war både intressant och rörande att höra honom i ett föredrag orda om det andliga tillståndet i Swerige under konwentikelplakatets dagar. Om då några personer i all tysthet samlades i ett kök eller någon liten kammare omkring Guds ord, kunde de derför lätt blifwa fasttagna och ådömda böter eller fängelse för att icke säga landsförwisning och död. Icke ens presterne fingo ostraffadt hålla kristliga sammankomster. Sjelf hade han i yngre år warit utsatt för trakasserier af fjärdingsmän och länsmänner för Guds ors skull. Deremot hade man full frihet att samlas i s. k. lekstugor till dansgillen, dryckenskap, kortspel och dyl., och denna frihet brukade man ganska allmänt och flitigt. Men huru annorlunda wore det icke i wåra dagar, då rymliga missionshus och kapell uppföras här och der i landet och dessa likwäl icke kunna rymma de skaror, som wid wåra missionsmöten fritt samlas omkring Guds ord.

Andra mötesdagen började med missionsföredrag af en gammal predikant från Skåne, en weteran i den inre missionens tjenst. Han framstälde några drag af den inre missionens utweckling. Så berättade han bland annat att till en större egendom i Swerige, der stor ogudaktighet rådde bland folket, kom för flere år sedan en lekmannapredikant och predikade Kristi ewangelium på det enkla och lefwande sätt, han sjelf fattat det. Bland andra, som hörde och blefwo omwända, war äfwen en torpare, som sedermera började samla folket i sitt hem och läsa Guds ord samt uppmana till sinnesändring. Allt flere samlades i torpet omkring Guds ord och blefwo omwända, bland dem rättaren, och skogwaktaren. Detta wäckte mycket uppseende och förtrytelse hos herrskapet. I synnerhet förargade det inspektoren, hwadan denne tillsade torparen att till en wiss dag flytta, om han icke wille upphöra med läseriet. Emellertid wisade sig frukterna af wäckelsen på allt flere sätt. En dag kom rättaren till godsegaren och bad att få tala wid honom. Han bekände under tårar, att han under årens lopp (han war om jag mins rätt, en gammal trotjenare), stulit säd ifrån patron och medförde nu en penningesumma, hwarmed han wille godtgöra det stulna, hwarjemte han ödmjukast bad om förlåtelse. — Hwad går åt dig, frågade patron bestört, har presterna förwridit din hjerna med teologi, eller hwad fattas? — Nej, sade rättaren, men sedan jag började gå och höra Guds ord der borta i torpet, har mitt samwete waknat, och Gud har förändrat mitt sinne, så att jag icke längre kan öfwa eller bära på orättfärdighet. — Något förlägen bad patron honom då komma igen någon annan gång, då han finge bättre tid att samtala med honom om saken. Derefter kom skogswaktaren till patron och bekände, att han under sin otrostid stulit skog och salt, hwarför han nu bad om förlåtelse samt att få lemna de orätt förwärfwade penningarne med ränta. En tredje kom och bekände, att han på ett annat sätt förfarit sin herres egodelar o. s. w. — Men huru kommer det till, att den ene efter den andre kommer till mig och icke blott friwilligt bekänner, att han stulit och bedragit mig utan äfwen anhåller att få återgälda det stulna, frågade gårdsegaren häpen. — De swarade, att de genom att besöka sammankomsterna der borta i torpet blifwit förda till sinnesändring och nu woro nya menniskor, lyckliga och frälsta genom tron på Jesus. — Under tiden kom den förutnämnde torparen till patron och bad att få låna ett par oxar. — Hwad skall du göra med oxarne, frågade patron. — Jag skall med dem flytta mina saker, sade torparen, ty, som patron torde weta, är jag uppsagd och skall till den och den dagen wara borta från godset, emedan jag icke kan upphöra med att läsa och hålla sammankomster i mitt hem. — Du behöfwer inga oxar, genmälte patron. Blif du qwar på torpet och fortsätt med sammankomsterna som förut. Ingen skall hindra dig. Och blir stugan för trång, så kom till herregården, så will jag upplåta mina rum för sammankomsterna. Då de hafwa den werkan med sig, att den ene efter den andre friwilligt kommer och bekänner sina brott samt lofwar att hädanefter blifwa en rättskaffens tjenare, will jag wisst icke, att de skola upphöra. — Med framhållande af dylika fakta uppwisade talaren den genomgripande förändring i sederna, som inre missionen under de senaste årtiondena åstadkommit hos tusen och åter tusen bland swenska folket. Men ännu finnes både i Swerige och andra land millioner, som sucka under orättfärdighetens nesliga och tunga ok. Derför ginge det icke an att hwila på wunna lagrar utan hellre med stärkt mod och förökad offerwillighet werka Herren werk både i yttre och inre missionens tjenst. — Mycket talades i detta innehållsdigra föredrag om wälsignelsen af offerwillighet för missionen samt om förlusten af att wara njugg i den delen. Men utrymmet låter mig icke att återgifwa mera. O hwilken nåd, tänkte jag under föredraget, att äfwen jag får wara med om det dyra missionswerket. Må wårt arbete gerna af samtiden anses onödigt, ja, samhällswådligt! Den, som rätt dömer, skall dock till sist fälla utslaget. Derför äro wi alltid wid godt mod.

Efter nämda missionsföredrag hölls auktion på till missionen förfärdigade arbeten. Den inbringade omkring 400 kronor. Derjemte upptogs kollekt för missionen båda mötesdagarne. Då auktionen war slut hölls ännu ett uppbyggelseföredrag före middagsrasten. Kl. 3 e. m. samlades man åter, då twenne föredrag höllos, hwarefter mötet afslutades. Mycket kunde ytterligare wara att säga om detta möte, der man bland annat war i tillfälle att se en statskyrkans herde förena sig med frikyrkliga lekmannapredikanter i förbön för bekymrade, och der predikanter med olika uppfattning af wissa dogmer uppträdde efter hwarandra i olika samfunds lokaler och enstämmigt pekade på Guds Lam, som borttager werldens synd. Men måhända det anförda redan är mycket. Derför will jag sluta. Måtte åtminstone något kunna lända till wälsignelse! Mönsterås war ändpunkten för min resa. Derifrån återwände jag wia Oskarshamn, Westerwik och Stockholm lyckligt till H:fors, hwarest jag hoppas att Gud will wara med mig.

J. A. K.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **H. K. H. Storfursten Georg Alexandrowitsch**, kejsarens andre son torde befinna sig ombord på den i hamnen befintliga ryska eskadern.

— **Till guwernör i Nylands län** torde guwernören i Wasa, generalmajoren V. N. Procopé wara utnämnd. Såsom hans efterträdare i Wasa nämner ryktet öfwerste H. G. Palin. Ett annat rykte har till denna post utsett guwernören i Uleåborgs län, generalmajor J. A. Gripenberg, samt till dennes efterträdare inspektören för fiskerierna, professor A. J. Malmgren.

— **Till prestmötet i Tammerfors** den 21—23 augusti hafwa numera enligt U. S. 43 diskussionsfrågor blifwit inlemnade. Mötet kommer att afslutas med gemensam Nattwardsgång af deltagarne.

— **Winterpostföreningen i Finland och Swerige.** Direktionen för ångbåtsaktie bolaget Lounas-Suomi har hos senaten erbjudit sig att med sin ångbåt „Ebba Munck" under instundande winter, räknadt från den 1 nowember intill den 1 maj, så länge större ishinder ej förekomma ifrån Nystad och Mariehamn en gång i weckan öfwerföra post till Stockholm och retour. Om swårare winter komme att sätta hinder i wägen härför, förbinder sig bolaget jemwäl att en gång i weckan förmedla winterpostföringen fram och åter från Mariehamn till Stockholm, eller om hinder äfwen här skulle uppstå, frambefordra posten från någon annan öppen Åländsk hamn till Stockholm eller till Grislehamn. I ersättning af statswerket fordrar bolaget enl. Hbl. 1,100 mark i bidrag för hwarje resa från finsk hamn till Swerige tur och retour.

— **Trenne negrer** från Trinidad, hwilka studera juridik i London, hafwa enl. Hbl. dessa dagar uppehållit sig i Helsingfors samt sällskapat med den akademiska ungdomen härstädes.

— **Wiborgs handelsförening** har med anledning af komiténs för spanmålshandeln utlåtande sammanträdt till ett diskussionsmöte samt derwid enat sig om att afstyrka all tull på spanmål men deremot förorda upprättande af kronomagasin. Den af komitén förslagna kontrollen å utsädesspanmål och plombering af säckarna, hwari dylikt försäljes, förordades på det warmaste. Slutligen uttalade handelsföreningen den önskan, att taxan för frakt af spanmål på statens jernwägar måtte sättas så lågt som möjligt.

Wiborgs handelsförenings beslut blef sålunda, att instämma i och biträda de förslag, som de af regeringen tillsatta kommitterade afgifwit.

— **Gåfwa till uniwersitetet.** Genom chefen för ecklesiastik expeditionen har enligt N. Pr. uniwersitetet fått emottaga ett af adjunkten wid Karlstads folkskolläraresemianarium, Albrecht Lagerstedt, öfwersändt wärderikt etnografiskt arbete, benämndt: „Finnbefolkningen i mellersta Swerge och sydöstra Norge" samt innehållande en samling handlingar och afbildningar rörande finnarna i nämnda trakter, för att med uniwersitetets samlingar införlifwas.

— **Ewangelisk-lutherska söndagsskoleföreningen** har sitt konstituerande möte den 23 dennes i Tammerfors.

— **Ministerstatssekreteraren** frih. Bruuns helsa skall enligt till Hbl. ankomna underrättelser åter hafwa försämrats.

— **Till förmon för de genom branden i docenten E. A. Stenbergs willa nödlidande familjerna** på gå s. n. en insamling. I de i hr Hartwalls och Folkwännens kontor framlagda listorna hafwa enligt H. D. tillswidare tecknats 240 mk. Att denna summa dock är för ringa för att i någon nämnwärd mån kunna afhjelpa ens de oundgängligaste behofwen för de hemsökta, torde icke behöfwa påpekas, hwarföre det är att hoppas att ytterligare gåfwor skall inflyta.

— **Solförmörkelse** inträffade i förgår den 7 augusti härstädes samt kunde i anseende till den klara wäderleken och den sena timmen godt skönjas äfwen med blotta ögat. Den tog sin början kl. 1/4 före 8 på aftonen samt nådde sin

---

Kinas ålder och civilisation.

Wi meddela efter en swensk tidning följande intressanta öfwerblick öfwer Kinas urgamla kultur: De äldsta urkunder wi hafwa, som förtälja oss något om kineserna, omnämna dem såsom ett nomadiserande folkslag, hwilket utwandrat från landet söder om Kaspiska hafwet och cirka 2,700 år före Kristus satt sig ned i de nordöstra prowinserna af det nuwarande Kina. Dessa inwandrare woro kunnige i skrifkonsten och astronomien. Wi skönja således spår af kineserna långt före den patriarkaliska tiden, och det kinesiska kejsarriket står i höga ålder såsom en jätteeik från forntida tidsåldrar Detta gamla land, som under mer än fyra tusen år skördat frukterna af ciwilisation — åtminstone en wiss grad af ciwilisation — och af literär werksamhet, är wärdt all wår uppmärksamhet och beundran. Kina är i sanning ett underbart land. Wid sidan af detta sjunka andra länder till en liten obetydlighet. Dock, det är något som Kina saknar. Det saknar ewangelium. Det är derför hög tid, att detta blir predikadt i all sin renhet och kraft i det mycket intressanta kejsarriket. Kinas folk har sedan allt för länge legat fjettradt i syndens och mörkrets träldom. Ingen annan nation har blifwit försummad under så många århundraden och lemnad att försmäkta och förgås i okunnighetens natt

Men detta lands historia ådagalägger tydligare än något annat folks, huru oförmögen menniskan är att höja sig utan den guddomliga uppenbarelsen och den Helige Andes pånyttfödande kraft. Ciwilisation och kultur kunna sannerligen icke lyfta menniskan till Gud, men ewangelium om Jesus Kristus kan det.

Äfwen med hänsyn till uppfinningarna intar Kina en framstående ställning. Redan i det trettonde århundradet uppfunno kineserna skjutwapnen, på 1,000-talet eller under den saxiske konung Athelstans regering boktryckerikonsten och cirka 150 år efter Kristus papperet samt i början af den kristna tideräkningen krutet.

Innan det fans något Swerge och medan inwånarne på de Britiska öarne ännu woro wildar, styrdes kineserna af samma konstitutionella statsskick, som de för närwarande hafwa. Eller, för att gå längre tillbaka i tiden, då Daniel förutsade de persiska, grekiska och romerska rikenas uppblomstring, fall och förswinnande, när profeten Esaias cirka 750 år före Kristus bebådade det babyloniska rikets fall, när Jona 800 år före Kristus predikade bättring för folket i Niniwe — redan då war det kinesiska riket en af werldens största nationer. När konung Salomo i all sin prakt regerade i Jerusalem, när hans fader Dawid, den framstående och poetiske siaren och diktaren i Israel strängade sin lyra och sjöng sina makalösa sånger, egde kineserna en god styrelse och åtnjöto många af de owärderliga förmåner, som deras ciwilisation tillförsäkrade dem. Ett af kinesernas bästa klasiska arbeten, som ännu i denna dag läres af en hwar i studier och bildning mera framskriden lärjunge, är författadt af Wum-Wang, en kinesisk kejsare, hwilken lefde 100 år före konung Dawids regeringstid.

Då Moses, lärd i all egyptiernas wisdom, förde Israels folk ut ur träldomens hus, woro kineserna lagar och literatur alls icke underlägsne egyptiernas, under det att de förres religiösa åskådningar stodo långt öfwer de senares, ty tillbedjan af afgudabilder infördes icke i Kina förr än flere århundraden efter denna tidsperiod.

Omkring 200 år före Abrahams kallelse att utgå från sitt land och sin slägt blefwo astronomiska observationer iakttagna och nedskrifna af kinesiske historieskrifware, hwilka wår egens tids astronomer stadfästat såsom riktiga.

De älsta forntidslemningar, som kineserna ännu hafwa i behåll, äro inhuggna i berget Hung-shan och datera sig 250 år före Abrahams tid. Dessa inhuggningar tyckas wara ämnade att för ewiga minnet af ingeniörsarbeten, som icke äro mindre märkwärdiga, hwad beträffar storlek och konstfärdighet, än den arkitektur, som möter oss wid uppförandet af Egyptens pyramider. Sedan dess har Egyptens äresol stått i Zenit, den har förbleknat för längese'en och sjunkit ned bakom horizonten — Egypten är nu ett af de eländigaste riken i werlden — och likaså hafwa de assyriska, babyloniska, persiska, grekiska och romerska en gång så ryktbara och mäktiga kejsardömen uppstått, blomstrat, förbleknat och sjunkit till intet, men Kina står ännu på skådeplatsen. Det står der ännu såsom det allenastående monumentet af länge sedan hänswunna tidsåldrar.

I 4000 år har detta rike skyddats af Guds hand, och han skall framdeles bewara det, till dess hans ord, uttalade genom profeten Esaias för 2500 år sedan, blifwit fullbordade: „Och jag skall göra alla mina berg till wäg och mina stigar skola upphöjas. Se, desse skola komma fjerran från, och se, desse ifrån norr och ifrån hafwet och andra ifrån Sinims land. (Kina). Es. 49. 11, 12.

---

höjd wid tiden för solens nedgång kl. 8 $^1/_4$ då $^3/_{20}$ af dess yta war dold af månens skifwa.

— **Fornfynd.** Genom de gräfningar, fornforskaren magister Appelgren företagit i Brahelinnas ruiner i Kristina socken, synes man få swar på frågan: för hwad ändamål hafwa Brahelinnas wallar uppförts? Det har lyckats herr Appelgren, att i fästningswallarnes midt upptäcka stenfoten till en större boningsbyggnad och i wallarne spår efter tre portar; från landswägssidan en stor inkörsport och i de åt kyrkan till liggande hörnen twenne små portar för fotgångare. Den stora inkörsporten har warit hwälfd med stenar och tegel, men har rasat ned. Af allt kan man sluta till, att wallen har anlagts omkring gårdsplanen till skydd för gården och icke enkom för några särskilda krigiska syften. Källaren åter, af hwilken en del kan skönjas tydligt, har möjligen warit ämnad till krutupplag, då den förlagts till det aflägsnaste hörnet. (N. Pr.)

— **Folkskollärares enke- och pupillkassa** har numera enligt H. D. stigit till en half million mark. Enligt den till rewisorerna wid nu pågående rewision för 1887 aflemnade öfwersigten öfwer kassans ställning uppgick nemligen wid nämnda års slut den utgående balansen till 502,733 mk 70 penni. För åtta år sedan började kassan sin werksamhet med en fjerdedels miljon, nämligen 200,000 mark, som genast utgingo ur ordinarie statsmedlen, och 10,000 mk, som årligen under fem års tid utbetalades ur bewillningsmedlen.

Under år 1887 räknade kassan 520 deltagare, af hwilka endast 10 tillhörde andra, alla de öfriga första pensionsklassen, der pensionen är 408 mk om året. Intill nämnda års utgång hade bewiljats inalles nitton pensioner (af hwilka en dock redan afförts), representerande under samma år en utgift på 6,131 mk 34 penni. Kassans winst under samma år utgjorde 41,438 mk 85 penni. I aflöningar och expenser för kassans förwaltning hade utbetalats 3,698 mark 80 penni.

Sedan twenne af de wid delegarnes senaste sammanträde, wid folkskolemötet i fjol i Ekenäs, walde direktionsmedlemmarna för innewarande triennium 1888—90, öfwerinspektörerna A. Laurell och U. Cygnæus aflidit, består kassans direktion för närwarande af ordföranden stats rådet L. Lindelöf och de närmaste suppleanterna, assessor U. Kurtén och lektor K. G. Göös.

— **Ny kyrka.** I Nilsiä socken, belägen omkring 9 mil norr om Kuopio och räknande omkring 14,000 inwånare, kommer i den närmaste framtiden att uppföras en ny och wacker kyrka af tegel i stället för den hittills begagnade af trä, hwilken blifwit så skral, att taket måst uppstyltas med stöttor. Den nya kyrkan skall byggas i s. k. centralkyrkoform och bliwa orappad. Hennes längd blir 232 och bredden 178 fot. I inwändig höjd skall hon mäta 72 fot. Öfwer hufwudingången blir hon försedd med ett torn af 243 fots höjd eller med korset inberäknadt 257 fot. Öfwer hennes midtelparti reser sig ett mindre torn (s. k. takryttare) genom hwilken takdagern intränger, äfwensom ett ännu mindre dylikt öfwer korgafweln. Golfwet kommer att göras af cementberong och uppwärmningen skall ske medels ribbugnar af Gurneys system. Denna nya kyrka blir kanske den största i landsorten, ty hon kommer att inrymma icke mindre än 2,500 sittplatser. Ritningarna till den wackra kyrkan, som skall uppföras i romanisk stil, äro gjorda å „Kiseleffs arkitekturbyrå“ härstädes. (Folkw.)

— **Ambulatoriska skolplaner i Kuopio landsförsamling.** Härom berättar „Sawo“: Å kyrkostämman senaste lördag förkastades församlingen i grund kyrkorådets förslag, att flere ambulatoriska skolor måtte inrättas i Kuopio landsförsamling. Denna sak hade blifwit förberedd mera än som måhända hittills warit wanligt med sådana ärenden. Från predikstolen hade upprepade uppmaningar gjorts för saken, och fullständiga förslag till reglementen redan publicerats. Men wid kyrkostämman war den öfwerwägande delen af sjelfwa allmogen, trots presterskapets öfwertalningar, afgjordt emot flere ambulatoriska skolors inrättande. „Hemskolan är bäst! Wi hafwa redan folkskola i wår by!“ woro utrop, med hwilka allmogemännen yttrade sin tillslutning till dem, hwilka talade emot de ambulatoriska skolorna och framhöllo att man erhåller bättre underwisning i hwarje hem i samma mon som folkskolorna hinna werka. — „Sawo“ afslutar sitt referat om stämman med följande ord: „Allmänna åsigten inom församlingen wisade sig alldeles wara den, att nya ambulatoriska skolor ej behöfwas. Och hufwudmotiwet till detta beslut war synbarligen att de ej behöfwas, emedan församlingen redan har tillräckligt folkskolor“ (för närwarande sju).

— **En werkstad på hjul.** F. n. uppehåller sig i Gamlakarleby en i Pedersöre socken hemmahörande person, som på ett säreget sätt inrättat åt sig boningsrum, stärsliperiwerkstad och delwis filwerkstad. På tre hjul, något i welocipedform, har han byggt ett stånd, hwaruti han inlogerar sig såwäl dag som natt, matskafferiet har han till sittplats wid arbetet med slipningen, och slipstenarne sättes i rörelse med wanlig tramp. På ett framsäte sitter mannen, då han färdas längs wägen och sätter sin wandrande bostad i gång genom twenne weswar, som medels wexelwerk sätta framhjulet i rörelse, och hela byggnaden, placerad på twå höga bakre hjul, följer med. Mannen har sjelf konstruerat allt. (N. P.)

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swensk hömessa kl. 12 pastor Bergroth; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swensk aftonsång kl. 6.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Bergroth.
Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Hahl.
Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Hahl.
Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Bergroth.

Den internationella missionskonferensen i London.

III.

Om mohamedanismens inflytande

i socialt, politiskt och religiöst afseende hölls en intressant och upplysande diskussion. Orsaken till att denna fråga upptogs bland diskussionsämnena låg närmast i de uppgifter, som oupphörligt uppdykade i den europeiska pressen — i tidningar såwäl som i resebeskrifningar — att denna läras inflytande wore stadd i ständig tillwäxt, särskildt i de länder, der den kristna missionen mest bedrifwes, och att man derföre på många håll kommit till den slutsats, att missionärerne wäl förmå rubba infödingarnes tro på deras egen religions sanning, men att då walet emellan islam och kristendomen förelägges dessa sednare, det är till islam, som i synnerhet de upplyste af dem sluta sig. Diskussionen öppnades af den wälkände anglo-indiern, Sir William Hunter, som på det ewidentaste sätt ådagalade att dessa uppgifter wore stridande emot de faktiska förhållanden. Mohamedanismens tillwäxt i Indien håller jemna steg med den mohamedanska befolkningens tillwäxt, men om man sålunda kan anse att denna ökas med 10 proc. om året, så har deremot under de sista åren antalet af de kristne ökats med 64 proc. Att mohamedaner finnes till flere tiotal millioner i Indien, är wisserligen ett faktum och det torde derföre dröja länge nog, förrän de kristnas antal, äfwen om förökningen går i samma proportion som hittills, kan mäta sig med deras; men allt sedan islam en gång med fanatismens eld och swärd gjort sitt första inträng i detta land, har ingen nämnwärd öfwergång till denna lära egt rum. Buddhister hafwa i sekler bott bredwid mohamedaner utan att känna sig lockade att öfwergå till dessas religion; men kommer en kristen predikant till orten, då uppstår oro i sinnena, då inser buddhisten det ohållbara i sin egen tro och öfwergår — icke till islam utan till kristendomen. Han ser i missionären hwad han aldrig sett i mohamedanen — en protest emot all den orätt och wrångwisa, som hittills opåtaldt fått ega rum, emot slafhandeln och opiumhandeln, emot förtryck och osedlighet, och den upplyste buddhisten finner numera wanligen äfwen i missionären sin wederlike, ofta sin läromästare i intellektuelt afseende. Wåra kyrkor sända nu sina främste män till fronten, wåra högskolor och universitet gynna missionen; wetenskaplig bildning och grundlighet saknas allt mindre ofta i detta arbete. Englands samwete håller omsider på att wakna, och ingen engelsk prestman skulle i dag mera wåga offentligare smäda missionen, redan af den orsak att han skulle weta sig dermed såra det allmänna rättsmedwetandet hos folket.

D:r Bruce, från Persien, afgaf en kort redogörelse för mohamedanernes moraliska ståndpunkt i detta land. För att en utländning, sade han, skall kunna bedöma religionen hos det folk, bland hwilket han wistas, måste han se till dess frukter, sådana de te sig i sedligt afseende, och dessa äro i Persien icke goda. De kunna icke heller wara det, ty om man går till grunden och källan af den mohamedanska religionen, dess stiftares eget lif, så möter man för det mesta endast mörka sidor. En jemförelse emellan stiftaren af wår religions lif och stiftaren af mohamedanismens lif är i detta afseende omöjlig; wi wåga icke en gång ställa dem sida wid sida. D:r Bruce rekommenderade sir William Muir „Life of Mohamed“, såsom kastande ett upplysande ljus öfwer den mohamedanska frågan. En anmärkningswärd motsats förefinnes emellan Mohameds tidigare och hans senare bana. Början af hans bana kunde t. o. m. kallas wacker i jemförelse med den tid, då den falske profeten war man åt elfwa hustrur. Mohamed har i sitt system degraderat och nedsatt qwinnan djupare än ens någon hednisk religion har gjort det; såsom profet har han gjort sig skyldig till nedriga och grymma mord. Hwad Koran beträffar, så fastän den innehåller många upplysande sidor, har den dock aldrig anwänts att höja folket. Det existerar ingen öfwersättning af densamma för det lägre folkets behof. De läsa den icke, känna den icke, och derföre har äfwen denna bok, om den än skulle haft förmåga dertill, aldrig kunnat förädla folket. De lägre klasserna af mohamedanerna äro de okunnigaste af alla de folk, med hwilka d:r Bruce kommit i beröring; man gör ingenting för deras uppfostran, och redan denna okunnighet gör dem oemottagliga för alla förädlande inflytanden.

D:r Schreiber från Barmen talade om tillståndet på de holländska indiska öarne. Ehuru antalet mohamedaner der icke är stort, får man dock ej wara blind för att de som finnas, utweckla stor energi i att werka till förmån för sin religion och mot kristendomen. Utan twifwel får man på den stigande lättheten att färdas och tillökningen af ångbåtar skrifwa tilltagandet af pilgrimsfärderna till Mekka. Men äfwen frånsedt dessa, måste man erkänna att mohamedanerna på de Ostindiska öarna, långt ifrån att wara slöa och okunniga, twärtom äro ganska intelligenta, och att de i motsats till de i Persien, fästa stor wigt wid barnens uppfostran. Skolor finnas i mängd och elevernas antal har under de tre sista åren ökats med 55 proc. Men på samma gång är äfwen kristendomens inflytande i tilltagande; dessa båda kulturer stodo ännu nyligen mot hwarandra temligen jemnstarka, men glädjande är att kunna säga att på senare tider segern afgjort lutar på kristendomens sida. Infödingarne sluta sig masswis till kristendomen — att se en infödd prest eller ordets förkunnare är ingen sällsynthet — och tillochmed från mohamedanismen har en anmärkningswärd öfwergång egt rum. D:r Schreiber trodde att det icke i något annat land finnes så många omwända mohamedaner som på Jawa och Sumatra.

D:r Post från Syrien sade att den mohamedanska frågan bäst bör kunna bedömas ur synpunkten af qwinnans ställning. Och ur denna synpunkt bör i sjelfwa werket hwarje religions större eller mindre wärde bedömmas. Det är stor glädje bland de mohamedanska folken när en gosse födes, men när en flicka födes, gråter modren och mottager kondoleringsbesök. Det första flickan får lära sig, är att hon och hennes mor äro warelser af en lägre ordning. Han får icke lära sig läsa, får icke någon uppfostran alls. Och skulle mohamedanska flickor få lära att läsa och tänka, så skulle det äfwen wara omöjligt att uppehålla haremsystemet med dess swartsjuka och småaktiga grymhet. Wid 10 senast wid 15 års ålder bortgiftes flickan. För några dagar är hon föremål för intresse och aktning, men derefter inträder hon i en mörk framtid. Dessa stackars qwinnor hafwa samma känslor och mottagligheter som deras kristna systrar; men allt godt hos dem måste owilkorligen utslockna under polygamins förbannelser. Religionens tröst är dem förwägrad och sålunda har hälften af befolkningen sjunkit i ytterligt elände. Den inwerkan allt detta utöfwar på männen hwilka i sin barndom uppfostras under harems inflytande, är mycket dålig. Det är twifwel underkastadt huruwida mohamedanismen ens kunnat höja ett så lågt stående land som det wilda Arabien; men i länder sådana som Persien, Syrien och Egypten har den ej utöfwat annat än ett dåligt inflytande.

I politiskt afseende företer mohamedanismen den mest absoluta despotism, som någonsin besläckat jordens yta. Dess makt hwilar på swärdet, och detta swärd har det anwändt på ett sätt, som saknar sitt motstycke i historien. Det måste derföre betraktas såsom ett underwerk att under sådana förhållanden en återstod af kristendom ännu kunnat bewaras hos några af de folk som blifwit underkufwade af det mohamedanska swärdet, såsom hos kopterna, moraniterna och armenierna. Att så kunnat ske bewisar kristendomens öfwernaturliga kraft och kan wäl, om något, få tagas som en underpant på att Gud har för afsigt att helt och hållet återwinna dessa folk för Kristi lära.

Rev. E. Sell från Madras framhöll några af mohamedanismens ljusare sidor. Ehuru man måste medgifwa att mohamedanernas allmänna ståndpunkt är sådan som anförts, så har dock en reformatorisk riktning fått insteg bland mohamedanerna i Indien. Dessa reformatorer förneka koranens bokstafliga inspiration samt hålla före att polygamin, kon-

kubinatet och slafweriet endast warit, temporära mått och steg, som måste lemna rum för en stigande upplysning. De sträfwa äfwen efter att befria qwinnan samt hafwa redan tilldelat henne ett större oberoende, t. ex. i hennes rätt att disponera öfwer sin förmögenhet, är den engelska qwinnan egt ända till de senaste förändringarne i lagstiftningen. Flere unga mohamedaner af god uppfostran hafwa i Madras slutit sig till denna skola. Dessutom är det att anmärka att i Islam, likasom i andra religioner det finnes personer, som stå öfwer sin tid.

Mr E. H. Glenny, från den nordafrikanska missionen talade om missionens tillstånd i denna del af werlden. I Tunis, Algeriet och Marocco hade kristendomen warit utslocknad i öfwer tusen år, och de frukter som stå att inhöstas af det mohamedanska wäldet derstädes äro långt ifrån goda. Talaren wille icke ens nämna om det moraliska eller snarare omoraliska tillståndet i Marocco. I Tunis och Algeriet, som warit under franskt beskydd, war förtrycket kanske något mindre men det sedliga förderfwet war lika stort. Qwinnorna tro sjelfwa att de icke hafwa någon själ. En man köper sig en hustru för samma pris som han köper sig en mulåsna, d. w. s. för 12 à 14 p. st. I Marocco finnes ingen säkerhet för infödingarne hwarken till lif eller egendom. I socialt, kommersielt och politiskt hänseende hafwa mohamedanerna i Nord-Afrika sjunkit lika lågt som hedningarne. Och likwäl stode dessa länder öppna för ewangelium och äfwen der finnas tillfällen, som missionen icke får försumma.

En holländsk talare tillkännagaf att regeringen i Holland, som hittills wisat sig fullkomligt likgiltig för missionen, efter ministärombytet börjat omfatta densamma med stort intresse. Statssekreteraren för kolonierna hade nyligen utfärdat ett cirkulär med uppmaning att werka för missionen samt låtit de nederländska missionssällskapen weta att regeringen blefwe dem mycket förbunden, om de wille öka antalet missionsarbetare, i holländska Indien. Ett dylikt steg från en officiel regerings sida wore anmärkningswärdt och kanske att betrakta såsom en wändpunkt i missionsarbetets historia.

Ett särdeles wackert wittnesbörd afgafs wid detta tillfälle af grefwe de Limburg Hirun, en ung holländare som wistats fyra år i Jawa. Ehuru uppfostrad i ett kristet hem, hade han dock warit fullkomligt likgiltig för kristendomen, ända till dess han en gång blifwit inbjuden att tillbringa julaftonen i en missionärs hus på Jawa och der hört muhamedanska barn sjunga kristna hymner omkring julträdet. Då hade ewangelii ljus uppgått för honom och denna afton hade warit wändpunkten i hans lif. Han hade derföre kommit till London i hopp att wid detta tillfälle få träffa den missionär, som han hade att tacka för så mycket. Han hade icke funnit honom bland de närwarande, men hans hjerta war fullt af tacksamhet för missionen och han bad att på detta wis för dess församlade arbetare få uttrycka hwad hans hjerta kände.

Efter detta kortal afbrott antog mötet en resolution, som gick ut på, att islam wisserligen är en faktor af wigt, som borde tagas i betraktande i missionens arbete, men att den kraft, som låg innesluten i kristendomen, dock war mäktigare. Man hade således icke något skäl att frukta islam; snarare kunde man hoppas att winna äfwen den för Kristi rike.

(Forts.)

Till den inre missionens wänner!

Predikanten F. Franzon, som under en längre tid werkat i Swerige, Norge och Danmark, samt nu sednast i Tyskland, Schweiz och Frankrike, der han på inbjudning af protestantiska prester och missionswänner hållit ewangeliska möten, har på kallelse af några wänner till missionen lofwat, om Gud will, besöka Finland under september och oktober månad. De wänner i städerna som önska inbjuda honom att predika ewangelium, uppmanas härmed att med första meddela sig med undertecknad angående tiden för besöket, samlingslokal m. m. (1 Kor. 15: 57, 58; 2 Kor. 4: 7—9).

Constantin Boije,
adress: Borgå & Ilby gård.
Efter d. 1 sept. H:fors Skarpskytteg. 9.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 12 augusti 1888.

3 Moseb. 25: 1—17.

Jubelåret.

Och Herren talade till Mose på Sinais berg och sade: Tala till Israels barn och säg till dem: När I kommen in i det land, som jag will gifwa eder, skall jorden hålla sabbat, en sabbat åt Herren etc. 3 Mos. 25: 1—17.

Bland andra föreskrifter, dem Herren genom sin tjenare Mose bjöd sitt egendomsfolk, war äfwen den om sabbats-, helg, klang-, jubel- eller friår.

Såsom Herren åt menniskor och djur hwar sjunde dag gifwit en hwilans dag, så skulle äfwen landet fira sin sabbat, en sabbat åt Herren. Sedan israeliterna besått landet och tagit skörd deraf under sex år, skulle det under sjunde året ligga i träde. På denna landets stora hwila blef åkern icke besådd, wingården icke beskuren, och den sjelfwäxande säden, de sjelfwäxande druworna på de obeskurna winträden och oliwträdets frukt skördades icke af sina egare. Hwad som detta år wäxte af sig sjelft, war hela folkets gemensamma tillhörighet; särskildt nämnes de fattiga och widdjuren på marken („att de fattige bland ditt folk må äta deraf; och hwad efter dem blifwer öfwer, det må markens djur äta", 2 Mos. 23: 10, 11). Emedan under detta år hwarken såddes eller skördades, förskref lagen (5 Mos. 15: 1—11), att inga fordringar då finge indrifwas, hwarför detta år också kallades friår. På löfhyddohögtiden detta år upplästes ock lagen för hela folket såsom den grund, hwarpå hela förbundet med Gud hwilade (w. 3—8). Följaktligen blef detta högtidsår en riktig högtid särskildt för de fattiga och betryckta i landet.

Denna hela landets „sabbat åt Herren" hade till uppgift att påminna Israel dels hwilken wälsignelse för alla, som låg i förhållandet af Guds förbund och huru denna wälsignelse alltid skulle hafwa fortfarit, om ej synden och affallet kommit emellan, dels ock huru för Guds folk återstår en ewig sabbatshwila, då ock sjelfwa skapelsen, som för syndens skull — icke af fri wilja — blifwit underkastad wanskligheten, skall warda frigjord ifrån gängelsens träldom till Guds härliga frihet. Rom. 8: 20, 21.

Herren skall till slut återställa allt i det skick, i den fullkomlighet, som wid tidens början kännetecknade det. Derpå gå alla hans planer ut, deri finna de alla sitt mål, sin fulländning. Wisserligen häftar genom affallet förbannelse wid jorden och dess werk. Synden och döden hafwa satt sin swarta stämpel på det hela och genom sina följder utplånat alla de sköna drag af likhet med den store mästaren, och hans härliga och fullkomliga egenskaper, hwaraf allt skapadt äfwen sjelfwa naturen en gång måste hafwa kännetecknats. Men äfwen här på naturens område skall dock förbannelsen en gång warda förtagen; ty Gud will det. Har han en gång warit mäktig att af intet frambringa werldar, om hwilka han gaf det wittnesbördet, att de woro fullkomliga, så kan och skall han äfwen reparera den skada, som dessa hans werk genom synden hafwa tagit.

Allt skall finna sin hwila i Gud. Och alla de krafter, som motwerka och förhindra denna ewiga hwila, skola aflägsnas. Synden med sina följder och döden skola slutligen helt uppslukas af segern. Ingen synd mera, inga lidanden, intet ifrigt jagande och jägtande, ingen oro, ingen fattigdom, ingen död mera, allt, allt skall en gång wara fullkomligt borta, ewigt borta. O, lyckliga tid som stundar! O, ewiga ro och glädje, som står Guds folk tillbaka och hwarefter äfwen hela skapelsen suckar och wäntar, kommer du ej snart? Jo, du kommer snart, ty nya himlar och en ny jord wänta wi efter Herrens trofasta löften.

Att Herren nu wille påminna Israel detta och ännu i dag gång på gång gifwer de sina dyrbara påminnelser härom, beror derpå, att Guds folk utan dessa erinringar lätteligen skulle uppgifwas och förgås på wägen till detta sälla mål, denna lyckliga hwila; eller ock låta det närwarande, förgängliga och ändliga fylla hjertat och skymma för trons öga utsigten till det tillkommande goda.

Du Guds menniska, som ännu wandrar här nere i jämmerdalen, häf upp ditt hufwud och låt din själs ögon blicka öfwer de närwarande småtingen uppåt och framåt till det ewiga sabbats- och friår, som inom kort, förr än wi må hända förmoda, ingår. Det skall lifwa din tro, stärka ditt hopp, föröka din kärlek. Blicken på det ewiga sabbatsåret skall blifwa dig en kraftig hjelp till frigörelse och seger öfwer ondskans och syndens makter och för öfrigt fylla ditt hjerta med en himmelsk glädje och det midt i alla dina bekymmer, trångmål och nöder. Lef dig! in i detta, och det skall blifwa dig, du fattiga och trängda Guds barn, alldeles som det måtte hafwa warit för de fattiga och tryckte i Israel, då sabatsåret inbröt, det blef för dem en orsak till glädje — och jubelsånger.

Och du skall räkna sju årsweckor eller sju gånger sju år, så att tiden för de sju årsweckorna blifwer fyrtionio år etc. w. 8—17. War sabbatsåret en årslång glädjehögtid, så war jubelåret, hwilket i dessa werser beskrifwes, det icke mindre.

Under hela detta år, som tillika war ett sabbatsår, skulle jorden ligga orörd, alla trälar frigifwas, alla skulder efterskänkas, allt gammalt groll wara glömdt och hwar och en få med detta år börja ett nytt lif. Rätt på den stora försoningsdagen skulle detta år börja och i hela landet inwigas genom basunernas klang.

När trälen eller trälinnan hörde klangen från dessa basuner, war träldomen slut. De woro fria. Den skuldsatte skuldfri, och alla betryckta kunde nu sjunga: „Det gamla är förgånget. se, allting är nytt wordet". Men äfwen för oss har ett klangår blifwit inblåst, och äfwen wårt klangår tog sin början på en stor försoningsdag. När då? Tänk efter. Hwem är då den store försonare, som genom sin försoningsdöd inblåst för fattige syndare af alla slag ett klang- eller jubelår. Ack, det är wår dyre Frälsare. Ännu warar detta klangår. Ännu kunna stora och små syndare, som ännu ej lemnat sin träldom under syndens ok, på grund af detta af Jesus Kristus inwigda eller inblåsta jubelår, gå fria. Må wi ej försumma oss. Friåret kan snart för hwar och en wara slut, och då är det sedan för sent. Nu är frälsningens dag, nu är den behagliga tiden. Sällt det folk, som förstår, jubelklangen! Herre, i ditt ansigtes ljus skola de wandra. Ps. 89: 16.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Invigningsfest och Missionsmöte hålles v. G. i vårt nya Missionshus i Öster Ytermark, Nerpes socken, den 11 och 12 Augusti och börjar kl. 10 f. m. Alla så väl predikanter, som åhörare helsas hjertligt välkomna.

Kommen vänner ifrån när och fjerran, och låtom oss gemensamt upphöja Herrans namn.

På församlingens vägnar:
M. Josefsson.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 32. Torsdagen den 16 Augusti **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Annonser

emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, å 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i "Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwerfättning tillkommer 2 p.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Swar till „— — l" angående försoningen i Kristus *).

Wi kunna ej underlåta att ännu en gång med några skriftens bewis söka gendrifwa „— —l"s påstående, att den heliga skrift icke framställer Jesus Kristus såsom wår syndabärare och straffvikarie". „— —l" tyckes söka wittnesbördet om Jesu person och werk uteslutande i de ord Han i evangelierna yttrar om sig sjelf, och detta på ett mycket ensidigt sätt. Om wi med uppmärksamhet läsa evangelierna, eller ock blott det 5:te kap. af Joh. ev., så finna wi att Jesus ej war kommen till en lärare eller att wittna om sig sjelf. Nikodemus hade wisst förstått det så, då han sade till Jesus: "wi weta att du är kommen från Gud såsom en lärare" men han fick till swar: „— — — — du måste födas på nytt. — Såsom Mose upphöjde ormen i öknen, så måste menniskornes Son warda upphöjd". Wi skola dock ingalunda tänka att Jesus ansåg det för likgiltigt hwad om Honom wittnades, utan twärtom; det war af högsta wigt att wittnesbördet skulle wara rätt. Men Hans uppdrag, då Han såsom sann Gud och sann menniska framträdde ibland oss, war ej att wittna om sig, utan att fullborda Guds rådslut, att utföra det werk, som Gud alltsedan fallets dag på mångfaldigt sätt hade förkunnat att Han skulle utföra. Ja han ger t. o. m. judarne rätt att betwifla Hans eget wittnesbörd om sig, derest Hans werk ej skulle utwisa att Han är den person, om hwilken många trowärdiga wittnen hade wittnat och skulle wittna. I fråga om wittnesbördet om Honom hänwisar Han sjelf till Johannes döparen — w. 32, 33, till Fadren — w. 36. 37, till skrifterna w. 39 och till Mose — w. 45—47. I 15 kap. af samma ev. säger Han widare att den Helige Ande skulle bära wittnesbörd om Honom — w. 26, samt att Hans lärjungar skulle blifwa Hans wittnen — w. 27. Wi se således att Herren Jesus sjelf gifwer full, gällande kraft åt Johannes Döparens, Profeternas, Mose, den Helige Andes och Apostlarnes wittnesbörd om Honom, jemte det Han hänwisar till det werk Han skulle utföra såsom Fadrens wittnesbörd.

Om wi såldees wilja känna Guds wittnesbörd om sin Son, är det ej nog att ögna igenom det som evangelierna berätta att Jesus sjelf talat, utan man måste, för att ej få en ensidig uppfattning öfa ur alla dessa källor. Wi måste studera och forska i bibeln från dess första blad till det sista, och det ej i det egna förnuftets ljus utan bedjande den Helige Ande att smörja wåra ögon till att på dess blad kunna läsa wittnesbördet om Jesus Kristus. Låtom oss nu fästa wår uppmärksamhet wid några af dessa wittnesbörd. Först Johannes Döparens. „Si Guds Son, som borttag er werldens synder!" „Han skall döpa eder med den Helige Ande och med eld". — Se der Hans wittnesbörd. Guds lam! Månne icke detta uttryck wittnar om att han i Jesus ser den store och fullkomlige motbilden till alla de gammaltestamentliga offerlammen „hwilkas blod enligt Jehowahs egen befallning måste utgjutas för att försona folkets synder? Månne det ej wittnar om att han i Honom ser denne wår syndabärare, wår straffwikarie, om hwilken Esaias wittnar: „Herren kastade allas wåra synder på Honom". „Han blef sargad för wåra öfwerträdelser och slagen för wåra missgerningar. Näpsten lades uppå Honom att wi skulle frid hafwa, och genom Hans sår äro wi helade". „Men det behagade Herren att slå och plåga Honom", samt att Han skulle gifwa sitt lif till skuldoffer?" — Fadrens wittnesbörd skulle enl. Joh. 5: 36, 37 blifwa uppenbart i det att Jesus fullkomnade det werk, som Fadren gifwit Honom att utföra. Och om detta werk säger Jesus sjelf: Matt. 20: 28: „Menniskones Son är kommen att tjena och att gifwa sitt lif till lösen för många". Detta werk står i närmaste sammanhang med syndaförlåtelsen, ty Jesus säger wid nattwardens instiftande: "detta är mitt blod, det nya testamentets, hwilket utgjutet warder för många till syndernas förlåtelse". Widare berätta både Matt. och Mark. att Jesus kort före sin offerdöd citerar profeten Sacharias ord: „Jag skall slå herden och fåren skola warda förskingrade". Är ej detta ett wittnesbörd af Fadren att Hans slag skulle träffa sonen, på det Han må kunna wända sin hand tillbaka till de swaga. Sach. 13: 7. Och hwad wittna profeterne, Mose? Hwad wittnar den gammaltestamentliga gudstjensten, sabbatslagen, offerlagen, det öfwersteprestenliga embetet, templet, altaret? Ebreerbrefwet lemnar oss tolkningen af dessa wittnesbörd. Offret är Kristus. Öfwerstepresten är Kristus. Jag gifwer mig sjelf för dem". Det är wisst sannt att såwäl gamla test. med sina profetior och förebilder som ock det nya med sin lära wittna, att syndaförlåtelsen ej är den enda frukten af Jesu försoningsdöd, som står oss till buds, utan wi erhålla äfwen den Helige Andes inneboende, gemenskap med Fadren och med Hans son, seger öfwer synden genom ett trons förblifwande i den för syndens skull korsfäste men återuppståndne allsmäktige Frälsaren. Men detta ämne, dopet — med den Helige Ande och eld, kunna wi ej nu upptaga, och det hör ej heller till frågan om Kristi ställföreträdareskap.

Låtom oss nu fästa wår uppmärksamhet wid den Helige andes wittnesbörd om Jesu person och werk. Först hwad wittnar Han genom apostlarne? „Wi (syndare) warda rättfärdigade utan förskyllan af Hans nåd genom den förlossning som har skett i Kristus Jesus." (Rom. 3: 24. Se widare Rom. 5: 10; 6: 10; 1 Kor. 5: 7; 2 Kor. 5: 19, 21; Gal. 3: 13; Ef. 1: 7; 2: 12—17, Kol. 1: 14, 20; 2: 13, 14. Petrus wittnar ock om Jesus: „wi äro igenlöste med Kristi dyra blod såsom ett menlöst och obesmittadt lans, — — — hwilken war dertill bestämd före werldens grundläggning." 1 Petr. 1: 18—20. Se widare 1 Petr. 2: 14, 3: 18, 1 Joh. 1: 7, 2: 1. Han är försoningen för wåra synder. 1 Joh. 4: 10, Upp. 1: 5, 5: 9. "Du har blifwit slagtad och köpt oss åt Gud med dett blod," Upp. 12: 11. Utom dessa och otaliga andra den Helige Andes wittnesbörd genom apostlarne, hafwa wi samma andes wittnesbörd i wåra egna hjertan då Han uppenbarar Kristus för oss såsom wår syndabärare, wårt försoningsoffer. Tusende sinom tusende hafwa wittnat och kunna wittna att lifwet hos dem blifwit tändt, att deras mörker förbytts till ljus och deras själs ångest och nöd till frid och salighet då de med trons blick skådat Jesus, — den korsfäste, syndabäraren, skuldoffret, lösepenningen, — samt genom den Helige Andes ljus sett sin synd, sin dom, sitt straff, sin förbannelse af Gud sjelf lagd på enfödde Sonen. Hwad skola wi säga härtill? Skola wi antaga att evangelium wunnit sina största och herrligaste segrar genom en förfalskning eller orätt tolkning af dess lära?!

Oss synes ock som om „— —l" skulle begått ett stort misstag i det han anser Jesus såsom stiftaren af en ny religion, kristendomen. Den religion, hwars medlare, försoningsoffer och öfwersteprest Kristus är, är en gammal religion. Den förkunnades redan på fallets dag af Gud sjelf, men den war stiftad förr än werldens grund war lagd. Och så länge Adams fallna slägte bebott denna jord, har den haft sina bekännare här. „Gud har icke lemnat sig utan wittnesbörd på jorden". Då gamla testamentets heliga framburo sina af Gud förordnade offer och genom trons blick på det fullkomliga offer Gud i tidens fullbordan skulle sända, hade wittnesbörd att de woro rättfärdiga, och då, sedan detta offer, det ewinnerligen gäller, war offradt, de förebildande offren bortföllo, och nya testamentets helige, upplyste af den Helige ande, hwilken ej förrän detta offers fullbordan kunde utgjutas öfwer menniskorna, (Joh. 7: 39) höjde trons blickar till den redan korsfäste och återuppståndne Frälsaren och kunde prisa och tacka Gud för lif och salighet, så woro alla dessa blott bekännare af en och samma urgamla af Gud sjelf stiftade religion. Honom ware tack för Hans outsägliga gåfwa!

M. S.

*) Signaturen „— —l" har tillsändt oss ytterligare en uppsats i ämnet; som kommer att ingå i nästa nummer.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Swar till Einar i Åbo Underrättelser.

Nedanstående war ursprungligen skrifwet för Åbo Underrättelser, men dess red. wägrade att taga in det, hwarför wänligen anhålles om plats derför i Eder tidning.

„Hwad befalles i det åttonde budet"?

Att tänka och tala wäl om wår nästa: hans fel och swagheter öfwerskyla: och när han blifwer oförskyldt förtalad, att man då hans goda namn förswarar, och allting till det bästa uttyder och talar sanning".

Månne Einar beaktat detta, ur wår katekes hemtade stycke, då han i n:o 147 af Åbo Underrättelser skrifwit om lektor Waldenström? Hans karaktäristik af lektor W. smakar så mycket af bitterhet, att man nästan will fråga: Hwad månne lektorn har gjort Einar för ondt, eftersom han känt sig föranlåten att inför Finlands folk i en wida spridd tidning kasta en så mörk skugga på honom som han gjort? Den, som will lära känna W. och bildar sig en föreställning om honom efter Einars beskrifning, han får nog en föreställning, som i rätt mycket är oriktig. Han bör derför skaffa sig någon bättre källa än E:s karaktäristik. Utan att wilja göra mig till W:s sakförare och utan att i minsta mån wilja förswara hans fel, anser jag det wara på sin plats „att hans goda namn förswaras och allting till det bästa yttyda och tala sanning".

Hwad, som blifwit sagdt om W:s yttre, är temligen wäl träffadt, men icke få det om sjelfwa personligheten; huru ytlig och tom framställes icke den, för att ej säga något ännu sämre. Godt emellertid, att hans skrifter äro att tillgå för hwem, som will skaffa sig dem, och de wittna om raka motsatsen till E:s påstående. „Denna rent af divinatoriska menniskokännedom, som stora andens män besitta; denna blick, som ger en erinran om att ransaka hjertan och pröfwa njurar, och som spejar ut, när helst dessa menniskokännare uppträda, deraf har lektor W. intet. Wänten derför ej att af honom få skåda dessa blixtar i mörkan natt, som på en gång lysa upp mörka nejder, att få höra basunstötar, som plötsligt kalla fram dolda tankar och uppsåt till doms", säger Einar. De, som läst hans skrifter och ofta hört honom predika, har jag mångfaldiga gånger hört säga, att de omöjligen kunnat förstå, huru det warit honom möjligt att få fullständigt genomleta deras inre och i ljuset framdraga hjertats lönligheter. Sjelf har jag likaledes mer än en gång beundrat just denna hans förmåga. Einar må derför icke taga illa upp att wi bestrida hans påstående i den delen

För öfrigt hänwisa wi till „Guds Ewiga Frälsningsråd af P. Waldenström“, isynnerhet III delen, hwilken handlar hufwudsakligast om helgelsen.

Mot Einars påstående, att W:s predikningar aldrig wärma hjertat, will jag sätta ett annat wittnesbörd som pastor K. Palmberg, en af swenska kyrkans mest framstående prester, aflagt om hans predikan. I Sanningswittnet för år 1886 n:o 38 heter det: „Derpå predikade Waldenström öfwer Ebr. 4: 14—16 om wår store öfwersteprest. Sedan yngre åren har jag icke sett honom så liflig. Ämnet tycktes intaga hela hans warelse. Det blef nästan alltför lifligt med berättelser o. s. w. Äfwen kroppen måste röra sig med den rörda själen. Det hördes allt litet smått i räcket framför honom och i tiljorna inunder. Äfwen wi fördes med. Wi kände wåra synder och skröpligheter liksom smälta bort för Kristi medlidande och barmhertighet. Wi fågo wår Jesus allsmäktig och med ett för oss af kärlek brinnande hjerta sitta wid Fadrens högra sida. Att blifwa borta från en sådan frälsare war wärdt dubbel dom. Och huru säkert skulle wi bli bewarade, wi som trodde på honom! Efteråt bröt sången: „Wi hafwa i himlen en öfwersteprest“, fram alldeles sjelfmant och sjöngs med stor fröjd“. — I n:o 41 af samma tidning läses fortsättningen, och förekommer mot slutet: „I Kiel måste jag skiljas från de flesta wännerna, deribland W. Mycket hade jag att tacka min himmelske Fader för, undfånget genom honom under dessa 8 dagars sammanwaro. Hwad linealen uträttar, då han lägges tillsamman med t. ex. e. en käpp, det hade W:s umgänge uträttat hos mig, nämligen uppwisat mycket hos mig som ännu war krokigt. Må min Gud rikt wälsigna honom“! — I bilagan till Sanningswittnet n:o 7, 1888, skrifwer samme man från ett möte i Östergötland den 28 dec. 1887: „Han (W.) läste den sköna texten, Luk. 2: 25—40, om Simeon och Hanna i templet. Predikan skulle omfatta hela texten, men när han kom till de orden: „Herre, nu låter du din tjenare fara i frid, (egentl. bryta upp), ty mina ögon hafwa sett din frälsning“, och dessa: „Denne är satt till fall och till upprättelse för många i Israel och till ett tecken, som warder emotsagdt“, gick det honom, som då en dragare går wägen framåt och finner i wägkanten ett stycke med färskt gräs. Han stannar der och kommer icke längre. Så togo dessa ord först hela hans hjerta och sedan allas wåra hjertan, och wi blefwo der. Det war en stund, då hwar och en, som trodde på och älskade Jesus, gerna wille dö och fara hem till Gud. Sedan broder W:s hjerta tagit eld af utsigten att en gång få wara med Kristus, berättade han historia efter historia om saligt hemgångna trosssyskon“.

Jemförom nu Einars och pastor Palmbergs wittnesbörd om W:s predikan, och wi skola icke länge behöfwa fundera på, hwilken deras wittnesbörd wi skola tro, isynnerhet om man sjelf hört honom. Må wara, att E:s hjerta aldrig blifwit wärmdt af Waldenströms predikan, säkert är nog i alla fall, att de stora skaror af redliga medborgare och allwarliga kristna, som söndag efter söndag strömma till för att höra honom, känna sina hjertan wärmda och uppbyggda. „Ett kallt, affärsmässigt resonnerande“ som E. säger W:s predikan wara, drager nog icke massor till sig för att samla sig år efter år omkring ware sig den eller den, så mycket känner jag det swenska folket, men ett klart utredande af texten jemte det enkla och hjertliga wittnesbördet om den korsfäste och från de döda uppwäckte Jesus, är det, som drager dem tillsammans.

Då Einar beskrifwit W. så ytlig som möjligt, tillägger han: „Bilden är ej rätt träffad, menar någon. Sådan kan ej den mannen wara, hwilken wäckt upp en den wäldigaste religiösa rörelse“. Derpå får man weta, att rörelsen är lika ytlig, som W. sjelf är. Och som bewis derför får det påståendet tjena, att enum lektor W. och hr E. J. Ekman „ej någon person med namn“ anslutit sig till denna rörelse. — Härwid skall jag då först fästa uppmärksamheten derpå, att lektor W. icke har uppwäckt den i Swerge pågående religiösa rörelsen. Gud har sjelf uppwäckt den genom sitt ord och sin ande långt före W:s uppträdande, som med sitt inflytande bidragit till dess framgång och utweckling, men ingalunda har han uppwäckt denna rörelse. Den uppkom före och skall fortlefwa efter honom, ty Kristus är dess banérförare. Widare skulle jag önska weta, hwad E. menar med: „någon person med namn“. Menas dermed en hederlig person, som föder sig med ett redligt arbete, har medborgerligt förtroende, godt namn i samhället (dugligt både i banken och annorstädes), god bildning o. s. w. då kan jag åtaga mig att när som helst uppräkna hundra, ja tusental „personer med namn“ (många af dem hafwa universitetets bildning).

Einars uppgift, att hr Ekman ledt rörelsen in på ett plan, der mästaren sjelf wisserligen icke will ställa sig, är äfwen oriktig, ty hr E. har icke alls förmått leda rörelsen, der han tänkt olika med W. Så t. ex. framstäldes wid Missionsförbundets årsmöte för de församlade ombuden för 3 à 4 år sedan en fråga, huruwida de s. k. friförsamlingarne borde utgå från Swenska statens kyrka E. talade kraftigt för den saken, men då ombuden tillfrågades, skreko de nej, så att det ljöd i salen, der de woro. För mig skulle det wara af stort intresse att få weta, hwaruti man „hr E. ledt rörelsen in på ett plan, der mästaren sjelf wisserligen ej will ställa sig“.

Beträffande det af E. omnämda missionsföredraget will jag endast hänwisa till n:o 26 af Sanningswittnet för i år, hwarest föredraget är bokstafligen infördt; och der enhwar kan få tillfälle att få tillfälle att se, hwad W: egentligen sagt om både det ena och det andra, t. ex. omwändelsen under en språngmarsch o. s. w.

Johannes i F—n.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Östersjön ett neutralt haf. Bland de ryckten, som uppstått med anledning af den tyska kejsarens resa till de nordiska hofwen, är det ett som antagit en fastare och tillförlitligare form än de öfriga. Man har nemligen skäl att förmoda att de fyra Östersjöstaterna kommit öfwerens om att i den närmaste framtiden öppna underhandlingar sins emellan i syfte att få till stånd en gemensam deklaration om att Ryssland, Tyskland, Swerige och Danmark betrakta Östersjön såsom mare clausum, till hwilket ingen annan sjömakts krigsfartyg skola ega obehindradt tillträde, och naturligtwis skulle de fyra staterna då förpligta sig att gemensamt öfwerwaka, att deklarationens bestämmelser ej öfwerträdes af någon främmande makt. Derigenom skulle sålunda åwägabringas ett slags maritim qvadruppelallians mellan Östersjöstaterna, hwarigenom bland annat Ryssland skulle wara tryggadt mot ett engelskt flottangrepp i händelse af krig med England, och Tyskland likaledes tryggas mot ett franskt angrepp, i händelse det skulle komma till krig mellan motståndarne från 1870—1871. För Swerige och Danmark skulle ett dylikt arrangement begripligtwis ej hafwa så stor betydelse som för Ryssland och i synnerhet för Tyskland, som då den stora „Nord-Östersjö-kalen“ om några år warder färdig.

— Ministerstatssekreteraren baron Brunn skall enligt ett rykte, som återgifwits af „Daily News“ Petersburgerkorrespondent, på grund af sin brutna hälsa hafwa inlemnat sin afskedsansökan.

— Statsbidrag till Fredrikshamns återuppbyggande. För återuppförande af de wid senaste stora eldswåda nedbrunna gårdarne i Fredrikshamn har senaten, enligt H. D. upprättat en lånefond af 25,000 mark.

— En ny „Potock“ brandspruta afprofwades nyligen härstädes. Sprutan utgöres af en liggande cylinder, wid hwars båda ändar pumpstängerna utgå. Wid afprofningen framgick att den trots sin litenhet är i stånd att afgifwa inemot 140 kannor watten i minuten.

— En ny postkontorsfilial öppnas den 1 september i gården n:o 1 wid Ulrikasgatan härstädes. Filialen, som kommer att förestås af fru E. Ullner, hålles öppen söcknedagar kl. 10—3 och 4—6 samt sön- och helgdagar kl. 8—11.

— Loimijoki kyrka nedbrann, antänd af blixten, natten mot den 11 dennes. Kyrkan war uppförd 1837 till ett pris af 250,000 mark samt undergick 1881 en större reparation.

— Fasansfull olyckshändelse. En fabrik för tillwerkning af raketter och fyrwerkeripjeser, tillhörig kapten Trygg och belägen en werst från Kerwo station, exploderade senaste torsdag kl. 8 på morgonen. Härom skrifwer H. D.:

Fabriken bestod af en enstaka byggnad af trä, innehållande endast ett rum, under hwilken war en stenkällare, der krutförrådet förwarades. I rummet befann sig wid olyckstillfället kapten Trygg, dennes minderårige sonson och en tjenarinna, i källaren åter arbetaren Nordberg. Båda sistnämnda woro sysselsatta med förfärdigande af fyrwerkeripjeser. Sonsonen sändes af Trygg till källaren för att hemta för arbetet erforderligt krut, men då denne dröjde affändes också tjensteflickan i samma ärende. Hunnen till källaringången förnam hon en skarp knall och slungades ut på gården med ansigte och händer swedda. Kort derpå utrusade arbetaren Nordberg, omhwärfd af lågor. Hon hade då genast ryckt dennes knif och sönderslitit kläderna från hans swårt brända kropp. Liket efter kapten Trygg påträffades först någon tid efteråt, illa medfaret; bland annat woro både fötter och händer lösslitna från den öfriga kroppen. Hufwudet war deremot i det närmaste oskadadt. Tryggs sonson erhöll blott smärre brännsår.

Orsaken till explosionen förklaras af Nordbergs egen utsago, att han alltför kraftigt slagit med hammaren på den under arbete befintliga fyrwerkeripatronen.

Kapten Trygg war wid sin död något öfwer 68 år gammal. Närmast sörjes han af maka och fyra barn.

Arbetaren Nordberg afled redan samma afton å härwarande klinikum, dit han hemtats för erhållande af nödig läkarewård.

— Biskopswisitationer anställas af herr erkebiskopen m. m. T. T. Renwall i nedannämnda församlingar enligt följande rese- och arbetsordning: augusti 26. Allmän wisitation och kyrkoherdeinstallation i Pargas. 27. Enskild wisitation derstädes. 28. Protokollsjustering. — September 2. Allmän wisitation och kyrkoherdeinstallation i Raumo. — 3. Enskild wisitation derstädes. — 4. Besök i lärowerk. — 5. Protokollsjustering och afresa. — 11—12. Resa till Mariehamn. — 13. Enskild wisitation i Lemland. — 14. Allmän wisitation derstädes. — 15. Protokollsjustering och afresa. — 16. Allmän wisitation i Jomala. — 17. Enskild wisitation derstädes. — 18. Protokollsjustering och afresa. — 19. Allmän wisitation i Eckerö. — 20. Enskild wisitation derstädes. — 21. Protokollsjustering och afresa. — 22. Enskild wisitation i Hammarland. — 23. Kyrkoherdeinstallation och allmän wisitation derstädes. — 24. Protokollsjustering och afresa. — 25. Allmän wisitation i Finström. — 26. Enskild wisitation derstädes. — 27. Protokollsjustering, afresa och enskild wisitation i Saltwik. — 29. Protokollsjustering, afresa och enskild wisitation i Sund. — 30. Allmän wisitation i Sund. — Oktober 1. Protokollsjustering och afresa.

Herr erkebiskopen åtföljes till Pargas och Raumo af domkapitelsassessorn G. Dahlberg samt till öfriga församlingar af domkapitelsassessorn G. G. Forsman. (Å. U.)

— Om de finska folkskolorna har i S:t Petersburger Zeitung ingått ett längre bref, tydligen skrifwet af en sakkunnig person, som mycket fördelaktigt bedömer dessa skolor och framhåller dem såsom så framstående, att äfwen större kulturländer skulle kunna hafwa dem till mönster. Brefwet har wäckt så stor uppmärksamhet i Ryssland, att det refererats i den officiela tidningen Journal de S:t Petersbourg.

— Den finska slöjdens anseende. Till härwarande magistrat har enligt N. Pr. anländt en skrifwelse från de kommunala myndigheterna i Lüttich med anhållan att få hitsända twenne delegerade från nämnda stad för att taga närmare kännedom om skolorna i Helsingfors, särskildt dem i hwilka slöjd ingår som läroämne.

— Klädesfabriken i Tammerfors kommer enligt fullmäktiges i bolaget derom fattade beslut att ofördröjwadt ånyo uppbyggas. Arbetet skall på entreprenad utföras af arkitekten Hjort af Ornäs och hoppas man att byggnaden skall wara under tak redan i december månad. För de arbetare och arbeterskor, hwilka arbetat i den nedbrunna delen af fabriken, är nog sörjdt, så att de i ingen händelse komma att sakna arbetsförtjenst under den tid fabriken är under uppförande. (Å. T.)

— Qwinlig klockare. Kantorstjensten wid swensk-tyska församlingen i Wiborg öfwertogs från och med senaste söndag af fröken Anna Wärnhjelm från samma stad. (Wib.bl.)

— Förening. Hos t. f. guwernören öfwer Åbo län hafwa några personer i Björneborg anhållit om faststälelse af stadgar för en förening, hwars ändamål är, att „påwerkad af den kristliga kärleken arbeta för afhjelpandet af den fattigare befolkningens brist wid inträffande sjukdoms- och olycksfall, familjefädrens frånfälle m. m“. (Å. T.)

— Orientaliska resande. Med. dokt. E. V. Dhanakoti-Rajak från Madras, har enligt N. Pr. wistats i staden, på genomresa från Stockholm till S:t Petersburg. — Den 11—12 dennes besöktes Imatra af bulgaren Zankow, som, öfwer Odessa, Kiew, Petersburg, Wiborg och Rättijärwi — å hwilken sistnämnda ort ryske utrikesministern v. Giers är boende — ditkommit, och hwarifrån han den 12 öfwer Willmanstrand afreste, åtföljd af sin swärson.

— Innewarande års wärnepligtsuppbåd i Nylands län. Enligt werkstäld fördelning af 1888 års uppbåd skall från lottningsområdena i Nylands län inkallas i aktiv tjenst inalles 162 man, hwaraf 26 för gardet och 136 för Nylands bataljon.

— Frågan om ryska folkskoleundervisningen i Helsingfors. Med anledning af stadsfullmäktiges afgifna förklaring, att ehuru kommunen för sin egen del kan anse sig lagligen skyldig att inrätta folkskolor med ryskt undervisningsspråk, äro dock fullmäktige, som finna det wara med stadens fördel förenligt att söka se till, att icke inom dess sköte uppwäxa barn, hwilka antingen sakna kunskap i wetandets första grunder eller erhålla sin primärundervisning i en form, som gör dem mer eller mindre till främlingar i samhället, för sin del willige att i händelse flere endast ryska språket mäktige och till undervisning af kommunen berättigade barn anmälas till intagning i stadens folkskolor, sörja för deras undervisning på modersmålet uti en af kommunen författningsenligt organiserad och öfwerwakad folkskola; — har ecklesiastikexpeditionen i senaten anbefallt stadsfullmäktige att från stadens sida anwisa bidrag till upprättandet och underhåll af en rysk folkskola från nästa års början.

— Till utställningen i Köpenhamn fara enligt „Aamulehti“ 10 arbetsledare från linne-, jern- och träsliperifabriken i Tammerfors. Resan bekostas af fabriksbolaget.

— Finland i danska pressen. I en recension öfwer hr Ahrenbergs bok Hemma, som ingår i danska tidningen Politiken för den 10:de dennes, läses följande uttalande om Finland:

„Mer och mer wäxer det förr så okända Finland fram och träder för wårt medwetande in i den krets af land, hwilka arbeta med i utwecklingens stora werkstad.

Ännu för några år sedan tänkte man sig det som halft barbariskt, nu wisar det sig, att Finland har konst, har tankar, att det har ett starkt och egendomligt lif, som formas skarpt och utpräglådt af högst egendomliga förhållanden. Finland är icke och främst finskt, men det är också ryskt och swenskt. Säg dock aldrig till en finne att han är ryss. Den ryske kejsarens undersåte, jo; men ryss — icke för något i werlden! Ras, tänkesätt, religion, allt är olika, rent af

motsatt. Den wäsentligaste olikheten är wäl den, att finnen från gamla tider har en brännande trängtan till frihet och sjelfständighet. Den ryska regeringen har efter hand insett, att det war klokast att lämpa sig efter folkets egendomlighet: „storfurstendömet" Finland, som det heter, har sina egna lagar, eget postwäsen, det styr sig sjelft, „wi hafwa intet gemensamt med Ryssland, utom kejsaren", säger finnen".

Efter dessa notiser om Finland, lämnar förf. en uttömmande redogörelse för bokens innehåll, hwarwid han fäller följande slutomdöme om densamma:

„Det förstås, att en bok som föreliggande, hwilken innehåller mycket säreget och intressant i sin skildring af främmande och egendomliga förhållanden och är lätt att underhållande skrifwen, har funnit många wänner. Efter 2:dra upplagan i Helsingfors utkommer den nu i Stockholm, och också här skall den otwifwelaktigt tilltala en stor krets af läsare".

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk hömessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

Å Wuorela: finsk. gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A. Karlberg; — kl. 7 flere talare. Kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Bönestuuder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Bäck.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Hahl.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Hahl.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Bäck.

Obs. Från den 1 september är redaktionens adress W. Brunnsparken n:o 6.

Den internationella missionskonferensen i London.

Hedningarnes anspråk på den kristna kyrkan.

Indien.

Detta lands talan fördes på ett glänsande sätt af Rev. Edmonds. Wetenskapen, sade han, wisar oss att Arierna sönderfallit i sju förgreningar, af hwilka fem äro i Europa och twå i Asien. De i Europa hafwa blifwit delaktiga af den kristna civilisationen samt fått utweckla sig i ljuset af Guds ords kunskap; de i Asien deremot hafwa i saknad af detta ljus lemnats att stå på samma punkt, der de stodo för tusende år sedan. Det har blifwit en modesak att tala om Buddhismen såsom om Asiens ljus, ja t. o. m. såsom om urljuset, från hwilket alla de ädlaste religionerna, kristendomen icke undantagen, lånat sitt sken. Men detta är en upptäckt, som blifwit gjord i Oxford och wid kontinentens universitet. Europas lärde se i Buddhismen och Brahmismen någonting annat än de folk, som bekänna sig till dessa religioner, hafwa erfarenhet af. För att kunna rycka lagern från Kristus har man räckt den åt Buddha. Och dock suckar Buddhas bekännare i ett andligt mörker, så stort, att det skulle wäcka desse samma lärdes ömkan, om de blott skulle göra sig den mödan att praktiskt taga reda derpå. Längtan efter och mottaglighet för något bättre finnes wisserligen hos detta folk; men detta bättre har ännu icke uppgått för det i dess helhet. Ariske bröder i western, wi hafwa mycket på wårt samwete för wåra bröders, i östern skull! Redan för tre tusen år sedan wiste man att tre ting woro nödwändiga för menniskan, nemligen bröd att äta, ljus att se med, och böner att helga brödet och ljuset med. Der ett af dessa ting saknades, der war nöd å färde, och der war det deras sak, som icke kände till denna nöd, att räcka de nödstälde en hjelpsam hand. Men wi, kristna arier, hafwa undanhållit wåra egna stambröder denna hand. Moses lärde herdar hwad efteråt Kristus lärde den unge rike mannen, att menniskan måste älska Gud öfwer allt ting, och sin nästa såsom sig sjelf. På detta bud hänger lagen och profeterne, d. w. s. hänger all sedlig utweckling för menniskan, och högre än till detta kan i sjelfwa werket ingen religion komma; men huru många religioner hafwa wäl ens kunskap om detta bud? Arierna hafwa det i alla händelser icke; men om wi bringade dem denna kunskap, så torde det hända att de, oss kristna sedan gammalt till skam, mottoge detta bud allwarligare än wi hafwa gjort det. Folket står redo att underwisas, låtom oss derföre, såsom bröder af samma race och blod, skynda att bibringa det kunskap om honom, som del är ewigt lif att lära känna!

Kina.

Mr J. Hudson Taylor fäste uppmärksamheten wid att de elfwa prowinser, i hwilka det egentliga Kina är fördeladt, tillsammans utgöra en lika stor areal som Europa, och att med sina underlydande länder, detta rike är en och en half gång så stort som Europa. Efter den lägsta beräkningen utgör dess folkantal detsamma som Afrikas eller Indiens, men är enligt all sannolikhet mycket större. Kinesarne äro en mäktig nation, ett intelligent folk. I diplomati och i handelsgeni har ännu intet folk öfwerträffat dem. En kines tar med lätthet graden wid wåra universitet. De äro mäktiga till stora ting. De hafwa åsett gamla nationens fall, medan de ännu sjelfwa stå upprätta. Sjelfwa landets rikedomar på kol och ädla mineralier äro nästan outtömliga. Tar man allt detta i betraktande, kan man ej undgå att komma till den slutsats, att Gud, som leder folkens öden och skiftar ut af sina håfwor, måste hafwa bestämt Kina för ett stort ändamål. Detta folk lägger icke lätt hand wid något nytt och släpper icke lätt det det har tagit hand om. Men nu äro de i ett stadium af rörelse. Jernwägar byggas i landet, och den dag är snart inne, då ledarene af Asiens politik skola finna att de hafwa att att göra med ett uppwaknande Kina.

Hwad har kristenheten gjort för detta folk? Några af den äldsta kyrkans män trängde wisserligen på sin wäg att sprida ewangelium bland jordens folk, fram ända till Kina; de ledo döden der, men de funno inga efterföljare, och hwad som war ännu wärre, de hade ingen bibel med sig, som de kunde lemna åt folket. Senare finner man några nestorianer der, men äfwen de gåfwo icke bibeln åt folket. I trettonde seklet kommo några romerska katoliker dit, men också de hade icke bibeln. På samma wis war det med jesuiterne; de sände dit några bröder, mera i politiskt än i missionsändamål, men de sände ingen bibel till folket, och när jesuiterna proklamerade påfwens öfwerhöghet, blefwo de utwisade. Alla dessa missionsförsök strandade, medan de woro i saknad af det wigtigaste, af Guds eget ord, hwilket allena kan nedbryta alla murar. Och wåra första brittiska skepp, de — jag säger det under tårar — de förde opium till Kina, och när wi blicka tillbaka på de åttio år, som förflutit sedan dess, måste wi till wår blygsel erkänna att missionen stått långt efter handeln med opium, så i ifwer som i resultat. Såsom läkaremissionär har jag smärtsama erfarenhet af huru den opium, som engelsk girighet införer i landet werkar på kinesarne. Jag tillbringade några år med den högt wärderade William Burns i Swatow, då denna ort blifwit en centrolort för opiumhandeln, och såg med egna ögon huru folket under förbannelsen deraf blef fattigt och demoraliseradt. Fäder sålde sina söner till slaftjenst och sina döttrar och hustrur till skam för opium. Det är kanske kändt att Kina är ett land för sjelfmord; man mördar sig på kejserlig befallning, man gör det såsom en kärlekstjenst åt de aflidne; och dock kommer ett fall, härflutet af sådana orsaker, på tre fall, härflutna af opium. Dess förbannelse är ännu större, än brännwinets, slafweriets och legaliseringens af lasten. Och på oss, såsom folk, faller skulden derför.

Nu ändteligen är stunden kommen, då wi hafwa tillfälle att i någon mån godtgöra hwad wi brutit och gifwa Kina wälsignelse i stället för förbannelse. Kina-Inlandsmissionen hade glädjen att i fjol kunna sända till Kina 102 nya arbetare, och en del af dem woro redan sex månader efter sin framkomst i stånd att predika ewangelium. De swårigheter språket uppstält äro icke så stora som de först woro. Wi kunna ren tryggt färdas fram på de stora lands- och wattenwägarne i landet; icke ens wåra systrar behöfwa mera frukta att resa ensamma; de möta öfwerallt bland befolkningen ett warmt wälkommen. Ewangelii budskap sändes icke dit förgäfwes. Twenne unga kristna qwinnor kommo sistlidne december till en by och i februari hade sexton kinesiska familjer wändt sig från sina afgudar och börjat tjena lefwande Gud. Jag besökte nyligen under en sexmånaders rundresa nio prowinser och fann att missionärerna öfwer allt hade wunnit folkets förtroende. Små kyrkor uppstå öfwerallt och nyomwända döpas. Jag blef nästan slagen af att finna huru moget folket är för ewangelium. När wi predika Kristus såsom en frälsare hafwa wi öfwerallt ifriga åhörare och öfwertalas att stanna eller att komma tillbaka. Dörren står öppen för oss till Kinas millioner. Tusende af dem dö hwarje timme. Hwad skola wi göra? Skola wi sluta dörren till igen och låta tusenden och åter tusenden lägga ned i en hopplös graf, eller skola wi gå in genom den och bringa folket den frälsningens kunskap som de sucka efter?

Afrika.

Mr Etzekiel Lones, medlem af missionen i Syd-Afrika, samt rewv: W. Allan och J. J. Fuller, d:r Colenso och mr H. Grattan Guiness framhöllo huru denna kolossala kontinent nästan uteslutande blifwit lemnad i hedniskt och mohamedanskt mörker. Det, som hittills blifwit gjort för densamma, är så godt som ingenting; den missionerande kyrkan har hållit denna werldsdel till sitt styfbarn, som fått åtnöja sig med de smulor, som fallit från de egna barnens bord. Man har sökt göra troligt att Afrikas infödingar äro oemottagliga för all högre kultur och att om de äfwen låta omwända sig till kristendomen, de dock förblifwa i sina hedniska synder. Men detta wore en mycket skef framställning. Man kan icke bland Afrikas wildar fordra att redan hos den första generationen få se frukter framträda, som t. o. m. bland folk som under årtusenden stått under kristendomens inflytande, endast stå att finna hos ett fåtal individer. Att de icke allenast äro mäktiga af civilisation utan äfwen kunna blifwa framstående kristna, derpå äro negrerna i Amerika ett exempel. Men äfwen i sjelfwa Afrika är det ett faktum, att der kristendomen får insteg, der upphör äfwen kannibalism, slafweri och polygami. — Pastor Fuller, medlem af baptistmissionen bland Cameroanerna i Södra Afrika, sade att när han år 1884 satte foten i landet, hade ännu icke en enda gnista af ewangelii ljus blifwit tändt derstädes. Men en slående händelse inträffade, när missionärerna landstego i Fernando Po. Samma dag hölls nemligen i staden en bal, något i hwilket infödingarne sökte efterlikna europeerna. Missionärerna gingo rakt fram till huset, der denna war i full gång, knäföllo och bådo. Dansen afstannade och följden af deras uppträdande denna afton war att twå af infödingarne slöto sig till kristendomen. Nu har missionen gjort stor framgång i dessa trakter; boktryckerikonsten är införd och bibeln, öfwersatt till folkets språk, håller på att genombryta mörkret derstädes. — Talaren slutade med en wältalig wädjan till de närwarande att ihågkomma mörka Afrika.

D:r Pierson

från Boston warnade för att, i det man lyckönskar sig till de resultat, som uppnåtts under missionens första århundrade, glömma att wi hafwa orsak till ödmjukhet och ånger. I mer än 1800 år har wår Herre fått wänta på att hans befallning skulle åtlydas. De tusen åren, som följde på Constantins regering borde hafwa warit inträdestiden för Kristi rike på jorden, men de woro i stället år af mörker under hwilka kristendomens ljus war nästan utsläckt. Äfwen Luther förbisåg nödwändigheten af inwidens sjelfuppoffring för ewangelium. Och följden häraf är att ibland jordens 1500 millioner innewånare, det finnes åtminstone 750 millioner, hwilka aldrig hört Kristi namn, aldrig widrört en bibel och aldrig sett en missionär. I Afrika finnes widsträckta områden, större än Europas största riken, dit missionen ännu icke trängt; detsamma är äfwen fallet med delar af Central och Syd-Amerika. Om hwilken likgiltighet hos de kristna kyrkorna bära icke dessa fakta wittne? Skulle det wäl wara för mycket om jordens stora kristna nationer skulle tillsammans uppoffra mera än 10 millioner om året för Kristi rikes utbredande? De uppoffra mångdubbelt denna summa för juweler, för guld och silfwerkärl, — för lifwets öfwerflöd, ja t. o. m. för det som länder till lifwets skada och dödens ändamål.

Man säger att det icke lönar sig att uppoffra något för missionen, emedan denna icke har några resultat att uppwisa. Men detta bewisar blott att man icke gjort sig mödan att undersöka saken. Missionen har icke slagit fel. I betraktande af de medel, som anwändts för missionen — i penningar, arbetare och tid — så finnes intet, som åstadkommit, så stora resultat som denna, allt sedan Gud uttalade sitt: „Warde ljus"! Jag känner en liten missionsstation wid Basforen som inom fjorton år utwidgat sig till tolf stora församlingar, af hwilka sju äro oberoende kristna kyrkor. Och allt

detta har i penningar kostat mindre än den lilla kyrka som nyligen uppförts i Detroit.

Låtom oss noga besinna det faktum, att Gud sjelf har, genom hemlighetsfulla nycklar, som höra till hans werdshushållning, öppnat portarne på wid gafwel för missionen. Hindren äro öfwerwunna, allt står wäntande, det återstår blott för de kristna folken att gå till arbetet. Om icke denna konferens har tändt sjelfuppoffringens glöd hos oss och kommit mera brinnande böner än förut att uppstiga för missionens framgång, så har den i sanning warit förgäfwes. Bröder och systrar, skola wi icke här inför Guds ansigte högtidligt loswa hwarandra att lemna åsido alla de små obetydliga ting, som skilja oss åt, och i stället förena oss kring det stora ena, att sträfwa efter att *innan detta århundrade nått sitt slut, ewangelium skall wara förkunnadt för allt folk!*

(Forts.)

„Ensam genom werlden".

(Insändt).

Is på haf och is kring mörka kulna stränder,
Is och snö så långt som blicken når.
Tårfyldt öga hemåt längtansfullt sig wänder,
Men blott hwita klippor skåda får.

Det är natt. På hafwet hwina stormar kalla.
Ångbåt stampar fram i rännan smal.
Röken hwirflar — isen brister — böljor swalla,
Rusa wredgadt upp ur iskall sal. —!

Mörk och tyst på däcken liten skepnad sitter;
Tåren stelnat re'en i ögats wrå.
Kanske kölden ock gör hjertats sorg mer bitter,
Ty den isat känslan der också.

„Ensam, o helt ensam i den wida werlden" —
Så går tanken kring i ändlöst lopp.
— „Ensam, ensam genom hela jordefärden
Utan någon fröjd och utan hopp!" —

Dock så småningom hon sjunker i en dwala,
Drömmar skymta fram för själens blick —
Ljusfwa minnen, liksom sommarwinden swala,
Fläkta bort det mörka, dystra skick.

Ack, hon ser de sommardagar ljusa, sköna,
Då hon funnit friden, lyckan, allt,
I hans kärlek, som ju hennes lif skall kröna
Med en helt och hållet ny gestalt.

Det war wår i nord och wår i hennes hjerta,
När han kom att föra henne bort. —
— Hwarför är wäl allting ombytt nu i smärta?
Hwarför skulle wåren bli så kort? —

När se'n kom till nord den långa, mörka hösten,
War den till dem lidande och nöd.
Och så såg hon ryckas bort den sista trösten,
Brutet war nu hennes lefnads stöd.

„Hwarför blef jag uti lifwet ensam lemnad,
Hwarför fick jag ej med honom dö?
War min lefnadsdag då ej för glädje ämnad,
Finns ej här lycksalighetens ö?"

Så de bittra tankar jaga om i sinnet
Jaga utan mål och utan frid
Intet hopp och ingen tröst finnes qwar i minnet: —
Allt är lidande och kwal och strid.

— Dock så plötsligt stiga upp ur hjertats gömma
Rena tankar från en annan werld;
Toner, som just nyss så helt hon kunnat glömma,
Gifwa henne nu sin helsningsgärd:

„— O hur kan du knota, hårda menskohjerta, —"
Så det hwiskar djupt i hennes själ —
„Det är sant, din fröjd blef bytt i smärta,
Men det war ju för ditt sanna wäl.

Har ej för den glädje, jorden kunde gifwa,
Du förglömt det mål du skaptes för?
Ser du, ewighetens toner dunkla blifwa,
Då blott jorden strängaspel man hör!"

Ja, dit uppåt skall wår längtan sträcka
Sina armar från all åflan här;
Sorg på jorden kan blott mera kärlek wäcka
Till det himlamål, som winkar der.

„Herre" — så ur hjertats djup hon hwiskar sakta —
„Jag har felat, men förlåt Du mig!
Lär mig mera på Din wilja akta,
Drag mig stundligt närmare till Dig!"

Hennes bön, så warm, steg upp till Fadershuset,
Och hon fann förlåtelse och frid.
Så hon gick från kraft till kraft allt mer mot ljuset
Och hon segrade i lifwets strid.

—g.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 19 augusti 1888.

4 Moseb. 9: 15—23.

Moln- och eldstoden.

Och på den dagen då tabernaklet uppsattes, öfwertäckte, molnskyn wittnesbördets tabernakel, och om aftonen syntes såsom en eld öfwer tabernaklet ända till morgonen etc. w. 15—23.

Den wäg Israels barn hade att wandra från Egypten till Kanans land war en öknewäg, en obanad stig. Ingen uti hela denna hop af menniskor hade någonsin rest igenom dessa öknar, och ingen kände till wägen. Inga milstolpar woro uppresta efter denna wäg, och icke heller kunde de rådfråga den nu för sjö- och wägfarande så oumbärliga kompassen, som med sin nål ständigt pekar mot norr, och som nu sätter menniskor i stånd att i säkerhet öfwerfara haf och öknar. Den war då icke ännu uppfunnen. Att under sådana förhållanden wåga sig på en sådan wandring synes oss wid första påseende ytterst djerft handladt. Huru kunde Mose wåga ställa sig i spetsen för denna utwandrareskara, och huru kunde Israel öfwertalas att följa honom på en så äfwentyrlig färd? Det är på dessa frågor som dagens text gifwer oss ett skönt swar. Herren hade åtagit sig deras ledning. Han, som frälst Israel ur förtryckarens händer, hade också åtagit sig deras ledning. Han wille sjelf wara deras wägwisare och anförare, deras kompass, deras beskydd och deras fötters lykta, att de icke skulle behöfwa frukta för någonting. Till den ändan gaf han sitt folk i stället för milstolpar och kompassen något som både tydligare och säkrare skulle wisa dem den wäg de hade att gå. Detta, som de fingo, liknade en massa hwit rök. Bibeln kallar detta för en „molnstod". Om dagen swäfwade denna molnstod öfwer och framför dem, då de woro på wandring, som en mängd af sådana mjuka ulliga moln, som wi ofta se på himmelen. Om natten sken denna molnstod såsom en eldflamma (w. 15, 16). I detta moln war Jehowa eller förbundsängeln närwarande, så att han derutur icke blott gifwer folket tecken till uppbrott genom det pelarlika molnets framskridande eller till lägerslagning genom dess qwarblöjande, utan äfwen skyddar det om dagen för hetta, solsting ock andra sjukdomar, och om natten genom dess starka eldsken för alla olyckor, som mörkret eljest skulle medföra. Ja, ur detta moln talar han till Mose och meddelar sina befallningar. Derutur uppenbaras Herrens härlighet. Elden i denna stod war den samma som Mose sett i busken wid Horeb, och som sedermera steg ned på Sinai under blixt och dunder i tjockt moln, eller som med hämmande eldsnit stälde sig mellan det frälsta folket och deras förföljare wid Röda hafwet. Genom elden afbildande sin heliga nitälskan och genom molnet sin förbarmande nåd, ställer sig Herren i spetsen för sitt folk, liksom wille han säga: „Befall åt Herren din wäg och hoppas uppå honom, han skall wäl göra't". Ps. 37: 5.

I detta skulle nu Israel se sitt stundeliga beroende af Herren och hans faderliga ledning. Med honom skulle det gå dem wäl, skulle de hitta den rätta wägen till det sälla landet, „löftets sköna land", utan honom skulle de taga miste om den rätta wägen och aldrig hinna målet för wandringen.

Hela denna text talar till oss lika mycket som till Israel sitt såwäl warnande som tröstefika språk. Äro icke wi lika mycket som Israel beroende af Herrens ledning, om det skall gå oss wäl och wi hinna den härliga och höga bestämmelse, hwilken är ämnad åt oss alla? Jo, wisserligen. War wägen till Kanan för Israel swår att finna och swår att wandra, så är wägen till himmelen det icke mindre. Utan Herren kunna wi ej finna lifwets wäg, utan Herren kunna wi ej bewaras på den wägen. Om den wägen säger Herren Kristus: „*Den wägen är smal, som drager till lifwet*". En smal wäg är alltid swår att gå. Det går så lätt att trampa fel om den smala wägen eller att förirra sig från denna wäg. Men att trampa fel om denna wäg, det är det samma som att trampa ned i synden. Dit hafwa många gossar och flickor stigit ned och blifwit liggande. Men att stiga ned i synden, det är att stiga ned i döden. Syndens lön är döden.

Den smala wägen slingrar sig ofta upp för de branta bergen förbi farliga och hemska bråddjup, der wandraren genom den minsta oförsigtighet lätt kan störta ned, och ned genom mörka pass och dalgångar, der något rofdjur kan sitta på lur, färdigt att sönderslita den intet ondt anande wandraren. Så är det ock med lifwets wäg. Det är en af faror uppfyld wäg. Ensam har ännu ingen kunnat finna denna wäg eller bewaras wid denna wäg. Det är ock bekant för wår himmelske Fader. Derför pekar han på denna wäg och säger: „Detta är wägen, gån honom och eljest hwarken på den högra sidan eller den wenstra". Herren känner wägen. Herren känner ock alla de farliga afwägar, som leda från denna wäg och de farliga bråddjup, som ligga utmed kanten af denna wäg.

Ingen kan derför bättre wisa oss wägen än han. Att han nu ockå will göra detta, det bör wisserligen wara en källa till rik tröst för alla, som börjat wandringen på denna wäg. „Han leder de elända rätt och lärer de elända sin wäg." Han skall föra oss nådeligen och wäl förbi alla afwägar och farliga bråddjup om wi blott willigt låta honom leda, hjelpa och bära. Och när wi då ändtligen efter wandringens slut hunnit det himmelska Kanan, då skola wi få anledning att sjunga:

På stig så brant och wäg så smal
Igenom faror utan tal
Med trofast hand du förde mig,
Min gode herde hem till dig.
Min lefnads dag — ack huru kort!
Som fågeln flög han hastigt bort.
Nu ewighetens morgon grytt,
Och hwarje suck för ewigt flytt.

Och till denna wår ewiga jubelsång skola alla himmelens saliga menniskor och heliga änglar säga: „Amen". Lofmet och härligheten och wisheten och tacksägelsen och äran och makten tillkomme wår Gud ifrån ewighet till ewighet.

Har denna wäg sina faror och beswärligheter, låt oss dock härda ut. Snart äro wi framme. Wägen är kort. Gud har räknat wåra dagar. Snart är det slut, snart äro wi i himlen. Blir wägen dig beswärlig, synes han dig omöjlig att gå, tänk då deruppå, att han är kort. Kanske håller du just nu på med den sista backen. Kanske skall tiden gå och ewigheten komma, innan du ännu hunnit uppför backen. Håll ut, ty wägen är kort, mycket kort. En gång skall du warda tagen ur det sista trångmålet, en gång wara förbi det sista bråddjupet, den sista stötestenen, förbi alla fiender och faror, och då, ja då skall lofwet och jublet aldrig taga någon ända, ty då äro wi hemma i det rätta hemmet hos wår Gud i himmelen. Då skall „Gud aftorka alla tårar af wåra ögon, och ingen död skall sedan wara, icke heller gråt, icke heller rop, icke heller någon wärk warder mer; ty det första är förgånget." Så skall denna wäg sluta. Så skall äfwen wår wäg, älskade barn, skuta, om wi intill ändan wandra i Frälsarens Jesu Kristi fotspår. Gifwe nu Gud både eder och mig nåd och kraft att hålla fast på denna wäg, att wi måtte dö de rättfärdigas död och wår ände warda såsom deras ände. Amen.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 33. Torsdagen den 23 Augusti **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:

Anna Edelheim, adress: Estnäsgatan N:o 3.

Ytterligare om försoningen i Kristus.

I anledning af det swar, som finnes bifogadt min i n:o 29 af F. W. införda artikel om försoningen, deri Red. wäl medgifwer att sinnesändring icke kan ega rum utan wårt eget samtycke, men med det tillägg att wi aldrig kunna med egen wiljekraft komma till målet, wåra själars frälsning, föranlåtas wi att ännu en gång taga till ordet. Wi hafwe icke påyrkat att det skulle ske af wår egen kraft. Kraften har Gud förlänat oss i sin sons ewangelium, som han erbjuder till begagnande af enhwar utan penningar och för intet, men oss tillhör att derur utdraga kraften genom att tro derpå. Har nu en sinnesändring inträffat, så är det ett tecken till att wi redan omfattat ordet och att det slagit rot i wåra hjertan; den spöda plantan behöfwer blott omsorgsfullt wårdas, wärmas och omhuldas, för att mogna till en frukt, som kallas nyfödelse. Wi bedja att till belysande af ämnet få anföra följande ställe ur Joh. Ew. „Då sade Jesus till de judar som trodde på honom, om I förblifwen wid mitt ord, så ären I i sanning mina lärjungar, och I skolen förstå sanningen och sanningen skall göra eder fria (nemligen från syndens träldom). Wi kunne häraf inhemta att det fordras förblifwande wid ordet på det wi skole warda fullt inwigde i sanningen och fria Guds söner. Och då är äfwen Guds affigt med oss wunnen och skiljewäggen nedbruten.

Wår lutherska kyrkolära har inslagit en annan, på den menskliga spekulationen grundad wäg att återkomma till barnaskapet, formulerad på efterföljande sätt. Guds helighet och rättfärdighet fordrar af oss återlösning och tillfyllestgörelse innan han kan förlåta oss; och då detta icke kan af oss sjelfwa åstadkomma, har Gud sändt sin son, som genom sin död på korset afplanat wår syndaskuld och genom sitt fullbordande af lagen förskaffat oss nåd och salighet hos Gud. Denna lära, så sinnrik den må synas, lider af det betänkliga felet, att den alls icke harmonierar med Kristi ewangelium. När Gud genom sin son meddelat oss, att wi för att blifwa frälsta måste pånyttfödas, och detta icke kan ske på något annat sätt än genom hörsammande af ewangelii ord, så kan man wara wiss derpå att Gud icke har någon annan fordran af oss än att wi skole wara hans ewangelium lydige. Eljest skulle Gud, såsom Joh. säger, warda en ljugare.

Orsaken till den uppkomna diwergensen i åsigter tyckes bero derpå, att man icke beaktat den skilnad som förekommer i afseende å blodets betydelse förr och nu. Under gamla testamentets tider ansågs wäl blodet som ett allmänt reningsmedel, men det är jemwäl bekant att det utgjorde blott en skuggbild af det tillkommande goda. Och detta tillkommande goda, hwaraf blodbestänkningen utgjorde en skugga, kan wäl icke wara något annat än nyfödelsen, hwarigenom wi såsom Guds barn komma i lifsgemenskap och werklig blodsdelaktighet med wår frälsare och fader, allt detta genom anammande af hans lifgifwande ord. Sedan ordet kom, måste alla blodiga offer upphöra, såsom de ock upphört; och den gifna konseqwensen deraf blir den, att om i Kristi död icke skulle ingått någon annan mening än den att, liksom de gamla offren, blidka gudomens wrede, så skulle den förwisso blifwit utan påföljd. Men — och deri ligger knuten — i Kristi död innelåg en helt annan idé än i de fordna offren, och denna idé har Kristus på ett träffande sätt åskådliggjort, då han till belysning anwände liknelsen om hwetekornet, som måste komma i jorden om det skall bära frukt. Jesus befann sig nemligen wid slutet af sitt jordelif i samma läge som hwetekornet; han hade sått sin säd det goda lifwets ord, men det hade icke fallit i god jord, icke kommit att gro, och han saknade bekännare, på få undantag nära. Dertill, kom, att sålänge denna werldens furste hade makten öfwer döden, grafwens dörr förblef tillsluten öfwer hwar och en som dit ingått. Af båda dessa skäl såsom i ewangelium påpekas, war Kristus nödsakad att ingå och utgå ur grafwen, för att gifwa werlden det sista afgörande bewiset på sitt gudomliga wäsende, och derjemte göra wägen från grafwen till himmeln fri för alla hans bekännare. Det första ändamålet wanns kort efter hans bortgång och blef synbart wid Petri första predikan i Jerusalem, det sednare kunna wi med wisshet afwakta. Jesu död får derföre rätteligen betraktas såsom den yttersta länken i hans frälsningswerk, liksom den sista spiken i en byggnad, men byggnaden utgöres af hans ewangelium, hwarpå han arbetade i tre års tid. När man i wåra dagar talar om försoning i Jesu blod, twagning i blodet o. dyl. så innehålles i dessa talesätt blott en erinran om att det kostade Jesus lifwet att fullborda sitt werk. Wi kunna derföre trygt uppställa den satsen, att nyfödelsen är den enda akt hwarmed wi kunna frälsas, och för att weta om man är pånyttfödd eller ej, fordras andens wittnesbörd, såsom Joh. intygar då han säger: deraf weta wi att wi förblifwe i honom och han i oss, att han gifwit oss af sin ande.

Till allt det sagda wilje wi ännu, såsom en slutreflexion, tillägga några ord. Gud har alltid respekterat menniskans fria wilja. Åt det första menniskoparet gaf han ett kunskapens träd med tillsägelse att den dag de deraf skulle äta, skulle de döden dö. At oss gaf han med Jesus ett lifsens ord, med försäkran att den, som tror på ordet, skall lefwa ewinnerligen, men i motsatt fall dö. Äfwen nu måste man säga att frälsningen ankommer på wårt fria wal.

Kasta wi nu åter en jemförande blick på wår nuwarande kyrkolära, måste wi finna, att kyrkan adopterat en twåfotad försoning. Den 1:a baserad på Kristi fullgiltiga offer och öfwerensstämmande med gamla testamentets principer, den 2:a under namn af nådens tillämpning, hwilande på Kristi ewangelium. Man kan med rätta säga, att den står med ena foten på gamla testamentets och med den andra på nya testamentets grund; och deri ligger orsaken till dess wanmakt. Men om kyrkan kunde förmås att kasta ifrån sig den 1:sta föråldrade foten, så kunde den åter komma på rätt fot.

— —l.

Swar.

Med anledning af den uppfattning — —l uttalat om försoningen i Kristus, såwäl i denna som i twenne föregående artiklar, bedja wi att i ödmjukhet få säga några ord.

Om sinnesändringen allena skulle wara nog för att frälsa en fallen menskklighet, hwarföre war det då nödigt att efter Johannes skulle komma en, som war mäktigare än och hwars skorem han icke war wärdig att upplösa? Mäktiga ljödo orden: „ändren edert sinne“! från profeten wid Jordans strand, och gripna i sitt innersta gingo Jerusalems innewånare och hela Judeen och hela landet omkring Jordan ut för att höra honom. Tidens fritänkare och otrogne, sadduceerna, och tidens formalister och bokstafstroende, fariseerna, darrade inför den wäldiga bättringens predikan, som, utgången från öknen, genljöd i hela landet. Sällan har historien bewittnat en sådan wäckelse, som den Johannes åstadkom, och denna wäckelse hade just sinnesändring till syfte. Hwarföre war då icke detta nog? Hwarföre war det nödigt att Kristus, Guds enfödde Son af ewighet, skulle nedstiga till wår jord och blifwa delaktig af den fallna menniskans skröpliga natur? För ro skull war det sannerligen icke; om han gjorde det, så war det wäl derföre, att ett werk behöfde utföras, som ingen annan i himmelen och på jorden än han kunde utföra. Hwilket war nu detta werk?

Då Gud, efter att hafwa skapat menniskan till sin afbild, uttalade orden: „den dag du smakar på kunskapen om det onda, skall du dö“! uttalade han icke ett godtyckligt bud, utan en omutlig naturlag. Det war samma lag, som innesluts i satsen, „hwad man utsår skall man skära“, — lagen om orsak och werkan. Man kan icke af en orsak wänta sig andra följder än sådana som stå i förhållande till orsaken; man kan icke sticka sin hand i en huggorms håla, utan att wänta att blifwa biten; men kan icke så tistel och wänta att skörda windrufswor; man kan icke gå bort ifrån ljuset, utan att komma i mörker; man kan icke skilja sig ifrån lifwet utan att dö. Gud är det godas, är ljusets och lifwets källa; man kan icke smaka på och njuta af kunskapen om det onda, utan att skilja sig ifrån honom och att skilja sig ifrån honom är detsamma som att dö. Denna lag är så obewekligt konseqwent, att hwar och en, som erkänner en helig Gud, bör förstå den; ingen kan derföre förebrå den biblisfa kristendomen för krasshet, för att den erkänner den.

God war skapelsen, då den utgick ifrån Guds hand, och menniskan, skapelsens krona, war skapad efter den högsta möjliga förebild — Guds egen; och för det högsta möjliga ändamål — att wara i Guds närhet. Men fri war ock menniskans wilja, ty endast i frihet kan ett förblifwande i det goda wara af sedlig betydelse. Huru menniskan anwände denna frihet är kändt; wi alla, som höra till hennes slägte, bära följderna deraf än i dag. Och dessa följder inställde sig genast. I affallets stund gick en ryckning genom skapelsen. Döden kom och med den allt det outsägliga elände, bekymmer, jämmer och we, hwaraf det menskliga lifwet är uppfyldt. Nu bär jorden törne och tistel; nu slita djuren, som woro ämnade att i lydnad böja sig inför menniskan, i raseri sönder hwarandra; nu suckar hela skapelsen under en ännu ouppfyld längtan att få skåda Guds barns uppenbarelse i återstäld härlighet, ty först då kan äfwen hon blifwa frigjord från den förgängelsens träldom hon nu är underkastad.

Och menniskan, äfwen hon suckar under sin träldom och har suckat så länge som det adamitiska slägtet egt bestånd. Offrandet war icke någon för det judiska folket egendomlig inrättning; alla de gamla folkens religioner kännetecknas af offer, hela hednawerlden offrade. Offrandet war folkens omedwetna erkännande af skuld och suck efter försoning.

Men hwem skall försona? — Hwem skall utföra återupprättelsewerket och göra det brutna förhållandet helt? Kan wäl en broder igenlösa en broder? Kan en skuldbetungad gren af menskklighetens stam komma hela trädet att omplanteras i en ny jordmån? Ack nej, wi weta alla att så ej kan ske. Fåfäng war derföre Johannes predikan; fåfänga woro de gammaltestamentliga profeternes omwändelseförsök; fåfäng war sjelfwa Mose lag. Det som är mörkt kan icke af sig sjelft blifwa ljust; — det som är dödt kan icke gifwa sig lif. För att upprät

telsewerket skulle kunna komma till stånd, war det nödigt att någon som war mäktigare än wi, skulle åtaga sig det det nödigt att ljuset skulle ingå i mörkret, att lifwet skulle ingå i döden. Det war nödwändigt att Guds Son skulle ingå i menskliglighetens organism och blifwa i djupaste och egentligaste mening Menniskonens Son; han måste bära syndens och affallets följder, emedan han allena kunde bryta dem. Orden: „Min Gud, min Gud, hwi hafwer du öfwergifwit mig"? uttalade på korsets stam af menskligghetens representant i historiens betydelsefullaste ögonblick wisa mera än wäl, huru stort det afstånd war, på hwilket menniskan hade stält sig ifrån Gud — så stort att Guds ansigte icke mer kunde skönjas ens af honom, hwars hela lif dock warit ett ständigt umgänge med Gud. Kristus måste ingå i dödsriket, såsom hwarje Adams son måste göra det; men när han ingick dit, besegrade han det äfwen, och med detsamma affallets följder. Förlåten är nu remnad och skiljowäggen afplanad. I timligt afseende herskar wäl döden ännu öfwer oss och skall herska så länge den nuwarande historiska tiden, uppfostringens tid warar; men i afseende å wårt ewighetsförhållande äro kjettrarne spängda. Hades behåller ej längre sina offer. Förklarad och återstäld skall den af Kristus återwunna menskligheten, när stunden är inne, utgå derifrån, för att gå den bestämmelse till mötes, för hwilken Gud ursprungligen hade bestämt henne.

Numera — och deri har — —I fullkomligt rätt — behöfwes ingenting annat än sinnesändring, men denna är äfwen oundgängligen af nöden. Ty likasom Kristus måste blifwa ett med menniskan för att kunna bära och bryta följderna af hennes affall, så måste ock menniskan blifwa ett med Kristus för att kunna blifwa delaktig af frälsningswerkets följder. Och numera kan hon det äfwen, ty Kristi werk för oss är twåfaldigt, han har utfört den del deraf, som wi aldrig kunnat utföra och han har gifwit oss kraft till den del, som ankommer på oss. Nu är walet åter i wåra händer. Nu, likasom i wårt slägtes tidiga morgonstund, beror det åter på oss om wi wilja blifwa delaktiga af ewinnerligt lif eller ej; ty hindren, som skilde oss derifrån, äro nedbrutna. Detta är hemligheten med Kristi ewangelium.

Elfte werldskonferensen

af kristliga föreningar för unge män.

I.

Hwarje äkta Herrens werk, som blifwit till menniskors räddning har nästan alltid haft en oansenlig början. Så war det ock med den werksamhet, som haft till följd uppkomsten af de kristliga föreningarne för unge män. År 1844 stod en ensam och anspråkslös yngling, George Williams, anstäld i tjenst hos firman Hitchcock & C:nie i London, slagen af fasa och förskräckelse wid åsynen af huru många af hans kamrater och umgängeswänner, som genom en werldstads frestelser drogos ned i förderfwet. Sjelf uppfostrad i ett gudfruktigt hem på landet, stack den moraliska fara, som möter unge män i en lättsinnig och bullrande stad, honom så mycket hjertare i ögonen, och för att stärka sig och sina wänner i det goda, inbjöd han dem att om aftnarne samlas i hans rum omkring Guds ord. Ryktet om dessa aftonsamqwäm spred sig snart i widare kretsar och äfwen främmande ynglingar bådo att få bewista dem. Den anspråkslösa lilla kammaren blef snart för trång, men mr Hitchcock, som insåg betydelsen af de sträfwanden, åt hwilka hans unga biträde med så mycken wärme egnade sig, stälde en af firmans stora salar till hans förfogande. Äfwen denna fylldes snart till trängsel. De unge männen antogo snart ett bestämdt mål för sin werksamhet och sammanslöto sig till en förening med syfte att på kristlig grund stärka och stödja hwarandra mot lifwets frestelser. En komité af 12 föreningsmedlemmar nedsattes för att sammanhålla föreningen och arbeta på dess widare utweckling.

Sålunda uppstod den första kristliga föreningen för unge män. 44 år hafwa sedan dess förflutit; denna förste förening räknade snart öfwer 1,000 medlemmar, men exemplet werkade hastigt och nya föreningar hafwa oupphörligen bildats efter mönster af denna första. För närwarande finnes sådana i alla delar af werlden. Deras antal war i mars månad detta år 3,650 och de äro alla förenade med hwarandra till ett stort werldsförbund, som söker främja sina syften bl. a. genom egna tidningar, hwilkas antal nu öfwerstiger 200. I de flesta af werldens större städer hafwa de unge männens föreningar ståtliga hus med stora samlingssalar, wäl försedda bibliotek, studierum, hwarest underwisning i särskilda kunskapsgrenar, såsom i språk, o. s. w: lemnas, gymnastiklokaler, m. m.

Af det lilla fröet har det således blifwit ett stort träd, hwars grenar öfwerskygga hela jorden. Stiftaren af dessa föreningar, George Williams är nu en åldrig man, gift med sin förre principals dotter och sin swärfaders efterträdare såsom chef för firman; men hans anseende och werksamhet såsom sådan, huru stora de än må wara, äro dock af underordnad betydelse i jemförelse med hwad han är såsom upphofsman till och förste ledare af de kristliga föreningarne för unge män. I alla werldsdelar är hans namn kändt och wördadt, och fäder berätta om honom för sina söner, uppmanande dem att söka likna honom. Han gästar i dessa dagar Stockholm och är der en uppmärksammad och wördad gäst.

Redan år 1855 hade föreningarne wunnit en sådan utbredning, att de kunde hålla sin första stora werldskonferens. Den sammanträdde i Paris och war särskildt märkwärdig derför, att beslut då blef fattadt om fullständig religiös tolerans inom föreningarne. Man wille i dessa föreningar samla de unge män, som äro eller önska blifwa lefwande kristna, utan att derigenom intwinga dem i något wisst religionssamfund. Det skulle lemnas helt och hållet åt hwars och ens fria wal att få ansluta sig till och förblifwa i förbindelse med det samfund han sjelf önskade. Det war en lefwande tro man wille framkalla och befrämja hos medlemmarne samt hjelpa dem att göra denna tro fruktbärande i kärlek. Man har sedermera på de följande konferenserna gått ännu ett stycke längre och sökt hos föreningarne wäcka en ande, som tillhåller hwarje medlem att troget hålla sig till det samfund han tillhör samt der söka uppbyggelse.

De följande konferenserna hafwa hållits i Genèwe 1858, i London 1862, i Elberfeld 1865, i Paris 1867, i Amsterdam 1872, Hamburg 1875, i Genèwe 1878, i London 1881 och i Berlin 1884. Werldsförbundet har en centralstyrelse, som har sitt säte i Genèwe. Denna styrelse sönderfaller i twenne utskott, ett werkställande och ett beslutande utskott, utan hwars hörande och samtycke det förra icke får widtaga några wigtigare åtgärder. I det werkställande utskottet sitta tio medlemmar, alla bosatta i Genèwe, hwilkas hufwudsakliga uppgift är att sätta sig i förbindelse och skriftwexling med samtliga föreningar; egna särskild omsorg åt ensamt stående föreningar samt söka grundlägga dylika i trakten, der ynglingaidén ännu ej wunnit fotfäste; upprätta och föra statistik öfwer föreningarna, m. m. Uti det beslutande utskottet åter har hwarje land, som hör till förbundet sin representant. Centralstyrelsens ordförande är pastor Gustawe Tophel och dess generalsekreterare hr Charles Fermand.

Den elfte werldskonferensen har, såsom kändt är, dessa dagar sammanträdt i Stockholm. Nitton särskilda nationer äro der representerade med omkring 1,000 deltagare. Wi skola i följande nummer meddela ett referat öfwer detta mötes förhandlingar. Glädjande är det warma intresse, med hwilket denna konferens der emotses af alla samhällsklasser. Konung Oskar, som i London öfwerwar inwigningen af derwarande kristliga ynglinga förenings nya gymnastiksal och derwid tog närmare kännedom om hela denna organisation, säges wara sinnad att inbjuda konferensmedlemmarne till Drottningholm. Flere af Stockholms framstående medborgare hafwa redan för flere weckor sedan anmält sig ämna upplåta sina hem för de wäntade främlingarne, och äfwen af den swenska kyrkans tjenare hafwa åtskilliga under sommaren stält sig sida wid sida wid andra samfunds medlemmar för att wisa sitt deltagande och intresse för det stundande mötet. Detta bewisar, säger en swensk tidning, att mycket blifwit förändradt under de sista årtiondena och att förändriugarna i många fall äro till det bättre.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Senator R. Montgomery** kommer att i egenskap af delegerad för Finland deltaga i den internationela kongress för handelsrätt, som i slutet af september sammanträder i Brüssel.

— **Till generalguwernör öfwer Nylands** län är guwernören i Wasa län, generalmajoren V. Procopé numera å högsta ort utnämnd.

— **Prestmötet i Tammerfors** öppnades enligt T. A. efter försiggången uudstjenst i förgår kl. half 11 f. m. g bomullsspinneriets läsesal af kyrkoherden G. Pohjola ifrån Wesilaks, som i ett längre helsningstal framhöll prestmötets betydelse och uttryckte en önskan om att detsamma så ofta som möjligt borde återkomma. Till ordförande wid mötet waldes prosten Lyra ifrån Helsingfors och till sekreterare pastorerne Auwinen och Bergroth.

Wid mötet äro, enligt meddelandet genom F. t. b. 80 deltagare närwarande.

— **Wid allmänna nordiska stenografmötet i Köpenhamn** har beslut fattats att nästa nordiska stenografmöte skall hållas i Helsingfors 1891. Under mötet kommer en utflygt att företagas till S:t Petersburg. Inbjudningen antogs med 21 röster mot 8, hwilka önskade Göteborg som mötesplats.

— **Runebergs stuga.** Från Jakobstad skrifwes till Wbl.: Wid en enkel kollation uppsattes den 13 aug. på qwällen i Runebergs stuga det porträtt af skalden, som artisten Liljelund utfört på uppdrag af handl. Axel Schauman i Wasa. Taflan, i och för sig ett fulländadt konstwerk, är utförd efter ett mindre wanligt porträtt af skalden, hwarför dragen i första ögonblicken förefalla främmande; porträttlikheten kan dock bäst afgöras af den, som kommit i beröring med skalden under hans helsas dagar. — Porträttet, infattadt i en präktig ram, kommer att i all framtid utgöra stugans dyrbaraste prydnad.

— **Årswärten i Wasatrakten.** Höslåttern är, enligt W. T., så godt som afslutad och har höskörden i allmänhet utfallit wida bättre, än hwad man för en tid sedan kunde hoppas. — Rågen matar som bäst och ter en god och lofwande skörd. Likwisst torde den i mängd komma att bli under sista årets skörd. Kornet ser ganska lofwande ut och torde deraf komma bli en god, fastän sentida skörd. — Hafren är frodig och grön. — Potatiswäxten står nu som wackrast. Skäl torde man hafwa att hoppas, det potäterne i år, såwäl till godhet som till mängd, skola blifwa fullt tillfredsställande. Ingen nämnwärd frost ännu.

— **Rågsådden** skall redan wara afslutad å en del större egendomar i socknarne omkring Åbo. — På swedjeland såddes i Wehmo socken så kallad „huhtaruis" redan den 4 dennes. Å wanlig hemmans mark torde dock rågsådden påbörjas först i nästa wecka. Brist på utsäde förekommer ej. (Å. T.)

— **En asyl för fattiga flickor** skall wara ämnad att inrättas i närheten af Raiwola station wid finska jernwägen å ett jordstycke, som jämte twänne på detsamma uppförda byggnader blifwit af geheimerådet Naronoff donerade till sällskapet för fattiga sjuka barns wård i Petersburg. Sällskapet har för afsigt att här uppfostra sina skyddslingar, fattiga och wärnlösa flickor, till dugliga tjenarinnor, som lämpa sig såwäl för staden som för landet. För detta ändamål skola flickorna läras att arbeta i trädgården, sköta boskap och hönsgård, att sy och tillwerka alla för hushållet nödiga sysslor, att baka och tillreda mat, att twätta och stryka kläder, underwisas i smörkärning och ostberedning, i bokföring öfwer hushållet m. m.

— **Till Amerika** har doktor Jarl Hagelstam från denna stad afrest för att som praktiserande läkare slå sig ned i staden Michigan, der bl. a. en stor skandinawisk och finsk koloni finnes. D:r H. torde redan hafwa satt sig i förbindelse med en på sistnämnda ort bosatt finsk apotekare Printz.

— **Wårdanstalten i Kexholm** för sinnessjuke har nu, efter twenne års arbete, blifwit färdig. Anstalten är å Kexholms så kallade nya fästning, hwarest de förutwarande byggnaderna hafwa blifwit prydligt och ändamålsenligt inredda samt twenne nya stenhus dessutom uppförda. För de sjuke finnas fyra twåwåningsstenhus, af hwilka ett är afsedt endast för kriminaldårar och torde wara det enda i landet för detta ändamål. De öfriga byggnaderna å anstalten äro äfwen af sten samt inredda till ekonomiebyggnader, werkstäder, till boningsrum för betjening m. m.

Inrättningen, som är afsedd för omkring 120 patienter, har, enligt N. Pr., kostat närmare 300,000 mark. Arbetet har på entrepenad utförts af förre länearkitekten W. von Karm, under ledning af arkitekten A. Tötterström, samt under länearkitekten J. Aminoffs öfwerinseende.

— **Nykterhetswänligt beslut.** Wid ett nyss hållet allmänt sammanträde i Lahtis köping beslöts enl. U. S. med stor röstpluralitet att afskaffa alla ölförsäljningsbutiker å orten. Af dem ha också tills dato funnits en sådan mängd att dessas antal wida öfwerstigit andra försäljningsbutiker.

— **Sjömansmissionen.** Sjömansmissionens bestyrelse har till ordförande walt senator Yrjö-Koskinen och till vice ordförande professor Colliander.

— **Fröken X. Gripenberg,** „Aarne", som allt sedan mars månad wistats i Amerika, har derstädes hållit flere föredrag på skilda orter. Bland annat har hon, ber. Sawo, i Boston under några weckors tid hållit 11 föredrag, behandlande Finlands historie, wåra partiförhållanden, nykterhets- och qwinnorörelsen m. m. Särskildt skall Finlands historie hafwa anslagit amerikanerne, hwilka hafwa högst dunkla föreställningar härom. Fröken Gripenberg har, berättar „Sawo", haft nöjet att bli bekant med några af Amerikas främste författare, wetenskapsmän med flere, bland andra med Mark Twain, Ingersoll, mrs Becher, Stowe m. fl. och har hon besökt äfwen Ole Bull's enka i Cambridge.

— **Om statsrådet Topelius** skrifwer Aftonbladet: Zacharias Topelius den på båda sidor om Bottenhafwet så högt uppburne skalden, uppehåller sig, såsom wi redan nämt, sedan några dagar tillbaka här i hufwudstaden, der han bor på hotell de Suède. Ändamålet med hans besök är närmast biblioteksforskningar och lär hans wistelse här komma att utsträckas till nästa söndag.

Trots sina sjuttio år är statsrådet Topelius ännu i samtal lifligt som en yngling. På samma gång som han med ganska mycken öppenhet och friskhet uttalar sig rörande literära och sociala förhållanden, röjer sig dock alltid äfwen wid ett strängt omdöme den blidhet, som man lärt att skatta hos Ljungblommornas skald jemte ett eller annat korn af den lekfulla humor, som gör hans Läsning för barn dubbelt tilltalande för både äldre och yngre. Det är nu twå år sedan han sist besökte Stockholm.

— **Salo köpings framtid.** I dagarne har ifrån Helsingfors återwändt den deputation, bestående af handlanden A. F. Lindholm, garfwaren M. Jundell och postiljonen J. H. Boman, som haft sig uppdraget att å en del af köpingens innewånares wägnar hos k. senaten anhålla om upplysning rörande tiden när återuppbyggandet af de wid senaste eldswåda nedbrunna gårdarne finge widtaga.

Deputationen erhöll det besked att härmed finge anstå till dess köpingboarne med egaren till Äminne gård grefwe C. Armfelt öfwerenskommit om inköp af marken, hwarför betingas ett pris af 229,000 mk.

För närwarande har å ingen af de nedbrunna gårdarne något nybyggnadsarbete widtagit. På en del platser ser man prowisionela baracker, innehållande bagarebutiker och magasiner uppförda på medar för att lätteligen kunna bortransporteras. (A. T.)

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Entwist.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A. Karlberg; — kl. 7 flere talare. Kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Sihwonen.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Hahl.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Hahl.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Sihwonen.

Den internationella missionskonferensen i London.

Missionen bland Judarne.

Ur diskussionen rörande detta ämne framgick att det f. n. finnes 47 sällskap i werlden som arbeta för judarnes omwändelse; missionärernas antal är 457; 132 stationer äro för ändamålet anlagda, och de sammanlagda inkomsterna för missionen uppgå till omkring 90,000 p. st. eller 2,300,000 finska mark. Pastor Meyer framhöll särskildt den framgångsrika mission som den Skottska frikyrkan bedrifwer i Palestina, Syrien, Turkiet och Pesth. För åttio år sedan hade ännu ingen kristen kyrka insett sin pligt mot judarne; nu finnes det knappast någon enda protestantisk kyrka, som icke på ett eller annat sätt deltager i arbetet för detta folk; nu äro öfwer 100,000 judar döpta till kristna; att dock tyvärr mången blifwit det ur werldsliga bewekelsegrunder kan icke förnekas. Tillika måste wi hafwa ögonen öppna, för att om denna missionen fortfarande bedrifwes på samma sätt som hittills, d. w. s. så att de omwända judarne införlifwas med de kristna kyrkorna, så hafwa wi föga utsigt att komma till målet. Emot ett sådant införlifwande uppreser sig den judiska nationalkänslan, och äfwen de anwisningar wi hafwa i Guds ord strida deremot. Judar måste förblifwa judar; de kunna icke göras till engelsmän, tyskar, fransoser m. m. I den hel. Skrift finna wi tydligt att judarne hafwa en annan bestämmelse i Guds werldshushållning än den kristna kyrkan i allmänhet, och om wi i wår menskliga kortsynthet försöka blanda dem tillsammans, så måste owilkorligen wåra försök leda till ett felslående. Det är judarne såsom nation wi måste söka winna för Kristus. Det är sant, det är blott individerna wi kunna nå, men de individer wi omwändt, måste stanna qwar bland sina förra trosbröder och blifwa ett salt ibland dem. När antalet omwända judar på en ort blifwit så stort, att de kunna grundlägga skilda församlingar, må då judiska kristna församlingar bildas.

Må wi akta på tidens tecken, Gud ware lof, de wisa oss att daggryningen nalkas. Den gamla stränga judaismen med dess trånge fördomar, dess liflösa former och ceremonier har haft en tro — på Israels Gud; ett lif — wördnaden för den rabbiniska lärdomen; ett hopp — på den kommande Messias, grundläggaren och återupprättaren af Israels makt och storhet. Denna fasta enhet har gjort det swårt för missionären att närma sig Israel; men i denna enhet har äfwen den föraktade och förtrampade juden haft sin tröst och sin ersättning. Så länge detta tillstånd warar, måste missionen åtnöja sig med att uppsöka de få individer som kunna wara åtkomliga för densamma. Men allt detta håller nu på att förändras. På flere orter, i synnerhet i södra Palestina och i Amerika, är den judiska religionen stadd i upplösning. Enheten är borta; några få af dess bekännare hafwa öfwergått till kristendomen; de flesta tro på ingenting. Motwiljan att uppgifwa det judiska namnet och känslan af att de äro och måste förblifwa ett afskildt folk, som ännu har en stor mission i werlden, är det enda som förenar dem; men ibland dem finnas dock swidande hjertan, som känna en tomhet som intet menskligt kan fylla. Det finnes nu hos dem mera willighet att lyssna, mera sökande efter sanningen; omwändelser ske nu oftare ifrån de upplysta klasserna. Rabbinismen har förlorat sitt wälde och dess fullkomliga aftynande är numera blott en tidsfråga. Sålunda hafwa de sociala förhållandena räckt handen åt missionen och blifwit de förberedande skolor, som hos judarne bana wäg för ewangelium.

Qwinnomissionen.

Miss Rainy, medlem af den Skottska frikyrkan, meddelade att det finnes omkring 40 qwinliga sällskap som arbeta för hednamissionen och hafwa en inkomst af 250,00 p. st. (6 och en half million finska mark). Dessa sällskap äro på missionsfältet representerade af öfwer 1,000 amerikanska och europeiska qwinnor samt dessutom af flere tusen kristna qwinnor, af de folk, bland hwilka de arbeta. I detta antal ingå icke de talrika arbeterskorna för den inre missionen och icke heller de som slutit sig till Kina-inlandsmissionen. De arbetsgrenar för hwilka qwinnan företrädeswis lämpar sig, äro: underwisning i sön-, hwardags och industriskolor, wården af wärnlösa barn, besök hemma i husen, förkunnande af ordet i byar och smärre orter, bibelklass- och mödermöten, spridande af skrifter samt äfwen författande och öfwersättning af dylika, samt slutligen såsom biträden wid läkaremissionen bland barn och qwinnor.

Professor Drummonds wittnesbörd.

Under diskussionen om missionen i Östra och mellersta Afrika, inträdde professor Drummond, författare af Natural Laws in the spiritual world, och blef af ordföranden, earlen af Aberdeen, anmodad att såsom resande och stående utanför missionen uttala sig om densamma. Mr Drummond swarade att han med glädje wille begagna tillfället att få uttrycka sin beundran för missionen i Afrika, hwars wärde och betydelse han förstod att uppskatta. Han hade nyligen wid Nyassa sjön warit tillsammans med mr Bain, som han funnit angripen af febern samt på wäg, att återwända till England, der hans gamla moder längtade efter honom. Han war redan om bord på den lilla ångbåten, som trafikerar Nyassa, för att börja sin resa, då han fick underrättelse att slafröfware hade inbrutit i hans distrikt; han såg sin lilla hjord i trångmål, lät genast nedlyfta sin packning och steg i land; och ångbåten, den enda som skulle afgå på en lång tid, for af utan honom. Det är så missionärerna i Afrika handla.

Wi hafwa swårt att föreställa oss de swårigheter de hafwa att utstå. Hwad skulle wi säga om en besynnerligt bygd båt, med en besättning af eskimåer och framdrifwen af en kraft, som wi icke förstå oss på, skulle komma uppför Thampsen, och om sedan eskimåerna skulle stiga i land, slå upp sitt tält i Hyde Park och förklara sig hafwa kommit för att reformera England? Låt oss söka att föreställa oss det, och wi skola kanske kunna ana oss till, huru wåra missionärer måste känna sig till mods, då de framkomma till Afrika. För tolf år sedan seglade sålunda åtta missionärer uppför Zambesifloden till Shiré wid Nyassa sjön och nedsatte sig i Liwingstoniana, för att derifrån sprida Kristi ewangelium kring stränderna af sjön. Några år senare for jag för att bese stationen. Den såg till det yttre prydlig ut, liknande en by i England, men husen woro toma; jag gick från det ena till det andra, sökte men fann ingen. Slutligen kom en inföding ut ifrån skogsbrynet. „Ni söker missionärerna", sade han „kom och se dem." Jag följde honom in i skogen, der han pekade på en rad af fem kullar. Der lågo missionärerna. En efter en af dem hade insjuknat i feber och dött, men ingen hade öfwergifwit sin post. De tre öfwerlefwande hade flyttat till en koloni högre upp. Jag besökte dem der; äfwen de woro trötta, sjuka och öfweransträngda, men glada och fulla af arbetslust. Deras werksamhet hade icke warit förgäfwes; en stor del af traktens infödingar woro kristna.

Om icke detta måste wäcka beundran, så wet jag ej hwad, som skall göra det. Men likwäl erkänner jag att jag hyst ett twifwel huruwida det war rätt att så skulle få ske. Jag har mycket tänkt deröfwer. Mången natt i Afrika låg jag och såg upp till stjernorna och frågade mig sjelf: Är det rätt af den engelska kyrkan, att sända sina ädlaste söner till trakter, der så stora faror hota? — skulle det icke wara rättare att sända dem till säkrare länder, der i alla fall ewangelium behöfdes? Jag har frågat, men jag åtager mig icke att swara derpå. Kanske är det rätt! Ett är dock säkert: inför ett sådant lif och en sådan död som missionären, känner man sin egen ringhet.

En eld upptänd på Mount Hermon.

År 1885 hade några hundra unga studenter från olika „colleges" i Amerika samlat sig i mr Moodys gossskola på Mount Hermon, för att under denna lärares ledning betrakta Guds ord. Omkring tjugu af dem hade nemligen i sinnet att draga ut såsom missionärer och det war för deras skull som mötet war anordnadt. Ingen karta fans till hands, men mr Moody uppdrog på ett bord konturerna till de fem werldsdelarne och wisade sålunda för sina unga åhörare huru mycket, som hwilar på de kristnes samweten. Intresset hos den unga skaran war stort, och möte följde på möte. De tjugus antal stego till hundrade; de hundrade foro sedan tillbaka till sina olika „colleges" och tände samma eld, som den af hwilken de sjelfwa woro upptände, hos sina kamrater, och i dag finnes, såsom en följd af denna enda wäckelse, i Amerika och England 3,000 unga män och qwinnor, som stå färdiga, att så fort tillfälle för dem dertill erbjudes, draga ut till de mörkaste trakter af jorden, för att förkunna Kristi ewangelium.

Utfärden till Dollis Hill.

Dollis Hill, tillhörigt earlen af Aberdeen, låg i den tidiga sommarens yppiga grönska; ett sakta regn hade nyss fallit och uppfriskat blommor och gräsmattor; på de sandade gångarne och i de skuggiga alleerna rör sig i dag en skara af tusentals gäster, gäster, som det är sällsynt att se tillsammans, gäster från Kina och Japan, från Afrika och de australiska öarne. Konferensens medlemmar woro af dess ordförande och hans grefwinna inbjudna att tillbringa en dag ute i det fria.

Men hwem är denna gamle man som står i det stora hwälfda fönstret, wättande åt terassen? Kring honom tränges alla, alla skaka hans hand, med alla wexlar han en fråga. Det är Englands främste statsman, Gladstone, som önskat deltaga i denna festlighet. Men den ifriga folktalaren, som wanligen icke kan se en stor menniskomassa församlad, utan att hålla tal, håller nu intet. Oaktadt man särskildt i dag önskat höra honom, har han dock nu ingenting att säga, endast att lyssna och lära. Mannen, som i går styrde Englands öden och i morgon kanske åter gör det, stod ödmjuk och stum inför Asiens och Afrikas missionärer. „Aldrig", säger han till sin wärd, „har jag såsom nu känt huru ringa och obetydlig jag är"!

* * *

Wi afsluta härmed redogörelsen för denna konferens, som otwifwelaktigt kommer att wara epokgörande för missionens historia. Skall man wåga hoppas att den lyckats uppwäcka äfwen några af wårt lands kristna till insigt af sin skyldighet i detta afseende. Wi äro hos oss allt för lätt böjda att anse oss hafwa uppgjort wår räkenskap med Gud, då wi hålla söndagen helig, men wi glömma att årets alla 365 dagar tillhöra honom. De kristna kyrkorna äro till för att förkunna Guds werk; göra de det ej, skola de tyna och dö?

Till den kristna allmänheten.

Bibelpåsemissionen, som afser att förse fartyg med s. k. bibelpåsar eller sjömansbibliotek, innehållande biblar och andra kristliga böcker, är en gren af sjömansmissionen, som ingen kristen borde försumma. Sjömännen äro utsatta för hårda prof icke blott ute på hafwet, der nattens mörker, stormens raseri och de wreda wågorna mången gång likasom sammanswärja sig mot deras lif, utan äfwen i hamnen, synnerligast i främmande land, der oanade och för den öppenhjertige sjömannen nästan oundwikliga nät af de mest förföriska frestelser äro utlagda. Hwilken kristen skulle icke wilja tillropa den frestade sjömannen ett „gif akt"! och den nödstälde: „war wid godt mod"! „Hos Gud är hjelpen"! Hwem skulle icke wilja hwiska några sanningens och tröstens ord i dens öra, som ligger döende i ett främmande land, utan någon wän, som förstår honom, och kanske utan hopp för ewigheten? Men få äro tywärr de, som i sådana fall få tillfälle att direkt tjena sjömännen. Något kunna wi dock göra för dem. Måtte det derför kunna sägas om oss i detta afseende såsom om qwinnan i ewangeliet: „Det hon kunde, det gjorde hon" De flesta af oss kunna utan twifwel skänka en eller annan liten god bok till någon bibelpåse. Denna bok läser sjömannen på lediga stunder. Genom denna sysselsättning kan han afhållas från kroglifwets och dåliga sällskapers

hemska förströelser. Den inhemtade sanningen höjer sin warnande stämma och lyckas måhända hejda honom, då han håller på att störta ned i utswäfningarnes afgrund. Hon är en hoppets stjerna i nödens mörka stunder och kan hwiska tröst och frid till hans hjerta i sjelfwa dödsskuggans dal.

I betraktande häraf hafwa några missionswänner i denna stad (H:fors) enat sig om att, så widt möjligt är, förse alla anländande fartyg med „bibelpåsar". Dertill behöfs emellertid en mängd religiösa skrifter på olika språk. Och då wi tro, att många af wåra lyckligt lottade medkristne tid efter annan öka sitt förråd af religiösa skrifter, wåga wi hemställa till deras behjertande, huruwida de icke af intresse för sjömännen skulle wilja hjelpa till att fylla någon „bibelpåse" genom att till ändamålet skänka redan lästa religiösa böcker af godt och opartiskt innehåll. Religiösa parti- eller stridsskrifter komma ej till anwändning.

För ändamålet skänkta böcker och tidskrifter kunna lemnas i Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40.

Närmare upplysningar om ifrågawarande mission lemnas af kapten H. Fagerlund, Mariegatan 4.

„Den der kan göra godt och gör det icke, honom är det synd".

„Waren faste, orubblige och öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande, att edert arbete i Herren icke är fåfängt",

Några missionswänner.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Härmed har jag äran anhålla att Red. wille upptaga följande förklaring:

Redan under min wistelse i Amerika erhöll jag genom bref underrättelse om att mina landsmaninnor skulle warit särdeles missnöjda med det tal jag höll på qwinnokongressen i Washington. Man beskylde mig för att hafwa uppträdt opatriotiskt m. m. Detta kunde jag då alldeles icke fatta. Nu förstår jag det emellertid, då jag fått mig tillsändt den nummer af Finska Weckobladet der mitt tal ingår på swenska. Jag finner neml. att i nämde öfwersättning insmugit sig ett beklagligt misstag, hwilket jag nu ber att få rätta.

Jag yttrade bland annat „Då jag sett qwinnor i mitt eget land och i andra länder, sysselsätta sig med obetydliga småsaker, pryda sin kropp i stället för att rikta sin själ o. s. w. har min tro på wår sak wacklat". Detta har i öfwers. återgifwits sålunda: „När jag sett mina landsmaninnor *) sysselsätta sig med obetydliga små saker o. s. w.

Hade jag uttalat mig så, skulle jag i sanning kastat en skugga på mina landsmaninnor, ty dessa hade då naturligwis synts wara de, som för mig representeras tanklösheten och fåfängan bland qwinnorna. Men detta hade ju bewisat, att jag ej satt min fot öfwer Finlands gränser och ej haft tillfälle att se andra qwinnor än mina landsmaninnor. Eller ockå skulle jag warit så blind, att jag ej kunnat se de samma omnämda egenskaperna hos andra länders qwinnor. Men icke ens den första omständigheten, att mina landsmaninnor „öfwer glatta laget" hade warit en samling småsinnade och fåfänga warelser, hade ju behöft komma min tro att wackla. Ty wårt arbete för qwinnosaken gäller halfwa menskligheten och mina landsmaninnor utgöra en så förswinnande bråkdel af dem, att jag hade bewisat mig ega en mer än losligt trång synkrets, om jag dömt qwinnokönet i dess helhet endast efter de finska qwinnorna, och deras fåfänga och småsinthet hade utöfwat denna nedslående inwerkan på mig.

Min werkliga mening framgår, som jag hoppas af mina ord som de yttrades å kongressen. Det är hos qwinnor — ej hos alla — såwäl i mitt fädernesland som i andra länder, hos hwilka de omnämnda egenskaperna kunna återfinnas, och skulle det ej wara så, behöfdes wäl intet arbete för qwinnosaken.

Så säger öfwers. widare, att jag kallat qwinnofrågan i wårt land ett lindebarn. Ordet „baby" som af mig begagnades, öfwersättes icke owillkorligt med „lindebarn". Med „baby" förstås i allmänhet i Amerika familjens yngsta medlem, hwilken ofta för längesedan kan hafwa krupit ur lindan, och utan twifwel är qwinnofrågan en bland de yngsta af frågorna i wårt land. Åtskilliga andra förklaringar kunde måhända ännu wara nyttiga men upptaga för mycket af tidningens utrymme. Att Red. ansåg mig böra hafwa gifwit mera erkännande åt det arbete, som redan förefinnes bland oss, beror sannolikt deraf, att den icke wisste, att fröken Alexandra Gripenberg, som war Finsk Qwf:s representant, så uttömmande och utmärkt redogjort för allt som blifwit gjort i detta afseende i Finland, att jag ej hade någonting widare att tillägga i sak, utan önskade endast uttala mina personliga intryck och min tack för det jag sett och erfarit.

Då det är mig bekant, att så många andra af mina landsmaninnor af intresse för saken förskaffat sig den nummer, der talet ingick och fattats af rättmätig förtrytelse öfwer min förmenta opatriotism, ser jag mig nödsakad att förbindligast anhålla att äfwen andra tidningar godhetsfullt wille intaga denna förklaring, hwarför jag skulle känna mig särdeles tacksam.

Högaktningsfullt:

Alli Trygg.

Köpenhamn, den 7 aug. 1888.

*) Wi införa gerna ofwanstående berättigande samt uttrycka wår ledsnad om, såsom häraf synes framgå, genom uraktlåtenhet från wår sida, orden „och i andra länder" i det fintryckta engelska originalet, som tyvärr numera icke står till wårt förfogande, undgått wår uppmärksamhet. Red:s not.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 26 augusti 1888.

4 Moseb. 13: 17—34.

De tolf spejarne.

Dessa äro namnen på de män, hwilka Mose skickade till att kunskapa i landet, och Mose kallade Hosea, Nuns son, för Josua etc. v. 17—34.

Wi påminte hwarandra förliden gång med ledning af 4 Mos. 9: 15—23 om wandrandet på den wägen, som drager till lifwet, och huru wårt bewarande på denna wäg beror af wårt förhållande till Herren. I wiss mening kunna wi säga, att dagens text står i sammanhang med detta ämne, och skulle wi i stället för rubriken: „De tolf spejarne" ockå kunna skrifwa: Wigten af att troget efterfölja Herren. Kristi efterföljelse är ett synnerligt wigtigt ämne för Guds barn särdeles i en tid, då det af många orsaker ibland synes som wore det ej någon skilnad på dem och werlden. I dagens text hemta wi flere lärdomar med afseende på detta ämne. Israels barns historia är i mycket äfwen wår historia. Icke minst skall detta framgå af berättelsen om spejarnes utsändande och Kalebs och Josuas trofasthet och lydnad. Måtte wi få nåd att mottaga de lärdomar, som wi kunna hemta af denna berättelse. Herrens mening med utsändandet af spejarne synes hafwa warit att lemna Israel en underpant på besittningen af Kanans land. Gud låter dem i sin nåd se landets frukt, innan de ännu tagit det i besittning. Hade Herren förut kungjort dem, att Kanans land war ett land, der „mjölk och honung flöt", så låter han dem nu med egna ögon se de härliga frukter det frambringade. Men handlar icke Herren i sin stora nåd på ett liknande sätt äfwen med oss? Jo, wisserligen. Alla, som i sann mening tro på Herren, hafwa fått löfte om en ewig salighet. De undfå af honom hoppet om en tillkommande härlighet och genom den Helige Ande, hwilken genom tron bor i deras hjertan, gifwer han dem redan här en underpant på en ewig arfwedel, såsom Paulus säger i Efeserbrefwet 1: 13, 14: Uti hwilken I ock, sedan I trodden, ären beseglade wordne med löftets Helige Ande, hwilken wårt arfs pant är till wår förlossning, att wi skulle warda hans egendom, hans härlighet till pris. Det är genom ett fast förlitande på dessa ewighetssanningar, som den troende får kraft att wandra framåt på lifwets wäg i stilla och ödmjuk lydnad för Herren.

Det uppdrag — se texten —, som spejarne fått, uppfylla de, och deras berättelser likson den sköna windrufklasen bekräfta på det ojäfaktigaste Herrens ord, att „landet war det härligaste af alla land". Men på samma gång de på detta sätt loforda landets fruktbarhet uppwäcka de hos menigheten otro och misstro till Guds ledning, genom att på ett öfwerdrifwet sätt framhålla det omöjliga i att kunna öfwerwinna de starka folk med deras befästa städer, hwilka funnos i landet. I stället för att ihågkomma Herrens ord: „Jag will gifwa dem landet", och för öfrigt de mångahanda bewis på Herrens underbara hjelp och ledning, hwilka de fått röna, hafwa dessa spejare, utom Kaleb och Josua, äfwensom hela Israel endast öga för de swårigheter, som synas hopa sig framför dem, och säga: „Wi förmå ej draga dit upp". I stället för att förlita sig på Herrens arm, som redan flere gånger förut wisat sig kunna underkufwa deras fiender, mäta de nu fiendernas styrka efter sin. De wika med sina hjertan bort från Herren.

Hwilket förunderligt ting är icke hjertat. Huru lätt är det icke färdigt att alldeles se bort från Gud och hans mästareförmåga att hjelpa. Huru ofta äro icke äfwen wi färdiga att göra som här Israel. En liten motgång under wår wandring med Herren, en sammandrabbning med fienden, och genast äro wi färdiga att uppgifwa allt hopp, anse allt såsom förloradt. Herren hjelpte oss! Må ingenting föra wår blick från honom, ty han är den, som går före oss till att strida för oss. Prisadt ware hans namn. Det kan ju för wåra ofta dunkla själsögon se så ut ibland, som om wi woro lemnade ensamma på stridsplatsen, men det är dock icke så. Herren öfwergifwer icke ens för ett ögonblick de sina, dertill äro de allt för dyrt köpta.

Wi hafwa af denna berättelse, som ockå fortsättes i nästa text, en annan wigtig lärdom att hemta. Lärdomen är denna: Ingen hwila utan strid. En god trons kämp gäller det att kämpa, will man winna lifwets krona. Det gäller att winna en härlig seger eller ett sorgligt nederlag. Lycklig den som härdar ut intill änden, han skall winna kronan, segertecknet.

Såsom Israels barn så hafwa äfwen wi ett härligt mål, ett himmelskt Kanan till slutpunkt. Wi äro nu på wandring till detta mål. Men ju närmare wi komma, desto beswärligare skola wåra andliga fiender blifwa.

Förbittringen öfwer att segern ryckes dem ur händerna, stiger till sin spets och på alla sätt söka de få oss på fall. Nu gäller det att kämpa on god trons kamp. Bland annat skall otron, likson desse spejare förtalade landet för Israel, äfwen söka få oss att swalna i begäret efter det himmelska Kanan. Med huru många detta har lyckats, det wet Herren, men säkert äro de ej få. Måtte ej någon af oss bli tillbaka; kanske stå wi likson på gränsen till den ewiga hwilan, såsom förhållandet war med Israel, och ändock blifwa wi tillbaka en gång. O, det skulle wara förskräckligt! Men att det går för sig att wara så nära och ändock blifwa utesluten, derom bär dagens berättelse ett sorgligt wittnesbörd. Se på dessa ålderstigna män der i öknen. Deras walkiga händer och starkt brynta anletsdrag bära wittnesbörd om hårdt arbete. Dessa hafwa kommit från träldomen i Egypten, de hafwa skådat Herrens under i öknen, de stå nu wid gränsen af löftets land men kunna på grund af otro ej komma derin, utan måste dö i öknen. „Deras kroppar föllo i öknen". Mina unga wänner! Det står Guds folk en ewig hwila åter. Wilja wi uppnå denna hwila? Wi önska det, wi kanske ockå hoppas det. Men må wi då besinna, att det ej är nog, att wi börja wäl; att det ej hjelper oss, att wi hafwa börjat wandringen på lifwets smala gångstig, om wi ej hålla ut intill änden. War trogen intill döden, skall du få lifwets krona! Då wi se på wägens faror och swårigheter, kan det synas mörkt nog för oss understundom, men må wi då besinna och i tron fasthålla den sanningen, som Mose uttalar i 5 Mos. 1: 30: „Herren, eder Gud, han, som går före eder, skall sjelf strida för eder": I hans kraft skall det lyckas oss att öfwerwinna. I hans kraft hafwa gamla och unga redan segrat och erhållit en härlig nådelön, i hans kraft skola äfwen wi segra. Måtte så ske! Herren, eder Gud, han, som går före eder, skall sjelf strida för eder.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 34. Torsdagen den 30 Augusti **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Bref till F. Weckobladet.

Ibland kroppsarbetarena.

Många år hafwa nu flytt sedan den der wackra wårmorgonen, då jag tog mitt pick och pack, for till närmaste jernwägsstation och följde med tåget långt, långt upp åt norden. Så lång resa hade jag förr aldrig gjort, hade förr aldrig sett så mycket af wår jord, icke heller af dess folk.

Förut hade jag endast lärt känna twå slags menniskor, hwad de religiösa förhållandena widkommo: andliga och werldsliga. Dessa båda sorter fann jag äfwen i „höga norden", men de andlige woro delade i flere partier, och dessa partier fick jag äfwen lära känna. I min hembygd höllo de ett, och det tyckte jag och mången med mig wara mycket bättre, ty der war det frid och kärlek så wäl bland predikanterna som bland deras åhörare. På min nya wistelseort deremot war det strid dem emellan. Den mest brännande frågan på dagordningen war då försoningsfrågan. Lektor P. Waldenström i Gefle hade uppträdt såsom reformator, synnerligast i den frågan, påstått, att den ursprungliga försoningsläran blifwit i ett och annat förfalskad och yrkade derför på, att man skulle tro i öfwerensstämmelse med bibelordet och återgå till det gamla. Men då sade teologiens förkämpar, att han kom fram med en splitter ny lära, som måste wederläggas och omintetgöras. En deras tidning, nemligen Wäktaren, sade, att P. W. war så willfarande, att den, som icke hatade honom, omöjligen kunde wara Jesu lärjunge. Detta uppwäckte stort bekymmer i mångas hjertan: de wille icke warda förwillade genom någon ny försoningslära, ware sig att den ena eller den andra war den nya.

Särskildt erinrar jag mig tillståndet bland sex arbetare, som bodde tillsammans och hade det gemensamt, att de wille förtjena något för sitt och de sinas uppehälle, samt att de wille till himmelen efter döden. När de andliga fäderna kommo och predikade så: „När menniskan föll i synd, kränktes Guds rättfärdighet, hans wrede började att brinna, på någon förlåtelse war icke ens att tänka, Guds wrede måste utgjutas till det yttersta; och denna dom drabbade menniskan; hon war för ewigt förlorad. Men i tidens fullbordan kom Jesus och stälde sig i menniskans ställe. Öfwer honom utgöt då Gud all sin wrede och harm, utgöt hans dyra blod och fick sålunda full upprättelse och full betalning för menniskans skuld, försonades ända derhän, att han blef så huld och blid, att menniskan i Kristo tordes närma sig honom"; — då greto somliga i glädje öfwer, att Kristi död haft en sådan werkan att den stillat Guds wrede, betalat skulden, borttagit synden o. s. w. Men andra twiflade och sade eftertänksamt: Månne ändå Gud någonsin warit sådan? Den der predikan gör honom så kall, så pockande och prejande mot arma, förlorade och hjelplösa warelser, på samma gång den framställer Kristus och hans werk oerhördt härligt.

Kommo så andra skriftlärde och predikade, att Gud är oföränderlig, framstälde honom så kärleksfull, att han för sin del hwarken fordrat betalning eller behöft någon försoning; han bara älskat oafbrutet, gifwit och uppoffrat för de fallnes återförsoning med honom. De gingo så långt, att de framstälde honom lika god och huld som Sonen. Om hela werlden trodde de, icke att hon war frälst, utan att hon låg i onda makters wåld. Frälsning, sade de, är beredd genom Kristi död för alla menniskor, men ända tills menniskan genom tron anammat denna frälsning, är hon i det ondas wåld, oförsonad med Gud och obeqwäm för Guds rike. Då de förra lärde att Guds wrede borttogs, när Kristus dog, sade dessa deremot, att hans wrede ännu hwilar öfwer otrons barn. När de förra påstodo, att synden borttogs i Kristi död, sade dessa, att hon plågade dem beständigt, och hwarthän de än wände sig här i werlden, sågo de synd och uselhet. Sedan de i mörka färger målat synden och dess följder, syndaren och hans ryslige ändalykt, målade de Guds och Kristi kärlek, willighet att förlåta, Kristi förmåga att frälsa och blodets kraft såsom reningsmedel. Stora glädjetårar flöto derwid ur många syndares ögon, blandade med sorg och suckan öfwer synden. De troende sjöngo jublande lofsånger till sin gode Gud och Frälsare, men somliga twiflade och på, om Gud kunde wara så god, som det sades om honom.

Emellanåt hände det ock att det försporde stor oro både i det ena och i det andra lägret, ty det kom tankar på, att de möjligen hade rätt, som stodo på motsatta sidan. Jan Jonsson, en af de ofwan omtalade, som bodde sex tillsammans, lät dock icke oroa sig af sådana tankar, ty han hade sin egen teologi. „I", sade han, „bråken eder hjerna med och striden om, hurudan Gud war före Kristi död; mig är det nog att weta, hurudan han är nu; och derom twista icke ens de lärde, utan äro ense om, att han är god och blid, fastän somliga tro, att han blef sådan genom Kristi werk här på jorden, och andra hålla före, att han alltid warit sådan. Huru nu Gud blifwit den han är, öfwerlemnar jag åt de lärde att afgöra. Har han warit sträng, wred, hård och grym, icke kunnat efterskänka utan till sista skärfwen måst få ut sin fordran, så har han ju af sin son fått både betalning och försoning, då han på honom utgjutit sin grymma wrede och allt är godt. Har han å andra sidan städse warit oss huld och blid — så mycket bättre då. Kristus hade i den händelsen icke så mycket att göra med att återställa Gud åt oss, som fastmer att återställa oss åt honom. Att det nu är rätt bestäldt med Gud", sade han, „kunnen I tryggt lita på, och sån odeladt egna eder åt tanken på att hålla frid med hwarandra och att få helt tillegna eder Kristus, att I ej en gång warden utestängda från Guds rike. Frälsningsgrunden är färdig, uppbyggen eder nu på den såsom lefwande stenar till ett heligt tempel, till en Guds boning i anden"! Sålunda stillade han oroliga hjertan och riktade deras blickar på det enda nödwändiga.

Detta har mer än en gång kommit mig att tänka på Jesu ord i Mt. 5: Salige äro de fridstiftande, ty de skola kallas Guds barn. Dessa ord böra Jesu wänner i gemen och predikanter i synnerhet behjerta. Det är alldeles oerhördt, hwilken förwirring och oro de kunna åstadkomma, då de äro oförsigtiga och stridslystna. Deraf lider Guds rike, werlden göres otillgänglig för Guds ord och de troende mista i kraft. Men icke nog dermed, utan den kristliga kärleken warder äfwen förkolnad. Det såg jag exempel på, då Lungren kom in och gaf sig i språk med sina arbetskamrater om synd och nåd. Han råkade derwid yttra, att werlden wore frälst och synden borttagen för mer än 1800 år sedan. Då inwände genast en af de sex: „Således har det icke funnits synd i werlden på öfwer 1800 år, under den tiden har wäl ingen gått förlorad, och härefter kan wäl ingen gå förlorad, då synden är borttagen"? — „Hå" sade L. „den, som icke tror, går nog förlorad, fastän hans syndaskuld är borttagen och hans synd förlåten". — Besynnerligt, „sade någon", är då Gud så rättfärdig, att han tager betaldt twå gånger; först af sin son och sedan af syndaren, emedan denne icke tror. Huru går det wäl då den, som icke alls tror på betalningsteorin?" — Det der hade L. hört förr, blef ond, tog sin mössa och gick. Derpå kom Jan Jonsson in och fick weta, hwad som försiggått. Han gaf då en dugtig uppsträckning åt dem, som i sitt renlärighetsnit sårat Lundgren. „L", sade han, „är lika from och rädd för synden som någon af oss. Sjelf tror han i sjelfwa werket icke synden wara borttagen oftare, än då han förswarar de der lärosatserna, som I nu hafwen stridt om. Dessemellan klagar han öfwer inneboende synd, som plågar och frestar honom. Och när han förgätt sig, kryper han som en mask i stoftet inför sin Gud och beder om tillgift och förskoning. L. och wi likna wagnshästar, som gå midt på wägen, men wika hufwudet åt hwar sin sida: Hjertat är nog rätt inför Gud, fastän kunskapen är bristfällig". — Lundgren, som icke wisste något om detta samtal, kände sig tillbakastött och djupt sårad. Själafienden styndade till och sade honom, att han borde uppsäga sin gemenskap med alla, som icke trodde likasom han. Detta skedde ock. Partier bildades å ömse sidor, men sedan fingo de aldrig samma wälsignelse som förr, ty Fridsfursten fann intet behag i denna handling.

Huru det widare gick dem, wet jag icke, ty jag reste derifrån med det uppsåtet att, i likhet med Jan Jonsson, stifta frid mellan Jesu lärjungar, hwarhelst jag än komme att wistas, och med det hoppet att få se både L. och de andra i Guds rike, renade från all synd och uselhet samt frigjorda från hwarje snara, som synden sökt fånga dem i. Nu äro de widt skilda, emedan den ene rest hit och den andre dit. Men den gode herden skall församla lammen i sin famn och bära dem i sitt sköte.

Johannes.

Wi hafwa med nöje infört ofwanstående uppmaning till frid och öfwerensstämma med författaren deri, att det för oss, jordens skröpliga bebyggare, är omöjligt att intränga i Guds wäsende samt förklara och söka dogmatiskt formulera de rörelser, som föregå der. Hwad myran är i förhållande till menniskan, ja än mindre, är menniskan i förhållande till Gud. Hwad Gud behöfwer för sin egen ära — låtom oss ej twista derom; denna ära torde nog ändå ej af oss kunna skymmas. Att wi gått bort ifrån Gud och derigenom sjelfwa ådragit oss ett outsägligt lidande och en outsäglig förnedring samt att wi aldrig sjelfwa skulle kunna hjelpa oss upp ur detta tillstånd — det weta wi och förstå wi; det gör sig gällande för oss hwarje stund af wårt lif. Hwad Kristus gifwit åt Gud — låtom oss lemna detta! Hwad han gifwit åt oss — förlossning från de band, som hållit oss bundna samt fri tillgång till nådastolen — låtom oss hålla oss dertill. Frälsningswerkets mysterier skola kanske en dag stå klara för oss; men denna dag äro wi icke mera iklädda jordisk hamn.

Elfte werldskonferensen

af kristliga föreningar för unge män. *)

II.

Det war en brokig samling af menniskor från olika trakter, olika hwarandra till språk, seder och nationalitet och dock lika i gemensamt intresse för kristendomens heliga sak och dess utbredande på

*) Ur referat i swenska tidningar.

jorden, som onsdagen den 15 augusti kl. 10 f. m. samlades i den rymliga Blasieholmskyrkan. Allt ända ifrån de australiska öarne och ifrån Stilla hafwets kuster hade skarorna kommit. I synnerhet war Amerika talrikt representeradt. Hwilket anseende de kristliga ynglingaföreningarne åtnjuta i Amerika framgår af det witsord den amerikanska republikens styresman, presidenten Cleweland, förlidet år wid grundläggandet af en föreningsbyggnad i Kansas tilldelat dem. „Dessa föreningar intaga", yttrade han, „en af de främsta platserna bland de institutioner, som lugnt men säkert utöfwa ett stort inflytande på utbildandet af folkkarakteren". I Amerika finnes f. n. omkring 3,000 föreningar och ensamt detta land hade sändt öfwer 200 deltagare till mötet.

Konferensen öppnades dermed att alla de närwarande uppreste sig och på fyra olika språk afsjöngs psalmen „Hela werlden fröjdes Herren"! Derpå uttalade alla sin tro, i det de hwar på sitt tungomål gemensamt instämde i den gemensamma stora bönen Fader Wår. Följde så ett föredrag af professor W. Rudin öfwer 1. Tess. 5: 23: „Fridens Gud sjelf helge eder öfwer allt, att hela eder ande, själ och kropp må behållas utan straff wid wår herres Jesu Kristi tillkommelse"!

I dessa ord framstälde talaren för de närwarande det sköna, stora målet för wårt lif: helighet, men en helighet, werkad af Gud sjelf genom nåden och mottagen genom en fri tillegnelse. I sanning ett outsägligt stort mål, ett lifswerk, eller rättare: ett Guds werk i oss under hela wårt lif. Men derföre kräfwes ock för denna helighets erhållande många allwarliga genomgångar och en död från allt eget. „Hela wår warelse": wår ande först och främst, det allra innersta djupet, men ock hela wårt själslif, wår tanke och wiljewerld, ja ock wårt kroppslif: icke blott wåra tankar och känslor, utan ock wår tunga, wår hand, wår fot, wårt ätande och drickande, wår klädsel, ja — allt. „På det att wi må blifwa utan straff", säger apostelen. Ja, ty en menniska kan i ewigheten icke blott förlora allt och winna allt; hon kan ock lida förlust på mycket, om också icke på allt.

Efter afsjungandet af swenska psalmerna, „Kom Israel att dyrka" och „O Helge And', gör själen from", helsades de församlade deltagarene af öfwerståthållaren Stockholm, baron G. af Ugglas, ordförande i konferensens swenska komité, hwarpå afsjöngs från läktaren af en kraftig studentkör en af docenten K. U. Nylander i Upsala på hebreiska författad helsningssång, hwars första wers på swenska war af följande lydelse:

„Högt ärade och älskade bröder,
Som kommit i dag till oss
Från alla delar af wår jord.
Wi wälkomna af hjertat eder i Guds namn
Hallelu — jah"!

Derpå öppnades det egentliga mötet af biskopen i Wisby, Gez. von Schéele, som talade om kristendomens ewigt unga lifsåskådning gentemot de motsatta uppfattningar, som söka undantränga denna lifsåskådning och framstälde grunddragen af de kristliga ynglingaföreningarnes wäsen och karaktär samt slutade med det mäktiga ordet ur Uppenbarelsens bok. „Håll det du hafwer, att ingen tager din krona". Till sist stälde han på franska, tyska och engelska språken några hjertliga helsningsord till de från Frankrike, Tyskland, Schweitz, England och Amerika tillstädeskomna deltagarene, äfwensom till konferensens skandinawiska medlemmar och till alla, som anländt från Ryssland, Holland, Spanien, Italien samt från de andra werldsdelarne.

Med afsjungandet af „Wår Gud är oss en wäldig borg" afslöts första delen förmiddagens förhandlingar. Kl. 1/2 2 samlades ånyo konferensen i Blasieholmskyrkan. Efter afsjungandet af en psalm meddelade werldskomiténs ordförande, pastor Tophel, på franska Werldskomiténs berättelse om dess werksamhet under åren 1884—88 uti Italien, Spanien, Swerge, Österrike, Belgien, Frankrike och Schweitz. Derpå framträdde den ena efter den andra af medlemmarne af nämnde komité och lemnade muntliga meddelanden om de olika föreningarnes ställning och werksamhet. Öfwerallt i alla werldens trakter arbetas för meddelandet af kristendomens rika wälsignelser åt unge män af alla klasser. Också räknar werldsförbundet för närwarande öfwer 3,700 föreningar med 267,052 medlemmar.

Till sist afsjöngs: „Ära ske Gud uppå sin tron", och dermed war förmiddagens möte till ända.

* * *

På eftermiddagens program stodo fyra föredrag, af hwilka man hade skäl att wänta sig mer än wanligt intresse, och denna förwäntan blef ej heller beswiken.

Det första föredraget hölls af pastor Tophel, som med ledning af Ef. 4: 3—7 talade om Guds andes genom alla tider fortlöpande werk. Det war denna ande, som frambragte werlden, det war han, som ledde det stora frälsningswerket. Och sedan dess har han fortgått under historiens hela lopp samt har särskildt på ett i ögonen fallande sätt gifwit sig tillkänna i de wäckelser, som på olika tider inträffat inom kyrkan. Ett bewis på denna den hel. andes werk förelåge nu i de kristliga föreningarne af unge män. Eller wore det icke ett tydligt bewis på denna ledning att några få unge mäns sammanslutning till gemensamt uppbyggelse i tron på sin frälsare kunnat gifwa upphof till det werldsförbund, hwars elfte konferens nu egde rum i Stockholm. Men war Guds ande grundläggaren af detta werk, så måste han ock allt framgent få wara dess uppehållare och ledare, om detta werk skall kunna bestå och fortfarande wara till wälsignelse.

Det andra föredraget hölls af pastor Krummacher från Elberfeld, ordförande uti förbundet mellan Tysklands föreningar och gällde den kamp ungdomen hade att utkämpa mot alla sina tusentals fiender. Dessa fiender lura på den unge mannen wid hwarje steg han tager och endast i förtröstan till Gud och framför allt i bönen kan han ega de stridswapen, som kunna besegra dem.

Det tredje föredraget hölls af pastor Söholt från Norge, som talade om synden och nåden såsom grundelementen i det menskliga lifwet.

Det fjerde föredraget slutligen hölls af föreningarnes stiftare och upphofsman, den åldrige mr George Williams, ordförande för förbundet emellan Englands föreningar. Knapt hade han uppträdt på predikstolen, förrän stormande applåder bröto lös. Alla konferensens medlemmar woro synbart intresserade af att få se och höra honom. Den hwithårige gubben, hwars föredrag tolkades af professor Rudin, framhöll att det är samma fiender som öfwerallt i werlden wilja förderfwa ungdomen. Samma stridswapen kunde derföre begagnas öfwerallt och wid alla tillfällen, och dessa wapen woro rättfärdighetens pansar och trons sköld. Wälsignelsen af de kristliga ynglingaföreningarne bestode deri, att de lärde de unga männen att rätt föra andens swärd. Till sist uttalade talaren sin glädje öfwer att få närwara här wid detta elfte stora möte bland de swenska bröderna.

Härefter afslöts dagens förhandlingar med en bön af pastor Beskow från Stockholm. Den officiela delen af den första mötesdagen war nu slut. Senare på aftonen samlade sig konferensens medlemmar till ett förbrödringssamqwäm.

Torsdagen den 16 augusti

öppnades de egentliga diskussionerna. Redan första dagen hade man på förslag af hr Charles Fermaud från Génèwe, generalsekreterare i werldskomitén, walt till konferensens president biskop von Schéele samt till vice-presidenter hrr G. Williams, England, grefwe A. von Bernstorff, Tyskland, d:r Wanner, Amerika, professor Barde, Génèwe och friherre Rappe, Swerge, och till styrelsemedlemmar pastorerna Eckhoff, Norge, Paulsen, Danmark, Rushtenschell, Ryssland, Krummacher, Elberfeld, kandidaterne Friis, Swerge, W. H. Mills, England, R. A. Orr, Amerika samt pastor Bach, Frankrike.

Till konferenslokal war ursprungligen Ateneum, Kungsgatan 2, tillernad och för detta ändamål hade den wackra byggnaden iklädt sig högtidsdrägt. Gården stod prydd med flaggor, enar, och statyer, föreställande bilder ur Nordens historia, hwilka af bildhuggaren Dyfwerman, sjelf medlem af Stockholms kristliga ynglingaförening, stälts till festtyrelsens förfogande, samt såwäl byggnadens salar som dess yttra facader woro smakfullt dekorerade. Men i anseende till deltagarnes talrikhet kunde denna lokal blott anwändas till samlingsplats för de enskilde medlemmarne, medan de egentliga förhandlingarne måste ega rum i Blasieholmskyrkan.

Efter morgon andakt, hållen af pastor Osterman från Göteborg och ett derpå följande kort bönemöte, under hwilket de skilde nationernas delegerade hwar på sitt tungomål åkallade samma gemensamma Fader, framstäldes till diskussion frågan: Hwilka medel böra föreningarne anwända för sina aktiwa medlemmars andliga utweckling och för unge mäns omwändelse i allmänhet?

Frågan inleddes med twenne föredrag öfwer ämnet: Hwad säger Bibeln till wår tids unge män, det ena skriftligt af mr Herbert Tritton från London, som framhöll att bibeln — så kalla wi ju wår heliga urkund — icke är menniskoord utan ett ord ifrån Gud sjelf. Den innehåller gudomlig sanning, gudomlig kraft. Och i denna bok finnes ett centrum, omkring hwilket allt annat samlar sig — Jesus Kristus. Han är ock idealet för hwarje ung man, som will gå den goda wägen. Han är wägen, sanningen och lifwet. — Det andra föredraget hölls af pastor Roos från Bern. Wår tid är en tid af oro, af söndersliten het på alla områden. Hwad wi derföre behöfwa är att flitigt forska och ransaka i Guds ord, för att ställa oss detta ord till lydnad och efterrättelse, ty endast i detta ord finnes kraft, fasthet och stadga. Der lär den unge mannen att känna sin stora uppgift: att likna Herren Jesus Kristus. Der får han kraft mot frestelserna; der får han ock kraft att bära det hån och den smälek, som kunna komma honom till del.

I anslutning till dessa föredrag yttrade sig härefter många talare, såsom pastor Schümbach, pastor Krummacher och hr Wishard från New-York, pastor Kaiser och hr Albricios från Spanien, framhållande bibelns betydelse såsom medel för andlig utweckling. Wi borde, sades det, mycket mera än hittills gifwa bibeln i de unges händer. Detta ord är det bästa medlet för fiendernas bekämpande och swårigheters öfwerwinnande. Det öppnar och widgar blicken; det gifwer ro under lifwets alla förhållanden. — I ett längre föredrag framhöll grefwen von Bernstorff att jemte bibeln äfwen andra goda medel borde anwändas, såsom t. ex. goda bibliotek, uppfriskande kroppsöfningar, m. m. — Herr Daamen från Amsterdam yttrade wäsentligen följande: Wår ställning såsom kristna, wårt rättesnöre wid arbetet för Guds rike är angifwet i dessa ord: „gån ut och förkunnen ewangelium för hela skapelsen"! Detta är det ena wigtiga; det andra är wårt lif. Ord äro ofta blott en ljudande malm och en klingande bjellra, men det som talar kraftigare än orden, det är lifwet, gerningen. Äro wi blott genomträngde af äkta broderlig kärlek och kunna menniskor på wårt lif se att wi stå i beröring med Gud — ja, då skall också wårt arbete krönas med wälsignelse, rik wälsignelse.

En talare omtalade från gamla historien den olika werkan, som de båda största wältalarene i forntiden utöfwade på sina åhörare. Då Cicero, den romerska wältalaren, uppträdde i folkförsamlingen, utropade romarne i förtjusning. „O hwilket skönt tal"! Men då Demostenes talade, brusto alla grekar ut i ett hänförelsens: „Upp och låtom oss strida mot fienden"! En sådan werkan som Demostenes' tal hade, måste wi också låta bibeln utöfwa på oss, låta den wara en kraft, som eldar till förnyad kamp mot fienden. „A' l'ennemi"! „Till strids"! — Betydelsen af söndagsskolewerksamheten framhölls äfwen. Professor Rudin yttrade bland annat: „Låtom oss, då wi wilja werka för Guds rike, respektera dess natur att wara ett sädeskorn, ett frö, som genom sin inneboende kraft småningsom wäxer upp till ett träd. Låtom oss icke bygga ett stort hus på en gång, utan lägga grunden först, och sedan, stilla men säkert, bygga på denna grund. Det fattas oss ofta tro just i detta afseende wid werksamheten för Guds rike. Och dock har Gud sjelf trott på detta, då han i gamla testamentet först gaf löftena och sedan i tidens fullbordan lät sin Son födas såsom ett ringa menniskobarn, ja lät honom dö på korsets träd.

Nu höllos twenne föredrag öfwer Föreningsmedlemmarnes inbördes pligter af hr Auld, Skottland, och hr Pettonel, Schweitz. Den förre sammanfattade deras pligter i följande: Heligt lif, allwarlig bön, hjertligt deltagande, broderlig kärlek, hängifwelse för arbetet, uppoffringar derför.

* *

Eftermiddagens möte upptogs, likasom den första dagens, af föredrag. Först talade professor Barde från Génèwe om ynglingaföreningarnes uppgift och de kristnes pligt att understödja dessa, samt framdrog till sist den kända sägnen om Stockholms grundläggning, hurusom en „stock", fyld med dyrbarheter, flutit i land på en „holme" och blifwit anledningen till en stads grundläggande. En sådan dyrbar stock wore ock ynglingaföreningarne; der gömdes folkens dyrbaraste skatt: ungdomen; och gifwe Gud att en dag denna, till det yttre så bräkliga farkost måtte landa med sin dyrbara last wid ewighetens strand, wid kusten af det himmelska land, dit inga stormar mera nå.

Pastor Edwyn Hoskins från London talade om tro och otro. Han begynte med att påpeka att detta ämne wäl wore af „allmänt" intresse, af intresse för alla nationer, af intresse för alla unga. Derefter framdrog han några af lifwets stora „gåtor", om lifwets ursprung och mål, om dödens wäsende och afgörande betydelse, och wisade huru de åskådningar, som icke hwila på bibelns grund, fullständigt lemnade menniskan i sticket, då hon will söka swar på dessa betydelsefulla frågor. Han wisade ock huru mycket af det goda man hos wissa af otrons menniskor finner, helt enkelt är en följd af det kristliga inflytande, under hwilket de stått sedan barndomen. Han wisade huru ofruktbart otrons land är, huru otron blott kan föröda, men icke plantera nytt, huru den kan rifwa nedmen icke bygga upp och slutade med en uppmaning till trohet, just i denna tid af otro och förnekelse.

Till sist talade pastor Wilhelm Beck från Danmark. Han betonade att kristendomen icke är någon dyster religion, som will stjäla från de ungas lifwets ljus och glädje. Twärtom! Det är ljuset, glädjen sjelf, framför allt den inre glädjen, men dermed ock den yttre glädjen, friskheten, ungdomligheten.

Flere goda sånger sjöngos mellan föredragen af Stockholmsförenings sångkör, bland andra „Jag är en pilgrim här". Såsom särskildt gripande omnämnes missionssången „Seklernas wäktare", der solot sjöngs af pastor P. Lundén från Göteborg.

(Forts.)



Julius Krohn.

Gårdagens aftonpost meddelade den djupt sorgliga underrättelsen att en af Finlands ädlaste och mest framstående söner, skalden och wetenskapsmannen, professor Julius Krohn under en segelfärd wådligen omkommit. Professor Krohn, som för tillfället wistades hos sina åldriga föräldrar på deras egendom Kiiskilä nära Wiborg, hade med sin syster företagit en segelfärd, då af någon

okänd anledning seglen råkade i oordning och han steg upp för ordna tågen, men erhöll af ett af seglen ett så häftigt slag, att han föll öfwer bord och sjönk. Han kom nästan omedelbart derpå åter upp och lyckades fatta tag i en åra, som hans syster räckte honom, men den för fulla segel gående båtens fart war för stor, för att han skulle kunna följa med, och han sjönk åter för att ej mer komma upp.

Så lyder den korta berättelsen om hans död, men den förlust, som wårt land lidit genom hans frånfälle förtäljes ej på några få rader. Mången torde ännu erinra sig sagocykeln Kuuntarinoita, som under författaremärket Suonio år 1860 tillwann sig wänner bland unga och gamla. Följde så den ena älskliga dikten efter den andra, utgifna i kalendrar, tidningar och tidskrifter samt slutligen i skilda diktsamlingar. Men den abstrakta och på praktiska resultat mindre rika diktningen tillfredsstälde honom icke i längden; hans warma patriotism dref honom att egna sig helt och hållet åt fosterlandets tjenst, och såsom forskare i Finlands historia och litteratur samt i de finska stammarnes äldsta seder, bruk och språk, har han inlagt förtjenster, som ännu skola erkännas af en sen efterwerld. Det är på dessa områden han utöfwat sitt egentliga författareskap — mera produktivt kanske än någon annan finsk mans.

Warm kristen och ädel menniskowän har professor Krohn med öppen hand werksamt bidragit till flere af de kärleks och barmhertighetsinrättningar, som uppstått på senare tider. I en tid af oro och splittring, af krass realism och förnekelse har han i sin person representerat den ideellare lifsuppfattningen och tron på det ädla i lifwet. Älskad och högaktad af alla som kommit i beröring med honom, sörjes han nu af en talrik krets af lärjungar, uniwersitetskamrater, wänner och af hela Finlands folk, som djupt känner den tomhet han efterlemnat.

Åra öfwer hans minne!

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Generalguwernören,** grefwe Heiden, har erhållit en tre weckor lång tjenstledighet och afrest till det inre Ryssland. Under denna tid förestås tjensten af generalguwernörsadjointen, general E. G. af Forselles.

— **Friherre Brunns helsotillstånd** skall, enl. hwad U. S. från säkert håll erfarit, försämrats i så betänklig grad, att föga hopp för närwarande finnes om hans wederfående. Hans beramade utrikesresa har derför måst uppgifwas.

Enligt ett telegram af den 25 augusti torde dock en förbättring hafwa inträffat, dock icke större än att tillståndet fortsättningswis ingifwer betänkliga farhågor.

— **Föreståndarinnan för seminariet i Ekenäs,** fröken E. af Enehjelm har anhållit om afsked och blifwit tillerkänd en pension af 1,300 mark.

— **Sawolaksbanan** anses i sin helhet blifwa skenbelagd i medlet af oktober. Arbetsstyrkan minskas redan och uppgår numera till endast omkring 1,800 à 1,900 man.

— **Inwigningen af missionshuset i Tammerfors** kommer att ske den 16 instundande september. Mötet börjas med swenskt föredrag kl. 10 f. m. och fortsättes omwexlande med sång och föredrag både på finska och swenska. Såwäl åhörare som predikanter äro wälkomna.

— **En ny kyrklig tidning,** den fjerde i ordningen i wårt land, kommer enligt L. U. att utgifwas i St. Michel med lektor J. Päiwärinta såsom redaktör.

— **Nästa prestmöte** kommer att hållas i Kuopio år 1889. Till bestyrelse waldes kyrkoherden Durchman samt prostorerne Granit och Jauhiainen.

— **Skalden Erkko,** som senaste winter afreste till Tyskland för att återwinna sin brutna helsa, skall numera wara fullkomligen återstäld. Hr Erkko skulle redan återwändt till hemlandet, om ej hans yngre broder häftigt insjuknat i Dresden.

— **Den begäran** som från finskt håll framstälts till swenska regeringen om utlemnande till finska statsarkiwet af särskilda Finland berörande arkivakter, hwilka förwaras i swenska riks- och kammararkiven har enligt F:d numera afslagits. Nämda anhållan torde af kammararkivet tillstyrkts, men af riksarkivet förordades afslag å densamma och i enlighet dermed utföll regeringens beslut. För den finska historieforskningen är saken wäl att beklaga.

— **Tolf judefamiljer i Åbo** hafwa af derwarande polismyndighet erhållit befallning att innan utgången af mai månad år 1889 afflytta från staden, emedan de enligt gällande förordningar icke hafwa rättighet att uppehålla sig derstädes. (Aura.)

— **Ewangelisk-Lutherska söndagsskoleföreningens i Finland konstituerande möte i Tammerfors.** Efter prestmötets slut församlades den 23 augusti kl. half 6 i bomullspinneriets läsesal prester och lekmän, mest fruntimmer, till söndagsskoleföreningens konstituerande möte, hwilket interimsbestyrelsen ansett böra hållas denna gång i anslutning till prestmötet.

Prosten Lyra öppnade mötet med bön, hwarefter han påpekade huru wi menniskor äro wana att anse det för stort, som är ringa för Gud och twärtom det för ringa, som i Guds ögon är stort. Hufwudsaken är derför wid alla företag, att Herren bekänner sig till dem, och det har han gjort med afseende å detta arbete, sägande: låten barnen komma till mig. Werlden föraktar wäl dessa ringa skolor, men en gång skall måhända långt flera finnas uti Herrens herrlighet från dessas mörka skolstugor än ifrån wåra wackra lärosalar.

Pastor Lönnroth uppläste derpå interimsbestyrelsens redogörelse. Deraf framgick, att föreningen för närwarande redan hade 586 medlemmar, deraf 99 prester. Inkomsterna hafwa utgjort 1095 mk 65 p. Behållningen utgjorde 928 mk 2 p.

Till bestyrelsen waldes med acklamation prostarne Lyra och Sarlin, pastorerne Bäck, Lönnroth, Auwinen och Blomberg, öfwerinspektor Floman, samt fröknarna V. Laurell och H. Granstedt. Till suppleanter protokollsfekr. E. A. Forsell, konsist. aman. E. af Forselles och fru Z. Lind. — Till rewisorer pastorerne Bergroth och Bengelsdorff.

Såsom ett önskningsmål uttalade mötet att en tidning för söndagsskolelärare skulle fås till stånd.

Likasom mötet begynte, afslöts den ock med bön.

— **En beklaglig händelse.** För någon tid sedan inträffade att en gardessoldat, hwilken just samma dag hade utt tjent sin wärnepligt, men ännu icke aflagt uniformsrocken, promenerade om aftonen i esplanaden i sällskap med en qwinlig bekant. Derwid råkade han passera förbi en rysk officer utan att göra honnör för honom. Officeren gjorde affär af saken och wille afföra soldaten till högwakten. Denne gjorde emellertid motstånd, hwarwid det kom ända till handgripligheter. Tillkallad polis förde mannen slutligen i arrest och han stäldes inför krigsrätt, hwilken i dessa dagar afkunnat sin dom som lyder på twå års tukthus, ber. N. Pr.

— **Z. Topelius,** hwilken såsom bekant för närwarande wistas i Stockholm, helsades när han i onsdags i sällskap med professor Herman Sätherberg åt middag wid table d'hôten i Berns' salong i Stockholm, af orkestern i salongen och sedermera, när han intog sitt kaffe ute på werandan, af orkestern i parken, hwilken spelade flere melodier till skaldens sånger äfwensom andra finska melodier.

— **Den finska sången i utlandet.** Medan sångarkören M. M. gör den finska sången känd i Köpenhamn och der wunnit witsord af att wara den främsta af de sångarkörer som derstädes låtit höra sig, har den ansprakslösare Wasaqwartetten gjort en sångarfärd till Hernösand samt wunnit erkännande der. Härom skrifwer „Westernorrlands Allehanda". För alla med något musikaliskt sinne och omdöme begåfwade woro qwartettens prestationer af mycket stort intresse. Man bör icke bedömma dem efter de egenskaper som wi äro wana att finna hos wåra egna kringresande yrkessångare, nationalsångare, Luttemanska qwartetten och hwad de allt heta. Den finska amatörsqwartetten war ingen, så att säga mekanisk sammangjutning af rösterna, men den war icke desto mindre wäl sammansjungen, och hwad nyanseringen och rytm angår, hade qwartetten i flere fall sin sjelfständiga uppfattning, som här och där afwek från den i Upsalasången traditionella, men derför icke mindre akseptabla. I ett stycke, icke det minst maktpåliggande, nämligen Olaf Trygwason, skilde sig nyanseringen ganska wäsentligt från Upsalasångens, men på ett lyckligt sätt för finska sången".

Strax efter ankomsten till staden gjorde deltagarena i färden ett besök på Franzéns graf, der de först afsjöngo Suomis sång, hwarefter en af dem å egna och kamraternas wägnar framförde en wördnadsfull helsning från Finland samt nedlade wid grafwens fot en stor lagerkrans såsom „en gärd, egnad åt frejdstora minnen". Härefter afsjöngs Wårt land och den enkla akten war slut. Det war säkerligen första gången, säger samma tidning, som en hyllning af finske sångare egnades den store skalden från Auras strand på hans graf i Hernösand.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — swensk hömessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bergroth; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 swensk söndagsskola kl. 9 f. m. finsk söndagsskola kl. 4 e. m. predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A. Karlberg; — kl. 7 flere talare. Kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Auwinen.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Enkwist.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Enkwist.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Auwinen.

Obs. Tidningens läsare och korrespondenter göres uppmärksamma på att redaktionens adress ifrån 1 sept. är Westra Brunnsparken 6.

Prestmötet i Tammerfors.

Wid detta möte upptogos till diskussion några mer än wanligt wigtiga frågor, — wigtiga icke blott derföre att de äro af intresse för hwarje tänkande kristen i wår tid och att deras slutliga lösning måste i betydlig mon inwerka på åtminstone den yttre gestalten af kristendomslifwet i wårt land, utan ock derföre att de diskussioner, som med anledning deraf uppstodo wid mötet, kastat en belysning öfwer det finska presterskapets ställning till desamma.

Den första frågan lydde: Hwad bör och kan den finska kyrkan göra för att stäfja den otrohet och okyrklighet, som mer och mer tyckes tilltaga i wårt dyra fosterland? — samt refererades enligt T. A. af kyrkoherden G. Ahlman ungefär sålunda:

Ehuru man hos oss wid många tillfällen ännu iakttager wissa kyrkliga seder och bruk, är det dock öppet att okyrkligheten och otron äro i betänkligt tilltagande. Lyxen och njutningsbegäret få allt mera insteg; laglydnaden försvinner och lasterna frodas på samma sätt som under Roms storhetsdagar. Orsaken fann talaren uti den panteistiska lifsåskådningen, som smygt sig in i de kristna formerna och gjort frihet, frid och lycka till blott karrikatyrer. Sjelfswisheten lyssnar hellre till de förföriska i snillrik form framträdande nya lärorna, än den underordnar sig Guds wilja. Så har otron blifwit en makt. Wåra teatrar, en stor del af tidningspressen, wår unga skönlitteratur och talrika stämmor äfwen wid landtdagarne och särskildt wid den sista föra dess talan. Rörelsen, som först hållit sig till de bildade klasserna, tränger allt mera nedåt till de undre lagren, och nu uppträda t. o. m. handelsbiträden och simpla drängar som religionsförnekare. Tywärr måste kyrkan sjelf taga en del af skulden härför på sig, men felet låge dock icke hos läran utan hos medlemmarna, t. o. m. prester finnas som äro allt annat än hwad de borde wara. Kyrkan måste derföre beklagas men icke anklagas. — Såsom bot mot detta onda föreslog talaren att den kristliga barnauppfostran bättre skulle öfwerwakas; att kyrkolagens bestämmelser mera noggrant skulle följas; att sekteristerna skulle öfwerwakas och motarbetas samt främmande arbetare från presterskapets arbetsfält aflägsnas. Mot statens och kyrkans åtskiljande samt afskaffandet af presterskapets representationsrätt wid landtdagarne uttalade sig talarene på det bestämdaste. Härefter öfwergick hr kyrkoherden till presternas bristfälliga bildning och den likaså bristfälliga religionsunderwisningen i skolorna, hwilka båda borde höjas. Det wore mycket nödwändigare för unga studenter att ega grundligare kännedom i religion än kunskaper i inhemska språket. Talaren föreslog att en kyrklig bottenskola, der hwarje medborgare skulle erhålla sin första underwisning, borde inrättas. Läsesalarne borde öfwerwakas, på det att sådan litteratur, som leder till otro, icke finge hopa sig i desamma. Presterskapet har hittills uppmuntrat folket till tidningsläsning, men på senare tider hade tidningar uppstått, för hwilka det wore presternas skyldighet att warna sina församlingsbor. Och i all synnerhet borde de religiösa tidningarne underställas kyrklig kontroll; för att uppnå detta mål, borde inga utgifter anses för stora. Tidningar sådana som „Finland" och „Wartija" borde tilldelas rikliga understöd. Slutligen borde till klockaretjenster och andra kyrkliga bestyr endast antagas kristligt sinnade män samt kyrko-ordningen inrättas på tidsenligare fot och bättre öfwerwakas af domare och kronobetjening.

De öfriga talarene anslöto sig i det närmaste till referentens uttalanden, likwisst med smärre kompletteranden, såsom att husandakten borde på allwar iakttagas af hwarje prestfamilj, att presten borde i ständiga förböner bära sin hjord fram till nådens tron, att en kyrklig folktidning borde åstadkommas, m. m. — hwarföre denna fråga utan någon synnerlig diskussion ansågs beswarad af referenten.

Sedan söndagsskolefrågan blifwit diskuterad, hwarunder i synnerhet prostarne Lyra och Sarlin warmt yttrade sig till förmån för detta slag af werksamhet samt ett förslag till stadgar för ett tillämnadt finskt teologiskt litteratursällskap, uppgjordt af en på prestmötet i Willmanstrand nedsatt komité, bestående af biskop Johansson, professor Råbergh och lektor Päiwärinta, granskadt, upptogs andra mötesdagen till behandling de med hwarandra sammanhängande frågorna: Huru bör § 33 i kyrkolagen tolkas med afseende å lekmäns predikande utan wederbörligt tillstånd? och Hwad tänker den lutherska kyrkan om dylika predikanter?

Referenterna, pastor Korpi och pastor

Setälä ansågo, såframt referatet i „Finland" är riktigt, att wår kyrkolag wäl ger rätt åt lekmän bland församlingens egna medlemmar att tala om Guds ord, så länge kyrkorådet icke finner orsak att förbjuda dem det, men kringstrykande hade ingen rätt. Förordningen af 1781 borde derföre sättas i kraft, och alla utländingar åtminstone förpassas från orten genom wederbörande kronobetjening. *) Denna bestämmelse formulerades af kyrkoherden Josua Johansson sålunda, att utländingarue skulle utan widare med stöd af förordningen af år 1781 skickas bort öfwer gränsen. Emot detta förslag uppträdde dock med allwar kyrkoherdarne Rosengren och Bergroth samt delwis äfwen prosten Lyra. Prosten Rosengren betonade särskildt, att det skulle wara i hög grad förunderligt, om presterna wille tillsluta menniskors mun från att tala Guds ord, då Moses redan önskat att hela folket skulle profetera. Det är sant att många falska andar också smyga sig in; men lögn förqwäfwes icke genom wåld, utan blott genom andans swärd, som är sanningens ord. Men oaktadt dessa ädla, af en sann kristendom besjälade ord, hwilka borde wara så mycket mera beaktanswärda derföre att prosten Rosengren sjelf tillhör en långt framskjuten ytterlighetsriktning i wår kyrka, beslöt dock mötet med 57 röster emot 17 att antaga referenternas förslag att man skulle förfara med församlingsmedlemmar efter kyrkolagen men med främmande från andra länder efter förordningen af år 1781. Flere af de närwarande undandrogo sig från att deltaga i omröstningen. Prosten Rosengren anmälde sin reserwation. — Wi skola nästa gång återkomma till denna fråga. (Forts.)

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ett kort bemötande af särskilda missförstånd. **)

I detta blad (n:o 12 om jag rätt mins) ingick en artikel af en ins. som nästan så godt som hånade dopet, i synnerhet barndopet. Man uttryckte sig ungefär så: „om nu dopet, specielt barndopet är absolut nödwändigt till saligheten, hwarföre låter man då de arma hednabarnen i massa dö odöpta"? **) Allt detta är nu ett stort och swårt missförstånd. Ty hwar och en, för hwilken sakramentet ännu är sakrament, wet nogsamt att sakramentet, och följaktligen äfwen dopet ej kan innehålla och meddela någon annan särskild nådegåfwa än den som redan erbjudes i det gudomliga ordet. Den enda skilnaden emellan ordet och dopet är att det förra är ett hörbart ord, det senare ett synligt ord; ja dopet är liksom ett med gudomlig handling förseglad gåfwobref, som gör det af ordet redan allmänt förkunnade löftet om syndaförlåtelse ännu säkrare och handgripligare i anseende till menniskans stora swaghet och henne mötande swåra frestelser. Nu hoppas kyrkan till Gud att Han werkligen är mäktig att genom detta gåfwobref på ett mysteriöst sätt skänka äfwen åt ett spädt barn alla sitt rikes öfwerswinnerliga skatter. Huruwida det ock kunde ske utan dop, ja utan alla nådemedel d. ä. i hednawerlden, det måste wi lemna åt Guds fria, barmhertighetsfulla förfogande. Men wi äro bundna till nådemedlen, och för oss fins icke Guds rike utanför nådemedlen. Såsom en orsak, hwarföre t. ex. barndopet ibland uteslutande hedningar wore ändamålswidrigt, kunna wi uppgifwa, att man derstädes med säkerhet på förhand wet att de alla utan undantag komma i en framkriden ålder att slösa bort i hedniskt wäsende alla sina i dopet undfångna skatter. Men inom kristenheten har man åtminstone ett hopp om att de, uppfostrade i tukt och Herrans förmaning, möjligen kunna bewaras.

Widare har man som oftast ansett det som det allrawigtigaste, att alla ogudaktiga werldsbarn måtte helt och hållet uteslutas ur den lutherska kyrkans gemenskab, samt specielt att man för ingen del borde af dem uppbära någon lön åt kyrkans tjenare. Detta är nu äfwen ett mångsidigt missförstånd. Ty det är ju wisserligen sant att man icke får twinga någon att uttala någon som helst trosbekännelse eller deltaga i sakramenterna. Det wore också rättast att man icke gjorde giftermål och andra werldsliga saker beroende af de nyss nämda. Men Luther sjelf, som just förswarar ofwanstående frihet, fordrar dock i samma stycke att ewangelium måste förkunnas för hwar man och hwar man uppmanas till tron. Har man då gjort sig reda för hwad det betyder att fullständigt utesluta någon ifrån kyrkan? Jo, det betyder, kyrkan skulle derigenom öppet säga åt någon af sina fordna medlemmar: du är nu en sådan matador, som icke mera har den riugaste skyldighet ens att höra på Guds ord; du är fullkomligt berättigad att alltid bli borta ifrån ordets hörande! Han kan ju på egen risk bli borta; men hwarföre måste kyrkan nödwändigt gifwa lof dertill? Samt om lönen kan jag anwända en annans ord: „del måste werlden weta, djefwulen, dess afgud, till trots, att den är skyldig lön och bröd åt Kristi tjenare, som för henne förkunna ordet".

Ytterligare har man ibland welat förringa symbolernas betydelse t. ex. i afseende å Kristi person och menat att det är ingen sak med de dogmatiska bestämmelserna om honom, blott man lefwer i ett tros- och hjerteförhållande med Honom. Denna åsigt är i högsta måtto wådlig; ty med denna komme man slutligen till en ståndpunkt der man ansåge det wara lika godt om man dyrkar Jesus som Gud, eller som en halfgud eller som en menniska. Symbolerna blott stadfästa och klargöra Hans persons bestyrelse i antydda afseende. I sammanhang derwid will mången förkasta alla symboliska böcker och blott hålla sig till bibeln. Det är ock ett kolossalt missförstånd. Ty om en gång bibeln är ämnad att läsas af menniskor, så måste menniskorna wäl på något sätt förstå och göra för sig klart dess hufwudsakligaste innehåll; eljest wore bibeln i allo oförklarlig, oförstådd och onyttig. Denna sin säkert bepröfwade förklaring om Guds oförfalskade sanning hafwa reformatorerna welat lemna i de symboliska böckerna åt de kommande slägtena. Och wi kunna säkerligen wara i högsta måtto tacksamma för att de så gjort, särskildt med fästadt afseende å de många och farliga förwillelser, som försökt och än skola försöka att rubba Guds enhetliga församling.

Sist har man fordrat för hwarje kristen rättighet att offentligt förkunna ordet och förwalta sakramenterna. Om nu ock den inre qwalifikationen (hjertat, andan troheten) utgör den nödwändiga hufwudsaken hos en lärare, så borde man dock betänka att ordet och sakramenterna närmast icke äro gifna i händerna på enskilda indiwider, utan åt Guds församling. Guds församling är både berättigad och förpligtad att utwälja wissa personer till ordets förkunnande och sakramenternas förwaltande efter en pröfning med eller utan examen. Om i en församling några personer gilla hwarken läran eller sättet att förkunna ewangelium och förwalta sakramenterna, så må de utgå och bilda en egen skild församling med sina walda lärare och sakramentförwaltare; men de s. k. nattwardsföreningarna såsom blott och bart nattwardsföreningar äro bibelstridiga och ändamålswidriga. För dem kan ej heller finnas någon plats. Det kan ej och får ej finnas några nattwardsföreningar, utan endast och allenast församlingar, ordnade, regelbuudna församlingar.

E. O. S.

*) Månne äfwen apostlarne, hwilka wäl, om några, woro kringstrykande predikanter sålunda, enligt denna högkyrkligt ortodoxa fraktions åsigt, hade bort med polismakt förpassas bort från de orter der de förkunnade lifwets ord? Red:s anm.

**) Wi hafwa blifwit ombedda att icke bifoga något swar till nedanstående uttalanden; må de derföre få stå för sig sjelfwa och gälla hwad de kunna. Red:s not.

***) Citatet är icke fullt riktigt Red:s not.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 2 semp. 1888.

4 Moseb. 14: 1—10.

Folkets otro.

Och hela menigheten började ropa och skria och folket grät hela natten etc. v. 1—10.

Wi sågo förliden gång, att Israels barn syntes wara mycket nära målet för den beswärliga ökenwandringen. Herren hade ju genom Mose låtit säga folket: „Drag dit upp och tag det in och war icke försagd". De tolf utskickade hade ju bekräftat, hwad Herren förut förkunnat: Det är ett land, deri mjölk och honung flyter.

Några dagar blott, skulle man hafwa tänkt, om man förste gången läst Israels historia, några dagar blott, och Israels barn hafwa delat löftets land mellan sina tolf stammar. Och dock se wi nu, huru dessa dagar utsträcka sig till fyrtio långa beswärliga år, under hwilka alla de, som tågade ut ur Egypten till och med Mose, falla i öknen med undantag af Josua och Kaleb.

Hwad är då orsaken till denna plötsliga förändring, genom hwilken alla förhoppningar, som Israels barn måtte hafwa haft att inom kort få hwila ut och finna ro i Kanans land, fullständigt grusas? Hwad gaf uppslaget till detta lika owäntade som nya skede i Israels historia? Wår text gifwer oss ett warnande swar på dessa frågor. Den säger: det war deras otro.

Genom de tio spejarnes öfwerdrifna berättelser om landets fasta städer och borgar och krigiska folkstammar och den otro och miströstan de sjelfwa hysa till Guds ledning blifwer nu hela menigheten förledd till otro. I stället för att orygglig hwila på Herrens ord: „jag will gifwa dem landet" och de många underbara wälsignelser han redan bewisat på dem, och hwilka de med egna ögon fått åse, hafwa de nu endast öga för swårigheterna framför sig och säga: „Wi förmå icke draga upp emot folk, ty de äro oss för starka".

Hwad Gud gjort med dem, hans underbara och nådefulla ledning skänker icke längre någon tröst. De mäta nu icke sina fienders styrka med Guds utan med sin egen, och då Josua och Kaleb söka intala hos dem mod och förtröstan utbryter ett formligt uppror, ett uppror wisserligen i första hand riktadt emot Mose och dessa män, men i sjelfwa werket blir det ett uppror emot Gud och hans ledning. Otron står alltid i uppror emot Gud och hans löften. När derför menniskan fjettras i otrons band och bojor, då blir äfwen hon upprorisk. Så skedde nu här. Folket reser sig upp emot Herren. Herren ter sig för dem, och så kommer wedergällningen: „Men så sant jag lefwer, och hela jorden är full af Herrens härlighet, skall ingen menniska af alla dem, som hafwa sett min härlighet och de tecken jag har gjort i Egypten och i öknen, och som nu tio gånger hafwa pröfwat mig och icke hörsammat min röst, få se det land, hwilket jag har tillswurit deras fäder, och hwilket ingen, som har föraktat mig, skall få se".

Hwilken förödmjukande men ändock saun lärdom gifwer icke denna berättelse äfwen Guds folk i wår tid.

Genom otro kunde Israel icke inkomma i Kanans land. Det gick dem såsom de i sitt ogudaktiga knorr förut sagt: att Herren hade fört dem ut ur Egypten för att låta dem dö i öknen. På samma sätt kunna ock wi försumma löftet att ingå i den hwila, Herren beredt åt oss. Det går an att hafwa annammat Jesus Kristus och ändock till slut gå miste om den ewiga saliga hwilan. Det går an att under åratal lefwa ett lyckligt lif i förening med sin dyre Frälsare och till sist lika fullt gå förlorad. Så länge wi ännu bo här i Kedars hyddor, stå wi i stor fara att förlora fästet i Jesus Kristus. Derför säger ock Ebreerbrefwets författare: „Sen till, käre bröder, att till äfwentyrs uti någon af eder icke är ett argt och otroget hjerta, som träder från lefwande Gud".

Ett sådant tillstånd kommer deraf, att de, med hwilka detta sorgliga inträffar, icke hwila stilla hos Jesus och se på honom. De försumma under ökenwandringen att njuta af det förtroliga umgänget med Frälsaren, och så gå de miste om den lycka och glädje, som allenast är en följd af detta nära umgänge med honom. Men det förskräckligaste af allt är, att man på den wägen lätt kan utestända sig sjelf från det rike, som åt de troende och trogne af ewighet är beredt. Derför förmanar oss apostelen: „Så winnläggom oss nu att inkomma i den hwilan, på det att ingen må förfalla till samma exempel af otro".

Den sanna källan till kraften att hålla ut i tron intill änden ligger uti kännedomen om, hwad han gjort för oss. Hwila wi stilla derwid och förlita oss derpå, då skall ingen makt, huru stor och stark han än är, kunna rubba oss från wår plats. Hade Israel, trots de swårigheter som syntes ligga i deras wäg, hwilat stilla wid Herren och hwad han lofwat, då hade de helt säkert inom kort fått Kanan i besittning och fått med glädje njuta af lydnadens wälsignelse i löftets land. Derför måtte wi, gamla och unga, för hwilka denna berättelse är skrifwen till warning, af Israels otro lära att blifwa stilla, ty om I stilla blefwen, så warder eder hulpet.

Från denna sorgliga del af wår text föras wi ofriwilligt till en annan ljusare och mera upplysande, nämligen till det sköna exempel, som Josua och Kaleb gifwa oss genom sin trohet emot Herren och wissa tillit till honom, att han war mäktig att gifwa dem det land, som han hade lofwat dem. Wilja wi söka hemligheten till detta mod och denna kraft, så finna wi denna uti tron allena, i den wissa tillförsigten, att Gud war i stånd att utföra, hwad han lofwat. De sågo icke på de befästa städerna och stora resarne, deras ögon stodo allena till Gud. Så handlar tron. Om dessa mäns uppriktiga hängifwenhet åt Gud wore mycket att säga. Till och med den likgiltigaste kan icke undgå att intresseras af det sköna sätt, hwarpå de tro på Guds både wilja och förmåga att hjelpa. Måtte Herren hjelpa oss att likna dessa män i hängifwenhet för och tillit till Gud. Så will Herren, att det skall wara. Men för att detta skall kunna ske måste Herren få rå om hela wårt hjerta. Och om någon är wärd att få hela wårt hjertas odelade kärlek, så är det wisserligen han, om hwilken wi sjunga i sången:

Kunde jag all werldens skatter gifwa,
Jesus som en hyllningsgärd åt dig,
Skulle det blott ringa offer blifwa
Åt den kärlek, hwilken frälsat mig.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 35. Torsdagen den 6 September 1888.

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Med anledning af prestmötet i Tammerfors.

Af alla klasser i wårt land är det onekligen presterna som utöfwa det största inflytandet på wårt folks lif och utweckling. Hwad derföre de tänka och uttala sig för i wigtigare lifs- och samhällsfrågor, kommer i större eller mindre grad att inwerka på massans af folket uppfattning och åskådningssätt; och på denna grund få äfwen dessa uttalanden ett intresse, som sträcker sig wida utöfwer den krets, för hwilken de woro ämnade.

Att presterna å de s. k. prestmötena sammankomma för att uppbygga hwarandra och gemensamt öfwerlägga nu bästa sättet att uppfylla sina wigtiga och answarsfulla pligter, är både loswärdt och önskwärdt, ty ingenting stärker, lifwar och wäcker så till ansträngningar för sitt kall, som känslan af att man icke står ensam, utan att samma sträfwanden, hwaraf man sjelf är besjäld, äfwen delas af andra. Denna gemensamhetskänsla ligger djupt inrotad i menniskonaturen, och på intet område har hon gjort sig så gällande som på det kristna, ty det är genom kristendomen han fått sin förklaring.

Men om wi således helsa prestmötena med glad förwäntan att deraf skall framträda goda resultat för wåra presters werksamhet, få wi dock ej wara blinda för, att i *sättet*, på hwilka de hittills bedrifwits wisat sig ligga en fara, för hwilken det är skäl att i tid få ögonen öppna och som helt och hållet kan bringa dem på afwägar — faran af en nog trång och skråsinnad ensidighet. Det är icke så mycket bästa sättet att förkunna Kristi lära som öfwerläggningarne gällt, utan fastmera bästa sättet att bewara sitt eget inflytande och motarbeta andras. Den opposition som på senare tider, med och utan skäl, framträdt emot kyrkan, har tywärr kommit hennes tjenare att glömma att hennes uppgift är att wara en utbredarinna af Kristi rike på jorden och att derföre äfwen Kristi sak bör wara deras sak, och i stället förledt dem att koncentrera alla sina bemödanden på att förswara hennes egen maktställning och identifiera kristendomen med sig sjelfwa. Denna böjelse har i synnerhet bjert framträdt wid de twå senaste prestmötena, det i Willmanstrand förlidet år och, stegradt, wid det nyligen tilländalupna mötet i Tammerfors. Under diskussionen om de wigtiga frågorna om orsakerna till tidens otro, o. a. fälldes intet enda yttrande som tydde på ett erkännande af att kristet sinne och kristen tro kunna i wårt land finnes utanför den af staten auktoriserade kyrkan; twärtom framhölls oupphörligt att kristlighet är liktydigt med kyrklighet och otro med sekterism.

Wid diskussionen om presternas förhållande till lekmannawerksamheten begick mötet det farliga och från wår mästares lära så bjert afwikande missgreppet att, för att motwerka den i deras ögon så obehagliga lekmannawerksamheten, tolka § 33 i kyrkolagen derhän, att endast en församlings egna medlemmar under wissa omständigheter hafwa rätt att tala Guds ord, men att främmande, eller såsom mötet uttryckte sig „*kringstrykande*" predikanter icke hade denna rätt, samt att för dessa senares räkning söka upplifwa en mer än hundra år gammal i glömska råkad förordning, som stadgar att främmande predikanter böra af kronobetjeningen förpassas öfwer gränsen. Med smärta läser man att män sådana som kyrkoherden Josua Johansson icke allenast warit med om detta förslag, utan äfwen bidragit att formulera beslutet derom.

Om epitetet „kringstrykande" bör anwändas om män, som drifna af Kristi kärlek och ädel sjelfuppoffring, försaka hem, wänner, ställning i samhället och ett aflönadt embete, för att förkunna lifwets ord för sina medmenniskor, hwilken war wäl då den första kringstrykande predikanten? War det icke wår Herre och mästare Jesus Kristus sjelf? Från stad till stad, från ort till ort drog han och hade icke något att luta sitt hufwud till. Och efter honom gjorde hans apostlar och lärjungar på samma sätt; ja, han tillsade dem uttryckligen att så göra och att från sina fötter afskudda stoftet från de ställen, der de icke blefwo emottagna. Will nu den finska kyrkan taga på sig answaret att utwisa Kristi lärjungar och komma dem att afskudda stoftet af dess områden från sina fötter? Hafwa de wid mötet närwarande presterna wäl besinnat hwad detta beslut innebär. Wi kunna knappast tro det. Wi tro snarare att de, uppeldade af hwarandra till ett owist nit att betrygga kyrkans ställning, låtit sig förledas af ögonblickets ingifwelse, och att de, komna hwar till sitt igen, skola ångra hwad de gjort.

Den finska kyrkans arbetsfält är icke så lätt och icke heller så rikt på arbetskrafter att det är råd att förkasta den hjelp i arbetet man kan få. I länder, der kyrkorna stå tätt intill hwarandra, mottages lekmannawerksamheten som en nyttig och behöflig hjelp af presterna, men i Finland, der socknarne utgöres af fyra, sex, ja tio qwadratmil, der blir all hjelp i arbetet tillbakawisad. Eller ligger wäl wigten på, icke att arbetet blir utfördt, utan att det lilla, som utföres, nödwändigt sker genom prester. Annorlunda tänkte dock Paulus, ty han gladde sig åt att Kristus blef förkunnad, om det ockå icke war genom någon, som han hade sanktionerat dertill.

Det är wisserligen sant att icke alla äro lämpliga att förkunna Guds ord och att willoandar *kunna* insmyga sig genom lekmannawerksamheten, såsom ock ogräset wisat sig kunna frodas inom kyrkan. Men — wi citera här prosten Rosengrens ord — *lögn förqwäfwes icke genom wåld, utan genom andens swärd, som är sanningens ord.* Det är dock just denna förtröstan på sanningens makt, som man tywärr alltför ofta får sakna hos wår kyrka, och denna brist är det, som utgör hennes swaghet och kanske en gång äfwen blir orsaken till hennes undergång. Må den finska kyrkan derföre i tid resa sig upp och omfatta detta swärd. Detta allena, och icke några yttre lagbestämmelser, kan gifwa henne styrka. I annat fall skall och må hon falla; kristendomen blifwer dock ewinnerligen.



Friherre Theodor Bruun.

Måndagens aftonpost medförde underrättelsen att Finlands minister-statssekreterare, friherre Bruun samma dag tidigt på morgonen dukat under för sitt lidande på sin egendom Summa nära Fredrikshamn. Baron Bruun tillträdde sin answarsfulla post den 3 sept. 1881 och har handhaft denna under wäsentligen olika förhållanden än hans närmaste företrädare. Grefwe Alexander Armfelts långa och för wårt lands utweckling betydelsefulla bana, och efter honom, baron Stjernwall-Wallens sammanfalla med kejsar Alexander II liberala och konstitutionelt sinnade regering.

Att under sådana förhållanden föra wårt lands talan, har kanske warit förenadt med större swårigheter än de oinwigde kunna fatta. Dertill kommer att baron Bruuns egen uppfostran och föregående bana icke warit lämpad att göra honom så förtrogen med wårt lands förhållanden, som önskligt hade warit. Född i Fredrikshamn, medan Gamla Finland ännu war en rysk prowins, och derefter rysk embetsman, i hwilken egenskap han avancerade till höga förtroendeposter, saknade han tillfälle att lära sig förstå och uppfatta det finska folkets egendomliga skaplynne, dess önskningar och behof. Deraf kom att han icke lyckades winna den sympati i sitt fädernesland, som så rikligt mått kommit i synnerhet Alexander Armfelt till del. Men att han likwäl älskade detta fädernesland och bemödade sig om att befrämja dess wäl, efter *sitt* sätt att se ligger utom allt twifwel. De, som känna honom närmare, berömma honom såsom enkel, flärdfri, och i hög grad rättänkande.

Hwile han nu i frid från sitt tunga wärf, hwilket han aldrig eftersträfwat och från hwilket han ofta önskade skilja sig!

Elfte werldskonferensen

af kristliga föreningar för unge män. *)

III.

Fredagen inleddes med en diskussion öfwer frågan: *Hwilka medel böra föreningarne anwända för sina medlemmars sedliga utweckling*, som dock icke samma dag hann blifwa slutförd.

Diskussionen inleddes af lektor *Nils Löwgren* från Upsala, sjelf medlem af ynglingaföreningen i Upsala, som framhöll huru osedligheten kan finnas i många former. Osedlig är menniskan i samma mån den *lägre menniskan* sätter sig till herre öfwer den *högre*. I samma mån åter den lägre naturen får förblifwa tienare, är menniskan i sann mening sedlig. De hufwudformer, under hwilka osedligheten plägar framträda, äro i girighet, högmod och wällust. Swårast torde det wara att mot girigheten uppfinna något yttre hjelpmedel. Högmodet åter kan få ganska goda „stötar" genom umgänget med kamrater. Hwad särskildt wällusten beträffar, kan ganska mycket göras för att hämma och beherska denna. *Öfwerflöd* i mat dryck måste kraftigt motarbetas, det förra lika wäl som det senare. Eljest kan man möta samma inwändning, som en gång en husbonde, då han tillrättawisade en supig tjenare: „Ja", sade tjenaren, „somliga tycka om kräslig mat, andra om ett ärligt rus. Jag tycker att båda kommo på ett ut". Det gäller att hålla fast, att båda delarne äro en kristen owärdiga. Ett godt botemedel är också allt, som tjenar till kroppens *härdande*, såsom kroppsöfningar och bad. För bewarandet af särskildt *kyskheten* — denna dygd, som särskildt trifwes i familjelifwets hägn — äro kristliga familjeaftnar, wid hwilka mindre kretsar af unga män och qwinnor hafwa angenämt samqwäm under ledning af äldre wänner, mycket att rekommendera. Dock måste städs ihågkommas att det bästa och enda werkligt tillfyllestgörande medel att bewara sedligheten, är en sann religiositet. Denna allena kan försätta menniskan i en sann frihet och hjelpa henne att besegra lustarnes herrawälde.

Flere andra talare uttalade sig äfwen i den föreliggande frågan, särskildt med afseende på den form af osedlighet, som wi kalla *dryckenskap*; men då tiden redan led mot den timme, då den på programmet stående *utfärden i Stockholms* wackra skärgård skulle begynna, måste diskussionerna afbrytas. På denna utfärd skola wi taga tidningen Sanningswittnet till wår ledsagare:

* * *

Utflykten till skärgården.

Lifligt war rörelsen wid middagstiden å kajen nedanför Grand Hôtel. Förhandlingarna i Blasieholmskyrkan woro afslutade, och nästan mangrant hade mötesdeltagarne infunnit sig wid kajen — helt säkert uppgående till ett antal af minst 700 personer. Då man wäl kommit ombord på en af de för resan förhyrda ångarne *Victoria*, *Sirius* och *Hillersjö*, såg man framför sig på kajen en böljande massa af åskådare.

Först lägger „Victoria" ut från land, främst i flottiljen. Så de andra efter. Hurra-rop och helsningar på alla möjliga språk beswara de lifliga wiftningarna af den på kajen församlade skådelystna mängden: Och så styres kosan bort från Stockholm, ut i den undersköna Stockholmsskärgården.

Det är trångt ombord på Victoria, mycket trångt. Nästan alla hafwa gått upp på öfre däcket, der också Upsalastudenternas sångkör är samlad, under anförande af docenten Nylander. Det är trångt — ja, men just lagom för att man skall komma hwarandra riktigt nära; och innan man wet ordet af, har man begynt ett samtal med någon förut fullkomligt obekant. Alla äro förenade till ett, alla känna sig genomträngda af en glad stämning. Och de lifliga engelsmännen och amerikanarne — för att ej tala om amerikanskorna — äro icke de sämsta att sätta „lif" i samtalet.

På detta sätt fortsättes färden under den gladaste stämning. Man seglar förbi Waxholm och längre fram Oskar-Fredriksborg. Litet hwarstädes utefter stranden swaja flaggor och wimplar af alla möjliga slag, hwilka beswaras med helsningar och applåder från båtarne. Nu börjar Geijershill — den närmaste landningsplatsen — skymta fram. Och innan man wet ordet af, är man framkommen.

Och se — der kommer ju wärden på stället, pastor Leuwgren, för att taga emot de långwäga gästerna. Genom äreportar af grönt tågar hela den wäldiga skaran upp till pastor Leuwgrens flaggprydda willa, det tresliga „Geijershill". Härifrån har man en widsträckt och härlig utsigt öfwer den omgifwande nejden, med dess skogklädda stränder. Nedanför byggnaden är en estradliknande upphöjning, der sångkören placerar sig; och der nedanför är hela den stora skaran samlad. Nu stämmer kören upp en sång. Alla lyssna. Den helsas med lifliga applåder. Derpå träder pastor Leuwgren fram och helsar alla hjertligt wälkomna. Han gifwer dem den bästa yttre helsning han kan gifwa: en öppen, broderlig famn för alla de församlade.

Sedan den kraftiga sången „Hör oss Swea" afsjungits af kören, träder den ene efter den andre af de främmande gästerna fram och yttrar några korta ord.

Se der är herr Emil Durand, belgiern. Han talar om de stora swårigheter, med hwilka kristendomen i hans land har att kämpa. Och dock, han will icke fälla modet. Sanningen skall segra, segra äfwen der.

Och der är mr Mc. Barney från Amerika, emigrationens land. Han skildrar arbetet bland de skaror, som strömma dit, och berömmer särskildt den swenska delen af befolkningen.

Pastor Holbeck från Danmark talar om alla de swårigheter, med hwilka tron har att kämpa, men frågar på samma gång: „Hwem är den, som öfwerwinner werlden, utan den som tror"? och talar om de tre, som wittna: Anden, blodet, wattnet.

Och så en engelsman, mr Mills från London. Han talar om swenska konungens besök der, huru detta gladt dem och gifwit dem ännu större anledning att komma till det kära swenska landet.

Nu gjordes ett uppehåll, och samtliga deltagare aftågade till ångbåtarne, der under tiden middagen blifwit serwerad.

Det hade warit något mulet en stund före resan från Stockholm; småningom hade dock himlen klarnat upp. Emellertid ser det ännu ostadigt ut, hwarför man ej kan få äta i det fria.

Äkta swenska rätter: lax, potatis smultron, hallon, jordgubbar o. d. utgöra middagen. Den friska sjöluften under resan har gifwit litet hwar en strykande aptit. Långa bord äro dukade på ångbåtarne, och här sitta nu alla möjliga slags utländingar och skandinawer om hwarandra. Den hjertligaste stämning råder. Om man inte kan tala så korrekt, betyder ingenting. Litet hwar försöker göra sig förstådd af sina kamrater, äfwen om han icke kan deras språk. Och derför kan det hända, att det blir hwarken tyska eller franska eller engelska eller „skandinawiska", utan litet utaf hwarje, jemte ett tillskott af gester och miner, som hjelpa till att uttrycka tankarna och känslorna.

Nu tågar man åter upp till Geijershill. Kören uppstämmer: „Wår Gud är oss en wäldig borg". Talen fortsättas

En fransman, van der Beken, tackar först för den gästfrihet, de främmande åtnjutit i wårt land, och talar sedan om wigten af att redan i unga år söka det ofwantill är.

Nu trädde fram en riktig långwäga resande, herr Cooke från Honolulu. Han frambringar först en helsning på hawajiska språket; „ty" säger han, „wäl hafwa wi här fått höra alla möjliga språk; men ännu ett nytt språk wille jag låta eder höra". Derpå meddelar han något om ewangelii utbredande i sitt hemland.

Till sist framträder den ene af de italienska representanterna, herr Prochet. Han framförde sin helsning på icke mindre än 7 språk: till tyskarne på tyska språket, till engelsmännen och amerikanare på engelska, till fransmänuen på franska, till öfriga icke-skandinawiska nationers representanter på spanska; sjelfwa broderhelsningen från Italien war på italieuska; och till skandinawerna talade han på — swenska. Han slutade med det sköna latinska ordet: „Unum corpus sumus in Christo", d. ä. wi äro alla en lekamen i Kristus.

Tiden för affärden war nu inne. Under lifliga helsningar och wiftningar till de på stranden församlade, afreste nu samtliga deltagarne till Skurusund. Här samlades de åter i en utmärkt skön park, hwarest en med blommor och grönt smyckad talarstol war upprest. Nu fortsättes talen.

Herr Daamen från Holland börjar den nya raden af tal. Han talar om nästa konferens, som kommer att hållas om 3 år i Amsterdam, och helsar alla hjertligt wälkomna.

Så träder en norrman, herr Gjesdahl, fram. Han talade om, huru i hans land — så wäl som öfwerallt — det finnes en ungdom som högljudt bekänner sig till köttets ewangelium, och önskade att alla på detta möte skulle erhålla den kraft de behöfde för det kommande arbetet.

Herr Walker från Australien uttryckte sin glädje öfwer att hafwa fått deltaga i detta möte. Det hade riktigt wärmt hans hjerta", sade han.

Pastor v. Rukteschell fråu Petersburg skulle hafwa önskat, sade han, att han i denna församling också fått se några äkta ryssar. Herrens werk ginge dock i det fördolda framåt äfwen i Ryssland; och bibeln finnes spridd här och der. „Men wi sakna", slutade han, „hwad som dock är så wigtigt: frihet att följa samwetet. Bedjer derför med oss, att wi måtte få frihet för ewangelium i wårt land".

En schweizare talade sedan, monsieur Jaques från Genèwe. Han gladde sig, sade han, åt den enighet som, trots alla skiljaktigheter, dock här öppenbarade sig och slutade med orden: „En awant! Dieu le weut". (Framåt! Gud will det!)

Efter mr Williams talade nu herr Albricias från Spanien, hwilken särskildt hade arbetat under stora swårigheter och för egen del wäntades af fängelse och böter wid hemkomsten till Spanien.

Till sist afslutades talen med några slutord af prof. Rudin.

Först riktade talaren ett ord till de „swaga", de för sin tros skull lidande, såsom brodern från Spanien och andra. Till dem wille han säga med Uppenbarelsebokens ord: „Sen till, att I hållen Jesu tålamods ord. — Till de starka, till dem som lefwa under yttre gynsamma förhållanden, wille han säga: „O, waren tacksamma för hwad I hafwen! I hafwen det ej endast för eder sjelfwa; I hafwen det för att arbeta desto mer, för att försaka för deras skull som icke hafwa".

Till alla gemensamt wille han gifwa twänne apostoliska ord; det ena: „Ingen må tänka högre om sig, än han bör tänka utan tänka hofsamt, allt efter som Gud tilldelat åt hwar och en trons mått"; och det andra: „Hållen eder hårdt wid ödmjukheten; ty Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifwer han nåd".

* * *

Med många djupa och sköna intryck lemnade nu alla de församlade denna plats och begåfwo sig upp till Skurugård, dit alla woro inbjudna utaf kapten Ahlberg för att intaga tésupé. Det hade nu begynt skymma.

Efter måltiden sjöngs för andra gången under mötet: „Seklernas wäkter", om möjligt ännu mera gripande nu i aftonens högtidliga stillhet.

Pastor Lundén från Göteborg höll sedan aftonbön öfwer det ordet ur första Mosebok: „Adam, hwad är du"? Derpå uppsändes böner på olika språk, och till sist afsjöngs: „Herre, signe du och råde".

* * *

Så aftågade man till båtarne. Det war en den skönaste afton man kan önska sig. Också hade allt gjorts för att förhöja naturens skönhet. Öfwerallt upplystes mörkret af kulörta lyktor; och då man kommit ombord och skulle afsegla, möttes man af en glänsande anblick. Hela stranden war rikt upplyst af bengaliska eldar och kulörta lyktor. Den ena raketen efter den andra ilade genom luften. Också uttryckte alla gång på gång sin förtjusning uti ett jubel af „hurra" och handklappningar. Och ännu mera: der syntes, ju månen sjelf, kastande ett silfwerskimmer öfwer wattnet, och erbjudande ett af nordens skönaste naturskådespel. Den mörka skogen, här och der upplyst af eldar i skiftande färger, den af kulörta lyktor prakfullt eklärrade stranden och den silfwerklara månen på fästet — allt förenade sig till en den mest sköna och tilltalande tafla. Ej underligt att främlingarna knappt kunde se sig mätta derpå.

Och så bar det af. En den hjertligaste stämning rådde om bord. Innan man wisste ordet af, war man hemma igen i Stockholm. Wisst är, att wåra utländska gäster ej snart glömma denna eftermiddag, icke glömma denna konferens ej, heller wårt land och wårt folk.

(Forts.)

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Om professor Krohns död** har det enda ögonwittnet, hans syster, öfwerstinnan O. Pelitsky, insändt följande meddelande till „Finland":

Omkring kl. 3 på eftermiddagen begåfwo wi oss, min bror och jag, från Kiiskilä gård till den på ungefär en wersts afstånd liggande båtstranden å Tilkowaniemi udde, der båten låg för ankar. Det war en centerbåt, köpt af en Petersburgare, hr Herold, och som i dennes ego wid en kappsegling wunnit ett andra pris. Sedan min bror fått båten till sig, hade han börjat hissa upp storseglet, som sträckande sig öfwer aktern, ensamt war tillräckligt wid kryssning i motwind. Seglet föll likwäl i sjön, hwarur han åter måste draga upp det, genomwått till $^3/_4$ af dess omfång. Sedan seglet fåtts i ordning, sträcktes seglatsen först förbi Katajasaari, widare genom Piispasaari till den wik, som ligger mellan Wiborg och Trångsund. På denna fjärd hade wi seglande under kryssning, nått fram till trakten af Pitkäsaari.

„Då wi kommo nära Pitkäsaari och klockan war öfwer 6, så der 5 a 10 minuter, beslöto wi wända. Wi hade nu medwind, men fastän båten gick bra, wille min bror ännu hissa upp förseglet. Jag bad att han icke skulle lemna styret, emedan jag war rädd. En gång wände han också på min begäran tillbaka, men kort derpå steg han åter upp från sin plats och lemnade styret åt mig att sköta, rådande blott att styra rakt. — Wid en sådan wind behöfwer man ej just alls styra. — Han steg upp på fördäcket som war utan bord, och fastgjorde seglet. Men då hörde jag plötsligt ett plaskande i wågorna (fru Pelisky är mycket närsynt) — han hade från det af wattnet hala däcket slintat i sjön, ty seglet hade icke — såsom lätt sker wid segling i medwind — slagit öfwer till andra sidan. — Ett ögonblick såg jag honom wid båtens sida, i det nästa simmande bakom båten. Jag sköt ut ena åran åt honom och han fattade genast i den. Då styret härwid lemnades åt sig sjelf, wände båten upp i winden, så att den nästan genast stannade. „Seglen ner", ljöd hans röst. Om ett ögonblick war seglet ner, det föll i sjön och jag drog det in i båten. „Ro", hörde jag åter hans röst. Jag grep i den enda qwarwarande åran — klykorna lågo under det wåta seglet på båtbottnet, men jag fick tag i dem — och försökte med alla krafter få båten närmare honom. Men båten är owanligt stor och tung. Den rördes icke från stället. Ännu några gånger hörde jag honom ropa: „ro, ro!" Jag ansträngde mina krafter till det yttersta, på samma gång oupphörligt ropande på hjelp, men det tycktes mig, som om jag blott rott med ett halmstrå. Så hörde jag honom plötsligt ropa: „Nu orkar jag icke mer". — Strax derpå: „Farwäl!" Så blef allt tyst. Jag ropade och rodde fortfarande mot det ställe, der jag hört hans röst, i hopp att han ännu en gång skulle nå öfwer wattnet. Fiskare hade wäl genast hört mina rop och satt sig i rörelse, men kommo för sent. Enligt egen uppgift behöfde de omkring 20 minuter, för att hinna till stället. Min bror hade paletå på sig, hwilken, jemte den öfriga drägten, med sin af wattnet ökade tyngd drog honom ned i djupet".

Öfwerstinnan Pelisky hemtades afswimmad hem klockan $^1/_2$ 9.

Professor Krohns lik, som så länge fåfängt blifwit efterdraggat, blef af en fiskare och hans hustru i måndags på morgonen omsider funnet, flytande på wattnet. Sina glasögon, som han wid sjunkandet sannolikt aftagit för att kunna se i wattnet, höll den döde i handen. Hans klocka hade stannat på 14 minuter öfwer 6. — Liket anlände till Helsingfors i förgår med nattåget från Wiborg och afsändes omedelbart derpå beledsagadt af den aflidnes anhöriga och en talrik skara wänner till bisättningskapellet å begrafningsplatsen. En större folkmassa hade wid tillfället samlats wid stationshuset. Kistan war rikligt öfwerhöljd med kransar och grönt.

Begrafningen försiggår nästa fredag kl. 5 e. m.

— **En inbjudning** skall genom k. senaten hafwa ankommit till landets samtliga jordbruks- och hushållningssällskap jemte för saken i allmänhet intresserade personer att enligt fastställdt program deltaga uti en under denna höst i St. Petersburg föranstaltande fiskodlings- och fiskfångstutställning och i sammanhang dermed ett fiskeidkaremöte. (Wib. bl.)

— **Melanders historia och Censuren** *). Melanders lärobok i Finlands historia, som redan i ett decennium begagnats i wåra folk- och öfriga skolor, har enligt H. D. tagits under granskning af skolöfwerstyrelsen af följande anledning.

Hos senaten har nämligen nyligen från högre ort framställning blifwit gjord derom, att uti den af öfwerläraren H. L. Melander utgifna och till ledning wid underwisningen i landets lärowerk antagna „Lärobok i Finlands historia" förekommer följande, till karakteristiken af kejsar Nikolai I:s regering sig hänförande omdöme, nämligen:

„För öfrigt blefwo under de första fem åren af Nikolais regering twenne olämpliga åtgärder widtagna: donationslägenheterna i Wiborgs län erhöllo frälsenatur, så att bönderna beröfwades sin egande- och besittningsrätt till hemmanen, och något senare infördes censur för böcker och tidningar".

Jemte antydan „att berörda ogillande utlåtande öfwer censurens införande ej wore förenligt med det förhållande, att censuren ännu är en i landet gällande institution, äfwensom att nödiga förkunskaper för en riktig uppfattning af frågan om donationsgodsens natur ej torde

*) Uteblifwen från senaste nummer.

kunna hos eleverna förutsättas", har till senaten öfwerlemnats att öfwerwäga „om widtagande af de mått och steg, som kunde anses ändamålsenliga till förekommande för framtiden af anledningar till dylika anmärkningar".

Till denna historia hör ännu att ofwan citerade utdrag ur Melanders historia är, sådant det förekommer i den officiela skrifwelsen, — oriktigt i afseende å ett och annat uttryck. Så heter det t. ex. icke i denna bok (s. 98; 2:dra upplagan, 1887) att „bönderne beröfwades sin egande= och åborätt", utan att „bönderna förlorade sin egande= och åborätt". Detta tyckes utwisa, att citatet icke är taget direkt ur boken i original, utan att stället i fråga först blifwit öfwersatt till ett — grannspråk och derifrån ånyo öfwersatt till swenskan.

— **Borgå stifts biskop** anträder den 21 september, åtföljd af prosten Lyra och kyrkoherden A. Neowius, sin visitationsresa, rörande hwilken wi redan angifwit ordningen.

— **Frågan om en hushållsskola i Wiborg.** Landtbruksällskapets i Wiborg direktion har med anledning af jordbruksexpeditionens bref om inrättande af hushållskolor beslutit att, innan något widare i saken göres, införskaffa Helsingfors hushållskolas årsredogörelse samt härpå stöda sina widare åtgöranden i och för frågans realiserande. (Ö. F.)

— **Hyllning.** Då skalden Z. Topelius häromaftonen spatserade omkring kapellesplanaden, uppspelade Uleåborgska musikkåren ett stycke ur operan „Kung Karls jagt".

— **Fredrikshamns jernwägsfråga.** Förstärkta stadsfullmäktige i Fredrikshamn hafwa beslutit anhålla hos regeringen om att staten, så fort sig göra låter, skulle på stadens bekostnad låta werkställa instrumental undersökning af en jernwägslinie från någon lämplig punkt på den blifwande Kouwola—Kotka banan till Fredrikshamn.

— **Påtänkt minnesstod åt professor Krohn.** Såsom grundplåt till en blifwande minnesstod åt aflidne professor Julius Krohn har en person, som will blifwa okänd, till red. af W. U. öfwerlemnat 50 mark.

— **Frågan om ryska folkskolan** behandlades i förgår af stadsfullmäktige. Beredningsutskottet hade föreslagit att fullmäktige skulle gifwa skoldirektionen i uppdrag att genom tillkännagifwanden uppmana de i skolåldern warande barn med ryskt modersmål, hwilka äro berättigade till folkskoleunderwisning af staden och ej äro i åtnjutande af motswarande underwisning i annan läroanstalt, att anmäla sig hos direktionen, hwilken, i händelse ett tillräckligt antal elewer anmälde sig, egde att afgifwa förslag om inrättande af en rysk folkskola. Efter en kortare diskussion antogs utskottet förslag.

— **Té=fest** för nykterhetens wänner hålles i Petersburg nästa tisdag kl. 5 e. m. i nykterhetsföreningens lokal, Sagoradnaja prospect, hus 46; kw. 2. Föredrag hålles både på finska och swenska, dessutom bjudes sång och musik.

Söndagens predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk hömessa kl. 12 pastor Auwinen; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Å Wuorela: finsk gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 7 e. m.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af Petter Malmqwist.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af J. A Karlberg; — kl. 7 flere talare. Kl. 5 finsk predikan af A. Mäkinen. Om onsdag kl. 8 swensk predikan, fredag kl. 8 möte för troende.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Bengelsdorff.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Stenaerg.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Stenberg.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Bengelsdorff.

Obs. Tidningens läsare och korrespondenter göres uppmärksamma på att redaktionens adress numera är Westra Brunnsparken 6.

Sottunga.

Bref till F. Weckobladet.

„Hafwets öar fröjde sig,
Att en frälsare är född,
Och att nåden bjuds en hwar,
Till dess Herrens kännedom,
Wäldig såsom hafwets swall,
Hela jorden täcka skall"!

Med dessa ord öppnades missionsmötet på Sottunga söndagen den 15 juli.

Med redaktionens benägna medgifwande wilja wi meddela F. W:s läsekrets ett och annat från detta möte; men ber då också att få förutskicka några upplysningar om Sottunga och de religiösa förhållandena derstädes.

Sottunga är en af de större öarna i den åländska ögruppen och ligger några mil i öster från det fasta Åland. „Sottungarne" äro wäl således åländingar, ehuru de i motsats till sig och befolkningen på närliggande öar kalla folket på det fasta Åland för „åländingar".

Då de religiösa lifsrörelserna i början af 1840=talet började winna insteg hos den i grof okunnighet och andligt mörker nedsänkta befolkningen på Åland, så war det på Sottunga som wäckelsen först uppstod, och denna aflägsna ö utgjorde till en tid medelpunkten för dessa rörelser. *)

Twänne „wäckta" prester, som under förra hälften af 1840=talet werkade på Sottunga någon kortare tid hwardera, fingo wara redskap i Herrens hand att wäcka dessa öbor ur deras okunnighets= och likgiltighetsömn. Men då dessa „herdar" icke sjelfwa erfarit förlossningen i Lammets blod, kunde de icke heller wägleda de arbetande och betungade själarna till trons frihet i Kristus Jesus. De „wäckta" arbetade wäl träget under lagens tunga träldomsok på sin frälsning, men blefwo dock alltmera olyckliga och hopplösa. Wände de sig till sin lärare med sina bekymmer, så warnade han dem för att tro för snart, „ty syndasåren kunde då läkas för fort". Sedermera kom dock denne lärare till trons frihet och sade derefter till en af sina åhörare från Sottunga, som han tillfälligtwis sammanträffade med: „Wi kunna aldrig tro på Jesus för snart; wi tro också alltid för litet".

Hela Sottunga hade nu blifwit uppskakadt ur syndasömnen, och då ombyte af prest skulle ske, sändes en deputation till domkapitlet med ödmjuk anhållan att Sottunga skulle få en „wäckt" prest. Deputationen återwände med det wänliga swaret, att de borde bedja skördens Herre derom. Någon tid derefter kom också en härlig bönhörelse, då Sundell blef deras kapellan. Han hade funnit trons hemlighet, Kristus Jesus, och kom med förwissningens fröjd och fridens budskap på sina läppar. Nu blåste en wind från Herrens ansigte, som gaf lif och den ene efter den andre började wittna om erfaren förlossning genom Kristi blod. En wäldig andlig rörelse uppstod sålunda och utbredde sig småningom öfwer större delen af Åland.

Stora skaror strömmade från alla håll till Sottunga för att höra Sundell och se hwad Gud der werkade. Man medförde en mils wäg stegar att resa upp mot kyrkwäggen för att, om möjligt, derifrån kunna höra predikan, ty att komma in i den lilla kyrkan war på långt när icke alla förunnadt.

Denna wäckelse war icke blott den första allmänna på Åland, utan den war också mera omfattande och djupgående med waraktigare frukter än de religiösa wäckelser, som sedan här och hwar förekommit på Åland.

Sedan wäckelsen gått fram, wisade det sig här, såsom alltid och allestädes, att icke alla blifwit werkligt omwände, som warit mer eller mindre kraftigt berörda af den wäckande och lifgifwande Anden. Många blefwo dock frigjorda i sanningen och trogna Jesu efterföljare; och de som icke blifwit pånyttfödde, woro dock de allra fleste till sitt yttre märkbart förändrade. Rättfärdigheten hade öfwerhand och Herrens lof förkunnades med stor glädje af de lyckliga „sottungarne".

Efter någon tid började dock ogräset att förqwäfwa den goda säden; ett nytt slägte uppkom, och efter omkring tjugo år började otron och ogudaktigheten åter framträda mera uppenbart och få öfwerhand bland öns befolkning. I början af detta årtionde war, försäkras det, den andliga nöden nästan allmän bland folket på Sottunga, ehuru okunnigheten icke war så stor, som före den första wäckelsen, och några funnos, som ansågos för fromma och gudfruktiga. Någon själ fans wäl dock, hos hwilken trons eld ännu brann, om än swagt och obemärkt.

Men tiden war nu inne, då det sanna religiösa lifwet åter skulle börja att uppblomstra på denna trakt. Äfwen till S. nådde ryktet om predikanter från Swerge, som werkade på andra trakter på Åland. Men detta rykte war sådant, att alla, som hade någon allwarligare tanke på sitt ewiga wäl, bådo Gud förskona ön från de farliga willoandarne. År 1883 på höften kom emellertid en swensk broder S. att företaga en resa till dessa mera aflägsna öar och blef mottagen äfwen på Sottunga samt höll der ett föredrag. Man hade just ingenting annat att anmärka emot hans lära än att han icke nämt Luthers namn en enda gång, ehuru han hållit en lång predikan. En af de „gudfruktiga" qwinnorna tyckte också, att det war högst märkwärdigt att hon icke kunde förmå honom att dricka ens ett enda glas punsch eller win.

Då den i Herren affomnade brodern O. från Åbo kort derefter besökte Åland, uppmanade S. honom att resa till Sottunga. Denne alldeles „olärde", mindre begåfwade och till det yttre mycket oansenlige man behagade Gud använda såsom sitt redskap till att på Sottunga upptända en eld, som sedan dess icke slocknat. O. predikade der några dagar med den påföljd att en kraftig wäckelse uppstod. Till en början blefwo några af de „gudfruktige" (Ag. 16: 14) förda till Kristus. En af dem brukar berätta, hurusom br. O. en afton predikade så om ingåendet genom den trånga porten, att hon med all sin kristendom blef utanför och måste falla till korsets fot och mottaga barmhertighet. Detta war en salig stund, som hon i ewighet will tacka Gud för.

(Forts.)

*) På den tiden hade Sottunga egen kapellan; nu bor deras kapellan på det tre mil längre ut till hafs belägna Kökar. I regel hållas gudstjenst på S. en gång i månaden.

Prestmötet i Tammerfors.

(Forts. från N:o 34).

En annan fråga af stor bärwidd som upptogs till diskussion, lydde: Bör den lutherska kyrkan i närwarande förhållanden sträfwa till ett större beroende af staten eller till en större enhet och slutenhet inom sig sjelf?

Frågan refererades af kyrkoherden Nyman, som framhöll, att en utweckling uti kyrkans förhållande till staten blifwit nödwändig i riktning mot kyrkans sjelfstyrelse. Båda, staten och kyrkan, behöfwa hwerandra, men staten, der separatistiska och okristliga intressen redan nu ofta göra sig gällande, får icke stifta lag för kyrkan. Separatisterna få lagstiftningsrätt; kyrkan bör också få densamma. Separatister få sjelfwa till= och afsätta sina prester, — åt domkapitlen bör också medgifwas full domsrätt i rent kyrkliga frågor. Ref. framhöll widare bekännelsetrohetens stora betydelser. Hellre afgå från embetet än i embetet drifwa en bekännelsen motsatt lära. Widare bör kyrkan återupptaga den kristna kärleksverksomheten. Den werldsliga, kommunala fattigwården saknar nemligen kärlek och förbön. En ordnad, icke splittrad kärleksverksamhet blefwe det fasta ste wärn för kyrkan. „Wårt mål bör således wara att arbeta för kyrklig sjelfstyrelse, sammanslutning kring bekännelsen — en tro, en Gud, ett hopp — och för en ordnad kärleksverksamhet.

Borde icke wåra prestmöten, för att bättre motswara sin wigtiga bestämmelse, utgöra slutna brödramöten, refererades af prosten Mellberg, som framhöll önskwärdheten af dylika slutna möten, emedan under dem skulle uppstå broderligare samtal än fallet wore om förhandlingarna wore offentliga. Talaren åberopade flere ställen i bibeln, hwilka tillstädja sådana enskilda meningsutbyten. — Prosten Rosengren ansåg dock att allt hemlighetsmakeri borde undwikas, då det gälde Kristi läror. Mötet beslöt afwen att förkasta förslaget.

Huru skall wårt folks dyra klenod, dess sabbatsdag från sitt djupa förnedringstillstånd åter blifwa upphöjdt till en helig Herrens dag? Prosten Mellberg hade framställt frågan emedan sön= och helgdagarne hos oss förwandlats till sport, fest och resedagar samt förnöja folkets begär.

Pastor Schöneman m. fl. ansågo nödwändigt att fästa styrelsens uppmärksamhet på att staten sjelf ger anledning till sabbatens wanhelgande genom sitt exempel. Tillockmed i England hwilar om söndagarne all rörelse äfwen å de annars så anlitade jernwägarne med undantag af de nödwändigaste posttågen. Lustfärderna, musikkårernas m. m. aftonunderhållningar borde förbjudas, presterna borde icke uppläsa deras kungörelser i kyrkorna, t. o. m. kyrkofärderna med ångbåtar till andra församlingar äro icke att rekommendera. Prosten Rosengren ansåg för sin del att inga yttre lagbud hjelpa, utan bör Guds nådewerk först ske i menniskan och hela lifwet genomträngas af sabbatstanken.

Bör den kristne skilja sig ifrån werlden eller bör han inblanda sig i werlden för att förbättra densamma, refererades af pastor H. Wegelius. Det rätta ansåg han, enligt referatet i F:d, wara midt emellan den asketiska tillbakadragenheten och den moderna werldslikställigheten. Wi böra skilja oss ifrån werlden, icke älska werlden, men detta skiljande består i att bewara hjertat obesmittadt af werlden. Den kristne måste draga sig från mycket, som werlden anser tillåtligt och får icke draga gemensamt med de ogudaktige. En allmän regel kan dock icke uppställas, ty gränserna äro olika för olika personer och wid olika tillfällen. Må hwar hwar och en blott troget lyda sitt samwete. I sin kallelse må den kristne använda de gåfwor honom anförtrotts och söka wända werldens barns sinnen och tankar uppåt, men wara på sin wakt att icke sjelf blifwa besmittad, ty hans umgängelse

bör icke wara i werlden. — Under diskussionen påpekades nödwändigheten att blott följa Jesus Kristus och icke taga andra kristna till exempel (Murén), att gifwa akt på Herrens winkar till stillhet och till arbete (Nyholm), att handla i allt efter den kristna helighetens, wishetens, kärlekens och fridens namn (Päiwärinta). Referatet i sin helhet blef godkändt af mötet såsom swar på frågan.

Om den ambulatoriska skolan och huru lärare till densamma skola beredas utspann sig en liflig diskussion, som inleddes af pastor Bergroth, hwilken med afseende å dessa skolors stora nödwändighet förswarade det betänkande som komitén från Willmandstrands mötet hade uppgjort, dock modifieradt så, att till en början endast ett mindre semminarium skulle med friwilliga gåfwor upprättas.

Senator Yrjö Koskinen ansåg att omsorgen af dessa skola bör öfwerlemnas åt presterskapet. Folkskoleförordningen förutsätter lägre skolor, eller, såsom de hos oss wödwändigt måste gestalta sig, ambulatoriska skolor. Påståendet att ambulatoriska skolor skulle förhindra hemunderwisningen och befria mödrarne från deras pligter är för dem som känna hemunderwisningens beskaffenhet endast ett talesätt. Någon konkurrens kan icke uppstå med folkskolan, twärtom lider högre folkskolan genom bristen på sagda lägre skolor. Men högre folkskolan är hufwudsakligen en kommunal, werldslig bildningsanstalt; den ambulatoriska måste derför wara en församlingens sak och stå under presterskapets wård, i synnerhet i församlingar, der dissenters i större antal framträda. Seminarierna äro dock onödigt kostsamma. Det lämpligaste sättet är wäl det som sista kyrkomötet har föreslagit, att nemligen genom domkapitlen skulle utdelas ersättning till sådana kristligt sinnade folkskollärare, åt hwilka presterskapet kunde med förtroende anförtro denna uppgift. Elewer skulle fås lämpligast af sådana från egen församling, som genomgått högre folkskola och gjort sig fördelaktigt kända. På detta sätt kan med 6000 mark åstadkommas mera än med 15,000, om man inrättar seminarier.

Pastor Lyra framhöll att lärarens person är skolans själ. Duglige lärare måste derför beredas antingen genom en skild läroanstalt eller på sätt kyrkomötet föreslagit, hwilket kanske wore det lämpligaste. Inrättas lärowerk, måste det wara så anspråkslöst att de utgående lärarekandidaterna icke alls skulle komma på höga tankar om sin egen bildning. Talaren warnade för att presterna i stolt andlighet icke böra ge stöd åt åsigten att werldsligt wetande wore idel tomt prat, utan ofta beswära sina fötter till folkskolans salar, gifwa läraren sitt moraliska understöd och werka i samarbete med denne.

Seminariidirektor Schalin förordade äfwen kyrkomötets förslag, men något modifieradt. Ambulatoriska skolans berättigande kan icke sättas i fråga, ty wi böra komma i håg att det icke gäller att i främsta rummet fråga efter folkskolans bästa, utan efter folkets, den kristliga sedliga folkbildningens, Guds rikes bästa. Och detta fordrar nödwändigt ambulatoriska skolor, men wi måste arbeta för dem så att folket har werklig nytta af dem. Wårt mål bör icke wara att eröfra åt presterskapet wälde öfwer folkbildningen utan att leda dennes utweckling i rätt riktning.

Kyrkoherden Ahlman ansåg icke seminarier för skadliga men betraktade dem icke heller såsom nödwändiga. Der genom presterskapets omsorg folkskollärare hafwa beredt småbarns lärare af egna församlingsbor, der är man i allmänhet nöjd. Talaren hade sett sådana skolor som woro ganska tillfredsställande.

Prosten Sarlin mente att, såsom presterna böra uppfostra söndagsskollärare, så äfwen ambulatoriska lärare. Åtminstone i hwarje stift fins nog någon härtill lämplig, pedagogiskt bildad prestman. Hade ingenting emot folkskolläraren, men trodde att en prest dock skulle göra det bättre.

Mötet godkände enhälligt kyrkomötets förslag i den form, att domkapellan skulle anförtros tillräckliga medel, hwilka af dessa skulle utdelas till lämpliga prester eller folkskollärare, som wille åtaga sig arbetet med utbildandet af ambulatoriska skollärare.

(Forts.).

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 9 semp. 1888.

4 Moseb. 20: 1—13.

Den slagna klippan.

Och Israels barns hela menighet kom till öknen Zin i första månaden, och folket stannade i Kades, och der dog Mirjam och wardt der begrafwen. etc. w. 1—13.

Den, som i ljuset inför Herrens ansigte ransakar sitt eget hjerta, torde helt säkert icke kunna läsa Israels folks historia utan djup förödmjukelse. Tillämpad på oss sjelfwa, är den synnerligen egnad att gifwa oss en klar inblick i det sorgliga tillstånd af otro emot Gud, hwari hela menniskoslägtet insnärjts genom syndafallet. Knappast räddade ur en nöd, en fara, ett trångmål genom Herrens nådefulla och underbara ledning, äro wi — då nästa nöd kommer på — återigen färdiga att förgäta alla Herrens förra underwerk och öfwerlemna oss åt förtwiflan.

Mer än 37 år hafwa gått, under hwilken tid Israel stått under Guds dom och genom långsamma wandringar i de dystra öfentrakterna bittert fått erfara, hwad sorg och nöd det har med sig att öfwergifwa Herren, sedan de händelser timade, som wi närmast förut beskrifwit. Menigheten står nu åter med Mose och Aron i spetsen, jemt på 40:e året från sitt utbrott ifrån Egypten, wid Kades, hwarifrån de på grund af otro förut blifwit tillbakawisade från löftets land. Stora förändringar hafwa emellertid under denna tid skett med och bland detta folk. Det är samma folk men icke samma individer. De gamla, som en gång tågade ur Egypten äro icke mer. Med undantag af några få, — af hwilka wi särskildt nämna Mose, Aron, Josua och Kaleb, hafwa alla de andras kroppar fallit i öknen. Det är de unga, hwilka såsom barn deltagit i fädernas uppror och synder och nu fått dela med dem Herrens tuktan, som på Guds barmhertighet åter slå läger på detta minnesrika ställe.

Det synes oss, som om desse nu wid minnena af deras gamla synder och den tuktan de för dessa lidit skulle låta Herrens fruktan intaga hjertat. Så inträffar dock icke. Det unga slägtet är det gamla likt. Allt kött har förderfwat sin wäg. I wår text är det watten som beswärar dem. Wid denna nöd förgäta de åter, att hos Herren är hjelpen. Det nya slägtet knorrar på samma sätt som det gamla, med samma trotsighet och försagdhet, samma otacksamhet och glömska. Till Herren wände sig Mose och Aron nu som så många gånger förr „och Herrens härlighet wisade sig för dem". Trots knorret will Herren i tålamod fördraga sitt folk och framträder till deras räddning. Ur klippan skola de få sitt watten. Mose och Aron få befallning att tala till klippan och på så sätt frambringa åt folket watten. Men Mose är icke helt den samme som förr. Trött på folkets upprepade knorr wänder han sig nu till dem i stället för till klippan, höjer otåligt sin röst och säger: „Hören, I genstörtige! Skola wi utur denna klippa skaffa eder watten? Det är ett uppror i hans hjerta lika mycket emot Herrens uttryckliga befallning, som emot hans bröder. Laggifwaren bryter emot de båda taflornas anda. Men källan till denna synd angifwer Herren, hjerteransakaren, då han säger: „I hafwen icke trott mig", w. 12. Ur otrons bittra rot uppwäxte sålunda i hast den ohörsamhet och laglöshet, som här gifwer sig till känna hos Mose. Men den owishet, den twifwelsjuka, som den synd hos honom alstrar, gör att han med sin understaf gifwer hälleberget twänne slag.

Genom att tiga stilla wid allt detta gör sig Aron delaktig i samma synd och drabbas af samma straff som Mose. „Emedan I icke hafwen trott mig och icke hållit mig helig inför Israels barns ögon, derför skolen I icke föra denna menighet in i det land, hwilket jag gifwit dem". Så straffades dessa Herrens tjenare för deras otro och ohörsamhet. Hwilken allwarlig lärdom bringar oss ej denna del af wår text. Så noga räknar Herren det med synden, att der hans trognaste tjenare försynda sig, förlora de wisserligen ej hans nåd och gunst, men måste dock, äfwen de, bittert få erfara följderna af sitt försyndande. På grund af sin otro och sin ohörsamhet skall ock Mose hafwa sin del i det utfästa straffet, att icke få gå in uti Kanan; men på samma tid war han dock Guds bäste wän på jorden, att wi må säga, han war i högsta nåd hos Gud, så att han ock sjelf begrof sin tjenare. Men det allmänna straffet skulle han likson Aron lida, på det alla måtte se Guds heliga nit om sina bud.

Den mycket gifwet är, af honom skall ock mycket warda utkrafdt. Hafwa wi blifwit af Herren högt benådade, så skall detta wisserligen icke förmildra följderna af den synd wi möjligen begå. Herren tager det under sådana förhållanden mer allwarligt än annars med den begångna synden — allt efter den rättwisa regeln: den mycket gifwet är, af honom skall ock mycket warda utkrafdt. Må wi alltid besinna detta! Och må Moses och Arons syndafall lära oss taga det allwarligt äfwen med den minsta synd! Den minsta synd förtjenar döden. Men skulle wi wara nog olyckliga att likson dessa Herrens tjenare hafwa öfwerrumplats af synden, må wi då af Herrens förhållande till dessa lära, att aga, näpst och tuktan skola wi wäl ej undgå, men sin nåd skall Herren dock icke taga ifrån oss. Nåd och förlåtelse finnes det för oss likasom för dem, men wi måste ångra wår synd och söka denna nåd, om wi wilja blifwa delaktige af den samma. Om wi bekänna wåra synder, är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet. Huru wäl wore det icke för många, om de wille efterfölja bibelns helige män, (hwilka fallit i synd) i deras ånger och omwändelse till Herren, såsom de förut hafwa efterföljt dem i deras synd. Allt för många äro de, som wäl känna till deras öfwerträdelser, men weta intet af deras återwändande; hwilka wäl hafwa fallit i synd som de, men icke såsom de gjort bättring och åter låtit sig förena med Herren Gud, från hwilken de hafwa affallit.

Wi wända oss nu till en annan sida af wår text, hwilken wisserligen ej är mindre lärorik.

Moses och Arons otrohet kan icke göra Guds trohet om intet. Fastän Mose i otrohet och ohörsamhet emot Guds ord slår på hälleberget med sin staf, låter Herren wid denna handling ur den hårda klippan springa fram en wäldig ström af lefwande watten. Hwilket under! Icke förr beröres klippan af Moses staf än den remnar och fram flödar en ström af springande watten, att bäckar flyta i torra öknen och menigheten får dricka och dess boskap. Så förhärligar sig Gud inför sitt knorriska egendomsfolk. Så låter han Israel genom detta under ånyo se bewiset derpå, att de fortfarande hafwa hans nåd och att han fortfrande will på dem uppfylla sina gamla löften. Nu började wäl menigheten djupt förödmjukade af Herrens godhet och långmodighet af fullaste hjerta egna honom lof och tack, uppstämma härliga lofsånger till hans ära, „som förwandlar klippan till en sjö, hårda stenen till en wattukälla". Skriften säger oss ingenting derom. Twärtom heter det att stället kallas Meriba (kif, träta) „emedan Israels barn hade kifwat med Herren, då han ibland dem bewisade sin helighet", w. 13. I skriften framställes denna tilldragelse såsom ett warningstecken, hwarifrån århundradena igenom höres lystringsropet: „I dag, om I hören hans röst, så förhärden icke edra hjertan, såtom wid förbittringen!"

Men står det redan om Israel i öknen, att de drucko af den andliga klippan, som dem medföljde, hwilken klippa war Kristus, hwad skola wi säga, som fått se den swaga skuggbildens uppfyllelse i evangelii härliga ljus. Herren säger om den rättfärdige: „Om han undandrager sig, skall han icke behaga min själ", Måtte wi derför icke hålla oss undan, utan tacksamt skynda fram till den salighets- och frälsningsklippa, som heter Kristus, ur hwars inre framströmmar att lefwande och från alla synder och oroligheter renande watten. Här är fri tillgång för alla. „Om någon törstar, så komme han till mig och dricke! Den som tror på mig, af hans lif skola, såsom skriften har sagt, flyta strömmar af lefwande watten". Joh. 7: 37, 38. Och att denna lifskälla aldrig förlorar sin kraft, det se wi af Uppenb. 7: 17, der wi läsa: „Lammet, som är midt för tronen, skall wårda dem och leda dem till lefwande wattukällor". Måtte wi alla, gamla och unga, ej undandraga oss, utan ständigt hålla till wid denna lifskälla! Ja ske så! Amen.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 36. Torsdagen den 13 September **1888.**

Prenumerationspris:		
	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Några ord om kyrkans sjelfstyrelse.

Wid senaste prestmöte framstäldes till behandling den wigtiga frågan: Bör den lutherska kyrkan i närwarande förhållanden sträfwa till ett större beroende af staten eller till en större enhet och slutenhet inom sig sjelf? Denna fråga beswarades af referenten, kyrkoherden Nyman från Åbo, med det yrkandet, att en utweckling uti kyrkans förhållande till staten blifwit nödwändig i riktning mot kyrkans sjelfstyrelse.

Ingen, som älskar kristendomen, ja som älskar rättwisa och sanning, kan äfwen undgå att inse det berättigade och önskwärda i att kyrkan gentemot staten erhåller full sjelfsbestämmelserätt i sina egna angelägenheter. I wår tid sträfwar allt till decentralisation. Tyngdpunkten för all samhällsmekanism ligger icke mera, såsom i forna dagar, hos statsöfwerhufwudet allena. De olika embetswerken erhålla allt större oberoende, de enskilda inrättningarne full sjelfstyrelse; känslan af sjelfanswarighet och det dermed förenade krafwet på sjelfbestämmelserätt winner på alla områden mera erkännande. Skall wäl då en så betydelsefull och från de werldsligtstatliga intressena så afskild inrättning som kyrkan, hwars uppgift och ändamål uteslutande bör wara af andlig art, fortfarande bibehållas i ett beroendetillstånd, som så menligt har inwerkat på denna dess uppgift och bestämmelse?

Wådorna af kyrkans beroende äro i sanning så stora, att snart sagdt hwem som helst kan inse dem. För att blott hålla oss till ett enda exempel, så är den för en kyrkas andliga lif och utweckling så wigtiga kyrkotukten nästan omöjlig, så framt staten i sista instansen har afgöranderätt i dessa frågor. Huru ofta har det icke händt, att en prest, som för sin lastbara wandel eller för andra allwarsama felsteg blifwit af domkapitlet dömd till suspension eller afsättning, frikännes af hofrätten och att derföre en församling måste till sin själasörjare åtnöja sig med en man, som den föraktar? Att röta ofelbart måste uppkomma i en inrättning, som icke har makt att afsätta sina odugliga tjenstemän och rensa sig sjelf, är uppenbart.

Men om man således måste skänka allt erkännande åt ofwanstående önskningsmål om kyrkans sjelfstyrelse, uttaladt af en af kyrkans tjenare, så är det dock å andra sidan äfwen nödigt att framhålla den enda förutsättning, under hwilken denna sjelfstyrelse kan genomföras; och denna förutsättning är — kyrkans absoluta lösryckande från staten. Ty så länge staten underhåller, beskyddar och twingar sina medborgare till beskattningsskyldighet under kyrkan, är det ock klart att staten måste ega rätt att kontrollera henne. Till huru stort relatiwt oberoende hon än kan komma, så är detta dock alltid endast ett medgifwande från statens sida, staten är i werkligheten hennes herre, som i sista handen, och ofta i de wigtigaste fallen, har domsrätt öfwer henne, och hon å sin sida är nedsjunken till rangen af ett embetswerk under staten. Att under sådana förhållanden wilja förneka staten öfwerwakningsrätt öfwer kyrkan, och windicera åt denna senare sjelfstyrelserätt är derföre en abnormitet och en obillighet. Likaså ligger det en abnormitet och en obillighet i den fordran, som framträdde wid kyrkomötet i Åbo och der wann stor anslutning, att af alla medborgare, som genom lag twingas att underhålla kyrkan, endast de som äro hennes wänner och stå på hennes bästa, skola ega rösträtt i hennes angelägenheter. Dylika anspråk måste alltid ur en enkel rättsynpunkt tillbakawisas.

Helt annat blefwe deremot förhållandet, om kyrkan skulle ega mod att göra sig oberoende af den werldsliga makten, afsäga sig dess beskydd och sin egen, af lagbestämmelser omgärdade rätt till twångsskatt, samt stödd på den kraft, som ligger inneslutem i henne, såsom warande en Kristi kyrka, för sitt underhåll förlita sig endast till sina egna medlemmars kärlek och offerwillighet. Då, skulle den sjelfstyrelse, som anses och werkligen är så nödwändig för henne, falla af sig sjelf; då, men icke förr, skulle hon hafwa laglig och moraliskt rätt att afwisa all främmande inblandning i sina angelägenheter.

Skulle wäl kyrkan förlora något genom ett sådant lösryckande från staten? Kanske något litet i penningeinkomster. Kanske skall äfwen den del af hennes tjenare, som tagit kappan för att snart och säkert komma till bröd, d. w. s. hennes legotjenare, lemna henne. Men i förhållande till kyrkans höga uppgift och mål äro dessa faktorer af så underordnad betydelse, att de knappt förtjena att tagas med i beräkningen. Den öfwerwägande största delen af Finlands folk skall i alla händelser förblifwa sin kyrka trogen och fritt gifwa henne det, som nu tillkommer henne genom twång. I andlig kraft och i ett ädelt och sannt inflytande skall han icke förlora något. Twärtom skall han, befriad från de band, som nu werka som en hämsko på hennes werksamhet, kunna företaga det reningsarbete inom sig sjelf, som blifwit så nödigt, samt mera odeladt och derföre äfwen mera framgångsrikt än nu så egna sig åt sitt höga kall, att wara en uppfostrarinna af Guds rike i wårt land.

Ett ämne till glädje är det derföre, att behofwet af sjelfstyrelserätt för kyrkan har blifwit insedt och offentligen uttalat af dess tjenare. Skall man wäl få helsa denna insigt derom såsom ett första steg till att kyrkan äfwen i werk och gerning will sträfwa emot detta mål samt underkasta sig det wilkor, som allena kan föra henne till en sådan rätt?

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Såsom wi redan förut haft äran i enskild wäg meddela, är det wårt fasta beslut att icke widare fortsätta skriftwexlingen i försoningsfrågan, och det för tilltagande sjuklighet. Wi måste derför afstå från att bemöta edert sednaste andragande, men anse oss dock skyldige att redogöra för de närmaste omständigheter, som föranledt oss att intaga den abnorma ställning i frågan, hwaröfwer Red. uttalat sitt ogillande *). — Wi weta huru ihärdigt frälsaren undwek att afgifwa någon förklaring rörande den utomordentligt plågsamma död som han wisste att han gick till mötes, och huru strängt han engång tillrättawisade Petrus, då denne wille hindra honom från att fullfölja sin olycksdigra bana, med orden: gack ifrån mig, du besinnar icke hwad som tillhör Gud, utan blott hwad menniskor tillhör. Detta kan med andra ord återgifwas sålunda: det är min ensak och kan ej röra dig. Af några få liksom förslugna yttranden t. ex. följande: nu går en dom öfwer denna werlden, nu skall denna werldens furste utkastas, kan man förstå att saken gällde att besegra döden och djefwulen, som hade döden i sitt wåld. Likaså kan man af hans förutsägelse att hans död komme att blifwa ett Jonas' tecken, förstå att meningen war att imponera på de twekssamme judarne, för att öfwertyga dem att han war „Guds son", men något widare för sakens upplysande hafwe wi icke funnit.

Emellertid, och oaktadt nödiga premisser saknas, har under tidernas lopp den tanken funnit inträde i kyrkoläran, att Kristi död skulle betyda detsamma som wårt syndastraff, öfwerflyttadt på Kristus, hwilken genom bärandet af detta straff samt genom sin laglydnad skulle förskaffat oss frihet från syndastraffet, jemte nåd och salighet hos Gud. Så lyder den föreskrifna bekännelsen. Det är häremot wi ansett oss böra inlägga en bestämd gensaga, af skäl att det är direkt stridande mot de grundsanningar, Kristus i sitt ewangelium förkunnat. Kristus bygger sin försoningslära uteslutande på sitt ord, på kraften af det ordet, som han har talat. Om någon bewarar mitt ord, skall han icke se döden till ewig tid; detta war hans ofta upprepade löfte till folket. Han byggde allt på ordet, sin död tyckes han hafwa ansett som en specialitet, hwars innebörd låge utom gränserna för det kunskapsmått, som för oss war behöfligt.

Om wi öfwerwäga allt detta, kunna wi icke undgå att warseblifwa att wi fått oss förelagda twenne skilda försoningsprogram: 1:o Kyrkans, hwilande på straffwikariatet och tillfyllestgörelsen. 2:o Kristi eget, hwilande på ordet och den derur utgående nyfödelsen. Wi hafwe slutit oss till Kristi eget, n:o 2, emedan det ensamt innehåller en hel och full försoning.

Skilnaden mellan de twå läroriktningarne kan korteligen uttryckas så, att nyfödelsen eller helgelsen, som af Kristus blifwit uppstäld såsom ett owilkorligt wilkor för all nåd och salighet, den har af kyrkan blifwit nedsatt till produkten af en genom wikariatet redan wunnen salighet, och sålunda fått ett underordnadt wärde.

Och härmed får jag nedlägga min penna, förwissad att frågan derför icke skall komma att utdö.

— —l.

*) Ehuru wi för wår del icke intaga samma ståndpunkt i försoningsfrågan som hr — —l, hafwa wi dock icke uttalat något ogillande öfwer hans och icke heller om densamma begagnadt uttrycket „abnorm", utan är detta uttryck anwändt af en insändare till bladet. I mycket äro wi ense med hr — —l, och främst deruti att wår kyrka twärr fästadt alltför litet afseende wid ett heligt lif och hjertats fulla öfwerlåtenhet åt Gud, hwilket dock i bibeln framställas såsom det enda wilkoret från wår sida för att försoning skall kunna ernås. Men wi hafwa hos hr — —l saknat, såframt wi förstå honom rätt, inseende, eller åtminstone erkännaude af att menniskans fall och skilsmessa från Gud dragit öfwer henne, såsom ett slägte, följder, hwilka en sinnesändring hos henne aldrig allena warit i ståud att nedbryta — följder, hwilka fordrade mellankomsten af en, som war mäktigare än wi, för att afplanas.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

I n:o 34 af F. W. förekommer ett referat öfwer prestmötet i Tammerfors. Bland andra frågor som diskuterades war: „huru bör § 33 i kyrkolagen tolkas med afseende å lekmäns predikande utan wederbörligt tillstånd"? och „hwad tänker den lutherska kyrkan om dylika predikanter"? Wid afgörandet af denna fråga gjorde sig twänne meningar gällande, 57 deltagare slöto sig till ref. som påyrkade att förordningen af 1781 skulle sättas i kraft och alla utländingar åtminstone förpassas från orten genom wederbörande kronobetjening; 17 deltagare slöto sig till prosten Rosengren, som betonade, att det skulle wara i hög grad förunderligt, om presterna wille tillsluta menniskors mun från att tala Guds ord, då Moses redan önskat att hela folket skulle profetera. Det är sant, att många falska andar också smyga sig in, men lögn förgwäfwes icke genom wåld, utan blott genom andens swärd, som är sanningens ord.

Hwilken af dessa twänne partier, hwilka wäl båda göra anspråk på att wara „lutherska", handlar wäl i öfwerensstämmelse med Luthers ord och exempel? Låtom oss se! I D'aubignés „Det sextonde århundradets Reformationshistoria" 10 boken sidan 171 läsa wi: Men på samma gång afrådde Luther, hwilken unnade andra den frihet, som han begärde för sig sjelf, kurfursten från alla wåldsamma åtgärder. „Låt dem frimodigt och friskt predika hwad de kunna, och mot hwem de wilja, ty Guds ord måste ständigt ligga i fält och kämpa. Är deras ande den rätta så skall han icke frukta oss, utan blifwa beständande. Är wår åter af rätta slaget, så skall han ej heller frukta dem.

Man må låta andarna fritt drabba tillsammans. Blifwa några förförda, nå wäl! så går det till i krig: der en strid och slagtning hålles, der måste några stupa och blifwa sårade, men den som redligen fäktar skall krönas. Men om *) någon will slå till med knytnäfwen skall Ers Nåd taga uti saken och genast landsförwisa honom".

E—ll.

Elfte werldskonferensen

af kristliga föreningar för unge män. **)

IV.

Den sista egentliga mötesdagen war nu inne. Äfwen denna morgon hölls ett kort bönemöte, hwari bl. andra friherre Barnekow, biskop v. Schéele och flere utländingar deltogo. Derefter widtog under professor Bardes ordförandeskap diskussionen öfwer ämnet: „Grundande och organisering af kristliga föreningar för unge män. Olika typer af föreningar".

Till en början hölls ett föredrag öfwer ämnet af mr R. Morse från New-York, hwilken omtalade, huru föreningarne i Amerika tillkommit och utwecklats.

De amerikanska föreningarne grundades bland unge män tillhörande handelsklassen. Efter hand har werksamheten wunnit utbredning äfwen bland unge män wid universiteten och seminarierna, der den är till stor wälsignelse. Men icke blott bland de mera „bildade" unge männen har denna werksamhet bedrifwits; äfwen bland den kroppsarbetande befolkningen, särskildt wid jernwägarne, hafwa många sådana föreningar bildats, ja t. o. m. bland unge män af afrikansk och indiansk härkomst.

Detta med afseende på Amerika. Angående förhållandena i Danmark lemnade pastor Poulsen åtskilliga meddelanden. Han talade äfwen bl. a. om de förutsättningar, som böra förefinnas för bildandet cf föreningar: att de kunna ställas i förbindelse med en werklig lefwande församling, att medlemmarne sjelfwa hafwa en lefwande tro, att den will ställa sig på den rätta grunden: Guds ord.

Till sist lemnade mr Walker några upplysningar om ställningen i Australien. Äfwen i dessa aflägsna bygder har denna wigtiga sak wunnit så stor framgång, att icke mindre än 15 föreningar der finnas med inalles sju tusen medlemmar. Bland sjömän och utwandrare hafwa de ett rikt arbetsfält. Talaren slutade med en erinran derom, att wi kristna lika litet behöfwa skämmas för wår fana, wårt korsbaner, som swenskarne blygas för sin fana, hwilken nu swajar här öfwerallt. —

Herr V. Rothkirch önskade, att alla klasser skulle förenas, så wäl bildade som obildade; detta skulle utöfwa en god och helsosam werkan.

Professor Gladstone — slägt med den berömde statsmannen — swarade härpå, att detta wisserligen i princip kunde wara rätt, men dock swårligen kunde realiseras. Hwar och en bör werka med den gåfwa han fått i sin krets.

När prof. Gladstone slutat, påmintes de närwarande derom, att prof. Gladstone samt mr Williams och prof. Barde woro de enda af konferensens medlemmar, hwilka deltagit i den första grundläggande werldskonferensen i Paris år 1855. Detta framkallade ett allmänt jubel från församlingen, en stormande helsning af handklappningar. Alla reste sig och sjöngo en engelsk sång: („Blesed be the tie, that binds our hearts in chrisian love") (Wälsignadt ware det band, som förenar wåra hjertan i kristlig kärlek).

* * *

Nu widtog omedelbart den från föregående dag uppskjutna diskussionen om kyskheten, denna för de unga så wigtiga fråga. Ty wäl är hufwudmålet att winna dem för Gud, för himmelen; men af icke mindre wigt är ock, att de hinder undanrödjas som ställa sig i wägen för tron. Och bland dessa är osedligheten, okyskheten ett af de allra största. Ofta nog kan också det första steget på denna wäg helt enkelt bero på okunnighet om den fara, som der hotar; man har aldrig ware sig af föräldrar eller andra äldre personer blifwit warnad derför. Och har man blott tagit ett steg i den onda riktningen — o, då möter här den ena frestelsen efter den andra. Här måste derför göras allt hwad göras kan. Man måste framkalla och stärka den opinionen, att orenheten är något för menniskan redan såsom menniska owärdigt — för att icke tala om den som i och med omwändelsen wändt sig bort från allt hwad synd och orenhet heter. Det gäller att i helig kärlek skilja ifrån sig den som kan wara besmittad af denna last. Det gäller att hålla fast, att sedlig renhet är en möjlighet — i motsats till den wanwetiga riktning, som nu för tiden — då snart sagdt allt wändes upp och ned — gör sig gällande och som förklarar återhållsamhet wara en omöjlighet. Det gäller att i kärleken söka upprätta dem som fallit i denna synd under ifrig bön om wishet från höjden; ty om någonsin är just här den rätta wisheten af nöden. Gent emot dålig literatur och dålig konst måste man ock uppträda med kraft. Ändtligen måste man lägga föräldrar och målsmän på hjertat den heliga pligt de i detta afseende hafwa till sina barn.

* * *

Härefter behandlades det utlåtande, som afgifwits af det utskott, hwilket fått i uppdrag att pröfwa werldskomiténs berättelse.

Med antagande af i detta utskott framstälda förslag betygade konferensen sin hjertliga tackhamhet, särskildt till pastor Gustawe Tophel (ordförande i werldskomitén) och monsieur Fermaud (generalsekreterare i samma komité).

Konferensen uttryckte derjemte sin glädje öfwer mr Wishards plan att arbeta bland unge män i hednaländerna och uppmanade alla kristna bröder att med kärlek och intresse följa honom i detta hans wigtiga arbete.

Derjemte erhöll werldskomitén bemyndigande att särskildt understödja arbetet i Spanien, Belgien och Frankrike.

Först efter kl. 10 e. m. åtskildes konferensmedlemmarne.

* * *

Wid Gustaf II Adolfs graf.

Uti det föredrag, som pastor Krummacher höll första mötesdagen talade han på ett gripande sätt om Swerges store hjeltekonung Gustaf Adolf. Att han då uttalade en känsla, som genomträngde ej blott honom, sjelf, utan äfwen alla andra närwarande derpå lemnade dessa ett otwetydigt bewis, då de på lördagsaftonen gemensamt nedlade en minneskrans på Gustaf II Adolfs graf i Riddarholmskyrkan.

Strax efter kl. 6 samlades de tyska konferensdeltagarne i tyska kyrkan, hwarifrån de i procession aftågade till Riddarholmskyrkan.

Sedan alla samlats uti Gustawianska grafkoret, framträdde pastor Kaiser, kyrkoherde wid tyska församlingen i Stockholm och yttrade:

„Mina wänner! Wi hafwa icke welat underlåta att komma hit för att hylla minnet af den konung, som här slumrar. Han har mer än någon annan gagnat menskligheten och den rena ewangeliska läran. Han lefde, stred och dog för den. Wördnad åt hans minne"!

Nu steg grefwe v. Bernstorff fram och lade wid sarkofagens fot en stor, synnerligen wacker krans af strålpalmer, liljor och hwita rosor, prydd med sidenband i swenska och tyska färgerna. På det blå bandet war i guld prentadt: „Ich habe einen guten Kampf gekämpft" (Jag har kämpat en god kamp). På detswarta bandet lästes: „Dem Königlichen Helden, dem siegerreichen Vertheidiger des ewangelischen Glaubens" (Åt den konungslige hjelten, den ewangeliska trons segerrike förswarare).

Samtliga närwarande uppstämde derwid Luthers psalm: „Kristus ist mein Leben" (Kristus är mitt lif) och „Jerusalem, du hoch gebaute Stadt"! (Jerusalem, du högt bygda stad!)

Till sist sjöngs den lutherska segerpsalmen: „Ein' feste Burg ist unser Gott" (Wår Gud är oss en wäldig borg).

Söndagen.

Efter alla föredrag och diskussioner under den gångna weckan kom nu den sköna sabbatsdagen. På f. m. bewistade konferensmedlemmarne den offentliga gudstjensten i olika kyrkor.

I engelska kyrkan — der ett stort antal engelsk-talande konferensdeltagare infunnit sig — predikade pastor Edwin Hoskyns — det war han som under mötet hållit det kraftiga föredraget om "tro och otro" — öfwer Rom. 15: 16: „Alla Kristi församlingar helsa eder".

I tyska kyrkan predikade pastor Kaiser öfwer dagens text, derwid han ämne walt: „Mycket folk omkring Jesus", med särskildt afseende fäst just på den nu från skilda trakter församlade konferensen.

Äfwen i franska kyrkan hölls gudstjenst. Der talade professor Barde och pastor Tophel. —

I Blasieholmskyrkan hölls bibelförklaring kl. 1/2 2 af mr Robert Orr från Amerika, hwarefter mr Kennedy höll ett föredrag. Samtidigt dermed war af organisten i Blasieholmskyrkan, herr Lindström, i tyska kyrkan en orgelkonsert anordnad, till hwilken mötesdeltagarne woro inbjudna.

I Betelkapellet talade pastor Andersson från Liwerpool, i Ebenezerkapellet twå amerikaner, med öfwerste Broady såsom tolk; i St. Paulskyrkan rev. Myers från New-York samt i Immanuelskyrkan rev. Reed från Amerika och i kyrkan wid Floragatan mr Williams från London.

Som man ser hade snart sagdt öfwer allt främlingar blifwit ombedda att tala.

På e. m. höllos i Blasieholmskyrkan åter några offentliga föredrag, hwarefter en del af konferensdeltagarene, gingo till franska kyrkan, der hr Francisco Albricius meddelade en berättelse bl. a. om de stora swårigheter, med hwilka kristendomen i Spanien har att kämpa. Han skildrade det förskräckliga mörker, den widskepelse och okunnighet, som råder i hans hemland, och huru en renare kristendom söker kämpa sig fram der. Och de swårigheter en werklig kristen der har att utstå äro icke obekanta för Albricias sjelf. För närwarande är han indragen i fyra rättegångar, och wid hemkomsten till Spanien har han att wänta fängelse och böter.

Afslutningen.

Måndagsmorgon klockan nio wnro åter deltagarne församlade i Blasieholmskyrkan, der, efter det den sista morgonbakten och det sista bönemötet hållits afslutningstalen widtogo.

Till en början tackade biskop Schéele de utländska gästerna för att de kommit om än wägen för mången af dem war lång, för endrägt och broderlighet under mötet, och för den starka wäckelse till det goda som Swerge erhållit, derigenom att dess hufwudstad blifwit utwald till mötesplats, samt hoppades att denna wäckelse skulle leda till en modig och framgångsrik kamp för kristendom och sedlighet i hans fädernesland.

Derefter framträdde den ena efter den andra och tackade för den gästwänlighet de åtnjutit och för det broderliga handtag som kommit föreningarne till del ifrån Swerge. Pastor Krummacher talade om de redan i salig frid hädangångna bröder, hwilka warit med wid föregående konferenser samt önskade att äfwen de nu församlade en gång måtte i frid få skiljas hädan och mötas i det öfre Jerusalem. — Pastor Henri Bach från Lyon slutade sitt tal, som hölls på franska, med följande ord, yttrade på swenska. „Hafwen tack, swenske bröder för det mottagande ni gifwit oss. Nu skiljas wi ifrån eder; men wi skola med glädje förtälja wåra bröder i främmande länder, att här uppe i Norden finnes ett land, der man kämpar mot det onda och der man äfwen i Jesu namn winner seger". — Herr Albricias uttryckte sin tacksamhet för den kärlek, som särskildt wisats hans spanska bröder. Wäl har arbetet för ewangelii spridning der sina stora swårigheter; men en mäktig kraft låge dock uti att weta sig wara buren af den broderliga kärleken och förbönen.

General Rappe uppläste till slut några hjertliga afskedsord från professor Rudin, hwilken war förhindrad att närwara, hwarefter den högtidliga afskedsstunden afslöts med bön af biskop Schéele och uttalandet af wälsignelsen. Till sist reste sig församlingen och afsjöng psalmen: „Ära ske Fadren och hans Son"!

* * *

Och så war konferensen afslutad. Men som ett intressant tillägg till det hela kom nu en frukost på Drottningholm, till hwilken konungen inbjudit samtliga utländska och äfwen flere swenska ledamöter — inalles omkring 500 personer — och wid hwilken kronprinsen i H. M:s frånwaro fungerade som wärd. Utrymmet förbjuder oss dock att införa några närmare skildringar om denna, detta så mycket mera som sådana redan ingått i de flesta af wåra större tidningar.

Wi wilja blott till sist uttala den förhoppning, att den wäckelse till kamp mot det onda, som denna konferens otwifwelaktigt kommer att werka i Swerge, äfwen måtte sträcka sina dyningar till wårt land och att äfwen Finlands ungdom inom kort skall sammansluta sig för att gemensamt stärka och stödja hwarandra i striden mot de frestelser, som öfwerallt möta, i synnerhet den manliga ungdomen på dess wäg. Dessa frestelser äro hwarken få eller lätta att öfwerwinna; derföre är det så mycket wigtigare att anlita all den hjelp man kan af likasinnade meningswänner och kamrater. Finland eger ännu ingen öfwerhetligt sanktionerad ynglingaförening och har derföre icke heller kunnat wara representeradt å konferensen i Stockholm; men på ett par orter hafwa dock några allwarligt sinnade ynglingar sammanslutit sig till enskilda föreningar. Måtte deras exempel mana till en allmännare efterföljd och till en fastare sammanslutning i den allwarliga kamp, wi alla, som bebo denna jord, hafwa att utkämpa — kampen mot de onda begäran i wårt eget inre!

Nyheter för dagen.

—

Hemlandet.

— **Censuren** utströk senaste torsdag från wårt uttalade öfwer friherre Bruun ett stycke, som framhöll olikheten mellan de principer, som leda den nuwarande ryska regeringen, mot de, som gjorde sig gällande under Alexander II. Detta stycke borttogs utan widare å tryckeriet och tidningen utsändes utan wår wetskap i detta stympade skick. För den lucka, som derigenom uppstått i sammanhanget bedja wi om ett wälwilligt öfwerseende.

— **Professor Julius Krohns begrafning** försiggick, sistlidne fredags kl. 5 e. m. å gamla begrafningsplatsen härstädes. Under hällande regn sågos re-

*) Kursiweringen ai insändaren.
**) Efter Sanningswittnet.

dan tidigt på eftermiddagen talrika skaror åkande och stående styra kosan längs de gator, som leda ut till kyrkogården. De flesta buro blommor, egnade till en sista hyllningsgärd åt den så tidigt bortryckta skalden och fosterlandswännen. I den långa procesjionen sågos närmast efter den aflidnes anhöriga uniwersitetets samtliga i staden warande lärare, äldre och yngre, flere senatorer, studenterne, så mangrant de kunnat samlas, med sina afdelningsfanor i spetsen, nykterhetsföreningens medlemmar, som i den aflidne förlorat ett af sina bästa stöd, samt slutligen en mängd deputationer från särskilda föreningar, kommuner och städer i landsorten.

Sedan kistan nedsänkts i grafwen och sångkören med finska ord afsjungit psalmen „Jag går mot döden, hwar jag går", trädde pastor Elis Bergroth fram och skildrade, likaledes på finska, i kraftiga och wäl walda ordalag den hädangågnes ungdomswarma intresse för de förbisedda och förtryckta i samhället, ett intresse som oemotståndligt dref honom att först såsom student och sedan såsom mogen man deltaga i rörelsen för det finska språkets höjande i rättsligt och socialt hänseende. För honom hade det framför allt stått som ett önskningsmål att öfwerföra den stora massans språk till de bildades hem, och snart war äfwen Julius Krohns hem den främsta af alla de familjer, der finskan dagligen talades och skrefs. Så hade de senare grott upp en annan social reformfråga, hwilken, äfwen den, tillwann sig Krohns hängifna intresse. I kampen mot rusdryckerna, mot det alkoholgift, som hotar hela wår nation med kroppslig och moralisk ruin, hade Krohn ställt sig i främua ledet.

Sedan derefter stoftet wälsignats och sången „Integer Vitæ" afsjungits, framhöll senatorn Yrjö-Koskinen den aflidnes arbete i den finska literaturens tjenst, hans warmt kristliga sinnelag och aldrig swikande förtröstan på lifwets ideala makter samt framlemnade Finska litteratursällskapets krans till dess hänsofne medlems minne.

Från Finlands universitet framlemnades derpå en lagerkrans af uniwersitetets rektor professor Th. Rein, hwilken i ett kort tal berörde den aflidnes betydelse såsom wetenskapsman och uniwersitetslärare. Ytterligare framlemnades flere tiotal större och mindre kransar, de flesta med finska inskriptioner, bland hwilka må nämnas: Historiska samfundets (framlemnad af prof. J. R. Danielson), Wetenskapssocietetens, Folkupplysningssällskapets (kommunalrådet A. Meurman), Kotikielen seuras, „Nykterhetens wänners" (d:r A. Granfelt) samt Finsk-ugriska sällskapets krans; slutligen kransar från Wasa stad, Kangasala kommun och från Suomalainen seura i Helsingfors (blomsterkantele) och den likabenämnda föreningen i Tammerfors (d:r M. Äyräpää) äfwensom en mängd kransar från enskilda wänner.

Sedan sångarene ännu afsjungit „Tonerna" med finska ord, war den högtidliga akten afslutad och menigheten skingrades från den nyss igenmyllade graf, som nu i sitt sköte sluter en ädel son af wårt land.

— De nya kyrkliga böckerna. Såsom worden ordförande wid det andra finska kyrkomötet har erkebiskopen T. T. Renwall i ett cirkulär af den 23 förlidne augusti till den ewangelisk-lutherska kyrkans presterskap och församlingar i Finland meddelat detta mötes beslut angående de nya kyrkliga böcker, hwilka snart framträda i tryck.

I cirkuläret heter det derom:

„I kraft af kyrkolagens 455 § antog det andra finska kyrkomötet nya psalmböcker, ewangelii- och böneböcker samt handböcker såwäl för de finska som swenska språket talande ewangelisk-lutherska församlingarna i Finland. Dessa kyrkliga böcker skola komma till kyrklig anwändning i enlighet med kyrkomötets beslut.

De nya ewangelii-böckerna trädde i bruk första söndagen i adwent år 1887, men då den första serien af predikotexter widtog med de gamla texterna, begynna de nya texterna med den andra serien första söndagen i adwent innewarande år.

De nya hand- och böneböckerna skola komma till anwändning så snart deras normalupplagor blifwit färdiga.

De nya psalmböckerna böra begagnas ifrån den 1 januari år 1897 wid offentlig gudstjenst och andra kyrkliga förrättningar, men de särskilda församlingarna hafwa rätt att wid kyrkostämma besluta om psalmböckernas antagande till kyrkligt bruk äfwen före denna tid. (Å. U.)

— Tekniska föreningens årsmöte widtog måndagen den 10 dennes å Pyynikki wärdshus i Tammerfors. Programmet upptog föredrag rörande linberedningen af ingeniör J. T. Durchman samt om trädestillationens framtid i Finland af d:r V. Juslin, hwarjemte frågan, på hwilken sida om forsen i Tammerfors—Björneborgska jernwägen skall dragas, refererades af ingeniör A. F. Hildén. Om måndag förmiddag besöktes linnespinneriet, bomullsspinneriet m. fl. inrättningar och om tisdag gjordes en utfärd till Nokia pappersbruk.

— Julius Krohns minnesstod. Till grundfond för en framtida minneswård öfwer aflidne prof. Julius Krohn har ytterligare insatts i Wiborgs sparbank 155 mk af tre gifware, ber. W. U.

— Fredrikshamns återuppbyggande. I Fredrikshamn hålla för närwarande på att uppföras eller äro afsedda att i den närmaste framtiden byggas 39 nya hus med 63 lokaler och 357 eldstäder, förutom uthus och 4 magasiner. (F. T.)

— Ny tidning. I Hangö umgås man enl. Wib:bl. med planer att derstädes uppsätta en egen tidning.

— Ett rykte. N. Pr. ger offentlighet åt ett rykte, att senatorn geheimerådet O. Norrmén på grund af sjuklighet wore sinnad att redan i närmaste framtiden inlemna sin afskedsansökan.

— Senator H. F. Ignatius ligger betänkligt insjuknad i maginflammation.

Testamente till döfstumskolan i Borgå. År 1863 blef Borgå döfstumskola ihågkommen med en donation af generallöjtnant Martinau uti dennes testamente. Dessa medel hafwa emellertid först i år kommit skolan till godo, enär gifwarens syster åtnjutit intresset på penningarne under sin lifstid.. Summan utgör 800 rubel. (Bbl.)

— Universitetet. Professionen i finska språket lärer enligt F:d komma att tillswidare handhafwas af fil:lic. K. Krohn. Dock torde de mundtliga profwen afläggas inför statsrådet Ahlqwist.

— Nytt pastorat. Anhållan om, att afskiljas till eget pastorat från Keuru moderförsamling, ha Pihlajawesi kapellförsamlings medlemmar inlemnat till prestlöneregleringskomittén, berättar Hbl.

— Till kyrkoherde i Hollola församling lär senaten föreslagit kyrkoherden i Kesälax V. J. Stenius.

— Höstfrosterna hafwa redan gjort sitt intåg i skilda delarne af wårt land. Underrättelser om sådana ingå från Wiborg, Kronoborg, Forsby, Kymmmene, Borgå, Willmanstrand m. fl. orter.

— Stadsmissionens söndagsskolor widtogo söndagen den 9 sept. med sin werksamhet för det kommande läseåret.

— Ångbåten Ajax, som åtföljd af twenne prämar sent i går afton under den då rådande starka stormen sökte bana sig wäg genom de trånga wattnen wid Ursinsklippan, blef slungad mot en klippa i närheten af Brunnsparken och sönderkrossad. De ombordwarande räddade sig å klippan, der de tillbringade natten. Prämarne lära wara oskadade.

— Ett godt förslag. Wid ett nyligen hållet möte i Muldia föreslog studeranden Roini att de wärnepligtiges kaserner skulle i wiss mening tjenstgöra som folkhögskolor, der på statens bekostnad dugliga föredrag skulle hållas åtminstone någon timme hwarje dag.

— Brahestodens högtidliga aftäckande egde i går rum i Brahestad.

Söndagens predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk hömessa kl. 12 pastor Stenberg; — finsk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön missionär Tolonen.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Stenberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Tötterman.

Å Wuorela: finsk. gudstjenst kl. 10.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 5 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): kl. 11 f. m. swensk predikan af E. Boije — kl. 7 flere talare. Om onsdag kl. 8 swensk predikan, af J. A. Karlberg, fredag bibelsamtal i lilla salen kl. 8 e. m.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska: pastor Bengelsdorff.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska: pastor Hildén.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska: pastor Hildén.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska: pastor Bengelsdorff.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska.
" i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska.

Sottunga.

Bref till F. Weckobladet.

(Forts. från n:o 35).

Sedan O. farit derifrån, forforo de nyfrälste att wittna om Herren Jesus, framhållande nödwändigheten af en werklig sinnesändring och pånyttfödelse af Guds helige ande. Wäckelsen fortgick också derför ganska länge och antog, emedan folket på Sottunga är kraftfullt, djerft och oförwäget, en stormande karakter, så att det i sanning der war mycket „buller" och disputerande, men också mycket ransakande i Guds ord och i det egna hjertat.

Under denna wäckelse uttogs ur den stora werldskapen en liten hop för Gud, som blifwit stående i sanningen och gått framåt i det goda.

Detta lyckliga förhållande torde wäl bero derpå, att de icke blott de första månaderna togo saken på allwar, utan i enlighet med det apostoliska ordet (2 Petri 1: 10) winlagt sig att göra sin kallelse och utkorelse fast. De hafwa haft det frälsande ordet (Jak. 1: 21) i flitigt enskildt bruk samt sammankommit söndagligen till gemensam uppbyggelse i tro och gudaktighet, hwarwid deras andliga gåwor också så småningom utwecklats. Då de fått besök af någon predikant, hwilket inträffat i regel 3 à 4 gånger om året (på sista tiden något oftare), så har det warit för dem högtidsdagar, som de sökt på bästa sätt anwända för sin förkofran i tro och helgelse.

Till en början woro de predikanter, som besökte ön, föremål för ganska mycken försmädelse och fiendskap af de mot Gud fiendtliga och stundom mycket råa menniskorna, men deras förföljelseifwer synes nu hafwa swalnat, så att något påtagligare utbrott af fiendskapen mera sällan förekommer. — De troende på Sottunga har gjort sig bemärkta genom glädje och frimodighet i tron samt nit om sina medmenniskors frälsning, låt wara att det icke alltid warit så wisligt. Deras inflytande har sträckt sig ganska långt, så att man kan säga, att deras tro och kärlek omtalas på hela Åland. Wi glädjas öfwer den lilla troende församlingen på Sottunga och tro, att den i all sin ringhet har en betydelsefull framtida uppgift med afseende på de närliggande öarnas ewangelisering. Wi säga icke detta till deras pris, ty de äro intet, utan till Guds ära och för att uppwäcka andra till nit.

På denna ö war det, som ett s. k. missionsmöte war utlyst att hållas söndagen den 15 juli. Det första mötet af detta slag på Sottunga hölls förliden sommar. Nyfikenheten kanske mera än begäret efter Guds ord hade då fört tillsammans en efter förhållandena ganska stor skara uppmärksamma åhörare. En glädje war det att finna, att intresset för mötet i år icke war mindre än i fjol, utan twärtom större och allmännare, hwartill man kunde sluta deraf att åhörareskaran war betydligt större.

Som wädret war wackert hölls mötet under f. m. ute i det fria och började med ett kort inledningstal med anslutning till Es. 42: 10—12. Derpå hölls twänne längre föredrag öfwer Joh. 15: 1—17 och 1 Joh. 3: 1—9, hwarefter förmiddagens sammankomst afslutades. På e. m. nödgade regnet oss att utbyta den löfklädda talarestolen i Guds stora tempel mot en större bondstuga. Ehuru det här blef både trångt och warmt, tro wi, att mötet gjorde en winst på utbytet. Ty knappast hade dagens möte, om sammankomsten hållits ute i det fria, fått den afslutning, som det nu fick. Först hölls en missionspredikan med ledning af Luk. 10: 25—37 och derefter ett uppbyggelseföredrag öfwer Sal. hög. w. 6: 1, 2. Detta föredrag war särdeles kraftigt och i synnerhet mot slutet blef predikanten riktigt warm och talade så, att wåra hjertan blefwo brinnande.

Då det sedan bereddes tillfälle för hwem som helst, som kände sig dertill manad, att aflägga något wittnesbörd om sin Herre och frälsare eller utgjuta sitt hjerta i bön och tacksägelse, så reste sig genast en broder från en afläggsen ö och sade, att han allwarligt anropat Herren om minst twå själars frälsning under mötet, och att han trodde, att han skulle få bönhörelse. Den ena brinnande bönen och tacksägelsen följde nu den andra och ett och annat kortare wittnesbörd om Herren aflades. Emellanåt uppstämdes äfwen någon sång. Man förnam att en eld hade kommit in i församlingen och löpte från det ena hjertat till det andra. Slutligen kom ett wittnesbörd, som gjorde ett mycket djupt intryck på — jag dristar säga — hela församlingen. En wek, mild, barnsligt okonstlad stämma lät höra sig, som med ett jublande uttryck i rösten utbrast: „Nu, Herre min Gud, kan jag icke wara tyst längre, ty du har frälst min själ, och det är så godt, och derför will jag tacka dig! Förlåt, att jag warit så tyst om din stora godhet", o. s. w. Det war en yngre qwinna, som på detta sätt gaf luft åt sina känslor. Derefter uppstämde hon en mycket tilltalande lofsång. Nu steg glädjen bland Guds barn till jubel. Äfwen de mest tillbakadragna och „bundna" rycktes med något litet ut, från och uppöfwer sig sjelfwa och erforo säkert en oförklarlig känsla af frihet och glädje. Flere, som hittills suttit tysta, kunde nu icke tiga längre. Mest fäste jag mig wid en hustru från Kökar, som tackade Gud så innerligt för att han hade bewarat henne genom all nöd och alla frestelser, så att hon ännu war hans barn. Hon bad också så bewekande för sig sjelf, sina närmaste och alla menniskor.

Hon är en af dem, som på en mycket mörk trakt, måste wara äfwen i sitt eget hem en främling och en dåre för Kristi skull. Men Jesus kan äfwen under de swåraste omständigheter behålla de sina wid lif. Det war detta, som blef så stort för mig, då jag såg och hörde denna qwinna.

Församlingen företedde nu en gripande syn: en och annan satt djupt nedböjd och gråtande, under det att andra med glädje deltogo i sången, och mångas ansigten strålade af en obeskrifligt fröjd, då deremot andra stodo förstummade och undrade, hwad detta kunde wara. Sedan innerliga böner uppsändts för de öfwer sina synder bekymrade, erinrade en broder om Jesu ord i Luk. 15: 6: „Jag säger eder att sammalunda warder glädje i himmelen öfwer en enda syndare, som ändrar sitt sinne, mer än öfwer nio och nittio rättfärdiga, som ingen sinnesändring behöfwa". Derpå uppstämdes sången: „Ring i himlens klockor" etc.

Många woro, då mötet slutligen upplöstes, riktigt glädjedruckna, och då en broder utbrast: „Nu förstår jag, huru det war i Jerusalem wid det tillfälle, då man sade om lärjungarne, att de woro druckna af sött win", så bidrog detta till att än mer fylla oss med glädje och salig häpnad. Wi hade, om jag skall låna frälsningsarméns uttryckssätt ett härligt frälsningsmöte.

Men hwarför skrifwer jag nu om allt detta? Jo, för att glädja alla, som hafwa Guds sinne, och för att gifwa dem, som icke kunna eller wilja bewista de föraktade „läsarnes" möten, en föreställning om huru det brukar tillgå på deras sammankomster, då det är som allra „roligast". „Guds rike är icke mat och dryck, utan rättfärdighet och frid och fröjd i den helige ande" (Rom. 14: 17).

Bedjen, att Guds ord må hafwa framgång ibland oss, och att allt motstånd från werldsliga eller andliga magter må endast bidraga till sanningens uppenbarande! Det är nog sant, hwad någon sagt, att Guds församling lilla farkost seglar bäst i motwind.

E. P.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Om undert. framdeles får tid och lust, så skall jag med Red:s tillåtelse utweckla min principiella ställning till de „kringstrykande" predikanterna. Wid mötet missförstod prosten Rosengrén frågan ifrån början till slut (i bl. a. trodde han att det gälde en lagförändring). Mötet wille tillswidare blott uttala sin öfwertygelse om det lag-, rätts- och principenliga i denna fråga om de utan laga kallelse „kringstrykande" predikanterna (de må wara prester eller lekmän, inller utländningar). Om det deremot wore klokt att med wåld motarbeta deras orätta beteende, kom icke ens till ompröfning wid mötet (de 17 i minoriteten måste ock säkert ha missförstått frågan derhän). Före och efter mötet tänker jag om wåldet alldeles i likhet med prosten Rosengrén, och måhända skulle mötet derom ha enhälligt förenat sig. „Ortodox" will jag wara, men ej intolerant; „högkyrklig" will jag ock wara, men ej klerikal.

E. O. S.

Wi erkänna att wi hafwa swårt att förstå hwad insändaren åsyftat med ofwanstående rader. Ingen annan myndighet än landets församlade ständer å allmän landtdag har rätt att förändra lag; hwad deremot å ett prestmöte uttalas i en eller annan lagfråga, kan endast wara af betydelse såsom warande ett uttryck för mötets sätt att betrakta dessa frågor. Att prosten Rosengrén, såsom sjelf landtdagsman och wäl förtrogen med allmänna wärf, welat tilldela mötets uttalande i fråga om de „kringstrykande" predikanterna en större betydelse än det i sjelfwa werket egde, synes derföre föga troligt; utan war det emot sjelfwa detta uttalande och de åtgärder mötet för sin del ansåg böra widtagas mot dessa predikanter, som han inlade en ädel och harmfull protest. Men hade han och de 17 medlemmar, som med honom woro i minoriteten, missuppfattat mötet äfwen deruti och war mötets mening en annan än den de trodde, hwarför då icke upplysa dem om misstaget? Hwarföre tillåta att en omröstning kommer till stånd, utan att de röstande så weta hwad saken gäller? Och hwad war det wäl denna omröstning gällde, om det icke war, huru med främmande predikanser borde förfaras, om enligt 1781 års lag eller ej?

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 16 semp. 1888.

4 Moseb. 21: 1—9.

Kopparormen.

Redan föregående text och de händelser, som der omförmäldes bekräftade den warnande sanningen, som Herren uttalade till Israel: „Weten, att eder synd skall drabba eder"; men aldrig kunna dessa Herrens ord i hela sin djupa allwarligare betydelse finna en mera tydlig och oemotsäglig bekräftelse, än i den text, som i dag föreligger till wårt betraktande.

De finna först sin bekräftelse på en hednisk konung och hans lika hedniska folk, som af Herren genom Israel hemsökas med tillspillogifning, dels derför att de af gammalt stått emot Herren och dels derför att de nu söka korsa Herrens planer angående Israels intåg i Kanans land.

Och när konungen i Arad, Kananeern, som bodde i sydlandet fick höra, att Israel war i antågande på wägen till Atarim, drog han ut till strids emot Israel och bortförde några af dem i fångenskap etc. v. 1—3.

Liksom sina föregångare och Kanans folkstammar i öfrigt, reser sig konung Arad och hans folk i ett stolt och högmodigt sinne upp emot Herren. Han tror sig kunna strida mot lefwande Gud, och drager till den ändan ut emot Israel och winner till en början en wiss framgång. Under allt detta tiger Herren stilla, såsom han ofta brukar göra, då de ogudaktige resa sig upp mot honom; men låter under tiden samwerka till sitt namns förhärligande, och de ogudaktige till ett förskräckligt fall.

Härunder rågas nu konung Arads syndamått, och han är mogen för Herrens swåra hemsökelse. Och werktyget i Herrens hand till denna tillspillogifning blir Israel. Ty sedan Israel lofwat att tillspillogifwa eller utrota denna konung och detta folk, om de wunne seger, få de det swaret ifrån Gud, att han will wara med dem i striden. En ny strid utkämpas, Israel winner en härlig seger, och tillspillogifwer icke blott detta folk utan äfwen deras städer och allt hwad der af wärde fans och kallade sedan stället Horma på grund af denna utrotning, denna tillspillogifning.

Genom ingen synd bringar sig den enskilda menniskan liksom hela folk säkrare i den olyckliga ställning af borkastelse ifrån Herrens ansigte eller af tillspillogifning är just genom högmodssynden. Högmod går före fall. Det war denna synd, som drog förhärdelsens hemska dom öfwer Farao i Egypten, Akab i Israel och nu Arad den kananeern.

Det är en sådan motsats emellan denna synd och Gud, att hwarken wåra hjertan skola kunna innerligt närma sig honom, eller han oss, så länge denna synd är rådande hos oss.

Om högmodet war det, som utdref de fallna änglarne ifrån himmelen, så skall det ock hindra wåra hjertan från att dit inkomma. Om det utdref wåra första föräldrar ifrån paradiset och bragte Guds förbannelse öfwer allt skapadt här nere, så skall det ock förwisso utestänga wåra hjertan ifrån paradiset och göra det olyckliga afståndet emellan Gud och oss större. Umgänget med Gud gör menniskorna ödmjuka, och denna ödmjukhet befordrar deras umgänge med honom. Men i en stolt själ är Gnd så långt ifrån att wilja bo, att han icke ens will tillåta en sådan själ att närma sig honom. Och ett fortsatt framhärdande i denna synd är att göra sig odugliga för frälsningen, ty Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka gifwer han nåd. 1 Petr. 5: 5.

Måtte wi — på det ej tillspillogifningens dom måtte drabba oss såsom Arad — derför ödmjuka oss inför wårt lifs Gud och böja oss i wälsignad undergifwen lydnad för hans heliga wilja. Då skall han i sin tid upphöja oss och låta oss komma i den saliga besittningen af det andliga Kanans löftesrika land.

Men sanningen af den ofwan antydda hotelsen: „Weten att eder synd skall drbba eder", bekräftas här lika otwetydigt på Israel sjelft, som med uppror i sitt hjerta emot Guds wägar uttalar det ondskefullaste förakt för Herrens gåfwor, sägande: „Hwi hafwen I fört oss upp ifrån Egypten till att dö i öknen? ty här finnes hwarken bröd eller watten, och wi äro utledsne wid den usla födan. v. 5.

Liksom högmodets och stolthetens synd förut drabbat konung Arad och hans folk, drbbar nu oförnöjsamhetens synd Israel. Herren sände nämligen sitt folk ett stort antal ytterst giftiga ormar, hwilka trängde sig in i lägret och åstadkommo, stor manspillan. Detta straff och den nöd, som dermed följde, förde dock Israel till besinning.

„Straffet allena lär ge akt uppå ordet". Och då Israel inför Moses bekände sin synd, få de såsom räddningsmedel den underbara kopparormen, hwilken upprestes midt i lägret, och hwilken åstadkom lif och helsa åt hwarje ormbiten, som såg på honom.

Hela denna tilldragelse är mycket lärorik, men wi kunna endast antydningswis nämna en och annan af dessa lärdomar.

Först och främst torde få synder åstadkomma så mycken olycka, här i werlden, som just oförnöjsamheten. Närbeslägtad med högmodssynden, är den dertill girighetens moder, och girigheten är en rot till allt ondt.

En oförnöjsam mennisja är aldrig lycklig. Deremot är förnöjsamheten själens helsa. Men då själen befinner sig i ett sundt och friskt tillstånd, skänker oss allt, hwad wi företaga oss, nöje, och wälbefinnande. Är själen deremot i ett osundt tillstånd, förskaffar oss alla wåra bemödanden endast smärta och lidande.

Förnöjsamheten är en skön dygd, som borde pryda oss alla. Tywärr är det dock icke så. Många ligga såsom Israel då i denna olyckliga belägenhet och hafwa derför ej heller den ringaste känsla af lycka och tillfredsställelse. Hwad wår tid behöfwer, och wi alla behöfwa mer och mer, är bestämdt — förnöjsamhet. Bibeln kallar denna gåfwa för den „bästa winningen", och säger: „Att wara gudelig och låta sig nöja är winning nog".

Jag läste en gång om en man, som fann en orm, hwilken war stelnad af köld. Mannen tyckte det war ett wackert djur och lade det wid sin barm, och wärmde det wid sitt hjerta. Genom denna behandling qwicknade ormen snart wid. Men då dröjde det ej heller, förrän han göt sitt dödsliga gift i mannens hjerta, som deraf ömkligen förgicks. Tywärr är sagan sann. Dagligen är det tusen och åter tusen dåraktiga menniskor, som i sin barm hysa och wärma giftiga ormar. Tusen och åter tusen dö hwarje flyende timme liksom i wår text Israels barn, och dödsorsaken är det huggormaetter, som ingjutits i deras hjertan af något giftigt krypdjur, det de älskat och omhuldat. De dö och gå förlorade. Det finnes ej någon hjelp för dem mer. Deras jordiska lif är till ända, och de hafwa nu det ewiga förderfwet till lön, för de låtit sig tjusas af den ene eller den andre af de giftiga ormar, som de en gång funno i sin wäg. Herren hjelpe oss, att ej oförnöjsamhetens, girighetens, högmodets, werldsandens, med ett ord syndens ormgift måtte få intränga i wårt andliga lif och wäsen, ty då är det förloradt. Men skulle wi blifwit bitna af någon sådan orm, hwars syndagift nu håller på att fräta af den andliga lifstråden, må wi då ej glömma att se på den andliga kopparorm, som blifwit upprest på förbannelsens träd till wår försoning och frälsning. Denna kopparorm är Jesus Kristus. Han är synden ett förgift eller motgift och helwetet en pläga. Han är den ende, som kan rycka ur dödens fara liksom gamla förbundets kopparorm war det enda som i öknen kunde frälsa den ormbitne israeliten. Se på kopparormen, hette det för; se på Jesus, heter det nu! Ja, må wi så göra! Det skall gifwa åt både kropp och själ ro och frid och hwila och salighet; ty såsom Mose upphöjde ormen i öknen, så skall ock menniskosonen warda upphöjd, på det att hwar och en som tror på honom icke skall förgås utan få ett ewigt lif.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 37. Torsdagen den 20 September **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Från inwigningen af Bönehuset i Tammerfors.

Bref till F. Weckobladet.

Finska Weckobladets läsare torde ännu påminna sig den sorgliga underrättelsen om, att Bönehuset i Tammerfors sistliden winter blef lågornas rof.

Dess egare, en för Guds ords fria förkunnande warmt nitälskande person, har emellertid i stället låtit uppföra ett nytt hus, större och prydligare än det förra. Och söndagen den 16 dennes inwigdes detta hus för sitt ändamål. Predikanter och missionswänner från widt skilda håll hade redan på lördagen anländt till festen. Tidigt på söndagsmorgonen började det med blommor och grönt rikt dekorerade huset att fyllas af en intresserad åhöraresfara.

Kl. 10 f. m. öppnades mötet af brukspatron Edw. Björkenheim med uppläsande af Joh. 3: 1—21 samt bön, hwarefter han i ett kortfattadt festtal karakteriserade den närwarande tiden, såsom warande i många affeenden en ytterligheternas tid, samt förswarade den fria religiösa lifsrörelse, som i wårt land under namnet frikyrklig, arbetade för andlig wäckelse och uppbyggelse, tillswidare tywärr till följd af de motsatta ytterligheternas swallwågor tungt och swårt, men som dock för framtiden torde få en icke ringa betydelse för den andliga utwecklingen. Gent emot den riktning, som endast i en starkt organiserad statskyrka såge en borgen för folkets framtida lycka, hänwisade talaren till England, Skottland och Amerika, der de olika religiösa samfunden aktningswärdt samwerkade för Guds rike. Det kristliga lifwet hade i dessa länder slagit djupa rötter. Söndagsskolewerksamheten woro blomstrande. En mångsidig kärlekswerksamhet hade utwecklat sig. För den yttre missionen wore intresset så stort, att millioner årligen offrades för ewangelii förkunnelse bland hedningarne, och tusentals män och qwinnor bland den studerande ungdomen stode redo att willigt offra sig för att utbära ewangelii budskap till den mörka hednawerlden. På kontinenten, der statskyrkorna ännu herskade, kunde man, såsom en motsats dertill, wid de yppersta universiteten finna teologie professorer, som förnekade Kristi gudom, medan otro och andlig död allt mer griper omkring sig bland massorna.

Widare kastade talaren en jemförande blick på den kyrkliga ställningen i wårt land nu och för ett tiotal år sedan. Utan att här wilja beröra det andliga lif, hwilket talaren erkände alltid förefunnits och fortfarande finnas inom statskyrkan, ansåg han henne dock nu i främsta rummet använda sin energi för att sträfwa framåt till en allt större och fastare yttre organisation. Likwäl torde hon icke kunna undwika statskyrkornas historiska öde — att falla, icke för sina fiender eller för dissenters, utan för en tilltagande irreligiositet. Lyckligt skattade talaren det land, som när sådant inträffade, egde en mångsidigt utwecklad fri missionswerksamhet, hwilken tillsammans med de kristliga qwarlefworna af en sönderfallen statskyrka kunde i den allmänna werldssmärtan räcka olyckliga medmenniskor en räddande hand. Slutligen betonades att huset icke blifwit uppfördt för att framkalla eller befrämja någon särskild sekt, utan skall det alltid stå öppet för en hwar, som med Johannes will peka på Guds lam, som borttager werldens synd.

Sedan derpå Daw. 139 psalm afsjungits höll predikanten Karlberg från H:fors uppbyggelseföredrag öfwer Joh. 8: 31—36.

Efter ett kort uppehåll höll predikanten Petersson från Åland predikan för barn öfwer Ps. 119: 105: „Ditt ord är en lykta för min fot". Efter föredragets slut utdelades små illustrerade skrifter åt barnen. Härmed woro förmiddagens förhandlingar afslutade och middagsrast hölls till kl. 4, då den finska inwigningen egde rum. — — —

— — — — — — — — — — —

Kl. $^1/_2$7 e. m. hölls åter swenskt möte, wid hwilket predikanten N. F. Nyréen med stöd af Matt. 15: 1—20 framhöll menniskohjertats naturförderf och nödwändigheten af en werklig och hel omskapelse, werkad af Jesu Kristi ande; hwarefter förutnämde Petersson uppläste Es. 62: 7: „Herrens nåd will jag förkunna, Herrens lof för allt hwad Herren har gjort oss och för det myckna goda emot Israels hus, som han har gjort dem efter sin barmhertighet och sin nåds rikedom". Talaren sade sig för egen del wilja instämma med profeten af hela sitt hjerta. Han uppmanade alla, som mottagit Guds nåd, att troget anwända hwarje tillfälle att förkunna denna nåd på ett eller annat sätt för andra samt att tacka och lofwa Herren för allt hwad han gjort dem; icke blott för det, som synes dem godt och öfwerensstämmande med deras önskningar, utan för allt, äfwen det bittra, ty för dem, som älska Gud samwerkar allt till det bästa (Rom. 8: 28). Men icke blott för det goda, wi sjelfwe fått erfara, utan äfwen för Guds godhet mot wår nästa borde wi tacka och lofwa honom. Den godhet, som Gud bewisade, wore icke ringa och obetydlig, utan „efter" d. w. s. i mån af Guds barmhertighets och nåds rikedom. — O huru förkrossad och full af blygsel öfwer sin tacksamhet måste icke hwarje uppriktig åhörare känna sig under detta föredrag? Men det war en salig blygsel, och när föredraget war slut bröto hjertats känslor ut i en krafrig lofsång.

När den offentliga sammankomsten för dagen war afslutad, anwände de samlade predikanterne jemte några andra missionswänner ännu den sena aftonen äfwensom följande förmiddag för samtal öfwer wissa, den kristliga werksamheten berörande frågor, hwarom några upplysningar i annat sammanhang torde komma att meddelas.

Måndagen den 17 kl. $^1/_2$6 e. m. hölls på swenska föredrag af sjömanspredikanten Carl Orest från Kronstadt öfwer Luk. 4: 18—19 och af Tuveson från Åbo öfwer Daw. 23 psalm, hwarpå mötet afslutades af Franzon från Amerika med några allwarliga wäckelseord och bön.

Kl. $^1/_2$8 hölls finskt möte af flere talare.

Herr A. Mäkinens tal

wid den finska inwigningen af Bönehuset i Tammerfors.

På eftermiddagen kl. 4 war högtidsrummet till trängsel uppfylldt med en finska talande publik. Efter det man sjungit psalmen „Wår Gud är oss en wäldig borg", besteg litteratören A. Mäkinen talarestolen och sedan han uppläst psalmen 84 och hållit en kort bön, yttrade han följande:

Detta är ett betecknande år i menniskoslägtets historia, ty det afslutar ett märkwärdigt århundrade. Det sist förflutna århundradet har warit så rikt på stora tilldragelser, att allt sedan den tid då wår Herre och Mästare, Kristus Jesus, blef menniska och werkade synligen här på jorden, och sedan reformationen gaf oss en öppen bibel att läsa, har icke funnits något annat århundrade, som skulle warit lika märkelig. Utan att tala om den materiella utwecklingen, som warit förwånanswärdt snabb, har man på det andliga lifwets område gått mycket framåt. Detta århundrade började med ett stormigt skådespel. Franska rewolutionens blodröda lågor lysa wid dess gräns, lik en eld i den nya tidens morgongryning. Dess urspringsorsaker lågo på djupet i den tidens karaktär; — wi hinna icke denna gång gå att söka dem; wi påpeka endast att denna bullrande omstörtning på det menskliga samhällslifwets område uppstod i det fanatiskt katolska Frankrike, hwarest det icke war tillåtet att tjena Gud enligt sitt samwete. Hugenotternas förfärliga förföljelse, Bartholomei nattens blodsskuggor uppwäckte denna storm. Guds rättfärdiga hämnaresward hängde öfwer det franska folket i denna, alla samfundslifwets förhållanden wåldsamt förnyande tid; och liksom wid wårfloden strömmen efter det den swällt öfwer sina bräddar, söndrar dammar gör fåror i stränderna och mycken skada, men likwäl lemnar efter sig wälsignelse för hela sommaren, så äfwen här. Gud lät det franska folket härigenom, ehuru det war genom menskliga medel och genom en på ett wåldsamt sätt frambragt förnyelse, likwäl äfwen få wälsignelse. Menniskorättigheternas, folkfrihetens, jemnlikhetens idéer, hwilka sedan dess bland folken hafwa bestämt det menskliga samlifwet och den politiska utwecklingens wilkor, hafwa som en stilla frukt från denna rewolution utbredt sig öfwerallt.

Men denna omhwälfning är icke den enda, ej heller den största under detta århundrade. Den war snarare blott dess början, sjelfwa wändpunkten. Detta, som sagdt, skedde i ett ytterligt katolskt land. Annorstädes grodde djupt protestantismens frön. I England, som för tre århundraden tillbaka blef den protestantiska trons gränswakt genom att slå det fanatiskt katolska Spaniens stolta flotta: „Armada", och hundra år sednare hade genom en lysande rewolution erhållit den politiska frihetens grundwilkor, — dessa wilkor som senare skulle framkalla den franska rewolutionen, hade dessa frön slagit djupast rot. Från detta land hade under sextonhundratalet några för sin tros skull förföljda protestanter flytt öfwer Atlantens wågor; de fingo ett nytt fädernesland i Amerika. Här bland dessa för sin tros skull förföljda puritaner och qwäkare grodde den fullkomliga trosfrihetens idé. I denna idés skydd wäxte andra stora idéer; — och sålunda hafwa dessa länder, England och Amerika, blifwit den protestantiska, bibliska kristendomens bästa plantskolor. Från dessa hafwa under detta århundrade utgått de stora, det kristliga lifwet ledande, idéer, hwilka hafwa gifwit tiden dess egendomliga färg, tryckt sin stämpel på folkens lif och bildat dess kristliga skaplynne.

Om wi kasta en blick tillbaka på de sistförflutna hundra åren, se wi, huru alla de stora idéer, hwilka nu behersta det andliga lifwet och alla dess yttringar, den tiden grodde i båda dessa länder. Till först waknade Amerikas söners hängifna hjertan, hwilka andats frihetens luft, håg att kraftfullt motstå dryckenskapens skamliga last. Der uppstod nykterhetsrörelsen, affedd att motarbeta det djuriska lifwet hos menniskan, som frodas under begärelsernas slafweri. I samma land började man äfwen motstå det kroppsliga slafweriet — ty ända hittills war det tillåtet i kristenheten att den ena menniskan höll den andra som sin slaf, och fick sälja henne som ett djur. I Amerika bortwättade man denna kristenhetens skamfläck. —

Samtidigt mognade i England en annan stor idé, missionsarbetet. Den protestantiska kristendomens friska slägt hade uppfostrat denna planta och nu fick den förwerkligande i det praktiska England. Missionen begränsar sig icke endast till hednamissionen, utan deri innesluts alla den kristna werksamhetens widsträckta grenar: hednamissionen, judemissionen, sjömansmissionen och den inre missionen: korteligen alla de skilda sätt, på hwilka man nu för tiden arbetar för Guds rikes utbredande bland menniskoslägtet. Hednamissionen i sin nya protestantiska form fick sin början i England för hundra år tillbaka. Då började det stora och sköna arbete, som för närwarande har bringat uppemot tre miljoner själar under den kristna sanningens inflytande samt sändt 6,400 predikanter till den mörka hednawerlden. I England uppsteg äfwen en annan skön brodd på protestantismens fält. Der uppkom „Det engelska och utländska

bibelsällskapet", denna stora förening, hwars uppgift är att bringa Guds eget ord, Bibeln, till alla folk på jorden för ett så billigt pris och så fort som möjligt. Genom dess werksamhet är Bibeln öfwersatt på nära trehundra språk och har blifwit spridd under nära åttiotalet första loppet i öfwer 116 miljoner exemplar. Samtidigt uppkom äfwen i England och flyttade sig öfwer till Amerika Söndagsskolan, denna den kristna kärlekens fruktbärande gren, som i sitt skydd samlar barn, för att i deras unga hjertan plantera tro och kärlek till Jesus och draga dem bort från syndens orenlighet. Slutligen uppstodo i samma land för fem årtionden tillbaka „De kristliga ynglingaföreningarna", hwilkas werksamhet för närwarande kraftigt förspörjes bland folken. —

Sålunda, se wi, hafwa i England och Amerika uppstält de stora idéer, hwilka för närwarande leda de andliga rörelser, och redan äfwen werka i wårt land. Wårt folk, fastän det är aflägset från werldens stora folk, är likwäl en lefwande gren af menniskoslägtet, man kan derföre icke skilja det från de rörelser, hwilka annorstädes i werlden werka. De komma, dessa stora rörelser, hwilka, likwäldiga wågor, rulla öfwer menniskoslägtets werldshaf en gång fastän sent äfwen till wåra kuster, bringande med sig den wälsignelse, som uti dem är gömd. Så äfwen dessa, Missionen, nykterhetsrörelsen, söndagsskolan äro för närwarande redan äfwen för wårt folk kända. Ehuru wi i sanning nu först stå wid början, hwarföre äfwen uppfattningen om dem i många afseenden ännu hos oss är dunkel och oklar, så äro de likwäl i werksamhet och werka mer och mer för hwarje dag. De äro de för wår tid bestämmande kristliga idéerna; med dem följa wälsignelse och lif, derföre måste de winna plats för hwarje dag. De äro nutidens former, genom hwilka Gud har funnit för godt wälsigna och wäcka menniskoslägtet. Wäckelser behöfwa wi alltid. För menniskonaturens tröghets skull har Gud warit twungen använda under olika tider olika sätt att wäcka folken från deras andliga sömn. Det gamla förbundet hade sina skilda wäckelser — derefter uppwäckte Jesus och Hans apostlar folken; och sedan dess har genom årtusendenas lopp hwarje tid haft sina egna wäckelser och Herren har användt skilda former för dem alla. De former wi nyss omnämnt äro nutidens former. Formerna wexla; — men Gud är oföränderlig; likaledes är religionens kärna alltid densamma. Den är oberoende af tider och sätt. Likwäl måste man under hwarje tid använda de medel, hwilka Gud särskildt gifwit oss för den tiden. Så under närwarande tid går wägen mot framtiden enligt nämnda idéer. Derföre hafwa wi orsak att fröjdas öfwer att de äfwen äro i werksamhet bland wårt folk; och att de äro det, derom bär äfwen detta hus wittne, hwars dörrar i dag för första gången ånyo äro öppnade för allmänheten.

En djup känsla af att säden är mycken och arbetarne få, medan synden utbreder sig och lasterna frodas, har gifwit anledning att detta hus blifwit bygdt. Och säkert är att hwarje sann kristens hjerta gläder sig öfwer hwarje nytt hus som öppnas för ewangelii förkunnande. Då wi weta, att hwarje år hundra krogar öppnas i wårt land, ifrån hwilka förbannelsens ström utbreder sig öfwer wårt folk, är det för hwar och en, som älskar Kristus, en glädje, då han ser att äfwen ett hus öppnas, hwarest ewangelium om Jesus predikas för syndare till deras frälsning. Men då wi likwäl weta — hwarföre skulle wi dölja det — att det finnes dem, hwilka betrakta detta husets öppnande mera med misstroende än med glädje, så wilja wi korteligen säga hwilken affigten är med detta hus och hwad här kommer att predikas. Här är öppnad en dörr för alla dem hwilka wilja höra nådens budskap om Jesus; för alla hwilka tröttnat wid werldens fåfänglighet, sina synder och sig sjelfwa och wilja få en sann frid i sin själ; här skola de föras till Jesu kors allena. Här skola de icke lära sig inse annat än att alla i sig sjelfwa äro hjelplösa, wid synden bundna, eländiga warelser, men att de äfwen alla kunna rättfärdiggöras genom en sann tro på Kristus Jesus, att Guds ande föder tron och i den troende själen werkar helgelse.

Jesus Kristus, wår korsfäste och uppståndne Frälsare, hwilken har dött för wåra synders skull, uppstått för wår rättfärdighet och nu regerar i himmelen på Fadrens högra hand och beder för oss samt en gång skall döma lefwande och döda — han allena skall wara innehållet för wår predikan. Gud allas Skapare, Jesus Kristus Hans Son, Förlossaren och den Helige Ande, Helgiöraren — den treenige Guden: Fadren, Sonen och den Helige Ande, skall sålunda wara den Herre, som man här i detta hus will dyrka. Hwar och en som will tillbedja Honom i anda och sanning är wälkommen hit. Hwar och en, som med hjertats tro bekänner Honom får här wittna om Jesu frälsande nåds kraft. Detta hus är ej för något parti eller för någon sekt, utan för alla, hwilka älska Kristus af hjertat och lefwa bländ för Hans sanning. Detta hus är ämnadt till en mötesplats, hwarest man kommer att möta Herren Kristus sjelf. Min wän! I hwilket sinne kom du hit? Kom du för att se något nytt, eller för att träffa menniskor — då kan du gerna wända om, ty du har kommit i ett orätt sinne.

Endast i och omkring Jesus wilja wi samlas här och endast så kunna wi föra till wåra hem en rik wälsignelse. Han är wår rätta medelpunkt. Då wi förenas i Honom få wi himmelska gåfwor, blifwa wi wälsignade ända in i ewigheten.

Då wi för några månader tillbaka betraktade detta ställe, sågo wi här endast ruiner — en byggnad förwandlad till en grushög. Hwem skulle ej hafwa känt sorg i sitt hjerta om han då nödgats tänka att dessa ruiner ej mera skulle kunna återuppbyggas. Och hwem skulle ej nu känna glädje och tacksamhet wid åsynen af denna nya sköna byggnad, stående här i sin högtidsdrägt! Nutidens kristenhet är en sådan remnad ruin. Lika som de arbetare, hwilka höjde denna byggnad ur gruset, arbetade höljda i dam och grus hwar och en på sin plats, så ock nutidens arbetare i Herrens wingård. Om icke arbetarne här skulle warit trogna, om de hade lemnat sitt arbete i midten, så skulle wi nu icke stå under detta sköna tak. Om icke arbetarne i Herrens werk icke äro trogna, utan lemna det i midten, hwilken stor skada åstadkomma de ej! Tänk om Herren då han kommer, finner, att den del af hans byggnad, hwarest alla troende skola stå såsom lefwande stenar, är öde och tom, ja om der blott finnes ett, tomt ställe — hwilken förfärlig skada! O låtom oss alla wara trogna i hwilken wrå af sin byggnad Herren än sätter oss! Endast sålunda få wi fröjdas, då wår Herres sköna tempel, hwars grund och hörnsten är Jesus, uppenbarar sig i sin fulla skönhet. Att till detta tempel skulle förena sig allt flere lefwande stenar, derföre är äfwen detta hus öppnadt, och låtom oss bedja, att inom dessa wäggar mången fridlös syndare skulle få frid, månget otroget hjerta skulle krossas och mången troende skulle stadfästas i tron; att syndare skulle mötas wid Jesu kors och prisa den frälsande nådens kraft för tusende fallna till uppståndelse!

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Ministerstatssekreterareembetet.** Enligt hwad Wib. bl. erfarit torde det numera kunna anses för afgjordt, att detta embete kommer att anförtros åt hittilswarande ministerstatssekreterareadjointen, general C. Ehrnrooth.

— **Terminsinskriptionen wid universitetet** försiggick den 15 sistlidne dennes kl. 11 f. m. i närwaro af uniwersitetets wice kansler, lärarekår samt omkring 200 studenter, bland hwilka sågos fem qwinliga. Uniwersitetets rektor, professor Rein, höll derwid ett helsningstal på finska språket, hwarefter begicks gudstjenst i Nikolaikyrkan, der predikan hölls af professor Råbergh på swenska språket.

I det tal, hwarmed professor Rein helsade den studerande ungdomen wälkommen till uniwersitetet, påminte talaren först om ministerstatssekreterarens frih. Bruuns frånfälle samt berörde derpå ett annat för wårt land och färskildt dess studerande ungdom smärtsamt dödsfall, nämligen professor Julius Krohns.

Uti Krohn förenade sig på ett försonligt wis den stränga återhållsamhetens dygd med den kristliga friheten, hwaraf uppstod den sanna lifsglädje och det friska lefnadsmod, hwilka besjälade såwäl den hädangångne skalden som hans familj. Några af Swerges yngre författare hafwa gjort endast en wiss lifsglädje till mål för sitt författarskap. Desse författare, t. ex. G. af Geijerstam, hafwa emellertid uppfattat lifsglädjen orätt. Och i Swerge har redan klagan försports öfwer den skada ungdomen tagit såwäl till kropp som själ genom detta skriftställeri. Lifsglädjen hade wisserligen sagts bero af en andlig frihet i hwarje ögonblick. Men friheten berodde på wetandet, som för menniskan ter werlden innehållsrikare än den okunniga kan se henne. Men ett blott wetande är icke nog för att hålla lifsglädjen wid makt. Dertill fordras ännu att menniskan i lifwet, i sina handlingar förwerkligar hwad hon anser för rätt och godt samt hängifwer sig åt ett bestämdt lefnadsmål. Och borde ungdomen äfwen deri taga Krohn till sin förebild, att densamma, såsom han, med all kraft skulle söka i lifwet förwerkliga de tankar och den uppfattning, som den genom studier och wetandets inhemtande tillegnadt sig.

Talaren påpekade till sist den religiösa öfwertygelsens wigt för ett fritt och

En werldsstads ynglingaförening.

Då det icke torde wara utan intresse hos oss, der ynglingaföreningarnes werksamhet är jemförelsewis obekant, att erfara huru en sådan förening i utlandet är organiserad, taga wi oss friheten att införa följande bref till den swenska tidningen „Hemlandswännen", hwilket skildrar ynglingaföreningen i Berlin:

Enligt uppgifter från den kgl. statistiska byrån uppgår antalet af ogifta män i Berlin till 300,000 med en årlig tillökning af ungefär 15,000. „Den som har ungdomen, har också framtiden", säger ett gammalt ordspråk; och man behöfwer blott en qwäll taga en promenad genom den stora stadens gator och under wägen titta in i de hundratals birplatserna, kneiperna och kafé-chantangerna, för att se huru werlden med, sina otaliga lockelser söker bringa Berlins ungdom i andlig och lekamlig ruin.

Föreningens hufwudändamål är derföre att söka rädda de unge männen under kroglifwets förderf och ställa dem under ett kristligt hems inflytande samt om möjligt gifwa dem styrka att motstå de frestelser, som öfwerallt möta dem i deras wäg.

Hwarje man mellan 18 och 40 år, i hwilken samhällsställning som helst, antages som medlem af föreningen. Han måste dock föra en sedlig wandel, betala stadgad afgift samt för öfrigt ställa sig föreningens statuter till efterrättelse. Alla sådana kallas „inskrifne" eller passiwe medlemmar. Utom denna medlemsklass finnas sedan andra, såsom aktiwa — de, hwilka taga werksam del i arbetet för föreningen — rådgifwande, understödjande, hedersledamöter o. s. w. Högsta öfwerinseendet och ledningen af föreningen utöfwas af en styrelse, bestående af 24 medlemmar. Ordförande är kunigl. Oberförster D. von Rothkirch och generalsekreterare Ch. Phildius, hwilken egnar sin kraft åt föreningens tjenst. Wid Friedrich-strasse 214 har föreningen sin lokal, som består af 12 rum och twänne större samlingssalar. Flere olika medel användas för att göra de unge männen bekanta med werksamheten samt förmå dem till regelbundna besök i föreningslokalen. Så utdelades under år 1886 på gatorna 38,705 tryckta inbjudningar, 1,400 annonser infördes i de allmänna tidningarna, och 700 af Berlins spårwagnar samt 2,670 af Tysklands bangårdar blefwo försedda med permanenta plakat rörande föreningen och hennes werksamhet. Samma år besöktes lokalen af 54,600 personer, och 620 unge män blefwo inskrifne som medlemmar. Af dessa 620 woro 54 utländingar, deribland 6 swenskar och 6 norrmän. Bland de nyinskrifna befunno sig 219 handtwerkare, 132 köpmän, 72 studenter och 44 embetsmän.

För att göra de unge männen riktigt „hemmastadde" har föreningen med afseende på yttre anordningar sökt göra det för besökarne så angenämt som möjligt. Till dagligt bruk äro derföre upplåtna behagliga sällskapsrum med pianino, korrespondensrum, fria skrifmateriel samt tidningsrum med ej mindre än 175 tidningar och tidskrifter deribland 58 utländska. Från Skandinawien finnas endast Dagens Nyheter och Hemlandswännen. 42 tidningar äro facktidningar inom de olika yrkesgrenarna. Widare eger föreningen ett bibliotek af 1,361 band, innehållande historia, naturwetenskap samt in- och utländsk literatur. Nästan hwarje dag ega å föreningens rymliga gymnastiksal kroppsliga öfningar rum, i hwilka medlemmarne har rättighet att deltaga. Ett af rummen användes till restauration, der mat erhålles till mycket billiga pris. För öfrigt anordnas populära och wetenskapliga föreläsningar, konserter samt musikalisk-deklamatorisk aftonsamqwäm (Unterhaltungabende.)

Underwisning meddelas i tyska, franska och engelska språken, i bokföring, stenografi, skönskrifning och fyrstämmig sång. Så widt möjligt är, anskaffas på derom gjord anmälan platser och arbete. Äfwen erhålla medlemmarne kostnadsfritt upplysningar och råd i rättsangelägenheter samt läkarwård wid sjukdomstillfällen. Alla dessa förmåner får man åtnjuta för den ringa medlemsifgiften af 50 pf. i månaden.

För tillgodoseendet af de unge männens religiösa behof hållas, utom de dagliga morgon- ock aftonbönerna, andliga wäckelse- och uppbyggelseföredrag, bibelsamtal samt bönemöten. 20,900 unge män deltogo under år 1886 i de allmänna religiösa sammankomsterna, som höllos i föreningslokalen. Och att dessa möten ej warit utan frukt, skall förwisso, om ej förr, den sista stora dagen uppwisa.

En, som wi tro, mycket wigtig princip har man allt sedan föreningens stiftande 1883 sökt göra gällande, den nämligen att låta föreningens medlemmar så mycket som möjligt personligen taga del i föreningens angelägenheter.

Och i enlighet med denna grundsats ha en mängd s. k. kommissioner inrättats, hwilka hafwa ett wisst arbete att utföra. Sådana kommissioner, af hwilka hwar och en räknar ett bestämdt antal medlemmar, äro t. ex. inbjudningsk. (22 medl.), sjukbesöksk. (6), underwisningsk. (13), söndagsskolsk. (22), emottagningsk. (30), biblioteksk. (15) o. s. w. Föreningen har 4 söndagskolor med omkr. 20 lärare och 300 lärjungar. Tillsammans äro 112 af föreningens aktiwa, medlemmar i ständig werksamhet. Afwen är utdelningen af traktater och smärre religiösa flygskrifter rätt betydande. Så utdelades under år 1886 på söndagsförmiddagarne bland annat omkring 74,000 tryckta predikningar till sådana personer, som antingen ej kunna eller ej wilja besöka någon gudstjenstlokal.

Föreningens inkomster uppgingo under år 1886 till 23,053 m., och utgifterna till 23,025 m. En månatlig tidning, „Monaticher Anzeiger", utgifwes äfwen och innehåller till största delen referat, redogörelser samt allmänna meddelanden från arbetsfältet.

Mycket mer kunde wara att berätta om denna storartade och wälsignelsebringande werksamhet, men då tidningens utrymme ej medgifwer detta, så will jag sluta för denna gång.

Må Gud rikligen wälsigna alla, som arbeta för det uppwäxande slägtets sanna och ewiga bästa!

— rg.

gladt uppfattningssätt af lifwet och framhöll äfwen i detta afseende den bortgångne skalden, hwars religiösa åskådningssätt gjorde sjelfwa döden ljus.

— Tusentals menniskor brödlösa är titeln på ett upprop i Oulun Ilmoituslehti. „Nödår står för dörren," ljuder det i alla socknar i Österbotten. Frosten har sköflat årswäxten i de flesta af Uleåborgs kommuner. Lappland har blifwit helt och hållet brödlöst, ty natten mot den 25 augusti förstörde frosten alla sädeswäxter i Enonteki, Muonio, Kitjoki, Sodankylä och Kuolajärwi. Nätterna mot den 9 och 10 dennes inträffade åter en ännu strängare köld som förintade förhoppningarna om en tillfredställande skörd i de sydligare socknarne.

— Wid finska litteratursällskapets möte den 13 dennes upplästes landthandlanden K. Kansanens testamente, deri till sällskapets förfogande anslås en summa af 1000 mark.

Till att widare fortsätta med redigeringen och utgifwandet af Kalewalasångernas warianter, hwilket arbete påbörjats af numera aflidne prof. J. Krohn, waldes fil. lic. K. Krohn. Af dessa warianter är redan $1/2$ ark i färdigt tryck och $5\,1/2$ ark satta.

Följande nya böcker ha utkommit under sommarens lopp: mag. K. Erwasts finsk-tyska ordbok fullständig och 2:dra häftet af mag. Hahnssons swensk-finska lexikon.

Af statsrådet Mainows arbete „Les restes de la Mythologie mordvine" stå sem ark färdigtryckta och fyra satta.

Af fil. kand. J. Toiwonens dialektforskning äro twå ark färdiga.

— Uniwersitetet. Ansökan om afsked har inlemnats af professorn i finska språket och litteraturen, statsrådet A. E. Ahlqwist. —

Docenten W. Ruin har föreslagits att tillswidare förestå lediga professionen i pedagogik samt att härför tillerkännas ett arwode, motswarande lägre docentunderstöd.

— Kyrkostämma hölls i måndags med Helsingfors swensk-finska församling. Stämman godkände i hufwudsak till utförande alla de reparationsarbeten, som den af byggnadsöfwerstyrelsen nedsatta komitén ansett nödiga och för hwilket kostnadsförslaget uppgick till 48,240 mark. Största delen deraf förorsakas af wärmeledningens införande i båda kyrkorna, nemligen 15 tusen mark för Nikolai- och 10,000 för Gamla kyrkan. Åt kyrkorådet, uppdrogs att ombesörja reparationerna; af dessa kommer likwäl endast de mest nödwändiga att omedelbart utföras; de öfriga uppskjutes till sommaren.

— En större eldswåda utbröt i fredags kl. $1/2\,5$ e. m. på den till Sweaborg hörande Alexandersön (Båklandet). Elden härjade i tre stycken inwid hwarandra liggande enwåningskasernes af trä. Från staden syntes wäldiga rökmassor uppstiga och ännu då det mörknade skönjdes tydligt de flammande lågorna. Först wid 9-tiden på aftonen upphörde eldswådan, sedan kasernerna, hwilka för öfrigt skola ha warit temligen gamla och rucklliga, totalt nedbrunnit. I närheten af de brinnande byggnaderna skola twänne krutupplag befinna sig, men dessa torde wara så wäl skyddade genom jordbetäckning, att någon fara för eldens spridning till krutupplagen icke fans.

— Censurförhinder träffade i förgår Helsingfors Dagblad i anledning af att bladet reproducerat en artikel ur den engelska tidskriften „The jewish vorld," innehållande några reflexioner öfwer en korrespondens från Helsingfors om judarnes utwisning från Finland. Sedan artikeln emellertid blifwit underställd presßöfwerstyrelsen, lilläts densamma att oförändrad ingå i gårdagens nummer.

— Ny tidning. Boktryckeri-faktorn V. Pettersson har hos öfwerstyrelsen för pressärenderna anhållit om tillstånd till utgifwande af en illustrerad weckotidning, benämd „Lördagsqwällen, familjeläsning för folket."

Tidningen, som kommer att tryckas å Hufwudstadsbladets tryckeri, skulle från och med den 8 instundande oktober utgifwas härtädes hwarje helgfri lördag kl. 6 e. m. uti stort åttasidigt qwart format. Innehållet skulle utgöras af noweller, en underwisande eller naturwetenskaplig afdelning, notiser från när och fjerran, från Helsingfors, artiklar och nyheter från arbetarenes och nykterhetsföreningarnas områden, humoristiska uppsatser m. m. Answarig utgifware blir hr V. Pettersson. (Folkw).

— Nykterhetsrörelsen går åt öster, skrifwer N. Pr. I Petersburg har nybildats ett nykterhetssällskap, som redan skall hafwa 1,200 melemmar. Rörelsen tyckes åtminstone till en början tagit god fart att döma af en uppgift i Nowosti, enligt hwilken sällskapets medlemsantal skulle fortfara att wäxa med i medeltal bortåt 150 nya medlemmar i weckan. Det är bland handtwerkare, särskildt skomakare, initiatiwet till rörelsen egentligen lär ha tagits liksom det ock synas wara inom dessa kretsar den tillswidare tyckes wärfwa sina flesta anhängare.

Intressant kan wara att erfara, att det är från Finland denna rörelse kommit öfwer till Petersburg, hwarifrån den sedan antagligen mer eller mindre snabt kommer att breda ut sig längre åt öster och söder in öfwer det öfriga Ryssland. Åtminstone Nowosti tillskrifwer initiatiwet i denna sak de finländska handtwerkarene i Rysslands hufwudstad, hwilkas antal som bekant är ganska stort till följd af närheten till Finlands gräns.

— Afl. lifmedikus geheimerådet Carl von Haartman, har testamenterat till Finska konstföreningen sin tafwelsamling. Denna består af 30 taflor hufwudsakligast ur den holländska och flamländska skolan. Taflorna, som icke få förskingras, böra bewaras i Konstföreningens ego under namn af „Haartmanska tafwelsamlingen". Dock förbehåller testamentet, att den aflidnes dotter fröken Gurli von Haartman skall få hos sig qwarhålla taflorna ända till sin död, ifall hon icke will under sin lifstid skilja sig ifrån dem.

— Om tillstånd att aflägga studentexamen har fröken Elin Elmgren anhållit.

— Statsbidrag åt handtwärksskola. Af de för ändamålet anslagna medel å allmän stat har Industristyrelsen under gårdagen tilldelat högre och lägre handtwärksskolan i Åbo för nu ingående läseår ett statsbidrag af 2,982 mark 50 penni.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl. — swensk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 5 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 predikan kl. 7. e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; — kl. 7 e. m. flere talare.

Tisdag kl. 8 e. m. finskt troende möte i lilla salen.

Onsdag kl. 8 e. m. swenskt predikan i stora salen.

Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på swenska.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska.
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska.

Obs.! Af förekommen anledning anhålla wi att hwarje wårdslöshet i tidningens kringbärande wänligen må anmälas å Missionsbokhandeln. Alexindersgatan 40.

Obs.! Redaktionens adress är nu mera W. Brunsparken N:r 6.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Från werldskonferensen i London meddela wi efter referat i en swensk tidning ytterligare några sköna wittnesbörd om Guds werk på de olika missionsfälten.

1. Missionär C. Lones, som de senaste femton åren werkat i Sydafrika, skildrade i ljusa färger missionsarbetets framgång der och uttryckte sin fulla öfwertygelse om, att hedendomens natt der war i öfwergående och grynningen till en klarare dag redan inbruten. Såsom frukt af det sällskaps werksamhet, hwilket han tillhör (wesleyanska metodisterna), omtalade han, att de i sina församlingar räkna 30,000 medlemmar. De hafwa 293 kapell, 2,280 lekmannapredikanter, 14,000 barn i skolorna och många andra wunna resultat, som äro mycket uppmuntrande. Äfwen andra missionsällskaps meddelanden från detta land äro glädjande.

2. Wittnesbörd om läkaremissionens framgång meddelades från skilda länder. Så omtalade d:r Sutherlund en läkaremissionär, d:r Valentine, som, försvagad genom Indiens klimat, blifwit ordinerad att en tid wistas i Himalayabergens sunda luftstreck. Han skulle då resa genom Jeypore, och för artighets skull besökte han fursten der. Under hans samtal med denne landets styresman sade denne, att hans gemål war sjuk och att landets läkare uppgifwit allt hopp om hennes tillfrisknande. D:r Valentine önskade se henne, hwilket mycket behagade fursten. Under hans behandling återstäldes furstinnan till helsan. „Hwad skall jag kunna göra för att tacka er", frågade fursten. „Låt mig predika ewangelium i Jeypore", sade Valentine. „Ja", swarade fursten, „om ni will bosätta er här och wara min husläkare". „Men", fortfor Valentine, „jag är en missionär (ingen missionär hade förut haft tillåtelse att bosätta sig i Jeypore). Jag will stanna hos er, om ni tillåter mig att utan hinder predika ewangelium från den ena ändan af landet till den andra". Härtill gaf fursten sitt bifall. D:r Valentine stannade der i 14 år, och nu har det samfund, han tillhör, en widsträckt och rikt wälsignad mission i Jeypore.

3. Liknande wittnesbörd gafs om den wälsignelse som kommit läkaremissionen i Kashmir till del. Detta land war länge tillslutet för missionen. Då sade det kyrkliga missionssällskapet. „Låtom oss försöka med en läkaremission". De skickade då till Edinburgh för att få en läkaremissionär. Man swarade dem, att för tillfället fans der ingen sådan, som tillhörde engelska kyrkan, utan endast en presbyterianer. „Det betyder ingenting", swarade det kyrkliga missionssällskapet; och så skickades d:r Elmslie till Kashmir, der hans arbete warit rikt wälsignadt och öppnat wäg för missionen.

4. Sekreteraren för missionen bland de spetälska i Indien, mr Bailey, som nyligen genomrest detta land, omtalar derifrån: När jag en dag gick igenom en asyl, kom jag till en hydda, bebodd af en spetälsk, som jag känt såsom kristen i många år. Han kröp, så godt han kunde, ur sin hydda ut i det klara solskenet utanför — ett solsken, som han dock icke kunde se, då han för längesedan förlorat sina ögon. Just då jag gick förbi, sade jag: „Kommer du ihåg mig"? Jag måste upprepa min fråga, innan han igenkände min röst. Men då han kände den, sade han gladt: „Ja Padri Bailey Sahib". Sedan jag sist såg honom, hade sjukdomen gjort förfärande framsteg, och hans kropp war i ett så ömkligt tillstånd, att jag af hjertat måste beklaga honom. Helt stilla swarade han: „Nej; Sahib, nej, sedan jag för nitton år sedan kom till tron på Kristus, wet jag icke af någon plåga hwarken till själ eller kropp. Gud är mycket god emot mig". Förwånad wände jag mig till asylens föreståndare, som följde mig, och sade: „Har ni någonsin sett något dylikt? Ty jag wisste, att de spetälska, åtminstone tidtals, kunna lida förfärligt. Föreståndaren omtalade då, att den spetälske war en af de gladaste, lyckligaste kristna, han någonsin träffat. Han är själen i allt det goda, som göres i asylen, han diktar nästan alla de sånger, som de spetälska sjunga". O, mina wänner, låtom oss tänka på denna frigjorda ande, fängslad inom en stympad kropp, sjungande ständigt Guds pris. „Gud är mycket god emot mig"! Det war hans eget wittnesbörd om Gud. Skulle wi icke kunna försaka något af wår egen bekwämlighet, för att sända ut i hednawerlden det ewangelium, som förmår att uträtta så härliga ting i en lidande, döende werld?

De spätelskes ö.

För omkring 20 år sedan utbröt spetelskan med sådan häftighet på Sandwichsöarna, att regeringen fattade det grymma beslutet, att förwisa de smittade till en ensamt belägen, ödebodd ö, Molokai. Utwisningen drabbade alla utan åtskilnad, män och qwinnor, unga och gamla, förnäma och fattiga. Det war ett sorgligt tåg, ett dödståg, som då sade sin sköna hemtbakt farwäl. Sedan denna smärtfulla dag går årligen på en bestämd tid ett skepp med en dylik laddning till Molokai.

Den, som en gång blifwit medlem af denna koloni, får aldrig återwända till de sina. 2,500 spetälska hafwa under årens lopp sändts till denna dödsort. De nya inwandrarne medföra läkemedel och föda. I början war tillståndet på ön beklagansvärdt; de förwisade brydde sig ej om att göra det på något wis drägligt för sig, enär de kände sig stå under den annalkande dödens bann och ledo så starkt af hemlängtan, att de icke ansågo det wara mödan wärdt att röra fingret för att skaffa sig en bättre existensform.

För att afhjelpa detta sorgliga missförhållande beslöt en ung katolsk prest, belgier till börden, pater Damien, hwilken werkade såsom missionär i konungariket Hawajis hufwudstad, att blifwa de spetälskes följeslagare. Enär han war en energisk och praktisk man, lyckades han snart elda kolonisterna till arbete. Sjelf föregick han med godt exempel. Det är hans förtjenst, att de små täcka husen i den lilla staden Kalawao nu finnas, der de flesta af de till 700 à 800 uppgående spetälska bo. Med egna händer har han, biträdd af några spetälska, byggt kapellet i staden, ett sjukhus och en skola. Från Sandwichsöarna wågar ingen menniska besöka Molokai. Men sedan twå år tillbaka har pater Damien en annan katolsk prest broder Josef wid sin sida. Ända till 1885 wistades han bland de spetälske utan att smittas, men då upptäckte han på sin kropp sjukdomens första tecken och wet nu, att hans dagar äro räknade. I ett bref, dateradt Kalawao, Molokai den 8 nov, 1887 skrifwer pater Damien bland annat: „Jag känner mig lycklig och är nöjd med min lott. Efter tronskiftet har en mängd nya spetälska kommit hit och sannolikt ökas snart antalet ytterligare. Jag har tagit 15 barn under min speciella omwårdnad, som taga en stor del af mina lediga stunder i anspråk. Broder Josef är ifrigt sysselsatt med att förbinda de spetälskes sår. Wåra båda kyrkor äro om söndagarna talrikt besökta och i morgon- och qwällsandakterna deltaga många. I eftermiddag bädda wi twå spetälska gubbar i en graf.

Nigermissionen.

Biskop Crowther, som nu torde wara inemot 80 år gammal, är lika kry och arbetar med samma kraft som förr. Han har i sommar för 9:de gången besökt England för att der bewista Lambethkonferensen.

Wid öfre Niger går det endast sakta framåt med den kyrkliga missionens arbete, men Obotshi har gifwit anledning till glädje, och i Nigerns delta är det asgjord framgång. Wid Bonny fortfara församlingarna att winna tillökning, och de höfdingar, som förr warit de wärste motståndare, hafwa nu blifwit wänligt stämda mot missionen. Wid Juju Town hafwa de omwända sjelfwa uppbygt ett enkelt bönehus, der de samlas och söka uppbygga sig med Guds ord och bön. Twänne af de förnämsta afgudapresterna på platsen hafwa förenat sig med dessa troende och hafwa icke blott bortkastat sina afgudar utan lemna äfwen afgudahuset att förfalla.

Det engelska ångbåtskompani, som trafikerar Nigerfloden, söker hindra bränwinshandeln i dessa trakter och har för den skull åsatt stor tull på införseln af starka drycker. Förbud för sådan införsel kan ej utfärdas till följd af Englands med Tyskland ingångna traktater. Förenämnda ångbåtsbolag har i förbindelse med twänne andra bolag förbjudit oseden att med bränwin betala negrerna deras arbetslön.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

För nedanstående rader anhålles om plats i Er ärade tidning.

St. Petersburg den 17 sept. 1888.

Tefesten för nykterhetswänner i St. Petersburg Alexanderdagen den 11 sept. war besökt af nära 200 personer, finska och swenska talande. 3 föredrag eller föreläsningar höllos på finska, 2 på swenska och ett på engelska, som öfwersattes till swenska. Af dessa war utan twifwel det sistnämda, hwilket hölls af en rysk läkare det intressantaste. Han hade rest ett par år i Amerika och England för att studera hospitalen. När han reste, hade han ej någon idé alls om nykterhetswerksamheten. Men den skilnad till det bättre, som rådde i de stater, der rusdrycker ej få säljas, i jemförelse med hwad förhållandet war i andra stater, drog oemotståndligt hans uppmärksamhet till nykterhetswerksamheten. Han blef sjelf absolutist och har till ryska öfwersatt D:r Richardsons „Nykterhetslektioner" samt skrifwit en bok om rusdryckernas förderflighet. Bland läkare *) råder, förklarade han, enighet i, att alkohol är ett för menniskor skadligt gift, som blott bör såsom andra gifter anwändas till läkemedel förordnadt af läkare. I England finnes en nykterhetsförening af 500 läkare. Han önskade, att snart enighet öfwerallt måtte uppnås angående rysdryckernas förderflighet, sedd från ekonomisk, moralisk och religiös synpunkt. Måttlighets supandet utdömdes såsom fullkomligt odugligt wid nykterhetswerksamheten.

Föreningens musikkår blåste under aftonens lopp rätt många stycken, och några af föreningens egna medlemmar sjöngo på swenska, dels i stämmor dels till guitar ett par sånger; dessutom assjöngos på finska af nykterhetsföreningen „Alkus" sångkör, hwilken på inbjudning haft den godheten komma till festen, flere sånger, dels religiösa dels folksånger. Ett par nya medlemmar inskrewo sig, och belåtenheten med mötet syntes wara allmän. Dagen till ära blåstes ett par gånger kejsarhymnen, och fönstren i föreningens lokal woro upplysta af 40 ljus.

Gifwe Gud stor framgång åt nykterhetswerksamheten i St. Petersburg. På finländska nykterhetsföreningen lokal Sargorodnij prospekt, hus 46, kw. 2 hålles finska föredrag kl. 4 och swenska kl. 6 hwarje söndag e. m. H——l.

*) Förmodligen mente han läkare i utlandet.

Prestmötet i Tammerfors.

(Forts. och slut.).

Till behandling upptogs jemwäl frågan om hwilka principer i afseende å uppställning, innehåll och form böra följas wid utarbetandet af en ny katekes.

Prosten Sarlin redogjorde enligt F:d för de principer, som den nya kateteskomitén beslutit att följa. Dessa woro hufwudsakligen följande: Ordningen hos Luther skulle icke följas, utan skulle läroboken begynna från Gudsbegreppet, Guds wäsen, egenskaper och person, Gud fader och skapelsen, försyn, syndafall och lagen. Så styckena om Guds son, och återlösningen, Den Helige Ande och helgelsen, nådemedlen och trons lif. — Bibelspråken skulle få hufwudwigten, så att de skulle sättas i kontexten. Innehållet skulle asse icke blott förståndet, utan också hjertat. Luthers och bekännelseskrifternas kraftuttryck skulle med smärre stilar bifogas, för att bättre inprägla sanningarna. Formen har pluraliteten welat hafwa erotematisk; talaren ansåg dock, att frågorna kunna sättas på sin höjd under strecket. Innehållet i hwarje stycke angafs genom en exponent wid marginalet.

Prosten Lyra ansåg, att kristendoms underwisning och kristendoms lärobok äro icke ett och detsamma. Äfwen med dåliga läroböcker kan god underwisning meddelas, det har wår kyrkas historie ådagalagt. — Om läran i en sådan bok hafwa wäl alla föräldrar att yttra sig, men om formen endast pedagogerne. Detta har hososs blifwit alldeles förgätet. Principerna böra först wara klara. Dessa woro: den kristna läran är en historisk lära. Dogm och historie böra derför förenas på det innerligaste. Genom den erotematiska metoden blir följden, att minnet odlas, förnuftet litet och känslan, hjertat, alls icke. Den första, begynnande underwisningen bör egnas den största omsorg. Trodde icke, att någon god lärobok kunde fås hos oss, emedan alla komiténs arbeten alltid totalt förkastats. — Gentemot detta mente kyrkoherden Ahlman, att de nya katekeserna warit alltför framstående, så att menige man icke kan följa dem wid underwisningen af sina barn. Der trodde han att orsaken fanns till förkastandet af de nya katekesförslagen.

Till något egentligt resultat kunde mötet icke komma.

På förslag af past. Bergroth swarade mötet efter ett kortare meningsutbyte enhälligt „nej", på frågan: anser mötet lämpligt, att till prest ordineras sådane personer, hwilkas föregående lif är allmänt kändt att hafwa warit osedligt.

Och då sålunda mötet uppstälde fordran på ett rent lif af den som ämnar sig till det heligaste af alla embeten, wille det ackså fordra en ren, bekännelsetrogen lära. Frågorna gälde om: huru presterskapet bör förfara med de embertbröder, hwilka, afwikande från wår kyrkas bekännelse, hafwa anslutit sig till Laestadianism, och huruden finska folkkyrkans prester böra förhålla sig till sekterister, och i synnerhet till Laestadianer.

Pastor Bergroth betonade, att ehuru presterne ingalunda så med misstro betrakta hwarandra, så får dock icke skonsamhet hysas mot dem, som uppenbart afwika från bekännelsen. § 122 borde här följas i sin stränghet. Såsom menniska och kristen kan man wäl älska också en separatist, men såsom prest får han icke qwarstå. Presten är skyldig församlingen, att lära efter det han i sin presteed lofwat densamma. — Stränga åtgärder mot prest, som afwikit i läran påyrkades äfwen af hrr Rosengrén, Sirén och Gestrin. Der sanningen är i fråga, har kärleken intet rum. Men mot separatister bland församlingsmedlemmar wille de anwända blott allwarlig, men saktmodig underwisning. Prosten Mellberg wille icke heller omwända någon till rätt lära med wåld, utau med ordet, som alltid är lefwande och kraftigt, der det rätt förkunnas.

Prosten Törnudd wille uti sitt med mycket bifall emottagna andragande att med separatistisk hwarken prest eller lekman skulle förfaras efter lagens stränghet, utan efter barmhertighetens fordringar. Kontraktsprester böra med broderliga, kärleksfulla samtal söka få den wilsefarande tjenstebrodren att öfwergifwa sin willomening. Uti kärlekslös obroderlighet är ofta just en orsak till separatism. För att motarbeta sekterism, borde män, som hafwa dertill tid och tillfälle, uti en folkfattlig bok klart wisa hwari desse missuppfattat skriftens lära, ty ehuru de afgjordt sekteriske föga skulle låta rätta sig eller ens läsa en dylik bok, så skulle dock derigenom deras lära förhindras från att widare utbreda sig. Dessutom borde presterskapet med synnerlig flit söka gifwa en rätt bibelenlig uppfattning af läran såwäl i skriftskolan, som äfwen på predikstolen. Men härwid bör man söka träffa samwetet, icke reta till wrede. Polemiska predikningar werka aldrig till uppbyggelse, utan böra förmaningarna och bestraffningarna gifwas i kärlekens anda.

För öfrigt ansåg tal. att laestadianismen redan nått sin kulminationspunkt. Förruttnelsen är redan i dess rot och snart inom några få årtionden återstå af hela rörelsen blott ruiner.

Pastor Wartiainen ansåg att man i synnerhet borde i en skild skrift klart framställa Luthers lära om skrift och aflösning, emedan laestadianer just låtsa stödja sina åsigter på Luther.

Andra frågor hann mötet icke behandla.

Å deltagarenes wägnar tackade sedan prosten Rosengrén ordföranden för det utmärkta sätt, hwarpå han ledt mötet.

Kl. 1/2 2 hölls en andaktstund i kyrkan, wid hwilket tillfälle prosten Törnudd höll en predikan öfwer Rom. 7: 7—25.

Mötet i sin helhet tyckes enligt det blad wi nyss citerat, hafwa gjort ett synnerligen godt intryck på alla deltagande alla större dissonanser förekommo, utan beherskade en broderlig anda diskussionerna.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 23 semp. 1888.

5 Moseb. 34: 1—12.

Moses död och begrafning.

W. 1—3. Sedan Moses fått weta, att han snart skulle lägga ned wandringsstafwen, tager han ännu ännu en gång afsked af sitt folk och uttalar öfwer dem sin sista wälsignelse, hwilken wälsignelse i mycket påminner om Jakobs sista ord till sina söner (kap. 33, jmfr 1 Mos. 49). Derpå stiger han enligt Herrens befallning (kap. 32: 48) från Moabs heder upp på berget Nebo, d. ä. uppå klinten med detta namn af bergssträckan Pisga *), hwilket berg är beläget midt emot Jeriko, den namnkunniga staden, wester om Jordan. Här på berget mötte honom Herren och wisade honom det hela landet Gilead, ända till Dan. Gilead (i widsträckt bemärkelse) kallades hela östra Jordanlandet, som från Döda hafwet i söder sträckte sig till Dan (det forna Lais) i norr (jmfr 1 Mos. 14: 14). Med Naftali och Efraims land förstås landet mellan Jordan och Medelhafwet, från Libanon i norr till Judeen i söder (= Galileen och Samarien); Manasse åter, landet längst i norr, öster om Jordan och Galileiska sjön (i senare tider = Itureen och Trakonitis, det forna Basan. Med Juda och sydlandet, „ända till westerhafwet" (Medelhafwet), förstås Judeen (= Juda rike). Den breda Jordanslätten wid Jeriko, palmstaden, ända till Zoar war Jordan=dalen samt landet öster om Döda hafwet, wid hwars södra ända Lots tillflyktsort Zoar war belägen och ännu efter Kristi tid fanns i behåll. — Den öfwersigt Moses här fick sträckte sig alltså till det förlofwade landets alla gränser. Icke på wanligt sätt kunde Moses se sig så långt omkring, äfwen om berget warit nog högt och luften en så klar, men när Herren wisade honom, såg han klarare än i det ypperligaste glas. Här utbredde sig det underbart sköna och fruktbara landet i den härligaste dager för den gudsmannens beundrande och tillbedjande blick.

W. 4. Derpå förklarar Herren, att detta land är det samma som han med ed förpligtat sig att gifwa Abrahams, Isaks och Jakobs säd. Men till sin stora förödmjukelse får Moses ännu en gång höra, att han icke skall komma derin (w. 4). Det synes hårdt, men Moses klagar icke, ty han wet, att äfwen i det landet är den bästa delen „möda och arbete," (Ps. 90). Han längtar efter hwila och wet, att denna wäntar honom i ett bättre land, som i ewighetens glans nästa ögonblick utbreder sig för hans ännu mer beundrande och tillbedjande syn.

*) Pisga utgjorde nordliga delen af berget Abarim och hade twå bergstoppar, Peor och Nebo, den senare midt emot Jeriko (kap. 32: 49).

W. 5. Moses' lif hade warit så olikt andra menniskors, så blef ock hans död olik andra dödliges. Han hade sett Herren ansigte mot ansigte, och han får i Guds närhet och i åsynen af honom utandas sin sista suck. Det sista han såg på jorden war Herren. Han dog efter (eg. på) Herrens ord, d. är. i det samma som Herren sade till honom, att han skulle dö, så dog han. „Af bokstafliga ordalydelsen („på Herrens mun") härflyter den gamla föreställningen, att Herren med en kyss borttagit Moses' själ" (Melin). Ljuf war i alla händelser utan twifwel denna död. Om detta Herrens ord se kap. 32: 50. Herren hade sagt: „Blif död på berget" — och fullt medweten om att så skulle ske, besteg Moses berget Nebo. Ingen sjukdom, intet yttre wåld eller olycka förorsakade Moses' död, utan han dog, emedan Herren befalt honom att dö.

W. 6. Och han (enl. profößwers.: Man begrof, d. w. s. Gud och hans englar) begrof honom i dalen i Moabs land, midt emot Bet=Peor, d. w. s. i en höglandsdal uti bergstrakten midt emot den wid foten af berget Peor belägna staden Bet=Peor (kap. 3: 29; 4: 46; Jos. 13: 20) — der i dalen eller i en undangömd grotta har Herren sjelf begrafwit sin trogne tjenares lekamen, och det utan twifwel på ett sätt som bättre än någon balsamering förmått icke allenast skydda den döda kroppen mot förruttnelse utan också omsider försatt honom i samma tillstånd af odödlighet som Hanok och Elias, enär Moses tillika med den senare wisade sig i härligheten wid Jesu förklaring (Matt. 17). — Att djefwulen antingen welat förhindra denna ärofulla begrafning eller ock hemlighållandet af Moses' graf — i senare fallet för att möjligen Israel skulle frestas att bedrifwa något afguderi med den döda kroppen — kan man antaga på grund af Jud. ep. w. 9, hwaraf ock framgår, att en hederswakt af englar omgifwit den för menniskor förborgade grafwen, hwilken, trots den här meddelade uppgiften på platsen (i dalen midt emot Bet=Peor), ännu ingen menniska kunnat upptäcka.

Anm. Liksom hela 34 kap. i 5 Mos. så har också denna grafskrift (nekrolog) blifwit uppsatt af den man, som stått Moses närmast, Josua, Nuns son, hwilken Moses på Herrens befallning genom handpåläggning inwigt till sin efterträdare (4 Mos. 27: 12—23), och af hwilken Moses utan twifwel sist tagit afsked samt derwid meddelat, hwad som skulle tilldraga sig på Nebo. Eller har Josua, som wardt uppfyld med „wishets anda", af Herren sjelf erhållit uppenbarelse härom.

W. 8. Här är ett annat slägte än det wid Sinai, som så lätt kunde trösta sig wid tanken att aldrig mer återse Moses. Det yngre slägtet wet att bättre än deras fäder uppskatta förlusten af en sådan man. På Moabs hedar, der de woro lägrade, höllo de sorgefest öfwer Moses — gråto- och klagodagar, som räckte en hel månad. En och annan icke minst Josua, lärer wäl hela lifwit igenom hafwa saknat honom.

W. 9. Wisserligen ersattes Moses till en del, neml. i egenskap af anförare eller höfding för Israel, af Josua, Nuns son, hwilken för detta uppdrag wardt särskildt utrustad med wisdomsanda, derigenom att Moses hade lagt sina händer på honom, d. ä. wälsignat och inwigt honom till sin efterträdare (4 Mos. 27: 18), hwadan ock Israels barn lydde honom och gjorde såsom Herren hade befalt Moses, att de nemligen skulle lyda Josua (4 Mos. 27: 20; Jos. 1: 16—18).

W. 10—12. Men såsom profet, förmedlare af Guds uppenbarelse, har Moses under hela gamla förbundet icke haft sin like, hwilken (såsom honom) Herren kände ansigte emot ansigte, d. ä. umgicks så förtroligt med (2 Mos. 33: 11; 4 Mos. 12: 8) och genom hwilken Herren utfört så stora ting som genom Moses i Egypten och under hela ökenwandringen m. m., hwilket wittnesbörd alltså gäller ifrån Adam intill Kristus, hwilken allena är förträffligare än Moses och större ära wärd än han (Ebr. 3: 3.)

(Efter Söndagsskolewännen

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 38. Torsdagen den 27 September **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Sabbatens uppkomst och betydelse.

Af Thomas A. Tidball. *)

I.

För att kunna erhålla en rätt uppfattning af sabbatens uppkomst och betydelse, är det nödigt att i någon mon gå tillbaka till den hebreiska sabbaten.

Man anser i allmänhet att sabbatens instiftelse af Gud såsom en inrättning för menniskan, ligger innesluten i orden i andra kapitalet af Genesis: „Och Gud wälsignade den sjunde dagen och helgade honom, emedan han på honom hwilade ifrån allt sitt werk, som Gud hade skapat och gjort". På grund af dessa ord är man wanligen böjd att anse sabbaten wara lika gammal som menniskan, ja som sjelfwa skapelsen. Jag tillstår dock att jag icke kan fatta saken så. Den tidsindelning i „weckor", som af ålder förefans bland de gamla semitiska folken, kan icke betraktas såsom annat än en naturlig fördelning af tiden för månens omlopp samt är dessutom höljd i så mycket mörker, att man icke i denna kan finna någon ledning wid letandet efter uppkomsten af sabbatsbruket. Huruwida en sabbatsdag fans bland den gamla semitiska weckans sju dagar, är mycket osäkert. Genesis nämner intet ord, som tyder på att denna dag skulle hafwa iakttagits af Adam och hans efterkommande; icke en gång patriarkerna wisste någonting derom. Ifrån Adam ända ned till Moses, d. w. s. ända ned till omkring 1500 år före Kristi födelse, kan man i bibeln hwarken påträffa någon befallning att hålla denna dag helig eller någon förebråelse för dess wanhelgande. De ord i Genesis II, 2, 3 som wi nyss anfört, säga oss endast hwad Gud gjorde, men innehålla ingen föreskrift hwad menniskan bör göra. De äro derför snarare att betraktas som en uppenbarelse, icke för Adam, utan för Moses, skapelsehistoriens berättare. Och wid hwilken tidpunkt Moses erhöll denna uppenbarelse, om före eller efter de tio budens utgifwande, är swårt, om icke omöjligt, för oss att utforska. Senare tiders assyriologer, såsom George Smith och professor Sayce, hafwa wisserligen trott sig finna spår af att en extra-Mosaisk eller pre-Mosaisk sabbat skulle hafwa iakttagits såsom hwilodag af de gamla babylonierne; men dessa spår äro i alla hänseenden så otydliga samt hafwa dessutom, efter hwad det synes, blifwit uttydda med så mycken godtycklighet, att de icke kunna tjena såsom basis wid någon exakt forskning i ämnet. Wi göra derföre klokast i att endast hålla oss till den Mosaiska sabbaten, hwars egendomlighet särskildt består i dess oberoende af månens förändringar samt i dess betydelse såsom warande en inrättning helgad åt Jehowah och hwilande på förbundet emellan Jehowah och hans folk Israel. En tidigare sabbat är möjlig, men Pentateukens sabbat är säker.

Det första omnämnandet af sabbaten såsom en inrättning för menniskorna förekommer i det sextonde kapitlet af Exodus i samband med insamlandet af manna. Låtom oss höra Moses' ord: „Detta är hwad Herren har sagt: i morgon är en hwilodag, en sabbat åt Herren. — I sex dagar skolen I samla manna, men på den sjunde dagen, som är sabbat, skall intet wara att finna. — — Sen, Herren har gifwit eder sabbaten; derföre gifwer han eder på den sjette dagen bröd för twå dagar". — Här finna wi den första tydliga instiftelse af sabbaten som bibeln omnämner, och hela sammanhanget utwisar att den kom såsom en öfwerraskning för israeliterna. Detta bud om sabbaten erhöll kort derpå en högtidlig bekräftelse genom att upptagas i och införlifwas med de tio budorden, som utgåfwos på Sinai berg. Den sabbat, som här gafs åt Israels folk skulle wara en åminnelse af den sabbat som Gud sjelf höll, efter det han afslutat skapelsewerket och som han ännu håller. Folket anbefallas nemligen att arbeta sex dagar och hwila på den sjunde: emedan „på sex dagar har Herren gjort himmelen och jorden och hafwet och allt hwad deruti är och han hwilade på den sjunde dagen; derföre har Gnd wälsignat sabbatsdagen och helgat honom". Denna gudomliga fördelning af arbete och hwila skulle, så långt som jordiska ting kunna likna de himmelska, wara det mönster, i enlighet med hwilket Guds folk borde arbeta och hwila. Menniskan, som skapades till Guds afbild, skulle, så widt möjligt war, hafwa en dylik sabbat som hennes skapare. Ifrån denna tid är sabbatshållandet ett af de mest utpräglade dragen för den judiska nationen samt utgör en sinnebild af dess sociala och religiösa lif. Den är, ett förbundstecken emellan Gud och hans egendomsfolk — ett tecken att han allena är dess Herre och Förlossare — en underpant på den utlofwade hwilan i Kanaan — en sinnebild af folkets tacksamhets skuld till Jehowah. Det sätt, på hwilket sabbaten skulle iakttagas, finna wi i allmänna ord uttryckt i Sinais lag: „Tänk på att du helgar hwilodagen; — — på denna dag skall du intet arbete göra". Senare tillkomma en mängd detaljbestämmelser, äfwen de delwis af Mosaiskt ursprung. Det war förbjudet att så och skörda, att bära bördor, att ingå i handel, att samla bränsle för att tillreda mat, att färdas eller att göra andra än helt korta fotwandringar. Dessa noggranna bestämmelser woro åtföljda af stränga straffbestämmelser. Och utan twifwel woro dessa bestämmelser nödwändiga under en ytterligt rå tid och bland ett upproriskt och laglöst folk, som endast genom tuktan kunde uppfostras till Guds tjenare. Detta war den negatiwa karakteren af sabbaten; men äfwen i denna sin negatiwa egenskap war sabbaten en utomordentligt wälgörande och kärleksfull inrättning. Denna hwila från weckans dryga och tunga arbete war en barmhertighet för tjenarene, trälarne och lastdjuren. Men sabbaten hade äfwen en positiw sida; den war en ljus social och religiös högtid. Den war en festdag, icke en fastdag — en dag för glädje, icke för sorg — en dag för familjemedlemmarne att samlas och erinra sig Jehowahs godhet och makt. Denna dess religiösa betydelse framträder allt mera efter templets inwigning och sedan synagogorna uppstått. Ifrån denna tid är sabbaten att betrakta såsom det judiska folkets protest emot den hedendom och gudlöshet, som på alla sidor omgåfwo dem, samt såsom ett stående wittnesbörd om att Israel war helgad åt Gud. Profeterna uttala högtidliga warningar mot dem, som wanhelgade densamma, samt rika löften åt dem, som höllo denna dag i helgd. Så fortgick det ända till Kristi tid, och om wi undersöka hans förhållande till sabbaten, så finna wi att hans förebråelser hufwudsakligen gällde, icke dess wanhelgande, utan de småaktiga och betungande tillägg, som fariseerna hade lagt till lagens bokstaf och hwarigenom de fördunklade dess anda. Genom dessa traditioner och trångbröstade tilläggsbestämmelser hade sabbatsdagen blifwit något helt annat än den war afsedd att wara. Tunga bördor hade blifwit bundna och lagda på folkets skuldror, till dess att folket slutligen endast hade blifwit maskiner i afseende å sabbatens helighållande. Den sabbat de fingo njuta af, war en sabbat för mumier och icke för lefwande andar. Tillochmed det arbete, som war nödwändigt för lifwets uppehälle, samt alla kärleks- och barmhertighetswerk woro förbjudna. Det war till dessa de blindes blinde ledare som Menniskones Son uttalade den stora sanningen, som i sig innesluter hela sabbatsbudets betydelse och ändamål, att „sabbaten är gjord för menniskan och icke menniskan för sabbaten".

Wi wilja nu undersöka den ställning som Herrens dag intog under tiden för kristendomens första utbredande, dess förhållande till det gamla förbundets sabbat och till de tio budorden, samt slutligen den auktoritet, på hwilken Nya testamentets hwilodag grundar sig äfwensom det rätta sättet för dess helighållande.

Låtom oss först se efter den historiska uppkomsten af denna för oss 'ä dyrbara dag. Om wi wända oss till Nya testamentet — och hwilken annan källa böra wi wäl anlita — så finna wi att under wår Herres jordiska lifstid ännu ingen underwisning meddelas derom; tiden war ännu icke kommen; men wi läsa tillika att han uppstod ifrån de döda på „den första dagen i weckan", och att han efter sin uppståndelse wid särskilda tillfällen på weckans första dag wisade sig för sina lärjungar. Wi finna äfwen att det war på „den första dagen i weckan", som han från himmelen utgjöt sin heliga ande öfwer apostlarne. Flere år senare besöker Paulus församlingen i Troas, der han stannade sju dagar, och „på den första dagen i weckan kommo lärjungarne tillsammans för att bryta brödet och Paulus predikade för dem". I ett af sina bref till församlingen i Korint skrifwer han: „Såsom jag skrifwit till Galaterna, så skrifwer jag ock till eder. På den första dagen i weckan aflägge hwar och en något af sitt förwärf, etc". Att på båda dessa senare ställen „den första dagen i weckan" omnämnes såsom den dag, då skaran af Jesu efterföljare plägade sammankomma till gemensam uppbyggelse och i gudstjenstliga ändamål är tydligt. Och ännu tydligare framhålles i Johannes Uppenbarelses bok weckans första dag såsom inwigd och helgad till Herrens dag. Kort efter den apostoliska tiden är söndagen allmänt iakttagen och helighållen af hela den kristna kyrkan och har sedan dess förblifwit weckans heliga dag utan afbrott ända ned till wår tid. Den är sålunda att betraktas såsom ett stycke af den apostoliska och bibliska kristendomen, som blifwit öfwerantwardad åt oss. Den är en inrättning, stiftad af dessa, af Guds ande inspirerade män, åt hwilka Kristus hade anförtrott styrelsen öfwer sin kyrka och hwilka skrifwit det Nya testamentet. Dagen är således lika helig som boken. Behöfwa wäl wi kristna någon ytterligare auktoritet, för att wi skulle wilja fira denna dag såsom en uppståndelsedag för hwarje wecka? Den är, denna dag, ett stående wittnesbörd om werkligheten af wår Herres uppståndelse, från hwilken den leder sitt ursprung, samt om kraften af denna uppståndelse för wårt eget lif. I aderton hundra år har dess röst warit hörd, kallande och förmanande alla dem, som äro „uppståndne med Kristus" att „söka de ting som ofwan äro, der Kristus sitter på Guds högra hand".

(Forts.)

*) Ur „The Virginia Seminary Magazine".

Några anteckningar från diskussionerna wid Missionshus inwignings festen i Tammerfors.

Bland frågor, föreslagna till diskussion, medhunnos följande:

1:mo. Wore det icke af nöden att årligen anordna åtminstone ett allmänt och fritt möte för kristna och predikanter i wårt land?

Wigten af årliga möten erkändes. Erfarenheten hade redan wisat huru sådana möten för kristna från olika delar af landet hade bidragit att öka kännedomen om den fria kristliga werksamheten i landet, samt att sprida intresset derför. Föreslogs derföre, att nästa år, om möjligt, hålla ett fritt missionsmöte för kristna i sammanhang med nykterhetsmötet i Wiborg, i juni månad. En komité, bestående af hrr Björkenheim, Mäkinen och Karlberg, waldes för att anordna om mötet. Hwad mötesorten beträffar föreslogs såsom ett alternatiw Åbo.

2:do. Huru böra predikanter gå till wäga wid sammankomster för att på bästa sätt winna själar för Herren. Matth. 10: 16?

Frågan gälde förfaringssättet wid offentliga möten, afseende att draga folket till Herren och Frälsaren.

Predikanten Karlberg anmärkte först om frälsningsmötena, som egt rum i Allianshuset i H:fors, att de wisserligen wäckt uppseende, men också anstöt, en omständighet som skulle botas. Hwad formen för mötena, angår, kan dock splittring bland de kristna åstadkommas både genom alltför stor frihet och alltför stor stränghet. Anstötliga namn på möten borde undwikas. „Frälsningsmöte" wore dessutom ett oegentligt namn, enär alla kristliga sammankomster kring ordet afse menniskors frälsning. Sådant namn wäcker misstro. Ledningen af sådana möten är en swår sak, och det fordrades bland de aktiwa deltagarena samstämmighet, enig öfwertygelse och hänförelse, wishet och måtta. Wittnesbörden borde wara mycket enkla och okonstlade. Mera stadgade kristna borde uppträda. Särskilda möten för bekymrade wore wälsignelsebringande.

Herr Palmu framhöll nödwändigheten af att de nywäckta närmare tages omhänder och med dem den enskilda själwården praktiserades. Trodde godt om frälsningsmötena, ty de hade samlat icke blott hamnbusar, utan efterhand äfwen en hel hop bildadt folk, och wälsignelse hade icke uteblifwit.

Pred. Nyréen. Predikanters: tillwägagående för själars winnande åt Kristus betingas af deras olika gåfwor. Det beror derjemte af förhållanden på den plats der de werka. De måste rätta sig derefter huruwida det finnes kristna, som wilja utan blygsel stå upp och på mötet erkänna wälsignelsen af någon särskild sanning, som träffat hjertat. — För att frälsningsmötena skola arbeta med framgång, fordras organisation. Dock är det icke formen, utan den hängifna andan, som frälsar. Skall en predikant werka med största möjliga wälsignelse, bör han ej lemnas stående allena, utan hafwa de kristnas direkta medwerkan att påräkna. Hwad predikosättet beträffar, bör det icke inskränka sig till idel textförklaringar, utan gifwa rum för omwexling.

Pred. Tuveson ogillade det skrytsamma sättet att „puffa" med mötena, såsom man i wissa länder tillåtit sig att göra. Apostlarna gingo icke så tillwäga, och borde wi helst söka följa det sätt som de lärt oss.

Herr Björkenheim war äfwen en wän af omwexling, men warnade för att anslå ytterligheter, sådana som redan delwis förekommit i eget land. Önskade iaktagande af mera stillhet och wisdom.

Pred. Braxén. Sättet att winna själar må ju wara likaså mångfaldigt, som sjelfwa själarnas olika behof. Predikan i olika stil, är ett sätt, eftermöten för bekymrade ett annat, bönemöte för troende efter helgelsemöte, hwad man will kalla det, då det afser de troendes fullare öfwerlåtelse åt Gud för att skickliggöra dem att bättre winna andra för Herren, är ett tredje, om än indirekt sätt. Derjemte wore på sin plats att hafwa möten för wittnesbörd, tillfällen för flera frälsta att inför hopen bära wittnesbörd om Frälsaren. Sådana möten må kallas frälsningsmöten, eller skördemöten, eller något annat, blott de motswara ändamålet, som är, att de troende må få till de swagas uppmuntran prisa med många tungor Guds nåds rikedomar, som de sjelfwa fått skörda under wandringen med Herren.

Pred. Petterson påpekade wigten af att winnlägga sig om ett sätt, som kan intressera och göra intryck på åhörarene, och sålunda beröra icke blott deras förstånd, utan äfwen wilja och känsla. Att tilltala känslan, liksom förståndet, är rätt då man söker nå hjertat.

Herr Palmu fann möten för wittnesbörd gynnsamma äfwen för upptäckandet af de troendes olika gåfwor, som kunna komma till anwändning. Af wigt för själars samlande åt Herren är också att „gå ut på gator och gränder" för att samla folk till mötena, der de få höra Guds ord. Äfwen qwinnorna böra på möten få wittna om sin Frälsare. De fara derföre icke efter att wara lärare, lika litet som andra, hwilka blott aflägga ett enkelt wittnesbörd. En lärare betyder ju icke detsamma som ett wittne om den frälsning man rönt.

Pred. Mattson förordade stilla möten.

Rektor Forsman ansåg det onödigt att fästa afseende på alla anmärkningar, hwaraf den själawinnande werksamheten kunde drabbas. Huru man än går till wäga, finnes det alltid folk, som stöta sig derpå. Gammal slentrian bestämmer mångens omdöme. Man har anmärkt att resultaten af wäckelsemötena ofta äro så otillförlitliga, och att så många återfall i synd förekommit. I allmänhet är ju så, att många gå tillbaka till werlden, sedan de en tid warit kraftigt påwerkade af Guds Ande. Men i alla fall borde en wäckelse fröjda oss. När ett träd i sommarens början står i full blom, kan man med säkerhet på hösten wänta sig någon frukt, trots stormarna. Så förhåller sig ock med stora wäckelser. Wi hafwa stort behof af kraftiga wäckelsemöten. Namnet gör icke mycket till saken. Dock må medgifwas att faror kunna finnas, och att moderation med afseende å tillwägagåendet är af nöden.

Herr Björkenheim wille med hänsyn till annonserandet om mötena icke utmönstra olika praktiska metoder, som kunna draga folk tillsammans. Men man borde undwika att i den wägen bokstafligen likna en clown. Det står nu med werksamheten på en sådan punkt, att frågan gäller antingen en utweckling åt frälsningsarmén till, eller i riktning till den gamla werksamhetsformen.

Pred. Karlberg anmärkte att något bindande beslut icke nu kunde fattas. Angående wittnesbörd trodde tal. att man aldrig kunde öfwerdrifwa, om man mera framhölle Kristus och Guds nåd i Honom. Qwinnors uppträdande wille tal. ej motsätta sig. Må de profetera, men företrädeswis dock tiga.

Missionär Orest ansåg det nödigt, att rätta sig efter förhållandena på hwarje ort, så mycket möjligt, och för öfrigt behjerta Pauli ord: „bröder, allt som är sannt, allt som är hedrande, allt som är rätt, allt som är rent, allt som är älskligt, allt som är berömligt, om det är någon dygd, något lofwärdt — tänken derpå". Håll korta predikningar och lemna tillfälle för bekymrade.

Pred. Karlberg. Undwik flitigt det anstötliga, rädd ej så mycket för omdömena, som om Guds ära och menniskors religiösa känsla. Låt också de „mindre ljusen brinna", mindre förmågor framträda, och gif sången mera plats.

Pred. Tuveson föreslog tillämpning af Apostelens råd: „en tale och de andra döme", bestyrde genom sin erfarenhet sanningen af det talade ordet. Talaren hade nog erfarenhet om att qwinnors wittnesbörd hade wälsignelse med sig, men wille likwäl respektera Paulus uttalande om qwinnans tigande i församlingen.

Stud. Mäkinen. Predikanten uppgifwe tid och rum, der han kan träffas af bekymrade. Eftermöten äro bra, men ofta swåra att fås till stånd. Några begåfwade predikanter (exempelwis Spurgeon) kunna werka till frälsning genom blotta predikan,; utan några eftermöten, andra behöfwa för sin särskilda gåfwa eftermöten, för att kunna enskildt leda de bekymrade till Herren. Hwarje predikant pröfwe efter Guds ord bästa sättet och handle derefter med full öfwertygelse, lemnande följderna åt Gud.

Pred. Petterson erkände att han, mycket intresserade sig äfwen för frälsningsarmén och läste dess tidning med werklig uppbyggelse, men likwäl ansåg han, att det ingalunda wore godt om dess metoder och tillwägagående skulle uppsluka alla andra sätt för den kristliga missionswerksamäeten, och hoppades han att det icke heller skulle få ske.

Herr Palmu påminde ännu om wigten af att de kristna personligen deltoge i arbetet för menniskors frälsning genom Kristus, och icke lemnade alltsammans åt en eller flera predikanter.

Slutligen uttalades följande önskemål: Predikantmötet i Tammerfors önskar som någonting synnerligen wigtigt, att det i Allianshuset hållna frälsningsmötena icke mera måtte ensidigt utwecklas i riktning mot frälsningsarméns werksamhetssätt, men modifieras derhän, att kristna ej behöfde taga anstöt af dem, utan kunde werksamt deltaga uti dem.

Härmed war diskussionen öfwer frågan afslutad.

(Forts.)

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Prowisionell trafik å Sawolaksbanan.** Enligt meddelande från F. T. B. hafwa stadsfullmäktige i St. Michel beslutit förena sig om det från Kuopio utgångna förslaget att genom en deputation hos styrelsen anhålla om Sawolaksbanans upplåtande för prowisionell trafik. Telegrammet innehåller icke något närmare beträffande tidpunkten, då denna trafik skulle taga sin början; men då, efter hwad man erfar af en i tidningarna offentliggjord förklaring af öfweringeniören Tallqwist, denna bana, till

Ett bref från F. Albricias,

hufwudledaren för ynglingaföreningarne i Spanien. *)

I början af juli a. p. war jag i Madrid, för att intressera några högt uppsatta personer för en wän i Rubi, som fallit offer för religiös förföljelse och på falsk angifwelse blifwit dömd till tre månaders fängelse.

Under tiden hade min hustru blifwit af domaren wid underrätten i Parasta kallad för att wittna i en mot mig anhängiggjord kriminalprocess. Wid min återkomst inställde jag mig hos domaren, der man meddelade mig, att en för sina carlistiska idéer bekant adwokat erhållit ett anonymt bref, skrifwit med rödt bläck och försedt med teckningar af dolkar och sablar, i hwilket bref han hotades med döden, såwida han ej försatte den fångne, för hwilken jag intresserade mig, i frihet. Ehuru jag förklarade att jag icke hade något med detta bref att skaffa, förbjöd mig likwäl domaren att utan hans tillstånd ändra wistelseort. Efter några weckors förlopp blef jag åter kallad att inställa mig — denna gång tillsammans med min kollega, en ung schweitzare, som arbetade hos mig.

Efter ett samtal med sin konsul tillrådde denne honom att så fort sig göra lät lemna Spanien, emedan han utaf det som förefallit fått det intryck att det här gällde en religiös förföljelse. Efter mycken strid med sig sjelf och sedan jag lyckats öfwertala honom, lemnade min wän Spanien, och jag inställde mig ensam hos domaren. Här erfor jag att löjtnanten för borgaregardet, för tillfället i Rubi, wittnat det han egde bewis på att jag skulle hafwa skrifwit ett annat anonymt bref till chefen för landtwärnet, hwilken jag äfwen hotat med döden, samt att min kamrat likaledes haft del i komplotten. För jemförelses skull måste jag deponera ett prof på min handstil. Jag protesterade på det kraftigaste emot en dylik beskyllning samt afgaf den förklaring att det hela, enligt min åsigt, endast war en plan, uppgjord af wara motståndare för att uttränga mig från den ewangeliska werksamheten, inom hwilken Herren stält mig. Först senare fick jag klart för mig hwad motståndarne afsågo med denna plan. Genom att anklaga mig för att hafwa hotat en militärperson, finge krigsrätten beifra saken, och på grund af egendomligheterna wid den spanska krigsrättens förfaringssätt kunde målet utdragas i åratal, utan att den anklagade eller hans förswarare finge den ringaste kännedom om sakernas ställning; på så sätt kunde mina fiender hafwa den tillfredsställelsen att se mig i fängelse på, hwem wet huru lång tid, anklagad för ett gement brott, utan att deras beteende finge det ringaste sken af religiös förföljelse. Generalen i distriktet Catalonien wille dock ej upptaga målet; kanhända genomskådade han anklagarnes orättfärdighet.

Huru många resor och huru mycket penningar har icke allt detta redan kostat mig, och hwilken ångest har icke min stackars hustru warit underkastad! Härmed är dock icke allt sagdt. Jemte handhafwandet af ewangeliska skolan i Rubi, söndagsskolan och den af omkring 40 personer besökta gudstjensten, går jag hwarje wecka till Sabadeu, en liten plats, omkring 12 kilometer härifrån med c:a 20,000 inwånare, der wi hafwa en liten församling. Från tid till annan låter jag i kaffehusen och å gatorna utdela prospekter jemte upprop, för att lägga beslag på publikens uppmärksamhet.

För en månad sedan offentliggjorde jag en skrift med titeln: „Hwad är fastandet"? Senaste torsdag skulle jag tala öfwer ämnet: „Är öronbiktén en apostolisk handling"? Wid tiden för sammankomsten wisade sig polischefen och förklarade i kretsföreståndarens och domarens namn församlingen upplöst och stängde dörrarne. Jag gick till kretsföreståndaren, hwilken sade mig att han icke egde någon kännedom om att ett ewangeliskt kapell existerade. Jag swarade honom att jag dock personligen hade meddelat honom om inwigningen af detta kapell, hwilket han emellertid icke wille medgifwa, utan fordrade en ny anmälan. Olyckligtwis war prospektet, som man utdelat, icke försedt med tryckningsortens namn; kapellets waktmästare häktades och jag erhöll en tredje anklagelse på grund af boktryckarens försumlighet.

För några dagar sedan kommo fem personer, åtföljda af domaren, för att hos mig anställa huswisitation efter de prospekt, på hwilka nämnda möte war utlyst. Om boktryckaren är illasinnad, kan denna sak leda till mycket obehag för mig. Jag tror dock att han, ehuru likgiltig i religiöst hänseende, skall tala sanning.

Från Sabadeu tillskrifwer mig en wän, att det ryktet ginge bland de katolska, att man skulle hålla mig i häktet under hela ransakningen, hwilken kan räcka månader, ja år; äfwen om jag sedermera blefwe frigifwen, skulle dock sanningens fiender känna sig rätt tillfredsställda.

Den Ewige lefwer dock och styr allt och har hittills ej tillåtit att jag fallit i fiendernas händer.

Tack käre broder för edert bref! Ni känner nu min ställning, och jag beder eder söka förmå de kristna hos eder att komma oss till hjelp. Mera arbetare behöfwes här; ensam förmår jag uträtta så litet. Måtte Herren wälsigna och hjelpa eder i edert arbete! En kristlig helsning från eder tillgifne

F. Albricias.

*) För någon tid sedan ingick till redaktionen för „Jünglings-Bote" följande intressanta skrifwelse, hwilken wi taga oss friheten att här återgifwa, följande derwid tidningen „Ungdomswännens" öfwersättning.

följe af bristande anslag, först efter ett år kan skrida så långt fram att någon trafik å densamma blefwe möjlig, torde wäl meningen wara att anhålla om arbetets å banan påskyndande, så att hela banan inom möjligaste korta tid kan upplåtas för sådan trafikering.

— **Helsingfors folkskolor** besökas för närwarande af 3,587 elever. Af dessa tillhöra 2,176 de högre, 1,345 de lägre och 66 de förberedande folkskolorna. På swenska underwisas 1,998, på finska 1,589. Nya elever hafwa sedan innewarande termins början emottagits till ett antal af 1,516, af hwilka 990 till högre swenska, 316 till de högre finska, 412 till de lägre swenska, 364 till de lägre finska, 29 till de förberedande swenska och 5 till de förberedande finska skolorna. Lärarepersonalen utgöres af 77 lärarinnor och 32 lärare samt 2 lärarebiträden i handarbete. Stadens folkskolor använda för underwisningen 50 läsrum, 2 gymnastiksalar och 1 slöjdlokal. Af läsrummen finnas 31 i stadens fyra egna skolgårdar; 19 läsrum äro hyrda.

— **Spanska handelstraktaten.** Det den 2 juli 1887 undertecknade handels och skeppsfartsfördraget med Spanien antogs af spanska cortes på det wilkor att mellan de båda kontraherande regeringarna en särskild öfwerenskommelse i form af ett kompletterande protokoll beträffande importen af finsk sprit till Spanien skulle träffas. Det i ryska utrikesministeriet framlagda projektet till protokoll är antaget af spanska regeringen och undertecknadt i Madrid den 13 juni 1888. Godkändt å högsta ord har detsamma numera blifwit offentliggjordt.

— **En extra — extra pension.** Geheimerådet V. von Haartman, hwilken wid afskedstagandet från sitt senatorsembete senaste wår erhöll en extra pension om 15,000 mark, har yttermera hugnats med en extra pension på 4,000 mark under tre års tid från H. M:ts handkassa. En finsk senator uppbär såsom kändt i full pension 12,000 mark. För den till geheimerådet V. von Haartman beklädt senatorsämbetet hade pensionen enligt lag utgjort 9,000 mark. (N. Pr.)

— **Werksamheten i Allianshuset.** Wid det i samband med det nya bönehusets inwigning i Tammerfors hållna diskussionsmötet uttalades såsom ett beaktanswärdt önskningsmål, att werksamheten i Allianshuset i Helsingfors icke widare måtte utweckla sig i riktning mot frälsningshären utan antaga den allwarliga karakter, som är förenlig med Guds ords förkunnande. (Se referatet från mötet å annat ställe i bladet). Då emellertid de s. k. frälsningsmötena i fleres tänke wisat sig wara af stor praktisk nytta såsom wäckelsemöten och äfwen, så widt menniskoögon kunna se, wälsignade med rika frukter, torde af enskilda personer en lokal komma att upphyras wid Båtsmansgatan, der wäckelsemöten komma att hållas hwarje afton.

— **Minneswård åt Uno Cygneus.** Wid ett nyligen hållet möte af lärarinnor wid stadens folkskolor upptogs till behandling den af dem warmt omhuldade önskan att uppresa en minneswård åt den finska folkskolans fader, och beslöts att på den aflidnes födelsedag den 12 oktober, skrida till insamling af bidrag för detta ändamål. Dagen kommer att hedras med sång på hans graf samt en enkel festlighet af stadens samtliga folkskolor.

— **Aflidne friherre Bruns** enka har, enligt F:d blifwit hugnad med en lifstidspension af 14,000 mark.

— **Till guwernör i Wasa län** lär enl. U. S. guwernören i Kuopio län, generallöjtnant A. A. Järnefelt wara designerad.

— **Finska wetenskapssocieteten** sammanträdde härom dagen till sitt första möte under denna termin.

Såsom bekant donerade statsrådet Lindelöf till finska wetenskapssocieteten det pris af 2,000 mk, som han erhöll wid societetens 50 års fest, såsom grundplåt till en prisfond för matematiska afhandlingar. — Hr Lindelöf inlemnade nu ett förslag till stadgar för prisfonden, hwari fastställdes, att medlen skola förräntas tills de uppnått ett belopp af 5,000 mk, hwarefter hwart tredje år af räntan ett pris skall anslås för matematiska afhandlingar. — Förslaget antogs.

Statsrådet Ahlqwist anmälde till intagning i societetens öfwersigt en mindre uppsats af prof. Tötterman angående dechiffreringen af de af Jenisejexpeditionen upptäckt hällristning.

— **Swenska literatursällskapet** har likaledes sammanträdt till sitt första möte under denna termin.

Sällskapets skattmästare öfwerste K. Antell meddelade, att han den 14 sistlidne juni af utredningsmannen i aflidne ombudsmannen V. Höckerts bo af dennes till sällskapet testamenterade förmögenhet mottagit 80,363 mk 37 p. dels i statspapper och obligationer, dels i aktier och skuldsedlar samt en mindre summa i utländskt mynt. Då boets realisation ännu icke är slutförd, är det att antaga att ännu någon mindre summa kommer att tillfalla sällskapet, efter det några smärre legat i testamentet utbetalats. Sällskapets tillgångar stiga således för närwarande till omkring 155,730 mk.

— **Donationer.** Handlanden Joh. Askolin i Borgå, hwilken redan härförinnan wisat ett warmt intresse för folkskolesaken i Pernå socken, har nu till priwata swenska folkskolan i Mörskom sockens kyrkoby skänkt en hel komplex byggnader, bestående af boningshus med skollokal, stugubyggnad samt nödiga uthus, ladugård m. m., alla belägna midt i kyrkobyn bredwid sjöstrand och landswäg. Priwata swenska folkskolan i Mörskom kyrkoby, hwilken fått kämpa med stora ekonomiska swårigheter och hwilken isynnerhet haft swårt att få lämplig lokal, har genom denna frikostiga gåfwa sluppit ett ganska stort bekymmer och kan med bättre förtröstan se framtiden an. (F:wännen.)

Hofrättsassessorn H. Skog har till fruntimmersskolan i Wasa till minne af sin aflidna dotter Elli, som warit elev af skolan, på hennes födelsedag den 19 dennes donerat 400 mk som grundplåt till en stipendiefond, hwaraf räntan skulle utdelas åt medellös elev, hemma från Wasa. Såsom wilkor är med stipendiet förbundet att stipendiaten å den aflidnes födelsedag nedlägger en krans på hennes graf. — Donatorns afsikt torde wara att inom kort öka fonden till 1,000 mk. (W. T.)

— **Omnibusbolaget.** En ny stallbyggnad, som för bolagets räkning uppföres å willan Ås mark i Sörnäs, f. d. Silfwerbladska willan, är snart under tak. Byggnaden, som uppföres af byggmästar Pärman, skall wara i fullt skick d. 15 oktober, från hwilken tid man således kan hoppas att den länge efterlängtade omnibustrafiken också på östra schausseen skall begynna. (Folkw.)

— **Anhållan om reseunderstöd.** Skollärarinnan B. Langhoff har anhållit om understöd för idkande af pedagogiska studier å utrikesort.

— **Landtdagskostnaderna i Helsingfors** för innewarande år 1888 belöpa sig till 17,408 mk och komma att hos walmännen uttaxeras med 76 penni pr röst eller skattöre. Uppbörden torde försiggå i slutet af nästkommande oktober månad. (Hbl.)

— **Kouwola-Kotka banan.** Till distriktingeniör å Kouwola—Kotka banan är antagen ingeniör Stenberg och till biträdande ingeniör ingeniörerna Kanzelin, Hedengren, Stening, och Zitting.

— **Olycksfallförsäkringsaktiebolaget „Norden“**, som ungefär tjugu dagar arbetat i landet, har redan ensamt här i Helsingfors afslutat försäkringar för mera än en miljon mark. Bolaget har äfwen på denna korta tid redan blifwit förpliktad till en ersättning åt en försäkrad.

— **Wid arbetareföreningens månadsmöte** förewar till behandling förslaget till det af senaten infordrade utlåtandet af arbetareföreningen öfwer de föreslagna stadgarna för den tillämnade folkbanken härstädes. Förslaget antogs utan ändringar, och uppdrogs det åt ordföranden och sekreteraren att insända utlåtandet jemte remisshandlingarna till senaten.

— **Guldletningen i Lappland.** Den under stud. H. Stjernwalls ledning stående expeditionen, som af regeringen utsändts för anställande af guldletning i Lappland, har enl. O. L. påträffat guldådror wid Ounasjoki mellan Rowaniemi och Kittilä, men endast i ringa grad guldförande. Norr om Kittilä kyrka ha några guldådror icke påträffats wid Ounasjoki. Hr Stjernwall fortsätter guldletningen i Muonio elfdal och wid dess biflöder.

— **En rysk badgäst om Finland.** St. Pet. Ztg innehåller en korrespondens från Willmanstrand, hwari förf. —un— kastar en öfwerblick på stadens historiska öden och prisar dess lämplighet som badort. Brefwet slutar med följande betraktelser:

„Fattigt är det sköna Finland likwäl. Endast genom jernhård flit frambringar landtmannen ur den karga jorden en ofta endast högst ringa skörd. Många år uteblir densamma helt och hållet. Men rikt är landet på naturskönhet och inwånarne på fosterlandskärlek, på kristlig tukt och kraftig tillämpning af rationela, sedlighet och folkets wäl befordrande lagar. Det är icke utan wemod som man tar afsked af Finland. Åter och åter gör man sig den frågan: „Hwarföre är det icke äfwen i wårt af naturen så rikligen wälsignade Ryssland så bra, så ordentligt, så renligt som i det fattiga Finland? Måste man nödwändigtwis wara fattig för att blifwa delaktig af sådana högre fördelar?“

— **Export af widebark till Swerge.** Under rubriken „Ny importartikel för Stockholm“ skrifwes i Stockholms Dagblad: Ångfartyget Carl von Linné medförde här om dagen från Finland en för Stockholm ny importartikel, nämligen 1,300 lisp. widebark. Denna råwara, som användes wid beredning af finare läderwaror, har förut aldrig importerats hit från utrikes ort.

— **Stadens finskspråkiga nykterhetsföreningar.** För en tid sedan woro enligt U. S. bestyrelserna för närwarande finskspråkiga nykterhetsföreningar samlade till ett allmänt möte i gården n:o 4 wid Mariegatan för att öfwerlägga, om det wore önskwärdt, att alla Helsingfors nykterhetsföreningar sammanslöte sig till en enda förening. Man hoppades att en förening bättre skulle besegra swårigheterna, då alla krafter samlas i en, och icke flere föreningar konkurrera med hwarandra. Frågan framkallade en temligen lång diskussion efter hwars afslutande man beslöt, att föreslå de skilda föreningarna att sammansluta sig icke till en utan till twå föreningar, af hwilka den ena skulle bli frisinnad. De i stadens utkant befintliga sällskapen Walo, Rauha och Wapaus blefwo icke medtagna i räkningen, emedan de för det långa afståndets skull äro nödwändiga där de äro, hwarför endast de fyra inom staden wärkande sällskapen Koitto, Tähti, Kilpi och Kilpi den yngre komma att sammansluta sig. Sammanslutningen kommer att försiggå sålunda, att af de fyra sällskapen twå komma att upphöra och förena sig med de öfriga. Den ena föreningens namn kommer att förbli Koitto; den andra har ännu icke något bestämdt namn. Om sällskapen bifalla till förslaget, så kommer det mycket snart att förwerkligas.

— **Breflåda.** K. A, T. Eder uppsats skall ingå så fort utrymme kan beredas för densamma.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl. — swensk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och 5 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 torsd. d. 26 kl. 8 e. m. Bönemöte. söndag d. 30 kl. 7 e. m. predikan af L. Lundqwist från Österbotten.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; — kl. 7 e. m. flere talare.
Tisdag kl. 8 e. m. finskt troende möte i lilla salen.
Onsdag kl. 8 e. m. swensk predikan i stora salen.
Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Obs.! Redaktionens adress är W. Brunnsparken 6.

Obs.! Af förekommen anledning anhålla wi att all oregelbundenhet i tidningens distribuering godhetsfullt må anmälas å Missionsbokhandeln, Alexandersg. 40.

„Förtröttens icke att göra det goda“.

2 Tess. 3: 13.

„Hwar och en hjelper till att arbeta för Guds eller mot Guds sak. Hwarje morgon, då du uppstår, går du ut att församla åt Kristus eller att förskingra. Hwarje afton, då du nedlägger dig, har du hjelpt till att uppbygga Zions murar eller att nedrifwa dem. Ingen menniska, ware sig man, qwinna eller barn, kan förblifwa neutral och blott lefwa för sig sjelf; antingen de wilja det eller ej, så äro de på den ena eller andra sidan. Och wore dina anlag och gåfwor blott af ett sandkorns wigt, säg, will du icke kasta detta sandkorn i wågskålen för Guds sak? — Det är det sista kornet, som tynger ned wågskålen, den sista bördan, som bryter hästens rygg. Låt wara, att du blott har ett pund; se till, att du använder det rätt och till Guds ära, lika willigt som egde du hundrade. — Min wän, gåfworna äro ej hufwudsaken i det godas tjenst, men wiljan är det. Ofta är det just de, som ega blott ett pund, hwilka det är swårast att sätta i rörelse“. — —

„Gagn eller skada måste du göra din omgifning, hwad du will det eller ej; så se då noga till att du gör det godt är! Du har ju en tunga att tala med, kan du ej då gifwa ett godt rådslag? Kan du ej uppmuntra den försagde, upplifwa den håglöse, kalla tillbaka den affällige, hejda den utswäfwande, bestraffa den werldslige, råda den swage? Kan du ej tala ett ord för Gud och Kristus och wisa din flagga? Hwilken kan beskrifwa den makt, som ligger i ett ord, sagdt i sinom tid; det har ofta werkat till räddning af en själ.

Kan du icke werka godt genom ditt lefwerne, genom att ihärdigt och tåligt göra det rätta? Äfwen då dina medwandrare tillstoppa öronen emot goda råd, skola de lära inse och erkänna hwad tålamod, ödmjukhet, broderlig kärlek, godhet, ett öfwerseende, förlåtande osjelfwiskt sinnelag, ett mildt lynne och älskwärdhet hafwa för ett stort och werksamt inflytande på det dagliga lifwet. — Likt wattendroppens ständiga nedfallande på stenen, bortnötas härigenom så småningom fördomarna, och tusende menniskor, som ej förstå läran, förstå dessa kraftiga tecken till Guds nåd och sann kristendom. Det finnes ett winnande utan ord (1 Petr. 3: 1). (Ryle).

Och låtom oss icke förtröttas att göra det goda; ty wi skola ock i sinom tid skörda, om wi icke tröttna (Gal. 6: 9). Apostelen Paulus war outtröttlig i Herrens tjenst, derför kunde han äfwen uppmana sina medkristne att icke tröttna. I 2 Kor. 4: 1 säger han: „Derföre, då wi hafwa detta embete, efter den barmhertighet, som oss wederfarits, så förtröttas wi icke“! Häraf se wi, hwarför Paulus icke förtröttades. Det war Guds barmhertighet, som höll honom uppe. Nog war Pauli embete maktpåliggande, och de omständigheter, under hwilka han utöfwade det, wora i hög grad egnade att nedtrycka honom, men

ikwäl kunde han hålla ut. Han säger sjelf om sig och sina medarbetare: „Wi äro på allt sätt trängde, men icke undertryckte, rådwille, men icke rådlöse, förföljde, men icke öfwergifne, nederslagne, men icke förlorade". (2 Kor! 4: 8, 9). Trängd war han på alla sidor af blodstörtiga fiender, af falska lärare och falska bröder, men han lät sig likwäl icke undertryckas. Jemte otaliga andra wedermödor hwilade äfwen omsorgen om alla församlingarna tungt på hans hjerta. Korintiernas partiwäsen och ifynnerhet Galaternas wacklande mellan trons och gerningarnes rättfärdighet gjorde honom stundom rådwill, men han förblef likwäl outtröttlig i sitt embetes utöfning. Förföljd, hånad, beljugen, fängslad och misshandlad på mångfaldigt sätt, fortfor han att med oförminskad hänförelse förkunna ewangelium såsom warande en Guds kraft till frälsning för hwar och en som tror. Att förhärliga Kristi namn genom ewangelii förkunnelse till syndares frälsning, det war hans lifs mål. För winnande af detta mål war han willig att offra sitt lif, och när stunden derför war inne, kunde han triumferande utbrista: „Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bewarat tron. Härefter är mig förwarad rättfärdighetens krona, hwilken Herren, den rättfärdige domaren, skall gifwa mig på den dagen — —".

Tagen, mina bröder, till föredöme i lidande och i tålamod profeterna, som hafwa talat i Herrens namn. Se, wi prisa dem saliga, som tåligt hafwa lidit, säger Jakob. Må wi alltså icke förtröttas att göra det goda, om wi än i det godas tjenst skulle något lida! „Se, jag är med eder alla dagar intill werldens ände, säger Jesus". Dessa ord kunna göra oss uthålliga i hans tjenst. Det är stort att se, när någon med ifwer begynner werka Herrens werk, men det är ännu större att få se honom hålla ut. Mången predikant, som med stor ifwer börjat förkunna Kristi namn, emedan han sjelf funnit lif och frid i detta namn, har sedermera tröttnat och antingen helt och hållet upphört dermed eller ock, till följd af yttre omständigheter, fortsatt, men på ett trögt och likgiltigt sätt, af gammal wana, likasom när en maskin fortfar att gå af den fart, han engång fått, äfwen sedan elden slocknat. Gud gifwe hwarje ewangelii förkunnare nåd att hålla ut! Den late tjenaren warder bunden och utkastad i mörkret, när Herren kommer. Men den trogne, uthållige tjenaren får då ingå i sin Herres glädje. Detta gäller icke blott predikanter utan hwarje kristen. Ty alla kristna äro, såsom redan blifwit framhållet, kallade att på ett eller annat sätt tjena Kristus. Och af en hwar fordrar Herren uthållighet och trohet. Har du i Jesu namn börjat deltaga i söndagsskolans arbete, käre wän, håll ut! Du är kallad att wid sjukbäddar tala om Jesus, o, håll ut, till dess du sjelf nödgas intaga sjukbädden! Eller du har fått gåfwan att sjunga om Jesus. Du kan dermed wäcka och uppbygga dina medmenniskor samt bidraga till att flere besöka de sammankomster, der Guds ord förehafwes. Säg, will du icke odla och till Herrens ära bruka denna dyrbara gåfwa? Will du icke hålla ut med att för dina lidande medmenniskor sjunga om Jesus, till dess du med förklarad tunga inför tronen får sjunga Guds och Lammets lof? Många, kunna någon tid med stort intresse deltaga i kristlig werksamhet t. ex. i söndagsskolan, i syföreningar, i sångföreningar, såsom husbesökare, sjukwårdare, skriftspridare o. s. w., men de tröttna. Då de uppmanas att fortsätta, klaga de öfwer ringa gåfwor eller brist på tid. I nio fall af tio är deras klagan blott en tom ursäkt. De fleste, som sålunda tröttnat, hafwa fortfarande en talande tunga och tid nog att då och då prata bort en timme eller twå i något trefligt sällskap; och säkert är, att om de hade Jesu sinne, så att de med honom kunde säga; „det är min mat, att göra dens wilja, som har sändt mig, och fullborda hans werk", då skulle icke deras platser på arbetsfältet så ofta blifwa tomma. Gud wäcke en hwar, som börjat tröttna! Tiden är kort. Arbetsdagen går snart till ända. Natten kommer, då ingen kan werka. Derföre, medan wi hafwa tid, låtom oss göra det goda mot alla, men mest mot dem som höra tron till (Gal. 6: 10).

J. A. K.

Om werldskonferensen

af kristliga föreningar för unge män.

skrifwer skolbestyrer H. Woll till norska Morgenbladet följande:

Frågar man efter nyttan eller werkningarne af den hållna konferensen, torde wäl denna närmast bestå i de enskilda deltagarnes rika och mäktiga intryck af den stora enheten i den skenbara mångfalden. Det starka troslif, som tog sig uttryck såwäl under föredragen som under diskussionen; det ifriga kärleksarbete man dels blef wittne, dels hörde omtalas; det lifwande hopp som besjälade alla, om Guds bistånd till sakens widare utweckling och befrämjande — allt bidrog ach måste bidraga till att ingjuta i hwarje deltagare förnyad kraft för hans werksamhet för saken, nya och wäckande impulser till ökadt arbete för densamma. Månget frö blef här sådt, som helt wisst kommer att gro i stillhet, om man endast under de små förhållandena sträfwar efter att göra sitt bästa för de ungas timliga och andliga wäl. Och då nya tankar föddes i många sinnen, och utan twifwel mången plan uppgjordes om större ifwer i det ena eller det andra afseendet, torde man wäl kunna hoppas, att wida omkring skall spörjas framgång med detta möte, som med hänsyn till stark sammanslutning och utmärkt ledning icke haft sitt motstycke i föreningarnes historia. Och så torde wäl konferensen hafwa bidragit till, att saken blifwit mera känd i kretsar, som annars hade stått utanför densamma. Man torde hafwa sett att man här står inför en samhällsmakt, som wisserligen ännu är i sin linda, men som kan komma att få sin stora betydelse i dessa tider, då det gäller att göra sitt wal och att intaga en fast ståndpunkt. Detta skall kunna kalla nya krafter till arbetet för saken, och man skall härigenom komma att inse, att icke allenast motstånd och owilja utan äfwen likgiltighet gentemot densamma kan blifwa en orätt handling, när man eger kraft och förmåga att arbeta för sakens främjande.

Ännu mycket mer kunde wara att säga i detta ämne, men här må nu blott ytterligare tilläggas några ord om den gästfrihet, som wisades deltagarene i konferensen. Oaktadt ett nästan dubbelt så stort antal mötesdeltagare än det som war beräknadt, hade insunnit sig, erhöllo dock nästan alla priwata boståder; den artighet och wänlighet, som från alla håll kommo dem till del, bidrogo både till att styrka den goda tanken om swenskt gästfrihet och att bana wäg för knytandet af månget wänskapsband, som helt wisst skall komma att hålla länge, efter det sammanwarons dagar gått till ända. Det war icke blott artighetsfraser, som wexlades i de många tackfägelserna till de swenska bröderna, det war det sanna kristliga brödrasinnet, som här alltigenom fann ett så warmt uttryck; och om deltagarnes hjertan än slogo starkast under festens timmar eller under inflytandet af talens glöd, skola de dock länge klappa warmt wid minnet af alla de rika och kärleksfulla stunderna under ynglingaföreningarnes elfte werldskonferens.

Söndagsskolan.

Söndagen den 30 semp. 1888.

Återblick.

Wi hafwa under det tilländalupna qwartalet haft till betraktelseämne ett stycke af Israels historia. I mångt och mycket hafwo wi säkert icke kunnat undgå att märka, det denna historia delwis äfwen är wår historia. Detta har twifwelsutan af den mer uppmärksamme betraktaren warit totalintrycket. Han har helt säkert i Israels historia sett en förunderlig trogen teckning af sitt eget andeliga lif. Samma strider, samma sorgliga nederlag, samma glädjande segrar. Det kännes likšom Herren många, många århundraden före wår egen tillwaro låtit nedskrifwa wår egen biografi till wår hjelp, till wår warning, till wår tröst, då wi skulle börja genomkämpa lifwet på fullt allwar. Så förunderligt lika wåra egna erfarenheter äro nämligen de erfarenheter Israel såsom ett Guds folk får göra under denna sin ökenwandring. Och hwarför skulle wi icke i en wiss wälförstådd mening få taga det så? Månne icke Herrens mening och wilja med allt sitt ord är just detta: att på samma gång han deri uppenbarar sin wilja och sitt råd om wår frälsning, bringar han genom samma sitt ewiga lifsord oss till en sann sjelfkännedom? Jo, helt wisst. Ty utan att wi genom Guds ord komma till denna sanna sjelfkännedom, lära känna wår egen genom synden förderfwade natur, hela wårt sinnes förwändhet, wår naturliga benägenhet för det onda och oförmögenhet till att göra det goda, utan att wi wid betraktandet af Guds ord bringas att göra denna sorgliga upptäckt om oss sjelfwa, och af den sorg, som denna upptäckt åstadkommer, drifwas att söka Guds nåd, syndernas förlåtelse och frälsning, hafwa wi aldrig något gagn af ordets betraktande.

Wi kunna på sin höjd beundra de trostarka och helgade karakterer, som derunder möta oss, och för ett ögonblick känna oss djupt gripna af de händelser, de warnande eller manande exempel, den makalösa om stor wisdom wittnande underwisning, den lika milda och försonliga som allwarliga och rättwisa lära, som här på hwarje skriftens blad framträder för wårt sinne, men mer blir det dock ej.

För att Guds ord skall få uträtta på oss och med oss hwad det alltid afsett och affer, måste det läsas under en uppriktig sjelfpröfning och under denna bön till Herren: „Herre, ransaka mitt hjerta, bepröfwa mig! Se till, om jag är på en orätt wäg, och för mig då på den sanna och lefwande wägen"!

Detta gäller allt Guds ord, detta gäller och Israels historia. Hafwa wi icke på nyss sagda sätt läst och betraktat den del af Israels historia, som nu utgjort betraktelseämnet, ja, då har det lästa ingenting uträttat med oss och för oss. Då blir denna del af Israels historia endast såsom en annan historia, lika fort glömd som han warit fort läst. Då hafwa alla de uppmuntrande lärdomar, som Gud welat gifwa oss, i sitt förbund med Israel, att han icke öfwergifwer sitt folk, i de offerhandlingar och gudstjenstordningar som han böd Israel (texterna 1, 3, 4—8), liksom de warningar som han här låtit nedskrifwa, (texterna 2, 9—13) gått oss saklöst förbi. Wi hafwa då likšom tusenden före oss dragit en Guds dom öfwer oss genom att tankslöst umgås med hans heliga ord, och wi hafwa då brukat detta ord icke till wår förbättring utan till wår försämring.

Wi wilja dock hoppas, att om detta warit förhållandet med några, det dock icke måtte hafwa warit så med allt för många af eder, som nu i wåra söndagsskoleklasser mottagit underwisning under detta qwartal. Och skulle du som läser detta inom dig sjelf nödgas erkänna, att du så wårdslöst betraktat dessa söndagsskoletexter, då bedja wi dig i wår Herres och Frälsares namn, läs, under uppriktigt begär att rätteligen lära känna dig sjelf likšom Guds frälsande nåd, och under allwarlig bön till Gud härom, ännu en gång igenom dessa texter. Då skall ljus uppgå för dina själs ögon och då skall på dig sannas, hwad Herren säger: Salige äro de som höra Guds ord och gömma det.

De texter wi under det förgångna qwartalet betraktat, äro följande:

1. Guds förbund med Israel.
2. Folkets affall.
3. Gud öfwergifwer icke sitt folk.
4. Brännoffret.
5. Försoningsdagen.
6. Löfhyddohögtiden.
7. Jubelåret.
8. Moln och eldstoden.
9. De tolf spejarne.
10. Folkets otro.
11. Den slagna klippan.
12. Kopparormen.
13. Moses död och begrafning.

Om I förblifwen i mitt ord, så ären I mina sanna lärjungar. Och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria. Joh. 1: 31, 32.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 39. Torsdagen den 4 Oktober **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Sabbatens uppkomst och betydelse.

Af Thomas A. Tidball. *)

II.

I hwilket förhållande står nu kristendomens söndag till det gamla förbundets sabbat? Det är tydligt att de icke kunna identifieras med hwarandra, och ej heller har man något bewis för att den ena skulle hafwa blifwit ersatt af den andra. Hwardera står på sin egen särskilda grund. De judiska kristna, ja sjelfwa apostlarne fortforo under en tid att hålla den hebreiska lagens sabbat wid sidan af söndagen — på samma sätt som de fortforo att iakttaga omskärelsen wid sidan af det kristna dopet. Men gradwis och i den mån som ögonen blefwo öppnade, förswann sabbaten såsom ock omskärelsen och öfriga återstoder af de judiska institutionerna småningom förswunno af sig sjelfwa, efter det att de uppnått sitt mål. När den förebildande ceremoniallagen hade blifwit uppfylld i Kristus, war den till intet mera nyttig och kunde derföre icke heller längre wara bindande. Deremot finnes ingenting, som tyder på att de hedningakristna någonsiu skulle hafwa hållit den judiska sabbaten. För dem war den icke gjord; de hade ingenting med deuna att skaffa. I det ryktbara bref, som det första kyrkomötet i Jerusalem skref till sina omwända bröder bland hedningarne, läsa wi: „den helige ande och wi hafwa funnit för godt att icke betunga eder med andra föreskrifter än de som äro nödwändiga, nemligen etc. etc." Här uppräknas dessa „nödwändiga" föreskrifter, men sabbaten finner ibland dem ingen plats. Hwarföre? Emedan den icke längre war nödwändig; den dog ut med den judaismen, hwaraf den war en del. I apostlarnes bref finnes intet enda ord, som ålägger Jesu efterföljare att iakttaga denna dag eller som förebrår dem för att icke hålla densamma. Ja, mera än så. På det enda stället, der Paulus omnämner sabbaten, erhålla wi en tydlig fingerwisning om att dess bindande kraft är upphörd. I sitt bref till kolosserna skrifwer nemligen Paulus att Kristi död och uppståndelse hafwa „utplånat den i stadgar gifna handskriften, som war oss emot och undanröjt den och fastnaglat den wid korset", samt tillägger omedelbart derpå: „Må ingen derföre döma eder för mat eller dryck, eller i fråga om högtider eller nymånader eller sabbater, hwilket allt är en skugga af det som skulle komma men kroppen är Kristi". Han twekar således icke att hänföra sabbaten till dessa många stadgar, som woro typiska för den judiska nationen och följaktligen äfwen nationela, lokala och föränderliga — en skugga blott af det som komma skulle. Nu har skuggan förswunnit, men kroppen — werkligheten, som är Kristus — är qwar.

Skola wi häraf draga den slutsatsen att Herrens ord att „sabbaden är gjord för menniskan", icke längre hafwa tillämplighet för oss? Ingalunda. Den sabbat, som stiftades för judarne är upphäfd för de kristne; men i denna ligger likwäl inneslutet ett andligt innehåll — en kärna, som wi, i figurlig betydelse, wilja kalla den „kristna sabbaten" och som förblifwer, emedan den „är gjord för menniskan", såsom menniska, oberoende af nationalitet. Af denna den andliga sabbaten är söndagen det yttre synliga tecknet samt tillika det medel, hwarigenom wi erhålla de förmåner, som i denna utlofwas oss. I sabbaten finnes således skugga och werklighet — det som är öfwergående och det som är oförgängligt; det som är timligt och det som är ewigt. I denna sin senare andliga bemärkelse har sabbatsbudet icke förlorat något af sin bindande kraft och skall aldrig förlora deraf, men detta icke på grund af det utgör en del af den mosaiska lagen, ty denna ä r en gång för alla upphäfd för de kristne. Man kan wisserligen här inwända att detta bud hör till deu moraliska lagen och icke endast till ceremoniallagen och att öfwerhufwud alla de tio budorden fortfarande i hela sin kraft äro bindande för oss. Men det är dock att märka, att de äro det, icke för att de äro skrifna på sten och utgifna genom Moses, utan på grund af deras egen oföränderliga karakter — emedan de utgöra lagen om rätt och orätt och emedan de äro ett uttryck af Guds röst i wårt samwete. En moralisk lag är rätt, icke derföre att den är befald, utan den är befalld derföre att den är rätt. Så ock med sabbatsbudet. Till sin bokstaf är detta bud, som föreskref att judarne skulle hwila på den sjunde dagen, upphäfdt; men till sitt andliga innehåll är detta bud af ewigt bindande kraft. Gud har rätt att fordra af oss att wi helga åt honom hela wår tid och att wi tjena honom troget alla dagar af wårt lif, och menniskan å sin sida har, för att hennes lif skall gå sund utweckling, b e h o f af en periodiskt återkommande dag af hwila och andakt. Det är på detta ömsesidiga kraf som sabbatsbudets grund hwilar, och på denna grund är detta bud äfwen oföränderligt samt utgör en del af wår pligt emot Gud, emot oss sjelfwa och wår nästa. Derföre lära wi det åt wåra barn, samt bedja Gud böja wåra hjertan att hålla denna lag.

I denna sin andliga betydelse war detta ceremonialbud en profetisk förutsägelse af den stora sanning, som låg inneslutén i de ord wi anfört af wår herre Jesus och genom hwilka detta bud får sin fulla förklaring. Det ligger nemligen i denna gamla inrättning en gudomlig afsigt, som frånsedt dess enskilda och nationela bestämmelse wisar en djup inblick i menniskonaturens behof och derföre är den lika oföränderlig som de lagar som påbjuda ärlighet, renhet i wandel samt iakttagande af familjebandens helgd. Den underwisar oss om wårt djupa behof af en tid af hwila från wåra jordiska sträfwanden, en tid för wårt umgänge med Gud och wår tillwärt i helgelse. Ingen kan förneka detta behof. Om det än är medwetet känbart endast för dem, som lefwa ett lif i Gud, så förefinnes det dock hos alla, det tillhör i lika hög grad wårt kroppsliga och själiska som wår andliga warelse och är i synnerhet oskiljaktigt från en religion, som lärer oss ett högre mål än att blott söka det jordiska goda. I denna bemärkelse har sabbatsbudet öfwergått från den hebreiska lagen till Jesu Kristi kyrka. Och i sanning är det omöjligt att finna en orsak för hwilodagens iakttagande, som är på en gång mera förnuftig och mera skriftenlig, mera mensklig och likwäl mera gudomlig än denna Menniskones Sons förklaring att sabbaten är gjord för menniskans skuld — gjord för att tillfredsställa hennes djupaste behof i kroppsligt och andligt afseende.

Det säges att under den fransyska rewolutionen, då Frankrike i wild och lättsinnig yra riktade sina angrepp icke allenast emot menskliga auktoriteter utan äfwen emot Gud, man äfwen gjorde ett försök att upphäfwa söndagshwilan och föreskrifwa att endast hwar tionde dag skulle wara hwilodag, men att fysiologerna förklarade det wara otillräckligt. Ur sanitär synpunkt ådagalägger P r o u d h o n klart och tydligt att den nedärfda fördelningen af en hwilodag på sex arbetsdagar äfwen är den enda riktiga. Napoleon I sade att ingen menniska står ut med att arbeta dugligt sju dagar å rad. Sålunda se wi att lagen om sabbatshwila finnes outplånligt inristad i menniskans eget wäsende. H e r r e n s d a g har således i sin djupaste betydelse wisat sig wara m e n n i s k a n s dag. D:r Arnold skrifwer: „Min tanke är att apostelen Paulus skulle hafwa känt en smärtsam förwåning, om han kunnat förutse att aderton hundra år efter det kristendomen funnits till i werlden, en sådan inrättning som sabbatsdagen ännu wore behöflig, men att, efter den ä r b e h ö f l i g, han äfwen skulle hafwa förordat dess fortfarande helighållande". Det ligger en gudomlig wishet i föreskriften att just hwar sjunde dag skall wara hwilodag, och ur denna synpunkt är den kristna söndagen äfwen en naturlig efterträdare och fortsättning af den hebreiska sabbaten.

Ingen som känner den menskliga naturen, kan derföre undgå att i söndagen se en af de största priwilegier, som kristendomen gifwit werlden. Äfwen frånsedt dess afgjort religiösa karakter är denna dag en fiende till sjelfswiskhet, girighet, förtryck och brott, samt en wän till helsa, renlighet, ordning och god styrelse. Den befordrar social, politisk och moralisk wälfärd samt är i denna sin egenskap en af de wärdefullaste inrättningar som civilitationen känner. Huru många af arbete betungade och uttröttade warelser hafwa icke helsat söndagen såsom sin bästa skott. Staten är derföre skyldig sina medborgare att genom en ändamålsenlig lagstiftning betrygga åt dem åtnjutandet af denna rätt. Men statens förhållande till hwilodagen kan dock endast wara af negativ art; staten kan endast och bör äfwen a f w ä n d a allt hwad som kan utgöra ett hinder för denna dags rätta begående, äfwensom allt, som kan såra den religiösa känslan hos den stora massan af folket; ty så länge som menniskor sluta sig tillsammans till ett samhälle och så länge som samhället underlyder en civil styrelse, så länge måste ock den personliga friheten göra uppoffringar för det allmänna bästa.

Kyrkan deremot kan och bör söka förmå sina medlemmar att anwända denna dag till att stärka deras förhållande till Gud. Ty att hwila och icke tillbedja, är att fira söndagen som en oxe eller en åsna. Kristna män och qwinnor måste derföre icke allenast upphöra att arbeta och afhålla sig från jordiska nöjen, icke allenast anwända denna dag till en familjehögtid, utan de måste i främsta rummet se till att denna dag förer dem sjelfwa, deras familj och deras folk närmare Gud — att denna dag företrädeswis blir en G u d s dag. På detta sätt allena kan dess helgande inflytande genomtränga samhället. Endast så kunna wi uppnå ändamålet med H e r r e n s d a g. Endast så kan den jordiska hwilodagen blefwe en typ och en förebild af den ewiga sabbatshwila, som står Guds folk tillbaka. Endast så kunna wi erhålla den frid, som sabbaten är affedd att gifwa oss.

*) Ur „The Virginia Seminary Magazine.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Kringresande predikanter.

Med anledning af frågan om kringresande predikanter ber und. att anföra följande: en kringwandrande predikant war Jesus, wår Frälsare. Kringresande predikanter woro apostlarne, d e m h a n s ä n d e ut att predika ewangelium. Kringresande predikanter woro apostlarnes följeslagare, d e m d e d e r t i l l k a l l a d e. Kringresande predikanter wo-

ro Barnabas och andra, dem församlingarne utsände att missionera. Kringresande predikanter woro de, som för sin tro och bekännelse blefwo drifne från hus och hem, och sedan wandrade från stad till stad, från by till by, öfwer allt bekännande Jesu namn. Blott en enda man kan jag påminna mig, hwilken utan uppdrag och kallelse reste omkring såsom predikant, nemligen Apollos. Men äfwen han predikade enligt Skriften blott på twå ställen, Efesus och Korinth; och på det sednare stället antyder Ap. Gern. 19: 1, att han uppträdde såsom lärare enligt öfwerenskommelse med eller på uppdrag af apost. Paulus, som då ej sjelf kunde komma dit, emedan hans werksamhet togs i anspråk uti mindre Asien. Men kanske kan någon annan nämna flere sjelfkallade kringresande predikanter; såsom sagdt kan jag ej minnas, att Skriften omtalar andra. Dock jo, det war ju en stor skara falska bröder och irrlärare, som smögo sig in i församlingarne och förwillade dem, mot hwilka willoandar apostlarne strida nästan i alla sina skrifter. Desse hade werkligen ingen annan kallelse än sin egen andes drift.

Att wara en kringresande predikant, det är ej emot Guds ord och wilja, men att wara det utan kallelse, det är en annan sak.

K. A. T.

Swar.

Om ofwanstående skall wara ett förswar för den af prestmötet i Tammerfors uttalade åsigten att kringresande eller främmande predikanter borde behandlas i enlighet med en mer än hundraårig i glömska råkad förordning och med kronobetjening förpassas öfwer gränsen, så fråga wi herr K. A. T., som tyckes wara så nogräknad, och detta med rätta, med att predikanterna skola wara skriftenligt dokumenterade för sitt wärf, hwarföre han icke är lika nogräknad med att de, som taga sig domsrätt öfwer dem, äfwen skola förfara efter de anwisningar, som gifwes oss i skriften? Men hwar finnes wäl i hela den heliga Skrift ett enda ställe, som gifwer stöd åt ett sådant förfaringssätt som det prestmötet förordat? Är det kanske det ställe som berättar huru lärjungarne i owist nit kommo till Kristus och sade: „Herre, wi sågo en, som utdrifwer djeflar i ditt namn och wi förbjödo honom det", men huru han swarade: „Förbjuden honom icke, ty den som icke är emot mig, han är med mig"? Eller är det det, som förtäljer oss huru man gjorde apostelen Paulus uppmärksam på att en, som han icke kallat dertill, likwäl predikade Kristus, och huru han swarade att det gladde honom att Kristus blef predikad?

Af hwem skall wäl kallelsen wara utfärdad i wår tid, då linien från Kristus till apostlarne och från dem till deras lärjungar och den äldsta kyrkans martyrer för längesedan warit afbruten — afbruten genom ett flere hundra årigt syndande, otro och sömn hos kyrkan? En enda kallelse är den rätta, och den är Guds egen kallelse, men denna kan endast göra sig hörd i den kallades eget inre. Och hwem wågar wäl om en broder, som utan jordisk winning., ja under de största försakelser, lemnar allt, för att förkunna lifwets ord för sina medmenniskor och åstadkommer stora wäckelser, säga att han icke erfarit denna kallelse? Å andra sidan, huru många af kyrkans prester, som tagit kappan endast för att fort och beqwämt komma till en burgen ställning, finnes det icke, som aldrig erfarit denna kallelse och som dock af herr K. A. T. torde anses fullt kompetente att predika ordet? För menniskoögon finnes det blott ett enda sätt att afgöra om den uppträdande är kallad af Gud eller icke och det är att se till werkningarne af hans uppträdande samt det nit och den offerwillighet han sjelf lägger i dagen. Ty af frukten skolen I dömma trädet, säger Jesus. Ett ondt träd kan icke bära goda frukter och ett godt träd icke onda.

Är det åter nog att wara kallad af församlingen, så kunna wi upplysa om att just de predikanter, som antagligen mest ådragit sig prestmötets misshag — antingen blifwit utsände af en talrik skara wänner, som wäl förtjena namn af församling och som om dem hysa din öfwertygelsen, att de hafwa denna kallelse af Gud, som allena kan sätta en predikant i stånd att werka hans werk, eller ock inkallade till någon wiss ort af en derboende dylik skara.

Om man hyser fruktan för willoandar — ock wi wilja icke förneka att ju sådana kunna insmyga sig — så finnes blott ett medel att besegra dem, som werkligen är skriftenligt, och det är, att man sjelf nitälskar lika mycket för sanningen som dessa för lögnen. Må sanningen och lögnen drabba tillsammans, och det lider intet twifwel om att icke den senare skall ligga under. Redan för aderton hundra år sedan framhöll Gamaliel inför Jerusalems råd följande pröfwosten att sälla andanen: „Om detas werk är af menniskor, så skall det warda om intet; men är det af Gud, så kunnen I icke göra det om intet, så framt I icke wiljen strida emot Gud sjelf.

Icke will wäl den finska kyrkan hysa mindre förtröstan till sanningens makt än denne judiske skriftlärde?

Om rätt för dissenters att utträda ur statskyrkan utan att öfwergå till annat trossamfund.

Motion wäckt wid det swenska kyrkomötet af pastor primarius Fehr.

Följande beaktanswärda motion har af en bland den swenska kyrkans främsta målsmän blifwit framlagd inför det församlade kyrkomötet.

„Det wisar sig mången gång i dessa tider, på hwilka den otyglade indifferentismen icke minst på det religiösa och kyrkliga området inom widsträckta kretsar räknas för en dygd, ja, en specifikt kristen dygd, att personer omfatta eller mena sig omfatta „främmande kristen lära" utan att derför wara i stånd att uppgifwa något särskildt „trossamfund", hwartill de känna sig hågade att öfwergå. Slutligen — hwilket knappast kan wara öfwerraskande för någon, som wet, att kristendomen, såsom ett oeftergifligt wilkor för att i sanning af den enskilde hyllas, fordrar känsla och förpligtelse af ett ewigt och öfwersinligt lifs kraf — framträda midt bland oss anhängare af werldsåskådningar, som, huru skiftande de än sins emellan må wara, dock i det stycket stämma med hwarandra öfwerens, att de icke wilja weta af någon som helst anslutning till någon som helst kristen tro och bekännelse.

I alla nu nämnda fall wisa sig wår gällande dissenterlags föreskrifter ur stånd att på ett werkligt tillfredsställande sätt motswara förhandenwarande behof, hwilket i synnerhet då blifwer ett i ögonen fallande missförhållande, när dessa behof frambäras med den hänsynslöshetens energi, hwilken en del af dessa moderna s. k. samhällsförbättrare tyckes räkna sig till berömmelse att i tid och otid lägga i dagen.

Wäl förstår jag och behjertar till fullo det för hela wårt samhälles bestånd maktpåliggande intresse, som statsmakterna welat tillgodose genom här anordnade inskränkande bestämmelser i fråga om rätten till utträde ur swenska statskyrkan. Men dess wärre torde det wid närmare påseende för närwarande wara ganska klent beställdt med detta intresses tillgodoseende genom ifrågawarande lag. Att nu icke tala derom, att wäl i sak föga är wunnet dermed, att personer, som öppet kanske på det mest eklatanta sätt förklarat sin brytning med swenska kyrkan eller t. o. m. sin afwoghet mot hwarje religionssamfund, som will häfda kristen tro och lifsuppfattning, genom lagens arm twingas att såsom medlemmar af kyrkan wara skrifna i wåra kyrkoböcker och berättigade att på kyrkostämma eller annorstädes taga del i kyrkliga ärendens handläggning, så erbjuder lagen dessutom alldeles ingen trygghet för, att werkligen det mål winnes, som dermed närmast torde wara åsyftadt, eller att personer, som ursprungligen tillhöra den swenska kyrkan, antingen qwarstå inom henne eller ansluta sig till något främmande kristet trossamfund. Först och främst kan det hända, och det har werkligen händt, att personer, ehuru de i werkligheten slutit sig till eller rent af sökt uppträda såsom banbrytare för mot kristendomen afgjordt fiendtliga riktningar, finna af sitt intresse påkalladt och anse tillständigt att hos kyrkoherden i den församling, de tillhöra, i syfte att winna utträde ur swenska kyrkan gifwa sig skenet af att omfatta främmande kristen lära och wilja öfwergå till främmande kristet trossamfund. Redan genom ett sådant tillwägagående, swekfullt wisserligen men dock till målet ledande, blifwer tydligen hithörande lagstadgande till sin werkan illusoriskt. Widare inträffar det samma äfwen i det fall, att någon, som ärligen omfattat främmande kristen lära och ärligen beslutit sig för öfwergång till främmande kristet trossamfund och i öfwerensstämmelse dermed genom sanningsenligt förfarande sökt och wunnit utträde ur swenska kyrkan, sedermera på grund af ändrade tankar icke inträdt i det affedda eller något annat kristet trossamfund eller, derest han werkligen öfwergått till ett sådant, derefter af någon anledning utträdt derifrån eller blifwit derifrån utesluten. Ty äfwen under här antagna förutsättningar, så länge nämligen de ega rum, står ju personen i fråga utom förbindelsen med ware sig den swenska kyrkan eller något annat kristet trossamfund. Lagbestämmelsens syfte har med andra ord också i detta fall blifwit förfeladt.

I detta sammanhang må ock erinras derom, att i följd af den mångenstädes med ytterlig ifwer bedrifna agitationen mot religion och kyrka i förening med den ringaktning för det historiskt gifna och i lag faststälda, som kännetecknar så mångens tanke- och handlingssätt i wåra dagar, stämningen mot kyrkan, dess institutioner och tjenare inom åtskilliga kretsar af nutidsmenniskor är sådan, att man icke sällan får höra det talet — det har helt nyligen i en till Stockholms stads konsistorium remitterad underdånig ansökan utan omswep uttalats inför konungen — att samweten skulle känna sig kränkta genom skyldigheten för dem, som enligt gällande lag icke kunna på ärligt sätt winna utträde ur swenska kyrkan, att låta sig enligt ewangelisk-luterskt ritus wigas af swenskt prest, för så widt de wilja komma i åtnjutande af den allmänt medborgerliga rätten att ingå äktenskap. Den andra sidan åter af denna företeelse är den, att den swenska kyrkans presterskap under nuwarande förhållanden är skyldigt att i fall, sådana som de senast antydda, uttala å sitt embetes wägnar Kristi ewangelium och sin kyrkas wälsignelse öfwer dem, som öppet lagt i dagen sitt förakt för båda, hwilket swårligen lär kunna anses stämma wäl öfwerens med god ware sig borgerlig eller kyrklig ordning och anständighet.

I betraktande af allt detta synes mig intet förloras, utan fast mer ett drägligare tingens skick winnas, om genom lag möjlighet öppnas för en hwar till myndig ålder kommen, derest han önskar utträda ur swenska kyrkan, att få en sådan sin önskan uppfyld, oberoende deraf om han omfattar främmande kristen lära och will öfwergå till främmande kristet trossamfund eller icke.

Deremot torde med afseende på den uppwäxande ungdomen staten ega både rätt och pligt att tillse, att icke den samma affigtligt utestänges från kännedomen

---

„Det hon kunde, det gjorde hon".

Will du följa mig till de dödas gård, der borta wid ändan af Lappwiksgatan? Oktober solen gör sitt till för att komma den klara och något kyliga dagen att påminna oss om sommaren. Mörka furuträd och höstgula björkar kasta långa skuggor öfwer wägen, de dödas wäg. Mörk och skarp bryter sig den i skugga liggande udden der borta mot wikens klarblå watten, medan stären på motsatta stranden bada i sol-ljuset.

Låt oss wika af här till höger uppför backen och gå förbi grafstenar och urnor, öfwer hwilka tårpilen hänger sina wissnade löf. Ännu några steg! — Här är grafwen, till hwilken jag wille föra dig. Du ser: det är en nyss bäddad graf. Intet kors pryder ännu densamme, endast några grangwistar och en af frosten biten hwit löfkoja. Hwet du, hwem der hwilar? — Det är en wän, ja mångas wän.

Sätt dig här på kanten af den bredwid liggande grafwen! Jag will berätta dig litet om henne.

Hon war 18 år, då hon gick in wid ett seminarium för att bereda sig till lärarinnekallet. Med en för henne egendomlig liflighet och energi grep hon werket an. Hon wille göra sitt arbete så wäl hon förmådde. Hon war bland de flitigaste på sin klass. Och huru hon älskade arbetet lärarne och kamraterna! Hon war öfwerlycklig. — Men året hade ej gått till ända, förrän hon måste lemna allt detta. Hon blef sjuk. „Ett hjertlidande", förklarade läkaren. Och nu följde många år af lidande, men också af — glädje, en glädje, djupare och högre, än hon någonsin känt. Hon fann frid i Kristus. Hon såg hwad Han gjort för henne, och nu wille hon göra något i Hans tjenst. Men huru kunde hon det? Hon, som war en bild af bräckligheten, hwars hjerta stundom klappade så, att hon trodde det skulle brista. Ja, men så gaf Gud krafter igen, och då skötte hon sina wäxter och blommor med samma rastlösa omsorg, som hon läst lexorna på seminariet.

Blommor? säger du. War det på detta sätt hon wille tjena Kristus?

— Ja, så war det. Fråga den lama gamla fröken, som nu sitter ensam på sin kammare. Hon kan berätta, hwilken stor glädje det beredde henne, när „wännen" hemtade henne blommor, ibland helt små och ibland större buketter. Och många andra finnas, som med saknad minnas huru hennes buketter, „ängar" och blomsterkorgar lyste upp deras ensamma hem. Och bakom blommorna war der ofta ett lifwets ord, som lyste och wärmde deras sorgsna hjerta. Ja, hon, som sjelf fått lif genom detta ord, war mån om att så många som möjligt skulle få erfara dess kraft. Och derföre, när det förkunnades i kraft, då sökte hon att underrätta både bekanta och obekanta derom. Jag minnes henne så tydligt, der hon satt och wäntade att bibelförklaringen skulle börja, huru mån hon war om att skaffa plats åt trötta och swaga. — Men detta war ej allt. Mången sjömans frusna lemmar wärmas sannolikt ännu af mundukar, strumpor m. m., som hennes späda fingrar tillwerkat, och mången usling har wälsignat henne för en wänligt räckt kaffekopp eller smörgås. Ja, många äro de, som bära henne i tacksamt minne, som uppwärmts redan af hennes älskande, nästan barnsligt oskuldsfulla blick. Man kunde få se denna blick t. o. m. då, när hon låg på sjukbädden med af plågor förwridet anlete. Hon war en solstråle för månget hjerta, en stråle som kom från det ewiga lifwets sol, Jesus Kristus. Hennes lif har ej warit förgäfwes. — Och nu är hon der, hwarest ingen werk och plåga är mera, der tron och hoppet nått sin uppfyllelse och kärleken förblifwer.

E. S.

om och på samma gång inflytandet af religionens frigörande och förädlande sanningar, på det att icke efter hand under hägnet af statens lagar ett religionslöst slägte måtte uppwäxa till oersättlig skada såwäl för de enskilde som för samhället i dess helhet. Till följd häraf synes mig wara sjelfklart, att med här förordade stadgande om oinskränkt frihet till utträde ur swenska kyrkan borde ställas i samband ett stadgande derom, att föräldrar, som icke tillhöra något inom riket erkändt religionssamfund, förpligtas att låta sina barn deltaga i den religionsunderwisning, som meddelas i statens skolor.

På grund af hwad sålunda anförts framställer pastor primarius följande förslag:

„Att kyrkomötet måtte ingå till k. m:t med und. anhållan om åtgärders widtagande för nu gällande dissenterlags förändring i den riktning, att ingen till myndig ålder kommen, som önskar utträda ur den swenska statskyrkan, derifrån må wara förhindrad, dock med förbehåll att barn af föräldrar, som icke tillhöra något inom riket erkändt religionssamfund, förpligtas att deltaga i den religionsunderwisning, som meddelas i statens skolor."

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— De nya expeditionerna i senaten. För uppgörande af förslag till fördelning af tjenstemännen på de twenne nya expeditionerna i ekonomiedepartementet har ett utskott nedsatts inom senaten.

Fråga torde wara om inrättandet af en referendariesekreterare- och en kanslistplats, båda nya, i kansliexpeditionen, hwarjemte en af protokollssekreterarne i civilexpeditionen skulle öfwerflyttas till den förstnämda expeditionen.

— Generalguvernörsembetet. Sedan den generalguvernören grefwe Heiden förunnade tjenstledighet upphört och han i lördags återwändt till Helsingfors, har, har hans exellens ånyo widtagit med utöfningen af generalguvernörsembetet ach kommenderandens trupperna i Finländska militärdistriktet åliggandet. (F. A. T.)

—Ministerstatssekreterareembetet. Medan de ryska tidningarne icke lemna någon möda ofspard för att plädera för, att denna höga förtroendepost, som enligt lag bör handhafwas af en finsk man, måtte nedläggas i en ryses hand, winner ryktet att general Ehrnrooth å högsta ort wore utsedd dertill, allt mera bekräftelse. Såsom kandidater till ministerstatssekreterareadjointplatsen utpekar ryktet general v. Daehn, general v. Alfthan och guvernören Tudeer. Med anledning deraf fäster Nya Pressen med rätta uppmärksamheten wid det wådliga i att hwarken ministerstatssekreteraren eller hans adjoint skulle wara rättslärde utan att till båda dessa wigtiga civila poster, som hwardera fordra djup kännedom om wårt lands lagar och förhållanden, skulle tagas miliärer. Någonting afgjordt i saken torde det dock icke kunna blifwa, förrän H. M. Kejsaren återwänder från sin resa i Kaukasien.

— Komitén för „nödhjelpsfonden för af hunger lidande i eget eller främmande land" sammanträdde för en wecka sedan under ordförandeskap af länets guvernör, friherre von Alfthan. Wid tillfället upplystes, att fonden, som är placerad på depositionsräkning i Nordiska aktiebanken härstädes och förwaltas af general af Lindfors, numera stigit till ett belopp af 19,604 mk 25 p:i.

Med anledning af ordförandens förfrågan, huruwida icke skäl förefunnes att på grund af den befarade nöden i Lappland och i wissa delar af Uleåborgs län nu besluta använda den samlade summan till förmån för de nödlidande i nämda trakter, beslöt komitén att för närwarande icke skrida till ett sådant steg, utan afwakta de widare underrättelser, som kunde inflyta från de af miswäxt drabbade landsorterna, för att sedan med stöd af bestämda fakta kunna definitivt besluta i frågan.

— Statskassaförskrifningar för Sawolaksbanans färdigbyggande. Enl. U. S. har H. M. Kejsaren stadfäst ständernas wid senaste landtdag fattade beslut att styrelsen skall bemyndigas att för kommunikationsfondens förstärkande och för nödiga medels erhållande till fullbordande af jernwägen från Kouwola till Kuopio utgifwa 3 procents statskassaförskrifningar à 120, 240 och 600 mk, att inlösas med kommunikationsfondens medel senast tre år efter deras utgifwande, hwilka förskrifningar skola wid uppbörd af kronoskatt och öfriga liqwider med kronan mottagas såsom penningar.

— Julius Krohn som nykterhetswän. Nykterhetswännen skrifwer i sin dödsruna om prof. Krohn bl. a. följande: Då för widpass tre år sedan, i anledning af biskop Johanssons uttalande i nykterhetsfrågan, polemik uppstod mellan honom och nykterhetspartiet, ställde sig Krohn obetingadt på det senares sida och slöt sig formligen till wårt sällskap samtidigt med det att han offentliggjorde sitt inlägg i frågan. Han inwaldes kort derpå i sällskapets hufwudbestyrelse och qwarstod der ett år, hwarunder han handhade kassörens göromål men undanbad sig återwal. I slittet intresserade han sig lifligt för åstadkommandet af en kuranstalt för drinkare och i wiktig mån genom hans tillgörande war denna tanke senaste wår ganska nära sitt förwerkligande. Hans bortgång war en stor förlust för denna sak.

— Dödsfall. Natten mot i måndags afled härstädes orgelnisten i Gamla kyrkan Lars Hämäläinen i en ålder af 54 år. Hämäläinen war född i Rautalampi socken. Sina musikaliska studier hade han gjort wid musikaliska akademin i Stockholm och war under ett år, 1864, anstäld wid Messyers orkester såsom andre violinist. År 1871 blef H. orgelnist wid härwarande Gamla kyrka.

— En deputation, bestående af lagman K. Fabritius och borgmästar F. Möller från Kuopio samt rektor M. G. Hackzell från S:t Michel, befinner sig för närwarande härstädes för att hos senaten petitionera om anordnande af provisorisk trafik under instundande winter å bandelen Kuopio—S:t Michel.

— Den af kyrkomötet tillsatta lagkomitén hade sitt konstituerande möte i förgår. Närwarande woro professor J: Forsman, biskop Johansson, professor Råbergh, lagman Fabritius samt suppleanten professor R. Hermanson, i stället för domprosten Hjelt. Till ordförande waldes professor Forsman och till sekreterare protokollssekreteraren E. A. Forssell.

— Till den föreslagna ryska folkskolan härstädes, hwartill anmälningstiden utgick härom dagen, hade ingen inträdesökande anmält sig.

— Anslag för grekisk-rysk religionsunderwisning. På derom af öfwerstyrelsen för skolwäsendet gjord framställning, har senaten till bekostande af religionsunderwisning för en till grekisk-ryska trosbekännelsen hörande elev wid swenska elementarskolan i Björneborg, bewiljat ett anslag af 280 mk om året, räknadt från den 1 september 1888. (Å. T.)

— Afgående föreståndarinna för Ekenäs seminarium, fröken E. af Enehjelm, lemnade i tisdags Ekenäs, ledsagad till stationen af seminariets lärare och elever, å hwilkas wägnar till henne öfwerräktes tre blomsterbuketter. (Folkw.)

— Swenske sjömanspredikanten Karl Orest har af wederbörande wyndigheter erhållit laglig rättighet att i Kronstadt öppna en predikolokal och hålla gudstjenster för skandinawiske sjömän.

— Pristäflan. I början af detta år utsattes af sällskapet S. B. W. i Åbo ett pris af 200 mark för en populär framställning på swenska språket af folkskolans gagn och betydelse. Inom tiden för inlemnande af täflande skrifterna utgick, hade inlemnats twenne kortare uppsatser i frågan. (Å. T.)

— Winterkommunikation på Åland. Direktionen för ångbåtsaktiebolaget Åland har anhållit om subsidier för trafik emellan Åland och finska fastlandet under instundande winter.

— Bönelokalen wid Båtsmansgatan. Man har bedt oss omnämna att förhyrandet af bönelokalen wid Båtsmansgatan icke står i sammanhang med upphörandet af de s. k. frälsningsmötena i Allianshuset, utan har tanken på ifrågawarande lokal redan för en tid tillbaka uppstått hos några enskilda personer, som på detta wis hoppats med den kristna kärleksverksamhet kunna nå sjelfwa hjertat af eländet.

— Senatorn, geheimerådet O. Normén, som redan en längre tid lidit af sjuklighet, har, enligt N. Pr. i går inlemnat sin afskedsansökan.

— Ett rykte wet berätta att tidningen „Finland" kommer att upphöra med detta års utgång.

— Barnasylen i Lojo. Lärarinnetjensten wid den i Lojo snart inrättade asylen för wanartiga gossar från Helsingfors stod har ansökts af fröknarna H. E. Richter, J. Snellman, H. Nylander, A. Lindqwist och A. Eklund.

— „Johannes Takanen, hans lif och hans werk" är enl. U. S. titeln på ett arbete, hwilket d:r E. Aspelin för närwarande håller på att slutföra. Boken, som utkommer på författarens förlag, skall omfatta omkring 12 tryckark, och är till största delen grundad på bref, som konstnären skrifwit till anförwandter och wänner. Arbetet skall bli rikt illustreradt och upptager bl. a. Takanens porträtt, 30 afbildningar af hans skulpturwerk (deribland 8 helsidiga) och vignetter, hwilka illustrera tilldragelser ur Takanens lif. För illustrationernas skull tryckes boken i Köpenhamn under öfwerinseende af den kände förläggaren Ernst Bojesen. Priset blir omkr. 8 mk; subskribenter erhålla likwäl arbetet för en mark billigare.

— Brefläda. Insändaren af en uppsats om biskopswisitationen i Eckerö erinras om att de uppgifter han i denna lemnat fodra att någon står för dem. Will insändaren göra det — ensam eller jemte andra — skola wi intaga uppsatsen; i annat fall kunna wi det ej.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m.; af pastor Carlson kl. 5 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 söndag kl. 7 e. m. af E. Petterson, torsd. d. 11 kl. 8 e. m. A. Öhman.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; — kl. 7 e. m. flere talare.

Tisdag kl. 8 e. m. finskt bibelsamtal i lilla salen.

Onsdag kl. 8 e. m. swensk predikan i stora salen.

Torsdag, kl. 8 finsk predikan.

Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska pastor Hahl.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bäck.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bäck.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska pastor Hahl.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Ärade qwartalsprenumeranter erinras om prenumerationens förnyande.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Swenska missionen i Kina

har offentliggjort en årsberättelse för sitt första werksamhetsår, som gick till ända med sistlidne maj månads ingång. Såsom inledning tjenar en redogörelse för denna missions uppkomst. Stud. E. Folke erfor 1884 i sitt inre en stark kallelse att utgå till Kina såsom missionär. Sedan han året derpå aflagt studentexamen, sökte han inträde i Kinas inlandsmission, men komitén i London wägrade mottaga honom. Af enskild person fick han sedan medel till utrustning och öfwerresa samt steg den 27 januari 1887 ombord i London för att begifwa sig till Kina. Den 16 maj s. å. bildades i Stockholm en komité, som will werka för det sålunda påbörjade missionsföretagets befrämjande. När Folke framkommit, fick han på allt sätt hjelp af de missionärer, hwilka förestå Kinas inlandsmission, samt inbjöds att deltaga i deras språkliga underwisningskurs i Ganking. Med dessa missionärer har han sedan öfwerenskommit om bildandet af en swensk kinamission, som skall stå i förbindelse med Kinas inlandsmission och af den samma åtnjuta wälwilligt understöd i flere hänseenden. Denna öfwerenskommelse har sedan blifwit fullständigare genomförd samt bekräftad mellan komitéerna för Swenska missionen i Kina och Kinas inlandsmission. Arbetsfältet för den swenska missionen i Kina blir tills widare i prowinsen Schan-si med Pu-cheo-fu till hufwudstation.

Sex eller sju personer hafwa under året anmält sig wilja utgå till Kina såsom missionärer, men komitén har kunnat antaga endast twå: fröken Anna Gran och herr C. H. Tjäder.

Inkomsterna hafwa under det gångna året stigit till 2,993 kr. 94 öre, hwaraf 198 kr. 82 öre wid årets slut utgjorde behållning i kassan.

Komitéledamöterna, som mottaga medel för denna mission, äro alla boende i Stockholm och utgöras af kapt. John Ahlberg, Biblioteksgatan 27; handl. J. W. Wallin, Karlawägen 25; pred. J. Holmgren, Floragatan 6 & 8 och red. P. A. Palmer, Sanningswittnets expedition.

På Formosa

har missionär Mackay från Kanada fått blifwa ett medel till mångas omwändelse. Mellan den 5 och den 21 sistlidne januari gjorde Mackay, åtföljd af sin kinesiske medhjelpare Ahoa, en rundresa till de aflägsnare bistationerna och predikolokalerna. Han fick under dessa dagar döpa 117 nyomwända samt afskilja 11 församlingsäldste och 15 diakoner. Mackay säger: „De kristne på dessa aflägsna platser hafwa nog många brister, men de omiskänneliga framsteg de hafwa gjort, sedan de sammanslutit sig till små församlingar, äro mycket glädjande. Wi hafwa all anledning att af hjertat wara tacksamme mot wår Gud och frälsare".

En ung doktor Warburg från Hamburg war med under någon del af resan och förundrade sig storligen öfwer, hwad han fick se och höra i de 15 små församlingar, som han lärde känna, samt öfwer de kinesiska predikanter, hwilka han hörde med stor wärme förkunna Kristi ewangelium.

I Uganda

synes herrens werk gå framåt. Några af dem, som en gång blifwit omwända och bekänt Jesu namn, hafwa wisserligen affallit, men de flesta äro ännu bewarade, och flere tillkomma. Före sin död skref biskop Parker ett bref till konung Muanga och sade honom, att de kristne i England mycket sörja deröfwer, att han har mördat biskop Hannington, men de wilja förlåta honom det, ty såsom kristna hafwa de lärt att förlåta sina fiender. Biskop Parker begärde nu, att konungen skulle lemna sitt folk frihet att få dyrka Gud samt tillåta missionärerna att fritt få resa till och från landet. Enligt underrättelse från pastor E. Cyril Gordon, som nu är den ende af engelska kyrkans missionärer i Uganda, upptog konungen till en början detta bref ganska wäl. Men så kommo araberna och talade om engelsmännens och tyskarnes fortsatta eröfringar wid kusten samt wäckte derigenom på nytt konungens fruktan och mistänksamhet. Pastor Gordon fick weta, att han icke får lemna landet utan att aflösas af en annan engelsman. Konungen will nemligen hafwa en engelsman att kunna döda, om någon fara för en europeisk eröfring kommer att hota hans land. Trots det, att döden så-

unda ständigt står hotande för hwarje ewangelisk arbetare, som begifwer sig till Uganda, har dock missionär Walker, som nu är anstäld något närmare kusten, erbjudit sig att fara till Uganda och är troligen redan der. Han will bistå pastor Gordon eller, om denne för sin helsa behöfwer lemna landet, aflösa honom.

Aflidne general Gordons bön för Jaffa.

Jaffa, fordom Joppe, Jerusalems hamnstad, är en missionsstation, som för flere år tillbaka war upptagen af Brittiska sällskapets missionärer men af någon anledning lemnades. Nu har den från gammalt bekante missionär Abraham Ben Oliel der blifwit stationerad; han beder att af missionens wänner blifwa ihågkommen inför Gud. Återupptagandet af Jaffa är tydligen ett swar på bön af den ädle hjelten, general Gordon, som nu är öfwer floden och inom förlåten. Hans nit för judarne i Jaffa war uppenbart, och han bad ständigt, att en missionär måtte sändas att för dem predika den korsfäste Kristus, Guds wisdom och Guds kraft. Herren hör bön.

När församlingen mera fullstämmigt beder för Israels omwändelse, skall ewangelium med sin gudomliga kraft genomtränga hela Israel och bereda det att mottaga sin konung, Jesus Kristus, „hwilken himmelen måste upptaga intill tiderna för alltings återställelse, om hwilka Gud af ålder har talat genom sina heliga profeters mun". Ap.-gern. 3: 21.

Drottning Sofia af Swerge och Norge war för någon tid sedan i Paris. Wi läsa i en engelsk missionstidning, att drottningen en dag kl. 9 f. m. besökte fröken de Broens läkaremission i stadsdelen Belleville. Der bewistade hon först andaktsstunden, och sedan talade hon sjelf några ord till de sjuka, hwarwid hon utgick från Joh. 3: 16: „Så älskade Gud werlden, att han utgaf sin enfödde son, på det att hwar och en som tror på honom skall icke förgås utan få ewigt lif". Drottningen sade dem, att hon hade lärt känna frälsaren, och att de äfwen behöfde lära känna honom; hon hade erfarit Guds kärlek, de behöfde äfwen erfara de samma.

Sedan besökte drottningen fröken de Broen i hennes hem och talade några uppmuntrande ord till henne. När patienterna i sjukhemmet efteråt fingo weta, hwem det war, som hade besökt och talat till dem, skref en af dem till fröken de B. och sade bland annat: „En drottning har i dag warit hos oss; Gud wälsigne denna älskliga drottning, för det hon wille besöka de sjuka och säga oss, att wi alla hafwa en själ, som behöfwer bli frälst".

I Punjab och Sindh har den engelska kyrkans mission förlidet år fått döpa 282 wuxna personer. Dessutom hafwa stora skaror anmält sig till underwisning och pröfning för att få döpas. Endast i distrikten Amritsar och Batala hafwa öfwer 300 personer sålunda anmält sig.

Äfwen från islam komma många öfwer till kristendomen. På senare åren hafwa i Amritsar 555 wuxna personer blifwit döpta, och af dessa hafwa 253 förut tillhört islam. Mer än hälften af de infödingar, som i Punjab blifwit prester i engelska kyrkans tjenst, hafwa förut warit muhammedaner.

Bland gonderna, indiska urinbyggare, tillhörande drawidafolken och boende i centralprowinsernas bergs- och skogstrakter, har engelska kyrkans mission börjat få fotfäste. Under förra året döptes wäl icke i denna mission mer än femton wuxna personer. Men dessa syntes wara werkligt omwända, och de hafwa genom sin enfaldiga tro och sitt kristliga lefwerne lyst såsom ljus för hela sin omgifning. För öfrigt fins det en stor mängd gonder, som på allwar börjat fråga efter sanningen, och många af dem hafwa önskat få dopet, ehuru man måst tillråda dem att dröja någon tid. Bland gonderna är det nämligen stor böjelse att förena Kristi dyrkan med det gamla afguderiet. Derför måste missionärerna gå ytterst försigtigt till wäga och ej döpa någon, innan de förwissat sig, att han werkligen är redo att lemna sina afgudar och helt öfwerlåta sig åt Jesus.

Bref till Finska Weckobladet.

Den 15:de September företog undertecknad en resa till Lojo, Karis, Pojo och Sjundeå socknar i ändamål, att träffa en br. Ö:n, hwilken en tid uti nämda socknar predikat lifwets ord, som burit rika frukter i syndares hjertan. Herren ware tack och lof derföre. På wägen mellan H:fors och Gerknäs wexel, hwilken ligger i Lojo socken hade jag den glädjen att wittna något om Herren bland mitt resällskap. Anländ till ofwannämda wexel, war Ö. och andra wänner mig till mötes, hwilka förde mig till wännerna Ekman, hos hwilka jag och Ö. under wår gemensamma wistelse i Lojo hade wårt qwarter. D. 16 Sept. kl. 3 e. m. höll br Ö. hos en landbonde hörande under Gerknäs egendom ett gripande föredrag öfwer Luk. 7: 11—12, för en stor samling menniskor. Äfwen jag wittnade något af hwad Herren gjort med mig. På aftonen den 17 Sept. sammankommo wännerna hos ett torparefolk, som syntes wara uti tarfliga omständigheter, hwad det lekamliga beträffar, men som i stället woro rika på tro, och prisade Herren för frälsning i Jesus Kristus. Den 18 Sept. fortsattes resan upp till Karis, der i närheten af Swartå bruk wi åter för en stor samling förkunnade det ord, som kan göra syndare lyckliga för tid och ewighet. Äfwen en skollärarinna L., hwilken Gud fått frälsa, uppträdde och berättade, till glädje för mig och andra, hwad Herren gjort med henne. O, det war en härlig afton, i sanning ett ewighetsminne! Den 19 och 20 Sept. war det föredrag högre upp i socknen i Manngård och Mjölbolsta byar, der jag till min förwåning och mer än ryktet talat, fann frukten af br. Ö:s outtröttliga arbete. Trots det stora motstånd, som der warit och än är genom kyrkoråd och kommunalstämmor, hwilka som oftast hållits i ändamål att förqwäfwa den andliga rörelsen, finnes personer, menskligt sagdt och skådadt, i hundratal hwilka förut lefwat i dryckenskap, kortspel, dans, okyskhet och swordomar, men som nu i stället läsa sin bibel, bedja och tacka Gud och sjunga sånger till Kristi ära. Min själ, som utaf lifwets mångahanda bestyr blifwit litet afswalnad, fick genom umgänget med dessa nyomnämda Guds barn nytt lif, ty de woro så lyckliga fastän många af dem fått lemna hus och hem för sanningens och gudsfruktans skull. I Pojo och Sjundeå stannade jag endast så länge, att jag lärde känna några wänner i Herren. Den 23 Sept. tog jag afsked af wännerna i Sjundeå och äfwen af br. Ö., som stannade några dagar qwar, enär en wäckelse hade utbrutit. Wänner, då I gån med edra egna angelägenheter till nådastolen, glömmen ej de förtryckta i Karis.

En ringa broder i Herren
A. B.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 7 Oktober 1888.

Josua bok 1: 1—9.

Josuas kallelse.

Efter Moses, Herrens tjenares död talade Herren till Josua, Nuns son, som hade tjenat under Mose och sade: etc. v. 1—9.

Wid tiden för de händelser, som närmast förut blifwit skildrade, uppstod helt wisst hos mer än en i Israel den frågan: „Hwem skall nu blifwa wår ledare och anförare, hwem skall nu gå före oss och strida för oss?" Och wi må ej undra på, om sådana frågor uppstodo, ty om det ock ej finnes något förswar för dylika frågor, enär den som har fått Herren till sin Gud alltid borde hafwa klart för sig, att det är han, som derom will draga försorg, så äro dock dessa och dylika frågor ganska naturliga, menar jag, på grund af detta naturliga förderf hos oss, som är wår dagliga sorg.

Det är så naturligt för oss menniskor — äfwen de bästa af oss — att bekymras i ting, med hwilka wi ej hafwa något att skaffa. Herren hade ju genom sitt förbund med Israel åtagit sig att wara deras ledare och hjelpare och war sålunda, omhan ej wille swika sitt förbund, pligtig att sörja härför.

Och Herren wisar äfwen här, att om ock hans egendomsfolk swiker sitt förbund och låter onödiga bekymmer skymma utsigten för trons blick, swiker icke han sina löften. Han har redan utsett åt sitt förbundsfolk en ny synlig ledare, som i trohet, innerlig hängifwenhet åt Gud och hans sak, nödig försigtighet och omtänksamhet wid utförandet af sina stora uppdrag, och som i mildhet parad med allwar och stränghet, då Herrens ära det kräfde, wisserligen icke stod Mose mycket efter. Denne man war Josua, Nuns son. Honom kallar nu Herren. På honom lägger Herren den wisserligen icke lätta bördan att styra och wårda Israel. Och att Josua måtte hafwa kändt denna swåra uppgift såsom en tung och tryckande börda, bör ju ej förefalla oss underligt, då wi besinna, huru han såsom Moses tjenare i mer än 40 år sett, huru denne wäldige Guds man mer än en gång warit färdig att duka under bördan af ett genstäfwigt Israel.

Wi kunna derför wara säkra på, att Josua med bäfwan mottager denna kallelse och att han, om han skulle hafwa lydt sitt eget hjertas böjelse, skulle såsom en gång Mose före honom, hafwa swarat: „Herre, sänd, hwem du sända will."

Men Josua wågar icke heller detta. Han har dertill stått Herren allt för nära. Och derför, fast han wäl inser sin egen oförmåga och oduglighet, mottager han dock kallelsen, under det han fast förlitar sig på detta löfte: War fast och stark, förfäras icke, och war icke försagd! ty Herren, din Gud, är med dig i allt det du förtager dig. V. 9.

Också torde på så dessa skriftens ord så besannats som på honom: „När jag swag är, så är jag stark." Det war utan twifwel just detta förhållande hos Josua och denna hans aldrig swigtande tillit — ej till sin egen kraft — utan till Guds kraft, som från en ringa tjenare bragte honom upp till den höga wärdigheten af att wara sitt folks förste man. Ock wilja wi weta hemligheten till hans framgångar och dertill att i hela hans historia ej ett felsteg berättas om honom, så är och blir det detta: Josua wågade aldrig lita på sitt eget förstånd, utan såg för hwarje stund, för hwarje dag sin Gud i händerna efter allt.

Det bör derför löna mödan att betrakta en sådan Guds mans lif. Jag tror, att icke minst wi, som fått kallelsen att i söndagsskolan underwisa de små i kristendomens dyrbara sanningar, skola utaf Josuas historia hemta mycken tröst och styrka.

Det är för oss af allra största wigt att hafwa fått full klarhet deri, att Gud kallat oss till wårt wärf. Ty wet jag, att Herren satt mig på denna plats, huru odduglig jag då kan tycka mig wara, så blir det att såsom Josua med frimodighet följa den kallelse jag fått och troget bruka de gåfwor han förlänat.

Har du åter, min wän, gått till detta arbete utan Herrens kallelse och i förlitande på din egen duglighet eller af andra mer eller mindre orena bewekelsegrunder, då har du inträdt på ett för dig olofligt område och hwad du kan winna derpå, Guds wälsignelse får du aldrig. Jag betwiflar icke, att icke I, mina bröder och systrar, som af Herren kallats till detta arbetsfält, bäfwen inför det stora uppdraget, synnerligen då I sen på eder sjelfwa. Men då gäller det att såsom Josua se bort ifrån sig sjelf och det ofta så sjelfwiska hjertats tycken och se på Jesus, hwars himmelska kraft skall blifwa och wara mäktig i wår swaghet. Sätten allt edert hopp till Herren! Han skall då skänka eder ökad framgång i edert arbete, större personligt inflytande öfwer barnens sinnen och större skicklighet i att meddela underwisning i det ord, som gifwer hwar och en, som derwid förblifwer, ljus och skänker de enfaldiga förstånd.

Till sist will jag tillropa eder Herrens ord till Josua: War fast och stark, förfäras icke, och war icke försagd! ty Herren, din Gud, är med dig i allt det du företager dig.

Anmärkningar: Josua war Nuns son af Efraims stam (4 Mos. 13: 9), nämnes första gången i 2 Mos. 17: 8—16 då han såsom anförare i Israels första krig genom sitt personliga hjeltemod slog Amalek, hwilken med sitt folk stod emot Israel. Icke mindre hjeltemod ådagalade han jemte Kaleb, hwilken häri war honom lik, sedan han jemte öfrige utskickade tagit kännedom om Kanans land, återkom till lägret, då han, trots hela menigheten afföll ifrån Gud, ändock stod fast i sitt förbund med Herren. Redan wid sitt första framträdande kallas han Josua = Jehowa är hjelp, frälsare; annars war hans namn Hosea = hjelp.

Såsom Israels öfweranförare förde han ändtligen det ökenwandrande förbundsfolket öfwer Jordan in i Kanans land och eröfrade från sitt fasta läger i Gilgal, Jos. 9: 6; 10: 6, 7, en betydlig del af södra och mellersta jemte wissa trakter af norra Palestina. För Israels skull måste han dock tåla många hedniska stammar ibland och bredwid israeliterna; hwilket sedermera förorsakade stora olägenheter. Jos. 13. jfr. 23: 13, Dom 1: 27 etc. Dock blef i sjunde året af deras intåg en fördelning af landet ibland de olika Israels stammar uppgjord, och sökte sedan hwarje stam att, så godt den kunde, underlägga sig det anwisade området.

Ända intill sin död, hwilken inträffade i hans 110 lefnadsår omkring år 1430 f. Kristus, sedan han haft Israel under sin ledning nära 30 år, war han Herren trogen. Efter landets indelning bodde den gamle trotjenaren i sin arfwedel Thimnath-Serah på Efraims berg. På detta berg ligger han ock begrafwen. Detta är i korthet Josuas historia. Genom sitt höga uppdrag kan han med rätta anses såsom en förebild till Kristus, som förer alla trogna, Guds sanna och andeliga Israel in i det himmelska Kanan. Josua bok, som i 24 kap. i ordning och ytterst omständligt framställer allt hwad Gud genom Josua utförde för att sätta Israel i besittning af Kanans land, anses wara af honom sjelf eller under hans lifstid och på hans befallning skrifwen.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufvudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 40. Torsdagen den 11 Oktober **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Några ord med anledning af uppsatsen: „Bland Kroppsarbetare".

Med beklämdt hjerta har man ofta i Finska Weckobladetsspalter läst emot Guds ord alldeles stridande framställningar om Kristi försoningswerk, så ock uti uppsatsen: „Ibland kroppsarbetare". Den som genom Guds nåd lärt sig att lyda allt Guds ord, måste högeligen förundra sig öfwer, att menniskor med nit om Gud så kunna förbise en del deraf och bestrida dess sanning. Sådant wore alldeles omöjligt, om ej andeliga makter wore med i spelet, såsom apost. Paulus ock skriswer till Galaterna: ho „hafwer tjust eder, att I icke skullen tro sanningen? Sådan tillskyndelse är icke af honom, som eder kallat hafwer". Den onde anden får makt att förwilla menniskorna, och orsaken dertill angifwer samme apostel sägande: „derföre att de icke anammade kärleken till sanningen; fördenskull skall Gud sända dem kraftig willfarelse, så att de skola tro lögnen". Så går det, att menniskorna ej allenast icke tro sanningen, utan äfwen smäda och wränga den, för att skaffa framgång åt sina lögner. Sålunda benämnes Bibelns lära om försoningen en teori; och då wi med Johannes Döparen säga, att Jesus borttagit werldens synder, förwränges detta, såsom lärde wi, att ingen synd mera wore i werlden, det kyrkan aldrig lärt. Ho skulle wäl heller med öppna ögon kunna säga något sådant? Men att man med lögn söker utbreda sin lögn, det är ju ej underligt.

Försoningens förutsättning är Guds wrede öfwer synden. Har Gud aldrig warit wred på syndare, har han ej heller behöft försonas. Derföre förnekar man, att Gud någonsin warit wred på syndare. Högst förunderligt! Ty om Guds wrede wittnar ju wårt eget samwete. Dawid beder: „ack Herre, förkasta mig icke i din wrede, och näps mig icke i den grymhet". Om Guds wrede emot syndare wittnar hela menniskolifwet. Lidande och elände är mycket i werlden, och är det ej allt Guds wredes straff öfwer wåra synder, om ock Gud låter det för sina troende bliswa till en saderlig aga. Slutligen betygar Skriften oemotsägligt, att Guds wrede är wänd ej blott emot synden, utan emot „den som synden gör. Paulus säger: dem som lyda orättheten ogunst och wrede; bedröfwelse och ångest öfwer hwar och en menniskas själ, som illa gör". Och åter: „wi woro af naturen wredens barn". O det fordras att wara försänkt i stor andelig blindhet, för att ej se detta. Men härwid hafwa wi att minnas, att Guds wrede ej är syndig; han är ej hård och hatfull, såsom smädarena påstå, att hyrkan lär.

Men har Gud warit wred på oss för syndens skull, så måste han försonas. Synden är ej blott ett lidande, en olycka; den är ett brott emot Gud, en oändlig skuld. Denna skuld måste betalas och Guds wrede borttagas. Och det gjorde Kristus. Detta är ej blott en förnuftsteori, det är Skriftens uttryckliga lära. Försoningswerkets mysterium kunna wi ej nu fullkomligt fatta, det är sant. Men att Gud måste försonas, att Kristus werkställt denna försoning och huru han gjort det, det uppenbarar Skriften; derom behöswa, derom få wi ej wara i okunnighet. Ord sådana som dessa: „somliga tro, att Gud blef god genom Kristi werk på jorden, andra hålla för, att han alltid warit sådan; huru nu Gud blifwit den han är, öfwerlemnar jag åt de lärde att afgöra", sådana ord äro en försmädelse emot Kristus och strida twärt emot Skriftens wittnesbörd: utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse. Der hör du, huru Gud kan wara nådig. Sådana ord må en jude tala, men ej en kristen, som med Paulus bör säga: jag höll mig icke derföre, att jag något wisste ibland eder, utan Jesum Kristus och honom korsfästan. Icke Guds godhet, utan Kristus och Hans korsdöd är för hwarje upplyst Guds barn salighetens enda grund, det är hufwudsaken i den kristna bekännelsen och i den kristliga predikan. Kristi sår äro de bergskrefwor, der själen jagad af synd, död och satan gömmer sig och finner frid.

Kristus allena är wår frid, wittnar apost. Paulus. Och huru han blifwit det, derom hafwa wi lika klara wittnesbörd. Herren kastade allas wåra synder uppå honom; honom, som af ingen synd wisste, har Gud gjort till synd för oss. Kristus trädde i alla syndares ställe och gjorde alla deras synder till sina egna samt blef af dem så öfwertäckt, att Gud i den stund, då han med sitt blod trädde inför honom såsom den store Öfwersteprestem, ej såg i Kristus annat än den store werldssyndaren. Han blef gjord till synd, ehuru sjelf syndfri. Teorier! ropa smädarena; jawäl teorier, men Guds och hans ords egna teorier, dem han bewarer enhwar af oss att förakta. Mån I besinna det, I som löper förbi försoningsblodet.

Men då Jesus hade gjort wåra synder till sina egna, så måste han dö för dem, enligt Guds eget rättfärdighetskraf: syndens lön är döden. Han måste dö ej allenast lekamligen, utan han smakade äfwen den ewiga dödens qwal, då han i Getsemane war bedröfwad intill döden, då han på korset utropar „min Gud, min Gud, hur hafwer du öfwergifwit mig"? Hade ej Kristus warit en syndare, wåra synders bärare, hade han aldrig kunnat blifwa öfwergifwen sin sin Fader. Här är nu djupa mysterier, dem wi ej kunna med förnuftet fatta; men hwad ordet tydligt säger, det få wi tro, det böra wi tro, om wi wilja salige warda. — Då Jesus, uti obegriplig kärlek, till kropp och själ utstod, hwad wi med wår synd förtjenat, så har han derigenom borttagit owänskapen, Efes. 2: 14; han är försoningen för hela werldens synder, 1 Joh. 2: 2; Gud fördömde synden i hans kött, Rom. 8: 3; han war Guds Lam, som gaf sitt lif till en återlösning för många, Matth. 20: 28, och derigenom borttog werldens synder, Joh. 1: 29.

Hwad will det nu säga, att Jesus borttog werldens synder? Swar: utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse. Synden stod såsom ett skyhögt berg emellan Gud och oss; Gud kunde ej förlåta. Nu är synden borttagen, dess skuld är betalad; nu kan Gud förlåta oss wåra synder. Jesus har undanröjdat det skyhöga berget, förlåten är remnad, och wi hafwa fri tillgång till Gud. Kristi död är allas wår död; ty om en är död för alla, så äro de alla döde. Gud förlåte hwar och en, som kan förwränga och förlöjliga denna saliga sanning.

Alltså, så mycket wi till wår salighet behöfwa, weta wi af Guds ord, både hwad Jesus genom sin död gifwit Gud, och hwad han gifwit oss. Här höfwes ingen falsk ödmjukhet, när wi hafwa sanningen för oss klart uppenbarad. Må ingen inswepa sig i sin otros mantel, utan må wi bedja Gud öppna wåra ögon, att wi se, se Guds Lam, se på kopparormen, som för oss upphöjd är, att wi må lefwa.

O huru säll är wisst den själ,
Som detta rätt besinnar,
Och sig med en stadig tro
Kristi död påminner.
Ty efter han, Sann Gud och man,
Led det han ej förtjente.
Må wi utan wår förtjenst
Saligheten wänta.

Gud beware oss att säga: „hwad Kristus har uträttat, wet jag ej". Gud beware oss att undanskymma sanningen, för att hafwa frid med menniskor. Kristus är kommen att stifta frid, att werka kärlek emellan menniskorna inbördes, men icke på sanningens bekostnad. Då det gäller sanningen, säger han: „I skolen icke mena, att jag är kommen till att sända frid på jorden; jag är icke kommen till att sända frid, utan swärdet. Ty jag är kommen till att göra menniskan skiljaktig mot sin fader, och dottren mot sin moder, och sonhustrun mot sin swära; Och menniskans eget husfolk warda hennes fiender" Matth. 10: 34—36. Hafwen I besinnat dessa ord, I alliansmän, som söker frid med alla, utan att fråga efter, om de lydaktigt wilja anamma allt Guds ord eller icke? Weten, att Herrens apostlar hade ej det sinnet. De sökte ej frid med alla, som hade nit om Gud, utan blott med dem, som bekände Kristi rena evangelium. Eller wisen på en enda apostel, som wid ett enda tillfälle hade frid med dem, hwilka lärde annorlunda än de. Fastmer wittna Apostla Gerningarnes bok och nästan alla bref från apostlarne huru desse warna för sådana och stå dem emot. Det oaktadt älskade de dem; så böra ock wi göra, broderligt warna de willfarande en gång och annan, men om det' ej hjelper, fly dem såsom kätterska, såsom apost. Paulus oss underwisar. Men äfwen sedan böra wi bedja för dem och när det behöfwes, göra dem den barmhertige Samaritonens werk. Gud gifwe oss ett rätt förstånd och styrke oss att i allting göra hans wilja, amen!

K. A. T.

Swar.

Wi göra den aktade insändaren uppmärksam uppå, att wi i wårt program förbundit oss att upplåta wåra spalter för uttalanden i religiösa tros- och lifsfrågor från olika läger, som röra sig inom ramen af den apostoliska tron. Detta hafwa wi gjort, icke för att söka frid med menniskor — ty om detta hade warit wår afsigt, så hade wi wisserligen ock ställt wårt blad på en annan fot än wi gjort — utan emedan Guds ords sanningar äro för höga och stora för att kunna i sin helhet omfattas af en menskliq troskriftning eller kyrkolära, samt med inseende af att wi alla i många stycken hafwa att lära den ena af den andra.

De artiklar, som gifwit upphof åt diskussionen i försoningsfrågan i wårt blad, hafwa wi derföre icke kunnat wägra plats för, utan att bryta emot en hufwuddel af wårt program; och wi hafwa så mycket mindre welat göra det som de, ehuru de beklagligtwis haft ögonen tillslutna för betydelsen af Kristi försoning, likwäl framhållit en sida af den bibliska sanningen, som Kristus sjelf och hans apostlar ställt fram såsom en hufwudsak, men som tywärr blifwit af en widsträckt fraktion af wår kyrka alltför mycket förbisedd — nemligen nödwändigheten af hjertats omskapelse och ett heligt lif. Att detta förbiseende från kyrkans sida ledt till den sorgliga missuppfattningen hos en stor del af den kristna allmänheten, att det ej är så farligt om man syndar litet, „blott man tror", är kändt af war och en, som följt med de senare tidernas religiösa rörelser hos oss, och wärdt att allwarligt behjertas af hwarje ordets förkunnare. — Hwad särskildt artikeln, „Bland kroppsarbetarene" beträffar, så har den, så framt wi förstått författaren rätt, icke afsett att wara någon utläggning hwar-

en af försoningsläran eller af kyrkans uppfattning af denna lära, utan endast att wisa huru wid tiden, då striderna om försoningsfrågan först utbröto i Swerge, dessa strider uppfattades af den obildade massan, samt att wara en wälbehöflig warning att icke med ändamålslösa hårklyfwerier i en fråga, som är för hög, för att kunna uppfattas af menniskoförståndet, onödigtwis wäcka oro i ömtåliga samweten. Huruwida beskyllningen, att med lögn wilja utsprida en lögn, således är befogad eller ej, hemställa wi till herr K. A. T:s egen rättskänsla att afgöra.

Dermed att wi infört de ifrågawarande artiklarne, hafwa wi dock icke welat göra de åsigter, som i dem uttalas, till wåra; detta borde framgå deraf att wi omedelbart skyndat oss att införa uttalanden i motsatt riktning samt äfwen sjelfwa i n:ris 29 och 33 af detta blad uttalat wår ståndpunkt i frågan. Hafwa wi i detta afseende icke warit nog tydliga utan gifwit anledning till något missförstånd, så uttrycka wi wår ledsnad deröfwer. Bibelns höga lära om Guds helighet — en helighet, inför hwilken det syndbetungade samwetet, utan Jesu Kristi mellankomst och försoningsdöd, måste bäfwa — är alltför tydlig och bekräftas äfwen för mycket af det menskliga hjertats erfarenheter, för att wi skulle anse tt det nödigt att inför den läsarekrets, som hör till wårt blad, behöfwa framhålla densamma; den utgör den grund och förutsättning på hwilken hela bladet hwilar. Af Guds helighet följer å ena sidan att Gud måste med misshag och en helig wrede betrakta synden, och å andra sidan att menniskan, ursprungligen skapad till Guds afbild, icke kunnat falla i synd, utan att lösrycka sig ifrån Gud och derwid ådraga sig allt det förderf, som ett söndradt förhållande till Gud medförer. Dessa syndens följder äro så oundwikliga och naturliga, att det icke kan bero på någon ånger eller bättring från menniskans sida att bryta dem, ty i menniskans förmåga står icke att göra det gjorda ogjordt. Ett enda wäsende i himmelen och på jorden har funnits som förmått och welat bryta och besegra dem — Jesus Kristus, Guds enfödde Son af ewighet — och han har gjort det genom att sjelf bära dem. Han har ingått i menskligheten organism och gjort den skröpliga menniskans sak till sin sak och dermed wunnit åt denna sak en härlig seger. I honom allena har menniskan återwunnit sin frid och blir hennes återupprättelse möjlig. I denna punkt äro wi fullkomligt ense med herr K. A. T., och liksom han wilja och kunna wi, för wår salighet, icke weta af något annat än Jesus Kristus och honom korsfästan.

Men det finnes en sida af försoningswerket — den djupaste måhända — som är höljd i ett alltför heligt dunkel, för att af oss kunna fattas och förstås — den sida, som gäller Fadrens och Sonens inbördes förhållande till hwarandra i afseende å den senares offerdöd. Hwad war det för ett offer, som Kristus såsom öfwersteprest frambar i det alla heligaste? War det offret af ett heligt och syndfritt menniskolif — det enda jorden skådat — samt af en fullkomlig lydnad ända in i döden? Eller war det sjelfwa denna död såsom en tillfyllestgörelse för werldens synder? — och huru har i detta senare fall Guds rättfärdighet kunnat tillfredsställas af en sådan tillfyllestgörelse? I detta mysterium kunna och få wi wäl, med stöd af de winkar som gifwes oss i bibeln, blicka in; men wi förmå aldrig urskilja de detaljer, som föregå i djupet, ty dertill sakna wi alla förutsättningar. Det är för faran att för skarpt formulera och som en dogm framhålla dessa hemligheter, som wi hafwa warnat. Huru wanskliga alla formuleringar deraf äro, framgår af insändarens ofwanstående försök till en dylik formulering, hwilket kulminerar i satsen: „Kristus trädde i alla syndares ställe och gjorde deras synder till sina egna samt blef af dem så öfwertäckt, att Gud i den stund, då han med sitt blod trädde inför honom såsom den store öfwersteprelsten, ej såg i Kristus annat än den store werldssyndaren”. Skulle han, som skapat ögat, icke se, hwem som stod bakom synderna? Skulle han, som skapat örat, icke höra sin egen sons stämma? Nej herr K. A. T., Gud hade för wisso icke aflädt sig sin allwetenhet i detta centrala ögonblick af menniskoslägtets historia!

Inför dessa djupa hemligheter måste wi för wår del ödmjukt stanna samt erkänna wår ytterliga oförmåga att intränga i desamma. Är det onda andemakter, som här drifwa sitt spel och hafwa tjusat oss, så wilja wi med herr K. A. T. bedja den herre, som har makt äfwen öfwer dem, att fördrifwa dem. Är det åter den menskliga blickens oförmåga att fatta hwad som hörer till Guds wäsende, som gör sig gällande, så wilja wi inwänta den dag, då slöjan aflyftes från wåra ögon och wi få skåda honom sådan han är. Då skall ock försoningswerket stå för oss i sin fulla klarhet.

Några anteckningar från diskussionerna wid Missionshusinwigningsfesten i Tammerfors.

(Forts. från n:o 38.)

3:tio upptogs till diskussion följande fråga:

Kan någon förbindelse mellan landets friförsamlingar för närwarande åstadkommas?

I anseende dertill, att friförsamlingarne i landet för närwarande wore så få, wisade det sig swårt att få till stånd en riktigt liflig förbindelse dem emellan. Någonting borde emellertid göras för att wäcka och nära gemensamhetskänslan. Härtill ansågs kunna bidraga, dels korrespondens antingen församlingarne emellan, eller ifrån dem till en gemensam tidning, dels besök, så regelbundna som möjligt, af resande predikanter. Det senare påkallade då ockå en större offerwillighet från församlingarnes sida, hwarigenom medel kunde samlas för att möjliggöra predikanternes resor. Alla församlingar wore ej i stånd att hålla sig en egen predikant, derest någon begåfwad broder i församlingen ej funnes, som kunde tala till uppbyggelse. Men äfwen mindre grupper af troende här och der kunde bidraga med sin skärf och någongång erhålla hjelp af bättre lottade organisationer, hwarigenom de kunde wänta sig besök af predikant. I sammanhang härmed erinrades om nödwändigheten af att de troende på sina skilda orter måtte ibland sjelfwa utse en lämplig person för att ordna om församlingens angelägenheter. Detta skulle måhända förläna åt dess sammanhållning en större fasthet, grundlägga inom densamma en stadig werksamhet, och wara en säkrare länk i förbindelsen med andra församlingar.

4:to diskuterades frågan:

Huru böra wi förstå och rätt tillämpa Skriftens lära om Kristi blod?

Pred. Petterson. Frågan om Kristi blod går såsom en röd tråd genom hela Bibeln, och är en af de wigtigaste frågor. Mycket wigtigt är derföre ockå att förstå frågan, att få en rätt syn derpå, för att kunna rätt tillämpa den både på sig sjelf och andra. — Bland hithörande wittnesbörd wilja wi anföra några: „Wi hafwa förlossningen genom hans blod” (Col. 1: 14), frälsning från synden, widare: „Rättfärdiggörelsen i hans blod” (Rom. 5: 9); „Jesu Kristi, Guds sons, blod renar oss ifrån all synd” (1 Joh. 1: 7); Jesus led utanför porten, på det han skulle genom sitt eget blod helga folket (Ebr. 13: 12). Hwad menas här med Kristi blod? Jag ser deri ett uttryck för Jesu lifs utgifwande i döden, det werk, som Kristus utförde till wår frälsning. Det talar om det lidande och blödande Guds Lam och den himmelska öfwersteprestens, offrande sitt eget dyrbara lif för sina bröders synder.

Pred. Nyrén anförde Rom. 3: 23—25, hwarest står uttrycket „försoningsoffer medelst tron genom hans blod”. Gud framställde Jesus till ett försoningsoffer — för att bewisa sin rättfärdighet, emedan han hade öfwersett med de synder, som förut blifwit begångna, under Guds tålamod, o. s. w. Detta emedan war för tal. särdeles betydelsefullt i detta sammanhang. Hade icke Kristus gifwit sitt lif, sitt blod, skulle ingen menniska kunnat frälsas ware sig i gamla eller nya förbundets tid.

Pred. Braxén. — — „Skall icke Kristi blod, hwilken genom ewig ande har offrat sig sjelf utan wank åt Gud, rena edert samwete från döda gerningar till att tjena den lefwande Guden”! Ebr. 9: 14. Här framhålles Kristi blods kraft att rena samwetet på grund af den ewige anden, hwarigenom Kristus offrade sig oförwitlig åt Gud. Denna ande war ockå den gudomliga nådens och den ewigt förbarmande kärlekens ande, hwarigenom Kristi blod på korset talar bättre än Abels blod. Abels blod ropade på hämd, men Kristi blod, utgjutet genom hans friwilliga frälsarekärlek, manar till försoning med Gud, wittnande om Hans willighet att förlåta och rena dem, som omwända sig och bekänna sina synder.

Pred. Petterson. „Kristus har genom sig sjelf werkställt reningen från wåra synder” (Ebr. 1, 3), „har genom sitt eget blod en gång för alla ingått i det allra heligaste och wunnit en ewig förlossning” (Ebr. 9: 12), „har blifwit uppenbarad till borttagande af synden genom sitt eget offer” (Ebr. 9: 26). — Wid tillämpningen af frågan bör man icke för mycket hålla sig till menniskans andel wid frälsningen, ehuru detta icke heller får förbises, utan bör förnämligast Kristi werk framhållas och hwad han i döden utförde till wår frälsning. Kristi blod är utgjutet för att rena samwetet och taga bort skuldmedwetandet. Grundwalen för frälsningen är dock icke Kristi död allena, utan allt hos Kristus, hans lif, hans död och hans uppståndelse.

Pred. Karlberg. Wi kunna ej på jorden fullkomligt förstå betydelsen af Kristi blod. Men skola wi komma till en klarare insigt deruti, måste Guds ord, Bibeln sjelf, få förklara saken för oss. Redan hafwa wittnesbörd derur om „blodets” werkningar framhållits: Återlösning, återköpning, rättfärdighet, rening, förlåtelse, helgelse, förlossning; — allt detta hafwa wi i Kristus genom blodet. Hwad wi alla behöfwa, är att dagligen hemta wederqwickelse för wåra hjertan ur Guds ord, Bibeln; om wi då ockå förstå endels, det behöfwer ej bekymra oss så mycket, blott wi hafwa lif och rening och kraft af det wi förstå. Huru en wattenledning är inrättad i alla delar, behöfwer man ej förstå, för att hwar och en skall få så mycket watten han will, blott han wrider på kranen. Guds ewiga frälsningsplaner äro för höga att fattas helt, och till alla delar fullkomligt utredas. Det är nog till wår frälsning, att wi hafwa gemenskap med Kristus genom ordet i tron, att Kristus bor i wåra hjertan. Då swarar Gud för att allt blir rätt. Må derföre „lifwets watten” af oss drickas fritt och icke göras till ett „trätowatten”. — Hwad Kristi offer beträffar, förebildades det i gamla testamentet t. ex. af brännoffret och skuld-offret. Brännoffret war ett uttryck för den enskildes uppoffring af sitt lif åt Gud i hans tjenst. Gamla testamentets brännoffer war bildligt, men Jesus gaf sig till ett lefwande brännoffer åt Gud. För Israeliten afbildade offerdjurets död icke ett strafflidande för hans synder, utan det, att han sjelf wille dö från sin finlighet, för att lefwa Gud, en ny menniska. Kristi död war i sanning „en död från synden engång för alla” och det han nu lefwer, lefwer han för — Gud”. Nu kan altså en troende, en sannskyldig Israelit, genom Kristus blifwa inplantad i samma död med honom, och delaktiggöras af Kristi nya och heliga lif. — Det är icke absolut orätt att i Kristi död se ett straff för synden. Hans död war en följd af mensklighetens synd, en reaktion mot synden, sålunda ett straff. Han har delat menskligheten straff, såsom en lem af menskligheten. Men det blotta fysiska lidandet war icke försonande. Emellertid hade äfwen det betydelse först för honom sjelf. Ty af det han led lärde han sig lydnad, blef han fullkomnad och en frälsningshöfding för dem, som höra och lyda honom.

Pred. Tuveson wille af hjertat instämma i Luthers bekännelse af andra trosartikeln: „Jag tror att Kristus har förlossat mig från alla synder, från dödens och djefwulens wåld; icke med guld eller silfwer, utan med sitt heliga och dyra blod”, o. s. w.

Pred. Mattson. Öfwersteprelsten inbar blodet i det allra heligaste. Hwad har Kristus renat genom sin ingång i det allra heligaste, hwad rening fordrades i sjelfwa himmelen? Tal. framkastade blott frågan för att kanske erhålla någon upplysning genom bröderna. Trodde att möjligen Upp. bok. 12 kapitel berörde den frågan, då den talas om drakens besegrande och utkastande från himmelen ned till jorden, samt om den seger de frälste wunno öfwer honom för Lammets blods skull och för deras wittnesbörds skull, de der icke älskade sitt lif allt intill döden.

Pred. Braxén, instämde deri att grunden för wår frälsning icke war Kristi död allena. Den yttersta grunden till frälsningen är Gud. „Allsamman är af Gud, som har försonat oss med sig genom Kristus” o. s. w. (2 Kor. 5: 18). Det är således Gud, som genom Jesus Kristus och i honom beredt oss frälsning, hwarföre han ock i Tim. 2: 3 kallas „Gud, wår Frälsare”. Men Gud såg det nödigt att till wår frälsning utgifwa ende Sonen, derföre se wi i Kristus wår Frälsare och frälsningsgrund; och han frälsar sina trogna genom sitt lifs, sin döds och sin uppståndelses kraft. Gud har, så att säga, gjort Kristus till „lifwets” wattenledning, oss till godo, som tro. Sant är att man mycket trätat wid detta watten och teologer hafwa upptänkt olika „kranar” olika teorier om försoningen, och olika sätt att wrida på kranen för att komma åt sjelfwa wattnet. Detta har nog ofta försmårat tillflödet af lifskraft från Kristus. Wigtigt är derföre att försoningens ord genom ett opartiskt forskande i Skrifterna blir nedlagdt i de troendes hjertan. Då skall man med osäglig fröjd finna och allt tydligare inse, huru hela saligheten ifrån ewighet utgår till oss från Fadershjertat genom Jesus Kristus. Denne Medlare war af nöden. „Utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse”. Den gammaltestamentlige brottslingen bekände med syndoffret för ögonen sin synd, och förlåtelsen gafs i sammanhang med blodsutgjutelse. Hwarföre? Jo, för att förlåtelsen må ristas djupare in i hjertat, synden blifwa förhatligare och återgången till den swårare. Gud will icke slösa sin nåd och derföre, då han wille ingå ett nytt, ett waraktigt förbund, lät han ende Sonen blöda för wåra synder, för att bringa den fulla förlåtelsens, reningens och försoningens nåd igenom tron in i syndares hjertan. För att kunna rätt tillämpa dessa sanningar på andras hjertan, behöfwer man owilkorligen först sjelf ständigt lefwa af dem. We den, som utan lif i Kristus åtager sig att predika försoningens ord för andra menniskor! — Lägg Luthers förklaring af andra artikeln i munnen på werldsmenniskan eller på många sådana, och det blir det wederstyggligaste skrymteri. Men den, som werkligen mottagit Kristus och följaktligen är frälst, kan af hela sin själ säga amen till Luthers ifrågawarande förklaring. — Frågan om Kristi ingång i helgedomen, i sjelfwa himmelen, och den rening han der utförde, skulle kanske leda oss för långt. Det gör tillfyllest att weta, att allt är i ordning derhemma, när wi engång komma dit.

Pred. Nyreen. Med afseende på Kristi lidande wittnar Es. 53, att han bar wåra synder, och 1 Petri 2: „han sjelf bar på sin kropp wåra synder upp på trädet". Martyrerna hafwa också lidit och burit, men Kristi lidande war någonting mycket mer, än martyrernes.

Pred. Petterson. Wi förstå wisserligen endels, men wi kunna och behöfwa winna större klarhet. Ty hwad wi dunkelt förstå, beröra wi ogerna. Men att kringgå en fråga, sådan som den föreliggande, är en stor skada, synnerligen, då det heter i Ebreerbrefwet, att frågan om Kristi öfwersteprestérliga werk förer till fullkomligheten. Der står det ock, att „ett bättre hopp wardt infördt (genom Jesus), genom hwilket wi nalkas Gud". Israeliten stod der som syndare. Gud war helig; — huru kunna wänta något af Gud, om ej synden först aflägsnades. Offret framfördes. Offerdjuret måste wara felfritt, ett rent djur, och en helgad person skulle offra det. Genom öfwersteprestens bemedling nalkades han Gud och på denna wäg wardt hans synd förlåten. — Werkningarna af Kristi död sträcka sig bortåt och framåt. — „I hafwen kommit nära genom Jesu blod". Genom blodet hafwa wi ingång i det allra heligaste, ty Jesus har inwigt en ny och lefwande wäg genom sitt kött. Jesus dog den lekamliga döden, döden är syndens straff, wårt syndastraff, och alltså har Kristus burit wår straff, men ingalunda för egna synder. På förklaringsberget hade han kunnat antaga utwägen, att ingå i härligheten, men han walde lidandets och dödens wäg för wår skull. — Man kunde säga, att Gud är underlaget för wår frälsningsgrund, men grunden är Kristus.

Pred. Boije. Kristus sjelf, såsom offerpresten och Lammet, bör framhållas, först då har talet om blodet sin kraft. Kristi kors wäcker syndamedwetandet och nådemedwetandet. Tillwäxten i nåden kräfwer också ett djupare ingående i Kristi offer.

Pred. Karlberg. Wårt ämne är så rikt, att det skulle kräfwa dagar. — Ingången in det heligaste har warit och är en dunkel fråga. Man har dermed tänkt sig, att Gud skulle försonas. Men försoningswerket affer menniskorna. — Huru Kristus bar wåra synder, kunna wi bäst inse af sammanhanget i 1 Petri 2. Der framhålles Kristus för de troende såsom föredömet i lidandet. De förmanas att omgjorda sig med Kristi sinne och icke hämnas sig sjelfwa. Ty då han blef smädad, smädade han icke igen, när han led, hotade han icke, utan öfwerlemnade det till honom, som rätt dömer. I detta sammanhang säges det, att han i sin kropp bar wåra synder, ja mera — han led ända in i korsets död, bar wåra synder upp på trädet. Der bad han för öfwerträdarene, att Gud wille förlåta dem de oförrätter han led af dem. Så framstod han som öfwerstepresť; så framträdde han genom sin död på korset med sitt blod inför Gud, för att wisa det för oss. — Kristus öfwerwann synden, derföre behöfde han ej lida döden såsom syndens straff. Han öfwerwann äfwen döden, hwilken han af Guds nåd smakade för wår skull. Nu kan han derföre frälsa och lösa oss från synden och döden. — Låt oss i wår predikan framhålla sådana fakta, betyga hwad Kristus werkar. — Den syndaförlåtelse, som är grundad i syndens borttagande, är sann.

Pred. Brazén. Man har wanligen tillämpat Rom. 3: 25, 26 så, att med „de synder, som förut blifwit begångna under Guds tålamod" förståtts gamla testamentets synder, eller menniskors synder före Kristi död. Det synes dock ej nödigt att fatta stället så. Hwarje frälst själ wet af ett förr och ett nu, en tid af syndalif under Guds tålamod, före omwändelsen till Gud genom nåden i Kristus, och en tid, som följde på omwändelsen. „Den tid som nu är", har alltså afseende på dem, som blifwit benådade i Jesus i motsatts till dem, som i sin blindhet och obotfärdighet förakta Guds tålsamhets och långmodighets rikedomar. De förra kunna säga: „Då wi nu hafwa blifwit rättfärdiggjorda af tron, hafwa wi frid med Gud" o. s. w. (Rom. 5: 1) och åter: „Så är nu ingen fördömelse för dem som äro i Kristus Jesus", (Rom. 8: 1). Gud har framställt Jesus till en nådastol genom tron i hans blod af twå stora skäl: 1:mo för att bjuda de ogudaktiga förlåtelse för och frälsning från deras synder; 2:do för att bewara de frälsta och rättfärdiggjorda uti nåden och rättfärdigheten.

Diskussionen måste nu af brist på tid afslutas. Dock ännu engång höjde wi wåra röster för att i gemensam bön tacka Gud och wår Herres Jesu Kristi Fader för all wälsignelse wi rönt under hela mötet och särskildt under wårt sista diskussions-samtal, samt för den stora förmonen, att wi fått lära känna Gud och den han sände, Jesus.

Må dylika wederqwickelse stunder ännu skänkas oss genom Guds nåd hädanefter.

H. B.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Till chef för jordbruksexpeditionen efter senator Norrmén torde general G. von Alfthan wara utsedd.

— Ministerstatssekreterarecembetet. Till ministerstatssekreterareadjoint skall, enligt ett widt utspridt rykte, guvernören C. Tudeer wara å högsta ort utsedd. Guvernören Tudeer har icke gjort sin bana i Finland och torde i likhet med den föreslagna ministerstatssekreteraren wara ganska obekant med de finska förhållandena.

— Universitetet. Till professor i grekiska literaturen skall docenten d:r Iwar Heikel wara på högsta ort utnämd.

— Till fattigwårdsinspektör har förordnats civilingeniör G. A. Helsingius, för hwilken jämwäl instruktion faststälts, hwarjämte kungörelse utfärdats angående tjänstens inrättande på 5 år från d. 1 januari 1889.

— Påtänkta nya pastorat. I Tammela hölls i går för en wecka sedan kyrkostämma angående Jokkis och Vertula kapells afskiljande till egna pastorat. Om Vertula kapells afskiljande enades man, men Jokkis kapells ansökan syntes mötas af hinder. (A. T.)

— Winterkommunikationen mellan Åland och fastalandet. Senaten har bewiljat ångbåtsaktiebolaget Åland för fortsättandet af de under senaste winter gjorda försöken att upprätthålla kommunikationen mellan Åland och fastalandet ett anslag af 750 mk för hwarje sådan tur och retur, hwarwid passagerare och fraktgods befordras, samt med wilkor att posten gratis medföljer bolagets ångare. Anslaget gäller från d. 1 december 1888 till d. 15 april 1889.

— Utställningen i Paris. Komissarien för Finlands utställning i Paris 1889 uppmanar de utställare, som ännu ej skriftligen anmält sig, att ofördröjwadt inlemna sådan anmälan. Tillika uppmanas herrar jordbrukare att wid expositionen söka få jordbruket och dess binäringar så widt möjligt rikt representeradt.

— Uno Cygnei födelsedag, som infaller i morgon, firas af samtliga härwarande folkskolor — på f:middagen kl. 10 med sång på hans graf och på e.m. med en enkel festlighet å skolhuset wid Malmgatan, till hwilken äfwen gamla elever äro inbjudna.

— Helsingfors folkskollärare- och lärarinneförening godkände wid ett i går hållet extra möte de för någon tid sedan wäckta förslagen att föreningen skulle utfärda inbjudning till teckning af bidrag för en minneswård på U. Cygnei' graf samt derjemte taga initiativet till insamlande af medel till en stipendiefond till hans minne. Widtagandet af nödiga åtgärder hänsköts till föreningens bestyrelse.

— Ny folkskola. Senaten har bewiljat Maxlahti skoldistrikt inom Björkö socken ett lån af 4,000 mk med 4 procents årlig ränta för uppförande af en folkskolebyggnad.

— Provisionella trafiken på Sawolaksbanan. Enligt L. U. skola de deputerade från Kuopio och St. Michel, som i dessa dagar uppwaktat hrr senatorer, af ingen erhållit alldeles afböjande swar, utan snarare twärtom. Wärst fruktar man ingeniör Tallqwists motständ. Afsikten wore att från december expediera twå tåg i weckan. Efter ett par weckor blifwer banan fullständigt skenlagd ända till St. Michel.

— Swenska literatursällskapet kommer enligt wid årsmötet den 5 febr. 1886 fattadt beslut, att wid årsmötet 1889 utgifwa en prisbelöning af 2,000 mk åt inhemska författare, som under de tre åren 1886—1888 publicerat ett eller flere forskningsarbeten af framstående förtjenst rörande Finlands historia och literatur, hwarefter wid årsmötet 1890 en lika stor prisbelöning under enahanda förutsättningar tilldelas en författare af forskningsarbeten rörande swenska språket, offentliggjorda under de fyra åren 1886—1889, samt wid årsmötet 1891 samma prisbelöning under samma förutsättning åt en författare af skönliterära arbeten, tillkomna under de fem åren 1886—1890. Arbetena upptagas till granskning utan att wara af författarene anmälda.

— Tidningsbolag. Kapten C. G. Sanmark, intendenten L. Gripenberg, juriskandidat L. v. Pfaler m. fl. ha anhållit om fastställelse af stadgar för „Aktiebolaget Helsingfors Dagblad".

— Elementarkurser för arbetare torde komma att anordnas af nyländska studentafdelningen. Kurserna skulle omfatta — åtminstone till en början — läsning, skrifning, räkning och om möjligt äfwen teckning.

— Lördagsqwällen är namnet på en ny tidning, som dessa dagar utsändt sin första nummer. Tidningen, som redigeras af hr V. Pettersson, anger sig wara närmast afsedd till familjeläsning för folket, och dess innehåll kommer hufwudsakligen att bli novellistiskt, men därjämte skola arbetare- och nykterhetsföreningarnas sträfwanden uppmärksammas. Smärre illustrationer komma att ingå.

— Det finska kawalleriregementets uniform och benämning. Den af senaten tillsatta kawallerikomitén hade föreslagit följande uniform: mörkgrön wapenrock med mörkgrön krage och blå klaffar härå, samt blågråa benkläder. Krigsministern har dock föreslagit en förändring häri, på den grund att ett ryskt dragonregemente, det Wladimirska, har fullkomligt enahanda uniform, sålunda att finska kawalleriet skulle få hwit krage i stället för mörkgrön. Försilfrade knappar och dragon utredning för öfrigt. Krigsministern skall äfwen hafwa föreslagit kosacksablar, i stället för de af komitén föreslagna wanliga ungerska kawallerisedlarna.

Hwad regementets benämning widkommer hade komitén föreslagit att truppen skulle kallas dragoner, hwaremot krigsministern föreslagit namnet beridne skarpskyttar (ren öfwersättning). Då detta emellertid icke låter riktigt wackert torde wål regementet komma att kallas hästjägare. Uniformen torde dock icke ännu wara af H. M:t faststäld. (N. Pr.)

— Läroverket för gossar och flickor torde från nästa läseårs början få sin lokal i tyska skolans hus wid Skilnaden som till största delen skall ha blifwit förhyrdt för nämda lärowärks räkning.

— Föreningen „Wed åt de fattiga" har redan för winterns behof uppköpt 450 famnar wed, mest tallwed, dernäst björk och gran. Byggnadsmaterialerna till föreningens wedgård å Skatudden, som rymmer 500 famnar, ha till största delen erhållits afgiftsfritt af för föreningens werksamhet intresserade personer. Äfwen 20 famnar ribbwed ha afgiftsfritt stälts till föreningens förfogande. Utminuteringen af wed till mindre bemedlade och hjelpbehöfwande torde widtaga i nästa månad. (L. O.)

— Abnormskolefrågan. Sedan magister V. Forsius till skolöfwerstyrelsen inlämnat såwäl reseberättelse som förslag till ombildandet af abnormskolewäsendet i landet, har öfwerstyrelsen beslutit att hemställa hos senaten att nämda skrifwelse måtte befordras till tryckning samt att öfwerstyrelsen, ifall ej en skild komité kunde nedsättas i och för utarbetandet af slutligt förslag i ärendet, måtte bemyndigas att i samråd med sakkunnige personer uppgöra definitiv plan till ordnandet af wårt abnormskolewäsende. (N. Pr.)

— Kronans spannmålsförråder utgjorde wid augusti månads utgång 129,710 t:r råg, 120,742 t:r korn och 6,597 t:r hafre.

— Från nykterhetsområdet. Enligt cirkulär från sällskapet nykterhetens wänners hufwudbestyrelse i Helsingfors hade bestyrelsen för Wasa absoluta nykterhetsförening medels annons i ortens tidningar uppmanat till sällskapet nykterhetens wänner hörande föreningar att, i och för bildande af kretsförening inom länet, sända befullmäktigade ombud till konstituerande möte i nykterhetswärdshuset i Wasa lördagen deo 29 september. Wid detta konstituerande möte, som widtog kl. 6 e. m. woro inalles 10 nykterhetsföreningar representerade.

Emedan samtliga närwarande woro eniga om att bilda en distriktsförening blef beslutet derom snart fattadt och man började diskutera om namnet för denna nu stiftade förening. Några önskade att fören., såsom det war föreslaget finge till sitt namn „Wasa läns distriktsförening", men, emedan föreningarne i Keski-Suomi icke wille förena sig, föreslogo åter andra att den skulle heta: Södra Österbottens distriktsförening. Den senare benämningen blef äfwen wid omröstning godkänd med 5 rösters pluralitet. Härefter waldes medelst slutna sedlar till ordförande för denna distriktsförening, som således är en under sällskavets nykt.wänner werkande, brukspatron E. Björkenheim med 25 röster. (W. T.)

—En absolutistisk stad. Kajana är den enda stad i Finland där ej utskänkningsrättighet bewiljats. Ej engång måltidssupen fås i gästgifwerieť, skrifwes till U. S.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hiloén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och kl. 7 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 torsd. kl. 8 e. m. af A. Öhman, söndag kl. 11 f. m. af E. Petterson. Obs! af förekommen anledning, inställes predikan kl. 7 e. m.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; — kl. 7 e. m. flere talare.

Tisdag kl. 8 e. m. finskt bibelsamtal i lilla salen.

Onsdag kl. 8 e. m. swenskt predikan i stora salen.

Torsdag, kl. 8 finsk predikan.

Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska pastor Bäck.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bengelsdorff.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bengelsdorff.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska pastor Bäck.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Om judemissionen i wår tid

meddelas ur Missionstidning för Israel följande utdrag, upptagande de särskilda missionssällskapen och deras nuwarande werksamhet:

1. Londonssällskapet för kristendomens befrämjande bland judarne

är högkyrkligt. Det har 52 missionärer, hwilka i arbetet understödjas af 83 medhjelpare såsom bokspridare, lärare m. m., alltså 135 missionsarbetare, hwilka werka på 31 stationer. I

England äro 5 stationer: London, Birmingham, Manchester, Liwerpool, Hull (i London stå skolor, werkstäder, missionsseminarium och kapell till missionens förfogande); i Holland 2 stationer: Amsterdam och Rotterdam; i Tyskland 10 stationer: Berlin, Königsberg, Danzig, Hamburg, Posen, Breslau, Köln, Frankfurt a. M., Strassburg, Kornthal; i Österrike 1 station: Wien; i Ryssland 2 stationer: Warschau, Kischinew; i Frankrike 1 station: Paris. Rumänien 1: Bukarest; Italien 1: Rom; europeiska Turkiet 1: Konstantinopel; i asiatiska Turkiet 5 stationer: Smyrna, Jerusalem, Jaffa, Safed, Damaskus; i Nordafrika twå stationer: Tunis, Mogador. I Abyssinien fins en af missionär Flad i Kornthal ledd mission med 5 infödda missionsarbetare och tre lärare. Årsinkomsten den 31 mars 1887 hade för det då tilländagångna året utgjort 660,000 kronor, hwaraf 450 kr. woro tyske kejsarens årsbidrag. Äfwen de britiska kolonierna deltaga i missionsarbetet, hwartill bidrag således inflyta från Ostindien, Sierra Leone, Australien och isynnerhet från Kanada. Tidskrifter: The Jewish Intelliaence (illustrerad månadsskrift) och The Jewish Advocate (illustrerad tidskr. för ungdom, 4 n:r pr år.

2. **Brittiska sällskapet för evangelii spridning bland judarne** har medlemmar ur olika samfund. 31 missionärer och 80 friwilliga medarbetare werka i detta sällskaps tjenst på ett tjugutal stationer, neml. i England 6: London, Birmingham, Leeds, Liwerpool, Nottingham, Bristol; i Tyskland 5: Hamburg, Königsberg, Dresden, Stuttgart, Nürnberg; i Ryssland 3: Wilna, Kowno, Odessa; i Österrike 2: Wien, Lemberg; i Italien 1: Rom; Turkiet 1: Adrianopel; Palestina 1: Jaffa. En missionsplantering är ock till finnandes i Berditschew (Ryssland) och en d:o i Kanada. Wid utgången af april 1887 uppgingo föregående års inkomster till 187,192 kronor. Tidskrift: The Jewish Herald (illustr. månadstidning).

3. **Den engelsk-presbyterianska kyrkans judemission.** underhåller i London en missionär jemte en medhjelpare samt har i förbindelse med Skottlands förenta presbyterianska kyrka begynt en läkaremission i Rabat, Marocko. Inkomsterna wid utgången af april 1887 woro för det gångna året 21,150 kronor. Organ: The Presbyterian Messenger.

4. **Judefondens pastoratsmissioner** är ett högkyrkligt försök att utbilda och underhålla presterliga biträden för att införa i Storbritannien bosatta judar i den engelska kyrkan såsom dess medlemmar. Årsinkomsten war den 31 dec. 1886 16,760 kronor.

5. **Londons stadsmission** bedrifwer äfwen judemission och hade i juni 1886 fyra judemissionärer samt stod i begrepp att antaga ytterligare 2. Organ: The London City Mission Magazine.

6. **Judiska kolonial-hjelpsällskapet** understöder judiska inwandrare, som slå sig ned i Palestina. En koloni underhålles i Artuf nära Jerusalem. Årsinkomsten den 30 juni 1887 war 1,270 kronor.

7. **Mildmay-judemissionen** under pastor John Wilkinsons ledning eger i London 5 hus, som tjena hennes syften. I dem finnas tryckeri, barnhem, sjukhus och hem för tillfrisknande patienter, Arbetet bedrifwes af 25 personer, hwaribland 14 fruntimmer. 4 missionärer, likson Wilkinson boende i London, resa i missionens tjenst öfwer hela Storbritannien. Dessutom sprider pastor Wilkinson bland judarne nya testamenten på hebreiska språket, för hwilket ändamål hans missionärer emellanåt företaga widlyftiga resor i Tyskland, Ryssland, Ungern, Galizien och Nordafrika. Inkomsterna för missionen 1886 till 93,400 kronor och för n. testamentets spridning bland judarne till 77,315 kronor. Tidningsorgan: Service for the King (månadsblad).

Ett arbetshem för judinnor står äfwen i förbindelse med pastor Wilkinson och hans mission.

8. **Barbikanska judemissionen** utföres af pastor Warschawski, som wid sin sida har en komité af män ur olika samfund. En missionär och flere fruntimmer biträda honom i arbetet. Inkomsterna hade d. 30 nowember 1886 för det gångna året utgjort 9,000 kronor.

9. **Skottska statskyrkans judemission** har 5 missionsstationer: Konstantinopel Saloniki, Beirut, Alexandria och Smyrna. På dessa platser arbeta 23 missionärer. Sista årets inkomster woro 110,610 kronor. Organ: The Church of Scotland Home and Foreign Record (månadsblad).

10. **Skottska frikyrkans judemission** sysselsätter 41 arbetare på 6 stationer: Amsterdam, Breslau, Prag, Budapest, Konstantinopel och Tiberias. Sätet för kyrkans judemissionskomité är Edinburgh. Inkomsterna uppgingo 1886 till 311,000 kronor, hwari då inberäknades ett testamente på 200,000 kronor. Organ: The Free Church of Scotland Monthly och Childrens Record (äfwen månadsskrift).

Under uppsigt af judemissionskomitén stå äfwen skolorna wid Newadanda och Puna i presidentskapet Bombay i Indien, hwilka ledas af frikyrkans hednamission men äro afsedda för judiska barn. En sjelfständig missionswerksamhet bland judarne utöfwas af doktor Sommerwille i Glasgow under resor i Böhmen, Mähren och Ungarn.

11. **Skottska förenta presbyterianska kyrkans judemission** i förening med den engelska presbyterianska kyrkans i Rabat, Marocko, är redan nämd. Denna kyrka utgaf för sagda mission år 1886 4,500 kronor. Med 900 kr. understöddes samma år twänne sjuksköterskor, som under doktor Youngs ledning arbetade bland Roms judar. Organ: The Missionary Record of the United Presbyterian Church. of the United Presbyterian Church.

12. **Skottska hemlandsmissionen bland judarne** bedrifwes af en missionär i Edinburgh och en i Glasgow. Årsinkomsten den 30 now. 1887 war 6,048 kronor.

13. **Irlands presbyterianska kyrkas judemission** har 4 prestwigda missionärer och 23 andra missionsarbetare, fördelade på stationerna Hamburg, Altona, Lübeck, Schwartau och Damaskus, till hwilken sist nämda station höra bistationerna Ain esch-Schara, Rascheija, Kifr-Kuk och Nebk. Årsinkomsten i slutet af maj 1887 war 64,400 kronor. Organ: The Missionary Herald of the Presbyterian Church in Ireland, som utkommer hwarannan månad.

Härmed hafwa wi lemnat en öfwersigt öfwer de judemissioner, som bedrifwas af Storbritanniens kyrkosamfund. En annan gång torde wi få meddela en liknande öfwersigt öfwer de tyska judemissionerna.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 14 Oktober 1888.

Josua bok 3: 7—17.

Tåget öfwer Jordan.

Och Herren sade till Josua: **I dag skall jag begynna göra dig stor i hela Israels ögon, att de skola weta, att såsom jag warit med Mose, så will jag ock wara med dig.** etc. w. 7—17.

Det ligger i hela Josuas historia och nu särskildt i denna text, en rik tröst för alla Herrens wänner under alla tider och bland alla folk.

Gud är med sitt folk.

Han icke blott lofwar Josua att wara hans ständige följeslagare, han wisar ock, att han ej för ett ögonblick swiker sina löften. Josua har blott att frimodigt gå framåt mot det föresatta målet, och derunder endast willigt göra, hwad Gud will, och ställa sig under hans ledning, och så sker det ena undret efter det andra likson den ena eröfringen och segern efter den andra, inför hans och hela Israels ögon.

Såsom jag warit med Mose, sade Herren, så skall jag ock wara med dig. Mose war en stor man, en stor Guds tjenare, kanske en bland jordens största. Josua war ock en stor man, en eröfrare som få, och bådas namn skola både minnas och nämnas, så länge denna tidsålder räcker: men hemligheten i deras framgångar, deras segrar och eröfringar är och blir: **Gud war med dem.** Det är med Gud som en menniska kan i sann mening blifwa stor, dygderik och priswärd. Huru swag, kröplig och arm hon än är i sig sjelf, så blir hon dock stor och till något duglig, då Gud får bli förhärligad i henne. När Gud är med en menniska, så är näppeligen någonting omöjligt för den menniskan.

Jemt så länge en Mose, en Josua, en Gideon, en Simson, en Dawid m. fl. haft Gud med sig och warit williga och lydiga redskap att utföra och förwerkliga hans wilja, jemt så länge hafwa de warit stora, och uträttat stora och underbara ting, men så fort desse män gått i egen kraft och styrka eller afwikit ifrån den wäg Herren wille, hafwa äfwen de befunnits wara swaga, hjelplösa och arma.

Är Gud för oss, ho kan då wara emot oss? Ingen makt i werlden skall kunna göra oss någon skada, om wi hafwa Gud med oss. Yttre och inre fiender, hwilka söka wår undergång, kunna ej ens kröka ett hår på wårt hufwud utan att Gud tillåter det. Bibeln likson historien och den dagliga erfarenheten äro kraftiga bewis derpå. Wi tänka på Daniel. För sin tro på Gud kastas han inför kungliga lejon, men dessa gjorde honom ingen skada. Daniel war i denna lejonkula säkrare skyddad än konungen i sin fasta borg, ty Gud war med honom. I martyrernas historia se wi understundom, huru det behagade Gud att så bewara de sina, att de blodtörstige fiendernas alla upptänkliga försök och sätt att bringa dem om lifwet woro fruktlösa. Gud war med dessa sina blodswittnen. Få wi icke dag för dag höra och se underbara bewis derpå, att Gud är med de sina. O det ligger en stor skön tröst deri, att Gud är med oss. Men ligger häri en rik tröst, så ligger wisserligen ock deri en allwarlig maning till hans barn att alltid se derpå och dertill att de må hafwa Gud med sig.

Hafwa wi wisshet derpå, att Gud will wara med oss i det wi göra och företaga, ja, då har det ingen nöd. Då skola wåra förehafwanden owilkorligen lyckas och gå fram. Då gör det ingenting, om det är dåliga tider, om det är tryckta konjunkturer, brist på medel o. s. w., ty allt sådant beswärar aldrig wår käre Herre Gud. Hans tid är alltid en behaglig tid, hans wägar alltid behagliga och goda och hans börs har ännu aldrig sinat ut. Allt är det Herrens. I hans hand stå tid, penningar, krafter och allt, glöm icke det, min wän. Då gör det icke heller något, om fienderna larma och bullra. De kunna störta oss omkull, men wi skola resa oss igen, om Gud är med oss.

Men lika wälsignadt som det är att weta sig wara åtföljd af Gud, lika farligt är det att stå Gud emot. Det är swårt att spjerna emot Herren. Ja, det går ej. Det har fall och ofärd med sig, det är hwad som är wisst.

Derför må wi aldrig göra något, som wi frukta, att Gud ej samtycker till. Mycken gruflig nöd och swåra syndafall hafwa just orsakats deraf, att man ej warit mån om att känna och blifwa förwissad om Guds wilja. Men för den som lefwer i detta dagliga umgänge med Gud och likt en Josua steg för steg söker hans fingerwisning, för den skall helt wisst allt samwerka till det bästa. Han skall aldrig behöfwa duka under; nej, om hans wäg än skulle gå genom eld och watten, så har Herren lofwat, att han skall wara med och när de sina. Prisadt ware hans namn.

Om du ginge genom watten, är jag med dig, ock igenom strömmar, skulle de ej dränka dig. Es. 43: 7.

Anmärkningar och ordförklaringar:

1. Jordan är Palestinas hufwudflod. Hafwande sin upprinnelse på berget Panias, upptager han flere smärre floder ofwanför sitt inlopp i Genesaretssjön, hwarefter han framflyter med en strid och bred strömfåra i sydlig riktning och utfaller i Döda hafwet. Dess watten ökas synnerligen på wåren af den på Libanon smälta snön, och skall ofta, synnerligen förr, hafwa öfwerswämmat sina bräddar. Dess bredd är störst wid dess utlopp i Döda hafwet (200—300 fot). Om wåren är dess djup midt för Jeriko 10 à 12 fot. Den är fiskrik, och dess mera ljumma än kalla watten är lättdrucket. Jordan har flera grunda wad.

2. De folkstammar, som wår text uppräknar, woro hedniska och bodde dels i och dels wid gränserna af Palestina. Så bodde Heteerna ibland och jemte Amoreerna 4 Mos. 13: 20. Längre fram finna wi Heteerna boende längre norr ut. Dom. 1: 24. De synas likson Jebuseerna (i och omkring Jerusalem) hafwa bibehållit sig i många trakter efter Israels intagande af Kanans land. I 1 Kon. 9: 20 berättas, att Salomo gjorde dem skattskyldige under sig. Långt derefter finna wi dock en Heteisk stam, som war oafhängig; t. o. m. i Esra bok 9: 1 berättas om detta folk.

De flesta för att icke säga alla af dessa olika folkstammar woro af kananitisk härkomst.

Den som sitter under den Högstas beskärne och hwilar under den Allsmäktiges skugga, han säger till Herren: „Du är min starkhet och min borg, min Gud, och uppå dig förtröstar jag". Ty han skall frälsa dig utur fågelfängarens snara och utur förderfwets faror. Med sina fjädrar skall han betäcka dig och under hans wingar skall du finna skydd. Hans sanning är din sköld och skärm. Du skall ej behöfwa frukta för nattens fasor, ej för den pil, som flyger om dagen, för pest som framgår i mörkret, för farsot, som ödelägger om dagen. Ps. 91: 1—6.

De personer, som tecknat bidrag för Finska Weckobladet samt tidningens öfriga wänner behagade sammankomma måndagen den 29 oktober till möte i Allianshuset.

Prenumeranter och annonsörer, som icke betalat sina prenumerations- och annons afgifter, behagade godhetsfullt insända desamma till redaktionen för Finska Weckobladet eller till Missionsbokladan, Alexandersgatan 40.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 41. Torsdagen den 18 Oktober **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, å 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

De troendes prestadöme.

(Af d:r A. T. Pierson).

Till urmetoderna för ewangelii förkunnande måste den närwarande tidens kyrka återwända. I hwilken kallelse lärjungen är funnen, „deri förblifwe han inför Gud". Hwilken de allmänna pligternas sfer än är, må alla troende deri se en helig kallelse; må wi alla ställa oss på den gemensamma platformen af answarighet för utwidgandet och utsträckandet af Kristi rike genom personligt arbete.

Må wi icke fästa wid beteckningen „ordets tjenare" någon skef wärdighet. Den beledsagar aldrig i Nya Testamentet idén om företräde och wälde, men wäl om underdånighet och tjenande. „Den som will wara stor ibland eder, han skall warda eder tjenare; och den som ibland eder will wara den förste, han skall warda allas träl". Ett ord, som återgifwits med „tjenare" (Apg. 26: 16) betyder „underroddare" — en wanlig sjöman, ställd med sina åror i handen, arbetande under „befälhafwarens" eller lotsens kontroll.

Neander framställer följdriktigt, huruledes kristendomen gör alla troende till sanningens medhjelpare, och huruledes ett presterskrå är främmande för dess ande. Rättigheten att underwisa war icke inskränkt till presbytererne eller biskoparne; alla hade ursprungligen rätt att utgjuta sina hjertan inför bröderne och att tala till deras uppbyggelse wid offentliga sammankomster. Hilarius, diakon i Rom, säger, att det war, i afsigt att utwidga den kristna församlingen, alla medgifwet att förkunna ewangelium, döpa och uttyda Skrifterna. Tertullianus säger, att lekmän hafwa rättighet att icke blott underwisa, utan äfwen att handhafwa sakramenterna; ordet och sakramenterna, meddelade åt alla, få meddelas af alla såsom nådemedel; medan på samma gång i ordningens och lämplighetens intresse denna presterliga rättighet att handhafwa sakramenten borde utöfwas endast då omständigheterna så fordrade.

Denna klyfta mellan „prest" och „lekman" utmärker en remna i Kristi kropp. Kyrkan började med en ren demokrati, men fortskred till en aristokrati och slutligen till en hierarki. Uppkomsten af en prestkast beror af historisk utweckling. Wi warseblifwa redan en skymt deraf mot slutet af andra århundradet. Ignatius wille icke hafwa någonting utfördt utan biskop, presbyterer och diakoner; och efter alla dessa flydda århundraden qwarlefwer ännu denna högkyrklighet.

De troendes allmänna prestadöme är en af Nya Testamentets grundsanningar. Lämpligheten begränsar otwifwelaktigt utöfningen af wissa rättigheter, men aldrig rättigheten och pligten att föra det glada budskapet till dem, som äro i behof deraf. Endast genom en återgång till Guds ursprungliga plan kan werldens ewangelisering utföras. Efter alla wåra menskliga utwägar och råd, har det icke blifwit något bättre med oss, utan fastmer wärre; är det icke tid att räcka ut trons hand och komma wid Kristi klädafåll?

Det sanna lärjungaskapet,

eller werklig frihet.

I Joh. 8: 30 omtalas att många trodde på Jesus, då han wid ett tillfälle talade till dem. Bland dessa troende befunno sig äfwen några judar, tillhörande det mot Jesus fiendtliga, stränga judepartiet. De trodde att Jesus war Messias, men woro likwäl icke i sanning hans lärjungar. De woro wäl öfwertygade om sanningen af Kristi ord, men de hade icke med hjertats tro omfattat detta ord eller erfarit dess omskapande kraft. I w. 37 heter det derför, att de foro efter att döda Jesus, emedan hans ord icke hade rum i dem. Och i w. 44 säger Jesus rent ut till dem: „I ären af den fadern djefwulen, och eder faders begär wiljen I efterkomma".

Dessa i wiss mening troende judar äro en fruktanswärd bild af många bland wår tids s. k. kristna. Först och främst utgöra de en bild af dessa tusenden namnkristna, som tro att Jesus är Kristus, werldens frälsare, och öfwerhufwud erkänna kristendomens sanningar samt i yttre måtto tillhöra den kristna kyrkan, men dock i sjelfwa werket äro likgiltiga för Kristus och hans ord samt lefwa i ett köttsligt sinne, som är fiendskap mot Gud.

Widare äro dessa judar en slående bild af sådana menniskor, hwilka wid andliga wäckelser ryckas med samt säga sig tro på Kristus och tillhöra honom, under det att deras tro icke är annat än en öfwergående hänförelse, en känslorörelse eller en förståndets öfwertygelse, medan hjertat är obrutet och, enligt Jesu egen bild, såsom hälleberget. Somliga af dessa tro till en tid och kunna derunder inbilla både sig och andra, att de i sanning äro Jesu lärjungar. Men så snart de warda utsatta för frestelsernas och anfäktelsernas hetta, förtorkas deras andlighet. Andra åter kunna af en eller annan orsak widhålla wissa kristliga wanor, tänke- och talesätt hela lifwet igenom och först, då det är för sent, wakna upp öfwer sin falska ställning. Gud gifwe att ingen, som läser dessa rader, måtte wara en sådan kristen! Om det är förskräckligt att alls icke tro på Kristus, så är det ännu förskräckligare, då menniskor i likhet med ifrågawarande judar tro att Jesus är Kristus och äro öfwertygade om hans ords sanning, men likwäl, medwetet eller omedwetet, äro Jesu fiender. Det är i sanning en dubbel synd. Dock will Herren Jesus frälsa äfwen från denna synd, och derför underwisar han äfwen sådana syndare.

Han sade till de judar, som trodde på honom: „Om I förblifwen i mitt ord, så ären I mina sanna lärjungar, och I skolen förstå sanningen, och sanningen skall göra eder frie". Härmed har Herren för alla tider gifwit tillkänna, hwad det är, som gör en menniska till hans sanne lärjunge. Ingen behöfwer således i denna del blifwa bedragen. Det är icke en tillfällig rörelse af Guds ord, icke det trägna läsandet i och för sig, icke det teologiska wetandet, icke förståndets öfwertygelse, icke det förändrade lefwernet, icke gudaktighetsöfningarna och barmhertighetswerken eller dylikt, som gör menniskan till en sann Jesu lärjunge. Nej — wisserligen är en sann lärjunge efter förståndet wiss om Guds ords sanning och förer äfwen ett förändradt lefwerne o. s. w., men hwad som gör honom i sanning till lärjunge, det är hjertats förblifwande i Kristi ord, så att detta ord får blifwa hans lifselement, den grund hwari hans tro och hopp har sitt fäste, det ljus som ledsagar honom, det bröd hwaraf han lefwer och wäxer i alla stycken upp till honom, som är hufwudet, Kristus (Ef. 4: 15). Om blotta läsandet och kunskapen i Guds ord gjorde menniskan till en sann lärjunge, då skulle fariseerna på Jesu tid, om hwilka han sjelf säger, att de ransakade skrifterna och hade nyckeln till förståndet, i främsta rummet warit hans lärjungar. Men deremot woro de hans bittraste fiender. Fariseerna brukade Guds ord af en wiss religiös pligtkänsla, menande sig göra Gud en tjenst dermed. Jesu sanne lärjungar bruka det till sitt andliga lifs näring och wederqwickelse, såsom den hungrige brukar maten och den trötte hwilan. Och likasom det lekamliga lifwet för sitt uppehälle dagligen är i behof af näring och hwila, så ock det andliga. Jesu sanne lärjungar umgås derför icke blott tillfälligt med Guds ord utan förblifwa dagligen deri.

Detta ständiga förblifwande i ordet har åter den saliga följden med sig, att de förstå sanningen. De förstå sanningen om Guds heliga kärlek, uppenbarad genom Sonens utgifwande i döden för werldens frälsning. De inse sanningen att syndare rättfärdiggöras genom tron utan gerningar och att utan helgelse ingen får se Herren samt att helgelsen icke består i den troendes werk och goda gerningar utan i den Helige Andes nådewerk i den troende, hwarigenom den himmelske wingårdsmannen rensar de fruktbärande grenarne, att de må bära mer frukt och således warda rika i goda gerningar. De tillwäxa i nåden och Frälsarens, Jesu Kristi kunskap, till en fullkommen man, till Kristi fullhets åldersmått, så att de icke mer äro barn, som kastas och kringdrifwas af hwarje lärdomswäder. Genom ett djupare inträngande i ewangelii sanning blifwa de i stånd att pröfwa andarne, om de äro af Gud, och kunna derför orubbligt hålla sig till sanningen, trots de rådande tidsmeningarnas alla windkast.

Med förstånd i sanningen följer widare frigörelse af sanningen. Och sanningen skall göra eder frie, sade Jesus till judarne. Men detta war för dem ett hårdt tal. De swarade honom: „Wi äro Abrahams säd och hafwa aldrig warit någons trälar. Huru kan du då säga: I skolen warda frie"? Derpå swarade dem Jesus: „Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Hwar och en, som gör synden, är syndens träl". Hade de insett denna sanning och känt synden som en neslig träldom, då hade Jesu tal om frigörelse icke förargat dem. Det hade i stället warit för dem ett nådefullt budskap, som de i tron anammat och sålunda blifwit frigjorda. Nu blef det dem deremot en dom till förbittring och förhärdelse. Man ryser wid tanken härpå. Och dock fins det tusentals namnkristna i wår tid, som förhålla sig på samma sätt till Jesu ord. „Äro wi icke kristna", säga de. „Wi hafwa ju genom dopet blifwit Guds barn, och ehuru wi dagligen synda, hafwa wi en daglig förlåtelse. Wi tro på Kristus, höra och läsa flitigt Guds ord, gå ofta till Herrens hel. Nattward till styrka för wår tro och försäkran om syndernas förlåtelse o. s. w., wi äro wisst icke några gudlösa menniskor". Men under det de så tala, kunna de lefwa i hwarjehanda synder och uppenbara köttets gerningar. De äro således syndens trälar, men känna icke sin träldom. De sofwa, men deras dom sofwer icke.

Trälen förblifwer icke i huset ewinnerligen, säger Jesus. O, att alla syndens trälar wille wakna wid dessa ord! Hwem kan uttala, hwad det är att utdrifwas, att bortwisas från Herrens ansigte! Herren uttrycker denna sak på andra ställen sålunda: „Gån bort uti ewinnerlig eld, som är tillredd åt djefwulen och hans änglar" — „utkastas i det yttersta mörkret, der det skall wara gråt och tandagnisslan" — o. s. w. Men i stället för att wakna upp wid sådana ord, le de fleste åt dem och anse dem blott för råa fabler från en widskeplig forntid. Så söka syndens trälar intala sig och andra, att ingen fara är förhanden. Men „när de säga: det är frid och säkerhet, då kommer ett plötsligt förderf öfwer dem" (1 Tess. 5: 3). Käre, du som på syndens breda wäg wandrar bort från Gud, will du icke wända om, innan det blir för sent? Snart är nå-

dens dag ändad och nådens dörr tillsluten och du — tänk om du då står utanföre i mörkret! Ännu kan du warda fri från träldomen och blifwa barn i Fadershuset.

Om Sonen gör eder frie, så blifwen I werkligen frie, heter det. Märk, icke en inbillad utan en werklig frigörelse erbjuder Sonen. Denna frigörelse består dels i syndernas förlåtelse, dels i syndens öfwerwinnande. Om wi bekänna wåra synder, så är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss synderna och renar oss från all orättfärdighet (1 Joh. 1: 9). Genom syndernas förlåtelse frigöres menniskan från syndens skuld, så att Gud icke tillräknar henne missgerningarna. Derom säger Dawid: „Säll den, hwilkens öfwerträdelse förlåten, hwilkens synd öfwerskyld är! Säll den menniska, hwilken Herren icke tillräknar missgerning". Och Paulus förklarar dessa ord så, att Dawid prisar den menniska salig, hwilken Gud tillräknar rättfärdighet utan gerningar (Rom. 4: 6). Då menniskan bekänner sina synder och i tron omfattar Kristus, förlåter han alla synder så fullkomligt, att han icke mer tänker på dem eller widare betraktar och behandlar den benådade som en syndare utan såsom rättfärdig. Med benådningen följer widare befrielse från syndens herrawälde. Derom säger Paulus: „Synden skall icke råda öfwer eder, ty I ären icke under lagen utan under nåden" (Rom. 6: 14). Och åter: „Men nu, emedan I ären frigjorda ifrån synden och hafwen blifwit Guds tjenare, hafwen I eder frukt till helgelse, och såsom slut ewigt lif" (w. 22). Och åter: „Wandren i Anden, så fullborden I icke köttets begärelse" (Gal. 5: 16). Med befrielse från syndens skuld och syndens herrawälde följer slutligen fullständig befrielse från syndens alla följder, all förgängelse och död. „Ty detta förgängliga måste ikläda sig oförgänglighet och detta dödliga ikläda sig odödlighet. Men när detta förgängliga har iklädt sig oförgänglighet, och detta dödliga har iklädt sig odödlighet, då skall det ord fullbordas, som är skrifwet: „Döden är uppslukad i seger" (1 Kor. 15: 53, 54).

J. A. K.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Minnet af Uno Cygneus, den finska folkskolans fader, firades på den aflidnes födelsedag, den 12 sistlidne oktober, högtidligt af hufwudstadens folkskolor. Kl. 10 f. m. aftågade en talrik skara lärare och lärarinnor med blommor och kransar till den hädangångne fosterlandswännens graf å den nya begrafningsplatsen samt assjöngo derstädes några sånger, hwarefter en af lärarene, magister M. Holmberg, framträdde och tolkade betydelsen af Cygnei werksamhet för wårt folk.

På eftermiddagen war i anledning af dagens betydelse en enkel minnesfest föranstaltad af folkskolornas lärarinnor för ifrån flickskolorna afgångna elever, hwilka äfwen infunnit sig synnerligen talrikt. I fonden af salen war Cygneus byst uppstäld omgifwen af granar och gröna wäxter. Föredrag om Cygneus' lifsgerning höllos på swenska af fröken Lukander samt på finska af fröken Streng, hwarefter Wårt land och några andra fosterländska sånger assjöngos. Afsigten med festligheten war att göra början till ett närmande mellan skolan och de från densamma afgångna eleverna.

För att emellertid wid den aktade banbrytarens minne fästa en gärd af waraktig hågkomst hade den inom lärovpersonalen bildade „lärare- och lärarinneföreningen" framlagt en lista för tecknande af bidrag till en wård å den aflidnes graf äfwensom för bildandet af en stipendiefond till den aflidnes minne. Ur denna fond kommer framdeles, sedan fonden uppnått erforderlig storlek, räntorna att användas till förmån för fattiga folkskoleelever här i staden. Teckningen pågick under dagens lopp inom lärarepersonalen, och är meningen att inbjuda folkskolans gynnare och wänner samt andra för saken intresserade personer i landet till deltagande uti denna hyllningsgärd till Uno Cygnaei minne så snart härför erforderligt tillstånd blifwit utwerkadt.

Äfwen i de flesta af landets öfriga städer samt större landsorter har dagen högtidlighållits af derwarande folkskolor.

— Den ministerlösa tiden. Under denna rubrik innehåller enl. H. D. „P:burg. Zeitung en korrespondens från Finland, hwari det bl. a. heter: „Sällan har wäl hos wåra politiker, ja, hos alla tänkande fosterlandswänner i alla landets samhällsklasser en så spänd och nervös stämning warit rådande, som i dessa dagar af ändlös wäntan på det förestående besättandet af den genom baron Bruuns död ledigblifna minister-statssekreterareposten för Finland. Annu är walet icke träffadt, ännu är fältet öppet för mer eller mindre upprörande förmodanden och förhoppningar. Owerksamt står Finlands folk inför en fråga, som kan hafwa ett oberäkneligt inflytande på dess widare öden, owerksamt och ur stånd att utöfwa ens det ringaste inflytande på dess lösning. Ännu allwarsammare gestaltar sig saken genom den omständigheten, att efter all sannolikhet också ministerstatssekreteraradjunktens post kommer att besättas ånyo! Desto begripligare synes önskan att åtminstone en af de twå funktionärerna må wara en med Finlands författning och institutioner fullt förtrogen personlighet.

— Judarnes utwisande. Enligt af poliskammaren upprättade längder finnas i Wiborg inalles 52 judefamiljer, representerande 208 personer.

Enligt guvernörens förslag i senaten skulle af dessa 18 familjer eller 83 personer få i landet qwarstanna, hwaremot 34 familjer, utgörande 125 personer, wore twungne att, dels genast på polisens tillsägelse, dels under förloppet af år 1889 lemna landet. Halfwa antalet familjer äro sådana, hwars föreståndare uttjenat sin militärtjänst inom landet.

(Wib:bl.)

— En kristlig ynglingaförening i Helsingfors. Studenternes „religiösa diskussionsförening" sammanträdde i söndags till sitt första möte under denna termin. Såsom diskussionsämne för aftonen war uppstäld frågan om behofwet af en kristlig ynglingaförening härstädes. Frågan refererades af studeranden Hjelt, som wid werldskonferensen i Stockholm warit i tillfälle att taga kännedom om syftet med dessa föreningar. Mötet uttalade sig enhälligt för en kristlig ynglingaförenings bildande i hufwudstaden, der den ansågs wara synnerligen af behofwet påkallad.

— Eldswåda i Tammerfors med förlust af menniskolif. Handlanden Öhmans gård i Skyttilä stadsdel nedbrann natten mot den 13 oktober helt och hållet.

Tywärr kräfde branden äfwen menniskolif. Hos bagaren Mikkonen bodde nemligen ingeniör J. Ahlstedt. Han hade wid eldens utbrott blifwit uppwäckt af bagaren M., men ingen hade sett honom begifwa sig ut ur den brinnande byggnaden. Först senare anträffade man bland ruinerna hans förkolnade lik liggande framstupa framför eldstaden i hans rum. Den aflidne war en medelålders man och hade länge wistats i England, derifrån han på sensommaren återwände till hemlandet. Han efterlemnar maka och tre barn bosatta i Tammela.

— En olyckshändelse med dödlig påföljd inträffade i måndags på Båtsmansgatan, der stensprängning försiggår i och för kloakledning. Den sprängda stenen släpas på en wagn längs skenor till en däld åt docken till, som samtidigt fylles. I följd af att stenar blifwit liggande på spåret, urspårade wagnen wid en trumma, der twå sprängare som bäst arbetade. Desse kommo dock från affären med några skråmor, men wagnens förare wid namn Åberg, som sökte bromsa, skadades så swårt wid urspårningen af stenarne, att han afled på wägen till klinikum.

— Räddningshemmet för drinkare skall enl. Finl. komma att förläggas å Sommarnäs gård i Orimattila socken, och torde allaredan några patienter anmält sig.

— Till tio lediga tjenster wid folkskolan i denna stad, hafwa inalles 140 sökande anmält sig, nemligen: till twå biträdande läraretjenster wid högre finsk folkskola 19, till fyra biträdande lärarinnetjenster wid högre finsk folkskola 34, till twå biträdande lärarinnetjenster wid högre swensk folkskola 50, till en ordinarie lärarinnetjenst wid lägre swensk folkskola 32 och till sånglärarinnetjensten wid swensk och finsk högre folkskola 5.

— Hangö stad, hwars befolkning under de senaste åtta åren mer än fyrdubblats, har hittills saknat och saknar allt fortfarande en egen kyrkobyggnad eller lämplig lokal för kyrkliga och andra allmänna sammankomster. På grund häraf beslöt kyrkostämman derstädes för något år sedan att för uppförande af ett bönehus anhålla om ett statslån om 25,000 mk. Denna anhållan möttes emellertid af afslag, emedan Hangö icke bildar något skildt kyrkoområde, utan under ...

Johan Erik Nyström.

Doktor Erik Nyström, som f. n. werkar såsom missionär i Norra Afrika, är en af de mest framstående förposterna för kristendomen i wårt swenska grannland samt wäl wärd att wara känd äfwen af de kristna i wårt land. Då wi i wåra missionsunderrättelser sannolikt ofta nog komma att nämna hans namn samt redogöra för hans werksamhet, tro wi oss gå wåra läsares önskningar till mötes, då wi här, efter tidningen „Hemlandswännen,„meddela följande korta teckning öfwer denne rikt begåfwade och lärde kristne kämpes lif.

E. Nyström föddes i Stockholm den 8 September 1842. Han blef såsom barn döpt enligt swenska kyrkans bruk, och bland faddrarne wid hans dop war äfwen C. O. Rosenius. På sin 6:te födelsedag fick den unge Johan Erik af Rosenii hand mottaga sin första bibel — en tilldragelse, som han ännu minnes med glädje, liksom föräldrahemmets kristliga inflytande ännu lefwer i hans själ.

Af en fru Torén, boende wid Buntmakaregatan, fick han sin första bokliga underwisning. Sedan gick han i Jakobs apologistskola en kortare tid. År 1851 fick fadern anställning som inspektor wid fattigwården i Gefle, och familjen flyttade dit. Den unge Johan Erik fick då studera wid Gefle elementarläroverk och blef student i Upsala wåren 1859.

Redan under sin skoltid hade han fått bidraga till sitt underhåll genom att underwisa yngre gossar och på ferierna wara med dem i deras hem såsom informator. Äfwen sedan han blifwit student, egnade han sig åt lärarekallet, men då hade en stor förändring försiggått med honom.

Länge hade ett Guds werk pågått i hans själ, utan att det dock kommit till någon afgjord omwändelse och ny födelse. Men sedan hans fader i Augusti 1858 aflidit i tron på sin frälsare, om hwars kärlek och nåd han witnat ända in i döden, och delwis äfwen till följd af en eldswåda, wid hwilken en qwinna blef innebränd, wäcktes den unge Erik Nyström till allwarligare besinning. Och under det skomakaren Berglund på missionshuset i Gefle wid jultiden samma år predikade öfwer Gal. 4: 4, 5, blef han delaktig af förwissningen om barnaskap hos Gud. Och sedan dess har han blifwit bewarad i den kristna tron samt welat lefwa och werka för den frälsare, som lyckliggjort honom.

Under fortsatt lärarewerksamhet dels såsom informator i enskilda familjer, dels en termin såsom lärare i Gefle prosskola förberedde han sig för den filosofiska graden. Han promowerades i Upsala wåren 1866.

Följande wår hade han anställning såsom lärare i lefwande språk wid Nya Elementarskolan i Stockholm. Han hade emellertid förenat sig med baptisternas samfund och från hösten 1872 war hon lärare i grekiska och ebreiska wid baptisternas seminarium i Stockholm för predikanters utbildning.

I längden kunde doktor Nyström dock icke qwarstanna inom baptistsamfundet. Det war åtskilligt derinom, som syntes honom drifwas alltför långt, synnerligast föreskrifterna om den „slutna kommunionen", hwilka från herrens bord utestänga icke blott oomwända utan äfwen de troende, som icke enligt baptisternas åsigt äro döpta. År 1872 lemnade Nyström derför baptistsamfundet och egnade sig åt literära arbeten, på samma gång han äfwen tjenstgjorde såsom sekreterare för den swenska grenen af Ewangeliska Aliansen.

Kallad af Israelsmissionsföreningen i Stockholm, utgick han 1878 såsom judemissionär till Syrien, der han stationerades i Beirut. Sällskapet såg sig dock icke i stånd att i längden fortsätta denna mission, då dess werksamhet här hemma utwidgades och kräfde rikligare medel. Nyström blef således hemkallad 1881 och skild från sin anställning i israelsmissionens tjenst.

Sedan werkade han någon tid såsom ombud för Swenska Missionsförbundet men egnade sig snart mer uteslutande åt literär sysselsättning. År 1884 ingick han åter i baptistsamfundet, der han nu trodde sig skönja annalkandet af en friare riktning. Snart blef han dock öfwertygad, att han i detta antagande hade misstagit sig, och hösten 1886 upphörde han åter att wara medlem af detta samfund.

Wid Swenska Missionsförbundets årsmöte 1887 blef han kallad att utgå såsom missionär till Norra Afrika och der werka förnämligast bland judarne. Han antog kallelsen, och sedan han någon tid rest omkring och hållit missionsföredrag samt för öfrigt widtagit nödiga förberedelser, afreste han i början af sistlidne december från fäderneslandet och begaf sig efter någon tids wistelse i England till sitt nya missionsfält.

Doktor Nyström war ledamot af Ew. Alliansens deputation till ryske kejsaren år 1871. Denna deputation hade till syfte att söka någon lindring för de förtryckta luteranerna i Östersjöprowinserna.

År 1872 reste han för att i Tyskland, England och Skotland insamla medel till baptisternas byggnadsfond.

År 1881 reste han på uppdrag af Sw. Missionsförbundet jemte pastor E. J. Ekman till London och träffade aftal med hr Guinness om samarbete på Missionsfältet i Kongo mellan Sw. Missionsförbundet och Liwingstone Inlandmissionen.

År 1884 bewistade han såsom ombud för swenska baptistsamfundet Ew. Alliansens möte i Köpenhamn.

Wid riksdagarne 1885, 86 och 87 war han representant för Stockholms stad i andra kammaren.

Af skrifter, som han författat eller bearbetat på wårt språk, må nämnas: „Fyra bref om religionsfrihet" af „Johannes Baptista"; „Biblisk ordbok för skolan och hemmet"; „Bibliotek för Biblisk fornkunskap"; „Kristliga sånger från forntid och nutid"; „Andliga sånger för ynglingaföreningar"; „Illustrerad missionstidning"; under 1877 „Föreläsning om läseriet"; „Bref om försoningen"; „Önskningsmål för wår kyrka" och „Bibelnyckeln", biblisk ordbok i sammandrag. Dessutom har han öfwersatt: Rudelbach, om civiläktenskapet; Kalwinska reformationens historia af D'Aubigné; Sankeys sånger; Janne Åkerman jemte flere andra arbeten af Spurgeon.

Blifwe han i Herrens hand ett medel till mångas frälsning i det mörka Afrika!

derlyder Bromarf församling. I anledning af afslaget hölls rådhusstämma och ingicks med förnyad anhållan om uppförande af ifrågawarande bönehus. På ansökningen har emellertid enligt Hbl. nu åter följt afslag, med uppgift att det icke tillkommer rådhusstämma att ansöka om ett lån för dylikt ändamål. För utredande af denna fråga har staden i dagarne hitsändt en delegation, hwilken skall taga reda på det rätta sättet för företagets realisation.

— Grefwe Nikolai Adlerberg, Finlands f. d. generalguvernör, hwilken är bosatt i München, skall wara hopplöst insjuknad i wattsot.

— Öfwerdirektören för fängelsewäsendet, hofrättsrådet A. Grotenfelt träffades sistlidne fredags af ett lindrigt slaganfall.

— Skyddsåtgärder för arbetare inom de industriela yrkena. I Berlin ärnar man under instundande år föranstalta en allmän tysk utställning af apparater och tillbehör, som begagnas inom de industriela yrkena till förekommande af olycksfall. För att winna utredning om lämpligheten af sådana skyddsåtgärders införande wid industriela werk i Finland har senaten beslutit anmoda industristyrelsen att föreslå någon lämplig sakkunnig person att såsom statens stipendiat besöka denna utställning.

— Ett missionsmöte till hwilket den inre missionens wänner inbjudas, hålles i Helsingfors, den 28, 29 och 30 oktober. Programmet, som wi skola meddela i nästa nummer, upptager uppbyggelseföredrag och diskussion.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — swensk högmessa kl. 12 pastor Enkwist; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Wid Georgsgatan 12: swenskt predikan kl. 11 f. m. af B. A. Carlson och kl. 7 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 torsd. kl. 8 e. m. af August Nielsen, söndag kl. 7 e. m. af A. Nielsen och E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af C. A. Boije; — kl. 7 e. m. flere talare.
Tisdag kl. 8 e. m. finskt bibelsamtal i lilla salen.
Onsdag kl. 8 e. m. swenskt predikan i stora salen.
Torsdag kl. 8 finskt predikan.
Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska.
Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bengelsdorff.
Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bengelsdorff.
Fredag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på swenska.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Om judemissionen i wår tid.

Wi fortsätta i dag efter „Missionstidning för Israel" redogörelsen för denna mission, i det wi nu meddela uppgifter om de tyska judemissionerna. Den äldsta tyska judemissionens wördnadswärda minnesmärke bör derwid nämnas först, nemligen:

1. Edzard-Stiftelsen i Hamburg.

Esdras Edzard, född 1629, död 1708, werkade bland judarne i Hamburg från 1657 till sin död och blef den tyska judemissionens grundläggare. Hans lärjunge war prof. August Herman Francke, hwilken föranledde stiftandet af prof. J. H. Callenbergs institutum judaicum i Halle samt ewangeliska Brödraförsamlingens missionsarbete bland judarne på grefwe Zinzendorffs tid. Den 9 okt. 1667 lade Edzard grunden till en fond till proselyters understödjande. Efter Edzards död skulle denna stiftelse försträcka medel till den af hans söner fortsatta missionswerksamheten. En proselytanstalt upprättades, hwars stadgar äro daterade 1761. Stiftelsens räntor hafwa sedan anwändts för proselyternas wård och i wårt århundrade äfwen till understödjande af åtskilliga missionsföreningar.

2. Sällskapet till befordrande af kristendomen bland judarne

har sitt säte i Berlin, är kyrkligt och har för närwarande i sin tjenst en ordinerad prestman, en missionär och en boksspridare. Dotterföreningar finnas i Stettin, Frankfurt an der Oder, Schönbruch, Glogau och Pyritz. Inkomsterna under 1886 woro 18,400 kr., deri inberäknade 810 kr. kejserligt bidrag. Organ: „Nathanael", en tidskrift, som utgifwes af prof. Starck i Berlin.

3. Föreningen för judiska proselyters kristliga wård.

Först omnämda Berlinerförening utesluter af grundsats proselytwården, som derför öfwertagits af detta sällskap, i hwars styrelse en missionär från Berlinersällskapet är medlem. Inkomsterna uppgingo 1886 till 1,656 kr., deri då inberäknades tyske kejsarens bidrag 360 kronor.

4. Ewang. lut. saxiska missionsföreningen

bedrifwer såwäl jude- som hednamission, den föra nu mer dock endast genom insamling af medel, som öfwerlemnas till den här nedan omnämda Centralföreningen. Årsinkomsterna för judemissionen woro det missionsår, som gick till ända den 31 juli 1886, endast 2,080 kr. Denna missions organ för hednamissionen „Blätter für Mission", åtföljas af ett bihang, hwari goda missionsunderrättelser från de judiska missionsfälten meddelas.

5. Baierska ew. lut. föreningen för kristendomens utbredande bland judarne

lemnar äfwen sina medel till Centralföreningen. Årsinkomsterna woro d. 31 juli 1887 för det gångna missionsåret endast 1,536 kr.

6. Ew. lut. Centralföreningen för missionen bland Israel,

i hwilken de sachsiska, baierska, norska, mecklenburg-schwerinska och danska missionsföreningarna för Israel sammanslutit sig, har stält sin missionswerksamhet under prof. Delitzschs ledning och underhåller twänne judemissionärer samt står i lislig förbindelse med missionswänner i hela Tyskland och med judarne, i synnerhet de galiziska judarne. Årsinkomsterna woro den 30 juni 1887 för det då till ända gångna året 15,500 kr., hwaraf 7,200 från Norge, 1,910 från Sachsen, 900 från Baiern och 22 från Würtemberg. Organ: Saat auf Hoffnung, som redigeras af prof. Delitzsch, med bihang „Rundschau", red. af d:r Dalman; 2 ggr årligen utgifwes korrespondentblad af föreningens missionär W. Faber.

I förbindelse med Centralföreningen står ett af prof. Delitzsch och missionär Faber i Leipzig öppnadt seminarium, som har till uppgift att dels meddela teol. kandidater nödig utbildning för judemissionskallet dels förhjelpa till nödig insigt om judarne och judemissionen dem, som skola inträda i kyrklig tjenst och önska understödja den ewangeliska werksamheten bland judarne.

7. Studenternas Instituta Judaica.

På uppmaning af missionär Faber sammanslöto sig först i Leipzig en del studenter till en judemissionsförening, och sedan har exemp et blifwit följdt wid högskolorna, Erlangen, Halle, Breslau, Berlin, Rostock, Bonn, Uppsala samt wid Brödraförsamlingens seminarium i Gnadenfeld och wid frikyrkliga teol. fakulteten i Genève. Studentmissionsföreningarna i Kristiania och Köpenhamn intressera sig äfwen för judemissionen, ehuru de icke för ändamålet bildat särskilda föreningar. Wid nordamerikanska metodisternas college i Galena, Ills, finnes äfwen ett Institutum Judaicum. Alla dessa Instituta Judaica stå i förbindelse med missionär Fabers centralbyrå i Leipzig.

8. Würtembergska föreningen för missionen bland Israel

har upprättat en proselytanstalt under uppsigt af pastor Völter i Grossingersheim. Årsinkomsterna hade den 30 juni 1886 warit 3,350 kr., som till största delen åtgått till understöd åt proselyterna.

9. Judemissionsföreningen i Mecklenburg—Schwerin

utgör en gren af Ew. lut. Centralföreningen.

10. Rhen—Westfaliska föreningen för Israel

har anstält 2:ne prester såsom resombud samt 2:ne missionärer. Årsinkomsterna hade under 1886 uppgått till 19,400 kr. Organ: Missionsblatt des Rheinisch-Westfälischen Vereins für Israel, månadsblad.

11. Israelswännernas förening i Strassburg, Elsass,

har mest tjenat londonersällskapet med proselytwård. Årsinkomsterna hade under 1886 warit 1,260 kr.

12. Israelswännernas förening i Lybeck

lemnar sina insamlade bidrag, som äro obetydliga (i medeltal endast 230 kr.) till andra sällskap.

Ewangeliska Brödaförsamlingen firar judarnes försoningsdag såsom bönedag för Israel och upptager då kollekten, som fördelas mellan de bestående missionssällskapen.

Tidningen „Sanningswittnet" innehåller följande upprop:

Allmän bön för söndagsskolor

söndagen den 21 och måndagen den 22 oktober 1888.

Alltsedan år 1872 har komitén för söndagsskolföreningen i London årligen stält ett upprop till sina medarbetare och wänner att förena sig i gemensam bön för söndagsskolans framgång så wäl här hemma som i utlandet.

Det hjertliga bifall, med hwilket komiténs inbjudning nästan allmänt blifwit mottagen, och den rika wälsignelse, som förlänats såsom swar på förenad bön, uppmuntrar komitén att å nyo wända sig till de ungas lärare och wänner med uppmaning att för 17:e gången förena sig med dem att söka en rik Andens utgjutelse öfwer dem sjelfwa och deras arbete bland de unga.

Det är för wisso godt, att alla kring hela jordens rund, som hafwa intresse för de ungas andliga wäl i wåra skolor och församlingar, åtminstone en gång på året förena sig uti ett samstämmigt frambära sina gemensamma böner till den store Bönhöraren och Bönbeswararen.

I det wälsignade arbete, till hwilket wi äro kallade, äro wi tillförsäkrade hans fortfarande närwaro och kärleksfulla deltagande, som lofwat att wårt arbete icke skall wara förgäfwes, och som tillika har sagt: „Ännu en gång will jag bönhöra Israels hus". Hez. 36: 37.

Följande anordningar äro föreslagna att iakttagas, så widt möjligt är:

Söndagen den 21 oktober.

1. Att på morgonen hålles enskild förbön för söndagsskolorna mellan kl. 7 och 8.

2. Att lärarne måtte samlas till bön, innan morgonskolan begynner.

3. Att predikanterna uppmanas att i sina predikningar denna dag framhålla de kraf, söndagsskolan ställer på Kristi församling, samt behofwet för lärarne af förökad kunskap och hängifwenhet för sitt kall.

4. Att underwisningen i söndagsskolorna på eftermiddagen måtte något afkortas, på det att barnen må kunna samlas till bön, omwexlande med sång och lämpliga föredrag. Härtill kunna barnens föräldrar inbjudas.

5. Att lärarne i förening med andra kristna måtte någon stund samlas till gemensam tacksägelse och bön.

Måndagen den 22 oktober.

1. Att lärarne måtte på morgonen frambära hwart och ett af barnen i sina klasser i enskild bön till Gud.

2. Att lärarinnorna under dagens lopp måtte hålla möte för gemensam bön och tacksägelse.

3. Att hwarje församling måtte inbjudas att på aftonen hålla ett möte, wid hwilket söndagsskolans intressen böra utgöra ämnet för bön och föredrag; samt

4. Att under en eller flere af de derpå följande aftnarne särskilda möten för barn anordnas, der så ske kan.

Böneämnen.

1. Bön för lärarne i söndagsskolan på hela jorden, att de må tillwäxa i Guds ords kunskap, så en förökad kärlek till barnen och allt större omsorg om deras andliga wäl.

2. Bön för de äldre söndagsskolbarnen, att de må blifwa bewarade från de faror, för hwilka de äro utsatta, och snarligen förda till ett helt öfwerlåtande åt Herren Kristus.

3. Bön för de yngre söndagsskolbarnen, att de tidigt i sitt lif må dragas att lyssna till Frälsarens nådefulla ord: Låten barnen komma till mig.

4. Bön för söndagsskolföreståndarne, att de må få den wishet de behöfwa för att kunna gifwa goda råd, att de må få kraft att werka Herrens werk och kunna gifwa goda föredömen i allt sitt förehafwande.

5. Bön för söndagsskolföreningar och andra föreningar, som söka att understödja lärarnes werksamhet och söndagsskolornas utweckling, på det att de måtte hafwa framgång i alla sina företag.

6. Bön för söndagsskolmissionen på Europas kontinent, att denna måtte hastigt utwidga sitt inflytande och kraftigt bidraga till att nedslå den widskepelse och otro, som tagit öfwerhand wida om kring.

7. Bön för söndagsskolorna på missionsfälten i hela werlden, att de må tillwäxa inåt och mångfaldigas utåt och så bidraga till att påskynda den tid, då alla skola känna Herren från den minste, till den störste.

Hos redaktionen har anhållits om plats för följande:

Ewangelistkurs i Helsingfors.

„Bedjen sädens Herre, att han utdrifwer arbetare i sin säd".

Wi lefwa uti tider, kännetecknade genom de utomordentligaste rörelser på alla områden, och icke minst på det religiösa. Mera göres nu på ett år, än förr på 10. Der förr 10 missionärer utgingo på missionsfältet, utgå nu 100. Der förr tusentals i penningar gåfwos till arbetet, gifwas nu 10,000 ja 100,000 tals. En wäntan efter Herrans snara tillkommelse och deraf förorsakad ifwer att arbeta för Herren, griper både den ena och andra. Söner och döttrar från Englands och Amerikas bästa familjer, nedstiga från deras genom börd eller rikedomar innehafda höjder för att följa den fattige Nazareern i hans fotspår. De lemna sig som offer på Guds altare lefwa på det tarfligaste, kläda sig, enligt Pauli och Petri föreskrifter (1 Tim. 2: 9; 1 Pet. 3: 3), på det anspråklösaste, anstränga sig till det yttersto. Från morgon till qwäll är deras fråga: „hwad will du Herre, att wi skola" göra? „Gör med oss hwad du will, är deras bön", äfwen om wi derigenom förlora wårt goda namn och rykte, förlora många af wåra gamla wänners ynnest och wänskap, ja blifwa ansedda för fantaster och swärmare".

Betecknande för dessa yttersta tiderna är äfwen det att Gud nu mer än någonsinför wisa sin lust och förmåga att använda just de swaga, på det att „intet kött må kunna berömma sig för honom". Derpå hafwa wi också, särskildt under den sednaste wintern och wåren, haft den herrligaste erfarenhet i Norge. Tanken på att största delen af det inre af Norge, de stora dalarna ända från Säterdalen och Telemarken i söder

till Gudbrandsdalen och Österdalen i norr nästan blifwit oberörda af de nådeswindar, som berört andra länder (och äfwen kustländerna i Norge), gaf undertecknad uppslag till den tanken, att genom s. k. Ewangelistkurser söka uppelda till och — så långt den korta tiden af omkring 3 weckor för hwarje kurs medgaf — meddela insigt uti bästa sättet att winna själar för himlen.

Deltagarene — wanligtwis uti antal af emellan 30 à 50 wid hwarje kurs — ha då slagit sig ned omkring ett långt bord, hwarwid dem meddelats huru korta, direkta, på sak gående tal till de olika klasser af oomwända (såsom fritänkare, likgiltiga, uppenbara syndare, affällingar, bekymrade m. fl.), hwilka i regeln finnas på hwarje möte, kunna bäst utdragas ur passande, derför walda bibeltexter, samt huru man bäst skall enskildt tala med de bekymrade i eftermötena. *) Att sitta tre weckor (6 timmar hwarje dag, från kl. 9 till 12 f. m. och från 3 till 6 e. m.) under andens inflytande wid en öppen bibel, hwaruti, såwäl som i en af hwarje deltagare medhafd enskild anteckningsbok, större delen af det talade antecknats, har för dem haft en utomordentlig inwerkan.

Dessa, mestadels yngre och uteslutande ogifta bröder och systrar, ha sedan tågat ut, twå och twå, (twå bröder för sig och twå systrar för sig) med fridens ewangelium. Med någon bäfwan både gafs och efterkoms uppmaningen att utgå. På kursdeltagarenas (särskildt de unga qwinnornas) understundom gjorda förfrågan: hwad kunna wi göra, ett par swaga qwinnor, när wi komma till en plats? fingo de det uppmuntrande swaret, att det war då åtminstone 5 saker som de kunde göra sedan de gått och bjudit in folk till mötena och kämpat med Gud om wälsignelse.

1. Sjunga med ande och kraft, allaredan det bringar syndare på knä.

2. Bedja till Gud — detta, gjordt i tron, nedkallar en kraft öfwer de omwända, hwarigenom de se sig som stora nådebehöfwande syndare.

3. Omtala huru de sjelfwa blifwit frälsta, liksom Paulus ofta gjorde ett, ex. för judarna, Apg. 22 och för konung Agrippa och Festus Afg. 26).

4. Läsa upp något Gudsord och derifrån söka rikta några frälsningspilar till de olika klasser närwarande.

5. Samtala med de bekymrade efter det egentliga mötets slut. Sådana enkla möten ha dessutom allaredan om aftnarna under kurstiden uti mindre lokaler blifwit af kursdeltagarene hållna uti den stad, der kursen warit förlaggd, och der det då kunnat utrönas hwad slags gåfwor de olika personerna haft och huru många som kunnat uppmanats att utgå.

Efter mycken bön till Gud om andens ledning, ha dessa swaga werktyg tågat ut och underliga ting ha inträffat. Stora wäckelser ha uppkommit på flera platser. Både prester och skollärare ha allt emellanåt warit dessa swaga arbetare behjelpliga och en icke ringa skörd blef och blir fortfarande derigenom insamlad fö. himlen.

Är det nu endast i Norge, Swerge, England och Amerika, som särskilda kraftansträngningar behöfwa göras för syndares frälsning? Wiss icke. Finnes icke hundra — ja tusentals platser i Finland också, hwarifrån det Macedoniska ropet „kom öfwer och hjelp oss" höres?

Å andra sidan: huru många unga personer finnas icke, som antingen hafwa en anställning, som de kunde uppgifwa för att tjena Herren, då de ej hafwa mer än sina egna personer att sörja för, eller som ingen anställning hafwa endast tillbringa sin tid med att göra ingenting eller sådant som icke bringar någon direkt frukt för ewigheten! En ewangelistkurs behöfwes icke minst i Finland, för att i sin ringa mån medwerka till ewangelii spridning bland dess 2 millioner innewånare.

Mången säger: ja, men man måste känna en inre kallelse att missionera och alla kunna ju icke blifwa missionärer.

Den inre kallelsen får bäst genom mycken bön till Gud och genom att betrakta de menniskors nöd, som äro utan Kristus.

Att det ingen fara är, att det blir för många missionärer bewisar det sorgliga sakförhållandet, att ewangelium ännu icke, efter öfwer 1800 års förlopp, sedan befallningen om detsammas förkunnande för alla folk gafs, blifwit förkunnadt för alla folk. 50 gånger så många missionärer som de nuwarande, woro ej nog för att tillgodose behofwen.

Hade Luthers uppfattningar om det allmänna prestadömet, blifwit följda, då hade ställningen f. n. warit helt annorlunda än den är i werlden.

„Guds ords förkunnelse, säger han", är gemensam för alla troende, ja är icke blott deras rätt utan också deras pligt. . . Men antingen det behagar Papisterna (katolikerna) eller icke, så måste wi här sätta dem i wågskålen och bruka deras eget medgifwande till bewis på att alla kristna, qwinnorna inberäknade, äro prester utan kronoräkning och utan det presterliga märket" (Luthers Herdebref).

Wid ett nyligen hållet möte i London af den så rikt wälsignade Kina Inlandsmissionen yttrade en missionär följande tänkwärda ord: „man har förr ofta tänkt att man måste hafwa en „särskild kallelse" att gå ut till Kina! nej, då Herren säger: „gån ut i hela werlden och förkunnen ewangelium", så måste man hafwa en särskild kallelse för att ha rättighet att bli hemma".

Ewangelistkursen för Finland begynner tisdagen den 6 nowember kl. 9 f. m. och fortsätter i 3 weckor.

Hwarje besökare bör medhafwa ett rekommendationsbref från någon grupp af troende eller mer känd enskild person. För deltagare, som ej sjelfwa kunna bestrida sitt uppehälle under wistelsen i Helsingfors, beredes fritt sådant så långt förmågan sträcker sig. Brefwexling i detta hänseende kan ske med fru Maria Boije, Skarpskyttegatan 9, Helsingfors.

Ewangelistkursen är ju hufwudsakligen för sådana, som wilja gifwa hela sin tid till Herrans tjenst dock kunna äfwen sådana deltaga, som sedermera tänka stanna uti sina wanliga sysselsättningar och endast leda möten för barn eller äldre om söndagarna eller så ofta tiden medgifwer.

Då guitarren wisat sig wara ett werksamt medel att draga folk till mötena, såwäl som till att bringa sanningen in uti deras hjertan uppmanas alla, som kunna lära detta, särskildt för mindre lokaler så passande, spel, att med allraförsta skaffa sig guitarrer och begynna att öfwa sig.

Guitarrer har på nya platser i Norge öppnat mer än ett hus, som eljest warit tillslutet för ewangelii förkunnelse. *) Må nu Gud leda det så, att ingen kommer till denna kurs, som drifwes af egen ära, inbillade tankar om ett makligare lif, eller något annat än ren kärlek till Guds namns förherrligande och syndares frälsning, och å andra sidan, att alla må komma ut, som Gud will hafwa ut, äfwen om menniskor, kanske ofta de närmaste, skulle göra inwändningar! Gud gifwe, att ingen i framtiden skulle twingas att utropa, likt en ung syster i Herren, hwilken jag allaredan för 1 år sedan, ifrigt men förgäfwes, uppmanade att lemna sig åt arbetet för Herren Jesus, nyligen under en ewangelistkurs i Norge måste utropa och det under tårar: „Ack, 4 år af mitt lif äro nu förlorade, hwilka jag har tillbringat för mig sjelf och ej för min frälsare". *)

Gud med oss
Wänligen
Eder i tron på Jesus.

F. Franson.

---

*) Hufwudsaken är att dessa under ordets och andens inflytande lära sig att förstå, att de äro antingen bundna uti eller lösta från sina synder.

För att man skall kunna bibringa dem denna insigt med eftertryck, måste man ha erfarit det andens „frid ware med eder" demf. Joh. 20: 19 med 20: 21) samt andens blåsande och den helige andes meddelse på ett särskildt kraftfullt sätt (n:o 22).

*) En särskild swårighet förefinnes wisserligen här i Finland för en ewangelistkurs, som ej förefanns i Norge, nemligen den, att twenne olika språk begagnas. Detta afhjelpes wid kursen genom tolk, alltsamman tolkas på finska.

Någon widare tidspillan wäntas detta icke förorsaka, då ju talandet i alla fall måste ske långsamt, att det må kunna nedskrifwas.

*) Familjer boende i Helsingfors, hwilka wilja medwerka till denna saks framgång och kunna mottaga kursdeltagare i sina hem under dessa 3 weckor ombedjas på det enträgnaste att så göra. Och hoppas wi att dessa familjer måtte derigenom få en sådan rik wälsignelse, som de familjer i Christiania bekände sig hafwa fått hwilka der öppnat sina hem för samma ändamål. En bägare kallt watten skall få sin lön, huru mycket mera detta. Meddelanden i detta hänseende ske med fru Maria Boije, Skarpskyttegatan 9, eller med fru Emma Mäkinen, Hafsgatan 14.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 21 Oktober 1888.

Josua bok 4: 10—24.

Minnessteuar i Gilgal.

Och presterna, som buro arken, stodo midt uti Jordan, till dess allt war gjordt, som Herren hade budit Josua att säga folket, allt såsom Mose hade budit Josua; och folket skyndade sig och gick öfwer. etc. w. 10—24.

Denna text sluter sig ytterst nära intill den föregående, ja, kan sägas wara en fortsättning af den samma. Den är derför också en förnyad skön påminnelse om, icke blott huru sällt det folk är, som har Herren till sin Gud, utan ock huru wälsignadt det dock i sjelfwa werket är att obetingadt lyda Gud och böja sig under hans wilja.

Israel har med öfwergången af Jordan tagit ännu ett steg, ett härligt steg, kan man säga, framåt mot det löftesrika landet Kanan. De stå nu med sina fötter på den mark, der deras gamla heliga fäder wandrat, lefwat, lidit, stridt kämpat och segrat både öfwer Gud och menniskor och fått öfwerhanden. Den egentliga ökenfärden är nu sålunda slut. Icke underligt att de nu, då de blicka tillbaka på denna resa, här i Gilgal uppresa ett „Eben Eser" af de tolf stenar — en „Eben Eser"=sten för hwarje stam — som Josua låtit upphemta ur Jordan.

De kunde ju wid tankens på Guds tålamod med dem, hans nådefulla bewarande och allwisa ledning, icke göra annat än så: tacksamt erkänna och bekänna såwäl Guds godhet och barmhertighet, som fört dem till den plats, till den punkt, der de nu befunno sig, liksom ock huru Gud härigenom kommit all deras otro på skam. De tolf stenarne, representerade Israels tolf stammar, skulle sålunda för samtid och efterwerld wara en dyrbar bekräftelse på den i ett senare skede i Israels historia af profeten Samuel uttalade sanningen: „Ända hitintills har Herren hulpit oss".

Det är understundom för Guds folk outsägligt dyrbart och lärorikt att kasta en blick tillbaka på det lifwets wägstycke, som ändtligen och lyckligen passerats. Det förödmjukar och stärker på samma gång. Man förblygas och djupt förödmjukas öfwer sin egen otro och misstro. Man nödgas med grämelse påminna sig mycket i såwäl ord och lif, som man önskade war ogjordt eller åtminstone bättre sagdt och gjordt. Man upptäcker både underlåtenhets= och öfwerträdelsesynder och hjertat blyges derwid. Men ack, då man med dessa nedslående erfarenheter ser på Herrens handlingssätt under samma tid, huru widgas icke då både mun och hjerta. Full af helig fröjd och under känslan af egen owärdighet nödgas man då ändock bekänna, under det otron, knorret och misstron maktlöst kryper rundt omkring en: „Ända hitintills har Herren hulpit oss". Och få alla dessa erfarenheter till Herrens fördel riktigt makt öfwer oss, händer det att wi tillägga: Han skall ock hädanefter hjelpa.

För Josua, som så willigt gått Herrens ärenden och i allt, ja i minsta del sökt efterfölja hans föreskrifter, blef denna dag en särskild minnesdag, ty det heter: „På den dagen gjorde Herren Josua stor för hela Israel; och de fruktade honom, såsom de (förut) hade fruktat Mose."

Gifwe oss Herren, och må wi få nåd att mottaga Josua sinnelag! Ty det medför rik wälsignelse att lyda Herren. Lydnad är bättre än offer, hörsamhet är bättre än det feta af wädrar.

Särskildt skulle dessa stenar, i Gilgal predika för israeliternas efterkommande om, att Herren är hjelparen, och på det att hela jorden skulle förnimma „och känna Herrens hand, huru mäktig han är". Dessa minnesstenar skulle sålunda icke gagna dem sjelfwa, utan äfwen för andra blifwa till hjelp och lärdom. Deri ligger ock äfwen för oss den lärdomen att hemta: att wi, då wi få anledning uppresa här och der wåra „Eben Eser"=stenar, så skola dessa icke blott bringa åt oss sjelfwa mycken tröst och uppmuntran, utan äfwen blifwa ett skönt wittnesbörd för andra derom, att Herren är en mästare till att hjelpa. Ända hitintills har Herren hulpit oss.

Anmärkning:

Gilgal = en plats eller trakt öster om Jeriko, hwilken äfwen blifwit minnesrik derigenom, att Saul der stadfästades i sin regering.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

De personer, som tecknat bidrag för Finska Weckobladet samt tidningens öfriga vänner behagade sammankomma måndagen den 29 oktober kl. 6 e. m. till möte i Allianshuset.

Prenumeranter och annonsörer, som icke betalat sina prenumerations- och anons afgifter, behagade godhetsfullt insända desamma till redaktionen för Finska Weckobladet eller till Missionsbokladan, Alexandersgatan 40.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 42. Torsdagen den 25 Oktober **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tidens tecken.

För Finska Weckobladet
af
S. F.

I.

„I förstan, att döma om himmelens utseende, kunnen I icke äfwen döma om tidernas tecken"?

Jesus Kristus.

Att den tid, i hwilken wi lefwa, företer högst märkliga och egendomliga förhållanden inom den menskliga tillwarons alla områden, torde den, som med någon grad af waksamhet aktar på tidens tecken, den dag, som är, icke wilja förneka. Liksom den allmänna samfärdseln menniskorna emellan, genom ångans och elektricitetens förut okända krafter, nått en tillförene aldrig anad snabbhet och hastighet, så har äfwen på öfriga områden försiggått en utweckling, hwilken, alltjemt stadd i fortskridande, knappast låter ana någon gräns. Öfwerallt fortgår denna utweckling så att säga par force, liksom wore äfwen den påwerkad af de nyssnämnda drifkrafterne, hwad som wäl i sjelfwa werket till wiss grad äfwen är fallet. Upptäckter och uppfinningar aflösa hwarandra, den empiriska wetenskapen gör stora framsteg, konst, industri och näringar blomstra såsom aldrig tillförene, afstånden länder och folk emellan nästan upphäfwas genom de utmärktaste kommunikationsmedel, och werldshandeln förmedlar en kolossal, storartad waruomsättning, egnad att till ett minimum reducera werkan af skiljaktigheterne emellan de olika ländernas klimat- och öfriga produktionsförhållanden. Tätt på hwarandra följa de segrar, hwilka i wår tid beteckna mensklighetens framåtskridande i kultur, och „den moderna civilisationen" utgör äfwen — bokstafligen ända till dyrkan — föremål för tidens ytterliga beundran och stolthet.

Medan tidsutwecklingen sålunda på dessa områden, menskligt att se, framställer stora och mäktiga ting, möta emellertid på det andliga området ojemförligt mer märkliga och betydelsefulla företeelser. Den, som want sig att, i ljuset af den gudomliga uppenbarelsen, akta på tidens tecken, warsnar utan swårighet, hurusom jemnsides med den förenämnda, en utweckling äfwen här föregått och fortgår, hwilken såwäl med hänsyn till sin natur som genom sin alltomfattande bärwidd och ewighetswigtiga betydelse, owilkorligt träder i förgrunden, undanskymmande tidens alla öfriga moment, såsom ringa och förswinnande. Upphöjd öfwer tidens alla förhållanden har genom seklerna, under ett majestätiskt lugn, hwilket icke störts af tidernas buller, orubligt fortskridit utwecklingen af Guds stora riksplan, och inom denna utweckling pågår inför det närwarande slägtet under och tecken, hwilka för den oomskurna blicken äro fördolda, men för trons öga låta framskymta konturerna af denna — „den yttersta" (1 Joh. 2: 18) — tidens inbrytande aftonskugga. I närwarande tid föregå inför trons blick tilldragelser af wida djupare och långt mer ingripande betydelse än mången anar och denna sanning måste fattas klart och medwetet af enhwar, som söker tyda denna tidens många gåtor, hwilka derförutan förblifwa „förseglade" och olösliga. Äfwen häri framstår det Guds underbara tillwägagående, hwilket såsom en röd tråd genomgår Hans hela frälsningswerk, — att sammansatta allting genom och i tro, så att för det ödmjuka, i tro sökande och emottagande lärjungasinnet, ett klart ljus uppgår, medan det i förweten och stolt sjelftillräcklighet på egna stigar forskande förnuftet förirrar sig på afwägar, under famlande i dunkel och willfarelse, härunder dock intaget af en förment öfwerlägsen, sjelfsbedräglig tillförsigt, att, framför andra, se klart och wara i besittning af sanningen. *) Huru mäktigt erinrar oss ej detta förhållande om wår Frälsares kärleksfulla, bestämda löfte: „Bedjen och Eder skall warda gifwet, söken och I skolen finna, klappen och Eder skall warda upplåtet! Ty den som beder, han får, och den som söker, han finner och för honom, som klappar, warder upplåtet"!

De troende äro uppmanade att akta på det åt dem af Herren gifna „fasta profetiska ord, såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, till dess det dagas och morgonstjernan uppgår" (2 Petr. 1: 19), och i Uppenbarelse boken heter det: „Salig är den, som läser och de som höra profetians ord och bewara det, som deruti är skrifwet, ty tiden är nära"! Det är sålunda ingalunda oriktigt att de troende, hwilkas innerligaste, i hjertat djupast lefwande, förhoppningar äro oskiljaktigt förenade med ett förtröstansfullt afwaktande af sin Frälsares återkomst, söka att, i den gudomliga uppenbarelsens ljus, i den mon Herren det tillstädjer, följa och iakttaga tecknen för uppfyllelsen af detta deras öfwer allt annat dyrbara oförgängliga härlighets hopp. Då wi, i innerlig bön till Herren utbedja oss nåd att kunna göra det i tro och ödmjukhet, så wi fritt blicka ut omkring oss och granskande jemföra de yttre tidstecknen med det profetiska ordets förutsägelser för att i dessa igenfinna den närwarande tiden. Ja, det är de troendes pligt att icke förbise den kärleksfulla och trofasta ledning, Herren lemnat oss i det profetiska ordet, till waksamhet, till tåligt uthärdande af wedermödan och till trons stärkande. (Matt. 24: 37—47. Luk. 12: 35—38. Luk. 21: 34—36. 1 Petr. 8—11. Ebr. 10: 36—39 m. fl.). Riktigt framhålles derföre i inledningen till en i år utkommen utläggning af Johannes Uppenbarelse att denna bok för oss är af den största betydelse — „likson en landkorta, der wisserligen ej hwarje stad eller ännu mindre by o. s. w. finnes utsatt, men dock så mycket, att man deraf kan lära känna både landets allmänna utseende, och de wigtigaste af de hufwudorter, som der äro belägna. Johannes uppenbarelse är just en sådan landkarta, som upptager det allra wigtigaste af de tilldragelser, hwilka höra till Guds rikes historia och af allt hwad som fordras för att igenkänna den punkt af densamma, på hwilken wi i den närwarande tiden befinna oss; och wi göra wäl i att icke försmå den wägledning, som erbjuder sig i detta afseende under en tid, då de wigtigaste tillbragelser på werldens skådeplats så skyndsamt aflösa hwarandra som i wåra dagar". *)

Wäl är det sannt — och utgör, äfwen det, ett märkligt och betydelsefullt tidstecken (se 2 Petr. 3: 1—5) — att, i den mon werldslighet och otro, iklädande sig en falsk andlighet och en wärdelös skenkristendom, gjort intrång på den sanna kristendomen, den del af Guds ord — i främsta rummet Uppenbarelseboken — som berörer de yttersta tingen och Jesu Kristi återkomst, allt mer lemnats åsido, ty på Herrens tillkommelse har man på dessa håll mer och mer upphört att grunda sitt hopp, och man förstår ej mer profetians tecken, om än förkunnelsen derom icke öppet förnekats, utan fastmer gjorts till föremål för särskilda tolkningar, i mer eller mindre mon egnade att låta dess kärnfulla och rika innehållsdjup förflygtigas; men sjelffallet är å andra sidan, att för den lilla återstoden af Jesu trogna efterföljare, just dessa uppenbarelse-element i Herrens ord äro werkliga hjerteskatter af oskattbart och oförgängligt wärde, allt dyrbarare och kärare i den mon tiden nalkas för deras fullbordan.

Den närwarande äonens utlöpande skall föregås och kännetecknas af förhållanden, hwilka i den bibliska framställningen äro tydligen angifna; och wi finna deraf att hufwudsakligen följande tecken skola förebåda denna tidens ände: *)

En stor och allmän förförelse skall utweckla sig; många skola komma i Kristi namn, utgifwande sig för Kristus, och skola förföra många. (Matt. 24: 4, 5, 23, 24, 25, 26. Mark. 13: 5, 6, 21, 22, 23. Luk. 21: 8). Ett omfattande affall ifrån den sanna kristendomen skall ega rum och efterföljas af uppenbarelsen af Antikrist „syndens man, förderfwets son". (2 Tess. 2: 3 ff. 1 Tim. 4: 1. 1 Joh. 2: 18). Man skall höra krig och rykte om krig, „men det är ännu icke änden". (Matt. 24: 6. Mark. 13: 7. Luk. 21: 9). Det ena folket skall uppresa sig emot det andra och det ena riket emot det andra och det skall warda jordbäfningar på den ena orten efter den andra, hungersnöd, farsoter, oroligheter, „och förskräckliga ting och stora tecken skola ske ifrån himmelen". (Matt. 24: 7. Mark. 13: 8. Luk. 21: 10, 11). „Men allt detta är begynnelsen till födslosmärtorne". (Matt. 24: 8. Mark. 13: 8).

Då skola de troende öfwerantwardas till lidande och domstolar, många skola dödas; de skola framdragas inför furstar och konungar för Kristi namns skull, hwarwid den Helige ande skall tala ge-

---

*) Ett slående bewis på sanningen häraf framställer en i år härstädes utgifwen skrift, med tittel „Kristendomen och dermed öfwerensstämmande religioner och filosofemer", utgörande en omarbetning af ett tidigare utkommet arbete: „Andens eller det rena förnuftets religion". Författaren — den redan förut på detta område kända signaturen C. R. S. — som nedlagt icke ringa möda, studier och tankeskärpa på detta arbete, är en sanningssökande, som, med förkastande af den gudomliga uppenbarelsen, icke will låta sig underwisas af Herren sjelf (Jak. 1: 5, 6), utan hellre följer, jemte förnuftet, „Tysklands och Sweriges djupsinnigaste, ädlaste och wisaste män" samt „Sweriges utmärkta tänkare". Följden är, att författarens arbete, som wittnar om mycken beläsenhet i förening med ej ringa skarpsinnighet samt delwis innehåller spridda sanningselementer och ljusglimtar, i hufwudsak utgör en den grundligaste förwillelse ifrån sanningen, allt under det författaren med en öfwerlägsen axelryckning beler „en naiv och obruten tro på alla bibliska föreställningar och sagor". en tro, som gifwit miljoner menniskor frid, fröjd, tröst och salighet i lifwet och i döden, som gaf martyrerne kraft att öfwerwinna dödsqwalens wedermöda, och som ensam är mäktig att för författaren låta framstå „rättfärdighetens sol" — den Jesus Kristus, som ännu är fördold för hans bland förgängliga ting irrande blick. Måtte Han — denne lefwande Frälsare — som förmår göra oss „rätteligen frie" såwäl från sjelfförwillelse som falsk menniskotillit, i all sin öfwerswinnerliga kraft och hemlighet uppenbara sig för den åldrige författarens sökande ande, med frigörelse, ljus, lif, glädje och salighet!

*) „Johannes Uppenbarelse", förklarad af O. F. Myrberg; pag. 2.

*) Det är med afseende å det profetiska ordet såwäl i Gamla som Nya Testamentet ofta fallet, att med profetians första och närmaste uppfyllelse, dess hela förutsägelseinnehåll icke är uttömdt, utan att der bortom ytterligare utwecklar sig stora framtids vyer. Sålunda utgör i de profetiska utsagor, med hwilka wår Frälsare, till swar på deras direkta fråga, underwisar sina lärjungar om Jerusalems förstöring och denna tidsålders ände, den förra likson en typisk bild af den sednare, så att enahanda tecken äro bestämda att förebåda b e g g e dessa tilldragelser. Att dessa förutsägelser bokstafligen fullbordats med afseende å Jerusalems förstöring, utgör för oss en dyrbar borgen för deras ännu wäntade uppfyllelse.

nom dem; och de warda hatade af alla folk för Kristi namns skull; (Matt. 24: 9. Mark. 13: 9, 11. Luk. 21: 12—15). Wedermödan skall stiga i fasansfull grad, så att många skola förargas, förråda och hata hwarandra; många falska profeter skola uppkomma och förföra många; den ena brodren skall utlemna den andra till döden och fadren sitt barn, och barnskola sätta sig upp emot föräldrar och wålla dem döden. (Matt. 24: 10, 11. Mark. 13: 12. Luk. 21: 16—18). Emedan orättfärdigheten (ondskan) får öfwerhand, skall kärleken förkolna hos *de flesta*; de troende skola hatas af *alla* för Kristi namns skull, men den, som uthärdar och står fast intill änden, skall warda salig. (Matt. 24: 12, 12. Luk. 21: 19). Ewangelium skall warda predikadt i hela werlden, *bland alla folk*, dem till wittnesbörd och då skall änden komma. (Matt. 24: 14. Mark. 13: 10). Men dessförinnan skall ondskans andemakt, med uppbjudande af sin hela styrka, utöfwa en kolossal kraftansträngning till ett fruktanswärdt och förtwifladt sista anlopp, hwarwid förförelsen, nöden, lidandet och eländet uppnå en ytterlig, all menskligt föreställning och jemförelse öfwergående, höjd, „ty då skall warda en stor wedermöda, sådan som icke har warit ifrån werldens begynnelse intill nu, icke heller mer skall warda. Och om de dagarne icke blefwe förkortade, så skulle intet kött blifwa frälst, men för de utwaldas skull, skola de dagarne blifwa förkortade". (Matt. 24: 21, 22. Jemf. Mark. 13: 19, 20). Och då — „straxt efter de dagarnes nöd" — skall, under utomordentliga omhwälfningar i naturwerlden, menniskans sons tecken ljunga på himmelen och efterföljas af Jesu Kristi personliga uppenbarelse, wid „stark basun", då Han i synlig måtto kommer „på himmelens skyar med stor makt och härlighet" att upprätta sitt rike på jorden och församla sina utwalda, (Matt. 24: 30—32. Mark. 13: 24—28. Luk. 21: 27. Koloss. 3: 4) åt hwilka, sittande på troner, skall warda „domsrätt gifwen", hwarwid „de skola wara Guds och Kristi prester och skola regera med Honom i tusen år" (Upp. 20: 4, 6. 1 Kor. 6: 2, 3). Dermed har den närwarande äonen utlupit och en ny period i Guds rikes utweckling på jorden inträdt, en period, hwilken, såwäl enligt de gammal- som ny testamentliga profetiornas sammstämmiga wittnesbörd, skall lösa den förbannelse, hwarunder hela naturen nu suckar samt medföra wälsignelsebringande, förnyande, allting omskapande förhållandeu till denna jord.

Wi skola, i några efterföljande betraktelser, genom tiderna följa uppfyllelsen af en del af dessa förutsägelser och derjemte söka tillse, huruwida någon del af deras innehåll kan sägas i den närwarande tiden nå sin fullbordan.

(Forts.)

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Hemlös!

En sida af Finlands Samhällsskick. *)

Wårt land lider tywärr ingen brist på institutioner, sårande för äfwen mindre ömtåliga samweten, och i hög grad förwillande för rättsbegreppet. Helt nyligen har man å nyo blifwit erinrad om fortwaron af en af dessa institutioner hwilken wäl, om någon förtjenar att kallas *okristlig*. För något år sedan lästes uti ett af landets större blad, en skildring benämnd, „Slafmarknaden i Kuopio". En insändare skyndade dock att affkudda denna fläck ifrån „Stiftsstaden" genom att upplysa allmänheten om att „*staden*" redan länge haft en fattiggård och det war endast landsförsamlingen som ännu bibehöll det i artikeln omtalade systemet att försörja sina fattiga.

Säkert kände en hwar „ett styng i hjertat" efter läsningen af denna skildring, men man lugnar sig lättare, då man är, eller åtminstone anser sig förwissad om att ej sjelf blifwa blottstäld för den olycka, hwarom här talats.

Det är ju ej heller den tidningsläsande allmänheten som löper fara att öka „fattighjonens" antal.

Dessutom tröstade man sig med att både kyrkliga och borgerliga myndigheter nog skulle draga försorg om att ett så groft och omenskligt missbruk ofördröjligen blefwe afskaffadt, så snart det en gång kommit till den större allmänhetens kunskap och derigenom lyckats wäcka äfwen wederbörandes uppmärksamhet, och så inslumrade man ånyo, drömmande om snygga fattiggårdar uti hwarje socken. Inga hungrande, frysande wärnlösa barn, utsatta för allt slags kroppsligt och andligt förderf; inga orkeslösa åldringar; inga sinnessjuka, blottställda för den råaste mißhandling under namn af „*wård*"; intet mera af allt det namnlösa elände som så länge förgäfwes anropat himmel och menniskor om förbarmande — ty — *nu* skulle en ny sakernas ordning widtaga: „Fattiggårdarna" skulle bringa hjelp för allt och alla. Att påträffa personer, kompetenta att förestå dessa fattiggårdar — det wore ju kommunalstyrelsens sak, och så kunde öfriga sockneboer i lugn öfwerlemna sig åt skötandet af sina egna angelägenheter, sedan de ordentligt erlagt de dem ålagda afgifterna för „fattigwården". Men hwad är det wäl som nu helt plötsligt uppwäckt oss utur wår ljufwa säkerhets sömn? Jo, det är den lilla Trollsländans (n:o 18. 15 sept.) winge som bortsläckt alla de sköna drömbilderna och blottadt för wåra häpna blickar „en bild ur werkligheten" så gräslig att wåra ögon swida och wårt hjerta wäl borde stelna af fasa, wid dess betraktande.

Det är bilden af en liten „hemlös" warelse, som wid nyss fyllda 8 (säger *åtta!*) års ålder redan blifwit 6 gånger „utbjuden på auktion åt den minst fordrande". Det är widare en förföljare, en plågare redan ehuru också han ännu ett barn, men en gosse, större, starkare än den uthungrade lilla flickan. Huru ser det wäl ut i båda dessa barns hjertan? Grymhet, wred skadelust, fylla förtryckarens — hat och hämdkänsla den förtrycktas. Ingen stråle af den gudomliga kärlekens sol har upplyst och wärmt dessa barns hjertan. Och likwäl har gossen ännu ett hem, *sin moder*, en som åtagit sig att gifwa „moderswård" åt den wärnlösa Jita. Dock nej, detta har aldrig blifwit begärt; det har endast warit fråga om hwem som wille hysa den öfwergifna för minsta möjliga ersättning af socknens medel. Japhets moder har således fullgjort hwad hon åtagit sig och i detta moderhjerta har kärleken länge sedan förkolnat, kanske under inflytande af liknande förhållanden som de hwari Jita framsläpat „barndomens lyckliga dagar".

Hwad som återstår af moderskärlek är endast djurets instinktlika omsorg för den egna afkommans bibehållande.

Är det sålunda som Finlands wärnlösa barn skola lära sig förstå och känna att „Gud är kärleken"? Och kan wäl någon finsk man eller qwinna anse sig berättigad att lugnt åse huru det samhälle, af hwilket de sjelfwe utgöra medlemmar, sålunda bryter emot det heliga budet: „Du skall älska din nästa såsom dig sjelf". Swaret på frågan: „Hwem är då min nästa" gafs oss för 1000 år sedan, och under mera än tre århundraden hafwa Finlands barn lärt sig att *stafwa* på detta bud. Hafwa de också lärt sig att lefwa det?

Men, käre läsare, måhända säger du. „Min socken har fattiggård". Godt att så är, men kanske i din grannsocken auktionerar man ännu bort de fattiga? Ja, sålänge det finns en enda wrå inom Finlands gränser — wore den också belägen ofwanom pol-cirkeln der den skändliga seden ännu herrskar (uppenbaart eller i smyg) så måste hwarje finsk man prest eller lekman, lärd eller olärd, ju högre gåfwor desto större answar, känna blygselns rodnad betäcka sin panna intill dess att den affkywärda, förnedrande skamfläcken är utplånad ifrån det dyra Fosterlandets samhällslif. Här gäller det att uppbjuda *alla* krafter för uppnåendet af det föresatta målet.

Arbetsfältet är så widsträckt att *alla* som uppriktigt wilja deltaga i arbetet, hafwa plats nog.

Man och qwinna, hög och låg, fattig och rik, ung och gammal, *för alla* finnes arbete fullt upp. Finland är ännu ej öfwerbefolkat, ännu behöfwer landet alla sina barn och det har icke råd att afwisa en enda arm, som will arbeta, wore den än så swag.

Finlands qwinnor, I kunnen ej deltaga i lagstiftnings arbetet, men, I hafwen det wälsignade företrädet att närmast omgifwa det uppwäxende slägtet. Mödrar, systrar, barnawårderskor, lärarinnor, tjenarinnor, gifwen akt på hwilka frön I utsån — genom läror, och framför allt genom föredömen uti de spädas, de ungas ännu öppna hjertan! Är det sjelfwiskhetens frö? we Eder då, när frukterna mogna! De skola ej länge ltåa wänta på sig. Är det kärlekens? Det kan mången gång se ut såsom skulle detta ädla frö förqwäfwas af det ymniga ogräs och törne som själsfienden alltid med flitig hand utsår, men, kärleken är starkare än döden" och uti *allting* öfwerwinna wi genom Honom som oss älskat hafwer".

Måhända skola edra lekamliga ögon aldrig så glädjas genom åsynen af de wänstade frukterna, men — hafwen I utsått i kärlek så hafwen I löftet: „Det warder sått förgängligt, men skall uppstå oförgängligt".

Och I alle, män och qwinnor, ensamstående i den yttre lifwet, huru mycket godt kunnen I ej werka genom kraftigt deltagande i det stora gemensamma arbetet i *striden emot synden*, i *hwarje skepnad*, en hwar efter måttet af den gåfwa han undfått — andens, förståndets, hjertats, de jordiska förmånernas — helsa, inflytande, förmögenhet etc.? Ställen det *allt* till Herrens förfogande så skall Han gifwa sin wälsignelse åt Edert arbete.

Ingen lefnadsställning är så betydelselös, att det är likgiltigt om wi uppfylla wår pligt, eller ej. Ingen är heller så ringa att ens ringhet kan wara ett hinder från att tjena Gud och att, genom wårt lif wisa att wi wilja tillhöra Honom. Han skall gifwa äfwen den ringaste tjenare och tjenarinna tillfälle att arbeta för Hans rikes tillwäxt.

I skolen en dag erfara, om I fram härden intill ändan, att Edert arbete icke warit förgäfwes, ty Herrens ord står fast: „Hwad I hafwen gjort en af dessa minsta af mina bröder, det hafwen I ock gjort mig".

Måtte deras antal wara stort, som äro williga att „låta Herren taga bort stenhjertat utur sitt bröst och emottaga af Honom ett hjerta af kött", ty Hans goda wilja är att uppfylla detta löfte nu för ho det wara må, som är willig.

— —n.

---

*) Nedanstående allwarliga upprop har blifwit oss tillsändt från en aktad hand i utlandet.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Frågan om delningen af hufwudstadens församling. Wid kyrkorådets senaste sammanträde föredrogs enligt Finland ett af en komité uppgjordt förslag till församlingens i denna stad delning. Efter ett längre diskussion om delningsgrunden skulle bli territorial eller språklig, beslöt sig kyrkorådet för delning efter språket, så att församlingarna skulle bli tre, twå swenska och en finsk. Sedan samtliga kyrkor blifwit satta i fullfärdigt skick, skulle Nikolai kyrkan och Gamla kyrkan öfwerlåtas åt de swenska församlingarna och den under byggnad warande, för hwars byggnadskapitals amortering församlingarna gemensamt answara, åt den finska. Begrafningsplatsen med hwad dertill hörer kunde bli gemensam för alla tre församlingarna, samt penningeförwaltningen handhafwas af gemensamme tjenstemän och i gemensam lokal, dock så, att hwarje församlings inkomster och utgifter skildt bokföras. Kassor och räkenskaper få ej sammanblandas och den gemensamma lokalen kunde, ifall sådant anses lämpligt, uppföras på nuwarande pastorsgårdens tomt, der således lokaler för församlingarnas drätselwerk skulle inredas och likaså kansliolokalen för de särskilda församlingarna. Hwarje församling skulle skildt aflöna sina prester och hafwa sin skilda ekonomi. Lön för kyrkoherdarne föreslås till 9,000 mk och hyresmedel 2,800 samt för kapellanerne 4,500 mks lön och 1,500 mk hyresmedel. Kyrkoherden skulle aflöna en adjunkt; det nuwarande kapellansbolet skulle säljas äfwensom kyrkoherdebolet, derest ej de ofwannämnda byggnaderna de blifwa uppförda.

— För den nye fattigwårdsinspektören, hwartill som bekant förordnats ingeniör G. A. Helsingius, har utfärdats en instruktion, hwarur N. Pr. meddelat följande:

Inspektören för fattigwården åligger i allmänhet waka deröfwer, att kommunerna i enlighet med gällande författningar, reglementen och föreskrifter anordna å dem ankommawde fattigwård och fullgöra sina skyldigheter beträffande fattigwäsendet för öfrigt.

Yppas wid fattigwården fel, brister, uraktlåtenhet, försummelse eller missbruk, anmäle inspektören derom hos guvernör i afseende å rättelse eller widtagnnde af tjenliga åtgärder s

Der föreningar, sällskap eller inrättningar för utöfwande af enskild wälgörenhet befinnas genom olämpliga tillgöranden förswåra eller motarbeta den kommunala fattigwården, ware inspektören skyldig att påyrka rättelse eller, om sådan på tillsägelse icke följer, om förhållandet hos guvernör inberätta.

Fattigwårdsinspektören låte sig angeläget wara att med uppmärksamhet följa utwecklingen och gången af landets fattigwäsende samt att förskaffa sig, såwidt möjligt, noggrann kännedom om orsakerna till fattigdom i de skilda landsorterna och om utwägarna till dess hindrande eller förebyggande.

I frågor, som ligga inom omfånget af fattigwårdsinspektörens werksamhetskrets, har denne att på anfordran af myndigheterna afgifwa utlåtande och förslag, lisasom på andra sidan myndigheter, kommuner och enskilda wälgörenhetsföreningar äro pligtade att lemna inspektören nödig utredning och all den medwerkan, som af honom kan å grund af gällande författningar och förordnanden äskas.

Inspektören, som tillswidare är antagen på 5 år, åtnjuter i arvode 8,000 mk årligen samt godtgörelse för resor i tjensteärenden enligt 5:te kl. af gällande resereglemente. Inspektören bör wara bosatt i Helsingfors.

— Studenternas religiösa diskussionsförening fortsatte senaste söndag med sina söndagen den 14 dennes påbe-

gynta diskussioner. Ordföranden professor Colliander meddelade att han under weckan meddelat prestkonferensen härstädes föreningens wid senaste möte uttalade önskan om bildande af en allmän religiös ynglingaförening, och hade konferensen yttrat, att studenternas religiösa diskussionsförening i detta afseende borde wända sig till äldre, härför kompetenta församlingsmedlemmar med anhållan att de måtte fatta initiativ till bildandet af en sådan. Efter en längre diskussion öfwerlemnades detta uppdrag åt den inom föreningen fungerade komitén, hwari på anhållan af föreningen, äfwen dess ordförende framdeles komme att innehafwa säte och stämma.

Å mötet uppgjordes widare program för studenternas religiösa diskussionsförening, upptagande bl. annat bibelläsning och diskussion öfwer det lästa, sång, referering af religiös och annan literatur m. m. Derjemte beslöts att föreningen härefter skulle sammanträda hwarannan wecka, wid behof dock oftare. Mötet war besökt af ett trettiotal personer.

(H. D.)

— Det första tåget från Kuopio anlände till S:t Michel i tisdags kl. 3 e. m. På tåget befunno sig öfweringeniörerna Thesleff, Wasastjerna och Tallqwist samt distriktsingeniören Brander. Senaste söndag afgick det första tåget från S:t Michel till Kuopio. M. S.

— Tillärnade studier i folkhögskolefrågan. Senaten har afslagit de ansökningar om statsunderstöd för studier i folkhögskolewäsendets organisation i Swerige, Norge och Danmark, hwilka inlemnats af privatlärarinnan Sofia Hagman och folkskolläraren Kaarlo Werkko.

— Någon provisionell trafik på Sawolaksbanan torde enl. N. Pr. icke wara att wänta. Såsom resultatet af den inspektionsresa öfweringeniör Tallqwist jemte bandirektör Wasastjerna och öfwerdirektör Thesleff i dessa dagar gjort å bansträckan Kuopio—S:t Michel, hwilken redan är skenbelagd, skall nemligen ett afstyrkande utlåtande till öfwerstyrelsen för wäg- och wattenbyggnaderna beträffande möjligheten af en sådan trafiks anordnande under denna winter wara att motse. Utom att nödig material saknas för denna handels trafikering skall densamma, som till största delen är oballasterad och ännu icke justerats, efter det marken frusit icke lemna garanti för nödig säkerhet. Emellertid torde intet hinder komma att möta anordnandet af tillfällig transport å den skenbelagda delen af banan af det gods, som möjligen i höst och nästa wår, då marken är ofrusen, kunde å banan behöfwa framkastas.

Hwad åter beträffar bandelen Kouwola—S:t Michel är denna endast till en ringa del belagd med skenor.

— Arbetareföreningens konsumtionsafdelning. Wid arbetareföreningens senaste månadsmöte antogs ett förslag till stadgar för den tillämnade konsumtionsafdelningen inom föreningen, enligt hwilket hwarje medlem af föreningen är berättigad att anteckna sig för erhållande af ett wisst qwantum waror, och bör wid reqwisitionen inbetala 25 procent af warans pris. Afdelningens bestyrelse uppköper, sedan warorna, der de kunna erhållas bäst och billigast, och den handelswinst, som härigenom uppstår, fördelas qwantaliter mellan afdelningens medlemmar i förhållande till wärdet af dess inköp.

— Folkhögskolefrågan. Bestyrelsen för „Swenska folkskolans wänner" har omsider tagit initiativet till lösningen af denna fråga, i det den kringsändt listor för tecknande af friwilliga bidrag till en fond för en blifwande swensk folkhögskola i Finland. Wi hoppas att teckningen skall utfalla gynsamt, och att äfwen de många wänner, som den finska folkhögskolesaken har i wårt land, icke längre skola förblifwa owerksamma under afwaktan på ett initiativ från högre ort, utan skynda att på enskild wäg söka insamla medel för att genom finska folkhögskolor söka höja wårt folk.

— Predikanten Nyrén tillskrifwer oss i ett bref, som är för långt och kom oss för sent till handa, för att enligt hans önskan kunna ingå i dagens blad, att han, efter att hafwa rest omkring i westra Finland, f. n. befinner sig i Kotka och har för afsigt att derifrån fortsätta resan till Fredrikshamn, Wiborg och S:t Petersburg, samt önskar att hans wänner å sistnämnde orter på förhand må få underrättelse derom.

— En försäljning till förmån för Finsk Qwinnoförenings arbetsbyrå eger rum måndagen den 29 oktober i student husets mindre sal. Då såsom kändt är, denna byrås uppgift är att bereda arbetsförtjenst åt obemedlade qwinnor, såwäl af arbets- som af den s. k. bildade klassan, och den detta afseende fyller ett werkligt behof i wårt samhälle, rekommendera wi denna försäljning i wåra läsares åtanke.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — swensk högmessa kl. 12 pastor Auwinen; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Auwinen; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. af H. Rabe och kl. 7 e. m. af B. A. Carlson.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af F. W. Lönnbeck; — kl. 1 barnpredikan; kl. 5 finsk predikan A. Mäkinen och Hj. Braxén. Samtidigt troende möte i lilla salen, kl. 7 swenskt möte i stora salen flere talare bland andra hrr Björkenheim och Lönnbeck.

Onsdag kl. ½8 e. m. swenskt predikan i stora salen.

Torsdag, kl. 8 finsk predikan.

Fredag kl. 8 e. m. swenskt bibelsamtal i lilla salen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska Hahl.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Broberg.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Broberg.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på swenska Hahl.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Om judemissionen i wår tid.

c) Schweiz.

Der Verein der Freunde Israels in Basel. Denna förening, som redan år 1820 under annat namn uppstått genom inflytande från England fick sitt nuwarande skick d. 12 decemb. 1830. Som stiftare nämnes pastor Brehm, senare anstäld i Neukirchen wid Meurs. År 1844 upprättade föreningen ett eget proselythem i Basel, och gymnasieläraren H. W. D. Heman öfwertog ledningen af detsamma. D:r Barth i Calw och prof. Abraham Petawel i Neuchatel hörde då till de ifrigaste wännerna. Sedan har föreningens werksamhet inskränkt sig till wården af nämda proselythem. Någon missionär har egentligen icke der warit anstäld. Årsinkomsten: (d. 28 juni 1887) 9,200 kr. Organ: Der Freund Israels (6 nummer), utgifwen af lic. d:r C. F. Heman i Basel, och på franska L'Ami d'Israel (4 nummer), utgifwen af pastor W. Petawel i Neuchatel.

d) Nederländerna.

1) De nederlandsche Vereeniging tot medewerking aan de uitbreiding van het Christendom onder de Joden. Londonermissionären i Amsterdam C. W. H. Pauli lyckades år 1844 bilda en holländsk hjelpförening, hwars uppgift skulle blifwa att taga sig an Londonermissionens proselyter, då denna icke hade någon egen proselytwård. Denna uppgift har föreningen sedan fullföljt och äfwen bidragit till bibelspridningen bland judarne genom aflönandet af en kolportör. Årsinkomsten: (d. 31 dec. 1886) 2,900 kr. Meddelanden i årlig „Verslag".

2) De nederlandsche Vereeniging voor Israël. Grundstammen i denna förening är den Vereeniging van Vrienden Israëls, som d:r Capadose stiftade 1846 i Haag, under det att en liknande förening med samma namn samtidigt uppstod i Amsterdam. Haager-föreningen medwerkade till utsändande af en missionär från skottska frikyrkan till Amsterdam (år 1849), hwilken å sin sida sedan utsände evangelister och ordnade bestämda missionssammankomster. Till missionären från skotska frikyrkan, d:r C. Schwartz, slöto sig år 1860 samtliga Israels wänner i Amsterdam. Då året derpå ett större antal holländske Israels wänner sammanträdde på den skotska missionens tillskyndelse till en Vereeniging voor Israël, anslöt sig Amsterdams förening till detta större sällskap, likaså Haager-föreningen år 1863 utan att dock helt uppgifwa sin sjelfständighet. Denna Nederlandsche Vereeniging, hwars ordförande den skotske missionären hitintills warit, har nu 2 missionärer, som under skotska missionens ledning göra resor öfwer Holland, utgående från Amsterdam. Wid sidan deraf och under liknande wilkor werkar en förening till understödjande af proselyter, „Hierosolyma Capta", som utsänder en tidning för judemission, „De Ladder Jakobs", dessutom en syförening (Zustervereeniging) och en barnförening (Kindergenootschap voor Israel). Sedan missionär d:r Fürst nyligen nedlagt sitt embete, har den nederländska föreningen för Israel begynt taga i öfwerwägande, om icke tiden wore inne att bedrifwa missionswerket sjelfständigt. Årsinkomsten (d. 30 oktob. 1887) 9,900 kr. Organ: De Hope Israels (12 nummer). Meddelande för öfrigt i återblick på den 25-åriga werksamheten i föreningen „Looft den Naam des Heeren", Nimwegen 1886.

3) Christelijke Gereformeerde Zending onder Israël. Uti den kristlig reformerta frikyrka, som uppstod i Holland 1834, upptogs judemissionen år 1875, då synoden tillsatte en komité för densamma. Traktater tryckes och spriddes, sedan 1880 har äfwen en kolportör warit anwänd. Komitén aflägger räkenskap inför kyrkans synod. Predikanten E. Kroppeld i Alblasserdam är dess sekreterare. Årliga inkomsten uppgår i regel till 3,040 kr. Meddelanden gifwas i synodens förhandlingar.

Nämnas bör äfwen den reformerta friförsamlingen „Ermeloo" wid Harderwijk, förut predikanten H. W. Witteveens (död 1884) rikt wälsignade arbetsfält, men ännu medelpunkten för kristlig kärleksverksamhet. Ermeloo har wisserligen icke utsändt någon egen judemissionär men har uppehållit kärleken till judemissionen. Sedan 35 år tillbaka har Israel der framburits dagligen i förbön, och hwarje lördagsafton har med afseende på den följande söndagens predikningar bön hållits hufwudsakligen för Israel: Organ: „Het Ermeloo'sch Zendingsblad" (12 nummer), utgifwen af G. J. von Apeldoorn.

e) Frankrike.

1) Le Comité d'Evangelisation d'Israël de Paris. I Toulouse grundades år 1832 en förening: „Amis d'Israel", men den är åter för längesedan upplöst. Utan förbindelse med densamma började pastor Gustawe Krüger år 1885 arbeta i judemissionens intresse i Gaubert (Eure et Loir) i mellersta Frankrike. Han söker samla omkring sig de franska Israelswännerna genom sin tidskrift Le Réveil d'Israel (12 nummer årligen). Under år 1886 inflöto i missionsgåfwor 500 kr., hwaraf hälften sändes till Rabinowitsch i Kischinew, och andra hälften fördelades på olika missionssällskap. År 1887 stego gåfworna till 1,070 kr. För missionswerkets ytterligare organisering sammanträdde i Paris d. 14 febr. 1888 en komité med pastor Banzet från den luth. kyrkan till ordförande, och till sekreterare pastor Krüger från frikyrkan; öfrige medlemmar i styrelsen tillhörde den reformerta, lutherska och metodistiska kyrkan. Närmaste önskningsmålet härefter är anställandet af en missionär. Organ: Le Réveil d'Israel.

Utan förbindelse med denna komité arbetar pastor M. Hirsch, understödd från Amerika, bland judarne i Paris. Meddelanden derom finnas i The Hebrew Christian.

f) Norge, Swerige, Danmark.

1) Centralkomitén for Israelsmissionen. Samtidigt med hednamissionsintresset uppstod i Norge äfwen tanken på judarne. Den 12 juni 1844 bildades i Stavanger den första föreningen för judemissionen, och denna utsände sina bidrag till utlandet, eftersom inga judar bodde i Norge. Så understöddes Brehmerföreningen och senare den baierska. Öfwerallt i Norge uppstodo större och mindre föreningar, men störst är wäl den i Bergen (stad och land). På tillskyndelse af prof. Caspari och kandidaten Haerem bildades i Christiania en centralkomité, som derefter samlade gåfwor från alla skilda föreningar i landet och bestämde öfwer deras utgifwande. När sedan den ev. luth. centralföreningen bildades år 1871, ingick centralkomiténs ordförande såsom medlem i centralföreningens styrelse. Årsinkomsten (d. 31 dec. 1886) 20,300 kr. Deraf understöddes Faltins mission i Kischinew med ungefär 7,100 kr., centralföreningen med 2,350 kr., swenska israelsmissionsföreningen med 3,000 kr., Rhen-Westfaliska föreningen med 2,225 kr. Missionens ställning såwäl i Kischinew som i Leipzig wore ganska betänklig utan detta norska bidrag. Organ: Missions-Blad for Israel (12 nummer), utgifwet af pastor J. G. Blom i Cristiania.

2) 3) Swerige. Härunder upptager „Rundschau" Föreningen för Israelsmission, Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och Swenska Missionsförbundet. Wi förbigå denna afdelning i förmodan, att dessa missionssällskaps werksamhet är förut känd.

4) Forening for Israelsmissionen. Den danska judemissionen uppstod i Köpenhamn i april 1885 under ledning af den älderstigne theol. d:r Chr. A. H. Kalkar, judemissionens förste historieskrifware, men tilltog genom swenska missionswänners inflyttning till Danmark och under inflytelse af det norska missionsbladet. Ledningen öfwertogs af professor Buhl wid universitetet i Köpenhamn. Föreningen har sändt en teol. kandidat till Leipzigs seminarium för widare utbildning. I början af år 1888 har föreningen anslutit sig till Luth. centralföreningen. Berättelser äro ännu icke offentligen utgifna.

g) Ryssland.

1) Die Judenmission in St. Petersburg. Endast den grekiska kyrkan har i Ryssland tillåtelse att öfwa judemission på ett werksamt sätt. Dock kunna sanningsökande judar få mottaga underwisning af lutherska och reformerta prester och döpas efter inhemtande af ministeriellt tillstånd; endast för bibelspridning kan man få utbedja sig öfwerhetens tillstånd. Deri ligger förklaringen till judemissionens nuwarande ställning i Ryssland öfwer hufwud taget och särskildt äfwen i Petersburg. De evangeliska presterna hafwa år 1881 inom sig bildat en komité för att leda Petersburgs judemission. De som anmält sig till dopet, hafwa mestadels fått sin underwisning af missionären från den amerikanska Zionsföreningen, pastorsadjunkten Th. Meyersohn. Dopet förrättas af presterna sjelfwa. 1886 döptes 36 i luth. kyrkan, 14 i den reformerta, inalles 50. Dessutom finnes under öfwerkonsistorialrådet Fehrmans ledning en förening till understödjande af nödlidande dopkandidater och proselyter. Organ: St. Petersburger Evangelisches Sonntagsblatt.

Genom missionär Schulz grundades år 1884 i Petersburg en asyl för judeflickor, i hwilken de under uppsigt af en kristlig husmoder fingo uppfostran och underwisning. Flera af dem äro nu diakonissor. En krets af damer, bland dem storfurstinnan Alexandra Josefowna, underhåller asylen. Dess ekonomiska ställning är för närwarande bekymmersam. Årsinkomsten (sept. 1885) är omkring 3,375 kr. Tryckta årsberättelser utgifwas; om på bestämda tider, är obekant.

2) Die baltische Judenmission. Londonermissionären Hefter, bosatt i Me-

mel, lyckades 1863 på resor i Östersjöprovinserna finna wänner för judemissionen. 1865 beslöt den luth. kyrkans i Kurland synod att såsom kateket anställa en kort förut döpt jude. Andra luth. synoder i Östersjöprovinserna lofwade understöd. 1870 bildades en centralstyrelse, som skulle wara answarig inför synoderna. Dess medlemmar blefwe generalsuperintendenten, superintendenterna och missionsombud från de 6 synoderna, från Lifland, Kurland, Estland, Ösel, Riga och Reval. Pastor R. Gurland, döpt i Kischinew, blef anstäld i Mitau med uppgift att taga sig judarne an. Pastor Gurlands efterträdare i missionen har bosatt sig i Riga, hwarest pastor Elsenschmidt nu arbetar, understödd af en proselyt. Årliga inkomsten belöper sig till ungefär 5,300 kronor. Årsberättelser gifwas då och då i „Saat auf Hoffnung".

Den skola för judiska flickor, som år 1875 grundades i Libau af fröken Charlotta von Tanner med hjelp från baltiska missionen, upphäfdes af ryska regeringen wåren 1887. Sista årsberättelsen i swenska Missions-Tidningen 1887 s. 8 och följ.

3) Die Judenmission des Pf. Faltin in Kischinew. Bataljonspredikanten pastor R. Faltin fick wid tillträdet af sin befattning 1859 mycket att göra med judar, och de anmälde sig hos honom för dopunderwisning. Sedan han till en början hänwisat till den britiska missionen i Jaszy, började han sjelf efterkomma deras önskan. Med tiden ökades antalet dopkandidater, år 1869 till 234. En asyl, bestående af flera hus, grundades, och till asylen i staden lades äfwen 1886 en på landet (åkerbrukskoloni) i Oneschti; pastorsadjunkten Lhotzky fick sig själwården ombetrodd. Dessutom är en kolportör anstäld. Årsinkomsten (d. $^{31}/_{10}$ 86) omkring 17,800 kr. Tryckt årsberättelse och hwarannan månad hektografiska meddelanden tillsändas missionswännerna.

4) Die Mission von Joseph Rabinowitsch in Kischinew. Joseph Rabinowitsch har från 1883 för sina bröder, judarne, förkunnat Jesus såsom Messias. Hans anhängare och wänner hafwa sammanslutit sig till en församling: "det nya förbundets Israeliter". R. werkar som missionär och är i enlighet med hans widtomfattande inflytande en af de werksammaste. Sedan januari 1885 får han hålla offentlig gudstjenst för judarne, men har ännu icke fått regeringens tillåtelse att förrätta dop. Genom pastor Wilkinssons i London medwerkan har en komité bildats d. 15 mars 1887 för att betrygga Rabinowitsch's ekonomiska ställning och för bestridande af utgifter för gudstjensten och skriftspridningen. Årligen måste om möjligt 9,000 kr. insamlas. Meddelanden gifwas i de af prof. Delitzsch utgifna 3 häften „Dokumente der nationaljüdischen christgläubigen Bewegung in Südrussland", och i åtskilliga, synnerligen engelska och skandinaviska missionstidningar, hwilka meddela Rabinowitsch's bref. (Forts.)

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Ett tillägg till skrifwelsen om Kringresande predikanter i n:o 39 af Finska W:bladet.

En kringresande predikant war wäl också gesällen Nyberg från Swerige, hwilken nyligen fick lof att lemna Finland efter att ha här utbredt sin lära och äfwen fått anhängare, af hwilka en, medtagande twenne nyssomwända hustrur, lemnade sitt land, qwarlemnande här sin äkta hustru och barn! — Månne det alltså är okristligt eller obilligt om finska kyrkans wänner ej äro angelägna om sådana kringresande predikanter och deras lärdomar utan wilja hellre wara i frid från dem och derför wilja också att de blefwe bortsända? Jemför Matth. 7: 15, Rom. 16: 17, Galat. 1: 8, 9, 2 Tess. 3: 6, 2 Joh. w. 10 m. m.

En wän till lutherska kyrkan i Finland.

Swar.

De läror mormonpredikanten Nyberg sökt utsprida, woro osedliga samt hemfalla således under den allmänna lagens bestämmelser och ordningsmaktens beifrande. Må kyrkan icke glömma att det är öfwerheten och icke kyrkan som fått swärdet i handen, för att upprätthålla ordningen i samhället.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 28 Oktober 1888.

Josua bok 6: 1—16, 20.

Jerikos eröfring.

Och Jeriko war tillstängdt och spärradt för Israels barns skull, så att ingen kunde gå ut eller komma in etc. w. 1—16, 20.

Efter öfwergåendet af floden Jordan och sedan Israel genom att åter upplifwa och upptaga omskärelsens tecken trädt fram inför sin Gud såsom ett hans förbundsfolk, (Jos. 5: 2—7) slog man läger på Jerikos mark, tätt under den starkt befästade staden Jerikos fasta och menskligt att döma ointagliga murar.

Denna så wäl befästade stad woro Israels barn oundgängligt twungna att intaga. Den ansågs med rätta såsom nyckeln till hela landet wester om Jordan. Men huru skulle detta kunna ske? Hwem skulle kunna krossa dessa Jerikos fasta och wäl tillbommade kopparportar? Hwem sedan fälla och öfwermanna de till tänderna bewäpnade Jerikoiterna?

Under det man allmänneligen i Israel, djupt bekymrade, stälde till sig dessa och dylika frågor, wandrar den Guds kämpen Josua ensam omkring, beskådande Jerikos yttermurar. Månne äfwen han bäfwade för utgången och framgången? Jag wet ej, men om han ock för ett ögonblick gifwit rum för oro och bekymmer, måtte dessa med ens hafwa flytt sin kos. Framför honom står nämligen helt plötsligt en wäldig kämpe med ett draget swärd i sin hand och som på Josuas fråga: „Hörer du oss eller wåra fiender till", swarar: „Jag är fursten öfwer Herrens här och är just nu kommen". Nu war Josua fullkomligt lugn. Han ser icke blott framför sig en uppenbarelse af den gudomliga kraft, som skall lösa den swåra uppgiften angående Jerikos intagande; han wet nu, att Israel ej skall strida ensamt utan med fursten, anföraren för Herrens här. Och med den ödmjuka, afwaktande ställning, som det anstår ett underbefäl att bewisa sin högste förman, faller Josua ned på sitt ansigte inför denne kämpe och erhåller i denna sin ödmjuka ställning icke blott underrättelsen om att Jeriko med dess konung och folk skall falla i hans händer, utan ock, huru detta skall kunna ske. Josua återwänder till lägret. Punktligt handlar han i öfwerensstämmelse med de gifna föreskrifterna och enligt wår text är inom kort hela denna starkt befästade stad jemnad med marken och i Israels wård.

Af det sätt, hwarpå Jeriko intages, framgår, att allt Israels görande och låtande war en troshandling, hwilken wisade sin äkthet genom lydnad för hans bud. Det är för detta bewis på tro hos Israel, som Herren låter Jerikos murar falla, och gör stadens inwånare så förskräckta, att de icke ens wåga ett utfall. Israels seger och Jerikos fall är ock en skön illustration af werldsmaktens krossande, då Herren kommer i sin härlighet till att döma jorden.

I sju dagar dröjde det, innan Jerikos murar föllo. Det är en förebild af att ej heller werldsmakten så lätt skall kunna störtas, utan först efter långwarigt och troget förbidande af Herren, skola hans trogna ändtligen se sina fiender öfwerwunne och till intet gjorda.

Såsom ett wilkor för winnandet af Jeriko hade Herren satt hela Jerikos tillspillogifning med menniskor och djur och allt, med undantag af Rahab och hennes slägtingar. De upptogos och införlifwades med Herrens egendomsfolk, ja, Rahab hade den stora förmånen att på sätt och wis blifwa stammoder för den mensklighetens Jesus Kristus.

Genom detta wilkor utför Israel på samma gång och wid samma tillfälle en af Gud uttalad och fäld dom: Den själ som syndar hon skall dö. Jerikoiterna hade länge warit mogna för detta hårda men rättwisa straff. Ogudaktigheten hade blifwit allmän och liksom en gång från Sodom, så hördes nu ock från Jeriko ända upp till himmelen ropet af deras blodssynder.

På detta sätt och endast på detta sätt kunna wi förklara, att Jerikoiterna falla under tidsspillogifningens hemska dom. Den själ som syndar, hon skall dö. Syndens lön är döden. Ingen räddning för den som halsstyft förblifwer och fortlefwer i sina synder. Att wandra i synden är ett säkert sätt att gå förlorad, att förloras för jorden, förloras för sina anförwandter, förloras för himmelen, förloras för Gud och hans änglar och alla saliga, att ewigt förloras. Gud hjelpe och frälse oss! Det är ock hans wilja att så få göra. Icke will han syndarens död. Icke will han Jerikoiternas hemska undergång. Genom sitt ogudaktiga lif ådrogo de sig sjelfwa undergång. Genom att lefwa i synden kunna wi slutligen — märk det wäl — komma i det hemska läge, dit hwarken mensklig eller gudomlig hand kan nå oss mera. O, huru hemskt! Må detta sakförhållande lära oss att fly synden. Måtte det drifwa oss till Kristus, ty i ingen annan är frälsning. Det finnes intet annat namn under himmelen menniskorna gifwet, i hwilket wi kunna salige warda än i Jesu Kristi namn. Han är försoningen för wåra synder, icke blott för wåra synder, utan ock för hela werlden.

Anmärkning:

1. Jeriko, nordost om Qwarantania i Jordan-trakten, näst Jerusalem den wigtigaste staden med en omkrets af $1 \frac{1}{2}$ timmes wäg. Staden, som nu förstördes af Josua, uppbyggdes först under Israels-konungen Ahabs regering af Hiel ifrån Bet-El, hwilken ock enligt Josuas förutsägelse drabbades af förbannelsd. Jos. 6: 26. Jfr. 1 Kon. 16: 34. Staden förskönaden sedermera af Herodes den store, som dog här; Jesus besökte den ofta; här bodde 12,000 prester, hwarför wägen till Jerusalem ständigt wimlade af prester och leviter, ifr. Luk. 10. Här war wid Kristi tid en tull, der Zakkeus war uppsyningsman; staden är för öfrigt namnkunnig för sina rosor och palmer. Häraf äfwen understundom hans namn Palmstaden.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

De personer, som tecknat bidrag för Finska Weckobladet samt tidningens öfriga wänner behagade sammankomma måndagen den 29 oktober kl. 6 e. m. till möte i Allianshuset.

Prenumeranter och annonsörer som icke betalat sina prenumerations- och anons afgifter, behagade godhetsfullt insända desamma till redaktionen för Finska Weckobladet eller till Missionsbokladan, Alexandersgatan 40.

Program

för Missionsmötet i Alliansbuset den 28, 29 och 30 dennes.

Söndagen:

Kl. 11 f. m. predikan af F. W. Lönnbäck;

Kl. 1 e. m. Barnpredikan af J. A. Karlberg.

Kl. 2 e. m. Predikan på finska af A. Mäkinen och H. Braxen. Samtidigt hålles svenskt troendemöte i lilla salen.

Kl. 7 e. m. Svenskt möte i stora salen med flere talare, deribland hrr Björkenheim och Lönnbäck.

Måndagen:

Kl. 10—1 f. m. Diskussion.

Kl. 6 e. m. Möte med Finska Weckobladets och Suomen W:s garantörer och vänner (lilla salen).

Kl. 7 e. m. Svenskt témöte (stora salnn).

Inträdesafgift 25 p.

Tisdagen:

Kl. 5 e. m. Diskussion på finska och

Kl. 7 e. m. finskt témöte med 25 p. inträdesafgift.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 43. Torsdagen den 1 November **1888.**

Prenumerationspris:	
I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år . . . . 3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år . . . . 2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år . . 1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tidens tecken.

För Finska Weckobladet af E. F.

II.

Förförelsen.

„Sen till att ingen förförer Eder! Ty många skola komma i mitt namn och säga: Jag är det; och de skola förföra många".

Jesus Kristus.

I sin underwisning till lärjungarne om tecknen för annalkandet af domens fullbordan öfwer den heliga staden, nämner wår Frälsare särskildt att falska Kristi och falska profeter skulle uppstå och förwilla många; och att denna förutsägelse nådde en bokstaflig uppfyllelse under tiden emellan Kristi död och Jerusalems förstöring, derom lemnar såwäl skriften, som historien, obestridliga wittnesbörd. I Apg. 8: 9, 10 omtalas en, till hwilken „höllo sig alla, både små och stora, sägande: Denne är Guds stora kraft"; och den äldste kyrkans historieskrifware omnämna honom såsom en högst besynnerlig person, hwilken påstod att han war Fadren, som gaf lagen åt Moses, att han under Tiberius kommit som Guds son och att han som den Helige Ande nedfor i eldstungor öfwer apostlarne på Pingstdagen. En annan omnämnes i Apg. 21: 38. — „En Samarit, wid namn Dositeus, utgaf sig äfwen att wara Kristus. — Omkr. 12 år efter Kristi korsfästelse, under det C. Fadus war prokurator i Judeen, uppstod widare en falsk Messias; och några år sednare, eller under Neros regering, woro de så talrika, att några grepos och dödades nästan dagligen" (E. M'Hardie. *)

Doktor A. Clarke skrifwer: „Allt som enligt wår Herre Kristi förutsägelse skulle drabba judarnes tempel, stad och folk, har gått i fullbordan så bokstafligt att man förwånas deröfwer, och har blifwit bekräftadt af en skriftställare, som sjelf war jude (neml. Josefus) och som war närwarande under hela tiden och derjemte anses wara en sanningsenlig historieskrifware i allt, som rör Jerusalems förstöring. Utan att wilja det, har han skrifwit en kommentarie öfwer Frälsarens ord och wisat huru hwarje punkt och prick gått i fullbordan, ehuru han ingenting wisste om de böcker, som innehöllo den märkwärdiga profetian".

Josefus berättar bland annat: „De krig, som judarne förde mot Romarene, woro de största krig, som menskligheten någonsin hört omtalas. Städer hafwa kämpat mot städer, nationer mot nationer, men ingenting kan jemföras med de judiska krigen. Wid den tid, då dessa förskräckliga tilldragelser timade, befunno judarne sig i ett blomstrande tillstånd både med afseende på rikedom, makt och wälstånd. — — — — Emellertid uppträdde en galiléer, wid namn Judas, eggade sina landsmän att göra uppror och kallade dem fega uslingar, om de fortfarande wille betala skatt till romarene samt öfwergifwa sin Gud och underkasta sig dödliga menniskor, såsom sina herskare. Andra upproriska män funnos, som bedrogo och förwillade folket, under föregifwande att de woro drifne af gudomlig inspiration, då deras affigt blott war att utwerka nya förändringar i styrelsen. De öfwertalade folket att begifwa sig ut till öknen, der de skulle få se ett af Gud gifwet frihetens tecken (d. w. s. frihet från romerska riket), och utkomne der, uppförde de sig som wilda galningar, till dess en bewäpnad trupp, utsänd af Felix, anlände och gjorde slut på owäsendet.

Men ännu mera ondt än det här ofwannämnda, tillstäldes bland judarne af en Egyptisk bedragare, som sade sig wara en profet och samlade omkring sig 30,000 män, hwilka han hade lyckats wärfwa såsom anhängare. Med dem tågade han omkring i öknen samt derifrån till oljoberget, der han rustade sig att med wåld intränga i Jerusalem, nedgöra romerska besättningen och derpå uppträda såsom herskare. — — — — När dessa blifwit kufwade, uppreste sig ett annat parti, bestående af bedragare och röfware, hwilka sammankallade judarne, öfwertalade dem att göra uppror, återtaga sin frihet samt derwid döda alla, som fortfarande wisade Romerska styrelsen lydnad. Hwad som mest eggade dem att företaga detta krig, war följande: De hade i sina heliga skrifter funnit ett twetydigt uttryck, som, enligt deras uppfattning, sade dem, att wid den tiden skulle i deras land uppkomma en man, som skulle blifwa herskare öfwer hela den bebodda jorden. Judarne påstodo att denna förutsägelse tillhörde dem isynnerhet, och många wise män blefwo derigenom förförde. — — — — — Eleasar, son af öfwersteprestcn Hannas, en dristig yngling och derjemte föreståndare för templet, ålade dem, som förrättade gudstjensten, att ej emottaga några gåfwor och offer af främlingar, och war detta den egentliga början till kriget med romarene, enär man derigenom förkastade Cecears offer — — — — — — En falsk profet utropade samma dag, som staden (Jerusalem) intogs, att de ännu lefwande skulle fly till templet, och att de der på underbart sätt skulle räddas. Sextusen lydde hans uppmaning och de inspärrades i ett tempelrum, som ännu war oskadadt. Soldaterne antände byggnaden och alla 6,000 omkommo. Utom denne, funnos andra falska profeter, som öfwertalade folket att wänta räddning af Gud, och de olyckliga trodde förförarene, hwilka talade lögn i Guds namn, men de satte ej tro till de uppenbara tecken, som förebådade deras undergång". Så långt Josefus.

Det synes, som om de krig, hwilka slutade med förstöringen af den för tillfället (osyrade brödens högtid) med mer än 2,700,000 personer uppfylda staden Jerusalem, i wäsentlig mon woro framkallade af falska Krister, och att desse förförare dessutom woro orsak till det fasansfulla, all beskrifning öfwergående, namnlösa lidande, som öfwergick judarne under stadens belägring; sålunda gingo i bokstaflig fullbordan — och det under blott en generation (Matt. 24: 34) — de förutsägelser, med hwilka Jesus underwisade sina lärjungar wid åsynen af Jerusalems härliga tempel, hwilket, antändt af en Romersk soldat, *) i grund nedbrann den 10 dagen i månaden Ab (augusti), märkwärdigt nog, samma dag, på hwilken det fordom blef uppbrändt af konungen i Babel. 1769 år 9 månader hade nu förflutit efter dess första grundläggning af Salomo och 639 år 45 dagar efter dess återuppbyggande under Haggai, i Cyrus' andra år.

Men liksom Jesu profetia om förförelsen genom falska Krister och falska profeter, nådde en bokstaflig fullbordan beträffande Jerusalems förstöring, så har den derjemte omfattat en genom seklerna sig utwecklande, icke mindre noggrann och bestämd uppfyllelse, med afseende å Jesu Kristi tillkommelse. Förförelsen har föregått och åtföljt affallet i alla tider, och äfwen med hänsyn härtill har wår Frälsare angifwit wissa tecken, som skola tjena dem till ledning, hwilka lefwa i slutet af denna tidsålder, liksom Jerusalem omringadt af krigshärar, utgjorde ett säkert och bestämdt tecken för de menniskor, hwilka lefde i slutet af den judiska tidsåldern eller hushållningen.

Sedan Jerusalems förstöring och den judiska statens fall hade förorsakats af sådana män, hwilka sagt sig wara Messias, tyckes det som skulle judarne bort hafwa lärt att taga sig till wara för sådana förförare, men så war ingalunda fallet. Tid efter annan uppstodo många falska Krister, genom hwilkas förförelse både i politiskt och religiöst afseende det Judiska folket, som i otro hade förkastat frälsningen genom den rätta Messias, tillskyndades förfärliga lidanden. Utrymmet tillåter oss blott att i största korthet erinra om några af dessa falska Krister.

År 128 e. K., under Hadriani regering, uppstod en wid namn Barkokba, som gjorde under och tecken och förmådde folket att antaga sig som deras länge wäntade Messias. Han samlade en här af 200,000 judar och anstälde ryslige blodbad både bland kristna och hedningar, men dödades efter ett 5 årigt krig mot Hadriani härar, i hwilket krig 600,000 Judar omkommo.

Omkr. 432 e. K. uppträdde Moses, Kretensis, utgifwande sig att wara Messias. Han sade sig wilja, likssom gamla testamentets Moses, föra Judarne genom hafwet (Medelhafwet) till Kanaan. Hans försäkringar troddes och en ofantlig skara judar samlades på Kreta, under honom såsom anförare, kastade sig, på hans uppmaning, i hafwet och drunknade.

År 520 e. K. hemsöktes den kristna kyrkan af en ny falsk Messias wid namn Dunaan hwilken i Arabien anstälde förfärliga förföljelser bland de Kristna. Omsider togs han till fånga och aflifwades af Elesban, en etiopisk general.

År 530 e. K. påstod sig en Julianus af Kanaan wara Messias och anstälde med sina judiska anhängare förföljelser emot de kristne. En krigshär utsändes mot honom, hwarwid 20,000 judar föllo på slagfältet och lika många togos till fånga och såldes till slafwar.

År 720 sade sig en syrisk jude wara Messias och hade många anhängare. Han grundade sina påståenden på beräkningar af Daniels 1260 dagar, fattade i betydelsen af år och räknade från Jerusalems förstöring under Zedekia.

År 724 uppträdde en spansk jude, wid namn Serenus, och bekände sig wara Messias. I spetsen för sina anhängare, tågade han till Kanaan för att taga sina fäders land i besittning.

Wi nämna ännu följande förförare, hwilka drogo till sig talrika anhängare: År 1137 en falsk Kristus i Frankrike; 1138 en d:o i Persien; 1157 en d:o i Spanien; 1167 en d:o i Tez, en i Arabien och en wid Eufrat; 1177 en d:o i Persien; 1176 en d:o i Mähren; 1199 en d:o i Persien, wid namn Daniel Dawid; 1158 en d:o, wid namn Zakarias, i Spanien; 1190 en d:o i Spanien, wid namn Moses; 1497 en d:o wid namn Ismael Sofus, i Spanien; 1500 en d:o, wid namn Rabbi Lemlem, i Österrike; 1509 en d:o, wid namn Pfefferkorn, i Köln; 1534 en d:o i Spanien, wid namn Rabbi Salomo Malko, som blef brä[illegible]af konungen i Spanien; 2 andra [illegible] Krister blefwo brända af Kejsar Karl den 5:te, i Tyskland och en tredje fängslades; 1615 en d:o i Ostindien; 1624 en d:o i Nederländerna. 1664 uppträdde Sabbatai Zeri, i Smyrna, och drog stora massor anhängare till sig; under försäkran att han war den utlofwade Messias, utöfwade han en omfattande förförelse, så att hela det, i alla werldsdelar kringspridda, judiska folket,

*) Äfwen i det följande af denna betraktelse hafwa wi delwis följt denna förf:s framställning.

*) Utan befallning, ty Titus wille skona templet.

kom i stor rörelse. Omsider blef han, för att rädda sitt lif, mohamedan, men kunde dock ej undgå att blifwa halshuggen.

Sålunda hafwa Jesu ord: „Många skola komma i mitt namn och säga: Jag är det, och de skola förföra många“, på det mest noggranna sätt besannats, först med afseende på Jerusalems förstöring och derefter genom seklerna, allt härintill. Huru dessa Herrens ord winna en lika noggrann uppfyllelse ockå i wår tid, äfwensom af hwilken djup och oändligt wigtig betydelse Jesu warning mot förförelsen är för alla Hans sanna och trogna efterföljare, särskildt i denna yttersta tid, detta skola wi i efterföljande betraktelse söka påwisa.

Diskussionen i Allianshuset

angående

Qwinnans werksamhet.

Herr Björkenheim. Efter några förklarande anmärkningar angående predikantmötets i Tammerfors förhållande till frälsningsmötena i Allianshuset härstädes, huruledes sagda mötes beslut ej åsyftade att helt och hållet afstyra frälsningsmötena, utan endast de skadliga missförhållanden, som framträdt i sammanhang med dem, skred tal. till frågan om qwinnans werksamhet (såsom kristen). Tal. trodde för sin del, att ju längre det lider, ju wigtigare blir hennes post, såsom bärare af det ädla i werlden. Hennes betydelse inom familjen är utomordentligt stor. Äfwen utom familjen har hon i de flesta kristna länder wunnit betydelse, ity att hon äfwen uppträder på predikstolen. Men hennes betydelse på missionsfältet är störst af allt. Det är genom henne som Kinas och Indiens qwinnor skola nås med frälsningens budskap. — Med afseende å Bibelns uttalanden i saken har man för mycket fäst sig wid ett förordnande med förbiseende af andra. „Qwinnan tige i församlingen“, åberopas, medan man tror sig utan sak kunna uraktlåta bud sådana som: „Helsen hwarandra med en helig kyss“, „det är skamligt för en qwinna att låta afklippa sitt hår“, „afhållen eder från — blod (att äta blod), m. m. förordningar, hwilka ej äro hufwudsakliga för frälsningen. Öfwerser man med en del sådana, hwarföre håller man så strängt på andra? — Tänkesätten förändras med tiderna. En man, som för kort tid sedan hyste twifwel angående qwinnans lämplighet till ewangelii förkunnelse, ändrade tankar, då han i Fil. 4: 3 läste: „Biträd dessa qwinnor, hwilka jemte mig hafwa kämpat i ewangelium“, i följd hwaraf han ej wille förbjuda en qwinnas uppträdande i hans missionshus. — I sjelfwa werket har qwinnan sig ombetrodd missionssaken för framtiden. Hon är mer bewarad för de strömmingar, som gå genom tiden.

Herr Palmu instämde i hwad som yttrats, tilläggande, att om man fordrar, att qwinnan skall tiga i församlingen, så får hon ej heller sjunga, eller samtala; men kan detta wäl wara apostelens mening.

Pred. Braxén. I 1 Kor. 14: 34 åsyftas med tigandet påtagligen en qwinnans afhållsamhet från att blanda sig i det tal, som inom församlingen af troende föres till hela hopens uppbyggelse. I sammanhang med budet att qwinnor skola tiga, säger aposteln, att om de wilja lära sig något, så „fråge de hemma sina män“. Det tyder alltså på att aposteln wille afböja okunniga qwinnors störande inblandning i talet med frågor, egnade att uppwäcka oro och prat till skada för uppbyggelse och ordning. På den tiden woro qwinnorna i allmänhet mindre än männen i tillfälle att förwärfwa sig kunskaper, och i den Korintiska församlingen funnos „icke många wisa efter köttet“; och derföre woro särskildt qwinnorna benägna att framkomma med frågor i likt och olikt. Synes också, som om man hade att fatta grundtextens uttryck om qwinnors talande på detta ställe helst i betydelsen af prata, hwilket betecknas såsom skamligt i församlingen. — I närwarande tid tyckes bland den lägre folkklassen det förhållandet råda, att qwinnor besitta mera kunskaper och förmåga att läsa, ett mera upplyst förstånd, än männen, hwilka för sina arbeten ej gifwa sig mycken tid att förkofra sig i insigt om andliga ting. Derföre har man ofta bland den klassens folk att lära sig mera af qwinnor än af män, och då wet man icke, hwarföre qwinnan skulle tiga och icke hellre mannen. Men det är naturligt att mannen har företrädet i allmänhet framför qwinnan i alla tider; dock ges förhållanden, som nödwändiggöra undantag från regeln och särskildt i den tid, som är.

Herr Lönnbeck hade aldrig haft swårigheter i denna fråga. Qwinnan uppmanas att tiga i församlingen, att icke uppträda med uppbyggelse- och läro-föredrag i församlingen, icke administrera wid „brödsbrytelser“. Men deremellan borde hon icke tiga såsom kristen qwinna, utan tala och wittna om Herren. Wore det icke att utsläcka anden om man uteslängde qwinnan från den ewangelistiska werksamheten? Här är icke man eller qwinna. Tillochmed barnet må tala lifwets ord. Äfwen qwinnan är kallad att werka såsom ewangelist, med bön, bibelläsning, wittnesbörd och skriftspridning.

Kapten Fagerlund. När Paulus bjuder qwinnan tiga, så säger han att detta war Herrens bud. Kristus är församlingens hufwud, och mannen är qwinnans hufwud, Derföre bör församlingen wara Kristus undergifwen och qwinnan sin man. Lika betänkligt, som det wore att församlingen satte sig upp mot Kristus, lika betänkligt är att qwinnan uppträder öfwer mannen. Men det fins personer, som wilja wara okunniga härom. 1 Tim. 2: 8 säger: „Männen skola bedja på hwarje rum“, o. s. w. Det står icke att qwinnorna aldrig få bedja. De få bedja, men ej på hwarje rum. Widare skall en qwinna „bekänna sig till gudaktighet med goda gerningar“, „låta lära sig i stillhet“; „men en qwinna tillstädjer jag icke (säger Paulus) att lära (andra) eller att råda öfwer mannen, utan hon ware i stillhet“. 1 Tim. 2: 10—12. I Tit. 2: 3, 4, 6, läres att gamla qwinnor böra — — — — — wara goda lärarinnor, (hwars betydelse genast förklaras), för att kunna allwarligen tillhålla de unga qwinnorna att älska sina män och sina barn, wara tuktiga, rena, husliga, goda, sina män undergifna, på det att Guds ord icke må blifwa försmädadt. — I det dagliga lifwet behöfwer qwinnan icke tiga; hon bör wittna om Herren för sina medwandrare. Händer lätt att man utan swårighet kan uppträda på möten, men tiger i hwardagslifwet om Herren. Så bör ej wara. Men om män ej finnas, eller „om desse tiga, så skola stenarna ropa“, då må äfwen qwinnorna offentligen ropa och förkunna sanningen.

Herr E. af Forselles. Det kan ej wara någon menniskas mening att qwinnan skall tiga i fråga om missionswerksamheten. 1 Tim. 2: 11 förbjuder henne blott att lära i församlingen. Wid missionswerksamheten, sådan den nu utwecklat sig, har man emellertid öfwerskridit tydliga bibelord, afseende qwinnans befogenhet att tala och hennes åligganden för öfrigt. Hon kan i hemmet försumma sin pligt, medan hon tror sig kallad att utom detsamma bedrifwa missionswerksamhet, i den föreställningen att hon är en genomhelgad person. Ett stort affall har skett och sker genom förytligandet och förflygtigandet af tydliga ord i Skriften. Då man ej tar dem enfaldigt, blir man blind för dem och kan ej mera se rätt. — Predikoembetet wille Paulus undandraga qwinnan.

Herr Björkenheim. Får qwinnan icke i Hinduens hem predika pågonting högre, än att qwinnor böra älska sina män, m. m. d?

Pastor Sundén ansåg att det talande, som förbjudes qwinnan i 1 Kor. 14: 34 åsyftar lärandet, såsom i 1 Tim. 2: 11. — Mångt och mycket i N. T. beror af en särskild sed på apostlarnes tid. Äfwen qwinnan har rättighet att fritt wittna om nåden. Om Kristi ande uppbär en qwinnas föredrag, så skall en frisinnad menniska ej taga anstöt deraf mer än af en mans föredrag. Hade sjelf haft erfarenhet deraf. Frågan blir då den, huruwida det ges i N. T. föreskrifter, hwilkas uraktlåtande ej nödwändigt skiljer oss från Kristus och hans församling?

Frök. Edelheim. Det ligger en stor fara i att för mycket tyda bibelns utsagor efter bokstafwen; gör man det, skall man ofta komma till motsägelser. En alltför bokstafs trogen uttydning kan ofta wara i strid med bibelns ande. — Kristus har wid twå wigtiga tillfällen anwändt qwinnan såsom sin budbärare. Utanför samaritiska staden Sichar talar han till en qwinna och hon går bort och förer hela staden ut till Kristus. Huru kunde hon wäl sammankalla en hel stad utan att uppträda offentligt. Och hwar är för öfrigt gränsen, der det offentliga uppträdandet begynner. Till huru många personer får man tala på en gång? till huru många icke? Må man icke glömma att kristendomen icke är en formalismens religion. Ett ännu wigtigare tillfälle war det, då Jesus tillsade en qwinna att gå till lärjungarne och för sjelfwa lärjungarne förkunna hans uppståndelse från de döda. Man har anmärkt att Kristus icke utwalde någon qwinna bland sina lärjungar; men Kristus kom ej såsom socialreformator, derföre, rättande sig efter tidsförhållandena“ utwalde han icke qwinnor till lärjungar. Af samma orsak wille icke Paulus, att trälen skulle slita sig lös från sin ställning som träl, utan „har du såsom träl blifwit kallad, så bekymra dig icke; men om du ock kan blifwa fri, så bruka det hellre“. — Nu är trälen fri och Guds ande är det som i denna frigörelse warit werksam. Också qwinnans frigörelse pågår, ehuru mycket ännu återstår i detta hänseende. Och äfwen här är det Guds andes kraft, som gör sig gällande. — På Kristi tid stod qwinnan ytterst lågt i Grekland och ännu mera i orienten. Paulus skref till församlingen i det lösaktiga Korint, som nyligen efter en förstöring hade hastigt rest sig upp ur ruinerna genom hwarjehanda äfwentyrare och folk, som från alla håll tillströmmade till platsen. Bland dessa fanns i synnerhet ett stort antal lösa qwinnor. Att här behöfdes förmaning mot slabbersjuka är naturligt. Här fordrades särskilda råd med afseende å församlingsordning och hwad som skickade sig. Pauli råd att qwinnan icke skulle med onödiga frågor och till saken icke hörande tal störande ingripa i gudstjensten, war ett medel att upprätthålla denna ordning.

Pred. Boije. Tänker man sig att i en församling alla tala på en gång, så är det naturligtwis en outhärdlig oordning. Denna wille Paulus stäfja, då han säger: „I kunnen alla profetera, en efter annan“. Att äfwen qwinnor plägade profetera, ses deraf att föreskrifter gifwas om huru de skulle hölja sig derwid. Ingen har fordrat rättighet för qwinnan att uti familjelifwet uppträda öfwer mannen. Frågan gäller nu hennes werksamhet för Gud. I 1 Tim. 2: 12 talas om den gifta qwinnan. Men på andra ställen nämnas qwinnor såsom apostelens medarbetare: Och qwinnans talande för Gud står i öfwerensstämmelse med en profetia med hänsyn till Nya Förbundets folk. Ap. G. 2 kapitel skildrar uppfyllelsen af profetian: „Jag skall utgjuta min Ande öfwer allt kött och edra söner“ — men icke döttrar? jo, och edra döttrar skola profetera“ o. s. w. — — „öfwer mina tjenare och öfwer mina tjenarinnor skall jag i de dagarna utgjuta af min Ande, och de skola profetera“. Denna profetia gäller icke blott apostlarnes tid, utan särskildt dessa „yttersta dagar“.

Frök. Hedw. Haartman. I Lukas 8 kapitel omtalas, att förutom apostlar, äfwen „några qwinnor, som hade blifwit botade från orena andar och sjukdomar“ följde Jesus, tjenande honom af sina egodelar.

Pred: Karlberg. Hwad beträffar några förbisedda bud, såsom: „Helsen hwarandra med en helig kyss“, så weta wi ej bestämdt hwad betydelse de ursprungligen hade. Betydelsen kunde wara figurlig, ett starkt uttryck för en innerlig helsning, men om bokstaflig, då måste männen helsats af män och qwinnorna af qwinnor. Om „blodätandet“ gäller ännu att det är okristligt att skära hål i ett lefwande djur och dricka dess blod, men att äta ordentligt tillagad mat af blod är en annan sak. Föreskrifterna om „fastandet“, att derwid „smörja sitt hufwud och twå sitt ansigte“, borde icke hafwa så helt uppgifwits, såsom tywärr skett. Qwinnor följde Jesus. Det fins många sätt att följa Jesus. Större delen af menniskoslägtet utgöres af qwinnor. Om den kristna qwinnan derföre wille antaga sig sitt eget kön endast, så wore hennes werkningskrets större än mannens, men då dertill kommer skaran af det uppwäxande slägtet, så ökas hennes betydelse oerhördt. — Ordet „tala“ (gr. text. lalein) betyder icke blott pladdra, prata, utan anwändes äfwen om alwarligt, ordentligt tal, såsom om Jesu talande. — „Det är skamligt för qwinnor att tala i församlingen“. Är det skamligt att fråga, så är det skamligare att tala. Men likasom Samaritiskan spred kunskap om att Jesus war kommen och sålunda förde staden tillsammans för att höra Honom, så må qwinnor äfwen nu samla folk till möten, der ewangelium förkunnas. Hwad angår Pauli warning till qwinnorna i Korint, så föranleddes den deraf, att qwinnan tycktes wilja missbruka den friheten, som just kristendomen hade gifwit henne. Korint war en blomstradde stad, der icke blott löst folk bodde, utan äfwen bildadt. Bildade qwinnor funnos antagligen i församlingen äfwen, den hade ej brist på några gåfwor. Och qwinnan är i wissa afseenden mer begåfwad, än mannen. Må hon blott anwända sin begåfning på sin rätta plats. Att qwinnor tillwälde sig läroembetet, embetet att förestå och wårda Guds hjord, det ansågs fordom af Tertullianus såsom ett ytterligt sjelfswåld, en hänsynslös oordning. *)

Rektor Forsman. Om man strängt håller på det ordet, som förbjuder, så bör man lika strängt hålla på ställen som bjuda qwinnan att tala. Profetera är, att tala till uppbyggelse och förmaning. Swårt är att alltid skilja mellan enskilda och offentliga tillfällen, då qwinnan är eller icke är berättigad att tala. Förbudet för qwinnan att tala måste wäl afse wissa fall. Kan wara, att hon ej bör tala i de troendes församling; men på andra offentliga möten bör hon ej förwägras denna rätt.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Wid mötet för Finska Weckobladet och Suomen Wiikkolehti anmälde redaktören för det förra bladet sin fasta afsigt att för sin del draga sig tillbaka från tidningen. Med anledning deraf beslöt mötet på förslag af herr Björkenheim att Finska Weckobladet skulle förwandlas från en weckotidning till en fjorton dagars tidskrift, och nedsattes en komité, bestående af herrar W. Lönnbeck, E. Björkenheim, E. af Forselles, W. W. Forsman, J. A. Karlberg, och A. Mäkinen samt fröken A. Edelheim för att widtaga de nödiga åtgärderna för denna förändring. Denna komité har numera träffat öfwerenskommelse med hr E. af Forselles som redaktör. Bladet, hwars nya namn blir Sanningswännen, utkommer från nästa års början twå, gånger i månaden i samma storlek som Sjömanswännen.

Finska Weckobladets prenumeranter för året hafwa warit något öfwer 800.

— Det nya kirurgiska sjukhuset öppnas nästkommande tisdag, den 6 nowember, då nittio patienter från det gamla sjukhuset komma att dit öfwerflyttas.

— Kollekten till förmån för judemissionen wid themötet i Allianshuset steg till 77 mark 75 p.

---

*) Då sålunda den apostoliska och äldsta kyrkan satte sig emot qwinnans offentliga uppträdande, så torde det wara wanskligt att i wår tid anse det såsom en reform till bättre, att medgifwa henne denna rätt.

— **Ny jernwägsstation i hufwudstaden.** Fråga skall nu mera på allwar wara wäckt om uppförandet i Helsingfors af ett nytt stationshus för ankommande tåg. Nämnda hus skulle jemwäl inrymma embetslokaler för jernwägsstyrelsen, hwilken i sin nuwarande lokal har ytterst trångt om utrymme. Platsen för byggnaden skulle blifwa jernwägens delwis odisponerade tomt wid Brunnsgatan hwarjemte ifall af behof någon af angränsande tomter skulle inköpas för statens räkning. Kostnaden härför är approximatiwt beräknad till 700,000 mark. Ärendet är ännu icke behandladt af jernwägsstyrelsen.

— **Ett nytt folkskolehus** är påtänkt att uppföras för stadens räkning å willaområdet Berghäll i Sörnäs. Huset skulle komma att bestå af en subassementwåning af sten och derofwan en wåning af trä. Wid folkskoledirektionens senaste sammanträde framlades projekt till ritningar och uppdrog direktionen enl. Hbl. åt arkitekten Th. Höijer att inkomma med definitiwa ritningar och kostnadsförslag.

— **Bazaren** till förmån för finsk qwinnoförenings arbetsbyrå war talrikt besökt och torde försäljningen ha inbragt ett godt resultat.

— **Minneswård på Uno Cygnaei graf.** Generalguwernören har bewiljat folkskollärare- och lärarinneföreningens i Helsingfors direktion tillstånd att anställa en allmän insamling i landet för anskaffande af medel till uppresande af en minneswård på aflidne öfwerinspektorn Uno Cygnaei graf. Dessutom hade sagde direktion erhållit tillstånd att i Helsingfors öppna en insamling af bidrag till grundande af en fond, hwaraf räntan kommer att anwändas till efter öfwerinspektor Cygnaeus benämnda stipendier för elewer wid Helsingfors folkskola. (A. T.)

— **Sjukhjelpskassor för arbetare** finnas inrättade wid W:m Crichton & C:os och Åba jernmanufakturbolags mekaniska werkstäder, Aura ockerbruksbolags sockerraffineri samt firman P. C. Rettig & C:os tobaksfabrik i Åbo. Behållningen i dessa kassor uppgick wid 1887 års utgång till sammanlagdt 45,931 mark 25 p. (Å. U.)

— **Läsesalen för fruntimmer** är åter öppen i sin komfortabelt inredda lokal i Hotel Kämp n:o 21.

— **Qwinnan i industriskolorna.** Industristyrelsens framställning om rätt för qwinnor att på enahanda wilkor som för manliga elewer är stadgadt winna inträde wid industriskolorna, har senaten ej ansett föranleda till annan åtgärd än att industristyrelsen bemyndigas att i hwarje särskildt fall pröfwa de af qwinnor inlemnade ansökningarna för intagande i industoiskolorna som extra elewer.

— **Handlingar från stora ofredens dagar** ha upptäkts å Hiitola prästgård. Enligt hwad man wid ett flygtigt genomgående af den betydliga packen kunde döma, tycktes de bestå hufwudsakligast af kyrkokungörelser från åren 1703 till 1720. Det wärdefulla fyndet gjordes under den nyligen werkstälda biskopswisitationen. (N. Pr.)

— **Studenternes nykterhetsförening** har walt till ordförande professor J. Sahlberg, till sekreterare stud. W. Peltonen samt till skattmästare stud. J. Kala.

— **Omnibusbolaget** har wid ett nyligen hållet sammanträde beslutat af målarmästaren U. Palmu inköpa willan Rosawilla i Tölö för 60,000 mark.

— **„Turwa", räddningshemmet för alkoholister** kommer att inrättas å Sommarnäs egendom i Orimattila socken och skall öppnas den 15 december. Till direktör för anstalten skall pastorsadjunkten i Lowisa, herr Karl Olander ewentuelt blifwit antagen, och några interner lära jemwäl allaredan hafwa anmält sig. (Ö. N.)

— **Högre handelslärowerk i Helsingfors.** I senaten torde enligt P. U. fråga wäckt om tillsättande af en komité för uppgörande af förslag till ett högre handelslärowerk i Helsingfors antingen i förening med polytekniska institutet eller såsom fristående anstalt.

— **Försäkringsaktiebolaget Kaleva** har under årets tredje qwartal bewiljat lifförsäkringar till ett belopp af 869,000 mk, lifräntor 1,176 mk och utstyrselförsäkringar 7,630 mk. Insättningar i ömsesidiga försäkringen för minderåriga barn ha gjorts till ett belopp af 2,152 mk. Under kwartalet ha twå dödsfall anmälts, hwarigenom bolaget är ntbetala 30,000 mk.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — finsk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön missionär Meikolin.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Hahl.

Kollekten wid aftongudstjensterna tillfaller Finska Missionssällskapet.

Wid Georgsgatan 12: swenskt predikan kl. 11 f. m. af B. A. Carlson, och kl. 7 e. m af. H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Sundqwist.

I Alliansħuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. samt 5 och 7 e. m. af missionär Franson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska Bengelsdorff.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Stenberg.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Stenberg.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska Bengelsdorff.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Deras Kejserliga Majestäter i fara.

Tisdagens morgontidningar meddela följande till S:t Petersburg från hofministern inlupna telegram affändt från stationen Taranowka på Charkoffska jernwägen:

I dag kl. 2 e. m. urspårade wid stationen Borki det andra lokomotiwet i drt kejserliga bantåget samt de fyra waggoner, som följde närmast efter detta. Gudi ware lof, Kejsaren, Kejsarinnan, Tronföljaren, storfurstarne, storfurstinnorna och alla personer tillhörande switen äro oskadda.

Om kringresande predikanter.

(Swar till Red. af Finskt Weckoblad.)

Afsigten med mina ord angående kringresande predikanter war ej att förswara de åsigter, som gjorde sig gällande på prestmötet i Tammerfors, dem jag ej gillar, utan, såsom af hela uppsatsen framgår, att wisa, huru den apostoliska tidens kristna förhöllo sig i detta afseende. Då jag ej uti Skriften funnit något exempel på, att någon okallad skulle hafwa gifwit sig till kringresande predikant, så wille jag framhålla detta, för att fästa wåra okallade predikanters uppmärksamhet derpå och om möjligt, beweka dem att i detta afseende följa de första kristnas föredöme.

Redaktionen söker befria dem från sådana samwetsbetänkligheter genom frågan: af hwem skall wäl kallelsen i wår tid wara utfärdad, då kyrkan såsom stadd i synd, otro och död förwerkat denna makt? Swaret på denna fråga synes dock i Guds ord wara nära till hands och lyder: Den öfwerhet, som är, hon är skickad af Gud. Rom. 13: 1; och warer underdånige all mensklig ordning för Herrens skull. 1 Petr. 2: 13. Man må nu huru mycket som helst anse, att wår kyrka och dess styrelse ej motswarar sin uppgift; enligt ofwanstående och är man dock skyldig att lyda den, så länge den ej befaller att göra, hwad Gud förbjuder, eller låta, hwad han befaller. Men om nu kyrkan i detta afseende upprätthåller en ordning, som redan apostlakyrkan följt, huru mycket mera är ej då en kristen skyldig att lyda. Härifrån slipper ett upplyst samwete ej lös. Endast den, som säger: jag rättar mig lika litet efter den apostoliska som efter den finska kyrkans ordning, kan gifwa sig till en kringresande predikant utan kallelse. Och om äfwen den finska kyrkans lag ej förbjuder det, skulle jag dock följa apostlakyrkans ordning, wetande, att jag deri har den säkraste borgen, för, att mitt lif ej står i strid med Guds wilja.

Dessutom beder jag redaktionen noga besinna, hwart konseqwenserna af dess uttalande leder såwäl inom kyrka som familj och samhälle. Man förklarar blott, att de öfwerordnade ej motswara sin idé, och man är fri från pligten att lyda. Härmed har Redaktionen kommit nära nutidens förakt för auktoriteten, förutsagdt i den Heliga Skrift.

Falskeligen påbördade mig Redaktionen att wilja förswara Tammerforsmötets åsigter, lika falskeligen att anse någon kompetent att predika ordet blott på grund af yttre kallelse. Att söka förswara sin sak genom att tillskrifwa sin wederpart i läsarens ögon nedsättande åsigten, är ej kristligt handladt; med den påminnelsen beder jag Redaktionen hålla till godo.

Då jag anser en yttre kallelse i enlighet med apostlakyrkans ordning wara nödwändig, har jag ej dermed sagt något emot den inre kallelsen, den hwarje kristen fordrar af en predikant. Men att såsom redaktionen anse den inre kallelsen wara nog tyckes ej öfwerensstämma med en upplyst och sansad kristens betraktelsesätt. Då Redaktionen anser, att enligt Frälsarens ord: af deras frukt skolen I känna dem, werkningarne af en predikants uppträdande är det enda bewiset på hans kallelse, så inwändes för det första: hwarföre hafwa ej de apostoliske kristne dragit samma slutsats af dessa Jesu ord och hållit den yttre kallelsen för obehöflig? För det andra: äro ock alla skickliga att bedöma frukterna? De galatiska willoandarne t. ex. och de som dem trodde, sågo en god frukt deri, att de kunde wända galaterne bort ifrån Paulus och trons lära, som han förkunnat. Paulus höll det för en ond frukt. Redaktionen håller werkningarne af wåra okallade predikanters werksamhet för en god frukt; den lutherska kyrkan kallar dem en ond frukt. Hwem har rätt? Derom skall Gud engång döma. Men wisst är, att ingen trygghet finnes deri, att den och den säger om en predikant: hans werksamhet bär goda frukter.

Ingen del af en församling, ej ens en hel församling har rätt att kalla sig lärare annorlnnda, än i den ordning kyrkans lag föreskrifwer. Warer underdånige all mensklig ordning.

Med redaktionen är jag ense derom, att lögnen kan öfwerwinnas blott med e t t medel, men ej endast med wår nitälskan för sanningen, utan med sanningen sjelf, Guds ord, som är Andens swärd. Och Gud ware lof, att detta swärd med kraft swingas af en stor ewangelisters skara inom den finska kyrkan. Så länge skall kyrkan trots alla sina brister stå trygg mot alla anfall. Men djupt sorgligt är, att så många till sin egen förtappelse hafwa mörkret kärt. Gud upplyse dem alla i tid!

K. A. T.

Swar.

Omöjligt är att af ofwanstående draga någon annan konseqwens än den wi dragit af herr K. A. T:s föregående uttalande och för hwilken han så mycket förebrår oss, — den nemligen att det är den yttre och icke den inre kallelsen, som berättigar till predikoembetet. Har man en gång denna yttre, af öfwerheten utfärdade och med wederbörlig fullmakt befästade kallelse, då är man berättigad att förkunna Guds ord, äfwen om man icke har Guds röst i sitt inre; har man åter denna inre kallelse af Gud, men saknar den yttre öfwerhetliga kallelsen, då handlar man mycket orätt, om man uppträder såsom en bärare af Guds sanning. Till hwilka farliga följder en sådan uppfattning kan leda ligger i öppen dag.

Herr K. A. T. förebrår oss att falskeligen hafwa beskyllt honom för att dela Tammerforsmötets åsigt. Wi bedja honom wänligen ännu en gång genomläsa den uppsats, mot hwilket hans nu ingående uttalande utgör ett bemötande. Han skall då finna att wi sagt: „Om herr K. A. T:s andragande utgör ett förswar för Tammerforsmötets åsigter, så fråga wi — — — — etc." I dessa ord ligger ingen påbördad beskyllning, och att han icke delar prestmötets åsigter gläder oss; men swaret på wår fråga är han oss ännu skyldig. Ty fordrar han en gång att lekmannawerksamheten skall, såsom stöd för sin befogenhet, wara grundad på en absolut befallning eller anwisning i den heliga Skrift, så måste han ock fordra att den statskyrkliga institutionen med sin yttre maktställning och sitt beroende af den werldsliga myndigheten, skall wara grundad på en dylik anwisning. Men hwar i hela bibeln finnes wäl ett enda ställe, som ger stöd åt en sådan institution. Frågan måste derföre inskränka sig till den om det i bibeln finnes något f ö r b u d för lekmannawerksamheten. Så länge som herr K. A. T. icke kan hänwisa till ett dylikt förbud eller till något ställe som upphäfwer Kristi yttrande, — „att den som icke är emot honom är med honom, eller Pauli förklaring att det gladde honom att Kristus wardt predikad, om det ock war af en, som han icke hade kallat dertill, — så länge är hela hans ofwanstående inlägg af ingen betydelse.

Den af enskilda personer utsända lekmannapredikanten sätter sig icke i den af kyrkan auktoriserade prestens stad och ställe samt tillwäller sig icke hans plats; derför medför hans werksamhet icke någon störing i den kyrkliga disciplinen och arbetsfördelningen, som fortfarande får sin gilla gång; den är fullkomligt oberoende derutaf, och ingen kan wäl neka att den är nyttig, wälbehöflig och i många fall mera bibelenlig än prestens. Der en sådan lekmannawerksamhet wisar sig hafwa goda frukter — och wi hafwa långt ifrån sagt att detta alltid är fallet — måste man glädjas; der den wisar sig hafwa onda frukter, der gäller det att med wishet och omtanke samt i synnerhet med större nitälskan för sanningen söka motwerka det dåliga inflytandet. Först då en sådan werksamhet bryter emot allmän lag eller kränker sedlighet och god ordning, blir det tid att ingripa, men äfwen då är det öfwerheten och icke kyrkan som bör göra det.

Bref till F. Weckobladet.

Från Åbo.

„Sällt det folk som förstår jubelklangen! Herre, i ditt ansigtes ljus skola de wandra! Ps. 89: 16.

Med en frisk segersång började wåra möten den 21 september uti wår böne-

sal, här i gamla Aura=staden. Wi som je warit lyckliga nog att få deltaga uti Tammerforsmötet, wi blefwo ändå ej bortglömda. En ordets förkunnare, en kär broder i Herren stadnade öfwer en hel wecka här hos oss, och i rikt mått fingo wi under dessa dagar förnimma Guds andes närwaro. Flere af dem, som redan förut funnit frid och glädje i Kristus, aflade wittnesbörd om Guds frälsande nåd, och många som hittills wandrat främmande för Frälsaren, bekände sina synder och blefwo lyckliga. War det då underligt, att glädjen och ljublet war stort?

Wi följde den första aftonen genom broder N—s fingerwisning den gudomlige Mästaren till Galileiska hafwet (Matth. 4: 18—22). Den ewiga kärleken inbjöd fattige syndare till lärjungaskapets utkorelse, lidande, försakelse, werldens hån, begabbelse, och slutligen död. Ja, Petrus, från denna stund fördes du gradwis genom allt detta, ända till korset, der ditt åldriga hufwud nedsänktes mot korsträdet, för att slutligen i de saligas uppståndelse få segerkronan. Wilja wi genomgå allt detta för att hinna segermålet? Inskärpom då detta Hans „följ mig“, djupt, djupt i wåra hjertan!

* * *

Med ledning af Lukas 12: 32—40 öppnades åter för oss bröllopssalen. Will du in, du wisa jungfru? Red då din lampa, och somna ej bort! Ikläd dig med hast den hwita drägten, den Jesus dig gifwer. För din räkning står Joh. Upp. 14: 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13. Men du, fåwitska jungru, du som wandrar med den högtidsklädda skaran blott för sällskaps skuld, under det oljan fattas, dig gäller samma kapitels 8, 9, 10, 11, werser.

* * *

En afton fördes wi till den rättfärdige hedningen Cornelii hus (Apost. Germ. 10). Blygs du kristen inför en rättfärdig hedning! Du namnkristen, du säger åt honom“. Maka åt dig, kom mig ej för nära, ty jag är dig för helig“.

Ser du, Herren Kristus kommer honom nära. Genom Petri händer widrör Herren honom sjelf. Kornelius, din bön är hörd, och dina almosor ihågkomna af den som rättwist dömmer? — —

* * *

„Hwar är herberget? ropar timmermanssonen (Mark. 14: 14), dit jag får indraga och hålla nattward.

Ack, hwar är herberget nu, dit han kan gå? Ack, du dyre medwandrare, som haft en stor frid, men nu just genom eget förwållande lider af ofrid, till dig will Han dock ingå. „De helbregda behöfwa icke läkare, utan de kranka“. Håll ditt sjuka hjerta öppet! Just till dig will Han komma med frid, med glädje, med ödmjukhet, med kraft och med rening. Will du hafwa frid? Han gifwer den. Will du blifwa glad? Nu är du det icke. Han gifwer glädje tillfyllest. Will du blifwa ödmjuk? Han twådde i herberget lärjungarnes fötter. Twå dina medwandrares fötter. — Han låter dig stundom känna dig tillbakasatt, der du förut warit uppburen. Twår du deras fötter, som du tror warit orsaken till denna förödmjukelse? Ack, dyre broder och syster i Herren, twår du ej deras fötter, så har du ingen del uti Gudasonens lidande. Och står det icke uti wår bibel, „Lide wi med, så skola wi och med regera“. Ack, för Jesu Kristi skuld gå i fottwagningsskola hos „Jesus allena“.

En ljudlös tystnad herskade uti salen. Tyst skred Mästaren från man till man, förrättande slaftjensten, Han, som sjelf engång ej erhållit watten till sina fötter, ehuru allt lifwets watten war hans egendom. „Men“ — sade talaren till sist. — Han kommer också med rening. Månget nedböjdt hufwud upplyftades. Han kommer med kraft och rening, „tag emot“, ropar Han till hwar och en. Låt öfwersköljа dig med den renande blodsströmmen från Golgata. Deri bor kraften och reningen.

„Stig ned Zacheus“ ropar Herren, „i dag skall salighet wederfaras ditt hus“! (Luk. 19: 1—10). I dag har du framdukat wid ditt bord rätter åt Herren, en annan gång skall du lille Zacheus få sitta till bords, med de store i Hans rike, med Abraham, Isak och Jakob, och soluppgången från höjden skall betjena dig“. Lönar det, tor du, att lida smälek en liten tid, för att sedan få ingå uti Hans härlighet.

* * *

Men det war ej endast i Juda och Jerusalem, Kristus wisade sin nåd och kärlek. Har Han ej med sin sin wälsignande nåd öfwerhöljt äfwen wåra möten? Har icke hans anda wittnat med wår ande att wi äro Guds barn. „Allt har Han wäl beställt, de döfwa låter Han höra, och de stumma tala. Mark. 7: 37.

Och ehuru högtids dagarne nu för oss äro förbi, wiker ej Herren ifrån oss. Han är densamme i dag, i går och desslikes i ewighet. Ebr. 13: 8.

F. G.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 4 Novemb. 1888.

Josua bok 7: 1—15,

Nederlaget wid Aj.

Och Israels barn förgrepo sig på det som war gifwet till spillo; ty Akan, son till Karme, son till Sabdi, son till Serab, af Judas stam, tog något af det som war gifwet till spillo etc. v. 1—15.

Denna text beskrifwer för oss Akans stöld och de sorgliga följder denna hans synd medsförde först och främst öfwer hela Israel, så ock öfwer honom sjelf och hans hus.

Berättelsen om Akan förtjenar att särskildt betraktas, såwäl derför att det är det enda ställe i bibeln, hwarest stöld i wanlig mening förekommer, som ock emedan stöldens historia deri är fullständigt framstäld till orsak, skändlighet och följder. Dessutom wisar denna berättelse det inwärtes sambandet emellan den enskilde och det folk, han tillhör, samt den hemlighetsfulla förbindelsen emellan den enskildes synd och syuden i det hela.

Förrän Jeriko intogs, hade israeliterna hört, att staden fallit under tillspillogifningens dom, de hade hört Herrens ord: „Allenast tagen eder till wara för det som till spillo gifwet är, att I icke, sedan I hafwen gifwit det tillspillo, tagen något af det som tillspillo gifwet är, och gifwen så Israels läger till spillo och dragen olycka öfwer det! Men allt silfwer och guld och allt hwad af koppar eller jern gjordt är skall wara helgadt åt Herren och ingå till Herrens skatt“. Jos. 6: 18, 19. Det tillspillo gifna tillhörde sålunda Herren. Men trots detta tager Akan för egen räkning manteln, de 200 silfwersiklarne och det tunglika guldsmycket. Han tog en annans tillhörighet. Han tog Guds tillhörighet. Så göra många än i dag. Gud hade förbjudit att på ett sådant sätt tillegna sig Herrens egendom. Derför war Akans handling en synd. Medweten derom att han handlade emot Guds uttryckliga förbud, gräfde han ner det i jorden. Om wi kunde fråga Akan: Akan, hwarför gjorde du så? så skall han swara oss: „Jag såg det och fick lust dertill och tog det“. Stackars Akan! Är emellertid icke detta hwarje stölds historia? Jo, wisst. Man ser, hwad andra tillhörer. Lusten att ega detta uppstår. Herren säger: „Du skall icke stjäla“; men frestelsen är för handen. Begärelsens brand är tänd. Den brinner allt starkare. Den blir slutligen ens herre och man — tager. Det hade icke warit nödwändigt, att det skulle gå så, twå wägar lågo öppna. Med Guds ord hade begärelsen ännu kunnat undertryckas. Genom att i bönen fly till Gud hade ännu seger kunnat winnas. Men den gode Anden, Herrens Ande, fick wika, hans warningar wunno ej gehör, och så skedde syndautöfningen. Det är hwarje stölds historia. Utan twifwel stredo twänne makter om herrawäldet äfwen i den olycklige Akans inre. Men det gick med honom som det engång gick med Ewa, med Kain, och som det ännu wid hwarje syndafall alltid sker. Synden blir wår herre, och med tyrannisk makt gör han menniskan till sin wiljelösa slaf.

Hade Akan för ett ögonblick stannat för den sanningen, att Gud ser och hör och wet, hade han utan twifwel aldrig blifwit en tjuf. Hwarje synd och särskildt Akans synd förutsätter glömska och förgätenhet af Gud. Den som lefwer i eller faller i synd har förut fallit ifrån Gud, förgätit Gud. Guds närwaro och förnimmelsen deraf är den bästa och säkraste bewarelsen ifrån synden. Wi tänka härwid på Moses ord till Israel: Guds fruktan är för edra ögon, att I icke skolen synda. Det första wi sålunda böra märka är, att Akan förgat sin Gud, och så låg den slippriga wäg, som skulle blifwa hans ofärd, klar för honom. Widare låtom oss märka, att hwarje synd, men särskildt Akans synd, är en skändlig gerning. Röfwaren, inbrottstjufwen, trädgårdstjufwen, de tjufaktiga barnen i skolan, de tjufaktiga tjenarne, ur hwars gömmor man framtager de stulna linnepersedlarne, deras gerningar äro skändliga. Lika skändlig inför Gud är äfwen sådan stöld, som i det dagliga lifwet ofta icke anses såsom stöld. Att taga gåfwor för att bewisa gunst och wälwilja (5 Mos. 16: 19; Es. 1: 23). Förneka och behålla, hwad man har funnit — hwad säges om den satsen: „hwad jag hittar, det är mitt“? — Icke betala sina skatter och utskylder (Rom. 13: 6, 7). Hårdhjertadt nedprutande, att icke gifwa den öfwerenskomna lönen (3 Mos. 19: 13; Jak. 5: 4 m. fl. s.). Ocker med penningar och säd. Falska mått och wigter. Lemna falska waror, utgifwa dåligt arbete för godt och taga för mycket betaldt (3 Mos. 25: 14; 1 Tess. 4: 6). Spela falskt. „I spelet ligger en djefwul“. Lättsinniga lån etc. Allt detta är att på orättfärdigt sätt tillegna sig andras egendom och faller, betraktadt i Guds ords ljus, under samma dom: „skändlig gerning“. Men säger någon: Är icke detta att göra hwarje menniska till tjuf. Swar: „Wore endast det stöld, att man brutit andras lås och på detta grofwa sätt borttagit penningar och egodelar, då wore wisserligen de flesta menniskor rättfärdiga inför detta bud; men huru helt annorlunda ser det ut, när wi betrakta det i ljuset af Guds ord. Hwilken förkrossande upptäckt, om du deri finner, att du också är en tjuf! När man kommer att se och inför Guds ögon besinna, att hwarje sätt att göra sig en winning, till näştans skada, är stöld, ehwad det sker i en handel, som man anser för sig lycklig genom hwad man betecknande kallar „röfwarepris“, eller genom att säljaren begär och får allt för mycket för sin wara etc. — då skall man finna sanningen af Luthers ord: „Ingen näringsgren i werlden är så allmän som tjufnad“. Denna är en så widt utbredd och allmän last, att om man skulle hänga alla, som äro tjufwar och likwäl icke wilja heta det, skulle werlden blifwa öde, och både bödlar och galgar fattas“.

Huru mycket både i ord och i gerning, som går och gäller inför menniskor för rättfärdigt, blir icke i ljuset inför Gud helt annorlunda nämdt, bedömdt och ansedt.

Men wi återgå till Akan.

Utan twifwel trodde Akan sig hafwa gjort en stor winning den dagen, då han förtog sig på tillspillogifwen egendom. Men han bedrog sig. Knappast har han det stulna i sin ego, förr än han känner, huru det bränner och swider i hans inre. Ingen ro! Fruktan för upptäckt jagar sömnen från hans ögon under natten, gör honom misstänksam och skygg för alla under dagen. Han ser i sin egen skugga en dektiv polis, i hwem han möter ett wittne eller en åklagare. I hemlighet gräfwer han ner det stulna i jorden. Men ändå försiwinna ej hans oro och fruktan. Under tiden wakar Guds öga. Den enskildes synd föder olycka i hela Israel. Den enskildes synd werkar till mera skada utåt än man anar. Fadren uttalar en hemsk ed. Hans barn höra honom swärja. Snart swärja äfwen de. Inom kort höres en hel familj förbanna Gud. Tiden går! Snart höres ett helt samhälle förbanna Gud. Tiden går ännu några pendelslag, och en hel nation förbannar Gud. Se der följderna af en enskilds synd. Israel skall öfwerwinna och intaga en liten stad, som heter Aj. Förhoppningsfullt tåga de dit. Jeriko hade fallit. Det war en stor och stark stad, huru mycket lättare att öfwerwinna staden Aj. Striden börjar, Israel gör ett nesligt nederlag och måste beqwäma sig till ett skamligt återtåg. Josua bedröfwas. Hela Israel med undantag af Akan gråter och klagar. Josua går till Gud. Han frågar honom om orsaken till detta nederlag. Jag tycker mig höra Herrens swar: „Tag bort det som hindrar i mitt folks wäg“. Det hade kommit ett hinder i wägen. Ett farligt hinder. Det uteständge icke blott Guds hjelp, utan spred undergång och förderf inom hela Israel. Josua söker, ledd af Guds Ande, detta hinder. Hwad war det? Akans stöld, Akans stöld hindrade Gud att hjelpa sitt folk. Finnes det för oss och hos oss något, som hindrar Guds wälsignelse att strömma till? Ja, må wi som Josua ransaka och i Guds ords ljus söka och undanrödja det som också kan hindra oss. Stackars Akan! Han ser nu, huru mycket han wann på sin skändliga gerning. Utan twifwel hade han nu önskat, att det warit ogjordt. Han bringar hela Israel i olycka men icke nog dermed, han bringar sig sjelf och de sina skam, wanära, förbannelse och — död.

Syndens lön är döden! Wi wåga ej längre uppehålla oss wid dessa betraktelser; men hela denno allwarliga berättelse tillropar oss alla: Faren icke wille, Gud låter icke gäcka sig. Hwad en menniska sår, det skall hon ock uppskära. Akan trodde sig genom sin synd göra en stor winst, man gjorde en hemsk förlust. Synden bringar endast förluster, stora förluster, ewiga förluster. Tänk på Akan! (Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 44. Torsdagen den 8 November **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penn.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tidens tecken.

För Finska Weckobladet

af

E. F.

III.

Förförelsen.

„Jag wet dina gerningar att du hafwer namn att lefwa, men är död. War waken och stärk det öfriga, som dö will, ty jag har icke funnit dina gerningar fullkomliga inför min Gud".
Upp. 3: 1, 2.

„Och åt det wilddjuret wardt gifwet en mun, som talade stora ord och hädelser, och åt det wardt gifwet att werka i twå och fyrtio månader". Upp. 13: 5.

I det föregående hafwa wi sett att Jesu ord: „Många skola komma i mitt namn] och säga: Jag är det; och de skola förföra många", nått en bokstaflig uppfyllelse, först intill Jerusalems förstöring, till hwilken katastrof desse förförare i wäsentlig mon bidrogo, och äfwen derefter genom seklerna, allt intill närwarande tid. Men dessa wår Frälsares profetiska ord inneburo derjemte en djup förebildlig betydelse, och denna är af en oändligt stor wigt för de troende. — Förförelse innebär lockelse och ledande ifrån sanningens wäg till willfarelse och lögn; och om wi kasta en blick tillbaka på de 18 århundraden, hwilka förgått, sedan „Jesu warning uttalades till Hans första lärjungar, så finna wi lätt huru nödwändig och behöflig densamma i alla tider warit för Jesu sanne efterföljare. Frälsarens ord hafwa besannats på miljoner och åter miljoner menniskor, hwilka af falska profeter, i Jesu namn, lockats ifrån sanningens wäg till willfarelse och lögn, icke minst i denna yttersta tid, då förförelsen, hwars utweckling alltid föregått och betingat affallets, under mångfaldiga, i hög grad farliga och förwillande, former, omgifwer de troende, likt den luft, de inandas. Ja, huru besannas ej i denna tid Frälsarens ord: „Och om någon då säger till Eder: Si, här är Kristus, si, der är Han, så tron det icke, ty falske Krister och falske profeter skola uppkomma och göra tecken och under, så att de, om möjligt wore, skola förföra äfwen de utwalde"; och Herren tillägger: „Men tagen I Eder till wara! Si, jag har förut sagt Eder allt detta". (Mark. 13: 21—23).

I full öfwerensstämmelse med Jesu förutsägelser om förförelsen, tala, under närmaste tid derefter, äfwen Hans apostlar. I sitt affkedstal till presterne i Efesus säger Paulus: „Ty det wet jag, att efter min bortgång skola swåra ulfwar inkomma bland Eder, hwilka icke skola spara hjorden, och *i bland Eder sjelfwa skola män uppstå, som skola tala det förwändt är, för att draga lärjungarne efter sig.* Waken derföre, ihågkommande, att jag i tre års tid, natt och dag, icke har låtit af att under tårar förmana hwar och en". (Apg. 20: 29—31). Till Timoteus skrifwer Paulus: „Men anden säger uttryckligen, att i kommande tider skola somliga affalla ifrån tron och *hålla sig till willoandar* och *djeflaläror, genom lögnens skrymteri*, som äro brännmärkte i samweten", o. s. w. (1 Tim. 4; 1, 4). Och widare: „Men wet detta: att i de yttersta dagarne tillstunda swåra tider; ty menniskorne skola wara egenkära, giriga, skrytsamma, öfwermodiga, hädiska, olydiga mot förälrar, otacksamma, oheliga, kärlekslösa, trolösa, klandersjuka, omåttliga, omilda; hatande det goda, förädiska, öfwerdådiga, uppblåsta, älskande wällust mer än Gud, *egande gudaktighetens sken men försakande dess kraft. Och dessa bör du undfly*". (2 Tim. 3: 1—5). Till församlingen i Korint skrifwer Paulus: „Ty sådana äro falska apostlar, bedrägliga arbetare, som förskapa sig till Kristi apostlar". (2 Kor. 11: 13). Petrus skrifwer: „Men äfwen falska profeter uppstodo bland folket, liksom äfwen ibland eder skola uppstå falska lärare, som insmyga förderfliga partier, förnekande till och med den Herre, som har köpt dem, dragande öfwer sig sjelfwa ett snart förderf. *Och många skola efterfölja deras lösaktighet* och *för deras skull skall sanningens wäg blifwa försmädad. Och i girighet skola de ockra på Eder*", o. s. w. (2 Petr. 2: 1—3). Se äfwen 1 Joh. 2: 18, 19. 4: 1—5. 2 Joh. 7, 10. Jak. (hela episteln). Jud. 4, 16, 17, 18, 19. Såsom karakteristiskt för de flesta af dessa apostoliska profetior märka wi, att förförelsen och affallet förutses att begynna hos församlingsföreståndarene och lärarene, en förutsättning som jemwäl framhålles i gamla testamentet (Hes. 33 och 34 m. fl.), Jesu egna ord (Joh. 10) och Uppenbarelse boken (2 och 3). Slutligen finna wi i bibelns sista bok, under en storartad bild, den mest tydliga bestämda förutsägelse om en, ifrån Jesu Kristi sanna församling genom förförelsen, utgången stor och mäktig, men förytligad, urartad, falsk och förwekligad kristendom, som, sittande på det hedniska werldswäsendets och den werldsliga maktens scharlakansröda wilddjur, och ur gyllene kärl utbjudande sitt horeris styggelser och orenlighet, söker att, under werldslikställighetens och maktställningens af guld, ädla stenar och perlor skimrande mantel, hwilken förbundet med den kristendoms fientliga werldsmakten förskaffat henne, dölja sitt affall, sin förnedring och sin inre uselhet. Upp. 17: 3, 4).

Likasom wid Frälsarens ankomst till jorden, den judiska kyrkan allaredan war den ifrån Gud affallna skökan, wid hwars sida den apostoliska kyrkan uppstod, så skall äfwen, wid Jesu Kristi återkomst, den föraktade, förföljda, af alla, „för Kristi namns skull", hatade ringa hop, som utgör Kristi sanna och trogna församling, uttagas ur sin stora wrångbild — skökowäsendets namn- och sken-kristendom — i förhållande till hwilken hon skall utgöra blott en liten och obetydlig qwarlefwa af trogna lärjungar, hwilka, wakande i tro, kärlek, hopp och tålamod, med „omgjordade länder" och „brinnande ljus", akta på tidsteckner för sin Herres efterlängtade återkomst. Luk. 12: 35, 36. O, huru måste ej hwarje troende, wid en blick omkring sig i denna tid, med förundran och innerlig tacksamhet för sin Frälsares hulda kärleksfulla underwisning, finna, att tidens tecken äfwen i detta afseende, förebåda den annalkande aftonen!

Det wisar sig, då wi i dess allmänlighet betrakta den närwarande tiden ur religiös synpunkt, att wi hafwa framför oss bilden af en urartad, neddragen och förwerldsligad kristendom, derifrån lifwets ande wikit undan och der numera qwarstår blott yttre form och sken. (2 Tim. 3: 5). Falsk kristendom under olika former — en särskild fas af det stora affallet — utgör i sjelfwa werket ett den närwarande tiden genomgående drag. Yttre kristliga bruk och ceremonier iakttagas; utwertes gudstjenstöfningar öfwas (Matt. 23: 25), skrifterna ransakas (Joh, 5: 39); men det gudomliga andelif, som Kristus will gifwa (Joh. 5: 40) och hwilket i dessa former skulle hafwa sitt sanna uttryck, detta nya lif, hwilket, såsom produkt af en ny födelse ofwanefter (Joh. 3: 3—7), utgör på samma gång kristendomens absoluta lifswilkor, som dess innersta wäsen, detta, redan här nere begynnande, ewighetslif — „Guds outsägliga nådegåfwa„ i Jesus Kristus (Rom. 6: 23. 2 Kor. 9: 15. Efes 2: 8) — wid egandet af detta nya lif, som utgör sann och werklig gemenskap med Jesus Kristus och ensamt kan berättiga att i anda och sanning bära Hans namn, fäster man i allmänhet ringa wigt. Man förgäter att enhwar, som lefwer i Kristus, är en helt ny skapelse, hwarwid *allt* är nytt wordet, (2 Kor. 5: 17) och att man derförutan icke har „den ande, som är af Gud", (1 Kor. 2: 12) och ingen rätt att bära Kristi namn.

En falsk andlighet, en wärdelös namn- och sken-kristendom, som med det af Jesus förkunnade nya lif har ingenting annat gemensamt, än Hans lånade namn, utbreder i wida kretsar sitt forment kristliga, men falska och förföriska skimmer, öfwer ett i grunden hedniskt weldswäsende. *) Hwad som gör intrycket af denna bild så outsägligt hemskt och widrigt, är framförallt den omständighet, att denna skenkristendom, långt ifrån att te sig såsom uppenbart affall, twärtom gör anspråk på att wara den sanna kristendomen, och att dess förkunnare uppträda i Kristi namn, förmenande sig, framför andra, wara berättigade att säga: „Si, här är Kristus"! Förförelsen af denna, till förytligande af Jesu ewangelii förkunnelse och till afgjordt förflytigande och förwerldsligande af dess allra wigtigaste innehållsmoment ledande, obibliska uppfattning, är så mycket större och farligare som den alltmer öfwerhandtagande antikristliga utwecklingen och förnekelsen, åtminstone tillswidare, finner sig att tolerera en dylik naamnkristendom, under det att den ställer sig afgjordt fiendtlig gentemot Jesu Kristi sanna och trogna efterföljare; desse besinna sig härwid inför en farlig förförelse, att, om möjligt wore föreledas att affalla till denna skenandlighet, hwilken, för kött och blod, sjelffallet ter sig beqwämare och mer tilldragande, än lidandet, hånet, smädelsen och förföljelsen för Kristi namns skull, hwilka den, *som i anda och sanning wandrar i Jesu Kristi fotspår aldrig kan undgå.*

Jemnsides med denna förförelse, utöfwas en icke mindre farlig förwillelse af den werldsliga, antikristliga wisheten, hwilken, under glänsande och förledande former ss. frihet, odling, framåtskridande, kultur, upplysning, bildning, wetenskap, konst o. s. w. i wida kretsar sprider gudlöshetens, sjelfswiskhetens och ondskans pestsmitta; alla dessa af Gud förlänade och fastställda utwecklings-medel och moment i mensklighetens tillwaro, hwilka, förbundne med ett lif i Gud, skulle bringa menskligheten sann lycka och de rikaste wälsignelser samt bidraga till att i allt högre grad närma henne till sitt gudomliga upphof, missbrukas till sjelfupphöjelse, menniskodyrkan och högmod, hwarigenom wälsignelsen upphäfwes och förintas; följden deraf är ett allt längre aflägsnande ifrån Gud i otro, om ock till en början, äfwen här, under iakttagande af yttre kristliga former; men efterhand afläggas äfwen dessa och den ohöljda djurnaturen begynner framträda. (Upp. 13: 11).

„Affallet skall för de flesta börja omärkligt, såsom ett frö, i början hafwa ett kristligt sken och likna kristendomen, såsom ogräset hwetet, ja till och med utgifwa sig för att wara den rena eller

*) Denna falska kristendom uppträder, mer eller mindre, inom alla förefintliga kyrkosamfund, partier, sekter och sammanslutningar, liksom inom dem alla kunna förekomma trogna medlemmar af Jesu Kristi sanna kyrka på jorden.

allena sanna kristendomen, men så småningom skall det, ju mer det utbreder sig och särskildt ju mer det tilltager bland massorna och i werldslig makt, wisa sig allt mer olikt den sanna kristendomen ja slutligen sälja, förräda bekämpa och förfölja densamma och till sist skall det helt och hållet affäga sig och förkasta den". *)

Denna antikristliga werldswishet utöfwar i wår tid en så mäktig förförelse, att tusenden af densamma dagligen ledas ifrån sanningens wäg till willfarelse och lögn. Ännu wisar sig ej denna hedniska wishet i sin rätta skepnad, men omiskänligt dyker stundom djurnaturen upp, och den dag, kan snart randas, då wilddjuret, hwars hufwud war „sargadt till döds", (Upp. 13: 3) är beredt att med tänder och klor wända sig mot Kristi klena hjord. Hwilken troende kan ej i wår tid märka, att sårets igenläkande allaredan fortskridit nog långt!

(Forts.)

*) Chr. H. Zeller.

Skydds- och barnhemmet

wid Hafsgatan 14 i Helsingfors.

Då undertecknad och några hennes wänner blefwo i tillfälle att se i hwilken swår belägenhet och i hwilka stora frestelser unga fallna qwinnor äro, ömmade wi för deras nöd, men funno det mycket swårt att hjelpa dem, då det ej fanns något särskildt hem för sådana. Wi wände oss då med bön till Gud om ett sådant, och snart war en af wännerna willig att offra 3,000 mk för företaget; att förestå det nya hemmet föreslog man undertecknad, som äfwen tydligt kände Guds maning dertill. Wi hade hört om hem, hwilka underhöllos genom trons bön till lefwande Gud, och wi wille äfwen lita på Guds trofasthet för att kunna hjelpa samhällets olyckliga. Gud har äfwen bewisat sig stor i barmhertighet mot oss; då wi i bön till Honom anhållit om wåra behof, har Han på underliga wägar försett oss med hwad wi behöft, gifwit kraft att utstå många beswärligheter och böjt månget hårdt sinne.

Skyddshemmet började sin werksamhet den 17 december 1880. Man har i detsamma sökt att genom evangelium, som är Guds kraft till frälsning för alla dem som tro, ett kärleksfullt bemötande och ett ordnadt arbete återföra till ett sedligt och ordnadt lif olyckliga unga qwinnor, hwilka genom dålig uppfostran eller annan orsak råkat in på lastens slippriga stig. Sådana personer, om de ock wille lemna sitt dåliga lif, hafwa swårt att få tjenst i familjer, emedan de ofta äro owana wid arbete, deras utseende och drägt äro långtifrån tilldragande, ja många ha ej kläder, utan komma i lånade sådana. Äfwen har här intagits flickor som ännu ej fallit för frestelser, men warit i saknad af arbete och wänner. Flickorna sysselsättas med arbeten såsom twätt, mangling, strykning, sömnad, täckstickning, wäfnad och hushållsgöromål. De ha allt fritt i hemmet, och då de gå ut i tjenst eller fara till sina hem, utrustas de med kläder motswarande den tid de wistats i hemmet och den duglighet de wisat; men de som, oaktadt alla föreställningar och försök att hindra dem att återgå till elände, ej låta warna sig, måste här qwarlemna hwad de här förwärfwat. När det warit lägligt har hemmet haft thébjudningar med föredrag, sång, samtal och bön.

Dagordningen i hemmet är följande: från 6—7 om morgonen städning, kaffe och gemensam morgonandakt, då ett kapitel läses ur bibeln — hwar och en läser några werser, finnarne på finska och swenskarne på swenska, af det lästa göres en kort tillämpning, — dere ter bön till Gud om wälsignelse för dagen både i andligt och lekamligt afseende, en andlig sång sjunges och hwar och en går till sitt bestämda arbete. Frukost kl. 1/2 9; middag mellan 1—2; kaffe kl. 5; qwällswarb kl. 8; och gemensam aftonandakt.

Hemmet existerade närmare 3 år i förhyrd lokal men måste under denna tid flytta 4 gånger, och då swårighet uppstod att få hyra lämplig sådan, köptes gården n:o 14 wid Hafsgatan på skuld för 16,000 mk. Denna gård har ett friskt läge wid hafwet, men wägen under höst- och winterstormar är mycket beswärlig, emedan ingen gata bär ända fram till hemmet. Emedan tilloppet af sökande till hemmet en tid war stort — en tid woro 40 på en gång intagna — och för att kunna få passande arbetsrum, har genom ett statslån af 40,000 mark en större för ändamålet lämplig byggnad blifwit uppförd, hwaraf nedra wåningen är af sten, den öfre af träd. Denna byggnad innehåller en stor bykstuga, bageri, badrum, kök, matsal, och par rum i nedre wåningen. I öfre wåningen äro en stor arbetssal för klädutdragning, och strykning, ett mangelrum, sofrum för flickorna, föreståndarinnans och medhjelparinnornas rum.

Från den 17 december 1880 till 31 december 1887 har i hemmet warit intagna 221 personer. Af dem hafwa 50 warit inskrifna prostituerade, 124 mer eller mindre djupt fallna i otukt och dryckenskap, 11 qwinnor med späda barn och 35 som ej warit fallna, men utan tjenst eller klena till helsan. Af dessa ha 78 warit från Helsingfors 136 från andra orter och 7 från Swerige. 7 hafwa genomgått Helsingfors folkskola, 10 folkskola å andra orter, 26 ha en kortare tid besökt Helsingfors folkskola 26 en kortare tid folkskola å andra orter.

En del ha wistats i hemmet flere år, andra en kortare tid, till och med blott några dagar. Många ha blifwit flere gånger intagna. Medelantalet har för det mesta warit omkring 30.

Af dessa 221 har under den nämnda tiden 79 gått i tjenst, 5 afgått döden, 109 återfallit i elände, 28 qwarstodo wid årets början.

Att antalet är så stort af dem, som återfallit, beror derpå att arbetet bland de fallna är swårt — isynnerhet med dem, som fallit i dryckenskap, af hwilka wi haft ett stort antal, — att wi stundom låtit obewekа oss att emottaga sådana, som för att undfly straff eller för nöds skull begärt inträde men ej haft werklig håg att ändra sig, och slutligen emedan undertecknad warit oerfaren i arbetet. Några ha dock genom Guds stora nåd fått ett nytt sinne och ett nytt wäsende, 4 af dem som dött i hemmet — 3 i lungsot och 1 i tyfus — gingo bort i tron på sin frälsare, förwissade om syndernas förlåtelse. En del uppföra sig wäl i hemmet, då de äro under ledning, men kunna ej stå emot frestelserna, då de äro ute i tjenst, en del uppföra sig så illa i hemmet, att man snart nog måste skilja dem. Oaktadt wi sett mycket liten framgång af wårt arbete och det stundom känts tungt och lönlöst, hoppas wi dock, att de goda frön som blifwit utsådda, i sinom tid skola bära frukt.

Wi wilja här meddela några enskildheter. En ung flicka, 13 år, hade rymt från sitt hem, der hon lefwat i öfwerflöd och lyx, kom till en bordell i en stad der hon wistades 2 år, så till H:fors, der hon åter war å dylika ställen i 5 månader, innan hon sjelfmant kom till hemmet. Alldeles utblottad berättsde hon, att hon i 8 dygn druckit med ens, haft swåra syner, hade dansat med en herre och då slagit sönder en trymå i bordellen samt som skadeersättning fått lemna alla sina bättre kläder. Hon war mycket olycklig öfwer sin ställning och wille bättra sig. Hon hade det till en början swårt, ty hon war alldeles owan wid arbete, samt hade ett häftigt sinne och begär efter rusdrycker. Det första året war hon stundom drucken och ännu någon gång på andra året och war då mycket wild och förfärlig, men tredje året hände det ej mer. Hon hade blifwit förskjuten från sitt hem och fick sina bref öppnade tillbaka. När hon kom till skyddshemmet, skref undertecknad till hennes egna och bad dem åter mottaga henne, men de nekade twärt; wi upprepade denssamma anhållan, men åter följde nekande swar. Efter att hafwa warit äfwen 2 1/2 år hos oss, for hon till sitt hem, bad om förlåtelse och blef emottagen. Hon hade gjort det förbehållet, att om hon ej skulle bli emottagen af sina egna, hon då skulle få återwända till hemmet, emedan hon war sjuklig, hade dålig syn och således ej hopp att få någon plats. Hennes anförwandter sände undertecknad bref med tacksägelser för hwad som blifwit gjordt för henne.

En person, som höll bordell, blef berörd af de samtal undertecknad haft med en af de flickor, som bodde hos henne, och lemnade sin usla handtering, sålde sina möbler samt underkastade sig att komma till skyddshemmet och börja ett nytt lif. Gud hjelpte henne, och hon lefwer nu i stillhet med sitt arbete.

En ung, rask flicka som genomgått både folk- och meijeri-skola, wistades en tid i hemmet, men hade ej ro der, utan wille bort i uselhet igen. Hon öfwertalades på allt sätt att stanna, hon wisste att hon gjorde orätt, hon grät öfwer sig sjelf när hon gick, men hon gick ändå. — Hon for till Petersburg. Efter mer än ett år skref hon att hon war sjuk och orolig till sin själ samt bad om möjligt att få förlåtelse och tillstånd att komma tillbaka, ty hon hade ej några egna att wända sig till. Hon fick komma, men hade då redan lungsot — en sjukdom, för hwilken qwinnor af hennes lefnadssätt äro mycket utsatta — och flere weckor war hon i stort bekymmer öfwer sin själ, sökande efter frid med Gud och willig att lyssna till Herrens ord. Jesus gaf henne sin frid, och hon dog lycklig, ehuru hon hade swåra kroppsliga plågor.

Den 1 juni 1883, då gården köptes öppnade wi äfwen ett barnhem. Wi hadt redan förut sett oss manade att upptaga barn i skyddshemmet, och då wi nu fingo en byggnad till, inrymdes den helt och hållet för barn. Wi emottaga barn af olika åldrar från hem, der fäderna eller mödrarna äro så djupt fallna, att de icke kunna lemna sina barn någon wård, äfwen från hem, som äro mycket fattiga. Från den 1 juni 1883 till den 31 december 1887 ha warit intagna 58 barn. Af dessa ha 10 små barn dött, 15 blifwit återtagna till sina föräldrar, då dessa kommit sig till lyckligare omständigheter 2 hafwa wi nödgats skilja, emedan deras mödrar wisat sig fullkomligt oförbätterliga. För 4 af barnen har fattiggården betalt tillsammans 25 mk i månaden, för 3 ha mödrarna betalt en ringa afgift för de flesta betalas ingenting. Personer som ömma för barns nöd, ha stundom hämtat hit sådana och bedt att få betala något wisst för dem i månaden. De barn, som warit i skolåldern, ha besökt folkskolan; på mellantiderna och under ferierna ha barnen sysselsatts med handarbeten af olika slag. De sednare åren ha de större flickorna fått lära sig wäfwa. Barnens uppförande, ehuru flere af dem warit från ruskiga hem, har jemförelsewis warit ganska godt.

Hemmen förestås af undertecknad, en skild föreståndarinna för barnen, fröken Amanda Sahlbom, som allt sen barnhemmets början med framgång och stor sjelfuppoffring deltagit i arbetet, samt twenne biträden, en för hushållet och en för twätten.

Skyddshemmet och barnhemmet ha gemensamt hushåll, på det ekonomin måtte falla sig så billig som möjligt. Wi lemna här nedanför en öfwerblick af inkomster och utgifter.

De flesta penningegåfwor äro af enskilda personer från när och fjerran. Dock hafwa wi äfwen blifwit ihågkomna af Sparbankens direktion, som under några år gifwit hemmet understöd — en gång 500 och en gång 800 mk; genom aflidne professor J. Krohns bemedling fingo wi år 1887 af guwernörsembetet 2,509 mk och ända från hemmets första år har finska missionssällskapets direktion gifwit räntan (190 mk) från en fond, som aflidne pastor Saelan samlat för ett blifwande dylikt hem. Wänner till hemmen har till julen haft insamlingar, äfwen försäljningar for desamma ha egt rum, och under några år ha flere wänner till hemmen hwarje månad sammanskjutit en summa af 100 mk, som regelbundet uppburits och öfwerlemnats oss af den person, som undertecknad owetande, godhetsfullt satt insamlingen i gång. En likadan ehuru mindre insamling ha wänner i Sordawala gjort. Flere syföreningar ha wänligen lemnat barnhemmet kläder och penningar. Stor hjelp för hemmen ha warit äldre möbel husgerådssaker, kläder och skoplagg, hwilka blifwit skänkta. Äfwen hafwa wi stundom fått allehanda landtmannaprodukter och andra födoämnen. Kostnadsfri läkarewård ha flere läkare bewiljat och 2 år njöto hemmen kostnadsfri medicin. Allmänheten har wälwilligt lemnat hemmen arbete; och för allt detta myckna goda och för allas kärleksfulla hjelp, utan hwilket arbetet ej kunnat fortsättas, hembäres, näst Gud, ett hjertligt tack.

Helsingfors i oktober 1888.

Emma Mäkinen.

Utgifter:

År:	Hyra, wed, och ljus:	Inventarier:	Löner till biträden:	Hushållet:	Kläder:	Omkostnader för twätt och handarbeten:	Diverse utgifter, medicin etc	För ladugården:	Inköp af gården, räntor, reparationer lutskylder.	Summa:
1881	1,674: 95	506: 95	55: —	3,410: 90	1,043: 07	219: 34	259: 19			7,169: 40
1882	1,769: 29	204: 88	199: 75	3,459: 34	1,547: 93	619: 34	454: 16			8,254: 69
1883	1.267: 31	776: 05	237: 25	4,769: 49	2,330: 66	725: —	482: 29	145: 28	4,215: 70	14,494: 03
1884	1,016: 2	534: 66	153: 50	5,748: 69	2,482: 09	696: 62	409: 80	446: 75	3,462: 15	14,950: 28
1885	981: 40	283: 75	405: —	5,917: 88	3,009: 54	641: 39	558: 41	607: 05	5,854: 40	18,258: 82
1886	1,222: 50	245: 50	188: 50	6,968: 76	2,337: 03	804: 20	407: 46	86: 35	5,672: 34	17,932: 64
1887	1,219: 45	592: 15	692: 20	6,614: 70	2,561: 44	821: 18	630: 45	89: 50	666: 39	13,887: 46
Nudesta rakennuksesta										35,116: 27
									Summa	130,518; 59

Inkomster:

År:	Penningegåfwor:	För twätt:	För handarbeten:	Diverse:	För ladugården:	För inackordering:	Summa:
1881	5,661: 26	1,123: —	419: 2	305: 9			7,508: 37
1882	4,524: 68	2,728: 83	449: 85	152: 41			7,855: 77
1883	9,619: 40	3,586: 25	340: 75	128: 54			13,675: 84
1884	8,988: 88	4,050: 33	723: 55	102: 95	24: 70		13,890: 41
1885	9,836: 57	4,311: 24	506: 45	164: 97	735: 05		15,554: 28
1886	8,021: 35	4,129: 38	369: 45	436: 95	356: —	321: 50	13,634: 63
1887	11,864: 91	3,527: 27	778: 36	349: 35	190: —	810: —	17,519: 89
Statslån							40,000: —
						Summa	129,639: 19

Naturens lagar och Andens werld

af **Henry Drummond**, professor wid frikyrkliga universitetet i Glasgow. Från originalets 27:de upplaga öfwersatt af O. W. Söderén, filos. doktor. Stockholm. Fr. Skoglunds förlag.

Redan alltför länge hafwa wi dröjt*) med att anmäla denna djupt intressanta och, wi wåga säga, epokgörande bok, som, öfwersatt till de flesta kulturspråk, för närwarande läses med glädje af den kristna allmänheten i olika länder och werldsdelar, såsom kanske det mest lysande inlägg i förswaret för kristendomen gentemot den materialistiska werldsåskådningen, hwilket under de sista decenierna sett dagen. Författaren en ännu ung man och professor i natnrwetenskap ställer sig på en sträng wetenskaplig ståndpunkt. „Det medgifwes af alla, säger han i sitt företal", att nutidens yngre och mera begåfwade sinnen finna den största swårighet wid att antaga eller bibehålla de wanliga trosformerna. I synnerhet är detta fallet med dem, som erhållit wetenskaplig bildning. Och orsaken är påtaglig. Ingen kan studera de senare wetenskaperna, utan att hans uppfattning af begreppet sanning undergår en förändring. Det som hos naturen gör det mesta intryck på honom är dess werklighet. Han befinner sig här bland werkliga ting, bland bestämda lagar. Och fastheten af den naturwetenskapliga byggnaden griper honom så, att alla andra former af sanningen börja förefalla honom jemförelsewis wecklande. — — — Wetenskapen kan icke kullstörta tron, men den rubbar henne. Dess egna läror, grundade på naturen, äro så säkra, att religionens sanningar, hos de flesta menniskor grundade på andras utsagor, förefaller förunderligt owissa. — — — Men å andra sidan kan ingen, som wet hwad kristendomens innebörd är, likgiltigt åse, huru intelligensen hos hans tid småningom skiljer sig derifrån. Hwad som derföre fordras för att åter draga wetenskap och religion till hwarandra — ty de började seklerna hwad i hand — är ådagaläggandet af det öfwernaturligas naturenlighet. — „Detta wågar jag påstå", fortfar författaren widare, användande ett citat af Bacon „rörande kännedomen om naturen, att något litet naturfilosofi och första bekantskapen dermed lockar tankarne till ateism; men å andra sidan skall mycket naturfilosofi och ett djupgående studium deraf, föra menniskornas sinnen tillbaka till religionen". Tillämpningen häraf har aldrig warit mera på sin plats än här. Om detta — böjelsen för ateism — är en sjukdom, som har kommit från naturen, så är botemedlet mera natur"!

Med detta mål för ögonen och stödd på den nyare wetenskapens resultat, förer professor Drummond läsaren in i naturlagarnes stränga och obewekliga werld; men han stannar icke der wetenskapen stannat; med en omutlig logik följer han lagarnes kontinuitet in i den andliga werlden och upprullar för wåra ögon den stora enhet i plan som ligger till grund för hela skapelsen, såwäl beträffande den del deraf, som ligger uppslagen för den naturliga menniskans blick, som ock den del, för hwilken det erfordras en ny födelse från ofwan, för att kunna fatta och förstå.

Efter att hafwa redogjort för de misslyckade försök, att framalstra lif som på senare tider blifwit gjorda af en del af wetenskapens idkare, och det resultat, till hwilket alla wetenskapsmän af någon betydelse numera kommit, att lif endast kan framalstras af lif, låter han oss skåda den obewekliga gräns, som ligger emellan den synliga naturens båda stora riken, det organiska och det oorganiska. „Den oorganiska werlden afstänges från den lefwande werlden genom skiljowäggar, som ännu aldrig från den förras sida kunnat öfwerstigas. Ingen förändring i materia, ingen modifikation i omgifningen, ingen kemisk eller elektrisk process, ingen form af krafter eller utweckling kan skänka lif åt en enda atom af den oorganiska werlden. Blott derigenom att någon lefwande warelse sänker sig ned i denna döda werld, kunna dessa döda atomer erhålla lifaktighet; utan denna förberedande beröring med lifwet förblifwa de för alltid fastlåsta inom det oorganiska området. Det är en underbar lag, den som på detta sätt bewakar den lefwande werldens portar. Och om det finns i naturen någonting särskildt wärdt att begrunda såsom ytterst märkwärdigt, så är det åsynen af denna widsträckta, hjelplösa, döda werld, genom lagen för biogenesis (lif af lif) afskuren från den lefwande och för alltid förnekad all möjlighet af uppståndelse genom sig sjelf. Så underbart är werkligen detta stora drag hos naturen, att wetenskapen länge och ifrigt sökt utplåna det. Biogenesis står med så oböjlig ihärdighet i wägen för evolutionsteorin, att anfallen på denna lag i antal och grundlighet äro utan like. Men lagen har, som wi sett, bestått profwet. Naturen står inför nutidens blick bruten i tu stycken. De fysiska lagarne få förklara den oorganiska werlden; de biologiska lagarne få förklara den organiska werldens utweckling. Men om den punkt, der dessa lagar sammanträffa, om det underbara gränslandet mellan de döda och de lefwande, om detta har wetenskapen intet att säga. Det är som om Gud gifwit allt i himmelen och på jorden i naturens hand, men förbehållit sig en punkt wid lifwets födelse, för att omedelbart ingripa derwid".

Men hwad är då lifwet? I sjelfwa werket kan man ej säga att någon definition af lifwet, som ännu satt dagen, närmar sig det rätta eller ens på ett ungefär är korrekt. Lifwets gåtfulla beskaffenhet undgår oss, och wi måste åtnöja oss med yttre kännetecken och omständigheter och låta sjelfwa saken wara en olöst gåta. Emellertid gifwes det en definition — och denna är af en af evolutionslärans dugligaste förkämpar, Herbert Spencer — som, om den än är långt ifrån att wara tillfredsställande, likwäl har ett wetenskapligt underlag och såsom sådan kastat mycket ljus öfwer många af lifwets företeelser. Enligt denna definition är lifwet en bestämd sammanställning af olikartade förändringar, både samtidiga och på hwarandra följande, i korrespondens med samtidiga yttre tillwarelseformer och följder, eller kortare uttryckt: „en fortwarande anpassning af inre förhållanden till yttre förhållanden".

Det är denna difinition, som Drummond antagit; men för att kunna följa denna, måste wi hafwa klart för oss, att „olika organismer korrespondera med omgifningen i olika grader af fullkomlighet eller ofullkomlighet. Nederst på den biologiska skalan finna wi organismer, som hafwa endast den mest begränsade korrespondens med sin omgifning. Ett träd till exempel korresponderar med marken omkring dess rot, med solskenet och luften, som omger dess löf; men på grund af sin låga utweckling är det afstängdt från en hel werld, dit högre lifsformer hafwa tillträde. En fågel deremot, som står högre på lifwets skala, korresponderar med en större omgifning. Han wet hwad som finnes bakom bergen, han lyssnar till sin makas kärlekssång; och för ganska mycket annat, utöfwer trädets enkla werld, är denna lägre organism känslig. Men dock är detta fågelns lif icke högsta lif; äfwen inom den omedelbara fågelomgifningen finnes mycket, för hwilket fågeln måste anses wara död. Inför nu en högre organism, sätt menniskan inom denna samma omgifning, och wi skola se huru mycket mera lefwande hon är. Hundrade saker som fågeln aldrig såg, göra intryck på menniskan. Hwarje särskildt sinne har något att korrespondera med; hwarje förmåga finner en lämplig werksamhet. Menniskan är egentligen en samling af korrespondenser, och just derföre att otaliga inflytanden och föremål kunna inwerka på henne, då lägre organismer äro döda derför, är hon den mest lefwande af alla skapade warelser. — — — Men nu kommer emellertid en fråga af yttersta wigt: är menniskan i korrespondens med hela sin omgifning? Har wäl menniskan med sin andliga begåfning kunnat intaga det andligas sista område? Är hennes medwetna omgifuing hela omgifningen; eller finnes det bland dessa yttre cirklar någon, hwilken hon, oaktadt sina mångfaldiga korrespondenser, icke lyckats uppnå? Finnes det någon cirkel eller blott ett cirkelsegment, som hon ännu icke kan uppnå, icke kan korrespondera med, icke lära känna, icke röna inflytande af, då är hon död i afseende på denna cirkel eller detta segment. Det finnes blott ett swar på denna fråga: hon står icke i förbindelse med hela omgifningen. Om menniskor i allmänhet kon ej sägas, att de äro i lefwande beröring med den del af omgifningen, som kallar den öfwersinliga werlden. Då wi nu här införa den öfwersinliga werlden, måste det bemärkas att wi icke införa någon ny faktor; ty i det wi punkt för punkt hafwa följt ett sig allt mera utwidgande område af omgifningar, hafwa wi nu uppnått det yttersta bältet. Den öfwersinliga werlden är nemligen endast yttersta segmentet, cirkeln eller cirklarne af den sinliga werlden; men båda dessa werldar äro dock samma werld".

Spencer säger widare, fullföljande sin definition af lifwet: „Fullständig korrespondens skulle wara fullkomligt lif. Funnes det i omgifningen inga andra förändringar än sådana, som organismen kunde möta med motswarande förändringar, och om den aldrig swigtade när det gällde att möta dem, skulle tillwaron blifwa ewig och kunskapen ewig".

Hwad wetenskapen sålunda anat, har kristendomen besannat. Det finnes icke allenast en fullkomlig omgifning, utan det finnes äfwen en möjlighet till fullkomlig korrespondens med denna omgifning. Wilkoren för erhållandet af denna korrespondens äro de samma som de, hwilka äro gällande wid erhållandet af det naturliga lifwet: lif kan endast alstras genom beröring af lif. Lif i den andliga werlden kan endast alstras genom beröring af lif från den andliga werlden: utan en warder född på nytt, kan han icke ingå i Guds rike. Den Sonen hafwer, han hafwer lifwet; den icke hafwer Guds Son, han hafwer icke lifwet. Detta är kontinuitetens högsta triumf, skapelsens hjertehemlighet, kristendomens tydligt uttalade profetia.

Sådan är i korthet och mycket bristfälligt framställd gången af professor Drummonds, om stor tankeskärpa och djup lärdom wittnande bewisföring. En bok, sådan som denna måste ofelbart wäcka till eftertanke, och om den än icke är i stånd att werka tro, der behofwet af tro icke förut förefunnits, så är den i alla händelser i stånd att bryta udden af förnekelsen; ty den bewisar, såsom intet arbete förut gjort det, att den naturliga menniskan med allt det snille och alla de wetenskapliga medel, som stå henne till buds, är oförmögen att utforska andra områden än de, som ligga i jemnbredd med eller under henne; för de områden som stå öfwer henne, saknar hon alla motswarigheter. Men att sådana områden finnas, ditåt pekar hela naturen, och i uppenbarelsen få de sin förklaring.

*) Orsaken härtill är att wi haft anledning förmoda att en öfwersättning wore förberedd äfwen i wårt land.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Frågan om de kyrkliga småbarnskolorna.** Såsom man torde minnas hade, på senaste kyrkomötets förslag som äfwen upptogs af prestmötet i Tammerfors till senaten hemställts om ett anslag ur allmänna medel af 6000 mark till jemn fördelning emellan landets tre domkapitel för utbildande af skickliga lärare i de ambulatoriska skolorna. Denna hemställan har nu behandlats af senaten, som beslutit att ofwannämnda summa skall för det ifrågawarande ändamålet utgifwas icke till domkapitlen, utan till skolöfwerstyrelsen. Detta senatens beslut måste helsas med odelad tillfredsställelse, ty, om man än ej kan förneka att ju presterskapet eger rätt att, om de sjelfwa wilja bekosta medel derför, inrätta sådana skolor som de anse önskwärda, så gestaltar sig saken dock annorlunda, då det gäller att få dessa skolor till stånd med allmänna medel. Frågan om den primära underwisningen skall föras tillbaka till beroende af kyrkan, eller fortgå på den wäg som den Cygneiska folkskolan redan brutit, är af så djup betydelse, att folkrepresentationen eger rätt att i densamma få göra sin röst gällande. Och folkrepresentationen har talat. Wid senaste landtdag uttallade sig alla stånd, utom presterna, emot kyrkliga skolors bildande. Senatens beslut i ämnet är derföre endast ett lojalt stadfästande af landtdagens beslut.

— **En wigtig kyrkostämma** egde rum i måndags, då frågan om Helsingfors församlings delning behandlades. Såsom wåra läsare torde erinra sig, hade en för ändamålet nedsatt komité tillstyrkt en fördelning i tre församlingar twå swenska och en finsk. — Emot denna fördelning på språklig grund har emellertid en stor och som det synes berättigad opinion gjort sig gällande, som i stället yrkar på en delning på territoriel grund. Stämman ajournerades till nästa måndag.

— **Makars egendomsförhållanden.** Å den af ständerna wid senaste landtdag antagna lagen angående makars egendomsförhållanden har senaten beslutit å högsta ort hemställa om stadfästelse.

Ett Howingskt stipendium på 600 mk har enligt N. Pr. af konstföreningens direktion tilldelats målarinnan Anna af Forselles.

— **Ewangelisk-Luthersk ynglingaförening i Finland.** Komminister K. A. Hildén, m. fl. hafwa hos senaten anhållit om fastställelse af stadgar för en förening med detta namn. Wi hoppas att bildandet af denna förening, till hwilket initiativet tagits af personer hörande till Lutherska ewangeliiföreningen, icke skall förhindra att den ynglingaförening som studenternas religiösa diskussionsförening beslutit bilda, kommer till stånd.

— **Geheimerådet Karl Stjernwall,** som i sin egenskap af chef för de ryska jernwägarne åtföljde det kejserliga bantåget, blef wid dettas urspårning i likhet med flere andra ombordwarande swårt skadad. Now. Wremje uttalar sitt be-

klagande öfwer att geheimerådet, som gjort sig så högt förtjent om de ryska jernwägarne, fått på sig uppbära följderna af de ryska ingeniörernas slarf. Geheimerådet S:s tillstånd skall dock nu wara något förbättradt.

— **Det nya kirurgiska sjukhuset** är öppnadt sedan i tisdags, då patienterna från det gamla sjukhuset dit öfwerflyttades. Detta nya ståtliga hus, som är afsedt att afhjelpa en sida af det menskliga eländet måste helsas med glädje, äfwen om man med smärta ser, att så otaligt många andra sidor af detta elände förblifwa ohulpna.

— **De qwinliga studenternas ställningar till afdelningarna** utgjorde i förgår föremål för diskussion wid nyländska studentafdelningens weckomöte. Afdelningen beslöt med stor majoritet uttala sig för önskwärdheten att sådana studenter finge på ansökan intagas i någon afdelning. Wid nästa weckomöte kommer frågan att ytterligare utredas, specielt med afseende å de praktiska åtgärder, hwilka för syftets ernående möjligen wore af nöden. H. D.

Söndagens predika:

J Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Anwinen; — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

J Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg; — finsk högmessa kl. 12 pastor Anwinen; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Entwist.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. af B. A. Carlson, och kl. 7 e. m af. H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist.

J Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. samt 5 och 7 e. m. af missionär Franson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska Hildén.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Hildén.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Hildén.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska Hildén.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
" i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Santalmissionen.

Årsberättelsen för denna wigtiga och wälsignelserika missionsgren har nyligen utkommit. Wi återgifwa här det hufwudsakligaste som meddelas från hwarje station.

Wid stationen Sapadoha

är pastor Surju anstäld och har wid sin sida 5 äldste och 2 qwinliga biträden, som tjena församlingen och Herrens sak i allmänhet. Flere affallne kristne hafwa blifwit återförda till frälsaren. De äldste, i all synnerhet de qwinliga biträdena, besöka och wårda de sjuka både bland kristna och hedningar. De äldste bära ut ewangelii budskap dag efter dag till alla, som bo inom distriktet. De fattige understödjas. Församlingens tillstånd är godt. En skola fins för församlingsmedlemmarnes barn, och en troende infödd qwinna är anstäld för att underwisa qwinnorna. Under året hafwa 12 dop förrättats.

Wid stationerna Harripur och Chandpur

werkar missionär Oskar Berg, som wid den först nämda stationen bl. a. bemödat sig om att finna och förhjelpa till nödig mognad män, hwilka kunde biträda honom såsom äldste. En skola har öppnats. 16 dop hafwa förrättats. Wid Chandpur har det warit mer kyligt på det andliga området.

J Basetkundi

arbetar pastor Sibu med 7 medhjelpare, och tillståndet är godt. Pastorns hustru håller skola med flickorna och qwinnorna. Höfdingen i byn synes jemte flere andra hafwa kommit till sinnesändring, och såwäl han som allt hans husfolk få nu kristlig underwisning. Såwäl i detta distrikt som på missionär Bergs område syntes för någon tid sedan en stor wäckelse uppstå. Skaror kommo för att begära dop. Det befans dock till slut wara lekamlig nöd, som förorsakade det mesta af denna rörelse, utan att dertill kom någon synnerlig syndakänsla eller åstundan efter frälsning. Folket hade skuldsatt sig och hotades af ekonomisk ruin samt tänkte då anamma kristendomen för att få hjelp af missionärerna. Naturligtwis kunde de icke mottagas i den kristna församlingen när de drefwos af dylika bewekelsegrunder. Endast några få af dem, som wid denna tid kommo för att begära dopet, synas hafwa werkligt frälsningsbehof, men äfwen med dem har det warit nödigt att förfara med stor försigtighet, på det att man icke för hastigt måtte bewilja dem dopet. J Basetkundi hafwe under årets lopp 22 personer blifwit döpta.

Simoldohi

är en bistation till Basetkundi. Werksamheten utöfwas der af en kateket och 2:ne medhjelpare. Det är ett stort distrikt, som hör till denna lilla station, och folket är i allmänhet begärligt efter att få höra ewangelium. Rätt många erhålla förberedande underwisning för dopet. De, hwilka under missionsåret blifwit döpta, äro inberäknade i det antal, som här ofwan angifwits för hufwudstationen Basetkundi. Kateketen predikar för de hedningar, som samlas hos den i närheten boende öfwerhetspersonen, och för fångarne i fängelset. Äfwen göres allt, för att den stora radschan af Moheshpurs hus skall få lära känna evangelium. Denne man är hindu men är mycket wänlig mot de kristna och will alltid gerna höra dem förkunna den lefwande Gudens ord. Kateketens hustru håller skola för yngre och äldre qwinnor. Allt synes lofwa en rik framgång på detta fält.

Ranga

är en station med kateket och 4 medarbetare. Pastor Sibu från Basetkundi besöker emellanåt stationen och förrättar dop, när så behöfwes. Stor åstundan efter att höra evangelium finnes hos hedningarne, ehuru få af dem ännu kommit till ett djupare frälsningsbehof. En kyrka håller på att uppföras för omkring 1,000 personer. Arbetet bland qwinnorna utöfwas i synnerhet af kateketens hustru och två diakonissor. 7 hafwa under året blifwit döpta.

Tarni

är ett hårdarbetadt missionsfält. En kateket och 3 äldste sköta arbetet och hafwa någon del af året fått biträde af ett par äldste från Nankar. 22 hedningar hafwa under året blifwit döpta.

Chondorpura,

missionär Bunckholdts station, har jemte tillhörande distrikt warit skådeplats för rätt mycken wälsignelse. Äfwen fiendskap har wisat sig — ett bewis på, att Herrens kraft blifwit spord. 57 personer hafwa blifwit döpta. En skola för barn har blifwit upprättad.

Dumka.

På denna station arbetar pastor Pitho med tillhjelp af 6 andra missionsarbetare. Fältet är hårdt. Men der gifwes tillfälle att utså ordet bland en mängd personer från hela landet, ty wid Dumka är centralstationen för landets rättsskipning och administration, hwadan många hafwa ärende dit. Wid Dum, ungefär en swensk mil nordost från Dumka, fins en älsklig kristen församling, och en kateket är boende der, som tillika med församlingens äldste samarbetar med missionsarbetare i Dumka. En skola är i werksamhet på sistnämda plats. 6 dop hafwa förrättats under året.

Karikador

är under wård af en kateket med 5 andra missionsarbetare, och deras arbete synes blifwa krönt med framgång. En präktig skola för äldre och yngre qwinnor sköies af kateketens hustru. Pastor Suna i Tilabani utöfwar tillsyn öfwer stationen. 24 personer hafwa blifwit döpta under det gångna året, och många förberedas nu till dop.

Tilabani.

På denna station arbetar pastor Suna och 6 andra missionsarbetare. Det är ett stort och ingalunda lättarbetadt fält, som dock troget och träget wårdas. Ett par swenska mil från stationen werkar en kristen skollärare, och der finnas äfwen några kristna familjer. Pastorns hustru håller skola och arbetar bland qwinnorna. 14 hedningar hafwa blifwit döpta sista året, wid hwars slut åtskilliga flere förbereddes till dop.

Moholpahari

är arbetsfält för en kateket och 4 medarbetare. Ingen har under året blifwit döpt, men många förbereddes wid dess slut till dopet, och man synes kunna wänta icke så liten frukt inom detta distrikt. Arbetet bedrifwes med mycken trohet, och hedningarne äro williga att höra. Kateketens hustru arbetar bland qwionorna, och en skollärare håller skola för gossar. (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 11 Novemb. 1888.

Josua bok 14: 6—15.

Kalebs arfwedel.

Och Judas barn gingo fram till Josua i Gilgal; och Kaleb, Jefunnes son, Kenisiten, sade till honom: Du känner det ord, som Herren talade till gudsmannen Mose angående både dig och mig i Kades-Barnea etc. v. 6—15.

Kalebs liksom Josuas hela lif är en hel lång lika dyrbar som skön predikan äfwen för oss och wår tid om en trogen och beständig Kristi efterföljelse och wälsignelsen deraf.

Kristi efterföljelse är ett synnerligen wigtigt ämne för hwarje Guds barn framför allt i en tid, då werlden på olika sätt och i olika former ofta så insnärjt dem, som bekänna sig tillhöra Guds folk, att det mången gång tywärr är föga märkbar skilnad emellan dem och werlden. Wi allena, men i främsta rummet de af oss, som på ett särskildt sätt här wid lag stå i fara, göra wäl uti att betrakta eller studera Kalebs historia. Hwad som då i första hand såsom synnerligen anmärkningswärdt framträder i Kalebs lif är att han från första stunden wid uppfyllandet af sin kallelses wärf fullt fattade sin ställning, sin uppgift, liksom sitt mål. Han hade icke blott beräknat kostnaden, han kastade sig ock in i lösningen af sin uppgift på fullt allwar. Han war en hel man. Han sökte icke blott så godt han kunde fullfölja sin uppgift, derför att den blifwit honom gifwen; nej, han insåg det rätta i sin sak, och derför trodde han på framgången och segern af sin sak. Han trodde sin Gud. Derför då hans kamrater misströsta och förtwifla, då Israel smittas af den missmodets ande, som fattat spejarne, då är han fortfarande full af hopp till och förtröstan på sin Gud. Och då hans folk förledas att förgäta sin Gud och all den nåd, som han nyligen förut bewisat dem, då wågar han ock stå ensam, fastän han allt för tydligt såg den fara, för hwilken han derigenom blottstälde sig. Bättre ensam med Gud än stå med tusende emot Gud, tänkte han för wisso. Dessa drag i Kalebs lif äro och måste alltid wara just de rätta yttringarne af det sanna troslifwet. Hos alla Guds och Kristi werkliga efterföljare under alla tider har detta warit det mest utmärkande draget. Se på Mose, på Josua, se på Herrens profeter, se på en Stefanus och alla nya testamentets och öfriga Jesu Kristi blodswittnen; wissheten om sanningens seger och medwetandet om Guds kraft, werksam i deras egna hjertan, gjorde, att de hellre stodo ensamme, ja läto sig dödas, än de en hårsmån weko från den rätta wägen. Det är denna troskraft, denna andeliga hjeltekraft hos t. o. m. mycket lekamligen swaga menniskor, som slår werlden med sådan förwåning. Det är detta föredöme af, huru en kristen bör wara och lefwa, som gjort mer än en Saulus till en Paulus, som kommit millioner att böja knä wid korsets fot. Jag tror, att Guds församking liksom hwarje enskild indiwid af Guds församling just i wår tid behöfwer att särskildt delaktiggöras af Kalebs ande. Fastän tillhörande gamla förbundets folk, gifwer han nya förbundets folk en trogen bild af, huru en riktig kristen bör wara. Han lefde den lära, som den gudomlige mästaren Jesus Kristus förkunnade i en långt senare tid och som hans sanne lärjungar sökt efterfölja eller efterlefwa. Han öfwergaf allt, han offrade allt för att fullfölja den gudomliga kallelsen. J sjelfwa werket är ock detta, hwad Gud fordrar af hwar och en sin efterföljare. Den som icke, om så fordras, will öfwergifwa allt och följa Jesus, han kan icke wara hans efterföljare.

Salige äro de saktmodige, ty de skola ärfwa jorden. Matt. 5: 5.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 45. Torsdagen den 15 November **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tidens tecken.

För Finska Weckobladet af E. F.

IV.

Förförelsen.

„Derföre, om de säga till Eder, si han är i öknen, så gån icke ut, si han är i kamrarne, så tron det icke"!

Jesus Kristus.

I föregående betraktelse hafwa wi angifwit de twenne stora hufwudhärdar, ur hwilka förförelsen i denna tid, under mångahanda och i öfrigt mycket olikartade former, med fruktanswärd makt tränger mot de troende, så att, om möjligt wore, „äfwen de utwalde" skulle förföras.

Å ena sidan en widt utbredd namn- och sken-kristendom, en widrig wrångbild af Jesu Kristi sanna församling på jorden, detta andliga skökowäsende (Upp. 17: 1) som bewarar gudaktighetens sken, men försakar dess kraft (2 Tim. 3: 5), „som förgäter att kyrkan skall wara i werlden såsom Jesus war i werlden, en korsdragare och pilgrim, som förgäter att werlden är för henne korsfäst och dömd; som i sitt hjerta åter tillerkänner werlden den realitet, erkänner den såsom en makt, för hwilkens wrede hon fruktar, efter hwilkens bifall hon fikar, med hwilken hon eftersträfwar en förmedling, hwilkens ära och gods, hwilkens njutningar, hwilkens behagliga existens synas henne önskwärda med hwilkens wishet, bildning, wetenskap och ande hon koketterar gent emot sanningens ord"; *) detta är qwinnan **som sitter på wilddjuret** i öknen; (Upp. 17: 1—3). Hon „sitter öfwer de många wattnen", (behersar många folk); „Jordens konungar hafwa bedrifwit horeri" med henne, och af hwilkens horeris win, de, som bo på jorden, hafwa blifwit druckne" (förförde). Hon uppträder fiendtligt emot Jesu sanna efterföljare, ty hon är „drucken af de heligas blod och af Jesu wittnens blod" (Upp. 17: 6). „Wi behöfwa här ej blott tänka på en Huss, på waldenserne, hugenotterna, de engelska martyrerne m. fl. ej heller blott på det, som ännu kan komma, utan här gäller ock det ordet „hwar och en som hatar sin broder, han är en mandråpare" (1 Joh. 3: 15). Hwarhelst lefwande kristne sättas tillbaka eller förtryckas af kyrkans ledare, ware sig af hemlig eller uppenbar afwoghet mot sanningen, hwarhelst en falsk teologi borttager tron ur ungdomens hjerta, hwarhelst en själasörjare prisgifwer eller stöter ifrån sig de stilla i landena af fiendtlighet emot deras korsgestalt, hwarhelst wi skjerna emot eller blygas för att bära Kristi tjenares smälek, der har ett mord föröfwats på Guds helige" *) — Denna i skökowäsendets stora werldsöken uppburna, falska och urartade, namnkristendom betecknas af Jesu warnande ord: „Derföre, om de säga till Eder: si, han är i öknen, så gån icke ut". (Matt. 24: 26).

Å andra sidan utgår i denna tid en mäktig och omfattande förförelse ur den antikristliga utwecklingen, som, trängande upp ur ett hedniskt werldswäsende, leder till förnekelsens gudsfiendtliga princip. Denna utweckling, hwars yttersta produkt skall blifwa framträdandet af en personlig antikrist, — „syndens man, förderfwets son„ — är förutsagd och förebildad i Dan. 7: 8 (det lilla hornet) 2 Tess. 2: 8 (den laglöse) (Upp. 13: 5 (munnen på det ur hafwet uppstigande wilddjuret) Upp. 13: 11—18 (det ur jorden uppstigande wilddjuret, hwilket „bedrager dem, som bo på jorden", v. 5) och Upp. 16: 13 och 19: 20 (den falska eller lögn-profeten, hwilken „hade bedragit dem, som hade tagit wilddjurets wedertecken").

Härom skrifwer den af oss ofta citerade d:r Auberlen, hwars blick trängt djupt in i profetian:

„Ingen, som med upplyst öga blickar in i de twå sista århundradena, skall förneka att äfwen profetian om den falske profeten redan har börjat att med stora steg gå i uppfyllelse. Då småningom oomwänd hedendom alltmer inträngde i kyrkan i de första århundradena efter Kristus, war katolicismen den närmaste produkten af denna sammanblandning af kristligt och hedniskt. Då nu reformationen löste bandet och återstälde den rena kristendomen, så war det naturligt, att, i de följande århundradena, äfwen hedendomen framträdde allt mer ren, naken och obeslöjad och ånyo bekämpade kristendomen, närmast med blott andliga wapen. Det okristliga wäsendet, som förut till det yttre war kristnadt, framträdde och framträder nu allt mer i sin antikristliga karaktär och det just såsom det falska profetdömet, såsom irrlära, såsom förföriska ideers andliga makt, som hwila på en principielt falsk och gudsfientlig werldsåskådning, men under filosofiens, upplysningens och kulturens namn fräta omkring såsom kräftan (2 Tim. 2: 17). Det är ett faktum att wilddjurets återupplefwande och nya makt, hwarom wi förut talat, är framkalladt, åtföljdt och buret af den falska profetens werksamhet, alldeles såsom det skildras i Upp. 13: 12. Det är uppenbart, att den filosofiska principen om menniskoandens autonomi och rationalismens motswarande teologiska princip, att idealism och materialism, deism, panteism och ateism ej äro något annat än foster af en och samma ande, hwars wäsen är affall från kristendomens första principer, affägelse af den lefwande, heliga guden, förgudning af det skapade d. w. s. just det, som Apokalypsen kallar wilddjurets tillbedjare. I mångfaldigt afseende är ju nu tillochmed i bokstaflig mening „bestialitet tänkarenes ideal". Derigenom att det moderna tänkandet want sig att taga de lägre företeelserna till måttstock för de högre, har man neddragit först Guds ord på profana böckers niwå, sedan Guds son på wanliga menniskors, slutligen Gud på werldens och till sist menniskan på djurets.

Men äfwen der man ej kommit till detta sista, är det falska profetdömet mäktigt nog. Hwad som ännu i dag afhåller tusenden från kristendomen och ej låter andra tusenden tränga fram till den fulla, hela kristendomen, det är respekten för de andliga makter, som behersta tiden, för den moderna wetenskapen och bildningen. Det wärsta är dock, att knapt någon inser skadan i hela dess djup. Ty deri bestod redan i gamla förbundet de falska profeternas hufwudwerksamhet, att de ingåfwo folket den tron, att det icke stod så illa till, att Guds domar ännu icke woro så nära. Den ofta upprepade grundförebråelsen emot dem är: „De hela mitt folks dotters skada blott ytligt, och säga frid frid, och det är dock ej någon frid". Derföre har företrädeswis Jeremias, som upplefde den inbrytande domen öfwer Jerusalem, att kämpa emot det falska profetdömet; (se 4: 9. 6: 13—15. 3: 10 ff. 14: 13 ff. 23: 9—40. Jemf. ock Hesek. 13.)" Så långt Auberlen.

Den i wår tid ofta och med mycken ostentation och twärsäkerhet nästan axiomatiskt framhållna sats, att tro och wetenskap, eller wetande, alldeles utesluta hwarandra, såsom warande ungefär lika motsatta som ljus och mörker eller watten och eld, är grundfalsk och beroende af okunnighet om trons wäsende; det förra framgår redan af det oemotsägliga faktum, att det i sjelfwa werket gifwits, och ännu den dag, som är, gifwes wetenskapsmän, stående på höjden af tidens bildning och intagande ett framstående rum inom sina resp. wetenskapsgrenar, hwilka tillika äro ödmjukt troende kristne; det sednare framstår bland annat äfwen af det egendomliga sätt, uppå hwilket fördomen angående denna förmenta motsättning emellan tro och wetande i wåra dagar förkunnas och propageras. Wissa, med snille och skarpsinne begåfwade, wetenskapsmän, hwilka icke känna Gud och lifwet i Honom genom Jesus Kristus, uppställa, såsom resultat af sina forskningar och studier samt tänkande, teorier, de der i wissa afseenden, werkligt eller skenbart, stå i strid med den bibliska uppenbarelsen; i följd af en, den fallna menskliga naturen inneboende, egendomliga obenägenhet mot det gudomliga, accepteras dessa teorier med stor begärlighet såwäl af lärda som olärda, hwilka helt enkelt tro på sanningen af dessa förkunnelser; ty ingen lärer wäl wilja påstå, att de tusenden både lärde, halflärde och olärde, hwilka i denna tid så käckt bryta stafwen öfwer bibel och kristendom, blifwit dertill ledda af sina egna wetenskapliga studier och spekulatiwa forskningar; nej, utan de se upp till dessa „tongifwande", den allmänna uppfattningen ledande, snillen och tänkare, på hwilkas förkunnelse de lita, d. ä. de „tro" på deras ord; motsättningen är härwid således icke den emellan **tro** och **wetenskap** eller **wetande**, utan fastmer den emellan **tro** och **tro**; i ena fallet tror man Guds ord, i andra fallet på menniskors; den förra tron är „kristlig" tro, den sednare „antikristlig".

Det är ett oriktigt förfarande att uppställa kristlig tro och menskligt wetande såsom twenne fiendtliga, hwarandra uteslutande begrepp, ty dem emellan kan uppwisas mången beröringspunkt, om de ock, å andra sidan äro både till område och föremål, wäsentligen åtskilda. Wetenskapen opererar inom det för de menskliga sinnena fattliga området af skapelsen, och dess föremål är kunskap, wetande, grundadt på matematisk och logisk bewisning. Tron har icke att göra med den sinliga werldens ting, utan sträcker sig till långt der bortom befintliga osinliga områden; hennes föremål äro de öfwersinliga realiteterna, hwilka uppenbaras för henne, men icke kunna matematiskt och logiskt på twingande sätt framställas för det menskliga förståndet. Den kristliga tron förutsätter derföre ett nytt sinne (Jer. 31: 33, 34. 1 Joh. 5: 20), hwilket erhålles ensamt och uteslutande af lifsgemenskapen med Jesus Kristus. Liksom grenen först efter inympningen i stammen genomströmmas af dennas safter och blir delaktig af dess lif, så uppstår ock hos den troende, efter lifsföreningen med Kristus, ett helt nytt lif, (2 Kor. 5: 17. Efes. 4: 23, 24. Kol. 3: 10, 1 Joh. 3: 14. Rom. 8: 6, 10), tjenligt att emottaga uppenbarelsen af de öfwersinliga tingen, och utrustadt med de nödiga wilkoren för att af Herrens ande ledas „från klarhet till klarhet" (2 Kor. 3: 17, 18). — Häraf framgår — hwad som föröfrigt erfarenheten, särskildt i wår tid, dagligen wisar, — att man, hwad beträffar menskligt lärdom och kunskap, kan stå på högsta höjden af tidens wetande, utan att ega detta nya lif, liksom å andra sidan att man, utan att besitta en högre grad af wetande, kan wara i glad och lycklig besittning af lifwet i Guds sons tro (Efes. 2: 8), hwilket jem-

*) D:r C. A. Auberlen.

*) D:r C. A. Auberlen.

wäl besannas af Jesu wal af apostlar, hwilka alla woro olärda män. Kunskap, wetande och lärdom äro goda och wälsignelsebringande Guds gåfwor, för såwidt de i ödmjukhet anwändas efter Guds wilja och för Hans rike, men om de missbrukas — och härwid gör sig gällande en stor och farlig förförelse — så att de leda till högmod, fåfänga, menniskodyrkan och otro, så äro de, med afseende på wårt förhållande till Gud, ej blott onyttiga, utan dertill i hög grad förderfbringande och skadliga. Med hänsyn till det kristliga troslifwet, hafwa de ej någon afgörande betydelse; såwäl den lärde, som den olärde otrogne skall en gång — „på den dagen" — få höra samma ord af Jesus: „Gån bort, jag kände eder aldrig"!

Den antikristliga wisheten utöfwar i wår tid en utomordentligt stor, ytterst farlig och omfattande förförelse, afhåller miljoner från den sanna kristendomen och skall ännu öppet wända sig emot Guds folk. Det är denna, ur den antikristliga wishetens gemak och lärosalar utgående, mäktiga förförelse, för hwilken Jesus warnar med orden: „Derföre, om de säga till Eder: si, han är i kamrarne, så tron det icke"!

Wi skola i nästa nummer egna wår uppmärksamhet åt de förförelsens mognade frukter, hwilka den närwarande tiden har att uppwisa (Matt. 7: 16).

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Några ord angående kallade och „okallade" predikanter.

I n:o 43 af detta blad har hr K. A. T. åter uppträdt emot „okallade", kringresande predikanter utan att dock nöjaktigt förklara, hwad han menar med att wara „okallad". Wisserligen har han framhållit att så wäl inre som yttre kallelse är nödwändig för en predikant, men dermed är ännu icke afgjordt hwari denna inre och yttre kallelse måste bestå. Låtom oss derför med ledning af Guds ord och kyrkans författning i korthet undersöka hwilka som äro kallade eller icke.

I början af Joh. 10 talar Jesus om sanna och falska församlingsherdar sålunda: „Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som icke går genom dörren in i fårahuset, utan stiger in från annat håll, han är en tjuf och en röfware. Men den som går in genom dörren, han är herde för fåren". Och i v 9 tillägger han: „Jag är dörren; om någon ingår genom mig, skall han blifwa frälst, och han skall ingå och utgå och finna bete". Wi se häraf, att endast den, som genom tron kommit i lifsgemenskap med Kristus och sjelf är frälst, kan hafwa inre kallelse till predikoembetet. Den som på annat håll, d. w. s. utan tro och kärlek till Herren, utan hans andes utrustning, blott på grund af yttre kallelse eller fullmakt för brödets skull, trängt sig fram till nämda embete, han är enligt Jesu ord en tjuf och en röfware. Och om alla sådana predikanter och lärare säger Jesus i sin bergspredikan (Matt. 7: 15): Wakten eder för de falske profeterna, som komma till eder i fårakläder, men inwärtes äro glupande ulfwar" etc. Ingen yttre, ware sig kyrklig eller öfwerhetlig kallelse kan ersätta den inre.

I Joh. 21: 15—17 omtalas hurusom Jesus upprepade gånger frågade Petrus: „Simon, Jonas'son, älskar du mig"? Och för hwarje gång denne swarade: „Ja, Herre, du wet, att jag har dig kär, sade Jesus till honom: Föd mina lam, eller: „wårda mina får", „föd mina får"! Häraf se wi, att om någon af öfwerherden, Jesus Kristus, skall blifwa kallad att föda och wårda hans hjord, så måste han ega en oskrymtad kärlek till Kristus. I början af Apg. läsa wi att Jesus bjöd sina lärjungar att icke lemna Jerusalem, utan förbida Fadrens löfte om den Hel. Ande, som skulle utrusta dem med erforderlig kraft för deras embete. Och i 1. Joh. 2 säger aposteln till de troende, att såsom smörjelsen af den Helige lärde dem om allting, så ware det ock sant och icke lögn. Häraf framgår, att Andens gåfwor äro af nöden i all synnerhet för den, som skall förkunna ewangelii sanning. Yttre gåfwor, såsom lärdom, snille och wältalighet, äro wisserligen goda för en predikant, men kunna icke ersätta Andens gåfwor. Dessa yttre gåfwor utan Andens gåfwor äro såsom en praktfull lampa utan olja. Hon ter sig lysande och storartad i dagsljuset, men tjenar till ingenting då natten inbryter. Så kan ock rikt begåfwade predikanter, som saknar Andens nådegåfwor, till en tid hänföra och blända werldens menniskor, men i synbanödens och i dödens fasansfulla mörker, då den förirrade och fridlöse menniskoanden spanar efter ljus och frid, då duger en sådan predikant till intet. Icke heller kan han föda och wårda Kristi hjord. Han är derför under inga wilkor kallad af Kristus, om han än kunde åberopa sig på hwilken yttre kallelse och hwilka naturliga gåfwor som helst. Å andra sidan tro wi icke, att någon fått en werklig inre kallelse till predikoembetet utan att jemwäl ega nödiga naturgåfwor. Till den inre kallelsen hör alltså, i korthet sagdt, att den genom tron stå i en sann lifsgemenskap med Kristus, att älska honom öfwer allting, och, utrustad icke blott med nödiga naturgåfwor utan i synnerhet med Andens nådegåfwor, erfara en helig åstundan att få egna sitt lif åt ewangelii tjenst.

Härmed torde wara nog sagdt om den inre kallelsen och dess nödwändighet.

Hwad den yttre kallelsen angår, tro wi äfwenledes att hon i regeln är nödwändig för en ewangelii förkunnare. Men denna regel är icke utan undantag, såsom strax skall wisas. I Luk. 9: 49, 50 berättas att Johannes sade till Jesus: „Mästare, wi sågo en som i ditt namn utdref onde andar, och wi förbjödo honom det, emedan han icke följer oss". Och Jesus sade till honom: „Förbjuden honom icke; ty den som icke är emot eder, han är för eder". Denne man följde sin inre kallelse utan att ega någon yttre, och Jesus tog honom i förswar. I Apg. 8 omtalas att Filippus och öfriga från Jerusalem förskingrade kristna gingo omkring och förkunnade ewangelii ord. Ingen af dem säges hafwa någon yttre kallelse till predikoembetet, och likwäl predikade de. Äfwen Apollos for omkring och predikade utan yttre kallelse.

Från wår tid wilja wi erinra om den bekante, swenske lekmannapredikanten C. O. Rosenius. Han war under lifstiden mycket förkättrad från högkyrkligt håll, enär han icke war wederbörligen kallad. Men efter hans död hörde den, som skrifwer dessa rader, en gammal högkyrklig swensk kyrkoherde säga om R., att Gud sjelf inskrifwit hans namn i swenska kyrkans historia, genom att till kyrkans fromma kröna hans lifsgerning med utomordentlig wälsignelse. Och hwem har icke hört talas om den amerikanske „ewangelisten„ Moody? Han kan icke berömma sig af någon kyrklig eller öfwerhetlig kallelse, men det oaktadt äro Englans och Amerikas ypperste kyrklige lärare redo att sätta sig såsom lärjungar wid hans fötter?

Emellertid wilja wi lemna dessa undantag och gå till regeln, enligt hwilken ewangelii förkunnare jemte en inre kallelse äfwen måste hafwa en yttre sådan. Denna yttre kallelse kan på grund af olika omständigheter wara mycket olika för den ene och den andre. I finska kyrkan t. ex. tillkommer det i wissa fall församlingen att wälja sin predikant, men i wissa fall får församlingen åtnöja sig med den kejsaren eller domkapitlet utnämner (kyrkol. § 244 m. fl.). För inwigning i prestembetet kan, derest öfriga kompetenswilkor icke saknas, den ene wara kallad till presterlig tjenstgöring af en församling, den andre af en prest som behöfwer hjelp; en tredje innehar ordinarie läraretjenst i wetenskaper eller språk wid landets universitet eller lärda skolor och kan på grund deraf blifwa prestwigd; en fjerde är ordinarie tjensteman wid domkapitlet; en femte kan efter skedd anmälan erhålla domkapitlets kallelse; en sjette kan blifwa prestwigd och förordnad på den grund, att någon prestenka, som innehar nådårsrätt, dertill föreslår honom; o. s. w. (kyrkol. §§ 111, 112).

Lekmän kunna äfwen under wissa wilkor af biskopen och domkapitlet eller af kyrkoherdarne i församlingarna tillåtas att predika och i kristendomsunderwisningen deltaga (§ 106). Wi se således, att i ett kyrkosamfund kan den yttre kallelsen till ett och samma embete under olika omständigheter wara mycket olika, hwad formen beträffar, äfwensom att olika kallelse erfordras för olika kyrkliga embeten. Lekmannen kan alltså hafwa en laglig yttre kallelse så wäl som presten utan att dock den förre behöfwer wara kallad på samma sätt som den senare. Men icke blott det. Likasom presterna i ett samfund kunna wara kallade på olika sätt och likwäl wara lagligen kallade, så kunna äfwen lekmännen på olika sätt wara lagligen kallade. Exempel derpå äro redan anförda, men wi hafwa ännu ett exempel, som hr K. A. T. utan twifwel helt och hållet förbisett, då han i så myndig ton talat om okallade predikanter.

I kyrkolagens 33 § heter det: „Enskild andaktsöfning, wid hwilken flere personer sammankomma, än att den till husandakt hänföras kan, må ock utan wederbörande presterskaps omedelbara ledning hållas" etc. Det är således lagligt att utan presterskapets omedelbara ledning hålla så beskaffade andaktssammankomster. Men då måste det äfwen wara lagligt för andra än wederbörande presterskap att leda dessa sammankomster. Den som har laglig rätt att föranstalta dylika sammankomster har äfwen obestridlig rätt att antingen sjelf leda dem eller ock att kalla någon annan dertill. Och den som mottager en dylik laglig kallelse, han är dermed lagligen kallad och berättigad att leda ifrågawarande sammankomster t. ex. med bön, sång och ordets förkunnande, hwilket ju är det wanliga wid dylika sammankomster. Ja, den lekman, som sålunda uppträder och förkunnar ewangelii sanning, är på sitt område lika lagligt kallad och berättigad att uppträda som presten och den af biskop eller domkapitel legitimerade lekmannen på sitt, ehuru de naturligtwis äro på olika sätt kallade. Ingendera kan förbjudas, med mindre han gör sig skyldig till willfarande lära eller annat brott. Är lekmannen i fråga en sanningens förkunnare, så åtnjuter han kyrkolagens skydd och dermed måste hr K. A. T. låta sig nöja. Slutligen må erinras, att det understundom är berättigadt att predika ewangelium icke blott utan yttre kallelse, utan äfwen under yttre förbud och förföljelse (t. ex. Petrus Waldus död 1197). „Man måste mer lyda Gud än menniskor".

J. A. K.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Ministerstatssekreterareembetet besatt.** Till ministerstatssekreterare har af H. M. utnämnts ministerstatssekreterareadjointen, generalen Kasimir Ehrnrooth. Till hans blifwande efterträdare såsom ministerstatssekreterareadjoint torde senatorn, general W. von Daehn wara utsedd.

Den nye statssekreterarens första åtgärd skall hafwa warit att i en skrifwelse till generalguwernören hemställa om att den ministerstatssekreteraren tillkommande lön såsom allt för stor måtte nedsättas med 10,000 mark. N. Pr., som omtalar detta rykte, hoppas att detta handlingssätt på mer än ett håll i wårt land skall mana till efterföljd.

— **Kyrkostämman om Helsingfors församlings delning** ledde till en omröstning genom upprop emellan dem, som önskade att delningsförslaget genast skulle komma under ompröfning och dem, som önskade att en komité skulle nedsättas, för att ytterligare utreda frågan. Resultatet af denna omröstning, som widtog måndag afton och slutfördes redan följande dag, war att röster för 9,974 mk afgåfwos till förmån för det första alternativet, samt röster för 1,746 mark till förmån för det senare. En delning torde således komma att omedelbart förestå, och för att bestämma de grunder, på hwilka denna skall komma till stånd, sammanträder stämman åter i qwäll.

— **Seminariet i Ekenäs.** Föreståndarinnetjensten wid seminariet i Ekenäs har ansökts af fröknarna Wendla Forsström, Hanna Faworin och Hedwig Sohlberg.

— **Fredrikshamnsbanan.** Senaten har gifwit sitt samtycke till stadsfullmäktiges i Fredrikshamn anhållan om en undersökning af en linie emellan sistnämnda stad och någon lämplig punkt på Kouwola—Kotka banan.

— **Trafiken på Sawolaksbanan.** Kuopio och S:t Michels stadskommuners anhållan, att jernwägen mellan dessa städer måtte redan denna winter för trafik upplåtas, har af senaten afslagits. Tillåtelse har dock gifwits att befordring af gods på denna bana må med iakttagande af all möjlig försigtighet på särskilda wilkor ega rum.

— **Inspektionsarbetena å Kotka—Kouwola banan** hålla som bäst på att afslutas och banans sträckning är sålunda definitivt bestämd. Deremot pågår ännu undersökningen af jordmonen och liniens affattning å karta. (K. S.)

— **Träskända gård,** tillhörig öfwerstinnan A. Karamsin, nedbrann natten mot den 8:de dennes till grunden. Wid olyckstillfället omkom till allmänt deltagande, doktorinnan Maria Stenberg, som war på besök hos sin syster, hwilken war anstäld som slöjdlärarinna å godset. Fru Stenberg war endast 23 år gammal, maka till docenten wid härwarande universitet, E. Stenberg, och moder till twå barn.

— **Tidningen Finland** utkommer från nästa års början såsom aftontidning med d:r A. Hjelt såsom hufwudredaktör.

— **Ekenäs Notisblad** kommer att upphöra med detta års utgång.

— **Nya tidningar.** I Kotka är man enl. K:a betänkt på att utgifwa en „kristlig, sedlig och nykterhetswänlig" tidning. Beslut om tidningens utkommande skulle fattas wid ett till i söndags sammankalladt möte i nämnda stad. — Samtidigt har pressöfwerstyrelsen meddelat vice pastorn H. Öftring tillstånd att i Nykarleby utgifwa en månadtligen utkommande tidskrift med namnet „Församlingswännen, månadsblad för kyrkan och skolan".

— **Tidskriften „Suomen teollisuuslehti"** har af senaten beviljats en årlig subvention af 3,500 mark för innewarande och nästkommande år.

— **Finskt slöjdmuseum.** Konstflitsföreningens bestyrelse war d. 7 dennes af chefen för handels- och industriexpeditionen i k. senaten. L. Mechelin, sammankallad för att diskutera frågan om inrättande af ett under konstflitsföreningens egid stående slöjdmuseum, och uttalade sig bestyrelsen derwid enhälligt för önskwärdheten af ett sådant museums grundläggande. Frågan härom torde inom kort i sammanhang med andra förslag afseende slöjdkunnighetens i landet höjande blifwa föremål för senatens handläggning.

Rum för museet skulle beredas i Ateneum genom industriskolans flyttning till annan lokal.

— **Privata fruntimmersskolan i Fredrikshamn** skall med detta läseårs utgång upphöra med sin werksamhet. — Beslutet härom fattades wid en bolagsstämma, som delegarene i skolaktiebolaget höllo senaste wecka. Af aktiebolaget skulle hälften, eller 100 mk per aktie utdelas åt aktionärerne; återstoden, cirka 13,000 mk som skulle få wäxa med ränta på ränta, reserweras för en möjligen i framtiden å orten uppstående swenskspråkig flickskola. (F. T.)

— **Den soppkokningsanstalt**, som öfwerstinnan A. Karamsin inrättat å det henne tillhöriga villaområdet Hagasund, har wisat sig wara en werkligen wälgörande inrättning för traktens talrika fattiga befolkning, skrifwer Lördagsqw.

Här serweras från kl. 11—3 på dagen rykande warm, närande och god köttsoppa eller mjölkmat för det billiga priset af 5 och 10 penni portionen. Äfwen erhålles mat till afhemtning, då priset utgör 40 penni kannan.

I den närmaste framtiden har öfwerstinnan Karamsin för afsigt att i härtill lämplig lokal å villaområdet Hagasund inrätta en afgiftsfri söndagsskola för traktens barn.

— **Finska bibelsällskapet** firade i söndags sin årshögtid i domkyrkan i Åbo. Ur årsberättelsen återgifwa wi enl. Å. T. följande:

Bibelsällskapet i Helsingfors har år 1887 försålt 7 helbiblar och 40 nya testamenten på swenska språket samt 32 helbiblar och 4 nya testamenten på finska språket samt till gratisutdelning utgifwit 146 swenska och 329 finska nya testamenten, och uppgår således sällskapets hela utspridning till 558 exr.

Sammanlagda beloppet af de heliga skrifter, som landets bibelsällskap under år 1887 utspridt, uppgår förutom Joensuu bibelsällskaps spridning, till 7,085 exr.

Wid 1887 års början utgjorde wärdet af sällskapets boklager 39,356 mk 41 p. och wid årets slut uppgick dess wärde till 35,002 mk 37 penni.

Sällskapets räkenskaper för sistlidet år hafwa blifwit reviderade af hofrättsassessorn John Lindström och handlanden C. F. Salwiander och hafwa sällskapets inkomster under året utgjort 7,062 mk 81 p. samt utgifter 3,419 mk 5 p., hwadan således sällskapets kassa som wid årets början utgjorde 67,454 mk 61 p., ökats med 3,643 mk 76 p. Af sällskapets medel woro wid årets slut utlånade 32,000 mark samt i bank insatte på depositionsräkning 38,500 mk och återstoden på löpande räkning.

— **Nylands läns nykterhetsföreningar** woro samlade d. 4 nov. uti Borgå till kretsmöte. Mötet öppnades kl. 4 e. m. uti lyceisamlingssal af lektor Nyberg, som efter en bön, framsagd på båda språken, förklarade mötet öppnadt och föreslog derpå till ordförande doktor A. Granfelt, hwilken jemwäl åtog sig uppdraget. Doktor G. yttrade derefter några inledande ord, framhållande hurusom det behöfdes flere beröringspunkter än Helsingfors mellan de 20 föreningar, som finnas i Nyland, hwilka framförallt erfordrade en bestyrelse af nyländske män, som utgjorde en föreningslänk mellan de skilda föreningarna och utöfwade nykterhetssträfwan åt alla håll, anordnade föredrag, anskaffade talare m. m.

Förslaget till stadgar godkändes. Orten för kretsföreningarnas bestyrelse bestämdes till Borgå stad.

Till ordförande i denna bestyrelse utsågs nästan enhälligt lektor Nyberg samt till ledamöter kollegan Lönnberg, bokförläggaren Söderström och fru Nordberg. Årsafgiften bestämdes till 25 p. Flere personer föreslogos till nykterhetstalare, och borde flere föredrag, helst i samtalsform, hållas efter hwarandra. Nästa årsmöte skulle hållas uti Orimattila i början af juli månad. Lektor Nyberg afslutade mötet, uttalande deltagarnes „tack" till d:r Granfelt samt uttryckande sin belåtenhet öfwer det allwar, hwarmed frågorna behandlats. Wid mötet woro föreningae företrädda genom 32 ombud.

— **Nykterhetsföreningen i Ekenäs**, som förliden wecka war sammankallad till extra möte, beslöt derwid på ordf:s, hr Lönnbecks förslag, att upplösa sig, dock med förbehåll att arbetet under någon annan, omständigheterna bättre motswarande, form skulle fortsättas. Den sålunda nu upphörda föreningen grundlades i juli 1882, men har först sedan maj 1885 egt wederbörligt stadfästade stadgar. Bland orsaker, som fordrade dess upplösning, framhöll ordf. att det största antalet af föreningens medlemmar, ehuru fortfarande absolutister, dock af samwetsskrupler plägade wara förhindrade att deltaga i mötena, samt underlåtit att inbetala sina årsafgifter. Dessa medlemmar önskade man blifwa qwitt, och den lämpligaste utwägen härtill war den ofwannämda, för hwilken äfwen andra skäl, af ekonomisk och formell beskaffenhet, talade.

De wid mötet närwarande öfwerenskommo härefter om werksamhetens fortsättande på en friare widare basis under namn af „blåbandsföreningen", och skulle såsnart egen, större lokal erhållits, regelbundna blåbandsmöten för folket hållas engång i weckan. Den gamla föreningens inventarier m. m. öfwerlätos samtidigt till det nybildade sällskapet, hwarjemte beslöts att af den förra läsesalens bokförråd söka bilda ett nykterhetsbibliotek för utlåning. (E. N.)

— **I herr Franzons evangelistkurs** deltaga emellan 50 och 60 personer.

— **En bazar** till förmån för Nykterhetens wänner egde rum i går i studenthuset. Tilloppet af folk war under dagens lopp stort; programmet för aftonen bjöd på ett föredrag af pastor E. Bergroth, sång, musik och deklamation. Behållningen torde hafwa warit ganska stor.

— **Räddning af menniskolif med fara för sitt eget.** Från Wiborg skrifwes i Wib.bl.: Då arbetskarlen Johan Silfwerbergs från denna stad 18-åriga son Karl i går kl. 1/2 3 på e. m. med en kälke befann sig på isen utanför mekaniska werkstaden, råkade han slinta in i den ränna, som ångbåten Ellida dagen förut öppnat inwid den der befintliga wågbrytaren och förswann under isen. Detta obserwerades af ingeniör Galléns arbetare på ångaren Alexander, derifrån en matros, Anton Kouwonen från S:t Johannis, genast skyndade till, kastade sig i wattnet och dök ner under isen, der han äfwen fick tag i S., hwilken han lyckades få upp till ytan, hwarpå de båda twå upptogos af en lifräddningsbåt med tillhjelp af ångbåten Ellida, som i detsamma åter råkade komma till stället. Silfwerberg, som redan hunnit ligga c:a tre minuter under isen och befann sig i sanslöst tillstånd, affördes till hr Hellstens bostad i mek. werkstaden, der han med tillhjelp af tillkallad läkare en stund derpå återfick till sans. Kouwonen återwände genast till sitt arbete. Det är att hoppas att den senare på något wis skall blifwa belönad för denna sin ädla handling.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pa or Bengelsdorff; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bäck.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hildén.

Wid Georgsgatan 12: swenskt predikan kl. 11 f. m. af B. A. Carlson, och kl. 7. e m af. H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af E. Petterson.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. samt 5 och 7 e. m. af missionär Franson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Auwinen.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Anwinen.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Santalmissionen.

(Forts. från n:o 44).

Ebenezer

är, såsom bekant, utgångspunkten och hufwudstationen för Börresens santalmission. Börresen och 15 medarbetare finnas der men resa ofta till de andra stationerna för att biträda med råd och dåd. En liten kyrka finnes äfwen i Matiajuri, omkring en swensk mil från Ebenezer, och der predikar någon af bröderna wid Ebenezer hwar söndag, men den största sammankomsten hålles i kyrkan wid hufwudstationen, der för öfrigt pastorer, kateketer och andra bröder från alla stationerna en gång i månaden samlas till uppbyggelse, rådplägning o. s. w. Under året hafwa 155 dop förrättats.

Wid stationen finnas en uppfostringsanstalt för gossar och flickor, boktryckeri och bokbinderiwerkstad samt ett apotek.

En liten koloni Sohor ligger mellan 4 och 5 swenska mil från Ebenezer bland en bengalisk befolkning. Der bo twänne äldste, och ett par äldste från Ebenezer göra allt emellanåt besök derstädes.

Assamkolonien.

Arbetet i Assam besörjes af pastor Siram och twänne medarbetare samt koloniens äldste. Bland mechfolket werka 3 bröder, och en mechfamilj har redan blifwit wunnen för Herren. En gosskola och en flickskola äro i gång med infödda lärare. 26 dop hafwa förrättats.

Uppfostringsanstalten

wid Ebenezer hafwa under året 92 gossar och 134 flickor warit intagna och hafwa i allmänhet uppfört sig wäl. 5 hedniska gossar hafwa blifwit frälsta.

Ambulerande skolor

hafwa hållits med både barn och äldre af 15 lärare. Dessas werksamhet synes hafwa warit till stor nytta.

På hela fältet

hafwa under året, 253 hedningar och 108 kristna föräldrars barn blifwit döpte. 57 församlingsmedlemmar hafwa aflidit. De kristnas antal uppgår nu till 4,840. De europeiska missionärerna äro 4 nemligen föreståndaren H. P. Börresen och L. O. Skrefsrud, Oskar Berg samt Th. B. Bunckholdt. De infödda pastorerna äro äfwen 4: Surju, Pitho, Sibu och Suna. De qwinliga missionsarbetarne förestås af fru Börresen och fröken Katarina Börresen samt utgöras af 17 diakonissor. Europeiska lärare finnas 2: H. J. Muston och d:r E. Heumann. Äldste, som wandra omkring i byarne och öfwa tillsyn samt uppbygga folket, äro till antalet 17. Kateketer 10. Lärare wid uppfostringsanstalten 3; ambulerande lärare 15. En läkare och en apotekare äro anstälda. Härtill komma Assamkoloniens arbetare: 1 pastor, 1 läkare, 9 äldste, 3 kateketer och 3 missionsarbetare bland mechfolket.

Komitéer i Europa,

hwilka werka för santalmissionens understödjande och befrämjande, finnas i Edinburgh, Glasgow, Dundee, London och Liverpool. I Danmark werkar det danska missionssällskapet för detta ändamål, hwarförutom det fins en dansk komité med medlemmar här och der i landsorten och en komité i Köpenhamn. I Norge fins en centralkomité i Kristiania och komitéer i Lillehammer, Drammen, Kristiansand, Bergen, Trondhjem, Tromsö, Arendal och Skien. I Swerige finnas komitéer i Stockholm (pastorerna Leuwgren, Joh. Bring m. fl.), Upsala (professor Rudin m. fl.) och Göteborg (pastor M. Wieselgren, pastor E. Osterman, C. G. Boström, J. A. Westerberg, A. Bengtson, J. Wallinder, fru J. Westerberg, fru E. Helling, fröken B. Dickson, fröken G. Heurlin, fru O. Kullgren och andre stadsfogden A. L. Kullgren, som är kassör).

Inkomster och utgifter.

Inkomsterna hafwa uppgått till 59,802 rupier, utgifterna till 58,897 rupier. Härtill komma santalförsamlingarnas insamlingar till fattigunderstöd m. m.

Låt oss se Gud. *)

De skola se hans ansigte, och hans namn skall wara på deras pannor (Uppb. 22: 4).

Dessa ord ur Uppenbarelsebokens sista kapitel wisa oss det allraheligaste, der Gud sjelf bor i ett otillgängligt ljus, upplåtet och tillgängligt för menniskors barn. Ty det är icke om heliga englar, som det här säges: „de skola se Guds ansigte, utan om syndare, som twagit sina kläder och gjort dem hwita i lammets blod.

Här framställes för oss den fulla tillfredsställelsen af den längtan, som rörde sig i själens djup hos dessa Guds menniskor på jorden. Den mot himmelen sträfwande pilgrimen släckte under wandringen genom denna werldens öken sin ewighetstörst af „bäcken wid wägen" (Ps. 110: 7), men ju mer han smakade Herrens ljuflighet, dess mer törstade han — och nu står han wid sjelfwa källan och njuter i fulla drag, „hwad intet öga sett och intet öra hört och hwad i ingen menniskas hjerta har uppstigit, hwad Gud har beredt dem som älska honom".

Denna längtan efter att se Guds ansigte har blifwit lifligast uttryckt af dem som warit Guds mest benådade tjenare och stått honom närmast. Moses bade wid ett tillfälle, då Herren betygade honom sin synnerliga nåd: „Låt mig då se din härlighet"! Men Gud swarade: „All min godhet will jag låta gå framför dig — — — men mitt ansigte kan du icke se, ty ingen menniska kan se mig och lefwa". Se 2 Mos. 33: 17—23. Job säger i kap. 19: 25—27: „Jag wet, att min förlossare lefwer, och — — — honom skall jag skåda och se med egna, ej med en annans ögon. Derefter längta mina njurar i mittlif". Och Dawid säger: „Men jag, i rättfärdighet skall jag skåda det ansigte; jag skall mättas, då jag uppwaknar, af din åskådning". Och i ps. 42 utbrister psalmisten: „Min själ törstar efter Gud, efter lefwande Gud. När skall jag dertill komma, att jag får se Guds ansigte". Att samma begär också låg i Jesu apostlars hjertan, det framgår tydligt af deras ord till mästaren: „Låt oss se fadren, så hafwa wi nog" (Joh. 14: 8).

Men låtom oss nu wända oss från dessa Herrens tjenare till oss sjelfwa och ransaka wårt eget hjerta rörande wårt förhållande till Gud. Huru är det, min wän? Rör sig äfwen i din själ någon medweten längtan efter Gud? Eller är du kanske tillfredsstäld med dig sjelf, med dina utmärkta egenskaper och din fromhet? Du är din egen Gud. Eller uppfyller du din själ med denna werldens ting, med fåfängligheters fåfänglighet, och wet kanske ej bättre nöje än att tillfredsställa köttets lustar? Wet då, att om det så fortgår, så kommer du att förgås med werlden. Du aflägsnar dig mer och mer från Gud, insnärjer dig i mörkrets garn och hamnar till sist i det yttersta mörkret, der du skall förnimma ljuset från Guds ansigte endast såsom en förtärande eld.

Ett owilkorligt nödwändigt kännetecknet på en menniska, som söker Gud, är wäl det, att hon har en uppriktig, allwarlig och werksam längtan, efter Gud. Men den som icke söker Gud, han har intet löfte om att finna den ewiga sanningens och godhetens källa, den lefwande Guden.

Åskådandet af Gud tager sin början i

*) Af sig. E. P.

detta lifwet genom tron. „De, som skåda, upp till honom, warda upplysta". Det är just detta inre andliga seende, om åsyftas, då det i skriften på mångfaldiga ställen talas om att känna Gud. „Detta är det ewiga lifwet, att de känna dig, den ende sanne Guden, och den han har sändt, Jesus Kristus" (Joh. 17: 3). Till detta lif från ofwan måste menniskan andligen födas, för att warda skicklig till delaktighet i de heligas arfslott i ljuset.

Men nu skulle det wara omöjligt för oss, förmörkade och förwända som wi blifwit genom synden, att fatta, finna och känna Gud, derest Gud ej uppenbarat sig för oss och alltfort meddelade oss denna uppenbarelse. Guds största och fullkomligaste uppenbarelse för werlden är den enfödde sonen. Ingen har någonsin sett Gud; den enfödde sonen, som är i fadrens sköte, han har uppenbarat honom" (Joh. 1: 18). I Ebr. 1: 3 står det, att han är Guds härlighets återsken och hans wäsendes afbild. Och Jesus sjelf säger: „Den som har sett mig, han har sett fadren" (Joh. 14: 9). Om wi wilja se, hurudan Gud är, måste wi göra oss förtrogna med ewangeliernas, ja, hela skriftens bild af den menniskan Jesus Kristus. Och wilja wi komma till Gud, så måste han föra oss dertill, ty han är wägen, sanningen och lifwet, och ingen kommer till fadren utan genom sonen.

Följande ord af Luther belysa och inskärpa förträffligt denna sanning: „Men den kristliga och sanna teologien, såsom jag ofta sagt, framställer icke Gud i hans majestät, såsom Moses och andra lärare göra, och bjuder icke att utforska Guds natur, utan att lära känna hans i Kristus uppenbarade wilja, nemligen att Kristus skulle antaga mandom, födas, dö för wåra synder, och att detta skulle predikas bland alla folk. Ty emedan han wiste, att werlden icke kunde genom sin wisdom känna Gud i hans wisdom, så täcktes det honom med dåraktig predikan frälsa dem som tro (1 Kor. 1: 21). Derför är intet farligare, när wi i samwetskamp mot lag, synd och död skola handla med Gud, än att med wåra tankar swäfwa omkring i himmelen och söka fatta Gud sjelf i hans obegripliga makt, wisdom och majestät, huru han skapat och styr werlden. Om du så fattar Gud och will utan medlaren Kristus försona honom och sjelf medla genom dina gerningar och fastor, din munkkåpa och ditt rakade hufwud, så måste du otwifwelaktigt göra Lucifers fall och under förskräcklig förtwiflan förlora Gud och alltsammans. Ty likasom Gud i sin natur är omätlig, ofattlig och oändlig, så är han ock för den menskliga naturen omöjlig att uthärda.

„Will du derför wara tryggad och utan fara för ditt samwete och din salighet, så undwik sådant djupsinnigt forskande och fatta Gud, såsom Paulus lärer oss att fatta honom. Wi predika, säger han i 1 Kor. 1: 23, 24, den korsfäste Kristus, judarna en förargelse, grekerna en galenskap. Men de samma, judar och greker, som kallade äro, predika wi Kristus, Guds kraft och Guds wisdom. Begynn alltså der, hwarest Kristus sjelf begynte, nemligen i jungfruns lif, i krubban, wid moderns bröst o. s. w. Ty derför kom han sjelf hit ned, föddes, wistades bland menniskorna, led, korsfästes, dog, på det han skulle på allt sätt framställa sig för oss och fästa wår själs ögon på sig samt sålunda förhindra oss att fara upp i himmelen och söka utforska Guds majestät.

„Derför när du förehafwer rättfärdiggörelsen och fråga är om att finna den Gud, som gör rättfärdig och som undfår syndare, nemligen hwar och huru han skall sökas, så se till, att du ingen annan Gud will weta än denna menniskan Jesus Kristus. Omfatta honom och häng med hela ditt hjerta wid honom, utan att söka att utforska Guds majestät. Ty den som forskar i detta, han öfwerwäldigas af dess härlighet. Jag wet af egen erfarenhet, hwad jag säger.

Eljest och när det icke är fråga om rättfärdiggörelsen, utan du stundom måste samtala med judar, turkar och kättare och Guds wishet, makt, o. s. w. må du gerna använda all din konst och, så widt du kan, bewisa dig såsom en klyftig och skarpsinnig tänkare, ty det gäller då ett annat ämne. Men är det fråga om samwete, rättfärdighet, lif (jag säger det uttryckligen) emot lag, synd, död och djefwul, eller är det fråga om tillfyllestgörelse, syndernas förlåtelse, försoning, ewig salighet, då bör du helt och hållet aflägsna alla forskande tankar öfwer Guds majestät och helt enfaldigt se på den menniskan, som framställer sig såsom wår medlare och säger: Kommen till mig, I alle, som arbeten o. s. w. (Matt. 11: 28). Gör du detta, skall du få se Guds ljuflighet, godhet och kärlek; du skall få se hans wishet, makt och majestät, mildradt och lämpadt efter din förmåga att fatta, och du skall finna allt i denna ljufwa Guds afbild, såsom Paulus säger i Kol. 2: I Kristus ligga fördolda alla wisdomens och kunskapens skatter, och: I honom bor gudomens hela fullhet lekamligen. Derom wet werlden intet. Derför söker hon utan löftet om Kristus att utforska Guds wilja, dock till sin största skada. Ty ingen känner fadren, utom sonen och den, för hwilken sonen will uppenbara det (Matt. 11: 27). Och det är derför, som Paulus så flitigt sammanställer Jesus Kristus med Gud fadren, nemligen att han will lära oss den kristna religionen, som börjar icke med det högsta, såsom andra religioner, utan med det lägsta. Han bjuder oss att bestiga Jakobstegen, der Gud sjelf står öfwerst uppå, men stegens fötter hwila på jorden inwid Jakobs hufwud". Så långt Luther.

Paulus säger i 1 Tim. 2: „Ty en är Gud, en är ock medlare mellan Gud och menniskor, menniskan Kristus Jesus, han som gaf sig sjelf till en lösen för alla, hwarom det i sinom tid skulle wittnas. Guds sons uppenbarelse i werlden afsåg icke allenast att uppenbara Gud för oss utan också och framför allt att nedbryta skiljemuren mellan Gud och menniskan och återförsona menniskan med Gud. I weten, säger Johannes, att han uppenbarades, på det att han skulle borttaga wåra synder. Och i Ebreerbrefwet lära wi, att han en gång i tidernas fullbordan, blifwit uppenbarad för att utplåna synden genom sitt offer; att han genom sig sjelf werkstält en rening från synderna, wunnit en ewig förlossning och ingått i det allraheligaste, en trogen öfwersteprest i Guds tjenst till att försona folkets synder. Sålunda har han infört ett bättre hopp, genom hwilket wi nalkas Gud; wi hafwa genom Jesu blod frimodighet i fråga om ingången i det allraheligaste. Kristi dyra blod renar ifrån ett ondt samwete och från döda gerningar till att tjena den lefwande Guden. Han kan på det fullkomligaste frälsa alla dem, som genom honom komma till Gud. Se Ebr. 2: 17; 7: 19, 25; 9: 11, 14, 26; 10: 12, 14. 10.

Då wi alltså se Jesu ljufliga och intagande bild, då skåda wi Guds ljuflighet; då wi tro på honom, tro wi genom honom på Gud (1 Petri 1: 21), då wi hålla oss till honom såsom wår frälsare, förblifwa wi i honom och i Gud, såsom Johannes säger: „Wi weta, att Guds son har kommit och gifwit oss förstånd, att wi skulle lära känna den sanne; och wi äro i den sanne, i hans son, Jesus Kristus. Denne är den Guden och ewigt lif. Klemens af Rom säger (1 br. till Kor. 36 kap.), att Kristus skall predikas så, att wi genom honom kunna blicka upp till himmelens höjd, genom honom se liksom i en spegel Guds rena och höga anlete, så wåra hjertans ögon öppnade, upplifwas i wårt oförnuftiga och förmörkade sinne till hans underliga ljus och få smaka den odödliga kunskapen.

Låtom oss då, älskade medtroende, se på trons begynnare och fullkomnare Jesus! Må wi wäxa i nåden och wår Herres och frälsares Jesu Kristi kunskap. Må wår inwärtes menniska genom den helige ande alltmer widgas för Jesus, att han må bo genom tron i wåra hjertan, på det att wi, rotade och grundade i kärlek, må kunna förmå begripa med alla heliga, hwad bredden och längden och djupet och höjden är, och känna Kristi kärlek, som öfwergår kunskapen, på det att wi måtte warda uppfylda intill all Guds fullhet (Ef. 3: 14—19). (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 18 Novemb. 1888.

Josuabok 21: 43—45; 22: 1—9.

Israel tager arfwet i besittning.

Herren gaf åt Israels barn hela landet, som han hade swurit att gifwa deras fäder, och de intogo det och bodde deruti. v. 43—45; 22: 1—9.

Israels barn hafwa wunnit sitt efterlängtade mål. Efter en lång tid af obeskrifliga mödor och försakelser, inre och yttre trångmål, frestelser och nederlag, efter stunder af hemsk förtwiflan, derför att de ej höllo sig såsom Moses till den osynlige ledaren utan ofta gingo sina egna wägar, stå de dock nu tagne ur allehanda bedröfwelser och wederwärdigheter i Kanans land. Genom Guds hjelp är detta land nu efter löftena Israels tillhörighet.

På hwarje israelits anlete synes endast glädje och belåtenhet lysa fram, alla gamla nu framfarna swårigheter äro glömda, ingen bestrider eller betwiflar längre den sanningen, „att Gud är trofast", och broderligt skiftas landet mellan de olika stammarne. Detta är i korthet wår texts innehåll. Tillämpad på Guds andliga Israel, på oss, om wi annars höra till den hop, som tågar till det himmelska Kanan, will den förwissa oss derom, att om wi blott hålla ut intill änden, skola wi lika wisst som Israel winna och hinna det himmelska Kanan. Gud, som trofast är, har så lofwat. Må wi blott härda ut. „Det lönar att tro på och efterfölja Jesus" sade en döende Guds tjenare, då han de sista minuterna af sitt lif blickade tillbaka på de gångna åren. Ja, kom ihåg, min wän, det lönar sig att efterfölja Jesus. Håll blott ut. Och skulle ditt hjerta frestas att twifla härpå, för det då till löftets land; wisa det dess sköna höjder och fruktbara dalar; wisa det de drufklasar, som du samlat, för att öfwertyga det om, att detta är ett wälsignadt land, som flyter af det, som är bättre än mjölk och honung", wisa det all den underbara härlighet, som är öfwer dig. Säg ditt hjerta: Allt detta är din arfwedel. Denna krona är din, denna salighet är din; detta umgänge, denna sköna boning, allt är ditt, emedan du är Kristi och Kristus är din. När du blef förenad med honom, så blef äfwen allt detta ditt". Det är godt att på detta sätt stadfästa hjertat wid nåden. Om något skall kunna höja hjertat öfwer det närwarande, så är det wäl att redan här börja lefwa sig in i det himmelska. Och när wår inre menniska någon gång får riktigt sätta sig in i dessa ting, hwad blir då denna jorden —\ den blir såsom en stinkande pöl, en fängelsehåla. O, hwilken skilnad emellan en swag, döende, i grafwen förmultnande menniska och en af dessa triumferande, strålande andar! En dag skola äfwen du och jag njuta af hans huses rika håfwor. En dag skola också wi wara inom murarne af den himmelska staden, der ingen är fattig mer, trängd mer, sjuk mer, der ingen gråter mer, der ingen syndar mer, der ingen död är mer.

Skulle Israel under lagens träldom med gladt hjerta, emedan det nog hade, 5 Mos. 28: 47, wara redobogne att prisa Gud, så böra wäl wi så mycket mera göra det för all den härlighet, hwarmed han öfwerhopar oss. Hafwa förföljda troende med fröjd lidit sina egodelars sköfling, Ebr. 10: 44, skall då icke du och jag med fröjd emottaga en sådan full ersättning för alla wåra förluster? War den dag, då Israel till ro komna woro för sina fiender i Kanans land, en högtidsdag — en glädjedag för dem — hwad skall då icke det wara för en dag för wåra själar, då wi skola erfara en ro och en förändring så ojemförligt mycket större än hwad de fingo erfara. Om lärjungarne gingo ifrån grafwen med stor glädje, när de blott hade hört omtalas, att deras herre war uppstånden ifrå de döda, Matt. 28: 7, 8, huru stor skall icke då wår glädje blifwa, när wi få se honom i hans härlighet, och sjelfwa uppstå ifrån grafwen för att ewigt stå inför hans tron? Då skola wi i sanning få „prydnad för aska, glädjeolja för sorg och sköna kläder för en bedröfwad anda, och Sion skall göras till härlighet ewinnerligen och till glädje utan ände".

Det står Guds folk en rolighet tillbaka. Ja, såsom Israel intogo Kanan till sin arfwedel genom Guds kraft, så skola ock wi få mottaga det himmelska arfwet, om wi hålla ut intill änden. „Sina gerningars kraft har han wisat för sitt folk, i det han har gifwit hedningarne åt dem till arfwedel. Ps. 111: 6.

(Efter Sanningswittnet.)

Diverse.

☛ **Tisdagen den 4 Dec. 1888 anordnas en försäljning i Allianshuset till förmån för inre missionen. Gåfwor till densamma mottagas tacksamt i Missionsbokhandeln Alexandersgatan 40, i fru Hellmans butik Alexandersgatan 48 samt i Allianshuset.**

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 46. Torsdagen den 22 November **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Tidens tecken.

För Finska Weckobladet

af

E. F.

V.

Affallet.

„Och emedan orättfärdigheten får öfwerhand, skall kärleken förkolna hos de flesta".
Jesus Kristus.

Hwad som wid en blick ut i denna tid främst tilldrager sig den troendes uppmärksamhet och som otwifwelaktigt måste anses wara ett af tidens mest karakteristiska kännetecken på det andliga området, är en allestädes skarpt framträdande och alltjemt tillwäxande böjelse för otro och förnekelse. Wi se en i otro sjunken mensklighet, stadd i ett afgjordt och djupt affall ifrån sitt upphof, den lefwande Guden; och detta affall manifesteras ej blott deraf, att ett alltjemt och hastigt tillwäxande antal individer omfatta negationens kristendomsfientliga princip, utan det ter sig jemwäl och fastmer deri, att sjelfwa tids- och kultur-utwecklingen, som har en, lifwet i Gud genom Jesus Kristus afgjordt frånwänd, riktning, med anmärkningswärd konseqwens och förfärande hastighet — liksom ledd af en oemotståndligt twingande, osynlig, makt — förer, och måste föra, hän, mot ett allt djupare och swårare förfall.

Den ende sanne Gudens dyrkan har blifwit utbytt emot sjelfförgudning, menniska- och snille-dyrkan samt dermed förenadt mångfaldigt afguderi, i skarp och afgjord strid mot Herrens första bud. Guds namn missbrukas på tusenfaldigt sätt af hånet, lättsinnet och otron; dess hållande i ära såsom ett öfwer allt annat dyrt, kärt och heligt namn, är numera en sällsynt företeelse. Sabbatsdagen, denna wälsignelserika Herrens fridsdag för andens hwila i Gud, huru har ej den blifwit förbytt till en det hemskaste lättsinnets dag, hwilken företrädeswis egnas åt tillfredsställandet af njutningslystnaden, fåfängan, flärden och det orena begäret, genom utöfwandet af all upptänklig synd, under det att den stärkande och förnyande gudomliga andefrid och fröjd, som sabbatens helgande kunde skänka, är åsidosatt, ja med hån och löje ansedd. Sabbatens helgande enligt Guds wilja skulle neddraga strömmar af wälsignelse till jorden, under det dess missbrukande och skändande utbreder förbannelse i wida kretsar. Familjebanden hafwa slappnat, förhållandet makar emellan och mellan barn och föräldrar kännetecknas i allmänhet mer af sjelfwiskhet och kallsinnighet än af den kärlek, som „icke söker sitt"; barn sätta sig upp emot föräldrar och „wålla dem döden", ty sällsynt är det ingalunda att i de dagliga tidningarne redan nu läsa om upprörande föräldramord; och der det ej sker uppenbart, med hugg och slag, der tillfogas i moraliskt afseende blödande sår, hwilka wäsentligen kunna bidraga att föra en grånad fader eller moder med sorg i grafwen. Den moderna fördomsfriheten har på ett förfärande sätt bidragit att förringa helgden af och upplösa Guds fjerde bud. Mord och dråp äro wanliga företeelser för dagen, och de werldsliga tidningarne meddela nästan i hwarannan nummer upprörande och hårresande skildringar om dylika händelser, hwilka numera knappast wäcka synnerlig uppmärksamhet, för så widt ej några särskildt „intresserande", om djurisk eller djewulsk grymhet wittnande, omständigheter, äro dermed förbundne. — Och sålunda går det genom Guds hela lag; alla synderna äro allmänna — och blifwa det mer och mer — allt, under det knappast ord förslå för att framhålla och prisa den moderna samhällsutwecklingens storartade framåtskridande!

Ja, det går med swindlande fart „framåt", och med detta, i wår, öfwer upplysning, hög bildning och fördomsfrihet prisade tid, både bittida och sent anwända, stolta slagord, åsyftas i sjelfwa werket en i rigtning ifrån Gud och Hans sanna kännedom allt mer sig aflägsnande kultur utweckling. Menskligt att dömma, synes det som skulle denna utweckling ej mer stå att hejda, något som sannolikt ej heller torde ingå i Guds stora riksplan, enär den bibliska profetian, långt ifrån att ställa i utsigt en allmän werldsförbättring genom evangelii förkunnelsen, twärtom wisar oss att ju närmare det lider mot slutet af denna tidsålder, affallet skall warda allt större och menskligheten i allt högre grad utwecklas i otro, sjelfwiskhet och Guds förakt. (Kol. 2: 8. 2 Tess. 2: 3, 7—12. 2 Tim. 3: 1—4. 2 Petr. 3: 34. Jud. 17, 18, 19 m. fl. st.). Att denna gudomliga uppenbarelse i wår tid nått en redan nog framskriden uppfyllelse, är uppenbart för trons blick, och denna företeelse af djupt och omfattande affall utgör i och för sig ett alwarligt och manande tidstecken, likt ett mot den annalkande aftonen wisande, uträckt finger.

I sitt andra bref till församlingen i Tessalonika, erinrar apostelen Paulus, hänwisande till sin föregående muntliga underwisning, derom att innan Kristi dag är för handen, affallet måste ske, „och syndens man, förderfwets son warda uppenbar, som skall sätta sig emot, och upphäfwa sig öfwer allt, som Gud eller heligt kallas"; och han fortsätter: „I weten nu hwad det är som hindrar; så att han först i sin tid kan warda uppenbar. Ty gudlöshetens hemlighet är redan werksam, men endast till dess den, som nu hindrar, warder undanröjd. Ty då skall den gudlöse warda uppenbar och Herren Jesus skall förtära honom med sin muns andedrägt och genom uppenbarelsen af sin tillkommelse tillintetgöra honom, hwilkens tillkommelse sker i följd af satans werksamhet, med lögnens hela makt och dess tecken och under"; (2 Tess. 2: 3—9). Af detta och många andra skriftställen finna wi klart: att gudlöshetens werksamhet skall utwecklas och nå en ytterlig höjd; att den inom en förwerldsligad kristenhet nu allmänt hysta förhoppning, att kyrkan i förbund med mensklighetens framåtskridande i civilisation och humanistisk bildning, omsider skulle besegra ondskan och åstadkomma en bättre tingens ordning på jorden, är bibelstridig och grundfalsk och att skriften twärtom angifwer att allgudlöshetens hemliga werksamhet skall, i den yttersta tiden framträda med aldrig anade resultater af otro, affall och gudsförakt. — Om wi, som kunna skåda tillbaka öfwer 18 sekler af denna „gudlöshetens hemliga werksamhet", wilja se i ljuset af Guds ords uppenbarelse, så finna wi utan swårighet, att ondskans frukter börjat mogna, att orättfärdigheten på ett fruktanswärdt sätt fått öfwerhand, och att kärleken redan förkolnat hos „de flesta". Förbannelsen har djupt genomträngt skapelsen, och sjelfwiskheten, som är syndens innersta kärna, har tryckt sin fasansfulla och widriga prägel på menskligheten. Samhället är, till sitt innersta wäsen, hedniskt, ehuru wid särskilda tillfällen wissa kristliga seder och bruk iakttagas, hwarmed öfwer trons frånwaro och den inre förruttnelsen bredes ett skymmande hyende. „Sjelfwiskheten har uppnått en fullständig utweckling och werksamhet" skrifwer doktor Bonar, „och det är icke möjligt att samhällsbyggnaden kan hänga tillsammans länge". Affallet som utwecklat sig till en ytterlig höjd och tillspetsat sig, utgörande en uppfyllelse af profetians ena del, har förberedt och banat wäg för fullbordan af den andra, ännu ouppfyllda delen — framträdandet af den laglöse, „syndens man, förderfwets son", som skall uppenbaras då „den, som nu hindrar, warder undanröjd" och hwars egentliga werksamhet, infallande under den närwarande äonens sista skede, skall såsom det af den gammaltestamentliga profetian will synas, komma att utöfwas under de sista 3 1/2 åren af åren af innewarande tidsålder. *) Ännu står hindrande i wägen den Guds andemakt, hwilken uppenbarar sig i tillwaron af sedlig rätt och borgerlig samfundsordning, hwilken ännu förefinnas och officielt erkännas äfwen i den hedniska folkwerlden; men då denna i andewerlden stridande och emotstående gudskämpe (Dan. 10) en gång wiker tillbaka, gifwande rum för laglöshetens mysterium, och sålunda den, som nu hindrar, blifwit undanröjd, då skall ondskan, bragdt till fullständig mognad, winna sin inkarnation och yttersta representant i den personliga antikrist, som skall „sätta sig emot och upphäfwa sig öfwer allt, som Gud eller heligt kallas" och dermed skall förderfwet stiga öfwer alla hämmande skrankor.

Men äfwen denna del af profetian har begynnt att fullbordas. Hwad afser wäl den alltjemt wäxande werksamhet, hwilken, icke mer enstaka och i tysthet, utan offentligt, samfäldt, planmässigt och under högljudt jubel, i allt widare kretsar, energiskt och ingalunda framgångslöst, fullföljes af denna tidens socialister, kommunister, nihilister och anarkister, om ej att undergräfwa och tillintetgöra just detta sista hinder, hwilket, såsom en återhållande makt, ännu står emot förderfwet! E. Mühe säger: „Det „onda" förebudet, en antikristisk anda, framträder alltjemt kraftigare och fräckare, alla trogna ana något om det snara uppstigandet af djuret ur afgrunden; redan nu försöker djurnaturen att under glänsande skimmer af upplysning, bildning och humanitet uppstiga till civilisationens spets. Afgrundens ande jäser och wältrar sig fram bland nationerna. Ännu är wäl icke undanskaffadt, det som hindrar det fullständiga förderfwets inbrytande, neml. öfwerhetsmakten och ordningarna med Guds nåd i kyrkan, skolan, och staten; men starkt arbetas derpå, att werldens konserwerande salt skall utkastas från statens lagar, från skolor och äfwen från kyrkan, och allt detta under föregifwande af humanitet, tolerans och liberalitet. Ganska stora partier i staterna hafwa satt detta för sig till ett mål, hwilket de med outsläcklig ifwer fullfölja. I det ögonblick, då med Guds tillåtelse, det tages ur wägen, som ännu tillbakahåller förderfwet, skall afgrundens pestluft lössläppas och blåsa öfwer alla land".

---

*) E. Mühe säger: „Dächsel, som wågat sig in på det kronologiska i profetiorne, hänwisar derpå, att den heliga stadens förtrampande begynte i året 637 eft. K. då Kalifen Omar eröfrade Jerusalem. Enligt Upp. 11: 2 skall detta förtrampande fortgå i 1260 år, alltså till året 1897; då är äfwen hedningarnes tid fullbordad. De twå wittnena hafwa också då fulländat sitt embete och ligga döda i 3 ½ år (Upp. 11: 9, 11). Den gudlösa werlden skall då, i hejdlös fröjd, jubla wid ingången af det nya århundradet (Upp. 11: 10). Men plötsligt i midten af året 1900 sker det under, som i Hesek. 37 är förutsagdt. Qwarlefwan af judafolket blir genom Guds ande uppwäckt och blir kristligt och härigenom uppkommer äfwen hos dåwarande kristenheten ett nytt lif, som i Rom. 11: 15 beskrifwes så i ögonen fallande, såsom „ett lif ifrån de döda".

Wi menniskor weta icke dag och stund, då detta werk är slutfördt — Gud ensam wet det (Matt. 24: 36) — men att dess början redan ligger bakom oss och att det oafbrutet skyndsamt fortgår, derom kan för den troende numera intet twifwel förefinnas, och äfwen detta är ett märkligt, mot aftonen pekande, tidstecken, hwilken med heligt ewighetsallwar manar Herrens folk i denna tid till ett allt djupare behjertande af wår trofasta Frälsares ord i Matt. 24: 32, 33, 37—51.

Sedan införandet i detta blad af artikel serien „Tidens tecken" widtog, har författaren, af förekommen anledning, beslutat att, om Gud will, från början af nästinstundande januari i Helsingfors utgifwa tidskriften „Sanningswännen" hwilken är afsedd att utkomma hwarje månad med twenne häften, enligt profnummer, som efter ett par weckor kommer att utgifwas. I anledning häraf, och för att icke widare upptaga ett betydligt utrymme i Finska Weckobladet, enär uppsatsen under nedskrifwandet wuxit större än beräknats, afbrytes härmed ifrågawarande artikelserie, för att under början af nästa år fortsättas i „Sanningswännen", då wi skola påwisa och följa uppfyllelsen af Jesu förutsägelser, särskildt beträffande krig och krigsrykten, folkresningar, jordbäfningar hungersnöd, oroligheter, lidande för de troende samt ewangelii spridning till alla folk, „före ändan".

E. F.

Det personliga i kristendomen.

En äfwen härstädes wäl känd andlig talare *) har en gång yttrat de stora orden: „hwarje kristen bör wara ett original".

I dessa ord ligger en djupare sanning än man i allmänhet är böjd att beakta. Ingen religion, ingen werldsåskådning, intet filosofiskt system har, allt sedan den historiska tiden egt bestånd, såsom kristendomen, häfdat menniskans ställning såsom en fri, sjelfanswarig och sjelfständig warelse med den höga men farliga förmågan att sjelf bestämma öfwer sitt öde och wälja emellan det goda och det onda. Taga wi t. ex. i betraktande den werldsåskådning, som för närwarande, såsom en motsats till kristendomen, gör sitt korta triumftåg genom werlden, för att kanske efter ett tiotal år ersättas af en annan — den materialistiska — så finna wi att hon med sin förkunnelse, att hwarje individ, äfwen de menskliga med naturnödwändighet måste utweckla sig såsom hwarje annan individ af samma art under samma förhållanden skulle göra det, — helt och hållet qwäfwer och dödar individualiteten. Hos denna lära finnes intet rum för en sedlig utweckling, intet för personliga egendomligheter, och om än en utweckling medgifwes eller t. o. m. påyrkas, så ligger det i sakens natur att denna utweckling måste wara likformig, flack och intresselös. Menniskan är blott en produkt af de anlag hon ärft och af de omständigheter, under hon blifwit uppfostrad och framlefwat sitt lif; på dessa allena faller skulden för huru det går med henne; sjelf bär hon intet answar.

Annorlunda deremot talar kristendomen, och i sjelfwa werket är det omöjligt för tanken att föreställa sig en högre ställning för menniskan än den bibeln tilldelat henne. Den Gud, Kristi lära uppenbarat för oss, är en personlig Gud, som warit stor nog att wåga — om wi så få säga — skapa, icke endast automater, utan sjelfständiga, af honom oberoende wäsenden, äfwen med fara att dessa skulle kunna sätta sig upp emot honom sjelf. Och häri är utan twifwel äfwen att söka lösningen till den dystra gåtan, huru det onda kunnat uppkomma i en werld, som blifwit skapad af en god och fullkomlig Gud. Wisserligen skulle Gud hafwa kunnat skapa wäsenden, som icke haft förmåga att affalla ifrån honom, men dessa hade då warit mindre stora, och deras förblifwande i det goda och i honom skulle hafwa warit utan sedligt wärde. När kristendomen derföre uppställer för menniskan det högsta tänkbara sedliga mål, innebär detta icke, såsom fallet är med menskliga maktbud, ett förintande af personligheten med dess egendomligheter, utan att ett omfattande af detta mål måste wara en personlig sak, wid hwilken hela personligheten med alla dess egendomligheter måste wara werksam; — således ett helgande af egendomligheterna. Det är endast det, som är ondt hos oss, som småningom måste afdö, men äfwen häri måste wi sjelfwa wara medwerkande.

Af de menniskor, som wandrat på wår jord, torde wäl författarene till bibelns heliga böcker warit de, som lefwat det innerligaste lif i Gud och warit mest påwerkade af hans ande, men likwäl — hwilken individuel olikhet förete de ej! Äfwen under inspirationens högsta stunder förblir en Dawid alltid sig sjelf och kan icke sammanblandas med en Esaias eller en Jeremias; likaså kan icke heller en Johannes sammanblandas med en Paulus, eller en Petrus med en Jakobus. Det är så Gud respekterar deras individualitet, som han använder i sin tjenst. Men detta bibehållande af de individuella olikheterna har icke blott warit nödwändig för de heliga författarnes egen skull, utan äfwen, och kanske ännu mera, för deras skull, till hwilka de sanningar, de förkunnat, skulle fortplantas. Om wi nemligen söka att med få ord karakterisera Guds werld, så skulle dessa ord blifwa mångfald i enheten. Det har blifwit anmärkt att det icke i naturen finnes twenne wattendroppar, som fullkomligt likna hwarandra; ännu mindre finnes det twenne eller flere menniskosjälar, som göra det. Menniskan, denna så gåtfulla warelse, utgör i sig sjelf en hel werld af känslor, tankar och intryck och det är för att alla skola få hwad de bäst behöfwa och bäst kunna emottaga, som de heliga uppenbarelserna blifwit klädda i så wexlande och olika former. Det är för att de trötta och sorgsna och af sina synder betryckta skola finna hwila och tröst; för att de öfwermodige och sjelftillräcklige må blifwa förkrossade och förödmjukade: för att de enfaldigt troende må uppmuntras med orden: salige äro de som icke se och dock tro; för att för den twiflande Thomas må öppnas såren i Mästarens sida. De som äro på lifwets solsida och de som äro på lifwets skuggsida, de intellektuelt bildade och de okunnige — alla kunna här föras de på det sätt, som bäst passar för hwar och en särskildt, till den källa som kan upprätta dem och gifwa dem fullhet nog och öfwernog.

Då denna källa är Gud sjelf, lifwets upphof och den yttersta orsaken till hela skapelsen, är det klart, att den fullhet, som här erbjudes, icke är en passiv och likformig fullhet, utan det intensivaste och rikaste lif, som långt ifrån att förqwäfwa de anlag, med hwilka wi blifwit utrustade, twärtom ger dem näring och utwecklar dem till werkliga karaktärer. Hos hwarje kristen ligger ett frö till en Elias en Zacharias, en Petrus. Att detta frö icke blir utweckladt och att wi, som kalla oss kristna och äfwen af andra anses som sådana, blott alltför ofta förete bilden af i wäxten stannade andlig krymplingar, icke mindre flacka men ofta mindre utwecklade än de werldsmenniskor, öfwer hwilka wi dock anse oss stå, beror derpå att wi stannat på halfwa wägen; wi hafwa åtnöjt oss med formerna; wi hafwa mottagit af menniskor och icke af Gud, och inför menniskor nedlagt wår individualitet utan att erhålla något utbyte i stället. Den åsyn, som wi sålunda erbjuda, är i sanning bedröflig och länder kristendomens sak till smälek, men wi måste bära denna skam, emedan wi icke haft mod att i wår kristendom nedlägga hela wår personlighet, och emedan wi glömt att det är af stammen och roten allena, som grenarna i winträdet kunna suga näring. Det är af Gud direkte och icke af någon annan medlare än den han sjelf sändt oss såsom sin härlighets sken och sitt wäsendes rätta beläte, icke af någon mensklig lärare, icke ur böcker, icke af något kyrkosamfund, icke af något församlingslif, som wi kunna emottaga hwad wi behöfwa för wårt andliga lif. Men wi glömma så lätt det personliga i kristendomen.

Wi wilja icke underskatta betydelsen af ett församlingslif och en yttre sammanhållning. Det ligger i sakens natur att ett umgänge med likatänkande trossyskon måste werka upplifwande och stärkande för wårt eget troslif, men ett sådant får dock aldrig ega rum på bekostnad af wårt eget böneumgänge med Gud; der wår tid icke tillåta oss att utöfwa båda delarne, der må wi aldrig tweka i walet; det förra måste alltid wara underordnadt det sednare. Det är att märka, att de anwisningar om bönen wi fått af wår Frälsare, hänföra sig till den enskilda bönen eller till den inom en mycket trång krets. „När du beder, så gå in i din kammare och slut din dörr till och bed din fader i enrum!" „Hwar twå eller tre äro församlade i mitt namn, der är jag med dem!" o. s. w. Och när Han sjelf kämpade ut sina nätter i bön för oss till sin fader, sände han bort sina lärjungar; ensam wille han möta sin Gud och ensamma skola wi ock möta honom.

Likasom frånwaron af allt församlingslif — såsom fallet wanligen är inom de stora kyrkosamfunden — medför den faran att den enskilde kallnar i sitt troslif, så medför ock ett för ensidigt utweckladt församlingslif den faran att den enskilde förledes att göra detta församlingslif till en medlare emellan Gud och sig, och att hans kristendom derigenom warder mekanisk. Denna fara ligger närmare till hands än man i allmänhet är böjd att tro. Ofta upprepade, mekaniskt framsagda talesätt, som wunnit en wiss burskap inom kretsen, tankar och intryck, som man tror wara sina egna, men som i sjelfwa werket äro lånade, utgöra warningar för att en sådan fara är å färde. Och till denna fara sällar sig, ofta nog, äfwen faran af ett andligt tryck, wisserligen af annat slag än det politiska tryck, som är rådande inom de af öfwerheten auktoriserade kyrkorna, men dock alltid ett tryck, der Gud icke will hafwa något, härrörande dels af fruktan och undseende för församlingens uppfattning, dels deraf att ledaren, om han är en framstående och kraftfull man, sällan undgår att trycka prägeln af sin personlighet på hela församlingen och sålunda qwäfwa de enskilda medlemmarnes personlighet. Detta räknande af själarne som är så wanlig inom de små församlingarna; detta säkra särskiljande af hwete och agnar, som ofta nog endast är beroende på, om de, som man sålunda klassificerar, tillhöra samma trosriktning som man sjelf eller ej; dessa affordrade och beredwilligt afgifna löften och förklaringar, ofta nog med händernas uppräckning, hwilka löften — afgifna inför Guds ansigte och i närwaro af hans församling — hafwa hela karaktären och betydelsen af en ed — allt detta utgör stora faror för den kristna personligheten. Endast de, som stå i ett personligt förhållande till Gud och utöfwa ett flitigt och sjelfständigt bönumgänge med honom, kunna wara skyddade derför.

Arbetet på menniskosjälar är ett ömtåligt arbete, som fordrar mycken wishet och ett olika sätt för hwar och en, som man will winna. Der kännedom om hwad de enskilda naturerna behöfwa, saknas, der är det rådligast att i tro och ödmjukhet utså ordet — Guds ord, som är ett lefwande frö — och lemna åt Gud att gifwa wäxten. Att alltför mycket med menskliga händer handtera en nywäckt, som fått ett sår i sitt samwete, kan ofta wara liktydigt med att rycka på en späd planta, för att få den att wäxa fortare; man löper derigenom fara att rycka upp den med roten. „Jag (Paulus) har planterat; Apollos har wattnat, men Gud är den som gifwer wäxten". (1 Kor. 3: 6.) Gifwe han den åt oss alla, för sin barmhertighets skull! Amen!

*) D:r Baedecker.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

* — **Ministerstatssekreterare-adjointbefattningen** torde enligt U. S. tillswidare komma att förblifwa obesatt, under hwilken tid någon af den finska komitens medlemmar skulle fungera såsom föredragande hos H. M. Kejsaren och Storfursten så ofta ministerstatssekreteraren wore hindrad att göra det.

— **Ministerstatssekreterarens lönefråga.** Wi hafwa förut efter N. Pr. omtalat att nuwarande ministerstatssekreteraren, general Ehrnrooth skulle anhållit, att den ministerstatssekreteraren tillkommande lönen måtte nedsättas med 10,000 mk. Werkliga sakförhållandet skall dock, ber. U. S., wara det, att ministerstatssekreteraren meddelat generalguwernören, det han wore sinnad hemställa hos H. M. Kejsaren, att ministerstatssekreterarens ordinarie lön, som för närwarande utgör 32,000 mk, skulle minskas till 24,000 mk och ministerstatssekreterareadjointens ordinarie lön som för närwarande utgör 24,000 mk, till 18,000 mark.

— **Den wigtiga kyrkostämman om Helsingfors församlings delning** har på ett brutalt och hänsynslöst sätt samt med åsidosättande af den ordning lag och bruk stadga blifwit gjord till en partifråga. Då nemligen resultatet af omröstningen enligt wallängd tillkännagafs i Nikolaikyrkan, fortsatte ordföranden, pastor Bengelsdorff, utan att förut derom något tillkännagifwits, stämman och upptog till behandling i närwaro endast af de 30 personer, som händelsewis befunno sig i kyrkan, det första momentet i kyrkorådets förslag, som afser grunderna för denna delning. Till denna improviserade kyrkostämma hade rådman Nyberg infunnit sig med fullmakter för 4,000 mk och folkskoleinspektor Öhberg med fullmakter för 1,200 mk. Följden blef att beslutet att delningen skulle ske på språklig grund och Helsingfors delas i tre församlingar — twå swenska en finsk — med lätthet genomdrefs.

Då senare wid den utlysta och talrikt besökta stämman följande torsdag e. m. fabrikanten Nissinen, understödd af professor E. Hjelt, m. fl., protesterade emot detta sätt att gå till wäga och fordrade att det första momentet i förslaget åter skulle upptagas till diskussion, förklarade ordföranden att han på grund af kyrkolagens paragraf 321 icke tillät någon widare diskussion om detta redan afgjorda moment.

Hr Nissinen:*) „Tackande för swaret får jag likwäl ifrågasätta om nå got tillkännagifwande wid måndagens stämma — — —"

(Starkt bifall från en stor del af församlingen).

Ordf. (afbryter hr Nissinen och ropar:) „andra momentet, andra — —"

Hr Nissinen (får med swårighet tillfälle att yttra sig): „Ärade ordförande. Jag begär ordet för att protestera mot det sätt, på hwilket man ansett tillständigt afgöra den föreliggande frågans wigtigaste punkt. På ett stort antal församlingsbors wägnar inläggande den afgjordaste protest mot ett sådant tillwägagående, får jag tillika förklara att wi wida detta förhållande ej anse oss kunna taga del i ärendets widare behandling här och derför aflägsna oss".

Professor E. Hjelt förenade sig i hr Nissinens protest, hwarpå såwäl båda dessa herrar som en stor del af de närwarande lemnade stämman.

Stämman fortsattes emellertid, och det torde icke wäcka undran att kyrkorådets förslag nu seglade fram i medwind. Hufwudpunkterna i detta förslag äro följande:

Att af Helsingfors stads swensk-finska församling bildas tre skilda församlingar omfattande, den första de swenska talande församlingsmedlemmarne i statsdelarne I, II, III och VIII samt å området öster om jernwägen, den andra de swenskatalande församlingsmedlemmarne i statsdelarne IV, V, VI, VII samt å området wester om jernwägen, i Brunnsparken och å Sweaborg med dertill hörande holmar; den tredje de finska talande församlingsmedlemmarne.

Att församlingarne hafwa hwar sin kyrka, sin kassa, och sitt presterskap, men gemensam begrafningsplats samt drätsel- och kansliilokal.

Att presterskapet i hwarje församling utgöres af en kyrkoherde med 9,000 mark i lön och 2,500 mark i hyresmedel, en kapellan med 4,500 mark i lön och 1,500 mark i hyresmedel, och en adjunkt, som aflönas af kyrkoherden, hwarutöfwer klockar- och orgelnisttjenster i hwarje församling inrättas med 2,000 mk. i lön för hwardera, samt öfrig betjening efter hwarje kyrkas behof.

Att de gemensamma ärenden, som ankomma å kyrkostämma, behandlas sålunda att öfwerläggningen eger rum å samfäld kyrkostämma under ledning af den i tjensten äldste kyrkoherden, samt omröstning werkställes skildt för hwarje församling och twå församlingars enstämmiga beslut blir afgörande.

Att delningen af församlingens egendom sker sålunda, att östra swenska församlingen erhåller Nikolaikyrkan, westra swenska församlingen Gamla kyrkan *och kapellansgården* och finska församlingen den nya kyrkan, hwarwid hwarje kyrka åtföljes af sina inwentarier, samt att enhwar af församlingarne tillskiftas en tredjedel af den nuwarande församlingens tillgångar i statsbidraget lill kyrkoherdens aflöning, kontanter och wärdepapper.

Då emellertid talrika röster såwäl inom pressen som wid den första kyrkostämman höjt sig för att delningen skulle ske icke på språklig utan på territoriel grund, hwarigenom bland annat äfwen skulle winnas det att gudstjenster komma att hållas på båda språken i alla kyrkorna och församlingens andliga behof således blefwe bättre tillgodosedt, samt det således är oafgjordt om det werkligen är den större delen af församlingen, som slutit sig till det nu segrade förslaget, är det att förmoda att stämman kommer att öfwerklagas.

— Böndagstexterna för år 1889 äro följande:

Första bönedagen, ottesången: 5 Moseb. 10: 12, 13; högmässan: Es. 57: 15, 16; aftonsången: Ps. 79: 9. — Andra bönedagen, ottesången: 2 Kor. 5: 16; högmessan: Rom. 5: 8—10; aftonsången: Ps. 86: 12, 13. — Tredje bönedagen, ottesången: Es. 56: 1, 2; högmessan: Math. 7: 24, 27; aftonsången: Efes. 5: 6, 7. — Fjerde bönedagen, ottesången: Ps. 134: 1, 2; högmessan: Uppenb. 21: 3, 4; aftonsången: Ps. 115: 1.

— Wid extra statsregleringen har ett anslag af 6,000 mk om året i fem års tid, räknadt från den 1 September 1888 tillerkändts skolföreståndarinnan, fröken Augusta Pipping, för det af henne i Helsingfors inrättade lyceum för gossar och flickor.

— Tjenstledighetsfråga. Fråga torde wara wäckt om åtadkommande af bestämning derhän, att då en tjensteman åtnjuter oafbruten ledighet under sex månader eller derutöfwer samt skolläraredighet under en hel termin, denna tid må i affeende å förhöjning af lön eller arwode frånräknas dess tjenstetid.

— Frågan om kommunalläkare på landet. I sammanhang med tillskottsregleringen af allmänna staten hade senaten hemställt om särskilda anslag att utgå såsom bidrag till aflönande af kommunalläkare å åtskilliga orter på landet. Denna åtgärd lär emellertid icke wunnit bifall å högsta ort och alla de för ifågawarande ändamål upptagna summorna hafwa fått utgå ur den numera faststälda tillskottsregleringen.

— Arbetsskolan i Tawastehus. Fröken Fr. Wetterhoff har anhållit om ett årligt anslag af 2,500 mark för att bestrida utgifterna för aflöningen wid arbetsskolan i Tawastehus stad af twenne biträdande lärarinnor och för meddelande af underwisning i hemsärgning.

— Folkskolläraren K. Werkko tillkännager att han kommer att utgifwa en folkskolkalender från början af nästa år samt uppmanar de lärare och lärarinnor, hwilka inträdt i sin nuwarande tjenst under denna höfttermin att för honom uppgifwa sitt fullständiga namn, sin nuwarande werkningskrets och sin adress.

— Nykterhetens wänners julmarknad i studenthuset inbragte en nettowinst af omkring 1,500 mark.

— Karamsinsfesten försiggick i folkskolehuset wid Malmgatan i går. Hemgiftsbref a 500 mk, utdelades åt eleverna Alina Wilhelmina Andberg, Elin Sofia Imberg, Aina Alexandra Laurén och Olga Josefina Liljeström.

— De wäckelsemöten missionären Franson, från D. L. Moodys mission i Chicago, hållit i wår stad, hafwa warit besökta af en talrik publik, bland hwilken kanske den större delen utgjorts af personer, som man icke warit wan att möta hwarken i kyrkan eller å något annat ställe, der Guds ord förklarats. Att flere af dessa kommit, icke af andligt behof utan för att få „en lifwad afton", är beklagligt nog; likwäl torde månget ord hafwa fallit från den af innerlig öfwertygelse och hängifwenhet för sin sak genomträngde om än kanske ej alltid så wise talaren, hwilka törhända skola komma att gro i jordmåner, som förut warit torra.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bäck; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. af H. Rabe, och kl. 7 e. m af. B. A. Carlson.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. samt 5 (finsk) af missionär Franson.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska missionär Weikkolin.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Hahl.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Hahl.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska missionär Weikkolin.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Om judemissionen i wår tid.

(Forts. från n:o 42).

Wi fortsätta och afsluta i dag wår öfwerblick af judemissionen, hämtad ur Missionstidning för Israel.

h) Nordamerika.

1) The Church Society for Promoting Christianity amongst the Jews. Enligt The Jewish Herald 1875 hade Episcopalkyrkan i New-York anstält en missionär i staden. En utwidgning af denna mission är wäl den nuwarande episkopala judemission, som är erkänd af denna kyrkas samtliga biskopar och som fått öfwertaga arbetet efter det äldre „protest.-episkopala" sällskapet i Filadelfia. Den episkopala missionen sysselsatte år 1884 icke mindre än 12 ordinerade missionärer och 13 audra medhjelpare. 270 pastorer på 261 olika platser hade förpligtigat sig till werksamhet för Israel. Årsinkomsten war inemot 100,000 kr. Så enligt „Freund Israels" 1885.

2) The Hebrew Christian Church in New-York. Pastor Jakob Freshman, som till en proselyt, bildade år 1882 i New-York en judekristen församling af till en början 10 proselyter med egen gudstjenst, som sedan 1885 hålles i eget hus. Prester af olika bekännelser hafwa uttalat sin lifliga sympati för Freshmans werk wid inwigningen af denna gudstjenstlokal. Freshman söker församlingsmedlemmar i redan döpta proselyter men i synnerhet genom winnande af nya ur judendomen; de bekänna sig till Jesus Kristus såsom den uppenbarade Messias och till den heliga Skrift som Guds ord. Apostoliska trosbekännelsen är kyrkans symbolum. I sitt arbete bland judarne biträdes Freshman af några proselyter och en evangelist. Meddelanden i Annual Report och The Hebrew Christian (6 nummer), utgifna af pastor Freshman.

Nämnas bör äfwen, att enligt Rhein-Westf. Missionsblatt 1869 bildades redan år 1867 i New-York och år 1868 i Chicago „Judenchristliche Brüderchaft". Det sistnämnda hade anstält pastor J. Lotka som missionär.

3) Die Judenmission der Evangelisch-Lutherischen Synode von Missouri, Ohio und anderen Staaten. År 1883 kallade synoden Daniel Landsmann till sin missionär och anwisade honom att arbeta bland judarne i New-York. En af synoden wald komité står wid hans sida. Årsinkomsten lär uppgå till ungefärligen 7,100 kr. Meddelanden gifwas i „Zeuge der Wahrheit für ev.-luth. Gemeinden", organ för luth. Pastoral-Conferencen i New-York, och i „Der Lutheraner", synodens organ, utgifwet i St. Louis.

Här må äfwen omnämnas pastor Lucky i Alfred Centre nära New-York, utgifware af den hebreiska kristliga tidskriften Eduth le-Israel, som höften 1887 begynte utgifwas. Pastor Lucky arbetade förut som missionär i Galizien men är nu icke anstäld i något sällskaps tjenst.

4) Zionsforeningen for Israelsmissionen blandt norske Lutheranere i Amerika. En judemissionsförening med detta namn bildades d. 24 juni 1878 inom den norsk-danska konferensen (ett ev. luth. kyrkosamfund i mellersta Nordamerika) hufwudsakligen på den gamle, nu 84 årige pastor J. P. Gjertsens ifriga framställning. Snart inträdde i centralstyrelsen äfwen representanter från Hauges synod och den norska synoden, så att Norges samtliga kyrkosamfund inträdt deruti. 1880 kallades Th. Meyersohn till föreningens missionär; denne har först werkat i Palestina men från 1882 i St. Petersburg. Från och med detta år har Zionsföreningen i sin tjenst dessutom utgifwaren af månadsbladet „der Freund Israels", pastor P. Werber i Baltimore, hwilken ock har ett widsträckt inflytande såwäl genom sitt personliga wittnesbörd som genom sin tidskrift. Zionsföreningens organ: Lutheraneren norskdanska konferensens tidskrift. Meddelanden äfwen i norskt Missions-blad for Israel.

5) The Hebrew Christian Work at Chicago. Sommaren 1885 uppdrog styrelsen för ev. luth. generalsynodens i Baltimore Home Mission åt pastor S. D. Berger, docent wid teol. seminariet i Chicago, att bedrifwa judemission. Genom offentliga predikningar för judarne sökte han fullgöra detta uppdrag. Uti det af honom år 1887 uppgifna arbetet har genom pastor Freshmans anordning inträdt en komité af olika bekännelser. En proselyt arbetar genom husbesök och traktatutdelning. Ett läsrum för judar är öppnadt. Meddelanden i The Hebrew Christian.

6) Die methodistische Juden-Missions-Gesellschaft zu Galena. I slutet af år 1886 bildades i Galena, Illinois, en komité af prester och lekmän, tillhörande den episkopala metodistkyrkan i Nordamerika, för att uppfordra den metodistiska kyrkan till mission bland Israel. Pastor J. H. Wallfisch blef af det bildade sällskapet antagen såsom sekreterare och missionär. Denne har nyligen genom ett cirkulär uppmanat samtlige prester af sin kyrka, att lägga hand wid werket. Det officiella Board of Missions of the Episcopal Methodists har för sin del wägrat bedrifwa judemission wid sidan af hednamissionen. Årsinkomst till den 30 november 1887 540 kr. Meddelanden i „Der christliche Apologete" (Cincinati) och i den af pastor Wallfisch utgifna judemissionstidskriften „Immanuel".

7) Die wesleyanische Judenmission. Pastor Julius Magath wid Emore College i Oxford (Georgia) har af den nordgeorgiska konferensen af wesleyaner fått uppdrag att bedrifwa judemission. I juni 1886 utgaf han det första numret af en tidskrift, „The Hebrew Missionary". I februari 1888 utkom fortsättning under titeln The Hebrew Messenger.

Det äldsta sällskapet för judemission i Nordamerika war The Society for meliorating the condition of the Jews. Detta hade i sin tjenst C. F. Frey, Londonsällskapets förste missionär, från 1823 till 1828, senare från 1845 till 1852 Joh. Neander, Bremersällskapets förste missionär. New-York tykes hafwa warit det egentliga fältet för deras werksamhet.

År 1870 uppkom The American Christian Society for Promoting Christianity among the Jews in the City of New-York and elsewhere. Den 10 april 1872 stadfästades detta under pastor J. C. K. Milligans ledning stående sällskap. Det underhöll en missionär och hade omkring 8,900 kr. i årlig inkomst.

Redan år 1847 fans The Baptist Society for the Evangelization of the Jews, kanske samma sällskap, hwilket år 1875 underhöll en missionär pastor Alman i New-York. Slutligen fans äfwen en presbyteriansk judemission med missionärer i New-York, Brooklyn och Williamsburg, hwilken möjligen är den samma som det ofwannämnda American Christian Society uti New-York.

I Australien har pastor S. Finkelstein i Melbourne år 1867 uppmanat de australiska missionswännerna att understödja judemissionen, som han sjelf hade börjat bedrifwa. Om arbetets fortgång har man icke lyckats få några underrättelser. Till Australien stälda förfrågningar hafwa, såsom så många andra, hittills förblifwit obeswarade. — Men att missionsintresset der ännu är lefwande, bewisas af de gåswor, som derifrån inflyta till olika sällskap. Särskilt måste omnämnas, emedan de utgå från kyrkliga synoder, de regelmessigt sända missionsgåfworna, hwilka årligen uppgå till omkring 300 kr.

I Syd-Afrika — detta må slutligen anföras såsom ett bewis på det systerliga deltagande, hwilket från hednamissionens sida här och der skänkes hennes äldre syster judemissionen — bildades år 1886 en förening mellan missionärer tillhörande Brödraförsamlingen i Kaplandet, hwilken winnlägger sig om att wårda intresset för judemissionen i de af kaffrer, hottentotter och fingus bestående församlingarna. Årliga bidrag sändas till luth. centralföreningen. Dessutom sända Basuto-kristna, sjelfwa en frukt af den sydafrikanska missionen, som utöfwas af Société des Missions Evangéliques, Paris, i sin ordning alltsedan 1886 gåfwor till den franska judemissionen. — Så förgäta icke de nyligen i Guds rikes oljoträd inympade grenarne de för länge sedan afhuggna utan medwerka dertill, att de genom Guds nåd åter må blifwa inympade.

För att icke förbigå någon oss bekant werksamhet för judemissionen, wilja wi omnämna de sällskap, hwilka, utan att hafwa särskilda judemissionärer, dock werka evangeliserande bland judarne.

Hit hör i första rummet The British and Foreign Bible Society, hwilket genom utgifwande af den Heliga Skrift på hebreiskt, judiskt-tyskt och judiskt-spanskt språk icke blott på det kraftigaste understödjer alla andra missionssällskaps ar-

---

*) Referatet efter „Finland".

bete utan också genom många af sina kolportörer utöfwar direkt judemissionswerksamhet. Detta senare är naturligtwis i synnerhet fallet, då en kolportör eger tydlig begåfning och håg för detta kall. Enligt de ungefärliga uppgifterna uti Reports för 1886 och 1887 arbeta kolportörerna i synnerhet bland judarne i Ryssland-guvernementen Wilna och Kiew och Westsibirien, Galizien, Rom, Algier (synnerligen Oran), Marocko, Egypten (Cairo), Mesopotamien (Bagdad), Persien (Ispahan och Aden. På sistnämda plats är det en till Kristus omwänd Ismaels son, Ibrahim Abd el Masih, som förkunnar för Isaks söner uppfyllandet af löftet till Abraham.

Dessutom böra wi omnämna The American Tract Society, hwars kolportörer söka bibringa evangelium genom ord och skrift åt judiska emigranter, som landstiga i Castle Garden, New-York, stundom till ett antal af omkring 500 dagligen.

Såsom hörande till de britiska sällskap, hwilka utöfwa egentlig judemission, hänför jag likaledes det, jag nyligen lärt känna: Edinburgh Society for Promoting the Gospel amongst foreign Jews, Seamen and Emigrants. Såsom deras sekreterare och missionär har John Blumenreich, pastor i en tysk församling (af skotska kyrkan) i Edinburgh, en längre tid werkat i Edinburgh och Leith. Årsinkomst (från 31 dec. 1887) 4,270 kr. Meddelanden i Annual Report

---

Öfwersigten gälde den protestantiska judemissionen, hwilken endast i sitt evangelium eger den skatt, som Israel för 18 hundra år sedan bortkastade.

Wi wilja slutligen blott anföra, att äfwen den katolska kyrkan utöfwar judemission, ehuru missionärer egentligen icke utsändas.

Den romerska kyrkan har i Rom ett sedan år 1543 upprättadt hem för judar och judinnor, som begära dopunderwisning. Äfwen annorstädes söka romerska katoliker winna judar.

Den grekiska kyrkan eger i Petersburg en asyl för judiska dopkandidater och döpta barn, och i Kiew en asyl för den helige Wladimirs brödrasamfund. Judemission bedrefs äfwen af det år 1865 af köpmannen Malkow grundade missionssällskapet.

* * *

Inalles finnas 37 protestantiska missionssällskap med 377 missionsarbetare på 135 stationer med en årsinkomst af öfwer 1,600,000 kronor, eller, då wåra uppgifter isynnerhet för Nordamerika wäl också behöfwa fullständigas, inemot 50 sällskap med ungefär 400 missionsarbetare och en årsinkomst nära 1,800,000 kr. C. F. Heman räknade för år 1881 mer än 20 sällskap med 270 arbetare och en årsinkomst af 1,246,000 kr. Då skulle sällskapens antal på denna korta tid mer än fördubblats, missionärerna ökats med nära halfwa antalet, inkomsten stigit med en tredjedel. En del af denna utomordentliga tillökning bör tillskrifwas den större fullständigheten i wåra uppgifter. Dock är det ett onekligt faktum, att intresset för judemissionen hastigt tilltagit under de sista 17 åren.

Fördelandet af missionsbidragen på de olika länderna gifwer oss mycket att beakta. Storbritanien ensamt skänker 1,335,000 kr. till judemissionen. På 30,500,000 protestanter komma alltså 4 à 5 öre i årligt bidrag per person. Tysklands 28,300,000 protestanter deremot betala blott 56,760 kr. till judemissionen (hwaraf en del måste hänföras till den norska hjelpen), d. w. s. på hwar och en 1/5 öre. Skandinaviens 6,600,000 protestanter bidraga med nästan lika mycket till judemissionen som hela Tyskland neml. 51,260 kr., så att nästan 1 öre der kommer på hwarje person. Engelsmännens, skottarnes och irländarnes större rikedom förklarar naturligtwis icke olikheten, som wisar sig mellan bidragen från Tyskland och Storbritannien. Intresset för judemissionen har icke ännu waknat öfwer allt i Tyskland. Missionen för Israel går och gäller för enskildas älsklingsarbete och icke såsom en del af den ena stora missionsuppgiften, hwilken Gud gifwit åt sin kyrka, då Jesus talade till sina lärjungar och sade: „I skolen wara mina wittnen både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och intill jordens ände“! Ap. G. 1: 8.

Att uppsätta statistiska uppgifter om Judemissionens framgång är omöjligt. Antalet af förrättade dophandlingar wore icke en tillfredsställande måttstock för att kunna fälla ett omdöme. Den af missionen i wida kretsar bland det judiska folket spridda kunskapen om kristendomens läror, hwilken åtminstone borttager gamla fördomar och omstämmer Kristushatet till ett wisst erkännande och en wiss aktning, bör högt aktas. Många judar, som rönt inflytande af missionen, hafwa kommit till en kristlig öfwertygelse, hwilken skulle ställa mången namnkristen i skuggan, men yttre och inre hinder tillbakahålla dem från dopet. Icke sällan hafwa de, som genom missionen blifwit wunna för Jesus Kristus, anfört skäl, hwarföre de wilja mottaga dopet annorstädes. De le Roi kommer till det resultat, att då man antager 100,000 judedop i detta århundrade, antalet döpta i werkligheten är större Men t. o. m. om ingen framgång af judemissionen wore att uppwisa, så förblifwer kyrkans missionspligt oförändrad. Icke för den möjliga framgången utöfwar hon sin werksamhet, utan på grund af sin herres befallning. Icke för lön arbetar hon utan af lydnad.

Det wore alldeles orätt, om man wille beräkna, wid hwad tid hela Israel skall blifwa ett kristet folk. Herren kan på kort tid fullända det werk, som enligt menskliga beräkningar tarfwar århundraden. Twå tredjedelar af den judiska befolkningen hufwa hittills oftast sett blott den kristendom, som i deras ögon knappast skilde sig från afgudadyrkan. Först nu börja det rena evangelii strålar allmänt lysa uti de östra judarnes mörka trakter, och många blicka häpna uppåt. Må kyrkan förkunna det rena ordet om korset och till sin mästares ära göra den tjenst, som hon är sin Herre skyldig. Den som tror, skall se Guds härlighet. Ja, han börjar redan se denna härlighet!

* * *

Wi afsluta denna öfwerblick med följande wackra sång ur „Missionstidning för Israel“.

Judens klagan.

Jag irrar, ett minne från forntida dar.
Och hemlös och fridlös på jorden,
Som agnet för winden bland folken jag far,
För werlden ett widunder worden.
Ja, midt under lyckan mig stinger en tagg
Och fyller mitt hjerta med tusende agg,
Min gråt kan det tolka, ej orden.

Jag ofta mot handen har lutat min kind,
Som fädren wid Babylons floder;
Hwar slägt ifrån östan med morgonens wind
Tändt längtan till Zion, wår moder.
Nu sitter hon ensam, i sorger försänkt,
På tårpilens grenar sin harpa hon hängt;
Hon gråter för mig och min broder.

Jerusalems tempel, ja, hwarje dess sten
Är borta, och landet är öde,
Och Israel liknar förtorkade ben
På slagfältet efter de döde.
Så Libanons cedrar, som slättmarkens ros
Och strömmarnas watten ha' flyktat sin kos.
Ack, fritt mina tårar nu flöde!

Ja, stafwen och spiran från Juda har flytt,
Men Schiloh *) wi ännu ej funnit;
Sig Israels hopp i förtwiflan förbytt,
Och tidehwarf hafwa förrunnit;
Profeternas stämma har tystnat; — ej mer
Jehovah sin wilja tillkänna oss ger;
Från jorden wår glans har förswunnit.

Förr frälste oss Herren om sjuttio år
Från Babel, från fångenskapshuset;
Twå tusende år snart Jerusalem står
Förbrändt af Guds wrede; — i gruset
Än ryker, ty hämnarens låga oss tär;
Ack we! Hwar är Herren, som sade: „Jag swär,
Din rätt skall gå fram såsom ljuset“.

Har Herren förglömt sitt förbund och sin ed.
Då hjelpen så länge förtöfwat?
Nej, brutet förbundet har blifwit dermed,
Att Israel blodskuld föröfwat.
Ack, we oss! Wi sjelfwa ha' brottet begått,
Men rätt wi ej ännu lärt känna wårt brott;
Mitt hjerta är mörkt och bedröfwadt.

Förr offerrök doftat mot himmelens bryn
Hwar morgon och qwäll till försoning.
Nu sonas ej synden, den räcker till skyn
Och kommer för Gud i Hans boning.
Jehov h Zidkenu, *) o, kom som Goël **)
Till Zion! Försmäktad min fridlösa själ
Från dig ännu wäntar förskoning.

---

*) Fridfursten; 1 Mos. 49: 10.

*) Herren wår rättfärdighet; Jerem. 23: 6.
**) Förlossare; Job. 19: 25.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 25 Novemb. 1888.

Josuabok 24: 19—28.

Förbundet förnyas.

Josua sade till folket: I kunnen icke tjena Herren: ty hen är en helig Gud och en nitälskande Gud, som icke förlåter eder edra öfwerträdelser och synder. v. 19—28.

Kap. 23 och 24 innehålla Josuas afskedsord till det folk, han nu skulle lemna. En långt framskriden ålder jemte en inre röst sade helt wisst Josua, att hans framgångsrika och ärofulla wärf snart skulle wara ändadt. Men dessförinnan will han säga sitt älskade folk ett warningens och på samma gång ett uppmuntringens ord. Han hade nog särskild anledning dertill.

Stora sträckor af det heliga landet tillhörde ännu de fiender, hwilka Herren lemnat åt tillspillogifningen. Men israeliternas första eröfringsifwer hade swalnat. De började blifwa allt mer och mer „försumliga i utförandet af sitt gudomliga uppdrag, att rensa arfwedelen från det onda. Belåtne med redan wunna framgångar, genom hwilka de redan börjat intaga en aktad ställning gent emot de omkringboende hedniska folken, wisade de allt mer benägenhet att hwila på sina wapensköldar. Detta war en farlig ställning. Fienderna kunde lätt begagna sig häraf till sin fördel så mycket mer, som det ej kunde undgå deras uppmärksamhet, att israeliterna just ej woro obenägne för deras hedniska gudsdyrkan. Hedningarnes ondska började syra igenom bland Israels barn. Det war detta som den ädle anföraren Josua länge med fruktan sett. Han förutsåg också helt säkert att efter honom skulle det komma att af Israel uppträda män, som ej skulle komma att spara hjorden. Icke underligt sålunda, om den gamle af hela Israel högt aktade och älskade Josua kände särskild anledning att ännu en gång få säga sitt folk ett warningens och uppmuntringens ord.

Hela Israel församlas i Sikem. Från en upphöjd plats, der han kunde ses af hela sitt folk, talar Josua nu till det samma de ord, som wår text innehåller.

Israeliterna, djupt gripna af ögonblickets allwar, och i sina hjertan lifligt öfwertygade, att intet kunde göra dem lyckliga, utom det att de troget tjenade Herren, sin Gud, gifwa nu friwilligt Josua det löftet att tjena och allena dyrka Herren Jehowa. Josua hade föresatt sitt folk wälsignelsen och förbannelsen, och Israel utwäljer åt sig — wälsignelsen. Dermed war den gripande akten slut. En sten upprestes till wittnesbörd af de nya försäkringar Israel aflåtit, och så länge Josua lefde och de äldste, som öfwerlefde honom, ännu funnos till, tjenade Israel Herren.

På denna landtdag i Sikem förnyades sålunda förbundet med Gud. Liksom en annan Mose har Josua återigen fört folket till Herren. Det återstår nu för honom ingenting mer att göra. Han dog i en ålder af 110 år.

Wi hafwa förut flere gånger påmint, hurusom Israels historia är wår historia. Tetta sannas också med afseende på hwad här blifwit påpekadt. Guds församling här på jorden är en stridande församling. Ingen krönes utan att han redeligen kämpar. Må wi, som tro på Herren, ej lägga oss att hwila på wåra wapen! Wi äro omgifne af waksamma fiender, som weta att göra nytta af wår sömnaktighet. Herren hjelpte alla sina barn.

Men å andra sidan: finna wi, att det står så illa till, må wi då med wåra hjertans fulla uppsåt åter gifwa oss helt åt Herren wår Gud till att tjena honom och honom allena!

„Jag hafwer satt dig före lifwet och döden, wälsignelsen och förbannelsen. Wälj då lifwet, att du må lefwa du och din säd“. 5 Mos. 30: 19.

Anmärkningar och ordförklaringar:

1. Wi fästa lärarens uppmärksamhet på uttrycket i den 19 wersen, som ej må missförstås. Den 20 w. gifwer en förklaring rörande andemeningen i den 19.

2. Sikem = en gammal stad i Efraims stam, i en djup dal mellan bergen Ebal och Garizim. Josefs begrafningsplats, bestämdes den sedermera af Josua till fri- och Lewitstad. Den war länge föreningspunkten mellan stammarne, 1 Kon. 12: 6, ja t. o. m. en tid hufwudstaden i Israels rike och blef sedermera hufwudsätet för den samaritanska religionskulten. Joh. 4: 20.

(Efter Sanningswittnet).

Diverse.

☛ Tisdagen den 4 Dec. 1888 anordnas en försäljning i Allianshuset till förmån för inre missionen. Gåfwor till densamma mottagas tacksamt i Missionsbokhandeln Alexandersgatan 40, i fru Hellmans butik Alexandersgatan 48 samt i Allianshuset.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 47. Torsdagen den 29 November **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år	2 mark -- penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Ett inlägg i försoningsfrågan

af

F. W. L.

I.

Den som warit i tillfälle att följa med de religiösa strömningarna i närwarande tid, har sig bekant hwilka mäktiga afwikelser från hwad hittills gällt såsom evangelisk kristendom desamma i många stycken förete. Med bibehållande af den häfdwunna formen och fraseologier förnekas sålunda af män, hwilkas uppriktiga kärlek till Kristus och hans kyrka ingen rättwist wågar betwifla, icke blott de Heliga Skrifternas äkthet och inspiration, utan äfwen lärosatser tydligt skrifna på bibelns blad. Exempel härpå äro förnekandet af ewighetsstraffet, läran om bättringen efter döden, samt sist, men derför icke minst i betydenhet, förnekelsen af Kristi ställföreträdande död.

Denna sistnämnda punkt har särskildt i wårt land dragit uppmärksamheten till sig. Den föranledde för några år tillbaka en längre, uttömmande diskussion, hwilken på sin tid lifligt upprörde sinnena och bland hwars ledsamma följder wi räkna splittrandet af den fria andliga rörelse som då börjat winna fotfäste. Emellertid hade frågan under fyra år fått hwila, brytningen blifwit mildrad och man i känslan af dyra, gemensamma intressen ånyo börjat skynda framåt, då saken med ens ånyo ställdes på dagordningen.

En förf. hwars tillwaro ingen dittills anat och som under „en religiös lösdrifwares" harmlösa figur gömde en reformators allwar och ihärdighet, uppträdde förliden sommar i dessa spalter med några brandartiklar om försoningen, hwilka öfwerallt, ehuru måhända af skilda orsaker, wäckte ett pinsamt uppseende. *) Artiklarna, undertecknade „— —l", woro införda i n:ris 21, 29, 33 och 36 af Finska Weckobladet, samt föranledde en kort och såsom det synes undert. matt polemik. Från början sinnad att upptaga den stridshanske man sålunda utkastat, men af privata orsaker hindrad derifrån inom fataljetidens utgång, dog diskussionen bort tills det blef för sent att deltaga deruti. Om jag det oaktadt nu går att uttala mig i frågan sker det endast till följd af de uppmaningar, hwilka i sådant syfte blifwit ställda till mig från såwäl kyrkligt som frikyrkligt håll.

I de fyra artiklar hr „— —l" skrifwit finnas så många wigtiga läropunkter widrörda och delwis med hwarandra hopblandade, att en klar öfwerblick möter wissa swårigheter. Men leta wi efter en fast utgångspunkt, från hwilken man på ett följdriktigt sätt steg för steg kan följa förf. genom hela hans argumentning, så finna wi denna uti det swar hr „— —l" för sin del ger på frågan: „Hwad tänken I om Kristus?" då han i inledningen till sin 2:dra uppsats (se n:o 29) låter oss weta att han i Guds son, Jesus Kristus, ser ingenting annat än läraren och mästaren.

Denna bekännelse ger oss på en gång en inblick i förf:s egen själ, och låter oss ana innehållet af hans teologi. Förf. är tydligen idealist; han tillhör dessa delikata naturer hwilka, med filosofens blick betraktande dygden såsom det högsta målet för menskliga sträfwanden, hafwa swårt om ej omöjligt att fatta hela den dystra, djupa werklighet som inneslutes i begreppet s y n d. Sådana naturer kunna måhända med den unge, rike mannen swara: „allt detta har jag hållit från min ungdom", och möta de någongång i sitt lif Frälsaren helsa de honom instinktlikt: „Gode Mästare"! men någon djupare kännedom af och om Herren Jesus Kristus äga de icke. För dem är han en mästare, wän, broder, lärare, ledare, allt utom — „försoningen för wåra synder". I sin uppfattning af Kristus förbise de nemligen, eller åtminstone förringa, betydelsen af hans öfwerstepresterliga kall, och detta emedan det personliga skuldmedwetandet aldrig hos dem gjort sig fullt gällande. Följaktligen är behofwet af försoning icke heller synnerligt djupt och sålunda bortfalla äfwen af sig sjelf begreppen straff, tillfyllesgörelse, upprättelse.

Men är då Jesu Kristi frälsarekaraktär uttömd med namnen wän, broder, ledare, lärare och mästare? Ja, har man dermed ens i sjelfwa werket widrört densamma? Helt wisst måste dock t. o m. hr „— —l" medgifwa, att i frälsningshistorien finnes moment hwilka icke, utan ett uppenbart wåldförande af texten, låta hänföra sig under någon af nyssnämnda karaktärer. Sådana äro t. ex. Jesu förklaring att han kom f ö r a t t g i f w a s i t t l i f t i l l e n l ö s e p e n n i n g f ö r m å n g a (Math. 20: 28), och detta brödet är m i t t k ö t t, h w i l k e t j a g g i f w e r f ö r w e r l d e n s l i f (Joh. 6: 51). Man kan wisserligen tänka sig en Mästare som blott af kärlek till sina anhängare skulle gå i döden för dem, men då härwid owilkorligt framställer sig frågan: hwarför? beswaras denna icke nöjaktigt blott med en erinran om att ju Kristus är wår mästare och lärare, dender älskar oss. Ty denna hans död såsom en lösepenning, hwarigenom han från lagens förbannelse friköpte dem som under lagen woro (Gal. 4: 5), den präglar honom här i en från mästaren, läraren o. s. w. widt skild karaktär, bestämd af handlingens sedliga innebörd och betydelse. Med ett ord, wi stå här inför en sida af Frälsarens mission, som, äfwen den, fordrar lojalt erkännande, och wi öfwerlemna åt hr „— —l" att säga med hwilket lämpligare namn än wikariat, ställföreträdarskap, den skall betecknas, för att motswara sjelfwa sakförhållandet?

Men med den uppfattning hr „— —l" äger om Kristus, harmonierar det fullkomligt att det för Frälsaren blef „en „lifsfråga att kunna förmå menniskorna „att komma till honom, att höra och tro „på honom" (n:o 29). Naturligtwis! Då tyngdpunkten engång förflyttas från Golgata till Galiléen, från Jesu död till Jesu bergspredikan, så kunde ju ingenting wara honom angelägnare än att så många som möjligt skulle få höra hans wäldiga tal. Det samma säga äfwen dagens fritänkare. Men w a r detta werkligen en sådan „lifsfråga" för Jesus? Wisste icke Han, hwars öga genomskådade seklerna huru fåtaliga hans lärjungar i alla fall skulle blifwa? att årtusenden skulle förgå innan evangelium om riket ens blifwit förkunnadt för alla jordens folkslag? Hwarför då redan under sitt jordiska lif detta bekymmer att kunna förmå menniskorna höra och tro på Honom? Wisserligen war hans själ bedröfwad öfwer menniskornas ondska och otro, hwilka oaktadt alla hans mäktiga ord och gerningar hindrade dem från att i honom erkänna den utlofwade Messias; ja, öfwer denna deras förbindelse utgjöt han sorgens och smärtans tårar. Men på samma gång man gör full rättwisa häråt, får dock icke förbises att Skriften lika tydligt framställer för oss ett annat, högre mål för Frälsarens mission. Ty den „lifsfråga" som bäfwade i djupet af hans själ och hwaråt han stundom gaf uttryck (se t. ex. Math. 16: 21, Luk. 9: 22 och 18: 31—34 rörde sig kring hans förestående d ö d: „Jag har en döpelse att döpas med, och „huru ängslas jag icke tilldess hon warder fullbordad"! (Luk. 12: 50). Detta, och icke tanken på evangelii framsteg, som ju i alla fall hwarken kunde påskyndas eller fördröjas, war om man så will den „lifsfråga" han kommit att lösa. Att Kristus, såsom ett nytt påskalam offradt för att frälsa oss från den tillkommande wreden (2 Kor! 5: 7, 1 Tess. 1: 10) kom för att d ö, snarare än att lefwa, sådant är Skriftens otwetydiga wittnesbörd, och hr „— —l" far derför äfwen i detta stycke wilse då han lägger hufwudwigten i frälsningen på hwad w i göra (att komma, höra och tro) i stället för på hwad K r i s t u s g j o r t. Han behöfde så mycket mindre ängslas för werldens omwändelse som detta werk i första hand skulle öfwerlemnas åt Sanningens ande, då ännu icke utgjuten, att utföra; men deremot är det förklarligt att hans egen stundande offerdöd, då profetians ord (Sak. 13: 7): „Upp, „swärd emot min herde och emot min „närmaste man! säger Herren" skulle gå i fullbordan (Math. 26: 31), ofta upptog hans själ.

Då hr „— —l" sålunda i Kristus e n d a s t ser läraren och mästaren, *) hwars hela uppgift bestod uti att söka förmå menniskorna höra och tro på honom, så måste följaktligen nästa punkt beröra w å r skyldighet att emottaga och hörsamma detta af Jesus förkunnade ord. Sådan är äfwen hr „— —l:s" tanke: „Kristus har lärt oss huru wi skola undgå en fällande dom, nemligen sålunda „att wi af honom emottaga och i trogna „hjertan bewara det lifsens ord, som han „förkunnade" (n:o 29); „Man kan wara „wiss derpå att Gud icke har någon „annan fordran på oss än att wi skola „wara hans evangelium lydige" (n:o 33). „Kristus bygger sin försoningslära uteslutande på sitt ord, på kraften af det „ordet, som h a n har talat. Om någon „bewarar mitt ord, skall han icke se döden till ewig tid; detta war hans ofta

---

*) Då ofwanstående återblick på uppfattningarne i försoningsfrågan inom den fria andliga rörelsen hos oss kan stärka det antagande, som red. n gjort sig gällande — icke blott inom landet utan äfwen utom detsamma — att de åsigter, som fått ett uttryck i „— —l"s artiklar, uppbäras af den gren af den frikyrkliga riktningen i Finland, som med rätt eller orätt erhållit namnet „den waldenströmska", anser redaktionen det för sin pligt att förklara, att dessa artiklar i c k e blifwit inlemnade af någon från nämnda riktning, utan af en ensamstående åldrig sanningssökare. Om det, — såsom det från en del håll ansetts — warit ett fel att intaga dessa artiklar i ett blad, som warit ett organ för en bibeltroende andlig rörelse, så faller skulden härpå uteslutande på redaktionen ensam. Men redaktionen har ansett och anser fortfarande, att ett allwarligt pröfwande af och sökande efter sanningen — i synnerhet då det, såsom hos hr „— —l" har ett lif i Kristus, werkadt af hans ande och kraften af hans uppståndelse, till medelpunkt — i c k e f å r tillbakawisas. Om än redaktionen icke antager samma ståndpunkt som han i denna wigtiga trosfråga, will redaktionen dock för sin del icke förneka hr „— —l" brodersnamnet såsom kristen. Red:s not.

*) Wi göra den aktade författaren uppmärksam på att hr „— —l" icke e n d a s t ser i Kristus en lärare och mästare. I alla sina artiklar framhåller hr „— —l" eftertryckligt den nya födelsens nödwändighet för en Jesu lärjunge samt ger äfwen rum åt det stora faktum — Jesu uppståndelse från de döda. För att följa en lärare och mästare i wanlig mening behöfwas ingen omskapelse af det köttsliga hjertat: en sådan är endast nödig, då det gäller att följa honom, som war Guds härlighets sken och hans wäsendes rätta beläte.

Detta med affeende derå, att hr „— —l„ förklarat sig af sjuklighet förhindrad att sjelf widare uppträda i denna sak, och att äfwen tid och utrymme dertill icke widare kan beredas honom i detta blad. Red:s not.

„upprepade löfte till folket" (n:o 36). Att hr „— —l" såsom ett salighetswilkor uppställer tron på Kristi evangelium framgår häraf tydligt och må således tacksamt antecknas. Men tywärr är denna hans ställning endast skenbar. Der råder nemligen i alla förf:s artiklar en egendomlig tystnad om hwad evangelium egentligen är. Wi uppmanas att af alla krafter tro på Jesu ord, men hwilket detta ord är, derom lemnas wi i fullkomlig okunnighet. Hwad skola wi tro? Hwad förstås med evangelium? Får man döma af wissa tecken skulle förf. wilja begränsa detsamma till de fyra evangelierna, synnerligast Jesu egna ord och uttalanden. Godt; wi kunna t. o. m. medgifwa detta. Men om hr „— —l" gör anspråk på att efter sitt tycke få uttolka detta evangelium och säga werlden hwad det lärer och icke lärer, då reserwera wi oss på förhand deremot af skäl att en sådan tolkning redan förefinnes, werkstäld af män hwilkas kompetens säkerligen icke ens hr „— —l" kan jäfwa, nemligen apostlarna! Och hurudant är då evangelium enligt dessa heliga författares intyg? I korthet innefattas detsamma i dessa Pauli ord: „Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse då han wardt en förbannelse för oss" (Gal. 3: 13). Detta är det stora faktum kring hwilket evangelium sluter sig. Wi säga icke att det uttömmer det evangeliska budskapet, hwilket äfwen behandlar Guds kärlek, tron, det ewiga lifwet, ja sjelfwa fördömelsen, men hwad wi önska framhålla, det är att läran om Kristi ställföreträdande död, hwarigenom wi blifwit förlossade från syndens dom och straff, icke kan och får saknas i evangelium, der den, fast grundad på apostlarnas och profeternas wittnesbörd, intager en lika så rättmätig och bemärkt plats som hwilken annan af kristendomens fundamentalsatser. Då nu derför hr „— —l" med berömwärdt eftertryck håller på att menniskan, såframt hon will warda salig, skall orubbligen tro och anamma Jesu Kristi evangelium, samt wäl icke tilltror sig weta bättre besked om dess rätta innehåll än Petrus, Paulus och Johannes, så frågas: Erkänner han det evangelium dessa Herrens apostlar predikade, eller ej? I förra fallet har han i och med detsamma äfwen erkänt Kristi förtjenst och ställföreträdareskapet, i sednare fallet deremot förtjenar hans lära intet afseende. En utredning om beskaffenheten af hr „— —l:s" evangelium hade derför warit på sin plats i hans artiklar, ty i en så wigtig punkt wittnar sjelfwa tystnaden emot honom.

(Forts.)

Böndagsplakatet

för år 1889 är af följande lydelse:

„I kraft af den makt och myndighet H. K. Majestät förlänat K. Senaten för Finland

will K. Senaten meddela Finlands inbyggare af den evangelisk-lutherska bekännelsen!

Herren Gud hade åt sitt folk Israel gifwit det löfte, att detsamma skulle wälgå på jorden. Men detta löfte hade Herren bundit wid ett oeftergifligt wilkor: att Israel borde wandra på Herrans wägar och lyda Hans bud. Ty så talar Han genom sin tjenare Moses: Nu Israel, hwad äskar Herren Gud af dig, utan att du skall frukta Herran din Gud, att du wandrar i alla Hans wägar, att du håller Herrans bud och Hans rätter, på det att dig må wälgå. Löftet och wilkoret äro gifna af Gud allsmäktig och ega derför ewig giltighet för alla folk på jorden.

Då Gud så talar till menniskorna, will Han, att de skola erkänna Hans wilja främst såsom en ewig allmaktswilja, såsom den orubbliga lagen för allt skapadt, hwilken icke kan af menniskomakt störas, icke heller omformas efter menniskors meningar, utan måste af hela skapelsen lydas och enligt hwilken en gång dom skall fällas öfwer alla menniskowerk, goda och onda. Den måste widare erkännas såsom en helig kärlekswilja, grunden till allt som lefwer, den rena, enda källan till allt hwad i werlden finnes af ljus och sanning, af rätt och godt; och från hwilken källa ständigt utflöda heliga krafter till syndens och ondskans öfwerwinnande och till tändande af gudomligt lif i de själar, hwilka äro mottagliga derför; såsom Herran genom profeten lofwar åt de förkrossade hjertan och de ödmjukade andar, att en Ande skall blåsa från Hans ansigte och göra lif.

Genom denna lifgifwande ande förwerkligas Guds wilja i werlden. Men sådant sker såsom ett andewerk och således icke på menskligt sätt genom yttre makt eller wapen i synlig måtto, utan i det fördolda och stilla, i menniskors hjertan och själar, för hwilkas frälsning Gud sändt sin Son i werlden och beskickat ibland oss försoningens ord. Detta ord, om det rätteligen annammas, skapar nytt lif, danar håg och krafter att fullgöra Guds wilja; och der det ewiga lifwets ord sålunda får werka, der byggas bestående werk, enligt Herrens ord: Hwar och en, som hörer dessa mina ord och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man som sitt hus byggde på ett hälleberg. Så föll slagregn och kom flod och wädret blåste och stötte på huset, och föll dock icke omkull; ty det war grundadt på hälleberget.

Att undgå slagregnet, floden och stormen, att skonas från yttre och inre olyckor, faror och pröfningar är intet folk på jorden beskärdt. Men derpå beror ockå icke dess lycka och wälfärd, utan fastmera derpå, att dess samfundslifs hus är byggdt på sådan grund, att det kan bestå i hemsökelsens dag; en grund hwarur det kan hemta det rätta modet att upptaga kampen och den rätta segerkraften; en sådan grund, der det kan erhålla en helgad håg att hålla rätt och göra rättfärdighet, frukta Gud och lyda Hans bud, sitt jordelif till wälsignelse.

Finlands folk har, i högre grad än månget annat, anledning att med tacksamhet mot Gud tänka på de förra tider och besinna Hans händers werk, då slagregn, flod och stormar stötte på huset, men den Allsmäktiges hand räddade det åt kommande dagar; att från dess förgångna lif hemta lärdom för det närwarande och förtröstan för en framtid som, hwad den än må medföra, alltid skall stå i Herrens hand. Och då jemwäl under det senast förflutna tidskiftet Guds allsmäktiga arm bewarat åt oss en älskad furstes lif, till wälsignelse för hans folk, då Herren afwärjt allmänna olyckor från wåra landamären och låtit under fredens hägn det inre arbetet för landets förkofran fortgå, såsom ock under det snart förflutna året folkets ombud åter fått samlas till rådplägning och werksamhet för fosterlandets wäl, utgör jemwäl allt sådant en maning till Finlands inbyggare att, wid åtanken af all Guds nåd och all egen lastfullhet och synd, endrägteligen med bot, bön och tacksägelse nalkas Honom, som förlåter och nyskapar, bekänna sina synder och bedja Gud om den rätta wiljan och förmågan att bygga sitt hus på hälleberget, med tacksägelse inneslutande sig i psalmistens bön: Icke Oss, Herre, icke Oss, utan Dino Namne gif ärona för Din nåde och sannings skull.

Med afseende härpå har K. Senaten welat för nästkommande år 1889 påbjuda fyra allmänna tacksägelse- bot- och bönedagar, att firas å söndagarne den 24 februari, den 12 maj, den 21 juli och 27 oktober; samt till ledning för predikoföredragen å förenämnda bönedagar bestämma hosföljande utur Guds ord walda texter: och uppmanas förty samtlige Storfurstendömet Finlands inbyggare af den evangelisk-lutherska tros bekännelsen, ingen undantagen af hwad stånd och wilkor han wara må, att så wäl genom biwistande af gudstjensten i Herrans hus som under stilla, andaktsfulla betraktelser af Guds ord i hemmen rättsinneligen helga dessa allmänna bönedagar.

Bönedags texterna

äro följande för 1889:

Första bönedagen, den 24 februari.

Ottesången: 5 Moseb. 10: 12, 13. Nu Israel, hwad äskar Herren din Gud af dig, utan att du skall frukta Herren din Gud, att du wandrar i alla hans wägar och älskar honom, och tjenar Herren din Gud af allt hjerta och af all själ; Att du håller Herrens bud och hans rätter, de jag dig bjuder i denna dag, på det att dig må wäl gå?

Högmessan: Es. 57: 15, 16. Alltså säger den höge och högt besittne den ewinnerliga bor, hwilkens namn är heligt: Jag som bor i höjdene och i helgedomen, och när dem, som en förkrossad och ödmjuk anda hafwa, på det jag skall wederqwicka de ödmjukades anda, och hela de förkrossades hjerta; Jag will icke träta ewinnerliga, och icke wred wara i ewig tid; utan en Ande skall blåsa ifrån mitt ansigte, och jag skall göra lif.

Aftonsången: Ps. 79: 9. Hjelp du oss, Gud, wår hjelpare, för dilt namns ära skull; fräls oss, och förlåt oss wåra synder, för ditt namns skull.

Andra bönedagen, den 12 maj.

Ottesången: 2 Kor. 5: 19. Gud war i Kristo och försonade werlden med sig sjelf, och förebrädde dem intet deras synder och hafwer beskickat ibland oss försoningens ord.

Högmessan: Rom. 5: 8—10. Derföre beprisar Gud sin kärlek till oss, att Kristus är död för oss, när wi ännu woro syndare. Så warde wi ju mycket mer behållne genom honom för wredene; efter wi äre rättfärdige gjorde i hans blod. Ty efter wi woro förlikte med Gud, genom hans sons död, den stund wi ännu woro owänner; mycket mer, efter wi äre förlikte, blifwe wi behållne genom hans lif.

Aftonsången: Ps. 86. 12. 13. Jag tackar dig Herre, min Gud, af allt mitt hjerta och ärar ditt namn ewinnerligen. Ty din godhet är stor öfwer mig, och du hafwer frälst min själ utur det djupa förderfwet.

Tredje bönedagen, den 21 juli.

Ottesången: Es. 56: 1, 2. Så säger Herren: Hållen rätt och gören rättfärdighet; ty min salighet är när, att hon kommer, och min rättfärdighet, att hon uppenbar warder. Wäl är den menniska, som detta gör, och menniskors barn, som det fasthåller; så att hon håller sabbaten, och icke ohelgar honom, och håller sin hand, att hon intet argt gör.

Högmessan: Matth 7: 24, 27. Hwar och en, som hörer dessa mina ord, och gör derefter, honom liknar jag wid en wis man, som sitt hus byggde på ett hälleberg. Så föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset, dock föll det icke omkull, ty det war grundadt på hälleberget. Och hwar och en, som hörer af mig dessa ord, och gör icke derefter, han liknas wid en fåwitsk man, som byggde sitt hus på sanden. Och föll slagregn, och kom flod, och wädret blåste, och stötte på huset, och det föll omkull, och dess fall war stort.

Aftonsången: Efes. 5: 6, 7. Låter eder ingen förföra med fåfäng ord; ty för sådana plägar Guds wrede komma öfwer otrons barn. Derföre warer icke deras stallbröder.

Fjerde bönedagen, den 27 oktober.

Ottesången: Ps. 134: 1, 2. Si, lofwer Herren, alle Herrens tjenare; I som stån om natten i Herrens hus. Lyfter ebra händer upp i helgedomen och lofwer Herran.

Högmessan: Uppenb. 21: 3, 4. Si, Guds tabernakel ibland menniskorna; och han skall bo med dem, och de skola wara hans folk, och sjelfwer Gud med dem skall wara deras Gud. Och Gud skall aftorka alla tårar af deras ögon, och ingen död skall sedan wara; icke heller gråt, icke heller rop, icke heller någon wärk warder mer; ty det första är förgånget.

Aftonsången: Ps. 115: 1. Icke oss, Herre, icke oss, utan dino namne gif äran, för din nåds och sannings skull.

Bref till Finska W:bladet.

Från Paris.

Den 1 november i Paris war mörk och mulen, regnet strömmade ned och likwäl såg man stora menniskoskaror röra sig på gatorna. Blomsterhandlarne hade utstält sina fagraste blommor, rosor och violer, bland kransar af perlor och glitter. Klockorna ringde högtidligt, ty det war allhelgonadag, den dag de lefwande helgat åt minnet af de bortgångna. I kyrkorna hållas då själamessor, och på grafwarna nedläggas kransar; kyrkogårdarna äro öfwerfulla af wandrare, som besöka de dödas stad.

Jag biwistade på morgonen själamessan i Saint-Roch och har sällan hört någonting så härligt, som den musik derwid utfördes. Den talrika församlingen iakttog en andaktsfull tystnad och sången klingade klar genom de höga hwalfwen. Än hördes en ensam barnröst, än en mäktig manskör; orkestern blandade sina toner med orgelns brus. De otaliga waxljusens wacklande sken upplyste helgonbilderna och den knäböjande församlingen, som tycktes försänkt i sorg öfwer dem, som bortgått till de okändas land.

På e. m. kl. 4 firade Protestanterne en fest i l'Eglise de l'Etoile till minne af reformationen. I god tid begaf jag mig dit, för att finna plats och hann sålunda noga betrakta den rymliga, wackra kyrkan, der dagsljuset sken in genom de brokiga fönstren och upplyste de taflor med ord ur bibeln i gyllene skrift, som hänga på wäggarna. Efter det att några andliga sånger utförts af en god blandad kör, ackompagnerad af den wackra orgeln, och altargudstjensten förrättats, uppträdde pastor Bersier på predikstolen, för att hålla sitt utlofwade föredrag. Han är en äldre man med grått hår och wärdigt skick; hans uppsyn är klar; hans blick lifwas medan han talar, och lyser af en ungdomlig eld, bibehållande likwäl sitt fridfulla uttryck.

Han hade walt till text orden i Galaterbrefwets 5 kap. 1 v. „Till frihet har Kristus frigjort oss; stån derföre fast och låten eder icke på nytt fångas under träldomsok", och han utwecklade denna text, delande sitt föredrag i twenne afdelningar: 1) Förhållandet till Gud, 2) Förhållandet till nästan. Han talade derwid om de hedniska folkens gudsbegrepp, som wanligen baserar sig på fruktan. Fruktan drifwer dem att offra, för att blidka gudarne. T. o. m. hos romare och greker spårar man denna fasa för att wäcka gudarnes harm; — och der ingen gudsfruktan fanns, der fruktade man ödet, det oblidkeliga ödet. Det israelitiska folkets lag war sträng och känslan af att icke kunna uppfylla den ingaf äfwen dem fruktan och oro.

Jesus Kristus frälsade folken från denna skräck och fasa. Han lärde dem, att den högsta frihet består uti, att ej mera lyda under sina egna böjelser under synden, men att friwilligt offra kärlek och lydnad åt sin fader. Barnet fruktar ej faderns wrede, men wäl att göra honom emot. Med afseende på lärarne i Israel citerade talaren Frälsarens ord: Math. kap. 23, v. 8—10: „I skolen icke låta kalla eder mästare (mäitres), ty en är eder mästare, men I ären alla bröder. Och I skolen icke kalla någon på jorden eder fader, ty en är eder fader, han som är i himmelen. Och I skolen icke låta kalla eder mästare (directeurs), ty en är eder mästare, Kristus. Den kristne är sålunda frigjord från hwarje dominerande inflytande, som skulle ställa sig emellan hans Gud och honom; — han får fritt nalkas sin far och umgås med honom.

Huru hastigt blefwo ej dessa den kristnes förnämsta rättigheter omtwistade! — Hierarkiens wärande wälde tog slutligen öfwerhand, twånget inkräktade på samwetsfriheten; men då det nådde sin höjdpunkt, mötte det skarpt motstånd. Det war då, som reformatorerne uppträdde och modigt kämpade för religionsfriheten. En stor seger wanns, minnet af den fira wi nu, men wi få ej nedlägga wapnen, fortfarande måste wi kämpa. Katoliker och protestanter, alla hafwa tidtals uppträdt såsom mästare, och wi hafwa dock endast en mästare, som är Kristus, wår Herre.

De kristne likna wandrare kring foten

af ett berg. Hwar och en af dem tror sig wara närmast toppen; men hwad nytta har man wäl att twista härom, det är endast genom att sätta sig i rörelse och stiga upp för berget, som de kunna ernå wißhet. Och ju högre de stiga, ju mer de närma sig målet, desto mer närma de sig äfwen hwarandra, och desto klarare kunna de öfwerblicka nejden. Bibeln talar om individens förhållande till Gud, menniskan har alltid welat sammanföra individerna till en enda stor församling, hwars öfwerhufwud answarar för de olika medlemmarna. — Men wi böra ej låta wilseföra oss. — Hwar och en menniska bär answar inför sin Gud, för det pund han erhållit. — Låtom oss modigt, med Guds bistånd, skrida framåt hwar och en, så närma wi oss målet och hwarandra, ty enheten är icke medlet, utan målet. Låtom oss icke döma hwarandra, utan hwar och en må se till, att han icke faller. Låtom oss wara fasta och icke låta fånga oss i träldomsok, ty Kristus har frigjort oss, på det att wi må kunna tjena wår fader friwilligt, i kärlek. —

Talaren tystnade och tonerna af „Wår Gud är oss en wäldig borg" brusade fram i templet. Jag hade ingen psalmbok, men sjöng med på swenska: „Han är wårt wapen tryggа. På Honom i all nöd och sorg wårt hopp wi wilje bygga". . . . Ingen obserwerade de främmande orden, utan de smälte tillsamman med de franska. Tonerna woro desamma de ljödo ännu i min själ, då jag lemnade kyrkan och wandrade fram på den mörka gatan, i menniskohwimlet, på de dödas dag.

—a.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Wäntade utnämningar.** Enl. U. S. skall guwernören i Nylands län, generalmajor V. N. Procopé blifwa utnämnd till senator samt chef för militieexpeditionen, hwars nuwarande chef, friherre G. v. Alfthan lär blifwa utnämnd till chef för jordbruksexpeditionen; till guwernör i Nylands län generalmajor Hj. G. Palin samt till guwernör i Kuopio generalmajor frih. J. F. G. Aminoff.

— **De nya psalmböckerna** äro dyra. Då hela landets befolkning, äfwen den fattigaste delen deraf, är twungen att inom kort tid förskaffa sig desse böcker för att kunna följa med de allmänna gudstjensterna, wore det önskligt att de kunde säljas med tillräckligt stort och tydligt tryck, lämpadt för skumma och ålderstigna ögon, för ett billigare pris än tre mark. I de böcker som säljas för twå mark och 1: 75 är trycket så fint att icke mången gammal bondgubbe eller gumma, hwilka dock i psalmboken helsa sin största skatt, näst bibeln, kunna begagna sig deraf. Wi tro att den ärade förläggaren icke betänkt detta, och wilja derföre hoppas att en godtköpsupplaga, afsedd för allmogen, ännu skall kunna utkomma.

— **Herr Fransons werksamhet** tilldrager sig allt större uppmärksamhet och har framkallat en rörelse sådan wår stad sällan skådat. Huru mycket i denna rörelse werkligen är af andlig art och huru mycket det är som härrör af nyfikenhet och konstgjorda lockelser, tillhör icke oss att afgöra; derom må Gud döma. För wår del helsa wi denna rörelse med glädje, i det wissa hopp att Gud har makt att länka allt till sitt namns ära.

Med sorg måste emellertid konstateras att flera allwarliga kristna, som hittills i den frikyrkliga riktningen sökt och funnit sin uppbyggelse, nu wändt densamma ryggen; man återfinner nu dessa personer på kyrkornas bänkar eller inom metodistkapellet. Hwad är orsaken att så skett? Ligger det orätta hos dem, som lemnat allianshuset, eller hos det nya, som der bjudes? Törhända något på båda sidor. Törhända äro de, som gått bort, bundna i gamla former och sakna blick för att sätten kunna wara mångahanda, blott saken är en.

Men säkert är, att det nya icke heller fritt från fel eller är ens lämpadt att fylla hwad en till mognad kommen kristen för sitt troslif behöfwer. Dess beskaffenhet är mera utåt än inåt wänd, mera egnad att wäcka än att underhålla lifwet. Men äfwen inom detta område begås betänkliga fel och missgrepp, för hwilka det är godt att i tid få ögonen öppna, och som lätt kunna blottställa det goda i systemålet. En dylik afwäg från ett sundt arbete är den befallande wåldsamhet, med hwilken omwändelsewerket bedrifwes och som går ända derhän att man icke ens twekar att „binda" en person — och dertill ännu en ung — som förklarar sig icke färdig för en äskad ögonblicklig omwändelse, „i hennes synder„. Det är wisserligen sant att Kristus, då han lofwade sin ande åt sina lärjungar, tillade orden: "Hwilka I förlåten synderna, dem warder de förlåtna, och hwilka I binden synderna dem warder de bundna". Men man finner aldrig att Kristus sjelf, hwars blick dock utransakade hjertan och njurar, begagnade sig af denna makt; icke heller gjorde hans apostlar det. Det enda som möjligen kan hänföras dertill, war Pauli stränghet het mot Demas, men Demas war en affälling och wälkänd för Paulus, som säkert på honom hadt anwändt alla medel, som stå i en menniskas hand för en broders frälsning, innan han tillgrep detta yttersta. En främling deremot, som för första gången kommer till en ort och wexlar några korta ord med en för honom obekant person, kan aldrig hafwa en sådan befogenhet.

Wi hafwa ansett det för wår pligt att omnämna detta, såwäl för att warna herr Fransons anhängare för att i honom se, icke en syndbehäftad medbroder, utan en herrens profet — hwilket ord man redan hört fälles från wittnena på estraden — som ock för att wäcka herr Franson sjelf, som wi tro besjälad af den ädlaste menniskokärlek, till besinning af hwad bann gjort och förmå honom att sjelf lösa de band han bundit. Icke för att wi tillskrifwa hans bindande någon makt och betydelse; men werkan af ett högtidligt, i flere wittnens närwaro afkunnat bann kan dock wara af mycket farlig beskaffenhet både i kroppsligt och andligt afseende, samt är tywärr äfwen egnadt att inwerka på wittnenas uppfattning af den sålunda „bundna", hwarföre wi hoppas att detta missgrepp, som wi tillskrifwa herr Fransons häftiga och wåldsamma natur, skall af herr Franson sjelf, om han är en ärlig man, godtgöres.

Omwändelsen är af enighetswigtig betydelse och dess nödwändighet kan icke för mycket framhållas; men just derföre måste afgörandet ske med fullt medwetande och af fri öfwertygelse. Kristus har warnat för en lättsinnig omwändelse, egnad att skapa affällingar, genom liknelsen om en man, som gaf sig att bygga ett torn, utan att hafwa beräknat kostnaden derför. Han har warnat för affordrandet af bindande löften genom liknelsen om en far, som hade twenne söner och tillsade dem att gå och arbeta i hans wingård; den ena swarade ja fader, men han gick icke, och den andre swarade nej, jag will icke, men han gick; hwilken af dem gjorde sin faders wilja?

Omwändelsen är Guds werk på menniskans själ och kan icke framtwingas af menniskohand.

— **Helsingfors folkskolor.** Folkskoledirektionen besatte wid sitt sammanträde i lördags särskilda lediga lärare- och lärarinnetjenster wid härwarande folkskolor på följande sätt:

twå biträdande läraretjenster wid högre finska gosskolan tilldelades studenterne V. Aug. Dahlström och A. Järwinen;

fyra biträdande lärarinnetjenster wid högre finska flickskolan fröknarna A. Andersson, O. Johansson och H. Pettersson samt frn S. Kohonen;

twå biträdande lärarinnetjenster wid högre swenska flickskolan fröknarna F. Hohenthal och A. Molander;

en ordinarie lärarinnetjenst wid lägre swensk folkskola fröken F. Tawaststjerna; samt

en lärarinnetjenst i sång wid högre folkskolan fröken J. Brotherus.

(Folkw.)

— **Ständerhusdelegationen** har beslutit att öfwerlemna ständerhusets uppförande åt byggmästar K. G. Siwenius, hwars entreprenadanbud uppgick till 817,686 mk 10 p. i hwilket anbud dock icke gipsarbeten, yttre och inre målning, wärmeledning och wentilation, wattenledning, elektrisk belysning, m. m. äro inbegripna. —

Sedan sålunda entreprenadfrågan är afgjord, torde inom icke alltför många dagar omsider arbetet på det så länge omtalade huset kunna begynna.

— **En kristlig ynglingaförening i Finland.** Statsrådet Z. Topelius, professor O. Hjelt m. fl. hafwa hos senaten anhållit om tillstånd att i landet bilda en förening med namnet „Kristliga föreningen af unge män" äfwensom fastställelse af förslag till stadgar för föreningen, hwars ändamål är att med anslutning till werldsförbundet mellan kristliga föreningar af unge män såwäl sammanföra sådana unga män som wilja erkänna Jesus Kristus såsom sin Gud och Frälsare i enlighet med den Heliga skrift, som ock werka för deras sanna wäl i religiöst, moraliskt och intellektuelt afseende.

Folkskoleinspektorstjensten wid skolöfwerstyrelsen har ansökts af inspektorn för folkskolorna i Wiborgs stad A. Hakkarainen, seminariilektorn O. A. Forsström, folkskoleinspektorn för Wiborgs län A. Berner, t. f. folkskoleinspektorn wid öfwerstyrelsen A. Haapanen och fil. kand. M. Holmberg.

— **En finsk qwinnotidning.** Några fruntimmer hafwa, enligt U. S., trädt i författning om utgifwande af ett populärt månadsblad, hwars syfte skulle wara: att följa med den utweckling, som hos oss och annorstädes eger rum i afseende å qwinnobildningens höjande och klargörandet af hennes ställning i hemmet och samhället; att eftar förmåga behandla andra samhället rörande frågor från den synpunkt och i den riktning, hwilken qwinnan i egenskap af moder och medborgarinna anser för rätt och god. — Bladet skulle således komma att diskutera sådana saker som: uppfostran, nykterhets- och sedlighetsfrågor samt äfwen literatur i den mon bladets begränsade utrymme medgifwer. Dessutom komme bladet att meddela notiser och råd för det dagliga lifwet, såsom i helsowård, mattillredning, trädgårdsskötsel m. m. Hufwudredaktionen af bladet har fröken Alexandra Gripenberg (Aarne) lofwat åtaga sig. Prenumerationspriset är föreslaget till 2 mk för år.

— **Olika slags moral.** Senaste wecka läste man i stadens tidningar om sex „bildade" ungherrar, hwilka tidigt en morgon utkommo i rusigt tillstånd efter ett nattligt rummel från ett hus wid Norra Esplanadgatan, och seende bagarmästar Brondin brödwagn stående utanför porten, medan drängen war inne i huset för att aflemna ett parti bröd, satte sig upp på taket och under skrål kuskade af i full fart ut genom tullen. Då drängen utkom fann han wagnen förswunnen samt skyndade i största ängslan hem till sin husbonde, hwilken genast begynte telefonera åt alla håll och kanter efter sin förswunna egendom. Först efter några timmar kom underrättelsen att häst och wagn tillwaratagits i Djurgården, der den senare fanns kullstjelpt och till en del sönderbruten samt hästen stod bunden wid ett träd, wåt och skälfwande i alla leder och med ett sår i länden.

Då emellertid allmänhetens rättwisa dem icke töfwade att falla öfwer detta råa dåd samt äfwen uttalat i en del tidningar, började i Nya Pressens spalter ett ifrigt försök att skyla öfwer det skedda och gifwa det karaktären af ett harmlöst pojkstreck; de blad, som med stränghet uttalat sig deröfwer, beskylles för taktlöshet, för brist på undseende med de felande, o. s. w. Häremot wilja wi anmäla: Om en fattig man skulle hafwa tillgripit ett enda af de bröd, som nu i massa blefwo förstörda, för att stilla sin hunger, så hade detta betraktats som stöld och han blifwit dömd derefter; hans namn skulle obarmhertigt blifwit prisgifwet och hans framtid förstörd. Här war skadan mycket större, äfwen om man frånser den onda, som wållades i ett annars regelbundet och wäl ordnadt arbete. Hwilket är wärre: att förskingra andras egendom, för att man är hungrig, eller att göra det för att man fått det infallet att „roa sig"?

— **Konsert af blinda.** I morgon kommer en konsert att gifwas i studenthuset af elewer wid härwarande blindskola med biträde af några musikälskarinnor. Wid konserten komma att uppföras en af direktör Faltin för ändamålet komponerad sång till ord af Z. Topelius. Afkastningen af konserten är afsedd att anwändas för ett wälgörande ändamål.

— **Polemiskt.** Herr K. A. T. har åter tillsändt oss en längre skrifwelse i frågan om de okallade predikanterna, hwilken wi dock i anseende till dess längd och den korta tid, som återstår för wårt blad, icke anse oss förbundna att införa — detta så mycket mindre som artikeln icke innehåller någon ny synpunkt. Skrifwelsen utmynnar i ett återupprepande af följande twenne punkter:

1:o) En anklagelse mot oss att hafwa welat påbörda honom att förbise wigten af en inre kallelse.

2:o) En önskan att „som en glödande pil inskjuta i de okallade predikanternes samweten det, att i den apostoliska kyrkan ingen gaf sig okallad till lärare; det gjorde endast förfäran. Tungt måste det wara att gå med medwetandet: så här, som jag gör, gjorde ingen af de första kristna; jag har endast apostlarnes motståndare till föredöme i min okallade predikowerksamhet."

Härtill wilja wi genmäla:

1:o) Då den inre kallelsen icke kan kontrolleras och hela herr K. A. T:s uppträdande warit riktadt emot de predikanter, som uppträdt såsom sådana, utan att wara öfwerhetligt auktoriserade dertill, må det förlåtas oss att wi ansett honom tilldela den inre kallelsen en underordnad betydelse. Eller fordrar han wäl att de hundratals prester, som hafwa öfwerhetlig fullmakt å sitt embete, men sakna den inre kallelsen dertill, skola afsäga sig detsamma. Detta bjuder dock konseqvensen, så framt han werkligen anser att den inre kallelsen är lika nödwändig som den yttre.

2:o) War det icke den äldsta kristna kyrkan, som företrädeswis war en missionerande kyrka. War det icke just de första kristna, som på alwar togo sin mästares befallning: „Gån ut i hela werlden och prediken evangelium för allt folk!" Hwilkens kallelse kan wäl hafwa större auktoritet för Kristi lärjungar än denna hans egen kallelse. — I den mån missionsnitet afswalnade, tynade äfwen kyrkan bort och blef — en tjenarinna under den werldsliga makten.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hahl; — swensk högmessa kl. 12 pastor Bergroth; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Bergroth; — finsk högmessa kl. 12 pastor Hahl; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. af B. A. Carlson, och kl. 7 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af kapten H. Fagerlund, kl. 7 e. m. möte med föredrag och wittnesbörd, ledes af J. A. Karlberg. Onsdagen kl. half 8 e. m. predikan af pred. Engwall från Petersaurg.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska pastor Auwinen.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bäck.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bäck.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska pastor Auwinen.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Låt oss se Gud.

(Forts. från n:o 45).

Så länge wi dwäljas i detta tälthus, wår sinliga och bräckliga kropp, komma wi dock alltid, huru öfwerswinnerlig wår frid än understundom må wara, att i djupet af wår själ längtansfullt sucka: „närmare Gud till dig, närmare dig". Den skarpsinnige, af Guds ande uppfylde apostelen Paulus, hwilken ock war benådad med höga omedelbara uppenbarelser, hade icke heller fattat det fullkomliga, medan han war på jorden. Öfwerwäldigad af Guds storhet utbrister han i Rom. 11: 33—36: „O, hwilket djup af rikedom och wisdom och kunskap hos Gud! Huru outgrundliga äro icke hans domar, och huru outransakliga hans wägar! Ty hwem har känt Herrens sinne? Eller hwem har warit hans rådgifware? Eller hwem har gifwit honom något förut, så att det skulle warda honom återbetalt? Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting. Honom ware ära i ewighet! Amen". Att då mycket af Guds uppenbarelse ännu är för oss ett hemlighetsfullt djup, det må icke förundra eller oroa oss. Låtom oss tro och tillbedja!

Wi förstå nu endels och profetera endels. Men när det kommer, som är fullkomligt, då skall det förswinna, som är endels. Ty nu se wi genom en spegel på ett dunkelt sätt, men då ansigte mot ansigte (1 Kor. 13). Nu söka wi att lugna wåra hjertan äfwen under den smärtsammaste aga med den sanningen, att Gud likwäl älskar oss och gör oss godt; men då skola wåra hjertan spritta af fröjd, när wi se, huru innerlig och trofast denna kärlek war, icke minst då, när den war oss djupast fördold. Nu bjuda wi till att sjunga: „Alla Herrens wägar äro godhet och sanning", äfwen när wi måste uppgifwa planer, som wi efter bästa förstånd uppgjort under ödmjuk bön till Gud, och då kära, länge närda förhoppningar måste offras; men då skola wi se långt bättre, än wi här kunnat ana, huru sant det är, att för dem, som älska Gud, samwerkar allting till det bästa. Mycket i Guds werldsstyrelse, i såwäl smått som stort, wåga wi nu icke fördjupa oss uti, ty det warder oss för swårt; men då skall allt blifwa klart för oss på ett sådant sätt, att wi skola utbrista: „Sanna och rätta äro dina domar, Herre Gud, du allswäldige" (Uppb. 16: 7). Storheten af nådens frälsande makt skall då warda uppenbar, och Guds kärlek, rättfärdighet och wishet fullt afslöjad för wåra saligt häpna blickar. „Salige äro de renhjertade, ty de skola se Gud".

„O, hwad salig fröjd att på jorden re'n
Hafwa sällskap med sin Gud!
Att som wän till wän, i hwad nöd som helst
Fritt få skicka honom bud.

Ack, din kärleks djup och din kärleks höjd
Kan jag dock ej fatta fullt,
Förrän der hos dig, du ock sluter mig
I din öppna famn så huldt".

Men widare heter det i wåra ofwan anförda textord: „Och hans namn skall wara på deras pannor". De, som stå inför Guds ansigte, skola återstråla Guds wäsen, såsom en klar spegel återgifwer bilden. Om ett barn, som är fullkomligt likt sin fader (om ett sådant finnes), kan man säga, att faderns namn är på dess panna. Så är det med Guds förhärligade barn; deras himmelske faders namn är på deras pannor. Den enfödde sonen är den osynlige Gudens afbild, och de som tillhöra sonen, äro förutbestämde att blifwa lika hans bild (Rom. 8: 29); följaktligen skola äfwen dessa i sitt fullkomnade härlighetstillstånd wara afbilder af Gud.

Tänk, allehanda syndare, hwaribland många woro stora brottslingar, nedsölade i all uselhet, nu benådade, renade, helgade och upphöjda, så att de hafwa Guds heliga, härliga och sköna namn på sina pannor! Härwid wu man fråga med Nikodemus: „Huru kan detta ske"? Swaret ligger i wår text. Ty att Guds namn är på deras pannor, det är en följd eller werkan deraf, att de se hans ansigte.

Denna en menniskas förwandling till likhet med Gud börjar då Kristi bild får lif i hennes själ, så att hon på ett werkligt sätt fattar honom såsom sin wisdom, sin rättfärdighet, sitt lif. Att för nöds skull taga sin tillflykt till Jesus och få syn på honom sin egen fullkomlige frälsare från all synd, det gör honom dyrbar för hjertat.

Många, som icke hafwa sinne för det egentliga werldswäsendet, hindras att komma till Kristus och fatta honom, derigenom att de icke kunna låta bilden af sig sjelfwa fara. De äro ju kristna, hafwa tron på syndernas förlåtelse, hafwa kanske lång tid fört ett „kristligt" lif och utöfwat „kristlig" werksamhet — huru skulle de då kunna ens på allwar frukta, att de äro utan Kristus. De synas sig sjelfwa, och de fleste andra, wara sådana, att de böra hafwa det bästa hopp om att tillhöra Kristus, och så aflägsna de sig genom en fin egenrättfärdighet ju mer och mer från sanningen. Månne de någonsin skola wakna till insigt om, att det är deras kristendom, men icke Kristus, som är dess lif? Joh. 5: 39, 40.

Andra åter se sina synder och sin inre menniskas förderf och kunna icke taga blicken från denna, låt wara sanna bild af dem sjelfwa. O, att de kunde förstå, att det är endast seendet på den upphöjde menniskosonen, Guds lam, som borttager werldens synd, som medför frälsning. „Hwar och en, som ser sonen och tror på honom, skall hafwa ewigt lif" (Joh. 6; 40). Kristus måste sålunda genom den helige andes kraft medels ewangelium födas i wåra hjertan, och då warda wi nya skapelser i Kristus Jesus.

Denna inre förändring wisar sig ofe'bart i ett nytt lefwerne, icke i en blott sedlig och from wandel, utan i en gudaktighet, som går ut på att upphöja Kristus Jesus och har likhet med Jesu heliga wandel. Se Fil. 2: 5 och 1 Joh. 2: 6. Det är den kristnes uppgift på jorden att framställa Kristi och Guds bild för werlden. Kristi wittnen och lefwande bref skola wi wara midt i en ond werld. Om denna sak säger apostelen Johannes följande djupa och behjertanswärda ord: „Ingen har någonsin sett Gud. Om wi älska hwarandra, så förblifwer Gud i oss, och hans kärlek är fullkomnad i oss" (1 Joh. 4: 12). O, att wi bröder och systrar, genom ett sjelfuppoffrande lif i helig kärlek kunde gifwa werlden en föreställning om, huru dan Gud är! De skulle kanske då börja längta efter att lära känna barmhertighetens fader och all hugswalelses Gud.

Denna inre och yttre förwandling fortgår hela lifwet och är beroende deraf, att wi se på Jesus och förblifwa i honom, ty då förblifwer han i oss genom anden, werkande hos oss det, som är honom wälbehagligt. „Men wi alla, som med aftäckt ansigte skåda Herrens härlighet i en spegel, warda förwandlade till samma bild från härlighet till härlighet, såsom från Herrens ande (2 Kor. 3: 18). Först då wi se Gud ansigte mot ansigte warder denna wår förwandling till härlighet fullständig. Huru wårt lif då och derefter skall gestalta sig, derom kunna wi ingenting säga. Det är oss nog att weta, att hjertats längtan att wara såsom Jesus och att se Gud, då skall blifwa stillad. Mina älskade, wi äro nu Guds barn och det är icke ännu uppenbart hwad wi skola warda, men wi weta, att när han warder uppenbar, skola wi blifwa honom lika, ty wi skola se honom såsom han är (1 Joh. 3: 2).

„Blifwa Jesus lik och honom tjena
Är det mål, hwartill mitt hjerta trår,
Att, som Jesus werka, tala, mena
Är den tanke som för själen står.
Kunde han mig gifwa styrka
Att i allting honom dyrka,
Att i allting likna blott
Honom — o, det wore godt"!

E. P.

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 2 Decemb. 1888.

Domareboken 2: 11—23.

Israel under domare.

Israels barn gjorde det ondt wari Herrens ögon och tjenade Baal, och öfwergåfwo Herren, deras fäders Gud, som hade fört dem ut ur Egyptens land, och följde andra Gudar efter, af de folks gudar, som bodde omkring dem, och tillbådo dem och förtörnade Herren. v 11—23.

Landet war eröfwadt och skiftadt emellan de olika stammarna. „Alla wilkor för ett lyckligt folk- och statslif woro nu gifna. Israel egde ett land, som flöt af mjölk och honung; en religion, som i sig inneslöt lifskraftiga frön, till hela werldens frälsning; en författning hwars omedelbara hufwud war Jehovah sjelf, hwars själ war folkets tro". (Kurtz.) Allt skulle nu widare utweckla sig, till ett wittnesbörd för alla folk om huru det folket är, som har Jehovah till sin konung och fader. Men huru långt blef icke werkligheten efter idéen. Kort före sin död befalde Josua, att Israels folk skulle utdrifwa kananiterna och icke tåla dem ibland sig.

Israel aktade ej härpå. De framgångar de under Josuas wisa anförareskap hade haft och den aktning de äfwen hos kananiterna, som ännu bodde qwar der i landet, just genom dessa framgångar lyckats förskaffa sig, gjorde dem tywärr blinda för hwarje fara och uppwäckte snart en allmän sjelfbelåtenhets och högmodskänsla.

Wisserligen hade de swarat Josua: „Allt det Herren har sagt det wilja wi göra och hålla"; men det gick med detta löfte som med så många förut högtidligt afgifna, de blefwo lättfärdigt brutna. Israel lydde icke Josua, deraf kom all olycka. De läto kananiterna bo qwar i landet. De tålde det folk, öfwer hwilket tillspillogifningens dom war uttalad, ja, de icke blott tålde dem — den ena öfwerträdelsen föder så lätt den andra — de ingingo snart äktenskap med dem och tjente deras afgudar.

Det war just detta som Josua hade förutsett. Derför hade han wänligen warnat dem, Jos. 23. Tywärr synas Josuas ord hafwa blifwit lika hastigt glömda som de blifwit uttalade. De röjde ej ur wägen det som war hindret för en fortfarande wälsignelse i Kanan. Derför lät Herren som Josua hade förutsagt, fienderna blefwo mäktiga, israeliterna swaga och dermed följde mycken både inre och yttre nöd.

Hela Domareboken — som wi nu delwis komma att betrakta och läsa i söndagsskolan — är en framställning af Israels wanmakt och förtryck samt fiendernas makt och tyranni.

Huru farligt är det ej att börja dagtinga med sina och Herrens fiender. Det war detta Israel hade gjort och det war detta — just detta — som störtade dem i så mycken olycka och så mycket elände. Det war bristande ifwer, som så när kommo israeliterna att förlora det land, som de en gång intagit. Det är bristande ifwer, som himmelen ofta förloras. När många af dem, som hafwa hört ordet och strax gladeligen tagit det och hafwa gjort mycket och med glädje hört Kristi tjenare, dock skola förgås, Matt. 13: 20, borde icke detta uppwäcka oss ur wår säkerhet? Ingenting är wådligare för en kristen än den ställningen, att han förgäter sin uppgift och sitt mål. Han är då mer än någonsin annars ett lätt rof för fienden. Derför har Guds allwishet gjort det nödwändigt för oss att kämpa, så framt wi wilja warda saliga. Kämpen för att komma in genom den trånga porten; ty många, säger jag eder, skola söka att inkomma, och skola dock icke kunna det. Luk. 13: 24. Arbeten med fruktan och bäfwan på eder frälsning. Fil. 2: 12. Winnläggen eder derför att göra eder kallelse och utkorelse fast. 2 Petr. 1: 10 m. fl. ställen.

Många sorgliga nederlag och deraf föranledda djupa bekymmer och mycket elände skulle wi som tro på Herren bespara oss, om wi mer aktade härpå. Må Israels historia under Domaretiden nu få bära till oss just den lärdomen att, om wi ändtligen wilja winna seger öfwer wåra andeliga fiender, icke inlåta oss i några som helst underhandlingar med dem, utan troget bruka de andliga wapen Herren satt oss i händerna och så stund för stund kämpa en trons kamp, tills segern är wunnen och wi få lönen. Ingen krönes utan att han redeligen kämpar.

Anmärkningar och ordförklaringar:

1 Baal = (herre, herskare) war, om icke den högste, åtminstone näst den högste afguden hos fenicierna och med blott annat uttal, Bel, äfwen hos babylonierna. De affällige israeliterna dyrkade honom såsom wår text angifwer, v 11, under Domaretiden, och sedan hade han i Juda understundom, och i Israels rike nästan oafbrutet sina tempel, altaren och bildstoder. Man känner icke den kultus, som egnades honom. Men talrika woro hans prester. Man antände rökwerk till hans ära och bragte honom blodiga offer t. o. m. af barn. Jer. 19: 5. Presterna dansade derunder omkring altaret och ristade sig med knifwar, om icke bönhörelse genast följde. De fleste tro, att ursprungligen solen under detta namn dyrkades.

2. Utom Baal, solguden, dyrkade Israel under den tid, som nu följer, äfwen Astarot eller Astarte, mångudinnan. Så hade då af en påkommen likgiltighet och tröghet, som lätt kunnat öfwerwinnas, en otrohet blifwit rådande, som slutade i ett öppet affall ifrån lefwande Gud. Nu drog på grund häraf Herren sitt bestydd och sin hjelp ifrån dem, wäl icke så, att han för alltid öfwergaf sitt folk, men wäl så, att det skulle känna hela tyngden och de hemska följderna af sitt förbundsbrott. Detta warade under en tidrymd af mer än 300 år.

3. Domaretiden sträcker sig från år 1430—1080 f. Kr.

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 48. Torsdagen den 6 December **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; afsedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Ett inlägg i försoningsfrågan

af

F. W. L.

II.

Wi hafwa i det föregående sett huru hr „— —l's" ensidiga uppfattning af Kristus såsom blott läraren ledt till uppställandet för honom af en „lifsfråga" för hwilken sjelfwa korset får träda i skuggan, samt huru, då frågan blir om innehållet af det evangelium hwars anammande är wilkoret för wår salighet, förf. förbigår denna wigtiga punkt i sin utredning med en ominös tystnad. Wi avancera nu ett steg widare och stå inför nyfödelsens sublima under.

Här susar en fläkt af den ewige Anden emot oss. Hittills hafwa wi behandlat läror och åsigter; nu gå wi att skärskåda ett faktum — lifwet träder fram. Nya födelsen! Ingången till det nådens kungarike öfwer hwilket Jesus sträcker spiran — huru stort är icke det under du upplåter för blicken, der du stående gränswakt mellan twenne werldar, wid en wink ofwanefter rycker täckelset undan och låter oss skåda in i andens werld, låter oss se Guds rike!" Ty utan att en warder född på nytt, warder född ofwanefter, kan han icke se Guds rike (Joh. 3: 3, 7); hwarföre äfwen de, som sålunda blifwit pånyttfödde, sägas wara „nya skapelser", för hwilka det gamla är förgånget och allt är nytt wordet (2 Kor, 5: 17). Med rätta måste derför nyfödelsen betraktas såsom ett oundgängligt wilkor för frälsningen, såsom den dörr genom hwilken man ingår till lifwet i Gud, ty den är summan af wår uppfattning om och tro på Jesus Kristus och hans ord.

Så mycket hellre kunna wi derför instämma med hr „— —l" då han i N:o 29 säger att nyfödelsen „utgår af Guds ords anammande", genom „hörsammandet af Evangelii ord", samt (N:o 33) „utgör en frukt af sinnesändring" och är „den enda akt hwarigenom wi kunna frälsas". Allt detta kunna wi underskrifwa. Men wane som wi blifwit att i hr „— —l's" försoningslära påträffa betydande afwikelser från skriften, blefwo wi heller icke öfwerraskade — äfwen om upptäckten djupt smärtade oss — att finna det förf. äfwen i afseende å nyfödelsen, samt trots de löftesrika ord wi nyss anfört, dock om densamma hyser åsigter, hwilka på ett i ögonen fallande sätt afwika från Bibelns lära härom. Nyfödelsen, i den bemärkelse hr „— —l" använder detta ord, är nemligen icke denna Guds Andes „nya skapelse" hwarom Paulus talar, denna den gamla syndamenniskans dödande genom Kristi kors och en ny andelig menniskas wäckande till lif, utan rätt och slätt: „Det andliga lifwets höjande och förädling" (se N:o 21)! Är det då härtill wi hafwa kommit? Behöfde Guds Son blifwa menniska och i detta förnedringstillstånd uppträda som wår lärare och mästare blott för att „höja och förädla" menniskans andliga lif? Märker icke hr „— —l" att han nu för den moderna otrons talan, att han befinner sig i Kristusförnekarnes sällskap? Ty just detta uppställa äfwen de såsom ändamålet med Jesu lära. Sådana andar kunna omöjligt fatta att den naturliga, oomwända menniskan, änskönt å andra sidan ett föremål för Hans kärlek, dock är och förblir Gud en styggelse; utan tro de sig genom wissa klutar, dem de kalla „det andliga lifwets höjande och förädling", kunna skyla synden och sålunda träda upp inför Honom, hwars ögon äro såsom eldslågor! Detta är rena rationalismen öfwerflyttad på Kristi kyrka. Hwilken oklar uppfattning hr „— —l" hyser om nyfödelsen framgår äfwen deraf att han i sin sista art. (N:o 39) likställer densamma med helgelsen! Dock skulle man ännu kunnat tweka om rätta meningen härmed, derest icke några af förf. i N:o 33 yttrade ord: „äfwen nu kan man säga att frälsningen ankommer på wårt fria wal" stält saken utom allt twifwel. Ty såsom hr „— —l" resonnerar, betyda dessa ord att nyfödelsen, som ju är „frälsningens kärna" (N:o 21) beror af menniskans egen wilja och ihärdighet — är det icke så? Men härmed har man då också uttalat att frälsningen är wårt eget werk, icke „wår Guds och Lammets" som Nya Testamentets store profet, Johannes, förmenar (Uppb. 7: 10). Naturligtwis, då frågan reducerar sig till att „höja" och „förädla", då förstå wi att mensklig wiljekraft och förmåga, poesi, konst & wetenskap, äro fullt tillräckliga, och såtillwida hade werlden behöft hwarken ställföreträdare eller evangelium. Men när problemet gäller en ny skapelse då måste jordens wise, starke och ädle träda tillbaka, ty detta är ett werk som Kristus förbehållit sig sjelf. „Hwilka äro födde" säger Joh. i 1: 13 „icke af blod, icke heller af kötts wilja, icke heller af mans wilja, utan af Gud". Och Paulus betygar i Rom. 9: 16: „Alltså beror det (neml. barnaskapet) icke af någons wilja eller löpande, utan af Guds barmhertighet". Gud åtnöjer sig icke med en förädlad och förbättrad upplaga af den gamla Adam, såsom hr „— —l" synes tro, utan fordrar en ny sådan i den himmelskas likhet, med hwilken wi först blifwit införlifwade genom hans död (Rom. 6: 5). Alltså är hr „— —l's" begrepp både om nyfödelsens innebörd och sättet för dess åwägabringande i betänklig grad oskriftenligt. Wäl säger förf. (se N:o 33) att det „fordras Andens wittnesbörd" till att weta om man är pånyttfödd eller ej, men huru afgöra om och när detta inre andliga wittnesbörd är sant? Jo tydligen endast derigenom att Guds Ande öfwerensstämmer med Guds Ord. att det inre andeliga wittnesbördet bekräftar och ansluter sig till det yttre, det skrifna Ordet, ty dessa twenne wittnesbörd kunna icke motsäga eller upphäfwa hwarandra. Ja, de måste öfwerensstämma, icke blott sinsemellan utan med ännu ett tredje wittne: blodet: „ty tre äro de som wittna: Anden, wattnet och blodet, och de tre äro ett" 1 Joh. 5: 7. All werklig nyfödelse måste derför wara grundad såwäl på Guds Ord och Andens underpant som ock på Kristi blods förlossande och försonande förtjenst. Men för hr „— —l" synes „Andens wittnesbörd" wara en fullt tillräcklig och pålitlig grund.

Wi hafwa här steg för steg påwisat den falska, osäkra wäg hr „— —l" i sjelfwa werket beträdt, ända från uppfattningen af Kristi person till nyfödelsen. Jemte åtskilligt godt hafwa wi här äfwen funnit farliga afwikelser från „sanningen sådan den är i Jesus" (Efes. 4: 21—24), afwikelser hwilka, konsekvent utdragna, leda till förnekelse af Sonen, om icke af Fadren. Emot dylika missriktningar wilja wi uttala en allwarlig och högljudd protest! Men orsaken till all denna hr „— —l's" skefhet? Fins det en gemensam sådan och hwar söka den? Wi tro oss härå kunna gifwa ett direkt och tydligt swar: hr „— —l" känner icke synden, han wet icke hwad synd är, hwad den åstadkommit, eller hwilka följder den drager med sig. Se der grundorsaken till hans slappa läror! Skulle han känna synden, då wore det icke heller nog för honom att hafwa Kristus till sin ledare och lärare, han behöfde dessutom påskalammet, ställföreträdaren Kristus! Såge han synden med samma ögon som Gud i sitt Ord skådar den, ja då skulle han fatta behofwet af ett bättre hopp att trygga sig wid, än denna „det andliga lifwets höjande och förädling" som nu för honom utgör sjelfwa frälsningens kärna. Ty det är så, att syndabegreppet måste ligga till grund för frälsningsbegreppet. Der denna grund finnes, der skola wi snart förstå sanningen och sanningen skall göra oss fria; men betrakta wi synden med naturliga, förhållna ögon, hwarigenom dess rätta hatfulla, gudsfiendtliga form undgår oss, då komma wi hela wägen i en skef ställning, fallande från den ena willfarelsen i den andra. Sådan är sanningsenligt hr „— —l's" ställning. Från början till slut af hans artiklar förekommer icke ett enda ord eller uttryck, som skulle antyda att han rätt uppfattat syndens wäsende, plats och betydelse i frälsningens stora werk. Twärtom gifwa de få ställen, der syndabegreppet widrörts, just wid handen en högeligen slapp uppfattning deraf. Ty den enda form, hwarunder förf. kan widkännas synden, är såsom en „träldom" (N:o 33) en „fiendtlig wiljeriktning" från hwilken Jesus kom för att befria oss genom sitt Evangelium. Men att synden i och för sig skulle wara annat än en börda, en olycka, ett fult lyte som man noga taget icke rår för, detta synes honom så onaturligt att han icke enswill beröra möjligheten deraf, utan förwisar den till dessa föråldrade kyrkliga uppfattningar, dem han kommit för att bekriga.

(Forts.)

Är det önskwärdt att frälsningshären införes hos oss eller att dess metoder här tillämpas?

Det är icke utan twekan wi uppkastat ofwanstående fråga. Wi weta att ämnet är ömtåligt och att wi blottställa oss att missförstås och klandras af personer, på hwilkas aktning och wänskap wi sätta högt wärde; men ställningen, sådan den nu utwecklat sig, är alltför allwarlig och den unga fria andliga rörelsen i wårt land, som hittills utwecklat sig så förhoppningsfullt och redan blifwit ett behof för wårt folk är oss alltför kär, för att wi icke skulle anse det för wår pligt att uttala några ord i detta ämne, medan wi ännu hafwa tillfälle dertill. Wi bedja derföre wåra läsare att med opartiskhet och besinningsfullhet granska denna fråga.

Det första, som ur kristlig synpunkt faller i ögonen, då man betraktar frälsningshären — wi skynda genast att anteckna det — är det starka troslif och den ädla sjelfförsakelsen, som gjort sig gällande inom densamma. De hafwa, dessa män och qwinnor, som ingått i frälsningshären, gjort upp sin räkning med werlden och dermed höjt sig öfwer henne; — hennes lockelser — penningar, ära, huslig lycka, trefnad, lugn, medborgares och wänners aktning — äro för dem inga lockelser; de hafwa gjort hwad det är hwarje kristens pligt att göra — de hafwa gifwit sig helt åt sin herre och mästare; de utstå med glädje för hans skull hån och begabbelse, ja ofta äfwen förföljelse och fängelse. I bredd med ett sådant lif måste ens eget makliga och matta lif framstå i hela dess ömkliga nakenhet. Det är derföre icke att förundra sig öfwer om flere trossamfund, som wilja ett werkligt lif i Kristi kärlek och icke blott ett skenlif, taga frälsningshären till sin förebild, ty, säger

man, Herren har tydligen bekänt sig till densamma; dess storartade utweckling, dess exempellösa framgångar äro bewis derpå.

Ur denna redliga bewekelsegrund samt ur en önskan, att, i likhet med frälsningshären winna själar för Guds rike, har försöket framgått att öfwerflytta frälsningshärens metoder till wår jordmån, som kanske minst af alla är lämplig derför. Här synes dock som om en djupare pröfning hade warit af nöden. Är wäl allt hos frälsningshären af Gud? Är wäl hela den bullrande, braskande, tunga yttre apparat, i hwilket den ikläder sig, äfwen af Gud, eller är det icke snarare ett bewis på att äfwen denna institution är behäftad med skröplighet, att äfwen den måste „sätta sig köttet till arm?" Huru mycket af frälsningshärens framgångar är wäl att tillskrifwa, det, att „Herren bekänt sig till densamma", och huru mycket det braskande, uppseendewäckande sätt, på hwilket den uppträder? Huru mycket af dessa framgångar är werklighet och huru mycket är sken? Swaret på dessa frågor torde wäl icke kunna gifwas ännu, ty frälsningshären är ännu i sitt första stadium och har icke än gått genom elden. Det torde wäl heller aldrig kunna med säkerhet afgifwas förrän på den dag, då alla ting warda uppenbara, men det skadar dock icke att uppställa för sig dessa frågor. Men om det än är så, att Herren bekänt sig till frälsningshären, hwilket wi ej wåga förneka, så är det wäl då till denna „köttets arm", i hwilken den klädt sig, eller är det till den tro och sjelfförsakelse, som lifwar densamma och oaktadt det stötande och köttsliga i formerna? Men om det är så, hwarföre då begynna just med dessa former? Hwarföre icke hellre pröfwa allting och af frälsningshären behålla endast det godt är?

„För att få folk till oss", swarar man. „Skulle wi icke uppträda så som wi göra, skulle ingen besöka wåra möten och wi skulle icke få tillfälle att omwända själar till Gud". Ja wäl, dessa iscensättningar, denna uppsluppna musik, dessa föreställningar under gudstjensterna, som påminna om teatern, äro wisserligen egnade att draga folk till sig, men har man wäl besinnat att den publik, som kommer till dem, kommer i samma ande som den, i hwilken den går till teatern; och dermed är icke mycket wunnet. Om än en eller annan blir träffad, så äro de dock få i jemförelse med de många, som genom dessa owisa anordningar förledas till hån och begabbelse med det heliga. Då det går så långt att wår stads ungdom talar om att gå på „frälsis" alldeles på samma sätt som att gå på „opris", ja, då unga män förlusta sig med att räcka upp händerna och angifwa sig som „bekymrade", för att sedan i glada lag skämta deröfwer, så wisar detta att ett stort fel har blifwit begånget. Ligger detta fel uteslutande hos dem, som gyckla och begabba? Wi wilja icke taga dessa ungdomar i förswar; de äro wärda ett strängt ogillande; men hwilar det icke äfwen något answar öfwer dem, som iklädt det heliga sådana former, som äro egnade att wäcka åtlöje. Att om så erfordras, lida smälek för Kristi skull, är hwarje kristens skyldighet, men man behöfwer icke sjelf söka att uppwäcka denna smälek, och framför allt, man måste akta sig att draga smälek öfwer sin mästares sak. Wi hålla före att Guds ord ännu icke har förlorat sin kraft, att äfwen i enkelhet och allwar förkunnadt, likt ett tweeggadt swärd tränga igenom menniskors samweten.

De anwisningar wi hafwa i Guds ord rörande det yttre sättet att tjena Gud, eller formen för wår gudstjenst, äro få, det är sant, men ingenting berättigar oss dock att icke iakttaga dem utan skapa sådana former, som alldeles strida deremot. Wår frälsare sjelf säger att Guds rike icke kommer „med utwärtes åthäfwor;" han säger att wi icke skola „stöta i basun" för oss; att wi icke skola „stå och bedja i synagogorna och på torgen", på det att menniskor skola se oss; att wi icke skola bära wåra klädesfållar breda och wåra tänkeskrifter synliga; att wi icke skola sträfwa efter att „sitta främst i synagogorna"; o. s. w. Man har inwändt att dessa anwisningar icke längre hafwa tillämplighet, enär det nu behöfwes mod att bekänna Kristus, medan det deremot på den tid de afgåfwos, ansågs för en god sak att tillbedja Gud. Men har icke allt, som Kristus sagt oss, en ewighetsgiltig betydelse? Wisste icke han, bättre än någon, hwad som föregår i menniskohjertat, och är icke menniskohjertat detsamma nu som då, utsatt för samma frestelser, för samma faror? Ligger det icke någon fara för wår ödmjukhet i att — omgifwen af en skara likatänkande wänner såsom ett stöd och omhägnad af wårt lands lagar, hwilket allt betager denna handling all fordran på mod — stå och från estraden i allianshuset omtala sin egen omwändelsehistoria? Wi wilja icke bestämdt uttala oss emot möten med wittnesbörd; det kan wara e t t sätt bland många att bekänna Kristus, men det står dock långt efter det wittnande, på hwilket hwarje kristen måste wara beredd: att hwarhelst ens kallelse så fordrar, äfwen om man står ensam midt ibland Guds fiender, och med fara att förlora anseende och ställning, likwäl med sitt lif och sina ord wittna att man är Jesu lärjunge. Ett sätt att inför församlingen wittna har äfwen blifwit oss anbefaldt, och det är att genom annammandet af hans lekamen och blod „förkunna Herrans död till dess han kommer".

För den, som tager lärdomar af historien, ligger det icke något owäntadt i att äfwen formerna för gudstjensterna iklädt sig denna eggande, de yttre sinnena tilltalande karakter. Ett dylikt behof af eggelse ligger i wår tids anda. Men det står äfwen fast att historien upprepar sig. Idéer, som man trott tillhöra en långt aflägsen tid, gå igen, likasom röda trådar och uppdyka åter på ytan, när man minst wäntar det. Wi tro oss icke göra frälsningshären något orätt, när wi säga, att det är samma ande, som gaf upphof åt de gamla munk- och nunneordnarne, som nu går igen i denna; det är samma asketism, samma storslagna sjelfförsakelse, samma heliga nit för Guds sak, samma åstundan att uteslutande få egna sig åt hans tjenst, endast iklädda mera praktiska och utåtwända, för wår tid mera lämpade former. Men det war endast hos de äldsta anakoreterna som asketismen förblef ren och oblandad; samtidigt som det blef allmännare att draga sig tillbaka från werlden, uppstod äfwen ett behof att gifwa sina gudaktighetsöfningar en de yttre sinnena så smekande form som möjligt. Det war som wille man på detta wis söka sig en ersättning för den werldsförsakelse, till hwilken man förbundit sig. Och sålunda utwecklades småningom den katolska kulten. Wi förbise icke den påwerkan denna rönte af reminiscenserna från de praktfulla hedniska gudstjensterna, men det war dock inom klostren som den egendomliga katolska ritualen utbildades.

En böjelse för en återgång tillbaka mot katolicismen kan äfwen skönjas i en annan omständighet, som är förenad med frälsningshären, nemligen i dess ytterligt fasta organisation. Den strängaste subordination är här rådande, alla trådar sammanlöpa i ledarnes händer, och den enskilda som inträder i aktiw tjenstgöring wid denna institution, måste, för den tid han qwarstår wid densamma, afkläda sig alla sina personliga åsigter och önskningar, ja hela sin indiwidulitet. I detta afseende återfinnes dess motstycke i jesuiterordens uppkomst och utweckling. Må man icke taga anstöt af detta ord. Jesuiterorden grundades af ursprungligen åtminstone i sina egna ögon, rena och goda motiw. Redan dess namn „åt Jesus" häntyder på det höga mål, som blef densamma förelagdt. De första jesuiterna woro bland de ädlaste personer som någonsin lefwat; deras helgade lif, deras sjelfuppoffring, deras mod på missionsfältet, der de brutit banor, som det warit dem omöjliga att bryta, om de icke warit lifwade af Kristi kärlek, och der ett stort antal af dem lidit martyrdöden, stå såsom wärdiga exempel för alla tiders kristna. Men likwäl förelåg redan från början hos jesnitismen en fara, som dock icke blef skönjbar förrän efter decenier. Denna fara bestod icke så mycket i den maxim man tillskrifwit densamma — ty om målet alltid hållits högt, så hade medlen aldrig kunnat så urarta som de gjort — utan fastmer i den stora makt som war samlad i några få personers händer. Den enskilda jesuiten war endast ett werktyg för sin orden; sjelf hade han ingen wilja, intet answar, han war ingenting annat än en sak, skyldig att anwända alla sina förmögenheter och hela sin fintlighet på fullgörandet af de befallningar, som blifwit honom gifna, men utan rättighet att bedömma halten af desamma. Häri låg orsaken till jesuiternas styrka, men äfwen orsaken till att den blifwit hwad den blifwit — en härd för lömskhet och brott.

Wi hafwa framhållit denna analogi såsom en warning. Ännu lefwer frälsningshärens stiftare, som är en ädel och from man, men hwem kan wäl borga för att icke hans efterträdare skall falla för de frestelser, som äro ofkiljaktiga från utöfwandet af makt. Hwem kan borga för att icke han sjelf kommer att falla för dem? Frälsningshären befaller redan öfwer hundra tusenden, och de skatter, som inflyta till densamma, äro icke att förakta. Den utgör således en stark organisation, som eger alla betingelser för att, om dess ledare så önska, en dag uppträda som en politisk makt. Men i en sådan organisation ligger äfwen från början ett frö till demoralisation, som sällan skall förfela att utweckla sig.

En sådan organisation är i alla händelser fullkomligt främmande för protestantismens idé och måste med all synnerhet wara det för en fri andlig rörelse, sådan som wår unga frikyrka. Wi höra icke till dem, som tro att den ena riktningen har något företräde i Guds ögon framför den andra;*) wi tro twärtom att ur alla riktningar — ur frälsningshären, som wi nu kritiserat, och ur jesuitismen, ur katolicismen och ur protestantismen — stora skaror en dag skola uttagas, för att framställas inför Lammets tron. Men hwarje riktning, som icke förtwiflar om sig sjelf, måste hafwa en uppgift och wara medweten om denna uppgift. Är det nationalkyrkans uppgift att göra religionen allmän och sprida denna, så är det frikyrkans uppgift att personliggöra religionen, komma de enskilde att besinna sig och ställa indiwiderna såsom indiwider inför Guds ansigte. Och är detta en gång dess uppgift, så tillhör det den äfwen att motsätta sig allt tryck och försök att qwäfwa indiwidualiteten, från hwilket håll detta än må komma. Deraf allena dess tidtals oppositionela hållning gentemot statskyrkan; men har denna hållning alls haft något berättigande, så måste den äfwen iakttagas, då samma fara hotar från annat håll. Frikyrkans werksamhet är icke stridande emot folkkyrkans, bådas uppgifter äro berättigade och komplettera hwarandra, men det gäller att wara trogen och anwända det ljus man undfått. Och wår uppriktiga önskan är att wår unga frikyrka skall förblifwa trogen i sin kallelse och hålla sig wid ett allwarligt och enkelt förkunnande af Guds heliga ord; på detta wis skall hon äfwen segrande genomgå den kris, som nu förbrylar henne, och kunna i Herrens kraft utweckla sig till wälsignelse för wårt land.

*) Wi hafwa från flere håll, såwäl muntligen, som i oss tillsända bref, blifwit tillwitade att hafwa uttryckt sorg öfwer att se personer, som förut i den frikyrkliga riktningen funnit sin uppbyggelse, nu sitta på kyrkans bänkar och i metodistkapellet. Wårt swar på denna beskyllning är att bedja dem, som tillwitat oss den, hafwa wänligheten att läsa r ä t t hwad wi skrifwit; de skola då sjelfwa finna att en annan mening utgår derur.

Ewangeliska Alliansen

har i likhet med föregående år tillsändt jordens kristna nationer en inbjudning att under första weckan af det snart instundande nya året, eller från den 6:te till den 13:nde januari 1889 förena sig i gemensama böner kring den allsmäktiges tron.

Inbjudningen är af följande lydelse:

Älskade bröder i Kristus!

Wi inbjuda eder åter att med oss begynna det nya året med tillbedjan bön och lof. „O kommen, låtom oss tillbedja och falla ned; låtom oss förödmjuka oss inför Herren wår Skapare!

Allt djupare och mera känbart blir behofwet af ett uttryck för de kristnes enhet i Jesus Kristus, och den sed, som redan i flere år warit iakttagen, att öfwerallt på hela jorden med samma böner närma sig samma Gud, har wisat sig krönt af riklig nåd och wälsignelse af Gud. Ett bewis på denna wälsignelse är den återupplifwade missionsanden i förening med den omständigheten att flere hittills slutna hednaländer ha öppnat sina portar för Kristi evangelium.

Tidens tecken mana oss att wänta wår Herre. Sanningen och lögnen, det goda och det onda utweckla allt större werksamhet. De socialistiska rörelserna, så wådliga för det borgerliga samhällets wälfärd, och det romersk-katolska inflytandet, så wådligt för den kristna friheten, få fotfäste i flere länder. Flere tänkande iakttagare äro derföre ense om att en wigtig kris står för handen; och hwar i wår stad måste wi inse, att, medan wi å ena sidan äro förpligtade till större trohet och ifwer i wår tjenst, hafwa wi äfwen å andra sidan mera behof af att waka och bedja.

„Herren är nära alla dem, som åkalla Honom, alla som i sanning åkalla Honom. Han will uppfylla deras böner, som frukta Honom".

„Detta är den tillförsigt wi hafwa i Honom, att om wi bedja något enligt Hans wilja, så skall Han höra oss".

Med broderlig tillgifwenhet och aktning förblifwa wi i den Ewangeliska Alliansens namn

Edra i Herren Jesus etc. etc. etc.

Inbjudningen är undertecknad af den evangeliska alliansens presidenter, sekreterare och ledamöter i Stora Britanien, Förenta Staterna, Kanada, Nya Brunswich, Frankrike, Schweitz, Tyskland, Nederländerna, Danmark, Italien, Turkiet, Grekland, Syrien, Egypten, Syd-Afrika, Japan och Kina.

* * *

De af Evangeliska Alliansen föreslagna ämnena för predikan, bön, tacksägelse och syndabekännelse äro följande:

Predikan.

Söndagen den 6 januari.

„Wak upp, ock upp, kläd dig i kraft"! Es. 51: 9. — „Jag lyster mina ögon till bergen, hwarifrån min hjelp kommer. Min hjelp kommer ifrån Herren, som har skapat himmel och jord". Ps. 121: 1, 2:

Tacksägelse och syndabekännelse.

Måndagen den 7 jan.

Tacksägelse för den godhet och barmhertighet Gud wisat oss; för bönhörelse; för hjelp i tider af betryck; för Kristi evangeliums tilltagande spridning, för den mottaglighet judarne wisat för evangelium, för att kärlek och broderlig ande fått göra sig gällande emellan kristna af olika folkslag och trosriktningar. Ps. 103: 1—5; 90: 5—1 Tess. 5: 18. — 2 Kor. 9: 15.

Bekännelse af många synder, af ljumhet och formalism; af lättja i bönen, af sjelfwiskhet och fåfänga; af oförmögenhet att tjena Kristus; af önskan att behaga werlden. — Hosea 14: 1, 2. — 1 Joh. 1: 87. Ps. 32: 1-5.

Bön om den helige Andes utgjutande.

Tisdagen, den 8 jan.

Om andens utgjutande och ow kraft från höjden; om Hans öfwerflödande nåd, så att Han må få wara werksam såsom sanningens helighetens, tröstens och kärlekens ande; på det att stora skaror må blifwa öfwerbewisade om synd och anwända till Gud; att bespottaren må blifwa upprättade; att de troende må få nåd att wandra ett nytt lif; att splittringen emellan de kristne må bli helad och ödmjukhetens ande tillwäxa. — Joh. 16: 8—15. — Rom. 8: 14—17. — 1 Kor. 12: 13. — Gal. 5: 22—26. — Fil. 2: 5—16.

Bön för familjer och skolor.

Onsdagen den 9 jan.

Att män och hustrur, föräldrar och barn, husbönder och tjenare må i sitt förhållande till hwarandra iakttaga Kristi bud; att familjeandakt allmännare må hållas och det husliga lifwet helgas af Guds ande. För Söndags och andra skolor; för universitet och kolleger; för alla inrättningar, afsedda att befrämja intellektuel, moralisk och religiös tillwäxt bland det uppwäxande slägtet; för att unga sinnen må bli bewarade från twifwel och wantro.— 5 Moseb. 6: 1—7. — Ef. 5: 33; 6: 9. — Kol. 3: 13; 4: 1.

Bön för den inre missionen och för sociala reformer

Torsdagen den 10 jan.

För alla som predika Kristus och söka befrämja Hans rike; för stadsmissioner, bibelqminnor, distriktsbesökare och andra arbetare; för det arbete som afser att upprätta särskilda klasser aland folken; för nåd att motstå den påfliga kyrkans inflytande; för en god och sund litteratur; för nykterhets- och sedlighetsarbetet; för undertryckande af berslystnad och grymhet; för att Herrens dag må blifwa iakttagen; för dem som äro i bedröfwelse — för sjuka, blinda, döfwa och stumma. — Matt. 9: 35—33; 10: 6. — Ordspr. 23: 26—35. — Ps. 107: 23—30. — Joh. 4: 28—30. — 1 Kor. 6: 18—20. — Tit. 2: 11—15. — 2 Tim. 4: 1—5.

Bön för missionen bland judar, muhamedaner och hedningar.

Fredagen den 11 jan.

För att detta stora arbete må ske i tro och tålamod; för att slöjan må lyftas från Israels hjerta; för att spridandet af den hel. Skrift bland jordens nationer må bli åtföljdt af en särskild wälsignelse; och detta mäktiga wittne om Jesu, Guds Sons Messiasskap erkännas bland judarne. För ett andligt uppwaknande bland orientens kyrkor; för de kristna missionärerna bland hedningarne; för de omwände bland hedningarne; för deras kyrkor och infödde predikanter och lärare; för alla missionsinstitut, skolor och hospitaler; för att arbetet må wisligen fördelas emellan de protestantiska missionssällskapen och medarbetarene; för att Islams okunnighet må blifwa afsyftad och ljuset af Guds ord lysa bland Moslems folk. — Matt. 28: 18—20. — Ap. 14: 46—50. — Gal. 2: 9. — 1 Kor. 1: 21—24. — 2 Tim. 3: 10—17. — 2 Tess. 3 1—5.

Bön för alla folk.

Lördagen den 12 jan.

För den hel. Andes utgjutande öfwer folken; för alla klasser i samhällen; för styrelser, lagstiftare, domare och alla myndigheter; för soldater och sjömän; för borgerlig ordning och allmän fred; för slaf- opium- och alkoholhandelns upphörande; för religionsfrihet; för att rättskaffenhet må råda i det politiska och allmänna lifwet; och slutligen „för att alla jordens ändar må ihågkomma och wända sig till Herren och alla slägter och folk tillbedja honom". — Joel 2: 28—32. — Au:as 5: 6—15. — 1 Tim. 2: 1—6. — Rom. 13: 1—7. — 1 Pet. 2: 13—17; 3: 8: 15. — Upp. 21: 24—27.

Predikan.

Söndagen den 13 jan.

„Derföre, mina älskliga bröder, waren faste, orubblige, öfwerflödande i Herrens werk alltid, wetande att edert arbete är icke fåfängt i Herren". 1 Kor. 15: 58.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Stadsfullmäktigewalet** egde rum i måndags. Som det war att förutse segrade det swenska partiets lista med öfwerwägande pluralitet. Inalles inlemnades 838 walsedlar, af hwilka 22 kasserades. Walde blefwo ingeniör R. Huber med 11,826 röster, öfweringeniör Th. Tallqwist med 11,807 r., byggmästaren K. G. Siwenius med 11,746 r., professor J. Forsman med 8,060 r., professor J. W. Runeberg med 7,944 r., ombudsmannen M. Waenerberg med 7,938 r., handlanden M. Hallberg med 7,919 r., kommerserådet L. Borgström med 7,890 r., stabskapten K. O. Wasastjerna med 7,785 r., professor G. Asp med 7,776 r., gårdsegaren K. R. Åström med 7,383 r., slagtaremästaren C. F. Wikström med 7343 r., kapellanen J. L. Bengelsdorff med 7,320 r., professor R. A. Wrede med 7,258 r., med. lic. E. Juslin med 7,211 r., samt handlanden P. Sinebrychoff med 7,073 r.

Närmast i röstetal woro det nationela partiets kandidater, nämligen: herr Wright (4,484), Sohlberg (4,410), Eneberg (4,134), Nybom (4,055), Stenbäck (4,000), Solitander (3,976), Granfelt (3,975), Hjelt (3,958), Danielson (3,955), Grönlund (3,945), Löfgren (3,942), Göös (3,933) samt Lindeberg (3928).

— **Stipendifonden till Uno Cygnaeus' minne.** Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening diskuterade wid sitt senaste möte frågan om de bestämningar, som borde ingå i planen för Uno Cygnei stipendifond; och beslöt föreningen att sedan den tillernade fonden genom insamling, förräntning och möjliga testamenten och gåfwor stigit till minst 60,000 mk, räntorna årligen skulle wid stadens finska och swensta folkskolor utdelas såsom stipendier åt sådana elewer, hwilka utmärkt sig för godt uppförande samt god flit och ihärdighet. Sedan fonden uppnått den storlek, att utdelning kunde ifrågakomma, skulle densamma öfwerlemnas till folkskoldirektionen härstädes. Derförinnan kommer den att förwaltas af föreningens bestyrelse.

— **Pris för täflingsskrift.** Sällskapet S. B. W. i Åbo hade senaste wår utfäst ett pris af 200 mark för en skrift på swenska språket angående folkskolans gagn och betydelse, hwilken kunde af föreningen utgifwas och spridas. Twå skrifter hade före den 1 oktober inlemnats, men sedan det för granskning af dem tillsatta utskottet ansett ingendera i sin nuwarande form motswara det afsedda ändamålet, beslöts wid sällskapets senaste möte, att en ny pristäflan på samma wilkor skulle utlysas till den 1 september 1889. (Å. T.).

— **Frågan om en ny begrafningsplats för Helsingfors** behandlades af kyrkostämman i måndags. På anmodan af en för tillfället tillsatt komité, hade under senast förflutna sommar ingeniör C. Hausen kartlagt och undersökt de för ändamålet föreslagna trenne områdena, ett hörande till Dickursby gård, ett hörande till Staffansby gård samt det tredje omfattande den s. k. exercisplanen inwid Malm station. Af dessa twenne områden godkändes nu på kyrkorådets förslag det sistnämnda, och enade sig stämman om att ofördröjligen ingå till styrelsen med anhållan om exercisplanens å Malm upplåtande till ny begrafningsplats för hufwudstadens församling.

— **De praktiska lärareprofwen.** Öfwerstyrelsen för skolwäsendet har sändt till hwardera normallyceets rektorer följande skrifwelse: Emedan öfwerstyrelsen funnit det med underwisningens intresse och god ordning öfwerensstämmande, att sökande till lärcretjenster wid landets lärowerk aflägga praktiskt lärareprof wid det normallyceum, hwilket har samma underwisningsspråk, som det lärowerk, wid hwilket anställning af dem sökes, får öfwerstyrelsen härigenom anmoda hr rektorn, att derom underrätta dem, som sig till dylikt prof anmäla, samt att tillse det betyg öfwer aflagda praktiska lärareprof framdeles i öfwerensstämmelse härmed affattas.

— **Gladstone gör sig underrättad om Finlands ställning.** Den store engelske statsmannen har i och för sina irländska planer riktat till ryska ambassaden en anhållan om meddelanden af uppgifter om finsk-ryska förhållanden. Med anledning häraf skall ryska utrikesministern hafwa tillsändt honom senator L. Mechelins bekanta broskyr om Finlands statliga sjelfständighet. — Ryska tidningar, som omnämna detta, uttala sig mycket ogillande deröfwer, förmenande att denna broskyr icke innehåller annat än ett förwrängande af rätta förhållandet.

— **Söndagsskolebladet.** Pastor Alfons Lönrobt och filosofiemagister Alex. Haapanen hafwa erhållit tillstånd att i Borgå utgifwa en periodisk tidskrift benämd Söndagsskolebladet, Pyhäkoululehti.

— **Turistföreningens delegation för Parisutställnigen,** som numera slutför sina förberedande arbeten, har på grund af de wunna resultaten beslutit att warmt förorda föreningens deltagande i utställningen. Alla filialföreningar ha uttalat sig för företaget, med undantag af Wiborgs, som emellertid lofwat understöda detsamma i fall det kommer till stånd.

— **Till chef för finska gardet** skall öfwersten Georg Fredrik Alexander Synnerberg wara designerad. Öfwerste Synnerberg är för närwarande kommendör för 65 Moskowska H. K. H. Storfursten Tronföljarens infanteri regemente.

— **Helsingfors stads budgetsförslag.** Magistraten har i sitt budgetsförslag för år 1889 uteslutit några af drätselkammaren under titeln „allmänna arbeten" upptagna poster, hwarigenom denna utgiftstitel minskats med 67,300 mk. Den summa, som af magistraten föreslås till uttaxering, utgör 639,407 mk 20 p., eller 35,422 mk mindre än drätselkammaren i sådant afseende föreslagit. I händelse sagda summa kommer att uttaxeras skulle skattöret för år 1889 uppgå till ungefär samma belopp som innewarande år.

— **Den bebådade jultidningen** af fröknarna W. Hjelt och A. Trygg har numera utkommit. Tidningen kallar sig Julhelsning och är illustrerad. Dessutom följer en lös plansch med porträtt af Z. Topelius och Uno Cygnaeus. Åt de sistnämda är äfwen en stor del af texten egnad, hwarutom af Topelius ingå twå poetiska bidrag: en julhelsning och en dikt till Cygnaei minne. För öfrigt bjuder tidningen på smärre poetiska och prosabidrag af skilda författarinnor.

Tidningen Finland utkommer nästa år som aftontidning. Ur redaktion ha utträdt hrr A. Meurman, O. Donner och E. O. Sjöberg. Någon hufwudredaktör nämnes icke i prenumerationsanmälan.

— **Ny kyrka i Åbo.** Åbo församlings kyrkoråd har enl. Å. U. wäckt förslag om uppförande i en snar framtid af en ny kyrka i nämnda stad. Såsom skäl härtill framhålles, att stadens folkmängd utgör omkring 27,000 personer, hwilken folkmängd årligen ökas med cirka 600 personer, samt att Åbo domkyrka icke är att anses såsom stadens egendom, då densamma genom af regeringen bewiljadt anslag underhålles. Tillika har kyrkorådet föreslagit, att till plats för den nya kyrkan skulle utses det ställe, der f. n. det s. k. Lindh'ska skolhuset är beläget.

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bengelsdorff; — swensk högmessa kl. 12 professor Råbergh; — finsk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön missionär Reijonen.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Enkwist; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bengelsdorff; — swensk aftonsång kl. 6 jemte missionsbön pastor Bäck.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. af H. Rabe, och kl. 5 e. m. af B. A. Carlson.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist.

I Alliansbuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. f. m. af J. A. Karlberg, kl. 7 flere talare kl. 5 e. m, finsk predikan A. Mäkinen.

Böneftunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bäck.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bäck.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Det synliga och det osynliga

af

A. S. B. C.

Öfwersättning från fransyskan. *)

Hwad är ändamålet med skolböckerna? Är det icke det, att en dag kunna undwara dem? Det bästa skolbarn är det, som fortast kan undwara skolan.

Denna jord är en skola; wi äro här för att lära oss undwara den.

De synliga tingen omkring oss äro endast de böcker, genom hwilka wi lära att höja oss öfwer de synliga tingen och att blifwa oberoende af dem. Den timliga werlden är blott wägen, längs hwilken wi skola stiga upp till den andliga werlden; trappan, som leder till himmelen; boken genom hwilken wi lära känna skaparen, på det wi genom att känna Honom äfwen skola anförtro oss åt Honom och genom att anförtro oss åt Honom, höja oss öfwer de timliga tingen samt beherska dem.

Skapelsen är utwecklad omkring oss icke blott för att uppehålla wårt fysiska lif, utan äfwen för att lära oss att känna Skaparen.

Kännedomdn om Skaparen är oss gifwen, icke blott för att lära oss att beundra Honom, utan äfwen för att inbjuda oss att förena oss med Honom.

Föreningen med Skaparen höjer oss owilkorligt öfwer skapelsen och gör att wi ej mera wandra i åskådning (den lägre werldens lag) utan i tro (den högre werldens lag).

Detta är sant, icke blott med afseende på den liflösa skapelsen, utan äfwen med afseende på alla de omständigheter, swårigheter och pröfningar, som bilda wårt jordiska lif. Allt, ja allt är af Gud bestämdt att underwisa oss och att kalla oss att hos Honom söka kraft till seger — till seger öfwer det synliga genom det osynliga. Den andliga menniskans blick får således icke stanna wid sjelfwa tingen, utan bör sträcka sig till det, som de äro afsedda att lära henne. Så är det äfwen med skolbarnets böcker; deras werkliga wärde ligger icke i dem sjelfwa (i pappret och bläcket så att säga) utan i den underwisning de gifwa.

„Menniskan lefwer icke allenast af bröd, utan af hwart och ett ord, som utgår af Guds mun", sade Jesus, då den timliga werldens föda fattades Honom i öknen.

„Wi akta icke på de ting som synas, utan på dem, som icke synas; ty de ting

*) Öfwersättningen insänd.

som synas äro timliga, men de som icke synas äro ewiga", sade Paulus. Skolboken är förgänglig, men skolbarnet är ewigt.

Den naturliga menniskan måste, då hon blott känner den timliga werlden, wandra efter dess lagar, d. w. s. efter det som hon ser. Allt som synes öfwer den timliga werldens lagar, wid hwilken hon är fastkedjad, tyckes för henne wara omöjligt. Den andliga menniskan är kallad att wandra, icke efter den synliga werldens lag: åskådningen, utan efter den andliga werldens lag: tron. Hon, som känner en högre werld än den timliga, säger icke mera: „detta är möjligt och detta omöjligt", utan „allting är möjligt för tron.

Den naturliga menniskan känner endast skapelsen, och hennes synwidd är inskränkt inom dess horisont. Den andliga menniskan (den frälsta menniskan) känner Skaparen, hon är förenad med Honom och mäter numera tingen blott efter Hans allmakt och Hans bud. Det skulle till och med tyckas, som om allting i detta lifwet wore gifwet endast som ändamål att gifwa oss tillfälle att afstå derifrån, genom att blifwa oberoende deraf och höja oss deröfwer.

Det är klart att wi stå under det, som wi äro beroende af, och att det som wi bero af, har mer eller mindre wälde öfwer oss, wi äro mer eller mindre beherskade af desamma wi äro mer eller mindre dess slafwar.

Men då wi upptäcka ett medel, genom hwilket wi kunna blifwa oberoende af dessa ting, höja wi oss öfwer dem, och i stället för att wara beherskade af dem, är det wi, som herska öfwer dem.

Gud satte Adam på jorden, för att råda öfwer henne, men i stället lät han henne råda öfwer sig.

Den naturliga menniskan tänker att de jordiska tingens wärde är förwerkligadt, då wi njuta af dem, men det skulle tyckas som om Guds mening wore alldeles motsatsen, och att de jordiska tingens sanna wärde skulle upptäckas först, då man afstår från dem, och således att tillfället, som dessa ting gifwa oss, att af kärlek till något högre, afstå från dem, är mera wärdt än deras egande.

Också weta wi att en penning har werkligt wärde, endast då wi använda den. Så länge den stannar i wår ficka är den oss till ingen nytta. Likaledes är det blott genom att använda wårt lif, som wi förwerkliga dess sanna wärde. Och tingens werkliga wärde är förwerkligadt af det, man erhåller genom att afstå från dem. En marks wärde är det, som man erhåller i utbyte mot denna mark.

Lyssna till Paulus!

„Men allt det mig en winning war, det har jag räknat för skada för Kristi skull, ja, jag räknar det allt för skada mot den öfwerswinneliga min Herres Kristi Jesu kunskap, för hwilkens skull jag aktar allt för skada, och räknar det för afskräde, på det att jag må winna Kristus".

Det är som om han sade: wärdet af dessa ting för mig, är blott det tillfälle, som de gifwa mig, att bättre känna Kristus genom att afstå från dem.

Här är förklaringen öfwer de många, swårigheter, som frälsta själar, hwilka ega denna werldens goda, ofta erfara. Se t. ex. denna rika man, som just blifwit helgad. Han eger ett stort bruk, ett slott, wackra möbler, många wänner. Hwilket är dessa tings wärde för honom? Det är det tillfälle, som de gifwa honom att förhärliga Gud, genom att afstå från dem och endast begagna dem för Guds rike. Hans rikedomar, hwilka så länge han med dem tjenade sitt eget „jag", ökade hans dom, gifwa honom nu, då han är frälst, medlet att för Gud aflägga ett wittnesbörd som en fattig aldrig skulle kunna aflägga. Han ställer allt till Guds förfogande, som om ingenting wore hans. Således, ju mera man eger, desto mera har man tillfälle att afstå.

Frälsaren sjelf, som skulle göra många rika, måste blifwa fattig för den skull och afstå från allt, för att såsom menniska höja sig öfwer allt, och för att allt skulle blifwa lagdt under Hans fötter. Han måste afstå från sin mor, från sin älskade wän Lazarus. Han måste t. o. m. afstå från att gå och se honom dö, och till sist måste Han afstå från sina lärjungar samt blifwa ensam, ensam utblottad på allt.

„Han har lärt lydnad genom det Han lidit", d. w. s. genom det lidande det kostade Honom att afstå från sina fröjder för att lyda Gud. Den högre werlden winnes endast genom försakelse af den lägre werlden. Werkligheten af wår hängifwenhet till Gud bewisas endast, genom att wi afstå från något menskligt egande af kärlek till Hans sak eller af lydnad för någon Hans befallning. Huru mycket måste icke Jesus lida af att ej kunna gå till sin döende wän och till denna älskade familj i dess bedröfwelse? Men derigenom lärde Han sig lydnad. Säkerligen blef Lazari lif wäl användt, genom att sålunda få wara ett blad i Jesu skolbok. „Jag skall gifwa menniskor för dig", har Gud sagt.

Werkligheten af wår tro på Gud bewisas likaledes blott gent emot något, som är öfwer den naturliga menniskans tankar, som tyckes omöjligt och obegripligt för henne. Det är således på sätt och wis på bekostnad af den synliga werlden, som Gud öfwar wår tro; denna tro, som är himmelens lag och utan hwilken wi ej kunna komma ditin. Den synliga werlden skall i sjelfwa werket en dag kastas åt sidan, så att säga i ett rum i werldsrymden, likasom en gammal skolbok, som då den gifwit sina upplysningar, ej mera har något wärde i sig sjelf. Låtom oss icke fästa oss wid jorden för att förgås med henne, utan låtom oss öppna wåra ögon och wåra hjertan, för att lära oss att förena oss med himmelen.

* * *

Gud, som gaf Isak åt Abraham, wille sedan lära Abraham att undwara Isak. Isak war sålunda ett blad i Abrahams skolbok.

Ända till dess Abraham hade afstått från Isak, war han beroende af Isak. Han egde icke Isak, Isak egde honom. Men då han gaf Isak, blef han istånd att ega honom, emedan han ej egde honom för sig sjelf utan för Gud.

Det är sålunda wi icke ega annat än det som wi gifwa.

Wi behersaka endast det, som wi afstått ifrån.

Största delen af menniskorna äro långt ifrån att wara konungar, utan äro slafwar; slafwar af sina egodelar, sin förmåga, sina gåfwor, egenskaper, rikedomar, wänner etc. emedan de hos dessa söka sin glädje. De knäfalla för dem så att säga, och bedja dem gifwa sig tillfredsställelse. (Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 9 Decemb. 1888.

Domareboken 1: 1—16.

Gideons kallelse.

Israels barn gjorde det ondt wari herrens ögon och Herren gaf dem i Medianiternas land i sju år, etc. w. 1—16.

Israels barn gjorde det ondt war i Herrans ögon. Med dessa ord, huru korta de än äro, berättar wår text oss den hemlighetsfulle orsaken till allt det myckna lidande och skamliga förtryck, som Israel under denna tid ofta fick widkännas

Öfwer det onda faller förr eller senare mildare eller hårdare Guds tuktans gissel. „Det är din ondskas skull, att du så plågad warder, och din olydnads, att du så näpst warder".

Ehuru Herren mildt warnat sitt folk för faran, gå de dock midt i den. Ondskan hotade att inom kort alldeles tillintetgöra och upplösa detta folk, som Herren utwalt bland alla andra folk att wara bärare af werldens ljus, lif och helsa. Icke underligt, att herren för att häfwa detta onda widtager utomordentliga mått och steg. Ett farligt ondt måste ofta häfwas af utomordentliga medel. Så ock här. Gud låter sitt folk komma under Midjanitiskt förtryck i sju år, w. 1.

Israel hade icke anat, icke welat detta slut. Det måste nu erfara, huru det går, då man skall reda sig herren förutan. Israel hade öfwergifwit Herren, nu öfwergifwer han dem. Israel hade icke welat fördrifwa Herrens fiender ifrån sig; nu will Gud, dem till straff, icke heller fördrifwa dem. I stället gaf han dem i deras hand, som dem röfwade, att de dem röfwa skulle, och sålde dem i deras fienders händer allt omkring. De kunna icke längre stå sina fiender emot, utan hwart de än wända sig, war Herrens hand emot dem till deras ofärd; och de wordo hårdeligen plågade. Medianiterna kommo dit upp med sin boskap, såsom ett stort tal gräshoppor, så att hwarken de eller deras kameler stodo till att räkna, och de föllo in i landet, att de det förderfwa skulle. De förderfwade wäxten på landet och lemnade inga näringsmedel qwar. Detta elände ökades af den inre oredan och förstöringen. Hwar och en gjorde, hwad honom tycktes rätt wara, 21: 25., underkufning, ångest, rofferi, brand och mord fullbordade det obeskrifliga eländet. Ingen war säker, man gömde sig i bergsskrefwor och jordkulor. Så „förgrymmade sig Herrens wrede öfwer sitt folk, och han fick en styggelse till sitt arf", heter det i Ps. 106: 40 om denna tid. Ty synd är folks förderf.

Men i denna hårda tuktan låg dock Guds frälsande nåd och faderliga sinnelag inneslutna. Den Herren älskar, den agar han, och han gisslar hwar och en son, som han anammar. Afwen här afsåg Herren ytterst sitt folks upprättelse.

Måste ock Herren hårdt hemsöka oss för wåra synders och missgerningars skull, så sker dock detta, på det wi ej skola af synden helt uppslukas. Herren will hellre nådig wara, än han wred är. „Straffet allena lär gifwa akt på orden". Nöden drifwer ändtligen Israel att inse sitt affall likasom ock i detta affall orsaken till sin sorgliga belägenhet. I sin nöd ropar nu Israel till Herren om hjelp och förbarmande. Ur förkrossade och efter frälsning längtande hjeran går detta rop fram. Och för att sådant rop kan ej Herren tillsluta sina öron. För den bekännelsen: „Wi hafwa syndat emot dig, ty wi hafwa öfwergifwit wår Gud och tjenat Baalim", kunde Herren icke längre återhålla sin hjelp.

Han ser till sitt folks förtryck och uppwäcker genom sin ängel en domare i Israel. Gideon, Joas, Abiesriten son, hwilken med de orden: „Jag will wara med dig, så att du skall slå Midianiterna såsom en man", kallas att blifwa det synliga redskapet till sitt folks befrielse, frälsar Herren sitt folk ur det förnedrade förtrycket.

„Frukta icke, ty jag är med dig". Med dessa ord kallas denne Gideon till sin answarsfulla post. Så will ock Herren intala hos oss och hos alla dem, som wilja följa honom och lyssna till hans kallelse, frimodighet och förtröstan. Frukta icke, ty jag är med dig! Sök icke hjelp hos andra, ty jag är din Gud. Då wi gå på Guds ärenden, eller uträtta hans uppdrag, då behöfwa wi ej räddas. Men om wi likt Israel gå wåra egna wägar, då hafwa wi all anledning att frukta. De orättfärdigas wäg förgås.

Anmärkningar och ordförklaringar:

1. Gideon — Joas son. Han befriade Israel från Midianiternas sjuåriga herrawälde, hwarför ett parti erbjöd honom ärftlig furstewärdighet. Till denna sin bestämmelse blef han liksom Moses kallad genom en ängel. Af Gideon besegrades Midjaniterna omkring 1233 f. Kr., och war han sedan domare i Israel till omkring 1193 f. Kr.

2. Medianiterna woro ett arabiskt folk, som idkade karawanhandel mellan Gileon och Egypten. I förening med Maabiterna och Amalakiterna oroade de ofta Israel. Af Gideon blefwo de slutligen fördrifna från Palestina.

3. Amalekiterna, w. 3, härstammade från en wiss Amalek, Timnas och Sifas son, som omtalas i första Mosebok 36: 12. De woro kanske de bittraste af Israels fiender och nämnas ofta i Israels historia.

(Efter Sanningswittnet.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 49. Torsdagen den 13 December **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; asfedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Döde:

Esther Ingrid Björkenheim

död å Orisberg d. 7 dec. 1888.
Ett år sex månader gammal.

„Han skall församla lammen i sin famn och bära dem i sitt sköte. Es. 40: 41.

Ingrid Björkenheim, född Rancken. **E. Björkenheim.**

Ebr. 12: 11.

Ett inlägg i försoningsfrågan

af

F. W. L.

III.

Ett sådant begrepp om synden, som det hr „— —l" ådagalägger i sina artiklar, måste naturligt äfwen inwerka på sjelfwa försoningsfrågan, dit wi nu kommit. Egentligen kan man hos förf. dock icke tala om någon försoning i juridisk bemärkelse och detta emedan han betraktar den oomwände menniskans förhållande till Gud icke alls såsom brottslingens till domaren, utan blott såsom det wanartiga, olydiga barnets till sin fader. Sanningen är dock att Herren Gud i sitt ord framställes i båda dessa karaktärer, såsom domare och fader i en person, i förra fallet bestraffande, i det sednare förlåtande. Men hafwa wi rätt förstått hr „— —l" går synden enligt hans åsigt fri från allt straff. Någon upprättelse eller wedergällning för densamma behöfwer icke ifrågakomma, ty Gud] har så sagt (Ebr. 8: 12): „deras synder och öfwerträdelser skall jag icke mer komma ihåg". Försoningen blir då här endast en förlikning parterna emellan! Men nu wittnar Skriften att den i och genom Kristus skedda försoningen i främsta rummet war någonting annat än en förlikning, der inbördes jemnlikhet inför lag måste förutsättas. „(Kristi) död har skett till återlösning från öfwerträdelserna under det förra förbundet, — — och utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse" (Ebr. 9: 15, 22). Till följd af öfwerträdelserna låg lagens förbannelse tung öfwer menskligheten, och äfwen om Gud warit aldrig så böjd för att glömma och efterskänka synden, kunde han likwäl icke handla i strid med sig sjelf och upphäfwa lagen (Mat. 5: 17). Förbannelsen blef derför icke återkallad, utan wi undgå den derigenom att en annan tagit den uppå sig, såsom det är skrifwet: „Kristus har förlossat oss från lagens förbannelse då han wardt till en förbannelse för oss" (Gal. 3: 13). Och återigen, emedan synden icke kunde och finge gå fri sitt straff: „Honom, som af ingen synd wisste, har han för oss gjort till synd på det wi skulle wara Guds rättfärdighet i Honom" (2 Kor. 5: 21). Nu sedan synden blifwit wedergäld och lagens okränkbarhet windicerad, nu kunde frid och försoning hembjudas oss: „Handskriften i stadgar som war emot oss och låg oss i wägen — — har han tagit bort och fastnaglat wid korset" (Kol. 2: 14). „Kristus hafwer lidit den rättfärdige för orättfärdige på det han skulle föra oss till Gud" (1 Pet. 3: 18). „Och med Gud försona dem båda i en enda kropp genom korset, då han på detta dödade fiendskapen, och har kommit och förkunnat ewangelium om frid" (Efes. 2: 16, 17). Denna sida af försoningen har af hr „— —l" alls icke beaktats. Han förbiser den allmänna lagen om reaktionen eller straffet samt framställer nödwändigheten af sinnesändring, tro och pånyttfödelse utan att kunna förete någon hållbar grund derför. Ty någon werklig, waraktig frid kan icke byggas med mindre än att den moraliska känslan är tillfredsstäld, och denna fordrar upprättelse, fordrar ett straff för synden. Och detta förnekar förf.

Jawäl, säger han, ty „det finnes en skilnad i blodets betydelse förr och nu" (n:o 33). Hwar står det skrifwet? Wisa oss det ställe i N. Test. der Gud skulle införa denna åtskilnad. Anföra icke twärtom de ewangeliska skriftställarene Gamla Test. såsom stöd för Kristi offerdöd? Under alla tider har blodsutgjutelsen haft en försonande betydelse, men under det werkan häraf under gamla förbundets tid war blott tillfällig — „ty det är omöjligt att oxars och bockars blod kan borttaga synden" (Ebr. 10: 4) — blef den i nya förbundet permanent i det att Kristus, genom ett offer som för Gud ewigt gäller afplanade synderna. „Ty säger Ebreerbrefwets författare" om blod af bockar och oxar och aska af en ko, stänkt på de orenade, helgar till köttets renhet, huru mycket mer skoll icke Kristi blod, hwilken genom en ewig ande har offrat sig sjelf utan wank åt Gud, rena wårt samwete från döda gerningar till att tjena lefwande Guden! (9: 13, 14). Men nu har han en gång i tidernas fullbordan blifwit uppenbarad för att utplåna synden genom sitt offer (9: 26); och i denna wilja hafwa wi blifwit helgade genom Jesu Kristi kropps offer en gång för alla (10: 10); denne, efter att hafwa framburit ett enda offer för synder, sitter, etc. — — — ty med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem som warda helgade (10: 12, 14)". Af dessa och flere andra ställen framgår tydligen att någon annan skilnad i blodets betydelse förr och nu icke förefinnes än den, att gamla test. offer blott woro skuggor och förebilder — ingalunda af nyfödelsen såsom hr „— —l" i n:o 33 påstår — utan af det fullkomliga, ewigt gällande syndaoffer som Kristus en gång i tidernas fullbordan skulle frambära. Ja, Jesu swar till Petrus då denne afsides begynte bestraffa honom för det han förutsagdt sitt lidande och sin död, och hwilket af förf. anföres såsom bewis för det underordnade afseende hwaruti Kristi död står till hans „ord", tjenar i wår tanke endast till att bestyrka dess oändliga wigt. Jesus sade: „Gack bort från mig satan, ty du besinnar icke det Gud tillhörer, utan det menniskor tillhörer". Med andra ord: du ser blott på sakens naturliga sida, förnekande att till eder frälsning och frid det är nog att wandra i mitt sällskap och höra mina ord, men besinnar icke att frågan äfwen rörer Gud, som icke kan efterskänka en prick af lagen. I dina ögon är min smärtsamma död ett straffwärdt sjelfspillande, men från Guds sida sedt, den enda utwägen till frälsning.

Förf. har slutligen äfwen missförstått ändamålet med Kristi sändning då han i (n:o 29) säger detta wara „omskapandet af wår förderfwade natur så att wi åter kunna närma oss wår himmelske fader". Detta omskapande ingår wisserligen deruti, men det egentliga ändamålet war, för att nu betrakta frågan från en sida som af hr „— —l" totalt förbigås, att göra menniskan, som genom egna gerningar aldrig kunde blifwa det, rättfärdig inför Gud. Denna rättfärdighet war ett nödwändigt wilkor för saligheten, men huru ernå den? I intet afseende kunna wi blifwa så personligt rättfärdiga att wi, stående inför domaren öfwer himmel och jord, skulle kunna yrka på frikännelse. Wälsignad som menniskan kan blifwa med Andens gåfwor och frukter, wågar hon icke uppmana Honom, som ransakar njurar och hjertan, att handla med henne efter hennes eget individuella tillstånd, ty ingen jordisk fullkomlighet kan bestå den gudomliga granskningens prof.

För wår säkerhet och wälfärd hafwa wi derför blifwit försedda med ingenting mer eller mindre än „Guds rättfärdighet". Denna gudomliga rättfärdighet tillhör en gudomlig person; den tillhör Guds egen Son, som i tidernas fullbordan åtog sig att födas under lagen, på det han skulle friköpa dem som under lagen woro. Det är dens rättfärdighet som åtagit sig att inför rättwisans skrank representera brottslingar, öfwerbewisade och dömda, och der gifwa sitt lif till återlösning för många. Han war lydig intill döden, ja intill korsets död och wid detta tillfälle tillräknades honom wåra synder, såsom wi nu tillräknas hans rättfärdighet. Såsom Kristus hade ingen egen synd att försona, ehuru han led för synden, så hafwa icke heller wi någon egen rättfärdighet, fastän wi åtnjuta rättfärdighetens förmoner. I hwardera fallet tillräknar Gud:

synden, då dess straff faller på det derför utsedda offret;

rättfärdigheten, som tillåter syndaren att träda inför Hans åsyn obehindrad och oförfärad. — Hos Frälsaren, då han lider, fins ingen synd, och hos syndaren då han tror fins ingen orättfärdighet, och derför: på samma sätt som andras synder, tillräknade men icke införlifwade med Jesus, förklara hans smärta, på samma sätt förklarar också en annans rättfärdighet, tillräknad men icke införlifwad med den troende, dennes fröjd då han wet sig rättfärdiggjord genom tron. Tillräknandet är härwidlag tillfyllest att leda, i ena fallet till ett kors, i andra fallet till en krona. Man kan derför med full wisshet säga att ehuruwäl omskapandet af wår förderfwade natur och närmandet till wår himmelske Fader äfwen ingick i Frälsarens mission, war dock hufwudsakliga ändamålet dermed att bereda menniskan en möjlighet af blifwa rättfärdig inför Gud. Och detta skedde, som wi ofwan wisat, genom ställföreträdarskapet. Sant är att detta ord icke förekommer i bibeln, men — läran fins der.

Hr „—l —l:s" tankar om Kristi död och uppståndelse äro med det föregående äfwen wederlagda och tarfwa ingen särskild utredning. Deremot hafwa wi att säga ett par ord om den „twåfotade försoningen", hwarmed förf. afslutar sin artikel i n:o 33. Stycket lyder:

„Kasta wi nu åter en jemförande blick „på wår nuwarande kyrkolära, måste „wi finna att kyrkan adopterat en twåfotad försoning: Den 1:a baserad på „Kristi fullgiltiga offer och öfwerensstämmande med gamla testamentets principer, „den 2:a under namn af nådens tillämpning, hwilande på Kristi ewangelium. „Man kan med rätta säga att den står „med ena foten på gamla testamentets och „med den andra på nya testamentets „grund; och deri ligger orsaken till dess „wanmakt. Men om kyrkan kunde förmås att kasta ifrån sig den 1:sta förgamlade foten, så kunde den åter komma „på rätt fot".

Wi försmå härwid att taga fasta på hans erkännande att den af honom häcklade försoningsläran öfwerensstämmer såwäl med gamla testamentets principer som med Kristi ewangelium, ehuru just detta utgör det möjligaste kraftiga bewis för dess bibelenlighet. Hwad som i ofwanstående rader slagit oss med häpnad och sorg, det är det föraktfulla, wanwördiga sätt hwarpå förf. talar om den Hel. Skrifts förra del, G. Test. „den 1:sta

föråldrade foten" som kristenheten nu borde „kasta ifrån sig"! Man måste hafwa hunnit bra långt för att i en offentlig skrift kunna fälla sådana uttryck om Guds ord, det ord hwars bindande auktoritet och frälsande innebörd erkändes af Guds Son, och till hwilket han flerfaldiga gånger wädjade för att bestyrka sin egen mission. „De äro de som witna om mig" war Hans intyg om dessa Skrifter, hwilka man nu med första görliga borde sparka åsido, ty endast härigenom kan ju „reda och följdriktighet i kristendomsläran" winnas (n:o 29)!

Wi kunna nu sluta. Der går igenom förf:s artiklar en anda wisserligen präglad af warm känsla och uppriktig öfwertygelse, men i sin hänsynslöshet för det som utgör miljoner troende medwandrares hopp för ewigheten främmande för Kristi ewangelium. Och ehuruwäl wi känna förf. såsom en hwilken sökt och funnit Jesus, afwiker hans teologi dock så betydligt från den allmänna kyrkans att man ej nog bestämdt kan ogilla den. Och detta omdöme delas, såwidt wi kunnat öfwertyga oss, af hela den frikyrkliga gruppen. Hr „— —l" står derför ensam om sina uttalanden och måste ensam bära answaret. Hans lära stöder sig wisserligen på ewangelium, och kan äfwen i så måtto wara „en Guds kraft till salighet som tro", men den finner ingen plats under Golgatas blodiga kors, och med det skaplynne den erhållit wore det icke swårt att uppdraga dess logiska trosupplösande slutledningar, hwilka wi icke tro att ens förf sjelf warsnat. Emellertid utgör hans uppträdande en maning till waksamhet. Det ligger i tidsandan att undergräfwa förtroendet till Bibeln, och ehuruwäl hr „— —l" icke farit med sådant uppsåt, blir dock detta följden om alla hans förutsättningar och påståenden godkännas. Emot sådana tendenser måste man stå trogen wakt. Ty wi strida ej mot blod och kött utan mot wäldigheter, mot werldsherrskarne i detta mörker, mot ondskans andemakter i himlarymderna (Efes. 6: 12). Må derföre alla de som i denna förförelsens och affallets tid wårda sanningens fladdrande låga, se till att icke genom deras owaksamhet elden slocknar och ljusstaken förflyttas från sitt rum. „Ty från den som icke har skall tagas äfwen det han menar sig hafwa" (Matt. 25: 29).

Något om den skottska frikyrkan.

I en föregående artikel hafwa wi warnat för faran att icke behandla det heliga med wördnad, utan i afsigt att winna så många som möjligt, omgifwa dess förkunnande med de yttre sinnena retande eggelser och derigenom neddraga det till det vulgära. Dermed hafwa wi dock icke welat bryta stafwen öfwer de riktningar der sådant förekommer, utan erkänna att det i andra afseenden kan finnas hos dem mycket som är efterföljanswärdt och att det särskildt wore godt om wår kyrka kunde efterlikna frälsningshären i dess hängifwenhet och warma trosnit.

Wi wilja nu wända oss till en annan förgrening af den kristna kyrkan, hwilken det, genom Guds nåd, blifwit förunnadt att få utgöra ett af de skönaste bladen — kanske det skönaste — i den protestantiska kristendomens historia, och som i mycket utgör en motsats till ofwanantydda moderna riktningar — nemligen den skottska frikyrkan. Den är icke ny såsom frälsnindshären; den har en förtid af trehundra år, ty fastän den icke egt lagligt bestånd förrän sedan 1843, har den dock allt sedan John Knox' dagar oaflåtligt, under lidanden och förföljelser, kämpat för sin tillwaro och tålmodigt arbetat på sin utweckling, till dess den omsider, genom ett parlamentsbeslut sagde år, erhöll sina rättigheter lagligen erkända, då med ens nästan hälften af landets befolkning och en lika stor del af dess presterskap slöt sig till densamma. Den har mera än någon annan protestantisk kyrka blifwit grundad under martyrskap och wattnad af tårar. Äfwen frälsningshären har på flere orter, der den uppträdt, warit utsatt för trakassarier af polismakten, och det har icke warit sällsynt att dess officerare fått tillbringa en månad eller flere i fängelse; men då sådant inträffat, har det warit emedan de brutit emot den borgerliga ordningen, medan dermot den skottska frikyrkan städse wisat wördnad för en lagstadgad samhällsordning, och endast när den öfwerhetliga makten sjelf gripit till wåldsåtgärder och welat twinga samwetena, hafwa dess martyrer rest sig och kämpat en god trons kamp samt med sina lif beseglat sin öfwertygelse.

Det första som faller i ögonen, då man inträder till någon af den skottska frikyrkans gudstjenster, är den imponerande enkelhet, som der är rådande. En frisk försång och en troswarm, ofta tankediger predikan — detta är allt, åtminstone i regel, ty någon bundenhet wid wissa angifna former herskar ej här; men från dessa enkla gudstjenster går skotten stärkt, han har fått en sund spis; och han längtar åter efter dessa enkla gudstjenster och hungrar åter efter denna sunda spis. Men ehuru denna kyrka sålunda försmår alla yttre lockelsemedel, har den dock, såsom kanske ännu ingen annan kyrkoriktning det kunnat, förmått att genomsyra alla lager af befolkningen; lärde och wetenskapamän af hög rang, jurister och statsmän, affärsmän samt stora skaror af befolkningen hafwa af fri öfwertygelse slutit sig till henne; under hennes hägn hafwa de blifwit frigjorda i tron på sin frälsare och lefwat, werkat och dött såsom Kristi lärjungar. Wi behöfwa blott påminna om professor Henry Drummond, hwars arbete, „Naturens lagar i Andens werld", för närwarande för uppseende öfwer hela den bildade werlden. Och denna intensivitet inåt har icke hindrat en ifrig werksamhet utåt. I arbetet på missionsfältet går den skottska frikyrkan främst. Der nya arbetare behöfwes och nya banor skola brytas, der sänder den skottska frikyrkan ett upprop till sitt universitet, och hundratals begåfwade ynglingar äro genast williga att lemna fäderneslund och samhällsställning och begifwa sig ut såsom missionärer.

Wi hafwa uppdragit denna paralell, icke af önskan att wår frikyrka måtte taga den skottska till sin förebild i stället för frälsningshären — ty hwarje försök att importera främmande former och uttryckssätt för sin tro, måste alltid slå fel — utan endast för att wisa att äfwen i wår på retelser lystna tid, Guds ord ännu icke har förlorat sin gamla makt att kunna undwara alla yttre lockelser och likwäl gå fram mot härliga segrar. En af orsakerna till den skottska frikyrkans styrka ligger dessutom i det nationela grunddrag, som går igenom densamma; hon har icke lånat något af främmande, hon är helt och hållet skottsk, och om det är något, i hwilket wi önska att wåra friförsamlingar skulle efterlikna henne, så är det deri, att hon utan några konstgjorda medel, uppsprungit och utwecklat sig i enlighet med sitt folks skaplynne, samt gifwit sig de former, som detta folk behöfwer och förstår.

Men om wi icke kunna blindt efterlikna, så hafwa wi dock onekligen mycket att lära af den skottska frikyrkan. Dess nationela karaktär afser blott formen, uttryckssättet; dess grund hwilar på stora, allmängiltiga bibliska sanningar. „Kristus kyrkans ende konung" — se der den hörnsten, från hwilken hela byggnaden utgår. „Sire", sade år 1596 den ålbrige läraren Andrew Mellwille till den då nästan enwäldige Jakob VI Stuart (sedermera Jakob I i England), när denna, omgifwen af sitt hof och sitt rikes store, mottog en presbyteriansk deputation, hwars ordförande Mellwille war, „det finnes twå konungar och twå konungariken i Skottland; der finnes Jesus Kristus och hans rike, kyrkan, hwars undersåte konung Jakob den VI är, och i detta rike icke konung, ej heller hufwud eller herre, utan endast en medlem. Wi erkänna Eder såsom konung öfwer landet och gifwa Eder all tillbörlig lydnad, men kyrkans hufwud är Ni icke, ty Ni kan icke gifwa oss ewigt lif, ej heller beröfwa oss det"! Och inför Kristus såsom kyrkans konung ställes individen, såsom individ, ansigte mot ansigte; det finnes kanske icke något kyrkosamfund, som så har förwerkligat det individuela i kristendomen, som den skottska frikyrkan, och häri ligger, tro wi, hemligheten till att den blifwit hwad den blifwit. Hwarje menskligt inflytande, som kan tränga sig emellan den enskilde och Gud, ware sig detta är personligt eller allmänt, andligt eller werldsligt, aflägsnas med omsorg. Huru mån man är i detta afseende framgår deraf, att wid nattwardens begående, ingen menniska anses wärd att öfwertaga den roll, som Kristus wid dess instiftelse sjelf innehade; denna måltid iakttages efter allwarliga förberedelser under djup tystnad, och deltagarene räcka sjelfwa brödet och winet den ena åt den andra. Prestwälde förefinnes här lika litet som statswälde. De presbyterianska pastorerna — fritt walda af det kristna folket — utöfwa, ehuru i de flesta fall högt begåfwade såsom lärare och predikanter, dock ingen myndighet, ens i rent kyrkliga angelägenheter, annat än i samband med de äldste, och då äfwen endast med afseende å de löpande ärendena; hwarje wigtigare angelägenhet, hwarje nytt beslut som skall fattas, hänskjutes beremot till församlingens eget afgörande, och i detta har den fattigaste församlingsmedlem samma rösträtt som den rikaste. Deraf skottens kärlek till sin kyrka — en kärlek, som icke är olika den han hyser för sin familj; han känner att hans kyrka är beroende af hans omsorger, och han swiker icke sin pligt emot henne.

Wi anföra här, efter Merle d'Aubigny de satser, på hwilka den skottska frikyrkans bestånd såsom frikyrka hwilar. De äro wärda att allwarligt behjertas af hwarje kristet kyrkosamfund:

„Wår Herre Jesus Kristus är både „den synliga och den osynliga kyrkans „ende konung. „Herren Gud skall gifwa honom hans fader Dawids säte, och „han skall wara en konung öfwer Ja„kobs hus ewinnerligen, och på hans rike „skall ingen ända wara". (Luk. 1, 32, 33).

„Wår herre Jesus Kristus är konung „öfwer de särskilda kyrkor, som innefat„tas i hela den synliga kyrkan, såsom „kan synas af de bref, som han skrifwer „till de sju församlingarne i Asien". (Upp. 2: 3).

„Wår herre Jesus Kristus är hufwu„det för hwarje medlem eller lärare i „kyrkan. Kristus allena är hwar en„skild mans hufwud. (1 Kor. 11: 3).

„Wår herre Jesus Kristus är hwarje „kristen församlings hufwud. „Ty hwar „twå eller tre äro församlade i mitt „namn, der är jag midt ibland dem". (Matt. 18: 20).

„Kristus ensam såsom konung skapar „kyrkor, och endast han uppehåller dem. „Kristus såsom konung meddelar åt kyrkan „den kunskap och den ledning som han „behöfwer.

„Kristi, kyrkans konung, lagar bestäm„ma läran, lifwet, gudstjensten, kyrkotuk„ten, styrelsen.

„Kristus, kyrkans konung, har inrättat „ett läroembete; detta embetes bemyndi„gande har sin grund hwarken i biskop„lig eller presbyteriansk succession, ej „heller i några statens bestämmelser, „utan kommer omedelbart och uteslutande „från Kristus, konungen.

„(En lärare, måste det är sant, mot„taga händernas påläggning från dem, „som för detta ändamål äro utsedde (detta „står i Guds ord); men läraren erhåller „icke sitt bemyndigande från dessa tjenst„förrättande äldste. När en domare eller „annan tjensteman utnämnes af konun„gen, är det nödwändigt att utnämnin„gen offentligen förkunnas wid den rätt „eller den embetsmannakår, han tillhör, „men det är icke från rätten eller kåren „som han erhåller auktoritet. På samma „sätt är ett bemyndigande från den „odödlige fursten, en kallelse och utnäm„ning från konungarnes konung, den „enda källan för det heliga embetets auk„toritet).

„Då Kristus sålunda är kyrkans ko„nung, dess ende konung, och har gifwit „henne allt, som är henne behöfligt, så „följer att kyrkan skall wara „underdånig „Kristus" (Ef. 5: 24) och endast Kristus.

„Såsom det finnes ett andligt embete, „af Herren förordnadt, så gifwes det ock „en borgerlig styrelse, af samma Herre „förordnad att hafwa omsorg om natio„nens sociala och politiska intressen. „Men hwardera af dessa embeten bör „förblifwa inom sin egen sfer.

„Den borgerliga regeringen kan icke „hafwa rättighet att på något sätt för„ordna om kyrkans angelägenheter.

„Den kan det icke, ty det är den and„liga makten ensam, på hwilken Kristus „lagt all answarighet för kyrkans sty„relse. (Ap. 20: 17—28; 1 Petr. 5: „1—4; Upp. 2: 14—20).

„Den kan icke, ty det är den andliga „makten, till hwilken Kristus gifwit alla „reglor, som äro behöfliga för kyrkans för„waltning. (Matt. 16: 15—18. Tit. 1: „5—9; 3: 10; 1 Tim. 3).

„Den kan icke, ty det är den andliga „makten ensam, som Kristus har lofwat „all nåd, som är nödwändig för dess „styrande. (Matt. 28: 20; 2 Kor. 6: „28; Ef. 4: 7, 11, 12).

„Den kan icke, ty Kristus har ingen„städes förbundit kyrkomedlemmarne till „lydnad för den werldsliga makten utom „i werldsliga angelägenheter. (Rom. 13: „1—7; Luk. 12: 13, 14).

„Den kan icke, ty Kristus har före„skrifwit de egenskaper, som fordras hos „kyrkans andliga ledare, för att styra „kyrkan; men har ingenstädes gifwit lik„nande föreskrifter för den borgerliga „makten. (1 Tim. 3. 4—6; Tit. 1: 5 —11).

„Den kan icke, ty Kristus har uttryck„ligen förklarat, att den makt, som den „borgerliga öfwerheten besitter är swär„dets. (Rom. 13: 4); och detta är en „makt, som icke kan begagnas i kyrkans „styrelse.

„Den kan icke, slutligen, emedan Kri=

Kristus, då han tilltalade Petrus i dessa ord: „mitt rike är icke af denna werlden“, (Joh. 18: 36), sjelf uppdrog „gränslinien emellan kyrkan och staten på ett sådant sätt, att det derigenom är „noggrant bestämdt, att den enas styrelse „icke får intränga på den andras område.

„Af allt detta följer att den werldsliga makten och blott har alls ingen „rätt att i densamma påbjuda hwad „som är ondt, utan saknar till och „med rättighet att inom dess område „förordna hwad som är godt.

Detta är den skottska frikyrkans system — uti hwilken hwarje paragraf är bygd på Guds ords bestämda förklaringar.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— Tidningen „Sanningswännen“ utsänder med detta blad sin profnummer. Wi rekommendera denna Finska Weckobladets efterträdare till wåra läsares åtanke samt fästa uppmärksamheten wid att redaktören är densamma som under åren 1884—86 utgaf Sjömanswännen. Måtte Guds wälsignelse följa det nya bladet.

— Lektor P. Waldenström från Swerge hitförwäntas endera dagen på genomresa till Tammerfors, dit han blifwit inbjuden. Det är att hoppas att han under sin wistelse här skall låta höra sig i Allianshuset.

— Den nya ministerstatssekreteraren har denna wecka besökt wår hufwudstad och bl. annat äfwen låtit presentera för sig universitetets lärarepersonal samt den studerande ungdomen, till hwilken sednare han yttrade några hjertliga ord.

— Donationer. Fröken Alexandra Kiseleff, som härstädes afled den 24 november, har enl. N. Pr. i sitt testamente gjort följande donationer för allmänna ändamål:

1) Till Nyländska studentafdelningen wid uniwersitetet 30,000 mk, hwaraf årliga räntan, sedan densamma uppgått till 2,000 mk, skall anwändas till ett stipendium under tre år i sender åt en wid nämda afdelning inskrifwen medicine studerande, hwarwid företräde bör gifwas åt dem, som äro födda i Helsingfors.

3) Till Helsingfors kommun 10,000 mk att anwändas som grundplåt till en framtida pensionsinrättning för i Helsingfors födda och bosatta fruntimmer, hwilka på grund af ålder och medellöshet äro i behof af bidrag till deras lifsbergning. Öfwer räntorna af denna donation får staden dock disponera först efter twenne enskilda personers frånfälle.

— Finlands Almanack för år 1889 med allmännyttiga uppsatser, underrättelser, tabeller m. m. har utkommit på Weilin & Göös förlag och kostar 1 mk.

— Almanach de Gotha för 1889 har utkommit och innehåller porträtt i stålstick af kejsar Wilhelm II, kejsarinnan Augusta Viktoria, kejsar Fredrik, kejsarinnan Fredrik, kronprinsen Viktor Emanuel af Italien och presidenten Carnot.

— Intet statsbidrag för utställare i Paris. Det kan numera anses som afgjordt, säger H. D., att något bidrag af allmänna medel ej bewiljas för deltagande från Finland i den nästkommande år i Paris föranstaltade werldsutställningen.

— Från missionsbokhandeln rekommendera wi följande böcker:

Jesu afskedstal, betraktelse öfwer Joh. evang. 13—17 kap. af C. Fr. Guess, teol. d:r. Öfwersättning efter originalets tredje upplaga af Karl Hult.

Grenljuset, julkalender för barn och ungdom, utgifwen af C. J. Ekman.

Bilder ur barnawerlden, Stockholm. Fosterlandsstiftelsens förlag. (För smärre barn).

Mot himmelens portar, eller glimtar från det himmelska Jerusalem, af J. D. Burns, pastor, filosofie doktor. Öfwers. fr. engelskan af C. F. Stockholm. Fredengrens förlag.

— Julmarknaden till förmån för sjukhemmet i Helsingfors inbragte i år en nettobehållning af 5,507 mark.

— Till kuranstalten för drinkare (i Orimattila) kunna personer, som önska inträda dit, muntligt eller skriftligt anmäla sig före den 15 dec. hos pastor E. Bergroth i Helsingfors. Frejdebewis samt wid skriftlig anmälan äfwen läkareintyg böra wid anmälan presteras. Inträdessökande böra förplikta sig att ett år qwarstanna i anstalten och derunder noga följa föreståndarens föreskrifter. Inträdet kostar 100 mk, från hwilken afgifts erläggande dock anstaltens direktion i Helsingfors kan befria medellös aspirant. Andra afgifter komma ej i fråga. Till arbetsledare wid anstalten har enl. U. T. antagits arbetsledaren K. H. Laine, som genomgått härwarande byggmästareskola.

— Efterföljanswärdt. Provincialläkaren i Haapawesi K. Relander har börjat om söndagarna hålla för allmogen lättfattliga föredrag om hälso- och sjukwård. (Kaiku).

Söndagen predika:

I Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Bäck;j — swensk högmessa kl. 12 pastor Hildén; — finsk aftonsång kl. 6 pastor Stenberg.

I Gamla kyrkan swensk högmessa kl. 9 pastor Hildén; — finsk högmessa kl. 12 pastor Bäck; — swensk aftonsång kl. 6 pastor Auwinen.

Wid Georgsgatan 12: swensk predikan kl. 11 f. m. och kl. 5 e. m. af H. Rabe.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af Petter Malmqwist.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. f. m. af J. A. Karlberg, kl. 7 flere talare kl. 5 e. m. finsk predikan A. Mäkinen.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska.

Tisdag i Gamla kyrkan kl. 6 på swenska. pastor Bengelsdorff.

Onsdag i Nikolaikyrkan kl. 6 på finska. pastor Bengelsdorff.

Fredag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på swenska.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
„ i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Till de kristna församlingarna

har en komité af 100 amerikanska studenter, representerande ett antal af öfwer 2,200 studerande, som nu finnas wid Förenta Staternas och Kanadas lärdomsskolor och äro williga att egna sig åt den yttre missionens tjenst, ställt ett upprop. Innehållet deraf är wäl egnadt att wäcka de troende äfwen på denna sidan Atlanten till besinning af sina missionspligter. Wi återgifwa efter Hemlandswännen det wäsentliga deraf.

Studenterna förklara sitt beslut att egna sig åt den yttre missionen wara framkalladt af 1:o herrens befallning: Gån ut, prediken evangelium för alla folk; 2:o den nöd, som råder på den yttre missionens fält; 3:o den yttre missionen i andligt hänseende lifwande återwerkan på församlingen i hemlandet; 4:o den kris, som nu wisar sig i werlden; 5:o möjligheten att under den nuwarande generationen föra evangelium till hela menskligheten.

„Och nu“, heter det widare, „för det namns skull, som är öfwer alla namn, som wi åstad, drifna af Kristi kärlek. Wiljen I icke antaga eder oss och befordra wår färd på ett Gud wärdigt sätt, att Jesu wälsignade namn må bli kändt, och I wara medarbetare med oss för sanningen?“

„Penningar behöfwas för denna werksamhet, såwäl millionärens millioner som enkans skärfwar. Alla kunna icke gå ut, men alla kunna bidraga. Tusentals församlingar, söndagsskolor, ynglinga- och jungfruföreningar kunna hwar för sig underhålla en, twå eller tre missionärer, om de blott wilja det. Enskilda personer kunna hålla en missionär derute. — — — — Skulle icke du hafwa medel att underhålla åtminstone en missionär? Låtom oss wakna öfwer den menskliga tröghetens fruktanswädt hämmande inflytande“.

„Skulle wäl en annan sjelfförsakelsens lag gälla för lärjungen på missionsfältet än för lärjungen, som stannat wid trossen? Är det nu rätta tiden att skaffa sig penningar och kläder och oliw- och wingårdar och får och oxar och tjenare och tjenarinnor? Är det wäl tid för kristne att nu samla penningar? Är det tid att endast tänka på sällskaper och moder och penningars bortslösande på gästabud och fåfänga, under det werlden wäntar på att få evangelium, och de döende skåda under wäntan efter oss, under det att mästaren wäcker bland oss på nytt den frågan: Har jag icke bjudit dig? Fordrar icke tiden af oss den strängaste hushållsaktighet, på det wi såsom trogna förwaltare åt Gud måtte anwända wåra tillgångar? Af hwar dollar, som gifwes för Herrens werk, anwända wi 98 cents här hemma. Under tiden är det omkring 100,000 hedningar, som för hwar dag gå ur tiden, och för att bringa dem frälsningens budskap gifwa de kristne endast en tiondedels cent (= 5 penni) för dagen. För hwar gång ficknret knäpper, utsläckes någon hednings lif. För hwar gång wi andas, gå fyra personer ur tiden, hwilka aldrig hört något om Jesus. Kunna wi då hafwa penningar till öfwerlopps för mer än enda sak“?

„I mån äfwen understödja oss med edra böner. Dyra wänner, det måste blifwa innerligare och oaflåtligare bön för missionen. Fören hela tionden in i tiondeladan — tionde af personliga krafter, af penningar och af bön — och försöken mig härmed, säger Herren Zebaot, om jag icke upplåter för eder himmelens fönster och utgjuter öfwer eder himmelens wälsignelse mer än nog“.

Efterföljanswärdt!

Från England skrifwes, att allt flere kristna män och qwinnor, som ega bildning och förmögenhet, der börja egna sig åt den yttre missionen. I den inre missionen hafwa i nämda land sådana personer redan länge werkat med wälsignelse, och liknande exempel saknas ju ej heller hos oss. Men under det än flere borde egna sig åt evangelisk werksamhet i hemlandet, skulle den yttre missionen ej heller förgätas. I England hafwa nu ej få kristna ur de s. k. högre klasserna, på egen bekostnad utgått för att werka Herrens werk bland hedningarne. Må deras exempel följas af flere deras likar både i Storbritannien och i andra land!

I Tungkun, Kina,

der Rhenska missionen arbetar, öppnades den 5 sistlidne april ett sjukhus med wid pass 30 sjukfängar. Denna evangeliska wälgörenhetsanstalt har tillkommit genom bidrag af europeer, som bo i Kanton, Honkong och Hchangai. Doktor Mack, infödd kines, förestår den evangeliska sjukwården och begynte genast mottaga och behandla patienter, som talrikt infunno sig. Endast en behöfde dock ofwan nämde dag intagas på sjukhuset.

På Fidschiöarna

finnas 111,743 fidschianer, 5,664 polynesier, 4,214 rotumaner, 4,230 asiater, 3,567 europeer, 796 personer, tillhörande olika blandningsracer, summa 130,214. I församlingarna finnas 53 infödda församlingsherdar, 44 kateketer och 27,421 medlemmar. Alla barn erhålla kristlig underwisning i missionsskolorna. På dessa öar will nu mer ingen widkännas, att han är hedning.

Lessutomissionen,

bedrifwen af det evangeliska missionssällskapet i Paris bland bassutofolket i södra Afrika, har under förra året enligt den utgifna årsberättelsen haft god framgång. 504 kommunikanter och 1,167 dopsökande, som stå under evangelisk underwisning, hade tillkommit. Församlingarna räkna nu 6,029 kommunikanter och 3,412 dopsökande, som underwisas i Herrens ord. I skolorna underwisades 4,566 lärjungar, således 500 mer än nästföregående år. 19 missionärer, understödda af 7 europeiska och 176 infödda medhjelpare, hafwa under året arbetat på detta fält. Till sina egna kyrkliga behof hade församlingarna bidragit med närmare 12,000 kronor samt till missionens bedrifwande på andra platser med 600 kronor.

Wid stationen Morija hafwa en mängd förut ganska dåliga menniskor kommit till omwändelse, hwarigenom hela platsen rönt en förändring till det bättre. Bland andra har den gamla Mantoetse, syster till aflidne konung Moschesch, blifwit frälst. Wid sitt upptagande i församlingen aflade den gamla, som nu är fullkomligt lam, en rörande trosbekännelse, hwilken gjorde stort intryck på de närwarande. Tywärr hafwa ock flere församlingsmedlemmar swårt försyndat sig. Några af dem hafwa sedan blifwit upprättade. Från bibelskolan på denna station hafwa under året 15 evangelister utgått i arbetet.

Wid Thaba Bossiu fins en högre flickskola med 12 elever. På denna station har under förlidet år en särdeles kraftig och glädjande wäckelse gått fram, hwarigenom på 3 månader endast wid sjelfwa hufwudstationen 165 personer anmält sig till och upptagits i dopunderwisning.

Den tyska Neukirchenmissionen

har en missionsstation i Wapokomofolkets by Ngao wid Tanafloden i östra Afrika. Denna station blef nedbränd wid somalikrigarnes öfwerfall den 27 maj. Missionärerna Würz och Weber samt Webers hustru lyckades ett par dygn förut under natten fly undan till Colbanti, der de fingo en tillflykt hos metodistmissionären During. Hr Würz wågade sig dock den 26 maj tillbaka till Ngao och räddade twenne båtlaster saker, som tillhörde missionen. Sedan de rofgirige somalierna aftågat, återwände missionärerna till sin ödelagda station och uppförde der åt sig en gräshydda. De ämnade äfwen fortast möjligt åter bygga ett ordentligt hus med ett par rum, der den nykomne missionär Blecher, som under den 11 maj uppehållit sig i Lamu, skulle kunna bo.

Det synliga och det osynliga

af

A. S. B. C.

Öfwersättning från fransyskan.

(Forts. från n:o 48).

Korset och kronan!

Se der den hemlighet, som är innesluten i de ord wi ofta höra; „korset för till kronan„ — „utan kors ingen krona“.

Kronan will säga kunglig wärdighet, den tillkännagifwa någon, som regerar.

Korset will säga försakelse, död.

Såsom wi redan sökt wisa, är det blott genom att afstå från tingen, genom att blifwa död från dem, som man lyckas beherska dem, som man blir konung. Mottot är således alltid: tag ditt kors, följ mig och du skall blifwa konung.

För att wi skola blifwa konungar, måste allt det wi ega förr eller senare gå genom döden. Den menniska som lärt att afstå från allt egoistiskt i begagnandet af sina förmögenheter, sitt snille, sina begärelser, sina passioner, kan werkligen herska öfwer allt detta. Så länge hon icke hade öfwerlåtit hela sin warelse åt Gud, war hon slaf; hennes hufwud och hennes begärelser beherskade henne, men ifrån det hon öfwerlemnat dem åt Gud, så att säga låtit spika dem på Kristi kors, har Gud kunnat återgifwa dem åt henne, men renade. Förr stodo de öfwer henne, nu står hon öfwer dem. De woro hennes herrar,

de äro hennes tjenare. Hon herskar. Hon öfwerlemnar sina lemmar som rättfärdighetens wapen åt Gud. De äro helgade. Hwad hon än gör, om hon äter eller dricker, gör hon det till Guds ära.

Isak kunde blifwa återgifwen åt Abraham, ty Abraham hade afstått från honom. Det war allt hwad Gud wille. Det är så man kan ega allt; penningar wänner, barn, helsa, rykte, såframt man eger allt i Gud och för Honom, icke för "jaget" utan för „Honom". Förbannelse hwilar öfwer allt, som är bibehållet i det egna jagets, sjelfwiskhetens händer. Herrens wälsignelse hwilar öfwerallt, som är bewaradt för Honom. Många menniskor önska Guds wälsignelse öfwer sina familjer, sina planer sina angelägenheter — men med hwilken rätt? — Huru kan Gud wälsigna det, som ej är öfwerlemnadt åt Honom.

Det är här, som så många kristna begå ett olycksdigert misstag. De wåga ega saker för sig sjelfwa. De tro sig wara fria att hafwa ett medborgerligt lif, så att säga, i en werld i uppror mot deras Gud. De tro sig berättigade att hafwa religionen som något enskildt, att hafwa någon att predika för sig om söndagarna medan de lyssna, och under weckan samla de jordiska skatter för sig och sina barn. De glömma eller äro okunniga om, att hwarje werklig kristen måste wara en kämpe, en ewangelii budbärare och betrakta sitt embete endast såsom ett medel att uppehålla sitt lif, för att uppfylla ändamålet med sin tillwaro: att winna werlden för Gud. Således kan Guds wälsignelse ej hwila öfwer dem. „Olycklig den, som samlar skatter, men ej är rik inför Gud" d. w. s. rik för Hans rike. Jorden är för dem ej en trappa, ett medel att stiga upp till Gud, utan ett rum för det egna „jaget". Genom att fästa sig wid henne skola de förgås med henne.

Bibelns hela lära tyckes wara: öfwerwinnen de synliga tingen med de osynliga. Lären att wandra icke i åskådning, utan i tro. Då Jesus kallade Petrus att med Honom gå på wattnet, woro de upprörda och hotande wågorna blott ett tillfälle för Petrus att utöfwa en lydig tro och att förkunna sitt oberoende af de synliga tingen genom Skaparens makt, Hans som med honom gick på detta ostadiga element.

War ej här hela den lärdom, som Gud wille gifwa åt Israels barn i öknen? Jo, det war att göra dem oberoende af yttre omständigheter genom deras tro på Honom.

Swårigheterna blefwo dem gifna, för att lära dem att blifwa oberoende af dessa swårigheter genom tron på Gud. De skulle icke wandra i åskådning, d. w. s. genom de synliga tingen och blifwa modiga eller modfälda, allt efter som omständigheterna tyckes wara gynsamma eller ogynsamma, behagliga eller obehagliga, utan i tro och förblifwa lugna, lydiga, förtroendefulla, då allt tyckes fatta dem, eller då någon fara hotade.

Der hwarest de blefwo besegrade — i öknen — blef Jesus segrare.

Hemligheten af Hans seger är innesluten i de ord, som Moses sade till Israels barn, och som Jesus anförde, då den onde anden frestade honom: „menniskan lefwer icke allenast af bröd utan af hwart och ett ord, som utgår af Guds mun".

Det är här som den andra Adam godtgjorde den förstes fel, genom att taga en motsatt wäg mot hans. Den första Adam gaf efter för det skapade, war olydig mot Skaparen och förlorade sin kungliga wärdighet. Den andra Adam (Jesus) grundade sig på Skaparens ord och gaf ej efter för de ogynsamma förhållandena af sin belägenhet i öknen, utan öfwerwann dem.

På samma sätt hafwa öfwer allt i bibeln Guds barns swårigheter och pröfningar blott för dem warit lika många tillfällen att winna seger.

Gående från tro till tro blefwo de allt innerligare förenade med Skaparen, deras dödliga warelse ikläddе sig odödlighet och döden blef uppslukad af lifwet.

* * *

Syndafloden war för Noah blott ett tillfälle att öfwerwinna den genom tron. Samma watten, som bar arken och dem som woro uti den, dränkte dem som woro utom den — de olydiga och ogudaktiga. Det är på samma sätt med hwarje trons pröfning. Den naturliga menniskan dukar under, den andliga menniskan segrar! Det är derigenom, som de werkligt troende igenkännas. Den falska kristne, den religiösa formalisten stöter sig alltid mot det öfwernaturliga, förargar sig deröfwer och förnekar det.

Samma omständigheter, pröfningar och kors, som den naturliga menniskan tillbakawisar med wrede, otålighet och knot, och som således förhärda henne, äro för den andliga menniskan tillfällen till lif och tillwäxt; hon segrar genom trons lydnad.

Solen och regnet, som förstöra den döda plantan, äro desamma som gifwa lif och tillwäxt åt den lefwande plantan. „För dem, som älska Gud, tjenar allt till det bästa.

Låtom oss wara troende.

* * *

Enok blef så oberoende af jorden, att han blef upptagen och såg icke döden. Han warseblef den ej ens, så att säga. Han fäste ingen uppmärksamhet wid den, han gick utom den, Ebreerbrefwets 11 kapitel lär oss, att han wann denna seger „genom tron".

Huru långt aflägsna från en sådan grad af nåd wi än anse oss wara, skola wi och wåga wi draga en personlig lärdom af denna omständighet. Det är derföre Gud framstält den hos oss.

(Forts.)

Söndagsskolan.

Textutredning.

Söndagen den 16 Decemb. 1888.

Domareboken 7: 1—8, 22.

Gideons seger.

Jerub-Baal, det är Gideon, stod bittida upp, och allt folket, som war med honom, och lägrade sig wid källan Harad, så att han hade Midjaniteras läger norr ut, ifrån More-höjden ned i dalen, v. 1—8, 22.

På mångahanda sätt hårdt tuktade af Herrens hand för sina synders skull synes slutligen det affälliga Israel bringas till besinning och ånger. De synas ändtligen på fullt allwar hafwa insett, huru mycket de föraktat den gudomliga kärleken. Och denna insigt gifwer sig slutligen luft i en högljudd bekännelse, hwilket länder Israel till ära. Ja, det stannar icke blott dermed. När Gud wisar dem och begabbar wanmakten hos afgudarne, som icke kunna hjelpa, bekänna de ännu en gång sin synd, kasta ifrån sig sina afgudar — Baal och Astarte — och tjena Herren. Israel, hårdt betryckt, framträder återigen såsom ett åt Gud helgadt folk. Och på detta sätt liksom besegra de Herren. Han kan icke längre wredgas öfwer sitt syndfulla folk. Liksom en jordisk fader, då han ser det olydiga barnets förkrossade och ångerfulla sinnelag, åter måste låta det få erfara hans warma kärlek lika mycket som det nyss förut fått känna den smärtsamma werkan af hans tuktande hand såsom en naturlig följd af sin förbrytelse, så sker nu också här. Det önskade Herren, att Israel så twingadt wardt. Ja „Herren bewektes till förbarmande af deras suckan öfwer dem, som plågade och förtryckte dem". Och så uppwäckte han dugliga män, genom hwilka de befriades ur sina fienders förtryck. Wår text wisar oss just ett sådant tillfälle. Den berättar för oss, huru Gideon, den Gudskämpen, på ett underbart sätt besegrar Midjaniterna och återger åt Israel den sjelfständighet och det oberoende de förut innehaft. Från början till slut war denna lika egendomliga som underbara strid Herrens Det war Herren som stridde, det war ock han som segrade. Utan twifwel skulle ingen af dåtidens liksom ännu mindre nutidens fältherrar, om det gifwits dem tillfälle att uttala sina tankar om de besynnerliga stridsplaner Herren förelade Gideon, welat rösta för de samma. De skulle alla med en mun reserwerat sig emot ett sådant tillwägagående. Men i sjelfwa werket går Herren ofta så der underligt till wäga. Han heter också underlig. Hans wägar äro icke wåra wägar och hans tankar icke wåra. Derför blir ofta mycket af det som Gud gör för den naturliga menniskan blott — dårskap. Men på dessa för den naturliga menniskan så dåraktiga sätt, medel och wägar skaffar han sig — seger, härlig seger, fullständig seger. O, att wåra ofta så förtwiflade och af otro hopkrympna hjertan häraf kunde fatta mod och förtröstan! Hwilken seger winner icke Herren här öfwer Midjaniterna. Utan twifwel hade Herren på mycket enklare sätt kunnat tillintetgöra desse. Att han nu går till wäga på detta sätt skulle wäl i främsta hand afse att lära Israel såwäl som oss, att ingen är såsom wår Gud, ingen wisdom och makt såsom hans. För Gud är ingenting omöjligt. Lika lätt som han genom sång och musik lät omstörta Jerikos murar, lika lätt tillintetgör han nu här de stridswana Midjaniternas skara genom skramlet af lerkrukor. Herrens fiender äro i hans hand såsom lerkrukor. Och med lerkrukor tillintetgör han dem också. På samma gång som det nu i detta stora bewis på Guds allmakt ligger en stor tröst för alla dem, som frukta Herren, borde det ock hos alla Herrens fiender wisserligen injaga berättigad fruktan. Hwem är du, som wågar strida emot Herren? Herrens högra hand behåller segern. Ingen kan i sitt trotsiga sinne och på detta sätt besegra Herren. Han sönderslår alla sina motståndare såsom lerkrukor, icke mer äro de i hans hand. Det gifwes endast ett sätt, på hwilket wi kunna blifwa Herrens öfwerwinnare — tänk på Jakob, publikanen i templet, den förlorade sonen m. fl. — men i hwarje annan kamp med och mot Herren måste man owilkorligen draga det kortaste strået.

I trotsigt öfwermod rustar sig Midjaniterna till strid mot Israels Gud, och de skulle få erfara, huru swårt det är att strida empt Herren. En stor och wäl rustad skara, kunna de icke motstå en liten trupp på trehundra man bewäpnade med lerkrukor. Deras egna swärd gifwa dem dödsstötarne, allmän förskräckelse, wän wänder sig emot wän, de lida en ohjelplig förlust. Så slutar denna strid. Så olyckligt slutar hwarje försök att sätta sig upp emot Herren och hans fromma. Min wän, du som läser detta: Hörer du Herren eller hans fiender till? Strider du för eller emot Herren? Skulle det senare wara fallet, så kom ihåg: dig blir swårt att spjerna emot udden. Böj dig ödmjukt ned inför Herren, lemna dig i hans händer; afwäpna, det är wårt wänliga råd! Du skall dock aldrig kunna besegra Gud. Men genom att ödmjuka sig inför Herren erhåller man nåd och frid och salighet. Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka gifwer han nåd. Se på Israel. Israel försökte reda sig utan Gud. De började trotsa Herren, men huru gick det? Nöd, wanära och förtryck blef den sorgliga följden häraf. De inse sin olycka, och orsaken dertill och ödmjuka sig återigen inför Herren och huru gick det? Herren förbarmar sig återigen öfwer sitt affälliga Israel. Deras förtryckare tillintetgöras och under känslan af den djupaste tacksamhet prisas och upphöjes Herren af ett lofsjungande och segerdrucket Israel. Men hwarför de samt- och synnerligen lofwa Herren berodde derpå, att de tydligen insett, att ingen af dem — icke heller Gideon genom sin styrka och klokhet här skaffat segern, utan att den blifwit gifwen af Herren, som stridt för sitt folk. Så, misströstande broder och syster, will ock Herren nu strida för oss och skaffa oss seger. I allting öfwerwinna wi, icke genom oss sjelfwa, utan genom honom, som oss mäktiga gör. Prisadt ware hans namn!

(Efter Sanningswittnet).

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors,

N:o 50. Torsdagen den 20 December **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör: **Anna Edelheim,** adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, å 10 penni för petitrad; assedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

Statt upp, war ljus! ty ditt ljus kommer och Herrens härlighet uppgår öfwer dig.

Es. 60: 1.

Med dessa ord wänder sig profeten till ett djupt betryckt folk, hwars synder han nyss bestraffat. I deras egentliga, profetiska betydelse asse dessa ord den framtidsbild af ljus och hopp, som profeten skådar liksom i ett aflägset panorama, då de assigter Gud haft med sitt egendomsfolk och med hela menskligheten, skola gå i fullbordan — en bild på hwars förwerkligande wi ännu förwänta. Men i en närmare och allmännare betydelse äro de assedda för hwarje ångestfullt och i nöd stadt mennniskohjerta. „Mörker betäcker jorden och töcken folken", fortsätter profeten; och mörk är i flere afseenden den tid wi lefwa i. Årstiden är mörk; solen uppstiger likasom twekande, dröjer några korta timmar på firmamentet, utan att ens alltid förmå genombryta dimman, och sjunker åter ned. Men mörkt är äfwen tidehwarfwet; „töcken betäcker folken". Frågor och slitningar af många slag uppstiga, draga uppmärksamheten till sig, fordrande ett swar, och sjunka åter ned. Oro och osäkerhet i det allmänna, bekymmer, tungt arbete och swikna förwäntningar i det enskilda lifwet! Och under allt detta ett djupt kändt medwetande af att det icke är som det borde wara, en känsla af eget förderf, en längtan efter återupprättelse, efter ett fäste för hoppet. Men öfwer allt detta ljuder, för den som blott har öron derför, likasom en röst från himmelen: „Statt upp, war ljus, ty ditt ljus kommer och herrens härlighet uppgår öfwer dig!

Hwad är det för ett ljus som uppgår? Hwad är det wi, om wi äro uppriktiga mot oss sjelfwa, djupast i wårt hjerta längta efter? Är det att den yttre osäkerheten skall upphöra, att wårt arbete skall lättas, wåra önskningsmål uppfyllas? Ack, en önskan uppfyld skall ständigt framkalla en annan. För att få något werkligt måste wi gå till grunden och söka efter orsaken till att det närwarande är såsom det är. Wi skola då finna att denna orsak är densamma som den, hwilken förorsakat Israels betryck: de hade syndat inför Herren. Synden är orsaken till allt jemmer, elände, och we på jorden, och det ljus profeten förkunnade war det att „missgerningen skulle afplanas, skulden betäckas och den ewiga rättfärdigheten framhafwas". Hwad wi djupast längta efter, antingen wi äro medwetna derom eller icke, är just efter rättfärdighet.

Guds förening med den menskliga naturen, d. w. s. twenne naturers förening i en enda person, är en hemlighet, inför hwilken förståndet står stilla, men tron sträcker sig längtansfullt derefter. Den ewige och oändlige — ett barn af tid och rum! Den osynlige blifwen synlig beskådad af wåra ögan, handterad af wåra händer! Han, som närer alla skapade warelser, sjelf hemtande sin näring af en dödlig moder! Han, som är allas hugswalare, sjelf lidande pröfningar och frestelser, och lidande med oss och wår nöd! Han, i hwilken wi lefwa, röras och hafwa wår warelse, iklädd en dödlig tillwaro — för att uppgifwa sin ande på ett kors!*) Det är skedt af Herranom och är ett under för wåra ögon. Detta är den dagen, som Herren gör.

Detta den lefwande Gudens menniskoblifwande är icke en dröm, det är icke en syn, det är en werklighet, en historisk tilldragelse. Och emedan frälsaren tillhörde twenne werlder, har han också kunnat försona twenne werldar. Kristus, gudamenniskan har uti sin dubbla natur återstält det band, som förenade Skaparen med det skapade och som Adam brutit. Jesus har blifwit den ende medlaren mellan Gud och menniskor. (1 Tim. 2: 5). Såsom Gud nedstiger han från himlarne, såsom menniska tager han på sig wår fallna notur. När hans jordiska pröfningsår äro fulländade, är allt fullkomnadt; wi se honom åter uppstiga till himlarne, och uti hans menskliga natur skola wi dit uppstiga med honom. Sådant är Guds läras system. Det består icke uti djupsinniga undersökningar, utan uti ett offer. När allt war försänkt i sömn, fullkomnades fyratio århundradenas stora hemlighet.

Jesus Kristus i krubban; detta är ett senapskorn, men himmelriket är i detta senapskorn. Låtom oss öppna werldens och kyrkans tideböcker och wi skola finna dem uppfyllda af de under de senaste åren utweckla de frukterna af Frälsarens födelse. Senapskornet blifwer icke allena, sedan Gud låtit det falla i jorden; det har blifwit bestämdt att bära mycket frukt, och dess frukt skall blifwa. Werldens herradömen falla till stoft, men den stenen som byggnadsmännen förkastade är till en hörnsten worden. De bekymrade själarne komma, och fågeln har funnit ett hus och swalan sitt bo. Herrens kyrka har till inskrift. Komer till mig I alle, som arbeten och ären betungade; och jag skall wederqwicka eder!

---

*) Lobstein.

Genmäle

å artiklarne **Om Herr Fransons werksamhet** och frågan **Är det önskligt, att Fr. armén införes hos oss eller dess metoder här tillämpas?**

Uti de twå sista numren af Finska Weckobladet hafwa förekommit twå art., den första om Fransons werksamhet, den andra om Frälsningsarmén och dess metoder, hwilka art., fastän de andas gudsfruktan och sanningskärlek, dock enligt wår mening innehålla åtskilliga missuppfattningar och wilseledande reflektioner, som wäl behöfwa offentligen bemötas. Gerna såge wi, att en mera kompetent person gjorde detta, men känna oss emellertid manade att lemna den belysning af saken, wi kunna gifwa.

Hwad angår den första art., gläder sig förf. öfwer den rörelse, som genom Fransons werksamhet uppstått i H:fors, men anser, att denna rörelse till en stor del härrör af nyfikenhet och konstlade lockmedel och ogillar allwarsamt isynnerhet, att hr Franson bundit en ung person i synderna, samt menar, att hwarken Kristus sjelf eller Hans apostlar sålunda bundit menniskor, fastän Herren, då Han lofwade sin Ande åt sina lärjungar, tillade: Hwilka I förlåten synderna, dem warda de förlåtna, och hwilka I behållen dem, dem äro de behållna. Nu är det särskildt här en missuppfattning ligger. Det kan omöjligen wara orätt att handla efter Mästarens befallning och fullmakt, då Han sändt oss ut som skördemän, fast förwisso detta bindande kräfwer en särskild ledning af Anden. Jesus sjelf har bundit. Han sade till judarne: „Jag går bort, och I skolen söka Mig och I skolen dö i edra synder (Joh. 8: 21). Hans apostlar hafwa likaledes gjort det. Paulus binder trollkarlen Elymas och påför honom i Guds kraft blindhet, Ap. G. 13: 8—11; likaledes binder han blodskändaren i Korit (1 Kor. 5: 3—5), samt Hymenus och Alexander, 1 Tim. 1: 20 som han öfwerlemnade satan i wåld till köttets förderf, att de måtte lära att icke mer försmäda. Äfwen Petri åtgörande med Ananias och Sapphira må ju med skäl kallas ett bindande på samma gång som en straffdom, Ap. G. 5. Anmärkningswärdt är, att apostlarne, när de sålunda bundo ogudaktiga och hårdnackade motståndare, i Guds namn på samma gång i allmänh. påförde dem lekamlig sjukdom, (Elymas; satan i wåld till köttets förderf) ock stundom lekamlig död. Pauli hot i sista Korinter brefwet: „Skall jag komma med ris" hör och hit. Fast wi icke alls känna omständigheterna i fråga om den unga personen, som hr Fr. bundit här, tro wi dock efter att hafwa känt honom som ett stort Guds redskap i många år, att han ej utan urskilning bundit. Han band sammaledes för fem år sedan en ung kwinna i Malmö, och denna åtgärd bragte henne att redan samma dygn lemna sig åt Herren. Fastän mycket påwerkad, hade hon förut warit mycket hårdnackad. Hon lefwer fortfarande i tron på Herren. Wi hafwa anledning tro, att hr Fr. sällan sålunda binder menniskor.

I art. står ytterligare, att Kristus genom liknelsen om mannen, som begynte bygga ett torn utan att beräkna kostnaden derför, warnat för lättsinniga omwändelser och genom liknelsen om fadern, som böd sina twå söner att gå och arbeta i hans wingård, för att affordra bindande löften. Oss synes, att den förstnämnda liknelsen innehåller en warning för troende, att ej låta det stanna wid att hafwa mottagit förlåtelse, utan besinna, att Kristus kallar de sina att taga upp korset och bära det efter Honom; att Han kallat dem alla att församla med Honom. Fatta och förwerkliga de ej sin kallelse härutinnan, blifwa de wisst ofullbordade torn som falla ruiner. Af den senare liknelsen framgår ingalunda någon warning mot affordrandet af heliga, bindande löften (sådant kan wara mycket godt; se 2 Kr. 15: 10—15), men wäl mot Herre-Herre-ropande, under det man ej gör Herrens wilja. Äfwenledes målas i samma liknelse fariseernas och publikanernas olika förhållande i allm., gentemot den himmelska kallelsen.

Hwad angår den andra art., synes Weckobladet i åtskilliga afseenden högt uppskatta Frälsningsarmén, utan att dock i minsta mon fatta, hwad som gifwit upphof åt densamma och dess egendomliga former, nämligen den brinnande åtrån att med evangelium nå den, i England särskildt, mycket talrika folkklass, som aldrig brukar besöka några andra uppbyggelsemöten, ware sig i kyrkor eller bönehus. Frälsningshärens ledare och alla trogna soldater i densamma winlägga sig om att troget efterkomma Herrens befallning i liknelserna om bröllopsbjudningen (Matth. 22) och den stora nattwarden (Luc. 14): Gån ut och församlen alla I finnen! Nödga dem att komma härin! Frälsningsarmén, fast ej den allena utan ock alla andra hängifna menniskofiskare, förwerkligar dessa befallningar. Deraf de egendomliga metoderna, deraf gatuprocessioner och torgmöten, der sådana af polisen tillåtas, deraf musik på allehanda instrument. — För öfrigt är i skriften anbefaldt att spela Herren på allehanda instrument: Lofwen Herren på cittra, lofsjungen Honom på tiosträngad harpa! Sjungen Herren en ny sång, rören strän-

garna till herrligt jubel! (Ps. 33: 2, 3; Ps. 149: 3; 150: 3—5). Deraf allt annat egendomligt i armén. Den har ingalunda börjat som armé utan som den kristliga missionen, och den har så småningom utwecklat sig till hwad den blifwit, har warit armé med titlar, uniformer och fältmusik endast 9, 10 år och har wuxit många gånger hastigare, sedan den det blef*). Hwad har man dock i H:fors sett af frälsningsarméns metoder? Hr Franson har nog användt sina metoder, innan han ens sett frälsningsarmén, kanske innan den fans som armé. Wi förstå knappt, hwad som menas med dessa uttryck i art. „dessa iscensättningar", „denna uppsluppna musik". Är musiken uppsluppen, emedan det ej är koralmusik eller spelas på orgel? Tänk, hwad uppsluppen musik då i den gamla israelitiska gudstjensten med de många olika instrumenten och de hundratals sångarne och sångerskorna. Är det kanske derpå det uttrycket i art. syftar: „stöta i basun för oss? Då war det wisst oerhördt mycket stötande i basun för sig i den israelitiska gudstjensten. Widare talas det om „föreställningar under gudstjensten, hwilka påminna om teatern". Hwad är då, som åsyftas? Wi weta ej om några föreställningar, påminnande om teatern i allianshuset. Wi kunna ej alls finna något liknande föreställning ens deri, om stundom femton till tjugu personer setat på platformen, och somliga af dem i korthet aflagt något witnesbörd Är det wäl den saken, som är teatraliskt? Då har det ju också gått teatraliskt till i de första kristnas sammankomster, ty så beskrifwas dessa af Paulus i 1 Kor. 14: 26: „När I kommen tillsamman, så har hwar och en af eder en psalm, han har underwisning, han har en uppenbarelse, han har gåfwan att tala med tungor, han har uttydning. Tjene allt till uppbyggelse!" Han säger ock i 5 wersen. Jag wille wäl, att I alla . . . profeteraden (Den som profeterar, talar menniskor till uppbyggelse, förmaning och tröst . . . den uppbygger församlingen v. 3 och 4). Det blef många, som talade på en enda sammankomst. Månne werkligen den omständigheten, att ogudaktiga unga män, som håna allt hwad heligt är, bewista sammankomsterna i allianshuset och kanske räcka upp händerna, bewisar, att ett stort fel blifwit begånget af ledarne för dessa möten. Wi hafwa denna afton hört twå nyomwända ynglingar bekänna, att de kommit till mötena för att håna och störa, men der blifwit träffade i hjertat af Guds sanning och måst lemna sig åt Gud, som de nu äro glada att få tillhöra. Wi hafwa ofta sett, att hwar helst Guds wäckande Ande är på färde, och många frälsas, der har ock satan sina utskickade tillstädes, som åtminstone på eftermötena tydligt gifwa tillkänna, hwilken husbonde de tjena, och hwems ärenden de gå. Den, som ej will se något sådant, gör bäst i att ej bedja om wäckelse, ty det följer i allmänhet med hwarje större sådan. Icke drabbas Kristi sak genom sådant af smälek.

Herren har icke föreskrifwit någon bestämd form för sitt folks sammankomster eller församlingar, men Han har tillsagt dem att nödga menniskor att komma till Hans nattward, sagt dem, att den som icke församlar, den förskingrar; Att nödga och samla är hufwudsaken, på hwad sätt det sedan kan ske. Och ingalunda är det äfwen i frikyrkorna wanliga tillwägagåendet, att en man ensam beder och predikar, något som war wanligt i de första kristnes sammankomster, som wi redan wisat. (Jämf. 1 Kor. 14: 1—5, 24—26, 29—31 med 1 Kor. 11: 4, 5 twärtom). Och hwad menar då Weckobladet med att på mötena i allianshuset den senare tiden tillämpa orden, Guds rike kommer icke med utwärtes åthäfwor, i någon form måste wäl ändå allt kristligt lif, all werksamhet framträda? med att på dessa tillämpa warningen: I skolen icke stå och bedja i synagogorna och på torgen föratt warda sedda af menniskorna, skulle det wara en warning till Hans lärjungar att icke bedja högt på sammankomster? Hwad menar det med warningen, att icke bära wåra klädesfållar breda och wåra tänkeskrifter synliga; att wi icke skola sträfwa att sitta främst i synagogorna? Skulle det wäl kunna i någon mon tillämpas på dem, som witnat på platformen i allianshuset den senare tiden, emedan de förmanats och winlagt sig att kläda sig så enkelt som möjligt, undwikande allt som kunde wara flärdfullt eller fåfängligt? Det wore åtminstone en hittills alldeles exempellös tillämpning, som synes oss mer ett missbruk af Herrens ord än ett brukande af de samma. Skulle det widare ligga någon fara för ödmjukheten i att offentligen witna om sin omwändelse. Det är åtminstone en mycket gammal biblisk praxis bland Guds folk att så witna. Kommen hit, jag will säga eder, hwad Herren gjort med min själ, säger redan Dawid, som ock oupphörligt i sina psalmer hwilka offentligen sjöngos, talar om sin andliga erfarenhet. Paulus witnar gång på gång offentligen om sin omwändelse, wid upploppet mot honom i Jerusalem inför många tusen judar (Ap. G. 22) och inför Agrippa, hans hof och de församlade myndigheterna i Cesarea (Ap. G. 26). Han säger ock: med hjertat tror man till rättfärdighet och med munnen bekänner man till salighet. Att ett sådant witnande är mycket nyttigt och nödigt för nyomwända och kraftigt berör tillstädeswarande omwända, hafwa wi sett många gånger. Att i det enskilta med ord och lif, hwad risk det än måtte innebära, witna om Jesus, går långt bättre, om man offentligen aflagt ett witnesbörd om Guds nåd, som bewisats oss, och man får långt flere tillfällen, om man offentligt gifwit tillkänna, hwem man will tillhöra och tjena. Alltså det ena må man göra och det andra icke låta! Att man genom offentligt witnande åtminstone riskerar att få många kristna wänner och deras fördomar emot sig — något som till en början torde kosta ej så litet på för de flesta — lära åtminstone witnande systrar hafwa fått erfara.

Hwad ändtligen angår jemförelsen emellan frälsningsarmén och jesuitorden, synes den oss wara oberättigad och lömsk, efter nämnda orden med rätta fått ett förskräckligt dåligt rykte bland protestanter. Med hwad rätt göres denna jemförelse, då fr. armén som sådan icke tillåter sig något bibelstridigt, och i fråga om principer och praktik säkerligen är mera biblisk än flertalet kristliga samfund, och lemnar indiwiden, i synnerhet kwinnan, långt rikare tillfällen till en fri andlig utweckling och en wälsignelserik anwändning af de ombetrodda punden än något annat kristligt samfund, som samfund betraktadt? Långt ifrån att fara skulle wara för handen för armén att uppträda som politisk makt, är den för de stater, der den fått stor utbredning, det säkraste wärnet mot socialistiska, kommunistiska och nihilistiska rörelser, i det den får sina flesta rekryter bland de folkklasser, som utgöra bästa härden för sådana agitationer. Den afhåller sig strängt från alla politiska sträfwanden och har i Australien fått ett större årligt anslag af regeringen för sin werksamhet bland frigifna fångar.

För öfrigt synes oss, att mycket af missuppfattningarna i de nämnda art. hafwa sitt ursprung i praktisk obekantskap med den werksamhet, som kritiserats. Skall man kunna gifwa goda råd och warningar åt t. ex. fiskare, bör man sjelf wara öfwad i saken, och sammaledes då man will gifwa sådana åt menniskofiskare.

Den frikyrkliga werksamheten här är heller ingalunda i fara genom den härstädes pågående rörelsen, och icke heller indiwidens personliga answarighet.

Wi äro emot tidningskrig och ämna ej alls ytterligare taga till ord i denna sak.

N. H.

*) Arméns metoder måtte wara bra allmänt erkända, efter engelska statskyrkan inrättat en kyrkoarmé med alldeles dessa samma metoder, som de lånat från armén.

Redaktionens swar.

Det har icke warit med lätt hjerta wi uttalat ett ogillande öfwer en kristen riktning, som i hela Europa wunnit stor utbredning och till hwilken inom wårt eget land ett flertal af wåra närmaste wänner anslutit sig. Att inwändningar skulle komma att göras emot detta wårt uttalande, har warit att förutse. För wår del hade wi helst sett, att wi fått undandraga oss från att ytterligare widröra detta ämne, men om wi detta oaktadt underkasta de gjorda inwändningarne än närmare pröfning, så är det emedan sakens stora allwar fordrar det.

Hwad bemötandet af den första artikeln beträffar, se wi gerna att det lemnat oss ett tillfälle att upplysa wåra läsare om att det särskilda fall af „bindande i synderna", som wi åsyftat, efter hwad wi senare förnummit, blifwit af herr Franson godtgjordt, och sålunda, i afseende å detta enskilda fall, i någon mån förmildra det intryck, som wårt uttalande möjligen framkallat. Men bemötandet meddelar oss dock tyhwärr om, hwad wi redan befarat, att detta bruk att „binda i synderna" om än sällan, dock ingår i herr Fransons praktik, samt förswarar i allmänhet ett dylikt bruk dermed att några af bibelns heliga män wid wissa utomordentliga tillfällen nedkallat Guds straff öfwer särskilda grofwa förbrytelser; och emot detta är det som wi inlägga enallwarlig gensaga. Har N. H. wäl betänkt hwarthän ett sådant tillwägagående skall leda? Till bibeln är det icke, men wäl tillbaka till Rom. När Kristus tilldelade sina lärjungar, hwilka han på ett särskildt sätt gjort delaktiga af sin Anda, rättighet att i hans, Kristi, namn och på grund af hans försoningsdöd, tillförsäkra botfärdiga och ångrande syndare att deras synder blifwit dem af Gud förlåtna, så war det emedan han kände det menskliga hjertats swaghet, dess behof af broderligt deltagande, af ett synligt tecken, af en förnimbar förwissning. Men att deraf taga maktfullkomlighet att äfwen „behålla synderna", d. ä. att förklara dem oförlåtna, är något, som — wi widhålla detta påstående — saknar allt motstycke i Jesu eget och hans apostlars exempel, samt öfwerskrider tydligt all befogenhet, ty de menskliga arbetarne äro endast tjenare, de kunna blott plantera såsom Paulus eller wattna såsom Apollos, men de äro icke skördemän; de sakna mogenhet att kunna insamla skörden och urskilja hwetet från ogräset. Matt. 13: 24—30.

Då Jesus sade till judarne: „I skolen dö i edra synder", fäste han folkets uppmärksamhet på den dom de sjelfwa skulle ådraga sig, om de framhärdade i sin hårdnackenhet. Ty menniskan bär sjelf sin dom i sina händer; hennes synder äro i sjelfwa werket oförlåtna till dess hon sjelf söker förlåtelse, och att göra henne uppmärksam derpå, är hwarje predikants, ja hwarje kristens skyldighet. Men att — såsom wi förnummit att det åtminstone ibland tillgått — ur mängden uttaga en enskild, som wägrar att under inwerkan af menslig påtryckning tillkännagifwa sig såsom omwänd, och medels en högtidligt bindande formel, som mera måste inwerka på nerwerna än böja hjertat, förklara honom särskildt oförlåten, är ett terrorism-system, som, prisadt ware Gud, är fullkomligt främmande för kristendomens anda.

De öfriga exempel N. H. anför, för befogenheten af ett dylikt tillwägagående, synes oss, om möjligt, ännu mindre bewisande. Elymas war en lögnprofet, som profeterade lögn och icke sanning och som särskildt anwände sitt inflytande hos prokonsuln öfwer Cypern, hwars ögon hade öppnats för det ewangelii ljus, som Paulus hade upptändt för honom, för att söka förmå denne att åter tillsluta sina ögon för detta ljus; men Paulus band honom icke i hans lögner, utan sände honom endast en öfwergående bestraffning för dem; i Guds kraft lät han honom sjelf förlora sina ögons ljus med det uttryckliga tillägget att det blott war „för en tid". Alexander och Hymenus woro affälliga kristna, som icke blott försmädade Kristi ewangelium utan „förwände" detsamma, i det de predikade falska läror, samt derigenom „afwände många ifrån tron" och „åstadkomma mycket ondt"; men Paulus band dem icke i deras försmädelser, utan, i öfwerensstämmelse med det judiska föreställningssättet att sjukdomar kommo från satan, öfwerlemnade han dem satan i wåld till köttets förderf, d. ä. han straffade dem med att påföra dem en lekamlig sjukdom — på det de skulle wakna till besinning och „lära sig att icke mer försmäda". På samma wis förfar han äfwen med blodskändaren i Korinth, hwars otukt han likaledes bestraffar med kroppslig sjukdom, „på det att anden skall blifwa frälst på Herrens Jesu dag". I intet af dessa fall förklarar han synderna oförlåtna, huru strängt han än bestraffar dem, utan framgår det twärtom af sammanhanget att bestraffningen sändes dem i afsigt att de ännu må få tillfälle att winna förlåtelse för sina synder. Hwad slutligen Ananias och Saffira beträffar, så hade de gjort sig skyldiga till den swåra förseelsen, att inför menniskor bekänna att de gifwit sig sjelfwa och allt hwad de egde åt Gud, medan de dock i tysthet undantagit somt af wärdet — en förseelse, som, ack, blott alltför lätt kan framkallas af owisa, antingen wåldsamt främmande eller mekaniskt fabriksmessigt bedrifna omwändelseförsök. Må man ej förglömma att menniskan är en sedlig warelse med oändligt sammansatta förmögenheter, och att, om hennes afgörande i ett så wigtigt fall som omwändelsen, skall wara af sedlig betydelse, så måste detta ske utan påtryckning, med fullt medwetande af hwad man gör, och af fri öfwertygelse. I annat fall blir det blott ett „herre-herre-rop", och tusen gånger bättre än att deltaga i ett sådant, att säga till menniskor: „jag will icke". Går man ändå i tysthet och arbetar i wingården, så ser Gud det, och mera behöfwes ej. Inför hans ansigte allena skola wi stå; Jesus allena skola wi följa, och icke den eller den läraren, den eller den strömningen; denna sanning borde med eldskrift inristas i wår, på olika rörelser så rika tid.

Wi komma nu till bemötandet af wår artikel om frälsningshären. Att wi här widrört och ytterligare måste widröra ännu ömtåligare punkter ligger i sakens natur. Wi wåga nemligen förutsätta att alla wåra wänner, N. H. sjelf icke undantagen, åtminstone i princip äro ense med oss i hwad wi redan yttrat; och likwäl har hwad wi ofwanföre sagt, sin tillämplighet just med afseende å frälsningshären.

Ins. af bemötandet utgår från den förutsättningen att wi icke i ringaste mon fattat det ändamål, i hwilket frälsningshären blifwit organiserad. Wi tro oss dock hafwa gjort det, kanske mera

t. o. m. mången af dess wänner skulle önska, ty framför oss ligger ett exemplar af de stadgar och reglementen *), som arméns generalbefälhafware m:r Booth, tillsändt sina underlydande; och om wi till wår uppsats om densamma icke widfogat någon utläggning af dess uppkomst och syfte, så är det emedan kännedomen derom redan är ganska spridd Det erkännande wi gifwit frälsningshären gäller just dess warma och sjelfuppoffrande iswer att rädda samhällets djupast sjunkna och i laster mest bortkomna olycksbarn. Men om än de af densamma använda metoderna ege tilllämplighet med afseende å den djupt sjunkna, talrika befolkningen i östra delen af London — talrik nog att ensam befolka en större än Helsingfors stad — och om än den engelska kyrkan, för att med framgång kunna arbeta på samma fält, organiserat en afdelning efter samma mönster med likwäl betydligt modererade former, så gäller dock frågan nu, icke hwad som är lämpligt i England, utan hwad som är lämpligt i Finland. Och dermed är den äfwen flyttad öfwer till wäsentligen annan mark.

Wårt folk företer stora olikheter med det engelska. Wårt skaplynne är inåtwändt och reflekterande, icke utåtwändt, praktiskt och „business"=messigt som anglosaksarens. Wåra förhållanden äro så små och den folkklass, som hos oss närmast motswarar den i London, för hwilken frälsningsarmén ursprungligen warit afsedd, är så fåtalig, att en något så när lifaktig friwillig inre mission, lämpligen anordnad och ledd med kärlek och omtanke, utan alltför stora swårigheter, bör wara i stånd att uppsöka de olika medlemmarne deraf, wädja till deras bättre känslor, wisa dem ett personligt deltagande och gifwa dem — icke frälsningsarméns fältrop — utan Guds ord. Och „tro de icke Moses och propheterna så skola de icke heller tro, om någon af de döda uppstode". Ännu mindre skola de tro, om en frälsningssoldat med ett „F" på kragen, eller en „halleluja=flicka" går bredwid dem. Deras nyfikenhet skall kanske blifwa wäckt, de skola möjligen hellre gå till bullrande frälsningsmöten än till enkla sammankomster; men tro de icke ordet, gifwet dem personligen och i all enkelhet, så skola de icke heller tro det, om det åtföljes af frälsningsarméns „amen=" och „halleluja=" rop.

Men om dessa yttre braskande former hos oss således äro obehöfliga, hwarföre då använda dem? Äro wäl formerna i och för sig ett mål? Äro de icke snarare ett medel, afsedda för ett högre mål, och om detta mål kan nås, utan att dessa former anlitas, hwarföre icke då direkt söka målet? — N. H. säger oss att det ingenstädes i bibeln gifwes oss någon anwisning rörande formen för wår gudstjenst. Sant; men Kristi eget exempel bör wäl wara ett föredöme, som wi ej få förbise. Huru gick wäl han till wäga? Han wädjade aldrig till nyfikenheten, och der denna blifwit wäckt, der wägrade han twärt att tillfredsställa den. — N. H. frågar oss hwad wi mena med en uppsluppen musik. Wi swara: der musiken påminner om café-chantant'erna samt är egnad att för den menskliga associationsförmågan framkalla friwola och lättsinniga föreställningar, der är den sådan den icke bör wara. — N. H. frågar oss hwad wi mena med „iscensättningar". Wi swara: der man genom annonser och inträdesafgift lockar en offentlig publik till sammankomster, hwilkas kärnpunkt består deri att enskilda personer, bland dem flere nyomwända och fullkomligt omogna personer uppträda på en estrad och under sång= och musiknumror omtala sin omwändelsehistoria, der må man wara berättigad att tala om iscensättningar. Dermed hafwa wi icke uttalat oss emot möten med wittnesbörd, sådana kunna wara på sin plats, om de ledas af Guds ande; ej heller förbise wi att ett offentligen aflagdt wittnesbörd kan förhjelpa till ståndaktighet i det enskilda lifwet. Men ett wittnesbörd, ledt af Guds ande, förebådas icke genom annonser; intet urartar så lätt till slentrian som omogna och på förhand tillkännagifna wittnesbörd, och der slentrian en gång inträdt, der är det uppbyggande elementet borta, der är det icke på sin plats att tala om att „profetera, och åberopa en Pauli eller en Dawids exempel. — N. H. frågar oss slutligen hwad wi mena med att Guds rike icke kommer med „utwärtes åthäfwor", med att wi icke skola „stöta i basun" för oss, med att wi icke böra bära wåra „klädesfållar breda eller wåra tänkeskrifter synliga". Wi swara henne — som dock kommit öfwer watten och land, för att förkunna oss Guds ord, och hwars försök att utlägga dessa ställen förekommer oss å wår sida snarare som ett missbruk af Guds ord än som ett bruk af detsamma — med att hänwisa henne till wår frälsares egna förklaringar. De återfinnas i Jesu swar på frågan medels hwilka tecken Guds rike skulle komma, äfwensom i hans tal mot fariseerna, samt kunna sammanfattas i en warning att icke genom yttre medel, ware sig genom klädedrägten *) eller genom ett bullrande tillkännagifwande, söka draga uppmärksamheten till själens stilla umgänge med Gud eller till de werk, som i Hans namn utföras. Ty, säger Kristus, „Guds rike kommer icke så att det med ögonen förnimmes; icke heller skall man säga: si här eller si der är det, ty Guds rike är inwärtes i Eder".

Men hwarföre äro wi då så angelägna om att afböja frälsningsarméns införande hos oss; den werkar i alla fall i en god afsigt och kan åtminstone icke åstadkomma något ondt? Derföre att arméns uppgift är icke allenast att föra menniskor till Gud, utan äfwen att föra dem till armén. Wi skola låta general Booth sjelf tala och sålunda medels hans egna ord swara på N. H:s sista fråga, med hwad rätt wi göra en jemförelse emellan denna organisation och jesuiterorden.

„Wi bilda", **) säger general Booth på sidan 4 i sin af oss nämnda bok, „en armé, och hwarje annan arméкårs „regler kunna tillämpas på oss. Wi böra derföre inpränta militäriska principer „i hwarje sinne och hwarje hjerta! Wisserligen kunna förändringar ega rum i „de wärfwade regementenas antal, behandling, uniform, sold och andra saker; men systemet är en gång för alla „faststäldt och ingen i armén kan göra „någon ändring deri; detta gifwer absolut myndighet åt hwarje officer från „den ena graden till den andra, från „den första till den sista. Såsom armén i sin helhet ej har rätt att granska en order, gifwen af befälhafwaren, „så har på samma sätt en hand full af „gemene man, stälda under en korpral, „intet annat wal än att utföra hwad „denne befaller. Detta system sätter hwarje officer i besittning af en makt, lika „med den förenade makten hos hwarje „hans män tillsamman . . . Det kan „ej finnas någon werklig ordning bland „menniskor utan en absolut lydnad

„Sid 9. Låtom oss endast fullfölja „wårt påbegynta werk, och wi skola snart „ha en armé, fullkomligare anordnad, än „någon af de mordiska arméerna någonsin hafwa skådat.

„. . . Hwarje general eger att sjelf „bestämma sin efterträdare.

„Sid. 92. Officeren bör med nödwändighet waka öfwer hwarje olydnad „mot orderna: olydnad förorsakad af naturligt dåliga anlag, eller af de kristnas inflytande, eller af frestelser.

„. . . Det dagliga och uppmärksamma „studiet af orderna är absolut nödwändigt. Det inflytande, som på något wis „kan förderfligt inwerka på en kår, bör „hastigt upptäckas och besegras.

„. . . Då kontrollen så wäl som answaret hwilar på den befälhafwande officeren, är det aldrig tjenligt att företaga något, som skulle kunna ingifwa „manskapet den tanken, att det genom „röstning eller någon slags agitation „skulle kunna skaffa sig makt att införa „eller förhindra någon som helst förändring. Hwarje möte eller sammankomst „bland truppernas medlemmar bör wara „förbjudet; ingen enskild omröstning skall „någonsin tagas hänsyn till; intet tillfälle skall gifwas att uttala sig i opposition med den befälhafwande officeren.

„Sid. 95. Qwintessensen af den „skicklighet, som en officer kan ådagalägga med afseende på truppens behandling, är att han uppmärksammar de „minsta småsaker. Men dit kan man „icke komma annat än genom ett system, „som ställer hwarje om än så ringa sak „under en och samma persons ledning.

„Sid. 108. Hwad militärerne kalla „taktik eller konsten att uppställa en „armés olika afdelningar så, att derigenom den största möjliga seger winnes, „kan hos oss drifwas till den högsta „grad af utweckling, om wi winnlägga „oss om det bästa sättet att strategiskt „indela såwäl den belägrade platsen som „de belägrade trupperna.

„. . . I samma ögonblick som någon, ware sig man, qwinna eller barn, „knäböjande framför ett af wåra led, „bekänner att han har fått syndernas "förlåtelse genom tron på Jesus Kristus, „uppmana wi honom att stå upp och inför församlingen förklara hwad Herren „har gjort med honom. Till dem som "handla i öfwerensstämmelse med denna „regel, öfwerlemnas ett soldatpass eller „betyg, hwilket förnyas wissa tider. Efter tre månaders fullkomlig lydnad kan „soldaten få öfwergå från den allmänna „rullan, i hwilken alla rekryterna äro „inskrifna, till officersrullan".

Om estradsystemet, som hos oss utgör en så ömtålig punkt, anföra wi följande: „Sid. 83. Det är af wigt att de „personer åt hwilka gudstjensten anförtros, känna bakom sig en makt, kraftig, „stödjande och troende. Det är med detta faktum för ögat som estraden bör „anordnas. Ingen får dit uppstiga, som „icke tillhör armén och som icke från „början till slut tager werksam del i „gudstjensten, ingen, som icke är officerare „fullkomligt lydig.

„. . . Man måste alltid ihågkomma „att estraden icke endast är ett ställe „hwarifrån åhörarene lättast kunna tilltalas, utan tillika en plats, der officerarne tillika med truppen böra framträda i den fördelaktigaste dager. Så „förstådt skall användandet af estraden „frambringa resultat utöfwer allt hwad „man hittills har kunnat tänka sig.

„. . . Hwar och en som fått plats „på estraden skall med största uppmärksamhet och skyndsamhet bistå den befälhafwande officeren i alla hans åligganden. De skola under hela frälsningsmötet utföra hans befallningar såsom „allt gjordes af en man.

„. . . Att ofta göra förändringar på „estraden och tillochmed under gudstjenstens förlopp dit uppkalla friska krafter, „skall medföra en mycket god werkan.

Wi skulle i det oändliga kunna fortsätta med dessa småaktiga i detalj gående reglementer för frälsningshärens medlemmar, deras arbetssätt, deras s. k. rekognosceringar, deras sätt att skicka och föra sig, deras uppförande gentemot utanför stående personer m. m., men det anförda må wara nog. Som man ser är organisationen fast, och det gäller att noga betänka sig innan man införlifwar sig med densamma. Den har uträttat stora ting, det är sant, och wi erkänna de enskilda medlemmarnas sjelfuppoffring och warma kärlek till sina medmenniskor; wi akta äfwen den warma religiositeten hos de personer i wårt land, som med de resultat för ögonen, som frälsningshären åstadkommit, söka till oss öfwerflytta dess arbetssätt och werksamhet; men må man dock, innan ett afgörande beslut fattas, tänka efter om icke priset är för dyrt och om icke samma werkningar kunna uppnås på ett annat sätt. Wi äro dock icke i saknad af ett godt Guds ord här hemma, och wäckelser hafwa — Gud ske tack derför — äfwen förut förekommit hos oss.

Ännu ett ord. Den unga fria andliga rörelsen i wårt land befinner sig för närwarande i en kris. Uppkommen under påwerkan nästan samtidigt från England och från Swerge, har hon ännu icke kunnat fatta en tillräckligt fast och sjelfständig rot, hor wacklar ännu under nya intryck; men att hon dock motswarar ett behof hos wårt folk, wisar den stora anslutning, som öfwer allt och från alla klasser, kommit densamma till del. Det gäller nu för henne att stadga sig samt fatta sitt mål stadigt i sigte och inrätta sig derefter. Wi kunna ej önska henne något bättre än att detta mål må blifwa: „Jesus Kristus — kyrkans ende konung; Kristus — hwar enskild mans enda hufwud!

*) Ordres and Regulations for the Salvation Army. Öfwersättn. af M:me de Gasparin.

*) Ehuru man ännu icke hos oss har anlagt frälsningsarméns uniform, förefinnes dock onekligen redan en tendens att så göra.

**) M:e de Gasparins öfwersättning.

Nyheter för dagen.

Hemlandet.

— **Fattigwårdsstyrelsen.** Wid af stadsfullmäktige werkstäldt wal af ordförande, twenne ledamöter samt twenne suppleanter i fattigwårdsstyrelsen återwaldes samtliga afgående, eller till ordförande häradshöfding B. Sirén, till ledamöter hr B. Sirén och pastor F. L. Bengelsdorff äfwensom till suppleanter handl. O. W. Laurent och waktmästaren J. F. Holmberg. — Af gammalt qwarstå i sagda styrelse senatskanslisten N. Estlander, gårdsegaren E. J. Willstedt, handl. N. Kochtomow, slagtaren J. E. Hacklin och bagaren K. M. Brondin.

— **Werksamheten i Allianshuset** har tillswidare ordnats derhän att predikan i allmänhet hålles sön= och helgdagar såwäl förmiddag som afton, äfwensom onsdag afton, hwaremot på tisdagar och fredagar hållas möten med föredrag och s. k. wittnesbörd under hr Boijes ledning.

— **Anteckningslistor** till förmån för Skyddshemmet wid Hafsgatan äro framlagda i hrr Edlunds och Wickströms bokhandel äfwensom uti Missionsbokhandeln.

Wi hoppas att wåra läsare icke skola försumma desamma.

— **Om lektor Waldenströms ankomst** meddelas från Tammerfors att denna icke kommer att ega rum åtminstone under den närmaste tiden. Strax efter nyåret widtager riksdagen, och under sommaren är han betänkt att, på grund af erhållen kallelse, besöka Amerika. Osäkert är derföre om och när han kommer till Finland.

— **„Westra Nyland"**, tidning för städerna Ekenäs—Hangö blifwer namnet på en ny tidning, som, efter det Ekenäs Notisblad upphör, från och med nästa års ingång kommer att utgifwas i Ekenäs. Red. för tidningen, hwilken kommer att blifwa något större än Ekenäs Notisblad, är tillswidare densamma som under de senaste twenne åren handhaft Notisbladet.

— **Studier i xylografi.** Fröken Agnes von Pfaler har af senaten bewiljats ett understöd af 1,000 mark för idkande af studier i xylografi.

— **En stadsmissionär** har Helsingfors stadsmission beslutit anställa från 1 nästkommande febeuari och torde till denna post wara utsedd pastor Lillqwist. Stadsmissionären kommer att handhafwa redaktionen af stadsmissionens tidningar, förestå ynglingaherberget, göra besök i hemmen m. m. samt öfwerhufwud leda missionens werksamhet. (F:d.)

— **En öfwersigt af arbetarfrågornas utweckling** under hwarje år har enl. F:d härw. arbetarförenings bestyrelse beslutit låta wid årsslutet utarbeta och publicera i sammanhang med föreningens årsberättelse. Bestyrelsen beslöt enligt Työmies anhålla att red. G. Malmström wille åtaga sig utarbeta denna öfwersigt för nästa år, 1889.

— **Ett popul'ärt finskt helsowårdsblad** i öfwerensstämmelse med den swenska Helsowännen kommer att under förloppet af nästa år utgifwas af med lic. Emil Broms.

— **Pristäflan i folkhögskolefrågan.** Folkupplysningssällskapet har anslagit twenne pris af 150 och 75 mark för de bästa folkhögskolans sak belysande skrifter, hwilka före utgången af september 1889 i handskrift inlemnas till sällskapet.

Med anledning af julhelgen, hwarunder tryckeriet hålles stängdt, utkommer nästa nummer af Finska Weckobladet fredagen den 28 december.

4 Adwentsöndagen predika:

i Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Enkwist, — swensk högmessa kl. 12 pastor Broberg, — finsk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

i Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Broberg, — finsk högmessa kl. 12 pastor Enkwist, — swensk aftonsång kl. 6 pastor Hahl.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; kl. 5 e. m. (finska) af A. Mäkinen kl. 7 e. m. föredrag af missionär Engwall, fröken N Hall. Solosång af fröken Nihlén.. Intr. 25 p.

Gräswiksgatan N:o 12 Predikan kl. 7 e. m. af E. Petterson.

Julaftonen:

i Nikolaikyrkan: swensk bönestund kl. 5 pastor Broberg.

Gamla kyrkan: finsk bönestund kl. 5 pastor Enkwist.

I Allianshuset: Kort andaktsstund i stora salen kl. 5 e. m.

Bönestunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 3 på finska och kl. 4 på swenska past. Bengelsdorff,

Fredag i Stadsmissionshyddan kl 7 på swenska pastor Bengelsdorff.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
" i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Juldagen predika:

i Nikolaikyrkan: finsk högmessa past. Auwinen, swensk högmessa kl. 12 past. Bengelsdorff, finsk aftonsång kl. 6 past. Bäck.

i Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 past. Bengelsdorff, finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen, swensk aftonsång kl. 6 past. Hildén.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 f. m. af C. J. Engwall, kl. 3 till half 5 e. m. söndagsskolefest, kl. 5 e. m. finsk predikan af A. Mäkinen, kl. 7 e. m. flere talare.

Gräswiksgatan N:o 12: Predikan 7 f. m. af E. Petterson. Kl 7 e. m flera talare.

Annandag jul:

i Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Hildén, swensk högmessa kl. 12 pastor Bäck, finsk aftonsång kl. 6 past. Hahl.

i Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 past. Bäck, finsk högmessa kl. 12 pastor Hildén, swensk aftonsång kl. 6 pastor Broberg.

I Allianshuset: Predikan kl. 11 .. m. af J. A. Karlberg, kl. 5 finska af A. Mäkinen, kl. 7 e. m. Tefest med föredrag och sång af förutnämnde personer. Inträdesafgift 50 penni.

Gräswiksgatan N:o 12: kl. 11 f. m. och 7 e. m. E. Petterson och Petter Malmqwist.

Det synliga och det osynliga

af

A. S. B. C.

Öfwersättning från fransyskan.

(Forts. från n:o 49).

Josefs fångenskap i Egypten war blott ett tillfälle för honom att blifwa Egyptens herre.

Moses bortlemnade all sin förtröstan till sin synliga kraft, sitt swärd, etc. och ikläddе sig osynlig kraft, och bewäpnad blott med en staf och med tron, war han tillräckligt stark att föra Israel ur Egypten.

Moses höga ställning som Faraos dotterson war för honom blott ett tillfälle att winna seger öfwer sitt stånd och sina rikedomar, genom att försaka dem och blifwa fattig. Genom att med försakelse segra öfwer en hög jordisk ställning, erhöll han en oändligt mycket högre andlig sådan. Denna höga andliga ståndpunkt uppnådde han på bekostnad af sin höga timliga ställning.

Röda hafwets watten, som stängde befrielsens wäg för honom och hans folk, blef för dem blott ett tillfälle att segra öfwer detsamma och att låta sina fiender omkomma deruti.

Om wi wåga gå igenom alla röda hafwets watten, som tyckas hindra wår salighet, skola wi på samma wis se wåra andliga fiender omkomma der. Det skulle tyckas som om wi ginge rakt till döden, men nej, wi gå till lifwet och draga wåra fiender till döden. Genom döden till lifwet, det är den enda wägen. Förloren edert lif, och I skolen winna det. Behållen det, och I skolen förlora det. Afstån, och I skolen återfå. Gån framåt i en lydig tro ända dit, der det tyckes wara död, lidande och förödmjukelse, der skolen I finna lif och seger, och af edra andliga fiender skola blott liken återstå.

Det är på samma sätt med sjukdomen. Då en själ, som tror på Guds ord och är upplyst af Hans Ande, har mod att lemna alla jordiska stöd och, utan att swigta, wågar sig ända till dödens portar, skola sjukdomens bojor falla, ty det är omöjligt för dem att hålla stånd inför det ewiga lifwet, i hwilket han inträdt genom tron. Genom tron hafwa de blifwit starka efter swaghet (Ebr. 11: 35).

* * *

Dem som älskar Gud, tjenar allting till det bästa. Hwad orsak finnes då att klaga och knota? Nej klagan, knot och bitterhet äro alltid tecken på en förblindad och död själ, som icke känner lifwets och segerns hemlighet. Werlden är förwänd. De werdsliga taga sina fiender för wänner och sina wänner för fiender. De tro att wälstånd, fröjd, wälbefinnande, rikedom, lugn, „frid med werlden" äro deras wänner och att korset, förluster, förödmjukelser, missräkningar äro deras fiender. Men det är alldeles motsatsen. Den kristne, som lärt att utblotta sig på sig sjelf och att i korset och swårigheterna se sina wänner samt i werldens wänskap, medgång, fröjder och wälstånd sina fiender, han är lefwande och wis.

* * *

Jordens watten och Jerikos murar woro blott ett tillfälle för Israels barn att genom tron besegra dem.

Lejonets och björnens anfall woro för Dawid blott tillfällen att kufwa dem, förklara sitt herrawälde öfwer dem samt sitt fullkomliga oberoende af deras tänder och klor.

Goliats utmaning, som uppfylde Dawids äldre bröders hjertan med förfäran, war för honom blott ett tillfälle att bewisa den andliga menniskans öfwerlägsenhet öfwer den naturliga menniskan, att förhärliga Gud genom konungarikets fienders död och nederlag. Det är detta som särskiljer den werkliga och den falska kristne. Den ena är rädd för synden (Goliat) och förklarar det wara omöjligt att öfwerwinna och döda henne; och fastän från hufwud till fot bewäpnad med sin teologi, är han ändå nedslagen, modfäld, beherskad. Han tror på nederlag, och han lider nederlag.

Dawid, som framställer den sanna kristne, går, i stället för att wara rädd för synden, rakt emot den, bewäpnad med sin tro på Gud och Hans löften. Han wäntar seger och winner seger.

På samma sätt som Dawids äldre bröder ansågo hans oförskräckta förklaring, att han genom tron på Gud skulle kunna döda Goliat, för en inbillning, anse många kristna wäntan på fullkomlig befrielse från syndens makt öfwer oss. Dawid hade rätt; oaktadt sin ungdom dödade han Goliat icke till hälften utan helt och hållet.

Han icke blott slog och sårade honom, utan han dödade honom fullkomlizt. På samma sätt har icke Gud försatt sig att endast stympa eller lemlästa synden i wåra hjertan utan att helt förgöra hennes herrawälde öfwer oss.

Såsom Jesus bewäpnade sig med några befallningar — löften, tagna ur Guds ord, för att bringa satan i förwirring i öknen, lakaså tog Dawid från den klara bäcken (bilden af Guds ord) några kiselstenar, och en af dem, slungad med tro, fullbordade handlingen. Och betänk! att wi hafwa samma bäck och samma kiselstenar helt nära oss för dylika segrar. I stället för att det är inbillning att wänta att blifwa befriad från syndens makt, är det inbillning, uppror, otro att icke wänta att blifwa befriad från henne och att framhärda uti att tillerkänna synden någon rätt till hemwist i wåra hjertan. Det sker oss enligt wår tro eller enligt wårt twifwel.

* * *

Då Daniel blef förbjuden att dyrka Gud, gaf detta förbud honom endast tillfälle att triumfera öfwer de hedniska myndigheterna, genom att bewisa att Gud war med honom.

Långtifrån att blifwa hans graf, blef lejongropen för honom ett tillfälle att besegra dessa djur.

Den brinnande ugnen lemnade de tre ebreerna tillfälle att wara mera än segrare genom Honom, som älskade dem och enkom kom för att wara med dem. Det är ej i den beqwäma religionen som wi finna Jesus, utan i elden, som kommit att pröfwa wår trohet. Det är med oss såsom med de tre Ebreerna; elden bränner endast wåra band. Det fins intet så mäktigt medel som förföljelsens eld att bränna de sista banden af falsk blygsel, stelhet eller formalism.

* * *

Den sunamitiska qwinnans barns död war för Elia blott ett tillfälle att segra öfwer döden och att wisa, att det för Gud war lika lätt att återuppwäcka kroppen som att skapa den.

Lazari död war blott ett tillfälle för Jesus att uppenbara Guds kraft och förutsäga sin egen uppståndelse.

Huggormen på Pauli hand war blott ett tillfälle för honom att öfwerwinna giftet i enlighet med de ord, som Jesus sade: „Si jag gifwer eder makt att trampa på ormar och skorpioner och öfwer all fiendens kraft, och intet skall kunna skada eder".

Sålunda är bibelns, naturens och nådens hela lära den, att de synliga tingen blott äro tillfällen för oss att stiga högre, då wi segra öfwer dem genom tron.

Det jordiska gifwer oss tillfälle att segra öfwer det genom Skaparens makt.

Synden är ett tillfälle att segra öfwer henne genom nåden. Der synden har öfwerflödat, är det tillfälle för nåden att öfwerflöda än mera.

Wi se, att för Elia och Enok war sjelfwa döden blott ett tillfälle att öfwerwinna döden.

Hwem wet om det icke är genom att lära denna hemlighet under den Helige Andes ledning, som Guds barn på jorden kunna blifwa upptagna, och döden till slut blifwa uppswulgen i seger, och det förgängliga uppslukadt af det oförgängliga.

(Forts.)

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.

Finska Weckobladet.

Helsingfors.

N:o 51. Fredagen den 28 December **1888.**

Prenumerationspris:

	I Helsingfors å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40	I landsorten genom postkontoren
Helt år	3 mark 50 penni	3 mark 88 penni.
Halft år	2 mark — penni	2 mark 27 penni.
Fjerdedels år	1 mark 25 penni	1 mark 32 penni.

Redaktör:
Anna Edelheim,
adress: W. Brunnsparken N:o 6.

Annonser
emottagas å Missionsbokhandeln, Alexandersgatan 40, à 10 penni för petitrad; affedda att förutom i detta blad äfwen ingå i „Suomen Wiikkolehti": 15 p.; önskas öfwersättning tillkommer 2 p.

En fråga och ett swar.

Ett år har snart gått till ända med sina förhoppningar, sina fröjder och sorger, och ett nytt år uppgår. Wid ett sådant tidskifte plägar man mera än annars fatta beslut, göra beräkningar, uppkasta planer. Låtom oss för en kort stund fästa wår uppmärksamhet wid ett tillfälle, då en fråga stäldes och ett swar afgafs, hwilket är af det innehåll, att det allena kan gifwa wåra uppkastade planer och beräkningar ett waraktigt wärde.

Det är natt i Jerusalem. Det brokiga folkhwimlet, som wid denna tid warit ännu lifligare än wanligt, emedan det war påskhögtid, då alltid stora skaror från alla delar af det judiska landet plägade strömma till Jerusalem, hade tystnat. Tomhet och mörker lågo nu öfwer gatorna. Men i detta mörker och i denna tystnad går dock en ensam man fram. Hwem är han och hwad will han? Hans utseende och yttre skick wisar att han är en man af hög rang, hans drägt tyder på att han är en lärd man. Det är en man som längtat och kastat upp planer, äfwen han. Det är Nikodemus, rådsherre och ledamot af Sanhedrin.

I Jerusalem hade nyss ett uppträde egt rum, som i hög grad synes hafwa anslagit den i grunden fromme och rättrådige men rädde och osjelfständige fariseen. En ung galileer, en timmermansson hade ensam, med stöd blott af sin personliga andliga öfwerlägsenhet och med tillhjelp af ett för tillfället gjordt gissel, gjordt slut på ett ofog, som under en följd af år midt för öfwersteprestens och rådets åsyn bedrifwits i sjelfwa templet och oskärat detsamma; han hade från helgedomen utdrifwit penningewexlarene och försäljarene af kreaturen för offren. Den, som utfört en sådan handling, måste wara en af Gud sjelf sänd man, ty ingen annan skulle wåga det. I djupet af Nikodemi själ brann, kanske redan sedan länge tillbaka, en längtan, som hans förmögenhet och höga samhällsställning icke kunde tillfredsställa — en fråga, som hans egen lärdom i skrifterna icke kunde finna ett swar på. Hwem wet, kanske denne sällsamme galileer i detta afseende kunde wara till någon hjelp och wägledning för honom! Men Nikodemus hade tillika en ställning, som han måste akta, han hade embetsbröder, till hwilkas åsigter han måste taga hänsyn. Ingen borde få weta att han, en mästare i Israel, sökt hjelp och råd hos timmermanssonen. Det är derföre han uppsöker Jesus om natten.

O swage Nikodemus — o, blott alltför wanliga menniskohjerta! Du känner med dig att hwad du är, hwad du har och hwad du wet, icke kan tillfredsställa dig, att du längtar efter något annat och högre, men du rädes dock att wända dig dit, der denna längtan allena kan uppfyllas — af blygsel för menniskorna.

Huru skulle nu mästaren från Galileen förhålla sig till mästaren i Israel? Skulle han icke afwisa den, som så fegt blygdes wid honom. Enligt menniskors sätt att se, skulle han otwifwelaktigt handla så, men hans wägar äro icke menniskors wägar och hans sätt är icke menniskors sätt. Jesus war i afseende å kroppskrafter likstäld med andra menniskor; han kände samma utmattning som de, samma behof af hwila, och hans dagsarbete hade warit tungt. Men i outsäglig kärlek och förbarmande utsläcker han dock icke den weke, som ryker. Han icke allenast mottager Nikodemus, oaktadt denne stört hans hwila, han icke blott swarar på hans fråga, utan det är just för denne fege twekamme man, som han, utförligare än han gjort det för någon annan, utlägger det nya lifwets djupa hemlighet.

Hwad war det wäl för en fråga, som brann hos Nikodemus? Hans ord falla sig så: „Mästare, wi weta att du är kommen från Gud såsom en lärare, ty ingen kan göra de tecken, som du gör, utan att Gud är med honom." War wäl detta allt som Nikodemus wille säga? War det blott nyfikenhet angående Jesu person, som drifwit honom? Det är dock anledning tro, att dessa ord blott utgjorde inledningen till ett utarbetadt tal, med hwilket Nikodemus ärnade helsa rabbi'n från Nazareth, men hwilket han, försagd wid dennes åsyn, afbröt. Hans fråga låg i sjelfwa werket mycket djupare, och Jesus, som kunde förklara för Natanael att han sett honom, medan han war under fikonträdet, swarar på den fråga, som låg på djupet i Nikodemi hjerta och icke på de ord, som uppstigit på hans läppar: „Sannerligen, sannerligen", säger Jesus, dermed tillkännagifwande hela allwaret och betydelsen af sitt swar, „utan en warder född på nytt kan han icke se Guds rike". Ingenting mindre än en ny födelse ofwanefter, än det köttsliga hjertats omskapande till ett andligt, kan bana wäg till det som Nikodemus innerst längtar efter — att få se Guds rike. Och då Nikodemus, häpen och bestört öfwer detta owäntade wilkor tager det i lekamlig bemärkelse och frågar om det är det lekamliga lifwet som måste börja på nytt, förklarar Jesus uttryckligen att det som en gång är födt af kött, icke kan wara annat än kött, medan deremot det nya lifwet, som bör födas, måste wara ett andens lif — någonting nytt, som icke funnits förut — samt tillägger: „Winden blåser hwart den will, och du hör dess röst, men du wet icke hwarifrån den kommer eller hwart den far; alltså är hwar och en, som af anden födt född är".

Hemlighetsfullt, såsom windens blåsande, är det nya lifwet — det lif, som tillhör Guds rike. Menniskor kunna, när det nått en wiss utweckling, förnimma dess werkningar, de kunna höra dess röst; men de kunna aldrig skönja när eller huru det uppstått. Själen har blifwit widrörd af en låga från Gud, en gnista har blifwit tänd; denna gnista kan förblifwa gnista, den kan äfwen utslockna, men den kan ock i Guds kraft utweckla sig till en härlig flamma. Det köttsliga kan allt mer gifwa rum för det andliga. Nya förnimmelser, nya förmögenheter, som icke funnits förut men som äro egnade för det nya lifwet, skola under dess inflytande efter hand utwecklas, till dess att till slut hela omdaningen är fullbordad. Och ingenting mindre än en sådan omdaning är nödwändig för hwar och en som will se Guds rike.

En dylik omdaning är utan twifwel ett Guds, ett nådens werk, men derföre kan dock ingen säga att han ej skulle kunnat blifwa delaktig deraf, ty det är ett inre samband emellan Guds nåd och wår wilja. Wiljan är den förmåga, som kan omfatta eller förkasta nåden. Då apostelen Paulus säger: „Så står det nu icke till någon mans wilja", så will han dermed icke säga att wår wilja icke betyder något, utan att hwilken, som medfått nåden har fått och icke tagit henne. Wi hafwa fått wår wilja för att begära och icke för att bemäktiga oss Guds gåfwor. Hwar och en som beder, han får; och den som söker han finner; och honom som klappar, warder upplåtet.

Wi skola icke widare söka att utlägga denna sköna text; den talar bäst för sig sjelf. Hwad wi welat gifwa har endast warit några korta antydningar, affedda till sjelfspröfning. Att få se Guds rike, war den hemliga, af honom sjelf kanske ännu oförstådda åtrån hos Nikodemus. Att få se Guds rike är äfwen wår innersta åstundan, antingen wi äro medwetna derom eller icke, ty för detta äro wi ämnade, och ingenting mindre kan i sjelfwa werket tillfredsställa oss. Alla andra planer och förhoppningar, alla jordiska fastigheter och wälden skola förr eller senare krossas, — om icke förr, så då dödens kalla hand widrörer dem. Guds rike allena blifwer beståndande. Huru wi skola winna detta rike, har Kristus underwisat oss i sitt samtal med Nikodemus. O, må det nya lif, som utgör ett wilkor derför, tändas hos hwar och en af oss, under det nya år, som snart instundar!

Wi fästa uppmärksamheten wid nedanstående uttalande såsom upplysande för åtminstone en del af de frikyrkliges ståndpunkt.

Några ord i frågan om de s. k. frälsnings och wäckelsemötena i Allianshuset samt huruwida frälsningsarméns metoder böra tillämpas af de „frikyrklige".

„Pröfwen allt och behållen det goda". (1 Tess. 5: 21).

Den som fördomsfritt kunnat följa werksamheten i Allianshuset wid de nu så beryktade mötena derstädes, kan icke lemna oanmärkt att ensidighet och öfwerdrift, ofta gjort sig gällande wid klandret af desamma. Mången wälgrundad anmärkning har utan twifwel förfelat sin åsyftade werkan genom de mer eller mindre afwoga och osanna omdömen, med hwilka den blifwit beledsagad. Icke sällan har det warit ett om råhet och lättsinne wittnande uppförande hos en del af publiken, som till allwarliga åhörares rättmätiga förtrytelse werkat störande på annars i och för sig allwarliga och uppbyggliga möten. Sådant bör likwäl icke förbrylla oss. Historien kan icke uppwisa en allwarligare stund än den, då härlighetens herre hängde på korset, men hånet och begabberiet från både höga och låga har aldrig wisat sig fräckare än då.

Å andra sidan må willigt erkännas och beklagas att tillämpningen wid dessa möten af wissa utländska, om frälsningsarmén erinrande metoder, warit icke så litet egnad att framkalla så wäl de allwarligt sinnades ogillande som de lösaktiges hån och begabberi. Häraf har sjelfmant den frågan uppstått, huruwida „frikyrkliga" böra i sin werksamhet tillämpa frälsningsarméns metoder eller ej. Och sedan denna fråga en gång blifwit dragen inför offentligheten, bör med hänsyn till sakens wigt äfwen swaret blifwa offentligt. Må alltså följande rader i sin ringa mån utgöra ett bidrag till frågans beswarande.

Af den nitälskan för medmenniskors frälsning, den werldsförsakelse, den sjelfuppoffring, den tjenande kärlek, den uthållighet, det kristliga hjeltemod, hwarpå frälsningsarmén onekligen för närwarande kan förete många sköna exempel, har helt wisst äfwen de „frikyrklige„ mycket att lära. Men detta är en sak för sig. Till och med bland jesuiterne och medeltidens korsfarare kunna rörande exempel på fromhet, werldsförsakelse, sjelfuppoffring o. s. w. uppwisas. Högt öfwer alla dessa exempel stå dock Kristi och apostlarnes samt de apostoliska församlingarnas i den hel. Skrifts ljus framträdande exempel, hwilka de „frikyrklige" framför allt böra följa. För öf-

rigt är det icke frälsningsarméns medlemmar utan dess system och metoder, som nu äro i fråga. Frälsningsarmén med sin militära despotism, sina prunkande titlar lysande uniformer, brokiga fanor, bullrande trummor och spel, lockande annonser och skrytsamma rapporter, dess högljudda stridsrop, dess sätt att „taga fångar“ snarare genom öfwerrumpling än öfwertygelse o. s. w. kan swårligen leda sitt upphof från honom, om hwilken det heter: „Han skall ej skria eller ropa, och han skall icke låta sin röst höras på gatan. Den rö, som är bruten, skall han icke krossa, och den weke, som ryker, skall han icke utsläcka (Es. 43: 2, 3). Gent emot yttre formwäsen har Kristus anbefalt en tillbedjan i ande och sanning. I stället för att wädja till menniskors nyfikenhet wägrade han att tillfredsställa de nyfiknas begäran att få se tecken. I stället för att med hwarjehanda lockmedel samla omkring sig ytliga skaror, dref han dem ifrån sig och gick afsides i ödemarken för att bedja. I stället för öfwerdrifna rapporter om wunna segrar förbjöd han icke sällan strängeligen dem han botat, att omtala hwad han gjort. Med stor urskilning walde han sina wittnen. En från orene andar frälst man, som wille följa honom, tillsade han att gå till sitt hem och der förtälja huru stora ting Gud hade gjortmed honom. I motsats till detta Jesu förfarande uppfordrar man icke sällan utan urskilning nyomwända, ännu obefästade unga män och qwinnor att offentligt framträda och „wittna“ om sina erfarenheter. Men icke blott det. Man lösrycker dem utan betänkande från den kallelse, i hwilken de blifwit kallade, och utsätter dem för oanade frestelser, hwilka möta wid det offenliga uppträdandet på ett nytt och i högsta grad answarsfullt werkningsfält. Detta kallas att wara helt uppgifwen för Herren, medan den som förblifwer i sin jordiska kallelse anses lefwa mindre helt för Gud. Må man dock besinna, att Kristus sjelf war 30 år innan han offentligt uppträdde som lärare. Till dess war han timmerman i den illa beryktade staden Nazaret (Mars. 6:3) och har dermed wisat, att ett helt lif för Gud mycket wäl låter förena sig med en lekamlig sysselsättning. Härmed ware ingalunda sagdt, att icke Herren äfwen i wår tid under stundom kallar sine tjenare på ett eller annat sätt att lemna den jordiska kallelsen för att uteslutande egna sig åt ewangelii tjenst. Icke heller nekas det goda och berättigade uti atterfarne och stadgade kristne wid wissa offentliga sammankomster utan alla konstmessiga anordningar få tillfälle att aflägga ett med Guds ord öfwerensstämmande wittnesbörd om Kristus och hans nåd. Det är blott farliga öfwerdrifter och ensidigheter, som här blifwit påpekade. Att för öfrigt i sin kallelse med ord och wandel wittna om Kristus är hwarje kristens pligt. Må den icke försummas!

Men ännu ett par jemförelser. Herrens dyrbara nådemedel, ordet, dopet och nattwarden, genom hwilka ensamt ett sundt kristligt lif wäckes och näres, synas för frälsningsarmén wara af föga wigt i jembredd med generalens order, som owilkorligen måste åtlydas. I stället för att „i tid och otid“ förkunna ewangelium, som är en Guds kraft till frälsning för hwar och en som tror, berättar man enligt arméns metoder „i tid och otid“ egna omwändelsehistorier. Och i stället för ett bibliskt församlingslif efter de apostoliska församlingarnas mönster sätter armén ett militärsystem efter werldens mönster.

Detta är nu några enfaldiga jemförelser till frågans belysning. Gud öppne wåra ögon! Det gäller att i Guds namn wakna upp till nykterhet och sans, att akta sig för ett wådligt experimenterande med oheliga metoder på helig mark och i stället troget följa de metoder, som Kristus och hans apostlar sjelfwe anwände och anbefalde oss att anwända i arbetet för Guds rike. Det skall dock till sist wisa sig hafwa medfört den största wälsignelsen.

J. A. K.

P. S. Ofwanstående artikel war redan nedskrifwen, då senaste n:r af F. W. utkom, innehållande ett genmäle af N. H., hwilket går utpå att förswara herr Fransons och F. arméns metoder, och som bemötes af redaktionen. Då emellertid wår ståndpunkt i frågan är oförändrad och ett uttalande äfwen å wår sida torde wara påkalladt, inlemnas artikeln oförändrad.

D. s.

(Ins.)

Wid Ester B--ms graf.

Den 14 December 1888.

Ej något sällsamt sig tilldragit,
Blott hwad som händer alla da'r;
Ett lifsur sista timmen slagit,
Och är ej mera hwad det war.
Men döden gästat här i dag,
Och derför känna wi hans slag.

Hans slag — ack nej! helt annorlunda
Det kallas i Guds helga ord:
Ett säde för de da'r, som stunda,
En ewig säd, som göms i jord,
Som grönska skall och gå i frö
För dem, som uti Herren dö.

Det går en dödslukt genom lifwet,
Så Herren i sitt ord har sagt
Den är från grafwen — det är gifwet,
Men ack! du död, hwar är din makt?
Ty lifsens lukt går ock derjemte;
Af den wi skörd i hoppet hemta.

När såningsmannen säden gömmer
I swarta mullen, är det wår;
Om wåren han i sinnet drömmer
Hur grödan redan mogen står;
Han sörjer ej hwad jorden fått
Han wäntar skörd i ymnigt mått.

Föräldrar! Gud af Er begärde
Ett frö för himlens örtagård;
Nu först det fått sitt rätta wärde,
Ty nu det är i Herrens wård.
Hur mycken fröjd Gud Eder ger:
En engel ursprung har af Er!

Er Ester kom, I waren glade;
Af Er hon bars till Frälsarns famn,
Er fröjd i Herrens ord I haden,
I båden ju i Jesu namn:
O Herre, ordna bäst Du will,
Men må hon städs' Dig höra till.

Och nu hon tillhör Honom redan,
Det löftet Jesus tillsagt Er
Nu ock Guds ord wi hört, emedan
Det rika tröstegrunder ger.
Er sorg är stor, som glädjen war,
Men Gud är änn' i ordet qwar.

Wi lemnat uti jordens sköte,
Hwad jordens är — förgänglighet. —
Men anden gått till saligt möte
Med Gud, att se Hans härlighet.
Föräldrar, syskon! skolen I
Så sälla som Er Ester bli?

Farwäl till läsaren.

Finska Weckobladet utsänder härmed sin sista nummer. Flere omständigheter göra det önskwärdt att bladet, i sitt nuwarande skick och sådant det nu är, upphör, för att lemna rum för en efterträdare, som bättre kan uppfylla de förwäntningar som bladets uppbärare gjort sig om detsamma.

Sjelfwa den plan, på hwilket bladet warit stäldt, har omfattat twenne oförenliga uppgifter, i det att man på flera håll önskat att bladet skulle wara ett folkblad och wi derföre sökt efterkomma de uppmaningar, som i detta afseende stälts till oss att i dess spalter upptaga weckans wigtigaste notiser samt i mån af utrymme äfwen utlandets märkligaste politiska nyheter,*) medan dock i sjelfwa werket de frågor, som i bladet afhandlats, warit riktade till en annan publik samt förutsätta en grad af bildning, eftertanke och mognad, som icke förefinnes hos det egentliga folket.

Men äfwen i andra afseenden hafwa wi funnit, att wi icke lyckats tillfredsställa de kraf, som särskildt bladets wänner stält på oss. Wår egen ståndpunkt är i flere fall en annan än bladets uppbärares; den del af wårt program, som afsett att förena de olika tänkande kristna i landet, har tywärr blifwit för mycket obeaktad; och i wår ifwer att i dagens brännande spörsmål söka förfäkta hwad som för oss tett sig såsom andra simpla eller dåliga nöjen. En gammal, fattig moder kom en gång wandrande många mils wäg för att om möjligt af sina derwarande barn, som hade god förtjenst, erhålla någon hjelp till sitt lifs uppehälle; „men“ sade hon under stor bedröfwelse, „jag hade hellre behöft hafwa någonting med mig åt dem“. O, huru länge skola wäl menniskor hafwa samwete att på detta förfärliga sätt utsuga andras lifskraft och glädje blott för sin egen usla winning!

Gifwe Gud att snart äfwen på Räfsös strand ett bättre lif må wakna, att lycka, glädje och frid må stråla ur många anleten, på hwilka syndens makt nu tryckt sin stämpel! Wanans makt är stor och det är obegripligt hwilken tät slöja den kan kasta öfwer wåra ögon, så att det blir oss möjligt att med lugn åse scener, som borde komma hwarje tänkande menniska att rysa. Det är månända endast denna makt och icke hjertats inre likgiltighet, som gjort, att de många wälbehållna män, som sysselsätta hundratals arbetare ännu så föga gjort för att se till att de utströdda penningarne blifwa wäl anwända och att de förfärande frestelserna blifwa undanröjda. Måtte nu under winterns stillhet någon eller många goda planer komma till mognad och bära riklig frukt för kommande tider! Måtte krogarne blifwa afskaffade, tresligare bostäder blifwa anskaffade för de tillströmmande arbetarne och det glada budskapet om Guds kärlek och frälsande makt fritt och flitigt blifwa förkunnadt både för infödingar och utländingar!

N. H.

*) Från detta senare hafwa wi dock af brist på utrymme redan för en tid sedan nödgats afstå.

Räfsö.*)

Ett litet stycke utanför Kumo elfs mynning 3 mil från staden Björneborg ligger, såsom bekant är, den långa och smala ön Räfsö. Då wintern breder sitt istäcke öfwer sjö och land och afskär samfärdseln mellan den lilla ön och fastlandet, eller rättare de många länder, med hwilka ön under sommaren är i beröring, då är allting här tyst och stilla; endast få menniskor röra sig ute, utom barnen, som äfwen här muntert skynda fram sin wäg mellan skolan och hemmet, och sågarbetarena, som på bestämda klockslag wandra mellan den ett stycke från hamnen belägna sågen och sina, i dess närhet, af sågbolaget särskildt uppförda bostäder. Men då wårsolens milda strålar börja upptina den frusna jorden och sjön åter kan afkasta sitt istäcke och böljorna börja leka kring stranden, då blir äfwen här lif och rörelse. Från fjerran länder hitkomna fartyg, som blott wäntat på första lägenhet att komma in i hamnen, segla in med fulla segel och aflasta här skyndsamt sin medförda börda, för att snart derpå segla ut fullastade med hwad Räfsö har att bjuda på, oftast med plankor och bräder från de många kring Kumo elfs mynning anlagda sågarne. De många små ångbåtarne få mycket att göra och flyga oupphörligt fram och tillbaka mellan hamnen och staden, mellan fartygen och hamnen, än skyndande sig lätt och hastigt framåt, än släpande med sig tunga bördor af fullastade pråmar till de wäntande fartygen ute på redden. Arbetskarlar och qwinnor tillströmma från alla närliggande socknar ja äfwen från många långt aflägsna trakter och snart är arbetet i full gång; man lastar och aflastar utan rast eller ro dag och natt, tywärr ofta äfwen på söndagen. Wäl har rörelsen aftagit något under de senare åren, under de öfwerallt rådande dåliga tiderna för sjöfarten, samt till följe deraf att många snabbgående och snabblastande stora ångare, för det mesta från England, numera till en del ersätta de många segelfartygen wid Räfsö, men rörelsen är dock betydande nog för wåra förhållanden och torde Räfsö näst Wiborg och Kotka wara den största sjöfartsorten i Finland. Enligt förut i landets tidningar intagna uppgifter har Räfsö denna sommar besökts af 322 fartyg, till större delen utländska.

Men hwad har wäl Räfsö hittills haft att i sedligt och andligt afseende erbjuda dessa massor af landets egna söner och döttrar, hwilka här under sommaren sökt sin arbetsförtjenst och dessa yngre och äldre män från fjerran orter, som här efter det oroliga lifwet på hafwet funnit en ankarplats? Hwad Räfsö i rikt, ja i rikaste mått har att erbjuda sina gäster, det är öl, öl och åter öl hwart man än wänder sina blickar; men huruwida denna wara bidrager till att öka trefnaden och den sanna glädjen, det kan man snart finna, om man en liten stund uppmärksamt betraktar de stora skaror af utmärglade, gråbleka, i trasor klädda män och stundom äfwen qwinnor, som i flockar slagit sig ned utanför en bodtrappa eller i den närbelägna skogen, eller på en öppen plan wid stranden, tömmande ett rikligt antal flaskor, innehållande den förföriska drycken. Att dryckenskapslasten icke går ensam, utan har med i sitt sällskap en massa andra synder af alla slag, det förstår hwar och en, som helst litet lärt känna syndens natur. Också har Räfsö för mången sjöman warit en ökänd ort, såsom ett särskildt tillhåll för laster. Huru mången ung man, måhända fina föräldrars stolthet och hopp, har wäl icke äfwen på Räfsös strand, under de förflutna åren, kommit in på en bana, som förstört hans lifs lycka och gjort honom odugliga för detta lifwet och det tillkommande. Mycket litet har ännu hittills blifwit gjordt för att förbättra förhållanderna på Räfsö och för att rädda hwad som räddas kan och dock finnes äfwen här ett rikt arbetsfält både för menniskowännen och den kristne, som lärt känna Guds makt, som kan rädda äfwen den djupast fallne.

Såsom exempel på hwart dryckenskapen leder må anföras att arbetsfolket om sommaren kan förtjena 25, 30, 40, 50 t. o. m. 75 p. i timmen och med många timmars arbete dagligen sålunda erhålla en ganska betydlig dagspenning; men oaktadt den goda förtjensten under sommaren, dock wanligtwis wid höstens inbrytande står med toma händer, utslitna kläder och i allo förminskad kraft att emotstå winterns wedermödor. Många at dem, som förtjenat mest, måste under wintern tiggande släpa sig fram. Undertecknad talade sjelf med mången familjefader eller moder, som ärligt bekände att oaktadt man, hustru och barn förtjenat godt en tid, de dock ej ännu hade sparat ihop en enda penni, allt hade gått till den usla drycken, eller till

*) Wi bedja den ärade ins. som icke är att förblanda med ins. af „Genmälet“ i wårt senaste nummer, om ursäkt för det ofriwilliga dröjsmålet med införandet af nedanstående.

rätt och sant, hafwa wi icke lagt märke till, att wåra ord ofta fallit skarpa, kanske till och med sårande. Då wi nu kasta en återblick på wår werksamhet under året, känna wi ett behof af att erkänna och afbedja detta.

Men på samma gång wi det göra samt uttala wår förhoppning att „Sanningswännen", skall weta undgå dessa skär, widhålla wi dock att de frågor, wi i wårt blad behandlat, äro lifsfrågor, icke blott för den kristna kyrkan, utan äfwen för hwarje enskild kristen. I förhållande till det egentliga kristendomslifwet, till själens tysta umgänge med Gud, äro de wisserligen af sekundär wigt; men den kristne har pligter gentemot samhället och hela fäderneslandet; och det hwilar ett drygt answar på honom, om han öfwerlemnar åt kristendomens motståndare att genomföra de reformer inom det sociala området, hwilka, såsom t. ex. religionsfriheten, sedlighetssaken, m. fl. ligga inneslutna i kristendomens anda. I kristendomen ligger nemligen ett frö till menskligheteus framåtskridande, och långtifrån att den kristne har orsak att frukt arbetet för framåtskridandet och utweckling, tillhör det honom att i detta arbete troget stå på sin post. Med religionsfriheten följer äfwen kyrkans frihet. En fri kyrka, — oberoende af den werldsliga makten, — hwars enda hufwud Kristus är; en kristendom, som genomsyrar icke allenast andaktstunderna och gudstjensterna, utan hela lifwet, och som ställer den enskilde såsom enskild ansigte mot ansigte med Gud allena — detta bör wara målet för hwarje upplyst kristens sträfwan. Men till dess detta mål — kyrkans frihet — kan hos oss uppnås på lagstiftningswäg, torde många långa och tunga år komma att förflyta; det är derför som det ligger så mycken wigt på den fria andliga rörelsen, det är derför så nödwändigt att hon, just hon fattar sin stora och betydelsefulla bestämmelse klart och stadigt i sigte. — Att ett blad, der dessa och andra kristendomens stora lifsfråga kunna, från en frisinnad — och just derför så mycket mera kristen — synpunkt afhandlas, är behöfligt, torde icke förnekas; men för att ett sådant blad skall kunna uppfylla sin uppgift, måste det stå oberoende, utan någon påwerkan hwarken från höger eller wenster. Då wi nu för denna gång nedlägga Finska Weckobladet, sker det derföre icke utan alla förhoppningar att, om Gud ger oss kraft dertill, efter något år och med en något förändrad plan kunna åter upplifwa detsamma.

Wi tacka för de många wänliga uttalanden, som med anledning af wårt blads upphörande kommit oss till del — att wi icke infört i bladet de som warit affedda derför, torde af lätt insedda skäl förstås — samt sluta med att tillönska wåra läsare samt särskildt den fria andliga rörelsen, som alltid har warit och städse skall förblifwa oss kär, ett godt nytt år i Herrans kraft.

Utlandet.

Missionsunderrättelser.

Misiionen i Indien.

De framgångar, som wunnits i Ost-Indien under sist förflutna tiotal af år från 1871 till 1881, wisas af nedanstående tabell.

	1871	1881.
Antalet missionsstationer	522,	716.
Missionärerna	548,	658.
De inf. missionsarbetarne	381,	674.
Församlingarna . . .	2,972,	4,538.
De inf. församl.-medl. .	318,363,	528,590.
Kommunikanterna . . .	78,497,	145,097.
Elewer i skolorna, gossar,	111,372,	169,988.
" " flickor,	31,580,	65,761.
Söndagsskolärjungar . .	—	83,321.
Zenanor (frustugor) bes.	1,300,	9,566.

Betcknande är, att hinduiska tidningar beklaga de bildade klassernas bristande hängifwenhet för den gamla hedniska religionen. Dessa klasser tro icke mer på sina wedaböcker, heter det, och de försumma sina af dessa böcker anbefalda religiösa öfningar. De kristnes antal wäxer äfwen mycket hastigare, än muhamedanernas och hinduernas. Under de nio åren före det nu löpande året har Indiens allmänna folkökning warit 10,89 procent, muhamedanernes 10,96, hinduernas något mindre än 13,64, då deremot de infödda kristna hafwa förökats med 64,07 procent. Att de kristnas tillwäxt äfwen medför tilltagande sedlighet, wisar sig deraf, att då bland hinduerna hwar 447:de person är förwunnen till brott och bland muhamedanerna i Indien hwar 728:de, så är bland landets kristne endast hwar 2,500:de person öfwerbewist om att hafwa begått brott.

Japan.

Tjugufyra missionssällskap arbetade i detta land under förlidet år. Dessutom hade tre bibelsällskap agenter i werksamhet derstädes. Af missionssällskapen tillhörde 17 Förenta staterna, 4 woro till finnandes i England, ett i Kanada, ett i Skottland ach ett i Schweiz. Med afseende på kyrklig färg woro 8 presbyterianska, 5 metodistiska, 4 tillhörande anglikanska (episkopalkyrkan), 3 baptistiska, 1 kongregationalistiskt, 1 tillhörande qwäkarne, 1 unitarierna och 1 benämner sig endast „kristligt". Presbyterianer, holländska reformerta kyrkan, baptisterna och anglikanerna hafwa warit på fältet sedan 1859 eller 1860, kongregationalisterna sedan 1869 och metodisterna sedan 1873. Först 1872 blef det möjligt att få inrätta kristna församlingar; de som förut arbetade i landet, kunde blott lära sig språket samt göra sig förtrogna med folket och dess egendomligheter — något som ju i och för sig war af stort wärde såsom förberedelser.

Hela antalet af missionärer, som från andra land kommit till Japan och der werkade under 1887, war 253.

Alla presbyterianska och reformerta församlingar i landet, endast med undantag af en presbyteriansk gren, hafwa sammanslutit sig och utgöra „Den förenade kristna församlingen i Japan".

I denna förening hafwa kongregationalisterna äfwen anmält sig wilja ingå. När det skett — och beslutet derom war wid förra årets slut fattadt — äro medlemmarne i detta församlingsförbund nästan dubbelt så många som alla öfriga ewangeliska församlingsmedlemmar i landet. Ty den förenade församlingen räknar då 12,512 medlemmar, under det samtliga infödda protestantiska församlingsmedlemmar i Japan uppgå till 19,829, hwaraf 5,000 tillkommo under förlidet år. Af missionärerna höra 117, således innemot hälften, till den förenade församlingen.

Metodistepiskopalkyrkan har i Japan 2,352 församlingsmedlemmar och kanadiska metodistmissionen 1,012. Af öfriga missioner eger ingen att uppwisa ett församlings antal, som uppgår till 1,000. De särskilda metodistmissionerna hålla nu på att söka förena sina japanska församlingar till ett enda samfund, som i fall detta lyckas, blifwer jemförelsewis ganska kraftigt.

Af största wigt är, att de japanska församlingarna bli i stånd att underhålla sig sjelfwa, så att missionens medel få helt användas för hedningars omwändelse. Af de förenade japanska församlingarna, 99 till antalet, underhålla 58 sig sjelfwa. Cumberlandpresbyterianernas sju församlingar sörja alla för sitt eget underhåll. Men af de öfriga församlingarna är det endast 8, som sjelfwa besärja sina utgifter.

Zigenaren Cornelius Smith

har tillika med sin hustru, som äfwen är zigenerska, för flere år sedan kommit till tron på Jesus. De båda makarne hafwa nu i mer än $2^1/_2$ år werkat för syndares frälsning i grefskapet Norfolk, England, och de hafwa der i en hel mängd landsortsbyar fått wara medel till rik wälsignelse. Nu hafwa de af någon anledning flyttat till staden Cambrigde men ämna fortfara med sin werksamhet. Man ser häraf, att herren icke blott frälsar medlemmar af allehanda folk utan äfwen är i stånd att uttaga till sina redskap och att wälsigna i sin tjenst frälsta personer af hwilken folkstam som helst.

Maduramissionen i Södra Indien

Amerikanska Boardens årsberättelse för 1887 wisar, att det område, inom hwilket denna mission werkar, bebos af 1,775,000 menniskor, af hwilka 11,878 stå i förbindelse med kristna församlingar. Kristna finnas i 390 byar och förutom ditsända missionsarbetare werka 421 infödingar i missionens tjenst. På sin bekännelse fingo under det sista året 365 personer ingå i församlingarna, som äro 36 till antalet, och samtliga medlemmarne uppgå nu till 3,233. I 154 skolor underwisas 5,666 lärjungar. 31 bibelqwinnor göra husbesök och hafwa under året burit ewangelium till 2,500 familjer. I sjukwårdsanstalterna hafwa 42,111 besök blifwit gjorda, af hwilka 22,074 woro af patienter som kommo för första gången; af de sistnämda woro 13,527 män och 8,557 qwinnor; 4,995 woro kristna och 17,079 hinduer och muhammedaner.

Doktor Howard Taylor,

son till grundläggaren och ledaren af Kinas inlandsmission, är en troende man, som efter omsorgsfulla och grundliga förberedelser just står i begrepp att egna sig åt missionens tjenst. Nu på hösten har han tillika med sin fader rest i Amerikas Förenta stater och hållit föredrag för att wäcka missionssinnet hos de troende derstädes. Han anses wara utmärkt begåfwad för missionskallet, och stora förhoppningar äro fästade wid honom. Må Herren få behålla honom i ödmjukhet och begagna honom efter sin wilja.

„Jag är en kristen".

En stackars qwinna af de hedniska qwarlefwande kanaaniterna kom nyligen till en i Syrien werkande läkaremissionär för att bli opererad för en swår tumör. Läkaren twekade och sade henne, att hon icke gerna kunde öfwerlefwa operationen. Han sade henne äfwen, att hon, om operationen icke företoges, mycket snart skulle dö.

„Tag bort wäxten", sade qwinnan, „jag är en kristen och är icke rädd för att dö".

Doktorn wisste, att ingen missionär arbetat bland hennes folk och undrade, huru hon blifwit en kristen. Hon berättade då, att en flicka, som warit i missionens barnhem, hade kommit till hennes stam och underwist qwinnorna i ewangelii ord. Flickan hade sedan dött i stor frid, men flere af qwinnorna hade genom det de fått höra kommit till en lefwande tro. Qwinnan blef nu opererad men dog kort derefter, salig i tron. Hon fick emellertid först uppenbara för missionärerna, huru ewangelii säd, när den blifwit utsådd, sprider sig och bär frukt, mer än man kan ana eller beräkna.

Till Redaktionen för Finska Weckobladet.

Med anledning af "Redaktionens swar„ i N:o 50 angående frälsningsarmén, anhålles wördsamt om införande af nedanstående:

1 Kor. 4: 5.

Efter hwad man kan finna af Red:s uttalande om frälsningsarmén, synes det som om Red. aldrig sett, hört eller närmare känner densamma och dess werksamhet. Den källa ur hwilken Red. hemtat en del af sin kunskap om densamma och som Red. äfwen begagnar, är en smädeskrift, som t. o. m. af de flesta motståndare till armén på det högsta blifwit klandrad. Det måste wara okunnighet om huru denna skrift blifwit bedömd af den kristna allmänheten som gjort att Red. för en frisinnad, af kristna underhållen, tidning, kommit att ur densamma hemta sitt offentliga bedömmande. Och sedan dessa utklipp här och der ur arméns, af denna smädeskrifts författarinna fritt öfwersatta reglor! Hwar och en måste ju förstå att en sådan framställning måste blifwa skef.

Man kan klandra och hårdt bedöma det s. k. fritänkeriet och föraktet för religionen, som alltmer utbreder sig äfwen i wårt land, men bättre wore enligt wår åsigt att söka swara på den frågan om icke just den ljumma och ytliga kristendomen utan kraft och helighet i det hwardagliga lifwet och de onyttiga striderna om läror framkallat detsamma. Om den aktade Red. sjelf hade öfwerwarit de stora möten som nästan dagligen af armén hålles i westra London (den stadsdel der de bildade klasserna bo) i Regents Hall, m. fl. och hört de föredrag och wittnesbörd om frälsning, frid och sann lycka som här hållas, äfwen af personer af den bildade klassen, som här blifwit wunna för Kristus, så skulle Red., jag är förwissad derom, hafwa uttalat sig helt annorlunda om den för wårt land ännu helt okända frälsningsarmén.

Wi kunde anföra wänliga och erkännande yttranden af erkebiskopen af York, biskoparna af Winchester och Bedford, af Lord Cairns, af teologie doktorerna G. Osborn, J. Rigg J. H. James, W. Moulton hwilkas bedömande på grund af personlig bekantskap med arméns officerare och werksamhet, torde kunna tillmätas någon betydelse. För att icke upptaga för stort utrymme wilja wi endast anföra nedanstående:

Till swar på ett bref från fru Booth, som begärde hans förmedling i afseende å fängslandet af några arméns medlemmar, swarade den kände kanslern herr John Bright:

Underhuset d. 3 Maj 1882.

Jag har gifwit edert bref till sir W. Harcourt. Han hade redan uttryckt för Underhuset sin mening, som storligen skall tillfredsställa er.

Jag hoppas att Lord Coleridges och Inrikesministerns ord skola hafwa wigt för de tanklösa och orättwisa domare, i hwilkas händer rättwisans handhafwande i några distrikt olyckligtwis råkat.

Jag tror att edert förträffliga werk icke skall i materielt afseende lida af den orättwisa som I hafwen att utstå. De menniskor som misshandla frälsningsarméns medlemmar, skulle utan twifwel handlat på samma sätt mot apostlarna. Eder tro och edert tålamod skola hafwa öfwerhanden.

Jag förblifwer med wördnad och sympati, eder tillgifne

John Bright.

Utdrag af ett tal, hållet af biskopen af Chichester på en conferens i hans stift.

. . . . „Jag skall i förbigående säga några ord om Frälsningsarmén. Den ansenliga siffran af dess anhängare, dess till de minsta detaljer gående organisation, dess gradwisa och oupphörliga tillwäxt, den blinda lydnad som dess chefer fordra af soldaterna, alla dessa fakta äro eder wäl kända. Ty denna armé arbetar icke i hemlighet. Aldrig har uti någon religiös rörelse dess företag mera skett uti ljus dag*) än i denna, aldrig har man sett menniskor mera djerft frigöra sig från föregående bruk och afsända wanor. Ingen kan betwifla att dess soldater, både män och qwinnor äro fullkomligt uppriktiga. Denna armé har ungdomens energi, hänförelse och till en wiss grad ock ungdomens oeftertänksamhet.

Till och med de, som betrakta med den största köld detta nya andliga fenomen, äro twungna att erkänna att den frambringat de största werkningar, dess wänner säga: de största segrar.

*) Kursiw. af öfwersätt.

Genom dess predikningar och lärdomar hafwa en mängd själar blifwa befriade från syndens band, en mängd samweten lättade från en outhärdlig börda. Ingen kristen kyrka skall kunna med tystnad förbigå eller förskjuta ett dylikt medel till werksamhet ibland oss.

Frälsningsarmén håller guds ord i djup wördnad och predika sedlighet på kristendomens grundprinciper.

Om den lyckas att draga till sig de massor som wi icke kunna röra, ja icke ens kunna nå, om den werkligen lyckas att rycka dem undan otrons afgrund, skola wi wåga förkasta den? Kunna wi neka att uti dess soldater erkänna kamrater uti Kristi tjenst, blott af det enda skäl att de arbeta på ett olika sätt med oss. Låtom oss taga oss i akt, sedan wi wisat dem likgiltighet, förakt och afsky, wi skola upptäcka att wi hafwa stridt mot Gud."

Högaktningsfullt
Constantin Boije.

Redaktionens swar.

Wi hafwa gerna infört ofwanstående mot oss riktade bemötande, men kunna dock icke inse att det på något wis jäswar det omdöme wi fällt om frälsningsarmén; ej heller swarar det på frågan om denna armés werksamhetssätt och metoder äro lämpliga att införas hos oss. Wi hafwa gifwit frälsningsarméns enskilda medlemmar ett lika högt erkännande som de auktoriteter hr C. B. åberopar — och wi gifwa äfwen hr C. B. sjelf personligen detta erkännande —; men då det gäller att hos oss på det kristna werksamhetsområdet införa ett nytt system med ödesdigra, ännu i många afseenden opröfwade werkningar, så är det systemet sjelft, som bör undersökas, och icke blott de enskilda personer, som slutit sig till detsamma. Och wi kunna icke undgå att se, att det ligger en stor wåda i att, utan att omständigheterna afgjordt påkallar det, wid förkunnandet af Kristi lära inslå ett tillwägagående, som icke allenast är olika utan står i skarp strid med hwad Kristus sjelf lärt oss att är rätt. Kristus gick alltid från det inre till det yttre. „Guds rike är inwärtes i eder", lärde han. Inne i hjertats djup skulle det lif, som är fördoldt med Kristus i Gud, tändas, och derifrån skulle det utstråla till det yttre; frälsningsarmén deremot går ifrån det yttre till det inre, och hos huru många den i sjelfwa werket kan nå det inre, derom kan Gud allena döma, ty massornas anslutning, äfwen om dessa massor rekryteras från de bildade klasserna, är icke något bewis för att det nya lifwet blifwit tändt; otaliga äro de, som, lockade af nyfikenhet, dragas till armén i dag, för att åter lemna densamma i morgon; otaliga kanske ocksâ de kristna, som, sedan de en gång nyktrat till, med wämjelse tänka tillbaka på den stund, då de låtit förmå sig att knäböja framför arméns led och enligt arméns ritual, förklara sig hafwa erhållit den syndernas förlåtelse, som Gud allena kan gifwa.

Herr C. B. förebrår ossför det wi anfört några citat ur M:me de Gasparins flygskrift om frälsningshären. Hwad wi anfört har dock endast warit några citat ur general Booths egen bok, wisande huru fast organisationen och huru blind lydnaden för en endas mans wilja är hos frälsningshären, något som äfwen bestyrkes af det intyg af biskopen af Chichester, som hr C. B. sjelf här ofwan åberopat. Äro dessa citat orätta, så hade det warit hr C. B:s sak, som är i besittning af sjelfwa originalet, att uppwisa hwari de tagit fel. Att M:me de Gasparins flygskrift icke af alla kristna betraktats som en smädeskrift, framgår deraf att män sådana som Edmond de Pressansé och den kände engelske filantropen och kristendomswännen lord Shaftesbury med stor aktning uttalat sig om densamma. För öfrigt är det icke ur denna bok wi bildat wår åsigt om frälsningshären, ty denna war bildad redan innan wi wisste att en dylik bok fans till. Den stöder sig på andra, långt djupare grunder, och dessa grunder hafwa wi redan tillräckligt utförligt framlagt; de hafwa tillswidare icke blifwit bemötta och kunna det wäl ej heller. Skall man derföre taga någon hänsyn till dem? Wi weta det icke; men wi hafwa gjort, hwad det warit wår pligt att under en afgörande tidpunkt som denna göra — wi hafwa uttalat wår öfwertygelse.

Det synliga och det osynliga

af

A. S. B. C.

Öfwersättning från franskan.

(Forts. från n:o 50).

Swårigheter, pröfningar, kors äro, kunde man säga, den kristnes dagliga bröd. Det är genom dem han lär sig att wända sig till Gud, att lefwa af Gud. Det är genom dem han tillwäxer i nåden.

I werlden fins ingen tro, som ej är en bepröfwad tro, ty pröfningarna äro detsamma för tron som wattnet för fisken, dess element.

Det skulle t. o. m. (enligt ebreerbrefwets 11 kapitel) tyckas som om Gud sjelf satt sin tro på prof, då han skapade werlden. Den 3:dje versen kan läsas sålunda: „wi besinna att genom tron har werlden blifwit fullbordad genom Guds ord, så att det man ser icke har tillkommit af det som synes".

Hwarje tro måste således wara bepröfwad, ty då tron är den andliga werldens lag, dess kraft, måste den blifwa fullkomnad öfwerallt, der den finnes. Tron är detsamma för själen, som födan för kroppen. Således äro wåra pröfningar och swårigheter långtifrån att wara någon olycka för oss, twärt om afsedda att wara wåra själars föda och medel till deras tillwäxt. Men att se bröd är ej att äta, och att känna Guds befallningar är ej tillräckligt; man måste lyda. Lyda det är äta.

En af den andliga werldens mest beundranswärda lagar är att de omständigheter, som hafwa uppstått genom synden, äro medel att uppenbara henne och att medföra hennes undergång. Det armod, som uppstod för den förlorade sonens till följe af hans slöseri, war medlet att öppna hans ögon, så att han såg sin synd och sökte förlåtelse och räddning. Den uppriktiga själen kan alltid i plågsama omständigheter finna en spegel, i hwilken hon kan se och bekräfta sitt tillstånd. De synliga tingen tala om de osynliga.

Om I ären i smärtsamma omständigheter för ert uppror skull, kan och will Gud, så fort I erkännen och öfwergifwen den synd, som warit anledning dertill, begagna just dessa omständigheter till ert bästa och till största härlighet för sig sjelf. Hans barmhertighet waraṙ ewinnerligen, Hans nåd är oändlig. Hans makt är utan gränser.

„Men", säger någon jag fruktar, att jag genom mina upproriska handlingar hindrat dessa planer, hwad mig angår. Jag har försummat att följa Honom i rätta ögonblicket, och således har jag för ewigt förlorat tillfällen att tjena Honom; jag har för mycket bedröfwat Honom. Han kan ej mera fästa ihop den afbrutna tråden af min tjenst och låta mig återtaga den förlorade tiden".

Nej det är sant, men Hans kärlek och Hans makt äro så stora, att Han t. o. m. kan låta uppstå större härlighet af alla dina fel, än om du ej alls hade begått dem, såframt du öfwerlemnar dig åt Honom.

En hemlighet af den nåd, som segrar öfwer synden, är den att „fångna bortföra en stor mäng fångar". Bibeln lär oss, att Gud skall skörda mera ära af alla följder af menniskans fall, än om hon aldrig hade fallit. Huru förskräckligt hennes fall och följderna deraf än warit, hafwa Guds oändliga wishet, Hans medlidande utan gränser och Hans allmakt dock wetat att utweckla deras werkningar genom att segra öfwer dem. Fastän Gud för den skull måste utgifwa sin Son, har Han dock segrat, och Han skall hafwa sista ordet i werlden.

Då wi göra uppror mot Gud och wägra att gå på den eller den stigen, som skulle fört oss dit, der Han hade för afsigt att anwända oss till sin tjenst, så är Han dock icke slagen; Hans tillgångar äro oändliga. Han låter oss lida följderna af wårt fel, Han begagnar dessa följder såsom en spegel, der wi kunna se och erkänna wårt fel, och då — höjden af gudomlig kärlek! — för Han oss ändock dit han först hade för afsigt att föra oss och ännu högre samt gifwer oss än högre nådegåfwor.

För den själ, som uppriktigt önskar blifwa befriad från synden och hatar sitt ok, fins det aldrig, aldrig orsak att misströsta. Det är sant, att wi kunna uppskjuta dagen för wår befrielse genom att uppskjuta wårt öfwerlemnande. Det, som mest förorsakar detta uppskof, är otron, som nekar att genast öfwerlemna sig åt Gud och gifwa sitt förslutna i Hans händer.

Genast som wi öfwerlåta oss, blir wårt förslutna, wårt närwarande och wår framtid Guds sak och icke wår. Men sålänge wi gråtande, twiflande och med saknad haka oss fast derwid, förwärra wi endast det onda och aflägsna befrielsen. Det, som mer än allt annat behagar Gud, är att wi wåga tro på Hans kärlek och Hans makt så mycket, att wi kasta allt på Honom. Föga betyder då orsaken till de ledsamma omständigheter, i hwilka wi kunna befinna oss. Det må wara wi sjelfwa eller andra, som äro answariga derför; saken må wara oss känd eller okänd, det är detsamma, Gud kan segra deröfwer.

„Men", säger någon åter om det hade warit en annan persons fel, hade jag kunnat tro, men allt har warit mitt fel, jag kan således ej förlåta mig sjelf, jag måste lida för att godtgöra mina felsteg".

Nej, du bedrar dig. Så fort du erkänner ditt fel, har lidandet ej mera någon orsak att finnas. Gud bedröfwar ej utan orsak. Att wilja försona sina egna synder och bära följderna af dem, är att borttaga en del af Jesu ära och belöning. En sådan önskan härflyter af en på hjertats djup dold egenrättfärdighet, som måste blifwa upptäckt och öfwerlemnad åt döden. Wårt fullkomliga nederlag förhärligar Gud mera än allt annat, ty först då har han rätt öfwer oss och besegrar wår sista ansträngning att frälsa oss sjelfwa och rättfärdiga oss inför Honom.

Då wi befinna oss i plågsamma omständigheter genom någon annans fel, är det på samma wis. Låtom oss istället för att förlora tiden med att klandra dessa personer eller beklaga oss sjelfwa, mottaga dessa omständigheter såsom ett tillfälle, hwilket Gud gifwit oss att förhärliga Honom. Låtom oss wara nöjda att få likna Jesus genom att bära följderna af andras synder.

Låtom oss komma ihåg, att dessa händelser blott äro en smal port, som gifwer tillträde till högre nåd, stegen af den trappa, som leder uppåt. Om Gud har tillåtit dem att inträffa, så är det emedan Han genom dem will gifwa oss större wälsignelser, än wi på annat wis skulle hafwa erhållit.

Han ärar oss genom att på wåra skuldror lägga en del af sitt arbete; werldens höjande. Han låter oss taga del i det stora arbete: att öfwerwinna det onda med det goda. Låtom oss förhärliga Honom genom att af hans hand emottaga wåra pröfningar utan att stanna och betrakta de medel, genom hwilka de komma till oss, emedan det skulle kunna komma oss att förlora ur sigte det mål, Gud hade, då Han lät dem nå oss.

För den som är öfwerlemnad åt Gud, fins det inga andra orsaker.

Genom tron skola wi segra och Hans wilja uppfyllas.

* * *

Bland de „synliga ting" öfwer hwilka wi skola segra genom den osynliga tingen", är äfwen den werld, wi hafwa inom oss. En werld af rörelser, känslor, sinnen, förhoppningar. Äfwen här befaller Gud oss att wandra i tro icke i åskådning, icke genom det wi känna och icke känna, utan i en fast förtröstan på Gud. Wi skola komma så långt, att wi blifwa oberoende t. o. m. af denna werld, genom att ställa oss på återlösningens grund och genom att mot alla wåra intryck ställa den werklighet, som Kristus återköpt åt oss. Om wi wandra i åskådning d. w. s. enligt wåra känslor, möta oss ständigt höjder och djup, som förlama wår nytta. Wi skola blifwa modfälda genom en inbillad frånwaro af Gud, och uppeldade genom inbillade wälsignelser. Wi skola alltid känna wår själ på pulsen och blifwa andligen mjeltsjuka. Wi skola blifwa kastade hit och dit af hwarje wind. Den minsta fysiska oordning kan, genom att hafwa inflytande på wåra känslor, komma oss att tro, att Gud har öfwergifwit oss eller att allt går illa. Hwad skola wi då göra? Låtom oss segra öfwer det synliga genom det osynliga. Låtom oss inför hwarje frestelse säga med tro: „Jesus frälsar mig nu"!

„Segern, som öfwerwinner werlden (werlden inom oss såwäl som werlden utom oss), är wår tro".

---

1 sönd. efter Jul.

i Nikolaikyrkan: finsk högmessa kl. 9 pastor Broberg, — finsk högmessa kl. 12 pastor Auwinen, — finsk aftonsång kl. 6 pastor Enkwist.

i Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 pastor Auwinen, — finsk högmessa kl. 12 pastor Broberg, — swensk aftonsång kl. 6 pastor Bengelsdorff.

I Allianshuset (Högbergsg. 22): Predikan kl. 11 f. m. af J. A. Karlberg; kl. 5 e. m. (finska) af A. Mäkinen kl. 7 e. m. af flere talare.

Böneftunder med bibelförklaring hållas:

Måndag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på finska och pastor Hildén,

Fredag i Stadsmissionshyddan kl. 7 på swenska pastor Hildén.

Skriftermål:

Lördag i Gamla kyrkan kl. 6 på finska
" i Nikolaikyrkan kl. 6 på swenska

Nyårsdagen predika

i Nikolaikyrkan: finsk högmessa past. Hahl, swensk högmessa kl. 12 past. Bengelsdorff, finsk aftonsång kl. 6 past. Hildén.

i Gamla kyrkan: swensk högmessa kl. 9 past. Bengelsdorff, finsk högmessa kl. 12 past. Hahl, swensk aftonsång kl. 6 past. Bäck.

Helsingfors, Hufwudstadsbladets tryckeri, 1888.